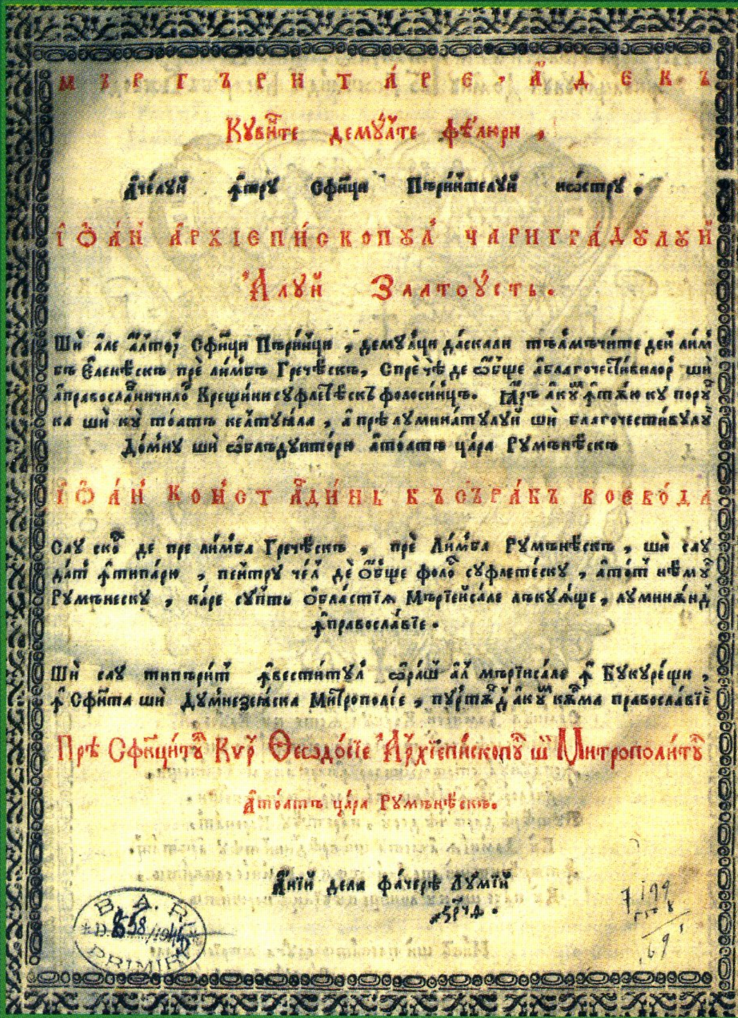

Мъргъритаре, адекъ
Кꙋвинте де мꙋлте фелюри,
але челꙋй ꙟтрꙋ сфинци пъринтелꙋй нострꙋ,
Іоан Архиепископꙋл Цариградꙋлꙋй
алꙋй Златоꙋсть.
Ши але алтор сфинци пъринци, де мꙋлци даскали тълмъчите дин лимба елинеаскъ пре лимба гречаскъ, спре че де обще а благочестивилор ши а православничилор крещини сꙋфлетеаскъ фолосинцъ. Ꙗръ акꙋм ꙟтъю кꙋ порꙋнка ши кꙋ тоатъ келтꙋяла, а пре лꙋминатꙋлꙋй ши благочестивꙋлꙋй Домнꙋ ши облъдꙋиторю а тоатъ Цара Рꙋмънеаскъ
Іоан Констандин Бъсъраб Воевода
Сау скос де пре лимба гречаскъ, пре лимба рꙋмънеаскъ, ши сау дат ꙟ типарю, пентрꙋ чел де обще фолос сꙋфлетескꙋ, а тот неамꙋл рꙋмънескꙋ, каре сꙋнть ꙟ областїа Мꙋнтенїеи ле лакꙋеще, лꙋминъндꙋ ꙟ православїе.
Ши сау типърит ꙟ преславнтꙋл ораш ал Мꙋнтенїеи ꙟ Бꙋкꙋрещи, ꙟ сфънта ши Дꙋмнезеяска Митрополїе, пъртъндꙋ акꙋм кърма православїеи
Пресфинцитꙋл Кир Феодосїе Архиепископꙋ ши Митрополитꙋ
а тоатъ Цара Рꙋмънеаскъ.
Анїи дела фачеря лꙋмїи
,ЗРЧѲ.

B.A.R. 658/1946 PRIMIRE
7199 69

IOAN GURĂ DE AUR

MĂRGĂRITARE

Libra

IOAN GURĂ DE AUR

MĂRGĂRITARE

moarte - lit 82

casa veche lit 83

moartea neprevăzută 126
(Anastasie Sinaitul)

Coperta: STAN BARON

Colecția GENEZE

© LIBRA®

ISBN 973-8327-07-5

IOAN GURĂ DE AUR

MĂRGĂRITARE

Ediție îngrijită, indice de nume și glosar
de ***Rodica Popescu***

LIBRA®
București, 2001

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IOAN GURĂ DE AUR, st.
Mărgăritare / Ioan Gură de Aur. – București: Editura Fundației Culturale Libra, 2001
520 p.; 20 cm.
ISBN 973-8327-07-5

2

Volum apărut cu sprijinul Ministerului Culturii și Cultelor.

Notă asupra ediției

Mărgăritarele lui Ioan Gură de Aur constituie una din antologiile teologice patristice, tipărite la București în anul 1691, și cuprind predici (omilii) atribuite acestui mare Părinte al Bisericii. Înscriindu-se în acțiunea de publicare a monumentelor de limbă românească din veacurile trecute, reeditarea acesteia interesează deopotrivă pe istoricii limbii și literaturii noastre vechi.

Cartea a fost tradusă din limba greacă de către frații Radu și Șerban Greceanu, buni cunoscători, nu numai ai limbii, dar și ai culturii clasice grecești, aceștia participând la opera de traducere și de tipărire a cărților de cult inițiată în Țara Românească la sfârșitul secolului al XVII-lea de către Șerban Cantacuzino și continuată de Constantin Brâncoveanu, cunoscută fiind, mai ales, contribuția efectivă la revizuirea textului *Bibliei* apărute la București în anul 1686.

La baza traducerii a stat lucrarea tipărită la Veneția în anul 1683 de către Nicoale Gliki. În Biblioteca Academiei, sub cota CR. II 50239, a fost identificat de noi un exemplar al acestei ediții grecești. Cu foaia de titlu lipsă, dar având toate cele 343 de file, cartea poartă, pe ultima filă, semnătura lui Constantin Brâncoveanu, ceea ce confirmă ideea că exemplarul după care frații Greceanu au realizat traducerea se află în Biblioteca Academiei Române. *Mărgăritarele*, tălmăcite la îndemnul lui Constantin Brâncoveanu și tipărite la București de către Mitrofan, episcopul Hușilor, conțin 33 de omilii inspirate din *Vechiul* și *Noul Testament*. Ele au fost rostite de Ioan Gură de Aur, de pe amvonul bisericii, pentru ca cei însetoșați de mântuirea sufletului să se poată adăpa din ele ca „din apa

izvorului vieții de veci". Pe lângă acestea, lucrarea cuprinde și cuvântările altor Sfinți Părinți ai Bisericii, precum Anastasie Sinaitul, Efrem Sirul, Simeon Bogoslov, Ioan Damaschin, Teofan monah, fiind structurată în 47 de capitole. Având 8 versuri la stema țării, adresate Domnului de Radu Greceanu, cartea se continuă cu două prefețe, una închinată „Prea Luminatului, și Înălțatului, și Slăvitului Io Costandin Basarabă Voevod", alta „Cătră de binevoitoriul cititoriu". Alături de căldura stilului în care sunt prezentate ideile și diversele informații privitoare la acele vremuri, contribuția bătrânului și învățatului stolnic Constantin Cantacuzino în cultura timpului se vede limpede și aici: „La a cărora nevoințe avut-am îndireptătoriu pe cinstitul, blagorodnicul și prea înțeleptul dumnealui Costandin Cantacuzino biv vel stolnic. Însă, la ceale mai adânci filosofești și bogoslovești noimata ce s-au aflat, pre dumnealui, ca pre un epistimon și știutoriu, l-am avut lumină și dezlegare întru toate și a noastră adevăr osteneala aceasta, iară osârdia, porunca și multa cheltuială la altele toate ce trebuiescu, și ales la tipariu, a Mării sale milostiv mai sus pomenit stăpânului nostru iaste".

În epoca veche a culturii scrise românești, scrierile Sfinților Părinți au constituit texte clasice de învățătură și de educație morală creștină, literatura omiletică bucurându-se de o deosebită atenție. Prima traducere românească cunoscută până în prezent este *Omilia la Paști* a sfântului Ioan Gură de Aur, care a circulat în secolul al XVI-lea în mai multe versiuni, cum ar fi *Codicele Bratul*, datat 1559–1560. Datorită prestigiului său teologic, oratoric și literar în întreaga lume creștină, opera – în limba română – a sfântului Ioan Gură de Aur numără numai în Biblioteca Academiei Române peste 70 de manuscrise, cuprinzând fie scrieri integrale, fie extrase din ele. Unele din aceste manuscrise au circulat și în secolul al XVII-lea, dar în versiune incompletă. Interesul pentru omiliile lui Ioan Hrisostom l-a arătat și Dosoftei, care, în perioada exilului polonez, a tradus circa 14 omilii din greacă în slavonă. *Mărgăritarele* tipărite în anul 1691 reprezintă, însă, prima culegere de omilii din literatura patristică traduse în limba română.

Deoarece textul original a fost imprimat cu litere chirilice, ediția cărții de față pune în circulație textul cărții în transcriere interpretativă, străduindu-ne să stabilim cât mai exact posibil realitatea lingvistică a textului într-o imagine grafică modernă, accesibilă cititorului de astăzi. Reproducerea interpretativă a textului a presupus, pe lângă transpunerea slovelor chirilice în litere latine, adaptarea normelor ortografice și de punctuație la cele de astăzi și eliminarea aspectelor pur grafice pe baza unei permanente raportări a normei ortografice la cea lingvistică.

În stabilirea corespondențelor dintre grafia chirilică și alfabetul latin, slovele chirilice care nu ridică probleme deosebite în transcriere au fost echivalate după cum urmează: **а** = a; **б** = b; **в** = v; **г** = g, gh (+ e, i); **д** = d; **є** = e ; **ж** = j; **ѕ** = z; **и**, **і** = i; **к** = c, ch (+e, i); **л** = l; **м** = m; **н** = n; **о** = o; **п** = p; **р** = r; **с** = s; **т**, **т** = t; **ү**, **оү**, **ȣ** = u; **ф** = f; **х** = h; **щ** = șt; **ц** = ț; **ч** = ce, ci; **ш** = ș; **ы** = i, î; **ю** = iu; **ѯ** = x; **ѱ** = ps; **ѵ** = v; **џ** = ge, gi; **ѳ** = t.

Ne vom referi, pentru început, la acele norme ortografice ale lucrării care sunt comune scrierilor epocii. Astfel, în legătură cu slovele având mai multe valori s-a impus o tratare unitară a grafiilor susceptibile de mai multe interpretări:

є a fost transcris **ie** la început de cuvânt sau de silabă: **ies**, **povățuiești**, **biruiesc**, **obiceaie**. Fac excepție, conform normelor ortografice actuale, formele pronominale: **el**, **ei**, formele verbale **este**, **era**, ca și grafiile **egumen**, **Evanghelie**, **Eghipet**, unde **є** a fost echivalat prin **e**, conform ortografiei actuale.

Literele **о** și **ѡ** corespund uneori diftongului **o̯a** din limba literară actuală, în grafii de tipul **морте**, **ѡмени**, **простъ** și au fost reproduse prin **oa**: **moarte**, **oameni**, **proastă**.

о și **ѡ**, corespunzând segmentului **u̯ă**, **u̯o** în cuvinte de tipul **două**, **nouă** au fost reproduse prin **o**: доо = **doo**.

Succesiunea **ѡа** a fost transcrisă **oa** în forme de tipul: **doa**, **roa**.

Succesiunea **оаѡ** a fost transcrisă **oao**: **noao**, **doao**.

Succesiunea **оаж** a fost redat prin **o̯aă**: **doaă**.

ȣ final a fost consemnat.

ю final a fost redat prin **iu**: **fealiu**, **temătoriu**, **judecătoriu**.

ѣ (notat de regulă după consoană) a fost echivalat cu **ea** în interiorul şi la finala cuvintelor: **avea, grea**, ca şi în forme de tipul **leage**. O excepţie o constituie formele de tipul **цѣмь** scrise cu **ѣ** în loc de **ꙗ** sau **ѧ** , care au fost transcrise **ţi-am**.

ѧ a fost redat prin **ea** sau **ia**, după cum urmează: a) după consoană a fost transcris prin **ea**, având valoarea lui **ѣ**, cu care alternează: **deade, vreame, adeveare, aseamene, întunearec, reale**; b) la iniţială de cuvânt sau silabă, având aceeaşi valoare cu slova **ꙗ**, s-a transcris prin **ia**, chiar în cuvinte în care corespunde unui **ie** din limba de astăzi: **boiari, muiarea**.

ꙗ la iniţială de cuvânt sau de silabă a fost redat prin **ia**, chiar când corespunde unui **ie** din limba actuală: **iaste**. Atât **ꙗ**, cât îi **ѧ** au fost echivalate prin **ea** în grafiile care reproduc formele pronumelui personal fem. 3 sg. şi 3 pl. nom.- ac. (**ꙗ, ѧ = ea; ꙗле, ѧле = eale**) şi formele pronumelui şi adjectivului demonstrativ fem. nom.-ac. sg. (**ачѣꙗ, ачѣѧ = aceaea; чѣꙗ, чѣѧ = ceaea**).

În grafiile de tipul **апропїꙗръ, Марїѧ**, succesiunile **їꙗ, їѧ** au fost redate prin **ia: apropiară, Maria**. Excepţie fac formele de imperfect ale verbelor de conj. a IV-a şi formele de genitiv-dativ ale unor pronume, unde succesiunile respective au fost redate prin **iia: căriia, doriia, tânguiia**.

ъ, ѫ, ь se întrebuinţează, ca în toate scrierile epocii, pentru notarea lui **ă** şi **â** din limba actuală: **mână, până**. Transcrierea conservă însă variante ca: **jărtvă – jârtvă, tălhar – tâlhar**. Persoana I şi a III-a pl. a verbului **a fi** a fost transcris cu **â: sânt, sântem**, păstrând forma lingvistică reală.

ъ şi **ь** la finala cuvintelor de tipul **боунъ, локь** au fost interpretate ca având valoare zero: **bun, loc**, ca şi în cele de tipul **ꙗръшь, фачецъ** reproduse **iarăş, faceţ**. În formele verbale **ещь, фачь, ь** a fost echivalat prin **i: eşti, faci**. Tot prin **i** a fost echivalat **ь** în forma de plural **апостоль = apostoli**.

ы a fost redat prin **i** sau **â: singur, dânşii**.

ѱ a fost redat prin **î, îm, în: îţi, împărat, întunearec**.

Am transcris succesiunile **ръ, лъ**, prin **îr, îl**, ca în: **tâlhar, scârbă**.

Semnele diacritice (spiritele, paiericul, isonul şi accentele) nu au fost reproduse în transcriere, excepţie făcându-se în cazul

chendimei, care a fost notată prin **i: дȍ = doi, ȁ = ai, къриꙗ = căriia**.

Reduplicările de vocale sau de consoane nu au fost reproduse în cazul cuvintelor româneşti, ci numai în cazul cuvintelor străine: **Avraam**.

Slovele suprascrise au fost transcrise în rând, fără a fi marcate printr-o notaţie specială.

с suprascris a fost transcris **să**.

Cuvintele abreviate prin suprascriere sau contragere au fost întregite în mod tacit: **blagoslovenie, Domnul, Hristos**.

În text au fost păstrate formele arhaice, populare sau regionale şi chiar variantele lor fonetice: **adaoge, cătră, deade, Dumnezău, muiare** etc.

Au fost transcrise cu cratime cuvintele nesudate încă: **unt-de-lemn, fără-de-leage, bine-cuvântează**.

O problemă dificilă a constituit-o notarea cu majuscule a referirilor la divinitate, ca şi notarea diferitelor toponime.

În transcrierea numelor proprii nu s-a procedat la modernizarea lor şi nici la emendări.

Punctuaţia a fost restabilită de noi, după normele actuale. Cuvintele notate marginal, în general sinonime ale unor cuvinte din text, au fost intercalate în paranteze (). Greşelile tipografice, destul de puţine pentru vremea respectivă, au fost emendate în mod tacit, iar omisiunile de litere au fost marcate între paranteze unghiulare < >.

Textul are 6 file nenumerotate, inclusiv foaia de titlu, în notarea cărora am folosit cifrele romane. În reproducerea textului am notat printr-o bară (/) sfârşitul fiecărei file recto, iar prin două bare (//) sfârşitul fiecărei file verso. Numărul filelor a fost notat marginal.

Textul este însoţit de un glosar şi de un indice de nume.

Mulţumim, şi pe această cale, domnului Alexandru Mareş pentru îndrumarea acordată în realizarea acestei ediţii.

I[r] **MĂRGĂRITARE,**

Adecă cuvinte de multe fealiuri a celui întru sfinți Părintelui nostru Ioan, Arhiepiscopul Țarigradului, a lui Zlatoust, şi ale altor Sfinți Părinți, de mulți dascali tălmăcite, den limbă elenească pre limbă grecească, spre cea de obşte a blagocestivilor şi a pravoslavnicilor creştini sufletească folosință. Iară, acum, întâiu, cu porunca şi cu toată cheltuiala a prea luminatului şi blagocestivului Domnu şi oblăduitoriu a toată Țara Rumânească, Ioan Constandin Băsărabă Voevoda, s-au scos de pre limba grecească pre limba rumânească şi s-au dat în tipariu pentru cel de obşte folos sufletescu a tot neamul rumânescu, care, supt oblastia Măriei sale lăcuiaşte, luminând în pravoslavie.

Şi s-au tipărit în vestitul oraş al Mări<i>i sale, în Bucureşti, în Sfânta şi dumnezeiasca Mitropolie, purtând acum cârma pravoslaviei Prea Sfințitul Chir Teodosie, Arhiepiscopul şi Mitropolitul a toată Țara Rumânească. Anii de la Facerea Lumii 7199 (1691). /

I[v] **Verşuri politice 8 asupra Stemelor Luminatului şi Înălțatului Domnu, Io Costandin Basarabă Voevod**

Semnul Domniei Corbul iaste cu cruce / Pren carea de sus tărie, Doamne, îț aduce. / În scaunul strămoşilor în care acum domneşti, / Al celor ce-s în laudă vechilor Băsără-beşti. / Putearea, dară, cea de sus, care te-au coronat / Cu

domnia aceasta şi vreadnic te-au arătat. / Întărească şi te adaogă cu domnie slăvită / Cu pace şi cu lineşte, cu viaţă norocită. / Mică şi plecată sluga Măriei tale, Radul logofăt. //

IIr **Prea luminatului, înălţatului şi slăvitului Io Costandin Basarabă Voevod, den mila lui Dumnezeu Domnu şi obläduitoriu a toată Ţara Rumânească, Domnului Domnului mieu milostiv.**

Ce lucru mai bun şi mai dumnezeiescu supt soare iaste, Prea luminate şi înălţate Doamne, decât binele şi folosul de opşte? Ce lucru mai slăvit şi mai lăudat în lume iaste decât, den neştiut, a face ştiut şi a câştiga pre cei ce n-au cu cea ce le lipseaşte? Şi ce lucru mai sfânt şi mai plăcut lui Dumnezău, zicu, iaste decât a povăţui neştine la lumină pre cei ce trăiescu întru întunearecul necunoştinţei şi neştiinţei? Căci cel ce iaste lipsit de cunoştinţa şi ştiinţa lucrului umblă întru întunearecul greşălii aseamenea ca unul ce, noaptea, încă vrând să meargă la vreo treabăş, neştiind drumul, rătăceaşte şi, aşa, în bezna aceaea înfăşurându-se, nu numai căce umblă nu ştie, ce şi cade mai de multe ori în mari vătămări şi nespuse ale lui pagube.

Ierocliu filosoful, în tâlcuirea ce face asupra *Stihurilor* Pitagorei (celor ce le zicu de aur) zice: „Moartea cuvântătoriului suflet iaste nedumnezeirea şi necunoştinţa, căriia împrejurul vieţii urmează şi răscoala cea fără de măsură a netocmitelor şi necuvioaselor pofte, căci aflându-se, zice, în necunoştinţa celor mai bune ce sânt, de nevoie iaste-i a sluji celor ce mai reale sânt".

Cu nemica omul mai aseamenea lui Dumnezău (ales împăraţii, craii, domnii şi alţi stăpânitori) nu iaste fără cu făcutul bine şi folos de opşte, cât prin omeneasca, zicem, putinţă iaste, căci, precum Dumnezău, făcătoriu şi ziditoriu tuturor şi pricina pricinilor iaste, aşa şi pronoitis, şi otcârmuitoriu, şi păzitoriu de obşte, şi toatei fiinţe de bine făcătoriu iaste.

Direpț aceaea, dară, şi tuturor biruitorilor şi stăpânitorilor pământului a urma aceaea le iaste, cum şi Agapitos diaconul, la învăţăturile ce face cătră marele Iustinian împărat, zice: „Cinsteaşte, adecăte împărate, mai mult de toţi pre Dumnezău, cel ce decât pre toţi te-au cinstit, căci că, dupre asămănarea cereştii împărăţii, ţ-au dat ţie schiptrul pământeştii puteri, i proci".

Însă nu numai să asamănă lui Dumnezău cu aceaea,
IIv ales biruitorii, cu / bună facerea, zice de opşte, ce încă pren aceaea şi monarhul, adecăte Domnul, singur stăpânitoriu, să osebeaşte den tirani. Zice şi dovedescu toţi politicii şi sfinţii dascali, căci domnul monarhu binele de opşte caută şi la săvârşitul, carele iaste folos tuturor, a-l aduce să uită, iar tiranul la al său numai bine priveaşte şi lui-ş numai adaos sileaşte a câştiga şi, ca să-ş imple voia, singur îş pune şi-ş face legi şi direptăţi poftele lui. Direpț aceaea, dară, iaste şi ticăloasă, şi plină de turburări şi de lacrămi acea politie şi ţară, carea, supt tiran, nu supt domnu, zace şi să află.

Dionisie Siracuseanul, tiranul, carele să văznesiia că iaste judecătoriu direpț (cum şi Iulian Paravat o făcea şi toţi aseamenea lor tirani că sânt direpţi să laudă şi să arată, ca pre prostul nărod să prilăstească), istoreaşte Ghiorghie Chedrinos, în cartea *Istoriilor lui*, că, chemând pre Platon filosoful, între altele, l-au întrebat şi aceaea: „Ce lucru politic iaste mai de folos?" (părându-i acelui Dionisie că-i va zice ceva după poftă-i, cum şi nădejduia). Iară, dumnezeiescul Platon i-au răspuns: „Nimică alta fără cât a face pre toţi buni şi vreadnici". – „Cu ce dară?". – „Cu învăţături, cu cuvioase pilde, cu obiceaie bune şi cu toate cealea care, mai ştiuţi, mai învăţaţi şi mai buni i-ar putea face, de nu pre toţi, macară pre mai mulţi".

Căci aceaea iaste tot greul, toată greşala şi toată nevoia tuturor a nu avea ştiinţa şi cunoştinţa lucrului. Aceaea iaste mai marea ceaţă şi întunecare minţii şi sufletului şi, decât toate căderile fiinţei omeneşti, mai rea iaste neavearea, ştiinţa şi cunoştinţa adevărului, că, de la

aceaea, pogoară și spânzură toată greșala și vina tuturor lucrurilor și lucrărilor.

Dirept aceaea, și acel luceafăr al lumii, stâlpul și coloana Besearecii Răsăritului și pravoslavnicii credinți trâmbiță, Ioan Zlataust, zicea: „Câștigați cărți, doftorii sufletului, că aceasta iaste pricina tuturor realelor, neștiința și necunoștința scripturilor și adevărului". Aceastea, dară, și multe ca aceastea, Prea luminate și înălțate Doamne, dupre multe doveade și aiavea fapte, îț cunoaștem și știm că înalta-ți minte nu iaste alta, nici altele mai mult socotești, fără cât cu ce moduri și mijloace ai putea aduce și a da folos și bine de opște, precum și adevărați sântem. Că, de-ar fi pren putință, am auzi și noi den gura Mări<i>i tale de ticăloasa patria noastră, cel cuvânt ce, oarecând, Gaie Octavie, chesariu de Roma, lui zicea: „De cârpici o am găsit și de marmură vă o am lăsat", Ioan Zonara și alții mulți, în viața acelui Avgust istorescu.

Însă, iarăș, cât iaste pren putință, tăcem, altele a le
III^r pomeni de ceastă // dată, care, de nu cu blândeațele-ț, răbdarea-ț și alte den fire-ț multe bunătăți nu s-ar stâmpăra și nu s-ar otcârmui, ales într-aceaste cumplite și peste tot turburate vremi. Cine ar mai putea sta, cine ar mai putea răsufla sau cine cu ce ar cugeta sau ar ști a să mângâia, au moșnean, au strein, într-acestu pământ, acum năpădit cu tot fealiul de lumescu rău și nevoi, ca și alte țări călcate și pustiite de stricăcioasele oștiri ce vedem și auzim?

Zicem, dară, pren toate aceaste iuți și greale vreami, a nu face și pre alții părtași de bunătate nu lași, ce, iată, în tot chipul, ca un pururea privighitoriu Domnu și bun stăpân, la lumina cunoștinței povățuiești și, den cea ce nu știu, să știe a-i aduce pre toți nevoiești. Și aceasta, mai aleasă și mai de folos iaste, că nu numai la ceale politice pămintești, care, ca umbra și fumul trec, ce și la ceale neputrede și cerești, unde iaste adevărata moștenirea omenească, a-i trage pren buna faptă te silești, aceaea știindu-o adevărat, că singură numai a de câte buna faptă iaste nemoartă și veacinică.

Împăratul Vasilie, învățând pre fiiu-său, Leon cel Mare împărat, în capetele învățăturii, acesta, în cel dentâiu, scrie și zice: „Câștig și foarte iscusit folositoriu de viață, nu numai împăraților, ce și celoralalți tuturor iaste învățătura, căci cel ce câștigă aceaea, și trupeaște și sufleteaște, foarte să foloseaște, i proci". Și, iarăși, mai jos, zice: „Că, precum soarele pre pământ nefiind de față, toate întunecate și neosebind sânt, așa și învățătura, den suflet lipsindu, toate amestecate și netocmite să află. Dirept aceaea, dară, apucă învățătura, zice, bunei fapte și vei dobândi viață iubită de Dumnezău, căci numai fapta bună, den toate alte câștiguri, iaste nemoartă".

Cătră aceaea, dară, Măria Ta, ca un adevărat și pre legi Domnu, mult silindu-te și nevoind, ori cu ce mijloc, de a aduce învățătură și știință în sufletele omenești, lucru iubit de Dumnezău, și folos de opște, mai vârtos rodului nostru rumânescu, văzându-l atâta scăzut, și lipsit de multe, și ales den învățătură (carea decât toate alte trebuințe, în firea omenească, aceaea capul iaste), căci iarăși zic, aceaea lipsind, nici omul desăvârșit om să poate numi, nici lumina de-ntunearec osebi, nici adevărul den neadevăr să poate cunoaște și judeca.

Pentru aceaea, dară, ca să poată avea fieștecarele cunoștința celora ce ar fi și ar citi (că a citi neștine și a nu înțeleage în zadar și în deșărtăciune iaste), Măria Ta, noao, micilor și plecatelor slugilor, ai poruncit ca și aceaste alease cazanii și sfinte învățături, cărora și *Mărgăritariuri* le zicu ale preafericitului și marelui sfânt și dascal
III^v Zlataust / Ioan, dupre limba grecească într-a noastră rumânească să le întoarcem.

Gură și Rostu de Aur îi zicem, împreună cu toată lumea, acestui Ioan, nu doară că fălcile, gingiile, dinții, măsealele, limba-i și ca aceastea care fac gura, de aur i-au fost sau au putut fi, ce numai căci cuvintele și graiurile lui mai scumpe și mai folositoare era și încă sânt la cei ce le ascultă decât aurul, mărgăritariul și alte prea scumpe pietri. Și, căci, den rostul lui, cura învățăturile mai iubite

și mai dulci, nu numai decât miarea sau zaharul, cum s-ar zice, ce și decât acea Amvrosia și Nectar (de care elenii băsnuia că era mâncarea și băutura dumnezeilor lor), mai cu dulceață și mai cu dragoste au fostu și sânt.

Plinit-am, dară, dupre puțina noastră știință, porunca Mări<i>i tale și, dupre putință-ne, am silit, așa scoțându-le, ca să poată fieștecare rumân, ce și puțină învățătură ar avea, să înțeleagă. Și, măcară dea Dumnezău, toți cititorii de ar pune acea nevoință și osârdie ca, citind, „cu mintea să poată înțeleage și ca sufletele ceale însetoșate de spăsenie să să poată adăpa dentr-aceastea, ca den apa izvorului vieții de veaci", carea Domnul Dumnezău, mântuitoriul nostru Hristos, zice și făgăduiaște samariteanii și tuturor credincioșilor creștini. (Ioan Evanghelist, Cap. 4, stih. 14).

Și, într-acesta chip, sfârșindu-se și aceasta, să să tipărească ai poruncit, cum *Biblia Sfântă* s-au făcut, carea săvai că de la răpăosatul Șărban Voevod, unchiul Mării tale, s-au început, iară și la începutu-i, ca un vel logofăt, ispravnic ce erai, și pre aceaea, nu numai cu osârdie ai nevoit a să isprăvi, ce întru fericitele zilele Domniei Mări<i>i tale a o săvârși de tot ai făcut.

Cartea lui Meletie Sirig împrotiva eresiilor calvinești și întrebărilor lui Chiril Lucari, patriarhului oarecând Țarigradului ce au fostu, și adaosele ce Dositeu, patriarhul Ierusalimului, iară împotriva acelor calvinești eresii, de-ici, de colea, au adunat, încă, cu voia-ți și bucuros a să tipări greceaște ai fostu, care toate aceastea, nu cu mici sau cu puține cheltuiale ale Mări<i>i tale, s-au tipărit și s-au făcut.

Mai sânt încă pre mâinile, acum, de să mai scot, de pre greceaște, rumâneaște, *Mărturia pravoslavnică*, ce-i zicu de Nectarie al Ierusalimului patriarh făcută, și altele care, cu dumnezeiescul ajutoriu, nevoim a le isprăvi, ca și acealea în tipariu să să bată, și altele multe bune să să facă, spre folos de opște, unde vedem, iară zicu, și cunoaștem că toată nevoința și gândul Mări<i>i tale iaste, ca în po-

menire veacinică, bună faptă să lași și nemort nume să-ț câștigi.

Rugăm, dară, și, den adâncul inimii, rugăm pre Dumnezău cel putearnic și milostiv, carele, toate câte sânt, le-au orânduit și tocmit cu adâncă și veacinică înțelepciunea sa, pren carea înțelepciune și „împărații
IV[r] împărățesc și // putearnicii scriu direptatea, prentr-însa marii să mărescu și domnii biruiescu pământul" *(Solomon, Cap. 8, stih. 15, 16)* și carele viața și lumina cea adevărată iaste. Pre acela, zicu, rugăm ca să lumineaze și să întărească pre Măria Ta la toate ceale bune și folositoare și, până în adâncii ani și prea cinstite bătrâneațe, să te trăiască și fericit să te păzească Patri<i>i, noao și rodului nostru, pururea mângâiare, bucurie și slavă, dându-te și avându-te.

Ai Mări<i>i Tale, mici plecați și direapte slugi, Șărban al doilea logofăt i Radul logofăt. /

IV[v] **Cătră de bine-voitoriul Cititoriu**

Iată, Cititoare de bine-voitoriu, că-ț întinzu masă, însă nu masă trupească, gătire persiană, cum s-ar zice, adecăte cu mirodii și alte amestecături ca acealea, care numai ceriului gurii dau pre scurt gust și plăceare. Și, iarăș, după aceaea flămânzești, însetoșăzi și, mai de multe ori, peste sațiu mâncând și bând, bolnăvești și moarte în cea de apoi îț pricinești.

Ce masă, zic, duhovnicească, de adevărata dulceață și de toate bunătățile plină și bogată și cu tot fealiul de roadă, în folosul sufletului, împodobită și gătită, den carea, hrănindu-se, cu cât mai mult ia, atâta mai mare poftă îi dă, și-l însănătoșează, și-l îmbărbătează.

Iaste, dară aceasta, scumpele, și folositoarele de suflet și de trup învățături și dăscălii ale marelui dascăl și sfânt Ioan Zlataust, unul den cei aleși stâlp întăritoriu săbornicești și apostoleștii a Răsăritului Beseareci și adevăratei

pravoslavnice credințe îndireptătoriu, cari prea dulci învățături și alease cazanii (nu den noi-ne, adevărul mărturisim mișcat, ce den porunca prea înălțatului și prea luminatului Domnului nostru, Ioan Constandin Basarabă Voevod împinși sântem), dupre limba grecească pre a noastră, rumânească, le-am întors, precum și alte cărți am făcut și încă facem, la a cărora nevoințe avut-am îndireptătoriu pe cinstitul, blagorodnicul și prea înțeleptul dumnealui Costandin Cantacuzino, biv vel stolnic, însă la ceale mai adânci filosofești și bogoslovești noimata ce s-au aflat, pre dumnealui, ca pre un epistimon și știutoriu, l-am avut lumină și dezlegare întru toate și a noastră adevăr osteneala aceasta, iară osârdia, porunca și multa cheltuială, la altele toate ce trebuiescu, și ales la tipariu, a Mări<i>i sale milostiv mai sus pomenit stăpânului nostru iaste.

Primeaște, dară, iubite Cititoare, aceastea, cu întinsă și drăgăstoasă frunte și cu inimă curată și, citindu-le, pune-ț mintea, ca să înțelegi ce cetești, că, de vei înțeleage și cu dirept și creștin suflet le vei lua, creade cum însuți vei priceape, că atâta cunoștință și dulceață vei simți, cât sațiu că nu mai au singur vei mărturisi.

Nimică, așijderea, acest bun și sfânt părinte, și dascal (Zlataust zicem) nemișcat și nezis nu lasă, care și în firea și în politia omenească să nu fie. Dirept aceaea, și cunoștința sufletului fieștecăruia, cum iaste, să atinge și să
V[r] împunge, unde unii, ce să pricep // într-unele greșiți și căzuți, după frăgizeala omenească, aducându-ș aminte, să căiescu și despre acealea, de li s-ar mai da și vreame a le face, să sfiesc. Alții, iarăș, dentr-aceastea să îndireptează și ceale ce n-au știut bine a face fac și traiul lor la cale mai bună și mai plăcută lui Dumnezău și oamenilor a-ș pune să învață.

Toate, dară, aceastea, spre spăsenie și spre viața cea adevărată și prea fericită, să uită și privescu, ca către un săvârșit și țef neclătit și nemișcat, carea pre fericită și de veaci viață, mântuitoriul lumii, Isus Hristos, Domnul și Dumnezeul nostru, pren sângele său, cu necugetată și nepricepută de nici o zidire dumnezeiască taină răscumpărându-o, o au câștigat noao, și o făgăduiaște, și o dă tuturor celor cu frica lui Dumnezău creștini, cărora adevărat și dirept cred și nădejduiescu într-însul și prentr-însul, făcându-i poruncile, o dobândescu.

Pre care spăsitoriu Domnu rog ca să învrednicească și să spodobească pre toți, după milosârdia sa, a câștiga aceaea viață și cu dânsul a împărăți în veacii de veaci, întru cereștile de dânsul gătite lăcașe, „unde ochiul n-au văzut, ureachea n-au auzit, nici în inima omului nu s-au suit", cum și fericitul Pavel, către *Corinteani*, în cea dentâiu carte, cap 2, stih 9 scrie și adeverează.

Mai mici și de bine voitori Șărban al doilea logofăt i Radul logofăt. /

V[v] **Scara acestii cărți, a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlataust**

Pentru a coconilor creaștere
și învățătură. Cuvânt 1, list 1.
Pentru frumuseațea muierilor. Cuvânt 2, list 6.
Pentru să nu necinstească nimenea
besearica lui Hristos și sfintele taine
de la cuvântul Sfântului Petră
și al lui Ilie. Cuvânt 3, list 8.
La cuvântul lui David, carele zice:
„Nu te teame, când va îmbogăți
omul". Cuvânt 4, list 12.
Pentru lăcomia. Cuvânt 5, list 20.
Pentru necurata mândrie
și deșarta mărire. Cuvânt 6, list 23.
La prorocul cuvânt ce zice:
„Însă în deșărt să clăteaște
tot omul viu" și pentru milostenie. Cuvânt 7, list 25.

Pentru judecata cea viitoare
și pentru muncă, cum că iaste
nesfârșită celor ce nu cred
că iaste muncă. Cuvânt 8, list 27.
Pentru pocăință și ispovedanie. Cuvânt 9, list 33.
Pentru zavistia și urâciunea. Cuvânt 10, list 38.
Pentru ținerea mâniei și a vrăjmășiei. Cuvânt 11, list 40.
Pentru ținerea de mânie
și pentru nemânie. Cuvânt 12, list 42.
Pentru dragostea și iubirea frăției. Cuvânt 13, list 44.
Pentru milostenia. Cuvânt 14, list 48.
La Sfânta Bogoiavlenie,
adecă la Bobotează, și pentru ceia
ce lasă dumnezeiasca Leturghie
nesfârșită și ies afară, și pentru carii
să cuminecă cu sfintele taine,
nefiindu vreadnici, și urmează Iudei. Cuvânt 15, list 58.
Pentru rugăciunea. Cuvânt 16, list 63.
Pentru bunătatea și răutatea. Cuvânt 17, list 68.
Pentru jurământuri. Cuvânt 18, list 73.
Pentru pocaianie, și pentru cei
ce rămân de săboară, și pentru
sfântul preastol, și pentru judecată. Cuvânt 19, list 75.
Pentru învățătura cea nedescoperită. Cuvânt 20, list 77.
x [Pentru moarte și pentru sfârșitul lumii. Cuvânt 21, list 82.
VI^r Pentru smerirea și direptatea. Cuvânt 22, list 85.//
Pentru suflet și pentru nădeajde. Cuvânt 23, list 88.
Pentru veacinica și fără de sfârșit
muncă, și pentru înfricoșata
și direapta judecată. Cuvânt 24, list 89.
Pentru bogăția și sărăcia. Cuvânt 25, list 91.
Pentru pronia și promitia lui Dumnezău,
adecă pentru mai 'nainte socotința
lui Dumnezău. Cuvânt 26, list 95.
Pentru pocăință, și pentru
împăratul David, și pentru
a lui Urie muiare. Cuvânt 27, list 98.

Pentru pocăința, și postul,
și pentru prorocul Iona, și Daniil,
și cei trei coconi. Cuvânt 28, list 100.
Pentru pocăință. Cuvânt 29, list 104.
Pentru făgăduiala și rugăciunea
den cuvintele carele le-au numit
andriandes, adecă stâlpi. Cuvânt 30, list 108.
Pentru pocăință și pentru milostenie
ce s-au zis la dumineca brânzei. Cuvânt 31, list 112.
Pentru boala și pentru doftori. Cuvânt 32, list 117.
La sfânta și marea zi marți,
pentru ceale zeace fecioare. Cuvânt 33, list 119.
A celui întru sfinți părintelui nostru
Anastasie Sinaitul a sfântului
munte Sinaii, cuvânt la cei adormiți
în Hristos frați, care să ceteaște
în sâmbăta sufletelor. Cuvânt 34, list 122.
Pentru mincinoșii proroci și cei fără
Dumnezeu eretici și pentru seamnele
sfârșitului veacului acestuia s-au zis,
când au vrut să să despartă
sufletul de trup. Cuvânt 35, list 126.
A Sfântului Efrem cuvânt mare
și foarte folositoriu sufletului. Cuvânt 1, list 133.
Al acestuiaș prea cuviosului Efrem,
la cruce, și pentru pocăința,
și pentru a doa venire. Cuvânt 2, list 138.
Al Sfântului Simeon Bogoslovului
celui Nou, pentru că nu să cade a zice
că nu să poate acum a ajunge
la săvârșitul bunătății cel ce va vrea
și a să asămăna sfinților celor
de demult, și cum că tot cel ce învață
ceale împotrivă, eres nou învață
pre ceia ce-l ascultă. Cuvânt 3, list 142.
A lui Damaschin monahul,
VI^v al ipodiaconului / și studitul (tâlc),

în limbă proastă, la ceale zeace cuvinte
a lui Moisi. Cuvânt 4, list 145.
A sfântului Semeon al noului
Bogoslov, pentru să nu nădejduim
numai în credinţă, fără de fapte bune. Cuvânt 5, list 150.
A lui Teofan, monahul celui
prea înţelept şi preacuvântătoriu,
cuvânt pre limbă proastă la ceale
12 articule ale credinţei. Cuvânt 6, list 153.
A lui Anastasie, monahul
den muntele Sinaii, pentru sfânta
adunare, adecă la slujba bisearecii,
şi să nu osândim, nici să ţinem pizmă. Cuvânt 7, list 155.
La aseamenea iaste împărăţia ceriurilor
cu un om stăpân de case. Cuvânt 8, list 160.
Dentr-ale stareţului capete oarecarele,
de multe fealiuri şi foarte de folos. list 163.
Istoria a lui Dionisie iermonahul
care au săhăstrit în schitul Lavrii. list 168.
Cuvânt pentru vreadnicii
şi nevreadnicii preoţi, a sfântului
şi înţeleptului Maxim. Şi are
şi ale altor sfinţi câteva capete. list 171.
Cuvânt la pilda celui ce-au căzut
în tâlhari. list 176.

Sfârşitul Scării. //

1r **A celui întru svinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru a fiilor creaştere, cuvânt întâiu. Blagosloveaşte, Părinte**

Rogu-vă şi vă poftesc, o, dragii miei fraţi, multă osârdie şi nevoinţă să faceţi la copiii voştri şi la slugile voastre, să cercaţi pururea mântuirea sufletului lor şi să vă aduceţ aminte de fericitul Iov, carele făcea jărtve, în toate zilele, pentru fiii lui, căci să temea să nu greşască cu gândul lor cătră Dumnezău. Urmează lui Avraam, carele au poruncit să păzească strănepoţii lui legile lui Dumnezău. Aşijderea, şi prorocul şi împăratul David, când vru să moară, în loc de a lăsa fiiului lui moştenire mare, l-au chemat şi i-au poruncit, zicându-i: „O, fiul mieu, de vei vrea să trăieşti după legile lui Dumnezău, nu-ţ va veni nici o răutate niciodată, ce toate lucrurile îţ vor veni tocma precum vei tu şi vei dobândi multă întărire. Dară, de vei cădea dentru acela ajutoriu, nimică nu-ţ va folosi împărăţia şi putearea cea multă aceasta, pentru căci, când nu iaste la tot omul direptate şi credinţă bună, pierdusă şi averile acealea care le are cu nevoie şi cu multă ruşine. Dară, când are cineva direptate şi credinţă bună, şi acealea care nu le are le dobândeaşte". Deci, să cade să socotească părinţii, şi tatăl şi muma, nu cum să facă pre copiii lor cu bani şi cu avuţie de galbeni, ci cum să poată să-i facă mai avuţi la smerenie, şi la învăţătură, şi la bunătate, şi la înţelepciune mai mult decât toţi. Să nu le trebuiască multe, ca să nu fie daţi la pofte şi la lucrurile

ceale lumeşti a tinereaţii, ci să fie plecaţi, să fie învăţaţi,
1v să fie înţelepţi. Cade-să, voi, / părinţi, să cercetaţi, adecă să vedeţi ieşirile lor, şi întrările lor, şi umbletele lor pre amăruntul, şi, cu grijă mare, să vedeţi umbletele lor, împreunările lor, cu cine să împreună, pentru căci, cându le leneviţi aceastea toate, nu aveţi nici o iertăciune de la Dumnezău, pentru căci, când nu avem grija celoralalţi oameni şi nevoinţa, are Dumnezău să ne pedepsească, pentru căci zice Pavel: „Că nimenea să nu cearce numai de dinsul, ce şi pentru fratele lui, creştinul, cu cât mai mult nu ne va pedepsi pre noi, de nu vom avea grija fiilor noştri". Ce tu, oame, faci ce poţi să agoniseşti fiului tău, au cal bun, au casă bună, au ţarină de multu preţ, şi vie, au avuţie multă, şi lucruri multe, dară cum să facă bunătate bună, şi suflet bun şi curat, şi învăţătură bună şi înţelepţie, nu o pui nicidecum în gândul tău? Măcară de le şi are, de vor fi şi multe şi cinstite, când nu iaste bun şi pedepsit, acela, care le are, să le chivernisească, toate să pierdu şi să strică împreună cu el. Dară, de va fi sufletul lui vreadnicu şi bun, măcară de nu şi are la casa lui nimică, va putea să agonisească toate foarte pre lesne. Aşijderea, şi cei mai mulţi părinţi, ca acesta, rău pătimescu, căci nu vor să bată pre fiii lor, nici să-i cearte, nici să-i dojănească cu cuvântul, nici să-i mâhnească nimică, care-i trăiesc prost, şi rău, şi fără-de-leage. De multe ori am văzut eu pre unii carii i-au luat şi la judecată, carii s-au prinsu la niscare ruşini şi greşale şi au tăiat capetele lor, nefiind pedepsiţi de părinţii lor, pentru căci, când tu, cel ce eşti tată, nu cerţi copilul tău, nu-l înţelepţeşti, nu-l înveţi, el împreunând pre sine cu oameni răi şi pângăriţi şi făcându-se părtaş răutăţii şi vicleniei oamenilor celor răi, îl aduc la ceale de opşte legi, adecăte la judecată, şi-l muncescu şi-l pedepsescu, văzându-l toţi. Şi, înaintea tuturor, şi împreună cu primejdia şi paguba carea pătimeaşte, i să face şi mai mare ruşine şi părintelui şi fiului. Şi toţi arată pre tatăl cu deagetul, după ce moare copilul moarte rea au pate alte ruşini şi zic: „Acest tată, necertând pre fiul lui, au pătimit

aceaea, care au pătimit. Şi toţi îl hulescu şi, de ruşinea lui, părintele acela nu mai poate să meargă nici la târgu, nici altundeva, pentru căci, cu care ochi poate să vază pre ceia care-l întimpină? După aceaea, de atâta primejdie şi ruşine a copilului lui, ce răotate mai rea poate să fie decât aceasta nebunie a părintelui aceluia? Nu te ruşinezi, nici te ruşăşti, spune-mi, când ceartă pre fiul tău judecătoriul, şi să-l facă mai înţălept, şi să aibă îndereptarea judecăţii copilul tău şi nu a ta, carele şade, atâta vreame, cu tine? Nu ţi-e ruşine, care-ţ vine să te ascunzi înlăuntru, în pământ? Îndrăzneşti nicidecum să te mai numeşti părinte, carele ai vândut pre fiul tău şi n-ai făcut lui ceaea ce trebuia să-l înveţi, şi să-l cerţi, şi să-l baţi, ci l-ai lăsatu şi s-au stricat de tot, de
2r răutate? Tu, de vei vedea pre altu cineva om // prost, care bate pre copilul tău, îţ pare rău, şi te mâhneşti, şi te scârbeşti, şi sai în faţa lui aceluia ce-l bate, ca o fiară sălbatecă şi, mai rău, şi pre diavolul, carele-l vezi în toate zilele, carele bate pre fiul tău şi-l aduce la draci, tu dormi şi nu-ţ pare rău, nici te mâhneşti, nici vei să-l răpeşti de la hiara cea rea, diavolul. Şi, care iubire de oameni vei afla lângă Dumnezeu? Căci, cum nu iaste fără de cale şi rău? Iară, când să pedepseaşte fiul tău de la diavolul şi-l apucă nevoia, să alergi la toţi sfinţii, să izbăvească pre fiul tău den chinul diavolului. Şi, când să află întru păcat şi răutate, care păcat iaste mai rău decât fieştece fealiu de chinu diavolescu, care vezi că-l bântuiaşte în toate zilele, nu pui în mintea ta? Macară bine de să şi bântuiaşte fiul tău de diavolul să-l apuce să-l arunce josu, nu iaste nemica nicidecum, pentru căci nu poate demonul carele-l apucă să-l bage şi la iadu nicidecum.

Mai mult, dintr-aceasta poate să să spăsească şi să să încununeaze cineva, când poartă patima aceasta cu îngăduinţă şi cu mulţimită. Dară, acela carele să află înlăuntru, întru păcatu, nu iaste cu putinţă să să izbăvească niciodată, ce i să cuvine cu totul şi aici să fie ocărât şi necinstit şi, deaca va mearge şi acolo la viaţa cea ce va să fie, să să muncească în veaci. Şi ce răspuns vei da lui

Dumnezău, tu, care te leneveşti a certa pre fiul tău?" „N-au fost copilul lăcuitoriu împreună cu tine, va să zică Dumnezău cătră tine, cel ce eşti tată? Nu te-am făcut învăţătoriu, şi stăpân, şi purtătoriu de grijă asupra copilului tău? Nu ţi-am datu toată volnicia în mânile tale? Nu ţ-am poruncit să-l înveţi şi încă să-l prefaci, când iaste copilul tinerel?". Deci, ce iertăciune vei să aibi, de vei lăsa pre copilul tău să crească şi să rămâie de întâi neînvăţat? Şi ce vei să zici? Că iaste copilul tău gros la minte şi nu primeaşte cuvântul? Ce ţi s-au căzut dentâiu, când era copilul tău mic, să-l înveţi, şi să-l obiciuieşti la acealea care să cuvinu, şi să cerţi mişcările sufletului lui, să te aibă de frică de micu, când iaste pre lesne lucrarea? Atunce să cade, ca un plugariu bunu, să tai mărăcinii, adecă obiceaiele lui ceale reale. Deci, care răspunsu şi ce cuvinte avem să zicem lui Dumnezău, când copiii noştri ne hulesc? Dumnezău nu să milostiveaşte nici pre viaţa loru, pentru căci, carele huleaşte pre părintele lui, au pre maica lui, zice leagea să să umoară şi Dumnezău să să batjocurească de copiii noştri. Şi nemică să nu ne paie rău. „Eu, zice Dumnezău, nu lipsescu nici să ucigu pre fiul tău, când te huleaşte, şi tu, măcară nici cu cuvântul nu vei să scârbeşti pre fiul tău, carele huleaşte legile meale şi le calcă? Şi, cum nădăjduieşti să afli vreo iertăciune de la mine?". Deci, să nu lenim să certăm pre fiii noştri să facă poruncile lui Dumnezău cunoscând bine, căci, când sânt cu Dumnezău bine şi-ntru viaţa loru aceasta să vor face buni şi cinstiţi, pentru că acela, carele iaste bunu şi
2v tematoriu de Dumnezău, toţi îl / cinstescu şi i să pleacă, în ce chip cel rău şi vicleanu toţi îl urăscu şi fug de dânsul, de ar fi şi foarte bogatu. Aceia carii să lenescu să cearte pre fiii lor, de când sânt mici, şi să-i procopsească, măcară să fie şi buni la alte faceri ale loru, numai pentru aceasta vor să să muncească foarte de la Dumnezău. Şi, de veţi vrea să o aflaţi aceasta bine şi să o cunoaşteţi, luaţi aminte bine să o priceapeţi. Era oarecarele preot, în vreamea cea veache, la jidovi, mai 'nainte de a veni Hristos, şi era acela

preut om bunu, şi socotitu, şi iscusit, şi temătoriu de Dumnezău. Numele lui era Ili. Acesta avea doi fii, ce era fără de minte şi, văzându-i că făcea reale, şi nu-i certa, şi nu-i ţinea, nici-i opriia, însă de-i şi ţinea şi-i opriia, dară nu o făcea aceasta cu multă învăţătură şi îndemnare, ce numai cu cuvinte îi învăţa şi le zicea şi nu-i bătea, să-i scoaţă din răutatea aceaea carea făcea, şi totdeauna le zicea cuvinte ca aceastea: „Nu, fiii mei, nu faciţi aşa, nu iaste auz bun carele auz pentru voi", măcară deşi ajungea aceastea cuvinte să ţie pre copii întru bine, de-ar fi fost cu minte bună. Aşijderea, de vreame ce preotul acela n-au arătat şi n-au făcut tot aceaea care să cade să facă să-i cearte bine, făcu pre Dumnezău vrăjmaş tare, şi la dânsul şi la fiii lui. Şi, fiindu-i milă, şi neîndurându-să a certa pre fiii lui, au pierdut şi mântuirea lui şi a fiilor lui, pentru că, făcând copiii aceia răul şi umblând afară den poruncile lui Dumnezău, lui Dumnezău i s-au supăratu şi au trimis pre cei striini de fealiu şi i-au omorât. Şi, auzind părintele lor uciderea copiilor lui, au căzut şi el, de acolo de unde şădea, înapoi pre spate, de întristarea lui, şi au murit. Şi aşa, pentru că, necertând pre fiii lui, s-au lipsit şi de această viaţă şi de cea ce va să fie, şi tătăl şi fiii. Măcară că altceva n-au aflat Dumnezău să-l defaime, numai greşala carea n-au certat pre fiii lui, carii era neînţelepţi şi măcară pre el, de era puţinu păcatele lui, l-au stricatu Dumnezău, într-acesta chipu, cu toată casa lui. Dară pre aceia carii greşăscu mai rău, lăsa-i-va Dumnezeu fără certare? Pentru căci, deşi pre omu carele era bătrân, care era cinstit, care era judecătoriu şi învăţătoriu la neamul jidovilor 20 de ani, neluând nimica la judecăţile lui, şi fiind aşa destoinic întru toate, nici una de aceastea n-au putut să-l izbăvească să nu să strice şi să să muncească cu toată casa lui. Nepedepsindu pre fiii lui foarte, precum să cade, care pedeapsă şi muncă va să ne apuce pre noi, care lipsim din bunătatea aceluia foarte şi, nu numai că nu nevoim nicidecum la fiii noştri, nici îi pedepsim la vreo bunătate, ci sântem mai răi decât fieştecare varvar cătră

ei? Pentru căci, în ce chip fieștecare, pentru ale lui păcate și greșale, nu poate să zică cuvântu și să fugă de răspunsu, să găsească iertăciune, într-acesta chip nici părinții, pentru greșalele fiilor lor, nu au a răspunde să nu-i muncească, de
3r nu-i vor pedepsi. Pentru aceasta, de vor petreace // fiii cu obiceaiuri bune, cu anevoie să vor întoarce la rău, cându să vor face de vârsta legii, pentru căci sufletul fiilor iaste ca pânza cea curată și albă, care, ori în ce fealiu să va văpsi întâiu, aceaea va păzi și la săvârșit. Măcară de vrea cineva să o văpsească într-altă față, pururea să arată în văpseala cea dentâi. Așa și copiii cei mici, când să obiciuiesc la bine, cu anevoie să întorc la rău. Pentru aceasta zice și apostol Pavel, la cinci capete cea către *Corinteu, întâia Epistolie*, luând pilda de la poetecul Menandru: „Strică mințile bune vorbele reale, adecă ceale reale vorbe strică mințile ceale bune ale tinerilor". Și să nu ne minunăm cum să fac unii furi, au curvari, au lepădători de credința creștinească, pentru căci, neauzind fiii învățătura de mici, pentru ca, necertându-i părinții cu certare și cu învățătura Domnului, să deprind de mici la rău și, cându află puținea pricină, îndată întorcu la calea cea direaptă. Pentru aceasta, poranceaște și apostol Pavel *la șase capete, la cea către Efes Epistolie* și zice: „Fiilor, ascultați părinților voștri în Domnul, pentru că acesta iaste direptul. Cinsteaște pre tatăl tău și pre maica ta, carea iaste poruncă dentâiu întru făgăduință, pentru ca să fie ție bine și vei fi îndelungat de ani preste pământu". Iară și înțeleptul Solomon, la zeace capete ale *Pildelor*, așa zice: „Fiul certat înțelept va fi. Și iară, carele preagetă toiagului urăște pre fiul lui. Iară cel ce-l iubeaște cu nevoință îl ceartă, adecă care îi e milă de toiagul lui, acela urăște pre fiul lui, iară, carele iubeaște pre fiul lui cu toată grija ceartă pre el, pentru căci, de ar fi fost la oameni den fire răutatea carea să nu poată cei răi să facă într-alt chip, fără cât să fie răi și cei buni să fie buni, cu cuviință ar fi avut fieștecare cuvânt să răspunză lui Dumnezău". Dară, de vreame ce dentru bună voia lui, fieștecarele să face au

bun, au rău, ce răspunsu care să aibă socotință bună are să zică părintele acela au maica carii lasă pre copiii lor cei foarte iubiți să să facă răi și nenorociți? Nu lăsați copiilor voștri avuție trecătoare, de veț vrea să le lăsați bunătate, pentru că multă și mare necunoștință iaste. Căci, când trăiți voi, părinții, să nu faceți stăpâni pre fiii voștri la averile voastre. Și, când muriți, să le dați atâta slobozie întru voia tinereații lor, să facă voile lor cu averile voastre. Că, de o aț face aceasta, când trăiți, puteți să vedeț fiii voștri cându fac răutăți și cheltuiescu ceale ci aveți fără de folos, să-i certați și să-i opriți. Dară, daca muriți, și-i lăsați tineri, și nepedepsiți, și cu tinereațele împreună, și cu sărăcia carea rămâne de voi le lăsați și aveare, ca să poată și să afle și să facă voile lor ceale reale, și-i surpați pre ticăloșii în zeci de mii de surpări? Deci, să nu gândim cum să lăsăm pre copiii noștri bogați, ci cum să-i lăsăm pedepsiți și folosiți, pentru că, de vor avea nădeajdea lor
3v la avu / ție, n-au grijă să facă altă bunătate ceva, ca cum cu avuție să acopere faptele lor ceale reale. Dară, daca vor vedea că n-au de la părinții lor avuție, ci numai pedepsire și înțelepciune, să vor nevoi cu firea lor cea bună și pedepsită și cu fieștece fealiu de otcârmuire, să afle mângâiare, să mângâie sărăcia lor. Dirept aceaea, să nu pohtim a ne apuca de altu lucru până vom îndirepta sufletul fiilor noștri. De vom certa și noi pre fiii noștri, și alții pre ai lor, și fieștecare, unul dupre altul, pre ai săi fii și așa, din obraz în obrazu și din neam în neam, toți să vor afla, până la venirea lui Hristos, împreună unii dentr-alții pedepsiți, și buni, și vor lua și părinții și fiii plata lor de la Domnul nostru Isus Hristos, de vei creaște pre fiul tău bine și-l vei face pedepsit și temătoriu de Dumnezău și cela iară pre al lui, va veni ca un lanț calea aceasta și certare de la unul la altul întru tot neamul tău. Și vei avea tu mai multă plată, care te-ai făcut ca o rădăcină a tuturor de bunătate, pentru căci părinții aceia carei să lenevescu de certarea copiilor lor și nu-i ceartă cu fieștece fealiu de certare să fie de folos și buni, sânt ucigași fiilor lor. Și

sânt încă şi mai răi ucigaşi decât tâlharii, carii aceia ucig trupuri şi aceştia ucig sufletul fiilor lor. Şi, pre cât iaste mai mare sufletul decât trupul, atâta iaste şi uciderea sufletului mai mare decât a trupului. Deci, în ce chip ai vedea un cal ce aleargă la râpă să să surpe, îi pui frâul în gură, şi-l întorci, şi-l loveşti tare, şi-l aduci la drumul cel direptu, şi aceaea certare care-i faci, măcară bine de-l şi chinuieşti şi-l baţi, ce chinul şi bătaia aceaea iaste pentru bunătatea calului, pentru ca să nu să surpe şi să piaie, aşa fă şi la copiii tăi, cându-i vezi că greşăscu, şi umblă fără de ispravă, şi ies din legile lui Dumnezău. Leagă pre copilul tău, adecă ceartă-l când greşaşte, până vei face pre Dumnezău să să îmblânzească la dânsul şi la tine. Nu-l lăsa dezlegat să facă voile lui, pentru ca să nu să leage mai multu la urgia lui Dumnezău, pentru căci, de vei lega tu, adecă îl vei opri cu multă mânie şi urgie, Dumnezeu nu-l va lega. Iară, de nu-l vei lega tu, îl aşteaptă nedezlegatele aceale legături, şi pre el şi pre tine, adecă veacinica muncă. Şi, de vei zice că au făcut multă vreame legat, ce nu iaste destul de au făcut multă vreame, numai vei să vezi de s-au îndireptatu sufletul lui. Aceasta, dară, arată de s-au umilit şi au luat smerenie, de s-au premenit den mintea lui cea rea, întru carea să afla. Şi aşa va fi deplin, căci, de nu va fi aceasta nemică, nu iaste folos vremii cei multe, pentru căci nu cercăm de s-au legat rana de multe ori, ci de au folosit ceva legătura. Deci, de iaste şi au folosit legătura şi întru puţintea vreame, numai trebuiaşte să o ai preste rană, dară, de n-au făcut nimica folos şi zeace ani aibi-o deasupra, preste rană, legătura. Şi aceasta să fie
4r săvârşitul dezlegării legăturii, folosinţa şi vin // decarea locului celui legatu. Nu arată altu nemică aceaea care are începătură şi biruinţă, ca cum ar avea dragoste multă la ceia pre carii stăpâneaşte. Şi pre părintele nu-l face părinte naşterea copilului, ci dragostea fiilor care va naşte. Şi, de vreame ce acolo unde iaste firea trebuiaşte dragoste, cu cât mai vârtos acolo unde iaste darul, adecă, de va trebui să iubească cineva pre cei fireşti ai lui copii, de va vrea să să

chiame părinte firescu, cu cât mai multu trebuiaşte să iubească fiii darul lui, adecă pre cei sufleteşti, au pre cei botezaţi să nu să muncească? Trebuiaşte fieştecare părinte, au tată, au maică, să aibă nevoinţa copiilor, să-i înveaţe cu fieştece fealiu de învăţătură bună, care să fie de folos pentru sufletele lor. Şi, de nu vor face aceasta părinţii, câte greşale fac copiii de lenevirea părinţilor, ei au să dea cuvântu lui Dumnezău. Şi, de vor avea ale lor bunătăţi bune părinţii şi pre copiii loru nu-i învaţă, numai ce-i lasă şi-ş petrecu voile lor, nemică nu le folosescu faptele lor ceale bune şi să-i mântuiască de la munca cea de veaci. Ce şi, tu, o, fiule, slujaşte părinţilor tăi ca o slugă, pentru căci poţi să le răsplăteşti acestora părinţilor tăi, să asamene cu acealea care ţ-au făcut ţie ei, pentru căci nu poţi să-i naşti şi tu, precum te-au născut ei pre tine, nici cealealalte care ţ-au făcut cu atâta osteneale şi trude. Şi, când tată-tău suduiaşte şi să scârbeaşte pre celalaltu frate al tău, scârbeaşte-te şi tu împreună cu tată-tău. Au şi pentru îndireptarea fratelui tău sau şi pentru dragostea tătâne-tău, ca cum ai face după inima tătâni-tău, pentru căci, de va vedea fratele tău, carele au greşit, cum l-au ţinut de rău tatăl, şi tu l-ai mângâiat, şi l-ai primit, el să face şi mai rău, şi nu să îndireptează. Şi nu te păgubeşti numai de atâta, ci întri în păcate tu, care te faci pricină răutăţii lui, pentru căci, carele opreaşte să să vindece rana, nu are muncă mai puţină decât acela ci o au făcutu, ci mai multă şi mai mare, pentru că nu iaste aseamene şi potrivă să facă cineva rana şi să oprească să nu să vindece rana, pentru căci oprirea vindecării nici într-un chip naşte moarte, dară rana nu face moarte. Deci, să nu defăimăm pre părinţi, pentru că, de vom defăima pre părinţii noştri şi, temându-ne de judecătoriu, nici într-un chip şi fără de voia noastră ne vom face buni. Iară, de vom defăima şi pre judecători, făcând reale, nu vom putea să scăpăm de certarea vinei noastre, adecă de pedeapsa legii cei fireşti. Şi, de vom necinsti şi o vom defăima şi leagea, cu alt nu ne vom smeri, temându-ne de sfatul celor mai mulţi, putem să ne

facem mai buni. Iară, de nu ne va fi ruşine nici de cei
mulţi, frica legilor, şi fără de voia noastră, poate să ne
înţelepţască, pentru căci, în ce chip, când să pedepsescu
cei răi, să fac mai înţelepţi alţii, aşa şi, când fac bunătăţi
4[v] cineva, vin şi alţii mulţi la cea de asemene râvnă. / Pentru
aceasta, şi pre copii îi ceartă şi-i bat dascalii înaintea
altora, când greşăsc, pentru ca să vază ceialalţi, să să facă
mai buni şi să ia frică. Şi pre cei buni îi laudă înaintea
celoralalţi, să vază şi ceialalţi să facă bine. Şi aceasta o fac
dascalii cei buni şi înţelepţi. Pentru aceaea, să cade să
căutăm dascali buni la copiii noştri, care să-i înveaţe bine,
mai mult decât părinţii lor, pentru căci de la părinţi să face
viaţa la copii numai aşa prost, dară de la dascalii lor cei
buni face-se a trăi bine. Nu te lăuda, tu, copile, cum ai
părinte sfânt şi bun şi tu să fii rău, pentru că aceasta te
aduce la urgie mai multă, când ai pilda ta, adecă părinte
bun şi tu eşti rău. Mare bunătate iaste să aibi nădeajdea
mântuirii tale la isprăvile tale şi nu la streine, pentru căci,
la cea ce va să fie viaţă, nici un priaten nu poate să stea să
ajute. Laudele părinţilor şi cinstile, când şi noi facem
acealea bunătăţile care au făcut aceia, atuncea sânt şi ale
noastre. Dară, când nu facem ca aceia, nimică nu ne
folosescu noao, ce mai mult ne osândescu, de nu vom face
ceale aseamene şi cum că iaste aşa, ascultă. Avesalom era
fiul lui David, tânăr, dezmierdat şi cu totul dat la răutăţi.
Acesta s-au rădicat într-o vreame şi s-au făcutu viclean şi
împotrivnic tătâne-său, împăratului David. Şi, căzând la
necredinţă şi rădicând cap, au strânsu o samă de oaste, şi
au scos pre tată-său, pre David, de la împărăţia lui şi de la
moşia lui, şi le-au luat el toate, carele nu să ruşina, nici să
pleca, nici de firea, nici de vârsta tătâni-său, nici precum
l-au hrănit, nici de altu nimică de ceale ce au luat mai
'nainte. Ce, într-aceasta chip era fără omenie şi rău tot, cu
totul, şi, mai mult, era hiară decât om, care toate aceastea
împiedecări defăimându-le, să rădică înaintea legii cei
fireşti cu multă obrăznicire şi le-au turburat toate, pentru
căci, daca n-au vrut să să ruşineaze şi să să pleace lui

David, ca unui părinte al lui, măcară ca unui bătrân ce era
i să cădea să-l cinstească. Iară, deşi defăima bătrâneaţele
lui David, măcară ca de un făcătoriu de bine al lui i să
cădea să să ruşineaze de el. Iară, de nici aceasta nu o
punea întru ruşine, măcară ca cându nu i-ar fi făcut nici o
nedireptate David nimica, nicidecum, i să cădea să-i fie
ruşine de el. Ce dragostea volniciei, carea au vrut să să
facă el împărat, l-au făcut, şi au pierdut ruşinea aceasta, şi
să făcu în loc de om hiară. Iară fericitul David, tatăl carele
au născut pre acesta Avesalom şi l-au crescut, fugiia, şi să
rătăciia în pustiiu, şi să pedepsiia la izgonire şi la alte rău-
tăţi a pribegirii. Iară Avesalom, fiul lui, să veseliia la bună-
tăţile tătâne-său, ce însă, aflându-se lucrurile într-acesta
chip, şi oastea toată, cu Avesalom, şi toate satele era
5[r] supuse la tiranul. Iară, // un om oarecare, numele lui Husi,
şi priaten bun lui David, păziia pururea prieteşugul lui
David şi la primenirea vremilor acestora. Şi, văzând pre
David, îndată la pustiiu, unde să rătăciia, rupse hainele lui,
şi puse în capul lui cenuşă, şi suspină, şi strigă cu amaru
şi cu milă. Şi, în vreame ci nu putea să facă nimică, aducea
lui David mângâiare lacrămilor, pentru căci nu era priaten
numai cându era David la bine şi împărat, ce era priaten al
bunătăţii, adecă de bine. Şi pentru aceasta, măcară căci
s-au şi premenit împărăţia lui David şi o au luat fiul lui cu
sila, iară el nu ş-au premenit prieteşugul carele avea către
David. După aceaea, văzându David că făcea aceastea şi
plângea, zise: „Şi lacrămile semnu de prieteşug sânt, ci nu
ne folosescu nimică, ce trebuiaşte să mă sfătuieşti cum să
să potolească răutăţile şi să mă izbăvescu de cazne şi de
nevoi". Şi, daca zise David cu cuvintele aceastea către
Husi, priatenul lui, l-au învăţat sfat ca acesta: „Să mergi
către fiul mieu, Avesalom, şi, puindu faţă de prieteşug,
strică-i sfaturile lui şi fă neîntreg sfatul lui Ahitofel, adecă
de nimică". Aşa au făcutu cel bun şi credincios priaten şi
au mersu în ce chip i-au poruncit David şi, cea mai după
urmă, au biruit David. Şi să birui fiul lui cel viclean,
Avesalom, pentru căci că Dumnezău va ca să să supuie

copiii la părinți și, de nu să vor supune, rău vor muri. Datori sânt părinții să crească pre copiii lor bine, dupre putearea lor, și să-i înveațe smerenie, și credința bună, și bunătatea. Și, de nu o vor face aceasta, nu să cade să să chiame nici părinți, nici nimică. Și copiii sântu datori să asculte și să să teamă de părinți și să nu iasă nimică din cuvântul lor. Și, de nu vor face așa, nu sânt fii, ci sânt vicleani, ca Avesalom cătră tatăl său, David. Și așa vor să moară cu moarte rea, în ce chip au murit cu moarte rea și Avesalom. Dupre aceaea, nu vi să paie, voao, părinților, că nu mai vă ajunge să vă chemați părinți, necertându pre copiii voștri, și să-i învățați să știe ce iaste aceaea carele folosească, trupeaște și sufleteaște. Și ce iaste aceaea carele iaste stricăciune și voaă vi să pare și, mai vârtos, o aveț de credință, cum le foloseaște avuția și alte lucruri simțitoare? Aceastea, nu numai că nu le folosescu, ce și stricăciune mare le fac, pentru că sânt lucruri deșarte. Dară ce foloseaște? Înțelepciunea, învățătura, bunătatea și certarea. Iară voi la alt nu îndemnați pre copiii voștri, numai la cealea carele sânt de stricăciune, și sufleteaște și trupeaște. Și aceasta, pentru căci o faceți? Căci sânteți și voi nepedepsiț și, precum sânteț voi, așa veț învăța și pre copiii voștri. Încă și mai rău decât voi îi faceț, căci răul, cât mearge, la mai rău ajunge și vă faceți învățători răi și
5v izvod rău copiilor voștri și lăsaț pildă rea / după voi oamenilor. Copilul vostru, de va boli vreo boală trupească, aduceț doftori, faceț în tot fealiul ca să-l izbăviț den boala aceaea trupească. Și, văzându-l că are boală sufletească, care iaste mai mare și mai rea, nu-i aduceț doftori să-l vindecați și să-l izbăviț de boala peirii aceștiia? Și, când bolnăveaște sufletul? Când păcătuiaște, când curveaște pren trup, când fură, când face răutățile acealea care opreaște Dumnezău? Și neînvățătura, încă, iaste boală sufletului mare, pentru că, den nepedepsire și n<e>învățătură, să fac toate răutățile. Dirept aceaea, cade-se copiii noștri să-i pedepsim și să-i învățăm înțelepciunea, cu carea pot să cunoască oricâte vor fi și să cunoască și

pre Dumnezău. Fără de învățătură nu iaste pre lesne să cunoască cineva pre Dumnezău, numai îl cunoaște, precum îl cunosc și ceale fără de cuvânt dobitoace și așa nu să osebeaște nimică de ceale fără de graiuri dobitoace. Și, de va vrea cineva, cu voia lui, să fie aseamene cu ceale fără de graiu dobitoace, iaste mare becisnicie și orbire. Trebuie omul cel cuvântătoriu să fie și înțelept, în ce chip l-au făcut Dumnezău, pentru că cuvântul, fără de înțelepciune, asamănă-să ca o piatră de mult preț să fie în tină. Și un lucru cinstit să fie înlăuntru, întru necinstire, iaste multe răutate. De vei zice că, și fără de înțelepciune, poate să petreacă neștine, nu zici adevărul, pentru că, fără de înțelepciune, petrec și ceale fără de graiuri dobitoace. Iară, în ce chip o corabie fără de cârmă și fără de corăbiari nu poate să treacă marea, așa și cel neînțelept om, corabia iaste fără de cârmă și fără de corăbiari în viața aceasta și nu știe ce va să facă. Pentru aceaea zicea un înțelept pilduitoriu: „Cel neispitit de carte, văzând, nu veade, adecă necărturariul și neînțeleptul om, deși veade, iară nu veade". I să pare că veade, iară iaste orb. Că întreabă-l pre omul cel ce nu știe carte, și neînțelept, și nepedepsit, de iaste sufletul lui muritoriu au iaste nemuritoriu, de să mișcă au de nu să mișcă, de stă ceriul au de să mută, de iaste Dumnezău în trei ființe, au de nu iaste, de iaste trup au de iaste fără de trup, de iaste înviare au de nu iaste, de iaste să să inviaze toți au ba, de iaste osebire între îngeri au ba, ce bine face botezul au ce rău, de nu-l va lua cineva? Ce iaste liturghia, ce iaste preotul, ce iaste episcopul? Nu știe de aceastea de nici unele cel ce nu știe carte și cel nepedepsit și altele multe ca aceastea să răspunză nicidecum. Și, deaca nu știe ce sânt aceastea, iaste orb la aceastea, întru atâta cât cel nepedepsit și neînțelept iaste orb la toate. De va și vedea cu ochii cei trupești, iară ochii sufletului orbi sânt, pentru căci ochii celui neînvățat și nepedepsit orbi sânt și, mai mult, ai sufletului lui, că
6r sufletul și mintea sânt care văd și când min // tea nu priceape ceale care sânt de treabă, orb iaste de tot. Vedeț,

părinților, carii lăsaț pre copiii voștri nepedepsiț, ce rău le faceți? Vedeț cum îi lăsați orbi și rămâneț și voi orbi? Și povățuiaște orb pre orbu și cădeț amândoi în groapă? De ar vedea unul dentru amândoi, ar povățui pre celalalt? Dară, când veț fi amândoi orbi, ce vă veți face? Săntem datori mult să certăm pre copiii noștri, dentâiu când sânt mici, că, precum să va tipări de când va fi mic, așa va rămânea. Și, când se va face mare, ca și un copaciu, de-l va îndirepta neștine când iaste mlădiță și mic, rămâne dirept. De-l va lăsa strâmb, când să va întări, nu să îndireptează, ce să frânge. „Luați, zice David, învățătură, ca, nu când ai, să să mânie Domnul". Ascultați, părinților, că, de nu veț apuca înțelepciunea și învățătura, urgiseaș-te-se Domnul. Certați încai copiii voștri, căci așa sânteț datori și, de nu veț face așa, veț să vă munciți, măcară de-aț avea toate alalte bunătăți. Învățați pre copiii voștri să cunoască tainele besearecii. Învățați-i direptatea, curăția, înțelepția, vitejia sufletului. Învățați-i să cunoască pre sineș și, daca vor cunoaște pre sineș, pot să cunoască și pre Dumnezău. Și aceasta într-alt chip nu poate să fie, fără numai cu învățătura. Și voi, de-i veț lipsi dentâiu de învățătură și-i veț lăsa nepedepsiți și varvari, îi lipsiți și de cunoștința lui Dumnezău. Și, deaca nu vor cunoaște pre Dumnezău, ce altă bunătate au? Nu auziți unde zice Domnul, la *Sfânta Evanghelie*, că, de va dobândi cineva toată lumea și, după aceaea, va piarde sufletul lui, ce-i foloseaște atâta dobândă și atâta puteare? Deci, pedepsiți copiii voștri împreună cu voi, pentru ca să mântuiț și pre voi și pre copiii voștri și să dobândiți împărăția ceriurilor întru Hristos Isus, Domnului nostru, a căruia e mărirea întru veacii veacilor, amin.

Cuvânt al doilea a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru frumuseațea muierilor. Blagosloveaște, Părinte

Cela ce va să ia muiare pre leage trebuiaște întâiu să cinstească pravilile, carele au scris Apostolul Pavel, pen-

tru ca să afle ce i să cade să facă. Căci, când să va întâmpla muiarea ce va lua să fie rea, ocărâtoare, și bețivă, și plină de fără de minte, și alte răutăți să aibă și, numai o răutate de aceastea de va avea, mai vârtos, prea curvă să fie, trebuiaște să o desparți și să iai alta, că vei avea multă
6v cheltuială și nevoi. Dirept aceaea, în tot chipul, / fă ca să iai muiare bună, smerită, și înțeleaptă, și ascultătoare, că, de vei vrea să cumperi casă bună au robi, cerci cu nevoință pre aceia carii îi vând și pre aceia carii i-au avut mai 'nainte, însă de ale casii dichise, iară de a robilor sănătate, și bărbăție, și de voia sufletului lor cerci. Cade-se, mai mult, să faci cercetare pentru muieri, că, de vei lua casă rea, poți să o dai îndărăt. Așijderea și pre robi. Iară pre muiare nu o poți să o dai, nicidecum, îndărăt. Și, iară, de va lua cineva muiare săracă, iaste puțină răutatea, iară de va lua bogată, iaste mare și îndoită răutatea, că una face stricăciune vieții, iară alta aduce pre bărbat la supunere și la nevolnicie. Și alții, iară, carii păzescu curvele, nu numai în ceaea lume să muncesc de veaci, ce și aici, cu rea răutate au perit. Multe meșteșuguri diavolești au răbdat de muierile ceale reale, că acealea multora le-au făcut farmece și pre ibovnicii lor, pre unii i-au nebunit, iară pre alții i-au și omorât. Și, tu, o, oame, de nu te temi de Dumnezău, nici de munca dracilor, încai de farmecile diavolilor teame-te! Căci, când vei vedea pre tine că te-ai făcut pustiiu de către ajutoriul lui Dumnezău, pentru curviile și, despuindu-te de ajutoriul și darul cel de sus, atuncea, cu multă neteamere, te ia curva, și chiamă pre draci, și-ț scriu baiere, și te despoaie de mântuirea ta, și te face de râs și de batjocură în toată cetatea. Deci, vei să aibi puțintea mângâiare la sufletul tău? Nu mearge la zbor și la jocuri, numai mergi la grădini, la râuri, și la bălți, și la livezi, și la pometuri, de ascultă pre grieri, carii cântă toată ziua. Pasă la besearecile sfinți mucenici, carii dau sănătatea sufletului și a trupului și nu la alte stricăciuni. Ai robi, ai muiare, ai copii? Ce iaste depotrivă bucuriei și veselie aceștiia? Ai casă și gloată, ai priatini, aceastea sânt

veselitoare şi câştigul mântuitoriu şi fericit. Ce iaste alt mai fericit şi mai dulce, în toată lumea, ca priatenii cei buni şi iubiţi? Şi ce iaste, iarăş, ca însoţirea ticnită şi înţeleaptă şi ascultătoare? Deci, când vezi muiarea frumoasă şi adaogi pohta ta mai mult decât a ei, socoteaşte că pământ iaste şi cenuşă şi să va potoli turburarea pohtei. Au pune cu gândul tău cum va premeni frumuseaţea ei bătrâneaţele au boala şi vei vedea cum i să adâncează ochii, cum să zbârcesc feaţele obrazului şi toată să strică floarea aceaea a frumuseaţii şi a tinereaţii. Lut lauzi, şi ţărână, şi cenuşă, care nu iaste alt, fă<ră>, numai mormânt văruit frumuseaţea trupului. Şi, de ai vedea ceale denlăuntrul trupului, iaste plin de necurăţii şi de putoare multă. Şi, de multe ori, şi fetişoara frumoasă murind, şi, după o zi, doao, s-au aflat groapa ei plină de viermi şi de împuţiciune multă. Vezi, oame, ce frumuseaţe râvneşti şi săruţi? Dirept aceaea, au oprit Hristos să nu râvneşti la frumuseaţea cuiva şi zice: „Cel ce caută la fămeaie întru a
7r o pofti pre ea, iată, au preacurvit pre ea". Pentru aceas // ta, când vei vedea faţa cuiva şi vei păţi vreo stricăciune sufletească, nicidecum de a doua oară să nu o mai vezi şi te vei izbăvi, căci, şi cei ce sânt cu boale de dropica şi de splină, sânt feaţele lor luminoase. Iară, când cunoşti dropica, care au în pântecele lor, îi urâm. Aşa, şi frumuseaţea streină să o urâm, şi fămeaia rea, pentru că să zice, pentru oarecarele elin filosof, cum avea fămeaie rea şi-i zicea toţi: „Pentru care pricină ţii fămeaie limbută şi nu o goneşti?". Şi el le zicea că: „Voiu să aibu în casa mea luptare şi pedeapsă, ca să fiu mai blând la alţii; pentru aceaea, rabdu ocara şi pedeapsa". Auziţ dragoste dumnezeiască unii păreache cinstită de bărbat cu fămeaie, care au arătat întru dânşii-ş până la chinurile morţii! Căci, după ce au sălăşluit Avraam la locul ce să zice al Gherarilor şi când l-au întrebat oamenii cetăţii aceea pentru Sara, fămeaia lui, temându-se, zise că: „Sor îmi iaste". Atuncea, au trimis Avimeleh, împăratul, şi au luat pre Sara, căci foarte frumoasă era. Atuncea, direptul Avraam

au răbdat îndoită ispita, şi streinătatea, şi luarea fămeii lui, iară Dumnezău au trimis înger în noaptea aceaea la Avimeleh şi-i zise lui: „Iată, vei să mori pentru muiarea a omului celui striin care o ai luat?". Iară împăratul zise: „Că el mi-au zis că iaste lui sor, iară eu n-am întins mâna mea la dânsa nemică şi mă iartă, căci neştiind, am făcut aceasta". Iară Dumnezău zise: „Ia aminte şi află că unul iaste şi acesta striinul dentru cei aleş priateni ai miei şi-i dă muiarea lui, că proroc iaste şi roagă pentru tine ca să trăieşti mulţi ani. Iară, de nu vei da muiarea lui, vei muri, şi toţi ai tăi, că acesta, temându-se de moarte, zise că nu iaste fămeaie lui. Şi să-l dăruieşti prieteneaşte, ca să să roage pentru tine". Sculându-se din somnu Avimeleh, înfricoşatu, îndată aduse pre Avraam cu multă cinste şi zise lui Avraam: „Cum ai făcut aşa, oame, şi ai adus moartea la noi, carii nu ţi-am greşit nemic?". Iară Avraam zise împăratului: „Căci, temându-mă de moarte, am zis că soru-m iaste din tată-mieu şi nu din mumă-mea şi o am luat pre ea fămeaie şi sor". Atuncea, împăratul, temându-se de cel dirept şi de blânzirea lui, i-au dat 1000 de galbeni, şi oi, şi boi, şi slugi şi slujnice, şi pre Sara, fămeaia lui. Şi, nu numai atâta, ce şi voie i-au dat, ca, la care loc îi va plăcea, să lăcuiască. De vreame ce au aflat că, pentru rugăciunile aceluia, i s-au dăruit viaţa lui, şi avea pre striinul necunoscut ca un mare făcătoriu de bine, aceastea toate de la Dumnezău s-au rânduit, ceale mâhnite spre bucurie. Şi fu, când au venit la adâncimea bătrâneaţelor Avraam, unde s-au şi sfătuit, să ia nevastă lui Isaac, de neamul hananeilor şi chiemă pre ispravnicul slugilor, pre cel mai înţelept şi mai credincios, că avea slugi 318 şi-i zise lui: „Să mergi la mijlocul râurilor, la moşia mea, să iai den neamul mieu fămeaie fiului mieu cel iubit, Isaac". Vezi, iubite, că în vreamea cea veache
7v nu cerca avuţie, bani, robi, vii, / grădini, nu căuta podoaba cea dinafară şi frumuseaţea, ce frumuseaţea sufletului şi blagorodnicia neamului? Luând robul blagoslovenia patriarhului, şi cămilele, şi darurile, şi podoabele mireasei,

s-au dus la Mesopotamia Siriei, la țara lui Nahor, carele era frate lui Avraam, și au stătut afară den sat, aproape de fântâna satului, și începu a să ruga, zicând așa: „Doamne, Dumnezeul stăpânului mieu, lui Avraam, bine îndireptează pre mine astăzi și fă voia domnului mieu, Avraam". Și, iată, veni Reveca să ia apă și boiarenul grăi featei întru ispitire de iubirea striinilor și zise: „Dă-m, fata mea, apă să beau". Și, îndată, fata, cu toată bucuria, i-au dat de-au băut. Și, iară, zise ei: „Adapă, fata mea, și cămilele meale". Și, iară alergă și scoase apă cu citura din fântână și adăpă toate cămilele lui și să minună de mintea ceii iubitoare de striini. Atuncea, deaca au priceput boiarenul mintea cea curată a fetișoarei, începu a o întreba a cui fată iaste și, de va avea tatăl ei loc larg „să mânemu" și ea zise: „Avem loc bun să măneți", la care loc nici o cămilă nu încape, ce de atunce arăta cum va să fie noru și fiică acelui iubitoriu de striini Avraam. Și, iară, o au întrebat a cui fată era și ea nu spuse numai pre tată-său, ce și pre tatăl tătâne-său, pre Nahor, și zise: „Fată sânt a lui Batuil* al lui Melha, pre carele au născut Nahor, carele au fost frate începătoriului de părinți, Avraam". După aceaea, iară o au întrebat: „Doară va fi și hrană pentru cămile?". Și ea zise: „Și loc iaste pentru dobitoace și bucate multe, numai veniț". Văzut-ai lărgime și mărime de multă smerire și iubire de striini? Aceasta, câtă bogăție iaste, câtă comoară! Aceasta iaste zeastrea cea mare, aceasta aduce întuneareci de bunătăți! Aceasta iaste visteria ceaea ce nu să sfârșaște niciodată! Aceastea au zis sluga și, minunându-să de cea mare și nemăsurată iubire de streini, să bucură foarte de cea milostivnică minte a fetișoarei, mulțămi Domnului și zise: „Blagoslovit Dumnezăul domnului mieu, Avraam". Și începu și el a spune featei cine iaste, că și fratele moșului ei, Nahor, iaste acela, minunatul și iubitoriul de streini, Avraam, carele l-au trimis acolo. Aceastea auzi fata, și alergă cu multă

* Scris Tatuil.

bucurie, și spuse părinților ei cuvintele striinului aceluia, și alergă Lavan afară, către om, și zise lui: „Pentru căci ai stătut atâta vreame afară, de vreame ce ești slugă omului nostru? Osteneaște la casa mea, că am gătit loc să te odihnești, și tu, și dobitoacele tale". Și, deaca mearse, l-au priimit cu dragoste, și au dat cămilelor de mâncat, și lui i-au spălat picioarele, și, la câți era cu el, și au pus masă să-i ospeteaze. Iară cel trimis zise: „Nu voiu mânca până nu vă voiu spune pentru ce m-au trimis stăpânul mieu aici, la voi, și ascultați. Eu sânt un rob den cei 318 robi ai patriarhului Avraam care l-au blagoslovit Dumnezău, căci
8r îl iubeaș // te foarte și i-au dat lui oi, mulțime nenumărată și cirezi de boi, aur și argint nesocotit, și robi mulți și roabe, cămile, și măgari, și mâșcoi. Și născu Sara, fămeia lui, fiu frumos, den făgăduință, și iaste domnu la tot locul hananeilor acelora și așa, cu blagoslovenia aceluia, am venit către voi și vedeț, vrea să-m dați pre fata voastră mireasă, să o duc lui Isaac, fiului lui, căci așa mi-au poruncit, de la moșia și de la neamul lui, să iau nevastă la cel de bun rod fiu al lui". Atuncea zise tatăl featei că: „De la Dumnezău au venit cuvântul acesta și, iată, fata noastră, în mâinile tale iaste, și o ia, și te du la stăpânul tău, precum ț-au poruncit. Și Dumnezău au ales și să fie fămeaie fiului domnului tău". Atuncea, au scos ceale de aur și de mult preț veșminte și podoabe și au împodobit pre Reveca. Așijderea, și pre părinții ei i-au îmbrăcat cu veșminte luminoase și daruri de mult preț le-au dăruit. Atuncea, mâncară și băură, precum să cădea. Iară, demeneața chemară pre fată și-i ziseră să meargă la logodnicul ei, iară fata zise: „De veț vrea să-m dați blagoslovenia voastră, mearge-voi la domnul mieu, cu voia lui Dumnezău". Atuncea, au blagoslovit și o au binecuvântat pre Reveca și ziseră: „Binecuvântat Dumnezău, fă-te fiică, cea singură născută a noastră, întru mii de zăci de mii, și moștenească seminția ta tuturor vrăjmașilor voștri". Și, sărutând pre ei, Reveca să sui pre cămile, cu slujnicele ei, și mearseră cu boiarenul cel trimis. Ca aceastea logodne și măritări făcea

cei vechi boiari şi, câţi era domni, şi nu ca în vreamea cea de acum, cu mândrii şi cu bani mulţi. Însă, deaca au apropiat pre fată, zic, pe cum au ieşit Isaac să să primble la câmp şi întrebă Reveca: „Cine iaste cel voinic, înfrumuseţat ca soarele, carele vine cătră noi?". Şi ziseră cum iaste mirele ei, şi îndată să pogorî, şi mearse, şi i să închină. Şi mearse Isaac la casa maicii lui şi să blagoslovi cu Reveca a-i fi fameaie, cu blagoslovenia patriarhului Avraam, tatălui său. Şi făcură în ziua aceaea multă milostenie. Aşa să cade să facă şi ceialalţi oameni mireani, mai vârtos creştinii, şi nu hore şi jocuri diavoleşti, numai fă milostenie la săraci. Şi atuncea va veni darul lui Hristos, şi va blagoslovi pre tinerii aceia, şi curând va lua roada milosteniei. Şi cum că aceasta iaste adevărat, află de la fata ceaea ce s-au chemat Tavita, cea den Iopa, pentru că şi aceasta, oarecând moartă zăcând, au stătut aproape săracii aceia carii să hrăniia de la dânsa şi, plângând cu amară lacrămi, o au înviat şi i-au dăruit viaţă întru Domnul nostru, Isus Hristos, a căruia-i mărirea, împreună cu Părintele şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în veacii veacilor, amin. /

8v **Cuvânt al treilea a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru să nu necinstească nimeni beseareca lui Hristos şi Sfintele Taine de la cuvântul sfântului Petru şi al lui Ilie. Blagosloveaşte, Părinte**

Astăzi, puţini fraţi au venit la beseareca noastră. Oare care să fie fost pricina de s-au contenit? Şi noi săvârşim pomenirea mucenicilor şi nimeni n-au venit cătră noi? Ce nu cumva depărtarea căii i-au pus pre dânşii la atâta lenevire şi pregetare? Iară nici aceasta i-au oprit a nu veni, ce căci n-au dragoste călduroasă cătră Dumnezău şi cătră ai lui sfinţi. Că, în ce chip pre cel ce iaste sârguitoriu şi deşteptat întru voinţă, nici un lucru nu poate să-l oprească, aşa, pre cel lenevos şi pregetătoriu, toate pot să-l oprească.

Mucenicii au vărsat sângele lor pentru adevărul. Şi care iaste adevărul? – Hristos. Şi, tu, puţină cale n-ai putut a nu socoti? Acelora li s-au tăiat capetele pentru Hristos, Hristos pentru tine au murit şi tu, pentru dânsul, preageţi? Pomenirea mucenicilor iaste şi tu te leneveşti şi preageţi. Căzutu-ţi-s-au să vii să vezi biruit pre diavol, şi pre mucenicul biruind, şi pre Dumnezău slăvindu-L, şi beseareca încununată. Dară, ce zice cel fără de minte om? Păcătos sânt şi nu poci să viu la beseareca. Şi, de vreame ce eşti păcătos, vino la beseareca să te faci dirept. Cine şi care den oameni iaste dirept şi fără de păcate? Au nu ştii că tocma şi aceştia ai besearecii carii slujăscu sfântului jărtăvnic, cu păcate sânt încărcaţi şi, de vreame ce şi ei carne purtând, şi cu trup de lut împreunaţ fiind, şi noi înşine, cei ce şădem pre scaun arhierescu şi învăţăm pre voi, cu păcate sântem împleticiţ, iară nu ne deznedejduim de iubirea de oameni a lui Dumnezău, nici neomenie arătăm? Că, pentru aceaea, şi pre acei ce sânt preoţi, a sluji patimilor i-au făcut, ca, dentru cealea ce pat ei, să dea iertăciune celoralalţi, a câtă necunoştinţă iaste şi muncă, că, de iaste cineva să cânte, au să joace, sau să facă alte jocuri, şi ne-ar chema pre noi toţi, foarte cu degrabă alergăm, ca când am avea aripi. Şi cela ce ne-ar chema, mare har îi avem şi toată ziua ne treace numai a auzi şi a privi la acela, iară, la Dumnezău, învăţându-ne pren proroci şi pren apostoli, căscăm, şi dormităm, şi la inimă avem vifor, iară la cap întunecare. Iară, când meargem să
9r privim la alergăturile de cai, unde nu iaste // nici un acoperământ de păreate, de s-ar şi întâmpla să ploao cu vreo vijulie, să-i lovească în obraz, ei îngăduiescu, ca nişte îndrăciţi, şi rabdă uneori gerul, alteori zăduful, după cum iaste vreamea, şi depărtarea căii nu-i osteneaşte, şi nu-i opreaşte nici o nevoie. Iară la beseareca, când vom să meargem, toate ni să facu sminteală, şi ploaia şi calea. Iară, când s-ar întreba vreunul dintr-aceia care iaste tatăl prorocului Isaiei, sau a prorocului Avdiu, sau al altui proroc, sau den apostoli, nicidecum nu ştie să-ţ răspunză.

Iară, pentru carăle cailor care trec la alergătură, cu multă socoteală răspund de armele ştiutorilor, avucaţilor şi ritorilor. Şi cine să le auză şi să le îngăduiască aceastea, spune-mi? De multe ori v-am învăţat şi v-am certat să nu meargeţi la zboruri şi la alergăturile cailor şi nu mi-aţ ascultat cuvântul. Nu-ţ fie ruşine, vino iarăş, de auzi. Dară, vei zice „că am auzit şi n-am păzit, acum cum voiu putea să viu să auzu?“, adevărat ţi-e ruşine. Iară, încăş cuvântul mieu ai întru inema ta înrădăcinată, zici că, nefiind eu şi de faţă, tot ţi-e ruşine şi te ruşăşti. Şi, dirept aceaea, nimeni mustrându-te, tot ai legătura şi frica, că învăţătura mea te curăţează. N-ai păzit? Adevărat, atunce eşti datoriu să vii, ca să auzi iarăş. Şi, de vei pune iarbă şi nu te va curăţi, a doua zi, iarăş, nu o vei pune? O, oame, un tăietoriu de leamne va să taie un copaciu mare şi, de va da cu săcurea o dată şi de nu va cădea copaciul, oare nu va da şi altă dată, şi a patra, şi a cincea, sau şi a zeacea? Aşa fă şi tu! Şi aceastea zicu, nu ca să vă facu mai lenevoş şi mai pregetători, ce ca să vă facu mai nevoitori. O, oame, intrat-ai în besearecă, învrednicitu-te-ai de vorba *Sfintei Scripturi* şi, mai vârtos, a lui Hristos? Păzeaşte-te să nu ieşi´mai 'nainte de otpustul preotului, pentru că, ca un fugariu slujnic, te vei judeca de Dumnezeu. Toată ziua petreci întru lucrurile ceale trupeşti şi doao ceasuri la ceale duhovniceşti nu poţi îngădui? La zboruri mergi şi, până nu să strică jocurile, nu ieşi şi la besearecă vii şi, mai înainte de Sfânta Leturghie ieşi. Fie-ţi frică de cela ce zice: „Care necinsteaşte Svintele Taine să va necinsti de Hristos“. A sta înaintea unui împărat, nici să zimbeşti, a râde nu cutezi, iară înaintea Domnului Hristos şi Împăratul tuturor stând, şi nu stai cu frică şi cu cutremur, ce vorbeşti şi râzi fără de tocmeală în casa lui Dumnezău. Şi, cu aceasta, îl îndemni pre Dânsul de te urgiseaşte şi nu iai iertăciunea păcatelor tale, pentru că Dumnezău, nu atâta pre cei păcătoşi uraşte, ca cum pre cei ce nu facu contenire păcatului. De la unii ca aceştia întoarce Dumnezău faţa şi să depărtează. Ce faci, oame? Stai la besearecă, şi la frumuseaţe striină

priveşti, şi nu te cutremuri, şi nu te spăimântezi, aşa a batjocuri pre Dumnezău înlăuntru întru beseareca sa? Şi curvărie îţ pare că iaste casa lui Dumnezău şi mai cu
9v necinste decât în târg, căci la târgu ţi-e fri / că şi ţi-e ruşine să te arăţ că priveşti la frumuseaţea cuiva, iară în casa lui Dumnezău, unde te învaţă şi, mai vârtos, te spăimântează, pentru păcatele şi nelegiuirile care faci. Şi, mai mult, auzind, atuncea, ca să nu le faci, şi tu faci inima ta prăvălie diavolului şi, cu ochii tăi, lucruri diavoleşti, mai bine ar fi fost ochi ca aceştia să fie orbi decât să privească fără de ruşine şi fără de leage. Socoteaşte, oame, cu gândul tău, lângă cine aproape stai, când te apropii la Sfânta şi înfricoşata Liturghie, oare cu cine împreună vei să te rogi lui Dumnezău, cu heruvimii, cu serafimii şi cu cealealalte cereşti puteri, cu angheli şi cu arhangheli? Socoteaşte cu gândul tău pre carii ai împreună în horă şi împreună cântăreţi, şi aceasta-ţ ajunge întru priveghease şi priceapere. Când îţ vei aduce aminte că porţi trup de pământ şi eşti de-a valoma împreună cu sfinţii îngeri, cu toate cereştile puteri, ceale fără de trupuri, şi te-ai învrednicit împreună cu aceia să cânţi şi să lauzi pre Stăpânul Hristos şi Dumnezăul tuturor, pentru aceaea, nu fii ca un slăbănog, ce fii gata, cu poftă la cântarea Sfintelor Leturghii. Nu avea gând lumescu la vreamea aceaea, ce, către ceriuri tot gândul tău pune, ca cum ai sta lângă scaunul slăvii mărirei şi, ca cum ai zbura împreună cu serafimii. Şi, aşa, lui Dumnezău lauda cea pre sfântă adu-o, că, pentru aceasta, dăm învă<ţă>tură să stai bine la vreamea Sfintei Liturghii, ca să rădicăm gândurile ceale ce zac jos, că, la vreamea sfintei slujbe, fraţilor, nu numai oamenii strigă acea înfricoşată strigare, ce şi dumnezăieştii angheli cad la Domnul Hristos, şi arhanghelii să roagă, având împreună vreame de ajutoriu lor şi, mai vârtos, sfânta slujbă a cinstitelor taine. Că, precum oamenii ţin şi mişcă ramurile maslinilor înaintea împăratului şi prin odrasla maslinului i-aduc aminte să facă milă şi iubire de oameni la norodul lui, aşa şi sfinţii angheli, atunci, la jărtva Sfintei Liturghii,

în loc de stâlpările măslinului, acel prea sfânt şi dumnezăiescu trup îl arată cătră Domnul nostru Isus Hristos şi să rog pentru firea omenească, zicând cătră Mântuitoriul Hristos că „numai pentru neamul omenescu ne rugăm şi ne umilim ţie, iubitoriule de oameni şi iubitoriule de bunătăţi, Stăpâne, pre carii însuţi nu i-ai lăsat, ci, mult iubindu-i, până într-atâta ai primit, cât şi prea svântul Tău suflet ai dat pentru ei. Pentru aceştia, şi noi vărsăm rugăciunile, pentru carii Tu însuţi, Prea Bunule, ai vărsat prea svântul Tău sânge. Pentru aceştia ne rugăm pentru carii cinstitul tău trup ai jărtvuit şi ai înjugat, de ovreaii cei fără-de-leage". Pentru aceaea, cade-se fieştecine din noi să chibzuiască cu gândul său, oare care greşală şi care păcătuire au îmblânzit şi care îndireptare de bunătate au câştigat, care păcat au lăsat sau la ce măsură de bunătate au ajunsu şi de s-au făcut mai bun de cum era? Şi, de va
10r afla şi va cunoaşte că // s-au făcut pre sine mai bun de cum era, cu postirea lui, să să păzească bine, iară, de s-au făcut lenevos la cealealalte bunătăţi şi are numai postirea singură să arate, iară din cealealalte bunătăţi niciuna n-au făcut, afară să rămâie. Şi, după ce toate păcatele va curăţi cum să cade, atunce să vie înlăuntru să să precestuiască Sfintelor Taini lui Hristos, căci cel ce nu posteaşte, să cuvine să aibă şi iertare, curându-să că nu pot, unii de bătrâneaţe, alţii de boala trupului, alţii de altă întâmplare. Iară, cela ce nu grijaşte de mântuirea păcatelor lui nu poate fi să nu dea samă, pentru că, de va cerceta Dumnezău greşalele, vorbele care să facu pre la beseareci, lenevirile, pregetările de pre la slujbe, atunce ce vom face, cum îi vom răspunde? Să ştii, numai ales, că, de multe ori, însuş Dumnezău, grăind pren proroc cătră noi toţi, iară noi grăim multe şi lungi cuvinte unul cătră altul, care nu ne sânt de treabă, numai în zadar bârfim. De va lăsa alalte toate şi numai de acest păcat să cearce şi să facă judecată la noi, care nădeajde de mântuire va fi noao? Nici una. Şi nu te înşale gândul că iaste puţin păcatul acesta, ci, de vei vrea să vezi şi să cunoşti mărirea multului acestuia păcat

şi necinstei cei mari ce faci lui Dumnezău, să cercăm la oamenii aceşti pământeşti şi atunci vei cunoaşte mărirea lucrului celui fără cale şi fără cuviinţă. Cutează tu la un boiariu mare sau şi priaten, când vorbeaşte, înţelepţeaşte cu tine şi tu să laş vorba lui, să te întorci înapoi să vorbeşti cu sluga ta şi, atunce, vei cunoaşte câtă necinste cutezi de faci cu aceasta lui Dumnezău, pentru că, de ar face cineva aceasta necinste la un domnu mare, la multă pedeapsă l-ar aduce pentru batjocurirea aceaea, sau şi capul i-ar tăia. Iară Dumnezău, cu atâtea şi atâtea mai multe decât aceastea, în toate zilele necinstindu-Se, nu numai de unul sau de doi şi trei oameni, ce de mulţi putem zice de noi toţi. Şi Dumnezău rabdă şi îndelungă mânia şi, când veţ să potoliţ urgia unui împărat pământescu, alergaţi toţi, cu copii, cu muieri şi, dentru urgia împărătească, hrăpiţi pre vinovat. Iară pe Cerescul Împărat nu vom să-L facem blând şi iertătoriu şi să răpim den urgia lui, nu unul, sau doi, sau trei, sau o sută, ce pre toţi păcătoşii lumii. Şădeţi afară şi nu alergaţi împreună cu toţii la beseareca, ca, văzând Dumnezău unirea voastră, pre aceia să-i lase den munca iadului şi noao să ne iarte păcatele, pentru că ce iaste să fie mai putearnică decât beseareca lui Dumnezău? Şi nu-m zice păreţi şi arme, că aceastea toate îndelungarea vremii leneveaşte şi le strică, iară beseareca, niciodată, nu să învecheaşte, nici să îmbătrâneaşte. Besearecii nici vrăjmaşii noştri nu-i pot strica, adecă diavolii. Şi aceastea nu le zicem de laudă, de vreame ce faptele singure mărtu-
10v risescu. Câţi împăraţi şi tirani s-au bătut cu beseare / ca lui Hristos? Şi, câţi s-au bătut cu dinsa, toţi s-au prăpădit şi au perit, iară ea s-au suit mai sus decât ceriurile. Atâta 'nălţime şi mărire are beseareca lui Hristos, cât, bătându-se de alţii, pururea biruiaşte. Viclenindu-se, să adaoge. Batjocurindu-se, mai luminat să arată. Cunoscut-aţi, dară, în ziua aceaea, câte se-au pornit asupra noastră, arme, mânie de ostaşi şi focu mai tare, şi noi, pre la curţile împărăteşti, meargem şi ne-am făcut de mirare în toată lumea. Iară, pentru darul lui Dumnezeu, nici una dentru acealea ne-au

îngrozit. Pentru ce? Că nici una din răutățile acestea iaste amară, pentru că ce iaste rău în lume? Nimica, vei să zici moartea, dară nu iaste rea moartea, că curând meargem la adăpostirea cea fără de iarnă. Dară ce? Răpirea avuției? Gol am venit, golu mă voiu duce. Dară ce? Scoaterea din pământul lui? Al Domnului iaste pământul și plinirea lui. Dară ce iaste rău? Năpastea? Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă iaste în ceriuri, când vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, pentru că, de mă și ducea, iară nu era batjocurire aceaea ce să făcea, pentru că o batjocurire iaste numai păcatul. Căci, de te va batjocuri toată lumea, iară tu pre sine nu batjocuri și nu vei fi batjocuritu niciodată, vânzare numai a gândului iaste pricina, pentru că, de nu vei vinde cu gândul pre altul, nici altul nu va putea să te vânză pre tine. Mergeam și vedeam lucrurile și, mai vârtos, ceale date ale meale cuvinte, lucruri făcute în târgu, și m-am mirat. Pentru aceaea, am vrut să văz unde umblă și unde să află cei ce nu cinstesc Sfânta Liturghie, și vorbescu griji lumești, și sânt lipsiți den darul lui Dumnezău, pentru că, spune-m, care slugă va face slujba casei lui mai 'nainte decât a face slujba domnu-său, cu neputință iaste. Cum, dară, nu iaste cu necuviință, de vreame ce oamenilor nu putem a nu le zice și a nu-i chema domni, și multă cucerire și ascultare arătăm la dânșii, iară pre adevăratul Stăpân, pre Domnul nostru, Isus Hristos, nu numai al nostru Domnu și ziditoriu oamenilor, ce și celor de sus puteri făcătoriu? De ar fi cu putință să vă arăt, să vedeți cu ochii voștri sufletul acelora și l-aț vedea bubos și înrușinat, că, precum la băi, câte trupuri nu întră să să curățeaze sânt pline de întinăciune și de grozăvie multă, așa și sufletul care nu aude învățătura duhovnicească iaste plin de necurăție și de împuțiciunea păcatelor. Și aț vedea de câte rane și ghimpi sânt pline sufletele acelora, că, precum pământul, care nu să ară, să înțeleneaște și să umple de mărăcini, așa și sufletul, care nu aude cuvântul lui Dumnezău și învățătura duhovnicească, răsare tot mărăcini și ciulini, adecă tot

fealiul de păcat să naște în inima noastră. Că, de vreame ce noi, cei ce în toate zilele auzim citania scripturilor, a prorocilor și a apostolilor și, de-a pururea, dumnezăieștile
11ʳ canoane cân // tăm și abia cu mare nevoie fugim de patimile noastre, abia potolim mânia, abia golim urgia, pizma și pohta cea rea, abia contenim fiarăle ceale fără rușine, adecă gândurile ceale reale ale diavolilor, dară ceia ce nici odinioară n-au dobândit această vindecare a învățăturii, care nădeajde a mântuirii vor avea? Pentru că, precum cela ce iase de la adăpostire pretutindinea rătăceaște, așijderea și cela ce piarde lumina lui în multe locuri să împiadecă și cade, așa și cela ce va cădea întru uitarea teamerii de Dumnezău, griji, și gânduri, și întristări are pururea, căci, când iaste Dumnezău cu noi ajutoriu, toate cealea ce sânt spre întristare departe le goneaște. Într-acesta chip, iarăș depărtându-se de noi pentru păcatele noastre, nu-ș aduce aminte de noi nemică și, atuncea, trupul și inima să rumpe și să întristează și cei ce sânt întristătorii, diavolii și oamenii să adaog, cât de toți au bântuială, ca pentru să să facă mai grijnici cei lenevoși, să să poată întoarce den cădearea ce-au căzut. Pentru că zice Dumnezăiasca Scriptură: „Pedepsi-te-va neascultarea ta și răutatea ta te va mustra", atâta cât depărtarea lui Dumnezău iaste chip de grijuire la păcătos, căci, când cunoaște Dumnezău mai 'nainte și grijuiaște pentru om, lasă pre dânsul puținel ca să să smerească și, atuncea, gonindu-se de la dânșii lenevirea, să fac mai nevoitori cei leaneși. Socotescu că mulți vor fi carii ne-au lăsat de multă vreame și s-au dus la zboruri și la jocurile nelegiuirii și, astăz, au venit, și aș vrea să-i văz aieve, ca să-i gonescu de la ușa besearecii, nu ca să fie afară pururea, ce ca să să îndirepteaze și iară să vie. Ce, de vreame ce și părinții, când greșescu feciorii lor, îi scot afară din casă și nu le dau nici pâine să mănânce, nu ca să-i înstreineaze de tot, ce ca să să înțeleptască și să să facă mai buni și, atuncea, cu cinstea și slava cea ce să cuvine, la părinteasca moștenire să vie, într-acestaș chip fac

păstorii la oile ceale râioase, le despart pre eale den oile ceale sănătoase, ca, când s-ar tămădui de boală, iarăş, cu socotinţe şi fără de zminteală, să vie la oile ceale sănătoase, iară nu bólnave, ca să nu se umple toată turma de boala acelora. Dirept aceaea, şi noi vrând să-i ştim pre aceia, măcară că cu ochii nu-i vom vedea, iară cuvântul nostru pre dânşii, pre toţi, va cunoaşte şi gândul lor îi va mustra, adecă ce zic: „Acela iaste numai la beseareсă care dă vreadnic gândul petreacerii". Cela, iarăş, care are viaţa lui stricată şi iaste cu cei mulţi împreunat, deşi iaste trupul lui aici şi gândul lui afară, folos nu are, pentru că cei ce sânt canonisiţ după dumnezăieştile pravile şi, rămâind afară, adevărat au nădejdi bune, că, de vor îndirepta păcatele lor, pot iarăş să vie cu gând curat. Iară cei ce au pângărit pre înşiş şi li s-au poruncit să nu între mai 'nainte la uşile Sfântului Oltariu, până ce să vor curăţi de întinăciunea care s-au făcut den păcate, pre urmă să facu
11ᵛ obraznici şi fără de ruşine, şi fac lo / vitura rănii mai rea, că atâta de rău iaste a păcătui cât iaste neruşinarea după păcat. Mulţi den oameni să priceştuiescu Sfintelor Taine lui Hristos, într-un an o dată, alţii, iarăş, să priceştuiescu de multe ori într-un an. Oare pre carii dentru aceştia vom lăuda şi vom ferici? Pre cei ce să priceştuiescu o dată, au pre cei ce să priceştuiescu de multe ori, sau pre cei de puţine ori? Eu zic, nici pre cei ce să priceştuiescu den an în an, nici pre cei ce să priceştuiescu de multe ori, nici de puţine ori, numai pre cei ce să priceştuiescu cu inimă şi cu gând curat, pre cei ce au viaţă nehulită, cei ce sânt nepomenitori de reale şi nepizmuitori şi carii poftescu pacea. Unii ca aceştia, pururea, la toate praznicele ceale domneşti să să priceştuiască, iară cei ce sânt necunoscători şi necuraţi de tot fealiul de păcate, niciodată, într-un an să nu fie vreadnici a să priceştui, că mulţi bólnavi şi slabi moru, priceştuindu-se cu nevrednicie, şi merg la iad. O, oame, mâncat-ai din masa cea duhovnicească şi cinii cei împărăteşti te-ai învrednicit şi, iarăş, te ameasteci cu scârnă? Trupul tău îl ungi cu mir şi iarăş îl împli de

putoare şi de scârnăvie? Tot anul te curăţeşti, şi te priceştuieşti, şi o săptămână n-ai trecut, şi iară faci ceale mai dinainte ale tale fărădelegi? Ia, spune-m, de te veiu sănătoşi în patruzeci de zile, fiind bólnav de multa vreame, şi vei da pre sine, iar la acea boală n-ai pierdut osteneala cea mai dinainte, de vreame ce ceale fireşti le schimbi, cu mult mai vârtos ceale din voinţă? Şi, de-ţ va puţi gura, nici ceale obiciuite bucate nu poţi să le mănânci, dară cum cutezi a te priceştui, având în sufletul tău atâta putoare de păcate? Şi ce iertăciune vei avea? Nici una. Pentru că zice dumnezeiescul apostol: „Cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie vinovat iaste trupului şi sângelui Domnului nostru, lui Isus Hristos", adecă câtă muncă vor lua ovreaii care au răstignit pre Hristos, atâta va lua şi acela. Că, precum acei ucigaş sânt vinovaţi sângelui, aşa şi cei ce cu nevrednicie să priceştuiesc cu svintele tainele lui Hristos. Ca cum cineva ar sparge sau ar întina haina împăratului, pre împăratul batjocureaşte, aşa, şi la Svintele Taine, ca când ar omorî trupul Domnului nostru, Hristos, cei ce-l primesc cu suflet şi cu gând necurat, atâta cât de sânt multe ale nelegiuirei, iară tocma sânt şi ale batjocurirei. Acest cuvânt a multora inemi arde. Acesta pre mulţi au turburat şi au clătit. Muşcat-au cunoştinţa celor ce aud, iară, mai vârtos, şi a mea, celui ce grăiesc, mai 'nainte decât a voastră, celor ce auziţi. Căci, când iaste învăţătura împreună, sânt împreunate şi pedepsele, aşa şi ierburile sânt împreună şi acesta iaste lucru acei dumnezeieşti iubiri de oameni. Dirept aceaea, trebuie, şi cel ce zice, şi cel ce aude, să să supuie acestor pravili şi să aibă această fire.

Aşijderea, şi fieştecare greşit iaste şi călcătoriu po-
12ʳ runcilor lui Dumnezău. Pentru căci? // Pentru ca să facă cu măsură canonul şi certarea, că trebuie să fie duhovnicul crezătoriu la cei păcătoşi, aducându-şi aminte de boala şi slăbiciunea lui, ca să nu canonească pre dânşii greu. Pentru aceaea, de vei vedea pre cineva curvindu şi va vrea să să preceştuiască, aşa nevreadnic, spune preotului, în taină, că cutare om iaste nevreadnec, şi va să să pre-

ceştuiască, şi opreaşte pre necuratul. Iară, de vei acoperi potrivă, ai şi tu păcatul împreună cu acela, pentru că n-au zis prorocul că ai curvit, ce, cu curvariul împreună partea ta ai pus. Vai, vai, cât rău iaste să ascunză cineva păcatele altora sau şi ale lui de cel mai mare sau şi de duhovnicul lui, pentru că părtaş zice că eşti muncii şi pedepsii, pentru păcatele aceluia şi cu toată direptatea, că, de dulceaţa păcatului neavând parte, iară muncii te faci de opşte şi împreună părtaş păcatului aceluia! Pentru că, nu-m zice ceale necunoscute cuvinte care te duc la iad, adecă: „Ce mi-e mie de păcatul altora? Măcară de-aş putea să văz ale meale“, că, atuncea, mai multe vei grijui de ale tale păcate, când tu vei cerca ale tale greşale pentru folosul fratelui tău, precum şi Pavel zicea: „Nimenea de al său să nu cearce ca să afle ceaea ce iaste a lui“. Căci, când veade păcătosul că toţi îl urăscu şi să depărtează de dânsul, ca un rău mare, oare aceaea ce au făcut şi nu o mai face, iară de va vedea că nu le pare rău de ceaea ce-au făcut, să face şi mai rău. Iară, încăş, ştiu că multă supărare iaste la voi aceastea ce zicem. Şi, după ce veţ despărţi de aici, cine va putea auzi şi îngădui mustrările voastre, zicând?: „Noi, iarăş, viind, şi rău pătimind, şi necăjindu-ne, ne goneşti, Părinte, de la sfânta priceştenie şi de la cina cea tainică?“. Dirept aceaea, m-am îndemnat şi eu a zice aceastea, ca să cunoaşteţi că nu vă gonescu, ce, mai mult, vă adunu şi nu vă oprescu, ce vă chem şi trag pre voi la bine, mai vârtos, pren mustrări, că frica muncii, precum văpaia topeaşte ceara, aşa să face şi la gândul celor păcătoşi, topeaşte şi arde păcatele voastre, şi curat face gândul vostru, şi adaoge mai mult venirea şi îndrăznirea. Precum doftorul cela care cunoaşte, care dă vreunui bólnav ierburi amară, când nu poate mistui bucatele ce mănâncă, şi cu acealea ierburi amară scoate veninul, şi curăţază stomahul, şi îndeamnă pohta cea amorţită spre mâncare şi, atuncea, cu pohtă, începe la obiciuita hrană, într-acestaş chip, dară, iaste şi învăţătura, când zice învăţătoriul cuvinte amară, curăţază cugetele ceale reale ale gândului şi ale inimei, şi

să descarcă de greul păcatelor şi, atuncea, cu multă bucurie şi veselie, primeaşte trupul şi sângele Domnului nostru, Isus Hristos. Pentru aceaea, zice apostolul: „Fraţilor, supuneţi-vă şi ascultaţi de mai marii voştri, pentru că ei ostenescu pentru sufletele voastre, ca cum au a da sama“, că tu, de vei grijui pentru ale tale păcate şi de te
12v vei binenevoi, nu va fi ţie / a da nici o seamă pentru alţii. Iară preotul, de va grijui bine numai de viaţa lui şi pentru a celoralalţi fraţi nu va sta cu nevoinţă, împreună cu oamenii cei răi, la gheena focului va mearge, pentru că, de multe ori, preotul, pentru ale lui greşale, nu să dă la muncă, iară pentru păcatele celor streini să piarde, adecă mearge la iadu. Ce, de vreame ce foarte tare am mustrat pre cei care sânt nevreadneci şi primesc Svintele Taine, trebuiaşte să zicem şi pentru voi, preoţii şi slujitorii svintei beseareci, că să cade noao, cu multă grijă şi nevoinţă şi smerire, să aşteptăm svintele daruri. Că, de veţi cunoaşte pre cineva întru răutate trăind şi veţ ierta pre el a să priceştui sângele lui din mâinile voastre, să va ceare de la Dumnezeu, măcară de va fi domnu, măcară boiariu mare sau şi însuş împăratul să fie, nu te teame. De va veni nevreadnic să să cuminece, opreaşte-l, că mai multă volnicie ai tu, preote, decât împăratul. Nu îndemna spre urgie pre Domnul tău, Hristos, şi-l dai în trup necurat şi împuţit. Nu da la unii ca aceia, în loc de hrană, cuţit, şi, de va veni acela pentru slăbiciunea, ca să să priceştuiască şi, fiind nevreadnec, opreaşte-l, nu te teame. Teame-te de Dumnezeu şi nu de oameni şi, aşa făcând, vei fi cinstit între oameni şi iubit de Dumnezeu. Iară, de-ţ iaste frică şi nu îndrăzneşti, adu-l la mine şi nu voiu ierta eu să facă aceaste fărădelegi, mai bine poftesc să-m scoaţă sufletul mieu mai 'nainte, decât dumnezeiescul trup şi sânge să-l dau nevreadnicilor. Mai bine sângele mieu să vărsu mai înainte, decât să dau înfricoşat sânge ca acesta, unde nu să cade, şi mai bine să mă lipsesc de viaţă pentru Dumnezeu, au pentru viaţa lui Dumnezeu, căruia să cuvine slava,

tăria, cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea, şi-ntru veacii veacilor, amin.

Cuvânt al patrulea a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. La cuvântul lui David, carele zice: „Nu te teame, când să va îmbogăţi omul". Blagosloveaşte, Părinte

Dulce lucru iaste la un om plugariu să tragă plugul său, ca să curăţeaze ţarina sa, şi să facă brazdă, şi să dăzrădăcineaze mărăcinii, şi să samene sămânţa, neavând arătura mărăcini carii strică sămânţa. Iară, cu mult mai dulce iaste la cela care iaste învăţătoriu, când aruncă pildele lui întru auzire care iaste neturburată. Pentru aceaea, dară, cu multă bucurie înceapem învăţătura, că
13r vedem arătura aceasta, adecă auzul vostru curăţit, // căci, măcară că gândul vostru nu-l vedem, iară văzând ochii voştri că sânt deşchişi şi auzul vostru că-l aveţ rădicat ca să ascultaţ, aceasta îm dă semn că şi, însă, întru gândul vostru iaste aşăzat şi gata să auză, pentru că la inima voastră nu pociu să întru să văz. Ce văzând ochii voştri rădicaţ în sus, îm dau glas că nu iaste la gândul vostru nici o turburare, ce-m zici cu pohtă: „Samănă sămînţele, că îngăduim şi primim orice vei sămăna pentru nădeajdea rodului, pentru că toată grija lumească am gonit den gândul nostru". Dirept aceaea, şi eu văzându-vă aşa, cu osârdie, încep tot învăţături şi pilde mai înalte, nădăjduindu-mă întru blagorodnicia ţarinii, adecă a gândului vostru, că *Dumnezeiasca Scriptură*, nu numai va să fie învăţătoriul ştiut, ci va să fie şi cel ce asculta înţelept. Pentru aceaea, eu vă fericesc pre voi şi fericescu şi pre mine, pentru că fericit şi bun, norocit iaste acela care zice învăţătura la urechile celora ce-l ascultă şi ferici ţ sânt ceia care le iaste foame şi seate de direptate. Dirept aceaea, dară, la voi, carei aţ venit la besearecă să auziţ cu pohtă, aruncăm şi sămănăm gândurile *Svintei Scripturi*, că ceialalţi, acum, la târguri şi la grijile lumeşti putrezescu, iară voi, făcându-vă mai înalţi de pe pământ, primiţi gândurile ceale pricepute. Iară aceia carii n-au venit slujescu pântecelui, carele iaste lor rob, şi grijăsc pentru trupul lor. Iară voi împodobiţ sufletul vostru cel stăpân şi blagorodnic şi-l păziţi nerobit de patemi. Unde umbli, o, oame, acuma? La târg? Dară, ce vei să strângi de acolo? Tină şi lut? Ce, mai bine, vino la besearecă şi ia de la mine mir. Ce strângi şi aduni? Bani, carii să pierdu? Ce vei cu iubirea de argint carea iaste ca un rău silnic? Ce vei cu volniciile care pier? Ce strângi multe bucate care astăzi sânt şi mâine nu sânt? Ce culegi numai florile şi laşi rodul? Ce alergi după umbră şi nu ajungi să apuci adevărul? Ce umbli după lucrurile care să pierd şi nu cauţi ceale ce rămân? Că fieştece om iaste ca iarba cea vearde şi fieştece mărire a omului iaste ca floarea ierbii, iară cuvântul lui Dumnezău pururea nu să piarde. Ai făcut bani mulţi? Şi, aceasta, ce folos iaste sufletului tău? Te-ai făcut bogat de bani şi sărac de suflet. Eşti împodobit cu frunzele şi lipsit de rod. Ce folos iaste, spune-mi? Ai luat bani care vei să-i laşi iară aici? Ai luat volnicie şi domnie de la carea să naşte vicleşugul la tine? Vino la besearecă şi dobândeaşte cuvinte bune. Răsipeaşte nelegiuirile tale, curăţă gândul tău, înalţă mintea ta, fă-te om şi înger, lasă firea cea trupească şi ia pana cea uşoară a vieţii, mântuiaşte-te pre sine de ceale văzute şi te atârnă de ceale nevăzute, suie-te la ceriu, joacă împreună cu îngerii, stăi de faţă la judeţul cel de sus prea 'nalt, lasă fumul, şi umbra, şi iarba,
13v şi păianjinul, că nu / ştiu ce nume cuvios voiu zice la micşorarea şi prostimea lucrurilor aceştii lumi. Aceastea zicu, dară, şi nu voiu înceta a le zice: „Vino la besearecă şi fii om, ca să nu fie numirea ta mincinoasă căci te chemi om". Oare cunoscut-aţi aceasta care am zis? Zice că iaste om. Pentru ce îi zici să vie să să facă om? Adevărat om iaste, de multe ori, cu numele, iară cu socoteala, niciodată nu iaste om, căci, când vezi om care trăiaşte viaţa lui ca un dobitoc necuvântătoriu, cum să-l numeşti pre acela om şi

nu bou? Când îl vei vedea că răpeaşte, cum să-l numeşti om şi nu lup? Când îl vei vedea că curveaşte, cum îi vei zice om şi nu porc? Când îl vei vedea că iaste viclean, cum îi vei zice om şi nu şarpe? Când îl vei vedea că are otravă, cum îi vei zice om şi nu aspidă? Când îl vei vedea că iaste nepriceput, cum îi vei zice om şi nu măgariu? Când îl vei vedea că umblă după muieri, cum îi vei zice om şi nu cal, carele umblă după iape? Când îl vei vedea că iaste neascultătoriu şi necunoscătoriu, cum îi vei zice om şi nu piatră? Luat-ai, oame, de la Dumnezău blagorodnicia, căci leapezi bunătatea firii care ai luat? Ia, spune-mi, ce faci? Alţi oameni au meşteşug să aducă, cât să poată, dobitoacele ceale necuvântătoare la blagorodnicia omenească, şi învaţă nişte păsăreale mititeale să grăiască glas omenescu, şi îndeamnă cu meşteşug firea cea necuvântătoare să să facă cuvântătoare, dumesnicescu leii şi-i trag pren târguri. Leul cel sălbatec îl dumesniceşti, oame, şi pre însuţi te faci mai sălbatec decât lupul? Şi alta mai rea, că fieştecare den dobitoacele ceale necuvântătoare o greşală are. Lupul are puţină greşală, numai arăpi, şarpele a fi înşălătoriu, aspida a fi otrăvită, iară la omul cel rău şi viclean nu iaste aceasta, că omul cel rău nu are numai o răutate la sine, ce să face şi ca lupul, răpitoriu, şi ca şarpele, înşălătoriu, şi ca aspida, otrăvit, şi răutăţile tuturor dobitoacelor celor necuvântătoare le are strânse la sufletul lui. Cum, dară, îţ voiu zice şi te voiu numi om, de vreame ce n-ai la tine semnul cel împărătescu, nici cununa împărătească, n-ai haina cea împărătească? Pentru că Dumnezău zice: „Să facem om, să fie după chipul nostru şi după asămănarea noastră". Şi tu ai lepădat pre sine la micşorarea dobitoacelor celor necuvântătoare. De vei vedea pre un împărat să-ş leapede haina cea împărătească şi stema lui, să umble împreună cu ostaşii şi să vânză stăpânirea lui, cum vei zice şi vei numi pre unul ca acela împărat? Eşti şi tu om? Nu-m arăta, dară, că ai suflet omenescu, ce arată de eşti om la minte. Eşti stăpânitoriu dobitoacelor celor necuvântătoare şi, apoi, eşti rob dobi-

toacelor celor necuvântătoare şi patimelor tale? Zice-m-va fieştecare den voi: „Cum mă voiu face om?". Atuncea te vei face om, când vei birui cu gândul patimele trupului ceale necuvântătoare. De ai scos de la tine curvia, de ai
14r scos pohta banilor // cea trecătoare, de ai scos munca cea rea, de ai curăţit ţarina ta, adecă sufletul tău, întrebi cum te vei face om? De vei veni aici, la besearecă, unde să facu oamenii, de te voiu apuca, fiind dobitoc, te voiu face om, de te voiu apuca, fiind lup, te voiu face om, nu să-ţ schimb firea, ce-ţ voiu întoarce voia cea rea şi o voiu schimba, de o voiu face bună. Dară, ce zice fieştecine?: „Eu am copii, voiu să-m chivernisescu casa mea, voiu să grijăscu de fămeaia mea, sânt săracu şi nevoiescu să agonisescu hrana mea cea ce-m trebuiaşte şi nu pociu veni la besearecă să mă fac om, precum îm zici tu". Aceastea toate nu sânt alte, fără decât ca să te curi, că, de te-aş opri eu aici de tot şi nu te-aş mai lăsa să ieşi nicidecum la trebile ceale de afară, aşa ar fi cum zici. Iară nici atuncea nu s-ar cădea să le zici aceastea, pentru că vreadnic iaste Dumnezăul tău, la carea, aflându-te toată ziua, aici, înaintea lui, să adaogă avuturile tale, să le facă mai multe. Iară, încăş eu, nici la aceasta nu te îndemnu, nici îţ zic să vii în toate zilele şi să şăzi aici, la besearecă, fără cât de doao ori într-o săptămână. Ce greu iaste să vii sau ce sarcină? Şi nici toată ziua îţ zicu să şăzi aici, ce puţinel ceas den zi. Vino, oame, la besearecă, primeaşte gânduri pricepute, ca să nu primeşti rane, ia arme, nu să fărâmi şi să omori pre alţii, ce să faci târgul besearecă. Vino de ia armă ca să te păzască, să nu iai rană de vătămare, stăi la oaste, numai să fii înarmat, stăi la sfântul loc, numai să aibi ochi curaţi, ieşi de la liman, mai chiverniseaşte corabia ta bine. Aceastea toate, aici, le poţi învăţa şi nu vei, ce ieşi la războiul cel lumesc, gol de poruncile lui Dumnezeu. Ia, socoteaşte, cu gândul tău, cât iaste de bine să ieşi de la besearecă, şi să huleşti toate lucrurile ceale omeneşti, şi să calci toate lucrurile ceale ce aduc întristare, şi să te faci mai înalt decât bunătăţile. Şi, nici la bunătăţi să nu te înalţi cu firea, nici la răutăţi să te

scârbeşti, precum era Iov, carele, nici de sărăcie să scârbiia, nici de bogăţie să măriia, ci, la răutăţile lucrurilor ce-i veniia, păziia mintea lui dir<e>pt. Vino de ia armă de la mine, şi, carea armă? Care ţi să chizăşuiaşte să te mântuiască. Ieşi vreodată afară şi vezi câte un om, fiind călare pre cal bun, împodobit cu rafturi, şi vezi şi pre alţii mulţi, stând pre lângă dânsul, şi, de altă parte, vezi vreun săracu lepădat şi-ţ vine a pizmui pre bogatul acela. Vine, atuncea, lângă tine, prorocul David şi stă aproape de tine şi-ţ zice: „Nu te teame când să îmbogăţeaşte omul". Ieşi împreună cu prorocul şi nu te teame. Mergi acolo, unde zic, cu prorocul, cu învăţătoriul, cu toiagul, cu propoveduitoriul şi nu te teame. Nu-ţi fie frică, când se va îmbogăţi omul. Dară vei zice că aceasta, care zice prorocul, iaste învăţătură, şi sfat, şi răspunsu celor ce să cad. Ce zi-m, dară, şi-mi arată şi calea cu carea n-am datorie să mă tem de om, când să îmbogăţeaşte. Nu să
14v cade / să te temi, că firea bogăţiei samănă ca firea omului.
Cum? Eu să-ţ spuiu ce lucru iaste omul. Omul iaste un dobitoc prost care să strică în scurtă vreame. Aşa iaste şi bogăţia, încă nu aşa, ce şi mai slabă iaste bogăţia, că, de multe ori, nu să săvârşaşte împreună cu omul bogăţia, precum ştiţ voi la politia aceasta, multe pilde de treacerea bogăţiei cei fără de vreame şi le-aţ învăţat. Că un om ce au avut bogăţia încă trăiaşte, iară avuţia i-au perit, pentru că moartea şi săvârşirea avuţiei alta nu iaste, fără decât când cela ce o are rămâne sărac. Pune, dară, în gândul tău, cum că bogăţia puţină vreame stă, că cel ce o au avut încă trăiaşte, iară bogăţia au perit şi, macară de ar fi perit singură şi să nu fie stricat împreună cu ea şi pre cel ce o au avut, nu vei greşi. Dară, de vei zice şi de vei numi bogăţia slugă rea, slugă mâncătoare de sânge şi ucigătoare, slugă care dă plată stăpânului ei junghearea şi cea mai rea, că, nu numai cându-l lasă pre acel stăpân al ei bogăţia, îl bagă la nevoie, ce şi mai 'nainte decât a-l lăsa, îl ameastecă şi-l turbură, pentru că nu-m căuta pre cela care iaste îmbrăcat cu haină de mătase, şi care iaste unsu

cu miroase, şi care iaste pe denafară odihnit. Ia, descopere inima lui, dezgoleaşte gândul lui, încă bogat fiind, şi vei vedea înlăuntru tânguiri, şi turburări, şi înfricoşări! Când veade pre altul că cade la acea cădeare a lui, învaţă pre altul întâmplare şi pagubă, pentru că, ce alt iaste greşit ca lucrurile ceale omeneşti, care, de multe ori, o am zisu că, tocma ca curgerile râurilor, samănăm. Lucrurile ceale omeneşti, împreună cu gârla să văd, şi cură, şi nu să cunosc că au cursu, împreună le pipăie omul şi eale saru şi să duc. „Nu te teame, când îmbogăţeaşte omul". Acest cuvânt prorocesc apucă acest viersu duhovnicesc. Când întră pizma la om, cuvântul acesta omoară patima pizmei, ca o sabie. „Nu te teame, când să va îmbogăţi omul". Acestor ierburi nu le trebuiescu bani, ce le trebuiescu oameni, că nu vendecă trupu, ce suflet, şi nu numai al vostru suflet, ce şi al mieu, că măcară că sânt învăţătoriu, iară om sânt şi eu, ca şi ceialalţi oameni şi, pentru aceaea, dau învăţătura obştească. „Nu te teame, când să va îmbogăţi omul". Cuprinde stihul acesta ca o rădăcină a bogăţiei şi a norocirei, că nu a să îmbogăţi cineva, ce a nu vrea să să îmbogăţească, aceaea iaste bogăţie. Oare cunoscut-aţi aceasta ce v-am zis? Cela care va să să îmbogăţească îi trebuiesc bani şi, neajungându-i să-ş plinească toate poftele, iaste pururea sărac şi lipsit, iară cela ce nu va să să îmbogăţească, pururea iaste la norocire şi bogat. Nu te teame, când să va îmbogăţi omul sau când să va înmulţi slava casii lui, nu te teame. Pentru ce? Spune-m să nu mă tem, căci, de vreame ce cei bogaţi sânt înfricoşaţi, povăţuiaşte de viaţa lor prorocul, zicând: „Ce te temi de om, care iaste plinu de frunze numai şi nu de
15r rod? Ce te temi de om care mear // ge la amărăciune? Ce
te temi de om care trăiaşte cu frică, pururea?". Că sluga ta, când lipseaşte, nu-i e frică de tine, iară tu, bogatule, pururea, înlăuntrul tău, ai pre Domnul tău şi ţi-e frică de el, oriunde ai mearge. Dragostea iubirei de argint umblă după tine, bogatul, şi pre cei bogaţi, şi pre slugi, şi pre pizmuitori, şi pre făcători de bine, pre toţi aceştia îi are

vrăjmaşi, că mare pizmă rădică la toţi bogatul. Că omul cel săracu petreace nefăcând strâmbătate nemănui, de vreame ce iaste bogat întru bunătate şi-ntru răbdare, iară bogatul, de vreame ce trăiaşte împreună cu lăcomia, de toţi să uraşte, şi iaste în vorba tuturor, şi i să cuceresc toţi în faţă cu cuvântul, iară cu gândul toţi îl urăscu. Şi cum că aceastea sânt adevărate, când vine vântul şi surpă frunzele, când să face schimbare vremilor, atunce să găsesc priatinii cei mincinoşi, atunce să cunoaşte obrazul ciocoilor, atunce să dovedeaşte hora şi mulţimea făţarnicilor şi pricina facerii, atunce să deşchid gurile tuturor şi zic pentru cel bogat pre carele, mai 'nainte, îl momia cu cuvintul, spurcatul, răul, vicleanul. Nu ciocodniţiai la el până ieri şi-l lăudai? Nu-i sărutai mâinele? Acealea toate era mincinoase şi în faţă numai. Venit-au acum vreamea, schimbă obrazul, şi răspunde, şi dovedeaşte cu limba pre cel ce aveai închis în gândul tău. Pentru ce, dară, te temi de bogatul cela care iaste hulit de atâta mulţime de oameni? Şi, aceasta, iarăş, nu iaste nimică, măcară de nu s-ar huli însuş pre sine bogatul, aceastea le zicu, nu ca să hulescu bogăţia, precum, de multe ori, am zis, ce hulescu pre cei ce le trebuiescu bogăţia nu ca un lucru bun, că banii buni sânt, că lucrurile şi cu faptele care fac buni sânt. Cum sânt buni? Buni sânt, că mângâie sărăcia, gonesc lipsa. Auzi cum zice Iov: „Eu eram, zice, ca un ochiu orbilor şi picioare şchiopilor, eu eram tată neputincioşilor". Iaste aceasta, iaste şi fără de nici un păcat, că, împreună cu bogăţia, iaste şi iubire de săraci. „Casa mea, zice Iov, era deşchisă la fieştecare ce vrea veni". Aceasta iaste slujba bogăţiei, nu numai să fie cu numele, ce şi cu fapta. Această bogăţie iaste slugă aceii bogăţii, că această bogăţie, care o au oamenii numai pentru dânşii, iaste nume fără de faptă, iară acea bogăţie care o au oamenii şi pentru dânşii şi pentru alţii, cărora le trebuiesc, are şi nume, are şi adevăr, adecă iaste bogăţie adevărat. Şi care iaste aceasta? Iaste bogăţia bunătăţilor şi bogăţia milosteniei. Şi cum iaste aceasta? Eu să o zic: „Iaste bogat care ia banii

tuturor şi iaste bogat care dă banii lui săracilor". Acela îmbogăţeaşte, strângând, şi celalalt îmbogăţeaşte, cheltuind. Şi unul ară pre pământ, iară celalalt ară în ceriu. Cu cât iaste mai bună bogăţia aceasta care să dă la săraci decât ceaea ce o ţine cineva pentru sine? Această bogăţie carea să dă şi la alţii are pre mulţi carele-l iubescu, iară
15v ceaea carea nu să dă la nimeni are zăci / de mii, carele hulescu şi cea mai de minune, că pre cel răpitoriu şi lacom, nu numai cei care au nedireptate de el, ce şi cei carii n-au păţit nici un rău de la el, îl urăscu, durându-i inima de cei ce sânt pătimaşi de el. Iară pre cel milostiv, nu numai cei ce iau milostenia de la el îl iubescu, ce şi cei ce nu iau tot îl iubescu. Mai bună iaste bunătatea decât răutatea. Fraţilor, răutatea şi pre cei ce n-au avut nedireptate nemica îi are împotrivnici, iară milostenia şi pre cei ce n-au avut nici o facere de bine îi are priatini, pentru că zice fieştecine, pentru cel milostiv: „Dumnezău să-i dea bine". Ce-i mulţemeşti tu, daca nu ţ-au dat nimică? Daca n-ai avut de la dânsul nici o facere de bine? Aşa iaste: „Eu n-am avut nici o facere de bine, ce au avut fratele-mieu, nu eu, ce partea trupului mieu, căci binele care s-au făcut la acel frate al mieu eu îl socotesc la mine". Văzut-ai ce lucru iaste bunătatea şi milostenia, cum iaste poftită, cum iaste iubită şi ce lucru bun iaste? Că omul cel milostiv iaste ca un tată tuturor, ca o cârjă şi toiag întru carii să razimă cei slabi şi bătrâni. Şi celui milostiv, de i se va întâmpla să paţă vreun rău, toţi să roagă lui Dumnezău pentru dânsul şi zicu: „Dumnezău să-l miluiască, Dumnezău să-i dea bine, Dumnezău să-l aducă iară la binele lui". Iară, de vei veni să auzi, pentru cel răpitoriu şi lacom, vei auzi unde zicu pentru dânsul: „Vrăjmaşul, spurcatul şi răul". Pentru ce zici tu, care n-ai avut nici o strâmbătate de la dânsul, aceaste răutăţi pentru dânsul? Aşa iaste: „Eu n-am avut strâmbătate, iară fratele mieu au avut". Strigări multe să aud, în toate zilele, asupra răului şi nemilostivului. De se va întâmpla să cază la nevoie, toţi îl mustră, şi-l înjură, şi-l blastămă. Deci, viaţă

iaste aceasta? Bogăţie iaste aceasta? Nu iaste mai rău acesta decât un vinovat, că vinovatul piarde trupul său, iară un bogat ca acesta piarde sufletul său. Nu-l vezi cum iaste legat de iubirea argintului bogatul? Pentru ce nu ţi să face milă de el, oame? Pentru aceaea urăscu pre acesta ce iaste legat de a lui iubire de argint, că nu iaste legat de silă, ce iaste legat cu a lui voinţă şi singur ş-au pus asupra lui lanţul acesta. Ce vor răspunde către mine bogaţii, să-m zică: „O, Zlatauste, iară către noi, cei bogaţi, ai venit să înveţi şi să zici împotriva noastră?". „Adevărat, către voi am venit, ca să zicu împotriva voastră. Voi nu vă săturaţi a muşca pre săraci şi eu nu nu mă satur a vă îndirepta pre voi. Tu, bogate, pururea eşti lipsit deasupra săracului şi pururea îl mănânci, lipseaşte tu de la oile meale, lipseaşte de la turma mea, iară, de strici tu oile meale, pre mine huleşti, care sânt păstoriul. Pentru căce te gonesc? De vreame ce sânt păstoriu, m-ai huli, cându n-aş goni lupul de la turmă, eu sânt păstoriul acestor cuvântătoare oi şi batu pre lupi, adecă pre cei ce vatămă săracii, nu-i bat cu
16ʳ pie // tri, ce cu cuvântul, şi, mai vârtos, că eu nu te gonescu, ce te chem. Fă-te, dară, şi tu oaie, fă-te den turma mea, căce îm strici turma, având datorie să o adaogi, nu gonesc pre tine, ce gonesc lupul, de nu eşti tu lup, eu nu te gonescu, tu huleaşte pre sine-ţ, căce te-ai făcut lup şi nu oaie, eu nu sânt împotrivnic bogaţilor, ci sânt ajutoriu bogaţilor, căce, de le şi zic aceastea, iară îţ sânt de ajutoriu aceastea, măcară cât nu le cunoşti. Ce zici: ‚Cum eşti de ajutoriul mieu, de vreame ce mă goneşti, mă huleşti, mă batjocureşti'? Iară ce, cu aceastea te mântuiescu den păcate, te mântuiescu den răpire, te fac priaten tuturor, te fac să te pohtească toţ". Eu îţ zic: „Pururea hrăpit-ai, luat-ai mai multu decât ţi s-au căzut. Vino la mine şi te voiu schimba, de te voiu face bun, schimba-voiu vrăjmăşia care îţ sânt toţi vrăjmaşi, şi te voi face priaten tuturor. Schimba-voiu nevoia întru care te afli, ca să nu aibi primejdie şi aceastea ţi le dau aici, în viaţa aceasta care trăieşti, iară în viaţa ceaealaltă, care iaste după moarte, îţi dau împărăţia

ceriurilor, ca să nu mergi la muncele ceale greale, ca să iai bunătăţile acealea carele nici ochi de om le-au văzut, nici urechi le-au auzit, nici minte poate să le priceapă". Aceastea cuvinte de gonitori şi de vrăjmaşi sânt au de sfătuitoriu bun şi de priaten? O, bogate, dară tu mă urăşti, zicându-ţ eu binele tău, iară încăş eu tot te iubescu. Poruncă şi învăţătura am de la vlădica Hristos să iubescu pre vrăjmaşii miei. Derept aceaea, nu lipsescu să te tămăduiescu, măcară de-m eşti şi vrăjmaş. Stăpânul tău, Hristos, să răstigniia şi zicea, pre cruce, către Tatăl: „Părinte, iartă lor păcatul acesta care m-au răstignit, pentru că nu ştiu ei ce facu". Iară ţie îţ pare că te gonescu şi te hulescu? Nu te gonescu pre tine, ce patema care ai a iubirei de argint gonescu. Îţ pare că cu tine mă bat? Nu cu tine, ce cu răutatea ta, iară tu nu mă ai făcătoriu de bine. Nu mă socoteşti că-ţ sânt grijuitoriul tău, nu mă ţii că-ţ sânt ajutoriu ţie mai mult decât toţi. Cine alt va zice ţie aceastea care-ţ zic eu? Aştepţi să-ţ zică cel mai mare care stăpâneaşte? Nu-ţ va zice lucru ca acesta niciodată, numai îţ va zice pentru niscari greşale care facu oamenii sau alte hule ale oamenilor ca să năpăstuiască. Aceastea îţ va zice domnul cetăţii, iară nu pentru spăsenie. Au aştepţi să ţi le zică aceastea, care ţi le zicu eu, muiarea ta? Nici ea nu-ţ va zice lucru ca acesta, niciodat, numai îţ va zice pentru nescai podoabe, pentru sârmă, pentru fir şi altele care iubesc muierile. Dară ce aştepţi? Să-ţ zică copilul tău să te spăseşti? Nu-ţ va zice niciodată, numai îţ va zice pentru moştenire, pentru diată. Au doară gândeşti să te înveaţe sluga ta ca aceastea? Sluga ta îţ va zice pentru slujbe, pentru trebi, pentru slobozirea robilor şi nu pentru spăsenie. Dară cine aştepţi să-ţ zică? Ceia carii mănâncă,
16ᵛ şi beau cu ti / ne, şi râd de tine? Aceia nu-ţ vor zice alt, fără cât numai de ospeaţea, de prânzuri, de cine. Au vei să te înveaţe cineva, acolo, la zboruri, unde mergi, să te primbli? Acolo nu-ţ vor zice alte, fără de nescari râsuri grozave, de pohte reale şi ca aceastea. Ce doară nădăjduieşti să te înveaţe la judecăţi, pentru unele ca

aceastea? Ba, nici acolo, că la judecăți zicu, pentru moșteniri, pentru diate, pentru slobozire de slugi și de altele. Unde, dară, ai nădeajde să le auzi aceastea, fără numai de la mine? Toți se tem de tine, iară eu numai te hulescu, bogatule, și până vei fi într-acesta chip, eu te hulescu. Nu te am de nimică, hulescu patima carea ai. Eu îț taiu durearea ta și tu strigi? Dară nu mi-e frică de strigarea ta, numai iubescu mântuirea ta, pentru că eu sânt doftor, să te tămăduiesc. Oare, de-ai avea o rană, și de-ai chema pre doftor să te tămăduiască, și de l-ai vedea ascuțindu-și cuțitul, nu i-ai zice?: „Taie-m durearea, macară că mă va durea". Iară voiu îngădui, așteptând vindecarea de la taiarea aceaea. Dară eu, netăind nimică, pentru ce fugi de mine, că numai cu cuvântul îț curățescu gândul tău? Macară că și doftorul, ce face? De multe ori taie și face rana mai rea, iară eu nu o fac niciodată mai rea, ce mai bună, pentru că, acolo, iaste fire care nu poate și iaste ajutoriul ierbilor neputincios, iară aicea iaste putearea cuvintelor. Doftorul nu să chizășuiaște să te tămăduiască, iară eu mă chizășuiescu să te spăsescu, că auzi-mă pre mine: „Pentru aceasta s-au pogorât Fiul lui Dumnezău, cel Singur Născut, ca să ne suie pre noi și să ne facă mai înalți decât ceriul. De un lucru numai te teame, de păcat, iară cealealalte toate să piară, ori avuție, ori sărăcie, au silă, au veri ce alt va fi. Aceastea zic și nu voiu înceta a le zice, că nu voiu să pierzu nici una den oile meale". Iaste, dară, cu putință să să spăsască omul bogat? Foarte cu putință iaste. Iov era bogat, ce văzut-ai bo<gă>ția lui? Vezi și primirea de streini acestui Iov? Văzut-ai masa lui? Vezi și primința carea făcea la streini? Avraam ce era? Bogat, să nu cumva să fie avut price cu tine. Bogat era Avraam, adevărat bogat era. Văzut-ai bogăția? Văzutu-o-am. Vezi și petreacerea lui, cum au petrecut, că zice *Dumnezăiasca Scriptură*: „La ceasul de amiază-zi să arătă lui Avraam Domnul, acolo unde șădea, la copaciul Mamvri, și, într-acel ceas, să arătară trei bărbați și, sculându-se, pentru că nu socotiia să fie Dum-

nezău (că nu avea cum o socoti), și să închină, și zise: ,De mă veț primi de vreadnic, să osteniț să intrați în casa mea'". Ia, vezi ce făcea la vreamea den amiază-zi bătrânul Avraam? Nu șădea în casă, ce la oameni striini și la călători care nu-i știia nicidecum de unde au venit, să sculă și li se închină, cela care era bogat și de bun neam, care avea atâta avuție, lăsând casa lui, muiarea lui, copiii lui, slugile lui, că avea 318 slugi. Lăsându-i pre toți, au
17r ieșit // să vâneaze peaște. Întins-au mreaja a iubirii de streini, să nu cumva să să afle vreun călătoriu, să nu cumva să treacă vreun strein și să nu între în casa lui. Vezi ce face bătrânul Avraam? Nu porunceaște nici unii slugi, macară că avea 318, ca să păzască calea, cine va treace, să-l aducă, pentru că știia că fealiul slugilor iaste lenevos spre bine, socotiia să nu doară doarmă sluga, și va treace striinul, și va piarde vânatul. Vezi ce au făcut bogatul Avraam? Vei tu sau primești, măcară să vezi pre un sărac de cei proști, au să-i răspunzi, au să-i grăiești? Ce, de vei și da vreodată ceva, nu-i dai însuț cu mâna ta, ce dai la sluga ta să-i dea. Iară direptul Avraam nu era așa, ce șădea în soare, la vreame de amiază-zi, și-l ardea soarele, și avea zăduful, în loc de răcoreală, și, în loc de umbră, avea pohta iubirei de striini, șădea și culegea rodul iubirei de striini. Un bogat ca acesta iaste adevărat și spăsit bogat. Potriveaște-mu acum și cearcă pre bogații vremii aceștiia, să vezi unde șăd la amiază-zi? Șăd la iadul păcatului, la moartea beției. Unde șăd? La târgu beați, orbi și întunecați la inimă, mai necuvântători decât dobitoacele ceale fără cuvânt. Ce nu era așa direptul Avraam. Vei să râvnești lui Avraam? Așa-i râvneaște și fă precum au făcut el, măcară că Hristos ne ceare să facem și mai multe, pentru că zice: „De nu va prisosi direptatea voastră mai multu decât cărturarii și fariseii, nu veți intra la împărăția ceriului". Iară, încăș, tu, ajunge pre Avraam. Primitoriu de striini era, și s-au sculat, și s-au închinat striinilor celora ce nu-i știia care-i sânt cei ce venise acolea, pentru că, de i-ar fi știut care-i sânt, n-ar fi fost nici o minune, pentru că lui

Dumnezău slujiia. Ce aceasta, de nu știia care-i sânt, arată multa pohtă a primințeі striinilor, și șădea, și primiia cu toate den destul. Junghiat-au vițel și chiamă pre muiarea lui, pre Sara, de o face soție la primința oaspeților și nu era ascunsă în celariu, ce sta supt copaciu, pentru că aceaea masă și acea primire de striini i-au deșchis zgăul ei și orbirea firei ei o au îndereptat. Junghiat-au vițelul și-au dobândit pre Isaac, frământat-au făină și au luat sămânța ei, să să adaogă la stealele ceriului și, ca năsipul mării, ce poate că vezi și tu. Dă-m și mie rod ca acesta adevărat, precum au dat lui Avraam și Sarei! O, sărace și ticăloase oame, și smerite lucruri pământești ceri! Eu îț dau ceriul, locul îngerilor, să joci împreună cu dânșii și tu ceri moarte stricătoare? Eu îț dau o viață carea n-are sfârșit. Mare iaste plata, iară mai multă iaste răsplătirea. Ia aminte cu socoteală ceaea care zic eu, ca să vezi schimbare lucrurilor. Când trebuia să arate Avraam primința de striini, ce zicea muierii lui: „Ostenеаște-te și frământă trei măsuri de făină curată, auză și muierile aceastea ce ziceam,
17v ostenеаște-te / de frământă trei măsuri de făină curată, pentru că împreună iaste între noi înțeleagerea și învățătura iaste pentru amândoi. Ostenеаște, îi zice, de frământă trei măsuri de făină curată" și el aleargă la cereada boilor, împartu osteneala, ca să împarță și cununa. Den doao sânt lucrurile nunții, să fie, dară, și bunătatea den doao. „Eu te-am luat muiare, să-m fii de ajutoriu. Fii-m, dară, de ajutoriu și la lucrurile ceale mai înalte. Ostenеаște-te, ostenеаște-te", zice și îndeamnă pre muiare și, ca să nu aducă pre oaspeți zăbava la vreo mânie, îi zice: „Ostenеаște-te de frământă trei măsuri de făină curată". Și nu zise Sara: „Ce iaste aceasta? Pentru aceaste nădejdi m-am măritat eu ca să mă faci să-m macin și să frământ, o muiare ca mine, carea am atâta avuție? Tu ai 318 slugi și nu ai vrut să poruncești niciunuia dentru aceștia, ce numai pre mine mă îndemni la slujba aceasta?". N-au zis așa, ce de vreame ce era muiare lui Avraam, nu cu împreunarea trupească, ce cu însoțirea bunătății, pentru aceaea, îi zice:

„Ostenеаște-te". Și ea încă asculta de cuvântul care-i porunciia cu pohtă, pentru că știa rodul plin cel de iubire de streini. „Nevoiaște-te de frământă", îi zicea pentru că știa grija și pohta muierii. Unde sânt acum muierile vremii aceștiia, să le potrivim cu Sara? Oare primi-vor acum lucruri și porunci ca aceastea să facă? Slujbe ca aceastea îngăduir-ar să facă? Scoate mâna muierilor vremii aceștiia și vei vedea că iaste poleită pre denafară și pre denlăuntru plină de jacuri. A câtora săraci răpire are mâna ta? Scoate mâna ta de o arată cu ce iaste îmbrăcată? Iaste plină de lăcomie. Scoate și mâna Sarei să vezi cu ce iaste îmbrăcată și plină? Iaste plină de primință de streini, de milostenie, de dragoste, de iubire de săraci. O, bună mână dreaptă și cu cât iaste înfrumusețarea și asămănarea dreaptei mâini! Una iaste și a uniia și a altiia, iară osebirea iaste multă. Acolo sânt fântâni de lacrămi, iară aici sânt cununi și bucurii. Aceastea le zicu, ca să nu ceară sculc nici muierile de la bărbați, nici bărbații să îngăduiască pre muieri, când le cer lucruri ca aceastea. Ia, vezi pre Sara, pre cea bogată și dreaptă, au frământat ea ceale trei măsuri de făină curată, câtă osteneală iaste? Iară ea n-au simțit osteneala pentru nădeajdea dobândirii carea avea. „Ostenеаște-te de frământă trei măsuri de făină curată". Ce te împodobești, tu, muiare? Cui vei să placi? Bărbatului tău vei să placi? Rea socoteală iaste aceasta. De iaste să placi bărbatului tău într-acesta chip și de iaste să muncești pre bărbatul tău, să-i placi într-acesta chip. Dară, cum voiu să plac bărbatului mieu? Știi cum vei să-i placi? Cu înțelepciunea și cu curăția, cu blândeațele, cu bunătatea, cu smerirea, cu dragostea, cu unirea și cu
18r înțeleagerea. Aceastea-ț // sânt podoaba, aceaste bunătăți îț vor face unire, iară cealealalte podoabe nu te vor face ca să placi bărbatului tău, ce te vor face să te urască bărbatul tău. Când îi vei zice: „Ia și-m adu" puțină vreame îi vei plăcea, iară mai pre urmă îț va fi vrăjmaș și, ca să știi că aceasta cum, când te împodobești, nu o faci ca să placi bărbatului tău, dentru aceastea iaste aieve, căci, când șăzi

în casă, nu te împodobeşti, ce leapezi podoabele, iară, când mergi la besearecă, le îmbraci. De ai fi făcând ca să placi bărbatului tău în casă, ai purta podoabele, dară nu iaste aşa, ce întri în besearecă şi-ţ sânt mâinile şi gâtul tot aur şi, de va veni şi sveatâi Pavel cel straşnic şi dorit, de care tem cei ce păcătuiescu şi dorit la cei buni credincioşi, ar striga şi ar zice: „Muierile să nu să împodobească cu aur şi cu mărgăritariu şi să vie la besearecă nici cu podoabe de mult preţ". Şi, de se va întâmpla să între în besearecă un elin sau vreun păgân să vază muierile împodobite, de sus până jos, şi să auză pre Pavel care zice să nu poarte aur, nici să să împodobească, nu va zice că sânt toate minciuni lucrurile ceale creştineşti? Că alta zice învăţătoriul lor, Pavel, şi alta facu ei. Şi ceale creştineşti rămân adevărate, iară cei care le văd că să fac într-alt chip li să face stricăciune. Aşijderea şi cei carei nu stau la învăţătura sfinţilor apostoli şi necredinciosul acela şi elinul zice: „Întrat-am astăzi în besearecа creştinilor şi am auzit zicând învăţătoriul lor, Pavel: ‚Să nu între muierile lor în besearecă împodobite cu aur, şi cu mărgăritariu, şi cu podoabe de mult preţ, şi cu împletituri' şi despre altă parte le-am văzut pre eale că facu tot împotriva învăţăturilor lui Pavel". Ce-ţ foloseaşte aurul, muiare? Îl pui ca să te arăţi frumoasă? Ce, la frumuseaţa sufletului, aceasta nu-ţ foloseaşte nimică, fii la suflet frumoasă şi, atunce, vei fii drăgăstoasă şi la trup, că bunătatea omului luminează faţa lui, nu naşte alt lucru de pohtă ca dragostea. De te va iubi bărbatul tău şi de vei fi şi grozavă, tot îi vei părea pohtită. Şi, iarăş, de te va urî, de vei fi şi frumoasă, tot nu pohteaşte să te vază, că vrăjmăşia şi urăciunea sufletului, pre cea ce nu o iubeaşte, nu lasă să-i placă frumuseaţea obrazului. Căce, când vei să-i ceri podoabe şi aur, el încă va să te urască şi să fugă de tine, că de cela ce-l caută în târgu poate fugi de el, iară de tine nu poate fugi, fiind înlăuntru, în casă, pururea, şi cerând lucruri care n-au nici o socoteală. Să nu auză numai ureachea ta cuvintele aceastea: „O, muiare, ce să să

schimbe şi gândul tău", că aceastea sânt ierburi care muşcă şi dor întru puţină vreame şi apoi veselescu pururea. Doftor sânt şi strângu ranele ca să nu să vechească şi să să facă mai reale, pentru că eu vindec, dând sănătatea
18v care să face cu cuvântul, iară ceialalţi doftori / tămăduiescu trupul care iaste trecătoriu, şi greşit, şi hulit. Ce, iară, să mă întorcu să zicu ceaea ce ziceam pentru Avraam, pentru că nu uitu făgăduinţa. „Osteneaşte-te, zice fămeii sale, frământă". Aceastea fieştecare muiare să le scrie în gândul ei. Aceastea fieştecare bărbat să le aibă în cugetul său. Ce-m porţi haine de mătase şi încaleci pre cai cu rafturi poleite şi pre catără împodobite? Catâra stă jos împodobită, aurul îl ţii în casă, caii şi catârăle poartă raftu<ri> poleite şi să împodobescu şi săracul, topindu-să de foame, şade la uşa ta. Şi Hristos iaste acela care să topeaşte de foame? O, mare ţi-e necunoştinţa, ce seamă şi ce răspunsu vei să dai la ziua judecăţii şi ce iertare vei să aibi, când Hristos stă înaintea uşăi tale, în chipul săracului? Zic unii: „Că am dat milostenie", ce nu da tu cât ceare săracul, ce cât poţi. Ia, spune-mi, ce vei zice atunci când vor fi vulvorile neoprite şi când vor fi muncile acealea, şi groaza, şi frica, şi puterile şi când râul cel de focu va fiarbe? Când va vrea să fie judecata cea înfricoşată şi divanul cel nefăţarnic? Când firea cea fără de început va şădea acolo? Când va fi pustiire de lucrurile ceale omeneşti? Când nici tată, nici mumă, nici vecin, nici împărat îţ va ajuta, ci va sta omul singur, cu faptele lui, şi să va judeca pentru aceale fapte ale lui? Şi de vor fi bune, să va cununa, iară, de vor fi reale, să va munci. Ce vei vrea să zici atuncea? Atuncea vei vrea să-ţ aduci aminte de cuvintele meale. Dară ce folos vei să aibi, măcară de-ţ vei şi aduce aminte? De vreame ce şi bogatul acela ş-au adus aminte şi cerca vreame să să pocăiască, ce nu avea nici o folosinţă. Zice către Avraam să-i trimiţă pre Lazar să ude vârful deagetului lui şi să-i răcorească limba, ce Avraam nu trimise pre Lazar. Nu că doară o picătură de apă făcea pagubă acei fântâni mari a raiului, ce picătura milosteniei

nu poate să să împreune cu neomenia. Căci, de vreame ce în vreamea căii bunătăților nu s-au cinstit Avraam, în vreamea când să dau cununile, nici el nu l-au învrednicit nici cu o mângâiare la cuvintele aceastea, pentru ca să nu plângă nici săracul, pentru sărăcia lui, nici bogatul să să bucure pentru avuția lui. Ești bogat? Dară, de nu vei aduce la mijloc bogăția ce să cade, iaste pierdută acea bogăție. „Osteneaște-te de frământă trei măsuri de făină curată". Aceastea zise Avraam muierii lui și, după aceaea, el singur alergă la cireada vacilor și junghe vițelul. Fu sârguitoriu bătrânul, pentru că spre aceasta nu slăbiia putearea trupului lui, ce, mai vârtos, să întăriia cugetul bunătății lui. Birui osârdia lui pre fire, cela ce era stăpân a 318 slugi, țiind vițelul în spinarea lui, nu-i părea nici cu un greu, ce, cu cugetul și cu pohta ce avea, îi părea foarte iușor. O, ce slujbă și ce cale avu bătrânul și muiarea! Iarăș, ce oste-
19r nință și slujbă! Nu nu // mai cu cinstea banilor și cu mulțimea oaspeților primiră pre oaspeți, ce încă și cu osteneală și cu slujbă multă. Nu lucra cu slugile, ce ei singuri, cu mâinile lor și cu trupul lor. Și muiarea lui slujiia, luând la sine chip de slujnică și streinii șădea, pre carii nu-i știa nici cine sânt. Și acesta cuvânt nu părăsescu a-l zicerea, pentru că aceia să socotiia pre sine că sânt streini, iară ei nu-i socotiia, nici punea în gândul lor că sântu unii ca aceia, ce numai cum că au dobândit oaspeți. Și slujiia amândoi în vreamea aceaea, culegând strugurii iubirei de oaspeți cu mintea lor cea bună, cu bunătatea, cu slujba, cu primirea, cu osteneala, cu dragostea, cu chivernisirea și cu nevoința cea scumpă, atâta cât n-au lăsat nimică den câte trebuia și sta aproape de copaciu muiarea lui Avraam, având copaciul, în loc de cămară, și, în loc de acoperemânt, frunzele copaciului. Și nu-i era rușine, căci arăta cinstea ei și culegea roada slujbei și, aceastea făcând ei, cel ce au venit ce-au făcut? În vreamea aceasta, voiu să viu și, atunci, Sara, care iaste stearpă, va să aibă cocon parte bărbătească. O, ce roadă odrăsli masa aceaea, în ce chip odrăsli, așa bună, și curând, în vreamea ei, în ce chip

fu strugurul, adecă coconul deplin și în vreame! Pentru că cuvântul oaspețului aceluia întră în pântecele Sarei și să făcu coconul desăvârșit, unele ca aceastea au fost roada iubirei de oaspeți. Ia aminte cuvântul care voiu să-ț zicu. După aceastea toate, deaca crescu coconul, cel ce să născu den masa aceaea (den vreame ce să făcu bărbat roada primirii cei de streini), pentru că nu-l născu pre dânsul pântecele cel stârp, atâta cât îl născu masa primirii de streini și, mai vârtos, mai 'nainte de toate, îl născu cuvântul lui Dumnezău, de vreame, dară, ce crescu (coconul, precum am zis), și să făcu bărbat, și veni ceasul nunții (socoteaște pre amăruntul aceastea care grăiescu), vrea să să săvârșească bătrânul Avraam, patriarhul acel fericit, și lăcuia între fămei reale și în limbă vicleană. Chemând pre sluga lui, îi zise: „Aici, muierile hananeilor sânt reale". „Deci, ce ți-e voia, o, Avraame?". „Pasă în țara unde m-am născut și adu de acolo muiare fiului mieu". Minunate și noao lucruri face Avraam. Voi știț bine și cunoaștеț când va neștine să ia muiare fiului lui și părintele său grăiaște, și măică-sa, și la casă streină mergu și pre unul îl iau cu bine, pre altul cu momeale, pentru ca să să facă logoditori mulți și așa, făcându-se logoditori mulți și făgăduințe de bani și, în tot fealiul de nevoință, la părintele și la maica lui, ca să grăiască ei singuri și nu le iaste lor rușine să facă aceasta, nici poruncescu vreunii slugi să o facă, ce, când vine vreun strein în casa lor, zic ceasta și ceaea: „Du-te de-l ad, primeaște-l și-l pune să șază". Iară Avraam nu face așa, ce face împotriva acestuia lucru, pentru căci, când trebuia să facă vreun lucru înalt și
19v bun, / îl făcea el singur, adecă la iubirea de oaspeți. Nu zise slugii lui să o facă, ce porunci muierii lui și lui-ș. Iară, când făcură nunta și vrură să ia muiare feciorului lor, atuncea zise slugii lor: „Du-te tu". Iară, acum, muierile vremii aceștiia facu împotrivă, când vor să grăiască cu zlătariul de vreun lucru, nu să rușinează, ce ies eale singure și șăd aproape de zlătariu, ca să nu li se fure cumva sârma, și nu le lasă iubirea banilor să nu-ș de-

făimeaze cinstea lor. Iară Avraam n-au făcut aşa, ce pre oaspeţ îl primiia singur şi slujiia, iară nunta zise slugii lui să o facă. Deci, de vreame ce iaste aşa, ce-ţ aduci aminte de Avraam? Era bogat şi făcea şi aceastea, ce făcea lucruri plăcute lui Dumnezău. Aceaste lucruri ale lui Avraam pune şi tu, bogatule, în mintea ta şi, niciodată, pre nimeni nu vei huli. Ce, de unde ieşiiu ca să zic aceastea? Apucând pre prorocul David şi toiagul acela: „Nu te teame, când să îmbogăţeaşte omul", că acel stih au născut pre aceastea toate. Şi iată că am aflat o comoară care iaste plină de aur. „Nu te teame, când se va îmbogăţi omul". Apucă toiagul acesta carele poate să scoale trupurile, când tremură. Încă, toiagul nu poate atâta să râdice şi să sprejenească trupurile, când tremură, în ce chip poate stihul acesta să întărească trupurile celor tineri şi celor bătrâni, carele sânt căzute întru pohtă trupească şi să râdice gândul care iaste îngrozit de păcat. „Nu te teame, când se va îmbogăţi omul". Ce te temi de om care nu iaste om, ce iaste lup? Ce te temi de omul carele iaste plin de necurăţie şi să robeaşte împreună cu aurul? Ce te temi de omul carele dă ale sale pentru strâmbătăţile lui şi înlăuntrul lui ţine pe vrăjmaş? M-aş fi vrut teame şi eu de om, când s-ar fi îmbogăţit, ce mi-au adeverit prorocul (zicând): „Nu te teame, când se va îmbogăţi omul". Ia, spune-mi, în ce chip şi pentru ce să nu mă tem de dânsul? Sau când i se va înmulţi slava casei lui? O, cuvânt minunat şi de bună rudă, cum aduse mare bunătate în chip de poveaste şi de învăţătură! „Nu te teame, când să îmbogăţeaşte omul sau când să înmulţeaşte slava casii lui". Nu zise: „sau când să va înmulţi slava lui", adecă a omului, ce „slava şi luminarea casii", căci, când întri în casa bogatului şi vezi stâlpi 'nalţi şi mari şi capetele lor de aur, şi marmuri băgate prin ziduri, şi fântâni curând pren mijlocul curţii, şi alte cursori de ape şi pomi carii să împreună, când îi loveaşte vântul, şi pardoseala curţii plină fiind de împistrituri, şi de zugrăvituri, şi hadâmi îmbrăcaţi în lastre, şi slugi multe, şi covoară aşternute pre jos, şi mease strălucind de aur, şi paturi împo-

dobite, aceastea toate sânt slăvi şi luminarea casii, iară nu slava omului, pentru că slava omulu<i> trebuie să fie cucearnică, să fie blândă şi smerită şi să fie şi milostiv. Aceastea toate sânt slava omului. Ce te temi de bogat? De casa lui, dară, să te temi, pentru că casa lui iaste bogată,
20r iară nu el, ca // re lăcuiaşte într-însa. Iară va zice neştine: „De aur nu mă tem". Pentru ce? Pentru că galbenii sânt un lucru fără suflet. Dară de om te temi? Adevărat, de om, zice. Dară, pentru ce te temi şi de dânsul? Au doară avuţia iaste a lui? Adevărat, nu iaste a lui, ce iaste mândria casei, zidul iaste de marmuri, dară ce folos are cela ce lăcuiaşte înlăuntru? Acoperemântul iaste de aur, dară de acolea ce folosu e celuia ce-l are? Capetele stâlpilor sânt de aur? Ce, dară, capul bogatului ce foloseaşte de acolo, fiindu-i capul lui îngreoiat cu păcatele? Şi, de iaste faţa curţii curată şi luminată, dară cunoştinţa bogatului şi inima lui iaste necurată, dară bogatul poartă haine de mătase şi, apoi, sufletul lui iaste îmbrăcat în haine vechi? Casa bogatului iaste avută, iară el iaste sărac şi mişăl, cum nu va el, sau când să va înmulţi slava casei lui. Şi, pentru ca să cunoaşteţ că slava iaste a casei, iară nu a omului, den cuvintele voastre vă dovedescu. Întraţi în casă. Unde sânteţi? Într-această casă, dară, ce vedeţi? Marmuri frumoase, nu doară vei zice că ai văzut om frumos, ce stâlpi minunaţi şi ferestri minunate. Nu că doară zici: „minunat iaste acesta ce lăcuiaşte într-această casă", ce zici: „mult aur iaste pre acoperemânt". Nu doară zici: „multă milostenie, ce multe fântâni şi multă bogăţie". Nu doară că zici: „multă bogăţie are acesta cu casele, ce pretutindenea de ziduri de marmuri şi de fântâni" zici. Aşijderea vezi un cal cu rafturi de aur şi zici: „O, ce rafturi bune!". Iată, dară, că iaste lauda şi cinstea zlătarului frumoasă haină a ţesătoriului, dară, iaste osteneala de treabă robi celuia ce i-au vândut, dară, iaste lauda şi aşa rămâne stăpânul acela necununat şi cealea ce sânt împrejurul lui sânt lăudate. Iară, când vezi un om bun, zici: „O, bun om, frumos, blând, minunat, milostiv, cu

minte bună, cucearnic, pururea să află în rugăciune, pururea să află în posturi, pururea la beseareci să odihneaşte şi niciodată nu iaste despărţit de învăţături". Aceastea sânt laudele omului bun. Pentru aceasta, dară, cunoaşte ce iaste bogăţia omului şi ce iaste bogăţia casei, nu te teame! De vei putea învăţa să împarţi avuţia omului şi avuţia casei, de-aci nu te vei mai teame. Vezi bogăţia ce o socotescu de bogăţie şi iaste la tine, care eşti săracu şi mişăl? „Nu te teame, când îmbogăţeaşte omul" şi, ca să cunoşti că aşa sânt aceaste lucruri, macară că aici sânt toate, vezi-l pre acesta, în vreamea morţii lui. Au doară ia ceva dentru acealea şi să duce? Muri bogatul acela, zace gol şi ticălos. Cela ce era îmbrăcat în haine de mătase zace în groapă şi slugile lui umblă, şi în sus şi în jos, şi niciunuia nu-i e grijă de dânsul, pentru că nu i-au fost slugi adevărate. Purcease şi, după aceaea, nimică nu mai iaste al
20v lui. El zace şi muiarea lui / să zgârâie, dezleagă-ş părul şi să despleteaşte, toţi o mângâie să tacă, iară ea nu ascultă, coconii lui sânt săraci şi muiarea lui văduvă, ca catârii lui, păharnicii lui, năstrăpile lui, ceia ce mânca şi bea cu dânşii, ceia ce-l răsfăţa şi hadâmii lui stau toţi acolea. Iară el, dentru aceastea toate, nemica nu poate să ia. Dară alt ce fac? Îl rădică singuri şi-l duc la mormânt, îl laudă. Dară ce-i folosescu laudele? Şi laudele aceastea ce laudă iaste? Iară altă mărire deşartă. Ce-l mai laudă? Au doară poate să ia ceva? Nici una dentru aceastea nu poate să-l îndirepteaze şi să-i ajute la ziua judecăţii. Mearge la groapă bogatul carele au apucat toate. Îngroapă-să acolo în trei coţi de pământ şi alt nemică, şi pre faţa lui aruncă ţărână, şi pun acoperemântul deasupra coşciugului, şi muiarea lui să duce de acolea. Unde ţi-e avuţia ta, o, bogatule? Unde-ţi-s slugile? Toţi te-au lăsat, lăsatu-te-au şi muiarea ta, măcară că e fără de voia ei, pentru că o goneaşte putoarea şi mulţimea viermilor. Acesta iaste tot binele bogatului? Adevărat acesta iaste, pentru că să duce bogatul, neavând nemică, şi, pentru ca să ştii că să duce fără nemică, cunoaşte pre aceasta. Sfinţii mucenici, lu-

ându-ş binele lor, nu să despart toţi de la mormântul lor, iară aici, la bogat, nici muiarea lui nu poate suferi. Acolo, la mucenici, Singur Împăratul îş ia coroana lui şi şade la groapa mucenicului. Pentru acesta lucru să nu te temi, când îmbogăţeaşte omul. Acest stih, luându-l noi toţi, să înceapem a mări pre Domnul, mulţemindu-i împreună cu Fiul şi cu Duhul Sfânt, că i să cuvine toată cinstea, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al cincilea a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru lăcomie. Blagosloveaşte, Părinte

Nu-m spui, frate, pentru care pricină pofteşti să te îmbogăţeşti, din lăcomie şi din hrăpire, au iubeşti să afle alţii argintul şi aurul care l-ai strâns cu strâmbătate? Şi tu, numai să rămâi cu blesteamele şi anatema de la ceia ce le-ai făcut strâmbătate? Dară ceia ce au găsit, fără osteneală mănâncă, şi beau, şi să veselescu, iară tu vei să dai seamă la judecata lui Dumnezeu pentru aceia ce le-ai făcut strâmbătate şi pre nimeni, atunci, nu vei avea într-ajutoriu.
21r Pentru căce, că de au fost şi nevreadnic ace // la ce i-ai făcut strâmbătate, dară, de vreame ce lui Dumnezeu nu-I place strâmbătatea, adevărat are pre Dumnezeu ajutoriu. Şi să nu-m zici că cutarele iaste bogat şi petreace bine, că nu-i iaste până în săvârşit, că zice *Dumnezeiasca Scriptură*: „Nu râvni celor vicleani, pentru că degrabă să vor usca ca nişte iarbă vearde". Lăcomia iaste un aluat vechiu şi, ori în ce casă va cădea, o face necurată şi pustie. Şi, măcară cât de puţin de vei strânge cu nedireptate, toată avuţia ta o dospeaşte şi o pearde. Pentru acesta lucru, de multe ori, ceale puţine, strânse cu strâmbul, au pierdut şi au stricat lucrurile ceale bune agonisite. Dară, ce zice lacomul?: „Dară, cum sânt mulţi de să îmbogăţescu den ostenealele striinilor şi nice un rău nu pat?". Măcară că de nu petrec rău acum şi scapă de

pedeapsă, iară atunce mult vor să să muncească. Şi nu numai ei, ce şi aceia ce moştenescu acealea, aşa să vor munci, şi aceasta o facu şi judecătorii, că nu spânzură şi înţapă numai pre ceia ce ucig şi fură, ce şi pre ceia ce-i primescu pre ei îi omoară. Iară, de vei cunoaşte pre ceia ce le-ai făcut strâmbătate, plăteaşte-le lor mai multu decât le-ai luat, precum au făcut şi acela Zacheul. Iară de nu-i vei şti pre aceia ce le-ai făcut strâmbătate, împarţi-le săracilor şi tot vei avea ceva mângâiare, pentru că nici o dobândă n-avem den milostenia striină. Şi aceasta să o cunoşti de la Zacheu, care au dat celor ce le-au făcut strâmbătate împătrat şi, atunce, au aflat iertare de la Dumnezeu. Dară noi, că luom cu miile şi, daca dăm milostenie cât de puţină dentru acea luare, ni să pare că am îmblânzit pre Dumnezeu! Iară nu iaste aşa, pentru că şi Cain, măcară că au adus cela de al doilea la Dumnezeu, care au fost den osteneala lui, dară nu le-au primit, ce tot l-au pedepsit mult pentru aceaea. Dară şi noi, când vom duce lui Dumnezeu prescuri den strâmbătate şi den lăcomie, cum să nu păţim şi noi mai rău decât Cain? Căci ocărăşti pre Dumnezeu şi-i aduci lui daruri necurate şi plocoane? Nu va Hristos să să hrănească den strâmbătate, ce, mai bine va să fie flămând, şi să să roage pre la uşile săracilor, şi să-L mustre, decât să-L hrănească lacomii. Şi nu-ţ pară că doară numai hrăpitorii să chiamă lacomi, ce şi ceia ce lăcomescu la lucru, adecă la meşteşugul fieştecăruia şi nu fac slavosloviile şi laudele lui Dumnezău în vreamea lor. Mai bine iaste să nu dezbraci pre alţii şi să îmbraci pre alţii. Oare n-ai făcut strâmbătate celor ce i-ai dezbrăcat? Adevărat, strâmbătate le-ai făcut şi, macară de ai şi dat altora cealea ce ai luat de la dânşii, n-ai făcut milostenie, ce nedireptate. Dară, de nu vei da vreo parte, cât de puţin, milostenie, den ceale luate cu strâmbul, ce muncă grea nu vei petreace? De vreame ce şi acela Lazar, carele n-au avut nici o strâmbătate de către cel bogat, ce
21v numai căci nu i-au făcut nici un bine, el stătu / tare şi amar pârâş asupra bogatului aceluia. Dară, ce răspuns vor să dea

cei ce nu miluiesc săracii den munca şi osteneala lor, ce încă iau şi ceale streine? Şi, de vreame ce se vor munci cu Satana în focul nestinsu, carii n-au ospătat pre Hristos, când au fost flămând, dară ceia ce-l lasă de moare de foame şi nu-i dau nici den ceale ce iau şi fură, ce, încă, şi pre cel îmbrăcat îl dezbracă şi-l despoaie şi, mai vârtos, striin fiind, nu numai că nu-l primescu ca pre un strein, ce încă-l şi gonescu şi, bólnav fiind, „nu numai n-aţ venit să mă vedeţ, ce încă şi cu batjocurirea voastră m-aţ zdrobit" şi, fiind legat în temniţă, nu e destul că nu mergu să-l vază, ce încă, fiind dezlegat, cu vicleşug îl pun în legătură? Unii ca aceştia câtă muncă şi pedeapsă vor să petreacă? De vreame cel ce iubeaşte pre carii îl iubescu nu să osebeaşte nemică den păgâni, dară cei ce bântuiescu celor ce nu fac nici o strâmbătate, ce iertăciune vor să aibă? Nici o iertăciune nu vor avea, de vreame ce atâta foc aprinseră în capetele lor ceia ce nu hrăniră pre Hristos, când au fost flămând. Dară, carii strică şi pustiesc casele săracilor şi a văduvelor, oare ce iertăciune vor să afle unii ca aceia? Pentru aceasta, dară, să fugim de păcatele ceale reale, să fugim de strâmbătate şi de lăcomie. Şi, cum nu ne aducem aminte de lacomii şi nedirepţii cei mai denainte, care s-au dus să dea samă la judecătoriu pentru faptele lor, şi avuţia şi ostenealele lor o au dobândit alţii, iară ei rău să muncesc în iad, nu iaste aceasta mare nebunie şi orbire? Noi să ostenim şi să petreacem rău, în toată viaţa noastră, şi, apoi, după moarte, să ne muncim şi în iad? O, ticăloşii de noi, ce rău ne-aşteaptă, oare ce lucru va fi mai rău în lume decât lacomii, că viaţa lor iaste mai rea decât moartea, că să împuţinează de grijă şi de trude multe, şi toată viaţa lor şi-o petrec fără de somnu şi niciodată n-au nici o bucurie, nici o veselie şi, de să întâmplă a păgubi vreodată, i să pare că au pierdut toate şi, tocma, şi viaţa lui. Aşijderea, şi iubitoriul de bani, macară oameni de casa lui, macară priateni, deaca nu are ceva dobândă de la dânşii, nici pe unii nu-i iubeaşte, ce cu toţi să învrăjbeaşte. De va zice neştine iubitoriului de argint, fără de omenie şi fără soco-

tează, dirept îi va zice, carele tocma și pre sine vindé
pentru puțină dobândă, și tuturor să face vrăjmaș, și multă
greutate de pământ, pentru căci nu crește aur, în loc de
spice, și măgurile, în loc de pietri, și fântânile, în loc de
apă, tot argint să să facă. Și pentru sănătatea și binele
altora să mâhnește și să mânie, nici pre un om nu
iubește, ce de toți fuge și să depărtează. Și, mai vârtos,
pre săraci și pre mișăi nici să-i vază necăiurea și, când îi
veade venind direpț milostenia, să mânie, și le caută cu
ochi sălbateci, și-i dojenește, și-i mustră, zicându-le că
sânt leaneși și răi de lucru, iar pre cei bogați îi pizmuiaște
22r și-i zavistuiaște, căci nu are avuția lor, și banii lor, și-i //
pare că-i fac toți strâmbătate, și are scârbă multă și mare
omul cel viclean, că cine au fost mai hiclean decât Ahav,
împăratul jidovilor? Ce, însă, el pohtind să ia via lui
Navute, socotește cât amar și câtă scârbă avea, ce
cunoștința lui îl dojănea. De vreame ce văzu pre Ilie viind
ca să-l cearte, să întoarse înapoi posomorât, cu capul
plecat la pământ, și ochii lui era întunecați de multă
scârbă. Veți să știți, mai ales, că avuția nu lasă pre oameni
să fie oameni, ce hiară și demoni? Odinioară fu seacetă în
Antiohia, însă să rugară toți Iubitoriului de oameni,
Dumnezeu, și aștepta să vie ploaie multă și, atâta au ploat,
cât să împlu și să sătură tot pământul, și toată lumea
mulțămiia lui Dumnezeu, ca cum i-ar fi învis de la ușile
morții, și toți să bucura, și prăznuia. Iară oarecarele dentru
bogați umbla pren mijlocul cetății întristat și-l întreba
mulți să afle pricina întristării, iară el, junghindu-să de
tirănia patimii, zise că avea zeace mii de măsuri de grâu și,
acum, „cine-l va cumpăra sau ce voiu să-i facu?". Ce zici,
omule, îț pare rău, căci n-au murit oamenii de foame, ca să
strângi argintul pierzării? Dară, cum n-ai auzit pre
Solomon, carele zice: „Că cela ce scumpește grâul de
mulțime iaste blestemat", adecă cela ce strânge grâul și
altă pâine să-l vânză mai scumpu iaste blestemat de toți
oamenii, carele să face priaten și rob diavolului, pentru că
să roagă să fie foamete, ca să-ș vânză pâinea lui, să strângă

argintul vântului. Hiarăle, daca mănâncă și să satură, eale
fug, iară lacomul și curvariul n-are sațiu, niciodată, nici
dragostea lui Dumnezău, nici frica muncii, nici rușânea și
pedeapsa oamenilor, ce la toate iaste fără de rușâne și, mai
vârtos, fără de omenie, și-i pare că cuvintele lui Dum-
nezău sânt basne și nu să teame de judecata cea viitoare,
ce va să-l judece pentru strâmbătățile lui ce face, cum ar fi
o hiară sălbatecă, ce încă, mai vârtos, nici hiarălor nu să
asamănă și face nedireptate fraților lui, celor ce sânt de o
credință cu dânsul, și-i mănâncă pre dânșii? Deci, cum vei
putea să dai seamă la Dumnezău? Încai, nu vezi pre albină
că, daca mușcă pre cineva, ea moare? Învață-te și tu de
<la> dânsa și nu face pagubă și scârbă fratelui tău, pentru
că, mai 'nainte, va veni moartea la noi și, mai apoi, va
mearge la cei ce le-am făcut strâmbătate. Pentru aceaea,
banii să chiamă trebuitori, ca să ne trebuiască la trebile
noastre, iară nu să-i ascundem. Că cela ce iubește bani n-
are vrajbă numai cu vrăjmașii lui, ce și cu priatenii și, mai
mult, pre săraci urăște, nici are priateni pre nimenea, ce să
află tuturor cu greu. Și nu are numai sufletul lui pierdut, ce
și ticălosul lui trup, de multe griji, îl topește și-l betejaște.
Cela ce urăște argintul oprește pofta banilor, iară cela ce
va să să îmbogățească, mai multu aprinde focul pohtei în
sufletul lui, pentru că, daca dobândește zeci de mii de lei,
22v și alții / încă pre atâta mai poftește. Și, dacă dobândește
și aceia, pohtește să mai dobândească de doao ori pre
atâta și, niciodată, nu poate să stingă pohta cea vicleană a
lăcomiei. Pentru căci n-ai hrănit pre cel flămând, te mun-
cește Domnul. Dară de ai dezbrăcat pre cel îmbrăcat,
cum vei să scapi de înfricoșata judecată? Peste putință
iaste, pentru că ceia ce le-ai făcut strâmbătate îș cer al lor.
Ia, spune-mi, de te-ar duce cineva în țara Persiei, pentru
ca să vezi și să-ț poruncească să zidești casă și curți, oare
n-ai râde de nebunia lui, căci nebunește îț poruncește să
cheltuiești fără de nici un folos? Dară, căci ostenești pre
această lume, de vreame ce vei să o părăsești curând?
Ce zici că: „Voiu să le las copiilor miei", ce și copiii, în

curândă vreame, vor să moară şi, de multe ori, mai 'nainte decât tine. Ce, numai pentru aceasta lăcomeşti, ca să-ţ poleieşti rafturile calului tău şi stâlpii casii tale? Dară, de câtă muncă aceastea îţ sânt vreadnice? Că de câinele tău ai grijă multă, iară săracul, şi mai ales Hristos, moare de foame, pentru care sărac s-au pogorât Hristos den ceriu, şi nici puţină hrană, de care e nevoie, nu dobândeaşte, ce decât toate lucrurile tale ceale cinstite fu mai necinstit Hristos la tine, când dai curvelor şi curvarilor şi pre sărac nu-l vezi. Dară, când faci strâmbătate săracilor şi văduvelor, câte râuri de foc vor să ajungă să arză acel suflet curvariu şi necurat? Teameţi-vă, ceia ce urgisiţi pre săraci şi le faceţ strâmbătate! Voi, bogaţii, aveţi avuţie şi bani, dară au şi săracii arme, adecă suspinele şi plânsurile; pentru aceastea le vine ajutoriu den ceriuri. Aceastea arme sapă casele celor nedirepţi; cetăţi şi oraşe, den temeaie s-au pustiit şi limbi de tot s-au prăpădit, atâta de mare iaste ajutoriul de la Dumnezău celor supăraţi. Mare armă iaste suspinul săracilor şi năpăstuiţilor, pentru că lui Dumnezău îi e milă de firea lor cea bună şi îngăduitoare, când sufere răutăţile şi nu hulescu sau blestemă, ce numai ce suspină, plângându-ş răul lor. Şi să arată Dumnezău blând celor ce pat strâmbătăţi, iară pre ceia ce-i supără pre dânşii îi pedepseaşte. Deci, pentru aceasta, să fugim, fraţilor, de a facerea strâmbătate, ca să avem pre Dumnezău blând şi iertătoriu, cu darul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia <e> slava şi putearea în veacii veacilor, amin. //

23ʳ Cuvânt al şaselea a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru necurata mândrie şi în deşarta mărire. Blagosloveaşte, Părinte

De ţi-e voia, iubitule, să smereşti pre omul cel mândru, nu-l învăţa, nici îl certa cu cuvinte multe, ce cu puţine şi înţeleapte. Adu-i aminte numai neputinţa firii omeneşti

şi-i zi: „Omule, ce te măreşti în deşărt şi te mândreşti, fiind şi tu pământ şi cenuşă ca noi?". Iară, de va zice că, deaca va muri, aşa se va face, să-i zici că şi acum, când iaste omul viu, pământ şi ţărână iaste. Însă nu cunoaşte că iaste aşa, de vreame ce-ş veade frumuseaţea trupului, veade putearea şi cinstea, veade laudele mincinoşilor şi pre ceia ce stau de slujăscu measei şi spun basne. Această nălucire, dară, a hainelor celor scumpe îl înşală şi face pe fire să o uite, nu mearge niciodată la mormânturi să vază coşciugele pline de împuţiciune şi de putoare, ce numai ce caută spre ceale trecătoare, iară nu spre ceale ce vor să fie. Şi, iară, îi zi lui: „Ce te mândreşti, omule, care eşti pământ, şi cenuşă, şi putregiune? Caută de vezi neputinţa şi vreamea cea scurtă a vieţii cei pieritoare! Nu aştepta ziua morţii tale, să te pocăieşti, pentru că moartea vine fără de nădeajde şi nu o ştii când vine, că, de iaste omul pământ şi fum, şi iaraş cutează a zicerea că 'mă voiu sui la ceriu, să mă fac şi eu Dumnezău' şi, de n-ar fi avut, ca un frâu, neputinţa firei lui, ce n-ar zice, unde ar fi căzut cu gândul lui?". Deci, când vezi vreun mândru şi-ş înalţă grumazii lui, ca un taur, şi, fiindu-i sprânceanele rădicate sus, zi către dânsul ce să mândreaşte pământul şi pulberea, că viaţa lui să ocărî şi ceale denlăuntrul lui. Aceastea le zi şi împăratului şi nu te teame de coruna lui, nici dembrăcămintele lui ceale de aur ce poartă, pentru că zice *Sfânta Scriptură*: „Toată slava omului, ca floarea ierbii". Dară tu, oame mândre, ce te măreşti? Au doară ai făcut ceriul? Pugoară-te de'nălţimea râpei şi ia aminte neputinţa firii cea trecătoare, că eşti pulbere, şi umbră, şi fum, şi iarbă, şi floarea ierbii, ce gândeşti lucruri mari şi te măreşti în deşărt. Ce iaste alta mai de râs decât aceasta? Căce stăpâneşti oameni? Dară, ce folos ai? Mai bine să te stăpânească decât să stăpâneşti şi să biruieşti? Căce folos iaste acesta? Căce eşti începătoriu oamenilor şi de patime
23ᵛ şi de păcate supus şi robitu, / ca când ar fi neştine stăpân şi putearnec şi, apoi, să-l bată robii lui, şi să-i fie tot trupul lui plin de rane, şi deaca mearge în târg să să mărească cu

şi-i zi: „Omule, ce te măreşti în deşărt şi te mândreşti, fiind şi tu pământ şi cenuşă ca noi?". Iară, de va zice că, deaca va muri, aşa se va face, să-i zici că şi acum, când iaste omul viu, pământ şi ţărână iaste. Însă nu cunoaşte că iaste aşa, de vreame ce-ş veade frumuseaţea trupului, veade putearea şi cinstea, veade laudele mincinoşilor şi pre ceia ce stau de slujăscu measei şi spun basne. Această nălucire, dară, a hainelor celor scumpe îl înşală şi face pe fire să o uite, nu mearge niciodată la mormânturi să vază coşciugele pline de împuţiciune şi de putoare, ce numai ce caută spre ceale trecătoare, iară nu spre ceale ce vor să fie. Şi, iară, îi zi lui: „Ce te mândreşti, omule, care eşti pământ, şi cenuşă, şi putregiune? Caută de vezi neputinţa şi vreamea cea scurtă a vieţii cei pieritoare! Nu aştepta ziua morţii tale, să te pocăieşti, pentru că moartea vine fără de nădeajde şi nu o ştii când vine, că, de iaste omul pământ şi fum, şi iarăş cutează a zicerea că 'mă voiu sui la ceriu, să mă fac şi eu Dumnezău' şi, de n-ar fi avut, ca un frâu, neputinţa firei lui, ce n-ar zice, unde ar fi căzut cu gândul lui?". Deci, când vezi vreun mândru şi-ş înalţă grumazii lui, ca un taur, şi, fiindu-i sprânceanele rădicate sus, zi cătră dânsul ce să mândreaşte pământul şi pulberea, că viaţa lui să ocărî şi ceale denlăuntrul lui. Aceastea le zi şi împăratului şi nu te teame de coruna lui, nici de-mbrăcămintele lui ceale de aur ce poartă, pentru că zice *Sfânta Scriptură*: „Toată slava omului, ca floarea ierbii". Dară tu, oame mândre, ce te măreşti? Au doară ai făcut ceriul? Pugoară-te de'nălţimea râpei şi ia aminte neputinţa firii cea trecătoare, că eşti pulbere, şi umbră, şi fum, şi iarbă, şi floarea ierbii, ce gândeşti lucruri mari şi te măreşti în deşărt. Ce iaste alta mai de râs decât aceasta? Căce stăpâneşti oameni? Dară, ce folos ai? Mai bine să te stăpânească decât să stăpâneşti şi să biruieşti? Căce folos iaste acesta? Căce eşti începătoriu oamenilor şi de patime
23v şi de păcate supus şi robitu, / ca când ar fi neştine stăpân şi putearnec şi, apoi, să-l bată robii lui, şi să-i fie tot trupul lui plin de rane, şi deaca mearge în târg să să mărească cu

gândul, cum că stăpâneaşte mulţime de oameni? Mai bine ar fi să stăpâneşti patimile şi să nu fii rob păcatelor. Pentru ce? Că, de vreame ce iaste defăimat cel ce să mândreaşte în lucrurile ceale adevărate şi bune şi piarde aceale osteneale ale bunătăţii, dară cu cât mai vârtos să va defăima cela ce să mândreaşte în lucrurele ceale reale şi, pentru slava cea trecătoare, să înalţă pre sine, unul ca acela cum nu va fi batjocurit şi de râsul tuturora? Ticăloase şi mişăl om, sufletul tău iaste rău stricat şi muncit de boala păcatelor. Şi tu, cu mărire te slăveşti, că ai atâţia galbeni şi atâţia lei sau că ai atâtea slugi, dară aceastea nu sânt ale tale, ce ale altora. Şi, de nu mă crezi, cunoaşte, cu ispită, din boiarii cei mai dinainte de tine, iară, de nu te vei pedepsi nici den *Scriptură*, nici dintr-alţi oameni, ce au păţit aceastea, aşteaptă puţină vreame, că vei cunoaşte singur. Când? Când nu vei avea de avuţia ta nici un folos şi nici un ajutoriu, când te vei bate cu moartea şi, atunce, nu vei fi stăpânu unui ceas, nici măcară unii puţineale cirte. Atunce, fără de voia ta, aceastea le vei da şi la ceia carii nu vreai nici să-i vezi, că starea şi procopseala lucrurilor omeneşti nu e alta, fără cât pulbere, şi fum, şi umbră. Şi, încă, decât aceastea, mai putred iaste omul, pentru că-ţi pare că eşti mare în vrednicie domnului tău şi porţi haine luminate şi, apoi, mori ca un sărac. Şi aceasta iaste şi în visuri, că, în ce chip să ivesc visurile, ca cum n-ar fi nemic, deaca să face zio, aşa iarăş, deaca vine noaptea, şi aceastea care nu-s adevărate, să ocărăscu şi să defăimează. Făcutu-te-ai viziriu, adecă ispravnic împă-răţiei, şi eu m-am făcut în somn voevod, iar el zice: „Dară că eu am fost boiariu ziua, iară tu ai fost noaptea. Dară, de am fost noaptea, ce iaste? Că tu nu ai alt mai mult, fără decât numele". Că zicem, cutarele au fostu voivod sau patriarh şi numai cuvântul are darul şi îndată treace cu vorba. Aşa sânt toate lucrurile lumii, să zicem, în trei sau în patru ani. Dară, unde sânt cei ce-au stătut mai 'nainte de zeace ani boiari şi stăpâni? Necăiurea nu să văd. Dară, apostol Pavel n-au fost aşa? Pentru că şi viu au fostu

gândul, cum că stăpâneaşte mulţime de oameni? Mai bine ar fi să stăpâneşti patimile şi să nu fii rob păcatelor. Pentru ce? Că, de vreame ce iaste defăimat cel ce să mândreaşte în lucrurile ceale adevărate şi bune şi piarde aceale osteneale ale bunătăţii, dară cu cât mai vârtos să va defăima cela ce să mândreaşte în lucrurele ceale reale şi, pentru slava cea trecătoare, să înalţă pre sine, unul ca acela cum nu va fi batjocurit şi de râsul tuturora? Ticăloase şi mişăl om, sufletul tău iaste rău stricat şi muncit de boala păcatelor. Şi tu, cu mărire te slăveşti, că ai atâţia galbeni şi atâţia lei sau că ai atâtea slugi, dară aceastea nu sânt ale tale, ce ale altora. Şi, de nu mă crezi, cunoaşte, cu ispită, din boiarii cei mai dinainte de tine, iară, de nu te vei pedepsi nici den *Scriptură*, nici dintr-alţi oameni, ce au păţit aceastea, aşteaptă puţină vreame, că vei cunoaşte singur. Când? Când nu vei avea de avuţia ta nici un folos şi nici un ajutoriu, când te vei bate cu moartea şi, atunce, nu vei fi stăpânu unui ceas, nici măcară unii puţineale cirte. Atunce, fără de voia ta, aceastea le vei da şi la ceia carii nu vreai nici să-i vezi, că starea şi procopseala lucrurilor omeneşti nu e alta, fără cât pulbere, şi fum, şi umbră. Şi, încă, decât aceastea, mai putred iaste omul, pentru că-ţi pare că eşti mare în vrednicie domnului tău şi porţi haine luminate şi, apoi, mori ca un sărac. Şi aceasta iaste şi în visuri, că, în ce chip să ivesc visurile, ca cum n-ar fi nemic, deaca să face zio, aşa iarăş, deaca vine noaptea, şi aceastea care nu-s adevărate, să ocărăscu şi să defăimează. Făcutu-te-ai viziriu, adecă ispravnic împărăţiei, şi eu m-am făcut în somn voevod, iar el zice: „Dară că eu am fost boiariu ziua, iară tu ai fost noaptea. Dară, de am fost noaptea, ce iaste? Că tu nu ai alt mai mult, fără decât numele“. Că zicem, cutarele au fostu voivod sau patriarh şi numai cuvântul are darul şi îndată treace cu vorba. Aşa sânt toate lucrurile lumii, să zicem, în trei sau în patru ani. Dară, unde sânt cei ce-au stătut mai 'nainte de zeace ani boiari şi stăpâni? Necăiurea nu să văd. Dară, apostol Pavel n-au fost aşa? Pentru că şi viu au fostu

arepi, să nu calci pre pământ. Acum, cum voiu să te mai laud? Ce-am zis, cenuşă, pulbere, fum, prah, ce, încă n-am zis, toată fiinţa firii omeneşti şi starea icoanei, iară eu zicu că omul mândru să aseamănă câlţilor, că aceia, daca să aprindu, să arată numai văpaie, iară alt nimică. Aşijderea, şi băşicele ceale de pre apă pre lesne să facu şi, iară, pre lesne crapă şi să facu apă. Aşa să facu şi mândrii şi pre lesne pier. Deci, altu lucru nu iaste mai rău decât mândria şi mărirea deşartă, pentru că şi diavolul, întâiu, n-au fost aşa, ce, mai 'nainte de ce s-au mândrit era înger, iară, dacă să mândri, să făcu diavol şi, den lumină, să făcu întunearec. El puse şi pre Adam în nălucire, şi să mândri să fie Dumnezău, şi pierdu nemurirea ce avea, şi să făcu muritoriu, pentru care lucru şi Dumnezău, mustrând nebunia lui, cu batjocură îi zise lui: „Iată, şi Adam să făcu ca unul dentru noi“, adecă zise Dumnezău cătră Adam: „Iată, că te făcuş ca unul dentru noi, adecă începătoarei de viaţă troiţei, de vreame ce Fiul mieu, cel fără de-nceput, va să să facă om, ca şi tine, şi se va numi dumnezeirea lui noul Adam şi tu vei să fii, după daru, Dumnezău, precum ai poftit să fii“. Şi, asupra fericitului Iov, puţină voie luo de la Dumnezău diavolul şi, den temeiul pământului, răsturnă casa lui, şi trupul lui de tot îl răni, şi de poveaste l-au făcut neiertatul în toată lumea, că avuţia lui o strică şi o prăpădi, şi copiii lui îi omorî, şi-i îngropă, şi trupul lui în găuri cu viermi, pre muiarea lui o pusă să-l hulească, doară îl va face cumva să hulească împotriva lui Dumnezău, şi priatenii lui vrăjmaşi îi făcu. Aşijderea, şi pre slugile casii lui îi îndeamnă să-l mustre. Deci, de nu l-ar opri Dumnezău pre diavol, toate ceale bune ale lumii le-ar strica, şi tocma, şi lumea toată, pentru că vicleană fiară iaste diavolul şi nesăţioasă şi, dirept aceaea, nu i-au dat lui Dumnezău puteare asupra tuturor, ca cum iaste den fire bun şi iubitoriu de oameni, a căruia e slava, în veaci, amin. //

25r **Cuvânt al şaptea a celui întru sfinţi, părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. La prorocescul cuvânt ce zice:**

„Însă în deşărt să clăteaşte tot omul viu". Şi pentru milostenie. Blagosloveaşte, Părinte

Pre vânătoriul de peaşte îl îndeamnă spre lucru unghiul mării, când să întâmplă să arunce mrejile şi să cuprinză mulţime multă de peaşte, atâta cât, cu multă osteneală, să poată trage nevodul la uscat. Iară, pre vânătoriul de hiarăle sălbăteci îl îndeamnă desimea şi pădurea, carea hrăneaşte hiarăle ceale sălbateci, când umblă munţi şi dealuri multe şi află vreun vârfu plin de copaci mulţi şi să întoarce acasă cu vânat mult şi frumos. Deci, de vreame ceia ce pohtescu agonisitele ceale trecătoare şi vânătorile li se pare dulce osteneala care facu pentru dânsele, cu cât mai vârtos ceia ce vânează în sânurile besearecii, a cărora dobândă nu iaste pământească, nici trecătoare, ce iaste singură împărăţia ceriului? Deci, vino, dară, iubitule, şi dulce să cântăm şi noi viersul cel cântăreţu al lăutii lui David şi cu David să ocărâm becisnicia omenească şi să zicem: „Însă în deşărt să turbură tot omul viu, clăteaşte-se şi, până în săvârşit, va peri şi se va stinge, clăteaşte-se şi mai 'nainte până a nu să aşăza, se va cufunda". Ca focul să aprinde şi să înalţă şi ca o trestie arde, ca o volbură de vânt să înalţă şi ca prahul piiare, ca para focului să înalţă şi ca un fum să topeaşte şi să stinge, ca o floare să împodobeaşte şi ca iarba să usucă, ca un nor să lăţeaşte, şi să măreaşte, şi, ca o picătură de ploaie, să zbiceaşte, ca băşica ce să face pre apă să umflă şi să mândreaşte şi ca o scânteaie să stinge. Clăteaşte-se şi den lăcomie agoniseaşte împuţiciune. Turbură-se şi să duce şi nu ia nimică den agonisitele turburării. El petreace turburările şi alţii bucuriile. El ostenealele şi alţii avuţiile. El grijile şi alţii veseliile. El scârbele şi alţii dobânzile. El blestemurile şi alţii vindecările. Ale lui sânt hrăpirile şi ale altora bucuriile. La dânsul suspinile şi la alţii avuţiile ceale multe. La dânsul lacrămile şi la alţii banii. El să munceaşte în iad, iară alţii, de multe ori, mâncând şi bând ale lui, să bucură şi cântă. Ce, dară, în deşărt să clăteaşte tot omul viu. Omul, carele

25v iaste datorie vieţii cea trecătoare, datoria morţii / cea nepărăsită, fiara cea ce, den voia ei, iaste neînduplecată, vicleşugul cel de nimeni învăţat, carele de sine au învăţat vicleşug, cel iscusit spre răutate şi isteţ spre strâmbătate, cel gata spre lăcomia averii şi nesăţios spre lăcomia pântecelui, ceale isteaţe întru necredinţă, duhul cel mândru şi îndrăznirea cea cu mărire deşartă, înălţimea cea pre iuşoru răsăpită şi oborâtă, tina cea obraznică, cenuşa cea turburătoare, prahul cel mărit în deşărt, cenuşa cea semeaţă, scânteaia cea pre lesne stinsă, văpaia cea pre lesne potolită, lumina cea pre lesne stinsă, lemnul cel ce nu putrezeaşte curând, iarba ceaea ce să usucă curând, verdeaţa ceaea ce să veştejaşte în grabă, firea carea pre lesne să strică, care astăzi înfricoşază, iară mâine moare, astăzi iaste bogat, iară mâine să pune în groapă. Astăzi, cu stemă, iară mâine în mormântu. Astăzi, îmbrăcat în porfiră, mâine în putrejune. Astăzi, într-avuţie multă şi mâine în coşciug, adecă în mormânt. Astăzi, cu cei ce-l răsfaţă, iară mâine cu viermii. Omul care, astăzi, iaste, iară mâine nu e, carele, acum, să mândreaşte, iară, peste puţin, să tânguiaşte, cela ce este rău şi nebiruit în binele lui, iară în sărăcie nemângâiat, carele pre sine nu să cunoaşte şi cearcă cealea ce sânt peste putinţa lui, carele ceale ce sânt de faţă nu le ştie şi pentru ceale viitoare i să năluceaşte, carele de fire iaste putred, iară cu mintea lui cea înaltă îi pare că va fi veacinic, lăcaşul a toată patima şi zăbava a toată boala, osteneala cea de toate zilele, războiul cel fără de dobândă al lingorii şi al frigurilor, lăcaşul a tot primitoriu, ce primeaşte toată scârba. O, câtă răutate are nevrednicia noastră! O, cât iaste de mult pedeapsa ticăloşiei omeneşti! O, câte ziş şi niciuna nu aflaiu să fie mai cuvioasă decât glasul cel prorocesc ce zice: „Însă în deşărt să clăteaşte omul viu". Iară, mai apoi de toate, caută, iubitule, de vezi de nu-ş aseamănă lucrurile omeneşti cu marea, de nu cu valurile ei să împleteaşte viaţa noastră, de nu petreacem mai multă nevoie decât pre mare, fiind pre uscat, de nu cădem unul peste altul mai rău decât

vânturile, de nu lovescu banii unul de altul, mai rău decât
valurile ceale mari și furtunurile, de nu ne învârtim în-
coace și încolo, ca și-ntru întunearecul mării. Unul din noi
au luat cutăruia plugul și altul au hrăpit robii celuialalt;
unul să sfădeaște cu vecinul său pentru apa, iară altul să
luptă pentru vânt cu cei ce lăcuiesc cu dânsul, și unii îmblă
pre la judecăți pentru măsurarea pământului, iară unii
năcăjăscu pre alții pentru zidiri; și unul pohteaște să ia
ceaea ce n-au dat, iară altul îmblă la judecăți să nu dea ce
au luat, și unul lăcomeaște la dobânzi și la camete, iară
altul sileaște să taie și din capete. Cesta, fiind sărac, îi pare
rău, iar celalalt, fiind bogat, să turbură. Cela ce n-are să
mustră, iară cel ce are să vicleneaște. Cela ce are boierie
26r să zavistuiaște, // și cel ce are puteare să urăște, și cel ce
iaste putearnic să găteaște. Războaiele să înmulțesc și
zavistiile prisosesc, nesațiul biruiaște și lăcomia silni-
ceaște, minciuna să înalță și credința unuia de către altul
au fugit, adevărul iaste lipsit de tot de pre pământ, hotarul
prieteșugului iaste numai până să treace masa. Deci, nici
pământul nu poate să sufere atâtea răutăți, văzduhul să
pângăreaște până în ceriu, stihiile ceale slobode să vând
pre bani, căile să vămuiesc, pământul să împarte, apele să
stăpânesc, vântul să cumpără, zeciuitorii și hărăcearii țin
orașăle, bogații să topescu de grijă multă, datornicii să
veștejăscu de grija datoriilor, hrăpitorii turbură lumea,
iubitorii de argint adease umblă la judecăți, neguțătorii
negoață primejdiile oamenilor, năpăstuitorii vându min-
ciunile, mințind unul către altul. Sfârșit-am jurământurile
și alt nu mai știm, fără decât a ne jura pre Dumnezău.
Deci, văzându-i prorocul pre toți așa, că s-au abătut spre
rău și defăimându viața noastră, zicea: „Însă în deșărt să
turbură tot omul viu". Dară, numai omul să clăteaște, o,
proroace? Numai zidirea cea cuvântătoare să huleaște?
Așa zice: „N-am aflat niciuna den dobitoace sau den stihii
să să turbure. Turbură-se, zice, și apele ce, iarăș, alinează,
clăteaște-se și pământul ce iar să întăreaște, umblă și
vânturile ce iară să așază. Turbură-se toate hiarăle ce,

deaca să satură, eale să așază. Înalță-se și para focului ce,
deaca arde toată materia ce să află, să stinge". Iară omul,
turburându-se pentru bani, nu încetă niciodată, ceasta au
luat și spre ceaea caută, stăpâneaște una și spre alta să
nevoiaște. Suta nevoiaște să o îndoiască și, peste aceștia,
să grămădească alții. Și, niciodată, nu părăseaște de a mai
grămădirea, până când îi vine săvârșitul și, de seatea
iubirii de argint arzându-se, se face mai galben decât
aurul, pentru cea multă poftită avuție: priatenul cel min-
cinos și neadevărat, pofta cea vicleană, batjocurirea cea de
mulți stăpânită, înșălătoriul cel mult îndrăgit, legatul cel
zburătoriu, războinicul cel mort, vântul cel zburătoriu în
lume, adecă avuția carea iaste născătoare a toată fărde-
leagea, carea află toată răutatea, care iaste soț nesațiului
celui stricătoriu de suflet, și vrăjmaș postirii, și războinic
curăției, și fur tainic a tuturor bunătăților. Dară, ce pârăscu
eu avuția și am lăsat pre ceia ce o au pre dânsa? Că are
strâmbătate și ea, că o țin legată cu lanțuri și-m pare să
strige, și ea către dânșii să zică: „O, iubitorilor de bani,
pentru ce mă legați pre mine, pre avuție, pentru ce mă
strângeți cu mii de legături, ca pre un rob fugariu? Pentru
ce mă îmbrățeșați și mă sărutați, ca pre un priatin, și, apoi,
mă legați, ca pre un făcătoriu de rău?". De veț să vă
odihniți ceva, cât de puțin, măcară mai pre ușor decât
visele, lăsați-mă să merg și la mânile săracilor, ce zici că
26v strâng / avuție pentru copii, ca să nu rămâie moșneani
săraciei. Și bine e bogatul, cel mult nălucitoriu, că ceastea
ce să văd nu le știe și grijaște de ceale viitoare, de sine nu
știe și de copii îi e grijă, nu știe îngropa-se-va au ba și
sfătuiaște pentru moștenire. O, fără de minte, bogatule,
spune-m sfârșitul tău întâiu și apoi grijaște de copiii tăi.
Spune-m întâiu ceale de astăzi, de-aci te voi creade și de
ceale de mâine. Ce te rătăcești pre sine și după moarte?
Pentru ce iubești să fii mort și înșelat? Pentru ce
poruncești tu lui Dumnezău și-l înveți ce va să facă?
Pentru ce tocmești tu pronia lui Dumnezău, în ce chip va
chivernisi cealea ce ți s-au dat ție? N-ai tu nici o treabă cu

cei ce rămân în urmă, nici biruieşti, nici stăpâneşti nemică de cealea ce rămân după moartea ta, nu poţi să fii şi mort şi să fii împărţitoriu celor vii şi judecătoriu morţilor, ca să dai fieştecăruia ce i să vine. Dară, ce trudeşti în deşărt, o, bogatule, şi iai fărâmele săracilor şi le grămădeşti peste ale tale? Nu ştii cui strângi aceastea, pentru căci iai ceale puţine ale săracilor? Căci te mânii, când îţ ceru ale lor, ca când ai cheltui dentru ale tale? Ale lor ceru, care ai luat dela ei, iară nu ale tale, nu-ţ cer cealea ce s-au născut cu tine, ce dă cealea ce-ai luat. Aibi şi tu omenie de dă, că să le dai ţi s-au poruncit, iară nu tot lua, ajungă-ţ, că pentru sărac îţ tinde Hristos dreapta lui şi primeaşte ce dai. Cela ce ploao ceare de la tine vreun mangâr, cela ce tună şi fulgeră îţ zice să miluieşti, cela ce acopere ceriul cu nori ceare de la tine haină veache? Ajunge-ţ, că ţi să roagă săracii ca lui Dumnezeu şi zic: „Dă, fie-ţ milă, miluiaşte". Aceastea-ţ, zic, ca să te înduri să miluieşti, iară tu nici ochii nu-ţ râdici să-i vezi, şi te roagă, şi nu ţi să face milă. Dă-le ceale ale lor mai 'nainte, până a nu să face întrebare şi cercetare de cealea ale lor carele vei să le leapezi în puţină vreame, tatăl săracilor iaste împăratul, dă-le ale lor şi ia de la tatăl lor mâ<n>găiarea. Care? Aceasta. Cât aţ făcut unuia den aceşti fraţi mai mici ai miei, mie aţ făcut, pentru că cela ce miluiaşte săracul şi mişălul, nu rumpe numai zapisul păcatelor lui, ce, încă, ia şi alt zapis de mărturie, carele mărturiseaşte şi zice: „Cel ce miluiaşte pre săracu împrumutează pre Dumnezău". Să dăm, dară, milostenia lui Dumnezău împrumut, ca să luom de la dânsul răsplătirea cea de iubire de oameni. O, prea înţeleptu cuvântu, cel ce miluiaşte pre sărac, zice: „Împrumutează pre Dumnezău". Dară, pentru ce nu zise „că cel ce miluiaşte săracul dă lui Dumnezău", ce zise „împrumutează"? Ştiind *Scriptura* lăcomia noastră, cunoscu că nesaţiul nostru pururea caută spre lăcomie şi ceare adaos, deci pentru aceaea nu zise numai: „Cela ce miluiaşte săracul dă lui Dumnezău", ca să nu socoteşti numai sângură darea şi răsplătirea dării, ce zise: „Cela ce miluiaşte săracul îm-

prumutează pre Dumnezău", ca să auză iubitoriul de dobândă numele împrumutării şi să să pleace pre sine spre milostenie. „Cel ce miluiaşte săracul împrumutează
27r pre Dumnezău". // Deci, de vreame ce Dumnezău ia împrumut de la noi, iată că ni-e datoriu. Deci, ce pohteşti să aibi pre Dumnezău? Datornicu au judecătoriu? Datornicul să smereaşte de cel ce l-au împrumutat, iară judecătoriul nu-i iaste ruşâne de cel ce să judecă. Însă trebuiaşte, fraţilor, să vedem pentru care pricină zise Dumnezău că „cel ce miluiaşte pre sărac, pre mine mă împrumutează". Zis-au aşa, pentru că ştiia lăcomia noastră, că tot la adaos caută lăcomia noastră, precum am şi mai zis, şi ştiia că nimenea den ceia ce au bani nu va să-i dea, fără de temeiu şi credinţă bună, că cela ce împrumutează ceare zapis, sau zălog, sau chezaş, şi, cu aceaste trei tocmeale, să încreade şi-ş dă banii, luând sau chezaş, precum am mai zis, sau zălog sau zapis. Deci, pentru aceasta, de vreame ce ştiia Dumnezău că, fără de aceaste lucruri, nimenea pre nimea nu împrumutează, nici caută la iubirea de oameni, ce numai la dobândă caută, iară săracul, fiind pustiu de aceastea, de toate, şi nici zălog n-are să dea, pentru că iaste gol de tot, nici are pre niminea să fie chezaş pentru dânsul, pentru că nu-l creade nimenea, pentru multa sărăcie şi lipsă ce are, şi aşa, pentru neomenia celuia ce are bani, puse pre sine Dumnezeu la mijloc şi să făcu săracului chiezaş, iară celuia ce împrumuta, zapis, şi zise cătră dânsul: „Nu crezi pre acesta, pentru căci e sărac, creade-mă pre mine carele sânt prea bogat". Văzu Dumnezeu pre sărac şi i să făcu milă de dânsul, văzu pre săracu şi nu să făcu anul, vedea să-l treacă şi deade pre sine zălogu pentru cel ce nu avea nemică şi ajută celui lipsit, pentru bunătatea lui cea multă. „Cel ce miluiaşte pre sărac împrumutează pre Dumnezeu". Aibi nădeajde, nu te teame, că pre mine mă împrumuţi. Dară ce voiu să dobândesc, deaca te împrumutezu pre tine? Cu sutele îţ dau şi-ţ dau şi viaţa de veaci. Dară, când vei să mi le dai tu aceastea? Mai

cercetezu tocmeala ce am făcut, vrând să mai întăresc schimbul. Spune-m vreamea plății carea vei să-m plătești, arată-m sorocul, când voiu să le iau eu aceastea. Ascultă acum și înțelepciune, când și unde va să-ț plătească acea datorie acela ce s-au îndatorit pentru săracu. Când va șădea Fiul omenesc în scaunul slăvii sale și va pune de-a direapta oile, iară de-a stânga caprele și va zice celor din a direapta: „Veniți, blagosloviții Părintelui Mieu, de moșteniți împărăția, carea iaste gătată voao den-ceputul lumii. Pentru ce pricină? Pentru care am fost flămând și m-aț ospătat, însetat am fost și m-ați adăpat, gol am fost și aț venit cătră mine". Atuncea, aceia care i-au slujit lui întru aceaea vreame, căutând la neputința lor și la vrednicia celuia ce să împrumutase, zicu: „Doamne, când te-am văzut flămând și te-am ospătat? Sau însetat și te-am adăpat, la carele nădejduiescu ochii tuturor. Sau când te-am văzut într-atâta lipse și nevoie? Sau când le-am făcut noi aceastea?". „Cât aț făcut, zise unuia den cești mai mici, mie aț făcut". Au doară nu iaste adevărat acest
27v cu / vânt? Că cel ce miluiaște săracul, împrumutează pre Dumnezău, ce, precum dărui celor de-a direapta împărăția pentru iubirea de oameni, zicând: „Veniți, blagosloviții Părintelui Mieu, de moșteniț împărăția ce iaste gătată voao mai 'nainte den-ceputul lumii", așa și celor den a stânga, pentru nerodirea și neomenia lor, îi înfricoșă cu munca, și zise: „Duce-ți-vă, blestemaților, la întunearecul cel den afară, carele iaste gătit diavolului și îngerilor lui. Pentru ce? Pentru că am fost flămând și nu mi-aț dat să mănâncu". Nu zise: „că aț curvit, aț făcur pracurvie, că aț furat sau aț mărturisit cu nedireptul, și aț jurat cu strâmbul", macară că adevărat sânt și aceastea reale și pierzătoare, iară tot sânt mai jos decât nemilostivirea și neomenia. Dară, pentru ce? O, Doamne, nu-ț aduci aminte și altceva? Pentru căci zici: „Nu judec păcatul, ce nemilostivirea, nu judec pre ceia ce-au păcătuit, ce pre ceia ce nu s-au pocăit, pentru neomenia voastră vă osândescu, că, având voi milostenia, atâta doftorie de mântuire aț

lăsat și aț lepădat atâta bine. Deci, neomenia voastră cert, carea iaste ca un izvoru a toată răutatea și a toată păgânătatea, iară laud și iubirea de oameni, ca cum iaste rădăcină tuturor bunătăților. Și pre cei fără omenie și nemilostivi îi fricoșezu cu focul veacinic și cu munca cea nesăvârșită și celor iubitori de oameni le dăruiescu împărăția ceriurilor și viața veacinică, întru Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia <e> slava și putearea, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al optulea al celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru judecata cea viitoare și pentru muncă, cum iaste nesfârșită celor ce nu cred că iaste muncă. Blagosloveaște, Părinte

Mulți dentru oameni și, mai vârtos, dentru noi, dentru creștini, sânt în ziua de astăzi ca cu niște piroane prinși (sic!) cuprinși și de tot plecați în lucrurile și în patimele acești lumi, și facu tot fealiul de păcate și fărădelegi, și le pare că, după moarte, nu iaste nici judecată, nici plată, nici muncă, nici pedeapsă veacinică, ce să cură de zic: „Dumnezău iaste iubitoriu de oameni și nu va munci pre oamenii cei răi și păcătoși". Dară, deși iaste Dumnezău iubitoriu de oameni, precum și iaste, iară iaste și
28r judecătoriu dirept. Și un // om ce au dobândit de la Dumnezău multe lucruri bune, adecă sănătate, cinste, avuție și norocire, în toată viața lui, iară, apoi, să fie nemilostiv și neîndurătoriu, și să facă strâmbătăți, și să facă nedireptate, și să hrăpească ceale streine, și să facă tot fealiul de păcate, și să nu să pocăiască, nici de înfricoșarea scripturilor, nici de binele lui Dumnezeu, unul ca acesta, ia, spune-m, au nu iaste vreadnic muncii și pedeapsii? Că, de vom cerca judecata cea direaptă a lui Dumnezeu, de multă vreame s-ar fi căzut să ne piarză, după cuvântul

Direptului, căci, când ocăraşte neştine pre cel ce nu face strâmbătate, alt nu iaste, numai va să dea samă la Dumnezeu. Aşijderea, altul ocăraşte, şi face necinste celuia ce i-au făcut lui bine, şi i-au făcut mii de îndemâne, şi pricina iaste pentru căci i-au făcut lui bine. Dară, ce iertare va să aibă unul ca acela? Nici o iertare nu va avea, cum nu te temi de Dumnezeu, când zici „milostiv iaste Dumnezeu", şi nu pedepseaşte pe nemulţimitori ca aceia. Dară, de nu va pedepsi pre unii ca aceştia, precum zici, nu iaste iubitoriu de oameni? Ai a te cura cu vreo pricină, căci păcătuieşti? Nu ţi le-au spus mai 'nainte toate? Nu te-au înfricoşat? Nu ţi-au ajutat la nevoile tale? Şi în scârbele tale? N-au făcut mii de chivernisiri pentru tine? Nu s-au răstignit pentru mântuirea ta? Dară, deaca nu să vor munci oamenii cei răi, furii şi tâlharii, nici oamenii cei buni, nici sfinţii nu să vor încununa. Dară, unde iaste iubirea de oameni şi judecata cea direaptă a lui Dumnezău? Pentru aceasta, o, oamenilor, nu vă rătăciţ, ascultându pre diavolul, pentru că aceastea toate sânt ale lui meşteşuguri şi vicleşuguri. Că, de vreame ce judecătorii şi legiuitorii pre oamenii cei buni îi iubescu şi-i cinstescu, iară pre cei răi îi muncescu şi-i omoară, dară Dumnezău, cum iaste să nu facă şi el unele ca aceastea? Dară, când să vor slobozi şi vor lăsa păcatul oamenii cei răi? Pentru că aşteaptă şi munca veacinică şi tot nu să lasă de păcat şi de strâmbătate. Dară, deaca vor goni şi această frică de la dânşii şi nu numai la muncă să nu între, ce, încă, să dobândească şi împărăţia ceriului? Dară, când să vor părăsi de răutăţile care facu? Auzit-am pre bogaţi, oameni iubitori de păcate, zicând că, numai pentru ca să să înfricoşaze oamenii, au zis Dumnezău că iaste iadu, să să muncească păcătoşii, iară nu munceaşte pre nimenea, că e milostiv. Ia, spuneţi-m voi, mie, ceia ce nu creadeţi să fie muncă? Dară, cine au făcut potopul cel înfricoşat ce au fost în zilele lui Noe şi s-au înecat toată lumea de mânia lui Dumnezău? Cine au trimis fulgerile şi arsurile la pământul Sodomului şi al Gomorului şi au arsu de tot şapte cetăţi cu acea împuţită

piatră pucioasă şi, împreună, au arsu pre toţi ucigaşii aceia şi pre sudomleani şi au perit toţi după faţa pământului? Cine au înecat pre Faraon, cu toată oastea lui, în Marea
28v Roşie? Cine au pierdut pre ceale şase sute / de mii de jidovi în pustiiu? Cine au ars sinagogul aviranilor? Au poruncit pentru Core, şi Aviron, şi Datan să-ş deşchiză pământul gura lui, să-i înghiţă de vii? Cine au ucis, în zilele lui David împărat 70000 de oameni? Cine au omorât, într-o noapte 85000 de oameni, de siriani, în vreamea prorocului Isaiei? Au nu vedem primejdiile ce păţim, în toate zilele, pentru păcatele noastre, ce facem totdeauna? Arsurile, seacetele, smindelele, morţile, robiile şi răzmiriţile limbilor celor războinice? Ce cuvânt ai tu să răspunzi pentru aceastea toate? Şi unii să să muncească, iar alţii să nu să muncească? Că, deşi iaste Dumnezău dirept, precum adevărat iaste, iară ţie tot îţ caută a lua judecată direaptă şi muncă pentru păcate. Şi, de vreame ce iaste Dumnezău milostiv şi nu munceaşte pre nimenea, nici aceştia nu se cade să să muncească, ce, pentru une cuvinte nebune şi fără minte ca aceastea, şi acum munceaşte Dumnezău, că, deaca nu creadeţ cuvintele *Sfintei Scripturi*, încai să creadeţi cu lucrurile înfricoşata munca şi urgia lui Dumnezău. Ca, adecă, să ne facem să stăm împotriva celor ce zic că nu e muncă şi să zicem că nu iaste basnă cuvântul muncii, ce iaste adevărat. Nu numai noi le zicem aceastea, ce şi mulţi poetici şi filosofi ai elinilor mult au filosofit pentru munca ce va să fie şi au zis că în iad să muncescu oamenii cei răi şi vicleani, căci că, de n-au nici putut ei să zică şi să vădească adevărul, ca şi noi, iară încă tot au cunoscut că iaste judecată şi răsplătire. Şi, cum au fost auzindu plânsori, şi tânguiri, şi râuri de foc, şi răceală, şi ghiaţă, şi tartaru şi alte locuri multe de muncă, au zis că sânt supt pământ. Şi, iarăş, au zis că sânt nişte locuri bune, şi ostroave a blajinilor, şi grădini cu flori înflorite şi cu multe miroseale, şi ceate de sfinţi să află acolo, îmbrăcaţi în veşminte luminate, şi cânta cântece minunate. Pentru aceasta, să nu ne arătăm

necredincioşi, zicând că nu iaste muncă, ca să nu cădem într-însa. Cela ce nu creade că iaste muncă iaste leaneş, pentru ca să să arate că nu să teame de muncă. Iară noi să creadem, fără de îndoire, şi să o povestim adease, că nu vom greşi niciodată, pentru că moartea şi aducerea-aminte de muncă iaste ca şi o iarbă amară carea curăţeaşte tot fealiul de răutate şi de vicleşug, când să dă, adease, sufletului nostru. Că, de eşti scump şi nemilostiv, adu-ţi aminte de ceale zeace feate nebune, a cărora făcliile să stinseră, că, neavând milostenia ca o zeastre, să scăpară de mire şi, aşa, aducându-ţi aminte de acealea, te vei face milostiv. Iară, de eşti nedirept şi hrăpeşti ceale striine, ascultă pre Hristos, zicând: „Legaţi-l pre dânsul de mâni şi de picioare şi-l aruncaţi la întunearecul cel denafară". Şi aşa vei goni de la tine această poftă rea. Iară, de eşti beţiv şi la bucate nesăţios, auzi pre bogatul, zicând cătră Avraam: „Părinte, trimite pre Lazar să-m răcorească limba
29r cu puţintea apă, că mă frigu în para iadului". // De ai
războiu de cătră pofta curviei, adu-ţi aminte de focul muncii şi se va stinge acea poftă vicleană. Dară, ce zicu eu, foc şi muncă, şi alte pedeapse, când numai despărţirea lui Dumnezău iaste mai rea decât toate pedeapsele, când nu ne vor lăsa să vedem pre Hristos, mai rea muncă decât aceaea care iaste? Nu iaste alta mai rea decât despărţirea de lumina acea dumnezeiască. Dară, ce iubim, să trăim şi să fim în lume? Că, de întră vreun om mare la închisoare, şi zace în putoarea temniţei, şi la întunearec, şi să fie legat într-un loc cu tâlharii şi cu ucigătorii de oameni, îi pare că iaste aceasta mai rea decât toate morţile. Dară, deaca ne vor duce acolo, în temniţa iadului, să ardem într-un loc cu ucigaşii lumii şi nici să vedem pre nimenea, nici să ne vază nimenea, ce întru atâta mulţime de oameni muncindu-se? Şi iarăş ne aflăm singuri şi pustii, fără de mângâiarea nemănui, pentru că ceia ce să află acolo, de-ntunearec multu ce iaste, nu pot să vază nici pre ceia ce sânt lângă dânşii sau să-i cunoască, ce numai singuri fieştecarele să munceaşte. Şi, măcar că să chiamă foc şi pară, iară

iaste întunecoasă şi numai ce arde, dară nu luminează, nici să veade, nici să stinge. Şi, nu numai atâta, ce şi dureri multe, carele pedepsescu sufletele noastre, că focul acela, pre cari-i cuprinde, îi arde pururea. Pentru aceaea, să chiamă şi focu nestinsu. Şi să îmbracă păcătoşii, nu cu cinste, ce cu pedeapsă să fie pururea în iadu şi să sufere aceale munci amară de acolo, că scăparea bunătăţilor are atâta dureare, şi atâta plânsoare, şi atâta nevoie şi greutate, cât nici o pedeapsă, nici o muncă nu iaste în toată lumea, precum au acolo, în iad, păcătoşii, carii nu să pocăiesc aici, pre lume, până sântu vii. Şi, în ce chip, când întră neştine în temniţă şi veade pre unii mârşavi, pre alţii galbeni, ca cum ar fi morţi, şi pre alţii în fiară şi cu lanţuri în grumazii lor, şi pre alţii cu butuci în picioare şi pre alţii închiş în temniţă împuţicioasă şi întunecată, oare nu ne cutremurăm, şi ne îngrozim, şi facem, în tot chipul, să nu cădem în scârbă şi în nevoie ca aceaea? Dară, când vom mearge noi legaţi în legăturile iadului, ce vom face atuncea? Amar şi vai de noi! Că legăturile acealea nu sânt de hier, ce sânt de foc, carele nu să sting niciodată, iară şi ceia ce ne muncesc pre noi acolo nu sânt oameni să le fie milă unul de altul, precum ne iaste noao, ce sânt îngeri înfricoşaţi şi nemilostivi, carei nu poate nimenea nici să caute asupra lor. Mare şi rea mânie au asupra noastră, pentru căci am hulit pre stăpânul lor cu faptele noastre ceale reale. Şi temniţile acealea nu sânt ca aceastea ale noastre, să ducă la cei den temniţă, cine bani, cine haine, cine bucate, şi alţii cuvinte de mângâiare, şi-i mângâie să târpească, ce toate legăturile aceii munci sânt nemilostive şi fără mângâiare. Şi, macară şi Noe, de s-ar ruga, sau Iacov, sau Avraam, sau Daniil, pentru oamenii lor, văzându-i muncindu-se, nemică nu folosescu şi nu
29v cutează, nici / mânile să-ş tinză să-i scoaţă den muncă,
pentru că, în vreamea aceaea, a judecăţii, piare firea cea milostivă şi cu cale iaste, pentru că oamenii cei direpţi, atuncea, au copii păcătoşi. Şi, iarăş, copiii cei sfinţi au părinţi păcătoşi şi nu le iaste milă de dânşii, pentru că

sfinților așa să cade să n-aibă nici o scârbă, de vreame ce să învrednicescu de iau bunătățile ceale cerești. Deci, pentru aceasta, zic că să stinge mila, de vreame ce și ei, împreună cu Domnul nostru, Isus Hristos, sânt scârbiț asupra păcătoșilor. Pentru acesta lucru, nimenea să nu nădejduiască că va afla bine, nefăcând lucruri bune, macară de ar avea și părinți direpți, căci că vreamea, care ni s-au dat, o am petrecut cu lucruri reale. Iară, când vom mearge acolo, vom vrea să dăm răspuns pentru vreamea care o am petrecut cu leane și fără de grija bunătăților, ca și cela ce ia bani împrumut și-i mănâncă, îi bea și-i strică, iară, apoi, cela ce l-au împrumutat el îi ceare și, deaca nu-i dă, îl pune în temniță. Dară, cela ce-ș strică viața lui întru poftele lui ceale reale, dară încă noi, cei ce stricăm darurile lui Dumnezău, ca fiul cel curvariu, cu cât mai vârtos vom să avem cercetare? Adecă am spurcat Sfântul Botezu și fecioria am stricatu-o și o am întinat, că în ce chip noi, oamenii, luom sama slugilor noastre pentru venitul și cheltuiala banilor, așa, dară, cercetează și Dumnezău pre bogați și pre cei săraci, de-am strâns avuția den osteneală direaptă, sau den lăcomie și den hrăpire am strâns avuția și, au la curvie, au la mâncări, la băuturi am cheltuit banii noștri, au la săraci și la cei ce au avut strâmbătate am ajutat. Pre cel sărac, iarăși, le cercetează, de sufere vitejeaște și mulțămeaște lui Dumnezău de sărăcie, văzând pre alții că sânt norocit, și au de tot fealiul de bine, și nu răpșeaște la pronia a lui Dumnezău (ce să chiamă cea mai 'nainte cunoștință). Și să nu-ț pară că numai bogații și săracii să cercetează, ce și judecătorii și împărații foarte pre amăruntul să cercetează, adecă, de judecă direpț, sau de fac fățărie și voie vegheată, și strică direptatea sau pentru pizma, de face strâmbătate cuiva, sau de face sfat nedirept pentru rugămintea cuiva. Și, mai vârtos, arhiereii și patriarșii, că, cu cât iaste omul mai mare în vrednicie și în cinstea biruinții și a stăpânirii, cu atâta se va cerceta mai tare, să dea răspuns lui Dumnezău, că diregătoriile și stăpânirile aceastea toate nimică nu să

osebesc den umbră și den vise, pentru că, mai 'nainte de a ce să face păcatul, să stinge dulceața poftei, iară munca lor nu are sfârșit și dulceața iaste trecătoare, iară amărăciunea iaste veacinică. Pentru aceasta, și Dumnezău, adesea și pururea, ne aduce aminte noao de muncă, ca să ne folosim den frica muncii, că, de nu le-ar hi spus mai 'nainte de înfricoșata muncă, mulți ar hi căzut într-însa, că acum, de ni să cutremură sufletele de frică, și încă tot sânt unii de
30r petrecu fără omenie și fac păcate, ca cum n-ar hi muncă. // Că, de nu ne-ar învăța și de nu ne-ar înfricoșa munca, ce rău n-am face noi? Și nu ne învață pentru altceva, numai pentru iubirea lui Dumnezău cea de oameni, că de n-ar hi înfricoșat Dumnezău pre nineviteani, pren prorocul Iona, nu s-ar hi părăsit de îndărătniciile lor, că de n-ar griji Dumnezeu nici de răutățile noastre, nici de bunătățile noastre, ar putea afla cineva prilej de ar zice că nu iaste muncă? Iară, de vreame ce face atâta nevoință ca să nu păcătuim, ci să facem bunătăți, aiave iaste că munceaște pre cei păcătoși și încununează pre cei ce să îndireptează. Socotește de vezi că mulți hulesc pre Dumnezeu, pentru căci rabdă îndelung spre cei necurați, spre curvari, spre ucigași, spre furi, spre lacomi și spre eretici. A nu-i pedepsi aici și, iarăș, acolo, de-i va înfricoșa că vor să-i muncească, mai răi hulitori sânt, însă, de ne va și lipsi aceasta muncă, ceaialaltă nu ne va treace și iaste de mirare acest lucru. O, mare nebunie, o, suflet iubitoriu de păcate, că batjocorescu cuvintele ceale înfricoșate, den fapte vor să afle munca, însă niciunul nu va scăpa den iadu și den muncă, de nu va dezlega, mai 'nainte, aicea, păcatele, cu ispovedania și cu pocăința den toată inima, pentru că, în ce chip duc legați, la judecăți, pre oamenii cei făcători de rău, așa și pre păcătoș, îi duc dracii în iadu, legați cu legăturile păcatelor lor, la judecata cea înfricoșată a lui Dumnezeu. Și, de ți să va fi întâmplat să mergi într-o baie prea înferbântată sau de te-au prinsu vreodată friguri cu căldură mare, atunci să-ți aduci aminte de para muncii și, atunci, te vei scula și vei fugi de păcat. Cela ce are lucruri, și reale

și bune, tot are și oarece puțină mângâiare de muncă, pentru, iată, că-ți zicu: „Păcătosule, să nu te laș să cazi la nenădăjduire și să zici ‚lasă să facu toate păcatele, de vreame ce voiu să mergu în iad'". Ești curvariu, nu te face și sodomlean; ești fur, nu te face și ucigaș; și tot vei avea mai puțină muncă. Iară cela ce iaste de tot pustiu de tot fealiul de bunătăți nu poate nici să zică câte reale va să petreacă, deaca să va duce în munca cea fără de moarte, pentru că acolo va să fie mare cercetare lucrurilor ceale reale. Că, încai, deaca nu sânt la un om toate bunătățile, măcară puțineale de sânt, tot nu sânt nesocotite de direptul Judecătoriu. Și, de vreame ce să cercetează păcatele, și lucrurile, și cuvintele, și gândurile ceale reale, și pentru eale vom să ne muncim, dară cu cât mai vârtos să vor cerceta lucrurile ceale bune, veri mari vor fi, veri mici? Ce să ne părăsim de lucrurile ceale reale și să facem ceale bune, ca să ne izbăvim de matca focului celui veacinicu. Să ne dăpărtăm, dară, de viclenie și de păcat și să facem bine, ca să dobândim împărăția ceriurilor. Însă, oamenii au obiceaiu de laudă pre omul cel bun care nu face rău și, pentru unul ca acela, zice prorocul David: „Și mustrare n-au luat de la cei de aproapele lui", adecă n-au tânjit niciodată vecinii lui pentru el și acesta lucru iaste aievea,
30v / că pre cel ce-l iubescu oamenii, îl iubeaște și Dumnezău și, cându e urâtu oamenilor, iaste urâtu și lui Dumnezău. Iară, pentru cei nemilostivi zice Hristos: „Flămându am fost și nu mi-ați dat să mănâncu", pentru că cei ce nu miluiescu pre cei lipsiți den cealea ce le-au dat lor Dumnezău, nu se lipsescu numai de bunătățile ceale veacinice, ce, încă, să trimit și în focul cel de veaci. Iară ceia ce facu bunătăți vor dobândi binele cel ceresc, pentru că, de petrec multă pedeapsă și muncă ceia ce calcă judecățile boiarilor celor pământești, cu mult mai vârtos va să să pedepsască cela ce nu bagă în samă poruncile lui Dumnezeu. Ce cunoscu bine că vă pare rău și vă iaste lucru cu greu să vă aduc aminte de munca iadului și de judecată și vă face multă scârbă, iară, cât să scârbeaște

cunoștința, atâta, mai mult, să foloseaște mintea celor scârbiți, precum zicea de Lazar cel sărac și de bogatul acela. Așa să cade, să plângem și să ne tânguim cu lacrămi amară, că, acolo, nu mai avem noi vreame de pocăință, ce, de vreame ce sântem aici, în lume, și auzim aceastea, cu carele putem să ne pocăim și să ne spălăm de păcate, și vom să avem multă cutezare și îndrăznire cătră Dumnezău, să ne întoarcem de la rău spre bine și să mulțemim iubitoriului de oameni, Hristos, carele, pren munca celora ce nu s-au pocăit, au folosit leanii noastre, și ne-au mântuit, și ne-am deșteptat den somnul păcatului. Iară, vom să știm pentru ce pricină și poveaste pre unii îi munceaște Dumnezău aici, iară pre alții îi pedepseaște acolo, iară nu-i munceaște pre toți aici? Pentru ce? Pentru că, de-ar hi fostu acesta lucru, toți am peri, că sântem toți în certarea păcatului. Și, iarăș, de nu s-ar pedepsi și aici niciunul, ne-am face mai mulți den noi leaneș și mulți am zice că nu iaste nici o certare de la Dumnezău, că, de vreame ce acum, văzând mulți oameni vicleani că să muncescu, și, iară, hulim, dară de n-ar hi fost să să pedepsască oamenii cei răi, ce fealiu de răutate n-am face? Pentru aceaea, Dumnezău pre unii munceaște aici, iară pre alții nu-i munceaște. Iaste neștine curvariu sau face alt fealiu de păcate, iară Dumnezău îi dă vreo boală grea și taie acel păcat, și are acolo pedeapsă mai ușoară, sau să pocăiaște, și să spăseaște și, pentru munca, să face mai înțelept. Pre alții, iarăș, nu-i pedepseaște și, văzând ei îndelungă răbdarea lui Dumnezău, să pleacă spre bine și scapă, și aicea și acolo, de muncă. Și, iarăș, de ne aflăm în păcat și nu ne pocăim, nici o folosință nu vom să avem den mila lui Dumnezău, ce mai multă muncă vom să răbdăm, pentru multă hulă ce facem spre Dumnezău, adecă, când păcătuim. De la Dumnezău avem cinste, cum ai zice, ne acopere să nu pățim rău, pentru care fapte s-ar cădea să ne muncim, iară, după binele și răbdarea lui Dumnezău, deaca ne aflăm, iarăș, în păcate, cine poate să ne izbăvească den muncă? Așijderea, și cela ce nu pate nici o

pagubă, nici o boală sau altă pedeapsă, pentru păcatele
31r lui, într-acestaş chip, şi cela ce are cinste multă şi odih //
nă mare muncă va să aibă acolo. Pentru aceaea, când vezi pre cineva îmbogăţindu-se de strâmbătăţi şi de lăcomie, pre acela om nu-l lăuda, ce să-l plângi, că bogăţia adaoge munca acolo, de vreame ce adună la dânsul urgie şi blestem de la ceia ce le face strâmbătate. Şi muncile păcatelor sânt de multe fealiuri, după vreame, şi după obraz, şi după vrednicie, şi după cunoştinţă şi necunoştinţă. Că sânt doi oameni vicleani, unul iaste bogat şi altul iaste sărac, şi cel bogat să pedepseaşte mai mult decât cel sărac, dară tu, când nu numai pre fratele tău omori, ce, încă, şi pre fratele tău cel sufletescu, ca şi Cain, nu cu cuţitul, ce cu zavistia, şi cu vânzarea, şi cu pagubele, oare putea-vei scăpa, atunci, de muncă? Ba. Dară copiii preotului (a preotului Ili den *Leagea Veache*), pentru ce au mersu în iadu? Căce mânca prescurile şi jărtvele mai 'nainte de slujbă şi de tămâiare. Aşijderea, şi tatăl lor au mersu în iadu, pentru căci nu i-au certat. Dară noi, ce? Oare n-au fost nici un părinte leaneş pentru copiii lui şi s-au făcut copiii lui răi, pentru necertare, şi să duc de să leapădă de leage, şi vor să meargă în muncă, şi feciorii şi părinţii? Ce-ţ pare? Anania şi Sapfira, pentru căci tăgăduiră ale lor den cealea ce făgăduia lui Dumnezău şi, dovedindu-i apostol Petru, ei au căzut şi au murit. Oare puţine facem noi ca aceastea, şi mai reale? Oare, putea-vom face să crezi cum că nu iaste judecată şi plată? Vreare a-ş şi eu să nu fie muncă şi, mai vârtos decât toţi, singur eu, pentru că fieştecarele den noi să teame pentru sufletul lui să nu meargă în muncă. Iară eu, pentru căci sântu mai mare turmei aceştiia, voiu să dau samă lui Dumnezău pentru toţi. Dirept aceaea, cu neputinţă iaste să scap den muncă, că Dumnezău, nu numai miluiaşte, ci şi pedepseaşte. Adevărat, Dumnezău bun iaste şi iubitoriu de oameni, şi muncile şi pedeapsele lui mare bine lucrează şi fac oamenilor, de vreame ce şi doftorul, nu numai când scoate pre cei bólnavi la grădini şi la răcoare şi, când îi duce la baie de-i spală, le face

bine, ce şi când îi opreaşte de tot fealiul de bucate şi, încă, să şi postească. Şi, iarăş, alte dăţi, taie carnea cea rea şi putredă şi, altă dată, îi adapă cu ierbi, să scoaţă veninul într-acestaş chip, dară, fac şi doftorii cei sufleteşti la păcatele oamenilor. Când vei vedea vreun om bun, făcând multe bunătăţi şi îngăduind mii de supărări şi nevoi, să-i râvneşti lui şi să-l ferăceşti, şi să te aseameni bunătăţii lui, că acestora, aici, li să iartă toate păcatele şi, acolo, agonisesc multă plată, fiind gata la răbdare. Însă, unii, aici să muncesc şi alţii acolo. Iară alţii, şi aici şi acolo, să pedepsescu. Dentr-aceaste trei ceate, carii să fericesc? Ceia ce petrec aici rău pentru Domnul şi să lasă de păcate, au cu postul şi cu truda, au cu plecarea, cu sărăcia şi cu goliciunea, acolo au pedeapsă mai iuşoară. Iară cela ce face păcatul cu multă nevoinţă, acolo are mare muncă.
31v Însă pen / tru care pricină spune Dumnezeu mai înainte
cealea ce va să facă, pentru ca să nu facem noi lucrurele ceale reale de carele ne opreaşte? Pentru aceasta ne înfricoşază cu matca focului, ca să nu întrăm într-însa şi ne spar<i>e cu cuvântul, iar nu ne scârbeaşte cu fapta. Bune-ţ sânt, o, Stăpâne, făgăduinţele, bună-ţ iaste şi împărăţia care o aşteptăm să ne-o dai şi înfricoşarea Gheenii, că împărăţia ceriului îndeamnă pre oameni, iară iadul înfricoşază pre păcătoşi, ca să-i facă buni, pentru că Dumnezău înfricoşază pre păcătoşi, nu ca să-i puie în matca focului, ce ca să-i izbăvească den matcă. Înfricoşază-i cu cuvântul, ca să nu-i muncească cu fapta, pentru că cela ce nu aşteaptă înviare, nici muncă nu are aici, pentru păcatele lui, că-i pare că numai aici va să vieţuiască, iară nu şi în ceaea lume. Pentru aceaea, nici bine face, nici de păcat nu să lasă, iară nici munca lui sfârşit nu are. Iară cela ce să teame de muncă şi de înfricoşata judecată, care va să să judece, şi de răspunsul cel groaznic face în tot fealiul să poată scăpa de curvie, de malachie, de viclenie, şi de tot fealiul de păcate, şi să face blând şi întreg la minte, smerit, milostiv şi iubit de toţi, şi de singur Dumnezău, că cuvântul nu poate să facă până

întru atâta, cât face frica, şi aceasta iaste pricina de ne încununăm cu împărăţia lui Dumnezău. Cunosc bine că mulţi dentru noi să tem de munca focului, iară eu mă tem să nu mă scap de împărăţia ceriului, care iaste mai amară decât para focului, pentru că nu ştim fericirea bunătăţii cei veacinice, nici am văzut lipsirea bunătăţilor, numai fericitul Pavel le-au văzut aceastea aieve, când au mers în raiu şi au auzit graiuri nespuse. Acesta, numai ce cunoaşte că cela ce să scapă de slava lui Hristos, acela iaste mai muncit decât toţi păcătoşii. Şi, aceasta ce zic acum, atuncea o vom cunoaşte, când o vom păţi, când ai la noi să nu fie aceasta. O, Fiule, unul Născut al lui Dumnezău, rugămu-ne Sfinţiii Tale, să nu te auzim zicând : „Nu vă ştiu pre voi". Nici să ne mustri, că, fiind flămând, nu te-am văzut, nici te-am hrănit, că mai bine ne iaste să răbdăm mii şi întuneareci de fulgere, decât să nu vedem faţa cea prea sfântă a lui Hristos, că, de vreame ce noi, vrăjmaş lui fiind, el pentru noi s-au răstignit şi noao să ne fie urât să fugim de dânsul şi să alergăm după diavolul. Domnul nostru, Isus Hristos, au alergat şi s-au ostenit ca să ne întoarcă den surparea diavolului, atâta cât nici de dânsul nu-i fu milă, ce să deade pre sine morţii. Dară, de vreame ce-au păţit El aceastea pentru noi şi noi nici pâine uscată nu-i dăm, când îl vedem flămând, atuncea, la judecată, cu ce ochi vom să-l vedem? Ia, spune-m, de te-ar vedea cineva, bătrân fiind şi sărac, şi de-ar putea să te facă tânăr, şi tare, şi frumos, şi să-ţ dea împărăţia a toată lumea, şi să vieţuieşti fără de moarte, ce daru sau alt bine ţi-ar mai trebui, fără decât acesta? Nimică alta. Iară Domnul Hristos, nu numai
32r aceastea ne făgăduiaşte, ce şi mai // mult decât aceastea, carele are gătite pentru ceia ce-l iubescu şi fac voile lui. Iară, de vreame ce nu iaste putinţă să vază cineva cu ochi simţitori aceale bunătăţi cereşti, înalţă numai mintea ta, şi stăi deasupra ceriului, şi caută în sus de vezi ceriul cel mai 'nalt, carele l-au văzut marele Isaia, în lumina cea fără de margine şi necuprinsă, în ceatele anghelilor şi arhanghelilor. Şi, iarăş, pogoară mintea din ceriu şi caută de

vezi împăraţii pământului, cu darurile lor, oameni îmbrăcaţi cu haine poliite, cai împodobiţi cu rafturi de aur, şi cară cu acoperemânturi frumoase, şi pre îmbrăcămintele lor zugrăviţi bălauri şi aspide. Şi aceastea socoteaşte să cunoşti pre amăruntul şi, apoi, iarăş, îţ înalţă gândul şi-ţ adu aminte de ziua cea înfricoşată, întru carea va să vie Hristos, cu multă slavă, nu cu 20 sau cu 100 de oşteani cu suliţe, ce cu mii de îngeri şi cu întunearece de arhangheli. Şi atâta frică iaste în oameni, care n-au fost, de cându au stătut lumea, şi, de strălucirea slavei lui, lumina soarelui şi a lunii se va ascunde şi, atunci, va să dea plată fieştecăruia, după faptele lui. Mulţi, fără de minte, grăiescu cuvinte proaste, că, „de să vor munci alţii, să mă muncescu şi eu". Ia, socoteaşte tu, carele zici aceastea cu mintea ta, câţi oameni zacu de podagrii şi au multe şi iuţi dureri şi, de le-ai arăta lor mii de alţi bólnavi să aibă dureri şi mai reale, el nimică nu cunoaşte de-i doare şi mai rău, pentru că, de durearea lui cea multă, nu să poate mângâia cu durearea altuia. Pentru aceaea, nu să cade să dăm nădejdi reci, ce să ne mângâiem unul pre altul, căci, cându iaste dureare, nici singur sufletul n-are nici o mângâiare de cătră nimeni, că, de ar mearge neştine în mijlocul a unor boiari mulţi, carei să fie îmbrăcaţi cu haine de lastră sau, măcară lângă altcineva om mare şi luminat, să aibă pre hainele lui pietri de mult preţ şi mărgăritariu, aşijderea, să fie aşa şi cununa ce poartă în cap şi, apoi, să-ţ făgăduiască să fii şi tu împreună cu el în lume, şi cu toţi boiarii lui. Oare nu te-ai nevoi să dobândeşti şi tu vrednicia şi făgăduinţa aceaea, care nu iaste den lucrurile aceastea, ce să văd, ale pământului, ce den bunătăţile ceale nespuse? Carele sânt aceastea? Ale celor cereşti, zicu, şi ale fericitelor puteri, iară, pentru împăratul, nici iaste putinţă a să grăi. Ca să ostenim puţină vreame, să nu ne lipsim de marele şi veacinicile bunătăţi, pentru că, de-am răbda şi mii de morţi şi, tocma şi matca focului, numai să-l vedem viind cu slava lui şi să ne numărăm în ceata îngerilor. Iară mulţi den oamenii cei fără de minte zicu că alt nimică nu ne

trebuiaşte, numai să nu meargem în muncă. Iară mie îmi iaste mai rea decât munca, deaca nu mă voiu afla la a doua venire a lui Hristos şi cela ce nu să va învrednici slavei Domnului, carea iaste mai groaznică decât toată munca cea amară, adecă zicu, despărţire de Hristos. Pentru aceaea, plângu şi mă tânguiescu, că, de-ar fi om cela ce ne
32v iubeaşte, n-ar fi ni / mica, dară el iaste împărat mare şi nu ne iaste ruşine de mulţimea dragostii lui. Dară cum iaste aceasta? Că n-au cinstit alt nimică mai multu decât pre noi, că numai un Fiu, unul născut, au avut şi nu-i fu milă de Dânsul, ce-l deade de-l omorâră pentru dragostea ce are spre noi, iară noi, nu numai cât nu-l iubim şi nu-i mulţămim, ce, încă, îl şi ocărâm, făcând lucrurile diavolului, iară nu voia lui Dumnezău. Deci, dară, oare nu ne vom munci pe direptate? Pentru aceasta plâng şi mă tânguiescu, că voiu numai să nu mergi în muncă şi nu voiu plânge, voiu să nu întri în matca focului şi nu mă voiu tângui, că mai bine iaste să-m fie milă de voi acum decât întru aceaea vreame, a judecăţii, să vă văz în muncă. O, omule, tu, când cazi în boală, pohteşti să te mângâie toţi şi să le fie milă de tine, iară pre ceia ce-i vezi că nu li-e milă, tu îi huleşti, ca pre nişte nemilostivi şi, apoi, sufletul tău îl vezi în muncă şi-m zici să nu plâng? Iară eu nu pociu să nu plâng, că sânt părinte iubitoriu de coconi, că, macară de-aţ putea să vedeţi para dentru inima mea şi, văzându-o, aţ cunoaşte duroarea ce am pentru voi şi, ca o văduvă, când îş piarde copilul ei, mai multă dureare am eu pentru voi, carii sânteţi norodul şi turma lui Hristos, văzându-vă pre toţi în zavistie, şi ocărând unul pre altul, şi petrecând toată vreamea voastră în răutate, iară nu în bunătate. Când vedeţi pre nescari oameni răi ducându-i să-i spânzure, cum le iaste faţa lor perită şi sufletul lor aşijderea, că eu, pre mulţi de aceia care scapă den moarte i-am auzit zicând că, întru acela ceas, nici pre oameni nu i-au fostu văzând în chip de oameni, fiindu-le sufletul lor turburat şi afară den minte, deci, de îngrozeaşte pre om atâta de tare moartea această trupească, dară când va veni moartea cea

veacinică, ce vom să facem atuncea? Când vom vedea pământul cutremurându-se şi ceriul ca o coală de hârtie strângându-se, când vom vedea pre Hristos venind cu mare şi înfricoşată slavă, oare ce frică va avea omul cel păcătos, atuncea? Şi sufletul lui, văzând pre alţii muncindu-se şi omorându-se şi, fiindu-le sufletele lor slăbănoage de frică şi de scârbă, dară când vom cădea noi, fraţilor, atuncea, în mai mare morţi şi munci, ce ne vom face? Creadeţi-mă, fraţilor, că nu iaste putinţă să să spuie cu cuvântul, pre amăruntul, aceale patemi reale. Adevărat zici, învăţătoriule? Că Dumnezău iaste mult milostiv şi de oameni iubitoriu, ce dară în deşărt s-au scris cuvintele lui Dumnezău? Ba, ce s-au scris ca să ne teamem şi să ne înţeleptim. Dară, deaca nu ne vom înţelepţi, ce vom petreace tot în păcat, oare scăpa-vom de muncă? Ba, ce deaca iaste aşa, dară nici oamenilor celor buni să nu le plătească Dumnezău osteneala lor? Ba, plăti adevărat, că aşa să cade, că ale muncilor nu s-au scris numai pentru înfricoşarea, dară ceale ce ai auzit, de potop, de Sodom, de
33r Gomor, au doară şi acealea numai // de înfricoşare s-au scris? Nu s-au făcut aieve în toată lumea? Aceaste cuvinte, ce le zici tu acum, le zicea şi ei de multe ori. Şi direptul Noe, cându făcea corabia într-o 100 de ani, şi striga, şi le zicea să să pocăiască, iară ei, nici unii nu vrea să crează şi, iarăş, le zicea: „Nu vedeţi, încai, hiarăle ceale sălbateci cum fac porunca lui Dumnezău şi au împreunare ceale sălbateci cu ceale dumeastnice, leii cu viţeii, urşii cu oile, lupii cu mieii, şarpele cu porumbul" şi, cându toca seara, eale veniia toate şi aştepta vreamea cându le va băga direptul Noe în corabie. Pentru aceaea, şi noi tocăm în toacă şi ne strângem în corabia cea noao, adecă în beseareca lui Hristos, şi, în ce chip sau înecat, atunci, cei ce n-au întrat în corabie, aşa vor să paţă şi acum cei ce nu întră în beseareca şi aceştia, ca şi aceia ce să îneca atuncea de apa potopului, care ploase 40 de zile şi 40 de nopţi. Iară hiarăle şi ceale târâtoare, căci au întrat în corabie, nu s-au înecat, iară oamenii, cându să îneca, atunci credea, şi fără

de voia loru, de care ispită să nevoim şi noi să scăpăm, pentru ca să petreacem într-această lume toată viaţa noastră cu sănătate şi cu spăsenie, iară, acolo, să dobândim bunătăţile ceale viitoare, pentru darul şi iubirea cea de oameni a Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava şi putearea, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al noaă a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru pocăinţă şi ispovedanie. Blagosloveaşte, Părinte

Întreb pre voi, fraţilor, de-au mers cineva den voi la Palistina, adecă la Ierusalim, şi spre ceale de decindea părţi ale râului Iordanului? Mie mi să pare să fiţ mersu. Spuneţi-ne şi noao ce aţ văzut la locurile acealea? Iaste, dară, acolo, loc mult şi rodnic şi, odinioară, era foarte bun. Acum nu iaste bun, că, întâiu, de urgia lui Dumnezeu, acest locu, dar, ce mult roditoriu era şi cetăţile acealea au prisosit la frumuseaţe decât cetăţile şi oraşele toate ale lumii, care ajungea la ieftinătate cu raiul lui Dumnezeu, iară acum iaste mai pustiiu decât toate pustiile şi mai nenorocitu. Însă, şi acum, până în ziua de astăzi, stau rodnicii pomi, cu roadele lor, iară roada lor iaste pomenire de urgia lui Dumnezeu, şi să văd rodiei şi merii, şi roada lor e luminoasă la vedeare. Şi cel ce nu ştie poveastea,
33v deaca veade poamele aşa fru moase şi lu / minoase, multă bucurie are, iară, deaca ia poama în mâna lui să o taie, rod nu găseaşte înlăuntru, numai fum şi putoare multă. Într-acestaş chip, dară, iaste tot pământul acesta, adecă leamnele, pietrile, aerul şi apele toate au parte de urgia lui Dumnezeu, pentru că pământ iaste ca să rodească. Aseamene şi pomii, cu roadele, toate-s cenuşă, aer şi apă vezi, iară nu iaste de treabă. Marea aceaea iaste moartă, că n-are nici o târâtoare vie într-însa. Şi, în ce chip un trup, cându-l arde trăsnetul, chipul trupului stă, tiposul obrazului faţa focului, iară putearea ba, aşa dară şi acealea. Au

doară şi aceastea ce am zis sânt aşa? Au nu cumva şi aceastea sunet de glasu sânt? Greale să vădu aceastea fieşcăruia cătră sineş. Nu-s aceastea greale, ci cealea care zici cum că nu iaste iad, nu iaste genunea focului. Tu, fratele mieu, îndemnezi ca să zicu aceastea, că ai necredinţă şi zici „nu iaste iadu", numai le zici aceastea spre spăimântare, că, de-ai creade cuvintele lui Hristos, n-aş aduce den lucruri credinţă adevărată. De vreame ce Dumnezău, dentr-un păcat, atâta urgie de mare au dat la aceale Sodoma şi Gomora, trimeţindu focu de iarbă pucioasă şi i-au arsu de tot, şi nici rugăciunea lui Avraam au ascultat, nici a direptului Lot, dară ce iaste să fie de noi? Cum vom scăpa de urgia lui Dumnezău cea viitoare, şi de para focului muncii, pentru multe păcatele noastre care facem? Oare fi-i-va milă de noi? Ba. Şi aceastea rău sânt şi mincinoase, şi rătăcire drăcească, şi basnă. Iară, de vei să afli şi de la cei credincioş carei au făcut poruncile lui Dumnezău, să vezi munciţ pre ceia ce n-au avut viaţă bună, ascultă pe Pavel apostolul, zicându: „Nici să curvim, precum oarecarii au curvit şi au murit, într-o zi, doaozeci şi trei de mii de bărbaţi jidovi, căce au curvit featele celor tineri madiniani". Deci, de au putut curvia la atâta ucidere să facă, ce va face la noi, carei facem multe fealiuri de păcate, nu numai curvii şi malachii, ce şi ucideri, şi furtişaguri, şi alte întunearice de răutăţi? Iară, deşi acum nu te vei judeca, să iai certare în lumea aceasta, de aceasta nu te mira, că aceia nu ştiia că iaste iadu şi genune. Pentru aceaea ş-au luat munca, şi aicea şi acolo, şi, mai vârtos, că era elini şi închinători de idoli. Iară, tu, creştine, oricâte păcate ai face, de nu te vei certa aicea, acolo, negreşit, toate acealea vei să le plăteşti. Iară, de vom păcătui şi ca sodomiteanii aceia şi gomoriteanii, mai multu ne vom munci decât aceia. Pentru căci? Că noi multu daru am luat decât aceia. Dară, când vom greşi mai mult decât aceia, ce muncă şi caznă mai grea vom pătimi? Că, de greşim şi rămânem necertaţi, nu ca să ne facem mai răi, măcară de-au şi lăsat Dumnezeu munca, ce ca să ne

întoarcem, şi aceasta iaste aieve. Că, dirept aceaea, pune Dumnezeu certarea şi nu numai de ceale trecute cearcă
34r judecată, ce ca şi de ceale viitoare // să te îndireptezi. Şi, cum că aceasta iaste adevărată, ascultă ce au zis Dumnezău către Moisi: „Lasă-mă să mă mâniiu, să stingu neamul jidovilor". „Lasă-mă", zicea, nu că Moisi opriia pe Dumnezău, ce-i da lui pricină, ca să-l roage pentru jidovi. Aceasta s-au făcut şi pentru prorocul Iona, căci zice. Fu cuvântul Domnului către Iona prorocul, zicând: „Scoală-te şi te du la Ninevi, cetatea cea mare, şi strigă înlăuntru într-însa, că încă trei zile şi Ninevi se va potopi". Şi, deaca auzi Iona, să pogorî la Iopa, ca să fugă pre mare de către faţa lui Dumnezău, să meargă la Tarsis. Unde vei să fugi, oame? De Dumnezăul tău fugi, ia spune-mi? Ce aşteaptă puţinel şi vei cunoaşte, că nici den mânile slugii lui mării nu vei putea să scapi. Şi, numai cum au întrat Iona în corabie, furtună mare să făcu, atâta cât au lepădat toată povara şi unealtele lor în mare. Iară corabia nu să uşura, că povara cea grea era încă înlăuntru, adecă trupul prorocului, de greul păcatului, pentru că nu iaste alt lucru mai greu decât păcatul şi neascultarea. Dirept aceaea iaste să te uiţi ca la o judecată asupra corăbiarilor şi a prorocului, căci că zice că au aruncat sorţi şi au dat soarta pre greşitul şi neascultătoriul Iona. Iară corăbiarii nici atuncea n-au vrut să-l arunce în mare. De unde, dară, era atâta tocmire a lui Dumnezău, de ierta aceastea să fie? Certând pre prorocul, ca să fie iubitoriu de oameni şi dumeastec şi, ca când ar zice către el: „Urmează corăbiarilor celor oameni proşti, că ei nici de un suflet nu să îndură, iară ţie nu-ţ fu milă de o cetate întreagă şi de atâtea întunearece de oameni să piară pentru tine". Şi corăbiarii, aflând pre cel greşit, n-au vrut să-l osândească, iară tu, neavând nici o hulă spre niniviteani, ai potopit pre dânşii şi i-ai pierdut, că mulţi oameni ale lor păcate le iartă, iară ceale streine le hulescu, precum şi putearea s-au dat păgânilor asupra creştinilor, pentru păcatele lor, pentru că păcatul iaste ce face ceale de sus jos. Acesta au adus toate realele în lume

şi nu den alte primejdii iaste mulţimea răutăţilor care ne-au pregătit, ori morţi, ori răzmiriţele limbilor, ori alte răutăţi. Păcatul iaste întâia pricină, că macară, deşi singur, Avraam ne-ar stăpâni, au Moisi, au David, cel prea blând, au Solomon, cel prea înţelept, au cel mai păcătos decât toţi oamenii, şi noi să facem, neosebită avem pricina spre răutăţi, că după inimile norodului, dă Dumnezău şi tirani să ne cearte şi să ne stăpânească, că nu iaste alta afară dentru aceasta, că, după politia noastră, ca aceşti stăpâni avem. Şi, de-ar fi stăpânitoriul foarte dirept, să ajungă la bunătate, ca Moisi, nu va putea să acopere ceale multe greşale ale noastre şi, de veţ vrea să vă adeverescu cum că şi păcatul unuia, de multe ori, şi pre cei buni şi cuvioşi în vileag îi osândeaşte, ascultaţi: „Isus Navi, oarecând s-au
34v dus să bată cetatea / Ierihonul şi, cu multul războiu ce au făcut gata, ţinea să cază zidurile cetăţii şi zise către oastea lui: „Să ştiţ, tot norodul războiului, că cetatea aceasta iaste dăruită domnului Savaot şi câte sânt într-însa. Dirept aceaea, păziţi-vă să nu luaţ ceva de la acest lucru ce iaste închinat Domnului, că ne va omorî pre noi Dumnezău". Şi, după aceaea, căzură zidurile şi în mânile războinicilor era toate prăzile cetăţii. Deci, tot norodul păziia porunca împăratului, iară neascultarea unuia adaose mânia lui Dumnezău spre toată mulţimea. „Greşit-au, zice, fiii lui Israil greşală mare", iară unul era care au greşit, anume Ahar*. Şi trimise Isus bărbaţi viteaji de la Ierihon, la cetatea ce să chema Ghea, şi uciseră dentr-înşii 36 de voinici, den 3000 de voinici ce era. Vezi, dară, că, pentru un păcat, să făcu rană nemângâiată? Unul greşi şi-n toată mulţimea căzu moartea şi frica. Pentru ce, dară, aceasta, prea Bunule Stăpânitoriu, Hristoase? Tu singur eşti dirept şi direaptă iaste judecată Ta. Tu ai zis că fieştecare va muri întru păcatul său şi, ca cum ar hi răspuns Domnul, şi zise: „Păcatul iaste ca râia; dirept aceaea, spre toţi să trimite pentru pedeapsa". Vezi, dară, că păcatul unuia la tot norodul aduce pedeapsa? Ia, vezi acum şi cea rea şi

* În realitate, Acan.

ocărâtă a lui moarte. Şi aduse Isus Navi pre acest Ahar, şi pre fiii lui, şi pre featele lui, şi boii şi oile, şi înjugătorii lui, şi cortul lui, şi toate câte au avut, şi tot Israilul îi uciseră pre toţi, cu pietri, la valea lui Ahor. Dirept aceaea, dară, să nu ne nădăjduim şi noi, căci îndelungă Dumnezău mânia, batjocurindu-se de noi, că, pentru aceasta, mai vârtos ne îndireptăm, căci că la oameni, când neştine ar lovi pre altul preste obraz şi acela va întoarce obrazul să-l lovească şi de ceaea parte, mai mult se va pedepsi acela, decât i-ar fi dat cel lovit mii de rane. Aşa fă şi tu, când te va sudui cineva, rabdă şi te roagă pentru el şi, atuncea, mai rău l-ai rănit. Dirept aceaea, când avem fapte bune puţine şi greşalele sânt multe şi, nepătimind nici un rău aicea, aflându-ne în norociri şi în patemi bune, iară acolo pustii şi goli vom mearge, pentru că aicea, în lumea aceasta, am dobândit tot binele nostru, ca bogatul acela care ardea în para focului iadului. Dirept aceaea, Dumnezău, nu pre cei ce pătimescu rău îi pedepseaşte, ce pre cei ce păcătuiescu, că macară de nu ne-ar şi băga Dumnezău pre noi la iad şi de nu ne-ar şi pedepsi, s-ar cădea noi să poftim pedeapsa şi judecata lui Dumnezău au să facem canonul ce ne dă duhovnicul. Când ne ispovedim de păcatele noastre, atuncea, mai vârtos să odihneaşte gândul, când la sineş ceare judecată să să pedepsască rău. Ia, să vedem, dară, pre ceia ce le moru copiii, că, pentru aceaea, să tânguiescu fără de mângâiare, ca să aibă puţină mângâiare pedeapsa ce-ş facu loru-ş pentru iubiţii lor, că, cine iubeaşte pre Hristos, precum să cade, nu primeaşte a nu pătimi rău
35r acela pen // tru dânsul. Iară cela ce-l mâhneaşte cu lucruri reale şi nu să pocăiaşte, ce pururea rămâne în răutate, mare muncă şi pedeapsă va aştepta, pentru că nu ne-au iubit pre noi, ca cel ce ne-au făcut pre noi, Dumnezău, nici tată, nici mumă, nici priatin, nici alt nimeni, că pentru noi au dat pre Fiul său la moarte, ca să ne mântuiască pre noi. Şi nu-m zici că am întristăciune, şi trude, şi cealealalte ale vieţii răutăţi, ce pune în gândul tău câte şi câte îi greşim, în toate zilele. Şi, de-am socoti pre amăruntul, numai ale unii zile,

greşalele şi păcatele, am cunoaşte de păcate şi multe răutăţi sântem greşiţi, că, pentru aceaea, ne vin păcatele ceale mai mari şi, cu aceastea, ranele ceale mai mari, că păcatele ceale mici, care le facem, nu le îndireptăm. Dirept aceaea, fără de veaste, ne vin pagubele. Pentru aceasta, ceale nevăzute şi fără de vreame morţi ne vin, căci că, de multa a noastră mândrie care ne înălţăm, ca când am ajunge tocma la ceriu şi ca cum niciodată nu vom să murim, aşa hrăpim şi lăcomim. Şi nici cuvintele lui Dumnezău ne domolescu, nici munca iadului ne înţelepţeaşte, nimeni nu goneaşte pămînteştile griji, nimeni nu să întoarce să să uite la ceriu, unde vom să ne suim, şi câtă frică vom să avem de demonii văzduhului şi nu ne îngrozim, ce, ca râmătorii carii caută tot jos, la pământ, şi să tăvălescu în gunoi, aşa şi unii oameni, mai rău decât râmătorii, să pângărescu pre sine. Nu o pricep că mai bine ar hi să să pângărească cu tină necurată decât cu păcate, că cel ce să pângăreaşte cu tină, în puţinică vreame, să spală şi să face ca cum au fostu mai 'nainte. Iară, cela ce cade în noroiul păcatului multă pângăriciune ia, care nu să poate curăţi cu apa, ce cu multe hierbinte lacrămi şi tânguiri. Şi, precum un împărat ce-ar purta stemă împărătească, şi ar avea arme tari, şi n-ar avea pre nimeni să-l asculte, nici un folos nu are de ceale ce poartă, ce toţi îl suduiesc şi-l batjocuresc, aşa şi creştinului, nu-i foloseaşte botezul şi credinţa, când iaste batjocurit de pofte şi de păcate, şi trăiaşte viaţă putredă, că, nu numai iaste necinstit pentru aceasta, ce, mai vârtos, iaste de râsul tuturora. Dirept aceaea, să nu ne ruşinăm viaţa noastră, nici să ne pângărim trupul cu curvia şi cu necurăţia, de vreame ce iaste besearecă lui Dumezău, precum zice apostolul. Căci că, cum vei putea să întri în besearecă, după ce te voroveşti cu curvele şi curvarii? Cum vei râdica mâinile la ceriu, să te rogi lui Dumnezău, cu care te-ai împleticit cu curva şi cu curvariul? Cum vei să te rogi cu limba care ai sărutat ibovnicii, cu ce ochi vei vedea pre cei ce te iubescu, cu atâta grozăvie ce faci şi ce zic, pe priateni şi duhovnici, că,

măcară de nu te-ar şi vedea nimenea den oameni, iară cunoştinţa ta te mustră, şi-ţ urăşti încă şi trupul, şi ţi-e scârbă de el, căce că, de n-ar fi aceasta, n-ar alerga curvarii la băi, pentru că mai necurat să socoteaşte pre sine
35v decât toată putoarea / şi împuţiciunea? Ce aştepţi răspuns de la Dumnezău, fiind într-acestaş chip de păcătos? De vreame ce sufletul tău l-ai pângărit şi tot trupul tău necurat l-ai făcut, cearcă, dară, şi curăţenie ca aceasta, care să poată să te curăţească, că, de nu vom face aşa, măcară deşi cu toate gârlele şi fântânile lumii ne-am spăla, nu ne vom putea curăţi, nici cea mai puţină partea a păcatului. Şi aceasta să aseamănă ca o slugă care ş-ar pune dulămile lui ceale păduchioase în hainele stăpânului. Oare îngăduir-ar aceasta? Ba. Au în vas de auru să bagi mir şi altul să puie acolo necurăţie, nu l-ai sudui şi l-ai pedepsi? Direpţ ce, dară, sufletul nostru, decât aceastea toate, să-l socotim mai prost şi mai necinstit? Că într-însul s-au turnat mirul cel duhovnicescu, Sfântul Botez, şi zic, mai vârtos de toate, sfânta preceştenie, şi să punem într-acest sfinţit suflet cântări diavoleşti şi ascultări sătăneşti, ce sânt pline de curvie? Dară, cum va îngădui Dumnezău aceaste răutăţi, ia spune-m? Pentru că, în ce chip ceia ce sânt întunecaţi şi ameţiţi de beţie, umblându, să poticnescu, <a>cii şi colea, şi, ori groapă ori râpă, orice li s-ar întâmpla, neluând aminte, să surpă şi cad, aşa şi ceia ce fac păcatul, fiindu supuş cu pofta facerii, ca la o beţie rea, nu cunoscu ceaea ce fac. Şi nici această trecătoare ruşinea oamenilor au, nici de ceale viitoare munci nu bagă seamă mai 'nainte, căce că păcatul iaste orb de nu veade. Căce, când face omul păcatul, atuncea naşte dureare amară născătoriului suflet, că îndatăş, după păcat, stingându-să pofta, amărăciunea căinţii vine boldu şi să face cuţit cu doao ascuţite în inima celui ce păcătuiaşte şi, atunci, stă tare pârâş cunoştinţa noastră. Obiceaiu ca acesta au păcătoşii, mai vârtos curvarii şi furii, temu-se de toţi, şi de umbra lor, şi, de vor vedea pre alţii vorbindu pentru alte trebi, ei gândescu că pentru dânşii vorbescu. Într-acestaş chip, înspăimată

răutate iaste păcatul, de nimeni vădindu-se, însuş ei să dovedescu, pentru că vinovat îl face păcatul pre cel păcătos. Aşa, iarăş, direptatea face neteamere şi îndrăznire la cel dirept, că zice *Scriptura*: „că fuge cel necurat, nimeni gonindu-l", pentru că are într-însul pârâşul, adecă cunoştinţa carele bate. Pentru aceaea, fuge den tot locul, ca când l-ar goni cineva, iară direptul nu iaste aşa, ci stă cu nădeajde şi cu îndrăznire. Aşa era şi prorocul Ilie, când au văzut pre împăratul Ahav viindu către dânsul. Şi zise împăratul către Ilie: „Dirept ce strici tu şi îndărătniceşti pre norodul izrailtenescu?". Iară prorocul îi zise: „Nu eu stricu, nici îndărătnicescu norodul ovreailor, ce tu şi toată casa tătâne-tău". Adevărat, direptul ca un leu îndrăzneaşte. Aşa şi prorocul stătu împotriva împăratului. Împăratul, cu arme şi cu slujitori, iară Ilie purta cojoaca
36r cea veache şi era mai cinstită decât // haina cea roşie împărătească, pentru că haina împăratului făcea foametea şi morţile în lume, iară cojoaca lui Ilie au încetat răutăţile toate, foameţile şi morţile. Această cojoacă apa Iordanului o au ruptu şi au trecut aceasta pre Eliseu prorocu, şi al doilea, Ilie l-au făcut. Pre ceia, dară, ce să pângărescu cu curvie şi să socotescu pre sine necuraţi, îi laudă pre ei şi-i primescu, iară, când nu să pocăiescu, ca să să curăţeaze, îi hulescu, pentru că, după curăţenia ispovedaniei, cad şi să tăvălescu întru împuţiciuni, ca cându ar surpa ceaea ce au zidit şi iară să o zidească şi să o surpe, dintr-aceasta alt nimică nu dobândeaşte, fără numai multe trude şi munci. Că, de păcătuim în toate zilele, iarăş, în toate zilele, trebuie să ne pocăim, că nu iaste altă răutate mai rea ce duce pre om la iad, ca când nu să teame neştine de Dumnezău, pentru că zice: „Începătura înţelepţiei frica Domnului". Deaca n-are omul frică de Dumnezău, oare ce răutate-i iaste voia <a> face? Şi, iarăş, alta nu mântuiaşte pre om, ca cum ar vedea, pururea, pre Dumnezău, cu gândul lui, că zice *Dumnezăiasca Scriptură*: „Văzut-am mai 'nainte pre Domnul, înaintea mea iaste în toată vreamea, că de-a direapta mea iaste pururea, ca să nu mă clătescu". Pentru

că, de vedem om, ne ruşinăm a face păcat, cu cât mai
vârtos, când ne-am smeri de Dumnezău înaintea ochilor?
Mult bine iaste omului nicidecum a păcătui, iară, de va
păcătui, curând să să pocăiască şi iertare păcatelor să ceară
de la Dumnezău. Iară, cându neştine să bucură căce face
păcatele, aceasta iaste, iarăş, mare nebunie şi neomenie,
pentru că cela ce va cădea în păcat, den nesocoteala lui,
după aceaea să urască păcatul, precum zice David: „Pă-
catul am urât şi m-am scârbit". Unul ca acela curându să
va pocăi, iară cela ce laudă păcatul, cându-l face, gonit-au
de la dânsul lecuirea mântuirii lui, necăindu-se nicidecum,
că nu numai cei ce fac realele mergu la iad, ce şi cei ci-i
laudă pre aceia, mai multu să muncescu. Aşa, iarăş, acei
ce laudă şi fericescu pre cei buni şi făcători de bine
bărbaţi, împreună părtaş sânt a acelora cununi. Iară, de
vreame ce nu pricepi durearea şi greul păcatelor tale,
suspină şi plânge că nu doară, căce nu ţ-ar părea rău de
păcat să faci aceasta, ce, căce iţ iaste sufletul nesimţitoriu
şi iubitoriu de păcat. Că, de vreame ce cela ce nu-l doare
de păcatele altora, iaste vreadnic de pedeapsă, cum, dară,
nu ţi să cade ţie, pentru păcatele tale, mai multu a plânge
şi a tângui? Şi, încă, negrijnic aflându-te şi fără de
dureare, căriia spăsenie eşti vreadnic? Nici uniia. De
vreame ce Pavel, de folosul lui nu grijuia, ca pentru să afle
folosul celoralalţi, de câtă muncă, dară, sântem vreadnici,
că nici de la stricăciunea noastră nu vom să fugim? Dirept
aceaea, s-au dat arepi pasărilor ca să fugă de laţurile
vânătorilor, iară oamenilor s-au dat, de la Dumnezău,
36v socoteală ca să / fugă de păcatele ceale ce întind diavolii,
ca nişte lanţuri. Ce vei să zici, cum că nu-ţ cunoşti pă-
catele tale, dară cum te vom creade? Că, pentru păcatele
celoralalţi oameni, scrii pravile, şi porunceşti să să dea
pedeapse, şi judecătoriu şi cercetătoriu înfricoşat te face?
Ce seamă ai a da de ceale ce tu singur păcătuieşti şi zici că
nu ştii ceale ce s-au făcutu? Preacurvit-ai tu, şi cela ce-l
judeci au preacurvit. Dirept ce, dară, pre acela pedepseşti
şi pre tine te ţii vreadnicu de iertăciune? De cunoşti că

iaste lucru rău preacurvia, cade-se nici pre alt preacurvariu să pedepseşti, iară, deacă pre altul cerţi şi pedepseşti, dar tu, ce gândeşti, să scapi de muncă? În ce chip vei da seamă că şi tu aceastea păcate le-ai făcut? Şi, den judecata şi răspunsul ce faci altuia, va să te judece Dumnezău. Ascultă ce zice Pavel: „Gândeşti aceasta, o, oame, care judeci pre cei ce fac rău şi tu le faci aceastea? Cum să scapi de judecata lui Dumnezău? De judecata ta n-ai scăpat şi de-a lui Dumnezău vei să scapi? Cum poate fi aceasta?". Iară, de zici: „Că ştiu bine că sânt vreadnic de muncă" şi, pentru îndelungă răbdarea lui Dumnezău, nu bagi samă şi căci nu-ţ dă pedeapsa, îndată te nădejduieşti. Pentru aceasta, dară, de vei fi şi dirept, îngrozeaşte-te şi tremură că nu doară că nu-ţi vei lua plata, ce încă şi mai amară, când vei rămânea negrijit. Încă, cela ce face păcat mare întru ascunsu şi pre nimeni nu zminteaşte, mai uşoară muncă are, că, fiind el om prost, şi de nimică nu dă atâta stricăciune la cei mulţi, dară, cela ce iaste mare şi vestit de bunătăţi şi de învăţătură, şi stă întru înălţimea mândriei, şi iaste de toţi lăudat, când se va poticni şi va cădea la vreun păcat, mare pagubă face şi pre mulţi oameni mai negrijnici îi face. Dirept aceaea, nu te teame de vicleşugul judecătoriului, ce teame-te de vătămarea păcatului, că omul, niciodată, nu-ţ va strica, de nu-ţ vei strica tu singur şi de nu vei greşi, macară mii de săbii să fie, Dumnezău te va izbăvi. Iară, de ai întru tine păcat, macară şi în raiu de vei fi, şi de acolo vei cădea, că şi Adam în raiu au fostu şi au căzut; Iov, încă, au fostu în gunoiu şi s-au încununat prin răbdare. Ce i-au folosit lui Adam raiul? S-au ce i-au stricat lui Iov gunoiul? Pre acela nimeni nu l-au viclenit şi s-au poticnit, iară pre acesta l-au bântuit diavolul şi s-au încununat. Nu i-au luat toată avuţia şi toate bucatele? Iară, buna credinţa lui ce avea cătră Dumnezău n-au putut diavolul să i-o fure. Nu i-au ucis pre toţi copiii lui? Iară credinţa lui n-au putut să o clătească. Nu i-au spart trupul cu mulţimea viermilor? Iară visteria sufletului lui nu o au aflat. Rogu-vă, dară, păziţ acest

cuvânt al mieu şi această pravilă, că eu apuc cinstite picioarele voastre, nu cu mânile, ce cu gândul, şi lacrămi vărsu. Şi, iarăş, zicu: „Păziţi această pravilă a mea, rogu-vă, şi nimeni nu va putea să vă strice". Oare văzut-aţi pre prorocul şi împăratul David, bătându-se în războiu şi
37r căzând, // sculându-se şi biruind? Văzut-aţi păcatul ce au făcut preacurvie şi ucidere şi i s-au iertat pentru pocăinţa? Ia, vezi-l acum pre el, că, după darul duhului şi după îndrăznirea ce are la Dumnezău, şi după mulţimea bunătăţilor, şi după multele biruinţe ale războaielor, strigă şi zice: „Miluiaşte-mă, Doamne, după mare mila ta". Zis-ai „mare"; zi, dară, „şi cât". „Că mare ştiu, iară a număra nu pociu". Ţinsu-m-am spre adâncimea iubirii cei de oameni a Domnului mieu. Deci, acum, spune-m ce ceri de la dânsul? Auzit-ai, tu, pre prorocul Natan zicându-ţi că Domnul aù râdicat păcatul tău? Ce, dară, mai mult decât aceasta pofteşti? Nu numai aceasta pohtesc, ce frumuseaţea mea cea dentâiu, cinstea şi multa îndrăznire care avea la Dumnezău, zicând: „Mai vârtos mă spală de fărdeleagea mea şi mă curăţeaşte de păcatul mieu". Vezi, dară, ce ceare? Încă, mai multă strălucire şi mai mare curăţire ceare. Dară, ce dai, o, fericite Davide, pentru aceastea care ceri? Ce, dară, zici? Că fărdeleagea mea eu o cunoscu, aceasta dai? Dară, care om iaste, de nu-ş cunoaşte păcatul lui? Adevărat zicu, câţi sânt de facu păcat şi să laudă, câţi sânt carii întristează şi amărăscu fraţii lor şi nu plâng, nici să tânguiescu? Iară eu, fărdeleagea mea o cunoscu şi păcatul mieu înaintea mea iaste pururea. O, prea cuvioasă blagorodnicie de suflet, aducearea aminte a păcatului nu o au uitat, ce, încă, şi iertându-se păcatul de la Dumnezău, pren mijlocul proroculului Natan, el, iarăş, l-au scris, ca o icoană, înlăuntru, în inima lui, ca să-ş aducă aminte pururea de dânsul. Şi, ia vezi tu, ce să face, că, de-ţ vei aduce tu aminte de păcatul tău, Dumnezău nu-ş aduce aminte de el, iară de-l vei uita tu, Dumnezău îş aduce aminte de el. Făcut-ai vreun rău? Ţine-l minte, ca Dumnezăul tău să-l

uite pre el. Făcut-ai bine? Uită-l, ca să ţi-l zică Stăpânul tău, Hristos, cu laude, pentru că tu nu zici aşa faptele tale ceale bune. Dar cum? Ascultă! De vei da săracului milostenie, întrebându-te cineva, zici: „Văzut-am pre sărac că era flămând şi i-am dat de-au mâncat". Iară Hristos nu zice aşa, ce: „Flămând m-aţ văzut şi m-aţ hrănit, însetat, şi mi-aţ dat de am băut". Pentru aceaea, când păcătuieşti, nu aştepta să-ţ auzi mustrarea de la altul, ce, până a nu te mustra şi a te pârî, întâiu, tu îţ huleaşte păcatele tale în chip de ispovedanie, iară te te vei mustra de altul, nu să face îndireptarea a ta, ce iaste îndireptarea mustrării celuialalt. Pentru că şi Petru, după ce să lepădă de Hristos, numaidecât căindu-se şi amar plângând, vindecă lepădarea, cât şi fruntaş fu iarăş apostolilor şi să deade lui de la Hristos puteare a lega şi a dezlega păcatele oamenilor, ca şi celoralalţi apostoli. Această puteare au luat arhiereii şi preoţii a lega şi a dezlega păcatele oamenilor. Mare iaste şi arhiereul şi mai cinstit începătoriu împăratului, pentru
37v că acestu mai mare şi împărătescu cap / sfintele pravile în mâni purtând, aceasta au poruncit şi, când trebuiaşte să să facă veun lucru bun, împăratul vine cătră arhiereu. Direpţ aceaea, n-au trimis Dumnezău îngeri de la ceriu, ca să îndirepteaze păcatele oamenilor, ce au făcut dascali şi învăţători den firea omenească, ca să nu cearte cu greu îngerii pre oameni. Direpţ aceaea, au dat învăţători oameni muritori şi preoţi, carii au şi ei slăbiciune, ca şi ceialalţi. Pentru care lucru, dară, ziş aceastea cătră voi? Zisu-le-am, pentru ca să nu ziceţ: „Că tu eşti curat de păcate şi nu-ţ iaste milă de cei ce păcătuiescu, ce, cu greu şi cu multă volnicie, dai certările şi canoanele păcatelor". Ce şi eu, întâiu, cunoscu întristarea şi scârba celor ce să pocăiescu, că şi eu vinovat sânt de păcate, că toţi sântem de canoane şi de certări şi nimeni nu poate să să laude că are inimă curată. Direpţ aceaea, nu zic de păcatele ceale streine, nici den neomenie le zic aceastea, ce den nevoinţa care mă nevoiescu şi grijescu de dragostea voastră. Şi fac aceaste multe mustrări, că doftorii, când doftorescu trupurile,

acealea au durearea, iară învăţătoriul, care învaţă şi lecuiaşte sufletele oamenilor, acela are durearea şi întristarea, temându-se ca nu cumva să nu cază sămânţa cuvântului în pământ bun, ce în spini, şi nu va răsări, să aducă rod sufletescu. Şi, de veţ să ştiţi ce îndireptare iaste a-ş aduce cineva aminte de păcatele sale, adu-ţi aminte ce fac boiarii, când îş cheltuiescu banii în trebile lor. Îndată, cum să scoală den somnu, îş chiamă sluga care iaste cheltuitoriu şi-ş ceare socoteală ce-au cheltuit ieri: „Ce-am cheltuit, zice, în zadaru, şi ce la trebile noastre, şi ce ne-au rămas de astăzi?". Aşa trebuie să facem şi noi socoteală faptelor noastre, să cercetăm gândul nostru, ca pre o slugă, pentru cuvinte, pentru fapte şi pentru cugete, care ne-au fostu de treabă şi care ne-au fostu de stricăciune, care cuvinte reale am grăit, au am ocărât pre cineva, au am clevetit, au cuvinte grozave am grăit şi ne-am zăbovit întru acealea, au am văzut frumuseaţe streină şi ne-am înnodat în dragoste, au pren mâni, au pren limbă am blestemat sau ne-am aflat cu măriri deşarte, au de zavistie şi de râs, făr' de vreame, ne-am robit şi, pentru aceaste răutăţi ce-am greşit şi am pătimit vreun păcat, trebuie să fugim de dânsul. Şi, în locul acelora ce s-au cheltuit rău, să agonisim altele bune, adecă, pentru cuvintele ceale reale şi vătămătoare care am vorbit, să facem milostenie, post şi rugăciune. Căci că, de nu ne vom agonisi noao bine pentru ceale reale ce-am făcut, vom ajunge la mare sărăcie duhovnicească şi ne vom trimite la munca cea fără de moarte a focului celui veacinic. Cu cât, dară, iaste mai bine să schimbăm cea trecătoare umilinţă şi plângerea de ceale făr' de moarte într-această puţinică şi deşartă lume, cu ceale bune viitoare, a cărora bucurie nu are sfârşit? Că, de vom dobândi binele în lumea aceasta, iară în ceaealaltă
38r vom mearge la munca cea făr' de moarte, pentru // că, de vreame ce Pavel, fiind atâta de mare apostol, care au umblat ş-au încungiurat toată lumea, ca cându ar fi avut arepi, învăţând şi propoveduind *Evanghelia* lui Hristos şi, până la raiu suindu-se, de au auzit mari şi înfricoşate taini,

carele nu le-au auzit alt apostol până în ziua de astăzi, el, scriind, zicea: „Smerescu-m trupul şi-l robescu, ca nu cumva altora propoveduind, eu voiu fi netreabnic". La aceaste lucruri trudite ale apostolului ce vom răspunde noi, cei ce sântem greu împovăraţi de păcate? Pentru că lupta aceasta a trupului nostru n-are răpaos niciodată, dirept aceaea, sântem datori, pururea, să ne trudim, şi să bdenuim şi, niciodată, să nu fim fără de grijă. De vreame ce nu iaste vreamea orânduită luptării celuia ce să luptă cu noi, de la Dumnezăul nostru iaste rânduiala, a căruia e slava, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al zeacea a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru zavistia şi urâciunea. Blagosloveaşte, Părinte

Nu iaste alt păcat mai rău care desparte pre om de cătră Dumnezău şi de cătră oameni ca zavistia, adecă pizma. Această boală rea iaste, încă, mai rea şi decât iubirea de argint, pentru că iubitoriul de argint, când dobândeaşte bani, atuncea să bucură. Iară zavistnicul, când altul păgubeaşte şi-ş piarde munca lui, atuncea să bucură şi facere de bine socoteaşte nenorocirile şi pagubele altora. Dară, ce iaste alta mai rea decât aceasta? Că răutăţile lui nu le cercetează, iară de binele altora să topeaşte şi să lipseaşte pre sine, de nu mearge la raiu, nici în lumea aceasta n-are nici un bine. Că, în ce chip cariul mănâncă pre lemnu şi molia lâna, aşa şi zavistia arde de tot, şi sufletul şi oasele oamenilor celor zavistnici, carii mai răi sânt, încă, decât hiarăle şi decât dracii, că hiarăle au pentru treaba hrănii, au, de noi întărâtându-se, să pornescu cu mânie, iară oamenii zavistnici, când le face cineva bine, ca când le-ar face vreo strâmbătate, aşijderea şi dracii spre noi, oamenii, sânt nemilostivi şi amar vrăjmaş. Iară spre alalţi draci, carei sânt tovarăşii lor, au dragoste, iară zavistnicii fug de adunarea şi de voroava cea firească şi,

încă, nici spăsenia lor nu o pohtescu, pentru că zice că zavistia nu știe a cinsti cea ce e de folos. Unii ca aceștia,
38v pururea, să află plini de turburare și / de mâhnire și sufletele lor mergu la iadu, că nu iaste alt păcat mai rău decât zavistia, adecă decât pizma, pentru că prea curvariul să înrodeaște cu oarece dulceață și apoi, în scurtă vreame, să părăseaște de păcat, că îmbătrâneaște sau să bolnăveaște, și acealea-l oprescu, și să pocăiaște, și să spăseaște. Iară zavistnicul, mai 'nainte de cel ce să zavistuiaște, el pre sine să munceaște, și să pedepseaște, și niciodată să părăseaște de păcat, ce să face ca porcul, carele să tăvăleaște în gunoiu și să asamănă cu diavolul. Că, în ce chip diavolul să bucură de pierzare și de stricăciunea noastră, așa și cel ce zavistuiaște pre alții, cându să întâmplă la vecinii lui vreo pagubă sau alt rău, atunci să veseleaște și să odihneaște spre primejdiile altora și binele altora îl are răul lui. Și, în ce chip râmele să hrănescu den gunoaie, așa și zavistnicii aceștia, cu primejdiile altor oameni să îngrașă și sântu împreună cu vrăjmași și luptători firii omenești, pentru că alalți oameni, când vădu o vită necuvântătoare junghindu-se, să întristează și le pare rău. Iară zavistnicii, când văd pre cineva că i să face vreun bine, ei să fac hiară sălbateci și, de răotatea zavistiei lor, le piare firea și li să îngălbenesc obrazele și tremură ca Cain. Ce alt mai rău va fi decât această amețeală și nebunie? Spune-m, frate, ce tremuri așa și te rușăști? Ce rău ți s-au făcut ție, ticăloase? Căci s-au făcut fratele tău slăvit și strălucit, ți s-ar cădea să te bucuri și să slăvești pre Dumnezău, căci vezi pre trupul cel aseamenea ție parte luminoasă și strălucită. Ce zici, că aș vrea, pren mine, Dumnezeu să să slăvească. Bucură-te, dară, sporindu-se și îmbogățindu-se fratele, că să slăveaște Dumnezeu, iarăș prin tine, că, măcară de-au fost și împotrivnic și vrăjmașu, iară Dumnezeu, printr-însul, s-au slăvit. Cădea-s-ar, pentru aceasta, să faci pre vrăjmașul priaten, iară tu faci pre priatenul vrăjmaș. De vreame ce Dumnezeu să slăveaște pentru norocirile aceluia, dară tu, în ce chip arăți pre

Dumnezeu împotrivnic pentru a aceluia facere de bine? Dirept aceaea, zic voaă că, măcară de-ar și face cineva din noi seamne și minuni, au curățenia fecioriei să aibă, au postire, au mânile să-ș tinză spre milostenie, au jos, pre pământ, să doarmă, cât pentru aceaste bunătăți să ajungă să fie tocma cu îngerii și să aibă patima zavistiei, unul ca acela iaste mai păcătos și mai pângărit decât toți păcătoșii. Că, de vreame ce a iubi pre cei ce ne iubesc n-avem mai multă plată decât păgânii, dară cela ce urăște pre cei ce-l iubesc pre el și-i zavistuiaște, unde va sta, ticălosul? Căci că, și decât cel războinicu, mai rău iaste zavistnicul, pentru că cel ce dă războiu, dezlegându-se pricina vrăjbii, au încetat războiul, iară zavistnicul niciodată nu să face priaten nemănuilea. Și, în ce chip cel ce năpăstuiaște nu năpăstuiaște, ce să năpăstuiaște, așa și cela ce mozavirește
39r pre vecinul lui, pre sine să dă // și să ucide. Iară, de vom face și la toți bine, noao ne facem binele, pentru că, de vom minți pentru cineva că iaste rău, nu cum că nu s-au năpăstuit nemic acela, ce, încă, și multă plată are de la Dumnezeu, pentru că nu cel ce pătimeaște rău, ci cel ce face răul, acela iaste vreadnec muncii și pedepsii, deaca nu va da la aceia pricine de hulă, precum să cade. Însă nu iaste cu putință niciodată să să zică de toți rău, de nu-ș va aduce el singur pricinele asupra lui. Dirept aceaea, mulți dintr-aceștia cadu la nenădăjduire și la nerușinare. Măcară de-ai și avut strâmbătate de aceia, dară tu, pentru ce să-ț faci ție strâmbătate? Nu știi că cel ce dă rău pentru rău, la sine-ș înfige cuțitul? Pentru aceaea, de vei vrea să-ți folosești ție și aceluia să-i faci bine, zi cătră cela ce ți-au făcut strâmbătate, într-acestaș chip, că, măcară de vei grăi și rău, nu te vei creade fiind de vrăjmășie. Dirept aceaea, nu zice rău pentru altul niciodată, ca să nu te pângărești pre sine și să-ț dai sufletul muncii, nici să ameasteci balegă cu tină, să faci cărămizi, ce împleteaște cununi de garoafe și de alte flori mirositoare, nici scoate balegă din gura ta, ca gândacii, că cei ce batjocurescu și necinstesc pre alții, întâiu, ei dobândesc împuțiciunea și putoarea.

Dirept aceaea, pre cel ce iaste batjocuritoriu şi grăitoriu de cuvinte împuţite, toţi îl urăscu, toţi să scârbesc de el, ca de gândaci şi ca de nişte lipitori ce să hrănesc în gunoiu. Iară pre omul cel bun care are gură curată, ca pre un mădulariu al lor şi ca pre un frate bun, îl au toţi fraţii, că cine au făcut strâmbătate direptului Avel, fără cât zavistia lui Cain? Nu l-au făcut mai curând, deşi nevrând, l-au trimis în mânile lui Dumnezeu şi el avea la sine-ş mii de răutăţi şi au murit moarte rea. Cine au făcut stricăciune lui Iacov? Isav, fratele lui, pizmuindu-l. Dară, apoi, Iacov nu era plin de tot binele? Şi Isav să goni de la moşia lui şi umbla în striinătate, având numai pre zavistie şi pre ficleşug soţie. Ce, iarăş, au făcut feciorii lui Iacov la Iosif cel prea frumos, deşi până la sânge de moarte au venit? Nu muriia aceia de foame? Şi era cuprinş de toate nevoile, iar Iosif, cel ce să zavistuia, să făcu împărat a tot Eghipetul. Dirept aceaea, şi tu, veri carele vei fi, aceasta să ştii, că, cu cât zavistuieşti, atâta bunătăţi de mari faci celuia ce-l zavistuieşti, iară pre tine te faci vreadnic de mari munci, împreună cu dascalul tău, diavolul, pentru că Dumnezău iaste cunoscătoriu de inimă şi toate faptele noastre aceastea le veade, ori de vor fi bune, ori de vor fi reale. Şi, când veade pre cela ce-i facu alţii strâmbătate şi rabdă cu mulţimită, atuncea îl face pre acela mai bun decât ceialalţi, iară pre cei ce facu strâmbătăţi, îi munceaşte, că, de munceaşte pre cei scumpi şi nemilostivi, cu mult mai vârtos va munci pre cei zavistnici şi năpăstuitori. De iubeşti pre cel ce te iubeaşte, aceasta o fac şi păcătoşii şi mitarnicii. Dară, când urăşti pre cel ce te iubeaşte, ce
39v iertăciune vei să aibi de la Dumnezău? / Niciuna. Ce-ţ pare rău, frate, pentru binele ce are fratele tău? Cădea-s-ar să ne pară rău de ceia ce pătimescu rău, iară nu de cei ce sânt la bine, pentru că curvariul are oarece dulceaţă şi, pentru aceaea păcătuiaşte. Aşijderea, şi hoţul are pricină sărăcia. Dară, tu, cel ce zavistuieşti, ce răspunsu ai să zici? Nici un răspuns. Numai pagubă şi răutate mare, că, de vreame ce Hristos ne porunceaşte să iubim pe vrăjmaşii

noştri şi noi să urâm pre cei ce ne iubescu pre noi, ce samă vom să dăm la Dumnezău? Diavolul numai zavistuiaşte pre oameni, iară nu pre diavoli, iară tu, fiind om, zavistuieşti pre oameni? Mare păcat iaste zavistia, fraţilor, şi vai de cela ce-l bântuiaşte un drac necurat ca acesta şi atâta îl face, ca nici un bine să n-aibă la dânsul, pentru că, zice-se, că zavistia nu ştie a cinsti ceaea ce iaste de folos. Această patimă a zavistiei o avea împăratul Saul asupra prorocului David. Şi Saul avea dracu şi, cându-l apuca, chema pre David de cetiia *Psaltirea* şi fugiia dracul şi, deaca să tămăduia, iarăş cerca ca să ucigă pre făcătoriul lui de bine. Şi, de veţ vrea ca să vă povestescu câte şi câte mii de faceri de bine au făcut David lui Saul şi câte, iarăş, răutăţi au făcut Saul lui David, ascultă. Jidovii, oarecând avea războiu tare cu cel strein de fealiu, Amalic, şi avea frică mare şi multă, şi nimeni nu cuteza să între în războiu, ce-ş aştepta fieştecare moartea, în toate zilele. Atuncea, dară, şi David, de la oi, s-au dus la oaste, ca să vază şi el războaiele şi ca să să bată, şi mulţi îl opriia ca să nu meargă, mai vârtos, fraţii lui, şi tocma şi împăratul Saul, văzând tinereaţa vârstei lui, că, încă, de 20 de ani nu era. Iară David, văzând pre cel varvar războinic Goliad, simeţindu-se în vitejia lui, şi-n uciderile ce făcea, să aprinse inima lui David, să repezi asupra războinicului, deade împăratului îndrăznire multă, mai 'nainte, şi de războiu, şi de biruinţă. Şi zise împăratului: „Nu te întrista, Domnul mieu, pentru războinicul acesta, că eu voiu mearge de-i voiu tăia capul", precum l-au şi tăiat. Pentru această biruinţă şi acest bine mare, nu era cu direptul să ia cineva stema den capul lui Saul şi să o puie în capul lui David? Şi, încă, tot nu i-ar fi făcut cinstea cea ce i să cădea. Iară, David, şi viaţa şi împărăţia lui Saul au dăruit. Ce să vedem, dară, şi facerile de bine ale lui şi darurile. Că, deaca David tăie capul viteazului şi, luând biruinţa şi prăzile, să întoarse şi să duse la oile lui care păziia, atuncea au ieşit featele den cetatea Ierusalimului, întru întâmpinarea împăratului, când veniia cu oastea lui, şi, jucând, zicea:

„Saul întru mii şi David în zeci de mii", adecă Saul să aibă mii şi David zeci de mii. Aceaste laude ale lui David, deaca le auzi Saul, pizmui şi foarte să urgisi asupra lui David şi, de atuncea, cerca să-l omoare. Acest fealiu de răutate iaste zavistia, că, de multe ori, face şi ucidere. Nu
40r pofteaşte // să vază cu blândeaţe binele şi sporiul sau sănătatea vecinilor lui, ce să arde de zavistie, văzând binele care au alalţi fraţi. Şi ascultă şi altă istorie veache. Că împăratul gherarilor petrecu multă vreame zavistuind, căci vedea ţarina şi sămânăturile lui Isaac, fiul lui Avraam, în toate zilele, sporindu-se, şi să temea şi, pururea, îl goniia de pre locul lui. Şi zice *Scriptura* că au sămănat Isaac în pământul acela şi au făcut 100 de povări de orz. Văzut-ai iubire de cinste a lui Dumnezău spre robul lui? Văzut-ai mare facere de bine care au făcut la priatenul lui? Dară, să vedem şi zavistia şi pizma împăratului, cum au fostu. „Du-te, zice, de la noi, ieşi den hotarăle noastre, că te-ai făcut mai tare decât noi". Şi, adevărat, mai tare era, pentru că avea ajutoriul lui Dumnezău cu el. Unde, dară, goneşti pre cel direpţ? Nu ştii că, oriunde va marge, acolo iaste şi Dumnezău cu dânsul? Că şi la pustiu de-l vei goni să meargă, şi acolo, mai strălucit decât tine se va arăta, căci Dumnezău, de multe ori, tocmeaşte pentru împotrivirile împotrivnicilor, a căruia e slava, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 11 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru ţinerea mâniei şi a vrăjmăşiei. Blagosloveaşte, Părinte

Oricarele va fi acela, fraţilor, care să uraşte de altul sau să năpăstuiaşte, aducă-ş aminte de prorocul David, câte au răbdat el de către Saul; deci se va mângâia şi acela de întristarea lui. Cum că ţi s-au făcut vrăjmaş fratele tău, numai căci te-au suduit? Dară nu ţ-au făcut vreo strâmbătate, nici de bani sau de altă aveare te-au lipsit, ce, pentru aceasta eşti cu vrăjmăşie asupra lui? Nu face aşa, te rog. Nu-ţ fie cu greu a tăia legăturile vrăjmăşiei, pentru că leanea naşte mânia şi, de va treace astăzi şi nu te vei împăca, mai mult te ruşinezi. Încă, de vei rămânea şi mâine neîmpăcat, tot mai multă ruşine îţ vine, iară, de şi până a treia zi vei rămânea cu vrajba, mai mult te depărtezi de dragoste. Deci, de va mearge cineva la un vrăjmaş al lui ca să să împace cu el, şi au căzut la picioarele lui de l-au îmbrăţeşat, l-au sărutat, au lăcrămat, l-au rugat, acela, de ar fi fostu şi hiară sălbatecă, pentru osârdia aceluia, adevărat s-ar îmblânzi. Deci, făcând aşa, pre tine te mântuieşti
40v de greşale, iară / pre acela îl întorci spre prieteşug, atuncea ai dobândit şi pre el şi pre tine. Şi, cum zici „că iaste om rău, vrăjmaş şi nu pociu să mă împacu cu dânsul, fiind om nestătătoriu şi fără de lucru", orice vei zice, tot nu iaste mai rău decât Saul, pre care, şi o dată, şi de doao ori, şi de multe ori, izbăvindu-l David, el, iarăş, de mii de ori, îl vicleniia, ca să-l omoară. Dară, tu, ce vei să zici? Că ţ-au luat arătura şi via, şi alte pagube ţ-au făcut, şi te-au adus la lipsă şi la sărăcie. Dară, încă, sufletul nu ţ-au luat, ca Saul lui David. Ce iaste răul, dară, ce ţ-au făcut vrăjmaşul tău? Furatu-ţ-au banii sau hainele? Ce, pentru hrăpirea averii tale, de vei răbda vitejaşte şi să mulţemeşti lui Dumnezău, atâta vei lua plată de la Dumnezău, ca cum i-ai fi dat milostenie săracilor. Iară, de-ţ va aduce şi moarte, şi aceasta mărturisire ţi-o va socoti Dumnezău, pofteşti, frate, să ştii că cu putinţă iaste, de vom vrea cu fieştece om, sau şi vrăjmaş, să avem pace. Ce hiară mai sălbatecă iaste decât leul? Dară oamenii îl dumesnicescu, şi să face mai dumeastnic decât oaia, şi umblă prin târg, şi nimeni nu să teame de el. Ce, dară, hiarăle le dumestnicim şi pre oameni zicem că nu-i putem dumestnici? Ce, dară, atâta de mare greşală ai făcut nepriatenului, de nu primeşti să te împaci cu dânsul? Ţi-au zis, cu vrăjmăşie, preacurvariul şi fur, dară ce iaste spre aceasta? De zice adevărul, îndireptează pre sine, iară de zice minciuni, râde şi tu de dânsul. Fă-te, dară, de acum înainte, întreg la minte şi bun.

Iară, de nu știi nimic de ceale ce te grăiaște de rău, nu numai nu băga în seamă ceale zise, ce te și bucură și te veseleaște, după cuvântul Domnului, care zice: „Când vă vor ocărî pre voi și vă vor zice tot cuvântul rău, bucurați-vă, că, într-aceaea zi, multă e plata voastră în ceriu". Iară de te ponosluiaște cu adevărat, rabdă și tu, cu smerire, ceale ce ți să zic și nu-i sta împotrivă, să-l suduiești, ce să suspini și să lăcrămezi cu amar pentru păcatele tale. Și vei afla iertăciune, pentru că ceaea ce nu fac priatenii, o fac nepriatenii, cu răotate grăind, deși adevărul grăiesc. Că priatenii, purtându-se cu momeale și nezicând aceastea în față, spre mai mare umflătură râdică boala, iară, nepriatenii, de vrăjmășie pornindu-se și păcatele mus-trând, de nevoie să pun la îndireptare și să face la noi vrajba poveaste de mare folosință. Și, direpț aceaea, să nu zicem „că cutarele să luptă cu mine și mă îndeamnă să grăiescu cuvinte grozave și de ocară", ci acestora răutăți sântem noi vinovați în toată vreamea. Că, de vom vrea să ne păzim, nici singur diavolul nu va putea să ne pornească spre urgie și spre mânie. Și aceasta cunoaște-o den istoria lui David și a lui Saul, că David au aflat odată pre Saul, și au tăiat o bucată den poala hainei lui, și au stătut, și au zis împăratului: „Iată, că am haina ta în mâinele meale și viața ta la voia mea era". Iară Saul răspunse și zise: „Tu ești, fătul mieu, Davide?". O, cât să îmblânzi hiara, fără veaste
41r fu schimbare firii care nu vrea // nici numele să-i auză și acum îi zice: „Glasul tău iaste acesta, fiule, Davide". Îndată dezlegă vrajba lui Saul blândeațele lui David. Ce iaste mai fericit decât David, că pre ucigașu îl făcu tată și pre lup oaie? Direpț aceaea, aceasta numai să luom aminte, nu numai cum să nu pătimim vreun rău de la vrăjmașii noștri, ce nici noi să nu le facem vreo răsplătire de rău la dânșii, deși întunearece de răutăți am pătimit de la dânșii, precum și David, fugindu de Saul și gonindu-l și, până la moarte viclenindu-l, nici un rău n-au pățit, ci să făcu mai luminat decât oastea cea multă și iubit, nu numai de oameni, ce, mai vârtos, de Dumnezău. Au nu să laudă numele lui până astăzi, cu proroceștile lui viersuri, pren

Psaltire? Și luminat fu pre pământu, iară mai luminat iaste în ceriu. Ce, dară, ticălosului aceluia îi folosi zavistia? Au nu și de împărăție să scăpă și rea moarte deade, cu feciorul lui dimpreună, și acum așteaptă muncile ceale nemuritoare ale iadului? Ce și tu, cându vei vedea pre vrăjmașul tău sau cându îț vei aduce aminte de dânsul, nu zice „că atâtea și atâtea mi-au făcut" și te aprinzi de mânie, ce le uită toate și zi: „Diavolul strică, iară nu acela". Și-ț adu aminte de-ț va fi zisu vreodată vreu cuvânt bun și curând vei potoli vrajba. Iară, de veț vrea a vă îndirepta, mai 'nainte goniți vrăjmășia și, atunce, mustră cu dragoste și cearcă să te îndireptezi, iară cându te va mustra vrăjmașul tău la vreo greșală, deși tu o știi, nu-l ocărî, ce, de vei suspina și vei plânge cu amar, ca apostolul Petru, și pre Dumnezău vei ruga să te iarte, îndată te-ai izbăvit den toate greșalele tale. Și, pentru ca să nu ne socoteaște că te mângâiem, să aducem mărturie din *Sfânta Scriptură*. Era oarecare fareseu și un vameș. Deci vameșul, ca un vameș ce era, ajunse la mare păcat și pierzare, iară fariseul, precum făcea toată direptatea a să mântui, mearseră amândoi în besearecă să să roage și fariseul stătu într-un loc înaltu și, rugându-se, zicea așa: „Doamne, mulțu-mescu-ți că nu sânt ca ceialalți oameni, hrăpitori și lacomi, au și ca acest vameș". Iară vameșul, mai jos, stătu în besearecă și nu-i răspunse, nici zise cuvânt amaru cătră fariseu, ce, suspinându, și bătându-și pieptul, și lăcră-mând, zicea: „Dumnezeule, milostiveaște-te mie, pă-cătosul". Și, așa, mearse la casa lui îndireptat. Văzuș sârguială, că primi mustrarea și spălă păcatele lui? Și vrăjmașul, și nevrând, să făcu făcătoriu de bine. Oarece mai fericit decât aceasta ar fi și ce mai pre lesne ca să să iarte cuiva păcatele, că, cât ar fi vrut să ostenească vameșul să facă bunătăți, posturi și bdenii în mulți ani, încă să-ș dea și avearea milostenie, până a ierta Dumnezeu păcatele lui, iară el, numai cu un cuvânt plecat, lepădă toată răutatea jos și cununilor direptății îl învrednici Dumnezeu? Direpț aceaea, au poruncit Dumnezeu să ne rugăm pentru vrăjmașii noștri și nu numai să lași datoriile

41v lor și rău / tățile ce ț-au făcut, ce și mai de cinste priateni să-i aibi decât alții. Ai făcut nedireptate cuiva și nu-i dai nedireptatea? Nu vezi bine că rana e vie în sufletul tău? Încă, porunca lui Dumnezău n-ai făcut. Cum vei să afli tu iertăciune, când te rogi lui Dumnezău ? Încă, tu nu te-ai făcut iertătoriu pre tine, de vreame ce n-ai iertat pre ceia ce ț-au făcut rău. Cum va să iarte Dumnezău păcatele tale? Că, de vom și ierta noi pre ceia ce ne-au făcut strâmbătate și ne-au ocărât, iară Dumnezău nu lasă direptul să piară. Și ascultă să-ț spuiu o istorie. Odinioară, Mariam, sora prorocului Moisi, au mustrat și au hulit pre Moisi, pentru căci luase muiare pre fata popei lui Iotor, carele fusease mai 'nainte elin. Dară, Dumnezău ce-i făcu? Îi deade stricăciune pe tot trupul ei și necurată o făcu pentru hula aceaea a frăține-său, iară fericitul Moisi să ruga lui Dumnezău să gonească acea boală de pe trupul ei. Ce Dumnezău nu-l ascultă, ce-i zise: „Blândeațele tale și nerăutatea ta primescu, iară ea lasă să să pedepsască, până la săvârșitul vieții ei, iară nu și în viața cea de sus". Pentru aceaea, și tu adu-ți aminte de-nfricoșata judecata lui Dumnezău și socotească cu gândul tău că sânt acolo toate goale și descoperite și, niciodată, nu să ascunde. Dirept aceaea, de vei ierta păcatele fratelui tău, carele vor să să vădească acolo, aici, pier toate păcatele și, acolo, mergi la judecată slobodă. Deci, iată, că mai multe iai decât dai. Și ascultă putearea poruncii, că zice Dumnezău că, „de va sta la rugă Moisi și Samuil, nu iaste sufletul mieu întru aceia" pre carii n-au putut Moisi și Samuil să-i scoață den urgia lui Dumnezău. Numai această poruncă, adecă nețineare de mânie, poate să apuce să scoață pre om den urgia lui Dumnezău. Deci, de vreame ce ni se porunceaște să iubim pre vrăjmașii noștri, dară, când vom urî pre ceia ce ne iubescu, ce iertăciune vom avea? Nici una. Cel ce nu iubeaște pre fratele lui, de ș-ar da toată avuția lui săracilor, sau mucenic să să facă, nimica nu va folosi. Și cel ce dă războiu cu cel ce nu i-au făcut lui nici o strâmbătate, câtă muncă și pedeapsă i să cade? Deci, ce ne învrăjbim în zadaru unul cu alalt? Și ne zavistuim, și facem pre

diavolul de să bucură, având noi poruncă să iubim și pre ceia ce ne urăsc? Ce grăiești, o, omule? Zici că ai om vrăjmaș și nu-ț iaste rușine? Dară nu ne-ajunge că ne iaste diavolul vrăjmaș, de când au făcut Dumnezău lumea, care ne-au scos pre noi den rai și, pururea, ne scoate și ne duce în iad, pentru vrajba ce avem între noi unul cu alaltul? Că, măcară de n-ar fi fostu vrajba între noi, că nu s-ar bucura diavolul niciodată, au nu știi câtă bucurie și veselie iaste îngerilor, când să întoarce și să pocăiaște păcătosul? Că elinii nu aștepta să aibă nici un bine după moartea lor și de multe să nevoia, să aibă pace cu oamenii? Iară, tu, fiind creștin, nădejduiești să moștenești împărăția cerului și ai vrăjmaș? Hristos s-au giunghiat pentru tine, carele tu ai
42r fostu vrăjmaș lui Dumnezău și ai făcut // voia diavolului, iară nu a lui. Și, iarăș, de te vei pocăi, cu bucurie te primeaște, că și tâlharii au priateni, și mănâncă, și beau cu dânșii la o masă, și-ș schimbă firea, și să fac mai blânzi decât oile, carii sânt mai sălbateci decât hiarăle, ce masa îi îmblânzeaște, iară, noi, având masă și hrană ca aceasta, fără moarte și, iarăș, ne luptăm unul cu altul, și întărim pre vrăjmașul nostru, diavolul, iară pre noi ne slăbim, luptându-ne, în toate zilele, unul cu altul și, împreună cu diavolul, ne sculăm unii asupra altora și pe dânsul îl luom agiutoriu și războinic. Ce lucru iaste mai rău decât diavolul și mai fărdeleage? De a căruia oștime să fugim, fraților, și să alergăm către iubitoriul de oameni, Dumnezăul și Mântuitoriul sufletelor noastre, Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia e putearea, și slava, și închinăciunea, împreună cu Părintele, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 12 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru ținerea de mânie și pentru nemânia. Blagosloveaște, Părinte

Vrând eu să vorbescu către dragostea voastră, fraților, pentru blândeațea și nemânia, oare pre care om dirept am aduce la mijloc, în loc de pildă? Noi nu vom aduce pre

altul, ce numai pre carele au luat mărturia de sus, de la Dumnezău, de vreame ce de acestu sfânt să minuna Dumnezău şi zicea: „Aflaiu pre David, sluga mea, feciorul lui Iesei, bărbat după inima mea". Acesta proroc, David, şi împăratul, nu adăpa numai şi hrăniia pre vrăjmaşii lui, ce, de multe ori, când cădea la nevoi şi la morţi, îi scotea şi-i izbăvea. Pentru că Saul, împăratul jidovilor, îl pizmuia şi avea asupra lui vrajbă şi vrea să-l omoară, pentru căci făcuse David mari şi multe bunătăţi lui Saul, cu acea luminată şi vestită biruinţă a lui Goliad, care biruiia şi omorâia, în toate zilele, oastea lui Saul, iară el, pentru binele ce-i făcuse şi pentru mântuirea şi izbăvirea lui şi a tot norodul jidovesc, el nu-l iubea, ce-l goniia. Şi, odinioară, la un praznic, zicea către boiarii lui: „Oare unde va fi feciorul lui Iesei?". Gândind că va ocărî strălucirea lui David cu defăimarea neamului, iară vestitul şi lăudatul David au găsit pre vrăjmaşul lui, pre Saul, dormindu într-o peşteră, ce n-au vrut să-l ocărască şi să-i zică feciorul
42v Chisei*, că aşa chema pre mumă-sa, Chisa, ce / au zis
numele cel cinstit, adecă „nu voiu rădica mâna mea asupra unsului Domnului", atâta au fostu de curat direptul acesta de mânie şi de vrajbă, zice lui Saul că iaste om bun şi a lui Dumnezău, carele i-au făcut, de multe ori, strâmbătăţi. Şi, cu seate doriia să-i bea sângele lui, pentru multe bunătăţi ce văzuse la dânsul, pentru care era vreadnic morţii ca unui om nemulţemitoriu, pre carele îl află David în peşteră, ca într-o temniţă. Şi ajutoriul pustietăţii şi greul somnului îi ajuta, iară el nu vru să-ş izbândească, dară ce zicea: „Nu voiu pune mâna pre cel miruit al Domnului". „Atâta eşti de blând şi neţiitoriu de mânie, o, direptule Davide?". „Atâta, zice, pentru că, de nu va petreace rău şi să rabde, nu se chiamă direptu". Ce eu alta voiu să zic, că nu iaste minune, că nu-ş aducea aminte de răutăţile ce-i făcuse Saul mai 'nainte. Ce, nici mai apoi nu să temea de războiul împăratului, pentru că fericitul David mai bine iubiia să petreacă nevoie decât să ucigă vrăjmaşul lui. Şi,

* În realitate, Chiş, tatăl lui Saul.

ca cum i-ar fi fost făcutu nişte bunătăţi multe, aşa îi era milă de vrăjmaşul cel ce-i făcuse lui atâtea răutăţi. Şi, numai ce luo poala hainei lui şi vasul cel de apă, şi, depărtându-se, stătu şi strigă cu glas mare, de-l deşteptă şi-i arătă seamnele ce luase de la dânsul, nu pentru lauda, ce vrând să-l îmblânzească şi să cunoască că nu-i iaste vrăjmaş, precum socotiia el. Şi, pentru aceaea, pururea să nevoia să-l întoarcă spre pace şi spre prieteşug, iară el tot ceale împotrivă făcea. Ce răutate mai mare vom să zicem den câte vicleşuguri avea Saul asupra lui David pentru binele ce-i făcuse acelui lipsit de minte şi nebun? Că nu o dată şi de doao ori au aruncat suliţa asupra lui David să-l ucigă şi au lovit în zid. Cum nu va părea rău tuturora pentru aceasta? Iară David, mai bine pohtiia să fugă şi să să înstriineaze de la moşia lui, şi să petreacă rău, şi să fie lipsit şi flămând şi de mâncare, decât să ucigă pre împăratul şi să fie el pricina morţii lui, ce totdeauna să nevoia să-l izbăvească den patema zavistiei şi a pizmei şi cu această smerenie scoase ochii diavolului. Deci, alt ce lucru va să fie mai bun decât această bunătate sufletească a direptului? Că, pentru dragostea, suferi sărăcia în loc de bogăţie şi, în loc de moşia lui, pustiul, şi osteneale şi nevoi. În loc de desfătare, şi de cinste, şi de mărire, primiia să petreacă rău şi nevoie, numai să izbăvească pre vrăjmaşul lui den vrajba ce avea asupra lui. Iară acela, fiind îndărătnic şi fără de omenie, nimic nu vrea să să întoarcă spre dragoste şi prieteşug, ci totdeauna îl goniia din loc în loc, să-l umoară. Ci nu ştim cum tocmi Dumnezeu şi căzu în mrejile lui David, pentru că zice că au fost acolo, în pustie 2 peştere. Deci, în cea mai dinafară au întrat Saul, iară în cea mai denlăuntru au fostu David cu voinicii lui. Şi, atunce, ziseră voinicii către David: „Iată, ziua aceaea ce au zis Domnul, că voiu da pre vrăjmaşul tău
43r în mâ // nile tale'". Şi mearse David foarte încet şi pe
mâlcomiş şi au luat haina cea de auru ce era acoperit cu dinsa, când dormiia, iară, apoi, îi păru rău lui David căci luo haina cea împărătească şi zicea către soţiile lui: „Să

mă iarte Dumnezău pentru acest lucru ce am făcut și, măcară de-ar și vrea Dumnezău, iară eu aceasta, niciodată, nu o voiu face, să-m spurc mâna în sângele domnului împăratului". Acestuia să-i zică cineva înger nu greșaște, să-i fie vânatul prinsu în mreji și pre vânătoriu să-l îndeamne ceialalți voinici, toți să-ș văpsească sabia în pieptul vrăjmașului și el să nu primească. Caută acum, de vezi răbdarea, biruința și cununa, că mai mare biruință au făcut atuncea firii lui, iertând pre Saul, decât când au bătut pre Goliad. Adevărat, mai luminată să făcu această biruință decât aceaea și, fără de sânge și minunat să săvârși! Deci, să sculă Saul den somnu și ieși și David după dânsul, mulțimindu lui Dumnezău că nu purta capul vrăjmașului lui, ce purta o mânie omorâtă, că, mântuind pre Saul cu multe cuțite, junghe pre vrăjmașul diavol. Și, în ce chip au ieșit cei trei coconi den cuptoriu, nearși de focu, așa nici pre David nu-l arse para mâniei și a urgiei. Deci, ieșind afară, David strigă cătră Saul, zicând: „Domnul mieu, împărate". Iară Saul să întoarse, și văzu pre David, și îndată căzu David de i să închină, și zise: „Pentru ce asculți, domnul mieu, pre vrăjmașii noștri carei iț zicu? Iată, David cearcă sufletul tău, iată că astăzi te-au dat Dumnezău în mânile meale și am zis să nu dea Dumnezău să râdic mâna mea spre stăpânul mieu și, cum că țiu și haina ta la mine și nu te-am ucis, iară tu, de multe ori, te-ai ispitit să mă umori, ce să cunoști, de astăzi 'nainte, că nu-ț sântu vrăjmaș". Pentru aceaea, și tu, oricare ai fi, când vei prinde pre vrăjmașul tău, nu-i face rău pentru rău, măcară de-ai fi auzit mii de ocări de la dânsul, sileaște ca să-l îmblânzești, precum au făcut și David cu vrăjmașul lui, că nu numai îmblânzit, ce l-au făcut de au și lăcrămat, de vreame ce-l auzi zicându-i: „Domnul mieu, împărate". Atuncea, Saul zicea cătră David, cu mare mânie: „Tu ești mai direptu decât mine, că tu mi-ai făcutu multe bunătăți și, acum, mi-ai dăruit și viața mea, pentru mii de răutăți ce ți-am făcut, și nu m-ai omorât". Deci, cine va să fie mai fericit decât prea blândul

David, carele îmblânzi pre vrăjmașul într-o mică de ceas? Mulți dentru oameni, nu numai de vorba vrăjmașilor fug, ci nici să-i auză nu vor. Iară David n-au făcut așa, ci izbăvi pre vrăjmașul lui și-l cinsti și-i zise „Domnul mieu, împărate", și s-au închinat lui. Pentru aceaea, și Saul, deaca văzu smerenia și blândeața lui David cea multă, lăcrămă și zise: „Iată, cunoscuiu fătul mieu, astăzi, că, pentru smerenia ta, va să-ți dea Dumnezeu împărăția jidovilor în mâinele tale și va să stea împărăția ta preste toți împărații. Numai aceasta te rogu, fătul mieu, pentru numele lui Dumnezeu, să nu răsipești, nici să pierzi
43v sămânța din casa părinte / lui mieu, deaca voi muri eu". Dară David, ce făcu? Au doară să mândri pentru aceasta? Ba. Ci, îndată primi cuvântul și plini rugămintea și, deaca să săvârși Saul, necum să facă vreun rău feciorilor lui, ce încă-i cinsti foarte și la masa lui cea împărătească îi învrednicea. Încă, și când au auzit că au căzut la războiu Saul, ș-au rupt veșmântul lui cel împărătescu, și puse țărână în capul lui, și plângea cu amar, și zicea: „Saul, Saul, și Ioatam, iubiții miei stăpâni și împărații miei cei prea frumoș". Dirept aceaea, fieștecarele dentru noi, așa, acum și pururea, să ne aducem aminte de vrăjmașii noștri și, până sânt vii și, după moartea lor, să ne rugăm pentru dânșii. Și, de trebuiaște, încă, să și plângem după dânșii și, încă mai vârtosu, pentru ceia ce ne-ar fi făcut multă pagubă și rău, ca să luom, cu multă îndrăzneală, mai mare plată de la Dumnezău, precum vom să vedem și pre David cu Saul, dară ce iertăciune vom să avem noi, când ne aducem aminte și pomenim greșalele ceale trecute și uitate și să ne mâniem pre cei ce ne-au scârbit pre noi? Că bine iaste să nu facă cineva strâmbătate altuia, iară lui bine iaste celuia ce pate strâmbătatea, să nu să răsplătească rău pentru rău, că leagea cea veache zicea atuncea: „Ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte". Iară David atâta fu de înțelept, cât întrecu și *Leagea cea veache și cea noao*, iară noi, nu numai sântem datori să nu facem rău pentru rău, ce, încă, să facem și bine vrăjmașilor noștri, că zice

Hristos: „Rugați-vă pentru ceia ce vă supără pre voi și faceț bine celora ce nu vă iubesc". Deci, ce răspuns și ce iertăciune vom avea noi, carii sântem mai pre urmă de Hristos, neajungând noi la măsura sfinților celor vechi care au fost mai 'nainte de Hristos? Că zice Hristos: „De nu va prisosi direptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veț întra împărăția ceriurilor". Pentru căci, ascultă ce zice Petru cătră Hristos: „De câte ori să-m greșască fratele mieu și să-l iertu? Oare ajunge-va de șapte ori? Și părându-i că va avea cinste mare și multă pentru aceasta". Iară Hristos i-au zis: „Nu-ț zic până în șapte ori, ce până de șaptezeci de ori câte șapte, care să face numărul de 490 de ori, să ierți pre cel ce ț-au greșit". Adecă, arată aceasta, să iertăm totdeauna pre cei ce ne greșescu, că de alt nu să bucură atâta Dumnezău decât când nu răsplătește cineva altuia rău pentru rău. Și va să zică neștine: „Că eu sânt om sărac și fără de puteare, ce nu pociu să facu nici un rău celui ce mi-au făcut strâmbătate" Dară eu zic: „Cum poți, când te mânii pre dânsul de-l bleastemi, și-l afurisești, și-l ocărăști, și-l grăiești de rău pururea și cătră toți nu iaste aceasta răsplătire? Sau când îi zici să dea samă la Dumnezău, pentru că aceastea toate sânt la voia noastră". Pentru aceaea, cel ce nu face aceastea nu răsplătește rău pentru rău și acela ia plată de la Dumnezău. Aiavea iaste
44r că // i-au fostu în voia lui să facă rău și n-au vrut să facă. Pentru aceaea, când vezi că-ț cade vrăjmașul în mânile tale, nu-ț pară că iaste vreamea muncii lui, ce iaste vreamea mântuirii lui, pentru că, atuncea, să-ț fie mai milă de vrăjmașul tău, când poți să-i faci mai rău și nu-i faci. Deci, de vom face așa vrăjmașilor noștri și-i vom ierta de greșalele lor, care lucru iaste mai mare decât toate bunătățile, ne vom învrednici de vom dobândi binele cel viitoriu și veacinic, întru Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia e slava și puterea, împreună cu Părintele și cu Duhul Sfânt, acum și pururea și în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 13 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru dragostea și iubirea frăției. Blagoslovească, Părinte

Iubitoriul de oameni, Dumnezeul nostru, fraților, ba și iubește să aibă toți oamenii dragoste unul cu alalt, și prieteșug adevărat, și credință nedespărțită, că, pentru aceaea, au pus nevoie ca aceaea întru meșteșugurile și trebile lumii, ca să trebuiască a ajuta unul altuia la slujba și binele vecinului său. Pentru că și sămănătoriul nu samănă grâu, cât să fie numai de treaba lui, ce și de treaba altora, de vreame ce, socotind că fiind lipse și neajunsul vremii, va pieri și el și ceialalți. Așijderea, și osteanul nu mearge la războiu și la primejdii ca să să păzească și să să mântuiască numai pre sine, ce pentru ca să facă să stea și cetățile și orașăle în pace și nepradate. Așa face și neguțătoriul, cel ce umblă pre uscat și pre mare, nu aduce negoț numai cât e de treaba lui, ce aduce și alte negoațe multe, cât trebuie să să ție și alții mulți, de vreame ce, de-ar fi fostu într-alt chip, adecă a fi oamenii nelipsiți, n-ar primi să ceară nemica de la vecinul lor. Dirept aceaea, au împreunat Dumnezeu lumea cu dragostea atâta de minunat, pentru că dragostea nu lasă pre om să facă întâiu binele lui, ce altora, că, de n-ar fi fostu această iubire frățească, n-ar fi fostu putință să să mântuiască nimenea, nici trupește, nici sufletește. Măcară de am face toate bunătățile și să nu avem dragoste, nici o îndrăzneală și nici un prieteșug nu vom să avem la Dumnezeu. Că zice apostol Pavel: „De mi-aș da toată avuția mea milostenie, și de-aș da trupul mieu să-l arză pentru numele lui Hristos și să mă fac mucenic lui, și dragoste cu fratele mieu să n-aibu, nici
44v o folosință n-am". / Ascultă, iarăș, ce zicea, când vrea să meargă să să judece la judecata păgânilor: „Fericit sânt eu, că vei să mă judeci tu, Fiste". Nu că doară îl lua cu bine ceva, ce pentru blândeațea și dragostea vrând să dobândească pre oarecarii, că, despre o parte biruiia și tocma și pre judecătoriu îl trase spre el, cel mai 'nainte vinovat

judecății. Iară, apoi, biruind, judecătoriul mărturisiia, cu glas mare, înaintea a tot divanul, zicând: „În scurtă vreame, Pavle, vei să mă faci să mă fac creștin?“ Iară Pavel zise: „Așa nădejduiescu și eu, în Hristosul mieu, nu numai tu să te faci creștin, ce și ceia ce să află aicea toți să să facă creștini ca și mine“. Deci, când ceare Dumnezău atâta de mult și noi nici o parte puțină nu dăm, ce iertăciune vom să aflăm? Nici una. Pentru aceasta, nu vă pară că iaste lucru rău a trebui unul altuia, pentru că acest lucru dumnezeiesc, adecă dragostea și împreunarea oamenilor, s-au făcut cu socoteala și cu înțelepciunea cea nespusă a lui Dumnezău. Că, de nu trebuim unul altuia, nici treaba cea de nevoie nu ne poate aduce la prieteșug. Dară cu cât mai vârtos, când am avea de ajuns de toate? Și aceasta iaste aieve, că am fi ca hiarăle ceale sălbateci, de-am mânca unul pre alalt. Pentru aceaea, împăratul păcii, Dumnezău, cu sila și fără de voia lor, au poruncit tuturor oamenilor să trebuiască și să să roage unul altuia și, în toate zilele, să ne închinăm și să dăm ziua bună unul altuia, întru întimpinarea noastră. Dară, de-ar fi luat și această legătură a dragostii dentru noi oarecarele și cine ar vrea pre lesne să iubească pre aproapele lui? Ce, pentru aceaea ne-au dat Dumnezău să avem toți un lăcaș și o casă toată lumea? Și o lumină ne-au aprins tuturor, soarele să ne lumineaze? Și un acoperemânt au tins, și ne-au învălit cu ceriul, și o masă pământul, și n-au dat celui bogat mai mult și celui sărac mai puțin? Ba, ce tuturor, într-un chip, ca să nu poată zice nimenea: „Că eu n-am priaten, nice rudenie, nici vecin. Într-aceaea, cum voiu să mergu să vorbesc, neavând nici o împreunare cu dânsul?“. Ascultă, să o știi, că nu să cade numai priaten către priaten să arate dragostea și cunoștința, ce, precum să află mădulariu către mădulariu. Că, precum nu putem să zicem „că nu-m trebuiaște mâna sau piciorul“, așa și cela ce zice că n-are omul lui, sau priaten, sau vecin. Și de acest lucru iaste numai să râză neștine, că, de n-ai măcară și rudă și priaten pe cineva, tot iaste om den firea ta. Și un stăpân are. – Pre

Dumnezău. Și în lume s-au născut, că, pentru bani, pre aceia ce nu sânt datori îl lăudăm, iară pentru dragostea, pre ceia ce sânt datori, pururea, îi iubim și-i lăudăm. Pentru aceaea, să poftim să avem dragoste către toți, iară deși poftеaște cineva să să despartă de tine, tu nu te despărți, nici să-i zici vreun cuvânt rău, adecă „de mă va iubi el, îl voiu iubi și eu“. Iară, de nu va vrea el, nicidecum, să te iubească, tu tot să arăți spre dânsul dragoste, ca să-l
45r întorci // către tine, că toți creștinii sânt ale tale mădulare, că mădulariul, când va să să despartă de la trupul omului pentru vreo nevoie sau vreo primejdie, ceva, facem meșteșuguri, în tot chipul, ca să-l aducem la loc. Așa să cade să facem și pentru fratele cel ce nu are dragoste, pentru că, atunce, ai plată mai multă de la Dumnezău, când îl tragi la dragostea ta, că ne porunceaște Domnul să chemăm spre prieteșug pre ceia ce nu pot să ni-l răscumpere, ca să să adaogă plata răscumpărării. Cu mult mai vârtos să cade să facem aceasta, pentru prieteșugul și dragostea fratelui nostru. De iubești pre cineva și te iubește și el pre tine, iată că-ț răsplătеaște datoria prieteșugului. Iară cela ce iubeaște și nu-l iubescu, îț face pre Dumnezău datornic, în locul aceluia, căci, când te iubeaște neștine, atuncea nu trebuiaște multă nevoință. Iară, când nu te iubeaște, atuncea are multă mulțimită pentru binele și ajutoriul tău. Pentru aceasta, dară, să nu faci leanea pricină nevoinței, nici să zici că: „De vreame ce s-au răcit dragostea ce avea spre mine, n-am nici o grijă de dânsul“, că rea neputință iaste, deaca să răceaște dragostea. Ce, tu, încălzeaște mădulariul acela ce s-au răcit, pentru că cel ce va să-l iubească alții trebuie să iubească și el pre ceia ce-l iubescu, că, deaca nu poți să aibi priatin și frate într-alt chip, poți, cu blândeațele, să dobândești. Iară, deaca nu ești vreadnic să chivernisești pre fratele tău, dară pre strein, când vei putea să-l aduci spre tine? Și aceasta, în ce chip se va face? Când vei vrea să nu se vestească numele tău de rău. Deci, pentru aceaea, nu grăi nici tu de rău pre altul. Dragu-ț iaste să te laude alții. Laudă și tu pre aceia.

Voia-ţ iaste să nu te grăiască de rău. Nu grăi nici tu pre alţii de rău. Vei să-ţ dea alţii milostenie. Fii şi tu milostiv. Voia ţi-i să-ţ iarte greşalele tale. Iartă şi tu pe ceia ce-ţ greşăscu ţie. Vei să nu-ţ facă strâmbătate. Nu lua nici tu ceale streine. Într-acest chip să fim spre vecinii noştri, în ce chip vom să fie şi ei spre noi. Că, în ce chip trupul, fără de suflet, nu să chiamă om, nici sufletul fără de trup, aşa nici dragostea cătră Dumnezău, deaca nu va avea şi dragostea celui de aproape şi de o credinţă cu el. Vei să odihneşti pre cineva. Eu nu te oprescu, numai să nu fie spre păreare rea a altuia. Şi să nu căutăm să ne folosim numai de la învăţăturile dascalilor, ce să ne strângem toţi la un loc, învăţând unul pre alalt. Dară, pentru ce să fii tu unul şi singur? Căci nu te nevoieşti să aibi priateni mulţi şi iubiţi? Căci nu eşti şi tu făcătoriu libovului? Căci nu câştigi priateni şi prietenie, care iaste mare laudă bunătăţii? Pentru că, în ce chip zicem că sânt oamenii răi ceia ce să tocmescu şi să împreună de facu rău, că şi pe Dumnezău mânie, aşijderea, şi celora ce sânt într-o împreunare cu dragostea şi să veseleaşte Dumnezău de dânşii le zicem că sânt oameni buni. Pentru aceaea, şi tu nu te împreuna cu cei mulţi spre rău. Fă priateni şi-i
45v cinsteaşte pre dânşii, / ca pre oamenii tăi. Şi, mai 'nainte de toţi, cinsteaşte pă preoţi şi pre mai marii bisearecii, că omul cel iubitoriu de pace să chiamă fiul păcii şi, cu multu mai vârtos, cel ce face priateni. Iară, încă, de să şi împacă cu ceia ce are vrăjbă, nu să cheamă numai fiul păcii, ce, încă, şi fiul lui Dumnezău, pentru că zice: „Fericiţi sântu făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezău să vor chema". Iară cela ce face vrăjmaşi şi nepriateni, niciodată nu iaste vreadnic de laude, că diavolul ne îndeamnă pre noi să ne învrăjbim unii cu alţii, ca să ne ducă în muncă, iară Dumnezău iubeaşte, ca să să mântuiască toţi oamenii cu lipsa. Diavolul împreună pre oameni cu noroiul bogăţiei şi nu-i lasă, nici noaptea, nici ziua, să să odihnească, iară Dumnezău de acea grijă multă şi fără minte opreaşte pre oameni şi le porunceaşte să strângă comoară în ceriuri, nu

den avuţia strâmbă, ce den osteneale direpte. Iară diavolul, după ostenealele şi nevoile lor ceale multe, nu numai cât nu poate să ajute celora ce au făcut voia lui în iad, unde să muncescu, ce încă aprinde şi para focului, şi arde mai tare pre ceia ce-l asculta pre dânsul, şi strângea avuţia cea nedireaptă a păcatelor. Iară Hristos ne-au poruncit că, de vom da şi un păhar de apă reace cui lipseaşte, nici acela nu-l va lăsa să piară fără de plată. Dară, cum nu iaste mare nebunie să nu iubim Stăpân şi Domnu blând şi dulce ca acesta? Şi să lăsăm pre acesta care iaste plin de toate bunătăţile şi să slujim tiranului, diavolul cel fără minte, carele, nici aici, nici acolo, nu poate să ajute? Ci nu vă pară rău, fraţilor, de cuvintele ce-am zisu, că şi eu iubesc pre cela ce mă iubeaşte, iară, şi când mă huleaşte şi mă mustră pentru îndireptarea vreunii greşale, atuncea mai mult îmi pare că mă iubeaşte, că cela ce laudă pe priatenul său, veri de ar face bine, veri rău, acela nu iaste priaten adevărat, ce iaste înşălătoriu şi făţarnic. Cându laudă pre cineva, pre cel ce face lucruri bune, sau îl huleaşte pre cel ce face lucruri reale, şi-l mustră în taină, adecă să fie osebi numai amândoi, atuncea iaste lucru de priatin credincios şi iubit. Şi când mă laudă vreun vrăjmaş al mieu, nicicum nu primescu, iară pe priatin, când mă ceartă, îl iubescu şi dragi îm sânt ranele lui, precum zice cuvântul cel filosofescu: „Mai credincioase sânt ranele priatenului decât sărutarea cea de bună voie a vrăjmaşului", pentru că vrăjmaşul, veri cu direptul, veri cu strâmbul, de ocăraşte şi mustră pre om, nu pentru folosul lui îi face acealea, ce ca să-i facă ruşine. Deci, fraţilor, iată că nu iaste, în toată lumea, mai bună tocmeală decât uniciunea şi dragostea, pentru că unul singur iaste înmulţit, adecă arată pre mulţi pren dragoste, că, de sânt doi într-un suflet şi iubiţi, între zeace nu iaste unul, ce iaste fieştecarele de dânşii înzecit. Şi, cercând, afli pre cei zeace într-unul şi pre unul în cei zeace, că, de-au şi vreun vrăjmaş de să apropie cătră unul dentr-înşii, ca când se-ar lupta cu cei zeace. Că fieşte-
46r carele // dentr-aceştia are câte 20 de mâni, şi câte 20 de

ochi, şi câte 20 de picioare, iară suflete au zeace. Iară, de-ar fi şi o sută, tot într-acesta chip ar fi. Şi singur cela ce-ar fi la Persia poate să fie şi în Râm, şi ce nu poate să facă firea omenească, iară dragostea poate să facă. Iară, de va avea neştine 1000 de priiateni sau 2000, socoteaşte, cu mintea ta, cât mai mult covârşescu lucrurile puterii ajutoriului. Şi aceasta iaste mai minunată decât toate, să să facă dentr-unul o mie. Ce, de vreame ce iaste atâta de bună dragostea, pentru ce nu câştigăm şi noi putearea şi ajutoriul dragostii? Macară de sânt priatenii tăi şi săraci, tot ai mai mult ajutoriu de la aceia decât de la cei bogaţi, pentru că cealea ce vei să zici tu pentru tine le zice priatenul tău. Direpț aceaea, cela ce are dragoste cu toţi niciodată nu pate rău, că-l păzescu atâţia voinici, ca pre un împărat, şi, într-acesta chip, de cei mulţi să facu luminate biruinţele dragostii. Şi, precum strunele alăutei, de sânt şi multe, iară, într-o unire a glasului săvârşesc viersul cântecului foarte frumos şi cuvios, aşa sânt şi ceia ce au dragoste între dânşii şi sânt adunaţi într-un gând cu dragostea, că dragostea, ce nu face priatenul celui adevărat? Câtă bucurie face priatenul cătră priatenul său? Câtă folosinţă, câtă pază? Că, de-ai zice întunearice de avuţii, nemica nu iaste potrivnic priatenului celui adevărat. Şi, în ce chip crinii cei albi şi trandafirii dau frumoasă şi minunată miroseală, în tot locul, cu floarea frumuseaţelor lor, aşa şi priatenii, macară în ce loc ar mearge, dăruiescu darul dragostii. Mai bine iaste să umble omul întru întunearec decât să n-aibă priaţeni, că nu arde fierbinţeala frigurilor trupurile, precum arde şi aprinde dorul sufletele priatenilor, cându să desparte unul de altul, că aşa iaste pohta dragostii cei adevărate, nu numai la cei ce sânt în faţă, ce şi la ceia ce lipsescu dă mai multă pohtă. De multe ori, şi în visuri îi vedem, şi vorbim cu dânşii, şi ne sărutăm cu dragoste, fără de saţiu, şi numai cu pomenirea priatenului să bucură neştine şi are veselie. Dară cela ce iubeşte pre Hristos, pre priatenul şi făcătoriul de bine cel adevărat, care au primit şi ne-au iubit pre noi, şi

pururea îl avem în mintea noastră şi în gândul nostru, unul ca acela nici o nevoie n-are, nici să teame de nimenea? Că, de ne arătăm groazneci spre toţi, când avem dragoste despre stăpânii şi oamenii cei mari, cu cât mai vârtos, de vom avea dragoste cu Dumnezeu, şi de va trebui să dăm şi bani şi trupurile şi, tocma, şi sufletul să-l dăm pentru această dragoste dumnezeiască, să nu ne pară rău. Că nu ajunge să arătăm numai cu cuvintele dragostea unul cătră altul, ci să să cunoască dragostea şi prin fapte, că Hristos, încă, nu ne-au învăţat numai cu cuvintele, ce şi cu lucrurile au arătat dragostea lui cătră noi. Pentru aceaea, să ne smerim pre noi, ca să ne aibă Dumnezău de grijă, că ceia
46v ce au grijă numai de dânşii, pre aceia Dumne / zău va să-i smerească. Deci, cine va să ştie cum şi în ce chip va iubi chiar pe priatenul său şi va să cunoască putearea liubovului, să alearge la făcătoriul aceştiia, la fericitul Pavel, să afle, şi el îl va învăţa câtă nevoie şi cât greu iaste a suferi neştine despărţirea priatenului celui credincios carele trebuie să aibă suflet viteaz. Că acest mare apostol al lui Hristos, carele au învăţat toată lumea şi au gonit den mintea lui tot fealiul de patimă şi, luptându-se, au agonisit toată nepatema îngerească şi cealealalte patemi omeneşti pre lesne le-au răbdat, ca un trup striin, adecă legăturile, închisorile, temniţele, lanţurile, stradaniile, bătăile, morţile şi tot fealiul de patimă rea, iară, despărţindu-se un suflet iubit de la dânsul, foarte tare să întristă şi mult să scârbi, că aştepta să afle pre iubitul lui apostol, pre Tit, în cetatea Troadei, şi nu-l află, şi îndată ieşi, şi fugi den cetate. O, fericite Pavle, şi de trei ori fericite, ce iaste aceasta ce făcuş? La stâlpu ai fost legat şi în temniţă închis, rane şi bătăi ai luat, şi den tot trupul tău cură sângele. Deci, acest apostol, Pavel, au venit în vestita cetate, în Troada, şi au aflat pe troaditeani chemaţi şi învăţaţi întru mărturia lui Hristos de apostolul Tit, şi era gata toţi să primească botezul, şi tu lepădaş atâta dobândă den mânile tale? „Adevărat, zice, că multă scârbă şi jale m-au cuprins şi toată mintea mea o turbură despărţirea

apostolului Tit". Văzuş câtă osteneală iaste să poată răbda neştine despărţirea iubitului său priatin? Câtă vitejie de suflet trebuiaşte? Pentru că nu ajunge să fie dragostea numai în suflet, ce trebuie şi mângâiare trupească, şi împreunare, şi vorbă cu îndrăznire. O, prieteşug şi dragoste fierbinte, Pavel, cel nebiruit în supărări, stâlpul cel neclătit, carele zicea: „Cine mă va despărţi de dragostea lui Hristos? Nici scârbe, nici gonire, nici despărţirea vieţii, ce toate le voiu răbda cu bucurie". Şi, oarecând, văzând lacrămile iubiţilor lui priateni pentru despărţirea lui, ce să despărţiia de dânşii, zicea către dânşii: „Ce faceţ aceasta, fraţilor, de plângeţ şi-m sfărâmaţ inima?". O, minunea mare, ce zici, fericite Pavle? Putură lacrămile priatenilor să zdrobească sufletul cel nebiruit întru supărări? „Adevărat, că mare iaste putearea dragostei şi dragostea aceasta mă stăpâneaşte şi mă biruiaşte, că alte scârbe, afară den dragoste, toate le voiu îngădui". Dară cine să nu se mire şi să să ciudească de sufletul cel viteaz şi întocma cu ceriul al lui Pavel? Că, fiind legat şi închis în Râm, trimitea scrisori la filipiseanii Machedoniei şi, cât iaste de departe de la Machedonia până la Roma, ştiu ceia ce-au mers dentr-un loc până la altul şi nici o opreală n-au făcut la pomenirea dragostii de ucenicii lui, ce, adeasea, trimitea cărţi pretiutindinea, la besearecele lui Hristos. Atâta iaste
47r puterea dragostii, câtu nu numai pre ceia // ce sânt de faţă şi aproape îi împreună, ce, încă, şi pre ceia ce să află departe îi adună şi-i împreună. Şi aşa să cade neştine să iubească pre cel ce-l iubeaşte, cât să-ş puie tocma şi sufletul pentru priatenul său. Pentru aceaea, nu iaste nemica în lume vreadnic şi tocma priatenului celui credincios, că, de veade pe priatenul său, să bucură, şi să veseleaşte, şi să roagă pentru dânsul, ca şi pentru el. Eu ştiu pre oarecare ce să ruga lui Dumnezău şi sfinţilor să ajute priatenului lui şi, apoi, să ruga pentru sine. Iar ştiu şi pre fericitul Pavel că da sufletul lui cu multă pohtă şi făgăduială, să între în iad, pentru priatenii lui. Pentru aceaea, dară, cel ce iubeaşte nu trebuiaşte să stăpânească

el, ci alţii să-l stăpânească pre dânsul. Cel ce iubeaşte nu trebuiaşte să-l dăruiască pe el, ci el să dăruiască altora, că trebuie să aibă pre priatenul lui datornic, şi să-l stăpânească priatenul lui, şi să o aibă aceasta de mare dar şi facere de bine. Şi nu-ţ pară că-ţ zicu pentru priatenii measelor, că, cine are priaten, precum zic eu, acela cunoaşte ce zicu, că, decât această viaţă trecătoare, mai dulce iaste priatenul, că mulţi oameni, după moartea priatenilor, nu voru d-icii să mai vieţuiască în lumea aceasta, că mai bine au pe priatenul lor decât lumina ochilor lor. Mai bine iaste noao să nu lumineaze soarele decât să ne despărţim de priatenii noştri, că, deaca are omul priateni, nici o voie rea n-are. Iară de ai vreun priaten şi cunoşti vreo vătămare sufletească de la dânsul, părăseaşte-te de priatenul acela, că, deaca ne doare vreun mădulariu, noi îl tăiem şi-l lepădăm, să nu strice şi pre cealealalte. Deci, cu multu mai vârtos să cade să facem pentru sufeltele noastre, că nu iaste alt lucru mai rău decât împreunarea şi dragostea cea vicleană, pentru că ceale ce nu le poate să le facă nevoia, poate prie<te>şugul să strice. Cine are pe priatenii împăratului vrăjmaşi nu poate să fie şi priaten împăratului, căci, când ne iubim pentru Dumnezău, atunci sântem datori cinstii lui, iară, cându nu ne iubescu alţii, El iaste, atunci, datoriu cinstii noastre. Pentru aceaea, dară, câţi nu lepădăm banii noştri cei trecători pentru Hristos şi, mai vârtos, pentru noi, să ne minunăm, aducându-ne aminte de dragostea lui Pavel ce au avut pentru Hristos, că nici pe Hristos nu iubiia atâta, cât iubiia ceale ce era pentru Hristos. Ci pentru dânsul iubiia acealea şi numai de una să temea, să nu cumva să cază den dragostea lui; aceasta avea mai groaznică decât munca. Deci, de vreame ce el era bucuros să între în matca focului, să să muncească pentru dragostea lui Hristos şi să fie lipsit de împărăţia ceriurilor, dară noi, carei nici de lumea aceasta nu vom să ne lepădăm, oare nu sântem vreadnici de osândă? Şi nici măcar de încălţămintele lui a ne atinge, atâta sântem departe de mărirea lui. Încă multe

avem a zice, dară vreamea au trecut, ce vom lăsa, de vom zice altă dată. Însă numai atâta mai zicem acum, că, în ce chip avem credinţa cea sfântă şi bună, aşa să avem şi
47v dragoste către toţi, şi către priateni, şi că / tră vrăjmaş, şi primirea oaspeţilor, şi răbdarea la supărările carele ne vin asupră. Să ascultăm şi să ne plecăm cuvintelor lui Hristos, să păzim sfânta beseareca, care iaste paza şi lumina ochilor noştri, să ne păzim de cugetele ceale reale, să nu ne îmbătăm, să nu ne învrăjbim unul cu alaltu, să nu mâncăm multu, ca dobitoacele şi hiarăle ceale sălbateci, să nu stricăm unul pre altul cu pârile şi cu vânzările, cum iubeaşte şi va diavolul, vrăjmaşul sufletelor noastre, ce să ne nevoim să plăcem lui Hristos, şi să veselim pre îngeri, şi să iubim unul pre alaltu, ca să dobândim împărăţia ceriului, în Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia e slava, în veaci, amin.

Cuvânt al 14 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoast. Pentru milostenia. Blagosloveaşte, Părinte

Cuvântul milosteniei, fraţilor, nu să cuvine numai bogaţilor şi boiarilor, ce şi săracilor şi mişăilor iaste foarte de folos şi de mântuire. Şi, de iaste cineva să să hrănească şi cu cerşutul, şi aceluia să cuvine mai multu acesta cuvântu, pentru că nici unul nu iaste atâta de sărac şi lipsit, cât să n-aibă măcară numai 2 mangări, că poate neştine, şi den puţin, să facă puţină milostenie şi să întreacă pre ceia ce dau multă, ca şi văduva aceaea. Că Dumnezău nu numără suma banilor celor ce să dau, ce numără mulţimea milosteniei ceaea ce să dă den bună voie. Şi aceasta trebuie să cunoaştem adevărat, că numai 2 mangâri au dat milostenie văduva aceaea, care numai acei 2 avea, iară nu-i păru rău de dânşii. Pentru aceaea, o lăudă şi Hristos, că nu socoti treaba averii, ce nevoinţa şi pohta. Că, de vom avea osârdie şi milă spre cei lipsiţi, nimica nu ne va

împiedeca sărăcia. Aşijderea, cându n-avem osârdie şi blândeaţe spre săraci, nici o folosinţă n-avem de binele şi de avuţia noastră. Pentru aceaea, bogaţii cei nemilostivi mai multă muncă vor avea decât săracii, pentru că nici binele avuţiei lor nu i-au îmblânzit să fie dumeasteci şi îndurători către săraci. Şi nu-m zice că unii au dat milostenie multă, că, de-au şi dat, n-au dat precum să cade, precum zice apostolul: „Cel ce miluiaşte cu blândeaţe, pentru aceaea, nu vor putea să scape de muncă". Deci, de vreame ce iaste aşa, poate vreun bogat să să spăsească?
48r Încă prea poate. Că şi Avraam au fost mai bogat decât // toţi oamenii. Văzuşi-i avuţia lui? Caută acum de vezi şi agoniseala primirii lui cei de oaspeţi, că i să arătă lui Dumnezeu, în amiază-zi, în chipul a trei bărbaţi călători. Şăzând el la copaciul Melanului* şi, îndată ce-i văzu, alergă de-i timpină pre dânşii şi-i primi cu multă bucurie şi veselie de la toată inema. Şi, iarăş, nu ştia că au fost Dumnezeu cel ce venise la dânsul şi, măcară că nu ştia, iară li să închină şi le zise: „De mă primiţi, stăpânii miei, pre mine, nevreadnecul, osteniţi până la sălaşul mieu cel trecătoriu". Văzuş ce lucru mare făcu cinstitul bătrân 'n-amiază-zi? Neşăzând supt vreun acoperemânt, ce, ca un striin şi călătoriu cel bogat şi de bună seminţie, marele patriarh Avraam, că-ş lăsă casa, şi muiarea, şi copiii, şi slugile, şi ieşi să vineaze şi tinse mreaja iubirei de oaspeţi, să nu cumva să scape şi să treacă vreun călătoriu sau vreun om striin neospătat de la casa lui? Ce socoteaşte ce face, nu trimise vreo slugă, că avea 318, pentru că ştiia că slugile sânt leaneş şi somnoroş, ce să temea să nu cumva să dormiteaze sluga şi să treacă oaspeţul şi va piarde vânatul, ci să duse el singur şi şădea lângă drum, în prigorîştea soarelui. Vezi pre Avraam, vezi pre bogatul cel adevărat? Ia spune-m, bogatule, suferi tu, măcară numai să vezi pre cel săracu, sau să-i răspunzi ceva, sau să grăieşti către dânsul, sau, de nu-i dai nemic, măcară să-l mângâi cu cuvântul? Şi să sculă Avraam şi să închină lor, iară nu

* În realitate, Mamvri.

cunoştea pre dânşii. Nu fu atâta minune, căci sluji lui Dumezău, ce, căce, cu necunoştinţa lui ceaea ce nu-i cunoştea pre dânşii, mai mult i să arătă osârdia primirei de oaspeţ. Chemă şi pre muiarea lui, ca să facă ospăţul împreună, că <a>şa să cade, soţiile şi bărbatul, cu fameaia, amândoi, să ospeteaze oaspeţii, sau post de-ar face, sau milostenie, au altă bunătate. Deci, chemându-o pre dânsa, îi zise: „Apucă curând de cearne cu sita şi frământă pâine bună, să ospătăm oaspeţii ce ne-au trimis Dumnezău". Iară iubitoarea de streini, Sara, îndată ascultă cuvântul lui şi nu-i stătu împotrivă cu cuvântul, nici-i zise, cum zic bogate fămei den vreamea de-acum: „Ia, caută acum, de vezi ce mă află pre mine de la bărbatul mieu? Au doară sânt eu muiare de morariu sau de pitariu să-ţ frământ eu pită? Eu am avuţia mea, şi zeastrea mea, şi atâtea roabe, şi nu zici acelora, ce-m zici mie?". Nu zise aşa cea ce era adevărat jupâneasă, ce, îndată, făcu porunca bărbatului ei. Unde vei să afli muieri ca acealea în ziua de astăzi? Oare sufere să facă porunca bărbatului lor? Ba, numai le vezi mânile lor împodobite tot cu aur, şi tot den lăcomie, şi luare de la săraci. Arată mâna Sarei, de vezi ce poartă şi cu ce iaste îmbrăcată? Cu milostenie, cu iubire de streini, cu dragoste şi iubire de săraci. Zise Avraam ei: „Nevoiaşte-te, curând, de frământă trei măsuri de făină curată, cu sita cea deasă". Aşa zise, şi el alergă la cireada vacilor. Împărţiră osteneala, ca să împarţă şi cununile de la
48v Dumnezău. Deci, junghe / viţelul îndată. Alergă bătrânul, ca un tânăr, căci că-l întăriia mintea spre dragostea iubirei de streini. Să fii văzut pre un domnu, de avea atâtea slugi, cum aducea viţelul şi nemică nu-l îngreuia, că-l iuşura osârdia ce avea. Deci, cela ce venise ce făgădui pentru plata ospăţului lui Avraam? Zise: „Întru aceasta vreame iară voiu să viu şi va să aibă Sara fiu". Văzuş ce roadă odrăsli iubirea oaspeţilor? Şi masa cum fu grasă? Cum fu de frumoasă? Cum să coapse strugurul mai 'nainte de vreame? Într-acest fealiu sânt roadele milosteniei. Pentru aceaea, să nu ne pară noao că să împuţinează avuţia

noastră, când dăm milostenie, că nu să împuţinează, ce să adaoge şi să înmulţeaşte. Nu să sfârşaşte avuţia milostivului, ce prisoseaşte, că iaste o neguţătorie cu dobândă, şi rodul şi sămânţa, şi, mai vârtos, amândoao dobândă, şi agonisita păzită să află. Că, cela ce umblă cu corabia pre mare multă nevoie rabdă. Aşijderea şi plugariul, la sămănătura lui, multă primejdie are, au de seacetă, au de vremi reale şi de ploi asuprite. Iară avuţia ceaea ce să pune în mâna lui Hristos stă neclătită de toate vicleşugurile, că nimenea nu poate să o hrăpească den mânile lui Hristos, ce stă în veacii veacilor, şi ne facu noao multă roadă, că, văzând Dumnezău că aicea nu rodeaşte, o ţine şi o păzeaşte, ca, după moartea noastră, să o luom cu multă dobândă. Şi, de vreame ce un om, când ia de la altul ceva, nu să arată nemulţemitoriu, ce răsplăteaşte celuia ce i-au dat acel daru, cu mult mai mult va să-i dea Hristos celuia ce i-au dat lui, că, de vreame ce Hristos, şi neluând nimica, dă, dară cum să ia şi să nu dea? Ascultă ce zice Solomon: „Cel ce miluiaşte săracul împrumutează pre Dumnezău". Văzuşi împrumutare minunată şi slăvită? Altul iaste cela ce ia împrumuta şi altul să face datornic şi plăteaşte datoria. Pentru aceaea, nu zise înţeleptul „că cel ce miluiaşte săracul dă lui Dumnezău, ce zise că împrumutează pre Dumnezău", ca să nu-i pară că va fi plata singură şi fără dobândă, că cunoaşte Dumnezău lăcomia noastră, că nesaţiul nostru pohteaşte, pururea, mult. Pentru aceaea, cela ce are bani nu va să împrumuteaze pre săracu, fără de chezaş, şi fără de zălog, şi fără de zapis. Pentru aceaea, văzând Dumnezău că nimenea nu împrumutează pre săracu, fără de chezaş, ce caută tot la dobândă, şi nici unul nu e milostiv şi să fie priatin săracului, iară săracul, de toate de aceastea iaste pustiu şi nemică semnu nu are să puie zălog sau chezaş, pentru aceaea, nimenea nu va să-l împrumuteaze, ce, văzându-l pre acesta Dumnezău că are greu den neomenia boiarilor, să puse pre sine la mijloc şi, pentru cel sărac întră chezaş, iară la împrumutătoriu să puse zălog. Pentru aceaea, zise înţeleptul: „Cel ce milu-

iaşte săracul împrumutează pre Dumnezău". Împrumutează, de multe ori, şi bogaţii, însă numai pre ceia ce le dau dobândă multă, zicând, adecă, că să ţin de cuvânt, iară pre
49r cei săraci nu-i împrumutează, zicând că // să plătescu rău. Pre Dumnezău, pre platnicul cel bun care ne dă, pentru una, o sută, şi iertare de păcate, pre acesta îl lăsăm, iară pre ceia ce nu ne dau nici capetele, cât le dăm noi, îi împrumutăm pre aceştia cu multă avuţie. Că, ia, spune-m, ce dobândă ne dă noao pântecele care lucrăm numai pentru dânsul şi strică toată viaţa noastră în stricăciune şi-n putreciune? Ce cinste avem noi den mărirea deşartă şi den mândrie? Numai zavistie şi scârbă. Ce ne dă scumpeatea? Numai griji şi nevoinţă multă. Ce dobândim den curvie, carea găteaşte matca focului? Viarmele cel neadormit. Dară, pre aceştia să avem noi datornici şi nu pre Dumnezău? Pentru aceaea, vom să piardem, nu numai dobânda, ce şi capetele, şi, încă, aşteptăm să dobândim şi munca de veaci. Pentru ce, dară, frate, nu dai bani împrumut celui ce ţi-i dă toţi, încă şi mai mulţi? Au doară zici că va zăbovi până a-ţ plăti? De multe ori dă Domnul şi într-această viaţă, că adevărat iaste cuvântul care zice: „Ceareţ întâiu împărăţia ceriurilor şi aceaste trecătoare toate vi se vor da voao". Iară, de va şi zăbovi până a-ţ da banii, vei să aibi mai multă dobândă. Şi aceasta o vedem la ceia ce împrumutează, că le sânt dragi ceia ce zăbovescu cu datoria, pentru că li să adaoge dobânda, iară cela ce dă datoria, de să plăteaşte curând, el scurtează den dobândă. Deci, de vreame ce pentru oamenii carii ne sânt datori nu ni să pare cu greu, când ne zăbovescu cu banii, căci ne meşteşuguim ca să să adaogă dobânda, dară, pentru Dumnezău, de ce să fim aşa slabi de inimă? „Cel ce miluiaşte pre sărac împrumutează pre Dumnezău." O, milostivire mare şi iubire de oameni, că te împrumutezi şi tu, Domnul mieu, de la noi, slugile tale, pentru milostenia săracilor. Dară, în ce vreame vei să ne plăteşti? Întrebi când şi unde va să-ţ plătească datoria şi dobânda? Când va şedea Fiul omenescu pre scaunul slăvii lui, şi va pune

oile den-a direapta şi caprele den-a stânga, şi va zice celor den-a direapta lui: „Veniţ, blagosloviţii Părintelui Mieu, de moşteniţi împărăţia ce iaste gătită voao mai 'nainte până a nu face lumea". Pentru carii o zice aceasta? Pentru creştinii cei milostivi. „Că am fostu flămând şi mi-aţ dat de mâncat, însetat şi m-aţ adăpat, gol am fostu şi m-aţ îmbrăcat". „Dară, pentru ce, Doamne Hristoase, nu-ţ aduci aminte de alte bunătăţi, ce numai de milostenie?" Iară Domnul zice: „Nu judec eu păcatul, ce neomenia voastră osândescu. Că, având voi o iarbă ca aceasta, doftorească, de mult preţ, mântuinţă sufletului vostru, adecă milostenia, carea spală păcatele voastre şi lăsat atâta bine şi atâta plată, că nu pentru aceasta ţ-au dat Dumnezău avuţie şi bani, ca să-i cheltuieşti în mâncări şi-n băuturi şi-n lucruri fără de leage, ce ca să-i cheltuieşti la milostenii şi la alte lucruri bune, ce plac lui Dumnezău". Că, doară, nu dai ale tale, ce, den carele ţi s-au încredinţat, de ţi s-au dat
49v să fie de săraci, macară de-ar fi şi den direaptele ta / le osteneale şi trude sau den moşenirea părinţilor tăi, pentru căci să nu ţi să fie poruncit cumva, pentru multă mila lui Dumnezău, să dai milostenie dentr-ale tale şi, apoi, tu le socoteşti acealea că sânt ale tale şi faci milostivirea lui Dumnezău pricină necunoştinţei. Că au n-ar putea Dumnezău să le ia de la tine şi să le dea altuia? Ce nu va să o facă aceasta, ce te lasă în voia ta să faci cinste săracilor. Pentru ce, dară, nu dai nimănui milostenie? Au ai necredinţă că nu o vei lua iarăş? Dară aceasta, cum poate să fie? Că, de vreame ce Dumnezău dă şi celuia ce nu dă nimănui, dară, cu cât mai vârtos să nu dea celuia ce iai de la el? Că, pentru aceaea, au împărţit Dumnezău şi-au dat ţie mai mult decât altora, nu pentru să le cheltuieşti fără de cale, cu curviile, cu beţiele, cu lăcomiile bucatelor, cu haine scumpe şi cu alte lucruri pietoare, ce ca să împarţi săracilor. Că, de vei ţinea mai mulţi bani decât ţi-ar fi treaba ta şi vei cheltui fără ispravă, să ştii bine că vei să aibi acolo, în iadu, multe şi reale munci. Văzut-am pre mulţi ajungând până la atâta neomenie, că, pentru

puţină leane, nu socotesc pre săracul cel flămându şi zicu către dânsul că: „Săntu departe de casă, sărace, şi sluga nu-m iaste aici, să-l trimiţu să-ţ dea de mâncat". O, nemilostivire, şi neomenie, şi leane mare, că, cu cât nu s-ar cădea să să lenevească nimică, măcar de-ar fi şi zeace mile de loc, de vreame ce-ar fi şi plata mai multă, el acolea să leneaşte, căce, că pentru cealea ce dai, numai o plată iai. Iară, cându osteneşti şi tu cu dânsul, atunci, şi pentru osteneale, mai iai şi altă plată, că şi pre Avraam, pentru aceasta îl lăudăm mai multu, că avea 318 slugi şi nici pre unul nu-l mână să meargă la cireadă, ce el singur, măcară că era bătrân şi slabu, iară îndată alergă la cireada boilor şi apucă viţelul. Pentru aceaea, şi tu, măcară de-ai fi boiariu cât de mare, nu-ţi fie ruşine a sluji săracului, singur, cu mânile tale, că lui Hristos nu-i iaste ruşine a tinde mâna lui să ia milostenia săracului, iară ţie îţi iaste ruşine să-ţ întinzi mâna, să-i dai un banu sau o pâine. Dară nu iaste aceasta mai mare ruşine? Că, de vreame ce dobândeşti împărăţia ceriului pentru un paharu de apă reace ce dai celui neputincios, dară, când îl vei chema şi la casa ta, şi să-l pui la o masă cu tine, şi-l vei odihni, ia, spune-m, câtă roadă bună vei să dobândeşti? Pentru aceasta, dară, să nu ne fie ruşine a slujirea şi a mângâiarea spre săraci, că, făcând noi aceasta, ni să sfinţesc mâinile noastre şi, atunce, deaca le vom rădica către rugă, îndată le veade Dumnezeu, şi să milostiveaşte, şi pofta noastră ne-o dă şi o plineaşte, pentru că banii, când să dau, sânt ai tuturor, iară să slujască neştine, cu mânile lui şi cu osârdie mare, săracilor, aceasta iaste a unui suflet mare şi viteazu. Că, de vezi pre cineva ajutându-ţi la lucrurile ceale lumeşti, adecă la judecăţi sau alte nevoi să ostenească pentru tine, oare, cându-l vezi altă dată, nu-i ieşi în timpinarea lui şi te
50r bucuri // de el, cu multă dragoste, şi-i dai şi daruri, şi-i eşti ca o slugă a lui cumpărată? Dară, când vezi pre Hristos venind, căci te leneveşti a-i ieşirea în timpinare şi a-i slujirea cu toată inema? Că, deaca nu primeşti pre cel striinu, ca pre Hristos, încai nu-l mai primi, că de ia plată

cel ce dă un păharu de apă reace, dară cel ce va da bani şi haine, oare nu va avea mai mare plată? Adevărat, nu iaste putinţă să n-aibă, pentru că, unde iaste darea binelui şi milostenie, acolo iaste şi darul lui Dumnezău şi, niciodată, nu să mai împuţinează, nici mai scade. Iară, unde iaste şi dare de haine, şi de bani mulţi, şi de alte bunătăţi, de toate, câtă plată va să fie de la direptul Judecătoriu? Însă, numai cunoscu că aceastea, şi altele ca aceastea, de multe ori, aţ văzut şi aţ învăţat, ca să faceţ măcar cât de puţin bine. Dea Dumnezău să faceţ şi mai multe bunătăţi, că multă nesocoteală şi mare nebunie iaste. Cându vom să cumpărăm vii şi ţarine, cercăm, cu multă nevoinţă, să fie pământul bun şi roditoriu şi, acum, vedem înaintea noastră, în loc de pământu, ceriu. Şi să nu ne cumpărăm acolo sat sau lăcaş şi, de acolo, să aşteptăm roada ostenealelor noastre? Ia, spune-m, de ţ-ar zice cineva că, într-acestu an, va să să răsipească această cetate, oare vreare-ai să zideşti casă într-aceaea cetate ce va să să rumpă şi să cază? Ba. Dară cetatea aceaea a ceriului nu te temi că se va strica? Pentru aceaea, să nu zidim într-această lume în carea vor să să strice, nu numai cetăţile şi casele, ce toată lumea, ce, încă, ce zic eu, că vor să cază, că, mai 'nainte până a nu cădea, vom muri. Pentru aceaea, mai bine iaste să zidim case în ceriu, de vreame ce acolo nu ne trebuie ziditori, că, acolo, mânile săracilor, nu numai case ca aceastea zidescu, ce, încă, moştenescu şi împărăţia ceriurilor şi multă îndrăznire ne fac către Dumnezău, la atâta înălţime suie pre om milostenia. Şi, în ce chip o împărătească, când va să între în olatele împărăteşti, nici un portariu nu cutează să întreabe cine iaste sau unde va să meargă, ce toţi boiarii curţii aceiia o primescu cu bucurie, aşa şi pre cei milostivi, fără de nice o oprealeşte, îi duc la scaunul împărătesc, că Dumnezău foarte tare iubeaşte milostenia şi lângă dânsul să află. Pentru aceasta zice *Scriptura*: „Stătu împărăteasa de-a direapta ta". Fata cea întâiu a lui Dumnezău iaste milostenia. Milostenia aceasta plecă pre Dumnezău de să

făcu om ca să mântuiască pre om. Pentru aceaea, veri ce cearere ar ceare de la Dumnezău şi Părintele pentru ceia ce fac milostenie, îndată primeaşte darul cearerii. Atâta de mare cinste şi îndrăznire are milostenia înaintea lui Dumnezău, că, nu numai păcatele omului celui milostiv le spală, ce, încă, şi moartea o goneaşte. Şi, cine adeverează aceasta, cum că milostenia stăpâneaşte toate şi biruiaşte şi pre moarte? Că noi vedem că mor toţi oamenii şi nici unul nu poate să scape de munca morţii. Nu fii, frate, necredincios, ce află den lucrurile ceale ce s-au făcut
50v dentr-însa şi câtă pu / teare are milostenia, de biruiaşte şi pre moarte. Ascultă. În Iopia era o fată fecioară, şi făcea multă milostenie la toţi, şi o chema Tavita, carea avea numai un lucru, neîncetat să facă milostenie, în toate zilele, şi îmbrăca văduvele şi săracii, şi alte mângâieri şi odihne făcea la toţi săracii. Apoi să bolnăvi fata greu şi muri. Ce făcură, dară, văduvele şi ceialaţi săraci ce avea binele ei? Nu lăsară să o îngroape, ce trimiseră de aduseră pre apostol Petru şi alergară de-l întimpinară văduvele, plângând, şi-i arăta lui bunătăţile şi milosteniile, câte făcea fecioara cu dânsele, şi una arăta îmbrăcămintea ce-i dedease, alta cămaşa, alta măhrama, alta încălţămintele. Atuncea, Petru, văzând atâta milostenie, şi, mai vârtos, lacrămile săracilor şi a văduvelor, plecă genuchele sale la pământ şi făcu rugă pentru văduve, apoi, întorcându-se cătră trupul cel mortu, zise: „Tavita, scoală-te!". Iară ea deşchise ochii ei şi, deaca văzu pre Petru, şezu. Iară Petru o luo de mână şi o râdică, după aceaea chemă pre văduve şi pre toţi ceia care sta acolea şi o deade pre dânsa lor vie. Vezi câtă iaste de multă bunătatea milosteniei şi plata văduvelor, pentru că ce fealiu de daruri deade fecioara aceaea văduvelor? Dară, cu cât mai mult răsplătiră eale aceiia? Că mărirea milosteniei nu să aleage den mulţimea banilor, ce den osârdia celora ce-o dau pre dânsa. Cu adevărat, în credinţă, zic, mult pot picioarele sfinţilor, când întră în casa cuiva, că nu blagoslovescu numai pre oameni, ce şi pământul ce-l ce calcă pre el îl sfinţescu,

aducând şi dăruind multe şi mari bunătăţi credincioşilor, că orbiciunea cea de fire o îndireptează, neputinţa şi foamea o dezleagă, şi multă ieftinătate şi avuţie aduc credincioşilor. Pentru aceaea, şi picioarele prorocului Ilie, întrând în casa văduvei aceiia a căriia îi învise copilul, minunată şi prea slăvită bunătate arătară, că făcură picioarele prorocului casa văduvei arie plină de grâu şi borcanul cel de vin îl făcură corită, care, pururea, era tot plin. Prileju nou să făcu atuncea, deodată, împreună, şi a sămănăturii şi a secerăturii. În ce chip să făcu? Că primi văduva pre direptul cu un pumnu de făină, semănă făină şi seceră făină. Şi vasul cel de unt-de-lemn izvorâia mulţime de unt-de-lemnu. Nu-i trebuiră părechi de boi, nici plug, să are, nici ploaie, nici vânturi cu suflare bună, nici seacere îi trebui, nici arie să aducă să puie znopii, nici să-i triere, nici vântu îi trebui să vânture, nici moară să macine, ce, într-o mică de ceas, să aflară aceastea toate în casa văduvei. Într-acesta chip sântu darurile sfinţilor. Aceastea daruri dăruiescu picioarele sfinţilor şi, încă, mai multu decât aceastea dau. Ce, pentru ca să nu să lungească cuvântul, atâta pre puţin ţine minte pentru darurile sfinţilor, în ce chip îi cinstim, acest fealiu de daruri ne aduc ei noao. Aşijderea, iarăş, deaca nu-i vom cinsti, mare
51r muncă ne // agonisescu, şi focul cel veacinic mai denafară. Iară, ce zice cel ce să împrotiveaşte cu cuvântul? Acela au fost Petru şi acela au fost Ilie. Ce grăieşti, o, omule? Dară, de-au fost Petru şi Ilie, au n-au avut şi ei aceasta fire ce avem şi noi? Au nu s-au născut şi ei într-această viaţă, ca şi noi? Nu s-au hrănit şi ei cu acest fealiu de hrană? N-au vieţuit cu lucrurile lumii, ca şi noi? Şi, mai vârtos, încă, unii din svinţi n-au luat muieri, şi au făcut copii, şi unii au învăţat meşteşuguri lumeşti, şi alţii, iarăş, n-au petrecut într-adâncul şi în fundul răutăţii? Adecă, unii au fost vameş şi alţii gonitori beseaTrecii lui Hristos. Iară, deaca s-au pocăit, mult daru au dobândit de la Dumnezău, că unii dintr-acești apostoli au sculat morţi, ochii orbilor au deşchisu, stricaţii au curăţit, şchiopii i-au îndireptat, dracii

den oameni i-au gonit, şi alte vindecări, tămăduiri multe făcea întru bólnavi. (Oare avear-ar vreo cale răspunsul vostru?) Iară, de vei cerca viaţă şi petreacere, şi acum să află la cei ce vor şi părăsire de răutăţi şi primire de ascultare. Care sânt aceastea? Că şi Hristos nu dă biruinţele şi cununile, aşa numai, pe'ntreg fiecui, ce celora ce-au ostenit şi-au făcut poruncile lui. Pentru aceaea, zice: „Veniţi, blagosloviţii Părintelui Mieu, de moşteniţi cea gătită voao împărăţie de'nceputul lumii. Cum ar zice mai 'nainte, până a nu face lumea, nu că doară aţ făcut minuni, ce pentru căci am fost flămându şi mi-aţ dat de-am mâncat, însetat-am şi m-aţ adăpat, strein şi m-aţ primit în casele voastre". Deci, de le întăriia acealea darul lui Dumnezău, adecă minunile, iară nici aceastea nu ne sânt de stricăciune, însă nici cuvânt de răspuns nu ceare de la noi, când va să ne cerceteaze pentru păcatele ce-am făcut, ce numai cu viaţa cea dumnezeiască şi fără de minuni veţ lua cununile, iară viaţa cea rea şi fără-de-leage nu va putea să scape de muncă. Pentru aceaea, dară, să facem bunătăţi, nu minuni, care bunătăţi pot să ne folosască şi noao, şi vecinului nostru, adecă milostenia, rugăciunea, postul şi alte bunătăţi toate. Cu aceastea toate are puteare milostenia, căci că, deşi pofteşti fără de milostenie, nu socoteaşte acea osteneală postu, ce, mai rău te face decât lacomul şi beţivul, încât iaste mai rea răutatea şi neomenia desfătăciunii. Încă, ce zicu eu, postire? Că, de va şi avea cineva şi feciorie, denafară va sta de casa mirelui, neavând milostenie, macară că nu iaste altă bunătate întocma cu fecioria, pentru că fecioria să asamănă îngerilor la curăţenie, care lucru nici de nevoie nu veniră la leage, de vreame ce covârşescu preste fire. Deci, de vreame ce să gonescu afară den casa mirelui cei ce au feciorie, pentru căci n-au milostenie, precum să cade, cu bună minte, iată, dară, că, fără milostenie, nu poate nimenea să afle iertăciune păcatelor lui. Iară, nici în ceale lumeşti nu poate neştine să vieţuiască singur, ce şi meşterul, şi războinicul, şi lucrătoriul de pământ, şi neguţătoriul ostenescu pentru

51v folosinţa a multora / şi, încă, mai vârtos, pentru vecinul lor. Iară, mai mult decât aceastea să cade să facem pentru lucrurile ceale sufleteşti, că mai bine iaste să vieţuiască omul într-acesta chip, decât să vieţuiască numai pentru dânsul şi de alţii să nu-i fie aminte, că unul ca acela nu să chiamă om, ce iaste neom, că strânge numai pentru dânsul. Şi unul ca acela asamănă unui şoarece orb ce găureaşte pământul, şi în sus şi în jos, şi să asamănă cu lacomul, că-i pare că nu se va mai sătura, de nu va întoarce tot pământul. Aşa iaste şi cela ce lăcomeaşte totdeauna, pentru ca să să îmbogăţască, ce, totuş, iaste el, apoi, sărac şi cerşetoriu în toată viaţa lui. Pentru aceasta, veri cine va să să îmbogăţască, să să facă săracu întâiu, pren milostenie şi, apoi, va fi bogat, şi aicea şi acolo, să împarţă săracilor cea ce prisoseaşte preste treaba lui, ca să strângă bogăţie neputredă şi multă în ceriu. Iară, de-ţ pare aceastea că sânt cu greu şi fără cale, caută la lucrătoriul cel de pământu, că nici el nu poate face pâine multă, de nu va sămăna tot cât va avea şi, încă, de multe ori, să şi împrumutează de seamănă şi râsâpeaşte grâul. Dară tu, frate, pentru căci nu dai celora ce trebuie să sameni ca să seaceri roadă sufletească multă şi fără de moarte? Iară el zice: „Dară cum să pociu face aceasta, că eu am copii şi pohtescu să-i las în urma mea bogaţi şi boiari". Dară, pentru ce îi faci şi săraci şi cerşatori? Că, de le şi laş loru toată avuţia ta, iarăş la pază slabă şi neîncuiată îi pui de să păzescu. Iară, de-ai lăsa pre Dumnezău ispravnic şi moşnean împreună cu dânşii, le-ai lăsa întunearece de comori. Pentru aceaea, cându vei să laşi avuţie multă copiilor tăi, lasă-i în grija şi-n pronia lui Dumnezău, că au doară Dumnezău nu te-au făcut şi pre tine? Adevărat, şi trup şi suflet ţi-au dat, şi te-au zidit, şi viaţă şi sănătate ţi-au dăruit. Deci, cându te va vedea şi el că araţi cătră dânsul atâta cinste şi cătră săraci primire şi dragoste, cum nu va deşchide atunce avuţie multă să dea copiilor tăi? Pre Ilie îl hrăni văduva aceaea, cu puţină făină, şi el, de vreame ce văzu pre acea muiare milostivă că-i fu milă, şi-l cinsti mai mult pre

dânsul decât pre copiii ei, şi poftiia mai bine să-i moară copiii ei de foame decât să nu ospeteaze pre striin, îndată arătă casa ei arie plină de grâu şi corita de vin. Deci, socoteaşte, cu mintea ta, câtă cinste şi bucurie va să-ţ arate ţie Stăpânul lui Ilie. De ţi-e voia să laşi copiii tăi bogaţi, lasă-le lor pre Dumnezău datornic, că copiii, de-ţ vor lua banii, nu ştiu în ce chip să-i păzească sau unde îi vor da. Ce, de vei apuca tu mai 'nainte şi-i vei da împrumut lui Dumnezău pren săraci, le va rămânea lor comoara avuţiei nefurată şi va fi plata foarte pre iuşor şi, încă-ţ va şi mulţemi. Datornic să face noao Dumnezău şi mai bine iubeaşte pre ceia ce-i dau împrumut şi le iaste datoriu decât pre ceia ce nu le iaste datoriu. Deci, pentru aceaea, de ţi-e voia să aibi pre Dumnezău priaten, fă-l datornic copiilor tăi, că nu să bucură atâta de mult cel ce împru-
52r mutează pre da // tornicii lui, cât să bucură Dumnezeu, când iaste datoriu. Şi, de oamenii ceia ce nu le iaste datoriu el fuge şi-i sântu urâţi, iară de ceia ce le iaste datoriu îi iaste grijă de dânşii şi-i iubeaşte. Dară, pentru ce să dai avuţia ta celor bogaţi? Că, iată, Hristos, adecă săracii, stau gata şi aşteaptă să ia banii tăi, să-i păzească şi să-i adaogă şi, cu multă mulţimită, să ţi-i plătească, că, din mâna lui Hristos, nimenea nu poate să-i apuce. Şi nu păzeaşte banii, numai câţi îi dai, ce, încă, pentru dinşii, te izbăveaşte şi pre tine den nevoile trupeşti şi sufleteşti ce-ţ vin asupră, pentru că oamenii, cei ce iau avuţia să o păzească le pare că ne fac bine căci o păzesc. Iară Hristos nu face aşa, că nu-i mulţimeşti tu, ce, încă, el îţi mulţimeaşte şi mărturiseaşte că i-au luat de la tine. Aşijderea, cela ce-ţ păzeaşte avuţia ceare plată de la tine, iară Hristos mai multu îţ plăteaşte ţie, că, pentru aceaea, ţi-au dat Dumnezău banii, ca să-i dai şi tu altui om, ca să-i aibi temeinici, că, până îi ţii tu singur, nici ai tăi nu sânt, iară, cându dai şi altuia, atunce şi tu iai dentru avuţia ta. Şi, în ce chip dă un tată unui copil al lui bani puţintei şi-i zice să-i păstreaze bine, să nu-i ia cineva, apoi îi dă şi slugă pentru mai multă pază, aşa face şi Dumnezău şi zice: „Dă

celui ce-i trebuiaşte, ca să nu ţi-i ia altcineva, au vreun năpăstuitoriu, sau vreun fur, sau diavolul, cum au luat oarecând şi ai lui Iov, sau singură moartea ţi-i va lua. Că, până ţii tu banii, nu-i ţii bine, iară, de mi-i vei da mie, lui Dumnezău, pren săraci, eu ţi-i voiu păstra toţi şi deplin, cu multă pază, că nu-i iau ca să-i stricu, ce pentru să-i adaog, să-i mai mulţescu şi să-i ţiu, să ţi-i dau în vreamea aceaea a judecăţii, că atunce nu iaste niminea să te împrumuteaze, nici să te miluiască". O, bogatule, căci osteneşti în deşărt şi ascunzi avuţia ta să nu o ia săracii? Ce te mânii, cându îţ ceru săracii? Au doară cheltuieşti dentr-ale tale? Ale lui Dumnezău şi Părintelui lor cer, iară nu ale tale, că avuţia nu s-au născut împreună cu tine. Ce dă cealea ce ai luat, că nu ţi s-au poruncit numai tot să iai, ce să şi dai, căci dai avuţia ta pământului? Dă, zicu-ţi, avuţia ta în mâna mea, au n-ai mai bun credincios pre Făcătoriul pământului decât pre pământul cel fără suflet? Zici că am dat. Adevărat, ai dat, dară n-ai dat cum să cade, pentru că zice apostol, că pre dătătorul cel blând îl iubeaşte Dumnezău, că atuncea vei să răspunzi, când nu vei să aibi, nici poţi să agoniseşti nici un priatin, nici ajutoriu pre nimenea, macară la întunearice de oameni de-ai fi dat, pentru că sânt şi alţii flămânzi şi n-ai a răspunderea nemica. Pentru aceaea, nici bogatul să să înalţe cu firea şi să să mândrească căci au dat milostenie multă, nici săracului să-i pară rău căci au dat puţină, că, de multe ori, dă cel sărac mai multă milostenie decât cel bogat, că milostenia cea multă şi cea puţină nu să socoteaşte la măsura dării, ce la buna voinţă,
52v şi după putearea avuţiei, / şi stăpânirea celor ce dau. Că, tu, bogatule, hrăneşti pre ceia ce te laudă preste măsură, pentru că cheltuieşti ca dentr-o fântână ce izvoarşte tare, numai ca să te laude în deşertu, şi tu te bucuri şi te veseleşti. Iară, deaca vezi pre sărac, te temi tare să nu sărăceşti. Dă, omule, celui ce iaste sărac, iară nu jucătorilor, ca să nu pierzi cu banii tăi, să duci la muncă şi sufletul tău şi al aceluia, pentru că tu, cu cinstea ta cea preste măsură, eşti pricină perirei lui, că, de-ar şti jucătorii

că nu-ţ trebuiescu ţie şi iaste meşteşugul lor fără dobândă, ar lăsa şi ei acel meşteşug drăcescu, ca să nu meargă în muncă pentru tine. Omul cel orb, deaca ia milostenie, el veade, şi trage pre cel ce l-au miluit, şi-l duce împărăţia ceriului. Şi cel ce să împiadecă, acia şi colea, şi cade în gropi, acela-ţ iaste ţie povaţă la suitul ceriului, pentru căci că, deaca nu faci milostenie pentru vedearea oamenilor, macară toată lumea de te-ar vedea, ca şi când nu te-ar vedea nimenea, căci n-ai făcut ca să te laude, că n-au zis Hristos: „Nu faceţ milostenia voastră numai înaintea oamenilor", ce au zis ca să nu vă arătaţi lor cu laudă. O, ce mare vrednicie are sărăcia, că să închipuiaşte Dumnezău în chipul ei şi să ascunde într-însa, că săracul tinde mâna, iară Dumnezău iaste care primeaşte. Când ţi se întâmplă vreo pagubă, ceva, sau scârbă, sau boală, sau furtişag, sau strâmbătate, sau altă primejdie rea, dă milostenie şi mulţemeaşte lui Dumnezău, căci ţi s-au întâmplat supărare ca aceaea şi vei vedea că-ţ va veni îndată mult daru de la Dumnezău, că atâta iaste dobânda cea sufletească, că, macară de iaste şi puţină, iară tot iaste de folos, cât poate să acopere toată paguba trupească, în toată viaţa. Şi, de nu creadeţ, ispitiţi şi veţ cunoaşte slava şi pronia lui Dumnezău. Iară, o, leane mare şi fără de minte şi neomenia noastră, că, în toată viaţa noastră, cu păcate şi vicleşuguri petreacem, că, deşi facem cândva vreun bine, şi acela îl facem ca slugile ceale nemulţemitoare şi fără de minte, cu multă neguţetorie şi precupie! Pentru că cercetăm cu de-adinsul ce plată şi ce dobândă vom să avem, adecă socotind cu mintea noastră, oare avea-vom ceva plată pentru cealea ce facem? Şi, însă, de nu le-am face pentru nădeajdea plăţii, multă plată am avea, că să cade toate, veri câte vom face, pentru Hristos să le facem. Şi să nu le facem pentru nădeajdea plăţii, de vreame ce Dumnezău, când ne-au făcut pre noi, de-nceput, nici un lucru bun nu avem cu noi, iară el îndată ne-au dăruit atâtea şi atâtea bunătăţi. Dară ceia ce ostenescu şi rabdă multe pentru Dumnezău, oare ce bine nu le va dărui, şi aicea şi

acolo? Adecă, întunearice de plăţi le va da. Noi, cu multă nevoie, cheltuim pentru noi puţină avuţie, iară iubitoriul de oameni, Dumnezău, au dat pentru noi, ceşti osândiţ, şi pre Fiul lui cel singur, Unul născut. Iară, însă, şi noi, de multe ori, pentru dragostea priatenilor noştri, păţim nevoie, şi primim pagubă, şi alte patemi reale suferim,
53ʳ iară pentru dragostea lui // Dumnezău nici puţin argint nu dăm. Dară, cum nu iaste aceasta rea neomenie şi necunoştinţă? Că Hristos, şi sufletul lui l-au dat morţii pentru noi, şi cinstitul lui sânge l-au vărsat pentru noi, nemulţemitorii, iară noi nu vom să vărsăm banii noştri cei putrezi pentru Hristos, ce treacem pre lângă Dânsul şi-l lăsăm gol, striin şi flămând. Dară, cine va putea să ne scoaţă den munca cea ce va să fie? Alt nimenea, fără numai Dumnezău, ce noi înşine meargem la muncă, că, de ne-am aduce aminte fieştecare de răspunsul şi cuvântul cel ales al judecăţii, nu ne-am osândi pre noi să meargem în munca focului. Hristos s-au dat pre Dânsul morţii pentru noi şi săracul moare de foame, iară noi ne facem a nu-l vedea şi fugim de Dânsul, că necum bani sau argintu de-am avea să dăm, ce mii de suflete de-am avea, să cade să le punem toate pentru Dumnezău. Căce, când trag pre cineva dentru noi vinovat şi-l duc să-l spânzure sau să-l înţeape, oare n-ar pohti mai bine să dea toată avuţia, câtă ar avea, numai să scape de moarte? Şi, încă, i-ar părea că-i iaste în dar. Acum, dară, să cunoaştem că şi pre noi ne trag şi ne ducu pre calea osândii, să ne ducă în matca focului celui nestinsu, ce să dăm măcar jumătate den avuţia noastră, să ne izbăvim den muncă. Iară noi ţinem, numai fără ispravă, avuţie nedireaptă şi bani, care nici sântu ale noastre să le dăm. Dară, ce răspunsu vom să avem şi ce iertăciune, şi într-această lume şi în ceaialaltă? Cându ne vom lipsi de viaţa cea veacinică? Că, de vreame ce neştine, de multe ori, îş dă toată avuţia lui pentru cinstea şi boieria ceastă lumească şi trecătoare, cându va să să scape aici, într-această lume, de acea boierie şi cinste, măcar, că nici aici nu stă multă vreame, că mulţi,

până a nu muri, îş pierdu cinstea şi boieria. Aşijderea, alţii, pentru această cinste trecătoare, îş pierdu şi viaţa. Ce însă aceastea le-am văzut, şi le-am păţit, şi tot ne nevoim pentru mărirea şi cinstea cea deşartă. Ce, de vreame ce noi, oamenii, pentru aceastea păţim atâtea răutăţi, dară pentru slava cea stătătoare şi veacinică, oare ce lucru vom să avem mai rău, deaca nu vom da nici puţini bani, să o dobândim? Că nici aceia nu vor fi ai noştri, carei, mai apoi, vrându şi nevrând, vom să-i lăsăm aici şi, fără de voia noastră, de-i vor ţinea alţii şi să voru lăuda cu dânşii. Deci nu sânt aceastea lucruri ale nebuniei şi ale beţiei, care aceastea şi, fără de voia noastră, ni le iau alţii? Dară, pentru ce să nu le dăm săracilor, până săntem vii şi ne sânt ochii deşchiş, ca, după moartea noastră, să-i avem cu noi şi, fără de voia noastră, neclintiţi? Ce noi, numai ce cumpărăm robi, şi cai, şi catâr, şi-i împodobim cu rafturi de aur, iară pe Hristos îl vedem gol, şi flămând, şi strigă pre la uşile noastre, şi tinde mâna, şi nimenea nu-l miluiaşte şi, nu numai atâta, ce încă, cu groaznică vedeare, îl golim. Dară, ce lucru mai rău va să fie decât această
53v neomenie? Nimic alt. Dumnezău trimite săracii spre / noi şi le zice: „Duceţi-vă să vă dea fraţii voştri den avuţia mea care le-am dat". Iară noi, necum că nu le dăm nemică, ce, încă, îi batjocurim, şi-i mustrăm, şi-i gonim. Socoteaşte, cu mintea ta, a câte tunuri şi fulgere sânt vreadnice aceastea ce facem, pentru că, de-ai trimite tu o slugă la altă slugă a ta, să ia de la dânsul banii tăi, iară el, necum să-i dea, ce, încă, să-l şi înjure, oare câtă răscumpărare i-ai face tu acelui înjurătoriu care l-ai împrumutat? Deci, de suferim cu greu acesta lucru, când să întâmplă între noi, oamenii, dară Dumnezău, cu cât mai vârtos va să să mânie asupra noastră? Deaca nu vei să dai săracului, care-ţ ceare milostenie, încai ce-l mustri şi-i otrăveşti sufletul? Că, de-ar şti el că vei să-l batjocureşti şi să-l mustri, el, săracul, nici ar veni, iară bogatul răspunde şi zice: „Fără de obraz iaste săracul şi umblă, şi încoace şi încolo, şi strigă". Ce grăieşti, tu, omule? Că, tu, de multe ori, când

şăzi la masă, porunceşti slugii tale să umble curând să-ţ aducă bucatele, iară, deaca umblă încet şi zăboveaşte puţinel, tu vei să răstorni locul, de mânie, macară că cunoşti bine că, de te va şi zăbovi, tot nu vei fi lipsit de dulceaţa bucatelor. Iară, tu, pentru nemică, te faci ca o hiară sălbatecă şi nu-ţ zici ţie fără de obraz, ce zici săracului că iaste fără de obraz, care să teame şi tremură de toţi. Dară, cum va să-ş tămăduiască foamea? Au nu iaste aceasta mare obrăznicie şi neomenie? Şi, de-ai vedea o picătură de ploaie în casa ta picând, îndată aduci meşteri, de direg să nu te pice ploaia. Dară, pre sărac nu-l vezi că zace în gunoaie şi, de multe ori, ud şi întinat? Dară, ce hiară nu s-ar întrista şi s-ar îmblânzi, văzându-te într-atâta nemilostivire şi neomenie? Aşijderea, altul, nu numai cât nu miluiaşte pre săracul cel ce lăcrămează, ce, încă, îl şi ocăraşte, şi-i zice că e leaneş, şi nu va să lucreaze. Dară, numai tu lucrezi? Că şăzi toată ziua, de mănânci şi beai, afară peste măsură, şi lucrul tău îţ iaste nedireptatea, că iai ostenealele streinilor cu lăcomia şi cu sila. Mai bine ar fi să nu lucrezi nici tu lucru ca acesta, al lăcomiei şi al nedireptăţii. Deci, când vezi vreun sărac şi zici că acest sărac iaste tânăr şi sănătos şi nu va să lucreaze, ce va să să hrănească fără osteneală, aceastea le zi şi cătră tine: „Căci pătimescu nevoie, că sânt sănătos şi nu lucrez să facu cealea ce-au poruncit Dumnezău". Şi tu ocărăşti săracul, că nu lucrează? Ce Dumnezău va să te judece, pentru lucrurile tale ceale vicleane, căci iai cu sila şi strici casele săracilor. Zici că minte prea multe şi să face că iaste sărac. Deci, pentru aceaea, i să cade să-l miluieşti, că, într-atâta nevoie cade săracul, cât îi caută a face şi unele ca aceastea. Iară noi, nu numai că nu-i chivernisim, ce, încă, le zicem şi cuvintele ceale făr'de cale, adecă: „Nu te-am chivernisit o dată sau de doao ori şi ai mâncat?". Dară, căci nu zici şi tu pântecelui tău: „Că ieri te-am sărutat, dară astăzi ce-m
54r ceri iară alte bucate? // Ce, tu, pântecele tău îl saturi paste măsură, atâta cât să bate să crape, iară pre săracul care îţ ceare puţin îl goneşti?". Dară, cum va să te auză

Dumnezău pre tine, când îl rogi ca să-ț iarte păcatele tale, daca treci pre cel ce iaste în nevoie și nu dai den binele cel ce ai de la Dumnezău? Și cum ceri să iai den cealea ce nu sânt ale tale? Oare aceastea nu sânt vreadnice de hulă? Așijderea, pre ciocoiu care te laudă cu minciuni îl hrănești și nu socotești să-ț fie lucrul cu pagubă, iară, când vezi venind vreun sărac flămând și plin de frig și de toată răutatea, nu numai cât te faci a nu-l vedea, ce, încă, începi a-l ocărî și-i zici: „Pentru căci nu vei și tu să lucrezi, ce vei să te hrănești fără de osteneală?". Dară, tu, aceastea ce le ai, den osteneala ta le ai? Ba. Dară, de unde? Au den moștenirea părinților tăi? Ba, ce sânt den osteneala și truda mea. Dară, pentru căci sânt den osteneala ta, pentru aceaea mustri pre sărac, care-ț iaste frate? Ba, nu pentru aceaea, ce căci iaste nelucrătoriu și leaneș și să face a ceare. Ce grăiești, tu, omule? Pentru o bucată de pâine ce vei să-i dai, îl poroclești și-l faci leaneș? Ba, nu pentru aceaea, ce pentru căci că, de-i dă neștine haine, el, îndată, să duce de le vinde. Dară, tu poți să ții toate lucrurile tale? Pentru căci grăiești așa? Toți cerșătorii sânt nelucrători și leaneși? Nu iaste vreunul scăpat den furtuna mării? Nu are vreunul nedireptate de la judecățile ceale strâmbe? Nu iaste vreunul păgubit de furteșag și de pradă? Nu iaste cineva scăpat denaintea focului, sau den boală, sau de alte nevoi multe? Ce, noi, când vedem vreun sărac gol, plângând, și strigând, și căutând în ceriu, îndată zicem: „Ia, caută-l cum strigă, vicleanul și mincinosul!". Dară nu-ț iaste rușine? Cui zici că iaste leaneș și să face că iaste sărac? Mai bine iaste să nu dai săracului decât să-l ocărăști și să-l înfruntezi. Și, iarăș, zici: „Acesta are, ce să face că n-are". Care această ocară nu iaste a lui, ce iaste a ta, pentru că el, săracul, cunoaște că va să ceară la oameni nemilostivi și, de va grăi și vreun cuvânt de umilință, pre nimenea nu va putea să întoarcă spre milă și îndurare, ce, pentru aceaea, să nevoiaște, macară cu chipul cel smerit să îmblânzască sufletul cel nemilostiv. O, mare nemilostivire și neomenie, că, de vedem vreun sărac să ne ceară

milostenie cu față veaselă, noi zicem: „Aceasta iaste adevărat fățarnic, că face acest meșteșug, ca să să arate că iaste de rudă bună". Și, iară, de vedem alt sărac gol și ticălos, ne mâniem pre dânsul. O, mare necunoștință și neomenie! Omule, de vei să-i dai tu, îi dă, iară, de nu vei, nu-i da și-l goneaște, nu-l mustra în vedeare. Nu ajunge că nu-l miluiești tu, ce, încă, oprești și pre altul ce va să-l miluiască? Că, deaca te aude altcineva, zicându-i că iaste mincinos și viclean, nici lui îi dă, nici altui sărac, grăind că sântu toți ca și dinsul, dară pentru ce-ș golescu mădularele lor ceale frânte și beteage pentru noi, căce nu săntem milostivi, că, de-am fi noi milostivi spre ei, nici ei
54v n-ar / face meșteșuguri ca aceastea. De-am vrea noi să creadem că sânt săraci și asupriți, n-ar face nici ei atâtea meșteșuguri, dară cine și care ar vrea să fie atâta de mișăl și sărac, cât să-i fie drag a să tângui, cu muiarea și cu copiii goli, în mijlocul târgului, într-atâta norod de oameni? Ce lucru va să fie mai rău decât sărăcia aceasta? Și, nu numai cât nu-i miluim, ce-i și ocărâm și-i facem că sânt fără de omenie. Tu iai ceale striine și nu ești obraznic, iară pre dânșii, pentru o fărâmă de pâine căci îți ceru, îi faci obrazneci? N-ai auzit pre Hristos că zice?: „La tot cela ce-ț ceare dă-i". Și de către cel ce va să să împrumuteaze de la tine să nu-i întorci, că, cum nu iaste fără de cale, tu să lăcomești, să mănânci mult, și să fii ca unul de altă leage, și să șazi până la miază-noapte, cu mâncări și cu băuturi, și poftești să-ț cânte, și să-ț zică zicături, și să dormi pre așternuturi moi și pre perine cusute cu sârmă, în toată viața ta, iară pre sărac să-l vezi gol, și slab, și tremurând, și flămând, și te faci a nu-l vedea? Și, încă, ce zic eu, golăciune și tremurare? Că unii din săraci, de nevoie multă și de sărăcie, ș-au orbit copiii, pentru nemilostivirea și neomenia noastră, căci nu ne iaste milă de dânșii. Să fim îndurați și milostivi, că, de vreame ce văd ei că nici de golătatea lor, nici de vârsta lor, nu s-au făcut milă nemănui, nici cu alte primejdii ale lor reale n-au putut să aducă pre nemilostivi la îndurare, ca să le fie milă

de ei, pentru aceaea au cutezat de-au făcut acest rău mare, adecă de ş-au orbit copiii, pentru ca să-ş poată treace nevoia flămânziei. Şi au gândit mai bine să fie lipsiţi de lumina lumii decât să moară fără direptate acea moarte rea a foamei. Adevărat, mare om iaste şi cinstit milostivul, când face milostenia cu toată inema şi fără de voie rea, precum zice apostolul: „Că pre dătătoriul cel blând îl miluiaşte Dumnezău", căci, când face milostenie şi socoteaşte că nu dă, ci ia, atuncea iaste multă bogăţie şi fără de răpştire, de vreame ce socoteaşte acea milostenie ca o dobândă şi ca o facere de bine şi ca când n-ar păgubi nemica, că cel ce socoteaşte milostenia pagubă n-are nici un dar. Că cel ce miluiaşte pre altul trebuie să să bucure, iară nu să-ş facă voia rea. Dară cum nu iaste acesta lucru fără cale şi fără tocmeală, când vei să potoleşti scârba altuia a nu-şi face voia rea şi pre tine scârbeşti? Pentru că, deaca-ţ pare ţie rău căci izbăveşti pre altul den scârbă, acesta iaste semnul a unii nemilostiviri mari şi împietrire de inimă, că te arăţi pre tine ce feal de nemilostivire ai cătră săraci, că mai bine ar fi fost să nu-i fi gonit scârba, decât să-l fii mântuit. O, omule, căci eşti aşa împuţinat de suflet, au doară te temi că ţi să va împuţina avuţia ta şi banii? Iară, de ai acesta gând şi această socoteală, adecă, când dai milostenie, să-ţ pară rău şi să te scârbeşti, încai să nu dai. Şi, de-ţ pare că nu să adaoge milostenia în ceriuri, nu da, dară au şi aici, pre pământ, vei să ceri plată? Lasă
55r milostenia să fie miloste // nie, iară nu neguţătorie. Şi aici, pre pământ, mulţi milostivi au luat plată de la Dumnezău, iară n-au luat aşa, pe-ntreg, ca o lăcomie, că ceia ce cer să ia aici iau mai puţină plată decât acolo. Pentru aceaea, să nu zicem că cutare sărac iaste viclean şi marghiol şi nu să cade să-i facă neştine bine. Şi altul, iarăş, iaste batjocurit şi ocărât, dară tu nu căuta ocara săracului, ce numai ce caută că iaste în nevoie şi-i trebuiaşte mângâiare, ver cine ar fi. Măcară de-ar fi vreadnic morţii şi l-ai vedea că-l ducu să-l spânzure sau să-l înţeape, de-ţ va ceare milostenie, dă-i cu toată osârdia, pentru că Hristos aşa-ţ socoteaşte plata, ca când ar fi luat el singur acea milostenie care ai făcut cu acel osândit. O, omule, au pentru aceaea iai învăţătură de la *Sfânta Scriptură*, ca să ocărăşti pre săraci? Nu ţi s-au poruncit să-i ocărăşti, ce să-i miluieşti, nu pentru căci şăd făr'de lucru, nici să le cercetezi leanea lor şi viclenia lor, ce să îndireptezi sărăcia şi lipsa lor, şi să tămăduieşti nevoia lor, şi să-i mângâi şi, cu mânile tale, să-i rădici şi să slujăşti celora ce zacu. Ce, când vei să faci cu unii ca aceştia milostenie, nu cerca de la dânşii viaţă neocărâtă, nici cerceta să afli la dânşii lucruri bune, că şi aceasta iaste o nebunie mare la noi, că, pentru o fărâmă de pâine ce vom să dăm săracului, cercetăm toată viaţa lui, cum o petreace săracul, că, de iaste şi ucigaş, sau tâlhariu, sau fur, sau alt rău de-ar fi făcut cela ce-ţ ceare hrană, adecă pâine sau bani, nu ţi să pare a fi vreadnicu de aceastea, ca o zidire a lui Dumnezeu ce iaste şi el. Că, stăpânul tău, Hristos, răsare soarele şi pentru dânsul, ca şi pentru tine, iară tu nu-l învredniceşti, nici îi dai hrană care-i trebuie omului peste zi. Dară nu ştii că marele patriarhu Avraam, pentru dragostea oaspeţilor, îş vesti numele lui multu, şi de la Dumnezău şi de la oameni, şi, încă, mai vârtos, că n-au cunoscut cine era ceia ce veniia la dânsul, carei acei trei bărbaţi au fost Dumnezeu, cel în Trei Fiinţe, ce numai cum îi văzu, îndată alergă de-i întimpină, şi li să închină, şi zise ca la un obraz: „Doamne, căci că Sfânta Troiţă iaste un Dumnezeu, Părintele, Fiul, Duhul Sfânt". Şi, pentru aceaea, nu-i zise: „Stăpânilor, de-am aflat har înaintea voastră, nu mă lepădaţi pre mine, sluga voastră". Pentru aceaea, dară, nici tu nu cerceta multu, că pre striini îi primeşti pentru Hristos. Deci, de vei cerceta totdeauna şi vei umbla cu meşteşug, de multe ori vei treace, şi vei greşi şi pre omul cel bun, şi-ţ va lipsi plata primirii cei de oaspeţi, că nu săntem noi datori să miluim şi să cinstim numai pre cei ce-s de o credinţă cu noi. Iară pre cei necredincioşi să nu-i socotim, ce, cându-i vom vedea şi pre aceştia la nevoie şi pățind rău, nimică alt să nu ne meşteşuguim, numai cum am putea să-i miluim,

că aşa vom dobândi plata milosteniei şi ajutoriului. Ce nu ştiu de unde s-au luat acesta obiceaiu făţarnic, că, de
55v vedem vreun om plecat şi neputincios, / nemică nu ne tindem mâna să-i ajutăm. Iară, de vom vedea vreun călugăr venindu de la pustie, noi nevoim şi silim să-l ospătăm şi să-l cinstim, adecă ca cum ar fi sfântu. Ce tu, măcar elin de ai vedea, măcară jidov, măcar alt om fărdeleage fiind în nevoie şi-n primejdie, ţi să cade să-i faci bine, pentru că cel ce aleage şi cearcă să facă bine numai călugărilor, mai apoi va să-i cerceteaze şi pre dânşii, şi să-i ocărască, şi, au că nu-s direpţi va să zică, au că nu fac minuni, şi de vicleşug pre nimeni nu chivernisesc. Deci, iată că lipseaşte ce iaste mai bun al milosteniei, că pre încet-încet va să să taie preste anu şi acea puţinea milostenie, că, de vezi vreun măgariu înecându-să, tu alergi de-l scoţi şi nu mai întrebi al cui iaste. Cu mult mai vârtos, dară, nu să cade să cercetezi pre om, de unde iaste şi al cui iaste, a lui Dumnezeu zidire iaste, măcară elin de iaste, măcară jidov, măcară fără-de-leage, lui îi trebuiaşte ajutoriu de la tine. Ce tu, când vezi pre cineva bogat şi având şi ţiindu-se bine, zici: „Bun iaste acesta, că are minte şi să chiverniseaşte". Iară, de-l vezi ţiindu-se rău şi sărac, zici: „Pentru căci iaste rău, pentru aceaea petreace aceaste răutăţi", care aceasta iaste semnu de mare nebunie şi de mândrie, de vreame ce, pentru aceaea, să chiamă milostenie, ca să miluim şi pre cei vreadneci şi pre cei nevreadneci. Că, de vom cerceta multu şi vom defăima pre cei nevreadnici, nici pre cei vreadnici şi direpţi nu-i vom putea întoarce să vie cătră noi. Deci, de vom da totdeauna şi la cei nevreadnici, făr' de nici o sminteală, cu aceştia, cu toţi, vor veni şi cei vreadnici la mânile noastre. Că, de vom vrea să cercăm cinstea şi procopseala slugilor noastre şi-i vom cerceta preste măsură, aceaeaş va vrea să facă şi Dumnezeu cu noi, că vrând ceia ce sânt slugi ca şi noi să dăm răspuns lui Dumnezeu, atunce noi ne vom scăpa de mila şi de iertarea lui Dumnezău. Că cel ce face milostenie şi primeaşte striinii nu trebuie să cearce lucrure bune de

la sărac, ce numai să ajutorească sărăcia lui şi să plinească datoria flămânziei lui. Pentru aceaea, când vezi săracul, nu fugi de dânsul, nici îţ întoarce ochii într-altă parte, ce zi, cu mintea ta, cuvântul prorocului David, care zice: „Fericit iaste cel ce socoteaşte săracul şi mişălul în ziua rea. Izbăvi-l-va pre el Domnul", adecă, ca cum ţ-ar zice: „Că de-aş fi ca acestu orbu, sau şchiop, sau ca cel ce are strâmbătate, ce-ar fi de mine, ticălosul?", aşa aş ceare şi eu şi m-ar mustra. Adu-ţ aminte că într-un chip iaste şi el, ca şi tine, slobod tocma şi cu împreunarea firii, că toate le-au dat Dumnezău de obşte, veri bogăţie, veri sărăcie. Iară, tu, pre săraci, nici ca pre câinii tăi nu-i ai, că pre câini îi saturi, iară săracul, de multe ori, doarme flămând. Ce, iată că iaste mai fără cinste slobodul decât robii tăi. Ce vei să zici, că aceia facu trebile meale toate? Iară eu să-ţ arăt că săracul îţ face mai multă slujbă decât slugile tale că va să te puie, în ziua cea groaznică a judecăţii Domnului fără
56r de osândă şi va să te izbăvească den pârâul cel straşnic // de foc? Ce bine ca acesta pot să-ţ facă slugile tale? N-ai auzit că fecioara cea milostivă Tavita, când au murit, nu o au învis slugile ceale ce sta de-i slujiia, ce-o au învis săracii? Iară, tu, pre sluga lui Dumnezău cea slobodă, adecă săracul, nu o primeşti să fie macară întocma cu slugile tale, care sărac, numai cu chipul, poate să te facă să-ţ fie milă de dânsul. Dară, tu, cum te rogi lui Dumnezău să te auză şi să-ţ ajute, când îţ vine vreo pagubă sau vreo primejdie? Că, de vreame ce tu te faci a nu vedea pre cela ce nu ţ-au greşit, nici te-au păgubit niciodată, carele are osteneală şi durearea, şi să pedepseaşte de foame şi de goliciune în gerul iernii, dară Dumnezău, căruia îi greşăşti, în toate zilele, cum va să te lase nemuncit şi nepedepsit? De vreame ce zice că cel ce-ş astupă urechile să nu auză rugăciunea săracului, nici Dumnezău nu-l va auzi pre dânsul. Deci, în ce chip vom fi noi spre săraci, ori milostivi, ori nemilostivi, aşa va fi şi Dumnezău spre noi. Însă milostenia, şi rugăciunea, şi postul, şi alte bunătăţi ce face creştinul sânt mare jărtve

cătră Dumnezău, numai adevărate să fie den osteneala şi munca lor, şi să fie curate de tot fealiul de lăcomii şi de hrăpiri, pentru că aceastea jărtve primeaşte Dumnezău, iară ceale den strâmbătate le leapădă şi-i sânt urâte, că aceaea jărtvă iaste spurcată şi necurată şi, încă, mai mult, în loc ce-ar fi să îmblânzească pre Dumnezău, iară ea îl îndeamnă spre mânie. Că, pentru aceaea să chiamă milostenie, ca să miluim, iară nu să facem rău fraţilor noştri celor de o credinţă cu noi. Iară cela ce ia ostenealele unora şi le dă altora, nu numai cât nu-i miluiaşte, ce, încă, îi şi păgubaşte şi le face mare strâmbătate. Cela ce iubeaşte să fie bogat, pururea iaste lipsit de avuţie, iară cel ce nu pofteaşte să să îmbogăţască, pururea petreace bine şi cu veselie, că nu să chiamă bogăţie, când va să îmbogăţască cineva, ce, când nu va să îmbogăţască, aceaea iaste bogăţie adevărată, adecă voiu să zic cătră libovul dumneavoastră: „Iaste un bogat care totdeauna ia de la strini şi iaste alt bogat carele dă milostenie săracilor den ostenealele lui. Şi cela strânge, iară celalalt risipeaşte şi iaste bogat. Unul samănă în pământ, iară celalaltu samănă în ceriu, însă, precum iaste mai bun şi mai frumos ceriul decât pământul, cu atâta iaste şi roada mai bogată şi mai mare decât cea slabă a pământului". Şi, încă, iaste alta mai minunată, că pre cei lacomi şi hrăpitori nu-i bleastemă şi-i ocărăscu numai ceia ce-au avut strâmbătate de cătră dânşii, ce şi ceia ce n-au avut nici o strâmbătate încă-i hulescu şi-i urăscu, pentru că au păreare rea de cei ce au strâmbătate. Iară, de se va întâmpla să cază lacomul den stăpânie şi den cinstea ce-au avut, de vreo primejdie ce i s-ar întâmpla, auzi întunearece de glasuri omeneşti strigând şi zicând: „Bine au păţit nemilostivul şi spurcatul". Şi toţi cei mari şi cei mici îl grăiesc de rău pre după dos, ca pre un asupritoriu. Iară creştinului celui
56ᵛ mi / lostiv, nu numai ceia ce au milă de la dânsul îi mulţămescu şi să roagă pentru el, ce, încă, şi ceia ce n-au avut nici o milă îl iubescu şi să roagă pentru dânsul lui Dumnezău să nu paţă vreun rău şi milostenia ce-au făcut

la aceia le pare că au făcut lor. Iară, de să tâmplă să paţă vreun lucru fără cale au pagubă, tuturor le pare rău şi să roagă lui Dumnezău pentru dânsul să-i ajute şi să-l izbăvească de toată răutatea. Deci, de vezi că răutatea are vrăjmaşi şi pre ceia ce n-au nici o strâmbătate despre cei făcători de strâmbătate, iară milostenia şi pre cei nemiluiţ îi are priateni, izbăveaşte-te, întâiu, pre tine, omule, de hrăpire şi, apoi, fă milostenie. Opreaşte-ţ mânile tale de lăcomie, părăseaşte-te de-a face strâmbătate şi, atuncea, te apucă de fă milostenie, că, deacă dezbrăcăm săracii cu mânile noastre şi, cu acealea, să îmbrăcăm pre alţii, nici atuncea nu vom să scăpăm de munca cea veacinică, pentru că această poveaste iaste pricina a tot păcatul. Şi, decât să faci milostenie ca aceaea, mai bine să nu o faci, că şi Cain, pentru căci au pus în jărtvă gunoaiele cealea ale pâinii, au îndemnat pre Dumnezău de l-au urgisit. Aşa, şi cela ce face milostenie den ostenealele streinilor, cum să nu mânie pre Dumnezău, să-l urgisească? Milostenia iaste un meşteşug foarte bun şi ajutoriu celora ce-o facu pre dânsa, pentru că iaste priatenă şi fată cea mai mare şi-ntâiu a lui Dumnezeu, de nu o facem noi cu strâmbătate. Şi atuncea are strâmbătate de la noi, când o facem den hrăpire şi nedireptate, pă-ntr-atâta cât de iaste curată den multă îndrăznire celora ce o trimit pre dânsa. Şi Dumnezău le dă lor iertare, că pă-ntr-atâta iaste putearnică. Milostenia aceasta dezleagă legăturile şi goneaşte întunearecul, stinge matca focului şi învredniceaşte pre ceia ce-o fac pre dânsa de să asamănă cu Dumnezeu, pentru că zice Hristos: „Fiţi îndurători, în ce chip şi Părintele Nostru cel ceresc îndurătoriu iaste". Deci, pentru aceasta, să nu ne dăm neamul cel bun şi mântuinţa sufletului nostru, că multe chipuri sânt cu care putem să plăcem lui Dumnezeu şi, până la moartea noastră, căci că poate să să spăsească omul şi să să folosească şi cu diata sufletului lui, iară nu ca când iaste viu, că aceaea, cu diata, să face de nevoie. Iară, cum şi în ce chip? Ascultă! Cându scrii, la moartea ta, diata pentru sufletul tău, scrie şi pre Hristos părtaş de

moştenire averii tale, de vreame ce, până ai fost viu, nu l-ai hrănit. Încai acum, când mori şi nu poţi să cheltuieşti avuţia ta fără de cale, dă den ostenealele tale sau măcară şi den ceale striine, că, de-ai fi dat până ai fost viu, ai fi avut şi plată mai multă de la Dumnezeu. Iară, de vreame ce n-ai făcut aceaea, până ai fost viu, fă acum, încai la moarte. Iară, de nu vei face nici aşa, să ştii bine că nici Tatăl Dumnezeu nu te va face moşnean lui Hristos şi nici milă, nici iertăciune nu vei să afli, de vreame ce, nici când ai fost viu, nu l-ai hrănit, nici acum, când vei să mergi la
57r Dânsul sau măcar den banii aceştia, cărora nu eşti stă // pân, ce alţii vor să-i ia, denaintea ta şi fără de voia ta. Pentru aceaea, dară, dăruiaşte-i Lui, cu voia ta, măcară cât de puţin, pentru sufletul tău, şi nu-ţ fie ţie vrăjmaş până-ntr-atâta, omule, cât nu vei să dai nici ceale ce nu-ţi trebuiescu? Nu vezi câţi oameni n-au apucat să-ş înveaţe, nici să-ş tocmească nimic la moartea lor, ce-au amuţit, pentru că au venit îngeri groaznici şi i-au hrăpit şi, de frica lor, n-au putut să mai grăiască nimic? Care, pre tine te lăsă Dumnezeu în mintea ta, ca să-ţi îndireptezi ale tale, iară tu nu faci nici un aşăzământu, nici sufletului tău, nici trupului tău, nici casei tale? Dară, ce răspunsu vei să dai lui Dumnezeu, care ţi-au dat daru ca acesta? Şi tu nu socoteşti binele lui Dumnezeu şi nici de nevoie nu putuş să fii milostiv săracilor, că mai bine ar fi fost să fi făcut milostenie până ai fost viu. Iară, de vreame ce n-ai vrut atunce, încai, acum, la moarte, fă ceva bine pentru sufletul tău, că, de nu vei nici avea vrednicie şi şădeare mai susu şi cinste cu mieii, în oile ceale den-a direapta, iară nu iaste puţin, măcară de-ai fi cu aceia şi să nu stai cu caprele ceale den-a stânga. Iară, deaca nu vei face nici aceasta, ce alt cuvântu şi ce altă învăţătură poate să te izbăvească? Că, până erai viu, ca cum ai fi fost fără de moarte, aşa păziiai avuţia ta, ca să nu să atingă alţii de dânsa, iară acum, de vreame ce ai cunoscut cum că te-ai făcut muritoriu, strică voinţa cea rea ce-ai avut către săraci şi, ca un putred ce eşti şi vei să mori, sfătuiaşte-te pentru tine, că cuvântul ce voiu

să zicu iaste foarte greu şi plin de frică şi de cutremuru, însă iaste de treabă să-l zicu: „Numără şi pre Stăpânul Hristos, cu slugile tale, faci pre slugile tale slobode, slobozi şi pre Stăpânul tău, den greul foametei şi a goliciunii, den temniţă şi den legături". Te spăriaş şi de aceastea, deaca le auziş? Iară, nici aceastea nu le vei face, însă, aici, numai cu cuvintele te-am făcut de te-ai spăriat, iară mai multu vei să te sparii, deaca vei mearge acolo, şi vei auzi altele mai înfricoşate, şi vei vedea muncile ceale groaznice. Atunce, ce-i să răspunzi? Şi către cine vei să cazi, ca să te scoaţă? Cui vei să te rogi să-ţ ajute? Lui Avraam? Dară, nici ce el nu te va asculta, că n-ai fost iubitoriu de oaspeţi, nici milostiv. Dară, pre cine, pre părintele tău, vei să rogi? Nici de la acela n-ai nici un ajutoriu, pentru că, acolo, nimenea nu iaste stăpân, nici biruitoriu, măcară de-ar fi şi sfântu cât de mare, nu poate să strice răspunsul cel adevărat şi groaznicu. Iară, de eşti atâta de nemilostiv, şi îndărătnicu, şi fără de omenie, smereaşte-te, încai, vredniciei celuia ce-ţ ceare, de nu te temi, iarăş, nici îţ iaste ruşine, nici de vrednicie fie-ţ milă, încai, de primejdia lui. Iară, de nu poate nici primejdia să te aducă la umilinţă pentru iuşurarea cearerii, nici vrednicia, nici nevoia, nici darea cea pre lesne nu poate să
57v te facă milostiv. Încai, să fii milostiv pen / tru mărimea bunătăţilor celor făgăduite, iară, de nu vei face nici aşa, nici o iertăciune nu vei să iai de la Dumnezeu, de vreame ce, cu atâtea învăţături, nu vei să cauţi de săraci. Auzi, dară, ceia ce ştiu şi au învăţat taina, că lui Hristos nu-i e milă de carnea lui, cându vei să te cumineci, nici sângele lui nu l-au oprit, când vei să te adăpi, iară tu Lui nu dai nici un păhar de apă reace. Dară ce iertăciune vei să iai de la Dumnezeu? Tu iai ceale neputrede de la Dumnezeu cu multă cinste şi de ceale putrede îţ iaste milă să le dai? Aceastea voiu să faci şi vei să dobândeşti iertare păcatelor tale, carele să cade, de nevoie, să le faci şi să le paţi, fără de voia ta, pentru mine, Stăpânul tău? Că numai aceasta, singură de va fi, ajunge-ne să avem ascultarea. Oare nu

sânt aceastea greale? Că Dumnezeu au dat pre Fiul Său spre moarte pentru tine, iară tu Lui nu-i dai nici o fărâmă de pâine celuia ce s-au vândut pentru tine, şi s-au junghiat, şi s-au omorât, şi nu i-au fost milă de Dânsul, nu numai fiindu-i Fiu adevărat, ce şi Singur născut. Iară, tu, pre Dânsul îl vezi mort, şi pierind de foame şi de goliciune, şi-ţ ceare să cheltuieşti dentr-ale lui, şi nu-i dai, iară pentru tine le strici şi le răsipeşti rău şi fără de folosinţă. Dară, ce lucru iaste mai rău decât această nemulţimită? Hristos s-au vândut şi s-au junghiat pentru tine şi umblă, încungiurându-te, flămându, şi tu, nici dentr-ale lui nu-i dai, ca să-ţ fie folos şi ţie, ce fuseş mai nesimţitoriu şi decât ceale pietri? Că atâtea şi atâtea învăţături, de multe şi mari, nu putură să te scoaţă dintr-această neomenie şi împietrire de inimă diavolească, că zice că n-au luat nici o răsplătire de la tine, ce, încai, miluiaşte pre sărac, pentru sărăcia lui. Iară, de nu-l miluieşti pentru sărăcie, încai îţ fie milă de boala lui, sau pentru închisoare, sau pentru legătura lui te fă milostiv şi îndurătoriu. Iară, de nu te pot face nici aceastea iubitoriu de oameni, încai pentru cea-rerea cea puţină îl miluiaşte, că nu-ţi ceare vreo masă bogată şi plină de bucate, ci numai pită seacă şi uscată, şi acoperemânt, şi cuvânt de mângâiare. Iară, de rămâi şi de aceastea, de toate, sălbatec, ca o hiară, încai pentru împărăţia ceriului, fii milostiv şi îndurătoriu, iară, de nu pofteşti nici aceaea, fie-ţ milă, încai, de firea omenească. Fie-ţ milă de săracu, când îl vezi despuiat, şi-ţ adu aminte de Hristos, că, pentru tine, se-au golit pre cruce. Nu-ţ zicu: „Scoate-mă din sărăcia care am", nici zicu: „dăruiaşte-m avuţie", ce numai pâine, şi îmbrăcăminte, şi mângâiare şi, de mă aflu şi în temniţă şi în legături, nu zicu să mă dezlegi sau să plăteşti datoria mea, ce numai să vii să mă vezi cum sânt legat pentru tine şi-m ajunge să iau atâta daru de la tine, pentru că zice Dumnezeu că: „Pociu şi fără de milostenie să te încununez, însă voiu să-ţ fiu şi datoriu, ca să dobândeşti mai mare plată şi, cu îndrăznire, să fie încununarea ta, că stau la uşile tale, şi tinzu mâna mea,

58r şi-m iaste drag să iau hrană // de la tine". Şi, de aceasta mă bucur foarte, pentru ca să te mărturisescu de iznoavă înaintea tuturor, când să va aduna toată lumea la înfricoşata judecată şi, în vedearea şi-n auzul tuturor celor ce stau la judecată, şi să le zicu: „Acesta iaste cel ce mă miluia şi mă îmbrăca". Că voi, când vă ospetează şi vă cinsteaşte cineva, vă iaste ruşine să spuneţi cuiva, ce tăgăduiţi. Iară eu, pentru căci vă iubescu tare, deşi tăceţi voi, iară eu vestescu şi mărturisescu mila voastră cu multă laudă, şi nu-m iaste ruşine a zice: „Că am fost flămându şi m-aţ hrănit, sau gol şi m-aţ îmbrăcat, ce-m pare bine pentru aceaste bunătăţi, ca să fiţi moşneani împărăţiei ceriului". Deci, aceastea, fraţilor, avându în mintea voastră, să avem nevoinţă, cu toată putearea, pentru mântuirea noastră, ca să dobândim şi binele cel veacinic, întru Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia e slava şi putearea, împreună cu Tatăl, şi Fiul, şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în veaci veacilor, amin.

Cuvânt al 15 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. La Sfânta Bogoiavlenie, adecă la Bobotează. Şi pentru ceia ce lasă sfânta slujbă nesfârşită, şi ies afară, şi pentru carii să cuminecă cu Sfintele Taine, nefiind vreadnici, şi urmează Iudei. Blagosloveaşte, Părinte

Astăzi, voi, fraţilor, toţi sânteţ în bucurie, iară numai eu singur mă aflu în scârbă, pentru că, socotind întru acest luciuş sufletescu, adecă întru milosârdia lui Dumnezău, şi cunoscând nemăsurata bogăţie a besea-recii lui Hristos, adecă mulţimea dumilor voastre, ce v-aţ strâns astăzi la sfânta besearecă şi apoi, după praznic, văzând mulţimea aceasta iaraş fugind şi uitând sfânta besearecă, răneaşte-mi-se şi mi se scârbeaşte inima, de vreame ce văz că are sfânta besearecă atâţia copii şi nu poate să-i vază în toate zilele, ce numai când iaste praznic.

O, câtă bucurie sufletească, o, câtă veselie, o, câtă slavă lui Dumnezău şi cât folos sufletescu ar fi, de-am vedea, în toate zilele, beseareca plină de creştini, cu adevărat multă bucurie am avea. Ce socotim pre corăbiari şi pre ceia ce să chivernisescu şi umblă, negoţătorind pre mare, cât să
58v nevoiesc, în tot fealiul, ca să poată trea / ce locurile ceale cu valuri şi să ajungă la liman. Iară noi, fiind de-a pururea ca-ntr-un luciuş al mării, într-această lume ne nevoim, fiind purtaţi şi aruncaţi ca de valurile mării, de grijile aceştii lumi şi ne afundăm uneori în neguţetorii, alteori la judecăţi, şi-ntr-alte griji, şi lucruri lumeşti. Sânt mulţi carii, cu nevoie, merg la beseareca, numai de doao ori într-un an, sau o dată, iară mulţi niciodată. Au doară nu ştiţ că, în ce chip au făcut Dumnezău limanul (ce să chiamă adăpostire), aşa, şi la cetăţi şi oraşe, au făcut besearica, ca să năzuim la dânsa, şi să scăpăm de grijile lumeşti, şi să aflăm linişte fără de furtună, pentru că, într-acest sfânt liman al besearecii, nu ne teamem nici de valuri, ce au multe primejdii, nici de robia cursarilor, nici de altă pagubă despre oamenii răi, nici de hiarăle sălbateci, nici de vânturi şi furtuni mari. De vreame ce numai acesta iaste singur limanul cel adevărat şi de toate de acestea câte am zis slobod, şi nu numai eu, ce, mai vârtos, dumneavoastră sânteţ mărturii, că de-ar cerceta neştine cunoştinţa inimilor voastre, adevărat, multă lineşte ar afla înlăuntru, pentru că, acum, nici mânia o supără, nici pofta trupească o aprinde, nici zavistia nu o topeaşte, nici mândria nu o strică, nici deşarta mărire nu o umflă, ce toate aceaste hiară sălbateci s-au smerit, pentru că le-au adormit postirea ascultarea *Sfintelor Scripturi*, carea, pren auz intrând întru inimile fieştecăruiaş den voi, ca un glas dumnezeiescu, toate patimile trupeşti le-au înfrânat. Deci, pentru aceasta, câtă nebunie şi nepriceapere şi câtă osândă vei să aibi tu, carele nu vei să te apropii adeasea şi să vii la beseareca, carea ne iaste dempreună maică tuturor? Ce primblare mai bună şi mai de folos decât aceasta vei să afli? Ce împreunare cu oamenii vei să afli mai bună? Ce

iaste împiedecarea sfintei besearecі? Adevărat, vei să zici că iaste săracia piadecă şi oprealeşte besearecii, ce aceasta pricină, ce ziseş, nu iaste cu cale, pentru că în săptămână sânt şapte zile, carele le-au împărţit Dumnezău cu noi şi nu doară să fie luate pentru Dânsul mai multă parte şi noao să ne fie dat mai puţin, nici întocma nu le-au împărţit, încă nici trei zile n-au luat şi să ne dea noao iară trei. Ce ţie, o, creştine, ţ-au dăruit şase, iară Lui ş-au lăsat numai una! Iară tu, nici într-aceaea zi, nu eşti bucuros să fii slobod de grijile lumeşti, ca să-ţ fie auzul slobod şi deşchis, întru ascultarea *Sfintelor Scripturi*, ce faci lucrul carele fac toţi furii cei de sfinte, adecă cei ce fură sfintele odoară ale besearecii, de vreame ce îndrăzneşti să hrăpeşti şi această sfântă zi, carea iaste aleasă şi dăruită întru ascultarea *Sfintelor Scripturi*, să o cheltuieşti în grijile şi trebile ceale deşarte. Dară, ce zic eu, de zile întregi? Numai ce-au făcut văduva cu milostenia, fă şi tu în vreamea zilei aceştiia şi, precum au dat ea doi fileari şi multă dragoste au dobândit
59r de la Dumnezău, // aşa, şi tu, dă împrumut lui Dumnezău doao ceasuri şi el va aduce în casa ta mii de agoniseli bune. Iară, de nu vei să te laşi nimică de lucrurile lumeşti şi să cheltuieşti den zi puţină vreame pentru Dumnezău, păzeaşte-te să nu pierzi toată osteneala şi toată agonisita vieţii tale, pentru că ştie cunoscătoriul de inimi, când nu-l băgăm noi în seamă, să răsipească într-o mică de ceas câte lucruri sânt agonisite de mulţi ani, în ce chip înfricoşa şi pre jidovi, când îş bătea joc de beseareca Ierusalimului şi zicea: „Umplutu-v-aţ casele de lucruri alease, ce eu le-am spulberat ca un vânt şi toate s-au prăpădit“, zice Domnul. Dară, o, frăţiorule, ce lucru putem să te învăţăm, mai 'nainte den câte trebuiescu creştinului să facă, de vreame ce numai o dată sau de doao ori vii aici într-un an, pentru suflet să te învăţăm, pentru trup, pentru împărăţia ceriului, pentru munca cea nesfârşită, pentru matca focului, pentru îndelungă răbdarea lui Dumnezău, pentru iertare, pentru pocăinţă, pentru botez, pentru iertarea păcatelor, pentru lumea cea de sus şi cea de jos, pentru firea omenească,

pentru cea îngerească, pentru răutatea dracilor, pentru meșteșugurile diavolului, pentru viețuire, pentru porunci, pentru direaptă credință, pentru eretici. Căci că aceastea, și mai multe de atâtea, să cade să le știe tot creștinul și să dea răspuns tuturor celora ce-l întreabă pentru aceastea toate. Dară, voi, nici o parte cât de mică nu puteț să învățaț dentru aceastea, pentru că veniți foarte raru la besearecă și, încă și atuncea, când veniți, nu veniți pentru vreo smerenie sufletească, ce numai pentru obiceaiul praznicului, alții pentru vorbele și adunarea priatenilor, iară bogaț<ii> și pentru mândria și trufia. Iară eu zic că, de-ar iubi neștine să știe toate câte am zis mai sus, ar trebui să vie mai adeasea la besearecă, să asculte citaniile *Sfintelor Scripturi* și, așa, adevărat, le-ar ști toate. Aveț coconi mulți și poslușnici și, când veți să-i dați la meșteșug să înveațe, nu-i mai lăsaț să mai vie acasă nicidecum, ce le trimiteț și bucate și îmbrăcăminte și alte ce le trebuiaște, acolo, la casele dascalilor, pentru ca să nu-i împiadece vreo grije de-ale casei de la nevoința meșteșugului, ce purerea să să afle cu dascalul, ca să deprinză mai bine și de folos învățătura. Iară voi, vrând să învățați, nu doară vreun meșteșug prostu și mic, ce tocma carele-i mai mare și mai de folos decât toate meșteșugurile, adecă, în ce chip aț plăcea lui Dumnezău și să dobândiți împărăția ceriului, vă pare că veț dobândi acest meșteșug pre lesne, ne nevoindu-vă în toată vreamea. O, mare nebunie, pentru că cum că trebuie omului multă grijă și mare nevoință, ca să dobândească această dumnezeiască bunătate, ascultă ce zice Domnul la *Evanghelie*: „Învățați-vă de la mine, că blând sânt și smerit cu inima". Și, iarăș, pren prorocul: „Veniț, fiilor, de mă ascultați, frica Domnului voiu învăța pre
59v voi". Și, iarăș: „Îndeletniciți-vă și cunoașteț că eu sânt / Dumnezău". Deci, iată că trebuie să aibă multă vreame cela ce va să dobândească această iubitoare de Dumnezău bunătate și învățătură. Însă, ca să nu ne cheltuim toată vreamea de astăzi, dojenind pre ceia ce nu vor să vie în toate zilele la besearecă, întoarcem cuvântul spre po-

veastea praznicului, că ajunge câte am zis mai sus, cu care poate să-ș tămăduiască leanea lor cea multă. Și, de vreame ce mulți prăznuiescu și sărbează sărbătorile și, încă, și numele sărbătorilor știu, iară pricinile pentru care s-au făcut mai toți nu știu, adecă cum că să zice praznicul de astăzi Arătare toți știu, iară carea iaste această arătare, și ce va să zică arătare, și de iaste numai o arătare, au doao, nici unul nu știe care lucru iaste vreadnic de mult rău a nu o știrea, de vreame ce prăznuiescu această sărbătoare, în toți anii, și pricina ei nu o știu nicidecum. Trebuie, dară, întâiu, să arătăm libovului dumneavoastră, ca să știț că nu iaste numai una și singură arătarea, ce, mai ales, sânt doao, adecă una iaste aceasta, carea prăznuim astăzi și-n toți anii, într-aceastaș zi. Iară a doua iaste cea viitoare, ce va să fie la sfârșitul lumii, pentru carele amândoao aceastea, ascultați ce zice apostolul Pavel și, întâiu, zice pentru aceasta ce iaste acum: „Arătatu-s-au darul lui Dumnezău cel mântuitoriu tuturor oamenilor, carele ne învață pre noi, ca, lepădând necurăția și poftele ceale lumești, cu întreagă minte, și cu direptate, și cu bună credință, să trăim în veacul cest de-acum". Iară, a doua zice pentru arătarea cea viitoare, așteptând fericita nădeajde și arătarea slăvii a marelui Dumnezeu și mântuitoriului nostru, Isus Hristos, pentru carea arătare zice și prorocul Ioil așa: „Soarele se va întoarce spre întunearecu și luna spre sânge, mai 'nainte până a veni ziua Domnului cea arătată și slăvită". Dară, pentru ce nu să chiamă Bogoiavlenia ziua întru carea s-au născut Domnul nostru, ce să zice numai ziua întru carea s-au botezat, pentru că zice că, în ziua carea s-au botezat, au sfințit și firea apelor? Deci, pentru aceaea, în ziua praznicului acestuia iau toți ape den râu și le ducu la casele lor, și le țin câte un an, și doi, și mai mult, și nu să strică. De vreame ce să sfințescu astăzi, dirept ce, dară, să chiamă ziua de astăzi arătare și nu ceaea în carea s-au născut? Ascultă. De vreame ce, cându s-au născut Hristos, atuncea nu s-au arătat la toți, ce, cându s-au botezat, atuncea s-au arătat, că, până la ziua aceasta, mai mulți

nu-l cunoştea pre Dânsul. Şi, cum că mai mulţi nu-l ştiia, nici îl cunoştea că iaste Fiul lui Dumnezeu, ascultă ce zicea Ioan Botezătoriul: „În mijlocul vostru sta şi nimenea nu-l ştiia pre Dânsul". Dară ce minune iaste de nu-l cunoştea alţii, de vreame ce nici singur Ioan Botezătoriul nu-l cunoştea până în ziua aceaea? Şi, iarăş, cum că nu l-au fost cunoscând Ioan, ascultă că zice: „Eu nu-l cunoşteam pre el, zice, ce cela ce m-au trimis, ca să-l botezu pre Dânsul în apă, acela mi-au zisu: „Spre carele
60r vei vedea Duhul Sfânt // pogorându-se şi stând deasupra lui, acesta iaste cela ce să botează în Duhul Sfânt". Ce iată că astăzi se-au arătat tuturora că iaste Fiul lui Dumnezeu. Deci, iarăş, cum că sânt doao arătările Domnului, arătat-am mai sus, den cuvintele apostolului, adecă una, aceasta ce iaste acum, şi alta, cea viitoare. Iară, acum, trebuiaşte să zicem pentru care pricină vine Hristos la botezu? Şi spre ce botez vine? Pentru că aceasta iaste de treabă să o ştim, ca şi cea mai de sus, carea ni să cade astăzi să o tâlcuim foarte pre amăruntul cătră dumneavoastră, că, dintr-aceasta, veţi cunoaşte mai lesne şi ceaealaltă. Botezu au fost şi botezul jidovescu, carele curăţiia necurăţiile ceale trupeşti, iară nu ceale sufleteşti, adecă a păcatelor, pentru că nici pre cel curvariu, nici pre fur, nici pre cela ce făcea alt păcatu, ceva, nu-l izbăviia de păcatele lui, ce numai pre cela ce să vrea apropiia de trup mort, şi pre cel ce vrea mânca bucate spurcate, şi pre cel ce să împreuna cu cei stricaţi, şi pre alţii ca aceştia. Că zice Dumnezeu, la *Cartea leviţilor*, ce să chiamă preoţească, pren prorocul Moisi: „Spălaţi trupul lui cu apă curată şi, de va fi acel om necurat până în seară, iară, încăş, seara, tot să va curăţi". Pentru că aceastea am zis mai sus, nu e păcat adevărat, nici necurăţie, ce, nefiind acei oameni carele făcea aceastea deplin, îi făcea Dumnezeu desăvârşit pren botezul jidovescu, adecă pren spălare, pentru păzirea păcatelor celor mai mari. Deci, iată că botezul cel jidovescu nu sloboziia pre om de păcatele ceale sufleteşti, ce numai de-ntinăturile ceale trupeşti. Iară

botezul nostru nu iaste aşa, ce cu mult iaste mai mare şi plinu de daru, de vreame ce izbăveaşte pre om de păcate, şi curăţeaşte sufletul, şi-i dă daru duhovnicescu. Şi, iarăş, botezul lui Ioan, decât botezul jidovesc era cu mult mai'nalt, iară decât al nostru cu mult mai jos, carele era în mijloc, ca un nod, şi ajuta oamnilor să treacă de la acela spre al nostru, că nu aducea pre oameni spre paza curăţeniei trupeşti, ca cel jidovescu, ce numai ce-i învăţa, şi-i sfătuiia să-ş schimbe obiceaiele, şi să să întoarcă pre dânşii de lá rău spre bine, având nădeajdea mântuinţii lor, în lucrarea faptelor celor bune, iară nu în botezuri multe şi-n curăţiri de ape, de vreame ce Ioan nu zicea: „Spală-ţi hainele tale, şi scaldă trupul tău, şi te vei curăţi", ce zicea: „Faceţi roduri vreadnice ale pocăinţei". Deci, pentru aceasta au fost botezul lui Ioan mai'nalt decât cel jidovesc, iară de-al nostru mai jos, de vreame ce botezul lui Ioan nici Duhul Sfânt nu da, nici iertare de păcate nu dăruiia celui ce să boteza, că numai ce porunciia oamenilor să să pocăiască, iară nu curăţiia păcatele, ca Domnul, pentru că zicea: „Eu pre voi vă botezu cu apă spre pocăinţă, iară acela va spăla pre voi cu Duhul Sfânt şi cu foc". Adu-m aminte de z<i>ua Rusaliilor întru care s-au arătat apostolilor limbile ceale de foc împărţite, care au şăzut asupra fieştecăruia den apostoli şi cum că n-au
60v fost botezul lui Ioan de / plin, nici putearea Duhului avea, nici iertarea păcatelor şi, de aici, iaste aieve, că, în vreamea aceaea, întâmplându-se sfântului Pavel a timpinarea nişte ucinici ai lui Ioan, îi întrebă pre dânşii: „Au luat-au Duh Sfânt, deaca au crezut?". Iară ei ziseră cătră Pavel: „Nu numai că n-am luat Duh Sfânt, ce n-am nici auzit de iaste Duh Sfânt". Iară el zise cătră dânşii: „Dară, în ce v-aţ botezat?". Ei ziseră: „În botezul lui Ioan". Atunce, zise iarăş Pavel cătră dânşii: „Dară Ioan au botezat cu botezul pocăinţii, iară nu al iertăciunii". Şi pentru care pricină i-au botezat? Ascultaţi. De vreame ce el, cându învăţa oamenii, le zicea să crează în cel ce va să vie după dânsul, adecă în Domnul Isus, şi auzindu ei, s-au

botezat în numele Domnului nostru, Isus Hristos, şi, atunce, puindu-ş Pavel mânile lui în capetele celor botezaţi, veni Duhul Sfânt asupra lor. Văzuş, dară, că n-au fost desăvârşit botezul lui Ioan? Că, de-ar fi fost desăvârşit, nu i-ar fi botezat Pavel de-al doilea rând, nici ş-ar fi pus sfintele lui mâni pre capetele lor şi să să roage, să le săvârşască Duhul Sfânt botezul. Deci, atunce, făcând aşa, arătă mărirea botezului celui apostolescu şi cum că acela al lui Ioan iaste cu multu mai mic decât acesta. Ce, iată, că cunoscum osebirea botezurilor cu aceaste pilde ce zisem, iară trebuiaşte să zicem şi pentru ce să boteză Hristos şi-n ce botez să boteză, de vreame ce lui Hristos nu-i trebuia nici botezul cel ji<do>vescu, nici cel mai de apoi, al nostru, iară nici iertare de păcate, precum era fără de păcate, nu-i trebuia nici o curăţenie, că zice *Scriptura*: „Păcat n-au făcut, nici s-au aflat vicleşug în rostul lui". Şi, iarăş: „Cine dentru voi mă va dojeni pentru păcat", de vreame ce sfântul lui trup n-au fostu lipsit de Duhul Sfânt, că, cum ar fi fostu lipsit de Duhul Sfânt, care den Duhul Sfânt s-au întrupat? Pentru aceaea, dară, de vreame ce n-au fostu lipsit acel sfânt trup de Duhul Sfânt, nici păcate n-au avut, dară, pentru care s-au botezat? Întâiu, trebuie să ştim cu ce botez s-au botezat şi, după aceaea, vom cunoaşte şi pricina. Nu s-au botezat, dară, Mântuitoriul nostru nici cu botezul jidovescu, nici cu al nostru, ce s-au botezat cu a lui Ioan. Dară, pentru ce s-au botezat cu al lui Ioan, iară nu cu altul? Pentru ca să cunoaştem noi, pren mijlocul firii botezului acestuia, cum că nu s-au botezat nici pentru iertarea păcatelor, nici ca să ia darul Duhului Sfânt, de vreame ce acest botez al lui Ioan nu avea parte de aceaste daruri de amândoao, precum am arătat mai sus. Şi, cum că n-au venit Hristos la Iordan nici pentru iertarea păcatelor, nici pentru darul Duhului Sfânt, să cunoaşte den cuvântul ce-au zis Ioan, că, pentru ca să nu gândească cineva den cei ce-au fostu atuncea acolo, că mearge Hristos către Ioan pentru pocăinţa, cum mergea alţi oameni, ascultă cum o au arătat şi aceasta Ioan, că acestaş

Ioan, care zicea oamenilor celoralalţi proşti: „Faceţ roduri
61r vreadnice pocăinţii" ascultaţi // ce zice lui Hristos: „Eu trebuiaşte să mă botez de la tine şi tu vii către mine?". Şi aceasta au zis Ioan, arătând că n-au mers Hristos către dânsul pentru pricina ce mergea ceialalţi oameni, adecă nici pentru pocăinţă, nici pentru iertarea păcatelor, de vreame ce atâta au fost Hristos osebit de păcate, cât tocma şi decât singur Botezătoriul au fostu mai curat, fără de nici o asămănare. Dară, pentru ce s-au botezat, de vreame ce nici pentru pocaianie, nici pentru iertarea păcatelor, nici pentru darul Duhului Sfânt? Dară pentru alte pricini s-au botezat? Adevărat, pentru alte doao pricini s-au botezat, una pentru carea au zis Ioan, iară alta pentru care au zis Hristos către Ioan. Dară, care pricină au zis Ioan să fie botezul lui Hristos? Pentru ca să-l cunoască toţi, precum zicea şi Pavel, că Ioan au botezat pre oameni cu botezul pocăinţii, ca să crează în cel ce va să vie după el, adecă în Hristos, şi aceasta au fostu îndireptarea botezului. Că, adevărat, a mearge pre la casele tuturor şi a bate în uşi, strigând şi zicând pentru Hristos: „Acesta iaste Fiul lui Dumnezău şi creadeţ întru Dânsul", ar fi băgat oamenilor bănuială să nu crează mărturia lui. Iară, căci au mersu către Iordan şi s-au botezat de la Ioan, înaintea a toată mulţimea, câţi au fostu pre ţărmurile apei, carii au văzut, cu ochii lor, acea taină, cum s-au botezat şi în ce chip s-au pogorât Duhul Sfânt asupra lui, în chip de porumb, şi cu<m> mult îl mărturisiia den ceriu glasul Părintelui, pren venirea Duhului Sfânt, au scos mărturia lui Ioan den toată prepunerea. Pentru aceaea, şi Ioan, singur, au zis: „Că eu nu l-am ştiut pre dânsul", adecă au zis că nu-l ştiia, făcând vreadnică mărturia lui, de vreame ce Ioan era rudă cu Hristos, amândoi trupeaşte. Deci, pentru aceaea, ca să nu să prepuie lucrul că mărturiseaşte Ioan pre Hristos, pentru căci îi iaste rudă, au tocmit darul Duhului Sfânt de-au crescut Ioan în pustie de mic şi, apoi, ca cum l-ar fi cunoscut cu dumnezăirea, aşa îl mărturisiia. Pentru aceaea, zice: „Că eu nu l-am ştiut pre Dânsul, adecă nu-l

cunoşteam". „Dară, de vreame ce nu l-ai ştiut, cum l-ai cunoscut?" Iară el zice: „Cel ce m-au trimis să-l botez, acela mi-au spus". „Ce ţ-au spus?". „Pre carele vei vedea Duhul Sfânt pogorându-se, ca un porumbu, şi şezând deasupra lui, acela iaste cel ce botează cu Duhul Sfânt şi cu foc". Deci, vezi că, pentru aceasta, au venit Duhul Sfânt, iară nu să fie venit ca atuncea, întâiu, ce, ca să arate tuturor pre cel mărturisit, zburând în chip de porumbu? Pentru aceasta, dară, au venit şi pentru altă pricină oarecarea, ce zice el singur, adecă zicând Ioan: „Mie-m trebuie să mă botez de la tine şi Tu vii cătră mine?". El răspunse, zicând: „Lasă-le toate, pentru că aşa să cade să plinescu toată direptatea". Vezi, dară, înţelepciunea slugii? Vezi smerenia cea înţeleaptă a stăpânului? Ce va să însemneaze cu acealea cuvinte ce zice să plinească toată
61v direptatea? Direptatea să chiamă săvârşirea / a tuturor
poruncilor, ca cum zice şi aiurilea, adecă era amândoi direpţi, umblând întru poruncile Domnului, fără de prihană. Deci, de vreame ce să cădea să plinească toţi oamenii această direptate, nimenea nu s-au aflat să o plinească şi să mulţască această direptate, iară Hristos, venind, o plineaşte. Dară, va să zică cineva, ce direptate iaste să să boteaze Hristos? Adevărat, direptate au fostu să să pleace mărturiei Botezătoriului şi să să boteaze, pentru că, în ce chip s-au tăiat împrejur, şi jărtvă au adus lui Dumnezeu, şi sâmbetele au păzit, şi sărbătorile jidovilor au plinit, aşa şi acest Sfânt Botez, fiind de treabă, l-au adaos, ascultând pre Botezătoriul şi prorocul, precum au fostu voia lui Dumnezău, să să boteaze toţi oamenii. Ascultă ce zice Ioan: „Cel ce m-au trimis să botez cu apă". Şi, iarăş, Hristos zice că vameşii şi norodul au îndireptat pre Dumnezău, botezându-se şi ei cu botezul lui Ioan. Iară fariseii şi cărturarii s-au lepădat de voia lui Dumnezău, de vreame ce nu s-au botezat de la dânsul. Deci, de-au fost direptate să să pleace norodul lui Dumnezău, şi Dumnezău au trimis pre Ioan să-l boteaze, pentru că Hristos, împreună cu cealealalte porunci ale legii, au plinit şi

aceasta, cum am zice, să fie toate poruncile legii 200 de galbeni, care s-au căzut ca o datorie, să o plătească neamul omenescu şi nu o au plătit, pentru carea datorie ne ţinea moartea prinşi în legătură, fiind noi vinovaţi cu această greşală. Deci, pentru aceaea, venind Hristos şi aflându-ne pre noi în legătură, au plătit datoria şi ne-au slobozit, care nu aveam noi să o plătim acea datorie. Pentru aceaea, n-au zis că să cade să facem iată ce şi iată ce, ce au zis să plinim toată direptatea, adecă zice: „Mie mi să cade, carele sânt Stăpân şi am de tot binele să plătescu pentru ceia ce n-au cu ce plăti". Aceasta, dară, iaste pricina botezului carea s-au arătat, că au plinit toată leagea, şi aceasta şi ceaea ce s-au zis mai 'nainte de aceasta. Pentru aceasta, şi Duhul Sfânt s-au pogorât în chip de porumbu, de vreame ce, unde iaste împăcăciunea şi împrietenirea cu Dumnezău, acolo iaste şi porumbul, că şi-n corabie, în vreamea lui Noe, porumbul au venit, aducând stâlpare de maslin, în chip de semnu de iubirea de oameni a lui Dumnezău şi de izbăvirea acelui potop mare. Şi, acum, în chip de porumbu zice, iară nu în trup de porumbu, că să cade să înţeleagem aceaste cuvinte foarte prea amărunt, de vreame ce Duhul Sfânt vine, vestind mila lui Dumnezeu în toată lumea şi, mai vârtos, arătându cu aceasta, că să cade omul cel sufletescu să fie fără de răutate şi prost, fără de nici un vicleşug, precum zice şi Hristos: „De nu vă veţ întoarce să fiţi ca coconii, nu veţ întra întru împărăţia ceriului". Că corabia aceaea a lui Noe, încetându atuncea acea iarnă şi acel potop mare, ea rămase pre pământu, iară această finească corabie, adecă Domnul nostru Hristos, deaca s-au stricat vrajba, s-au luat la ceriu şi iaste cu trupul de-a
62r direapta lui Dumnezeu şi Părintelui, cu // acel nevinovat
şi-ntru tot curat trupul lui. Iară, de vreame ce ne adusem aminte de trupul cel dumnezeiescu, o, iubiţii miei ascultători, cade-se, cât de puţin, să zicem ceva şi pentru aceasta cătră feaţele dumneavoastră şi, aşa, să sfârşim poveastea, că ştiu foarte bine că mulţi aleargă şi să apropie la dumnezeiasca şi svânta masă, pentru obiceaiul praz-

nicului, adecă la Svânta Priceştenie, pentru carii, precum de bogate ori am zis şi acum zicu, că nu să cade să păzească numai sărbătorile, când vor să să priceştuiască, ci să-ş curăţească cunoştinţa cea dinlăuntru şi, atunce, să să apropie la această sfântă masă. De vreame ce cel ce e spurcat şi cu inema necurat, nu numai în ceaealaltă vreame, ce nici în ziua praznecului nu iaste vreadnic să dobândească sfântul şi înfricoşatul trup al Domnului, aşijderea şi cel curat care, desăvârşit, ş-au spălat păcatele lui pren pocăinţa cea adevărată, nu numai în ziua praznecului, ce pururea şi-n toată vreamea, iaste vreadnec să dobândească aceaste dumnezeieşti şi de Dumnezeu dăruite taine. Însă, pentru acestu lucru, nu ştiu ce voiu să zicu şi cum să vor păzi cei mai mulţi, carii sânt plini de răutăţi, adecă, că, deaca văd ziua sărbătorii că vine, ei aleargă toţi, ca cum i-ar îndemna ea, şi să priceştuiesc cu prea curatele taine, carele nici cu ochii lor nu sânt vreadnici să le vază, pentru care şi noi, pre câţi cunoaştem dentr-acei nevreadnici, îi vom opri ca să nu să preceştuiască, fiindu nevreadnici. Iară, pre câţi nu-i vom cunoaşte, îi vom lăsa la mila lui Dumnezeu, carele cunoaşte ceale ascunse ale gândului a tuturor oamenilor. Dirept aceaea, astăzi, vom să facem în tot chipul să îndireptăm păcatul cel vădit al tuturor. Den ce vă pare că va să fie acest păcat vădit? Iaste, adecă, că nimenea nu să apropie la ceale dumnezeieşti taine cu frică, ce, încă, mai vârtos, turburaţi, şi amestecaţi cu firea, şi mânioşi, grăind cuvinte fără de cale, şi clevetind, şi silind pe aproapele vostru, şi alte mii de lucruri fără socoteală faceţi, carele, de multe ori, le-am zis şi acum, încă, nu părăsescu a nu le zice. Nu vă uitaţi la lucrurile ceale de luptări, când mearge luptătoriul cel ce biruiaşte pre-n mijlocul târgului, având în capul lui cunună, şi împodobit cu haină scumpă, şi ţiindu în mâna lui toiag, câtă tăceare şi câtă tocmire iaste atuncea în tot norodul, nefiindu altă gâlceavă, fără cât cela ce strigă ca să tacă tot omul? Cum, dară, nu vă pare lucru fără de cale, o, iubitori de priveală, creştini? Adecă, acolo

unde să făluiaşte diavolul să fie atâta tăceare şi linişte, iară aici, unde ne chiamă Hristos cătră Dânsul, să fie atâta turburare şi gâlceavă? În târgu să fie pace şi linişte, iară în beseareca strigare? Pre mare să fie linişte, iară la liman să fie valuri? Ce te gâlceveşti, o, omule? Ia, spune-m! Şi ce cugeţi? De nevoia lucrurilor îţ iaste grijă acum? Socoteaşte ceva, că ai şi lucruri într-acest ceas? Aduci-ţ aminte că încă eşti pre pământ? Pare-ţi-se că încă mai
62v eşti cu oamenii? Dară, cum? Oare nu / sânt aceastea toate seamne, au nu-i cuget împietrit? Adecă să gândim, într-acela ceas, când meargem la Sfânta Preceştenie, că stăm pre pământu şi să nu gândim că, într-acela ceas, sântem în danţ cu îngerii, cu carei împreună şi viersul cel tainic am trimis la Dumnezău şi cântarea cea de bucurie? Pentru aceasta, şi prea dulcele mieu Hristos ne-au numit vulturi, zicând: „Unde iaste stârvul, acolo şi vulturii să vor aduna", pentru ca să ne fie umbletele noastre la ceriuri, ca să zburăm întru înălţime, fiind uşuraţi cu aripile Duhului Sfânt. Iară noi sântem ca şarpii, ne târâm pre pământ şi pământ mâncăm. Veţi să vă spuiu de unde să face gâlceava şi turburarea? Că, nefiind nimenea să vă ţie uşile şi să vă oprească, fugiţ şi vă duceţ unde vă iaste voia, până a nu să săvârşi Sfânta şi dumnezăiasca Leturghie, care şi aceasta iaste un semnu de mare hulă. Ce faci, o, omule? Acum, când iaste Hristos de faţă şi îngerii aici, şi înfricoşata masă iaste pusă înainte, şi fraţii tăi, cu multă smerire, zvorescu, iară tu cutezi, şi laşi toate aceastea, şi te duci? Nu socoteşti că, fiind tu, cândva, chemat la masa vreunui boiariu mare, măcară de te-ai şi sătura mai 'nainte de toţi, iară nu poţi să te duci de acolea până nu să rădică şi ceialalţi? Iară, aici, unde să săvârşescu prea curatele şi înfricoşatele tainele lui Hristos, încă mai 'nainte până a nu să săvârşi această dumnezăiască tainuire, cutezi tu de le laşi şi te duci la grijile ceale trupeşti? Dară, oare ce iertăciune vei să iai? Sau ce răspunsu vei să dai? Iaste-vă voia să vă spuiu al cui lucru facu şi cui să asamănă cei ce iesu den beseareca mai 'nainte până a nu să săvârşi Sfânta Leturghie, împreună cu

rugile ceale de mulţemită? Voiu să vă spuiu şi, măcar că iaste cuvântu cam greu, iară, încăş, de nevoie iaste să-l zicem pentru leanea a multora. Când s-au împreunat Iuda, la Cina cea de taină, în vreamea patemei Domnului, ceialalţi ucenici şi apostoli, ei şădea acolo cu linişte, iară numai el singur, sărind, ieşi mai 'nainte. Aceluia, dară să asamănă ceia ce fug de aicea mai'naine de săvârşitul Leturghiei, pentru că el, de nu s-ar fi depărtat de Hristos, nici vânzătoriu nu s-ar fi făcut. De nu s-ar fi despărţit de-nsoţiirea celoralalţi ucenici, nu ş-ar hi pierdut şi sufletul şi viaţa vrăjmaşului. De nu s-ar fi osebit dentru acea turmă sfântă, nu l-ar fi aflat lupul cel mâncătoriu de sânge, să-l mănânce. De s-ar fi despărţit de păstoriu, n-ar fi fost mâncat de hiară. Vezi, dară, că rugăciunea cea mai de apoi, ce să face după Sfânta Liturghie, întru acela chip să face? Pentru acesta lucru să cade şi noao, acum, aceaea să socotim, aceaea să gândim, temându-ne de păcatul şi de osânda aceluia, de vreame ce Stăpânul nostru Hristos ţ-au dat sfântul lui trup, iară tu, numai, nici cu cuvintele nu vei să-i dai plata ce i să cade, nici îi mulţimeşti pentru darul ce-ai luat, ce, săturându-te de bucate trupeşti, nu-ţ aduci aminte să te întorci iară la rugăciune, care iaste
63r hrană sufletului, care te face de // eşti părtaş cu toată zidirea, adecă şi cu cea văzută şi cu cea nevăzută, fiind tu om smerit şi de fire proastă. Dară, nu îngăduieşti să mulţemeşti făcătoriului tău de bine, nici cu cuvântul, nici cu lucrul? Dară, cum vor fi aceastea? Nu vor fi vreadnice muncii? Aceastea le zic, nu numai ca să lăudaţi cuvintele, nici pentru ca să vă turburaţi şi să strigaţi, ce pentru ca să ţineţi minte, multă vreame, cuvintele aceastea şi să arătaţi cea ce să cade tocmeală şi buna orânduiala acestor dumnezăieşti taine, pentru că taine să chiamă şi sânt. De unde sânt taine, să cade să fie şi tăceare şi linişte multă. Dirept aceaea, cu multă tăceare, şi multă tocmeală, şi cu smerenia cea multă ce să cade Sfintei Priceştenie să ne pricestuim, ca să aducem pre Dumnezău la mai multă dragoste şi sufletul nostru să-l curăţim de toată spurcă-

ciunea, ca să ne învrednicim bunătăţilor celor veacinice, carele toţi, noi, să le dobândim cu darul şi mila Domnului nostru Isus Hristos, a căruia e slava, şi putearea, şi închináciunea, şi tăria, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 16 a celui întru Sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru rugăciune. Blagosloveaşte, Părinte

Cumí că iaste rugăciunea cap a toată bunătatea, şi folosinţă, şi mântuire vieţii veacinice, nimenea nu iaste să nu o ştie şi să nu o cunoască. Însă, voiu şi eu, cât mi-ar fi putinţa, să povestescu câtă puteare are rugăciunea şi câtă folosinţă dă celora ce să roagă cu inimă curată, pentru ca să facă cuvântul mieu pre ceia ce sânt învăţaţi a vieţui cu rugăciune şi cu închináciunea lui Dumnezău să fie mai grijnici şi cu toată nevoinţa să le fie mintea la rugăciune. Aşijderea, iarăş, carii au petrecut viaţă cu leane şi le-au fostu sufletul pustiiu de toată rugăciunea, să înţeleagă, şi să cunoască paguba vremii lor cei trecute, şi să nu fie lipsiţi de-o mântuire ca aceasta, în ceaealaltă vreame a vieţii lor. Pentru aceaea, dară, numaidecât, de-nceput, vom să dovedim acestu lucru, cum că rugăciunea iaste un lucru mare, pentru că fieştecarele ce face rugăciune vorbeaşte cu Dumnezău. Deci, câtă cinste are acestu lucru a fi cineva om şi să vorbească cu Dumnezău o cunosc şi o ştiu toţi, iară să dovedească cu cuvântul cinstea aceaea mulţi nu o pot, căci că aceasta cinste covârşaşte mare cuviinţa
63v îngerilor, care lucru şi / ei toţi, bine ştiindu-le, să cunoaşte că au fost aducând rugăciunile prorocilor la Dumnezău, şi laudele şi închináciunile la Stăpân, cu multă frică, având obrazele lor şi picioarele lor acoperite cu multă smerenie, iară cu ceia ce zboară şi nu pot să să aşaze arată frica ce au. Şi aceasta mi să pare că o facu într-acesta chip, ca să ne înveaţe pre noi, la vreamea rugăciunii, să uităm firea cea omenească şi, cu nevoinţa şi cu frica carea avem

atuncea, să nu vedem, nici să ni să nălucească vreun lucru de-ale lumii aceştiia, ce să ni să pară că sântem în mijlocul îngerilor şi facem închinăciunea ce-o fac ei. Că alalte toate ale noastre au multă despărţire, şi firea, şi umblarea, şi înţelepciunea, şi mintea, şi orice alt ar zice cineva, iară rugăciunea iaste un lucru de obşte şi îngerilor şi oamenilor. Şi nu iaste nimic întru dânşii ca să despartă aceaste doao firi la rugăciune. Această rugăciune te osebeaşte de dobitoacele ceale necuvântătoare. Rugăciunea aceasta te face soţu cu îngerii. Aceasta poate curând să te înalţe în viaţa, şi-n petreacerea, şi-n cinstea, şi-n tocmeala, şi-ntru înţelepciunea, şi-nţeleagerea lor cea bună. Şi te face să te nevoieşti, în toată viaţa ta, să fii în rugăciune şi la slujba lui Dumnezeu, pentru că ce lucru iaste atunce mai cinstit la om decât acesta, adecă să facă vorbă cu Dumnezeu? Ce iaste mai dirept, şi mai înfrumuseţat, şi mai înţelept decât acesta, că, de vreame ce ceia ce vorbescu cu oamenii cei înţelepţi să înţelepţesc curându şi ei, ca şi aceia, den vorbă multă şi deasă care o facu? Dară, ce să cade să tăcem pentru aceia ce vorbescu cu Dumnezeu şi să roagă? Câtă înţelepciune şi câte fapte de lucruri bune le dă molitva şi rugăciunea? Atâta cât, de va zice cineva că iaste rugăciunea pricina tuturor faptelor celor bune şi a direptăţii, nimică nu va greşi. Că, fără de aceasta, nici o faptă bună nu iaste la om să-l îndirepteaze la buna credinţă, ci iaste ca o cetate ce n-are zidu împrejur şi să ia pre lesne de cei ce o bat, neavând de nimenea nici o opreală. Într-acesta chip, şi sufletul care nu iaste încunjurat cu rugăciune pre lesne îl biruiaşte diavolul şi-l face de primeaşte tot păcatul şi toată răutatea, că, întâiaş dată, deaca veade diavolul un suflet că iaste încunjurat cu molitve şi cu rugăciuni, nu cutează a să apropia de dânsul, că să teame de putearea şi de tăria ce are de rugăciuni, că mai mult întăreaşte rugăciunea sufletul decât pâinea trupul. Şi alta, iarăş, ceia ce să nevoiesc cu rugăciunea nu le place să facă altele, afară din cealea ce să roagă, ce, fiindu-le ruşine de Dumnezeu, cu carele, de-a pururea,

vorbescu, gonesc şi leapădă de la dânşii toate meşteşugurile şi smintealele vicleanului, că socotescu, cu mintea lor, cât rău iaste, până acum, să vorbească cu Dumnezeu şi să i să roage să le dea înţelepciune şi curăţenie şi, apoi, îndată să-ş întoarcă mintea lor cătră diavolul, să primească în sufletele lor pohte reale şi să dea cale diavolului să între în mintea lor, care minte, până
64r acum, o aco // periia Dumnezeu cu rugăciunile. Şi să lase să calce dracii sufletele acealea pre carele le acoperiia darurile Duhului Sfânt şi-ntru carele ş-au arătat Dumnezeu darul lui şi multa a lui iubire de oameni şi pronie, în ce chip iaste acesta lucru, ascultă. Nu iaste putinţă să primească vreun om vorba lui Dumnezeu, fără de darul Duhului Sfânt. Pentru aceaea, dară, să cade, când vine acel daru şi ne ajută la nevoinţele şi ostenealele ceale sufleteşti ce facem, să meargem îndată să ne rugăm cu inimă curată şi cu poftă spre Dumnezeu, că a grăirea neştine cu Dumnezeu iaste un lucru cu mult mai mare decât putearea firii omeneşti. Deci, de vreame ce iaste această cinste atâta de mare, cade-să să vie şi darul Duhului Sfânt la noi, să ne întărească cu îndrăznire şi să ne înveaţe mărirea aceştii cinste. Pentru aceaea, dară, când vei cunoaşte că ai dobândit darul Duhului Sfânt şi vei să grăieşti cu Dumnezeu, nu vei mai da loc şi voie diavolului să între în sufletul acela ce se-au sfinţit de Duhul Sfânt. Pentru ce? Că, în ce chip ceia ce să împrietenesc cu împăratul, şi vorbescu cu dânsul, şi au multă cinste de la dânsul, nu primescu nici suflet să grăiască cu oamenii cei mai de jos şi săraci, aşa şi cela ce grăiaşte cu Dumnezeu şi să roagă nu va primi, nici într-un chip, la dânsul vorba acelui necurat şi viclean. Că adevărat, cela ce să robeaşte de pohtele trupeşti şi le face vorbeaşte şi grăiaşte cu dracii, şi iubeaşte, şi ţine în inema lui nebunia, şi vicleşugul, şi necurăţia lor, ca şi cela ce iubeaşte şi face direptatea şi curăţenia vorbeaşte şi grăiaşte cu îngerii, şi să nevoiaşte să ajungă mare cuviinţa lor. Pare-mi-se că, de-ar zice neştine, cum că iaste rugăciunea vinele

sufletului, nimic n-ar greşi, că socotescu, cu mintea mea, că, în ce chip să ţine trupul cu vinele, şi aleargă, şi stă, şi iaste viu, şi să strânge şi, de nu va tăia neştine vinele, iaste tot cu bună tocmeală înşirat. Iară, deaca va tăia neştine, îndată strică toată tocmirea trupului. Într-acesta chip, şi sufletele cu sfintele rugăciuni să tocmesc, şi să ţin, şi aleargă pre calea bunei credinţe foarte cu uşurare, iară, de te vei lăsa pre tine de rugăciune, faci ca şi când ai scoate un peaşte den mare, că, în ce chip iaste viu peaştele în apă, aşa şi tu, cu rugăciunea. Şi cum înoată el în apă pre lesne şi mearge unde-i iaste voia, aşa şi tu, cu rugăciunea, vei treace preste ceriuri şi te vei apropia de Dumnezeu. Deci, aceastea, câte am zis, ca să arătăm putearea sfintei rugăciuni, ar fi fost de-ajuns. Iară, mai bine iaste să venim la *Sfânta Scriptură* şi, den răspunsul care face Hristos, să dovedim bogăţia care dăruiescu rugăciunile celora ce voiescu şi iubescu să să afle în toată viaţa lor cu eale, că zice *Scriptura*, adecă, că le zicea loru şi pildă: „Că să cade pururea să să roage". Era un judecătoriu într-o cetate şi nici de Dumnezeu nu să temea, nici de oameni nu să ruşina. Şi era şi o văduvă într-aceaea cetate şi mergea la dânsul în toate zilele şi-i zicea: „Mântuiaşte-mă şi-m fă
64ᵛ direptate cu cela / ce-m face strâmbătate". Iară judecătoriul acela nu vru în multă vreame să-i facă judecată şi să o îndirepteaze, iară, dupe aceaea, zise întru sine: „De vreame ce de Dumnezeu nu mă tem şi de oameni nu mă ruşinezu, încai să facu direptate ceştii văduve carea vine de mă supără să nu mai vie totdeauna la mine". Iară Domnul zise: „Auziţi ce zice judecătoriul nedireptăţii". Dară Dumnezău nu va face răsplătire şi direptate oamenilor lui, carei să roagă şi strigă, ziua şi noaptea, şi-i îngăduiaşte cu îndelungul? Zicu voao că va face izbânda lor de sârgu. O, fraţilor, să învăţăm înţelepciunea carea iaste ascunsă în cuvintele Duhului Sfânt, de nu toată, măcară cât va ajunge putinţa noastră. Pentru că, câţi oameni să ţin dentr-adâncul mării, adecă ceia ce să afundă în mare şi scot pietri scumpe, pogorându-se în fundul cel

prea adâncu al mării, scotu pietrile acealea şi le aducu la ceia ce lăcuiescu pre pământ, aşijderea şi noi, carei istorim luciul *Sfintelor Scripturi*, să ne afundăm, cât ne va fi putinţa noastră, într-această adâncime a înţelepciunii cei sufleteşti, ca să aducem şi să dăruim voao avuţie bună, să înfrumuseţaţi sufletele voastre mai bine decât cu pietrile ceale scumpe. Pietrile acealea împodobescu şi luminează stemele împăraţilor care le poartă în capetele loru, că frumuseaţele acelora numai într-această viaţă sântu, iară acolo, în ceriuri, n-au nici o cinste. Iară omul cela ce-ş încunună sufletul lui cu cuvintele Duhului Sfânt şi acum, într-această lume, petreace viaţa lui cu bun temeiu şi, după moartea lui, cu multă îndrăzneală să apropie către judecata lui Hristos, fiind plin de fapte bune şi lipsind de toată răutatea. Deci, ce fel de avuţie vă aducem dentr-adâncul *Scripturii*? Nu că doară putem să întrăm în tot adâncul filosofiei, ci numai cât putem să cunoaştem, că vrând Domnul nostru Isus Hristos să tragă pre oameni spre rugăciune şi vrând să arate folosul ce iau sufletele dentr-însele, aduce la mijloc pre un judecătoriu viclean şi îndărătnic, care au scos de la dânsul toată ruşinea şi-au gonit de la dânsul toată frica lui Dumnezeu. Însă ar fi putut Dumnezeu să aducă la mijloc şi un om dirept şi milostiv şi, cercetând milostenie celui dirept şi iubirea cea de oameni a lui Dumnezeu, să arate putearea rugăciunei, că, de vreame ce omul cel bun, şi linu, şi blând, primeaşte şi ascultă pre cei ce i să roagă, dară cu cât mai vârtos Dumnezău, a căruia atâta iaste de mare iubirea de oameni, cât nu numai mintea noastră cea omenească covârşaşte, ce şi a îngerilor lui? Deci, precum am zis, ar fi ajuns să aducă la mijloc un obraz de judecătoriu dirept şi să arate poveastea. Iară El nu face aşa, ce aduce la mijloc judecătoriu sălbatec, şi păgân, şi neiubitoriu de oameni, însă spre ceialalţi toţi căutare sălbatecă, şi rea, şi nemilostivă, iară către ceia ce i să roagă lin, şi blând, şi bun,
65ʳ pentru ca să cunoşti // tu că rugăciunea pre lesne întoarce spre milă şi spre îndurare tocma şi firea şi mintea cea rea.

Şi pentru ce pricină au făcut Hristos aceasta? Pentru ca să nu rămâie nici un om să nu cunoască putearea rugăciunii. Pentru aceasta pricină au adus pre acest judecătoriu mai viclean decât toţi oamenii şi ne-au arătat că rugăciunea văduvei au putut să-l facă peste fire iubitoriu de oameni. Şi, den poveastea acestui viclean, întoarce cuvântul cătră Părintele lui cel bun, şi milosârd, şi iubitoriu de oameni, carele treace şi nu socoteaşte fărădelegile, şi iartă păcatele ceale multe, cu carele să huleaşte în toate zilele, şi rabdă, carele veade că cinstescu oamenii pre draci, şi sufere, care pre Dânsul hulescu, iară pre cel Singur născut, Fiul lui, bleastemă cu cuvinte scrise şi nescrise, cu mii şi întuneaerece de reale. Şi, de vreame ce să huleaşte de noi într-acesta chip, şi rabdă, şi sufere hula, dară când ne-ar vedea căzând la Dânsul şi rugându-ne cum să cade, cu frică, oare nu s-ar milostivi să ne iarte şi să ne miluiască cum mai de grabă? Că zice. Ascultaţi ce zice judecătoriul strâmbătăţii: „De vreame ce de Dumnezău nu mă tem şi de oameni nu-m iaste ruşine, încai căci vine văduva şi mă supără totdeauna să-i fac judecată". Ce grăieşti, omule? Lucrul carele nu-l putu să-l facă frica lui Dumnezău, rugăciunea au putut de l-au făcut, înfricoşarea lui Dumnezău, care vrea să pedepsască pre cel bogat, care lucru îl ştiia şi el adevărat, n-au domolit, nici au îmblânzit firea lui? Iară văduva, cu rugăciunea ei, au putut de l-au îmblânzit şi l-au dumestnicit? De vreame, dară, ce iaste aşa, în ce chip să cade să gândim pentru iubitoriul de oameni, Dumnezău, de vreame ce văduva aceasta, cu rugăciunea ei, într-acesta chip îmblânzi pre cel îndărătnic şi sălbatec? Cât bine, câtă iubire de oameni va să arate Dumnezău spre noi, carele iubeaşte şi va pururea numai să miluiască? Iară, niciodată, nu va să pedepsască, care şi munca şi pedeapsa o au făcut pentru multa folosinţa noastră şi, cu înfricoşarea muncii, ne-au gătit noao atâtea de multe şi mari bunătăţi şi odihne, pentru ca să ne ajute, şi frica şi nădeajdea de doao părţi. Frica să ne împiadece de la lucrurile ceale reale, iară nădeajdea să ne îndeamne

să facem fapte bune. Însă, tot nu pociu să-m desparţu gândul de pomenirea acelui nedirept judecătoriu, văzând la blândeaţea lui cea peste fire mila lui Dumnezău cea nemăsurată, pentru căci, de vreame ce acela care nu vru niciodată să arate vreun lucru bun, apoi îndată să pocăi şi i să făcu milă de văduva aceaea ce i să ruga. Oare cât ajutoriu vă pare să ne-aducă noao den ceriu rugile şi molitvele? Însă, fieştecare va cunoaşte putearea şi tăria sfintelor rugi, când va socoti şi va cunoaşte câte bunătăţi iau, în toate zilele, ceia ce să roagă lui Dumnezău. Că, cine iaste dentru voi să nu cunoască cum că şi strălucirea soarelui, şi lumina lunii şi a stealelor, şi buna tocmire a
65v văzduhurilor şi de tot fealiul de hrane, / şi bogăţie, şi viaţă, şi întuneaerece de bunătăţi, toate aceastea le dă Dumnezău tuturor oamenilor într-un chip, şi direpţilor şi nedirepţilor, credincioşilor şi necredincioşilor, pentru cea multă a sa iubire de oameni ce are spre noi? Deci, de vreame ce într-acesta chip miluiaşte şi mângâie, în toate zilele, pre ceia ce nu i să roagă, nici-i ceru, dară câte bunătăţi să cade să ia şi să dobândească ceia ce să află şi târpescu în molitve şi-n rugăciune? Ia, veniţ, dară, să vedem câţ oameni direpţi, cu rugăciunile lor, au putut de-au mântuit, şi-au izbăvit cetăţi, şi s-au dat pre sine ca să izbăvească limbile şi toată lumea? Eu să v(ă)-i aduc aminte pre toţi şi, întâiu, să vă aduc aminte pentru Pavel, că iaste vreadnic de aducerea aminte, care, în toată viaţa lui, nu s-au săturat de rugăciune şi de închinăciunea lui Dumnezău, care iaste tată şi strămoş tuturor bunătăţilor lui Hristos. Deci, acel păzitoriu a toată lumea, cu molitva şi cu rugăciunea cea nepărăsită, au mântuit toate limbile, zicând cătră noi, pururea, acest cuvânt: „Pentru aceasta plec genuchele meale cătră Părintele Domnului nostru, Isus Hristos, dentru carele toată moştenirea, în ceriu şi pre pământ, să numeaşte, ca să vă dea voao, după bogăţia darului său, să lăcuiţi în omul cel denlăuntru, în Hristos, pren credinţă întru inimile voastre". Vezi cât poate molitva şi rugăciunea, că face pre oameni casă şi besearecă lui Hristos?

Precum şi aurul, şi pietrile ceale frumoase, şi marmurile facu casele împăraţilor, într-acestaş chip face şi rugăciunea pre om casă lui Hristos să lăcuiască, zice Hristos, întru inimile voastre. Dară, cum şi cu ce poţi să lauzi rugăciunea carea te face pre tine besearecă şi casă lui Dumnezău? Cela ce nu-l poate încăpea ceriurile vine şi întră în sufletul cel ce petreace cu rugăciuni, pentru că zice: „Ceriul iaste scaunul mieu şi pământul razimul picioarelor meale". „Ce casă veţ face pentru mine? – zice Domnul. Sau ce loc iaste acela care să mă încape pe mine?". Să vedem, dară, în ce chip face sfântul Pavel casa în carea va să lăcuiască Dumnezău, adecă cu lucrarea sfintei rugi? Pentru aceaea, şi zice: „Plec genuchele meale cătră Părintele Domnului nostru Isus Hristos, ca să lăcuiască Hristos, pren credinţă, întru inimile voastre". Însă, şi dentru aceasta, iarăş poate să cunoască neştine putearea rugăciunilor, că Pavel, care alerga pren toată lumea, ca cum ar fi avut aripi, şi-n temniţe au întrat, şi bătăi au primit, şi-n lanţu l-au pus, şi mai toată viaţa lui o au petrecut cu nevoi şi cu morţi, iară şi pre draci goniia, şi pre morţi îi scula, şi bólnavii tămăduiia, şi nici la unele de-aceastea nu avea nădeajde de ajutoriul lumii, ce numai cu rugăciunile întemeia pământul şi, după ce făcea minunile şi scula morţii, iarăş alerga la rugăciune, ca un luptătoriu ce aleargă de la luptare la încununare, pentru că şi înviarea morţilor şi altele câte făcea toate cu rugăciunea le săvârşiia. În ce chip să adapă cu apa copacii şi crescu,
66r într-acest chip şi viaţa sfinţilor să // adapă şi să adaoge cu rugăciunile. Pentru aceaea, şi sfântul Pavel, în noaptea aceştii vieţi, adăpându-şi sufletul lui cu rugăciunile, câte întâmplări îi veniia asupră şi răutăţi, toate pre lesne le suferiia şi-ş da trupul lui spre rane şi spre bătăi, ca un turnu neclătit. Cu rugăciunea aceasta au cutremurat temniţa cea den Machedonia, cu aceasta au sfărâmat fiarăle, ca un leu, cu ruga aceasta au scos pre temniceari de la înşălăciune, cu rugăciunea aceasta au stricat şi-au răsipit tirănia dracilor. Însă şi cealea ce scrie în epistoliile

lui şi învaţă pre toţi oamenii le ştim, că zice: „Pururea să vă aflaţi în rugăciuni şi cu mulţimită să răbdaţi să îngăduiţi în rugi, şi-ntru aceastea să vă rugaţi şi pentru mine, ca să mi să dea cuvânt şi îndrăznire multă, să grăiescu cu mare îndrăznire taina Sfintei Evanghelii". (Ce grăieşti?) Atâta cutezare ne dau noao rugăciunile, cât să îndrăznim să ne rugăm lui Dumnezău şi pentru Pavel? Dară, ce oştean iaste acela care poate să îndrăznească să să roage împăratului pentru voivodul lui cel mare? Şi, încă, mai vârtos, că nici un voivod nu iaste atâta de priaten cu împăratul, cum au fostu Pavel cu Dumnezău. Dirept aceaea, dară, pre noi, întru atâta cinste ne înalţă rugăciunile, cât să cutezem să ne rugăm lui Dumnezău şi pentru Pavel? Deci, de vreame ce atâta bine dau rugăciunile celora ce să roagă, socoteaşte cât rău face cela ce să leneveaşte cu rugăciunea, pentru că şi Petru, mai marele apostolilor, cel mai luminat decât ceriul, cu rugăciunea aceasta scăpă den temniţă. Putea, adevărat, să scape Petru den temniţă, şi pentru faptele lui ceale bune, şi pentru folosinţa ce vrea să ia lumea după aceaea de la dânsul. Iară lucră mai tare rugăciunea besearecii şi să deşchiseră uşile temniţei, că nu scrie Luca în deşărt, zicând că: „Şi rugăciunea a toată besearecа era întinsă cătră Petru", ce ca să cunoaştem noi câtă puteare au rugăciunile în ceriu, atâta cât să poată scoate den nevoie şi pre Petru şi pre Pavel, pre stâlpii besearecii, pre vârhovnicii apostolilor, pre cei vestiţi în ceriu, carii sânt zidu a toată lumea şi de obşte păzitori a tot pământului şi mării. Mai spunem, încă, şi aceasta. Moisi, cum au mântuit pre jidovi la război? Au nu deade armele şi războiul pre mâna ucinicului lui şi el bătea războiu cu rugile şi, acolo unde nu putea ei să biruiască cu armele, el biruia, şi bătea cu rugile, şi dovediia, şi arăta că rugăciunele mai mult pot decât armele, şi decât caii, şi decât banii, şi decât alte oşti multe mai mult biruiesc rugăciunile direpţilor? Pentru aceaea, şi întunearece de războinici şi toată oastea, toată nădeajdea mântuinţii lor

era la prorocul, căci că, făcând Moisi rugăciuni, biruiia şi dobândiia jidovii, iară, când părăsiia de-a să rugarea, atuncea biruiia vrăjmaşii lor. Deci, aşa facem şi noi, când ne rugăm, pre lesne biruim pre diavolul şi scăpăm de faptele şi de meşteşugurile lui. Iară, când ne lenevim şi nu ne rugăm, atunce îl facem de să îmbărbătează asupra
66v noastră. Iară, şi nă / rodul jidovescu, când s-au păgânit şi vrea să-i piarză Dumnezeu, prin rugăciune i-au izbăvit Moisi. Aşijderea, şi vederile ceale dumnezeieşti şi alte mii de bunătăţi numai cu aceasta le-au dobândit, că rugăciunea aceasta l-au făcut pre dânsul de-au petrecut toată viaţa lui ca şi ceia ce lăcuiescu în ceriuri. Rugăciunea aceasta au biruit şi-au călcat putearea focului. Rugăciunea aceasta au smerit şi-au îmblânzit leii şi putearea focului au stins cei trei otroci, când să ruga în para focului. Iară mânia leilor o au mângâiat Daniil, când să ruga în groapă, prin carii sfinţii bărbaţi ş-au arătat rugăciunea, precum mi să pare mie putearea ei tuturor oamenilor, că, veri câţi ar găsi în nevoie, pre lesne îi scoate din răutăţile lor. Rugăciunea iaste pricina şi a mântuinţii şi a nemuririi sufletului, iaste zidu bisearecii, care zidu de nici o puteare nu să poate strica. Aceasta iaste mai mare decât toate armele groaznică dracilor, iară creştinilor ajutoriu şi mântuire. Aceasta au născut pre sfântul prorocu Samoil, că, de vreame ce firea să împotriviia maicei lui şi nu o lăsa să nască, iară, deaca să arătă rugăciunea, îndată îndireptă sminteala firii. Acesta feliu de roadă au făcut rugăciunea, pentru aceaea şi Samuil fu vestit în ceriuri, atâta cât nu să află altul pre pământ ca dânsul, să râvnească şi să urmeaze viaţa îngerilor, că socotescu, cu mintea mea, că ca acesta să cădea să să arate spicul rugăciunii, şi să covârşască pre alţii cu bunătatea, şi să-i întreacă cu faptele ceale bune. Şi atâta să să facă mai bun decât sfinţii cei mai de înainte de dânsul, ca şi un spic ce iaste între cealealalte mai grosu şi mai plin de roadă. Iară şi împăratul David, cu rugăciunea aceasta au făcut atâtea războaie şi nu era nădeajdea lui în

arme, nici în suliţe, nici în sabie, ce numai nădejduia în putearea rugăciunii şi, cu aceaea, biruiia pre toţi vrăjmaşii lui. Cu rugăciunea aceasta şi Ezechia făcu de fugi îndată oastea cea multă şi fără număr a persilor, că ei făcea meşteşuguri să strice zidurile. Iară el, cu rugăciunea, o zidiia mai bine şi-au biruit războiul, fără de arme, numai cu rugăciunea, că ostaşii şădea cu pace, şi armele sta la locurile lor, şi pământul nimic nu s-au cruntat de sânge, şi rugăciunea singură goni pre vrăjmaşii lor. Rugăciunea aceasta izbăvi şi pre nineviteani şi opri mânia ce le veniia lor den ceriu, şi toate răutăţile, câte făcuse în toată viaţa lor cu vicleşuguri şi cu fapte reale. Numai cum întră rugăciunea în cetate, îndată le întoarse toate şi i-au făcut de-au dobândit şi curăţie, şi direptate, şi prieteşug, şi unire, şi grija săracilor, şi toate bunătăţile le-au adus cu dânsa. Că, în ce chip va să între vreo împărăteasă într-o cetate trebuiaşte să vie cu dinsa toată avuţia ei, într-acesta chip şi rugăciunea, când întră în vreun suflet, toate faptele ceale bune urmează după ea. Că, în ce chip iaste temeiul
67r la casă, aşa iaste şi la suflet rugăciunea. Deci, să cade // pre rugăciunea aceasta să o punem în sufletele noastre, ca o rădăcină şi temeiu, şi, apoi, să zidim şi curăţenie, şi bunătate, şi blândeaţe, şi direptate, şi grijă de săraci, şi toată leagea lui Hristos, pentru că necurăţia şi viaţa cea ce iaste afară den poruncile lui Hristos să chiamă moarte sufletului. Pentru aceaea, dară, închinăciunea lui Dumnezeu şi poruncile lui iaste viaţă sufletului, iară închinăciunea lui Dumnezeu, şi paza poruncilor, şi viaţa cea dreaptă tot rugăciunea ni le adună minunat şi le ţintuiaşte în sufletul nostru, căci, de şi iubeaşte cineva fecioria sau curăţenia, să să păzească de nuntă, sau să-ş oprească mânia, sau să vieţuiască cu blândeaţe, sau să lipsească de zavistii, sau să iubească pacea, sau alt lucru bun să facă. Întâiu, va să înceapă de la rugăciune, că, deaca curăţeaşte şi îndireptează rugăciunea sufletul omului, atuncea pre lesne primeaşte la dânsul calea credinţii şi face după voia lui Dumnezeu. Că nu poate fi într-alt chip la ceia ce cer de

la Dumnezeu curățenie, și blândeațe, și bunătate, de nu să vor ruga, pentru că zice: „Cеareți, că vă vor da; cercați și veți afla; bateți și vă vor deșchide, că fieștecare, ce ceare, dobândeaște. Și cel ce cearcă află și cel ce bate i să deșchide". Și, iarăș, zice: „Care iaste acela dentru voi, care să-i ceară coconul lui pâine și el să nu-i dea, ci să-i dea piatră sau să-i ceară peaște și el să-i dea șarpe?". Deci, de vreame ce și voi, carii sânteți vicleani și iarăș cunoașteți de dați coconilor voștri cealea ce le trebuiesc lor și le sânt de bine, cu mult mai vârtos Părintele vostru cel cerescu va da Duhul Sfânt celora ce i să roagă lui. Cu acest fealiu de cuvinte și cu atâtea nădejdi ne îndeamnă și ne învață pre noi, pre toți, Domnul, să ne rugăm. Deci, trebuie și noi să ascultăm cuvintele și învățăturile lui Dumnezeu, și pururea să viețuim, și să petreacem cu laude și cu rugăciuni. Și, mai mult, să ne fie mintea și trupul nostru spre credința și lauda lui Dumnezău, decât spre alte griji lumești. Că, într-acesta chip viețuind noi, vom viețui pururea viața ceaea ce vor să viețuiască oamenii, că veri cine iaste acela carele nu să roagă lui Dumnezău, nici doreaște să vorbească adease cu Dânsul, iaste mort și fără de suflet și nimică minte nu are, că întâiu mai mare semnu al necunoștinții iaste a nu cunoaște neștine mărirea cinstii, nici a nu iubi rugăciunea și să-i pară, când nu să roagă, că iaste mort. Că, în ce chip trupul nostru, fără de suflet, iaste mort și împuțit, într-acesta chip și sufletul ce nu să roagă iaste mort, și ticălos, și împuțit. Iară, în ce chip să cade să socotim sufletul nostru mort, când îi lipsească rugăciunea, ne învață și zice marele proroc Daniil, carele primi mai bine să moară decât să lipsască trei zile de la rugăciune, că împăratul persilor nu i-au poruncit să facă vreun lucru fără-de-leage, ce numai să lipsască trei zile de la rugăciunea lui. Ce nu primi prorocul să lipsască rugăciunea de la dânsul, zicând că, lipsindu rugăciunea, va lipsi și ajutoriul
67v lui Dumnezău de la dânsul, căci că fără de aju / toriul lui Dumnezău, nici un bine nu vine în sufletul nostru și, câte scârbe și câte supărări vin asupra noastră, Dumnezău iaste

carele ne ajută și ne izbăvește dentr-însele, când ne veade că iubim rugăciunea, și pururea ne rugăm lui Dumnezău, și așteptăm ca să ne vie tot binele de la Dânsul. Deci, pentru aceasta, și eu, când văz pre cineva că nu iubeaște rugăciunea, nici are multă dragoste spre dânsa, nici îi arde inima lui, ziua și noaptea, pentru dânsa, îndată îl cunoscu că nu are nici o vitejie, nici o bunătate în sufletul lui. Iară, când văz pre cineva că iaste fără de sațiu legat întru închinăciunea lui Dumnezău și când se va întâmpla de nu se va ruga adease, îi pare că are mare pagubă, pre acela, adevărat, îl socotescu că iaste, cu toată adeverința, făcătoriu tuturor faptelor celor bune și iaste beseарecă lui Dumnezău. Însă poate cineva den cei grei și leaneși, carii nu iubescu, nici să nevoiescu cu rugăciunea, să zică așa? Dară n-au zis Dumnezău?: „Nu tot cela ce-m zice mie Doamne, Doamne va întra la împărăția ceriurilor, ce cel ce face voia Părintelui Mieu care iaste în ceriuri". Ce, de-aș zice eu cum că numai rugăciunea singură iaste destulă pentru mântuința oamenilor, unii ca aceia cu cale ar zice aceastea. Iară, de vreame ce eu zicu cum că iaste cap rugăciunea tuturor faptelor celor bune, și întărire, și rădăcină, nimenea să nu-și afle prilej pentru leanea sa cu acesta fealiu de cuvinte, pentru că nici curățenia singură nu poate să spăsească pre om, fără alte bunătăți, nici grija de săraci, nici binele care va face omul, nici altă faptă bună, nici una, ce toate trebuie să să adune la rugăciunile noastre. Iară rugăciunea iaste, precum am zis, rădăcină și întărire celoralalte tuturor. Precum ține temeiul casa, așa și rugăciunea chiverniseaște toată viața noastră și, fără de rugăciune, nici un lucru bun și mântuitoriu nu se va face la noi. Pentru aceaea, și noi, fraților, auzind aceaste cuvinte den *Sfintele Scripturi* și înțelegând că toți sfinții, pren rugăciune, s-au spăsit și-au moștenit împărăția ceriurilor, să nu ne lenevim de la dumnezăiasca rugăciune și să cădem în griji lumești și-n valuri deșarte, și, încă, mai vârtos, la vreamea cea orânduită a rugăciunii, și la rânduiala slujbei beseаrecii, și să aflăm pricină că avem

foarte trebi mari, că pricina aceaea nu ne va folosi, precum n-au folosit nici altora, carii, încă, au avut pricină şi cu cale. Ce ascultă cum zice Domnul, la Sfânta Evanghelie de la Luca: „Un om oarecare făcu cină mare, şi chemă pre mulţi, şi trimise pre sluga lui, la vreamea cinii, să zică celor chemaţi: ‚Veniţi, că, iată, sânt gata toate'. Şi începură îndată a să lepăda toţi şi cel dentâiu zise lui: ‚Ţarină am cumpărat şi am treabă să ies să o văzu, rogu-te să mă aibi lepădat'. Şi altul zise: ‚Cinci părechi de boi am cumpărat şi mergu să le ispitesc, rogu-te să mă aibi lepădat'. Altul zise: ‚Muiare am luat, pentru aceaea nu pociu să viu'. Atuncea, mâniindu-se stăpânul casei, zise: ‚Adevărat
68r grăiescu voao, ni // menea den bărbaţii aceia nu vor gusta den cina mea, că mulţi sânt chemaţi, iară puţini sânt aleşi'". Vedeţ, fraţilor, că nici unul dentru acei chemaţi nu s-au învrednicit cinii cei domneşti şi, mai vârtos, că au avut şi pricini cu cale de s-au curat? Într-acesta chip vor să petreacă ceia ce să lenevescu la rugăciune şi-ş află prilej cu pricini cu cale sau, mai vârtos, să zicem şi făr' de cale? Ce noi, ca nişte oameni înţelepţi şi chiar slugi adevăratului Hristosului Dumnezău, să ne nevoim, pururea, în molitve şi-n rugăciuni, ca să ne învrednicim să dobândim cămara cea neputredă, în Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia e slava, şi tăria, şi închinăciunea, împreună cu Părintele şi cu Fiul şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi-ntru veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 17 a celui întru Sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru bunătatea şi răutatea. Blagosloveaşte, Părinte

Sânt aici oarecarii fraţi dentre noi, bărbaţi cu fapte bune, carii grijăscu şi să nevoiescu de mântuinţa lor. Şi, decât toate faptele ceale bune, cinstescu mai mult despărţirea, numai să să ducă în pustiu, să sihăstrească. Şi, de i-ar întreba cineva pentru ce pricină au fugit den cetate,

află o pricină şi zic că: „Am fugit, pentru să nu perim şi noi cu cei mulţi şi să nu ne lenevim de lucrurile faptelor celor bune, pentru aceaea am fugit den valul lumii". Dară, oare cu cât vei să fii tu mai bun decât ceialalţi, căci şazi întru 'nălţimea munţilor şi vezi pre ceialalţi fraţi ai tăi perind? Şi unii ca aceştia să asamănă cu un voivod ce lasă voinicii singuri la războiu, de să ucig şi să omoară de ostaşii cei dempotriva lor, că, de s-ar face şi minuni, acum cine ar creade sau cine ne-ar auzi pre noi, fiind noi toţi daţi în răutate şi-n vicleşug? Iară viaţa cea direaptă şi petreacerea noastră iaste mai mult crezută şi să veade la mulţi, pentru că minunile, la oamenii cei vicleani, sânt cu prepunere rea. Iară viaţa cea curată şi petrecearea cea nehulită poate să astupe tocma şi gura diavolului. Cela ce iaste pre pământ şi-i e voia să nu fie, iaste după voinţă. Şi să cade să nu fie pre acestu pământ cel ce va să nu fie, ce să ne despărţim pre noi de pre pământ, ca şi apostol Pavel, să ne suim în ceriu, că poate neştine să întreacă pre toţi oamenii, de va vrea, de vreame ce şi meşteşugurile aşa să tocmescu, atâta cât, de multe ori, pre mulţi întrecem, cu
68v mult mai vârtos lucrul cela care / nu-i trebuiaşte atâta osteneală. Ia, spune-m, ce lucru iaste mai rău şi mai cu nevoie a-l facerea decât cela ce umblă sus, pre funea cea întinsă, ca pre pământ, şi să să îmbrace şi să să dezbrace, ca pre un pat? Spune-m, ce iaste mai greu decât să puie în fruntea lui suliţa şi, apoi, să puie un copil preste suliţă? Şi alte multe minuni face ca să veselească pre ceia ce-l privescu, atâta cât te face de te cutremuri numai văzându-l. Dară, nu iaste minunat şi înfricoşat la noi acesta lucru ce să vede, atâta cât nu-ş pofteşti să-l vezi? Iară, decât toate aceastea, mai iuşoară iaste fapta cea bună, de vom vrea să ne suim tocma şi-n ceriu. Şi nu-m zice că: „Voiu, dară nu pociu". Dară, cum facem de învăţăm meşteşuguri mari şi greale, numai deaca vom vrea, aşa, cu mult mai vârtos, deaca vom vrea, ne vom sui şi-n ceriu, deaca ne vom deprinde cu bunătatea cea ce iaste pren faptă. Iară, de vei să cunoşti că nu are atâta osteneală fapta

cea bună, nici iaste grea, adu-ţi aminte de fericiţii călugări, cum au fostu şăzând în munţii cei pustii, de-au fost lăsând lumea şi ceale den lume pentru Domnul, şi s-au îmbrăcat cu haine de păr, şi aşternutul lor era ţărână şi cenuşă, şi purta şi fiară prejur trupul lor, şi lăcaşul lor era de pietri seci, şi să închidea într-însele pentru împărăţia ceriului, ce nu numai atâta, ce şi posturi şi rugăciuni, de-a pururea, făcea cu foame şi cu seate şi, de frigu mult, li să topiia trupul lor cu multă nevoie. Şi, nu-m zice că aceia au putut şi-au făcut, că poţi şi tu, ce nu vei, că şi aceia sânt oameni, ca şi tine, şi, încă, mai vârtos, că mulţi dentr-înşii sânt şi mai slabi decât tine şi alţii, mai bogaţi şi mai dezmierdaţi, şi-au primit să umble în calea cea strimtă. Ce mare şi înaltă iaste nevoinţa aceaea şi vârful ei ajunge până la ceriu! Deci, de nu poţi să ajungi la acel săvârşit mare, fă macară puţin, şi acela, cât iaste de puţin, nu-l lăsa. Nu poţi să dai banii tăi săracilor? Încai, nu lua avuţia altora. Nu poţi să posteşti? Încai, nu te da pre tine la mâncări şi la băuturi preste măsură. De vreame ce şi Hristos, aici, într-această lume strimtă, au petrecut şi pentru noi au murit cu moarte ocărâtă şi necinstită, mai vârtos încă, fiindu-i noi vrăjmaşi şi neplecaţi, dară cum vom vrea să avem îndrăznire la ziua aceaea, carii nu avem să arătăm, atuncea, nici un lucru bun? Au nu ştiţi că oşteanul, când îş arată ranele şi tăieturile, atuncea poate să fie luminat şi slăvit de împăratul, iară, de nu va avea să arate nici un semnu de vitejie, nevreadnic va să fie, întru cei nevreadnici, şi micu, întru cei mici. Vei zice că acum nu iaste vreamea războiului, dară de-ar fi războaie şi goniri, cine dentru noi ar mărturisi pentru Hristos? Cine ar ieşi, cu dragoste să să lupte? Cine ar alerga, nechemat de nimenea, la războiu? Niciunul. Că văzu că nu vei să leapezi banii şi slava cea trecătoare pentru dragostea lui Hristos. Dară cum voiu să te crezu eu că vei să rabzi bătăi, şi închisori, şi mustrări, şi să te rogi pentru ceia ce te
69r bântuiescu // şi te păgubesc, iară tu, de-aceastea, nici una nu rabzi? Şi, încă mai vârtos, că n-ai nici un războiu, nici

o nevoie de nicăirea, ce numai ce zici: „Să-m petrecu eu dulceaţa aceştii vieţi şi atuncea, deaca voiu îmbătrâni, mă voiu pocăi şi mă voiu nevoi şi pentru sufletul mieu", care lucru nu poţi să-l faci, că zice marele Vasilie că, la bătrâneaţe, nu iaste curăţenie, ce iaste nestâmpărare de pohtele trupeşti şi grozăvii. Multe osteneale şi nevoi sufere un om ce va să vorbească cu un împărat pemintescu cu frică şi cu groază, dară eu şi tu, cum vom să vedem pre împăratul cel ceresc, pre Hristos, care, în toată viaţa noastră, facem şi slujim tot voilor trupeşti şi altui stăpân, adecă diavolului? Acum, dară, cum vei putea să vezi pre Hristos, de vreame ce n-ai slujit lui, precum ai slujit diavolului, care ai luat de la Dumnezeu atâta daru şi atâta bunătate, adecă dumnezeiescul botezu, şi te-ai făcut moşnean lui Dumnezeu şi, împreună, moşnean cu Hristos? Dară, căci vinzi blagorodnicia firii tale? Căci faci aşa, ca un om fără minte? Şi nu cauţi, încai, la ceia ce dumestnicescu pasările şi le fac de grăiesc cu glasu omenesc, adecă papagalel<e> şi gaiţele, alţii învaţă pre lei, şi pre urşi, şi fiarăle ceale sălbateci le îmblânzesc şi le poartă pren târgu? Deci, omule, pre leu îl îmblânzeşti, iară pre tine te faci mai sălbatec decât o hiară? Şi, încai, hiarăle toate numai o greşală rea au, iară omul cel viclean are toate greşalele şi răutăţile a tuturor hiarălor celor sălbateci le strânge în sufletul lui, că are mânia leului. Lupului să asamănă cu hrăpirea, vulpei cu vicleşugul, iară cu vrajba să asamănă cămilei, cu strânsoarea să asamănă gândacului, iară cu hrana şi cu îngrăşarea să asamănă măgarilor şi alte reale ca aceastea are. Dară, unuia ca acestuia, cum vei să-i zici că are suflet omenescu? Că, de iaste om cu mintea, iaste stăpân celoralalte patemi şi dobitoacelor celor necuvântăreaţe. Iară, de eşti slugă pohtelor celor fără cale, cum voiu să te numescu om, de vreame ce n-ai asămănare, nici potrivire cu împărăţia lui Dumnezeu? Ia, gândeaşte, cu a cui icoană te-ai făcut asemene? Că zice Dumnezeu: „Să facem om, după închipuirea şi după asămănarea noastră". Pentru aceaea,

dară, nu te pogorî la micşorarea dobitoacelor celor necuvântăreaţe, că, în ce chip, la zboru, palivanii ceia ce să suie şi să pugoară pre funii, de vor greşi cât de puţinel, îndată cadu josu şi moru, aşa şi ceia ce părăsescu calea cea sufletească, de se vor lenevi cât de puţinel, cad josu, că această cale cerească cu multu iaste mai strimtă şi mai direaptă decât funea aceaea. Şi, încă, iaste şi mai înaltă cu multu, că-i ajunge căpătâiul tocma la ceriu. Pentru aceaea, să cade, foarte cu socoteală şi cu multă frică, când ne suim pre dânsa şi, mai vârtosu, când ajungem la poarta ceriului, că acolo iaste frica cea multă, că fac dracii văzduhului cercetare mare pentru păcate şi, mai vârtosu decât toate,
69v pentru curvie, că ceia ce / stau întru atâta înălţime a
multă frică şi cutremur şi numai aceasta să păzescu, să nu să pleace să caute în josu, la pământu, că dentr-aceasta li să face multă întunecare. Şi, în ce chip iaste alăuta, de numai o coardă nu poate să facă viersu bun şi, de lipseaşte vreuna, nu face viersul deplinu, aşa sânt şi faptele ceale bune ce să facu pentru suflet, că nu ajunge să facă numai o poruncă a faptelor celor bune, ce toate poruncile lui Dumnezeu să le facem cu multă nevoinţă. Că, ia, spune-m, rogu-te, ce folosu iaste să postească neştine şi să să roage şi, apoi, să nu miluiască pre nimenea? Sau să miluiască cineva şi, apoi, să lăcomească şi să răpească ale altuia? Ce, ver ce lucru face, tot în fala celora ce văd face şi-ş ia plata, iară, când miluiaşte, cu toată voia şi cu smerenie, primit iaste la Dumnezeu. Iară, de iaste omul smerit, şi posteaşte, şi să roagă, şi, apoi, hrăneaşte lângă dânsul pre muma tuturor răutăţilor, adecă pre iubirea de argintu, şi-i iaste gândul tot la dobânda neguţătoriei, acela om, şi aici, iaste de muncă, în ceastă lume, şi acolo, pentru că, zice Hristos: „Nu poate să slujască neştine şi lui Dumnezeu şi lui Mamona, adecă diavolului". Pentru aceaea, iubitoriul de oameni, Dumnezeu, au tocmit să fie în lume şi oameni buni şi răi, ca celor vicleani să li să taie răutatea, iară celor buni să li să arate bunătatea. Şi aşa să vor folosi şi cei leaneşi, pren împreunarea oamenilor celor

nevoitori şi buni, că, în ce chip să învrednicescu cei buni cu îndoită cinste de la Dumnezeu şi nu le strică cei răi nimica, aşa şi cei vicleani şi răi au muncă îndoită, căci ar fi putut să să facă şi ei buni. Şi nu numai nu s-au făcut ei buni, ce au învăţat şi pre alţii răutatea lor, şi pre cei buni toţi îi laudă, şi să miră de bunătăţile lor, tocma şi cei răi şi vicleani, pentru că zice: „Ştie şi vrăjmaşul a lăudarea fapta cea bună". Aşa şi cei răi nu-s urâţi numai celor buni, ce şi celor răi, mulţi să miră de oamenii cei vicleani că sânt isteţi a facerea strâmbătate şi a păgubirea pre alţii, ci aceia ce facu strâmbătate altora împotriva loru-ş ascut cuţitul. Şi, când să junghe pre sine, îi pare că face strâmbătate altuia, pentru că nu iaste rău, când are neştine strâmbătate de la altul, ci, când face el strâmbătate altuia. Şi acela ce i să face strâmbătate nu cunoaşte să rabde, căci câtă strâmbătate avea David şi câtă strâmbătate îi făcea Saul lui David? Dară, cine dentr-amândoi fu mai urgisit, şi mai ticălos, şi care mai luminat? Au nu să îneca Saul de scârbă şi de drac, iară David străluciia mai mult decât soarele în biruinţele războaielor şi-n prieteşugul lui Dumnezeu? Că Saul muriia de zavistia lui, iară David suferiia toate supărările lui Saul, cu tăcerile, şi pre toţi îi trăgea la dânsul. Şi, de vreame ce Saul, de multe ori, s-au ispitit să umoară pre David, iară David, gonind pre vrăjmaşul lui şi
70r căzându-i în mâna lui, l-au ferit, cine dentr- // amândoi au
fostu fără puteare? David, care i să cădea să-l ucigă, au Saul, căci îl zavistuiia? Cela era îmbrăcat cu arme, iară cesta avea armă tare direptatea lui Dumnezeu. Iară, să vezi şi pre acest viteazu, pre David, cum s-au făcut slabu mai apoi, căci au făcut strâmbătate Uriei, că să schimbă tocmeala şi obiceaiul, şi veni slăbiciunea spre cel ce făcu nedireptatea, iară putearea să duse la cela ce avu strâmbătate, că Uriia era mortu şi strica casa celui ce făcuse strâmbătatea. Şi el era împărat, şi viu, şi nu mai putea să stea împotriva ostaşului, ce toate ale împăratului le amestecă şi le strică. Pentru aceaea, şi tu, când vezi pre cineva că trăiaşte bine şi direptu, şi pururea caută, şi

umblă după pravoslavnica credință, de iaste și în fiară legat, și la închisoare, sau iaste slugă la oameni nevreadnici, sau iaste sărac, sau izgonit iaste, sau zace de boală vreame multă și, pre-ncet, i să topeaște trupul și rabdă, sau pate alt rău, ceva, pre acela om să-l fericești și să-l lauzi. Iară, cându vei vedea pre altu-cineva să fie preacurvariu și sodomlean rău și curvariul să ajungă la cinste, și boierie, și la vrednicii împărătești sau și besericești, să stăpânească pre mulți, pre acesta să-l plângi și să-l tânguiești, că nu iaste altul mai ticălosu cu sufletul decât acela, măcară de-ar stăpâni toată lumea. Că, ce folosu iaste să fie bogat trupeaște, iară sufleteaște sărac? Căci, cându nu vom putea să ne mântuim nici pre noi, nici pre alții, ce vom face, când va veni moartea? Și, când ne vor duce la judecata lui Dumnezeu, de unde vom avea nădeajde de spăsenie sau ce răspunsu vom da atuncea, de vreame ce-am mâniat pre Dumnezeu, făcându-ne Hristos, den oameni îngeri, iară noi ne facem pre noi, den oameni, draci sălbateci, pentru căci slujim pântecelui celui nesățios, și beției pohtei cei trupești, și nesațiului iubirii de argintu, și ne mâniem, ca șarpele, și mușcăm și aruncăm, ca măgariul, acesta lucru nu iaste omenescu, ce iaste al hiarălor și al dobitoacelor celor necuvântătoare? Că, în ce chip ne lenevim și facem lucrurile ceale vicleane pentru care ne muncim, așa, iarăș, deaca vom vrea să ne nevoim, ne vom face buni și drepți și nimenea nu va putea să ne strice la nevoința noastră. Iară, de vei vrea să știi cum că Dumnezău au pus legile la firea omenească să aleagă ce rău și ce bine să face de la noi, întreabă pre singura petreacerea noastră să cunoști că toți ceia ce fac lucrurile ceale reale fug de ocară și de numele cel rău, adecă zicem că, de vei zice curvariului curvariu, să mânie și să rușinează. Ia, zi judecătoriului celui strâmbu: „O, judecătoriu mincinos“, să vezi, nu va lua acel nume spre ocară și spre necinste? Așijderea, și de cealealalte păcate den faptele lor să rușinează. Dară, de vreame ce iaste bine să faci păcatul, căci fugi de ponosul păcatului? Iară, ia zi curatului curat și

vergurului vergur, să vezi nu să bucură de fapta bunătății
70v lui? Zi direptului dirept și milostivului milostiv, că, / cu lucrul să încununează și cu numirea să luminează, că, de să și leapădă de lauda numelui pentru smerenia, iară în suflet tot primeaște lauda și nici o răutate nu află neștine dovedită de la cel ce o zice, de nu se va schimba acela și va fățări spre chipul bunătății. În ce chip? Ascultă. Mincinosul nu mărturisească minciuna că iaste minciună, ce fățăreaște, și să face că grăiaște adevărat, și înșală și pre judecătoriu. Așijderea, și vicleanul nu-ș arată viclenia lui, ce să face în arătare cu chip de prieteșug și-ș îndirepteazâ vicleșugul lui. Așijderea, și năpăstuitoriul, când mearge la judecată, nu mărturisească ce iaste, ce pune mărturii pre chipul adeverinții pentru minciună și arată pre mărturia răutății. Ce și sufletul nostru, deaca să împreună cu răutățile, numele cel bun să răpeaște de la el, pentru că mulți putearnici, de multe ori, la altă nu le mai iaste mintea, numai la lăcomie, și-l roagă unii să nu facă săracului nedireptate sau să iarte datoria ce are la dânsul, și să nu-ș izbândească cu ceia ce l-au scârbit pre dânsul. Iară, de vine vreun putearnic, cineva, și viclean să să roage, nu începe a spune adevărat ceaea ce iaste, ce adaoge numele bunătății și zice cum că iaste om dirept, și făcătoriu de bine, și iaste numit de faptele ceale bune și de milostenii ce face la mulți, pentru ca să să biruiască de laudă și să fugă de vicleșug. Vezi, dară, că răutatea să biruiaște de lauda faptei cei bune? Pentru aceaea, nici un om rău nu va să auză că iaste rău, că firea, pururea, iubeaște al său, macară deși voiaște voința răutatea. Pentru aceaea, să nu zicem că cutarele, din fire, iaste bun și cutarele, den fire, iaste rău, că, de-ar fi omul den fire bun, niciodată n-ar putea să să facă rău. Așijderea, iarăș, de-ar fi din fire rău, niciodată n-ar putea să să facă bun, că, de n-am fi la voința noastră să să facă cei răi buni, nici iubitoriul de oameni, Dumnezău, nu ne-ar fi făcut volnici pre sine și am fi toți răi, împreunându-ne cu firea, sau am fi toți buni și drepți, ce noi, cu leanea noastră, ne piardem

mântuirea sufletului nostru şi ne facem pre noi pustii de dragostea cea dumnezăiască. Deci, nici unul să nu-şi arunce prilejul şi pricina spre altul, zicând că-l opreaşte de ostenealele şi de trudele faptelor celor bune, ce fieştecarele să zică că: „Cu leanea mea am făcut cutare şi cutare păcat". Şi, ce să mai zicu unele şi altele, când nici singur diavolul nu poate să oprească calea celuia ce lucrează fapta cea bună, ce numai ce înşală şi împiadecă pre ceia ce umblă cu leane şi fără de grijă, iară el, nici poate să împiadece, nici să îndeamne pre nimenea, pentru că, vrând noi să ne păzim, nu poate nimenea să ne strice nemică, nici sufleteaşte, nici trupeaşte. Iară, când ne lenevim şi nu ne păzim, fără de nici o socoteală alergăm la răutate. Bună iaste, adevărat, fapta cea bună şi minunată, macară şi singură de iaste, iară, când o face neştine, în mijlocul celor
71r ce împiadecă, iaste şi mai minunată şi mai cinsti // tă, pentru că nu face locul fapta cea bună, ce chipul faptei cei bune luminează pre loc şi, cu o faptă bună, mulţi să folosescu şi gonescu pre cei vicleani. Iară răutatea celor mulţi, de va fi macară numai unul să facă bunătatea în mijlocul multora, nemică nu i să strică. Şi un om să fie bun şi să petreacă după voia lui Dumnezău poate să scoaţă toată lumea den mânia lui Dumnezău şi den munca cea veacinică. Şi aceasta poţi să o cunoşti de la direptul Noe că a fostu aşa, că toţi oamenii aceia, mai 'nainte de potopu au fost periţi şi pierduţi, iară numai Noe au scăpat şi nu s-au înecat. Şi de la Moisi, încă, să cunoaşte că putu să izbăvească den mânile lui Faraon pre toţi jidovii. Însă eu am şi alt cuvânt să zicu, spre dovedirea milii lui Dumnezău, când nu are neştine oameni direpţi vii să să roage să iarte pre cei păcătoşi să năzuiască cătră sfinţii cei morţi, precum zice pentru Iezechia proroc: „Sprejenescu şi ajutorescu aceştii cetăţi, Ierusalimului, pentru mine şi pentru feciorul mieu, David, carele iaste, de mulţi ani, mort". Cunoscuş, acum, cât au fostu bunătatea acelor sfinţi? Că, nu numai cuvintele şi trupurile, ce tocma şi îmbrăcămintele lor au fostu cinstite, că cojocul lui Ilie au

despărţit Iordanul, încălţămintele celor trei coconi călcară para focului şi o stinsără, toiagul prorocului lui Ilisei schimbă apele, toiagul lui Moisi despică Marea Roşie şi, în piatră lovindu, izvorî apă şi adăpă norodul cel însetat, îmbrăcămintele lui Pavel goniia boalele oamenilor, umbra lui Petru au gonit moartea, cenuşa de pe moaştele sfinţilor mucenici goniia dracii. Pentru aceaea, făcea toate minunile cu puteare, precum Ilie nu vedea haina cea a lui Ahav, ce-i vedea sufletul lui golu şi osândit şi pre dânsul robu patimilor, că ce folos iaste de binele denafară, deaca sânt ceale denlăuntru sărace şi nenorocite? Şi, ce pagubă are neştine de sărăcia denafară, când să află înlăuntru atâta avuţie? Acel fealiu de leu au fost sveatăi Pavel, că, deaca strigă, toată temniţa să cutremură şi legăturile le dezlegă numai cu cuvântul, încă, nu numai ca leii, ce mai tare decât leii, pentru că leul, de multe ori, cade în cursă şi să prinde, iară sfinţii, când să leagă, atuncea sânt mai tari. Sfinţii, atâta sânt de înfricoşaţi, cât să tem dracii de dânşii şi, numai glasul lor să-l auză, ei fugu, cum fugu şi de fulgere. Ce, pe glasul lui Pavel şi lucrurile lui, ce limbă va putea să le laude? Nici prorocii, nici patriarşii, nici apostolii, nici mucenicii, pentru că el avea la dânsul nevoinţele şi bunătăţile acestora tuturor şi, nu numai pre oameni au întrecutu, ce şi pre ceatele ceale îngereşti. Iară noi, nici o parte, cât de puţină, den faptele lui ceale bune, nu ne nevoim să facem. Iaste lăudat patriarhul Avraam, când au vrut să junghe pre fiu-său, să-l facă jărtvă lui Dumnezeu,
71v adecă leturghie lui Dumnezeu, iară şi pre Isaac îl lau / dă fiii omeneşti pentru nerăutatea ce-au avut, ca şi pre fiul lui Dumnezeu, pre Domnul nostru, Isus Hristos, că nici unul dintr-aceşti fii nici un cuvântu n-au zis cătră părinţii lor, că Hristos zicea: „Nu socoti păcatul acelora ce m-au răstignit". Aşijderea, şi Isaac nu zise: „Căci faci, tată, acestu lucru fără-de-leage? Pre mine, care-ţ sânt unul născut şi foarte iubit, vei să mă junghi, să mă faci jărtvă lui Dumnezeu? Dară, nu junghi toate oile, să faci jărtvă, ci pre mine, pre fiul tău, pre care m-ai iubit?". Nemic

de-aceasta nu zise acel fericit şi patrierşăscu suflet, ci răbdă vitejaşte, până la moarte, iară şi Iacov, fiul lui, au urmat răbdării părintelui său. Aşijderea, şi David să fericeaşte pentru blândeaţele lui, şi Ilie fu râvnitoriu pentru numele lui Dumnezeu. Dară, carele şi cine să făcu aseamenea lui Pavel, că toate aceastea le avea strânse la dânsul? De întunearece de ori au jărtvuit sufletul lui, încunjurând pământul, şi marea, şi fiece altă lume, cât pământ veade soarele. Umbla încunjurând, ca când ar fi avut aripi. Bătut, şi trasu, şi cu pietri ucisu, şi, în toate zilele murind, şi mai multă râvnă avea decât prorocul Ilie. Iară, de vei vrea să zici pentru sfântul Ioan preaditeciu, cum mânca muguru şi miare sălbatecă, dară acesta nici hrana cea de treabă nu o avea pentru nevoinţa mărturiei. Atâta cât între îngeri şi-ntre oameni nu iaste multu, de vom vrea şi noi să avem grijă, că ştiu că nu au avut acela altă fire sau alt suflet, nici au lăcuit într-altă lume, iară au întrecut pre toţi oamenii şi câte scârbe au păţit, nici de una nu i-au părut rău, ce, încă, să bucura că pătimeaşte pentru numele lui Hristos, şi să făcea ca un mort neclătit, şi aşa smeriia săriturile firii. Căci, în ce chip iaste şi pentru bani, că cela ce câştigă doi galbeni, el pune mai multă nevoinţă spre zeace şi, strângând doaozeci, nu să stâmpără, aşa iaste şi pentru fapta cea bună, cât să nevoiaşte pentru dinsa, atâta sileaşte să facă mai multă osteneală şi trudă. Însă nu iaste putinţă oamenii cei buni să auză de la mulţi zicându-le că sânt buni, nici să cade, iarăş, omul cel bun să aibă priateni mulţi, că, deaca îl laudă toţi, să cunoaşte bine că nu va lucra în multă vreame fapta cea bună. Dară, apoi, cum să nu să laude de toţi unul ca acela carele izbăveaşte pre cei asupriţi den mânile nedirepţilor sau întoarce şi îndireptează pre cei ce păcătuiescu şi laudă pre ceia ce facu fapte bune? Că nu iaste cu direptul pre unii a lăuda, pre alţii a defăima. Însă, cela ce face fapta cea bună cu nevoinţă, ca numai de la Dumnezeu să primească laudă, iară nu de la oameni, nu iaste cu putinţă să nu să laude de toţi oamenii şi să nu auză bine unul ca acela, că

răutatea, pururea, să luptă cu bunătatea şi, nu numai că nu-i poate strica nimica, ce, cu cât îi stă răutatea împotrivă, ea mai tare să face. Atâta iaste de mare putearea bunătăţii, cât şi luptă, având de răutate, mai tare
72r să face. // Adu-ţi aminte de Avel, au nu-l ucise frate-său, Cain? Dară Avel iaste viu şi să mărturiseaşte pururea, măcară că să şi ucise de dânsul şi,-ntr-atâta vreame, pomenirea lui nu să veşteji. Iară Cain, carele îl ucise pre el, petrecu viaţă rea, mai rea decât moartea, atâta cât nici pâine în mâinile lui nu putea să ţie, de cutremur, şi, după aceastea toate, de toţi oamenii să mustră şi să huleaşte. Deci, ceia ce păcătuiescu într-acesta chip, unele ca aceastea au într-această viaţă, iară, în veacul cel viitoriu, nu poate cuvânt să o spuie. Iară, ascultă ce zice şi Hristos: „Asămănatu-s-au împărăţia ceriului aluatului, carele însemnează pre cei direpţi, că fapta lor cea bună schimbă pre cei răi spre sfinţire, ce puţini sânt direpţi, că şi aluatul iaste mitiutel, iară micşorarea lui toată frământarea o întoarce spre putearea lui". Aşa e şi putearea direpţilor, pren darul Duhului Sfânt, 12 au fost apostolii. Ia, socoteaşte cât au fost de mitiutel aluatul? Toată lumea au fost în necredinţă. Văzut-ai cât au fost frământarea? Că acei 12 întoarseră toată lumea la dânşii, pentru că şi aluatul şi frământătura au fost tot de-o fire şi, de-ţ va fi voia să cunoşti cât biruiaşte putearea direpţilor pre a celoralalţi şi, mai vârtos, îndrăznirea unui direptu decât putearea şi tirania cea împărătească, ascultă pre Ioan Botezătoriul, ce zise lui Irod, celui fără-de-leage: „Nu ţi să cade să ţii pre muiarea fraţini-tău?". Şi Irod avea slujitori, ca un împărat, avuţie şi puteare împărătească, iară Ioan sărac, fără de casă, şi fără de sat, şi fără de nimic, şi mânca mugur şi buruiane, ce acesta, carele era mai săracu decât toţi şi lăcuia pustiul, stăpâneaşte, poruncind biruitoriului şi împăratului zicea către dânsul: „Nu ţi să cade ţie să ţii pre muiarea fraţine-tău". Vezi, dară, că bunătatea biruiaşte pre răutate? Însă, pentru adevărul, s-au pus direptul la închisoare, apoi s-au făcut ospăţul cel amar şi-au intrat

fata în mijlocul ospățului, jucându, și atâta plăcu lui Irod și celora ce șădea la masă, cât făcu pre Irod de să jură, ca să-i dea ei jumătate de împărăția lui. Vezi unde lepădă împărăția, că zice: „Orice-m vei ceare să-ț dau, și până în jumătate de împărăție". Ticăloase și becisnice Iroade, atâta ți să orbi mintea și-ț peri cunoștința? Atâta cinste faci împărăției tale? Că numai o dată jucă fata și-i dedeș jumătate de împărăția ta, dară, de va juca și a doară, ce-i vei face? Numai te roagă lui Dumnezeu să nu mai joace iarăș, că-ț va lua și ceaealaltă jumătate de împărăție și vei rămânea săracu și cerșătoriu. Văzuș ce făcu horele și jocurile? Că putură până într-atâta, de uciseră pre acest sfânt mare, pre Ioan prediteci și botezătoriul lui Hristos? Ce iaste alta mai rea decât răutatea și fără-de-leagea aceasta? Ceia ce fac unele ca aceastea s-au dat pre dânșii, den voia lor, diavolului, că, de vreame ce cel ce au dat
72v talantul, / adecă darul ce i-au dat Dumnezău deplin, s-au arătat viclean, căci nu l-au îndoit, dară, cela ce l-au stricat, ce va auzi? Că, de vreame ce pre acela l-au legat de mâni și de picioare și l-au aruncat la întunearecul cel denafară, unde iaste plângerea și scrâșnirea dinților, dară, noi, cei ce-am stricat Sfântul Botez și alte daruri care ne-au dat Dumnezău, ce vom face atuncea când ne vor întreba și vom vrea să dăm răspuns? Nu vezi, omule, neputința, și nedescoperirea vieții noastre, și moartea cea grabnică ce ne vine asupră? Au doară faci lucrurile ceale bune, cu osteneală și cu trudă, iară răutatea fără de trudă? Ba. Dară, de vreame ce la păcat iaste trudă și osteneală, căci nu facem bunătatea care are multă dobândă? Preacurvariul și furul puțină frică au, că petrec nevoie până la moarte. Și, iarăș, zicem, și pentru oamenii cei preoțiți, că, deaca vezi pre vreun preot nevreadnic, nu huli preoția, ce pre cel ce face răul. De vreame ce și Iuda să făcu vânzătoriu, pentru aceaea noi nu hulim vrednicia cea apostolească, ce mintea lui cea necurată. Așijderea, și doftori mulți au fostu omorâtori, dând oamenilor ierbi de moarte, însă noi nu defăimăm meșteșugul doftoriei, ce pre ceia ce lucrează rău

meșteșugul doftoriei. Așijderea, și corăbiarii, mulți îneacă multe corabii, dară corăbieria n-are nici o vină, ce mintea cea rea și pizma corăbiarilor acelora. Însă, „de nevoie iaste să vie sminteale", zice Hristos, iară, încăș, „amar și vai de omul acela carele izvodeaște și vine sminteala de la el". Lupul îi iaste a veni la oi, dară trebuie păstoriul să fie deșteptat să gonească pre lup. Pentru aceaea, au zis că: „Adevărat, vor veni sminteale, că ceia ce să vatămă nu pier de sminteale, ce pier de leane și de negrija lor". Și, de vei vrea, socoteaște de vezi pre omul cel dentâiu, pre Adam, că, de-au și făcut puțină vreame în raiu, iară, deaca dobândi desfătăciunea aceaea, atâta să înălță, cât vru să să facă Dumnezău, și făcu mai bun făcătoriu de bine pre înșălătoriul și vrăjmașul, diavolul, decât pre Dumnezău, și nu vru să ție porunca lui Dumnezău. Dară, de-ar fi viețuit mai multă vreame în raiu, ce rău n-ar fi făcut? Și un om ce se va mântui dentr-o primejdie rea și nu se va înțelepți, cu mult mai rău va petreace decât răutățile ceale mai denainte. Deci, deaca nu ne vom pedepsi noi de unele ca aceastea, cum să nu pățim mai rău, că și Faraon, de s-ar fi pocăit den rana cea dentâiu ce i-au făcut Moisi, n-ar fi pățit acel potop rău al Mării cei Roșii, cu toată oastea lui. Și cela ce-au curvit cu mașteha lui l-au dat Pavel apostol Satanii, ca să să mântuiască cu duhul. Pentru aceaea, să nu zicem că iaste om bun cela ce nu face nici rău, nici bine, că aceasta ce zici tu, că nu face bine, aceasta iaste ceaea ce face răul, că, de vei avea o slugă să nu fie nici fur, nici ocărâtoriu, nici pricealnic, ce va fi numai bețiv, și va șădea fără de lucru, și va lucra fapte reale, oare nu-l va bate stăpânul lui și-l va goni, macară de n-ar face alt rău? Ce
73r să // luom aminte și pe trupul nostru, adecă mâna să nu lovească capul, nici să taie limba, nici să scoață ochii, ce numai să stea fără de lucru și să nu-ș facă slujba la tot trupul, nu i să cade să să taie? De vreame, dară, ce la aceastea care, nu numai căci nu fac rău, ce căci nici slujba nu-ș facu, iaste nedireptate mare, cu cât mai vârtos la ceale sufletești. Însă, macară de-ar fi cu putință să facu eu toate

faptele ceale bune şi canoanele greşalelor voastre şi voi să luaţi plata ostenealelor, că, atuncea, nu v-aş mai supăra cu învăţăturile, că, precum muma, când veade pre copilul ei prinzându-l frigurile tare, zice cătră dânsul cu lacrămi fierbinţi: „Fătul mieu, de-ar fi putinţă să aibu eu focul frigurilor tale“, aşa zicu şi eu voao, macară de-ar fi cu putinţă să ostenescu pentru voi şi să pliniţi toate faptele ceale bune. Dară aceasta nu să poate. Însă, cela ce poate îndeamne şi pre alţii să facă şi să primească vindecarea, ca să fie deplin cu ceialalţi. Iară cela ce iaste neputincios să fugă de cei leaneşi, ca să nu ia de la dânşii vătămarea sufletului. Şi, aşa vom petreace viaţă bună şi sfântă, în-tr-această lume, cu socoteală şi cu smerenie, şi vom dobândi bunătăţile ceale viitoare, cărora să ne învrednicim noi, toţi, cu darul şi mila Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava, şi tăria, şi cinstea, şi închinăciunea, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 18 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru jurământ. Blagosloveaşte, Părinte

Să nu ne lenevim, fraţilor, a face fapta cea bună a sufletului, că ia, spune-m, ce osteneală iaste să laşi mânia şi urgia celuia ce te-au întristat? Că amară dureare şi întristare iaste a ţinea omul mânie şi vrajbă şi a nu face pace şi dragoste. Ce osteneală iaste să nu grăieşti nicio-dată, în viaţa ta, cuvânt rău şi vorbă proastă? Ce greu iaste să nu te priceşti şi să nu râvneşti? De ce nevoie nu iubeşti pre vecinul tău, ce-l ocărăşti? Ce silă iaste a nu te jura totdeauna şi a nu face jurământ mare? Însă, de multe ori, de mânie şi de urgie, ne pornim de jurăm, nezicând nimenea nici un cuvânt de scârbă. După aceaea, stingându-se urgia şi potolindu-se mânia, vrând să ne împăcăm şi ţinuţi fiind de greul jurământurilor, ne legăm cu legături nedezlegate. Aceasta cunoscând diavolul, cum

73v că mânia iaste focu şi pre lesne / să stinge şi, deaca să potoleaşte mânia, să fac(e) prieteşug şi dragoste şi, vrând acesta tatăl zavistiei, diavolul, să stea focul aprins şi ne-stins, ne leagă cu jurământul, ca, de se va şi potoli mânia, iară greul jurământului să stea, ca pentru să fie păzită văpaia urgiei şi a vrăjbii. Deci, dentru aceaste doao, una va să fie, au să facem pace şi să călcăm jurământul, au să nu facem pace şi să ne facem pre noi vinovaţi de mare canon, pentru pizma, că, fără cuviinţă iaste să avem noi o haină aleasă sau îmbrăcăminte scumpă şi să o păzim cu multă grijă, nepurtându-o pururea. Iară numele lui Dumnezău să-l purtăm şi încoace şi încolo, că nu aduce tot păcatul munca, ce şi greşalele ceale mici mai vârtos ne aduc pe noi la munca iadului, pentru că nici ceia ce jură n-au nici o pricină să răspunză înaintea lui Hristos, ce numai osândă. Însă, căci vă învăţu adease, vi se pare că vă supăr, iară, încăş, nu voiu înceta, nici mă voiu depărta, ca doară, de obrăznicia mea ruşinându-vă, veţ părăsi acest obiceaiu rău al jurământului, că şi acel judecătoriu strâmbu al văduvei, ruşinându-se de supărarea şi de rugăciunea văduvei, îi făcu judecată. Deci, şi noi, cu mult mai vârtos să facem aceasta, încă şi mai mult decât acela, că Dumnezău nu să leapădă de a facerea aceasta, pentru că lucrurile noastre ceale bune le socoteaşte ca cum ar fi ale lui, macară de n-ar fi iad. Şi eu, de-aş fi venit cătră voi, să ceriu aceasta, dară oare mi-o aţ fi dat? Şi nu mi-aţ fi dat mie cearerea în deşărtu, cerşind darul într-acestaş chip şi, oricând ceare Dumnezău acest dar pentru noi, carii dăm lui Dumnezău, cine ar fi atâta fără de minte şi nemulţumitoriu, căruia să-i ceară Dumnezău daru şi să nu-i dea? Rogu-vă pre voi, fraţilor, luaţi capul lui Ioan Botezătoriul tăiat, den carele încă tot pică sânge fierbinte şi, aşa, vă duceţi la casele voastre şi să gândiţi că-l vedeţi înaintea ochilor voştri, scoţând glas şi strigându: „Urâţi pre judecătoriul cel pen-tru jurământu“, adecă pe preacurvariul şi necuratul Irod. Căci ceia ce n-au făcut mustrarea sau mânia cea tiră-nească nevoia jurământului o au făcut şi, atuncea, taie

acel fericit cap. Dară cum nu iaste fără de cale, că pre stăpânul îngerilor, cu multă batjocură, să zică neştine, adease?: „Zău, şi pre Dumnezăul mieu". Vei să cunoşti cum că iaste putinţă să biruiască neştine această boală rea a jurământului? În ce chip iaste putinţă să te izbăveşti tu de acest obiceaiu rău al jurământului? Eu să te învăţu şi nu poate fi să nu biruieşti, căci, când vei vedea pre tine, sau pre altul, sau den slugile tale, sau din coconii tăi, sau pre altcineva din casa ta că să jură adease, porunceaşte-i să nu mănânce într-aceaea zi. Şi nu numai pre aceia, ce şi pre tine te canoniseaşte cu acestu canonu, de te vei jura şi tu, că limba, pedepsindu-se într-acestaş chipu, de-cii nu va mai jura strâmbu şi, aşa, te va înţelepţi nevoia foamei. Deci, de vom face aşa, altă învăţătură nu ne va mai trebui,
74r // că, în ce chip o slugă ce iaste bătută şi certată adease nu să poate curăţi de rane, aşa şi cela ce jură şi numeaşte numele lui Dumnezău, niciodată nu să mai curăţeaşte de păcate. Pentru aceaea, să fugim de acestu obiceaiu rău a jurământului şi să ne facem mai buni după întoarcere şi îndireptare, că, de v-am şi învăţat ieri şi alaltăieri pentru această poveaste, iară nici astăzi nu ne vom departa, învăţându-vă, încă nici mâine, nici poimâne. Aceasta sfătuindu-vă, vă rogu să lipsiţi de jurăminturi şi, ce zic eu, mâine şi poimâne, până când nu vă voiu vedea îndireptaţi, nu voiu înceta, că, aducând aminte, adease, pentru aceasta, greşala nu iaste a celuia ce învaţă, ci a celora ce ascultă, cărora le trebuie pururea învăţătură, că mai uşoru iaste să nu jure nimenea, că nu iaste nici osteneală, nici o dureare, ci numai un nărav rău. Şi acela ce va face această faptă bună să dojănească pre ceia ce nu să lasă de jurământ, ca doară, pentru dojana, mai vârtos să vor părăsi de a jura. Şi cela ce n-au făcut aceasta să caute celui ce-au făcut şi să silească să-l ajungă pre acela. Şi nu-m zică nimenea: „Dară ce păcat iaste de jură cineva de nevoie?". Dară, de nu va nici creade, ce va fi? Şi, mai vârtos, când să calcă leagea, nu trebuiaşte atunce să-ş aducă aminte de nevoie, că numai o nevoie singură iaste care să nu să facă cineva

vrăjmaş cu Dumnezeu. Însă, numai aceaea zicu jurământurile ceale ce să facu pe-ntreg şi fără de nevoie, ceale ce să fac pren case, pen priateni, pen slugi, pen târgu. De vei părăsi acealea pentru cealealalte, n-am grijă, că singură gura să teame a mărturisi şi va fugi de jurământ, atâta cât de l-ar şi îndemna, de mii de ori, neştine, nu va primi să cază într-acel obiceaiu. Că zicea un ritor oarecarele din cei dinafară, că den nişte deprinderi oarecarele îş clătiia umărul lui cel dirept, când umbla, ce însă birui acel obiceaiu rău într-acesta chip, că puse cuţite ascuţite, şi de o parte şi de alta, în umerile lui şi aşa înţelepţi frica tăierii pre mădulariul ce să clătiia fără tocmeală. Aşa fă şi tu limbii tale şi, în loc de cuţit, pune frica iadului şi, adevărat, vei birui obiceaiul cel rău al jurământului, că nicicum nu iaste putinţă, nevoindu-se omul şi având grijă să nu biruiască, că ce iertăciune vom avea, când stăm în răutăţile jurământului cu atâtea dăscălii şi învăţături? În ce chip ne vom ruga să ne izbăvim de supărările ce vin asupra noastră, o poruncă a lui Dumnezeu numai să nu o păzim? Dară, cum vom să întimpinăm pre Hristos în nori? Cum vom să-l rugăm? Cu ce limbă vom să grăim către Dânsul, să ne iarte păcatele? Dară, cum? Nu iaste fără de cale că împăratul cel pământescu, când porunceaşte, noi ţinem poruncile lui, de-ar fi cât de tari şi de greale. Iară Dumnezeu, poruncindu-ne şi dându-ne leage, nu-l băgăm samă, numai atâta ne curăm şi zicem că noi, aşa, am aflat acest obiceaiu al jurământului şi jurăm. Iară noi să nu
74v urgisim şi să lepădăm, aşa, fără socoteală, mân / tuirea sufletului nostru, ce să ne teamem de Dumnezeu, precum ne teamem de oameni şi de hiarăle sălbateci. Însă, pentru care pricină Dumnezău pre cela ce jură nu numai îl urgiseaşte, ce şi casa îi arde? Pentru că zice prorocul Isaia: „Văzuiu şi, iată, o seacere de focu să pogorîia den ceriu, den mâna lui Dumnezău şi ziş: 'Doamne, la cine o trimiţi aceasta?'". Şi zise: „Asupra jurătorilor mincinoş şi celora ce să jură pre numele lui Dumnezeu". Dară, pentru căci iaste seacerea de focu? Pentru ca să arză casa lui şi, de ar

şi vrea să fugă, nu-l va lăsa seacerea să fugă. Iară, când moare jurătoriul mincinos şi, de nevoie, iaste numai să-l îngroape în pământ şi, de vreame ce nu să îngroapă cu trupul vicleşugul jurământului, i-au arsu casa lui şi s-au făcut lut, ca să vază călătorii, când trecu să întreabe să ştie a cui jurătoriu au fostu casa aceaea ce s-au râsâpit şi să fugă de păcat. Aceasta s-au făcut şi la sodomleani, că, de vreame ce să aţâţară în sodomie şi curviia unul pe altul, îi arse pre dânşii Dumnezeu de vii şi rămaseră pildă, de-n neamuri în neamuri, şi singură vedearea şi faţa acelui pământ strigă şi zice: „O, oamenilor, nu faceţi fărădelegi ca aceastea, ca să nu păţiţi şi voi aseamenea". Ce faci, omule? Pre svintul preastol al jârtăvnicului faci jurământ? Unde iaste Hristos junghiat, acolo junghi şi pre fratele tău? Că tâlharii ucig şi omoară pre oameni în drumuri şi tu, înaintea maicei noastre, besearicii, junghi pre Fiul? Mai fărădeleage moarte faci decât Cain, că acela au ucisu pre fratele lui, în pustiu, cu moartea cea trecătoare. Au doară pentru aceasta s-au făcut beseareca, ca să ne jurăm? Ba, ce numai ca să ne rugăm. Au doară sfântul preastol, pentru aceasta, s-au pusu ca să facem jurământ? Ba, nu pentru aceaea, ce ca să dezlegăm păcatele noastre, iară să nu le legăm. Dirept aceaea, cutremură-te şi fugi de jurământu, deşchide Sfânta Evanghelie, să vezi ce-ţ zice Hristos: „Eu vă zicu nicicum să nu juraţi, iară tu, pre leagea ceaea ce te opreaşte a nu jura, pre aceaea îţ faci jurământul?". O, mare ocară, o, mare nebunie, că ucizi pre făcătoriul de leage! Pre carele opreaşte jurământul, tu îl iai ajutoriu spre junghiare. Nu plângu, nici suspin atâta de multu pentru ceia ce-i ucig tâlharii, cât lăcrămezu şi mă cutremur, deaca văzu pre cineva că vine lângă sfântul preastol şi-ş pune mânile pre Evanghelie să jure. Iară, tu, zi spre cela ce va să jure: „Ce voiu să-ţi facu, că Dumnezeu porunceaşte să nu jurăm. Acela mă opreaşte acum şi nu mă lasă să te puiu să faci jurământ". Şi ajunge numai aceasta, întru cinstea făcătoriului de leage, Dumnezău, şi, spre paza ta şi spre frica celuia ce va să jure. Rogu-vă, daţi-m răspuns voi,

ceia ce-aţ mersu şi-aţ văzut obiceaiul cel bun ce au în cetatea Antiohiei, care obiceaiu nu-l are altă cetate, că aceia oameni mai bine primesc să li să taie limba decât să
75r iasă jurământ den gura lor, că, de va câşti // ga cineva numai un om sau doi, atâta plată va lua de la Dumnezău. Iară, de va povăţui toată lumea, câte faceri de bine va lua de la Dumnezău? Ce, nu ştiu ce vom să facem pentru acest obiceaiu rău ce ne-am învăţat şi zicem şi fără de voia noastră „pre Dumnezăul mieu". Ce, tu, când te porneşti a zicerea acest cuvânt, muşcă-ţi limba tare, până te va durea sau şi până a nu zice că mai bine iaste acum să cură sânge dentr-însa decât atuncea, muncindu-se să pohtească o picătură de apă şi să nu poată afla nici o mângâiare. Iară, de-ţ va veni vreo pagubă sau vreo primejdie mare, nu blestăma, că vei cădea într-adâncul cel mare al perirei şi al muncii, că au doară îţ mai uşurezi ceva nevoia, deaca bleastemi? Ce, mai mult adaogi osteneala şi munca, că, pentru aceasta, aduce diavolul bântuialele asupra omului, ca să bleasteme, să-l bage în iad. Iară, deaca te veade că suferi vitejaşte bântuiala şi, cu cât să adaoge patima, cu atâta mai mult mulţemeşti lui Dumnezău, îndată fuge de la tine, de vreame ce în deşărtu să trudeaşte. Şi, în ce chip un câine, deaca nu-i dau de la masa ce dvoreaşte, el fuge şi să duce la altă masă, aşa face şi diavolul, ca şi câinele, aşteaptă şi păzeaşte, când i-ar arunca vreun cuvânt hulitoriu. Iară tu, deaca vei suferi cu mulţemită, îl îneci cu foamea şi fuge, ca un câine rău. Şi ascultaţi, să vă spuiu o istorie veache pentru jurământ. Mearseră, într-o vreame, jidovii la războiu şi avea mai mare preste oşti pre feciorul lui Saul, pre Ionatan şi, aşa, tăiară pre unii den alofili (adecă den cei streini de neam), iară pre alţii îi luară în goană. Deci, vrând Saul să facă mai mare războiu, ca să-i prinză vii pre vrăjmaşi, au strigat în toată oastea şi făcură jurământ cum să nu mănânce nici unul pâine până-n sară, pentru ca să biruiască pre vrăjmaşii lui desăvârşit, ca şi Isus Navin, oarecând, care lucru, fără de socoteală şi fără de minte, l-au făcut Saul. Atuncea, Ionatan nu ţinu

jurământul tătâne-său, ce, lovind cu sulița în miare sălbatecă, mâncă. Vezi ce face jurământul, ca să-ș puie viața, precum au făcut oarecând și împăratul Ieftaie, carele, cu îndemnarea diavolului, au făcut jurământ și-au junghiat pre fata lui, pre una născută? Și ce vom să mai zicem ceale multe? Că porunci Saul împărat să arunce sorți, ca să să afle cela ce-au călcat jurământul și-au mâncat. Și zise Saul cătră fiu-său, Ionatan: „Spune-m ce-ai făcut, că, iată, că te vădi soarta?". Și zise Ionatan: „Gustat-am miare den vârful suliții și iată că eu, acum, moriu". Cine ar fi auzit aceale cuvinte și să nu-i pară rău și să lăcrămeaze? Aceastea și altele mai multe facu jurământurile și meșteșugurile diavolului. Socoteaște, cu mintea ta, câtă dureare au răbdat împăratul. Vezi ucideri de coconi și de părinți, și războaie între dânșii, și jungheri de sânge, și întunearece de morți să facu pentru jurământ. Văzut-ai în ce adâncime i-au băgat jurământul? Iară, și pre
75v Ierusalim, pentru ju / rământul cel strâmbu ce s-au făcut atuncea, l-au dat Dumnezău în mâna vaviloneanilor și ajunse de să pustii de tot. Deci, să fugim și noi de vicleanul obiceaiu al jurământului, ca să nu pățim și noi ca aceia, ca să aducem dragostea lui Dumnezău spre noi, și să petreacem această viață bine, și să dobândim bunătățile ceale viitoare, întru Hristos Isus, Domnul nostru, a căruia e slava, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 19 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru pocaianie, și pentru cei ce rămân de săboară, și pentru sfântul preastol, și pentru judecată. Blagosloveaște, Părinte

Precum n-au folos sămănătorii, când leapădă sămânța pre cale, așa, și noi nu avem nici un folos, căci ne chemăm creștini, de nu vom avea și lucruri să urmeaze numelui. Și, de veț vrea, să vă aduc mărturie bună și vreadnică pre fratele lui Dumnezău, pre Iacov, zicând: „Credința fără

de fapte iaste moartă". Pentru aceaea, dară, pretutindenea trebuiescu lucrurile faptei cei bune, că, deaca lipsescu acealea, nici numele creștinătății nu poate să ne folosască nimica. Și, de aceasta să nu te miri, că, spune-m, ce dobândă are ostașul, căci mearge la oaste și nu iaste vreadnic de oaste să bată războiu pentru împăratul de la carele să hrăneaște? Că, de iaste și înfricoșat acest cuvânt, mai bine ar fi fostu să nu fie oștit decât au oștit și nu s-au nevoit pentru cinstea împăratului. Că, cum nu se va pedepsi cel ce de la împăratul să hrăneaște și pentru împăratul nu să nevoiaște? Și, încă, ce zicu eu, pentru împăratul, macară de-am putea pentru sufletele noastre să ne nevoim. Ce vei să zici?: „Dară, cum pociu să mă spăsescu, că sânt în lume și-n valuri?". Ce grăiești, omule? Eu îț voiu arăta că nu mântuiaște pre om locul, ci fapta și voia cea direaptă. Adam s-au înecat în limanul raiului, iară Lot în Sodom să mântui, ca den luciul mării. Iov să îndireptă în gunoiu, iară Saul în curțile ceale împărăteşti căzu, și den cinstea aceștii lumi, și den cea viitoare. Nu iaste să te curi cu aceasta, să zici că: „Nu pociu să fiu în lume și-n valuri și să mă și mântuiescu". Dară, care iaste împiedecarea, căci nu alergăm adease la rugăciune și la sfintele adunări? Au nu vedeți pre ceia ce vor să ia boierii
76r și cinste de la împăratul cum mergu de des la cur // te și cum pun pre alții la mijloc să grăiască, ca să dobândească cearerea lor? Aceastea le zic cătră ceia ce nu aleargă la sfintele și dumnezăieștile slujbe și pentru ceia ce vorbescu cuvinte în deșărt în ceasul cel înfricoșat al Sfintei Leturghii, a measei cei tainice. Au n-ai făgăduit preotului, când au zis?: „Sus să avem mintea și inimile noastre". Și ai zis: „Avem cătră Domnul". Nu te temi, nu te cutremuri, că și la acestu înfricoșat ceas te afli mincinos? O, mare minune, masa cea de taină iaste gata, mielul lui Dumnezău pentru tine să junghe, focul duhovnicescu izvorăște den prea sfântul preastol, heruvimii dvorescu și serafimii zboară, cei cu șase aripi îș acopăr feațele. Toate puterile ceale fără de trupuri să roagă pentru tine cu preotul, focul cel su-

fletescu să pogoară, sângele să deșartă în potiriu den prea curata coastă pentru curățenia ta, iară tu nu te temi, nici te cutremuri? O sută și 68 de ceasuri sânt în săptămână și Dumnezău numai un ceas singur ș-au ales, iară tu și acesta îl cheltuiești în lucrurile lumești, și-n vorbe, și-n râsuri. Dară, cu ce îndrăznire te apropii de dumnezeieștile taine? Cu ce știință spurcată? De-ai ținea în mânile tale tină, oare cutezare-ai să te atingi de haina împăratului? Nicidecum. Ce să nu zi <ci> că iaste pâine, nici să gândești că iaste vin, pentru că nu mearge în jos, ca cealealalte bucate. Să nu dea Dumnezău să fie aceasta, nici să cugeți acesta lucru niciodată, ce, precum la ceară, focul nu face nici o prisosală, așa gândeaște și pentru dumnezeieștile taine, că să împarte în ființa trupului. Pentru aceaea, și când te apropii, să nu gândești că te priceștuiești de la om, ce de la singuri serafimi, cu lingura cea de foc ce-au văzut Isaia. Cugetă că te priceștuiești cu dumnezeiescul trup și, în ce chip atingi buzele tale de preacurata coastă, așa să te priceștuiești și cu dumnezeiescul sânge. Întru aceaea, fraților, să nu lipsim de la rugăciunile besearecilor, nici să vorbim în beseareca cuvânt în deșărt, ce să stăm cu frică și cu cutremur, plecând ochii jos, iară sufletul rădicându-l sus, să suspinăm den inimă și să strigăm fără de glas. Au nu vedeți pre ceia ce stau înaintea împăratului celui nesimțit, și putred, și trecătoriu, și pământescu, cum stau și nu să clătescu, nici vorbescu, nici caută încoace sau încolo, ce stau triști, și mâhniți, și cu frică? De la aceștia ia pildă, o, omule! Într-acesta chip vă rog să dvoriți înaintea lui Dumnezău, ca când aț dvori înaintea împăratului celui pământescu. Încă și mai cu multă frică să cade să stăm înaintea împăratului celui cerescu. Aceastea le voiu zice de multe ori, până vă veț îndirepta. Când venim în besearecă, să venim cum place lui Dumnezău, să nu avem pizmă în sufletul nostru, ca nu cumva, rugându-ne, ne vom blestema pre noi, zicând: „Iartă-ne noao, cum și noi iertăm datornicilor noștri". Cu adevărat, înfricoșat iaste acest cuvânt și, ca cum am zice, cela ce zice acest cuvânt,

76v aşa zice cătră / Dumnezău: „O, stăpânule, lăsat-am eu, lasă și tu. Dezlegat-am, dezleagă. Iertat-am, iartă. Iară, de-am ținut eu, ține. De n-am dezlegat greșalele vecinului mieu, nici tu să nu dezlegi ale meale greșale. După măsură, ce-am măsurat, să mi să măsure". Aceastea gândiț și vă aduceț aminte de ziua cea înfricoșată și puneți în mintea voastră focul acela și muncile aceale înfricoșate. Să ne întoarcem den calea noastră cea rătăcită, pentru că vine ceasul întru care să strică zborul aceștii lumi și nu va mai putea afla nimenea vreame să nevoiască, nu va afla, după sfârșitul vieții, să neguțătorească. Nu poate, deaca să strică privirea, să să încununeaze. Această vreame iaste a pocăinții, iară aceaea a judecății; aceasta iaste a luptărilor, iară aceaea încununărilor; aceasta iaste a osteninții, iară aceaea a odihnii; aceasta a trudelor, iară aceaea a plății. Deșteptați-vă, rogu-vă, deșteptați-vă, și, aceastea ce vă zicu, cu drag le ascultați: „Viețuit-am trupeaște, să viețuim și sufleteaște. Petrecut-am cu desfătăciuni, să petreacem și cu fapte bune, trăit-am cu leane, să trăim și cu pocaianie". Ce să mândreaște pământul și cenușa? Ce te înalți cu firea, omule, și te ții mare? Ce nădejduiești să dobândești din avuția și din slava lumii aceștiia? Ia, să meargem, rogu-vă, la mormânturi, să vedem tainele ceale de acolo, să ne vedem firea noastră răsipită, oase deșarte, trupuri putrede. Și, de ești înțeleptu și știut, socoteaște-te și-m spune cine iaste împăratul și cine iaste cel prost? Cine e boiariul și cine iaste sluga? Cine iaste înțeleptul și care e neînțeleptul? Unde-i iaste acolo frumuseațea tinereațelor? Unde iaste fața ce veaselă? Unde-s ochii cei frumoși? Unde iaste nasul cel direptu? Unde-s buzele ceale roșii? Unde iaste frumuseațea obrazului? Unde iaste fruntea cea luminată? Au nu sânt toate fum, și prah, și cenușă? Nu sânt toate viermi, și putoare, și împuțiciune? Aceastea gândind noi, fraților, să ne aducem aminte de ziua cea de-apoi, să ne întoarcem din calea noastră cea rătăcită, până avem vreame, de vreame ce ne-am cumpărat cu cinstitul sânge, că, pentru aceasta s-au arătat Dumnezeu pre pământ, nici

având unde-ş pleca capul. O, mare minune, judecătoriul vine la judecată, viaţa gustă moarte, ziditoriul să loveaşte cu palma de zidire, cel nevăzut de serafimi să scuipă de slugă, oţet şi fiare gustă, cu suliţa să împunge şi-n groapă să pune! Iară tu, omule, te lenevești, şi dormi, şi n-ai nici o grijă! Nu cunoşti că, de ţi-ai vărsa şi sângele tău pentru dânsul, nici atuncea tot nu plăteşti datoria deplin, de vreame ce altul iaste sângele stăpânului şi altul iaste sângele slugii. Apucă, mai 'nainte de ieşirea sufletului, cu pocăinţa, să nu cumva <să> vie moartea şi va peri tămăduirea pocăinţii, că, pre pământ, numai pocăinţa poate să ajutorească, iară în iad aceasta nu iaste. Să cercăm pre Domnul, până avem vreame, să facem lucruri bune, ca şi
77r viaţa aceasta, // să dobândim şi bunătăţile ceale veacinice, întru Hristos Isus, Domnul nostru, a căruia e slava, şi putearea, şi tăria, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 20 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru învăţătura cea nedescoperită. Blagosloveaşte, Părinte

Şi mai 'nainte, fraţilor, am dojănit pre fraţii ceia carei îş lasă rugăciunea şi slujba şi umblă pre denafară de beseareca lui Hristos. Şi, acum, iarăş, voiu să împut celora ce sântu înlăuntru, în beseareca, şi mintea lor le iaste afară, că aceştia mai rău sânt decât ceia ce nu vinu la beseareca, că aceştia, măcară că sânt în beseareca la vreamea înfricoşatei leturghii, iară, dentru îndemnarea diavolului, vorbescu unul cu altul de lucrurile ceale lumeşti şi putrede. Şi alţii, iarăş, de zavistia lor, ocărăscu pre cei ce citescu citania şi pre cântăreţi şi cuvintele ceale dumnezeieşti hulescu. Ce faci, omule? Preotul zice: „(...) (adecă sus să avem inimile)". Iară tu vorbeşti şi râzi în beseareca? Dară, nu te temi că, vorbindu tu şi neavând grijă, va sări vreun drac, cu mare puteare, şi va întra în sufletul tău cel fără de grijă, aflând uşa casei tale, adecă

nepăzind mintea pre sufletul tău? Ce spre aceasta ni să cade noao, tuturor, să vărsăm izvoară de lacrăme, căci că, după Sfânta Preceştenie, şi după luarea Sfântului Botez, şi după împreunarea cu Hristos, atuncea putu dracul, ca un lupu, să hrăpească pre oameni den turmă, să-i ţie lângă dânsul. Şi tu vezi primejdia ce-au păţit şi nu lăcrămezi? Dară, ce răspunsu vreadnic iaste împotriva acestora, ia, spune-m? De-ai vedea o casă a vrunui vecin al tău arzând, măcară de ţi-ar fi şi vrăjmaş, n-ai alerga să stingi văpaia focului, temându-te ca nu cumva să vie focul şi la uşa ta, care aceasta o fac şi dracii? Deci, fă şi tu aşa, când vezi pre fraţii tăi că au supărare de draci, pentru că văpaie şi pârjol mare iaste lucrarea dracilor. Pentru aceaea, să fii cu strajă, să nu cumva să vie şi-n sufletul tău dracul, când îl va găsi leaneş şi fără de grijă, ce, când vei vedea tu pornirea dracului, fugi şi aleargă către Stăpânul Hristos, că, văzând dracul sufletul tău cel deşteptat şi călduros şi gândul tău întărit, va fugi cu multă ruşâne. Iară, de te va afla cu leane,
77v şi nepăzit de darul lui Dumnezeu, şi de tot pustiu, şi va / întra de sârgu, ce rău nu-ţ va face? Iară, aflându-te deşteptat, şi sculat, şi de ceriuri ţiindu-te, nu să cutează nimic să să înalţe să te vază. Deci, măcară deşi urgiseşti pre fraţii tăi, încai să-ţ fie milă de tine şi închide uşa sufletului tău să nu între gândurile ceale vicleane ce le samănă dracii, că alt nimica nu goneaşte pornirea dracilor, ca rugăciunea şi ruga cea ce să face den tot sufletul. Şi, de vei să ştii cât bine iaste ca să poţi, cu mântuinţa şi cu fapta cea bună, să dobândeşti şi să mântuieşti şi pre alt frate, ascultă ce grăiaşte Dumnezeu, pren prorocul, că: „Cela ce scoate pre cel cinstit de la cel nevreadnic, ca rostul mieu va fi". Cum ar zice, că, cine scoate pre alt frate den răutate, şi din necredinţă, şi den păcat, şi-l aduce spre adevară, şi spre faptă bună, şi spre înţelepciune, mie, lui Dumnezeu urmează şi să aseamănă. Că, de vreame ce sângur Hristos, Dumnezeul nostru, carele iaste din cea nespusă şi nedescoperită fiinţa lui Dumnezeu, au primit de-au luat moarte necinstită pre cruce şi alalte toate ceale omeneşti

le-au suferit pentru noi, nemulţimitorii, şi pentru mântuirea noastră. Dară noi, cum să nu fim iertători şi milostivi cătră ceia ce sânt de o credinţă cu noi, carii sânt mădulările noastre, şi să nu avem dragoste şi nevoinţă spre dânşii, atâta cât şi din gura dracului să-i răpim şi să-i izbăvim pre dânşii? Că, de vreame ce, den bucatele ceale simţitoare şi neputrede ale measii, aleg o parte de ţinu şi pentru priateni, arătând cu aceasta mare semnu dragostii ce au cătră dânşii, dară cu cât mai vârtos să cade să facem aceasta la lucrurile ceale sufleteşti? Că mai multă laudă şi mulţimită ne iaste noao, că cela ce învaţă pre vecinul lui nu face atâta bine numai aceluia, ce, încă, şi lui îş agoniseaşte plată de la Dumnezeu, aducându-ş aminte de cealea ce-au învăţat el pre vecinul lui, că, de veade neştine vreo icoană care e o asămănare fără suflet a vreunui cocon sau a vreunui priaten al lui, îi pare că veade pre cel mort şi, prin icoana cea fără de suflet, i să pare că veade pre cel dorit al lui. Într-acesta chip şi noi dobândim vedearea sfinţilor, citind vieţile şi lucrurile lor ceale bune, nu doară având noi icoanele trupurilor lor, ci ale sufletelot lor, că ceale ce-au învăţat ei sânt icoanele sufletelor lor. Precum doftorii nu îndeamnă pre bólnavi să meargă la doftori, ci doftorii mergu la bólnavi de-i tămăduiescu, aşa fă şi tu, cu toată putinţa şi cu toată nevoinţa, pentru sufletele fraţilor, când le vezi că sânt bólnave de patimele păcatelor, cunoscând că iaste puţină vreamea aceasta a vieţii noastre. Şi, de nu vom dobândi aceaste câştiguri folositoare de suflet aici, iară acolo nici o mântuire sufletească nu vom avea, că poate un suflet, deaca să va mântui, să piarză mii de sarcini de păcate şi va fi în ziua aceaea, a judecăţii, mântuire în locul altui suflet? Că, de vreame ce fecioara
78ʳ cea cinstită ce o chiema Tavita, care îmbrăca văduvele // şi săracele şi făcea multă milostenie la săraci, în toate zilele, au murit şi iarăş au învis, această minune cine o au făcut? – Lacrămile celora ce era miluiţi de dânsa. Ce nu vor face lacrămile oamenilor celora ce să vor mântui de sfatul, şi nevoinţa, şi buna învăţătura ta? Că, în ce chip au

stătut şi s-at rugat văduvele acealea şi săracele pentru acea fecioară şi o au învis, fiind moartă, aşa şi pentru tine vor sta atuncea ceia ce le-ai făcut lor bine, şi s-au mântuit de la tine. Şi te vor face de vei dobândi multă milă de la direptul judecătoriu şi, nu numai atâta, ce, încă, şi den focul cela veacinic te vor scoate. Aşijderea, cu cât face neştine mai multă cheltuială la săraci, cu atâta are şi cununi mai multe de la Dumnezeu; câtu e cheltuiala, atâta iaste şi plata şi folosinţa sufletului. Multe bunătăţi sânt de la Dumnezeu să să dea noao, ce nimenea la dânsul nu poate să le agonisească, de nu va mântui şi pre aproapele lui. Pentru aceasta, zice fericitul Pavel: „Nimenea să nu ceară al său folos, ce şi al altuia să ceară fieştecare, că folosul lui iaste a fratelui său". Că, precum, iarăş, ceia ce facu strâmbătate altora, deaca vor mearge acolo, la judecata lui Dumnezău, şi vor vedea pre ceia ce le-au făcut strâmbătate, se vor ruşina (precum zice *Dumnezeiasca Scriptură* pentru bogatul cel neîndurătoriu şi nemilostiv, carele vedea pre Lazar în braţele lui Avraam), aşa şi, atuncea, aceşti făcători de nedireptate nu vor putea să grăiască cătră cei ce le-au făcut strâmbătate, ce, încă mai vârtos, cu multă ruşine să vor duce în iad. Aşa, iarăş, ceia ce învaţă şi-i dojenescu pre ei, văzând pre aceiaş care-s învăţaţi de dânşii şi mântuiţi, de multă îndrăznire şi bucurie să vor umplea acolo, împreună cu dânşii. Şi să nu zică cineva: „Că ce ameastec am eu cu acel om, de vreame ce iaste striin?". Dară, de va fi acela creştin credincios, şi se va priceştui cu Sfintele Taine, şi va veni la beseareca, acela, dară, şi decât fraţii, şi decât rudeniile, şi decât toţi, mai mult iaste al tău. Că, în ce chip să pedepsescu furii şi să omoară cu reale morţii, aşa şi primitorii cei de furi, cu aceaea muncă să pedepsescu. Într-acestaş chip, şi păgânii şi necredincioşii să muncescu, iară şi credincioşii ceia ce pot să-i izbăvească pre vreun om den păgânătate sau den păcate şi nu vor tot aceaeaş muncă vor păţi. Pentru aceaea, fieştecare den noi iaste datoriu să mântuiască şi pre alţi fraţi, ca, şi la judecata cea viitoare, să întimpinăm

pre Hristos cu multă îndrăznire şi să aducem la Dânsul poclon, decât toate mai cinstite sufletele oamenilor celor rătăciţi să meargă la Dânsul. Şi, pentru unii ca aceştia, macară de ne-ar bate, macară de ne-ar omorî, tot să răbdăm, numai pre dânşii să-i mântuim, pentru că şi cei bólnavi şi neputincioşi, de multe ori, înjură şi gonescu pre doftori, iară noi numai una poftim, adecă să vedem sănătatea celuia ce ne înjură. Cum, dară, nu iaste aceasta
78ᵛ mare nebunie, că, pentru trupurile oamenilor, să facem / atâta nevoinţă de mare şi multă cheltuială, grijându mai 'nainte pentru sănătatea lor, iară pentru nevoinţa sufletelor oamenilor şi a fraţilor noştri celor periţi să ne lenevim? Şi nemică să nu gândim, că petrecu multe răutăţi şi, după toate aceastea, vor să să şi muncească. Ce faci, omule? Pre fratele tău vezi că să surpă, aflându-se, în toată viaţa lui, în leane şi-n curvie şi tu nu tinzi mâna ta să-l scoţi den surparea perirei? Pentru căci nu-l dojeneşti şi să-l cerţi? Ce te temi să nu-l sminteşti şi-l cinsteşti mai mult pre dânsul decât mântuirea sufletului lui? Dară, ce răspuns vei să dai lui Hristos în ziua judecăţii? N-ai auzit ce-au poruncit Dumnezău jidovilor? Că, de vor vedea dobitoacele vrăjmaşilor lor că vor să să surpe, să nu le lasă să piară, iară, de vor cădea într-adâncu, să le scoale. Deci, de vreame ce zice Dumnezău jidovilor să nu lase să piară dobitoacele vrăjmaşilor lor şi, noi, văzând sufletele fraţilor noştri, în toate zilele, căzute şi surpate de diavolul, să nu le luom aminte? Dară, cum nu iaste aceasta mare neomenie şi fire dobitocească, să nu dăm noi atâta ajutoriu oamenilor, cât da aceia dobitoacelor celor necuvântătoare, că această neprimire şi negrijire toate bunătăţile le-au stricat? Aceasta au stricat şi-au turburat viaţa oamenilor şi nici nu vom să ne dojănească cineva când greşim, nici noi pre alţii, ca să nu ne arătăm grei, dojănind pre dânşii, de vreame ce ne facem ca hiarăle ceale sălbateci şi nu vom nici să ne grăiască nimenea, nici vânt reace să ne atingă nu primim. Dară ce creştini sântem, de nu suferim unul pre altul? Vei să îndireptezi pre vreun frate leaneş pentru

mântuirea lui? Lăcrămează şi te roagă lui Dumnezău pentru dânsul, ia-l cu tine, deosebi, şi-l îndireptează, şi-l sfătuiaşte, şi-l roagă, precum făcea Pavel: „Nu când ai, voiu veni, zice, şi mă va smeri Dumnezău, şi voiu plânge pre mulţi de ceia ce-au păcătuit mai 'nainte şi nu s-au pocăit den necurăţia lor şi de curvie". Aşa, şi tu, arată dragoste cătră cel păcătos. Mângâie-l pre dânsul, şi-l chiverniseaşte şi trupeaşte, şi nu-l dosădi, căci au păcătuit, ce-i fă metanii până la pământ, apucă-l şi-i sărută picioarele lui şi mâinile lui, nu-ţ fie ruşine, de vei să-i mântuieşti sufletul, cum facu şi doftorii cei învăţaţi, când văd pre cei bólnavi că nu primescu nici o doftorie, îi roagă şi-i sărută pre ei să primească doftoriile sănătăţii lor. Deci, aşa fă şi tu, macară de ţ-ar fi a osteni până la moarte, ca să înţelepţeşti pre fratele tău şi să nu osteneşti niciodată, sfătuindu-l şi îndireptându-l, până când se va întoarce, şi se va pocăi, şi se va lăsa de reale. Şi aceasta ce o faci tu pentru cel păcătos o socoteaşte Dumnezău în loc de mare mucenie, că şi marele Ioan prediteciu, pentru alt nemica n-au mărturisit, de i s-au tăiat sfântul cap, fără cât numai pentru Sfânta Leage, căci să ocărîia. Pentru aceaea, şi tu nevoiaşte-te, până la moarte, pentru adevara şi Dumnezău
79ʳ îţ va ajuta, pen // tru că ajunge un om aprinsu cu râvnă dumnezeiască să îndirepteaze multă lume. Şi nu-m zică nimenea că eu n-am adunare nici cu un frate, că noi, creştinii, nu avem spre diavolul nici o amestecătură, ce cu oamenii. Şi, încă, cu cei credincioşi multe avem împreună. Au doară nu sântem tot de o fire? Nu lăcuim toţi pre un pământ şi cu un fealiu de hrană ne hrănim? Au n-au şi ei un stăpân, pre Dumnezău? Au n-au primit şi aceia Evanghelia şi leagea lui Dumnezău? Pentru aceaea, să nu zicem aceaste cuvinte reci, ce numai să arătăm la fraţii noştri socotinţa şi chivernisirea carea să cade şi, peste toată dragostea carea iaste cap tuturor bunătăţilor, că, fără de dragoste, nu poate nimenea să să spăsască. Pentru aceaea, frate, nu părăsi niciodată de a învăţarea şi a certarea pre fratele tău, macară de te şi înjură şi te înfricoşază că-ţ va

face pagubă. Toate acealea să le suferi cu multă răbdare, până când vei dobândi mântuința sufletului lui, că, de-ț va fi el ție vrăjmaș rău și tare, iară Dumnezău îț va fi priaten și ajutoriu, nu numai aici, într-această lume, ci, mai vârtos, în ziua aceaea a judecății, mare daru îț va dărui. Însă, a face neștine și milostenie la săraci mare lucru iaste și de mântuință, iară mai mare iaste a scoate neștine pre altcineva den rătăcirea necredinții și a păcatului, pentru că sufletul nu are răscumpărare nici cu toată lumea, atâta cât de-ai da mii de avuții nu poți să faci nimică, ca cum ai întoarce un suflet la credință. Și, veri cine va putea să facă aceasta, va fi ca Petru și ca Pavel, nu să pață nevoi și răutăți multe ca aceia, căci că vreamea aceasta iaste a păcii, ce numai să puie omul nevoință și osârdie. Încă, ce zic eu, ca Pavel? Rostul lui Hristos iaste, zicu, cela ce va izbăvi un suflet den rătăcirea necredinții și a păgânătății, pentru că zice: „Tu, cela ce scoți pre cel cinstit de la cei nevreadnici ca rostul mieu vei fi". Iară, încă iaste cu dereptul și să cade să zicem și pren case cealea ce zice *Sfânta Scriptură* în besearecă: „Macară priaten iaste, macară rudenie și, de nu-l vei pleca astăzi sau mâine să te asculte, sau măcară niciodată, tu tot ai plata gata de la Dumnezeu. De nu pre toți, măcară și puțini den cei mulți, tot vei mântui". Că și apostolii, de n-au nici plecat pre toți să crează în Hristos, iară, de vreame ce s-au întrebat cu toți, de la toți au dobândit plată. Așijderea, și tu, de nu vei putea să întorci o sută, încai pre cei cinci nu-i lăsa, iară, de nu vei putea nici pre cei cinci, pre unul să nu lași, că nu dă Dumnezeu cununile spre sfârșitul faptelor celor bune, ce după firea celora ce săvârșăscu faptele ceale bune. Pentru aceaea, când vei vedea pre cineva rugându-se pentru vindecarea sufletească sau trupească, să nu zici la sine-ț, căci nu l-au tămăduit? Nu l-au ispovedit cutarele și cutarele? Sau să zici că: „Eu sânt mirean și am coconi și fămeaie, și aceastea să cade să le facă popii și călugării".
79v Ia, spune-m tu, când ai găsi o co / moară plină de galbeni, oare zicere-ai întru sine-ț căci n-au luat această comoară

cutarele și cutarele, Ioan sau Dimitrie, ce să o iau eu singur? Aceasta nu o ai zice niciodată, ce ai grăbi să o apuci mai 'nainte tu, de toți. Așa socotească și fă pentru frații cei căzuți și să-ț pară, în mintea ta, că ai aflat comoară pentru nevoința acelora. Că ce iaste mai bunu decât aceasta în lume, care, nici postul, nici mătaniile, nici îngenuchiarea, nici alt nimica nu poate să o facă, fără numai mântuirea carea o faci fratelui tău? Și nu că doară le zicu eu aceastea, ce însuș Dumnezeu o au zis aceasta, că: „Numai pre unul singur să mântuiești, zice, va fi rostul tău ca rostul mieu". Pentru aceasta, să cade să înveți mai 'nainte până a nu cădea în păcat, să-ș păzească fecioria lor cu alalte fapte bune, că multă mântuire ne aduce noao aceasta. Însă, după păcat, multă nevoință să faci cu dânșii, până îi vei aduce la pocăință. Și, pentru aceasta, mai multă plată și laudă vei lua de la Dumnezeu, pentru că și doftorii mult învață pre cei bólnavi să să păzească de niște bucate ce sânt de stricăciune, până a să însănătoșa. Iară, de nu să vor nevoi să păzească învățăturile lor și vor cădea iarăș în boală, tot nu-i lasă să petreacă rău până la moarte, ce, încă, atuncea, facu mai multă nevoință, ca să-i izbăvească den boală. Pentru aceaea, dară, și tu fiindu doftor sufletescu, când trebui să îndireptezi pre fratele tău, măcară de ți-ai pune și sufletul, până la moarte nu te părăsi. Domnul nostru, Isus Hristos, au murit pentru noi, iară tu nici cu cuvântul nu vei să-l mângâi? Dară, ce răspuns vei să dai înaintea înfricoșatei judecăți, pentru atâtea suflete ce le lași de pier? Că, de-ai vedea pre cineva ducându-l să-l spânzure cu judecată direaptă și-ai putea să-l apuci să-l scoți din mâinile ucigașilor, oare n-ai face, în tot chipul, să-l mântuiești de moarte? Dară, pre fratele tău îl vezi trăgându-l nu ucigașul, ce diavolul, la râpa pierzării și nici sfat măcară nu-i dai ca să-l scoți de la acea hiară rea? Dară cum vei afla iertăciune? Iară, de iaste mai tare decât tine, vădească-l la mine, că mai bine-m iaste să-m puiu viața mea la moarte decât să-l las să între înaintea ușilor besearecii, că și aceasta iaste un fealiu de vicleșug,

că peirea altora le pare că iaste mângâiare muncii lui. Spune-m care din voi au mers la vreo casă creştinească şi-au luat vreo carte scrisă să citească *Scriptura*? Nu poate să zică cineva că am citit şi mult am folosit, ci, prin mai multe case, găseşti cărţi şi mangane de jocu. Iară, de să va afla cineva să aibă carte, el o pune în ladă şi o încuie, de stă pururea, şi nevoinţa lor iaste numai la cântece şi la jocuri. Alţii, iarăş, de-au cărţi, ei să laudă cu frumuseaţea scrisorii, iară nu cum citescu, să să folosească şi să facă dobândă sufletului, ce facu arătare de fală şi de avuţie. Spre aceasta iaste nevoinţa lor, atâta le iaste cea mare
80r mândrie, pentru că // nu auz pre nimenea zicând că să foloseaşte din ceale scrise, ce numai ci să laudă că are cărţi scrise cu slove de aur. Hadâmul cela ce l-au botezat apostolul Filip, măcară că era varvaru şi necărturariu, şi avea şi multe griji, şi ceale ce le citiia nu le înţelegea. Ce zic, iară, încăş, tot nu părăsiia de a citirea, şăzând în caru, ci, de vreame ce, pre calea ce mergea, făcea atâta nevoinţă la citanie, dară, când va fi fost în casa lui, câtă nevoinţă va fi făcut? Şi, mai vârtos, că ceale ce le citiia nu le înţelegea, că, în ce chip, când flămânzeaşte cineva, iaste semnu de sănătate trupului, aşa şi nevoinţa ascultării *Dumnezeieştilor Scripturi* iaste mare semn sănătăţii sufletului. Pentru care pricină, dară, noi, de multe ori, nu vă spunem dezlegarea întrebărilor celor greale, ca să le înţeleageţi? Aceasta o facem, ca să vă deprindem să nu luaţi şi voi, totdeauna, hrană mestecată, ce şi voi singuri, alte dăţi, să faceţi dezlegarea gândului, precum facu şi porumbii, că porumbii, până le săntu puii în cuibu, îi hrănescu den gură, iară, deaca zboară den cuibu şi văd că pot zbura cu arepile lor, nu-i mai hrănesc ca mai 'nainte, ce aducu grăunţul de grâu în gura lor, şi li-l arată, şi puii vin aproape, iară mumele lor lasă hrana pre pământ şi-i îndeamnă să ia ei singuri grăunţele ceale de hrană. Aşa facem şi noi, că, luând hrana cea sufletească în gura noastră şi apoi chemându-vă pre voi, vă arătăm dezlegarea cuvântului, după obiceaiu, iară, deaca vă apropiaţi să luaţi, lăsăm

întrebarea cuvintelor nedezlegată, pentru ca să dezlegaţi voi singuri cuvintele *Sfintii Scripturi*. Şi, în ce chip bólnavilor nu le fac numai un fealiu de bucate să le dea să mănânce, ce trebuie să gătească de multe fealiuri de bucate, ca, de nu va plăcea bólnavului de-un fealiu, să-i placă de altul, de nu de acela, de altul, iară, de nu va primi nici de acela, ce-l va goni, tot va primi de altul şi, den multa nepohtă, biruiescu greul gustului şi, de multele fealiuri de bucate, să tămăduiaşte neplăcearea firii. Deci, aşa iaste şi la mâncările ceale sufleteşti şi aşa să cade să facem, când săntem bólnavi sufleteaşte, den multele citanii şi pilde ale *Sfintii Scripturi*, să aflăm pre lesne doftoria boalelor celor sufleteşti. Pentru aceasta, mă rog libovului dumneavoastră, ca să nu vă fie cu greu de învăţăturile şi dojănile, iară, de o va părea şi cu greu, mai multu mi să cade mie să mă îngreuiezu, carele zicu de multe ori şi nu sânt auzite de nimeni, iară nu să cade voi să vă îngreuiaţi, carii, pururea, ascultaţi şi nu auziţi. Au nu ştiţi că ceia ce nu bagă în samă ascultarea cea dumnezeiască, pre aceia nu-i numeaşte *Scriptura* oameni, ce zidiri fără de minte? Că, pentru nebăgarea aceasta de samă, au pierdut blagorodnicia cea omenească? Şi ascultă o istorie veache pentru această poveaste. Acel prea mare glăsuitoriu, prorocul Isaia, să duse în cetatea Iudei, care era fruntea cetăţilor, cea plină de oameni, adecă în
80v Ierusalim, şi, stând / în mijlocul târgului, l-au încungiurat mulţimea oamenilor şi, cu aceasta, vru să arate că cela ce nu ascultă cuvintele dumnezeieşti nu iaste om. Pentru aceaea, striga şi zicea cu glas mare către mulţimea oamenilor ce era împrejurul lui: „Bărbaţi, fraţi, venit-am în mijlocul vostru şi nu e nimeni om, strigat-am şi nu iaste nimeni să mă auză". Pentru aceaea, îş întoarse cuvântul către stihii şi zise: „Ascultă, ceriule, şi auzi, pământule. Eu, pentru aceaea, zise, m-am trimis de Dumnezeu la oameni, spre oamenii ceia ce au minte, iară, de vreame ce nici cuvânt, nici simţire n-au, pentru aceaea grăiescu către stihiile ceale fără suflet, carele n-au simţire, grăiescu către

dânsele, pentru ocara oamenilor cărora nu le trebuiaşte cinstea firii cei cuvântătoare". Într-aceastaş chip, şi prorocul Ieremia aşa zicea: „Cătră cine voiu să grăiescu?". „Ce grăieşti, o, dumnezeiescule proroace? Atâta mulţime de oameni vezi încungiurându-te şi întrebi cătră cine vei grăi?". „Adevăr vă grăiescu, că mulţimea aceasta numai trupuri multe sânt, iară auziri n-au, că urechile lor sânt nesimţite şi surde. Ce, pentru aceaea, nici cela ce are trup şi glas de om să chiamă om, ce cela ce are suflet şi osârdie omenească, că ştiu că mulţi dentru voi, foarte cu greu, ascultă cuvântul citaniei şi al învăţăturii. Iară, şi de tăceare, ce folos iaste? Că, de voiu tăcea eu şi nu mă voiu dodei pren cuvinte, peste putinţă iaste, cu tăcearea aceasta, să vă izbăvescu den muncă şi, aşa, să adaog cealea ale muncii şi, nu numai voao, ce şi pre mine mă duce la iad tăcearea aceasta. Că, ce daru au cuvintele, deaca nu ajutorescu lucrului? Ce dobândă iaste să ne bucurăm de cuvânt şi de lucru să ne întristăm? Să ne îndulcim auzirea şi sufletul să-l băgăm la iad? Pentru aceaea, mai bine iaste să ne scârbim aici decât să ne dăm acolo muncii cei de veaci. Pentru aceaea, nu să cade să vă pară rău de ceale ce zicu, ce să le primiţi şi să le lăudaţi. Iară, de sânt vreunii slabi la învăţătura *Sfintei Scripturi* şi nu pot să primească răspunsul nostru, aceasta voiu zice cătră dânşii, că: „Eu ale meale legi nu povestescu voao, ce citescu cărţile ceale pogorâte den ceriuri". Pentru aceaea, să cade, de nevoie, cela ce s-au încredinţat aceştii slujbe să inveaţe ceale scrise, cu multă îndrăznire, pentru folosul sufletelor celor ce ascultă. Şi să nu cercaţi, în toate, numai dulceaţa ascultării, ce şi greutatea pedepsii, că şi cel ce zice şi cel ce ascultă mare nevoie au a ascunderea dumnezeieştile legi, pentru că şi dascalii se vor judeca, ca nişte ucigaşi, când nu vor învăţa îndireptările lui Dumnezău, fără făţărie şi fără daru. Şi, iarăş, pre Pavel vă aduc mărturie vreadnică de credinţă. Pentru aceaea, şi eu, pururea şi totdeauna, decât toţi, năzuiescu supt sfântul lui suflet, căci că cuvintele lui sânt prorocii şi legi dumnezeieşti, că nu iaste

Pavel cel ce grăiaşte, ce Hristos, care porneaşte limba lui
81r Pavel, că zice: „Dirept aceaea, curat sânt eu de sânge // le
tuturor. În ce chip şi pentru ce? Pentru că nu m-am trimis, să nu spuiu voao toată voia lui Dumnezău, că, de n-ar hi spus tot adevărul, ce numai unele, n-ar hi fost curat de sângele celora ce n-au crezut, ce, ca un ucigaş, s-ar judeca de Dumnezău, şi cu toată direptatea, pentru că ucigaşul numai trupul omului ucide, iară dascalul, carele învaţă în făţărie şi face leaneşu pre ascultătoriu, nu numai trupul, ce şi sufletul le trimite în muncile ceale fără de moarte. Deci, cine ar fi unul ca acela necrezătoriu şi făr' de omenie, ca când ocăraşte neştine pre cel ce învaţă şi grăiaşte pururea de mânia lui Dumnezău? Câtă muncă grea va să ia unul ca acela? Că eu, de voiu tăcea şi voiu ascunde păcatele voastre cu tăcearea, bine şi cu cale iaste să să mânie fieştecarele, tăcând eu, căci, de vom şi tăcea noi acum, iară acolo nu poate fi să nu să arate păcatele noastre". Deci, iată că nici un folos nu iaste de tăceare, pentru că cela ce caută spre folosul ascultătorilor, macară de laudă cuvântul, nu că doară iaste vreadnic de osândă, ce de cununi, deşi tace şi de să şi defaimă, de vreame ce şi David, de-ar fi tăcut, când cu Goliat nu l-ar fi lăsat să iasă la războiu, nici ar fi făcut acea biruinţă mare şi minunată. Pentru aceasta, de multe ori am grăit cătră voi şi, acum, iarăş, mai 'nainte vă zic, şi de-acum nu mai mângâiu, ce poruncescu şi învăţu. Deci, cine pohteaşte, el să asculte, iară cine nu, el nu pohtească, că, de nu veţ suferi să ascultaţi aceaste dojenitoare zise de mine, nu mă voiu mai arăta voao, nici voiu mai lăsa să mai treaceţi pre calea aceasta, pentru că, de ce treabă să fie atâta mulţime de bólnavi? Ucenicii Domnului au fostu 12, iară ascultă ce zice Hristos cătră dânşii: „Au doară veţ să vă duceţi şi voi?". Că, de vreame ce, macară că voao totdeauna vă grăim bine, dară când vă veţ îndirepta? Când vă vom folosi? Ce va zice cineva că sânt eresuri multe şi se va schimba întru acealea? Dară reace cuvânt iaste acesta şi fără de folos. Că mai bun iaste un om care va face voia lui

Dumnezău decât mii de necredincioşi şi fărădeleage. Ia,
spune-mi tu, care ţi să pare mai bună, să aibi slugi multe,
să fie furi şi ucigaşi, au să fie numai o slugă şi bună? Ce,
care va vrea de unii ca aceştia să fugă, căci nici unul de
aceştia mie nu-m trebuie, pentru că aceştia au stricat toate
bunătăţile, zicând că se vor duce la alte eresuri şi se vor
schimba într-altă credinţă, pentru că sânt slabi. Şi, iarăş,
zice: „Mai slăbeaşte şi tu ceva puţin". Dară până când şi
pentru ce să las şi să slăbescu, o dată, de doao ori şi de trei
ori, iară nu totdeauna? Iată că iară vă învăţ şi mărturisescu
înaintea lui Dumnezău, după fericitul Pavel, că, de mă
voiu întoarce îndărăt, nu-m va fi milă de voi, căci, când
vom vrea să ne judecăm, la judecata cea înfricoşată a lui
Hristos, şi voi veţ sta departe, mie-m veţ da judecata şi
pedeapsele. Pentru aceaea, dară, muşcaţi-vă şi vă mâhniţi,
81v că, pentru ruşi / nea cea trecătoare, nu suferiţi amărăciu-
nea cuvintelor ca să vă izbăviţi den munci. Şi aceasta o
cunoscu foarte bine, că toţi sântem supt canon, că nimenea
nu poate să să laude că are inimă curată şi vérgură. Şi,
iarăş, cunoscu că vă atingu cuvintele. Dară, ce voiu face?
Că, deaca nu sânt ierbile amară, ranele nu să tămăduiescu.
Şi, iarăş, de voiu vrea să puiu alte ierbi mai amară, nu veţ
vrea să le răbdaţi. Dirept aceaea, strimtă mi-e de toate
părţile, încă mie-m iaste să-m uşurezu mâna, că destule
sânt aceastea câte am zis pentru îndireptarea celor ce vor
vrea să asculte. Iară, de veţ rămânea iarăş neîndireptaţi, în
mânile judecătoriului Hristos vă veţ da. Şi aceasta toţi o
ştiţi, că înfricoşat lucru iaste a cădea neştine în mânile
Domnului celui viu. Însă, cela ce începe numai o poruncă
a lui Dumnezău face şi cealealalte şi nu va înceta, până nu
ajunge la săvârşitul bunătăţii, ca şi iubitoriul de bani, cu
cât strânge bani mulţi, cu atâta pofteaşte să agonisască şi
mai mult. Pentru aceasta, vă rog şi poftescu pre libovul
dumneavoastră să nu ţineţ minte aceaste cuvinte ale meale
numai într-acest ceas, ce şi la casele voastre, şi-n târgu şi,
veri în ce loc veţ umbla, tot să le spuneţi şi să le povestiţi
şi către alţii. Că macară de-ar fi cu putinţă ca să fiu

pururea cu voi, iară, de vreame ce aceasta nu să poate, în
locul mieu, vă aduceţi aminte de cuvintele meale şi, la masă
şăzând, tot să vă pară că sânt cu voi, şi stau, şi vă învăţ
aceastea. Însă acestea ce le grăiescu acum, aduceţi-vă
aminte de învăţătura aceasta, pentru dragostea noastră daţi
răsplătirea. Şi aceasta încă vă mai zic că, de vor şi defăima
vreunii aceaste învăţături ce le învăţăm, astupaţi-vă ure-
chile voastre şi urmaţi prorocului care zice: „Pre cela ce
cleveteaşte întru ascuns pre aproapele său, pre acela îl
goniiam". Iară, de vei şi vrea să grăieşti de rău, voiu
astupa auzul graiurilor, că nu primescu gunoiu şi îm-
puţiciune, că ce dobândă iaste să ştii că cutarele iaste rău
şi viclean? Că, dentru aceasta, mare pagubă şi vătămare
ai în sufletul tău, să cercetezi păcatele altora şi de-ale
noastre să nu gândim, că mai bine iaste să nu ştii decât să
te inveţi rău. Iară, cunoaşte şi aceasta, că, de vei vedea pre
cineva făcând vase sfinte, sau altă podoabă de beseareca,
sau de zidiri şi de pardoseale, nu-i zice: „Vinde-mi-le
aceastea", ca să nu-l conteneşti den osârdia lui. Adevărat,
de te va întreba, până a nu le face, să-i zici: „Acea
cheltuială să o dea săracilor", pentru ca să calce dulceaţa
şi bucuria aceştii lumi, că aceastea nu sânt pururea, ce sânt
trecătoare ca umbra, şi ceale de-ntristare, şi ceale de
bucurie. Căci că, precum cei ce sânt în striinătate pururea
dorescu să meargă la moşia lor, aşa şi ceia ce iubescu
darurile ceale mari ale cereştii moşii. Şi, precum călcă-
toriul să nevoiaşte să-ş facă calea lui, aşa să cade şi noao
ca să ne nevoim pentru bunătăţile ceale viitoare, când vom
82r sosi la eale. Şi, macară de-am vieţui puţini ani, să // ne
pară că am vieţuit mult, cu pofta bunătăţilor celor viitoare.
Şi aceastea le zic, nu că doară defăimez viaţa aceasta, nici
cum să nu fie aceasta, că şi această lume fapta lui
Dumnezău iaste, ce vă îndemn spre dragostea raiului, ca
să nu iubim lucrurile ceale pământeşti şi să nu lipim
trupurile noastre de dânsele, nici să fim slabi de fire, cum
sânt mulţi, carii, macară de-ar vieţui şi mulţi ani, tot zicu
că au vieţuit puţinel. Dară, ce va fi mai fără minte şi mai

fără de socoteală decât dânşii? De vreame ce cinstescu mai mult lucrurile ceale putrede ale lumii aceştiia decât ceriul cel înfrumuseţat şi cereştile bunătăţi, care, nici ochi de om le-au văzut, nici ureache le-au auzit, şi să tăvălescu în valurile furtunilor iernii cei amară, adecă ale vieţii aceştii amară, iară, fericitul Pavel nu făcea aşa, ce siliia şi să nevoia pentru mântuirea oamenilor, ca să nu piarză împărăţia ceriurilor, la care să ne învrednicim noi toţi, cu darul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Isus Hristos, a căruia e slava şi puterea, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 21 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru moarte şi pentru sfârşitul lumii. Blagosloveaşte, Părinte

Pururea şi totdeauna, fraţilor, cercetează mintea noastră şi întreabă să ştie pentru sfârşitul lumii când şi cum va să fie. Vrând, direpţ aceaea, fericitul Pavel să oprească această făr'de cale şi fără-de-cuviinţă cercetare a oamenilor, zice: „Iară, pentru anii şi vremile acealea nu vă trebuiaşte să vă scriu". Că, ia, spune-mi, ce dobândă avem să ştim când va fi săvârşitul şi concenia lumii aceştiia? Oare fi-va după doaozeci de ani, au 30, au 100? Ce folos ne dă noao aceasta? Nemică. Că au doară nu iaste concenia şi sfârşitul vieţii a tot omul moartea? Ce cercetezi aşa mult, omule, şi te turburi pentru săvârşitul lumii? Dară, precum şi la altele sântem nechibzuiţi şi neprocopsiţi, aşa şi la aceasta, să lăsăm folosinţa noastră şi grijim de ceale striine, iară nu de ale noastre, adecă de grija morţii noastre, ce, când va fi sfârşitul şi moartea fieştecăruia. De vreame, dară, ce veţ să ştiţi pentru ce iaste nearătată moartea noastră de la Dumnezeu şi pentru ce vine moartea, ca un fur, fără de veaste, cât mi să pare mie
82v de bine iaste aceasta / la noi, oamenii, adecă, căci nu ştim moartea noastră, că, de-am şti când vom muri, nici unul

den noi n-am face bine niciodată, ce ş-ar face lui omul mii de reale şi atuncea, la ceasul morţii, ar vrea să să pocăiască. Şi aşa ar muri, negrejit şi nepocăit, pentru că, de vreame ce acum, de nu iaste arătată frica morţii şi, încă, să cutremură sufletele tuturor, dară, când ar cunoaşte fieştecare că mâine va să moară, ce rău n-ar face? Să junghe şi să omoară pre câţi vrăjmaşi ar avea şi, atuncea, să moară şi, într-acesta chip, nici oamenii cei viteaji n-ar avea nici atâta, făcând răutăţi, că cela ce aşteaptă binele cel viitoriu, nici pre moarte nu o are în loc de moarte. Văzând mortul înaintea lui zăcând, nu ascultă cuvintele celor mulţi fără de minte, aducându-ş aminte de cununile ceale de la Dumnezeu, ca şi sămănătoriul, când samănă grâul, stricându-se şi putrezind, după ce-l samănă, nimic nu-i pare rău, ci, mai mult să bucură. Aşa, şi omul cel direpţ să bucură, fiind înfrumuseţat cu faptele ceale bune şi, în tot ceasul, aşteaptă împărăţia ceriului şi împărăţia ceriului iaste singur Hristos. Pentru aceaea, nu-i pară rău, nici să cutremură, când îi vine moartea, că ştie că moartea iaste mutare şi cale cătră încununare. Pentru aceaea, şi mormânturile oamenilor sânt şi zac înaintea oraşului şi ţarinilor şi, în toate locurile, să află dăscălia smereniei, ca să vedem, adease, mormânturile noastre, să ne aducem aminte de slăbiciunea firii noastre. Să nevoiaşte neştine să meargă la vreo cetate mare, să apuce vreo cinste şi deregătorie preoţească şi, până a nu lua, mai 'nainte veade mormânturile tuturor morţilor pline de putrejune şi viermi. Şi, nu numai aceasta, ce şi omul cela ce va să ia muiare întâiu cercetează leagea, apoi scrie tocmeala zestrilor şi, încă, nunta nu s-au făcut şi, împreună, să scriu şi morţile. Şi, încă, pre muiare nu o au văzut, şi grijăscu pentru moarte, şi pentru dinsul, şi pentru dinsa, şi scriu la aceastea că, de va muri bărbatul mai 'nainte sau muiarea decât bărbatul, scriu iată ce şi iată ce. Şi, nu numai pentru cei vii scriu, ce şi pentru cei ce nu s-au născut, că, de să va naşte cocon şi va muri, sau dentr-înşii de va muri unul, iară uită acealea ce-au scris, ce alte cuvinte de scârbă şi de jale

aduce, zicând: „Aceastea nădăjduiam eu să paţ? Aceastea aşteptam să-m vie? Atâta iaste bucuria aceştii lumi pline de lacrămi şi de jale? Să mă desparţ eu de fămeaia mea şi de soţul mieu?". Ce grăieşti, o, omule? Au afară eşti tu den primejdiile şi patemele lumii? Nu cunoşti dezlegarea firei omeneşti cei putrede? Vino-ţ, omule, la sine-ţ, şi în mintea ta, şi-ţ cercetează ştiinţa ta, şi cunoaşte că, cu puţin mai apoi, şi pre tine te aşteaptă păharul morţii să ţi să mească. Ce, cel ce moare zice că au fost tânăr şi frumos, iară acum zace, de putrezeaşte în groapă şi să face lut. Dară, ce lucru
83r mare iaste aceasta? Pentru // aceasta, mai vârtos să te bucuri, iară să nu-ţ faci voia rea, că şi cela ce va să înnoiască vreo casă veache întâiu scoate pre ceia ce şăd într-însa. Atuncea începe a strica casa şi a o zidi de-al doilea rând, mai bine şi mai frumos de cum au fost mai 'nainte. Şi celora ce şădea într-însa mai 'nainte, nici un rău nu le pare, ce, încă, mai bine le pare şi să bucură. Aşa, dară, face şi Dumnezeu. Scoate, întâiu, sufletul den trup, ca dentr-o casă veache, ca să zidească alta mai luminată sufletului şi, cu mai multă cinste şi laudă, îl bagă în cel mai luminat trup. Că şi Adam, cel întâiu zidit, când l-au zidit Dumnezeu, el n-au cunoscut că s-au zidit den pământ, de vreame ce au făcut Dumnezeu sufletul mai pe urmă, după ce au făcut trupul, pentru ca să nu vază Adam fapta lui Dumnezeu. Însă, când să va scula la înviare, atuncea va cunoaşte ce-au fost mai 'nainte, că şi mortul, de nu să nici veade pre dânsul, iară veade pre cel ce-au murit mai 'nainte de dânsul, cum au putrezit şi s-au topit, de s-au făcut ţărână şi, aşa văzând, ne pedepsim. N-ai văzut vreodată oameni năprasnici şi mândri, în ce chip sânt acum morţi, şi foarte smeriţi, şi dosădiţi? Când să aude moartea, inimile tuturor să cutremură şi să scârbescu, atuncea începem noi toţi a grăi de moarte. Ia, să căutăm să vedem ce ne facem în gropi: oase uscate şi împuţite. Iară, deaca ne depărtăm de la gropile mormânturilor, începem a filosofi unele şi altele bârfeale şi uităm smerirea noastră. O, mare nenorocire şi mare nebunie! O,

ticăloasa şi becisnica viaţa noastră, nu vedem cum ne înşală diavolul, şi răpim, şi pizmuim, şi alte răutăţi facem? Şi, despre o parte filosofim, despre alta cu fapte împotriva lui Dumnezeu ne aflăm? Însă, iară, să venim la urma cuvântului. Spune-m, pentru care lucru plângi atâta de multu pre cel mort? Pentru căci au fost bun şi iscusit? De aceasta trebuie să te bucuri, căci au murit în grab, ca nu răutatea să-i strice bunătatea lui. Dară, că au fost tânăr şi frumos, pentru aceasta mă jăluiescu şi plângu. Pentru aceasta, dară, trebuie să mulţemeşti lui Dumnezeu, căci l-au luat nepăcătos, să cânte şi să laude pre Dumnezeu cu îngerii. Însă, nu zic să nu vă întristaţi pentru morţii voştri, ce să nu fie preste măsură întristarea, ce numai cum au lăcrămat şi Hristos, pentru priatenul său, Lazar, iară nu cu glasuri şi cu vaiete fără cale, că, de vom cerceta să cunoaştem cum că şi acela muritoriu au fost, Dumnezeu l-au luat la împărăţia sa, ca să să bucure şi să să odihnească, mare mângâiare vom avea. Om te-ai născut, muritoriu, nu pohti să fii aici nemuritoriu, ce, când va Dumnezeu să ia pe vreunul dentru noi, să nu facem ca slugile ceale fără de minte carii fură bucatele stăpânilor lor, căci, când va Dumnezeu să ia de la noi au avuţie, au cinste, au slava, au trupul, măcară şi sufletul ale lui l-au
83v luat şi nu ale tale, măcară de ţi-au luat pre fiul / tău, pre al său robu au luat. Şi, de vreame ce noi nu ne stăpânim pre sine, dară cum vom să stăpânim lucrurile lui Dumnezeu? Pentru că, de nu stăpâneşti sufletul tău, de vreame ce nu iaste al tău, ce iaste al lui Dumnezeu, dară avuţia, cum zici că iaste a ta? Şi, de vreame ce nu iaste a ta, dară căci o cheltuieşti în pohtele tale ceale reale? Ce, dară nu zice că: „dentru ale meale cheltuiescu şi nu dentru ale altora". De vreame ce nu dai milostenie săracilor, pentru aceasta să fac ale tale streine. Nu vezi şi la trupurile noastre cum mâinile slujăscu, iară gura macină bucatele? Şi, pântecele, de vreame ce primeaşte bucatele, datoriu iaste, totdeauna, a le ţinea. Şi, iarăş, ochiul, de vreame ce primeaşte toată lumina, au doară pentru aceasta iaste ca să ţie numai

pentru dânsul lumina și să nu lumineaze tot trupul? Așijderea și picioarele, de vreame ce singure umblă, oare singure umblă? Ba, ce pre tot trupul poartă și umblă și fieștecare den mădulări slujba cea de trebuință și-o face. De vei vrea, omule, să nu dai alt nemănui din avuția ta sau din meșteșugul tău, nu numai pre alții îi păgubim, ce și pre tine te-ai pierdut, că și săracii, de-ar vrea să fie lacomi, ca bogații, curând i-ar face săraci, ca și pre dânșii, de n-ar vrea să dea dentr-ale loru săracilor. Iară, ai avut cocon numai unul singur născut și l-ai pierdut, pre carele îl creșteai cu multă grijă și aveai bună nădeajde, ca să-l laș moșnean întru avuția ta? Mulțemeaște lui Dumnezeu că ți l-au luat, că, pentru aceasta, vei fi aseamenea cu Avraam, că, precum acela au dat spre jărtvă lui Dumnezeu pre fiu-său, ca să facă porunca lui Dumnezeu, așa și tu, când ți-au luat pre fiu-tău, nu te-ai întristat, nici te-ai mâhnit asupra lui Dumnezeu, căci ți l-au luat, ce-ai mulțemit lui Dumnezeu. Tocma vei avea plată cu Avraam, care ș-au dus pre fiul său să-l junghe jărtvă lui Dumnezeu și tu, de vei lăsa tânguirile și plângerile ceale fără de cale, pre oameni vei face să slăvească pre Dumnezeu, și pre îngeri să te laude, și pre Dumnezeu să te cunune, și daruri îț va da pentru răbdarea ta, că au doară ți-au perit copilul. Încă, mai vârtos, acum îț iaste cu temeiu că iaste în mâna lui Dumnezeu. Acum nu ești tată de cocon muritoriu, că gura mai bine va grăi, și ochii mai bine și departe vor vedea, și picioarele lui vor umbla deasupra norilor, și trupul cel putred va fi îmbrăcat cu nemurirea și va străluci, ca soarele. Adu-ț aminte de patriarhul Avraam, carele nu ș-au văzut pre fiu-său mort, ce lui i-au poruncit Dumnezeu să-l junghe și nu i-au părut rău de porunca lui Dumnezeu, nice au zis: „Pentru aceaea mi-ai dat cocon, ca să fiu ucigaș de coconi? Nu mi-ai făgăduit, Dumnezeul mieu, că dintru acest cocon să va împlea toată lumea, neamuri de neamuri? Dară, cum dai roadă și rădăcina o tai?". N-au zis fericitul Avraam cuvinte ca aceastea spre Dumnezeu, ce
84r numai ce-au auzit: „Ia pre fiul tău, // pre Isaac cel iubit, și-l

fă jărtvă pentru mine, într-un munte, unde îț voiu arăta eu". Și această taină nu o au spus nimănui, nici muierii lui, nici slugilor lui, numai ce i-au lăsat jos cu catâra și el s-au suit în munte cu coconul și, îndată, l-au pus pre leamne, și-au luat cuțitul, și era să junghe pre fiul său, cel unul născut. Și era să vază cineva tată, și preot, și jărtvă spre Dumnezeu, fără de sânge și arsură fără foc. Însă, nu junghia pre fiul său cu cuțitul, ce-l junghia cu osârdia, învățând pre voi. Nu numai decât coconii, ce și decât sufletul, mai mult să cinstim poruncile lui Dumnezeu, precum și Isaac, de vreame ce-au auzit pre Dumnezeu că va vedea oaie spre jărtvă, n-au mai grăit nimic cătră tată-său, pentru că era nu numai înțelept, ce și ascultătoriu, că era în vârsta tinereațelor de 14 ani. Oare nu v-aț smerit toți de plecăciunea și răbdarea coconului? Că și împiedecându-l, nimic nu să turbură, nici mustră pre tată-său, ce toate le suferi cu tăceare, ca un miel blând, ca și Hristos, unde zice: „Ca o oaie să aduse spre junghiare și ca un miel fără răutate înaintea celuia ce-l tunde fără glas". Și nu-m zică cineva că nu-i părea rău lui Avraam, dară poate fi aceasta? Că noi vedem pre tâlhari ducându-i să-i înțeape și ne cutremurăm și, de multe ori, lăcrămăm, dară Avraam să junghe pre iubitul lui fiu, cu mâinele lui, cum să nu-i pară rău? Adevărat, multă scârbă au răbdat, că, de-ar fi fost și vrăjmaș sau hiară, tot i-ar fi părut rău. Nu vor ca mai fi aceastea altă dată, nu. Pentru aceasta, ne rugăm, când îngropi fiu sau rudă, omule, să nu plângi, așa, fără de cale, nici de tot să te tânguiești și să te ucizi, ce-ț adă aminte de Avraam, cum vrea să junghe pre fiul său pentru dragostea lui Dumnezeu, și nici au suspinat, nici au lăcrămat. Așijderea și Iov, de s-au și întristat, precum s-au căzut, ca un părinte iubitoriu de coconi, iară nu cum facem noi acum, fără socoteală, și cum nu să cade, precum făcea elinii carii nu avea nădeajde de înviare, ce zici: „că nu știu unde să află acum". Dară, pentru ce nu știi, ia, spune-m? Că, de-au fost bun și-au viețuit ca un pravoslavnic creștin sau de-au fost rău, să știe unde au mersu. Dară, că pentru

aceaea, zice : „Plângu şi mă vaiet, căci au fost păcătos şi n-au ajunsu să să pocăiască şi să să preceştuiască cu preacuratele taine, ce-au murit". Dară, pentru aceasta trebuie să te bucuri, căci i s-au tăiat păcatele şi numai adaoge altele mai reale, ce, de poţi să-i ajuţi, ajută-i cum să cade. Iară să nu-l plângi, ce să te rogi lui Dumnezeu cu rugăciuni şi cu milostenii, să dai preoţilor să-i facă leturghii, că aşa au poruncit apostolii, să să facă pomeniri pentru cei morţi, măcară direpţi sânt, măcară păcătoşi. De vreame ce pre coconii lui Iov jărtva tătâni-său îi curăţiia, dară tu, căci eşti necredincios şi nu crezi cum că letur-
84v ghiile sânt mare mân / gâiare celor ce să muncescu în iad? Şi să nu plângem fieştecum şi fără socoteală pre toţi morţii, ci numai pre ceia să plângem, carii au murit în avuţie şi n-au făcut nici o milostenie la săraci să dea pentru sufletele lor dentru avuţia ce-au avut. Pre aceştia să-i plângem deosebi şi cu toţi fraţii noştri, nu numai o zi sau doao, ci în toată viaţa noastră să le ajutăm, cu cât ne iaste putearea şi, încă, şi altora să ne rugăm să facă rugăciuni şi leturghii pururea şi, cu aceastea toate, vor avea ceva mângâiare. Voiu să vă spuiu, cătră libovul dumneavoastră, cum şi pentru ce ne teamem aşa tare de moarte? Pentru că nu să apropie dragostea noastră de Hristos, nici ne iaste grijă de bunătăţile ceale viitoare, că cel ce să teame de munca iadului de moarte nu să teame şi coconii cei mici de chipurile ceale zugrăvite să tem, iară de foc nu să tem. Deci, şi noi, pentru aceaea, ne teamem de moarte, pentru căci nu avem inimă curată, că, de-ar fi cunoştinţa noastră curată, nu ne-am teame, nici de moarte, nici de foame, nici de sărăcie, nici de paguba banilor, nici de altele ca aceastea, nici de una. Socoteaşte, cu mintea ta, omule, că viaţa aceştii lumi iaste ca un vis şi ca o umbră ce treace. Şi vezi casele şi curţile boiarilor cum sânt surpate şi pustii, numai turnurile să văd pustii şi cântă pasările într-însele. Adu-ţi aminte câte răutăţi au făcut în viaţa lor şi acum nici numele lor nu se aude. Aşijderea, mulţi tirani şi împăraţi putearnici s-au pus goli în pământ,

iară cei smeriţi s-au făcut împăraţi. Iară, de nici aceastea nu ajung pentru îndireptarea şi pentru învăţătura, gândeaşte, şi mai 'nainte de moarte, că avem frica morţii, căci, când dormi, de ce eşti vreadnic? De nimică. Au nu poate să te omoară o jiganie cât de mică? Aceasta îţ adu aminte şi nu lăuda frumuseaţea firii omeneşti şi folosul featii, nici pre cela ce-ş râdică grumazii sus, şi-ş piaptănă părul, şi-ş netezeaşte barba, nici haina cea scumpă şi calul cel cu rafturi împodobit, nici pre cela ce mergu după dânsul mulţi oameni, ce ia aminte la cea de apoi, unde mergu. Aceastea gândeaşte şi tu şi fugi de slava cea deşartă şi de mândrie. Şi, iarăş, de lauzi ceale ce sânt în vedeare şi trecătoare, şi aceastea să ţi le spuiu den sufletele *Scripturii*, ceale ce sânt mai mult luminate decât aceastea. Iară, precum sânt acealea pentru arătarea featii, ne mirăm de fiinţa sfârşitului lor şi vedem în cea de apoi că iaste lut şi prah, mai vârtos, încă, până a nu se topi. Arată acestui iubitoriu de mărire deşartă, când îl apucă vreo boală de moarte şi va să-i iasă sufletul, unde iaste mărirea lui cea mare şi deşartă ce o avea, şi mulţimea cea de oameni ce avea după el, şi goniia pre oameni să treacă pren târgu calul boiariului şi singur boiariul? Unde sânt îmbrăcămintele ceale scumpe şi cu moscu? Unde sânt lăudătorii? Unde sânt ospeaţele şi zicăturile? Unde iaste râsul cel mult? Unde iaste grăsimea trupului şi viaţa cea
85r odihnită? Ce s-au // făcut, dară, trupul acela care au fostu sătul de-atâta cinste şi bunătate? Pasă la groapă, că vei vedea împuţiciune multă, şi mulţime de viermi, şi suspini cu amar şi, macară de-ar fi numai până într-atâta paguba, căci s-au făcut putregiune şi împuţiciune. Ce, ia, adu-ţi aminte de viarmele cel fără de sfârşit, şi de scrâşnirea dinţilor, şi de întunearecul cel mai denafară, de focul cel nestins şi de muncile ceale nesuferite şi veacinice, că aici, până sântem vii, au sfârşit şi realele şi bunele, iară, acolo, în lumea cea de jos, atâta iaste munca fără mângâiare, cât nu poate nimenea să o povestească. Ce să facu, dară, podoaba cea multă? Unde s-au dus, dară, îmbunarea şi

lauda cea multă? Şi banii şi câştigurile ceale multe? Ce vânt rău au suflat şi toate le-au răsipit? Şi ce va să fie bună această cheltuială multă la îngropare, încă mai multă pagubă face, nu numai mortului, ce şi îngropătorilor, că cel mort nu are nici o dobândă de îmbrăcămintele acealea, că merg săpătorii cei de gropi de-i dezbracă şi fac şi pre aceia de mergu în iad. Cum nu te înţelepţeşti, omule, când auzi că Hristos s-au sculat gol den groapă şi cum n-au zis că: „M-aţ îngropat mort, ce flămând m-aţi hrănit şi cealealalte, ce numai acoperemânt să aibu, cu mult mai vârtos după moarte". Ce răspuns, dară, avem să dăm pentru aceasta? Nici un răspunsu, când împodobim trupul cel ce-l mănâncă viermii, iară pre Hristos, umblând flămând, şi însetoşat, şi gol, şi strein nu-l vedem. Şi, nu numai atâta, ce încă şi când zace bólnavul în pat şi să luptă cu moartea, zice: „Mortul poartă seamnele avuţiei", adecă îmbrăcămintele luminate, aşternuturi şi perine cu sârmă, pentru împodobirea patului, mergând înainte la îngropare, cu pompă, bogaţi şi săraci şi mulţimea oamenilor batjocurind, iară nu lăudând. Iară, deaca dăm trupul viermilor, întorcându-ne, zicem: „Unde iaste mulţimea norodului? Unde sânt glasurile şi strigarea aceaea? Unde sânt făcliile ceale poliite ale popilor? Unde iaste turburarea muierilor, împreună cu a organelor". Au doară sânt visuri aceastea ce-am zis? Unde sânt ceia ce-l mângâia şi-i zicea că nu va muri? Dară, nimea nu iaste fără de moarte. Căutaţi, fraţilor, de vedeţi pre cel mort şi cunoaşteţi această taină mare. Goniţi păcatele. Vedeţi şi vă cutremuraţi. Vedeţi şi vă miraţi. Vedeţi şi nu vă mândriţi, că, de-ai vedea pre un împărat sau pre un boiariu mort, cunoaşte-l-ai ca pre un împărat? Ba. Şi acesta să cutremură de moarte. Şi acesta să teame, ca şi săracul. De tot să face ticălos cel ce era groaznic. Într-un ceas să face smerit cel mare şi mândru, de carele, ieri, să temea toată lumea. Acum să cutremură, să clăti şi toată putearea lui peri. Au văzut îngeri groaznici şi-au uitat stăpânirea şi putearea. Veade oaste groaznică şi groaza lui cea mare ce avea cătră alţii să socoti ca un

85v fum. Veade vedeare înfricoşată şi pia / re faţa. Aude răspunsul cel de istov sufletului lui şi să cutremură cu totul şi, plângând, zice: „Săracul de mine, unde iaste putearea boiarilor? Văz altă orânduială adevărată, altă puteare tare, altă biruinţă mai mare, altă împărăţie nesmintită, alt împărat înfricoşat şi fără moarte, altă oaste ciudată". Unele ca aceastea şi altele mai groaznice gândescu cei morţi, de multe ori, şi când să luptă cu moartea. Alţii saru den aşternutul lor, vrând să fugă de moarte, iară alţii scrâşnescu dinţii lor, alţii să bat peste obraz, alţii îş întorc grozav ochii lor, văzând pre îngeri şi pre diavoli, carii cercetează, carii pârăscu, carii hulescu sufletul lui. Atuncea, multe rugăciuni îi trebuiescu unuia ca acestuia, multă lacrămi, multe bunătăţi trebuiescu să călătorească împreună cu sufletul lui. Că, de ne trebuiescu aici soţii, când vom să meargem pre vreo cale într-alt loc, cu cât mai vârtos ne vor trebui acolo, într-acea cale înfricoşată, să avem soţii, să ne păzască de furii cei răi, dracii, carii nu cearcă avuţie, ce cearcă suflete să le ducă în iad, atuncea, întru aceaea vreame, iaste soţie bună milostenia şi dragostea, care pot să izbăvească sufletul. Bune soţii sânt şi săracii să ne îndirepteaze pre cale la împărăţia ceriului. Ce să ne întoarcem spre Dumnezeu şi să ne facem buni şi direpţi pren faptele ceale bune, să ne nevoim cu toată putearea noastră ca să dobândim şi bunătăţile ceale viitoare, întru Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia e slava, şi tăria, şi închinăciunea, şi putearea, cu Părintele, şi cu Fiul, şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 22 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru smerirea şi direptatea. Blagosloveaşte, Părinte

Omul cel măreţ, fraţilor, iaste nebun şi, mai vârtos, fără Dumnezeu şi samănă nu numai fariseului aceluia, ce

tocma diavolului, care, pentru mărirea şi nebunia lui, au vrut să să facă tocma cu Dumnezău. Pentru aceaea, den lumină ce era, s-au făcut întunearec şi, den înger, s-au făcut diavol întunecat. Aceasta face şi cel măreţ, că numai pre sine face bun, înţelept şi cunoscătoriu, iară pre ceialalţi oameni nu-i are de nemică, numai ce-i batjocureaşte şi râde de ei. Şi, de va cădea în păcat, nu să pocăiaşte, nu
86r să // smereaşte, că nu-l lasă necunoştinţa, ca şi pre diavolul şi, de nu se va pocăi, se va munci, împreună cu soţia lui, cu diavolul. Această, dară, pângărită răutate a mândriei o au şi alţii mulţi, iară, câţi sânt scurţi la trup, sânt den fire mândri şi zavistnici. Iară, omul cel cu mintea plecată, de va şi greşi ceva, lesne treace şi năvăleaşte cu cunoştinţa şi cu direptatea către Dumnezău. Iară, de va împreuna pre direptate cu smerirea, unde nu va mearge, la câte şi câte ceriuri se va sui, tocma şi înaintea scaunului dumnezeiescu va sta în mijlocul îngerilor cu îndrăzneală mare. De vreame ce ceia ce mărturisescu păcatele lor cu smerire, atâta cinste căştigă, cu cât mai mult cei ce fac bunătăţile ceale multe şi-ş smerescu sufletele lor, câte cununi vor lua de la Dumnezău pentru mintea cea plecată? Până într-atâta iaste că, de-ai face mii de bunătăţi, în toată viaţa ta, ori milostenie, ori rugăciuni, ori posturi, ori alte bune fapte, şi nu vei pune smerirea temeiu, numai în deşărt osteneşti. Că nu iaste nici o faptă bună a noastră care să poată sta făr' de smerire, ce veri curăţie vei zice, veri feciorie, şi banii şi avearea vei urî. Ori altă bunătate vei face, toate acealea necurate sânt şi pângărite şi mai urâte înaintea lui Dumnezău, nefăcându-se împreună cu dragostea şi cu smerirea, că, pentru aceaea au făcut Dumnezău pre noi den doao firi, adecă de trup şi de duh, ca, când ar cădea omul întru mândrie şi se va-nălţa cu mintea, să să smerească pentru micşorarea trupului, atuncea, să zică împreună cu prorocul: „Ce iaste omul? Cu deşărtarea s-au asămănat". Iară, când vei gândi ceva nevreadnic cinstei ce ţi s-au dat ţie de la Dumnezău, mută-te către râvna cereştilor puteri. Blagorodnicia sufletului iaste mare

bunătate să cunoască cineva a sa rudenie şi patrie şi de unde ne-am născut, pentru că şi acea cunoştinţă a firii ne ajunge pre noi la învăţătură şi toate patemele omeneşti poate să le smerească, şi să potolească gândul, şi să-l înceate. Adu-ţi şi tu, oame, aminte de firea ta ce iaste, şi aceasta-ţ ajunge ca să te smereşti pururea cum că eşti pământ şi ţărână şi ai şi pre moarte lângă tine soţie. S-au zidit Adam den pământ, iară n-au văzut pre Dumnezău când l-au zidit, pentru că nu trebuia să fie mărturie lucrurilor celor făcute de Dumnezău, ca pentru să nu să laude împotriva ciudatelor fapte ale lui Dumnezău să să mărească în deşărt. Pentru că, de iaste îmbrăcat cu atâta smerire, şi iarăş să măreaşte, şi nu cunoaşte pre cel ce l-au făcut, ce-l necinsteaşte, dară, de-ar fi luat şi cel peste fire, cine ar fi îngăduit nesocotita lui mândrie? Direpť aceaea, Dumnezău, făcând pre om, şi puteri mari şi smeriri multe au pus la zidirea sa, pentru ca, pren putearea ce are, să să laude darul meşteşuguitoriului Dumnezău, iară, pren smerenie, socoteala omenească să să veştejască. Datu-i-au lui limbă să grăiască, şi să laude, şi să cânte dumne-
86r zeieştile cuvinte, să povestească fru / museaţele şi măririle lui Dumnezău şi ale zidirii, să vorovească pentru ceriu şi pentru pământ, să laude şi să slăvească pre marele meşter, Dumnezău. Mică parte iaste limba, nici de doao deagete, nici cât vârful unghiii, iară acel vârf mitiutel grăiaşte şi de ceriu şi de pământ şi, pentru ca să nu gândească că iaste mare lucru să să înalţe şi să să laude, de multe ori să facu pre dânsa beşici, şi bube, şi rane împrejurul ei o împresoară, ca să cunoască că şi ea muritoare iaste şi grăiaşte pentru nemuritoare lucruri. Pentru aceaea, datoriu iaste să cunoască carea iaste putearea celui ce să propoveduiaşte şi carea iaste slăbiciunea propoveduitoriului. Dat-au lui ochiu, lumina cea mică a ochiului şi, pren dânsa, veade toată zidirea şi, pentru ca să nu să mărească şi să să trufească pentru aceaea şi, de multe ori, să orbeaşte, să umple de urdori, lăcrămează şi alte boale i să nascu, ca, pentru de la dânsul, să-ş cunoască slăbiciunea, iară, de la zidirea lui, să laude şi să făluiască pre Ziditoriu. De

vreame, dară, ce are omul asupra lui slăbiciune ca aceasta, şi iarăş uită micşorarea lui, şi i să pare că iaste oarece, atâta cât şi împotriva ziditoriului să măreaşte, când s-ar mântui de tot şi de acea slăbiciune, cine şi care i-ar îngădui mândria lui? Socoteaşte, oame, cu cine te împreuni şi te măreşti şi posluşirea celui striin ţi-e ruşine să o faci? Şi zici: „Oare să fie ceasta şi ceaea?". Pentru că, de iaste cineva de bună rudă, şi luminat, şi va spăla el picioarele streinului, nu iaste cu greu? Nu iaste, ce, mai mult, iaste lucru iuşor şi de cinste. Deşi iaste foarte luminat la blagorodnia neamului, iaste şi împreună slujitoriu celui ce-au slujit. Adu-ţi aminte cine şi care au spălat picioarele ucenicilor? Aiave iaste că Domnul slăvii, Hristos, şi Dumnezeul tuturor. Dirept aceaea, părăseaşte-te, frate, de-a mai zice că „sânt de rudă bună şi fecior de boiariu", pentru că nu iaste alt lucru mai bun şi mai smeritu decât a nu să lăuda neştine întru avearea lui, şi a nu să mări cu gândul, şi nu la ceale viitoare, ce, mai vârtos, la ceale de acum. Pentru că nu iaste alt lucru atâta de pizmuitoriu decât omul ce să îmbogăţeaşte şi, mai vârtos, când să măreaşte cu firea, atuncea îndoită să face surparea lui. Iară, cel ce petreace cu tocmeală şi cu măsură taie cu plecăciunea lui zavistia cea tirănească şi ceale ce are le are cu temeiu. Într-acestaş chip iaste mărimea aceştii răutăţi a bogăţiei cei putrede, pentru că, nu numai la ceale viitoare nu ne iaste de folos, ce şi la ceale de acum ne dau bântuiale. Dirept aceaea, să nu ne mărim cu gândul pentru avuţia noastră, nici de alt niscare lucru, pentru că, de vreame ce cel ce să măreaşte cu gândul la faptele ceale duhovniceşti să strică şi să munceaşte, cu cât mai mult de ceale trupeşti patemi? Ia, să cunoaştem firea noastră cea peritoare, să ne aducem aminte de păcatele noastre, să
87r socotim cine săntem, adecă trecători şi // putrezitori, şi ajunge numai aceasta spre pildă smereniei. Că, întru aceasta, omul poate cunoaşte pre sine că nu iaste nemic, pentru că nu iaste altu mijloc cu care să facă neştine priaten pre Dumnezeu, ca cum ar socoti pre sine mai mic decât toţi oamenii, pentru că zice Hristos: „Veniţi toţi spre

mine şi vă învăţaţi de la mine, că blând sânt şi plecat cu inima. Eu sânt Fiul lui Dumnezeu, şi Dumnezeu, şi mare Împărat ceriului şi pământului şi, de n-aş fi fost plecat şi blând, n-aş fi făcut maică săracă. De n-aş fi fost blând, n-aş fi venit cătră voi, eu, Făcătoriul şi lucrătoriul cei văzute şi nevăzute zidiri. De n-aş fi fost blând, nu m-aş fi pogorât de la ceriuri, să mă fac om, ca şi voi. De n-aş fi fost blând şi plecat, nu m-aş fi născut în iaslea dobitoacelor celor necuvântătoare, având în mâna mea toată avuţia lumii şi curţile împăraţilor şi ale domnilor. De n-aş fi fost plecat cu inima şi îngăduitoriu, n-aş fi dat spatele meale spre bătăi şi spre moarte pentru cei robiţi. De n-aş fi fost plecat şi fără de răutate, alţii era datori să pătimească şi n-au pătimit şi Eu, nefiind datoriu, am pătimit datoria lor pentru dânşii. Într-acestaş chip sânt, dară, blând şi plecat, că voi aţ greşit şi eu m-am bătut şi m-am omorât. Aşa sânt plecat şi mă rog slugilor meale să facă bine şi nu mi-e ruşine, ca pentru să nu mă îndemnu spre urgie şi să-i aduc la munca de veaci". Deci, când vei veni la această socoteală, miră-te pentru plecăciunea Domnului nostru, Isus Hristos, şi te pleacă şi tu, oricare vei fi, şi gândeaşte cum s-au pogorât Domnul tău de la ceriuri la pământ, şi de la pământ la iad, şi, atuncea nu te vei lăuda pre sine, ce, mai mult, vei batjocori necunoştinţa ta, căci n-ai făcut, nici odinioară, nici o plecăciune. Iară, de eşti mai plecat decât toţi oamenii, nu te mări pentru aceasta, nici să mustrezi pre alţii, ca să nu-ţ pierzi lauda, şi osteneala împreună, şi cinstea. Pentru aceaea, te smereaşte, ca să te mântuieşti de mândrie, iară, de vei cădea pren mijlocul smerirei la mândrie, mai bine ar fi fost să nu te fi smerit, că mulţi, de multe ori, să arată cătră noi că sânt buni şi făcători de bine şi ei sânt mai răi şi mai vicleani decât toţi. Iară, încăş, lăsând pre aceştia, să zicem de cei ce petrec după plăcearea lui Dumnezeu şi carii sânt aceia ce cunoscu ca să facă faptele ceale bune, şi capul bunătăţilor, care iaste smerirea, să să lenevească a o face. Pentru aceaea, i-au lăsat Dumnezeu pre dânşii, ca să cunoască că nu cu a lor puteare au făcut aceale fapte bune,

ce cu darul lui Dumnezeu, pentru că blândeațele să chiamă nu când neștine ar vrea nedireptate de vreun putearnic și năpăstuitoriu și-ar îngădui cu blândeațele, ce când ar avea nedireptate de oameni mici și proști, bântuindu-se, și-ar îngădui, pentru că, uită-te la iubirea de
87^{v} oameni a lui Dumnezeu, ce tămăduire și mân / tuire dă la robii săi. De vreame ce Isaac, când să goniia de împăratul gherarilor, fără direptate, de la locurile lui și niciodată nu s-au întristat, nici au strigat către Dumnezeu, nici au zis că: „Nici den fântânile care am deșchis nu mă lasă să stăpânescu, oare să nu fie voia lui Dumnezeu și aceasta de am rămas pustiu? Și m-am lipsit de ajutoriul lui Dumnezeu cel de sus? Sau m-am lipsit de acoperirea stăpânului mieu, Dumnezeu?“, n-au zis cuvânt ca acesta către Dumnezeu, ce, cu blândeațe, toate aceale bântuiale, cu răbdare au îngăduit direptatea și, mai mult, au dobândit ajutoriul cel de sus și mângâiare, pentru că s-au arătat Domnul lui Isaac într-o noapte și i-au zisu: „Eu sânt Dumnezeul lui Avraam, părintelui tău, că eu am slăvit și l-am făcut lăudat pre tatăl tău în toată lumea. Pentru aceaea, nu te teame, că cu tine sânt și voiu mulți semințiia ta pentru Avraam, părintele tău, că multă răsplătire îi sânt datoriu, căci m-au ascultat și au făcut cuvântul mieu. Și tu, încă, să fii blagoslovit, și înălțat, și lăudatu, ca și tată-tău“. Vezi cât dar are putearea smereniei? Pentru că cei ce era mai 'nainte varvari au venit la cel direptu și-au cerut iertăciune de la el, că cunoștea că iaste Dumnezeu cu el. Ia, ni, să vedem că și Iacov, fiul acestuia, gonindu-să de frate-său Isav, și, în fuga aceaea, au înnoptat la un locu ce să chema Haran, și-au luat piatră, și-au pus la căpătâiul lui, și-au adormit. Văzut-ai plecăciune ciudată, văzut-ai în ce chip bărbații cei vechi făcea căile loru, precum și acestu patriarh, Iacov, care era crescut în casă boiarească și luminată, cum au luat piatră și-au pus la căpătâiul lui și josu, la pământ, s-au culcat? Pentru aceaea, s-au învrednicit de-au văzut taini ale lui Dumnezeu înfricoșate și ciudate, adecă scara acea dumnezeiască pre care să suiia și să pogoriia îngerii lui Dumnezeu și Dumnezeu o ținea,

care închipuiia prea Svânta Născătoare de Dumnezeu Fecioară. Și zise Dumnezeu lui Iacov: „Eu sânt Dumnezeul lui Avraam și a lui Isaac, părintelui tău. Pentru aceaea, nu te teame, ce creade că sânt cu tine, ca să te păzescu întru calea carea mergi“. Și, iarăș, a doară și a treia oară i-au zis că: „Pre mine ai împreună călătoriu pentru paza ta“. Direpț aceaea, și tu, frate, de vei vrea să faci lucrurile tale mari, nu socoti, cu gândul tău, că sânt mari, ci mărturisească cum că darul lui Dumnezeu le-au făcut, ca să aibi pre Dumnezeu datoriu, nu numai lucrurilor tale, ce și pentru mintea ta cea bună. De vei, dară, să fii plecat, nu numai cu cuvinte și cu chipuri să arăți bunătatea ta, ce și cu cuvinte și cu fapte să-ți arăți bunătatea. Și, nu numai către unul să te arăți plecat și către altul fiară sălbatecă, ci spre toți trebuie să fii dulce și plecat, au priaten îț va fi, au vrăjmaș, au mare, au micu, pentru că aceasta iaste plecăciune adevărată și primită la Dumnezeu. Iară, nu, uneori, plecat și, alteori, iute și mânios, pentru că cine să va birui de mânie au pierdut toate bunătățile lui. Di
88^{r} // rept aceaea, și tu, vericare vei fi și vei vrea să arăți lucruri mari, nu te înălța foarte, că atunce vei fi mare, că de vom socoti că sântem păcătoși, atunce ne facem drepți, precum au făcut mitarnicul. Iară, de vei zice că ești cunoscătoriu și făcătoriu de bine, atuncea te-ai făcut fără de nici o bunătate și fără de nici o cunoștință, măcară de ești și cunoscătoriu, pentru că celor mândri știe Dumnezeu a le sta împotrivă. Și, într-acestaș chip, dă Dumnezeu daru celor plecați, că lui să cade slava, putearea, cinstea și închinăciunea, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 23 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru suflet și pentru nădeajde. Blagoslovească, Părinte

Ceia carii au fapte bune și credință la Dumnezău n-au să asamănă ca trupurile ceale moarte care sânt îmbrăcate cu haine bune și înfășurate cu giulgiuri, dară n-au simțirea

bunătăților. Pentru că, ce folos iaste omului să aibă suflet mort și nesimțitoriu și cu faptele ceale bune să fie îmbrăcat? Faptele să facu întru nădeajde de răsplătire a cununilor. Dară, de vreame ce pre poruncitoriul ostenealii nu-l știi, pentru cine te ostenești și te trudești? Că, precum la oameni, întâiu grijăscu, pentru viața lor și, mai pre urmă, socotescu de hrana lor, într-acesta chip, dară, să cade să avem nădeajdea vieții la Hristos și, apoi, să ne hrănim întru bunele fapte, pentru că cel ce nu să hrăneaște nu poate să trăiască. Așijderea, și cel ce nu e viu nu să poate hrăni. Într-acesta chip, cel ce lucrează fără de credință și direptate nu poate să trăiască și, fără de faptele credinții, împărăției lui Dumnezău nu se va putea învrednici. Iară, tâlhariul, crezând, s-au îndireptat. Direpta aceaea, nu-m zice că: „N-am luat vreame să mă pocăiescu, că am trăit cu credința și, faptelor celor bune lenevindu-mă, m-am scăpat de spăsenie". Mărturisitu-s-au și Cornilie întru milostenii și rugăciuni, dară pre Hristos nu-l cunoștea, de vreame ce-au văzut pre dânsul ochiul adevărului, adecă marele Judecătoriu și cel ce știe toate, Hristos, pentru că bune era faptele lui, iară, credință neavând, pentru aceaea era moarte. Iară Domnul trimise înger cătră el ca să laude întru fapte pre cel ce bine să osteniia și să-l cunune cu credința. Și zise cătră el îngerul: „Cornilie, rugăciunile tale și milosteniile tale s-au suit înaintea lui Dumnezău.
88v Ce trimite la Iopi / și chiamă pre Simon, care să chiamă Petru și, deaca va veni, îț va spune cuvinte dumnezeiești, pentru care cuvinte te vei spăsi tu și toată casa ta", pentru că încă nu avea mântuirea dentru faptele ceale bune, până ce-au întrat la mijlocul faptelor credința. Și auzi o istorie a unui filosof elin pre carele l-au chemat un boiariu mare să-l ospeteaze și, deaca au mersu acolo filosoful, vedea unde străluciia tot palatul acelui boiarin, că și pre jos, pretutindinea, era cu aur și, unde era masa, era împodobită cu perine de firu. Atuncea zise filosoful cătră boiarinul acela: „Eu nu te laud întru aceasta căci ai împodobit casa ta toată, că aici n-ai numai oameni tineri chemați, ce ai și bătrâni și, când vor vrea să scuipe, n-au loc, fără numai vor scuipa în obrazu-ți, că numai obrazul îț iaste gol, făr' de aur". Vezi cum iaste omul acela batjocorit de toți oamenii, când ceale denafară ale trupului împodobeaște și sufletul lui nu-l veade, fiind gol și rănit de multe păcate? Care, dară, muncă și pedeapsă va primi? Pentru că, de va piarde cineva bani omenești, doară va putea iară să câștige să-i dea? Așijderea, au casă, au slugi, au alte moșii, de le va piarde, poate să le mai câștige, iară suflet de va piarde, alt suflet nu va mai putea câștiga, macară să fii împărat a toată lumea. Și, de vei da lumea toată, nu vei putea să mai răscumperi sufletul. Pentru aceaea, Dumnezău le-au dat toate părechi firei noastre: doi ochi, doao urechi, doao mâni, doao picioare, ca, de se va beteji o parte, cu ceaealaltă să avem mângâiare întru trebuința noastră. Iară suflet, numai unul ne-au dat și, deaca-l vom piarde și pre acela, cu ce vom trăi? Pentru că sufletul, care se va prilesti întru iubirea de argint și întru iubirea banilor, nu va putea lesne să să izbăvească, că, precum pasărea, care să prinde în vergealele ce pun cu vâscu, nu mai are scăpare, așa pate și iubitoriul de argint. Sufletul, o dată căzând la necunoștința mântuirii lui, nicidecum nu mai poate veni den necunoștință la cunoștință, ce umblă rătăcit pretutindenea, întru pohtele ceale dobitocești, până ce întru acea râpă a pierzării va surpa mântuirea lui. Că, precum râmătoriul, tăvălindu-să în noroiu, să bucură, așa și sufletul, întru rea obiciuire afundându-se, niciodată nu cunoaște mirosul rău și putoarea păcatelor. Și, precum pământul, neudându-se, niciodată nu răsare sămânături, într-acesta chip și sufletul, care nu iaste luminat de *Dumnezeieștile Scripturi*, rod duhovnicescu niciodată nu răsare. Și, precum pământul, de nu să va sămăna într-însul, răsare iarbă nefolositoare, așa și sufletul, carele nu socoteaște moartea, pururea pofteaște lucruri stricătoare și reale. Și, precum herbințeala aduce seate la trup, așa usucă pre suflet trufia și, dentru 'nălțarea firii, vine la pohte reale. Și cela ce să leneveaște a curăți rana cea mică dobândeaște multe rane și putreciuni și, pre urmă, moarte, aseamene iaste și la
89r suflet, că cei ce nu să // ispoveduiescu de păcatele ceale mici și să facă contenire să nascu păcatele ceale mai mari. Și, pentru aceaea, trup pământescu au dat noao Dumnezeu

frumuseațea să veștejaște și toate să schimbă și, ca umbra
să trec, tinereațe, deșărtare, toate deșărtare. Pentru aceaea,
zice David: „Ca o umbră petreace omul și în deșărt să
mișcă, în zadar să turbură, strânge avuție, iară, peste puțin,
nu poate lua nimic cu dânsul, ce toate lăsându-le, goli,
precum ne-am născut, spre înfricoșata judecată meargem
și toată avuția care am strânsu, lăsând goli, ticăloș, poso-
morâți, întunecați, spereați, trudiți, despuiați, spăimântați,
împilați, chinuiți, cu fața la pământ. Și aceasta cu rușâne
acoperindu-o, așa ne sculăm, și așa meargem, și așa vom
sta înainte la înfricoșata aceaea, și groaznica, și nefățar-
90r nica judecată și muncă, unde îngerii să cu // tremură, unde
înfricoșatele scaune să pun, unde cărțile faptelor noastre
să deșchid, unde iaste râul focului celui nestinsu, unde
iaste sălbatecul viarme, unde iaste tartarul cel neîncălzit,
unde iaste neîncetata scrâșnire și râjnirea dinților, unde
iaste plângerea cea fără mângâiare, unde sânt lacrămile
ceale neîncetate, unde iaste suspinul cel necontenit, unde
nu iaste râdere, ce tânguire, unde nu iaste lumină, ce întu-
nearec, unde nu iaste bucurie, ce suspini, unde nu iaste
desfătăciune, ce judecată". Cu adevărat, înfricoșat iaste a
auzi, iară mai înfr<ic>oșat iaste a vedea toată zidirea
totodată sculându-să și stând de față și muncindu-să, dând
sama de lucruri ce-au făcut cu fapta și cu gândul, și pentru
ceale ce-am păcătuit în zi și-n noapte. Mare frică va fi
atuncea, fraților, mare va fi ceasul nevoii aceiia, când
trâmbițe vor trâmbita, stealele vor cădea, soarele să va
întuneca, ceriurile să vor strânge, pământul să va cutre-
mura, puterile îngerilor vor alerga 'nainte, serafimii vor
striga, heruvimii vor grăbi ceale de sus și ceale de jos,
ceale de pre pă<mâ>nt și ceale de supt pământ să vor
turbura, mormânturile să vor deșchide, trupurile vor învia,
judecățile să vor găti, mare frică, nespus cutremur.
Nepovestită e nevoia care va fi atuncea, mare va fi iarna
aceaea, mare furtună, rea primejdie, neîncetate țipete. Ia,
ni, să auzim pre Daniil care zice: „Vedeam, zice, întru
vedenia nopții, până ce scaunele s-au pus, și cel vechiu de

zile au șăzut, scaunul lui, ca para de foc, roatele lui focu
arzând, mii de mii de îngeri au dvorit înaintea lui și zeci
de zeci de mii slujiia lui, divanul s-au așăzat și cărți să
deșchiseră, râu de focu să trăgea pre denaintea lui. Văzuiu
eu, Daniil, și vedearea capului mieu mă turbură". O, mare
minune, prorocul, văzând judecata care iaste să fie, s-au
cutremurat. Dară noi ce vom face, când la aceaste lucruri
ne va fi a mearge? Când, de la răsăritul soarelui până la
apus, vom sta de față goli? Și sarcina păcatelor, deasupra
grumazilor arătându-o tuturor, atuncea limbile clevetito-
rilor se vor arde neîncetat și nu va avea cine să răcorească.
Atuncea, dinții grăitorilor de rău, de îngeri aprinși, se vor
zdrobi. Atuncea, gurile mincinoșilor cu focu se vor astupa.
Atuncea, mânile iubitorilor de argint, spânzurate, vor
tremura și, zgârâindu-să, se vor chinui. Atuncea, ochii cei
ce facu seamne se vor scoate. Unde-s, atuncea, părinții?
Unde e tatăl care au născut? Unde maica care s-au chinuit?
Unde-s frații cei iubiți? Unde-s priatenii? Unde-s vecinii?
Unde e putearea împăraților pămintești? Unde e trufia ju-
decătorilor? Unde e slava cea deșartă a boiarilor? Unde-s,
atuncea, slugi? Unde-s slujnice? Unde e podoaba hai-
nelor? Unde-s încălțămintele ceale lucii? Unde-s ceale de
mătase? Unde-s ceale roșii? Unde e strălucirea aurului?
90v Unde e sunetele ar / gintului? Unde e podoaba inealelor?
Unde-s casele ceale văruite? Unde-s grădinile? Unde-s
livezile? Unde-s visteriile ceale păzite? Unde-s ceia ce nu
văd săracii? Unde-s ceia ce urăscu dumnezeiasca cre-
dință? Unde-s ceia ce nu cred că iaste iad și muncă? Și, ca
cum ar rămânea fără moarte? Unde-s ceia ce râdu și zicu:
„Dă-m mie astăzi și ia tu mâine, pentru că aici nu-m
trebuiești și acolo te așteptu?". Unde-s ceia carii, cu
tâmpene și cu jocuri, beau vinul? Unde-s ceia ce zicu: „Să
mâncăm și să bem, că mâine vom să murim?". Unde-s
ceia ce zicu: „Să dobândim ceaste de aici și, pentru ceale
de acolo, iară, vom vedea?". Unde-s ceia ce zicu că
iubitoriu de oameni iaste Dumnezău și nu munceaște pre
ceia ce păcătuiescu? Cât se vor căi, atuncea, cei ce zicu

aceastea? Cât se vor ucide şi nimănui nu va fi milă de ei? Cât vor suspina şi nimeni nu-i va căi? Atuncea vor grăi unii cătră alţii, zicând: „O, cum ne-am greşit şi ne-am pierdut pre sine? Ne învăţa alţii şi nu ascultam, nici băgam seamă. Ne învăţa şi noi ne băteam joc. Să mărturisiia noao şi nu credeam. Şi auziiam Scripturile şi tot ne rătăciiam". Direaptă e judecata lui Dumnezău, cu adevărat, pre dirept, pentru ceale ce-am făcut, ne luom plata. Vai, că pentru trecătoare şi necurată dulceaţă ne muncim în veaci! Puţină vreame ne-am lenevit şi veacinicului focu ne cufundăm. Pentru slavă mică şi de nemică, ne-am scăpat den slava cea adevărată. Pentru puţină desfătăciune, ne-am lipsit de desfătăciunea raiului. Pentru bogăţie pierdută, ne-am scăpat de bogăţia împărăţiei cereşti. Noi am avut parte de veacul cel deşărt, iară cei ce n-au avut parte acolo, acum să bucură. Acum, cei ce-au crezut să află în desfătăciune, cei ce-au păzit pre sine cu curăţie, la cereasca veselie, joacă cei ce-au plâns. Acum să veselesc în veaci cei ce-au răsipit a lor bogăţie. Acum seaceră şi strângu cu bucurie cei ce-au lepădat ceale pământeşti. Acum au dobândit ceale cereşti. Numai noi, ticăloşii, cu direptate ne-am dat muncii şi acum strigăm şi nimănui nu să face milă, oftăm şi n-are cine ne mântui. Dirept aceaea, dară, ca să nu zicem şi noi aceaste cuvinte împreună cu acei fără de minte, la veacul cel ce va să fie, veniţi să ne apucăm, mai 'nainte până a nu veni acel sfârşit, să ne apucăm, mai 'nainte decât a veni furul sufletelor noastre, să năvălim până avem vreame, să suspinăm, să plângem, să facem milostenie, vă rog să rădicăm mânile cătră cel ce poate să ne mântuiască şi să zicem: „Mântuiaşte pre noi, Doamne, că perim, numai să nevoim, până nu apune soarele, până a nu să închide uşa, până a nu să zborul vieţii aceştiia strica, că, deaca ne va apuca noaptea, nimeni nu va mai lucra, deaca se va sparge zborul bogăţiei, nimeni nu se va cununa, nimeni nu se va osteni, nimeni nu se va trudi". Dirept aceaea, să alergăm, că treaba căii iaste, fraţilor, şi tare cale avem ca să sosim, să nu auzim şi noi, când vom

91ʳ bate în uşă, că: „Nu ştiu pre // voi". Să fim mai iuţi la picioare, să ni să facă ruşine de câte pre Dumnezău necinstim, cât pre făcătoriul de bine întristăm. El ne face bine şi noi îl părăsim, El ne miluiaşte şi noi ne lenevim, El ne hrăneaşte, ne păzeaşte, ne are de grijă şi noi, în toate zilele, poruncile lui călcând, nu ne ruşinăm. Ce să ne ruşinăm, dară, că vreamea s-au apropiat, şi ziua au sosit, şi vom să dăm lui samă pentru toate câte am făcut, în toată vreamea vieţii noastre, să încetăm de desfătările mâncărilor şi băuturilor, şi de curvii, şi a grăi de rău, a năpăstui, să încetăm a batjocuri preoţii lui Dumnezeu, ca să nu ne judecăm rău, ca cei ce-au batjocurit pre Hristos. Cu adevărat, să ne lăsăm de toate şi să ne apucăm de rugăciuni, de citanii, de metanii, de postiri, să arătăm viaţă noao premenită şi să ne spoveduim, pentru că vreamea întoarcerii iaste aceasta, pentru că trebuie a ne întoarce dentru această vreame rea care iaste plină de lacrămi şi de pedeapse dumnezeieşti. Să ne aducem aminte de ceasul judecăţii, să ne rugăm aici puţinel, ca să nu plângem acolo, să ne ostenim în ceastă vreame puţinică, ca să nu ne muncim în veaci. Vreamea e puţină, iară judecata va fi multă, sfârşitul aproape, şi groaza rea, şi nimenea nu te va slobozi, pentru că va căuta fiecine vreamea care rău o au cheltuit şi nu o va găsi. Vai de cel fără credinţă, că se va da la îngeri nemilostivi. Vai de cel ce nu să pocăiaşte, că la adevărat Judecătoriu va mearge. Cel ce piarde aurul va găsi altul, iară cel ce piarde vreamea, fiecând, nu o găseaşte. Dirept aceaea, să nu ne fie milă, fraţilor, de trupurile noastre, ce să le chinuim, că fericiţ sânt cei flămânzi, şi cei secetoşi, şi cei întristaţi, pentru că trupul iaste lut, şi va veni zi şi ceas înfricoşat, şi se va treace, şi va mearge iară în pământ, şi ţărâna iară ţărână se va face. Să ne trezvim şi să priveghem, pentru că va veni ceasul, adevărat va veni, şi, iară zicu că va veni, să nu ne amăgim pre înşine, că, de vom petreace întru desfătăciune 50 de ani şi de vom trăi 100 de ani după aceaea, ce? Bătrâneaţe. Şi, după aceaea, ce? Boală. Şi, după boală, slăbiciune şi,

apoi, groaznicul acela ceas, care toţi să aşteaptă şi să cutremură de el. Şi noi ne lenevim? Mare frică iaste atuncea, fraţilor, mare cutremur, mare lucru iaste a vedea sufletul despărţindu-se de trup. Mare iaste nevoia ceasului aceluia, când glasul să opreaşte şi limba să zică cuvântul ales nu poate. Apoi întoarcem ochii încoace şi încolea des şi pre cei ce stau aproape, priateni, sau părinţi, sau fraţi, nu-i cunoaştem, sau doară de-i şi cunoaştem, a le grăi ceva nu putem. Plângerea lor auzim şi a mângâia pre ei nu putem. Sau pre copiii noştri vedem plângând şi tânguind şi cu dorul acesta ne ducem. Ce zicu de copii? La ceasul acela nu iaste nici o grijă, nici de copil, nici de priaten, nici de alte ceva ne aducem aminte, fără cât numai de păcatele noastre. Şi cum vom să întimpinăm pre Judecătoriul şi ce
91v samă vom să / dăm? Şi ce iertare vom să luom? Şi ce loc oare va primi pre noi? Apoi, aşa gândind aceastea, fără veaste vin asupra noastră îngeri nemilostivi, de la Dumnezău trimişi. Atuncea, noi, deaca ne vom afla negrijiţi, cum ne vom cutremura şi cercăm a fugi den patu, iară, neputând, numai ce căutăm cu ticăloşi ochi şi, bătând obrazul nostru, ne rugăm, ne cucerim, zicând: „Milostiviţi-vă asupra mea, nu mă duceţi necurat şi făr' de rodu la Judecătoriul. Nu mă despărţiţi de trup, păcătos fiind. Lăsaţi-mă puţinea vreame să mă pocăiescu, să suspin, să plângu, să facu milostenie, de vreame ce viaţa mea rău o am cheltuit şi o am petrecut". Aceastea, de la noi auzind îngerii, zicu cătră noi: „O, suflete proaste, o, suflete ticăloase, toate zilele tale le-ai trăit cu lenevire şi, de acum înainte, vei să te pocăieşti? Soarele tău au apus, sfârşitul ţ-au venit, Dumnezău te chiamă. Sărace suflete, ieşi şi te desparte şi te osândeaşte în focul cel veacinic, după faptele tale. Nu va mai fi ţie mântuire, nu va mai fi ţie de-acum nădeajde, ce veacinică muncă". Şi aceastea de la mine auzind, care nu-s basne, ce adevărate, să ne nevoim, mai 'nainte de ceasul acela, şi să năvălim spre pocaianie. Şi, nu-m zice că am furat, am ucis, am curvit, am preacurvit şi nu mă va primi Dumnezău. Nici una

dentru aceastea să nu zici, că Dumnezău primeaşte pre toţi, cum au primit pre tâlhariul, pre curva, pre mitarnicul şi pre curvariul, numai să batem în uşă, pren pocăinţă, zicând: „Deşchide noao, deşchide, Doamne, celor păcătoşi şi nevreadnici robii tăi, că la tine scăpăm şi ţie slavă şi închinăciune trimitem, Tatălui, Fiului şi Duhului Sfânt, acum şi pururea şi în veacii veacilor, amin".

Cuvânt al 25 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru bogăţia şi sărăcia. Blagosloveaşte, Părinte

Când vei vedea, frate, pre vreun om îmbogăţindu-să şi bine sporindu-i, afară den ce să cuvine, nu-l lăuda pre el, nici râvni lui. Iară nici pronia lui Dumnezeu să nu o huleşti, nici să zici că aşa, numai în zadar, să fac toate şi, de la dânsele, să fac lucrurile aceastea ale lumii şi nu den voia lui Dumnezeu. Adu-ţi aminte de săracul acela, Lazar, şi de bogatu, cum bogatul acela ajunse la mare norocire a bogăţiii şi a desfătăciunii, iară spre săracul acela s-au făcut nemilostiv şi fără omenie, atâta că s-au făcut mai
92r sălbatec // şi decât câinii şi fără de milă, pentru că câinii, făcându-li-să milă de săracul acela, veniia şi lingea durerile ranelor trupului său. Iară bogatul, nici den fărâmăturile de pâine ce cădea de la masa lui nu-i da, şi săracul acela (ce, după adevăr, prea bogat) au ajunsu la sărăcie desăvârşit şi, nu numai că era sărac, striin şi pustiu, ce şi bólnav, şi avea multă ticăire de foame şi de seate. Ce bogatul avea mai mult decât îi trebuia, iară săracul nici hrana cea ce trebuia nu o avea, iară niciodată nu cârtiia asupra bogatului aceluia, nici rânduiala lui Dumnezeu huliia. Cum pre cela l-au făcut bogat şi sănătos şi pre el sărac şi bólnav n-au zis cuvinte ca aceastea cătră Dumnezeu, ce, pururea, mulţemiia lui Dumnezeu. Şi cum nu iaste lucru necuvios şi ciudat când săracii aceştia carii petrec atâta patimă rea, de sărăcie, şi, iară, mulţemesc lui

Dumnezeu? Iară tu, fiind afară den patima cea rea a sărăciei, şi mai mult decât aceştia blastemi pre Dumnezeu, cum îngăduiescu săracii sărăcia şi mulţemescu lui Dumnezeu? Pentru ce, oame, bogăţia îţ iaste atâta de dragă? Nu pentru alt gândescu, fără numai pentru bucuria ce să face la measele ceale cu tot fealiul de bucate, şi pentru ca să fii groaznic tuturor, şi pentru ca să poţi să dai rău pentru rău celor ce te întristează, pentru că bogăţia pre om nu-l face înţelept, nici curat, nici bun, nici iubitoriu de oameni, nici milosârd, nici altă bunătate aduce sufletului, ce, de va găsi bunătăţi adunate, le râsipeaşte, şi le piarde, şi răsădeaşte răutăţile. Şi, pentru aceaea, iubitorii de argint nu vor să auză pentru iubirea de săraci şi pentru milostenie, pentru că sânt daţi toţi întru bucuria bogăţiei şi multe patemi reale hrăneaşte bogăţia cea rea la noi şi pohta ei cea rea face pre oameni să să umfle ca băşâcile ceale ce să fac pre apă când ploao. Aşa, şi bogăţia să umflă şi râdică la mai multă mândrie şi neomenie pre ticălosul bogat. Pentru aceaea, să fugim de bogăţia cea multă, pentru că hiară sălbateci şi veninate pun la sufletul nostru şi ne omoară. Precum să sulimănescu curvele ceale den târgu, aşa iaste şi bogăţia, că face cinstea necinste, că nu-m zice laudele şi graiurile ceale bune care să fac de frica boiarilor, ce deşchide cugetul lor şi vei găsi între cei ce-i laudă mii de vrăjmaşi împotrivnici şi urându-te. Iară, de va veni vreo nenorocire şi vreo primejdie, atuncea să vezi necinste, în loc de cinstea ce aveai odată de la lăudători carii pohtesc să te vază la mare şi reale primejdii, pentru căci iaste omul dobitoc, de nimic, şi trecătoriu, şi cu scurtă viaţă. Aşa iaste şi bogăţia, încă iaste şi oarbă, precum zice şi un filosof elin, şi, decât omul, mai slabă şi mai de nimic, că, de multe ori, nu trăiaşte bogăţia, cât trăiaşte omul, ce, şi mai 'nainte decât omul, moare. Şi,
92v aceasta care zic, toţi o ştiţi, cu mii de / pilde a bogăţiei cei deşarte ce aţi auzit şi aţi văzut, că cela ce-au căştigat avuţia trăiaşte, iară bogăţia s-au pierdut şi s-au prăpădit, măcară de s-ar piarde bogăţia numai, şi nu şi cela ce o are.

Pentru aceaea, nu va greşi cineva, de va zice bogăţiei că iaste slugă nebună, slugă mâncătoare de sânge şi ucigătoare de oame<ni>, slugă care dă junghiare domnului său şi, mai rău, că, nu numai când îl lasă, îi dă primejdii, ce şi mai 'nainte decât a-l lăsa, turbură pre el. Şi ascultă ce nevoi pătimesc acest feal de bogaţi. Oarecare alt boiarin s-au înălţat mai mult decât Eftropie, ce-au fost ispravnic, adecă viziru împărăţiei greceşti. N-au întrecut la bogăţie pre toţi bogaţii lumii? Nu s-au suit la toate stăpânirile lumii? Nu tremura şi să temea toţi oamenii de dânsul, iară, acum, iată că s-au făcut decât cei legaţi şi ucigători de oameni mai ticălos şi mai sărac, că, în toate zilele, văzând sabiile ascuţite de armaş, ca să-i taie capul, i s-au întunecat lumina, cât la amiază-zi nu vedea soarele, că i s-au întunecat ochii, atâta cât nu vom putea să arătăm primejdia şi patima care cu direptate au îngăduit. Şi, când îl ducea să-l taie, să vedea faţa lui ca de om mort, şi lovire să auziia de dinţii lui, şi groază mare avea, şi glasul şi limba lui, ca când ar fi tăiată. Deci, cătră acest boiarin au început dumnezeiescul acesta Zlatoust şi-i zicea: „O, omule, nu-ţ ziceam, de-a pururea, că bogăţia iaste slugă rea şi fugare şi tu nu mă creadeai? Nu-ţ ziceam că bogăţia iaste slugă necunoscătoare şi nemulţemitoare? Iată că acum ai cunoscut că iaste soţie rea bogăţia şi ucigătoare de oameni. Această bogăţie, dară, nu te-au făcut de ţi-e frică şi tremuri? Nu-ţ ziceam eu, totdeauna, să te fereşti de avearea cea fără de direptate şi tu mă înfruntai? Eu îţ ziceam adevărul, că te iubiam mai mult decât cei ce te înşala frumos, şi-ţ ziceam că mai de credinţă sânt şi mai bune bătăile priatenilor decât sărutările vrăjmaşilor, pentru că, de-ai fi primit certările şi bătăile meale, nu ţi-ar fi adus sărutările acelora moarte amară. Şi, de unde ţi-au venit aceasta? Căci nu-ţi aduceai aminte de premenirile şi nenorocirile oamenilor, iară, de ţi-ai fi adus aminte, n-ai fi venit la atâta nenorocire. Iară, de vreame ce nu te-ai putut folosi, nici de la tine, nici de la cuvintele altora, ce, pentru faptele tale, ai venit la această muncă, direpţ aceaea,

bogăţia iaste rău vânzătoriu la cei ce rău le trebuiaşte. Ce o ţii pre bogăţie, o, oame, că, de-ţ va veni o nevoie, nu-ţ ajută, pentru că, de-ar avea puteare, n-ar fugi, ce ar sta lângă tine, de ţi-ar ajuta? Şi, pentru căci zic aceastea, ştiu că toţi bogaţii mă vor huli, căci îi mustrez, că şi ei mustră şi hulescu pre săraci pururea. Eu, nu numai pre bogaţii care spre rău le trebuie bogăţia hulescu, ce şi pre
93r cel răpitoriu, pentru că alta iaste bogat şi alta ră // pitoriu. Eşti bogat? Nu te oprescu a fi, iară, de iai de la altul fără direptate, te hulescu, aibi ale tale, nu lua ceale striine, că, pentru adevăr, nu voiu tăcea niciodată. De vei să dai cu pietri în mine, dă. Gata sânt şi sângele să-m vărsu, numai să nu te las să faci păcat. Eu n-am vrăjmăşie cu nimeni, ce numai ca să să spăsească toţi oamenii pohtescu şi nevoiescu, pentru că, şi săracii, şi bogaţii feciori ai miei sânt, o scăldătură a botezului i-au născut pre toţi. Cine va să mă urască, urască-mă şi mă hiclenească, că avuţie şi cunună îm iaste mie aceaea. Nu mi-e frică de nici un vicleşug, numai de un lucru mi-e frică, de păcat, şi să nu mă mustre cineva că am păcătuit, iară, afară dentr-aceasta, măcară toată lumea să-m fie potrivă, nu mă tem". (Să venim la cuvântul ce-am lăsat şi să ascultăm.) Acest Eftropie, fraţilor, ce-am zis mai sus, era boiariu mare în vreamea împărăţiei lui Arcadie la Ţarigrad, când şi fericitul Ioan Zlatoust era patriarh şi, ajungând la cinstea isprăvniciei, precum să zice, acum, veziriu, şi având multă şi mare volnicie, pre mulţi, fără direptate, îi omoriia şi le lua în silă avearea lor. Pentru aceaea, avea şi mulţi vrăjmaşi şi, vrând ca să-ş izbândească pre ei şi ca să-i umoară, au stricat un obiceaiu bun, care să ţinea încă de la marele împărat Costantin, care obiceaiu să ţine şi până în ziua de astăzi la Roma cea mare, pentru că cine făcea o greşală mare şi era rânduit spre moarte şi, numai de vrea apuca să între în besearica Patrierşiei, îşi scăpa viaţa. Iară acest Evtropie au făcut pre împăratul să nu mai fie acestu obiceaiu şi-au poruncit, în tot Ţarigradul şi în toată lumea, cum de să va tâmpla cineva den vinovaţi să fugă să între

în besearecă, să-l scoaţă de-n besearecă şi să-l ducă să-l umoară. Şi nu ştiia săracul că, în groapa ce-au săpat, au căzut întâiu el, că n-au trecut puţine zile şi-au greşit greşală mare împăratului, şi-au poruncit să-l umoară, şi el au fugit, şi-au năvălit la besearecă, să scape de moarte. Atunce, patriarhul Zlatoust au zis cătră el: „O, oame, ia vezi, de cât bine te-ai lipsit, nu numai tu, ci toată lumea. Acum nu-ţi ajută beseareca care tu o ai necinstit. Iată că armaşii împărăteşti te vor face fărâme". Văzut-aţi, fraţilor, deşărtarea puterii şi a volniciei, şi neputinţa bogăţiei, şi neomenia, cum dă spre junghiare pre cei ce rău o au pre dânsa? Ce cinsteşti şi slujăşti bogăţiei, ca unui domnu, care, atuncea, mai vârtos, te dă spre moarte şi nu poţi să o stăpâneşti niciodată? De vei să o aibi pre bogăţie, nu o îngropa în pământ, ce o dă pre dânsa în mânile săracilor, că rea fiară iaste bogăţia. De o păzeşti tu, ea fuge, iară, de o vei răsipi, atuncea rămâne. Direpț aceaea, răsipeaşte-o, ca să fie pururea cu tine. Nu o ascunde, ca să nu fugă, că cel ce iaste astăzi bogat mâine să face săracu. Pentru aceaea, şi de multe ori, mi-au venit a râde, cetind diatele
93v unora care zicea: „Cutare să aibă a stăpâni viile meale / şi cutarele moşiile meale şi casa mea". Şi toţi de aceasta ne ţinem, iară stăpânirea nimeni nu o are desăvârşit, că, deaca ne vine moartea, fără de voia noastră le lăsăm altora şi ne ducem la ceaealaltă viaţă goli şi rămaşi de toate. Numai aceia stăpânescu pre bogăţie carii aici nu o socotescu, ce o răsipescu, că cela ce dă avearea lui săracilor, aceluia nu mai i-au trebuit avuţia întru ceale ce să cuvin şi, dobândind, să duse în calea păcii. Iară cel ce nu face aşa, şi mai 'nainte de moartea lui, o piarde pre avuţie, cum ar hi mai rău. Pentru ce, dară, râvneşti şi lauzi pre cei ce au avuţie? Că, pentru dânsa, cadu la mii de nevoi şi de griji? Dară, ce are mai mult bogatul decât cel săracu? N-au amândoi un trup care poartă? N-au un pântece care să hrănescu? Pentru ce, tu, bogate, să aibi slugi multe, că ar trebui numai o slugă să aibi, încă s-ar cădea doi, trei stăpâni să aibă o slugă. Iară, de vă pare cu greu aceasta,

uitați-vă la cei ce n-au nici o slugă și mai lesne-ș facu trebile lor, că, pentru aceaea, ne-au dat Dumnezău mâni și picioare ca să nu ne trebuiască slugi, că de nici o treabă s-au dat a fi neam de slugi, că nu s-au zidit împreună cu Adam și slugă, ce aceasta iaste a neascultării certare și muncă. Iară, de ți-e cu nevoie fără slugă, aibi una sau doao mult, că ce-ț sânt buni mulțimea de slugi? Au să gonească oamenii, când umbli pren târg? Că nu doară umbli cu hiarăle? Și pre câți vei găsi să-i gonești? Nu te teame atâta, că nimeni nu te va mușca, cât se vor apropiia de tine. Poate că o socotești batjocurire, căci umbli de-a valoma cu oamenii. Mare nebunie și rătăcire iaste aceasta să aibi vita cea necuvântătoare lângă tine și pre omul care e zidit de Dumnezău să-l gonești departe, ca să aibă loc larg să treacă dobitocul cel cu patru picioare. Ce iaste mai rea decât această dobitocie? Dumnezău, dară, le-au făcut toate cu orânduială mai denainte, că, de iaste cineva și mai bogat decât toți oamenii, nu poate fără ajutoriul celui mai micu, că nici săracii pot trăi fără de bogați, nici bogații, fără de săraci. Și, pentru ca să cunoști mai aieve, să facem doao orașe, și într-unul să fie tot bogați, și-ntr-altul, săraci și lipsiți. Și să vedem care orașu dentr-aceale doao va putea ajunge toate lucrurile lui să le facă mai pre lesne, pentru că la orașul celor bogați nu iaste nici un meșter, nici lemnariu, nici căldărariu, nici croitoriu, nici plugariu, nici pitariu, nici slugă, nici argat. Cine oare ar fi vrut să lăcuiască la acel orașu al bogaților? Nimeni. Că orașul acela, cum va putea sta, fiind lipsit de toate bunătățile, să dea macară case și de altele câte trebuiescu? Dară, nu iaste acesta lucru firescu, numai să cheame acolo pre cei meșteri și se va strica sfatul cel nebunescu? Iară orașul săracilor nicidecum îi trebuiaște den bogăția acelora. Dirept aceaea, dară, când vei vedea pre cineva că-i lu-
94r cescu denafară hainele și umblă cu mul // tă cinste și cu gloată, deșchide inima lui și vei găsi mult prah și țărână. Ce adu-ți aminte de Pavel și de Petru, apostolii Domnului. Adu-ți aminte de prediteciu Ioan, de prorocul Ilie

și, dentru toți, de Domnul nostru Isus Hristos, carele nu avea unde pleca capul său, aceluia râvneaște, și ucenicilor lui. Ia, spune-m, de-ar mearge cineva den voi la împărăție, și acolo fiind toți boiarii, să te cinstească, să vorovești cu împăratul, să mănânci pâine cu dânsul la o masă, n-ai zice că ești mai fericit decât toți? Dară, vei să te sui la ceriu să stai lângă Împăratul tuturor, să fii strălucit și tu, ca și îngerii, și să dobândești slava și bucuria cea nespusă, și, încă, te lenevești, și te îndoiești? De va trebui să dai bani și moșii, eu zic că și viața ta să cade să dai cu toată bucuria. Tu, ca pentru să iai vreo diregătorie, au boierie, au stăpânire, care ți să face pricină de furtișagu (și nu dobândă o chem eu aceasta), câtă avuție ai, o dai toată și te împrumutezi și de la alții și, de nu-ți ajunge, pui muiarea ta și copiii zălog. Și, pentru cinstea această trecătoare, nu te lenevești, ce le dai toate cu bucurie, numai să iai boieria. Iară, pentru împărăția ceriului, care stă înainte-ne, care nu are sfârșit, te lenevești? Și numai la bani ne uităm? Păcat de necunoștința ce avem, că aș-teptăm bunătăți ca aceastea și, încă, ne mai trudim la ceale trecătoare și nu cunoaștem răutatea și înșălăciunea diavolului, că, pentru lucruri mici și stricate, ne lipseaște de ceale mari și veacinice, ne dă lut, ca să ne înstreineaze de ceriu, ne arată umbră, ca să ne scoață den adevăr, și ne năluceaște pren vise, ca să ne îndemnăm spre păcate. Dirept aceaea, dară, să nu socotim că bogăția iaste mare bunătate, ce să câștigăm frica lui Dumnezău, că, de va fi cineva dirept și de va avea multă îndrăznire la Dumnezău, de va fi și mai săracu decât toți, ajunge-i să răsipească amărăciunile ceaste de aici, ajunge-i să tinză numai mânile la ceriu, să să roage lui Dumnezău, că atuncea întunearecul nevoii fuge, pacea să face, iară aurul zace necinstit și fără de nici o folosință, spre răsipirea răutăților. Și nu numai aceasta, ce și boală, de va veni, sau și moarte, sau altceva den nevoi și primejdii ca aceastea, atuncea să veade putearea banilor. Unde sânt acum cei ce să îmbogățescu? Carii socotescu dobânda și, camete peste

camete luând, nu să mai satură? Auzi ce zice apostolul Petru: „Argint și aur n-am". Ce iaste mai fericit și mai bogat decât glasul acesta? Iară alții să laudă și zicu: „Am atâtea și atâtea zeci de mii de galbeni, și moșii nesocotite, și case, și slugi". Iară Petru și Ioan cu sărăcia să împodobescu și să veselescu. Așa iaste cel ce nu are, că le are toate, iară cel ce le are toate n-are nemică, că cel ce nu are nici casă, nici masă, nici altă haină, ce de toate iaste lipsit pentru Dumnezău, și, câte are lumea, toate ale lui sânt. Să aducem la mijloc pre apostolul Pavel mărturie cre-
94v dincioasă. Acesta toată / lumea au umblat, cu foame, cu seate, cu golătate, că mergea la păgâni și la carii credea în idoli, nu la credincioși și priateni, iară, încăș, toată lumea l-au primit, ca pre un apostol. Iară Anania și Sapfira, muiarea lui, oprind puțin lucru dentru dania besearecii, le-au pierdut toate, până și viața lor. Lasă ale tale să fie pentru Dumnezău, ca să aibi ceale striine și ale tale. Deși porți haine vechi, și ești flămând și secetos, și gol te chinuiești, mai frumos și mai veasel ești decât cei ce mănâncă și beau nesocotit. Dumnezău, pentru aceaea, ț-au dat bani, ca să saturi pre cel flămând. Ce săracu și ce prost ești tu, ce lași pre Dumnezău și câștiguri omenești câștigi? Ce lași pre bogat și pre săracu bântuiești? Ce părăsești pre cel ce dă și la cel necunoscătoriu năvălești? Dumnezău poftească să-ț dea și diavolul să mânie pentru facerea de bine. Dumnezău îț dă însutite și viața cea veacinică, iară diavolul îț câștigă moartea cea veacinică. Acesta, cu batjocurire, iară Dumnezău cu laude. Acesta te zavistuiaște, iară Dumnezău îț împleteaște cununi. Acesta, de-abia numai aici, iară Dumnezău, și aici, și acolo. Oare nu iaste aceasta nebunie mare? Să nu cunoaștem harul lui Dumnezău? Pentru aceaea, să zice aveare, ca să o aibă cineva pentru treaba lui? Iară nu să o ție pentru alții, că numai sluga păzeaște banii stăpânu-său, iară cel ce-i stăpâneaște, acela îi cheltuiaște, atâta cât nu iaste mai nebunescu lucru decât a să face neștine rob banilor și să ține că iaste stăpân și el iaste rob. El iaste legat, și pre alții

va să stăpânească, și să bucură, și să veseleaște, căci s-au făcut rob, pentru că, de vei pofti să te îmbogățești, niciodată nu vei înceta, bătându-te și chinuindu-te, pentru că bogăția iaste o dragoste fără sațiu, pentru că celor ce li-e seate de herbințeală, de-ar bea toate fântânile, mai mult li să face seate. Așa și pre bogat, când îl vei vedea având avuție multă, nu-l lăuda, ce-l socoteaște ticălos și chinuit, pentru că nu atâta pofteaște săracul ceale ce-i trebuiescu, cât pofteaște bogatul ceale multe. Bogat te-au făcut Dumnezău, ca să ajuți pre cei săraci, ca să răsipești păcatele tale cu milostenia pentru mântuirea altora. Datu-ț-au Dumnezău bani și aveare, nu ca să-i ascunzi pentru răul tău, ce ca să-i imparți pentru spăsenia sufletului tău. Cine au fostu mai sărac decât Ilie? Iară biruia pre toți bogații la avuție, având numai cojocul cel vechiu, și așa huliia toate bunătățile aceștii lumi, și ca niște lut lăpădat socotiia aurul. Pentru aceaea, și împăratul ovreailor Ahav, săracului Ilie îi era rușine să-i caute asupră și, când s-au suit spre ceriu, nu avea nimică alt să lase ucenicului său, lui Eliseu, fără numai cojocul, și zicea: „Cu acest cojoc, adecă cu sărăcia, am biruit pre diavolul". Vei și tu să biruiești pre diavolul, fii săracu să biruiești patimile, pentru că Ilie au lăsat cojoc ucenicului
95r său, iară // Hristos, suindu-se la ceriuri, au lăsat noao prea Sfântul lui trup, întru moștenire. Când vom piarde bani, să nu ne întristăm, ce să zicem „blagoslovit Dumnezău", că mai multă bogăție vom găsi acolo de la Dumnezău, că-i va socoti cei ce-i piardem, ca când i-am fi dat săracilor. De vreame ce de Iov nu atât ne mirăm, căci făcea multă milostenie, ca cum ne mirăm de răpirea avuturilor lui, care au îngăduit cu mulțumită, zicând: „Domnul au dat, Domnul au luat". Împreună cu Avraam va sta, cu Iacov se va propovedui. Cine va păzi cuvântul acesta? Deci, când ți se va tâmpla, dentru lucrarea diavolului, să pierzi aurul tău și avearea ta, au de hoți, au de altă tâmplare, mulțimeaște lui Dumnezău și nu te duce la vrăjitori, că, atuncea, îndoită rană vei da diavolului, căci n-ai grăit rău, și va fugi de la

tine şi nu te va mai bântui, căci cunoaşte că mulţimita ta şi îngăduiala îţ câştigă cununi mai luminate de la Dumnezău. Şi aşa Iov, cu îngăduiala îndoită, au luat ceale ce-au pierdut. Iară tu, de vei îngădui, nu numai îndoite vei lua, ce şi însutite, de nu vei cârti, şi viaţa de veaci, întru împărăţia ceriurilor, căriia să ne învrednicim toţi întru Hristos, Domnul nostru, că a lui iaste slava, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 26 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru pronia şi promitia lui Dumnezău (adecă pentru mai 'nainte socotinţa lui Dumnezău). Blagosloveaşte, Părinte

Pentru care lucru, fraţilor, şi pentru care pricină Dumnezeul nostru, cel mai 'nainte cunoscătoriu, n-au pierdut de început pre diavolul, cel ce ne-au înşălat pre noi, şi ne-au scos den viaţă şi ne-au adus spre moarte şi den raiu la pământ şi, apoi, ticăloşii de noi, în iad şi-n munca cea de veaci? Spre aceasta zicem că, de-ar fi fost să stăpânească diavolul şi de-ar fi scos pre oameni cu sila den raiu, ar avea oarece cale această întrebăciune. Iară, de vreame ce diavolul de această puteare iaste lipsit, ce numai cât sfătuiaşte şi îndeamnă pre om spre rău, iară nu cu vreo stăpânire, la voia noastră au rămas să nu-l ascultăm. Iară noi, de bună voie, ne dăm să ne stăpânească, iară nu cu sila, şi nu-l biruiescu toţi pre dânsul, ce numai cei viteaji, prin voinţă. Iară unii să biruiescu de diavoli şi, pentru leanea lor, merg în iad, că omul cel rău, deşi
95v greşaşte, n-are nici o strâmbătate de / la diavolul, ce din leanea lui. Şi aceasta să cunoaşte den mulţimea celora ce biruiesc (pre diavolul) şi, de vreame ce pentru cei răi sau vicleani vreodată cei nevoitori aceasta iaste, căci n-au unde să-ş arate vitejia lor, aşa, dară, să face şi la tocmeala gurii şi a ochilor, că, prin aceastea, pohtim cealea ce nu să cadu, adecă din vedearea ochilor cadu mulţi la preacurvie.

Aşijderea, şi cu gura hulescu pre Dumnezeu, alţii învaţă eresuri. Dară oare pentru aceastea să fie omul fără limbă şi fără de ochi? Sau mâinele şi picioarele noastre să le tăiem? Căci că mânile noastre sânt pline de sânge şi picioarele aleargă spre răutate? Şi, împreună cu aceastea, şi urechile primescu minciuna şi pângărescu sufletul? De vreame ce, dară, ce şi mâncările aceastea şi băuturile (nu numai omului), ce tocma şi ceriului şi pământului şi mării, soarelui şi lunii, şi a toată mulţimea stealelor nu sânt de folos, dară cum vor fi de treabă, de vreame ce s-au făcut pentru dărâmatul om, aşa, cu ticăloşie şi cu nenorocire? Oare vezi râsul cel fără de cale, la care cuvântul să îndeamnă a să întoarce? Diavolul, dară, dentru sine iaste rău, iară nu s-au făcut pentru noi rău, că, de vom vrea noi, mult bine vom dobândi de la dânsul fără de voia lui. Iară minunea cea mai mare şi mărirea a iubirii de oameni a lui Dumnezeu întru aceasta iaste, că, prentr-însul, să fac oamenii mai buni, muşcă şi pre sine să mâhneaşte şi, când ni să căştigă noao aceasta prentr-însul, atuncea nu poate suferi bântuiala. Şi, spre aceasta zic unii că, de nu s-ar fi depărtat Dumnezeu, n-ar fi înşălat diavolul pre om den-ceput. Ce vom zice noi, dară, spre aceasta? Că, de nu s-ar fi făcut aceasta, n-ar fi cunoscut Adam cât bine avea în raiu (nici ar fi căzut den ceaea ce gândiia că iaste tocma cu dumnezăirea sau să zică nedumnezăire şi mândrie). S-ar fi pogorât vreodată, pentru că într-atâta 'nălţime să înălţase şi să învrednicise pre sine, cât aştepta şi Dumnezeu a fi? Ce, dară, n-ar fi îndrăznit el să facă, de nu s-ar fi înţeleptit cu această cădeare? Însă să zicem că, de n-ar fi sfătuit diavolul nimic pre Adam, oare fir-ar rămas negreşit de surparea neascultării? Aceasta nu iaste să o zicem, pentru că acesta, care aşa de lesne s-au supus de muiare, măcară de n-ar fi şi fost diavolul, curând, dentru sine, ar fi căzut în neascultarea păcatului. Că, de vreame ce-au primit el aşa lesne înşălăciunea altuia, iată că, şi mai 'nainte de înşălăciune, negrijnic au fost, că diavolul n-ar fi putut să aducă atâta răutate, de-ar fi fost sufletul lui

deşteptat. Dară, de vreame ce era aceasta să fie aşa, pentru care lucru deade Dumnezeu lui Adam poruncă ca aceasta, cunoscându-l pre el mai 'nainte că va să cază în păcatul neascultării? Şi pentru căci i-au dat lui această poruncă? Era semnu mai de mai mare grijă decât când nu i-ar fi dat poruncă, însă fie Adam avându-ş voinţa sa într-aceastaş chip negrijnic, precum s-au arătat mai pre urmă, şi nici o
96r poruncă nu primiia, ci, de-ar fi // rămas mâncând, şi bând, şi desfătându-să, oare acea leane, den odihna şi desfătarea ei, mai spre bine au mai spre rău l-au dus? Ci, den toate, aiave iaste că la mare răutate au căzut, ca un necunoscătoriu ce a fost, că încă nădeajde nu avea să aibă nemurirea şi aseamenea dumnezeirii, ci această nădeajde fiind încă îndoită şi el înălţându-se într-atâta necunoştinţă şi mândrie, atâta cât nădăjdui să fie Dumnezeu şi, mai vârtos, că nicicum nu vedea încredinţat pre cela ce-i făgăduiia lui. Ci, de vreame ce adevărat avea nemurirea, unde n-au ajuns mândria? Cine n-ar fi greşit, când ar fi ascultat pre Dumnezeu, că el, după ce i s-au dat porunca, aşa, fără de socoteală, n-au băgat samă pre Dumnezeu care i-au dat lui porunca aceasta? De n-ar fi auzit nicicum de la dânsul, lesne n-ar fi ştiut cum că iaste supus, că, de nu s-ar fi pedepsit pentru faptele ceale reale, nici pentru ceale bune s-ar fi cinstit. Mulţi, dară, nu credea la cuvântul învierii şi de faptele ceale bune fugiia, ca de pricina răutăţilor, şi făcea răutatea în locu de bunătăţi. Şi, de vreame ce lua într-această lume vrednicia toată, mare lucru socotiia a fi aceaea şi cuvântul judecăţii îl făcea mincinos. Ci, ca să n-aveţi această necredinţă, nici norodul cel neînvăţat să ajungă mai rău, nebăgând seamă direapta judecată a lui Dumnezeu, mulţi din ceia ce greşăscu aicea să muncesc şi la unii, nu pentru răsplătirea faptelor şi pentru căci nu face la toţi aici pedeapsa, încredinţează cuvântul judecăţii. Iară, deşi mai înainte de judecată pre mulţi pedepseaşte, deşteaptă pre cei ce, cu mult somnu, dormu, pentru că, pedepsindu-se oamenii cei răi, mulţi, de frica pedeapsii, să înţelepţescu ca să nu paţă

şi ei ca şi aceia. Aşijderea, iarăş, ceia ce nu să pedepsesc aici pentru păcatele lor are Dumnezeu altă vreame să-i pedepsească, precum şi Cain, carele ucise pre frate-său Avel, şi aici s-au muncit, şi acolo, în veaci, şi să făcu pildă în toată lumea. Însă munceaşte Dumnezeu câteodată şi pre toţi împreună, precum au făcut cu potopul, în zilele lui Noe, întru înţelepciunea a multora. Pohteaşte şi voiaşte Dumnezeu şi pre oamenii cei ce nu cred în el să crează ca să-i spăsească, precum zice singur: „Că n-am venit să chiem pre cei direpţi, ci pre cei păcătoşi, la pocăinţă". Iară, deaca n-au vrut oamenii să să facă mai buni şi să cunoască adevărul cu atâta nevoinţă şi iertăciune ce-au dobândit de la Dumnezeu, de vreame ce nici atuncea nu i-au lăsat din mâna lui, iată, dară, că, de bună voie a lor s-au scăpat de viaţa cea cerească. Dumnezeu, într-această viaţă, dă oamenilor toate bunătăţile lui tuturor, tocma că pre soare îl răsare, şi celor buni şi celor răi, şi ploao, şi celor direpţi şi celor strâmbi, şi altele toate ale aceştii vieţi, după trebuinţă, le dăruiaşte. Deci, de face atâta bine şi chivernisealâ vrăjmaşilor lui, dară, cu cât mai vârtos va căuta spre ceia ce-l cred şi-i slujăscu lui? Iară, pentru căci n-au scos Dumnezeu pre diavolul den mijlocul lumii, cătră aceasta zicem că iaste un luptătoriu şi doi războinici şi vor
96v să iasă la războiu cu / luptătoriul acela? Deci, unul dentru dânşii să să dea mâncărilor şi băuturilor şi, den lăcomia pântecelui, să să facă moale şi slab, iară altul, nevoindu-se cu luptările, şi cu nemâncarea, şi cu învăţătura, aieve iaste tuturor că va birui? Deci, de vei ucide pre acel luptătoriu, cu carele, dentr-aceşti doi, îl vei asămâna? Oare cu cel leaneş şi lacom? Au cu cel nevoitoriu şi ajunat? Aieve iaste că e aseamene cu cel ce s-au nevoit şi mult au ostenit, pentru că acela are strâmbătate, ucigându-se luptătoriul, iară cel leaneş, de-ar fi şi viu luptătoriul, n-ar avea strâmbătate de cel nevoitoriu, ce, dintr-a lui leane, au căzut. Cela, dară, ce iaste slabu cu voinţa şi leaneş, măcară de n-ar fi diavolul, curând cade şi în mare râpă a răutăţii şi a păgânătăţii să surpă pre sine, că, de vom cerca pre amă-

runtul şi mădulările noastre le vom afla că sânt pricina peririi, de nu ne vom păzi, însă, nu den firea lor, ce nepaza noastră. Ia, socoteaşte că ochiul s-au dat omului de la Dumnezeu ca să vază lumea şi să slăvească pre Ziditoriul şi Stăpânul lumii, iară, de nu-l vei trebui bine pre ochiu, îţ aduce pricină de curvie. Şi limbă ţi s-au dat, ca să lauzi şi să slăveşti pre Dumnezeu, iară, de nu o vei păzi bine, îţ va fi ţie pricină de hulă şi de cuvinte proaste. Mâni ţi s-au dat, ca să le râdici pre eale spre rugăciune şi mulţemire, iară, de nu le vei păzi, le vei tinde spre răpiri şi lăcomii. Picioarele ţi s-au dat, ca să alergi spre fapte bune, adecă la bólnavi, la cei închiş, la besearecі şi sărbătorile sfinţilor, iară, de nu le vei păzi, vei face cu eale lucrurile diavolului. Vezi, dară, că celui slab toate îi sânt de stricăciune? Şi tocma şi ierbile ceale bune şi folositoare pre cel slab îl duc la moarte, nu den firea lor, ce den neputinţa celui slab. Pentru aceasta, dară, când vedem lucruri netocmite şi turburate, să nu vinuim pre Dumnezeu şi să gândim că aceastea sânt nesocotite de Dânsul, că furtunile, şi turburările, şi netocmealele, unele sânt den vremi, altele den gândul cel rău, carele, măcară mii de tocmeale bune ar avea întru sine, tot să greşaşte. Ca şi ochiul, când are boală, de-ar fi soarele măcară şi în amiază-zi, tot întunearec veade, iară, cându e sănătos, şi seara poate să meargă unde va vrea fără de greşală. Aşa, dară, şi ochiul minţii noastre, până încât iaste sănătos, toate ceale bune le veade, iară, când iaste gândul nostru întunecat şi stricat, tocma şi la ceriu de-l vom sui, la ceale de acolo dumnezeieşti previri, multă turburare şi netocmeală i să va părea. Pentru aceasta, dară, nici de la toţi nu ceare Dumnezeu aicea judecată, ca să nu să oceiască de înviare şi să să nădăjduiască de judecată şi, ca cum ş-ar fi dat seama toţi pe această lume, nici pre toţi îi lasă Dumnezeu să să ducă nepedepsiţi, ca nu, iarăş, să gândească că sânt toate nesocotite mai 'nainte. Iară, de nu creade neştine
97r înviarea, să socotească, cu mintea lui, // câte şi câte au făcut Dumnezeu, de unde nu era, şi aşa va lua încredin-

ţare şi pentru învierea aceaea a toată lumea. Şi cum că Dumnezeu au luat pământ, de-au zidit pre om, dară pământ n-au fost mai 'nainte, cum, dară, pământul să făcu om? Cum acest pământ ce nu era să văzu? Şi ce fealiu de temeiu are? Şi ce iaste dedesuptul pământului? Şi ce, după aceaea, iarăş iaste după pământ? Şi cum s-au făcut toate den pământul acesta? Adecă neamurile ceale multe ale dobitoacelor şi de tot fealiul de sămănături şi de frumuseaţele ceale multe ale copacilor? Iară aceasta iaste mai nepricepută şi nepovestită, taina Învierii, că nu iaste aseamene, ca cum ai aprinde făclie şi nicicum să nu fie foc, nici ca să, căzând, să o înnoieşti, căriia fiinţă să nu să vază. Ceaea ce ni să pare noao mai cu nevoie o au făcut mai 'nainte, ca, dintr-aceasta, mai lesne să ne arate, iară, şi din naşterea noastră, au nu iaste întâiu puţină sămânţă şi oarece flegmă şi, fără chip şi neînfrumuseţat, să samănă în zgăul cel ce primeaşte sămânţa? De unde să face atâta tocmire a dobitocului, veri cuvântătoriu, veri necuvântătoriu? Dară grâul, nu iaste grăunţu golu? Şi, după ce să seamănă, nu putrezeaşte? Dară, de unde să face spicul, şi paiul, şi rodul? Şi cealealalte toate, ca şi aceastea, de multe ori, cade vo sămânţă de smochină pe pământ, şi prinde rădăcină, şi să face pomu, şi dă roadă? Aceastea, dară, toate le primeşti şi nu le mai cercetezi, ce numai pre Dumnezeu îl cercetezi şi ispiteşti chivernisirea lui, cum preface şi înviază trupurile noastre? Dară, unde-s aceastea vreadnice de iertăciune? Dară, pentru care pricină au lăsat Dumnezău pre diavolul, un duh ca acela pângărit şi necurat să ne împiadece şi să ne arunce de multe ori în păcate? Lăsatu-l-au pre acesta, ca, de frica vrăjmaşului acestuia şi de vătămarea ce aşteptăm să ne vie de la el, să avem multă şi mare pază şi pururea să ne păzim cu privighearea. Dară, ce te miri căci au lăsat pre diavolul? Aceasta o au făcut, căci grijaşte şi nevoiaşte pentru mântuinţa noastră şi, deşteptându-ne pre noi den somnul leanii, şi gătindu-ne pricină de cununi, pentru aceasta au făcut şi matca focului, adecă iadul, ca teamerea muncilor

şi nesuferirea iadului să ne ducă pre noi la împărăţia
ceriurilor. Şi, iară, de vei face vreun bine, ceva, şi nu vei
lua pentru el plata aici, nu-ţ pară rău, nici te turbura, că,
după moarte, în veacul cel viitoriu, te aşteaptă plata, cu
multă dobândă, şi Împărăţia lui Dumnezău cea veacinică.
Aşijderea, iară, de vei face vreo faptă rea şi vicleană şi nu
te vei pedepsi de pravilă şi de părintele tău cel sufletescu,
să nu-ţ pară că vei scăpa nepedepsit, căci că, acolo, te
aşteaptă munca cea veacinică a iadului, de nu te vei pocăi
şi părăsi de păcat pren fapte ceale bune, că zice: „Lase-te
de rău şi fă bine“. Iară, de se va întâmpla să-ţ pară rău,
97v căci vezi pre alţii carii vieţuiescu cu vicleşuguri, / şi cu
lăcomii, şi au bogăţie, şi cu norociri să desfătează în
bunătăţile acestea, şi tu te amărăşti pentru lungă răbdarea
lui Dumnezău, adu-ţi aminte câţi oameni făcători de rău
sânt de păzescu căile ceale reale şi ucig pre călători, câţi
sapă ziduri şi mormânturi şi fură, câţi adapă pre alţii cu
otravă, de moru. Dară, cade-se oare, pentru unele ca
aceastea, să defăimăm pre Judecătoriul Dumnezău? Ba,
nu se cade, pentru că, de va vrea pre ei să-i puie de-acum
supt judecată şi pre cel ce face rău să-l pedepsască, iată că
singur, tu, ceri pedeapsa şi, mai 'nainte, pre tine te
osândeşti. Socoteaşte, cu mintea ta, omule, câte ai greşit,
în toată viaţa ta? Câte vei afla în judecata morţii, şi vei
cunoaşte că în daru îţ iaste ţie îndelungă răbdarea şi
blândeaţele lui Dumnezău, şi de aceasta să te minunezi,
că, de-ar vrea Dumnezău să pedepsască pre toţi pentru
greşalele lor, câte facu, n-ar ajunge tot neamul omenescu,
ce s-ar fi stinsu. Pentru aceasta, dară, fraţilor, să ne păzim,
să nu cădem, că nici noi nu grijim atâta pentru spăsenia
noastră, cât grijaşte făcătoriul nostru, Dumnezău, nici ne
iaste noao atâta grijă să nu păţim vreun rău, cât iaste lui
Dumnezeu, carele ne-au dăruit noao sufletul nostru, că
Dumnezău, nici la primejdii nu lasă pre oameni pururea să
să bântuiască, ca să nu să treacă şi să piară de întristare.
Nici, iarăş, la norociri şi la patime bune îi lasă, ca să nu
să lenevească pentru mântuinţa lor, ce, cu schimbările

aceastea, în multe fealiuri spăsenia lor tocmind, lucrează,
pentru că o corabie, de nu va avea cârmaciu, nu poate să
stea, ce, pre lesne, se va îneca. Dară această lume, cum ar
fi putut să stea atâţia ani, de n-ar avea cine o chivernisi?
Şi, pentru ca să nu mai zic altă, socoteaşte tu această lume
ce iaste pre pământ, cum ar hi o corabie şi ceriul veatrila,
corăbiarii oamenii şi luciul mării să fie bezna cea fără de
fund. Cum, dară, într-atâţia ani, nu s-au întâmplat nicio-
dată înecare şi perire aceştii corăbii, în toată lumea? Ia,
lasă o corabie, într-o zi, fără corăbiari şi fără cârmaciu, că
îndată o vei vedea înecată. Dară această lume are 7000, şi
mai mult, de ani şi niciuna ca aceasta n-au păţit. Şi, încă,
ce zicu eu, corabie sau luntre, o colibă, de face neştine în
via lui şi deaca culeage via şi o lasă pustie, de multe ori,
nici doao zile nu stă, ce îndată să strică şi cade. Şi, de
vreame ce o colibă nu poate să stea, negrijind nimenea de
ea, dară zidirea ceriului şi a pământului, fiind atâta de
bună şi minunată, cum ar fi putut să stea atâţia ani ne-
stricată, fără de grija şi chivernisala cuiva fără putinţă ar
fi? Ia, socoteaşte-m, podoaba şi înfrumuseţarea ceriului
câţ ani are şi nu s-au mai 'negrit? Cunoaşte şi putearea
pământului, cum nu i-au slăbit pântecele într-atâţia ani,
născând atâtea fealiuri de sămănături? Aşijderea, şi iz-
voarăle, şi fântânile, cum izvorăscu totdeauna şi nu mai
98r sacă? So // coteaşte, şi marea, câte râuri primeaşte, iară
peste măsura ei nu mai covârşaşte? Pentru aceasta, dară,
să cade, la fieştecare faptă, den câte sânt numite şi făcute
de Dumnezău, să zicem: „Foarte s-au mărit lucrurile tale,
Doamne, că toate, cu înţeleciune, le-ai făcut“. Dară, cum
să nu fie fără cale aceasta, când vedem pre ziditoriul de
case şi pre cioplitoriul de leamne, cioplind şi tăind cu
firistreul, şi nu-l mai întrebăm: „Pentru care lucru le faci
aşa?“. Aşijderea, şi pre doftor, când doftoreaşte pre
bólnavi, unora le taie carnea, pre alţii îi arde şi le lasă
sânge, iară pre alţii îi închide în locuri întunecoase, şi îi
chinuiaşte cu foame şi cu seatea, şi noi aceastea le vedem
făcându-le, nu ispitim să zicem pentru ce fac ceasta şi

ceaea, ce numai ce tăcem. Iară înțelepciunea lui Dumnezău cea nespusă o dârmonim și o cercetăm? Iară, de va vrea cineva să facă milostenie pentru cei săraci și cei ce să află în nevoie, cercetăm pre amăruntul și zicem: „Pentru ce iaste cutarele sărac și cutarele lipsit? Sau cutarele bogat?". Dară, nu te pleci jos să te cunoști pre sine ce ești? Și să pui legătură limbii tale și să-ț oprești mintea, să nu cercetezi făr' de lucru, ce numai îț socotească mulțimea păcatelor tale și, de ești cercetătoriu, ceare întâiu ție pedeapsă, pentru cercetarea și pentru cuvintele ceale reale ce-ai zis, că să cade să te cercetezi pre tine, iară nu pre Dumnezău, de-ț adaogi spre păcatele tale și alte păcate mai greale. Dară, cum nu sânt unele ca acestea vreadnice iadului, dentru care milostivul și îndurătoriul Hristos, Dumnezău izbăvindu-ne pre toți, să ne învrednicească întru împărăția lui cea cerească, împreună cu toți sfinții, amin?

Cuvânt al 27 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru pocăință și pentru împăratul David și pentru a lui Urie (muiare). Blagosloveaște, Părinte

Iată, astăzi, fraților, sosi la noi fericitul David și ni s-au citit dascalul, cântărețul veseliei, căci, când îș porneaște lăuta cea den Duhul Sfânt, pren *Psalmi*, îndulceaște auzul și înțelepțeaște gândul. Pentru aceasta, au tocmit darul Duhului Sfânt să să cânte, mai în toate zilele, de tot sufletul creștinescu, ca să ne veselim auzul nostru și să ne folosim sufleteaște. Mie, de multe ori, îm vine de mă miru
98v și zicu, cu cugetul mieu, pentru care lucru, den toa / te *Sfintele Scripturi* ale *Legii Vechi* și ale ceii *Noao*, mai mult cartea lui David o iubescu creștinii și numai aceasta vor să o aibă în gura lor, pururea. Moisi să făcu mare puitoriu de leage și, față cătră față, au văzut pre Dumnezău, carele ne arată toată zidirea lui Dumnezău

de 'nceput și, pre Ziditoriul propoveduindu, zice: „De 'nceput făcu Dumnezău Ceriul și Pământul". Și-au făcut o carte mare și plină de toată înțelepciunea și abia numai o dată o cetim într-un anu la toate bisearecile. Ce vei zice că aceaea iaste a *Legii ceii Vechi*. Dară, spre cetirea dumnezeieștilor *Evanghelii*, ce vei să zici? Care propoveduiescu minunile venirii lui Hristos, unde moartea s-au zdrobit, și dracii, numai de poruncă, fug și stricații, cu cuvântul, să curățescu și orbii, din lut, lipsa firii lor dobândescu și 5000 de oameni, den 5 pâini, în pustiu, să satură, unde moșteneaște tâlhariul raiul și curva să află mai curată decât stealele, unde și repezișurile Iordanului să sfințescu, pren sfințirea sufletelor noastre, și Unul născut, Fiul, de Părintele den ceriu să mărturiseaște, unde Hristos înnoiaște viața noastră spre mântuire și, strigând, zice: „Fericiți cei săraci cu Duhul, că a lor iaste împărăția ceriurilor. Fericiți cei flămânzi și însetoșați de direptate, că aceștia se vor sătura". Iară, și acestea legi numai o dată sau de doao ori le cetim într-o săptămână. Ce, iară vei zice că cununile ceale împărătești nu să cade, în toate zilele, să le vază toți. Dară, ce vei să zici spre fericitul Pavel, ritorul lui Hristos, vânătoriul a toată lumea, carele, cu patru *Epistolii*, ca cu niște mreji sufletești, toată lumea au vânat, carele s-au răpit până la al treilea ceriu și s-au adus la raiu, carele au aflat tainele împărăției lui Dumnezău, ceale ce nu poate om să le grăiască, ce și pre acesta, de doao ori îl cetim în săptămână? Și, iarăș, epistolia lui nu o ținem în gura noastră? Ce, numai când să citeaște, atuncea ne iaste mintea la dânsa. Ce avem, dară, altă să zicem pentru fericitul David, cum au tocmit darul Duhului Sfânt, să să vestească ziua și noaptea, că iaste în gurile tuturor, ca niște miru de mult prețu, la vdeniile ceale bisericești. Și întâiu, și la mijloc, și pre urmă iaste David, la cântările de utrănii întâiu, și la mijloc, și la sfârșit David, la trupurile morților, și la casele fecioarelor, și la meșteșuguri, începutul, și mijlocul, și sfârșitul, David. O, minune de lucruri ciudate, că mulți den ceia ce nu știu carte și încep să înveațe

dentâiu, tot cartea lui David învaţă de rostu şi, nu numai în oraşe şi în beseareci, ce în toată vreamea, şi în tot locul, şi în toată vârsta, acesta luminează. Aşijderea, şi în cetăţi şi în pustii, cu multă nevoinţă, adună la Dumnezău săboară sfinte pre la mănăstiri, adunare sfântă de ceate îngereşti, şi-ntâiu, şi la mijlocu, şi la sfârşit, David. La sihăstriile fecioarelor, mulţime de călugăriţe carele urmează pre
99r Mariam, la pustiităţi, între bărbaţi, carii stau în stâlpi şi, // vorovind cu Dumnezeu şi întâiu, şi pre urmă, şi la mijloc, tot David. Aşijderea, şi toţi oamenii, fiind îngreuiaţi de somnul cel firesc al trupului, noaptea, fără vreame să scoală şi, îndată, David îi întimpină şi tocma pre slugile lui Dumnezeu îi îndeamnă spre cântări îngereşti, pe pământ îl face ceriu şi pre oameni îi face îngeri. Şi toată viaţa noastră o înfrumuseţază şi, cu toţi, în toate să află, cu copiii împreună creaşte, pre cei tineri îi cheamă spre cunoştinţă, vergurilor le dăruiaşte curăţie, bătrânilor le dă pază, pre păcătoşi îi chiamă la pocăinţă, zicând: „Mărturisiţi-vă Domnului, că iaste bun". Pre cei îndireptaţi prin pocăinţă, întărindu-i, zice: „Păcatele tinereaţelor meale şi ale necunoştinţii meale nu pomeni, Doamne". Pre ceia ce-au primit faceri de bine, îndemnându-i spre mulţemiri, zice: „Ce vom da Domnului pentru toate cealea ce ne-au dat noao?". Pre ceia ce păcătuiescu adease, chemându-i la ispovedanie, zice: „De vei căuta fărădelegile, Doamne, Doamne, cine va suferi?". Pre ceia ce pohtesc milă de la Dumnezeu, învăţându-i, zice: „Miluiaşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta". Pre cei chemaţi la preoţie, întărindu-i, zice: „Nu mă lepăda de la faţa Ta". Pre ceia ce-i trag la judecăţi şi învaţă, zicând: „Izbăveaşte-mă de năpăstuirea oamenilor". Pre ceia ce să tem de vrăjmaş, învăţându-i, zice: „Izbăveaşte-mă de vrăjmaşii miei, Doamne". Pre cei răbdători şi mulţemitori îi îndeamnă spre mai multă mulţemită, zicând: „Îngăduind, îngăduiiu Domnul, şi-m luo aminte, şi ascultă rugăciunii meale". O, mare şi minunată alăută, carea adună sufletele oamenilor, ca pre nişte strune, şi împreună le loveaşte într-o slăvire a

lui Dumnezeu! Dară cum unul ca acesta atâta de minunat, care înfrumuseţează viaţa oamenilor şi toate cuvintele, câte să află, le covârşaşte, carele au tocmit pre pământ viaţa îngerească şi iaste încununat în ceriu cu lauda îngerilor, cum fu părăsit de căzu între amândoao capetele ceale mari ale păcatelor? Că aceastea sânt cap tuturor păcatelor, adecă să nu ucizi, să nu preacurveşti, iară el s-au scăpat şi, întru amândoao, au căzut. Pentru acest lucru, de multe ori, aflându-mă singur şi cugetând aceastea întru mine, mă spământez cu gândul. Şi, în ce chip iaste o corabie în mijlocul mării fără corăbiariu şi să învârteaşte într-o parte şi-ntr-alta, având nevoie de valuri, aşa şi mintea mea să turbură, de multe ori, de valuri şi, cugetând, zic: „Cum acest om, fiind împodobit cu atâta bunătăţi, împăratul şi prorocul, sluga şi tatăl lui Hristos, slugă, după fire, şi tată, dupe trup (că zice Cartea naşterii lui Isus Hristos, Fiul lui David), cel slăvit în fapte bune, cel împodobit cu stemă şi îmbrăcat în haină împărătească, iară, mai vârtos, îmbrăcat în smerenie?". Şi, zicând: „Doamne, nu s-au înălţat inima mea, nici s-au rădicat în
99v sus / ochii miei, nici merş întru măriri, nici în minunate mai mult decât mine, de nu mă smeriam, ce înălţaiu sufletul mieu, ca cel înţercat spre maică-sa, carele au păzit hotarăle neînvrăjbirii". Şi zice: „Doamne, Dumnezeul mieu, de-am fi făcut aceasta, de iaste nedireptate în mânile meale, de-am răsplătit celora ce-m dau mie reale?", carele numai el fugiia de mândrie, ce şi pre mândri îi goniia, zicând: „N-au lăcuit în casa mea cel ce face mândrie, grăind strâmbătăţi, nu s-au îndireptat 'naintea ochilor miei?", carele zicea cu îndrăzniri cătră Dumnezeu: „Lămuritu-m-ai şi nu să află întru mine strâmbătate, dară ce zic multe şi-i adeverim mărturiile lui?". Însă, de multe ori, zic unii că nu iaste de credinţă cela ce mărturiseaşte singur de sine, ce altul să mărturisească faptele lui şi să-i vestească cununile lui, ca să fie mărturia şi mai mult încredinţată. Dară pre cine avem pre alt, fără cât pre Dumnezeu, carele zice: „Aflat-am pre David al lui Iesè,

barbatu după inema mea". Ce mărturie trebuiaşte alta mai adevărată decât aceasta? Ce iaste altu mai vreadnic încredinţării decât glasul acesta? Dară, în ce chip acest împodobit cu atâta fapte bune şi mărturisit după inema lui Dumnezeu fu depărtat, de căzu într-amândoao păcatele ceale mari? Să nu ucizi, să nu preacurveşti, dară şi ucigaşu şi preacurvariu prorocul lui Dumnezeu? Şi această istorie s-au citit astăzi la noi, nu ca să defaimu pre prorocul, să nu dea Dumnezeu, ci ca să ne păzim pre noi, ca, când faci vreo faptă bună, să te păzeşti să nu cazi, că aşa zicea şi apostolul: „Cel ce-i pare că stă să caute să nu cază". Pentr-aceasta, dară, mai adease zicea şi David: „La sfârşit nu strica". Dirept aceaea, rugându-să, zicea: „Şi, până la adâncul bătrâneaţelor, Dumnezeul mieu, nu mă părăsi". Pentru care pricină, dară, să depărtă şi căzu în păcate ca acestea? Pentru trei lucruri. Dară, carele sânt acealea? Eu să vi le spuiu, numai ce luaţ aminte cu deadinsul. Întâiu, pentru cei direpţi, ca să să păzască în toată viaţa lor, adecă sihastrii şi pustnicii, şi să nu se laude, să zică: „Mult am ostenit, cu multe fapte bune ne-am împodobit". Să nu zică: „Postesc, bdenuiesc, fac rugăciune, plângu, lăcrămez, cu haină de păr m-am îmbrăcat, veştejitu-mi-am trupul cu postul, de acum nu mă mai tem de bântuialele diavolului, plinitu-s-au, dară, cununile meale". Nu te înşala, omule, nu te înălţa cu firea, că n-ai făcut mai mult decât David. Şi ascultă-l pe el ce zice: „Genunchele meale au slăbit de post şi carnea mea s-au schimbat de untu-de-lemnu". Şi, iarăş, zice: „Iară eu, când mă supăra ei, mă îmbrăcam cu sac şi smeriiam cu postul sufletul mieu". Ascultă ce zice şi pentru nedormirea: „În miezul nopţii mă sculam ca să mă mărturisescu ţie". Şi, iară: „De şapte ori în zi ţi-am cântat ţie". Ascultă-l ce zice şi pentru lacrămi: „Ostenit-am întru suspinarea mea,
100r spăla-voiu, în toate nop // ţile, aşternutul mieu, cu lacrămile meale". Ascultă-l ce zice şi pentru postirea: „Că cenuşa, ca pâinea o mâncam şi băutura mea, cu plânsoare, o amestecam". Dară, ce mai zic ale prorocului? Ascultă,

iarăş, mărturia lui Dumnezeu, ce zice: „Aflat-am pre David al lui Iesè, bărbat după inima mea". Iară, încăş, după atâtea de multe şi ca aceastea bunătăţi, el căzu într-acest fealiu de greşale. Pentru aceaea, dară, niciodată să nu te laşi în nădeajde, ce, în toate zilele, să te întăreşti, aducându-ţ aminte de învăţătura apostolului, ce zice: „Cel ce-i pare că stă să caute să nu cază". Iată întâia pricină. Ascultă acum şi a doa pricină, că, pentru ca să nu să deznădăjduiască păcătoşii, ce să să ispoveduiască pururea, măcară de-ai greşi de mii de ori, de mii de ori să te ispoveduieşti, că nu iaste alt lucru mai rău decât deznădăjduirea, că, deaca cade neştine în deznădăjduirea păcatelor, nu să mai tămăduiaşte. Nu vezi pre doftori? Că, deaca adeverescu pre cineva de moarte, deci nu-l mai doftoresc, ce-i zic: „Orice ne vei da, nu vom mai lua, că, de acum nu mai primeaşte boala vindecare, că au biruit răutatea boalei pre meşteşugul doftoriei". Aceastea zic şi-l adeveresc morţii. Într-acesta chip iaste şi cela ce cade în deznădăjduire şi zice că nu va mai avea spăsenie, să aruncă pre sine în mai mari răutăţi. Pentru aceaea, şi tu, cine eşti, de vei gândi că cela ce-au făcut aceale păcate mari, uciderea şi preacurvia, iarăş au aflat vindecare, măcară de mii de ori de vei greşi, tot aleargă la ispovedanie. Şi aceasta o zic, nu că doară dau voie oamenilor să facă păcate, ce căci voiu să trag pre păcătoşi spre pocaianie. De vreame ce Dumnezeu iaste iubitoriu de oameni şi spală păcatele ceale mari ale oamenilor, că cela ce păcătuiaşte să asamănă celuia ce cade, de să fărâmă, însă, deaca să va pocăi, Dumnezeu îl va vindeca, că ce iaste mai mare decât uciderea şi preacurvia? Iară, încăş, ascultă pre prorocul acesta ce-au greşit ce zice: „Ziş că voiu mărturisi întru mine fărădeleagea mea Domnului şi tu lăsaş păgânătatea inimii meale". Pentru aceasta, şi Hristos au venit şi-au iertat păcatele ceale mari, pre tâlhariul l-au băgat în raiu, pre vameş l-au făcut evanghelist, pre ocărâtoriul şi hulitoriul Pavel l-au făcut apostol în toată lumea, pentru ca să nu te deznădăjduieşti

și tu, păcătuind, ce să-ți ispoveduiești păcatul tău, să-l pierzi și să dobândești sănătatea, că zice: „Mărturisiți-vă Domnului, că iaste bun, că în veac e mila lui". Aceasta iaste a doa pricină. Ascultă și a treia. Vrut-au Mântuitoriul nostru Isus Hristos să vie pre pământ, să ia trupul lui și să petreacă împreună cu oamenii. Iară, de vreame ce era Dumnezeu și numai singur rămânea fără de păcat, au iertat voința direptilor, după tocmeală, ca să cază în greșale omenești, nu că doară el i-au aruncat într-acel păcat, ce numai voința lor o au lăsat să umble după voia
100v ei. Că așa au greșit și Avraam, / necrezând, și, pentru aceaea, i-au dat Dumnezeu canon, de le-au robit neamul lui 500 de ani. Așijderea și Moisi, pentru căci n-au slăvit pre Dumnezeu, când au izvorât apă den piatră nemulțemitorilor jidovi, și, pentru aceaea, au zis Dumnezeu către Moisi: „Să nu vezi pământul făgăduinții, nici să întri într-însul". Într-acesta chip să depărtă Dumnezeu și de David și-l lăsă de căzu în păcat, ca să să afle numai el singur în trup omenescu, fără de păcat. Pentru aceasta, dară, și prorocul David, cându-ș mărturisiia păcatul lui, aceasta zicea lui Dumnezău: „Ție Unuia greșiiu și răutatea înaintea Ta făcuiu". Pentru ce? Pentru ca să te îndireptezi în cuvintele tale și să biruiești, când îț vei face judecată, când va veni ziua aceaea, când va să să arate firea mea șăzând de-a direapta mărirй lui Dumnezău, că zice: „Șăzi de-a direapta mea, până voiu pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale". Într-aceaea zi se va arăta trupul carele l-au luat den firea noastră, de se va judeca cu oamenii. Și sus trup, și jos trup, că zice: „Vedea-vor spre cela ce l-au giunghiat". Însă cel de jos, adecă trupul nostru, îl vor vedea îngreuiat cu păcate, iară cel de sus, făr'de păcate, numai cercetând și judecând păcatele. Pentru aceasta, zice: „Ca să te îndireptezi în cuvintele tale și să biruiești, când vei judeca tu". În ce chip? De vreame ce păcat n-au făcut, nici s-au aflat vicleșug în rostul lui, a căruia e slava și putearea, acum și pururea și în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 28 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru pocăința și postul, și pentru prorocul Iona și Daniil, și cei trei coconi. Blagoslovează, Părinte

Luminată sărbătoare avem astăzi și adunarea mai luminată decât cea obiciuită. Dară, carea iaste pricina? Eu cunosc că acest lucru iaste al postului, însă nu al acestuia de aici, ce al celuia ce-l așteptăm. Acela, cu adevărat acela, ne-au adunat spre casa noastră cea părintească. Acela și pre cei mai denainte leaneși i-au înălțat astăzi spre brațele maicei lor. Deci, de vreame ce ne-au făcut atâta nevoință, numai căci-l așteptăm, dară când va veni și se va arăta, cât va să ne adaogă smerenia? Într-acestaș chip, și o cetate, când va să vie într-însa vreun boiariu groaznic, leapădă de la dânsa toată leanea și vine la mare
101r nevoință. Iară nu vă teameți, auzind că zicu postu // lui boiariu groaznic, că nu iaste postul groaznicu noao, ce diavolilor. Că, de să îndrăcească cineva, arată-i numai chipul postului și vei vedea că rămâne neclătit și uscat, ca o piatră, de frica lui, și încă, mai vârtos, când iaste postul împreunat cu sora lui, cu rugăciunea. Pentru aceasta zice Hristos: „Acestu neam cu nimica nu iase, ce numai cu ruga și cu postul". Deci, când gonescu aceastea pre vrăjmașii mântuinții noastre și sânt groaznice vrăjmașilor vieții noastre, cade-se să le poftim și să le iubim, iară să nu ne teamem de dânsele. Iară, de vom vrea să ne teamem de beție, și de mâncările ceale multe să cade să ne teamem, iară nu de postu, că beția ne leagă cu mânile îndărăt și ne dă în mânile și în munca patimilor trupești, ca pre niște robi, unii stăpâne reale. Iară postul, de ne va găsi robiți și legați, ne dezleagă den legături, și ne scoate den muncă, și ne aduce iară în volnicia noastră cea dentâiu. Deci, de vreame ce să luptă cu vrăjmașii noștri, și ne izbăvească den robie, și ne aduce întru slobozire, ce altă mai mare dovedeală cerci a prietešugului ei ce are către neamul nostru? Că aceasta iaste dovedeală de mare prieteșug. Vei

să cunoşti câtă podoabă iaste la oameni postul şi câtă pază şi întărire? Ia aminte, rogu-te, la luminata şi fericita ceata călugărească, că aceştia fug den valurile lumii, şi aleargă către vârfurile munţilor, şi-ş facu colibi în lineştea pustiului, ca la un liman cu bună lineşte, şi au pre postul acesta împreună lăcuitoriu şi soţu, în toată viaţa lor. Pentru aceaea, den oameni ce sânt, îi face îngeri şi, nu numai pre aceştia, ce şi la oraşe, pre câţi află de-l iubescu, îi rădică tocma întru 'nălţimea filosofiei. Pentru aceasta, şi Moisi şi Ilie, stâlpii prorocilor *Legii Vechi*, macară deşi era luminaţi şi mari, cu alte multe bunătăţi, iară încăş, când vrea să să apropie către Dumnezău, să grăiască cu el, pre cât iaste putinţa omenească, atuncea către post alerga şi, pren mânile ei să-nălţa către Dumnezeu. Pentru aceaea, şi Dumnezău, de-nceput, când au făcut pre om, îndată îl deade în mânile postului, să-l ţie şi să aibă grijă de mântuinţa lui, ca o maică drăgăstoasă şi dascal ales, că, zicând: „Den tot lemnul ce iaste în raiu cu mâncare să mănânce, iară den lemnul ce-i a cunoaşte binele şi răul să nu mănânce". Acesta iaste chipul postului. Deci, de-au fostu postul de treabă în raiu, cu cât mai de treabă iaste afară den raiu? De-au fostu de treabă iarba, mai 'nainte de rană, cu cât mai vârtos, după ce s-au făcut rana? Şi, de-au fostu bună arma aceasta a postului, mai 'nainte de războiul poftelor, cu mult iaste mai bună, după atâta războiu ce avem de la poftele trupeşti şi de la diavolul. Iată, dară, că ajutoriul postului foarte iaste de treabă, că, de-ar fi ascultat Adam glasul acest de-ntâiu, n-ar fi auzit al doilea glas: „Că pământ eşti şi în pământ vei mearge". Ce, pentru căci nu ascultă aceasta, întru aceaea dobândi moarte, şi scârbe,
101^v şi griji, şi viaţă mai rea / decât toată moartea. Pentru aceaea, mărăcini şi ciulini, pentru aceaea, osteneale, şi durori, şi alte reale multe. Văzuşi cum să mânie Dumnezău, când nu să bagă în samă postul? Ia, cunoaşte cum să veseleaşte iarăş, când postul să cinsteaşte, că, precum, când nu s-au băgat în samă postul, au dat moartea certare celuia ce n-au băgat în samă, aşijderea, şi când l-au cinstit,

au izbăvit den moarte. Pentru aceaea, vrând Dumnezău să arate putearea acestui lucru, i-au dat volnicie, după răspunsul şi tragerea către moarte, să răpească pre ceia ce să trag către moarte den mijlocul căii şi să-i aducă spre viaţă, şi nu pe doi, sau trei, sau zeace, sau doaozăci, ce pre tot norodul nineviteanilor. Şi o cetate mare ca aceaea şi minunată aflându-se, plecându-ş capul într-această prăpastie şi vrea să dobândească urgia ce-i veniia de sus, îndată, ca când ar fi venit o puteare de sus, o au răpit den mânile muncitoriului şi o au adus la viaţă. Şi, de veţ vrea, să ascultăm şi istoria, că zice: „Fu cuvântul Domnului către Iona, zicând: ‚Scoală şi te du în Ninevi, cetatea cea mare'". Vru Dumnezău, îndată, să o aducă la iertare de mărimea cetăţii, cunoscându-i mai 'nainte scăparea cea ce era să fie, însă să auzim şi veastea ce i-au dat: „Încă trei zile şi Ninevi se va prăpădi". „Dară pentru ce, Doamne, spui mai 'nainte nevoia ce vei să faci?". „Pentru ca să nu o facu, pentru aceaea o spuiu mai 'nainte". Pentru aceasta înfricoşază şi cu matca focului, pentru ca să nu o aducă. Zice un înţelept oarecarele: „Lasă să ne înfricoşaze cuvintele, să nu ne scârbească faptele". Însă, pentru care lucru şi ocrotirea nineviteanilor, aşa, în scurtă vreame fu? Pentru ca să cunoşti şi bunătatea varvarilor acelora, adecă a nineviteanilor, cum putură, în trei zile, de stricară urgia a multe păcate, şi să te miri şi de iubirea cea de oameni a lui Dumnezău, că primi pocăinţă de trei zile, pentru atâtea păcate. Şi, ca să nu cazi şi tu întru deznădejduire, macară de-ai avea întunearece de păcate, că, în ce chip cel leaneş şi slab de fire, de va petreace şi multă vreame cu pocăinţă, nici un lucru mare nu face, nici întoarce pre Dumnezău către Dânsul, pentru leanea lui, aşijderea, iarăş, cel nevoitoriu şi fierbinte cu sufletul, ce să apucă de pocăinţă cu multă nevoinţă, poate, în scurtă vreame, să stingă păcatele de mulţi ani. Au nu s-au lepădat Petru de trei ori? Şi nu s-au lepădat a treia oară cu jurământ? Nu s-au temut de cuvintele unii slujnice proaste? Dară, ce? Trecut-au multă vreame, până a să pocăi? Ba. Ce, într-aceaeaş noapte au

căzut și s-au și sculat. Și rană au luat și s-au și vindecat. S-au bolnăvit și s-au și însănătoșat. Cum și în ce chip? Plângând și tânguindu-se. Încă nu fiece plângere, ce cu nevoință și cu multă căldură. Pentru aceaea, și Evanghelistul nu zice numai că au plânsu, ce au plânsu cu amar. Și, în ce chip au fost putearea lacrămilor acelora, nu poate
102r cuvântul să o arate, ce istovul faptelor o au // arătat aieve, că, după acea cădeare rea (căci că, decât lepădarea, altă răutate mai mare nu iaste) și după atâta răutate, l-au înălțat Hristos iară întru cinstea cea mai denainte, și i-au datu-i isprăvnicia besearecii a toată lumea, și ni l-au arătat noao că are mai multă dragoste decât toți apostolii spre Domnul, că zice: „Petre, iubești-mă mai mult decât aceștia?". Cu adevărat, nici o bunătate alta nu iaste aseamene cu aceasta. Și, ca să nu zici că pre nineviteani cu cale i-au iertat, de vreame ce-au fost oamenii varvari și fără de minte, că zice: „Sluga carea nu știe voia stăpânului său și va face lucruri vreadnice bătăii puținu se va bate". Ca să nu zici aceasta, pentru aceaea ț-am adus pre Petru la mijloc, slugă, mai vârtos, carele foarte știia voia Stăpânului său. Iară, încăș, și acesta au făcut greșală care au fostu mai mare și vezi la câtă 'nălțime de îndrăznire au ajunsu? Deci, și tu nu te deznădejdui pentru păcatele tale, că mai tare răutate decât păcatul iaste a sta cineva în păcat și mai rea decât cădearea iaste când zace căzut. Aceasta plânge și Pavel și să tânguiaște, aceasta iaste vreadnică tânguirii, pentru că zice: „Nu cumva, venind eu cătră voi, mă va smeri Dumnezău și voiu plânge pre mulți, nu numai den cei păcătoși, ce, mai vârtos, den cei ce s-au pocăit de pângăriciunea și necurăția care au făcut"? Dară spre pocăință, care vreame alta ar putea să fie mai de treabă decât vreamea postului? Însă să venim iarăș la istorie. Deci, auzind cuvintele aceastea, prorocul să pogorî în Iopia, să fugă de fața Domnului la tarseani. Unde fugi, omule? Au n-ai auzit pre celalat proroc, zicând?: „Unde mă voiu duce de la Duhul tău și, de fața ta, unde voiu scăpa?". „În pământ". „Ce al Domnului iaste pământul și

plinirea lui". „Dară în iad?". „Ce, de mă voiu pogorî, zice, în iad, mă vei afla". „În ceriu?". „Ce tu acolo ești". „În mare?". „Ce și acolo, zice, mă va prinde direapta ta, care lucru l-au pățit și prorocul acesta". Ce așa iaste păcatul, că aruncă sufletele noastre la multă necunoștință și, precum cei beați și întunecați de vin umblă cum li să prinde și, de iaste înaintea lor au groapă, au râpă, au ce s-ar tâmpla, cad de să fărâmă, fără de nici o pază, așa și cei ce să pornescu spre păcat și sânt ținuți de pohta acei fapte. Așa cade o beție rea, nu cunoscu ce fac, nu cugetă nici de ceaste de aici, nici de ceale viitoare. Spune-m, dară, prorocule, de Stăpân fugi? Așteaptă puținel și voiu vedea că nici den mânile mării slugii Stăpânului îm pare că nu vei putea scăpa. Și încă el nu apucase să între în corabie, iară marea începu a face valuri și a să rădica în mare 'nălțime. Și, în ce chip o slujnică înțeleaptă, când află vreo slugă fugită a stăpânu-său să fie furat ceva nu va să-l lase, ce face multă învăluială celora ce l-au primit până a-l prinde, așa și marea, atuncea, aflând pre cea dempreună slugă cu ea și
102v cunoscându-l, multă nevoie făcu / corăbiarilor, să turbura și striga, trăgându-i nu la judecată, ce-i înfricoșa că va să-i îneace cu corabie cu tot, de nu vor da pre sluga soția ei. Ce făcură, dară, corăbiarii? Deaca văzură aceaste răutăți, lepădară toată povara corăbiii, ce corabia nu să ușura, căci că povara era încă tot înlăuntru, adecă trupul prorocului era povara cea grea, nu pentru firea trupului, ce pentru greutatea păcatului, că nici un lucru nu iaste așa de greu ca păcatul și ca neascultarea. Pentru aceaea, și prorocul Zaharia, cu plumbu au închipuit păcatele, și David, scriind firea păcatului, zicea: „Fărădelegile meale covârșiră capul mieu și, ca o povară grea, să îngreuiară asupra mea". Așijderea, și Hristos zicea cătră ceia ce petrecea în păcate: „Veniți cătră mine, cei ce osteniți și sânteți împovărați, și Eu voiu odihni pre voi". Păcatul acesta îngreuia și corabia, atuncea, și vrea să o îneace, iară Iona dormiia și hârâia, greu era somnul, iară nu cu dulceață, ce cu scârbă și cu leane, că slugile ceale fără

minte curând îş cunoscu greşala, cum au păţit şi acesta, că, deaca făcu păcatul, atuncea cunoscu răutatea lui, căci că păcatul aşa iaste, deaca să naşte şi să săvârşaşte, atuncea aţâţă durerile sufletului aceluia ce l-au născut. Şi, într-alt chip de durerile, mai cu asupră decât ale naşterii noastre, că noi, deaca ne naştem, încetăm durorile maicilor, iară el, deaca să naşte, de-cii adaoge gândurile care l-au născut pre el şi trudele. Deci, ce făcu mai marele corăbiii? Veni la el şi-i zise: „Ce dormi, scoală, de te roagă Dumnezăului tău", căci cunoscu că nu iaste furtună de ceale obiciuite, ce iaste rană de Dumnezeu lovită şi turburare afară den meşteşugul omenesc, că mânile cârmaciului nici un ajutoriu nu putea să dea, pentru că trebuia alt chivernisitoriu mai mare la ceale ce să făcea, adecă cela ce chiverniseaşte toată lumea. Pentru aceaea, lăsară şi ei toate, şi opacine, şi veatrile, şi funile, şi numai ce căuta la ceriu şi să ruga lui Dumnezeu. Şi, deaca văzură că nici aşa nu să făcu linişte, aruncară sorţi, zice, şi vădi soarta pre vinovatul, iară ei nici atunci nu-l luară să-l arunce în mare, ce, cu atâtea valuri şi cu atâta furtună, ca cum ar fi avut mare linişte, stătură de făcură judecată în corabie, şi-i deaderă vreame, şi-l ruga să răspunză, şi-l cerceta cu amăruntul de toate, ca nişte judecători. Şi, ascultă ce-i zicea: „Ce slujbă ai? De unde vii şi unde mergi? Din ce oraş şi din ce neam eşti?". Măcară că marea îi era pârâş şi soarta îl vădiia şi-l mărturisiia, iară, încăş, nici pentru strigarea mării, nici pentru mărturia soartei, tot nu i să răspundea judecata, ce, ca la o judecată, când sânt pârâşii de faţă şi mărturiile vădesc pre cel vinovat, iară judecătorii tot nu rump judecata mai 'nainte până nu-ş dovedeaşte singur vinovatul greşala, aşa, dară făcură şi corăbiarii aceia,
103r fiind oameni proşti şi neînvă // ţaţi, şi urma tocmeala cea bună a judecătorilor. Macară că avea atâta frică, şi atâta nevoie, şi atâta groază ce le veni den undele mării, de nu-i lăsa nicicât să să odihnească, aşa fierbea şi să turbura cu mânie şi cu urlet înălţa mari valuri şi ei îş pierdură toată povara lor pentru dânsul. Oare de unde fu atâta pronie?

Den tocmirea lui Dumnezeu, că lăsa să să facă aceastea, ca să să înveaţe prorocul să fie iubitoriu de oameni şi blând, aieve strigând cătră dânsul şi zicând: „O, prorocule, urmează şi tu corăbiarilor, acestor oameni proşti, că ei nici de un suflet nu să îndură, nici de un trup al tău. Iară, tu, o cetate ca aceaea, cu întunearece de oameni o dedeş, după socoteala ta. Aceştia aflară pre cela ce era pricina să paţă atâta nevoie şi nu să porniră sa facă, precum au arătat sorţii, iară tu nimic n-ai a pârî pre nineviteani, ce eu ţi-am poruncit să-i întorci spre mântuire cu propoveduirea şi n-ai ascultat. Iară aceştia, neauzind de nimenea, silescu şi să nevoiescu în tot chipul să te scape pre tine, cel vinovat". Că şi, după nevoia care păţiră de mare şi după dovedeala sorţilor care le arătară, când şi el singur să vădiia pre sine şi mărturisi cum au fugit, nici atuncea nu să porniră spre piarderea prorocului, ce meşteşuguia, şi siliia, şi făcea în tot chipul şi, după dovedirea greşalii lui, să nu-l arunce în mare. Iară marea nu-i lăsa nici aşa, ce, mai vârtos, încă, Dumnezău nu-i lăsa, vrând, precum, pren corăbiari, aşa şi, pren chitosul, să înţeleptască pre proroc, că, deaca auziră corăbiarii zicând el: „Luaţi-mă şi mă aruncaţi în mare, ca să stea furtuna", iară ei siliia să iasă la uscat şi nu-i lăsa valurile. Tu, dară, precum auziş de fuga prorocului, ascultă şi mărturisirea lui, care să mărturisiia den pântecele chitosului, ca să cunoşti că aceaea o au păţit, ca un om, iară aceasta o au arătat, ca un proroc. Deci, luându-l marea pre dânsul, îl puse în pântecele chitului, ca într-o temniţă, păzind pre sluga cea fugită a stăpânului ei, şi nici valurile ceale groaznice îl înecară, nici hiara cea mai sălbatecă decât valurile nu l-au vătămat, ce l-au păzit, până l-au adus în cetate, şi ascultă şi marea şi hiara, peste fire, ca să să înveaţe prorocul de toţi. Deci, venind în cetate, ceti porunca lui Dumnezău, ca o carte împărătească, cu groază şi de certare, şi striga, zicând: „Încă trei zile şi Nenevia să va prăpădi". Iară cetăţeanii, deaca auziră, nu stătură în necredinţă şi în nebăgare de samă, ce, îndată, să apucară toţi de post, bărbaţi şi muieri, stăpâni şi boiari, tineri şi bătrâni, şi

toți împreună, mari și mici. Și nici firea dobitoacelor nu rămasă să-i aibă parte de această slujbă, în toate părțile saci îmbrăcați, pretutindinea cenușă, pretutindinea plânsuri și țipete, că vițel s-au despărțit de la vacă, mielul s-au gonit de la țâțe, pruncul cel de țâță nu să afla în brațele maică-sa și de la toți să auziia glasuri obidoase, unele cu
103v altele să striga și îș răspun / dea, coconii, de foame, cerea izvoarăle laptelui, maicele, junghindu-se de durearea cea firească, cu glasuri de milă striga, coconii și pruncii, într-acestaș chip flămânzind, cu mare plângere striga, de patimă rea. Așijderea, bătrânii plângea pentru dânșii și-ș zmulgea cărunteațele, tinerii și gingașii mai vârtos plângea, săracii suspina, bogații uita desfătările și suferiia patima rea, ca niște înțelepți, și singur împăratul, slava și mărirea cea luminată o schimbă spre smerenie, lepădă stema și puse în capul lui țărână, lepădă veșmântul cel împărătescu și să îmbrăcă în sacu, lăsă scaunul cel de sus și înaltu și zăcea la pământ cu omilință și, lăsând stăpânirea cea împărătească și putearnică, să făcu unul den cei mulți, și plângea împreună cu norodul, și așa scoase cetatea den nevoie, și era să vază neștine lucru prea mi<nu>natu, să biruiască sacul veșmântul cel împărătescu. Ce nu putu să facă veșmântul împărătescu putu sacul. Ce nu putu să săvârșască stema săvârși cenușa. Vedeț, dară, că n-am grăit în deșărt, că nu postul, ce beția și mâncările ceale multe cutremură cetatea și vrea să o prăpădească, iară postul, cutremurându-se cetatea și vrând să să surpe, o au izbăvit. Cu postul acesta și Daniil, întrând în groapa cu leii și șăzând în mijlocul lor, iarăș au ieșit de acolo, ca de-ntre niște oi blânde și, macară deși fierbea de mănie, și căuta cu ochi de moarte, și masa era înaintea lor, și, macară că-i și îndemna firea lor, fiind flămânzi, iară nu să atingea. Și altă hiară nu iaste mai sălbatecă decât aceștia și decât foamea, că șapte zile era de când nu mâncase, însă să stidiia a să apropiia de trupul cel postit al prorocului. Cu postul acesta, și cei trei coconi, întrând în cuptoriul cel de foc al Vavilonului și șăzând multă vreame

în focu, atuncea, deaca ieșiră, mai luminoase să arătară trupurile lor decât focul. Dară, de-au fost focul acela focu, căci nu făcea ale focului? Și trupurile acealea, de era trupuri, cum nu pățiia ceale trupești? În ce chip? Întreabă pre post, că el îț va răspunde și-ț va dezlega pricina, că firea trupurilor să lupta cu firea focului și biruiia trupurile. Văzuși războiu minunat? Văzuși mare biruință? Miră-te de postu și-l primeaște pre dânsul cu brațele tale desfăcute, că, de vreame ce în cuptoare de focu ajută și, în groapa leilor, pre oameni păzeaște, și pre draci îi goneaște, și urgia lui Dumnezău potoleaște, și nebunia patimilor o râsipeaște, și pre noi, iarăș, la volnicie ne întoarce, și multă lineşte în gândurile noastre face, cum nu iaste mare fărădeleage, când ne teamem și fugim de dânsul, având el atâtea bunătăți și daruri? Ce poate zice neștine că-ș slăbeaște putința trupului, iară eu încă-ț zicu că, pre cât să strică omul cel denafară, cu atâta, den zi în zi, să înnoiaște cel de'nlăuntru. Și, încă, de vei vrea să cercetezi mai cu
104r amăruntul acestu lucru, vei afla că el iaste și muma // sănătății. Iară, de nu crezi cuvintele meale, întreabă pre ucenicii doftorului și ei îț vor spune mai adevărat, carii pre postu îl numescu mumă sănătății. Iară podalghiile, și durerile capului, și scurtarea vieții, și idropica, și umflăturile și alte răsuflări de multe boale, den desfătări și den mâncările ceale multe zicu și să nascu, ca niște izvoară reale dintr-o fântână rea, strică și sănătatea trupului și bucuria sufletului. Pentru aceasta, dară, să nu ne teamem de postu, carele ne izbăveaște de atâtea reale, că nu vă învățu așa, în deșărtu, spre aceasta, ce, căci văzu pre mulți oameni, ca când ar vrea să să dea în mânile unii muieri sălbateci și reale, așa să lenevescu, și să scutură, și să dau, astăzi, în beții și în mâncări multe. Pentru aceasta, vă învățu, ca să nu piardeț folosința ce veț să luați de la viitoriul postu, cu lăcomiile și cu bețiile, pentru că și oamenii ceia ce au venin, când vor să bea ierbi amară pentru curățenie, de vor mânca mai 'nainte mult și se vor sătura și, apoi, să bea ierbile, amărăciunea ierbii o rabdă,

iară de folosință să scapă, căci că au făcut grea luptarea ierbii împotriva amărăciunii veninului. Pentru aceaea, învață doftorii să nu cineaze, ca să apuce 'nainte putearea ierbilor, să biruiască prisosealele veninului. Așa iaste și cu postul, de te vei sătura astăzi, și te vei îmbăta, și mâine vei lua iarbă, o faci făr' de treabă și făr' de folos, că osteneala o suferi și folosința nu o iai, căci că biruiaște putearea ei beția cea mai denainte. Deci, să nu întrăm cu beția în postu, nici iarăș, den postu, să ne răzimăm în beție, ca să nu să facă iarăș aseamene, ca cum ar avea cineva trup bolnav și va să să scoale încet, încet, iară altul să-i dea brânci să cază mai rău. Și aceasta să face și la sufletul nostru, când și mai înainte, și mai pre urmă de post, acoperim cu norul beției trezvia cea ce să face den nemâncare. Că, în ce chip ceia ce vor să să lupte cu vreo hiară să înarmează și să întărescu pre dânșii cu multe arme și atuncea mergu de să luptă, așa, și acum, sânt mulți oameni, carii, ca cum ar vrea să să lupte cu postul ca cu o hiară, așa să înarmează cu lăcomia pântecelui, și să îngreuiază pre dânșii, și să omoară și, cu multă nebunie, așteaptă pre ochiul cel lin și blând al postului. Și, de voiu întreba pre cineva: „Pentru ce ai mersu astăzi la feredeu?", zice: „Pentru ca să primescu postul cu trupul curat". Așijderea, de-l voiu întreba: „Pentru ce te-ai îmbrăcat astăzi?", iară zice: „Căci voiu să întru în postu". Dară, cum nu iaste fără de cale să-ț fie trupul curat, iară sufletul necurat și beat și să primești postul? Vreare-aș să zicu și altele multe pentru aceasta, ce la înțelepți ajungu, și atâtea spre îndireptare, că-m iaste a face sfârșit cuvântului. De vreame ce noi fluierăm ca copiii păstorilor, cu fluier micu, de trestie, supt vreun stejaru sau plopu, supt umbra acestoru sfinte case, șăzând, iară acesta, ca un cântărețu ales și mare
104v meșteru, alcătuind glasul, cu lăuta cea / de aur, cu tocmirea strunelor, au făcut mare adunare de priveală. Și nu numai den tocmirea cuvintelor, ce și cu faptele, multă și mare folosință face noao. Dascali ca aceștia cearcă și Hristos, pentru că zice: „Cela ce face și învață acela mare

se va chema întru împărăția ceriurilor". Fie, dară, și noi, pren rugămintele lui și a tuturor mai marilor, să ne învrednicim împărăției ceriurilor, cu darul și iubirea de oameni a Domnului nostru, Isus Hristos, împreună cu carele și Părintelui, slavă, cinstea și putearea, cu bunul și Sfântul Duh, acum și pururea și în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 29 a celui întru finți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru pocăință. Blagosloveaște, Părinte

Văzut-ați, în dumineca ce-au trecut, războiu și biruință? Însă războiul – diavolul, iară biruința – Hristos. Văzut-ați cum să lăuda pocaiania și diavolul nu suferiia rana, ce să temea și să cutremura? Ce te temi, diavole? Căci să laudă pocaiania? Ce te tânguiești? Ce te cutremuri? Adevărat, zice: „Cu cale mă tânguiesc și mă necăjăsc și mă cutremur". „Dară, pentru ce, spune-m, diavole? Căci zici: 'Mari vase mi-au răpit pocăința aceasta'". Dară, carele sânt aceastea? Pre curva, și pre vameș, și pre hulitoriul Pavel, și pre tâlhariul și, cu adevărat, mari vase i-au luatu-i pocăința, și toată putearea lui o au stinsu, și are rană de moarte de aceștea ce-am zis mai sus. Dară, pentru ce nu alergăm și noi la toate besearecele, să ne îndulcim de această învățătură mântuitoare și să iubim pocăința? De ești păcătos, aleargă la beseareca și-ț spune păcatele, ca să-ț iai iertăciunea. Iară, de ești direpț, aleargă și tu, iarăș, cu smerenie, ca să nu cazi den direptate, că beseareca iaste liman amânduror. Ești păcătos? Întră înlăuntru îmbrăcat cu pocăința. Greșit-ai? Zi către Dumnezeu că ai greșit. Ce ostenală iaste aceasta, spune-m? Sau ce cale lungă vei să călătorești? Ce nevoie sau greutate iaste? Zi numai un cuvânt că ai greșit, că au doară îț pare că vei scăpa de judecătoriu, de vei tăgădui păcatul tău? Au doară n-ai pârâș pre diavolul? Sârguiaște, tu, mai 'nainte să iai vrednicia lui, că aceaea îi iaste lui vrednicia, să pârască. Dară, pentru ce să nu apuci, tu, mai 'nainte să-ț mărturisești păcatul tău și să-l speli, deaca știi că ai pârâș ca acesta, de nu să ascunde de nimic? Greșit-ai? Vino la beseareca și

105r zi cătră Dumnezeu // că ai greşit, că alt nimic numai ceare
de la tine, numai atâta, că aşa zice *Sfânta Scriptură*:
„Spune-ţ, tu, întâiu, păcatele tale ca să te îndireptezi".
Spune-ţ păcatul ca să-ţ strici pâra, că n-are aceasta oste-
neală, nici cuvinte multe, nici cheltuială, nici alt nimic.
Numai ce te înţelepţeaşte şi zi întru tine, ‘că, de voiu
spune eu întâiu la Dumnezeu păcatul mieu, întâiu îl voiu
şi piarde', că ai în *Sfânta Scriptură* şi pre cela ce ş-au
spus păcatul şi apoi, iară, s-au osândit". Cain au ucis pre
frate-său, Avel, şi ce zice Dumnezeu cătră dânsul?: „Unde
iaste fratele tău, Avel?". Cela ce le ştie toate, mai 'nainte
până a nu să face, întreabă, nu că doară nu ştiia şi întreba,
ce pentru ca să tragă spre pocaianie pre ucigaş. Şi, cum că
ştiia şi întreba, o arătă mai 'nainte: „Unde iaste fratele tău,
Avel?". Iară el zise: „Nu ştiu. Au doară sânt eu păzitoriu
frăţine-mieu?". „Bine că nu eşti păzitoriu, dară pentru ce
eşti ucigaş? Nu l-ai păzit, dară pentru ce l-ai omorât? Ce,
dară mărturisindu-le toate, eşti vinovat şi închisorii".
Deci, ce zice Dumnezeu cătră dânsul?: „Glasul sângelui
frăţine-tău strigă cătră mine". Îndată îl vădi, că, împreună
cu întrebarea, i-au dat şi pedeapsa, nu numai pentru
uciderea, ce, mai vârtos, pentru neomenia, că nu uraşte
Dumnezeu atâta pre cel păcătos, cât uraşte pre cel neplecat
şi fără de omenie, şi să întoarce de cătră el. Deci, pre
urmă, când au venit Cain la pocăinţă, nu l-au primit
Dumnezeu, de vreame ce nu ş-au spus întâiu păcatul lui,
ce, după ce l-au vădit, că zice: „Mai mare mi-e păcatul
decât a mi să ierta, adecă, mare mi-i păcatul şi nu mai sânt
vreadnic de acum să mai fiu viu". Dară Dumnezeu, iară,
ce zice cătră dânsul?: „Suspinând şi tremurând, să fii pre
pământ" Şi-i deade lui pedeapsă rea, zicând: „Nu te voiu
omorî, ca să nu să uite pomenirea ta, ce voiu face ca o
leage, ca să te citească toţi, ca să fie această primejdie
mumă filosofiei". Şi umbla Cain, ca o leage însufleţată şi
ca un stâlp clătindu-se şi tăcând, şi da glas mai mare decât
o trâmbiţă, zicând să nu facă altul aşa, iară, de ş-ar fi
mărturisit el întâiu păcatul, l-ar fi curăţit, ce, căci nu-l

mărturisi, să vădi şi să osândi. Şi, pentru ca să crează că
aşa iaste adevărul, ascultă cum altul ce ş-au spus întâiu
păcatul lui l-au spălat. Şi să venim la împăratul David,
carele fu şi sărac şi bogat şi, mai vârtos, proroc decât
împărat, că mai mult mă bucur de prorocia lui decât de
împărăţie, că împărăţia lui au fost numai în Palistina, iară
prorocia în toate părţile lumii. Şi împărăţia, în scurtă
vreame, s-au trecut, iară prorocia are cuvintele nemoarte
în lume, că mai pre lesne iaste să să stingă soarele decât să
să treacă cuvintele Domnului nostru. Acesta, dară, David
au căzut în preacurvie şi în ucidere, căci că au văzut o
muiare scăldându-se şi o au îndrăgit, apoi, ceaea ce-au
105v pohtit, cu pohta au să / vârşit, şi cu fapta, şi fu prorocul
preacurvariu. Mărgăritariul în scârnă, nici nu-şi cunoştea
păcatul, atâta fiind de întunecat de dulceaţa păcatului, că,
deaca să îmbată cărăuşul şi carul umblă strâmb, că, în ce
chip iaste cărăuşul cu carul, aşa şi sufletul cu trupul.
Deaca să întunecă sufletul şi trupul să tăvăleaşte în tină, că
până iaste cărăuşul zdravăn şi carul iaste chivernisit bine,
iară, deaca slăbeaşte şi nu poate să ţie hăţul cailor, atuncea
şi carul umblă rău. Aşa iaste şi la om, până iaste sufletul
treaz şi stă deşteptat, să află şi trupul curat, iară, deaca să
întunecă sufletul, atuncea să tăvăleaşte şi trupul împreună,
întru împuţiciunea pohtelor. Ce făcu, dară, David? Făcu
preacurvie şi nu o cunoştea, nici alt nimeni nu-l mustra.
Dară când au păcătuit? La adâncul bătrâneaţelor, ca să te
înveţi tu, că, de vei fi leaneş, bătrâneaţile nemic nu-ţ
folosescu. Aşijderea, de vei fi nevoitoriu, tinereaţele nu
pot nimic să-ţ strice, că fapta nu e după vârstă, ce după
minte, că şi Daniil era de 12 ani şi judeca pre bătrâni, iară
bătrânii să ficleniia, şi minciuni mărturisiia, şi nici lor nu
le folosiră cărunteaţele, nici lui nu i să stricară tinereaţele,
ca să cunoşti tu că faptele înţelepciunii nu razimă în
vârstă, ci în minte. David au fost în cărunteaţe, şi atunce
au căzut în ucidere, şi nici au cunoscut că au greşit, căci că
chivernisitoriul era beat de nestâmpărare. Deci, Dumne-
zeu ce face? Trimite la el pre prorocul Natan şi vine

prorocul cătră prorocu, că aşa fac şi doftorii, când să bolnăveaşte unul, îi trebuie alt doftoru să-l doftorească. Aşa şi aici, proroc au fost cela ce au greşit, prorocu şi cela ce-au adus ierbile. Deci, veni la el prorocul Natan şi nu-l vădeaşte îndată să-i zică: „Om fărădeleage, şi necurate, şi preacurvariule, şi ucigaşule, atâta cinste ai luat de la Dumnezeu şi tu călcaş poruncile lui?". Nici unele de aceastea nu-i zise Natan, ca să nu-l facă şi mai fără ruşine, că, de bogate ori, deaca să vădeaşte păcatul cuiva, apoi cade la neruşinare. Deci, veni Natan cătră el, şi să făcu că are judecată, şi-i zice: „Împărate, am să-m faci o judecată. Era un om bogat şi altul sărac, şi cel bogat avea cirezi şi turme multe, iară săracul avea numai o mieluşiţă, şi o adăpa den păharul carele bea şi el, şi mânca den pâinea lui, şi dormiia în braţele lui (cu aceastea arăta dragostea bărbatului cătră muiare). Iară un oaspeţ oarecarele veni la bogatul acela (pre pohtă o numeaşte oaspeţ, căci nu să afla în multă vreame la David, ce numai atuncea s-au arătat proaspătă), veni un oaspeţ oarecarele la cel bogat (O, minunat şi ciudat lucru!), veni oaspeţul şi robi pre împăratul, că, venind oaspeţul, să scumpi de ale lui, ceale multe, şi luo mieluşaua săracului şi o junghe". Deci, ce zise împăratul cătră Natan? Părându-i că altceva zice,
106r groaznic răspunsu // de judecată deade, pentru că aşa sânt oamenii, unii cătră alţii, de-a face judecăţile greale şi încumplite. Zise, dirept aceaea, împăratul: „Viu Domnul Dumnezeu, vreadnic iaste morţii acela şi să plătească mieluşiţa împătrită". Dară, Natan, ce făcu? Nu pipăi rana de multe ori, ce, fără veaste, sparse umflătura, ca să fure, cu graba, simţirea durerii şi-i zise lui: „Tu eşti acela, împărate". Iară David, îndată, zise: „Greşit-am Domnului". Şi nu zise: „Dară, tu, cine eşti, de mă mustri pre mine sau cine te-au trimis, de-mi îndrăzneşti aşa şi cum te-ai cutezat de-ai făcut aceasta?". Nimic de aceastea nu i-au zis, ce, cum îş cunoscu păcatul, zise: „Greşit-am Domnului". Dară, apoi, ce-i zise Natan?: „Şi Domnul au lăsat păcatul tău, de vreame ce tu, singur, (zice) te-ai judecat şi

eu îţ las vina ta. Tu singur ai mărturisit greşala ta, eu, încă, îndată, iert păcatul tău. Tu singur ţi-ai pohtit muncă pentru vina ta, eu, încă, am stricat răspunsul judecăţii". Văzuş cum să plini *Scriptura*? Spune tu, întâiu, păcatul tău, ca să te îndireptezi. Ce osteneală iaste, spune-mi, să-ţ mărturiseşti tu, întâiu, păcatul? Că David nu mai puse nimic pricină, sau să zică pentru ce să scălda muiarea acolo, sau altceva, ce numai atâta: „Greşit-am Domnului". Însă are *Sfânta Scriptură* şi altă cale de pocăinţă? Carea? Să plângă omul pentru păcatul lui. Greşit-ai? Plânge şi-ţ vei dezlega păcatul. Ce osteneală iaste aceasta? Că nimic alta nu-ţ ceare mai multu, fără numai să plângi de păcatul tău, nici ape mari îţ zic să treci, nici cale lungă să călătoreşti, nici bani să cheltuieşti. Dară, în ce chip? Plângi de păcatul tău. Ce vei zice: „Dară cum mă voiu adeveri, că, de voiu plânge, voiu spăla păcatul?". Ai şi pentru aceasta dovedeala den *Sfânta Scriptură*, că era un împărat oarecarele ce-l chema Ahav şi să mărturiseaşte că, de-nceput, au fost dirept, iară pentru muiarea lui, Iezavel, au făcut apoi multe răutăţi şi, împreună cu lăcomia, au făcut şi moarte, că au iubit via unui izrailtean oarecarele, ce-l chema Navote, şi i-au poruncit, zicând: „Dă-m via ta, că o am pohtit, şi-ţ ia preţul ei sau alt loc pentru dânsa". Iară, el zise: „Să nu dea Domnul să vânz eu moşia tătâni-mieu" Iară Ahav doriia de acel loc, dară nu vrea să il ia cu sila. Deci, viind Iezavel, muiare fără ruşine, spurcată, necurată, păgână, zise împăratului: „Ce eşti cu inimă rea şi nu mănânci?". Iară, el îi zise: „Via lui Navote o am pohtit, şi i-am zis să mi-o vânză, şi n-au vrut". Iară ea îi zise: „Scoală de mănâncă şi eu te voiu face de vei moşteni via lui Navote". Şi scrise o carte ca de la faţa împăratului cătră vecinii lui Navote ca să scoaţă mărturii mincinoase, să mărturisească asupra lui Navote cum că au hulit pre Dumnezeu şi pre împăratul şi strigară de post, ca să facă moarte. Deci, uciseră cu pietri pre Navote şi muri şi, deaca
106v auzi Iezavel, zise lui Ahav: / „Scoală-te, de moşteneaşte via, că au murit Navote". Iară lui îi păru rău deo-

ca<m>dată, dară, apoi, să duse să stăpânească via. Şi trimise Dumnezeu la dânsul pre Ilie prorocul şi-i zise: „Pasă, de zi lui Ahav": „Tu ai ucis pre Navote şi ai vărsat sânge dirept, ca să moşteneşti via lui, iară aşa să să vearse şi sângele tău, şi să-l lingă câinii, şi să să scalde curvele în sângele tău". Dumnezeiască fu urgia, adeverit fu răspunsul şi plinită osânda. Şi socoteaşte unde-l trimise pre proroc, la vie, căci că, unde s-au făcut păcatul, acolo să să facă şi osânda, unde fu fărădeleagea, acolo şi pedeapsa. Şi, văzând pre el Ahav, îi zise: „Aflaşi-mă tu, vrăjmaşul mieu", de vreame ce Ilie pururea certa pre Ahav, văzându-l că păcătuiaşte. Şi-i zise Ahav: „Pururea mă certai, iară acum mă prinseş şi n-am cum să mă cur", căci că, cunoscându-l el, Ilie, că făcu păcat mare, îi vădi judecata lui Dumnezeu: „Aceastea grăiaşte Domnul Dumnezeu, pentru căci ai ucis, şi ai moştenit, şi ai vărsat sânge de om. Aşa să va vărsa sângele tău, şi-l vor linge câinii, şi să vor scălda într-însul". Foarte grea îi citi porunca, căci era cu urgie dumnezeiască judecata care să adeveri asupra lui. Deci, auzind aceastea, Ahav să întristă şi să mâhni, pentru păcat, că cunoscu nedireptatea, iară, după aceasta, deaca-l văzu Dumnezeu pre dânsul, plângând şi trist, strică socoteala ce făcuse asupra lui. Însă, întâiu, răspunde Dumnezău cătră Ilie, ca să nu să arate Ilie ca un mincinos şi să paţă cum au păţit şi Iona, căci aşa au zis Dumnezeu şi lui Iona: „Mergi şi dă veaste în cetatea Nineviei, în carea lăcuiescu 120000 de bărbaţi, fără de muieri şi copii, că, încă trei zile, şi Ninevi se va prăpădi". Iară Iona nu vrea să meargă, ştiind cea multă şi nespusă a lui Dumnezău iubire de oameni, ce purcease să fugă, că zicea: „Eu voiu mearge, de le voiu spune, dară tu eşti milostiv şi, deaca să pocăiaşte neştine şi plânge cătră tine, îl ierţi şi pre mine mă vor ucide, ca pre un proroc mincinos". Şi, pentru aceasta, multă iaste poveastea, însă noi să zicem mai pre scurt. Luo pre dânsul marea şi nu-l ascunse, ce-l scoase iară la uscat şi-l duse în cetatea Nineviei, ca o slujnică, pentru că să pogorî Iona să fugă, şi află o corabie de

mergea la Tarsen, şi-ş deade navlonul, şi întră într-însa. „Unde fugi, spune-m, Iona? Într-alt pământu vei să te duci? N-ai auzit că al Domnului iaste pământul şi plinirea lui? Au în mare vei să mergi? A Domnului iaste marea şi el o au făcut pre dânsa". Dară în ceriu? N-ai auzit pre David zicând că: „Văzu ceriurile lucrul deagetelor tale"?. Dară, la iadu? Ascultă, iarăş, pre David, zicând: „De mă voiu pogorî în iadu, acolo eşti. De-m voiu rădica aripile meale de dimineaţă şi să mă sălăşluiesc la marginile mării, acolo mâna ta mă va povăţui şi mă va ţinea direapta ta". Însă Iona, de frică, fugiia şi nu socotiia că de Dumnezău
107r nu ias // te putinţă să scape cineva. Iară, deaca-l scoase marea, să duse la Ninevi şi mărturisi că, după trei zile, Ninevia va peri. Şi, ca să cunoşti tu că, pentru aceasta, vrea să fugă, că cunoştea că Dumnezău iaste milostiv, şi să întoarce den răutatea ce grăise pentru dânşii, şi vrea să să arate el proroc mincinos, el singur să vădeaşte, că, deaca deade veaste în cetate, el ieşi afară şi aştepta să vază ce va să fie. Iară, deaca trecură trei zile şi nu fu nemică de ceale ce zise, atuncea-ş arătă gândul lui cel dentâiu şi zise: „Au nu sânt aceastea cuvintele carele ziceam eu în inima mea? Că tu eşti Dumnezău milostiv şi îndelungu răbdătoriu şi nu te potriveşti răutăţilor oamenilor". Într-aceaea, dară, ca să nu paţă şi Ilie aşa, ca şi Iona, îi spune pricina pentru Ahav. Şi ce zice Dumnezău cătră Ilie?: „Văzut-ai cum s-au purtat Ahav, plângând şi măhnindu-se înaintea mea? Ce nu voiu face, după răutatea carea am zis". Stăpânul vorbeaşte cu sluga şi răspunde Dumnezău omului, pren om, zicându: „Nu-ţ pară că l-am iertat, numai aşa, în daru, căci că el ş-au îndireptat lucrul şi ş-au schimbat gândul. Într-aceaea lasu şi eu mânia, iară tu nu te socoti că eşti prorocu mincinos, căci că tu ai spus adevărul, iară el, de nu ş-ar fi schimbat mintea, adevărat ar fi petrecut primejdia judecăţii". Vezi, dară, că plângerea spală păcatele? Iară ai şi altă cale, al treilea, a pocăinţii, şi alte căi multe, ca să afli pre lesne mântuirea ta dentr-aceaste căi multe. Dară, carea iaste aceasta? Smerenia. Fii smerit şi

vei dezlega legăturile păcatelor tale. Ai şi această dovedeală den *Sfânta Scriptură*, carea zice pentru vameşul şi fariseul. Să suiră vameşul şi fariseul în bisearecă să să roage, şi fariseul începu a-ş număra faptele lui ceale bune, zicând: „Nu sânt eu păcătos, ca toată lumea, nici ca acest vameş". „O ticăloase şi becisnice şi fără de saţiu, lasă că ai defăimat toată lumea, dară, căci mâhniş şi pre cesta care stă lângă tine? Nu-ţ ajunse toată lumea? Ce şi pre vameşul îl defăimaşi, pre toţi îi pârâşi şi nici pre un om nu iertaşi, ce zici: 'Că nu sânt ca toată lumea, nici ca acest vameş. Postescu de doao ori în săptămână, zeciuiescu den avearea mea şi dau săracilor'. Pentru ce te mândreşti, ticălosule, nu te săturaşi de pâra a toată lumea, ce şi pre acesta ce stă lângă tine îl huleşti?". Dară, vameşul ce făcu? Auzindu aceastea, nu zise cătră fariseu, că: „Cine eşti tu, de-m zici aceastea? Cum ştii tu viaţa mea? Tu n-ai crescut cu mine? Nici am lăcuit împreună multă vreame? Căci te mândreşti până într-atâta? Şi mărturiseşti singur pre tine că ai fapte bune. Ce te lauzi singur? Ce te îndireptezi?". Nemică de aceastea nu zise vameşul, ce numai să plecă, şi să închină, şi zise: „Doamne, milostiveaşte-te mie, păcătosul". Şi aşa, smerindu-se pre sine, vameşul să făcu dirept. Şi fariseul să sui în besearecă dirept şi să pogorî fără de direptate. Iară
107v vameşul să pogorî plin de / direptate, şi biruiră chipurile pre lucruri, că fariseul avea faptele direptăţii şi le pierdu, iară vameşul, cu cuvântul cel smerit, câştigă direptatea. Şi, încă, nici era aceaea smerenie, că smerenia iaste aceasta, când iaste oarecine mare şi să smereaşte, iară a vameşului nu era smerenie, ce grăiia direptu, căci că era păcătos. Că, spune-m, ce iaste alt mai rău decât vameşul, că să face neguţătoriu ostenealelor şi primejdiilor celor streine, şi, întocma părtaş celor striine, şi de osteneală nu să atinge, iară, den dobândă, împarte de unde n-au ostenit. Deci, mare păcat iaste vămeşia, că vameşul nu iaste alta, fără numai o răpire şi făţişat păcat cu leage şi lăcomie cu bună faţă, ce are ajutoriu o pravilă mai rea decât tâlharii, că tâlhariul să ruşinează, căci fură, iară vameşul nu să ruşi-

nează când ia ceale striine. Spune-m ce iaste mai rău decât vameşul, când şade în cale şi culeage ostenealele şi sudorile striine, şi când sânt ostenealele, el n-are nici o grijă, iară, deaca vine dobânda, are grijă să nu piarză nemică den ceale ce n-au ostenit pentru eale. Deci, cu adevărat au fost păcătos vameşul şi dirept au zis: „Dumnezăule, milostiveaşte-te mie, păcătosul". Deci, de vreame ce acela zise adevărul, dobândi atâta dar, cu cât mai vârtos cel ce să smereaşte? Vezi, dară, cum cel ce-ş mărturisi păcatele şi-au zis adevărul să făcu dirept? Vei să ştii cine iaste adevărat smea. ren? Vezi, iarăş, şi alt smerit cu firea? Pre Pavel, dascalul lumii, ritorul cel sufletescu, vasul cel ales, limanul cel fără valuri, turnul cel neclătit, cel ce, numai cu un trup, să lupta cu toată lumea şi, ca cum ar fi fost cu aripi, aşa au răzbit toată lumea. Socoteaşte cum să smereaşte cel prost şi filosof, cel săracu şi bogat. Acestuia să-i zici cu adevărat smerit, carele au făcut mii de osteneale şi-au rădicat întunearece de biruiri asupra diavolului, cel ce mărturisiia şi zicea: „Nu sânt vreadnic să mă chem apostol". Carele au răbdat închisori, şi bătăi, şi rane, şi-au vânat lumea toată pren *Epistoliile lui*, cel ce s-au numit glas cerescu, acela să chiamă smerit, că zicea: „Eu sânt mai micul apostolilor". Socoteşte cine iaste acesta carele grăiaşte aceaste cuvinte, Pavel, carele s-au suit până la al treilea ceriu, stâlpul besearecii, îngerul cel pămintescu şi omul cel cerescu. Multă bucurie am a pomenirea numele bărbatului acestuia, privind frumuseaţea faptelor lui celor bune, că nu veseleaşte soarele feaţele, atâta când răsare şi dă raze luminoase ca numele lui Pavel, că soarele luminează numai faţa, iară Pavel ne înalţă tocma şi în faţa ceriurilor. Şi mai înalt lucrează decât soarele şi luna, că, într-acesta chip, iaste putearea bunătăţilor lui, că face den oameni îngeri şi pre suflet îl face de zboară la ceriu. Deci, spre această faptă bună, Pavel ne învaţă. Vezi smerenie peste măsură? Pentru
108r aceaea, şi vameşul s-au îndireptat şi nici bani n-au // dat, nici priaten n-au pus să să roage, ce, numai smerindu-se,

să făcu drept şi moştean împărăţiei ceriurilor, care şi noi toţi să o dobândim, cu darul şi mila Domnului nostru Isus Hristos, a căruia e slava şi cinstea, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 30 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Învăţătură pentru făgăduială şi rugăciunea, care sânt tot dentr-ale acestuiaş sfânt cuvinte, ce l-au numit el andriandes, cum s-ar zice stâlpi. Blagosloveaşte, Părinte

Mare şi bun lucru iaste rugăc<iun>ea, fraţilor, când să face cu mulţimită, şi cu gând privighetoriu, şi deşteptat. Şi cum ar putea oare neştine să fie mulţimit? Când ne vom trudi pre înşine şi, nu numai deaca dobândim cealea ce cearem de la Dumnezău, ce şi când nu putem dobândi ceale ce cearem, tot să-i mulţimim, căci că Dumnezău uneori dă, iar alteori nu dă. Deci, amândoao, aceastea sânt bune şi de folos pentru noi, veri de dobândim cearerea, veri de nu, lui Dumnezău tot să-i mulţimim, că, de multe ori, să întâmplă, când nu dobândim cealea ce poftim, de ne iaste nedobândirea mai bună şi mai de folos. Pentru aceaea, nu să cade să ne pară rău, căci nu ne-au dat în pripă Dumnezău, că, şi mai 'nainte până a nu ceare, au n-ar putea Dumnezău să ne dea? Adevărat poate, ce aşteaptă ca să aibă pricină de la noi, ca, rugându-ne lui cu direptate, să dobândim direapta lui chivernisire. Deci, de-am dobândi, de n-am dobândi, cade-se să mulţimim, că Dumnezău, când nu va să ne dea, mai mult bine face decât când ne-ar fi dat, de vreame ce noi folosul nostru nu-l cunoaştem, cum îl cunoaşte el, că Dumnezău pururea va şi iubeaşte să tragă pre om cătră el. Că şi un tată iubitoriu de fii, de multe ori, ceare copilul lui ceva, ce nu-i dă, nu că doară nu va să-i dea, ce, căci iubeaşte cea de-a pururea rugăciunea copilului lui. Deci, ceia ce vor să-i asculte Dumnezău, când să roagă, trebuie, întâiu, să fie vreadnici darului aceluia ce-l ceare, iară nu nevreadnici. A doa, să să roage după legile lui Dumnezău. A treia, să să roage

pururea, şi adease şi, în toată vreamea. A patra, să nu ceară vreun lucru putred şi pămintescu. A cincea, când ceare, să nu fie numai pentru folosul lui, ce pentru toţi fraţii, pravoslavnicii creştini şi, deaca să roagă aşa, cu aceaste cinci cearerі, i să ascultă ruga, iară, de ceare într-alt chip,
108v nu i să ascultă, macară de-ar fi şi direpţ / cel ce ceare. Că cine au fostu altul mai sfânt şi mai direptu decât Pavel? Iară, căci n-au cerşut ceale de folos, nu l-au ascultat Dumnezău. Pentru aceasta, zice singur: „Pentru aceasta, de trei ori m-am rugat lui Dumnezău şi mi-au zis: 'Ajunge-ţi darul mieu, adecă ajunge-ţi darul ce ţ-am dat, de eşti tare şi rabzi toate supărările, că putearea mea întru neputinţă să săvârşaşte'". Aşijderea, şi pre Moisi, carele era mai direpţ decât prorocii, nici pre el nu-l ascultă Dumnezău, când să ruga să aducă pre norodul jidovilor în Ierusalim, căci nu era de folos. Aşijderea, nu ascultă Dumnezeu nici pre cela ce stă în păcate şi să roagă să-l asculte. Pentru aceasta, zicea Dumnezău prorocului Ieremiei: „Nu te ruga pentru norodul jidovilor, că nu te voiu asculta". Şi, iarăş, nu ne ascultă Dumnezău, când îl rugăm să facă rău vrăjmaşilor noştri. Atuncea, cu adevărat, nu ne ascultă, ce, încă, să mânie pre noi, căci că-l rugăm ca să fie şi el vrăjmaşu vrăjmaşilor noştri, că rugăciunea iaste o iarbă de vindecare şi de folos, ce, deaca nu ştim unde să cade să o punem, doftoreaşte, nu vindecă boala noastră, atâta iaste de bună nevoinţa rugăciunii, precum cunoaştem de la hananeanca ceaea care să rugară toţi apostolii să-i vindece fata ei şi n-au vrut, ce singură ea, cu răbdarea ei, putu şi luo tămăduirea care poftiia. Că Dumnezău va şi iubeaşte pocăinţa, ca să iarte greşala păcătosului, când să roagă el singur, decât să puie pe alţii să să roage. Că oamenii cei săraci, când ceru vreun daru, ceva, de la vreun boiariu, ei pun pre alţii de să roagă şi cheltuiesc bani şi, cu multe îmbunări, să roagă şi abia dobândescu acel daru. Iară, la Dumnezău nu iaste aşa, că nu va Dumnezău să punem pre alţii să să roage pentru noi, ce să ne rugăm noi singuri. Şi, aşijderea, cu bucurie, ne dă darul ce cearem de la el, precum facu şi părinţii cei iubitori

de coconi, că şi ei pre coconii lor cei leaneş, pren dare, îi
îndeamnă de să facu nevoitori. Deci, pre tine, de te-au
ascultat Dumnezău, rugându-te, să-i mulţimeşti, iară, de
nu te-au ascultat, aşteaptă ca să te asculte. Nu-ţ trebuie să
pui pre alţii rugători sau altceva ajutoriu, ce, macară de
eşti şi striin şi n-ai nici un ajutoriu, tu singur te roagă lui
Dumnezeu şi vei dobândi darul ce pohteşti, că, de greşim
vreunui om şi cădem înaintea lui adease, dimineaţa,
n'amiază-zi şi sara, făcându-i metanii, şi lovindu-ne cu
capul de pământ şi, cu aceasta, abia potolim vrajba, cu
mult mai vârtos să cade la Dumnezeu să facem aceasta,
căci că Dumnezeu n-are obiceaiu să dăruiască, când să
roagă alţii pentru noi. Auză ceia ce să roagă cu leane şi,
măcară de sântem şi plini de mii de răutăţi şi, de nu ne
ascultă Dumnezeu, rugându-ne să nu tânjim, căci, când îţ
voiu zice să te rogi lui Dumnezeu, o dată, de doao ori, şi
de trei ori, şi de zeace şi de doaozeci de ori, nu te părăsi,
până vei lua. Încă, de nici atunci vei lua, tot să nu te laş,
ce să aştepţi şi, de nu vei lua, tot ceare ca să iai, iară, când
109r vei lua, mulţemeaş // te lui Dumnezeu, căci ţi-au dat.
Mulţi, dară, vin la beseareca să să roage şi citesc multe
stihuri, iară, deaca ies den besearecă, de i-ar întreba
cineva, nu ştiu să răspunză, nici ce evanghelie s-au citit,
căci că urechile lor nu ascultă cealea ce să citesc. Şi, de
vreame ce tu, care te rogi, sau cânţi, sau citeşti, nu înţelegi
ce zici, dară Dumnezeu, cum te va asculta? „Plecat-am,
zice, genuchele meale şi-am căzut la Dumnezeu cu
rugăminte". Dară gândul ţ-au fost afară, trupul iaste în
besearecă, iară dragostea banilor socoteşte dobânda. Gura
zice rugăciunea, iară gândul numără ospeaţele priatenilor,
că diavolul iaste o hiară vicleană ci ştie că, la ceasul cel de
rugăciune şi, mai vârtos, la Sfânta Leturghie, avem mare
folosinţă sufletească şi, atuncea, vine neiertatul şi ne
împiadecă rugăciunea. Şi, iarăş, când vom să ne facem
canonul, mii de gânduri reale ne aduce, şi ne întunecă
rugăciunea noastră, şi nu ştim ce-am zis, ce, când păţim
aşa, să ne întoarcem să citim de a doară şi de a treia oară.
Că, deaca veade şi el aşa, fuge cu ruşine, văzând că nu

foloseaşte nimica cu vicleşu<gu>l lui, căci ne rugăm cu
grijă şi cu frică şi putem să cunoaştem pre aceasta. Că, de
să va întâmpla o nevoie pentru vreun lucru, precum am şi
mai zis, să cearem de la vreun boiariu, ne strângem mintea
noastră să ştim cum ne vom ruga şi numai la el căutăm,
iară, de şăd şi alţii cu el, nu ne uităm la ei. Cu mult, dară,
mai vârtos, să cade să facem aceasta la Dumnezeu, când
ne rugăm şi cearem iertare păcatelor noastre, să nu ne
umble gândul încoace şi încolo, că, pentru aceaea, nu
luom cealea ce cearem şi, nu numai cât nu luom, ce, încă,
ne şi osândim. Mulţi slujăsc la boiari, ca nişte robi, şi
mulţi ani pat rău şi nevoi în slujbele lor, au pentru simbrie,
au pentru cinste şi vrednicie, şi, de multe ori, ceaea ce
nădăjduiesc să ia, nu o iau. Iară la Dumnezeul şi Stăpânul
nostru, Hristos, la carele iaste adevărată luarea răsplătirii
şi plata mai mare decât ostenealele, noi nu vom să răbdăm
cu nevoinţa cea ce să cade. Oare de câtă pedeapsă sânt
vreadnice aceastea? Pentru aceasta, dară, rugăciunea iaste
mare bunătate, că, pren ea, vorbim cu Dumnezău, că, de
vreame ce, când află neştine vreun om bun şi dirept şi,
deaca vorbeaşte cu dânsul, are folos mare, dară cela ce să
va învrednici să vorbească cu Dumnezeu, pren Sfânta a lui
Scriptură, cât bine şi câtă folosinţă îţ pare că va lua de la
Dumnezeu? Noi punem slugile noastre, în toată vreamea,
de lucrează şi, de să întâmplă să să bolnăvească, să piarză
vreo zi să nu lucreaze, foarte ne pare rău, iară noi nu
părăsim, măcară cât de puţin, lucrurile să ne lucrăm lui
Dumnezeu şi să-i mulţemim. Dară, cum nu iaste acesta
lucru fără de cale, o, omule? Tu singur nu cunoşti ce-ţ
iaste de folos, că, de multe ori, ceri de la Dumnezeu ceale
ce-s de stricăciunea sufletului tău, iară Dumnezeu, care
grijaşte mai mult pentru mântuinţa sufletului tău, nu să
109v uită la cea / rerea ta, ce, mai 'nainte până a nu ceare, tu
cunoaşte ce-ţ iaste de folos. Cerşut-au şi apostolii de la
Hristos, ce le-au zis că nu ştiu ce cer, de vreame ce cerea
să fie mai mari şi să stăpânească pre alţii. Încă, i-au ţinut
şi de rău, adecă pre Iacov şi pre Ioan, şi le-au zis că limbile
cearcă domnie şi stăpânire. Aseamene fac şi părinţii la

copiii lor, că nu le dau cealea ce pohtesc, nu doară că nu primescu cearerea lor, ce căci mai mult grijăscu ei pentru dânşii. Cu mult mai vârtos, dară, Dumnezeu grijaşte pentru noi, care ne iubeaşte mai mult decât părinţii noştri, iară, când osteneşti, rugându-te şi cerând, şi nu te ascultă Dumnezeu, adu-ţ aminte şi tu de câte ori n-ai auzit pre cel sărac, când te ruga să-i ajuţi, şi nici pâine uscată nu i-ai dat, pentru multă nemilostivirea şi neomenia ta. Iară Dumnezeu, pentru iubirea de oameni, te ascultă şi pre tine cel nemilostivul, deaca te faci milostiv. Fericitul David avea multe grij<i> ale împărăţiei şi, iarăş, tot să ruga lui Dumnezeu, de şapte ori în zi, şi, nu numai pentru dânsul, ce pentru toţi ceia ce era supt ascultarea şi supt împărăţia lui. Dară noi ce răspunsu vom să dăm înaintea lui Dumnezeu, căci nu băgăm în samă rugăciunea? Că, pentru aceaea, află diavolul vreame şi ne bagă la multe păcate, iară cela ce să umileaşte adease şi să roagă lui Dumnezeu, cu neputinţă iaste să greşască. Că, în ce chip adapă apa grădinile şi livezile şi le face desfătate şi frumoase, aşa şi sadul rugăciunii, adăpându-se cu izvorul lacrămilor, creaşte, şi să adaoge tare, şi să află înaintea lui Dumnezeu şi, orice ceare, să ascultă. Pentru aceaea, cela ce să roagă înaintea lui Dumnezeu, trebuie să-ş strângă toate ceale den'lăuntrul lui, împreună cu sufletul, precum zice *Sfânta Scriptură*: „Blagosloveaşte sufletul mieu pre Domnul şi toate ceale denlăuntrul mieu" şi să să osebească de pământ mintea lui şi gândul lui. Atuncea ajunge, nu numai la ceriu, ce tocma şi la scaunul lui Dumnezeu, că cel ce să roagă, aşa să cade să să roage, cu suflet duios, iară nu cu cuvinte multe, ştiutoare, ce cu puţine şi proaste, şi cu minte deşteptată va Dumnezeu să ne rugăm. Şi aceasta o poţ cunoaşte de la Ana, maica prorocului Samoil, că aşa zicea la rugăciunea ei: („Adonai, Doamne, elui Savaot"), adecă „Întru tot, putearnice Doamne, de vei căuta să vezi smerenia roabei tale şi vei da roabei tale sămânţă de bărbat, o voiu da înaintea ta daru să slujască în beseareca ta, în toate zilele vieţii lui". Şi o ascultă pre dânsa şi-i deade roadă pântecelui ei pre marele dentru proroci,

Samoil. Pentru aceaea, să cade cel ce să roagă să nu grăiască fără de socoteală, precum zice Hristos, ce pururea să să roage şi să zică: „Doamne, Isuse Hristoase, miluiaşte-mă, păcătosul". Că, de vei grăi multe, află vreame diavolul şi samănă în tine gânduri necurate, fură mintea ta, şi unele grăiaşte gura ta, şi altele mintea ta şi, mai vârtos,
110r când eşti bi // ruit de mâncări şi de băuturi multe, pentru aceaea, scărpinându-ne şi căscând la rugăciunea noastră, cu leane ne rugăm. Iară Ana, fiind postită şi cu linişte, să ruga lui Dumnezeu şi dobândi cearerea, că inima zdrobită şi smerită Dumnezeu nu o leapădă. Încă trebuie să suferim şi ocări şi sudalme, că alt lucru nu face inimă curată ca răbdarea scârbelor, că zice: „Întru scârbe m-ai lăţit pre mine şi în scârbe ne-am adus aminte de tine". De vreame ce, când ne vine vreo nevoie sau vreo greutate, atuncea ne aducem aminte de Dumnezeu cu multă pohtă şi, pentru aceaea, ascultă şi Dumnezeu rugăciunea noastră, aşijderea, sântem datori, când meargem la masă să prânzim şi, întâiu şi apoi, să mulţimim lui Dumnezeu, şi nu vom cădea niciodată în beţie şi în lăcomie, ce, cu măsura cea ce să cade, gustând den toate, să veseleaşte şi trupul şi sufletul, ca masa ce să înceape den gură şi blagoslovenie şi să sfârşaşte iară cu rugăciune, niciodată nu să va lipsi de tot binele. Şi să nu-m zică cineva: „Că eu dvorescu la judecată şi nu pociu să mă rog ziua şi să alerg la besearecă", că poţi pre lesne, cu puţine cuvinte, să îmblânzeşti pre Judecătoriul Dumnezeu şi nu te împiadecă nici locul, nici vreamea, numai mintea să fie curată, că şi Ana, de-n inimă, fără glas, să ruga şi Dumnezeu o au ascultat. Pentru aceaea, să nu aflăm pricină, să zicem că iaste cu greu neştine, fiind cu griji domneşti, sau iaste departe de besearecă, pentru aceaea nu să poate ruga, că locul nu împiadecă, nici vreamea opreaşte, ce, oriunde vei fi, poţi să pui jărtavnic, măcară de n-ai îngenuchea, nici să te baţi în pieptu, nici mânile spre ceriu să-ţ rădici. Aceastea toate, măcară de nu le-ai face, numai mintea şi gândul tău să-l aibi cu osârdie, plineşti toată rugăciunea, măcară în târgu de eşti, sau de umbli singur, sau lucrezi la

prăvălie, şi tot alt lucru, toate ce-ai face, poţi să te
împreuni cu Hristos, cu gândul numai rugându-te. Încă, şi
cela ce slujaşte la bucătărie, şi robul cel cumpărat, carele
n-are vreame să meargă la besearecă, poate să facă
rugăciune bine plăcutului Dumnezeu, că Dumnezeu deloc
nu să scârbeaşte, ce numai una ceare de la noi: gând
fierbinte, şi întreg, şi suflet curat. Pentru că şi Pavel, nu în
besearecă, nici în casă, ce, fiind închis în temniţă, cu
mânile şi cu picioarele în gros şi cu faţa în sus zăcând, aşa
făcând rugăciune, cutremură temniţa den temelie şi pre
temniceariu îl legă şi spre cunoştinţă dumnezeiască îl
îndireptă. Şi împăratul Ezechia, zăcând în pat, numai cât
să întoarse spre păreate şi să rugă lui Dumnezeu cu
lacrămi. Veni în sănătatea cea mai denainte, iară şi tâlha-
riul, fiind răstignit şi întinsu pre cruce, cu puţine cuvinte,
să făcu moşnean împărăţiei ceriurilor. Şi prorocul Ieremia,
în groapa cea de scârne, şi prorocul Iona, în pântecele
chitului, aşijderea, şi prorocul Daniil, în groapa cu leii.
Aceştia toţi, rugând pre Dumnezeu, s-au izbăvit de multe
110v răutăţi, / cu rugăciunea cea fierbinte spre Dumnezeu. Dară
ce va zice păcătosul, când să roagă? Ceaea ce zicea şi
hananeanca. Aceaea zicea: „Miluiaşte-mă, Doamne, că
fata mea rău să îndrăceaşte". Aşa zi şi tu: „Miluiaşte-mă,
Doamne, că sufletul mieu rău să îndrăceaşte", pentru că
rău drac iaste păcatul. De cel îndrăcit tuturor le pare rău,
iară pre cel păcătos toţi îl urăsc. „Miluiaşte-mă", zici.
Puţin iaste cuvântul şi umple întunearec de milă, că, unde
iaste mila lui Dumnezeu, acolo sânt toate bunătăţile.
Pentru aceaea, de eşti şi den besearecă afară, strigă şi zi:
„Miluiaşte-mă, Doamne", măcară de nu ţ-ai mişca nici
buzele, ce, cu mintea ta, strigă, că mai bine aude Dum-
nezeu pre ceia ce tac. Nu trebuiaşte să cercăm loc
rugăciunii, ce firii cei bune. Pre Ieremia l-au aruncat
jidovii în scârne şi, rugându-se lui Dumnezău, îl ascultă şi
să izbăvi de împuţiciune. Şi direptul Iov în gunoiu zăcea
şi pre Dumnezeu îl făcu milostiv, Iona în pântecele
peaştelui, şi s-au rugat şi l-au scos Dumnezău şi, în scurt
să zicem, oriunde vei fi, macară şi la baie, roagă-te lui

Dumnezău, nu aleage loc de rugăciune, că omul iaste
besearecă lui Dumnezău. Şi ascultă pentru Moisi, când au
luat pre jidovi şi fugiia de Farao<n> şi, înaintea lor era
Marea Roşie, iară de-ndărăt îi goniia Farao<n> cu oastea
lui şi, în mijloc era Moisi cu jidovii, cu multă strimtoare,
şi făcea rugăciune în taină, iară Dumnezău zicea cătră
Moisi: „Ce strigi cătră mine?". Şi tu, dară, când îţ vine
vreo bântuială, au de la oameni, au de la draci, la Dum-
nezău aleargă, pre Stăpânul tău chiamă, că Dumnezău
pururea cu noi iaste, că zice, pren *Scriptură*: „Încă grăindu
tu, zice-ţ-voiu: 'Iată-mă-i', ca cum ţ-ar zice Dumnezeu, că
tu, încă nu sfârşăşti cuvântul tău, şi iată-mă că sânt lângă
tine şi auz ce-m zici". Tu, încă, nu-ţ sfârşăşti rugăciunea ta
şi el îţ dă sănătatea sufletului şi trupul tău, că, de-ţ va fi
inima şi mintea curată de patimile ceale reale şi de vei fi
şi-n târgu sau vei dvori la judecată, au pre cale vei mearge,
au vei lucra meşteşug, sau, măcară unde vei fi, poţi să te
rogi lui Dumnezău şi să dobândeşti ceale ce pofteşti. Dară
ce arată, când întindem mânile noastre spre ceriu şi ne
rugăm? Căci multe lucruri reale facu mânile, aceastea
lăcomescu, şi iau ceale striine, şi bat pre altul, şi fură, şi
apucă pre altul, de poftă, sau mădulările lor, şi să
pângărescu, care nu poate fi alt păcat mai rău. Pentru
aceasta, zice apostolul: „Tot păcatul iaste afară den trup,
iară cel ce curveaşte cu mâna în trupul lui păcătuiaşte". Şi,
iară, zice că ceale ce să fac într-ascunsu, grozav iaste şi a
le grăirea. Pentru aceasta, îţ ad-o aminte şi, mai vârtos, te
teame, că cu mânile aceastea vei să aduci lui Dumnezău
jărtva cea sufletească. Deci, nu le mai ruşina pren fapte
spurcate, ce le curăţeaşte pre dânsele cu milostenie, cu
slujba fraţilor celor bolnavi, spre ajutoriul celor lipsiţi şi,
111r atuncea, le rădică spre rugăciune şi spre umi // linţă, că,
de vreame ce, nespălându-ţi mânile, nu să cade să faci
rugăciune, cu cât mai vârtos, când păcătuieşti şi le pângă-
reşti pre eale. Căci cum poţi să le rădici spre rugăciune?
Această necurăţie şi pângăriciune aduce multă mânia lui
Dumnezău asupra celui ce păcătuiaşte. Vei să ştii câtă
iaste putearea rugăciunii ce să face în besearecă? Ascultă.

Petru apostol s-au rugat oarecând, fiind legat, de păgâni, de mâni şi de picioare cu lanţuri, şi să făcu rugă la besearecă de creştini şi, îndată, acea rugăciune a multora scoase pre Petru den legăturile temniţii. Dară ce poate fi altă mai tare decât ruga aceasta, deaca folosi turnului şi stâlpului besearecii şi pre cei chemaţi spre botezu niciodată nu i-au învăţat, nici le-au poruncit să să roage pentru alţii, ce noao, celor botezaţi ne-au poruncit să ne rugăm pentru toată lumea şi pentru episcopi? Că, de vreame ce la oamenii cei vinovaţi, pre carii îi duc să-i piarză, de se va scula mulţimea norodului, toată, să meargă la împăratul, să ceară pre ucigaşii aceia şi, biruindu-se rugăciunea a multora, îi iartă, cu mult mai vârtos, Împăratul cel ceresc ne va dărui noao iertare păcatelor, pentru rugăciunea a multora creştini, mai vârtos, încă, rugile preoţilor, că, pentru aceasta, ne-au dat Dumnezău preoţi, să ajute şi să întărească rugăciunile celor slabi, să să suie la ceriu înaintea Domnului Isus Hristos şi Dumnezăul nostru. Că, de vreame ce lui Petru, mai marele apostolilor, i-au folosit rugăciunea besearecii şi l-au scos den legătură, dară tu, cum nu bagi samă rugăciunea celor mulţi şi molitva preoţilor? Spune-m! Că, în ce chip putearea dragostii nu să împiadecă de depărtarea locului, aşa şi lucrarea rugăciunii nu să opreaşte nici de o împiedecare, ce, precum dragostea împreună despărţirea multora, aşa şi rugăciunea celora ce-s departe le foloseaşte. Că şi Moisi, de n-au şi fost cu trupul în războiu cu cei ce să bătea, iară cu mult mai tare au ajutat la războiu, căci ş-au întins mânile încrucişat la ceriu, că zice: „Când ţinea Moisi mânile în sus, biruia jidovii, iară, când osteniia şi le pogorâia jos, atuncea biruia Amalic cel păgân". Pentru aceaea, au pus pe Aaron şi pe Or, de-i ţinea mânile lui, şi atuncea biruia norodul jidovilor. Nu să face niciodată fapta cea bună mare şi tare, de nu va fi şi la alţii folosul, că, macară de te-ai posti şi ai însăta, macară de-ai zăcea jos, pre pământ, şi să mănânci pământ, în loc de pâine, şi să-ţ plângi păcatele, în toată viaţa ta, şi ziua şi noaptea, şi altuia să nu foloseşti, în zadar

te osteneşti, că nici un lucru mare nu faci. Că şi Moisi multe şi mari minuni au făcut, dară nici una de-acealea nu l-au făcut mare, precum l-au făcut fericitul acela glas ce-au zis către Dumnezău, adecă: „De vei lăsa păcatul lor, lasă-l, iară de nu, şterge şi numele mieu den cartea ta". Aşijderea, şi David, aseamene, zicea către Dumnezău: „Eu, păstoriul, am greşit, iară turma n-au greşit, întoarce
111v urgia ta asupra mea şi asupra casii tătâne-mieu". Toa / te faptele prorocilor sânt mari şi vreadnice vieţii îngereşti, iară faptele lui Pavel, spre aceastea, mai mult au mila şi dragostea spre toţi, că s-au rugat să cază şi din slava cea viitoare pentru mântuirea a tuturor oamenilor, adecă să să lipsască el de bunătăţile ceriurilor, numai să să spăsască toată lumea. Iară Iona prorocul, pentru căci îş cerca numai folosul lui, avu primejdie până la moarte şi cetatea Ninevia stătu şi nu să cufundă în mare, iară pre Iona l-au înghiţit peaştele cel mare, chitul. Iară milosârdia fericitului Pavel covârşaşte pre Moisi, căci că Moisi era bucuros să piară împreună cu tot neamul jidovescu. Iară Pavel nu vrea să piară cu tot neamul lui, ce să ruga lui Dumnezău toată lumea să să spăsască şi numai el să meargă în iadu. Bine, dară, şi de folos iaste să dobândească cineva rugăciunea sfinţilor, însă, deaca va fi şi acela înţelept şi curat, iară, de nu va fi aşa, nu-i va folosi ajutoriul altora, ce, cu acea rugăciune, va peri, pentru că ce-au folosit prorocul Ieremia jidovilor? Nimica, că s-au rugat lui Dumnezău de trei ori şi, a treia oară, auzi pre Dumnezău, zicând: „Nu te ruga pentru acestu neam fărădeleage". Ce-au folosit lui Saul prorocul Samoil, căci s-au rugat ş-au plânsu pentru el până la moarte? Şi ascultă că ce zice Dumnezău prin prorocul: „De va sta Noe, şi Iov, şi Daniil, nu vor putea să izbăvească den iad pre feciorii lor, şi pre featele lor, de vreame ce s-au întărit răutatea lor". Ce, dară, nu folosescu rugile sfinţilor? Folosesc foarte, însă, când ajutăm şi noi. Şi, de vei să ştii câţi s-au folosit den rugăciune, adu-ţi aminte de rugăciunea lui Cornilie şi de milostenia ce-au făcut Tavita. Ascultă şi pre Dumnezău zicând: „Ajut cetăţii Ierusalimului de la mine

și pentru David, feciorul mieu". Dară, când i-au ajutat? Când împărăția Iezechia cel dirept. Iară nu și deac-au venit Navohodonosor, au făcut Dumnezău așa, căci că s-au întărit răutatea și vicleșugul jidovilor. Iară și noi, creștinii, partea cea iubită a lui Dumnezău, pentru ce ne-am dat unui împărat necurat, și fără direptate, și prea viclean? Pentru păcatele noastre. Și, iarăș, ascultă Dumnezău pre Samuil proroc. Când? Când făcea și ei bine. Atuncea au trimis pre îngerul lui și omorî într-un ceas de noapte 170000 de voinici den oastea împăratului Sinahirim. Ce vei zice: „Dară, ce-m trebuie mie rugăciunea altora, deaca facu eu voia lui Dumnezău?". Ce zici, omule? Pavel n-au zis: „Ce mi-i bună ruga altora?", macară că ceia ce să ruga nu era atâta de vreadnici ca el. Petru, încă, n-au zis că nu-i trebuie lui rugăciunea, că ruga neîncetată să făcea de besearecă către Dumnezău pentru el și, îndată, să izbăvi din legătură, iară tu zici că nu-ț trebuie rugăciunea? Pentru aceasta, mai vârtos îț trebuie rugăciune, căci socotești că nu-ț trebuie rugăciunea, că, de-ar cerca Dumnezău leanea și negrija ce avem la rugăciune și, încă, mai rău, că stăm înaintea lui, și ne rugăm să ne iarte
112r pă // catele noastre, și nu-i facem atâta cinste câtă facu slugile stăpânilor lor, și câtă plecăciune și ascultare facu slujitorii căpeteniilor lor și corăbiiarii mai marelui lor, sau câtă dragoste arată priatenii către priatenii lor și, de s-ar întâmpla să vorbești cu priatenul tău cel credincios, îi răspunzi cu multă cucernicie, iară la Dumnezău, când te rogi să-ț iarte păcatele, te lenevești, și cașci, și-ț schimbi picioarele, unul peste altul, și mintea ta să duce, când la negutătorie, când la dobânda banilor tăi și la meșteșugul tău, numai gura bârfeaște în deșărt. Și aceasta nu o pățim o dată sau de doao ori, ce de multe ori. Și, numai aceasta, de o va cerceta Dumnezău, oare avem cuvânt să-i răspundem? Sau, de va cerca vederile ceale ficleane, adecă osebirea feațelor, pomenirile și poftele ceale ficleane, și gândurile ceale reale și necurate, carele ne vin dentru înșelăciunea cea nesocotită a ochilor? Așijderea și ocărâle și clevetiturile carele, în toate zilele, grăim rău asupra

aproapelui nostru, neavând nici un lucru, și ficleșugurile carele meșterșuguim unul către altul, acum fiind înaintea noastră priatenul, îl lăudăm și, cu dulceață, vorbim cu el, iară, când lipseaște, îl grăim de rău. Oare, pentru unele ca aceastea, nu ne va pedepsi Dumnezău? Dară, încă, ce vom zice pentru zavistia, când pizmuim norocirea fratelui nostru? Așijderea, iară, când are nenorocire, ne pare bine de primejdia lui. Hristos ne porunceaște să ne rugăm pentru ceia ce ne supără și pentru ceia ce ne urăscu pre noi. Ce zici, omule? În besearecă vii și să te rogi să-ț iarte Dumnezău păcatele și tu bleastemi pre alții? Nu știi că, de nu vei ierta, nu-ț vor ierta? Și ce, că, nu numai că nu iertăm greșala fratelui nostru sau nepriatenului nostru, ce, încă, ne rugăm și lui Dumnezău ca să nu-l iarte sau să-i taie viața. Pentru aceaea, dară, nu ni se cade noao, creștinilor, să avem vrăjmași și vrăjmășii, ce dragoste adevărată. Când te rogi lui Dumnezău să-ț iarte păcatele, nu-ț aduce aminte de păcatele altora, ca să nu-ș aducă aminte nici Dumnezău de ale tale păcate. Iară, de ne vom ruga pentru vrăjmașii noștri, să n-avem grijă nici de păcatele noastre, că le iartă Dumnezău, care au zis: „Iartă și ți se va ierta". Pentru aceaea, nu iaste alt suflet mai pângărit și limbă mai spurcată decât ceaea ce bleastemă pre fratele. Om ești? Nu borî otravă, ca aspidele. Ești om mai cinstit decât toate faptele lui Dumnezău? Nu te face șarpe și hiară, că, pentru aceaea, ț-au dat Dumnezău gură, să nu mușci, ca câinele, ce să îndulcești pre alți frați cu cuvinte dulci. Adu-ți aminte ce ț-au zis Dumnezău: „Să lași și să ierți pre ceia ce-ț greșăscu, iară tu și pre mine, Dumnezăul cel blând, mă îndemni să fiu și eu soție cu tine la sângele vrăjmașului tău? Și să-m stricu poruncile meale? Și mănânci pre fratele tău, și-ț cruntezi limba ta în sângele lui, ca cei îndrăciți?". Și faci pre diavolul de să bucură și râde de tine, când aude rugăciune ca aceasta,
112v de / te rogi lui Dumnezău, și-l îndemni să să mânie, și să te urască. Ce, când zici aceastea, socoteaște, cu mintea ta, la cine mergi? La om aseamene ție, au la Dumnezău mergi? Care zice : „Rugați-vă pentru vrăjmașii voștri". În

ce chip, dară, strigi cătră el? Cum te rogi lui Dumnezău să strice leagea care o au tocmit? Nu iaste acesta chip de slugă, că nimeni nu să roagă ca să piară altul, ce ca să să mântuiască? Ce porţi chip de slugă şi cuvintele îţ sânt de pârâş? Şi, când vom să ne rugăm lui Dumnezău pentru binele sufletului nostru, ne scărpinăm, şi căscăm, şi cădem întru întunearece de gânduri reale. Iară, când blestemăm pre vrăjmaşu, foarte cu nevoinţă şi cu deşteptare o facem, căci că diavolul, când cunoaşte că împingem cuţitul asupra noastră, atuncea el nu ne opreaşte nimică, ca să ne strice mai mult, ce zice neştine: „Dară eu am strâmbătate, pentru aceaea plângu şi mă vaiet". Blastemă, dară, pre diavolul, care ne face tuturor strâmbătate, că el face vrăjmaşii, el iaste învrăjbitoriul oamenilor, că omul, câte ar face, tot iaste priaten şi frate. Pentru ce, dară, laşi pre alesul, vrăjmaşul, diavolul, şi-ţ muşci mădulările tale? Aceastea, dară, cunoscându-le noi, iubiţilor, ia, să ne nevoim să facem poruncile lui Dumnezău şi, după voia lui, să petreacem, ca şi împăraţii ceriurilor. Să ne învrednicim şi bunătăţile ceale viitoare să dobândim, întru Isus Hristos, Domnul nostru, a căruia e slava şi tăria, împreună cu Părintele şi cu Duhul cel Sfânt, acum şi pururea şi în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 31 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru pocăinţă şi pentru milostenie, ce s-au zis la Dumineca brânzii. Blagosloveaşte, Părinte

Împăratului celui pământesc îi gătesc ostaşi de războiu, când strigă pristavii, iară împăratului celui ceresc, lui Isus Hristos, îi strânge ostaşi şi-i îndeamnă spre slavoslovie şi frica lui Dumnezeu, citania *Dumnezeieştilor Scripturi*. Însă pre aceia îi strâng la războiu simţitoriu, de vreame ce stau cu războiu împotriva vrăjmaşilor lor, iară pre noi împotriva vrăjmaşilor draci şi războinicilor celor nevăzuţi, precum zice apostolul Pavel: „Că nu iaste războiul vostru

spre sânge şi carne, ce cătră începătorii cătră puteri, cătră duhurile ficleşugului, ce sânt în văzduhul ceriului". Vedeţ,
113r fraţilor, ce vrăjmaş // avem? Vedeţ cu ce războinici ne luptăm? Că adevărat, mult sânt ficleani şi fără de ruşine. Pentru aceasta, şi spre toate păcatele ne îndeamnă să le facem ca să avem întocma cu ei iadul şi munca şi, de să vor scăpa de acea greşală să nu o facem, vin la alta, iară, de nu nemeresc, nici cu acela spre altul să mută, şi, în scurt, dentr-un păcat într-altul schimbându-se, nu să lasă până nu fac pre voia lor. Şi, pre unul îndeamnă spre curvie, pre altul la preacurvie, pre altul spre vicleşug, şi pre altul să răpească ale altora, să-ş fure pre vecinul lui sau pre altcineva. Aşijderea, pre altul îndeamnă spre lăcomie şi nesaţiu, pre altul spre pizmă şi zavistie, iară pre altul spre ucidere şi sudalmă, pre altul spre clevetire şi năpăstuire, pre alţii, iarăş, spre nesaţiul pântecelui şi sodomie, pre alţii spre furtişag de ceale sfinte şi obrăznicie. Şi pre unii îi îndeamnă spre mărire deşartă şi plăcearea oamenilor, pre alţii spre nemilostivire şi neomenie, pre alţii spre jurământ şi lepădare de leage, şi spre mânie, şi urgie, şi price, şi pre alţii la camăta banilor, iară pre alţii spre necurăţie şi a huli pre Dumnezeu. Şi pre unii îi întăresc să nu facă milostenie la săraci, iară pre alţii să strice hotarul vecinului lor, alţii opresc simbria argaţilor, care lucru iaste mai rău decât toate, alţii dezbracă săracii şi supără pre văduve. Şi pre unii nu-i lasă să între în besearecă, iară pre alţii îi fac de să leapădă şi de Hristos. Şi pre alţii, în mii de patemi îi surpă, care aceastea n-au număr, că de-aş sta să le povestesc, nu mi-ar ajunge toată vreamea vieţii meale. Vedeţi, fraţilor, în câte răutăţi cădem, în toate zilele, şi nu ne socotim, ticăloşii de noi? Ce voiu să mă fac eu, ticălosul, spuind aceastea? Creadeţi-mă, fraţilor, că, numai scriindu-le aceastea, m-am înfricoşat, şi m-am cutremurat, şi mă mir, şi-m vine a plânge, când îm aduc aminte în câte patimi reale şi drăceşti ne înşălăm şi ne amăgim de diavolul. Dară, căci nu grijim, pentru ce fugim de mântuirea noastră? Cum nu grijim de moartea noastră? Căci ne le-

nevim? Ce aşteptăm? Până când să avem nesaţiu? Până când să nu căutăm de săraci şi să nu-i miluim? Până când bani şi aurul? Până când iubirea de argint, sugrumarea sufletelor? Până când zavistii, minciuni, clevete, batjocoriri? Până când pohte reale şi cugete vicleane? Ce ne înşălăm pre noi? Ce aşteptăm? Ce ne trudim în zadar? Ce strângem avuţie trecătoare? Căci iubim ceale striine? Ia, ni, să ne pocăim încai de acum, să ne deşteptăm den somnul trândăviei şi al păcatului. Adevărat, fraţilor, vă rog să gonim de la noi somnul cel adânc. Veniţ de ascultaţi şi voi povesti voao, tuturor celor ce vă teameţi de Dumnezeu. Veniţi de ascultaţi cuvinte sufleteşti şi de mântuinţă. Veniţi de luaţi sfat bun, mântuitoriu şi de Dumnezeu plăcut. Veniţi să ne mărturisim lui Dumnezeu, Mântuito-
113v riului nostru. Veniţi mai / 'nainte, până nu să sparge zborul vieţii. Veniţi, până nu să închid uşile cetăţii. Veniţi, până nu vine moartea să ne afle negata. Veniţi, până nu apune soarele, până nu să întunecă lumina. Veniţi, pămintenilor, şi toţi fiii oamenilor, împreună, bogaţii cu săracii. Veniţi, blagorodnici şi slăviţi, robii şi cei slobozi. Veniţi, tot neamul şi toată vârsta, bărbaţi şi muieri, mici şi mari, tineri şi bătrâni. Veniţi, preoţii Domnului şi toată plinirea bisearecii, cei de la margenile pământului, până la marginea lumii. Veniţi, împăraţii pământului, înţelepţii şi proştii. Veniţi să cădem înaintea Domnului nostru, cel ce ne-au făcut pre noi. Veniţi, fraţilor, să cunoaştem că nu ne vor putea folosi nici marginile pământului. Veniţi, să cunoaştem că goli am venit şi iară goli vom să ne ducem acolo. Veniţi, să ne mărturisim Domnului, cu lacrămi şi cu suspinuri, cu milostenii şi cu îndurări la săraci, şi acesta ne va învăţa pre noi cum ne vom spăsi. Ia, ni, să zicem şi noi cătră Dânsul: „Doamne, greşit-am la ceriu şi înaintea Ta. Primeaşte întoarcerea şi pocăinţa noastră. Primeaşte noao, păcătoşilor, plângerea şi tânguirea cea de moarte. Primeaşte-ne pre noi, ticăloşii, carii rău şi grozav am vieţuit. Primeaşte-ne pre noi, iubitoriule de oameni, carii mult te-am mâniat. Primeaşte-ne pre noi, Stăpânule,

carii ne-am stricat viaţa noastră în curvii, şi-n necurăţii, şi-ntr-alte multe răutăţi. Primeaşte, Doamne Dumnezeule, pre noi, carii poruncile tale nu le-am ascultat, ce învăţăturilor diavolului am urmat. Primeaşte-ne, Stăpânule, pre noi, nevreadnicii, robii tăi, şi nu ne da noao după faptele noastre. Mărturisim, Stăpânule, că nici a trăi nu sântem vreadnici, pentru păcatele noastre. Mărturisim, Doamne, că nici soarele acesta nu sântem vreadnici să-l vedem, căci că nu iaste nici un păcat, nici un fealiu de răutate, carele să nu-l fim făcut noi, nevreadnicii, ce ne primeaşte, Stăpânule, ca pre fiul cel curvariu. Primeaşte-ne ca pre tâlharul şi ca pre curva. Doamne, caută spre noi şi ne întoarce spre frica ta. Doamne, înţelepţeaşte-ne pre noi şi nu ne urgisi, ce fii milostiv păcatelor noastre, ca şi vameşului, că tu eşti Dumnezeul nostru, fără de tine, pre altul nu ştim. Doamne, izbăveaşte-ne de vrăjmaşii noştri şi să nu întri cu robii tăi la judecată. Doamne, tu eşti Dumnezeu, iară noi nărodul tău, că am greşit şi-am făcut fărădelegi şi nedireptăţi. Şi vicleşugul înaintea ta am făcut, şi-am greşit întru toate, şi de poruncile tale n-am ascultat, şi, pentru aceaea, departe ne-am rătăcit de tine. Ce miluiaşte, Stăpânule, pre noi, cei scoşi den raiu, cu înşălăciunea şarpelui. Miluiaşte-ne pre noi şi ne îmbracă în veşmântul cel de veselie şi în haina cea de mântuire. Miluiaşte-ne, Doamne, că ne-au dezbrăcat diavolul de
114r ajutoriul tău. Milosârde, // miluiaşte pre noi, carii te-am părăsit şi vrăjmaşului am slujit. Miluiaşte-ne pre noi, rătăciţii. Miluiaşte-ne pre carii n-am văzut poruncile tale, ce-am posluşit faptelor celor reale ale diavolului. Miluiaşte-ne pre noi, carii ne-am pângărit cu păcatele. Miluiaşte-ne, Milostivule, miluiaşte-ne Bunule, miluiaşte-ne îndelung Răbdătoriule. Miluiaşte-ne pre cei tiraniţi de diavolul, miluiaşte-ne pre cei întinaţi în curvii, că toată răutatea, şi toată necurăţia, şi lăcomia, şi strâmbătatea mânile noastre le-au lucrat, că am pângărit sufletul care l-ai făcut după chipul tău, ne-am pângărit şi trupul şi simţirile. Limba noastră iaste sabie ascuţită asupra

vecinului nostru, ochii noştri sânt ca de foc, mânile noastre sânt pline de sânge, picioarele noastre sânt iuţi spre răutate, gura noastră s-au spurcat cu ocărâle şi, mai pre scurt să zicem, am pângărit pământul şi văzduhul. Strâmbătăţile noastre să înalţă mai sus decât munţii, răutăţile şi lăcomiile covârşără capetele noastre, păcatele noastre sânt neîndireptate, valurile şi primejdiile noastre n-au nici o mângâiare, scăpătarea noastră iaste neîmbinată şi, iată, pământul nu poate suferi răutăţile noastre. Pentru aceaea, Stăpânule, ne trebuiaşte mila Ta, că tu ştii neputinţa firii noastre. Miluiaşte, Doamne, pre fapta mânilor tale, pentru aceasta ne rugăm milii tale, nu ne lipsi de ajutoriul tău. Trimite mila Ta noao, nevreadnicilor, şi ajutoriul tău dăruiaşte-l noao, păcătoşilor. Arată-ţ faţa ta şi ne vom mântui". Aceastea, fraţii miei, zicându-le şi făcându-le, să fugim de toată răutatea şi de toată necurăţia. Să fugim de strâmbătate şi de lăcomie, să fugim de trufie, şi de beţie, şi de tot nesaţiul, şi de lăcomia bucatelor, care iaste mumă tuturor răutăţilor. Să fugim de iubirea argintului, care iaste începătură şi rădăcină a toată răutatea. Să fugim de sudalma şi de neiubirea fraţilor, să fugim de curvie, şi de preacurvie, şi de toată hula. Să fugim de furtişag, şi de răpire, şi de mărire deşartă, de făţărie şi de price, şi râvnă, şi de alalte înşălăciuni ale aceştii vieţi trecătoare şi mincinoase, ca nu cumva să vie Domnul nostru, Isus Hristos, să ne afle în leane. Şi ne va osebi cu urăciune, şi ne va rândui la pedeapsă, zicând: „Legaţi-i pre dânşii de mâni şi de picioare şi-i aruncaţi întunearecul cel mai denafară, acolo va fi plângere şi scrâşnire dinţilor". O, cât vom să plângem atuncea, fraţilor, şi să ne tânguim, bătându-ne şi nimic folosindu-ne. Deci, de ne vom afla, într-acel ceas groaznic, aşa nesocotiţi, mai bine ar fi fost să nu ne fim mai născut. De ne vom afla aşa, nepocăiţi, mai bine ar fi fost să nu fim cunoscut această viaţă. Decât ne vom afla aşa, mai bine ar fi fost să nu fim trăit nici un ceas într-această lume. Ce veniţi, fraţilor, să plângem aici puţin, ca să nu ne muncim acolo, în veaci, să risipim

noi singuri avearea noastră la săraci, ca, după moartea
114ᵛ noastră, / să nu mănânce alţii şi să bea ostenealele noastre, cântând şi zicând: „Strânge bogatul şi nu cunoaşte cui strânge". Şi, iarăş, iată omul carele n-au pus pre Dumnezău ajutoriu lui, ce au nădejduit întru mulţimea bogăţiii lui. Ce să miluim pre alţii, ca să fim miluiţi, să iertăm, ca să ne iarte, că şi noi ce folos avem, fraţilor, deaca ostenim noi şi, den osteneala noastră, au folos alţii? Ce să trimitem acolo înainte, ca să aflăm că, ce samănă omul, aceaea va şi secera, nime să nu afle pricină, zicând: „Că am coconi şi gloată, pentru aceaea nu pociu să-m răsipescu avuţia şi, deaca voiu muri, apoi să rămâie săraci". Nu aşa, fraţilor, rogu-vă, nu aşa, să nu grijim de aceasta, că iaste Dumnezău în ceriu, carele chiverniseaşte şi grijaşte cel ce i-au făcut pre dânşii, ce noi pre noi să ne grijim, pre noi să ne gătim, noi să plângem şi să ne tânguim, să ne gătim mai 'nainte de moarte, să fim întemeiaţi, când vom mearge la judecăţile aceale de acolo, că, într-acela ceas, nici coconii, nici sfeatnicii, nici părinte, nici maică, nici frate, nici rudenii, nici singur Avraam, sau Noe, sau Daniil, sau Petru, sau Pavel nu vor putea să ne izbăvească dentr-aceale munci amară, fără numai faptele noastre ceale bune, că vine Domnul nostru, Isus Hristos, den ceriu. Vine să judece viii şi morţii. Vine cel ce cercetează inimile şi rănichii. Vine, dară cine poate să scape den mânile lui? Vine, şăzând pre scaun de heruvimi şi căutând fără fundurile. Vine Dumnezăul Dumnezăilor şi Domnul Domnilor. Vine Biruitoriul biruitorilor şi Judecătoriul judecătorilor. Vine Împăratul împăraţilor, cel ce vădeaşte şi arată toată răutatea şi taina cea ascunsă a greşalelor, cela ce vădeaşte poftele şi cuvintele ceale proaste şi cugetele ceale reale ale tuturor. Vine ochiul cel negreşit şi neadormit, Judecătoriul cel nefăţarnic şi cercetătoriul cel nemitarnic, care arde toate faptele şi poftele ceale spurcate şi, în matca focului, le trimite. Vine cela ce iubeaşte pacea, şi uraşte tot fealiul de cuvânt viclean, şi toată răpirea şi păcatul, şi pre ceia ce facu sminteale, mai vârtos, la

pravoslavnica besearecă a Domnului, pre carii îi va munci în veaci. Vine cela ce, de fața lui, fuge pământul, marea seacă, ceriul să înváluiaşte ca o hârtie, stealele cad, văzduhul să cutremură, soarele să întunecă şi luna nu-ş dă lumina ei, puterile ceriurilor să clătescu, heruvimii tremură, serafimii să spăimântează, îngerii să îngrozescu, arhanghelii să cutremură, ceale de sus şi ceale de jos, toate, să strămută. Vine cel ce nu primeaşte faţă omenească, nici miluiaşte săracul la judecată. Vine cela ce dă tuturor, după faptele lor, cel ce vădeaşte şi arată sfaturile şi mişcările a toată dihania. Vine cel ce miluiaşte pre cei milostivi, cel groaznic, întru sfaturi, pentru fiii oamenilor. Vine cel ce închină tot genuchiul celor cereşti şi celor pămintеşti, şi celor de supt pământ. Vine, pre direpţi să-i mântuiască şi să-i slăvească, iară pre păcătoşi să-i mun-
115r cească şi să-i // pedepsească, al căruia scaun iaste pară de focu şi roatele lui focu arzând. Vine să fericească pre cei însetoşaţi, iară pre cei sătui să-i necăjască şi să-i mustre. Vine să cinstească pre cei ce s-au nevoit ş-au bdenuit în rugăciune, şi în cântări, şi în mulţimiri, şi în rugă, şi în răbdare, iară pre cei leaneşi şi negrijlivi să-i trimiţă în munci. Vine, spre cei păcătoşi, groaznic, iară, spre cei direpţi, lin şi blând. Şi ce grăiaşte cătră ei?: „Veniţi, blagosloviţii Părintelui Mieu, de moşteniţi împărăţia, care iaste gătită voao di-nceputul lumii, adecă mai 'nainte de ce-am făcut lumea, nu căci aţ făcut aveare multă pre pământ, sau căci aţ avut bani mulţi, nici căci aţ fostu de neam bun şi slăviţi, sau căci aţ avut slugi şi slujnice multe, nu căci aţ stăpânit moşii multe şi vii, nici căci aţ avut pluguri de boi multe şi turme de oi, nici căci aţ avut jăcniţe, sau căci aţ zidit case frumoase, nici căci v-aţ desfătat cu mease îndestulate şi în cheltuiale nesocotite, nici căci v-aţ îmbrăcat în haine strălucite şi v-aţ uns cu mirosuri, sau căci v-aţ cinstit, şi v-aţ mărit mai mult decât alţii, şi v-aţ înălţat, şi v-aţi slăvit, nici căci aţi postit şi-aţi bdenuit sau aţi păzit curăţia, sau aţi păţit rău, ce, pentru căci am fostu flămând şi mi-aţ dat de-am mâncat, însetat

am fostu şi m-aţ adăpat, striin m-aţ văzut şi m-aţ dus în casele voastre şi mult m-aţ mângâiat, văzutu-m-aţi gol şi m-aţ îmbrăcat, în boală zăcând, şi m-aţ căutat, şi de multă tămăduire m-aţ învrednicit, văzutu-m-aţi la închisoare şi, cu multă nevoinţă, aţ venit cătră Mine". Atuncea şi direpţii vor zice lui: „Doamne, când te-am văzut flămând şi te-am hrănit? Sau însetoşat şi te-am adăpat? Sau striin şi te-am sălăşluit, sau gol şi te-am acoperit, sau bólnav şi la închisoare şi ţ-am slujit Ţie?". Iară direptul Judecătoriu va zice cătră dânşii: „Adevăr, adevăr, grăiescu voao. De vreame ce-aţ făcut unuia dentru aceşti fraţi ai miei mici şi săraci, şi lepădaţi, şi striini, şi flămânzi, şi nesocotiţi, şi ologilor, şi celor den nevoie, şi celor răniţi de boale, oricâte aţ făcut unuia de-aceşti mai mici, mie aţ făcut, pre mine aţ încălzit, Mie aţ slujit, sufletul Mieu aţ odihnit. Pentru aceasta, veniţi, blagosloviţii Părintelui Mieu, de moşteniţi cea gătită voao împărăţia ceriurilor. Veniţi, întâiu, ceia ce-aţ păzit leagea neîntinată, veniţi, ceia ce-aţ sărăcit pentru Mine sărăcia cea sufletească. Veniţi, ceia ce-aţ lăcuit pentru Mine cu hierile în pustietăţi, şi-n munţi, şi pren găurile pământului, şi pren peşteri, pentru numele mieu. Veniţi, ceia ce-aţ tânguit şi-aţ plâns şi ceia ce-aţ flămânzit şi-aţ însetoşat pentru mine. Veniţi, cei ce-aţ fostu goniţi pentru direptate, şi v-aţ ponosluit, şi v-aţ urât pentru numele Mieu. Veniţi, cei curaţi cu inima, veniţi cei milostivi şi milosârzi. Veniţi, cei ce-aţ hrănit săracii şi-aţ primit striinii şi ceia ce-aţ fost ajutoriu văduvelor şi săra-
115v cilor şi celor neputincioşi. Veniţi, mângâitorii bólnavilor, / veniţi, platnicii celor datori, veniţi, izbăvitorii celor den robii reale şi celor den izgoniri. Veniţi, ceia ce, pentru Mine, aţ petrecut viaţa cea lină şi pacinică. Veniţi, ceia ce v-aţi nevoit cu curăţia, şi cu postul, şi cu viaţă curată, până la moarte. Veniţi, ceia ce v-aţi păzit sufletele şi trupurile voastre în curăţie, neîntinate şi nepângărite. Veniţi, ceia ce-aţ petrecut cu posturi şi cu bdenuiri şi cu cântări, în toată viaţa voastră. Veniţi, ceia ce n-aţ lipsit de la besearecă nici ziua, nici noaptea. Veniţi, ceia ce-aţ lepădat

ceale pămînteşti, de luaţi ceale cereşti. Veniţi, ceia ce, pentru Mine, aţ lăsat părinţii, maicele şi muierile, fiii şi featele, casele şi moşiile, rudeniile şi priatenii. Veniţi, de vă desfătaţi în bunătăţile cerescului Ierusalim. Veniţi, de vedeţi slava Mea, şi vă bucuraţi, şi vă veseliţi, că plata voastră multă iaste în ceriuri. Veniţi, de vedeţi ale cui slugi aţ fostu, şi vă bucuraţi, şi săltaţi, că a voastră iaste împărăţia ceriurilor. Întraţi întru bucuria Domnului vostru, desfătaţi-vă în bunătăţile acealea carele ochiul nu le-au văzut şi ureachea nu le-au auzit şi, întru inima omului n-au intrat. Întraţi în lăcaşurile Părintelui Mieu, unde poftescu îngerii să să pleace, primiţi darurile, şi cununile, şi biruinţele luptărilor voastre, care aţi suferit greul şi arsura zilei şi-aţ dobândit împărăţia ceriurilor, aţ răbdat foamea, şi seatea, şi mâncarea seacă, zăcând la pământ. Desfătaţi-vă, dară, întru slava cea neasămănată şi în bucuria cea nespusă, în curţile raiului, care le-am gătit mai 'nainte voao, priatenilor miei. Odihniţi-vă în lăcaşurile ceale luminoase, şi în desfătarea, şi în bucuria ceaea ce n-are sfârşit. Întraţi în locurile ceale luminoase şi strălucite, şi vă odihniţi de osteneale şi de supărări, şi de ponosluirile voastre, care aţ răbdat pentru mine, Stăpânul vostru. Odihniţi-vă cu sfinţii îngeri, şi cu apostolii, şi prorocii, şi cu toţi sfinţii cei bine plăcuţi den veac. Întraţi în curtea Mea, unde nu iaste dureare, nici scârbă, nici suspinuri, nici lacrămi, ce bucurie veacinică şi viaţă fără moarte. Aceastea daruri dăruiescu Eu celora ce păzescu cuvântul Mieu. Aşa cinstescu eu pre ceia ce Mă cinstescu pre Mine. Aşa mărescu Eu pre ceia ce mă mărescu pre mine. Aşa odihnescu pre ceia ce odihnescu mădulările meale, adecă pre săraci şi neputincioşi. Aşa fericescu pre ceia ce să nevoiescu cu besearecele Meale. Aşa plătescu eu, cu bogăţie şi însutit, în viaţa cea veacinică. Mi-aţ dat puţină pâine şi uscată, luaţi împărăţia ceriurilor. Datu-mi-aţ un ban, luaţi raiul şi desfătarea lui. Datu-mi-aţ haină veache, iată că îmbrac pre voi cu îmbrăcămîntul luminii ceii neapuse. Datu-mi-aţi un păhar de apă, primiţi

apa cea vie a răpaosului. Băgatu-m-aţi supt acoperământul casii voastre, iată, vă dăruiescu voao să fiţi cu sfinţii îngeri. Datu-mi-aţi putrede, luaţi ceale neputrede. Datu-mi-aţi ceale trecătoare, luaţ ceale veacinice. Pu-
116r su-m-aţi la masa voas // tră, luaţi desfătare veacinică. Scosu-m-aţi den lăgătură şi den închisoare, căutatu-m-aţ la boală şi mi-aţ potolit foamea, şi mi-aţ stâmpărat seatea, picioarele mi-aţi spălat şi m-aţi încălzit, când mi-au fost frig, iată, vă dăruiescu şi Eu voao sânul lui Avraam. Datu-mi-aţi lut şi, iată, vă dau voao mărgăritariu. Datu-mi-aţi iarbă, iată, vă dau voao aur, că toate ale Meale sânt cereşti şi neputrede, iară ale voastre toate sânt lut şi iarbă veştejitoare, iară ale Meale sânt lumină, viaţă, bucurie şi odihnă. Cunoscu Eu toate câte mi-aţi făcut, ştiu eu câte aţ scos den gura voastră şi-aţ sărutat sufletul Mieu. Ştiu şi nu uit eu cât m-aţi sălăşluit şi, pentru aceastea toate, câte bunătăţi sânt în ceriu şi câte pre pământ, voao, priatenilor Miei, le dăruiescu în veacii veacilor". Vedeţi, fraţilor, dobânda milosteniei, cunoscutu-i-aţ putearea ei? Aflatu-i-aţi folosinţa ei? Să ne nevoim, dară, toţi, până avem vreame, într-această viaţă trecătoare şi deşartă. După aceaea, va zice Domnul către cei den-a stânga şi nemilostivi, către ceia ce ş-au cheltuit viaţa în fapte reale: „Fost-am flămând şi nu mi-aţi dat să mănânc, însătoşat am fost şi nu m-aţi adăpat, şi cealealalte. De câte ori am venit la uşa voastră de-am cerşut puţină milostenie şi m-aţi întorsu în deşărt. De câte ori am venit la casele voastre, şi-am văzut mease pline de tot binele, şi hrăniaţi curvele ceale ce vă juca, şi pe momearnici, şi Mie nici o bucată de pâine uscată nu mi-aţi dat, căci au doară dentru ale voastre am cerşut? Nu dentru ale voastre, ce dentru ale Meale, carele v-am dat voao, am cerşut şi nu mi-aţi dat să mănânc. De multe ori am venit la casele voastre, în vreame de iarnă tare şi grea, şi-am fost gol şi desculţ şi nici a grăi nu puteam de greul frigului şi a gerului, iară voi m-aţi scos afară, şi m-aţi gonit, şi m-aţi ocărât, şi nici ca pe un câine nu m-aţi socotit. Pentru aceasta, dară, du-

ceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel den'afară, unde iaste viarmele cel neadormit și scrâșnirea dinților, căci că, nu numai că nu m-ați miluit voi, ce, încă, ați oprit și pre ceia ce, de multe ori, au vrut să mă miluiască, zicându-mi că sânt înșălătoriu și mă fac. Și ziceați că săracii sânt furi, căci îi miluiți pre ei? Pre câini îi hrăniiați, caii îi îngrășați, dobitoacele grijiiați și vă era aminte de oi, și de porci, și de măgari, iară mădulările meale, carii sânt săracii și bólnavii, nicicum nu i-aț miluit. Așa, nici voi nu vă veți milui. Dară nu cunoașteți, ticăloșilor, că tot omul, pentru săraci, dobândeaște mântuirea sufletului lui? N-aț cunoscut că pre ei frații Miei i-am chemat? N-ați auzit *Scriptura* ce zice?: 'Că, cela ce miluiaște săracul, împrumutează pre Dumnezeu'. N-ați aflat că judecata iaste nemilostivă celora ce nu miluiescu pre săraci? O, cât striga săracii, frații Miei, plângând și lăcrămând, și suspi-
116v nând și cerea / de la voi milostenie! Și ce cuvânt striga și zicea, ca să vă întoarcă inimile voastre ceale nemilostive și împietrite, ce vă zicea și ce nu vă zicea?: 'Miluiți-ne pentru dragostea lui Hristos, ajutați-ne, dați-ne, făcătorilor de bine, dați milostivilor, dați, priatenii lui Hristos, dați, îndurătorilor, dați iertătorilor'. Și alte mii de cuvinte și chipuri, meșterșuguind, zicea, cealea ce putea și pe pietri să le moaie, și hiarăle ceale sălbatici să le îmblânzească, iară voi v-ați întărit inima voastră și, nu numai că nu i-ați miluit și nu i-ați mângăiat, ce, încă, bătându-i, i-ați gonit dentr-un loc într-altul, atâta cât mulți au murit de foame și de seate și de frig. O, la câți săraci ați făcut strâmbătate? Pre câte văduve ați prădat? Pre câți slabi ați năcăjit? Pre câți ați făcut robi și calici? O, la câți argați ați oprit simbria și, pentru aceastea, în veaci vă veți munci. Nu v-ați învățat de aceale 5 fecioare, că toată fata cea bună, fără milostenie nu iaste nici de un folos? Ca și bucatele fără de sare? Feciorie, de vei zice, veri postu, veri rugă, veri nedormire, veri mâncare seacă, veri foame, veri seate, veri ce-ai zice, fără milostenie nu iaste nimica. Ce voiu, dară, să zic și ce voiu să grăiesc neomeniii voastre? Și voinții voastre cei

reale? Pentru aceasta, dară, cătră toți păcătoșii zic: 'Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veacinic, că, în curtea Mea, om nemilostiv nu întră, nici să învredniceaște raiului Mieu, nici, în lăcașăle cerești, nemilostivul sau vicleanul, vicleanul și hulitoriul nu întră în cămara Mea, curvariul sau preacurvariul, sau sodomleanul nu să va învrednici să șază la masa Mea. Scumpul și neînduratul nu să va sălășlui în lăcașurile ceale veacinice. Răpitoriul și lacomul nu va umbla întru împărăția Mea, furul sau ocărâtoriul nu să va apropia la jărtăvnicul cel de sus, mincinosul, sau clevetnicul, sau bețivul nu va intra în casa Mea, iubitoriul de argint sau prădătoriul nu să va odihni în catapetasma cea cerească, necuratul și curvariul, pângăritul și spurcatul nu va veni întru odihna cea veacinică, trândavul și leaneșul, și somnorosul, sau ucigașul nu va veni la cina mea, mâniosul sau răpștitoriul, sau pizmașul nu să va apropia de cămara mea, bârfealnicul sau măscăriciul nicicum nu va mânea în lăcașălele ceale veacinice, cel fără rușine sau zavisnicul și alții, câți ca aceastea gândesc, n-au moștenire cu mine'. Pentru aceasta, dară, nu vă înșălați, de vreame ce nici unul de aceștia sau altul ce face strâmbătate nu să va învrednici întru împărăția ceriurilor, ce cei îndurători și săraci cu duhul, cei ce plâng, și blânzii, și făcătorii de pace vor întra la împărăția ceriurilor și să vor bucura, și să vor veseli, căci că plata lor iaste multă în ceriu. Iară voi, ca niște nemilostivi și fără omenie, duceți-vă în focul cel de veaci, carele e gătit
117r diavolului și slugilor lui. Precum // n-ați miluit, așa nu vă veți nici milui. Duceți-vă la întunearecul cel denafară, blestemaților și urâților, depărtați-vă, dară, de la Mine, făcătorilor de fărădelegi, și meargeți unde iaste viarmele cel neadormit și unde focul nu să stinge. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților, și să vor duce aceștia în munca veacilor, iară direpții, în viața veacilor". Aceastea, dară, cunoscându-le, fraților, veniți să ne întoarcem den calea noastră cea vicleană, să ne pocăim, să suspinăm, să ne batem pieptul, să ne deșteptăm cei adormiți, leaneșii și

negrijulivii, să ne trezvim, să plângem și să lăcrămăm pentru păcatele noastre. Și, de-am năpăstuit sau de-am răpit cuiva, să întoarcem ce-am luat cu strâmbul, să nu fim osândiți de Domnul, să miluim pre alții, ca să aflăm și noi milă de la Dumnezeu și Mântuitorul nostru, Isus Hristos. Și, veri ce-am avea asupra cuiva, au sărac, au bogat, toate să le iertăm, cu toată inima noastră, precum ne-au poruncit Hristos, ca să nu ne osândim în ziua aceaea, a judecății, ca cei nemilostivi și neiubitori de oameni. Să fim unii cătră alții milostivi, îndurați și blânzi, iubitori de bine, răbdători, iubindu-ne unii cu alții, și ajutorindu-ne, și suferindu-ne unii cu alții, și să ne iertăm unii cu alții, să ne îndireptăm și să ne învățăm unii pre alții, ca să scăpăm și pedeapsa muncilor ce-am zis mai 'nainte. Și, petrecând această viață în iertare de păcate, să dobândim binele de veaci, cu darul și mila Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava și cinstea, împreună cu Părintele, și cu Fiul, și cu Duhul Sfânt, acum și pururea și în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 32 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru boala și doftoria. Blagosloveaște, Părinte

Când cazi în boală grea, omule, să nu te mânii, nici să blastemi, ce-ț adu aminte de trupul cel mult pătimit și sfânt al lui Iov aceluia, de vreame ce, cu adevărat au fostu sfânt și curat, că nici un om n-au putut să sufere pătimirea și rană ca aceaea, ca direptul acela Iov, căci că, pe-ncet, pe-ncet, i s-au mâncat trupul tot de viermi, și-au putrezit, și s-au împuțit atât cât nu putea să mănânce nici un fealiu de bucate. Pentru aceaea, zicea: „O împuțiciune văz mâncarea mea". Și mulțimiia lui Dumnezău, că putea să-l
117v vindece, ce nu / vrea ca să să arate în toată lumea răbdarea lui, ca să o aibă oamenii pildă de mângâiare la primejdiile ce li să întâmplă. Deci, și tu, bólnavule, această mângâiare

să o aibi, pentru că, de pați vreun rău pentru Dumnezău, au de bântuiala oamenilor, au de vicleșugul diavolului, mulțimeaște și nu blestema pre nimenea. Că, în ce chip ceia ce să muncescu pentru Dumnezău, veri cu mucenia, veri cu postul, veri cu curăția, să încununează de la Dumnezău, așa și tu, aceloraș cununi te vei învrednici, de vei răbda supărările ce-ț vin de la oameni. Și, de ți s-ar tâmpla să-ț vie și boală sau și moarte, tu mulțimeaște celuia ce poate să le oprească și nu va, pentru că nici poate fi om bun neștine, fără de direptate, că, de iaste neștine dirept și cade la muncă, sau la boală, sau la pagubă, nu te turbura, ce zi că acest om bun poate fi, că au făcut vreun rău și acum plineaște canonul acela, ca să nu meargă la iad. Și, iarăș, de vezi un om făcând multe răutăți și iaste tot în bine, nu te mira de el, ce zi: „Acest om, ce face atâtea răutăți și nu pate nici o nevoie, poate fi că au făcut, oarecând, vreun bine și, acum, îș ia plata bunătăților aici, ca să n-aibă acolo plata binelui". Că ce om au fost mai păcătos și mai nemulțimitoriu și mai necurat decât vânzătoriul Iuda? Iară, pentru căci s-au căit și-au zis: „Greșiiu, de vânduiu sânge nevinovat", pentru acela cuvânt vru Dumnezău de să dejghină copaciul în care s-au spânzurat și nu muri într-acel ceas, ca doară s-ar pocăi, ce pentru căci căzu ticălosul în deznădăjduire mearse la iad. Atâta iaste de mare și rea oceaiania la cel păcătos. Și, iarăș, să venim la cuvântul nostru, cum că și Lazar cel săracu avea și el, ca un om, vreun păcat. Așijderea, și bogatul acela au fostu făcut vreun bine, într-aceasta zice Avraam bogatului: „Fiule, luatu-ț-ai bunătățile tale în viața ta și Lazar răutățile lui, adecă ai făcut vreun bine, ai luat pentru acela aceastea: avuția, sănătatea, cinstea, desfătarea și putearea. Deci nu mai ai nici o datorie". Pentru aceaea, când vezĭ pe direptul muncindu-se și pedepsindu-se, nu te mira, numai ce zi că Dumnezău va să-l curățască aicea și, de să pedepseaște și mai mult decât sânt păcatele lui, i să face adaogere direptății lui. Și ascultă bine acestu cuvânt, ce voiu să-ț spuiu. Iov era om

dirept, nevinovat, adeverit, bun credincios şi trupul lui să pedepsi aici, ca să ia plata acolo, în ceriu, că grăiaşte Dumnezău cătră dânsul: „Pentru aceasta te-am lăsat să te pedepseşti, ca să te arăţi dirept în lume pentru răbdarea ta". Că au doară pedeapsa sau sfatul cel rău al muierii lui au smintit pre sfântul? Ba, ce, încă, cu mult l-au făcut mai viteaz, atâta cât şi pe muiarea lui o au înfruntat, că mai dragu era să să pedepsască decât să hulească şi să afle mântuire de patimile lui. Iară, acum, mulţi den oameni, când le vine vreo boală sau pagubă, îndată bleastemă, ce durearea şi amarul acela tot îl au, iară de plata răbdării să
118r lipsescu. Ce faci, omule? Pre // făcătoriul tău de bine, pre Dumnezău bleastemi? Nu vezi că te arunci pre tine întru surpare adâncă şi cazi în mare muncă? Nu ştii că diavolul, pentru aceasta, ne aduce pre noi la răutăţi, ca să ne facă să blestemăm, să meargem în iadu? Şi, deaca te veade că bleastemi, adaoge durearea, de o face mai mare, ca să te mânii. Iară, deaca te veade că rabzi vitejaşte şi mulţimeşti lui Dumnezău, îndată fuge de la tine. O, omule, dară căci huleşti? Au doară îţ mai uşurezi ceva durearea? Ba. Ce, încă, mai rău o adaogi. Nu poţi să dormi, junghindu-te durearea? Mulţimeaşte şi dă laudă lui Dumnezău, că, deaca huleşti, goneşti ajutoriul lui Dumnezău de la tine şi pre diavolul îl faci mai tare asupra ta. Iară, când să porneaşte limba ta, fiind obicinuită rău a hulirea, muşcă-o, să să sângereaze mai bine ea decât vei pohti tu, la ziua judecăţii, o picătură de apă, precum au păţit şi bogatul acela, că mai bine iaste să rabzi aicea puţintea dureare, decât să te munceşti acolo în veaci. Deci, când te bolnăveşti greu, iubitule, şi vin la tine priatinii şi cunoscuţii, de te îndeamnă să te vrăjăşti şi să porţi advari, adecă pentru sănătatea ta, foarte să te păzeşti, pentru frica lui Dumnezău. Să nu primeşti sfaturi ca aceastea diavoleşti, ce rabdă pentru Dumnezău şi-ţ vei câştiga ţie cununa mucenicilor, că, în ce chip rabdă mucenicul, ca un viteaz, muncile şi pedeapsele şi nu să închină bozilor, aşa vei fi şi tu mucenicu cu primirea răbdării, adecă, deaca vei goni

pre vrăjitorii cu ocară de la casa ta, atuncea, ceia ce vor auzi, te vor lăuda, zicând: „Ferice de cutare om, că s-au bolnăvit greu şi n-au suferit să să vrăjască", ce-au zis: „Mai bine să moriu decât să-m vânzu curăţia credinţii meale". Deci, de vreame ce atâtea laude are aici omul cel dirept, dară cu cât mai vârtos va lua cununi cu vrednicie de îngerii lui Dumnezău? Deaca vreame ce nu ş-au lăsat dragostea care au avut cătră Hristos, că, de aduce Hristos la mijloc pre ceia ce-au îmbrăcat pre alţii, şi-au dat pâine, şi-au hrănit pre cei flămânzi, şi-i laudă în toată lumea, dară, cu cât mai vârtos va lăuda pre ceia ce rabdă multă boală pentru Dânsul şi, pentru căci au fostu dureare şi cununa va fi mai luminată? Aceastea să cade şi cei sănătoşi să le zică altora, ca să-ş aducă aminte de boala fericitului apostol Timoteiu, că niciodată nu s-au odihnit, de boală îndelungată. Şi, de vreame ce acel sfânt episcop şi a toată lumea dascal, carele şi morţi înviia şi goniia dracii den oameni, au răbdat multe boale, în toată viaţa lui, şi, încă, fiind foarte bólnav, cu cât şi fericitul Pavel, dascalul lui i-au poruncit să bea puţin vin pentru neputinţa lui, n-au vrut nici o doftorie, numai ce au răbdat ca un viteaz acea boală amară, dară noi, pentru ce să nu răbdăm? Ce răspuns vom da la Dumnezău? Că, de să tâmplă să ne vie vreo boală, ne mâniem, şi răpştim, şi alergăm încoace şi încolo, fără răbdare, şi nu ascultăm *Sfânta Scriptură*, care grăiaşte că: „Pre cela ce-l iubeaşte Domnul îl pe-
118v depseaşte". Şi, nu numai că nu / răbdăm, ce, încă, facem vrăji şi farmece drăceşti şi pre Dumnezău, carele poate să ne ajute, îl părăsim. Dară, ce iertăciune vom avea? Cum vom răspunde lui Hristos? Cum ne vom ruga la rugăciunile noastre? Cum vom întra în beseareca, să auzim Sfânta Evanghelie? Sau cu ce mâini vom apuca procovețul, să ne priceştuim cu înfricoşatele taine? Încă, nici altul nu va putea să să roage lui Dumnezău pentru tine, de-ar avea îndrăznire cătră Dumnezău, ca şi Moisi. Au nu auzi ce zice Dumnezău proroculul Ieremiei?: „Nu mă ruga pentru jidovi, că nu te voiu asculta". Mulţi oameni nu să

roagă lui Dumnezeu de avuţie, şi puteare, stăpânire şi deregătorii, ce să roagă să dea şi vrăjmaşilor lor să paţă vreun rău, au vreo pagubă mare, sau să moară rău. Iară, pentru ei, să roagă să le fie blând şi milostiv. Iară vrăjmaşilor lor să fie nemilostiv, carii să asamănă unui om bólnav ce s-ar ruga doftorului să-i dea ierbi, să-i întărească boala lui, iară doftorul nu ascultă pre bólnav, ca, macară de-ar şi plânge şi s-ar văieta, nemică nu-i iaste milă, nu doară că face aceasta pentru neomenia, ce pentru iubirea omenească, ca să nu moară omul. Aceasta fac şi părinţii coconilor celor mici, când cer cuţit sau focu, ei nu le dau, căci că pofta lor îi vatămă, nu le foloseaşte. Pre cel direptu, dară, să cade să-l socotim vreadnic iadului, iară nu împărăţiii ceriurilor, deaca va pofti, la boala lui, vrăji, de vreame ce mai bine iaste să murim în boală decât să ne izbăvim de boală şi să cădem în păgânătate, căci că, de ne vom şi vindeca, de acea dată, de vrăjitori, iară, apoi, mai mult ne vom munci. Auzit-ai de Lazar cel săracu, cum s-au luptat, în toată viaţa lui, cu foamea, şi cu seatea, şi cu striinătatea, până ce-au murit la poarta bogatului, batjocurit şi necăutat de bogatul, şi zăcea el mâncare câinilor, şi atâta era de slăbănog de picioare şi de mâni, şi tot trupul lui putred, cât n-au fostu putându să gonească câinii care veniia, de-i lingea ranele lui. Dară n-au poftit niciodată descântece şi vrăji, nici altă doftorie să să vindece, ce iubiia mai bine să moară într-aceale boale multe şi amară, decât să leapede dragostea lui Dumnezău. Dară, noi, ce iertăciune vom avea de la Dumnezău? Că acela au răbdat atâta nevoie, iară noi, pentru puţine friguri sau dureare de cap, chemăm descântătorii în casele noastre, că mulţi să bolnăvescu, ce încai, nu le lipseaşte mâncarea cea ce le trebuie. Aşijderea, alţii sânt săraci, iară au sănătatea. Iară Lazar, de-ar fi fostu în locu pustiu, să n-aibă cine să-l vază, nu i-ar fi părut rău, dară, zăcând el într-atâţia bogaţi şi de nici unul nu avea căutare, mai mult avea durearea, căci vedea mincinoşii şi ciocoii suindu-se şi pogorându-se în casa bogatului. Şi, încă, noi, de ne bolnăvim, avem pre el pildă, spre mângâiare, dară el nu avea pre nimenea să vază şi, mai vârtos, că au fostu mai 'nainte de Hristos. Dară, încă, acum, că avem atâta cunoştinţă de dumnezăire şi nădejdi bune de înviere, pentru gătite

119[r] bunătăţi, // noi ne aflăm aşa slabi de fire? Ce să râvnim lui Lazar, fraţilor, şi răbdării lui, şi bogaţi şi săraci, mireani şi călugări, înţelepţi şi dascali, adecă sărăcia, pustietatea şi boala cea amară ce-au avut în toată viaţa lui. Că ce iertăciune şi răspuns vom să avem noi? Că şi doftorii cei înţelepţi, când vor să taie ceva carne de la om, sau să scoaţă piatră, sau să sloboază udul, sau alte boale şi patime, une boale ca aceastea mari nu le doftorescu la locu ascuns, ce în mijlocul târgului, ca să-i vază cei mulţi. Şi nu fac aceasta, pentru ca să-i urască, ce ca să înveaţe pre alţii să grijască mai 'nainte de sănătatea lor. Pentru aceasta, dară, când vei vedea pre un om bun şi direpț pătimind de boală, şi chinuindu-se, şi murind în grabă, să zici cătră el: „De n-ar fi înviare şi judecată, n-ar fi lăsat Dumnezău pre cel ce-au păţit atâtea de multe răutăţi pentru el să ia aici reale, ca să meargă într-altă viaţă veacinică". Că ce feal de socoteală iaste, de vreame ce pre cei răi i-au lăsat să aibă multe desfătări într-această viaţă, iară pre cei direpţi i-au lăsat să pătimească cu multe răutăţi. Căci direpț fiind şi chemându-se cu direptate, după cinstea şi vrednicia fieştecăruia plăteaşte, precum ştie El singur Domnul, a căruia e slava, în veaci, amin.

Cuvânt al 33 a celui întru sfinţi părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. În sfânta şi marea zi marţi. Pentru ceale zeace fecioare. Blagosloveaşte, Părinte

Când socotesc, fraţilor, puţina vreame a vieţii noastre, şi cum petrec anii ca roata, şi petreacerea oamenilor cea cu multe osteneale, şi primejdiile lumii şi ale vieţii aceştiia, şi cum cură şi treace acest veac, şi cum sânt toate ca o umbră, şi cum că mărirea aceştii lumi iaste trecătoare, şi

putearea şi stăpânirea pre lesne să strică, şi norocirea şi binele iaste ca o nălucă, şi bogăţia ca un vis, apoi gândescu şi de ziua cea de apoi, şi de graba aceaea a sfârşitului, şi de ceasul acela care va să dea samă fieştecarele pentru faptele lui, şi de Judecătoriul cel nemomit, şi de groaznica aceaea stare, cum să pugoară Judecătoriul de la ceriuri ca fulgerul, cum aleargă puterile ceale cereşti înaintea lui cu turburare mare, cum să găteaşte scaunul cel
119v înfricoşat, cum să învă / luiaşte ceriul ca o hârtie, cum vor să arză toate stihiile de tot şi să vor topi de frică, cum să va cutremura tot pământul aşteptând venirea Judecătoriului, cum vor striga şi vor glăsui trâmbiţele, cum să vor deşchide mormânturile, cum să vor scutura gropile, cum vor sări morţii, ca den somnu, cum lutul cât clipeala ochiului va veni iară în orânduiala lui cea dentâiu, cum să vor întoarce sufletele iară în trupurile lor, cum vor alerga direpţii întru întimpinare, cum va veni mirele la vreame de miază-noapte, cum cei ce vor fi gata vor întra în casa mirelui, cum celor leaneş şi negrijlivi li să va închide uşa mirelui, când le gândescu aceastea toate, în sufletul mieu fericesc pre fecioarele ceale înţeleapte, pre carele, mai 'nainte cu puţin, le-au adus la mijloc Cartea cea dumnezeiască a Scripturilor, că s-au nevoit şi-au ostenit spre patema somnului, că, pentru căci au socotit nesfârşitul veacului celui viitoriu, le-au fost aminte şi-au păzit ceasul venirii, că ş-au adus aminte de împreunarea mirelui şi de venirea lui, că, ispitind cu amăruntul întunearecul nopţii, au purtat griji cu nevoinţe de făcliile lor. Însă, nu ne împiadecă nimic a citi şi sfintele acealea cuvinte: „Asămănatu-s-au, zice, împărăţia ceriului cu zeace fecioare, carele, luându-şi făcliile lor, au ieşit să întimpine pre Mirele". Oare când au ieşit? Când le-au cuprinsu sorocul vieţii au când au ajunsu porunca sfârşitului şi istovul cel de moarte? Când au venit îngerii şi le siliia să le ia sufletele lor? Oare atuncea au ieşit întimpinarea Mirelui? Ba, ce atuncea au ieşit, când s-au lepădat de învăluialele aceştii vieţi, când au început să umble pre

calea cea bună, când au ales să umble pre calea cea strimtă şi cu nevoie, când au iubit, de bună voie, viaţa cea grea, când s-au lepădat de legile nunţii şi nu s-au supus lor, când au urât dulceţile ceale trupeşti, când au ales partea cea bună a neputregiunii şi a fecioriii, când au făgăduit să petreacă viaţa lor cu înţelepciune şi cu curăţie, când au iubit pre Mirele cel bun, când au pohtit frumuseaţea şi podoaba împărăţiii, când s-au dezbrăcat de toată grija aceştii lumi putrede, atuncea au ieşit întimpinarea Mirelui şi-au fost, zice, ceale cinci înţeleapte şi ceale cinci nebune. Şi care iaste cunoaşterea celor înţeleapte? Pentru căci s-au împreunat cu curăţia, adecă cu fecioria şi cu milostenia, împodobit-au fecioria cu faptele ceale bune, cunoscut-au bine că credinţa, fără de fapte, iaste moartă, cunoscut-au că numai o faptă bună nu iaste de ajunsă spre mântuire, că nu poate niciodată vulturul să zboare, să meargă la înălţime mare numai cu o aripă, ş-au adus aminte de glasul Mirelui, care zice: „Milă voiu, iară nu jărtvă şi, iară, aiurilea". Laudă-să mila judecăţii, adecă milostenia biruiaşte
120r direapta judecată a lui Dumnezeu şi-l face // să miluiască pre păcătoşi. Sfătuindu-se, dară, aceastea toate bine şi cum să cade, înţeleaptele ş-au umplut vasele lor de unt-de-lemnu. Carele sânt vasele? Pântecele săracilor, sufletele celor flămânzi au făcut pre săraci hotri de nunta cea sufletească, au gătit şi au luat cu eale cheltuialele îndurărilor şi ale milii. Flămânzii să sătura şi să hrăniia, iară făcliile lor să lumina. Săracii mulţemiia, şi Mirele să veseliia. Milostenia să semăna, şi casa cea de mire, ce nedejduia să o ia, să gătiia, că şi aceaste înţeleapte fecioare striga, grăind cuvântul lui David, care zice: „Gătitu-ne-am şi nu ne-am turburat". Iară ceale nebune, ţiind făcliile lor, să vedea stând departe de Mire, că li să stingea candelele, căci nu avea unt-de-lemnu, căci socotiia să să nevoiască numai cu o faptă bună, adecă să păzască numai fecioria, iară de milostenie n-au grijit. Vai de dânselele! Cum fecioria şi curăţia trupului au câştigat, iară mila spre săraci n-au dobândit! Cum înţelepţia şi fecioria au iubit, iară

iubirea de striini o au urât şi au fugit de ea! Ce va fi, dară, până în sfârşit? Zăbovindu-se Mirele, au dormitat toate fecioarele, însă ceale înţeleapte, fiindu-le candelele pline de unt-de-lemn, au fost adeverite că nu li să vor stinge candelele lor. Iară ceale nebune aştepta vreamea cea de nevoie, adecă sfârşitul vieţii lor. Dară, ce nu zic în scurt? Venit-au ceasul, ajuns-au vreamea, început-au sunetele şi a zice trâmbiţele, stihiile tremura, văzduhul să clătiia, ceriul să cutremura, întărirea să strămuta, stealele să stingea şi cădea, puterile să cutremura, îngerii alerga mai 'nainte şi fulgerele mergea 'nainte. Şi toată lumea avea mare turburare şi cutremur, căci nu vine ziua Judecătoriul, ce la miezul nopţii. Deci, după aceaea, fu strigare şi glas mare, chemând pre toţi spre întimpinare, care glas zicea: „Iată Mirele, ieşiţ întru întimpinarea lui". Deci, ce fu? Să sculară fecioarele, goniră somnul şi-ş luară candilele în mânile lor. Însă candelele celor înţeleapte ardea şi lumina, iară a celor nebune nu să vedea, că candelele celor înţeleapte să adăpa cu untu-de-lemnul milosteniii, iară ale celor nebune să stingea. Lucru de milă era mare şi groaznică nevoie cuprinse pre fămei, că n-avea unde să mai fugă, n-avea primejdia răutăţii aceiia pricină de nici o mângâiare. Atuncea, dară, veniră către ceale înţeleapte, şi cerea de la eale lucrurul carele nu putea să-l ia, şi zicea către eale: „Daţi-ne den untul-de-lemnul vostru, că ni să stingu candelele noastre". Căzutu-s-au mai bine, atuncea, să urmaţi lor şi să nu le rugaţi acum. Căzutu-s-au atuncea, când să ruga ceaea ce vindea untul-de-lemnul, să cumpăraţi. „Daţi-ne, zic, unt-de-lemn". În zadar osteniţi, rugând pre ceale cu minte. O, negrijnicelor şi leaneşe, ajuns-au vreamea să să strice zborul vieţii, s-au trecut neguţătoria
120v lumii. Nu mai iaste de acum vreamea / vânzării şi a cumpărării. Cum, den fapte, să cearcă dovedirea, s-au căzut, dentâiu, să socotiţi această nevoinţă. S-au căzut să aveţi grijă şi nevoinţă pentru această întimpinare. S-au căzut să socotiţi că candile, fără de unt-de-lemn nu pot să lumineaze, nu ziceţi să vă dăm de untu-de-lemnul nostru,

nu să împodobeaşte neştine niciodată, nici să înfrumuseţează cu lucrure striine. Fieştecine, ce-au sămănat, aceaea seaceră. „Daţi-ne noao voi de untul-de-lemnul vostru". Ce ziseră, dară, către eale ceale înţeleapte?: „Să nu cumva să nu ne ajungă, şi noao şi voao, ce vă duceţi mai bine la ceia ce vând şi vă cumpăraţi, măcară de-au rămas şi puţină vreame. Iară, încăş, alergaţi, faceţ osteneală, încă n-au venit Mirele, sârguiţi până a nu să închide porţile, duceţi-vă la cei ce vând şi cumpăraţi". Dară, o, înţeleaptelor, carii sânt aceia ce-l vând? Căci eale nu-i ştiu, de vreame ce nu-s obiciuite să facă neguţătorie ca aceasta? Răspunsără ceale înţeleapte şi ziseră: „Ceia ce şăd la uşile bisearecilor, săracii şi cerşătorii, rândurealele ceale cuvântătoare, carele bine vestesc sufletelor, primăvara cea nevăzută, împăcătorii cei aleşi şi de cinste către Stăpânul, ritorii cei nebiruiţi în ziua judecăţii". Deci, mergând eale să cumpere, veni mirele. (O, mare primejdie şi dureare nevindecată! O, pagubă nemângâiată! O, plângere şi tânguire nemângâiată!). Mergând să cumpere unt-de-lemn, veni Mirele. Au venit bucuria carea aştepta şi nădejduia. Veni lauda direpţilor. Veni lumina la vreame de miază-noapte, şi ieşiră întimpinare ceale înţeleapte, şi întrară cu Mirele în casa nunţii. Înfricoşazu-mă de această privire ce să făcu, mă cutremur de greşala ce să întâmplă fămeilor şi cu totul mă spământez, spuind o primejdie ca aceasta, că doriia să vază casa Mirelui cea groaznică, pentru carea s-au lepădat de veseliile lumii, patimile ş-au oprit, cu pohtele s-au luptat şi le-au biruit. Ce, pentru căci n-au avut unt-de-lemn, au găsit uşile împărăţiii închise şi încuiate, că, deaca au venit, bătea, zicând: „Doamne, Doamne, deşchide-ne noao". Iară Judecătoriul au răspunsu cu groază, denlăuntru, şi au zis către eale: „Adevăr grăiesc voao, nu vă ştiu pre voi". O, mare primejdie şi nenorocire, că şi acest răspunsu amar şi văierat, nu pren vreun înger, ce El singur au răspunsu către eale, ca să-i auză şi glasul lui şi, ispitind, să-i vază faţa lui, să rabde mai multă muncă şi scârbă. „Adevăr, adevăr, zic voao, nu vă ştiu pre voi".

„Nu ne ştii, Stăpânule? Nu ne-am închinat ţie, den naş-
terea maicii noastre? N-am urmat după tine? N-am păzit
den tinereaţele noastre curăţia şi fecioria? Trupul, care
ne-ai zidit, nu l-am păzit nestricat şi curat? Mădulările
noastre nu le-am dat spre patemi? Noi trăgeam nădeajde
să luom cununi de la sfânta şi curata direapta Ta, iară
121r acum ne închiseş // uşile şi zici că nu ne ştii? Pentru ce,
Stăpânule?". „De vreame ce-am flămânzit şi nu mi-aţ dat
să mănânc, însătoşat-am şi nu m-aţi adăpat, striin am fost
şi nu m-aţi priimit în casele voastre, bolnav şi în temniţă
am fost şi n-aţi venit să mă vedeţi şi să mă mângâiaţi. Cu
Scriptura v-am poruncit şi am zis, că cât n-aţi făcut unuia
de aceşti mai micii smeriţi fraţii miei, nici mie n-aţi făcut".
„Deci, Stăpânule, dară în zadar şi în deşărt am răbdat
atâtea osteneale şi nevoia trupului? În deşărt ne-am muncit
pre noi în toate zilele, cu bdenii, toată noaptea? În deşărt
te-am dorit pre tine, pre Mirele cel ceresc şi ne-am păzit
fecioria noastră nesmintită şi nepângărită până în sfârşit?".
„Aşa iaste, zice. Adevărat fecioare sânteţi, dară zeastre
n-aveţi, fecioare sânteţi, ce n-aveţi podoabă de mirease.
Adevărat, păzit-aţi curăţia şi fecioria trupului, ce iubirea
de oameni o aţi rănit cu neomenia şi cu neîndurarea, trupul
vostru iaste neîntinat şi curat, iară chipurile şi faptele
voastre sânt nemilostive şi neîndurate. Podoaba mea nu
iaste a firii, ce a milostivirii. Cade-să, dară, cealea ce
pohtesc şi doresc să să logodească cu mine şi vor să-m fie
mie mirease să aibă şi eale podoabă aseamenea cu mine.
Nu pociu eu să iau mireasă carea să fie potrivă chipurilor
şi faptelor meale, nu voiu pune războiu în casa cea de
pace, duciţi-vă, fugiţi de la mine, în zădar şi în deşărt
supăraţi uşile, că împărăţia mea milostivilor iaste lăcaş.
Acela vine pre lesne cătră mine, carele urmează mi-
lostivirea mea la cei lipsiţi şi săraci, cel ce să face sărac cu
duhul, cel ce-ş pleacă auzul lui spre cei lipsiţi şi săraci,
cela ce socoteaşte primejdiile şi răutăţile vecinului său, ca
şi ale lui, cela ce lăcrămează şi-i pare rău de primejdiile şi
nevoile striinilor, cela ce satură şi umple sufletele lipsiţilor

şi săracilor de tot binele, cela ce au încălzit trupurile celor
goli, cela ce au băgat samă glasurile bolnavilor, cela ce
au mângâiat pre cei slabi de inimă şi pre cei întristaţi cu
cuvinte mângâioase, cela ce au priimit striinii supt aco-
peremântul casii lui, cela ce au şters şi au pierdut
lacrămile văduvelor cu bureatele milosârdiei, cela ce au
iuşurat cu ajutoriul lui greutatea sărăciii. Însă, de aceastea
toate nu vă miraţi şi să le lăudaţi numai cu limba, ce le
urmaţi şi cu fapta, că adeverinţa şi peceatea limbii iaste
mâna, şi aceasta arată întinderea direaptii, adecă, când
râvneaşte cuvintele". Să iubim, dară, pe săraci şi să-i
ocrotim, cât putem, pre fieştecarele. Să auzim glasurile
Stăpânului, că, cunoscând frica, vom scăpa de ispită. Să ne
fie milă de noi, pren săraci, că featele, căci n-au cinstit
iubirea de oameni şi milostenia, pentru aceaea s-au gonit
den casa Mirelui. Ce nădeajde bună au rămas la păcătoşi?
Deaca ocărăscu iubirea de oameni cu neomenia şi, zicând:
„Eu aceastea cătră cei mai slabi, ca să le adeverescu
121v cunoştinţa lor, / nu voiu vătăma nemica pre bărbaţii cei cu
minte şi cu fapte bune, ce, încă, îi voiu face mai
înfierbintaţi şi mai nevoitori spre buna credinţă şi spre
faptele ceale bune". Deci, dară, ia să vedem şi să socotim,
fraţilor, până când stă zborul aceştii lumi, în ce chip vom
neguţători, ca să putem da răspuns bun, atuncea, înaintea
înfricoşatului Judecătoriu. Ia, ni, să arătăm plânsul mai
'nainte până a nu să pune scaunele. Ia, ni, să apucăm,
înaintea venirii Mirelui, să alergăm mai curând noi decât
păcatul, să ajungem şi să apucăm mai 'nainte vreamea cea
orânduită a judecăţii, să slujim şi să îmblânzim pre
Judecătoriul, să nu aşteptăm să stăm la înfricoşata aceaea
judecată, fără de răspuns, să răsipim acum banii, ca să
dezlegăm şi să piardem, atunci, păcatele şi greşalele, să
vorbim în taină cu Judecătoriul, ca să nu ne osândească
înaintea a toată mulţimea. Ia împăcătoriu cătră milos-
tivirea lui pre cel săracu şi, pren el, dăruiaşte pre jude-
cătoriul. Numai cătră acesta să-ţ îndrăzneşti o taină ca
aceasta, pentru el vinde direptatea celor osândiţi. Săracul

ia, iară Judecătoriul iscăleaşte iertăciunea. Cu scrisoare ia şi sparge zapisul, pentru că zice: „Cel ce miluiaşte săracul împrumutează pre Dumnezău", că, ce vei pune acum în mâna săracului, o vei cunoaşte atunce în palma Judecătoriului. Deci, de vom nevoi să scăpăm de judecată, să ne rugăm şi să îmblânzim încă de-aicea pre Judecătoriu cu săracii. Şi, când faci diată la moartea ta, scrie pre hârtie, împreună cu ale rudelor şi ale priatenilor, şi partea sufletului carele va să să ducă. Dă-i lui macară de puţină cheltuială la vreame de nevoie, scrisoarea diatii să aibă şi numele Judecătoriului, să nu <să> lipsască pomenirea săracilor din scrisoarea diatii tale. Fă moartea pricină de bucurie şi nu de întristare. Socoteaşte să nu ieşi, la înfricoşata judecată, fără de împăcătoriu. Satură pântecele celora ce vor să-ţ părtinească. Să facem datoriu pre Ziditoriul şi Judecătoriul nostru, ca să nu ne osândească. Să cumpărăm cu bani acestu bine mare. „Mai bună mărturie ai pre săracu decât pre dragostea mea, zicu, pentru iubirea de oameni. Ştii bine că iubescu pre săraci, dobitoacelor le răsar iarbă şi tuturor dobitoacelor cuvântătoare şi necuvântătoare toate ceale ce le sânt de treabă le dau den destul şi de prisosală. Însă, iarăş, când faci tu milostenie, tinzu şi eu mâna cu săracul şi iau banul. Eu sânt îmbrăcat în lumină, ca într-o haină, iară, numai cât vei îmbrăca tu pre un gol, Eu îndată simţu căldura şi mă încălzescu. Ştii-mă bine că şăz în ceriu cu Tatăl mieu şi, numai cât vei purceade tu către temniţă, ca să vezi pre cei închişi, mă vei afla acolo, şăzând împreună cu cei lipsiţi şi închişi. Şi, de vei alerga către cel bolnav, nu lipsescu de la patul lui, că, în tot locul şi în toată lumea, sânt şi mă aflu, şi ajut celor den nevoi şi den greutăţi. Veri ce vei da săracului, o vei vedea la mine
122r în // mulţindu-se. De vei băga în casa ta pre cel striin şi făr' de casă, şi pre mine mă vei lua, pren el, împreună, lăcuitoriu, aceaste trei lucruri îţ voiu dărui: şi casa îţ voiu păzi, şi avuţia ţi-o voiu adaoge şi lăcaşu în ceriuri îţ voiu găti", de care noi toţi să ne învrednicim, cu darul

şi mila Domnului nostru Isus Hristos, a căruia e slava şi tăria, în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 34 a celui între sfinţi, părintele nostru, Anastasie Sinaitul, a Sfântului Munte Sinaii. Cuvânt la cei adormiţi în Hristos fraţi, care să citeaşte în sâmbăta sufletelor. Blagosloveaşte, Părinte

Ce iaste astăzi aceasta, iubiţilor, de ne-am adunat împreună aşa, cu nevoinţă? Căci ne-au chemat pre noi, fraţii cei către Hristos, de la noi chemaţi. Pentru aceaea, să ne apropiem cu osârdie către cântarea lui Hristos, că ne-au sculat pre noi să facem slavoslovie pre pământ ceia ce facu slavoslovie în ceriuri cu îngerii, şi întind hore, şi masă noao sufletească ne pun, ceia ce-s sătui de desfătarea raiului, ceia ce-s sătui de odihna şi de mângâiarea cea de-acolo, şi lumini ne aprind ceia ce ş-au luminat inimile lor şi au alergat către lumina cea neapusă, pentru că au luat de la noi pre cei preacuvioşi, cei către Hristos preacuvioşi. Mutatu-s-au de la noi ceia ce s-au neguţetorit bine către Dumnezău. Lăsatu-ne-au pre noi săraci şi s-au dus către moşia lor. Lăsat-au putregiunea şi s-au suit către nepu-tregiune. Lipsit-au den lume şi către Hristos au răsărit. Ieşit-au den colibă şi s-au sălăşluit în Ierusalimul cel de sus. Lăsat-au deşărtarea aceştii vieţi ş-au ajuns în fericirea cea de sus. Lăsat-au turburările ceale deşarte şi au călătorit la locurile ceale cu pace. Ieşit-au den iarna şi den furtuna lumii ş-au tras la limanurile lineştii. Lăsat-au umbra cea deşartă a lumii şi au alergat către soarele direptăţii, pentru că, şi când au fostu cu noi, ca cum n-ar fi fostu cu noi. Mintea le era pururea către Dumnezău şi, fiind pre pământ, petreacerea le era la ceriuri. Şi, vieţuind în trup, nu era în trup, pentru că nu avea aicea cetate stătătoare, ce Ierusalimul cel de sus. N-au avut aicea aveare trecătoare, ce avearea cea cerească. Striini şi nemearnici au fostu, ca şi toţi părinţii lor, striini de lume şi de toate lucrurile lumii,

că sufletul lor pururea îl podobiia ceale de sus, cugetând
ceale de sus, socotind ceale de acolo lăcaşuri, şi case, şi
122[v] frumuseaţe, poftind ceatele ceale de sus lau / dele ceale de
sus, praznicele ceale de-acolo, şi bunătăţile ceale veaci-
nice, şi darurile lui Dumnezău către acealea cugeta, către
acealea alerga. Pentru aceaea, le-au şi dobândit. Au oste-
nit. Pentru aceaea, au şi întrat în luminatul lăcaş de vese-
lie. Durutu-ş-au. Pentru aceaea, să şi veselescu. Nu s-au
lenevit. Pentru aceaea, să şi odihnesc. Năzuit-au acolo,
pentru că lucrurile lumii au defăimatu. Ieşit-au den lume
şi au mersu pre calea cea bună şi plăcută lui Dumnezău.
Au ieşit şi s-au dus în oraşul cel sfânt şi veacinic. Ieşit-au
fără veaste ş-au zburat, ca nişte rândureale cu bune gla-
suri. Zburat-au, ca nişte turtureale pustnice şi preacurate.
Despărţitu-s-au de turma noastră, ca nişte miei curaţi.
Mutatu-s-au den staol şi suspină oile. Lăsat-au cuibul
nostru şi-i strigăm, ca nişte pui ai lor mici. Despărţitu-s-au
mădulariul şi să întristează cealealalte mădulări. Lăcră-
măm că ne-am despărţit de adunarea voastră. Suspinăm că
chipurile voastre nu le vedem. Dorim căci aşa, fără veaste,
v-aţ răpit. Tânguim că şi noi, curând, ne vom duce în
tristăciune, aducându-ne aminte de faptele voastre ceale
bune. Cu ochii noştri, în toate părţile, căutăm şi dragostea
voastră necăiuri nu o vedem. Lăcrămăm, căci că şi do-
bitoacele lăcrămează de despărţirea celor de neamul lor.
Tânguimu-ne, că şi boii mugescu, căutând pre soţiile lor.
Şi rândurealele strigă, căci li să răpescu puii lor. Şi mieii
strigă, despărţindu-se de fraţii lor, că voao, de v-au fostu
şi de folos moartea, iară noao ne-aţ făcut mare scârbă.
Mărturisirea voastră s-au făcut la voi dorită, iară noao
ne-aţ făcut multă inimă rea. Sfârşitul vostru v-au fostu
voao dorit, iară noao ne-au fost tânguire. Cinstită-i
înaintea lui Dumnezău moartea cuvioşilor lui, iară
moartea păcătoşilor vicleană. Pentru aceaea, şi zicea
prorocul: „Dirept ce mă tem în ziua vicleană, fărădeleagea
greşalelor meale mă va cuprinde", că vine ceasul şi ziua,
fraţilor, vine şi nu va lipsi, când va lăsa omul toate şi pre

toţi, şi se va duce singur, singurel, gol şi fără de ajutoriu,
fără de soţie şi negata, şi fără de nici o îndrăzneală. De
se va afla în leane în ziua carea nu o ştie şi în ceasul care
nu-l aşteaptă, în câtă vreame să veseleaşte şi strânge, încât
îi iaste bine şi nu grijaşte de sufletul lui, şi vine fără veaste
un ceas şi toate să părăsescu, puţină fierbinteală, şi du-
reare, şi toate întru nemică să socotescu, o noapte adâncă,
şi întunecată, şi cu durori, şi-l duc ca pre un osândit acolo
unde-l iau. Multe osteneale îţ trebuiescu, omule! Mult
ajutoriu şi rugăciuni trebuiescu în ceasul acela a despărţirii
sufletului tău! Mare e atuncea frica şi cutremurul! Mare
iaste taina şi nevoia aceaea! Mare-i treacerea către ceaea
lume, că, de ne trebuiescu povăţuitori, când meargem
dentr-un sat într-altul, cu cât mai vârtos, când ne ducem
în veacul cel netrecut, de unde nu s-au întorsu nime
123[r] de-acolo! Mult ajutoriu, zicu, îţ trebuie într-a // cela ceas.
Singur numai ceasul acela, iară nu alt ceas. Numai singur
un pod şi altă trecătoare n-are, sfârşitul tuturor şi aducerea
tuturor. Grea e trecătoarea, dară toţi, pren ea, vom să
treacem. Strimtă şi necăjită e calea, dară toţi, pren ea vom
să meargem. Amar şi rău e păharul, dară toţi acesta vom
să bem, iară nu altul. Mare şi nepovestită e taina morţii, şi
nimenea nu poate să ni-o spuie, că înfricoşate şi groaznice
sânt acealea carele veade atuncea sufletul, dară nimeni
den noi aceastea le poate şti, fără cât aceia care să duc mai
'nainte. Au nu vezi, spune-mi, când şădem aproape de
fraţii cei ce să săvârşăsc şi trag de moarte, ce îngroziri
vedem atuncea făcându-se? Cum să cutremură şi suspină?
Cum asudă, reace şi amar, ca şi secerătorii la ţarină? Cum
îş întorc ochii încoace şi încolo? Cum unii scrâşnesc în
dinţi şi să cutremură, cum tremură şi-ş zmulg părul? Cum
să scoală den pat şi, vrând să fugă, nu pot? Căci că văd
cealea ce niciodată nu le-au văzut, şi aud cealea ce nicio-
dată nu le-au auzit, şi pătimesc cealea ce nici odinioară nu
le-au pătimit. Caută pre izbăvitoriul şi nimemea nu e să-i
izbăvească, caută soţie şi nimenea nu să află, să roagă şi
nimenea nu îndrăzneaşte. Pre carii, văzându-i, noi alergăm

și plângem și, ținându-i de mânile lor, îi sărutăm și-i udăm cu lacrămi, și ștergem sudorile feații lor, și le sărutăm ochii, și limba, fiind aprinsă, o stâmpărăm cu apă, și ne apropiem urechile noastre să auzim un cuvânt al lor cât de mic, apoi îi întrebăm zicând: „Cum te simți pre tine, frate? Nu te teame, că bun iaste Dumnezeu". Aceastea zicând cătră ei, ne udăm pieptul cu lacrămi, și ne arde inima și, când zicem aceastea, nu iaste atuncea la noi pohtă rea, nici grijă de bani și de mâncări, ce, văzând marea minune a morții, tremurăm și clătim cu capetele și, lăcrămându-ne ochii, ne jălcuim pre noi, zicând: „Amar, amar, noao". Când de cătră noi îș ia ziua bună cel ce să duce, zicând: „Fiți sănătoș, fraților miei buni, fiți sănătoș, și vă sculaț într-acest ceas, de vă rugați pentru mine, că cale lungă am a face, pre carea niciodată n-am umblat, și în oraș striin, unde nimenea nu mă cunoaște, și în țară înfricoșată, de unde nimenea nu s-au întors. Rămâneț sănătoș, dară, iubiților frați și priateni, că eu de acum nu mai sânt priaten, ce striin. Rămâneți sănătoș, soțiile meale, că de acum nu-m mai sânteți soții, ce plângere. Mântuiți-vă toți și veniți de ne ajungeț, că vă așteptăm acolo să veniți, că eu de acum n-oi mai veni cătră voi, ce am văzut, am văzut și, cum am lucrat, am dobândit. Ducu-mă și nu cunosc unde merg. Acolo, ce bine am făcut, acela mă va și întimpina. Ver ce am strâns pre pământ, aceaea mi-e folosul. De am miluit pre cineva, într-acest ceas mă voiu
123v milui. De am acoperit pre cineva, acum / mă voiu acoperi, că greu și amar iaste ceasul acesta al despărțirii sufletului mieu, mai mult decât toate ceasurile, că m-am răpit negata. Întunecată îm iaste mie noaptea aceasta, că fără de rod m-am tăiat, greu îm iaste răspunsul, dară n-am. Ce mă rog, lăcrămați pentru mine, iertați și vă rugați cătră Domnul, ca să aflu acolo puțină răsuflare, ca să iau acolo puțină milă, că mult am greșit. Și, ce-m aprindeți lumânări, fraților, că eu nu mi-am aprins făclia sufletului mieu! Ce mă îmbrăcați cu haine luminoase, că n-am pre mine haină de nuntă! Și, ce-m spălați trupul cu apă, că eu

nu m-am spălat pre mine cu apa lacrămilor! Ce mă îngropați în mormânturi cu prea cuvioșii, a cărora viață și faptă n-am lucrat! Vai de mine, cum m-am înșălat pre mine și m-am batjocorit, zicând: 'Până sânt tânăr, să mă desfătez în veselia lumii, să-m odihnesc trupul și, pre urmă, mă voiu pocăi, că Dumnezeu, fiind milostiv adevărat, îm va face iertăciune'. Aceastea gândind eu, în toate zilele, mi-am cheltuit viața în răutate. Auziiam învățătură și nu o socoteam, ce le luam spre râs, auzeam Scripturile și, ca cum nu le auziam, făceam. Auziam pentru judecată și pentru moarte și, ca un fără moarte și veacinic, nu băgam în samă. Și, iată, acum, negata sânt luat și nimenea nu e să-mi ajute. Iată, nepocăit m-au ajunsu și nimenea nu e să mă scoață. Iată, mă rog și nimenea nu mă ascultă. Iată, mă osândesc și n-are cine mă izbăvi. Direaptă e judecata lui Dumnezeu. De câte ori am făgăduit să mă pocăiesc, și, iarăș, mai rău am lucrat. De câte ori m-au miluit, și eu tot îl mâniam". Aceastea, de multe ori zicând cătră noi cel ce să săvârșaște, fără veaste i să leagă limba lui, ochii i să schimbă și-i piare mintea, și i să opreaște glasul, când vor veni puterile stăpânești, când vor sosi oștile ceale înfricoșate și vor chema sufletul den trup. Când slugile ceale ce nu ascultă rugăciune vor aduce cu sila la judecată, căutând la ei ticălosul om, ver împărat ar fi, veri putearnic și tiran, au putearnic lumii, tot cu totul tremură, ca o frunză, de vânt, cu totul să scutură și să spăimântează, văzând puteri groaznice și chipuri striine și tari, văzând obraze cu groază și posomorâte, văzând orânduială carea niciodată n-au văzut. Și, cugetând întru sine, zice: „Blagoslovitu e cel Singur, fără de moarte, și veacinic Împărat. Ce iaste cătră aceaste împărății? Împărăția lumii. Ce iaste putearea oamenilor cea deșartă și fără omenie? Iată, cu adevărat, oștile ceale cerești. Iată, chipuri înfricoșate ale celui singur înfricoșat. Iată, slugi tari a celui singur tare Dumnezeu". Și aceastea văzând numai cel ce atuncea să duce, spre noi nu mai caută, ce spre puterile ceale ce-l strigă caută și să spăimântează.

Poate fi și niscari rugăciuni, șoptind atuncea. Precum îi va
124r putea limba, // să roagă lor, den care cuvinte și seamne, de multe ori, ceia ce stăm împrejur cunoaștem că veade puterile ceale stăpânești și, pre toți cuprinzându-ne frică, ne spăimântăm și, unul spre altul făcând seamne, zicem: „Așăzați-vă, așăzați-vă, nu turburați bolnavul". Tăceți și luați aminte, și nu supărați pre acesta ce zace, tăceți și nu grăiți, ca să nu-i faceți gâlceavă, nu plângeți, ca să nu-l smintiți. Rugați-vă, ca să-i iasă sufletul lui cu pace. Rugați-vă, ca să meargă în loc de odihnă. Rugați-vă, ca să aibă îngeri milostivi, cădeți cu rugăciune, ca să afle blând pre Stăpânul, tămâiați miros bun, că venirea cea îngerească au văzut. Rugați-vă, că la mare trudă să află acum. Luați aminte, că și voi aveți a păți aceasta cu toți. Și taina aceasta nu o uitați, și vă fie grijă de ceasul acesta, că ce iaste omul? Nimica. Viarme, cenușă, umbră și vis. Iată, trecu și să duse, conteni și tăcu. Cel mare și viteaz, cel tiran și silnic, cel înalt și spre toți groaznic zace ca o oaie. Iată, să duse și să trecu cel ce fu arătat, ca și un nearătat, cel născut ca și nenăscut, cel mult decât mulți să făcu ca nimenea, cel ce lega să legă și iată că-l duc, într-aceaea zi vor peri toate gândurile lui. Atuncea, luondu îngerii sufletul, prin văzduh se vor duce, unde stau începăturile și puterile. Și biruitorii lumii ai puterilor celor împotrivnici, pârâșii noștri cei amară, vameșii și logofeții cei năprasnici și purtătorii cei de cuvinte în văzduh, întimpinând, și scriind, și cercetând, vor aduce păcatele omului și zapisele ceale den tinereațe și den bătrâneațe, ceale cu voie și fără voie, ceale prin fapte, și prin cuvinte, și prin gânduri. Multă e frica și cutremurul ticălosului suflet! Nepovestită e nevoia carea o are, atuncea, de mulțimea vrăjmașilor lui, țiindu-l, și năpăstuindu-l, și oprindu-l, ca să nu să suie cătră ceriuri, ca să nu să sălășluiască la lumină și în orașul celor vii! Însă, sufletul să poartă de sfinții îngeri, iară noi, trupul cel mort grijindu-l și scoțindu-l ca pre un striin din casa lui, atuncea, de grabă îl ducem la groapă și acolo vedem altă taină mare și groaznică, văzând pre morți, pre

împărați, pe proști și pre tirani, și pre slugi, pre toți făcuți lut, ca niște pulbere și împuțiciune, ca o putregiune și ca un viarme. Precum e arapul cel negru, așa e și cel frumos. Cum cel tânăr, așa și cel bătrân. Precum cel slăbănog, așa și cel tare. Și toți praf făcuți, pentru că pământ sânt și în pământ să duc, pre carii, de multe ori, îi vedem zăcând în gropi și-i arătăm unii altora cu deagetul, zicând: „Ia, vezi, cutare și cutare, acesta iaste cutare împărat, și acesta iaste cutare tiranu, și acesta iaste cutare voevod, acesta e nepotul cutăruia, și aceasta e fata cutăruia, aceasta e fata cea ce era vestită oarecând, și acesta e voinicul cel ce era împodobit oarecând?". Aceastea, de multe ori, le zicem la
124v mormân / turi, cu suspini, și lăcrămăm, și vedem această taină mare, că toată vârsta acolo să topeaște, tot ochiul acolo să stinge, toată gura cea cu glas bun acolo să astupă, toată limba cea reapede acolo tace, toată frumuseațea vârstii acolo să veștezeaște, toată stăpânirea diregătorilor acolo încetează, acolo s-au ostoit toată osteneala cea deșartă. Și truda oamenilor grăim și nime nu e să ia aminte. Pre nume strigăm pre cei adormiți, zicând: „Unde v-aț dus, frații noștri, și cum vă aflați? Dați-ne noao glas, precum grăiați odinioară, voi, cei dentru noi carii aț lăsat lumea! Șezut-au sufletul în locul lui, precum i să cădea, după tocmeala și învrednicia lui! Deci, pulberea aceasta ce zace în groapă înaintea ochilor noștri, această împuțiciune, și oasele, și trupurile sânt ale tinerilor și ale tinerealelor acelora ce iubeați oarecând? Acesta e trupul carele îl îmbrățișați și nestâmpărat îl sărutați? Împuțiciunea aceasta iaste obrazul acela care, ziua și noaptea, fără sațiu, îl sărutați? Această materie întinată iaste trupul acela care îmbrățișați și păcătuiați? Pentru aceasta căutați cu de-adinsul și credeați ceia ce sânteți în trup și-ntr-această viață deșartă? Aduceți-vă aminte, când lăsați muierile voastre în pat și vă împreunați cu curvele, când vă tăvăliți întru împuțiciune, cunoașteți că mădularile toate, care sărutați, scârnă și împuțiciune sărutați? Cunoașteți că, când să aprinde pofta spre aceastea, viarme și putregiune poftiți? Nu vă înșelați,

o, tinerilor şi tinerealelor, carii sânteţi fără minte spre frumuseaţea cea deşartă a tinereaţelor, pentru că, precum vedeţi pre aceştia putrezi şi morţi, şi noi, oarecând, în lume ne-am trufit, şi ne-am împodobit, şi cu mirosuri ne-am uns, ş-am iubit, şi ne-am bucurat, şi ne-am desfătat, şi, acum, precum vedeţi, au ajuns toate ca nişte tină şi împuţiciune. Pentru aceaea, nu vă rătăciţi, ce vă învăţăţi de la noi, carii am apucat mai 'nainte de zăcem în gropi, învăţaţi-vă, şi vă înţelepţiţi, şi creadeţ că iaste în iadu judecată şi muncă nesfârşită, iaste întunearec neluminat, şi matca focului, şi viarmele cel neadormit, iaste plângere neîncetată şi scrâşnirea dinţilor neostoită, iaste scârbă nelecuită şi nefăţarnică judecată, şi sânt slugi fără de milă, şi tânguire amară şi veacinică". Aceastea, fraţilor, ne învaţă pre noi ceia ce s-au dus acolo mai 'nainte, şi nu prin cuvinte, ce pren fapte, precum şi noi, aducându-ne aminte, ne era seate, ca de nişte apă amară, să aflăm ceva, sau să auzim, sau să cunoaştem. Oare unde sânt sufletele acelora, sus sau jos? Au oare, acum, vădu-ne ei pre noi, sau oare împreuna-ne-vom acolo cu ei, sau cunoaşte-i-vom? Ce nimeni nu le ştie aceastea, că nimeni nu s-au întorsu de-acolo, să ne spuie pentru acei, de-acolo unde sânt, ce le-au zidit aceastea Dumnezău de către noi şi le-au ascuns, până când vom mearge şi noi şi vom dobândi aceale de-acolo, când se vor scula den morţi toţi, şi vom sta

125r înainte, şi ne vom mărturisi, şi vom da răs // puns la acel mare şi nepovestit divan, când va veni Judecătoriul cel înfricoşat, den ceriu, să judece toată lumea, de la răsărit până la apus, când vor zice glasurile aceale groaznice ale trâmbiţelor, când toată lumea, de frică şi de groază, se va clăti şi se va cutremura, când se vor deşchide mormânturile şi toate trupurile se vor scula despoiate şi goale, când se va astupa toată gura şi toată limba se va cerceta, când va cura râul cel de focu pre denaintea Judecătoriului, pentru carele zice Daniil: „Vedeam, până când să puseră scaunele, şi şăzu cel vechiu de zile, scaunul lui pară de focu, roadele lui focu arzând, râu de focu cura pe denaintea lui, mii de mii îi slujiia lui şi întunearece de întunearece îi dvoriia lui, judecata şăzu şi cărţile să deşchiseră". Aceaea iaste ziua şi ceasul pentru carea zice David: „Pentru ce mă tem în ziua cea vicleană, fărădeleagea greşalelor meale mă vor încungiura". Pre-aceaea zi au blestemat Iov, zicând: „Să bleasteme pre ea cel ce bleastemă pre ziua aceaea, cel ce va să să lupte cu hiara cea mare, cu diavolul". Pentru aceaea zi, şi alt proroc zice: „Iată, zi vine, zice Domnul, şi cine va răbda ziua carea va veni, când va veni Dumnezău aieve, Dumnezăul nostru, şi nu va tăcea, şi împrejurul lui furtună groaznică, chema-va ceriul de sus şi pământul, ca să judece nărodul lui, şi tot trupul la acea înfricoşată judecată, unde nu iaste micu sau mare, slugă şi slobod, unde nu iaste împărat sau supus, ce toţi, într-un chip osândiţi, toţi legaţi, toţi goli şi despuiaţi, tremurând, plângând, nevoindu-se şi având grijă fieştecare ce va zice sau ce va răspunde către Judecătoriu pentru realele ce-au făcut". Unde iaste acolo trufia împăraţilor? Unde iaste lauda tiranilor? Unde iaste mândria celor fără minte? Unde-i răutatea tinereaţelor? Unde-i podoaba hainelor? Unde-s slugile cealea ce aleargă şi dvorescu? Unde e aurul şi argintul? Unde-s caii cei cu rafturi de aur? Unde-s mirosurile şi afumările ceale pierdute? Unde-s ospeaţele ceale ce facu ziua şi noaptea? Unde-s ceia ce beau vinul cu jocuri şi cu tâmpene, iară de Dumnezău şi de săraci nu bagă samă? Nici una de-aceastea nu e acolo, ce amaru vaiet! Nu iaste acolo a să îmbogăţirea, ce a să îngrozi şi a să cutremura. Nu iaste acolo bună petrecanie, ce răspundere. Nu iaste acolo podoabă, ce mare întunecare. Nu e acolo a jucarea, ce a plângerea. Nu iaste acolo trufia tinereaţelor, ce izgonire la iad. Nu încape acolo, într-acela ceas înfricoşat, rugăciune, ce direaptă şi cu socoteală plată. De-ai făcut aicea săracilor milă, bune mărturii sânt la Hristos şi rugători pentru tine săracii cei miluiţi de tine, lipsiţii şi văduvele, streinii şi orbii, şi neputincioşii, cei din pustie şi de-nchisori, şi den izgoniri. Mari ajutori îţ vor fi aceştia atuncea, arătând lui Hristos

câte le-ai dat lor, cealea ce i-ai acoperit pre ei, şi i-ai hrănit, şi i-ai odihnit, ca pre nişte fraţi ce sânt a lui Hristos.
125v Că, de vreame ce / un frate de împărat i să poate, de multe ori, să roage pre frate-său, împăratul, cu cât mai vârtos, când se va ruga mulţime de fraţi? Şi, cum că-i numeaşte fraţi Hristos pre săraci, acolo la înfricoşata zi a judecăţii, ascultă pre Dânsul, zicând cătră ceia ce stau acolo de-a direapta lui: „Încât aţ făcut, acolo, fraţilor miei acestora?“, arătând cu deagetul pre săracii carii vor şădea acolo la picioarele lui. Oare cine va fi vreadnic şi fericit în ceasul acela, când toţi îngerii şi oamenii vor tremura, iară ei să să numească fraţi lui Hristos? De câte avuţii, de câte cununi, de câtă bogăţie iaste mai'nalt un glas ca acesta? Oare carii sânt aceia carii fericim pre ei? Carii, la înfricoşatul acela ceas al judecăţii, vor veni cu îndrăznire şi cu cutezare, făr' de frică, şi vor cunoaşte pre Hristos, ca pre un Părinte adevărat al lor, şi vor şti bine că-i va primi, ca pre nişte fii şi priateni ai lui, căci i-au slujit lui cu credinţă ş-au păzit toate poruncile lui? Cine va fi, oare, acel de trei ori fericit, pre carele, şăzând Hristos în scaunul lui şi văzându-l venind cătră El, îl va primi şi-l va întimpina cu faţă blândă, şi cu ochi veaseli, şi cu îndrăznire drăgăstoasă, şi, ca pre un fiu şi priaten, ce vine de multă vreame den streini, aşa îl va săruta, şi aceastea va zice cătră el?: „Priaten bun şi credincios, bine-ai venit, hrănitoriul mieu, primitoriul mieu, acoperitoriul mieu. Mulţumesc voinţii şi îndurării tale. Nu uitu dragostea ta. Ţii minte cât bine mi-ai făcut? Ştii cum m-ai odihnit în casa ta?“. Şi, apoi, ţiindu-l Hristos de mână, înaintea a tot zborul acela, înaintea îngerilor ş-a arhanghelilor, şi a toată începătura şi volnicia prorocilor şi apostolilor, a preacuvioşilor şi a direpţilor, şi, puindu-l pre el în mijloc, îl va mărturisi, zicând cătră toţi pentru el, arătând cu deagetul: „Acestu om m-au văzut oarecând flămând şi m-au hrănit, însetoşat şi m-au adăpat, friguros şi m-au acoperit, striin şi m-au primit, bolnav m-au văzut şi m-au luat, de m-au dus în casa lui, picioarele şi mânile mi-au spălat, şi, în patul lui, cu tot sufletul m-au odihnit,

la nevoie m-au văzut şi m-au izbăvit, în temniţe m-au aflat şi m-au răscumpărat. Pentru aceaea, şi eu îi zic lui: ‘Slugă bună şi credincioasă, de vreame ce fuseşi în puţin credincios, spre multe te voiu pune. Întră în bucuria Domnului tău. Veseleaşte-te în desfătarea raiului mieu. Întră în viaţa cea veacinică’“. Şi, nu numai aceastea va zice Hristos celora ce i-au plăcut lui, ce-i va pune, de vor şi şedea şi, apropiindu-se, le va şi sluji. Deci, dară, ca şi noi să dobândim o cinste ca aceaea, şi glas şi slavă, ia, ni, să grăbim să nu rămânem afară. Ia, ni, să sârguim, iubiţilor, să apucăm înainte, să lăsăm leanea cea deşartă, să lepădăm nădejdile ceale mincinoase, să nu ne mai înşălăm, să ne batjocurească vicleanul. Să nu ne arunce pre noi gândul cel amăgitoriu, până mâine şi poimâne, căci că mulţi, multe
126r sfătuindu-se, n-au ajuns până a doua zi, ce s-au răpit // fără veaste, ca o păsăruică de uliu, şi ca mielul de lup, şi ca cel robit de tâlhari, neputând nici să grăiască nemica, nici să facă ceva diată. Unii, culcându-se de cu sară sănătoşi, până dimineaţă n-au ajuns, alţii, şezând la mease, acolea le-au ieşit sufletul, alţii, iară, mergând pe cale, îndată au murit, alţii, fiind la baie, baia le-au fostu îngroparea, alţii, fiind de nuntă gătiţi, fără veaste s-au răpit. Şi acealeaşi haine le-au fost şi de nuntă şi de moarte, şi le-au fostu cântăreţii plângători şi jucătorii tânguitori. Şi acestea toate le-am văzut şi le-am cunoscut. Şi, încă, mai rea iaste aceasta, că, de bună voia noastră, şi cu mintea păcătuim şi ne înşălăm. Pentru aceasta nu avem nici o dragoste, nici o iertăciune de la Dumnezău, că nu ne înşălăm pren necunoştinţă, ce pren cunoştinţă, că auzim *Sfintele Scripturi* lăudând cealea ce să facu şi noi nu le facem. Ce vă rog, dară, să nu fim numai ascultători învăţăturii, ce şi făcători, că, de are neştine obiceaiu rău de curvie şi, după ascultarea învăţăturii, îl va părăsi, acela cu adevărat iaste ascultătoriu cuvântului. Oricine se va omili cuvintelor acestora şi se va face milostiv şi îndurătoriu, acela iaste bun ascultătoriu. Să facem, dară, şi noi aşa, ca să nu ne fie noao învăţătura aceasta de osândă, căci auzim şi nu facem,

pentru că, de nu te poate înțelepți moartea fratelui tău, niminea nu te va înțelepți. Deaca nu te vei pocăi când vezi mortul, dară când te vei întoarce? Și, de nu te vei umili dentru aceaste învățături, niciodată nu te vei lăsa de păcate. Aceasta masă, dară, iubiților frați, den dumnezeieștile cuvinte ne-au pus noao frații noștri carii s-au dus mai 'nainte cătră Hristos, aceastea bucate făcătoare de viață ne-au gătit, acest vin ne-au mescut, această veselie și mântuire ne-au dăruit, ca aceastea să cugetăm, și ziua, și noaptea, și în tot ceasul, în besearecă, și în casă, și în târg, și întru așternuturi, și la baie, și la închisori, și la desfătări, și la adunări, ca să putem scăpa de ficleana leane, și să ne întoarcem sufletele noastre cătră pocăință și, măcară de acum înainte, să ne părăsim de păcatele noastre și pre Stăpânul să-l rugăm, și împărăția ceriurilor să dobândim, cu darul și cu mila Domnului nostru Isus Hristos, că lui să cuvine toată slava, cinstea și închináciunea, acum și pururea și în veacii veacilor, amin. /

126v **Cuvânt al 35 a celui întru sfinți părintele nostru, a lui Ioan Zlatoust. Pentru mincinoșii proroci, și cei fără Dumnezeu eretici, și de seamnele sfârșitului veacului acestuia. Blagoslovește, Părinte. S-au zis când au vrut să să despărță sufletul de trup**

Duios iaste cuvântul, pentru că, precum mi s-au arătat, iaste și desăvârșit. Iară, iaste plin de multă bucurie. Duios iaste, căci că, de acum, nu voiu mai grăi cătră voi. Iară, plin de toată bucuria iaste, căci că mi-au sosit vreamea să mă premenescu den lumea aceasta și să fiu cu Hristos. Și, în ce chip au zis Domnul: „Că de acum nu voiu mai grăi cătră voi", așa zic și eu acum, cu duioasă inimă, pentru mincinoșii proroci, și dascalii cei mincinoși, și de cei fără Dumnezeu eretici, pentru carii zicea și apostolul: „Că oamenii cei vicleani și vrăjitori vor procopsi spre rău, rătăcind și rătăcindu-se", pentru carii și eu, de multe ori,

v-am învățat și multe cuvinte am făcut cu darul lui Hristos, precum știți și voi, o, iubitori de Dumnezeu. Și, mai în toate vorbele meale vă aduceam aminte pentru aceștia, de veți fi ținând minte cealea ce am zis ieri, iară știu că le țineț minte și, mai vârtos, câți sânt iubitori de osteneale, și iubitori de Hristos, și le sânt dragi cărțile, că celuia ce-i sânt dragi cărțile, adevărat i să cade să să chiame și de Hristos iubitoriu, după cuvântul cel dumnezeiesc ce zice: „Cela ce mă iubeaște pre mine și cuvintele meale păzeaște iubise-va de Părintele mieu. Cel ce mă iubeaște pre mine în leagea mea să va nevoi, ziua și noaptea, adecă în Evanghelie". Și, într-alte scripturi, unul ca acela are pururea nepărăsită pomenirea de Dumnezeu în inima lui, așteptându-l pre el den ceriuri, și pururea păzeaște ceasul venirii lui, și ține pururea în mânile lui sfintele cărți, și nu uită niciodată aceale sfinte cărți și înfricoșate, întru carele iaste scris, cum că au șăzut la judecată și cărțile s-au deșchis. Vezi cât folos iaste să cerceteaze neștine scripturile, precum ați auzit și de alte multe dăți? Ce iaste, dară, aceasta ce vă zic? Că nimic ceva n-au lăsat, nici au tăcut de ceale ce-s de folos noao *Sfânta Scriptură*, ce petutindinea strigă pren proroci și apostoli, și pren singurul Stăpânitoriul tuturor, dându-ne veaste mai 'nainte și păzindu-ne pre toți, ca o maică duioasă de coconii ei. Mărturiseaște mai 'nainte și pome-
127r neaște // și pentru ceale trecute, și pentru ceale viitoare, și nimica trecând de ceale ce ni-s de folos, precum am mai zis. Și aceasta nu să le grăiască acoperit ceva sau cu taină, ce strigând și glăsuind petutindinea, cu multă trudă, și pren leage, și pren proroci, și pren apostoli, și pren singur Stăpânul tuturor. Și, pren Isaia, prorocul zice: „Strigă cu tărie, și nu cruța, și, ca trâmbița înalță glasul tău". Și, iarăș, zice: „Pre munte înaltu te suie cela ce vestești de Sion". Și, mai 'nainte zice: „Înălțați și nu vă teamereți". Și David zice: „Ostenit-am strigând, uscatu-mi-s-au gâtlejul". Și Ioan Bogoslov, la săbornica lui Epistolie, zice: „Socotiți-vă pre voi, ca să nu piardeți

cealea ce ați lucrat, că mulți înșălători au ieșit în lume". Iară Pavel au zis: „Căutați cum cu amăruntul umblați". Și Domnul zice: „Eu fățiș am grăit lumii și întru ascuns n-am grăit nimica". Și, într-alt loc, zice Evanghelistul de Domnul că sta Isus și striga, zicând: „De însetoșază cineva, vie cătră mine și să bea". Vezi câtă nevoință, câtă osârdie, cum strigă *Dumnezeiasca Scriptură* și nimeni nu e să priceapă? Și, iarăș, fericitul Pavel au zis: „Păziți-vă de câini, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păziți-vă de tăiare (adecă de eresuri). Căutați cum umblați, că zilele sânt vicleane și multe ca aceastea sânt în Dumnezeieștile Scripturi ale *Testamentului celui Vechiu și celui Nou*, care strigă și ne deșteaptă pre noi den leanea noastră, iară noi facem tot împotrivă", precum zice Domnul, pren Isaia prorocul: „Că, cu urechile lor, greu au auzit și ochii lor i-au adormit". O, câte și ce fealiuri de scripturi auzim și nu le punem în mintea noastră! Pentru aceaea, și fără de răspuns ne vom afla în ziua cercetării, când va veni să lumineaze ceale ascunse ale întunearecului, și să vădească sfaturile inimilor, când va șădea judecata și să vor deșchide cărțile, de carele acum nu băgăm samă, nici le ascultăm, căci că toți, noi, umblăm pre cale rătăcită și calea cea dreaptă și adevărată o am lăsat, și ne-am făcut, ca și de'nceput, când nu ne stăpâneai pre noi, Doamne, precum, zice prorocul. Și, adevărat, la noi s-au plinit prorocia lui David, ce zice: „Și s-au amestecat cu limbile și au învățat faptele lor". Pentru aceasta sântem de tot smeriți, în tot pământul, pentru păcatele noastre, și la noi au ajuns sfârșitul veacului, precum scrie: „Făcutu-s-au și păstorii lupi, și oile zdrobite, și foametea la uși, nu foamete de pâine și seate de apă, ce foamete de auzirea cuvântului lui Dumnezeu". Niciunul, dară, ce nădăjduiaște spre Domnul, să nu să deznedăjduiască și nu vă întristați, văzând mai 'nainte și privind pre cela ce au zis: „Că cu voi sânt". Aveț, dară, nedeajde că nu va flămânzi Domnul sufletele dirепților. Pentru această foamete zice Dum-
127v nezeu, pren prorocul: „Și va fi în zilele acealea. Voiu /

aduce foamete pre pământ, nu foamete de pâine și seate de apă, ce foamete de auzirea cuvântului lui Dumnezeu și a grăi fățiș". Și, alergând de la răsărit până la apus, vor cerca cuvântul Domnului și nu vor afla. Vezi că nu zice pentru foametea pâinii, ce pentru cuvântul lui Dumnezeu? O, foamete rea și stricătoare de suflet, și vătămătoare! O, foamete, pricina muncilor de veaci! Această foamete iaste pricina tuturor faptelor celor reale. Această foamete izvodeaște toate răutățile. Pre această foamete, văzându-o mai 'nainte prorocul David că vine, să ruga lui Dumnezeu zicând: „Dumnezeul mieu, nu tăcea de cătră mine". Încă, și pentru toți cei nevoitori și credincioși au prorocit, zicând: „Și-i va hrăni pre ei în foamete". Și, într-alt loc, zice: „Și, în zilele de foamete, să vor sătura". Și, iarăș, milostiv și îndurătoriu iaste Domnul. „Hrană au dat celor ce să tem de el", aceastea au zis David. Pentru aceaea cercetează scripturile, că nu flămânzesc niciodată. Să cercetăm scripturile, fraților, ca să nu flămânzim, când va veni foametea cea stricătoare de suflete, să le cercetăm, ca să nu ne înșălăm și să ne clătească tot vântul, pentru care zice Domnul cătră cei leaneși: „Vă înșălați, necunoscând scripturile". Cearcă, iubitule, *Sfintele Scripturi*, că iaste învățătură și poruncă stăpânească, cercetează cu osteneală, cercetează și cearcă, și vei afla multă și nenumărată avuție, și comoară ascunsă în țarină. Cunoaște *Dumnezeiasca Scriptură*, cearcă și vei afla, și, deaca vei afla, vinde toate, câte ai, și cumpără țarina aceaea, adecă cunoștința cea bună a *Dumnezeieștilor Scripturi*, întru carele iaste ascuns Fiul, și adevărata înțelepciune a Părintelui, pre carele, deaca îl vei afla, fericit vei fi, precum scrie: „Că fericitu e omul cel ce au aflat înțelepciunea". Cercetează, iubitule, veri de ești bogat, veri sărac, veri slugă sau slobod, bărbat sau muiare. Cercetează scripturile, că *Dumnezeiasca Scriptură* iaste sărătură a toată bunătatea. Ce să venim la urma cuvântului, că, pentru sfârșitul și pentru prorocii mincinoși iaste cuvântul nostru, și pentru dascalii cei mincinoș, și pentru cei fără Dumnezeu eretici,

carii cură ca un lac mare, strâns de multă ploaie, şi au acoperit, şi au rătăcit pre mulţi. Şi, de unde s-au întâmplat aceasta? Aieve iaste că, den necunoştinţa şi den neînvăţătura celor mai mari, că, unde sânt păstorii neînvăţaţi, acolo să strâng şi lupii, şi prăpădesc oile, care, dară, să zici întâiu: „Au pentru sfârşitul nostru, au pentru cei fără Dumnezeu eretici". Şi să dovedesc învăţăturile lor ceale pângărite? De aş avea vreame, cu adevărat le-aş ruşina învăţăturile lor ceale fără Dumnezeu şi faptele ceale fără cale. Ce mare iaste truda şi mult e cuvântul, până a descoperi şi a scoate la iveală necuratele învăţături! Însă, de
128r această dată, trebuiaşte să vădesc, den *Sfin // tele Scripturi*, pre aceştia, ca pre nişte vrăj<m>aş ai lui Hristos. Pentru aceaea, şi de proroci, cu cale, s-au numit lupi, şi de singur Domnul Hristos, şi de fericiţii apostoli. Şi nu numai lupi s-au numit, ce şi stricători, şi păgâni, şi împrotivnici, şi vrăjmaş, şi vicleani, şi hulitori, şi făţarnici, şi furi, şi tâlhari, şi urâţi, şi proroci mincinoş, şi dascali mincinoş, şi povăţuitori orbi, şi înşălători, şi ficleani, şi antihristi, şi învrăjbitori, şi fii celui ficlean, şi osfice, şi fără Dumnezeu, şi luptători de duh, carii au hulit duhul darului, cărora nu li să va ierta nici în veacul de acum, nici în cel viitoriu. Pentru carii să huleaşte calea adevearii, încă spre aceastea şi fi<i>i vicleanului diavol să chiamă, precum au zis cătră ei Domnul: „Că voi sânteţi de la tatăl vostru, diavolul". Şi, iară, Bogoslovul: „Aieve sânt coconii diavolului". Trebuie, dară, întâiu, pentru aceştia să cercetăm şi, apoi, pentru sfârşitul veacului, şi să sfârşim cuvântul. De vreame, dară, ce au ajunsu la noi sfârşiturile veacurilor, precum zice apostolul: „Şi s-au început vremile ceale reale şi fără-de-leagea foarte s-au înmulţit, şi dragostea celor mulţi s-au răcit, şi înşălătorii sânt mulţi, şi cei rătăciţi şi mai mulţi", veniţi acum, să deşchidem sfintele cărţi, în carele, aflând noi sfintele hotară, pre proroci zic, şi pre apostoli, ca să nu ne înşălăm noi şi să nu ne învăluim de tot vântul descălii şi vicleşugului omenesc, spre meşteşugul înşălăciunii, să nu rămânem

jos, ce să ne suim cu sfinţii ucenici în fericitul munte şi să auzim de la păstoriul nostru cel bun, zicând: „Luaţi aminte, să nu vă înşălaţi". Şi Ioan aceastea îţi zice: „Socotiţi-vă pre voi, să nu piardeţi cealea ce aţi lucrat". Aşijderea, şi Pavel: „Vedeţi câinii, vedeţi cum umblaţi". Şi aceastea, vedeţ, nu iaste alt nimic, fără numai ne zic ca să ne păzim noi de ceia ce ne înşală cu piialea oilor şi dedesupt ascund lupul şi înşală pre cei mai leaneş şi, ca un lucru foarte trebuincios, petutindinea să zice în *Dumnezeieştile Scripturi*: „Aceastea vedeţi, privegheaţi, şi vă rugaţi, nu numai pre voi, ce de toată turma". Niciuna de ceale ce-s de folosul nostru n-au tăcut *Sfânta Scriptură*, iară mie îm vine a lăcrăma, când auz pre unii den beseareca noastră zicând că aceastea nu le zic *Sfintele Scripturi*. Şi aceasta, nu numai de la mireani auz, ce şi de la ceia ce să arată a fi păstori şi ţin locurile apostolilor şi ale prorocilor, iară nu faptele cărora iaste cu cale să le zică. Vai de voi, povăţuitori orbi, şi neînvăţaţi, şi neîntăriţi, carii vă înfrumuseţaţi cu hainele şi părăsiţi cuvântul lui Dumnezeu, şi slujiţi pântecelui, cărora le iaste Dumnezeu pântecele şi slava, carii luaţi laptele, şi miarea, şi carnea turmei, şi de oi nu vă e grijă, pentru care aveţi a da samă la ziua judecăţii! În ce chip veţi scăpa, negrijind
128v de atâta spăsenie? Că eu / voiu adaoge încă cuvântul şi voiu arăta mai multe mărturii den *Dumnezeieştile Scripturi*, şi den Evanghelii, şi den proroci şi apostoli, cu ajutoriul lui Hristos, ca să să astupe toată gura ce grăiaşte strâmbătate, iară celora ce iubescu cuvântul să li să lumineaze inima. De unde, dară, să încep? De la cela ce au zis: „Eu sânt începutul şi sfârşitul". Ce să-ş strângă fieştecare mintea lui la el şi să lase toată grija lumească. Zise, direpte aceaea, Domnul: „Vedeţi, nu vă înşălaţi, că mulţi vor veni în numele mieu, zicând: 'Că eu sânt Hristos' şi pre mulţi vor înşăla". Şi, iară, păziţi-vă pre voi de proroci mincinoşi, carii vor veni cătră voi cu îmbrăcământ de oaie, iară pe denlăuntru sânt lupi răpitori, ce să-i cunoaşteţi pre ei den roada lor, adecă den cuvinte, den prorocia cea

mincinoasă, den făţărie, den slăvirea cea rea, şi din hula lor să-i priceapeţ, că nu poate pomul cel putred să facă roadă bună, că tot pomul, de pe roada lui, să cunoaşte. Aşa şi voi, pre unii ca aceştia, den roada lor, adecă den cuvintele lor, să-i cunoaşteţi şi, deaca îi veţi cunoaşte, nu-i luaţ pren casele voastre, nici le ziceţi să să bucure, nici să-i întrebaţi, nici să le răspundeţi cuvânt. Nu lepădaţi mărgăritarile voastre înaintea lor, ce vă păziţi de aluatul lor, adecă de eresul lor. Nimeni den voi să nu se mânie pre mine, că Dumnezeu iaste cel ce grăiaşte: „Ascultaţi, păstorilor, glasul păstoriului celui mai mare, ascultaţi, şi pre voi vă socotiţi, şi pre toată turma, vedeţi pre câini, vedeţi pre furi, că cela ce nu întră pren uşă în staulul oilor, ce să suie pre aiurilea, acela fur iaste şi tâlhariu". Şi, iară, zice pentru ei: „Cela ce nu e cu mine adease împotrivnic îm iaste mie". Şi, iară, cătră ei zice: „Voi, de la tatăl vostru, diavolul, sânteţi". Şi, iară: „Vai de voi, că închideţi împărăţia ceriurilor, că nici voi intraţi, nici pre alţii să vie lăsaţi". Şi, într-alt loc, iarăş zice: „Voi nu sânteţi den oile meale". Vezi cum vădeaşte şi ruşinează petiutindinea Domnul pe păgâni şi pre eretici, ca să nu ne rătăcim noi? O, iubire de oameni nespusă! O, milă nepovestită! O, bunătate neasămănată! Ce vom da Domnului pentru aceastea toate? O, voi păstorilor, şi împreună cu noi păstori, iată, puţine den ceale multe am zis, cum că petiutindinea ne porunceaşte Domnul să ne păzim şi strigă pren Sfintele Evanghelii: „Vedeţi, priveghiaţi, nevoiţi, siliţi!". Şi, nu numai pren Evanghelii, ce şi prin purtătorii de Dumnezeu proroci şi pren cuvântătorii de Dumnezău apostoli aceaste-ş zice, că, întru toţi aceştia, el grăiaşte precum va. Şi-m mărturiseaşte cuvântul Pavel, zicând: „Celui ce grăiaşte întru noi, Hristos". Ia, ni, să aducem, dară, la mijlocu pre bogoslovii apostoli şi să auzim de la ei ce ne învaţă pentru cei fără Dumnezău eretici: „Spune-ne noao, fericite Petre, care te-au fericit Domnul Isus Hristos, spune-ne pentru ceia ce înşală şi vor să amăgească turma lui Hristos, pre carea ţi-o au dat şi ţi-o

129r au încredinţat mai marele păstoriu şi socoti // toriul sufletelor noastre! Spune, câte ţ-au dăruit Duhul cel Sfânt şi întăreaşte turma ta asupra lupilor celor ascunşi, ca şi dascalul tău, Hristos, Domnul nostru". Fericitul Petru zice: „Aceasta cunoaşteţi întâiu, că, în zilele ceale de apoi, vor veni batjocuritori, de vor umbla după poftele lor". Şi, iară, zice: „Dentru voi să vor face dascali mincinoşi, carii vor scoate eresuri de perire, şi se vor lepăda de Stăpânul care i-au cumpărat pre ei, şi mulţi vor urma înşelăciunii lor, a cărora plata nu va zăbăvi şi perirea lor nu va dormita, fiii blestemului, căci că au lăsat calea cea direaptă şi umblă după înşelăciunea minţii lor!". Aceastea au zis Petru, cel adevărat fericit Petru, piatra credinţii pre carea a zidit Hristos beseareca, Petru, carele ţine cheile împărăţiii ceriului, Petru, carele au îmblat deasupra valurilor mării, iubitoriul cel fierbinte al Domnului Hristos, carele au omorât pre Simon fărmecătoriul, la Roma, ca un vârhovnic apostolilor şi, mai mare, pre tâlhariul şi furul cel mai mare, şi ucenicul diavolului în eresuri. Aşijderea, şi Ioan au zis: „Aieve sânt lucrurile diavolului". Vezi cum grăiaşte Hristos întru toţi? Pentru că, şi la Evanghelie, aceastea au zis cătră aceia: „Că voi sânteţi de la tatăl vostru, diavolul". Ştiu pre mulţi că zicu că şi pre aceia Dumnezău i-au zidit, zicând că, fără de Dumnezău, nu s-au făcut nici un lucru, necunoscând ce sânt acealea ce grăiescu, nici pentru ceale ce adeverează. Că, însă, cum că Dumnezău i-au zidit, aceasta şi eu o zicu, dară să facă fapte bune, ca să le urmăm lor, şi să ne facem fii lui Dumnezău, prin direapta credinţă. Ce, să ne întoarcem la urma cuvântului. Ioan au zis: „Şi acum mulţi antihristi s-au făcut". Şi, iară, zice: „Socotiţi-vă pre voi, ca să nu piardeţi cealea ce-aţ lucrat, că mulţi înşelători s-au arătat în lume". Şi, iară: „Iubiţilor, nu creadeţ în tot duhul, adecă în toată învăţătura nu creadeţ, ce ispitiţi duhurile, de sânt de la Dumnezău, că mulţi proroci mincinoşi au venit în lume". Şi, iară, zice: „De va veni cineva cătră voi şi nu va aduce această învăţătura cu el, să nu-l primiţi în case şi să

nu-i ziceţ 'bine-ai fi', că, cine îl va cerca de sănătate, să
însoţeaşte cu faptele lui ceale vicleane". Şi, iară, zice: „Tot
cela ce calcă şi nu stă la învăţătura lui Hristos n-are
Dumnezău". Aceastea zice Ioan, fiul tunetului, cel iubit
mai mult decât toţi sfinţii, cela ce-au întărit beseareca, den
marginea lumii până în margine, Ioan, carele au astupat
gurile ereticilor cu bogoslovia. Iacov n-au zis?: „Oricine
va vrea să fie priatin lumii, să face vrăjmaş lui Dum-
nezău". Ascultaţi, toţi, carii vă împrieteniţi şi mâncaţi cu
ereticii, răspuns de dosedire, că sânteţi vrăjmaşi lui
Hristos, că nici cela ce să împrieteneaşte cu vrăjmaşii
împăratului nu poate să fie lui priaten, ce, încă, nici a trăi
nu e vreadnicu, ce, împreună cu vrăjmaşii, îl vor piarde. Şi
Iuda au zis lui Iacov: „Arătatu-s-au oarecarii oameni cei
de demult, ce-s scrişi mai 'nainte spre acestu păcat păgân,
129v schimbând darul lui Dumnezău / spre necurăţie şi de
singur Stăpânul şi Domnul Isus Hristos lepădându-se". Şi,
iară, zice: „În vremile de apoi se vor face batjocuritori şi
vor îmbla după poftele lor ceale necurate". Aşa sânt ceia
ce petrec viaţa lor fără frică, cum pot. Nuori fără de apă,
pre carii îi poartă fiece vânt. Steale rătăcite cărora ceaţa
întunearecului în veaci să păzeaşte. Aceastea şi altele, mai
multe, ne învaţă bunul Iuda. Vino, dară, şi tu, Pavle, vasul
cel ales. Spune-ne, şi tu, după darul ce ţi s-au dat de la
Dumnezău. Spune-ne noao pentru acestu veac. Vădeaşte
pre lupii cei ascunşi. Făţişază şi ruşinează pre furii şi
tâlharii turmei cei sfinte a lui Hristos, Dumnezeul nostru.
Pavel au zis: „Eu ştiu că, după sfârşitul mieu, vor veni lupi
grei la voi, carii nu le va fi milă de turma mea". Vezi
asămănare de cuvinte ale prorocilor împreună şi ale
apostolilor? Vezi pre bogoslovi cum să tocmescu în
cuvinte petutindinea pentru cei fără de Dumnezău eretici,
numindu-i pre ei câini şi lupi?, precum şi aiurilea Pavel
zice: „Vedeţi câinii, vedeţi lucrătorii cei răi, vedeţi tăiarea,
vedeţi să nu fie cineva să vă înşale prin filosofie şi deşartă
înşelăciune. Căutaţi cu de-adins cum îmblaţi, că zilele
sânt vicleane". Ce răspuns va da acela ce va auzi aceaste

învăţături şi se va lenevi? Şi, într-alt loc, iară zice: „În-
văţături de multe fealiuri şi fără treabă nu le prea primi-
reţi". Şi, iară: „De omul ereticu, după o învăţătură, şi a
doa, fugi de la el". Şi, iară: „Oamenii cei vicleani şi vră-
jitori vor procopsi mai spre rău, înşelând şi înşelându-se".
Deci, ascultaţi, iarăş, ceia ce vă împrieteniţi cu ei, că la cei
spurcaţi nemica nu iaste curat, ca să scăpaţi de urgia ce
vine asupra lor. Dară, câţ vă pângăriţ cu ei la desfătări,
cum îndrăzniţi de vă priceştuiţi cu dumnezeieştile şi înfri-
coşatele taine ale lui Hristos? Au n-auziţi pre fericitul
Pavel, strigând: „Că nu puteţi să mâncaţi şi den masa
Domnului şi den masa dracilor? Ieşiţi den mijlocul lor,
zice prorocul, şi de necurat nu vă atingeţ". Oare, asculta-
ţi-ne la aceasta ce zicem? Oare, plecaţi-vă spre aceastea?
Au în zadaru ostenim şi grăim <cu>vânt? Însă, pentru ceia
ce vor şi să nevoiescu să auză cuvântul şi să-l facă nu
mă voiu mânia, nici voiu înceta cuvintele lui Pavel, ce
aceasteaş, iarăş, zicu şi ascultaţi: „Nu vă faceţ, cum-
pănindu-vă într-alt chip cu cei necredincioşi, pentru că ce
împreunare e luminei cătră întunearec? Unde sânt cei dârji
cu gura şi cei deşarţi răi grăitori ce zicu că nu sânt aceastea
den *Sfânta Scriptură*, cărora le iaste Dumnezău pântecele
şi slava, şi iubesc tot ceale pămînteşti?". Aceastea au zis
Pavel, rostul besearecii, vasul cel ales, cel mult luptătoriu
şi viteazul Pavel, lăuta cea cu viersu dumnezeiescu,
propoveduitoriul lui Hristos şi scriitoriul învăţăturilor,
trâmbiţa cuvântului, ritoriul bunei credinţe, mreaja lim-
bilor. Şi, însă, fericiţii şi bogoslovii apostoli aceastea şi
130r altele mai multe au zis pentru cei fără Dumnezău şi //
necredincioşi eretici. Iară prorocii, mai 'nainte, şi ei
aseamenea au zis: „Ce trebuie a-i aduce şi pre dânşii la
mijloc". Că David au zis: „Nu iaste în gura lor adevăr".
Şi, iară, zice: „Doamne, pre ceia ce te urăscu i-am urât
şi pentru vrăjmaşii tăi mă topiiam, cu desăvârşit urăciune
îi urâiam pre ei, întru vrăjmaşi mi să făcea mie". Şi
înţeleptul Solomon au zis: „Că cei necuraţi să făţărescu a
fi curaţi". Şi, iară, zice: „Fiule, să nu te înşale bărbaţi ne-

curați, nici să mergi în cale cu ei". Și prorocul Isaia au zis. Mai vârtos, încă, Dumnezău grăiaște prin prorocul: „Fii am născut și i-am înălțat, iară ei s-au lepădat de mine". Și, iară zice: „Nu iaste a te bucura cu necurații", zice Domnul. Oare ajungă aceastea? Au să aducem la mijloc pre toți prorocii carii zicu aseamenea cu aceastea? Iară ajung și aceastea către ceia ce li-i dragu să le facă, că cela ce nu ascultă de câte am zis, nici ceale mai multe nu le va asculta. Iară, încăș, ia să mai zăbăvim la cuvintele lui David, să vedem cum arată și dovedeaște vicleșugul cel ascuns ce iaste întru ei, și zice: „Nu iaste în gura lor adevăr, inima lor e deșartă". Vezi înțeleagerea prorocului, cum dovedeaște, și descopere, și rușinează pre slăvitorii cei răi, ca să nu ne rătăcim noi? Auziți, pravoslavnicilor, și nu vă amestecați cu ereticii. Ascultați, păstorilor, și vă cutremurați, și nu tăceți, ce mărturisiți vicleșugul păgânătății lor. Nu dați locu diavolului. Nu lăsați ușă lupilor. Urmați pre fericitul apostol Petru, că, hulind la Râm acel de trei ori blestemat Simon și zicând cum că au fostu el putearea lui Dumnezău, iară Petru nici macară un ceas n-au tăcut, nici au răbdat, ce, văzându-l pre el și mincinos, scoțându-l și tâlhariu și potrivnic lui Dumnezău, și surpându-l, l-au dat pierzării. Așijderea, încă, și pe fiul lui (iară, mai vârtos, al diavolului) pre spurcatul Mundan și necuratul și fără Dumnezău, împreună cu doao preacurve, vădindu-l sfântul apostol cu multă osârdie și dovedindu-l că iaste fără Dumnezău, și mincinos asupra lui Hristos, și proroc mincinos, i-ai astupat și i-au legat pângărita lui gură întru numele lui Isus Hristos, neputând mai răbda sau suferi cu îndelungare de vreame hula lui. Așa faceț și voi, o, păstorilor, și nu vă împreunați cu lucrurile ceale nerodnice ale întunearecului, ce, mai vârtos, încă, să și vădiți, precum au făcut și apostolii, și tatăl lui Dumnezău, David, carele au făcut pentru aceștia multe trude și multe nevoințe, vădind, și arătând, și strigând către Dumnezău asupra lor, și zicând: „Până când păcătoșii, Doamne, se vor lăuda? Răsipeaște-i pre ei întru putearea Ta. Dă-le lor,

după faptele lor. Doamne, în cetatea ta, chipul lor să-l batjocurești, că cealea ce le săvârșești Tu, ei le strică". Și, iară, să ruga David, făcând rugi către Dumnezău, ca să vie el singur să plinească pofta lor, și zicea: „Doamne, pleacă ceriurile și te pogoară. Doamne, nu zăbăvi. De grabă să
130v ne / cuprinză pre noi mai 'nainte îndurările tale, Doamne". Deci, iubitoriul de oameni, Dumnezău, carele va să mântuiască toți oamenii și să vie la cunoștința adevărului, cel ce e aproape tuturor celora ce-l chiamă pre el întru adevăr, n-au trecut cu auzul, nici au lepădat rugăciunea sfinților, ce au plecat ceriurile, și s-au pogorât, și toate le-au tocmit, spre mântuirea neamului nostru. Și toate le-au arătat, făcând și învățând, apoi, vrând să arate că, câți vor să fie mai mari besearecilor, așa trebuie să gonească pre eretici. Au făcut biciu de ștreang, și au întrat, și au scos pre toți den beseareсă, și i-au gonit, zicând: „Casa Mea iaste casă de rugă și voi o aț făcut casă de tâlhari". Ascultați, mai marii besearecilor, că pentru voi au arătat pildă bună, ca să urmați după el, și să vă păziți de lupi, de toate părțile, și să-i goniți, și păziți turma nevătămată. Și, deaca i-au scos pre toți afară, adecă pre ceia ce cugeta împotrivă, apoi au spus și pustiirea lor, și stingerea ce va să le vie den neam în neam celora ce cugeta ceale împotrivă, zicând: „Iată, se va lăsa casa voastră pustie". Vezi câte cuvinte s-au făcut, că vrajmașii și vicleanii besearecii, adecă ereticii, în toate neamurile se dau peririi, după cuvântul Domnului, ce-au zis: „Că toată sădirea ce nu o au sădit Părintele Mieu se va dezrădăcina", precum au și fostu, căci că El o au făcut aceasta întâiu și o au arătat, iară, după înălțarea lui la ceriuri, iară s-au luptat cu ei fericiții apostoli. Și, apoi, după aceștia, dumnezeieștile lor învățături, și dascalii besearecii, și ceale după vremi sfinte săboară care s-au făcut, pre aceștia dezrădăcinându-i, adecă pre ceia ce nu s-au pocăit, i-au dat spre pierzare, după cum e scris: „Că vei piarde pre toți ceia ce grăiescu minciuna". Au n-au perit și s-au prăpădit toți, pentru fărădeleagea lor? Căci ce, unde sânt ceia ce să lupta atuncea cu beseareca, împărați,

şi putearnici, şi înţelepţi? Au nu s-au risipit şi au perit, ca cum n-ar fi fost? Unde iaste înfierbântarea şi semeţia jidovilor? Unde iaste Simon fărmecătoriul, ereticul cel mai mare, ucenicul diavolului şi al jidovilor, şi înainte-alergătoriului antihrist? Unde iaste cel rău născut de el, Mundan, nameasnicul hulii, şi necurăţia lui, exarhul răutăţilor, cu ceale doao preacurve, şi altele, câte se grăiesc ale lor urâte, şi scârbite, şi necurate fapte carele nu să cade să să arate? Pentru carele zicea şi apostolul Petru că: „Ceale ascunse ce să fac de dânşii, grozav iaste a să şi grăi?". Unde iaste Marchion? Unde e Ualie? Unde e Manind? Unde e Vasilid? Unde e Neron? Unde e Iulian? Unde e Arie? Unde e Nestorie? Unde sânt toţi ceia ce să lupta cu beseareca? Cum zice şi David, : „Încunjuratu-m-au câini mulţi. Au n-au perit toţi, şi s-au răsipit pentru hula lor, şi s-au izgonit ca nişte lupi?", pentru că ş-au aflat împotrivnicii şi viteajii războinici şi păstori, pre mai marii
131r beseareci // lor carii au fost în vremile acealea, pre fericiţii bărbaţi? Însă multă osebire vedem între păstorii cei de atuncea şi între aceşti de acum. Aceia au fost luptători, iară aceştia fugători, aceia nevoitori, iară aceştia mâncători, aceia înfrumuseţa cărţi şi învăţături, iară aceştia haine şi râsuri. Iară aceştia, ca nişte năimiţi, lasă oile şi fug, iară aceia ş-au pus sufletul pentru oi şi au urmat Păstoriului celui bun, Domnului nostru, Isus Hristos. O, ferice de aceia bărbaţi, a cărora numele s-au scris în cartea vieţii, de carii s-au spământat dracii şi s-au cutremurat ereticii, pentru carii s-au astupat toate gurile celor ce grăiesc strâmbătăţi. Îmi vine, dară, să zic şi eu aseamene cu David, carele zicea, plângând: „Unde sânt milele ceale de 'nceput, Doamne?". Să zic şi eu, lăcrămând: „Unde iaste fericita aceaea horă a episcupilor şi a dascalilor carii străluciia în lume, ca nişte lumini, ţinând cuvântul vieţii?". Dară, ce ne opreaşte să aducem la mijloc şi pre aceştia den cei mulţi, puţini, de vreame ce pomenirea lor iaste sfinţire sufletului? Unde iaste Evodie, mireazma beseareciii, şi nameasnic, şi următoriu sfinţilor apostoli? Unde

iaste Ignatie, lăcaşul lui Dumnezeu? Unde iaste Dionisie, pasărea ceriului? Unde e Ipolit, cel prea dulce şi cu bună dragoste? Unde e marele Vasilie, cel cu puţin întocma cu apostolii? Unde e Atanasie, cel lacom de eretici? Unde e Grigorie, al doilea bogoslov, ostaşul lui Hristos, cel nebiruit? Unde e celalalt, tizul lui? Unde e Efrim, mângâiarea celor întristaţi, povaţa tinerilor, îndireptarea celor pocăiţ, sabia cea cu doao ascuţite asupra ereticilor şi vasul Duhului Sfânt şi al bunătăţilor. Vezi, câtu e mijlocul şi osebirea fericiţilor şi sfinţilor acelora bărbaţi de aceştia ce sânt ai vremii de acum? Ştiu şi pre alţii purtători de Dumnezeu dascali, ce destul iaste de câţi am zis. Aceia, precum am zis, ş-au pus sufletul lor pentru oi, iară aceştia lasă oile şi fug. Aceia au fost tari, şi cu cuvântul şi cu lucrul, iară aceştia la bani, şi la agonisite, şi la cai, şi la catâri, şi moşii, şi cirezi, şi turme, şi bucătari, şi la mease desfătate multă osârdie pun. Şi multă grijă au pentru aceastea, în toate zilele şi nopţile, iară, pentru turma cea cuvântătoare, n-au nici o grijă, pentru carea au a darea samă la marea şi înfricoşata ziua judecăţii. Apoi, de-i întreabă cineva pentru cărţi, răspund şi zic: „Sânt sărac şi nu poci să câştig cărţi". Şi, apoi să poartă, nu ca săracii, ce cu haine scumpe şi luminate, cu mânicile până la deagete şi cu gulere late, şi cu slugi multe, încă, mai vârtos, cu bucătari, pentru carii grozav lucru iaste a grăi cineva, că, den avuţie multă, câştigă şi roabe muieri. O, ruşine mare! O, avuţie rea! O, amară iubire de argint! O, nesaţiu de pântece! Dentru aceastea, dară, să pogoară vrăjbile, şoap-
131v tele reale, ponosluirile şi / ocările, şi turburările, apoi, deaca îi cercetează neştine, răspund de zic: „Cui fac eu strâmbătate? Am puteare, cu ale meale, să fac cum voi vrea" Iară, deaca să iveaşte vreunul den eretici a grăi cu îndărătnicie, nici unul nu să află să stea împotrivă, nici unul nu e luptătoriu, toţi săraci, toţi tăcuţi, toţi fugari. O, mare necunoştinţă! O, rădăcină rea a tuturor răutăţilor, iubire de argint, că, pentru căci sântem bogaţi, ne pare că ne vom spăsi, ce mai iuşor iaste să treacă funea corăbiii

pren urechile acului decât bogatul să între întru împărăţia ceriului. Desfătându-vă, şi îmbătându-vă, şi înălţându-vă, veţi să biruiţi eresurile? Dară că ceia ce să desfătează, şi să îmbată acum, şi să împodobesc cu haine multe, şi cu aur multu, nici pre noi nu ne ascultă, în ce chip veţi putea să arătaţi altora sărăcia cea bună a lui Hristos, celui ce au sărăcit pentru noi, care au învăţat pre ucenicii lui să n-aibă nici aramă la bârnele lor? Adevărat vă înşălaţi, necunoscând scripturile. Dară n-auziţi pre Domnul, zicând?: „Fericiţi sânt cei săraci cu duhul". Şi nu grămădiţi avuţie pre pământ, avearea voastră s-au înmulţit şi cuvântul vostru au perit, hainele voastre le mănâncă moliile, de care aveţi a da samă la mai marele Păstoriu, Hristos, şi nu socotiţi că fieştecare va să dea samă la Dumnezeu pentru sine. Şi voi, păstorilor, veţi să daţi samă şi pentru voi, şi pentru oi. Arhiereii, şi preoţii, şi diaconii, fieştecare, precum s-au încredinţat, ce socotiţi să nu uitaţi talanţii, socotiţi-vă pre voi şi toată turma, păziţi-vă să nu lipsască vreo oaie den turmă, că bine să ştiţi că, de va rămânea vreo oaie den turmă, pentru leanea voastră, şi o vor mânca hiarăle, toată viaţa voastră o va piarde, că sângele ei, den mânile voastre, o va ceare Judecătoriul. Ce vă deşteptaţi de acum înainte şi propoveduiţi cuvântul, lăsaţi toată grija lumii, căutaţi cu amăruntul cum umblaţi, vedeţi pre câini, vedeţi, zic, şi nu părăsesc zicând, vedeţi lupii, vedeţi tâlharii, vedeţi furii, vedeţi că mulţi înşălători au ieşit în lume, preveghiaţi şi fiţi treaji, câţi aţi luat asupra voastră banul Domnului, privegheaţi şi luaţi aminte de înfricoşata zi a venirii lui, când va veni să facă socoteală cu voi, la câţi au dat talantul. Aceastea, dară, având-le în mintea voastră, iubiţilor, paşteţi turma lui Dumnezeu carea vi s-au dat, precum zice apostolul, nu cu îndemnarea cuiva, ce de bună voie, nu cu rea câştigare, ce cu osârdie, nici ca cum aţ stăpâni de tot clirosul, ce să fiţi pildă turmii şi, arătându-se păstoriul cel mare, să luaţi cununa măririi cea neveaştedă. Iară, aceasteaş zic. Ascultaţi, dară, preoţii Domnului, împăraţii pământului şi toate năroadele, boiari

şi toţi judecătorii pământului, tinerii şi fecioarele, cei
132r bătrâni cu cei tineri, băgaţi în urechile voastre toţi // cei ce lăcuiţi în lume, mici şi mari, bărbaţi şi fămei, împreună bogat şi sărac. Rogu-vă pre toţi, luaţi aminte la ceale ce să grăiesc, că voiu să vă îndestulez şi să dovedesc den *Sfintele Scripturi* că nu-s toţi creştini, câţi să cheamă creştini, ce numai numele au şi să înşeală, că, cu cuvântul mulţi sânt creştini, iară, cu fapta, foarte puţini, cu chipul sânt ca nişte ucinici ai lui Hristos, iară cu firea sânt vânzători, cu cuvântul sânt buni credincioşi şi milostivi, iară cu faptele sânt elini, cu numele creştini, şi cu faptele păgâni, precum au zis prorocul: „Că s-au împreunat cu limbile şi au învăţat faptele lor". Şi, adevărat, la noi s-au plinit prorocia lui, că ce creştini sânt aceia carii păzesc basne jidoveşti, şi elineşti, şi ursitorile, şi vrăjile, şi astrologhiele, şi fărmecătoriile, şi advarele şi obriciri de zile, şi de luni, şi de ani, şi trepepnice, şi cuviruri, şi glasuri de pasări, şi ceia ce aprind lumini la fântâni şi să scaldă, şi ceia ce păzesc întimpinările, şi ceia ce mănâncă jărtvele bozilor, şi sânge sugrumat, şi mâncat de hiară, şi mortăciune, şi alte ca aceastea multe? Dară, cum pot să fie creştini carii le fac aceastea? Şi cu ce îndrăznire cutează de să numesc creştini? Şi în ce chip cutează de cuminecă cu sfintele taine carii sânt mai răi decât elinii? Şi, iarăş, ce creştini sânt ceia ce fac chipurile păgânilor, şi-ş schimbă feaţele lor şi glasurile, şi joacă şi bat în palme, sau ceia ce să îmbracă în haine fămeieşti? Câţi fac şi primesc unele ca aceastea nu le e nici de un folos a să numi creştini, că, în ce chip o fată fecioară, până-ş păzeaşte fecioria, cu cale şi cu cinste să chiamă şi iaste fecioară, iară, de să va înşăla de cineva şi să va sminti, de-cii nu mai iaste fecioară, aşa şi cel ce să chiamă creştin, de nu va ţinea tocmealele şi va călca poruncile, şi va face faptele limbilor, nu să cade să să chiame creştin. Cunoaşteţi, dară, toţi, iubiţilor, că, cu aceale puţine cuvinte, ne-am despărţit de aceastea, zicând: „Lepădu-mă de Satana, şi de toate lucrurile lui". Zis-ai: „De toate?". Vezi ce ai zis?: „Toate lucrurile lui". Dară,

aceastea ce fac ale cui sânt? Socoteşte-te, rogu-te, cui făgăduieşti, nu la îngeri, nu la împărat pămintesc, nu la biruitorii veacului acestuia, ce la singur Împăratul Împăraţilor şi biruitoriul biruitorilor. Cu acesta te-ai tocmit, şi ai mărturisit, şi ai făgăduit înaintea a multora mărturii, în mânile lui. Dară, eşti şi tu şi cuvintele tale? Deci, dară, aşteaptă-l să vie den ceriuri, să-ţi aducă foiţa ta şi cuvintele gurii tale, să să citească înaintea îngerilor şi a oamenilor. Socotiţi-vă, dară, fraţilor, şi vă păziţi, încai de acum înainte, de faptele păgâneşti, că auziţi ce zice apostolul: „Aceasta, dară, zic şi mă mărturisesc în Domnul". Cum, de acum să nu mai umblaţi, precum umblă şi
132v cealealalte limbi, / cu înşălăciunea minţii lor, carii sânt întunecaţi cu gândul, iară voi n-aţi învăţat aşa de la Domnul Hristos. Înţeleageţi, fraţilor, ceale ce să grăiesc şi nu vă amestecaţi cu ceia ce le fac aceastea, că mulţi sânt ucenici pierzării şi încă tot să adaog. Socotiţi că zilele sânt vicleane şi vreamea ajută slugilor ei. Şi nu te mira de să fac păstorii lupi, că şi apostolul Pavel, răspunzând cătră episcopi şi cătră preoţi, zicea: „Că dentru voi să va scula bărbaţi, de vor grăi îndărătnicii". Pentru aceasta, să nu vă înşale cineva, având denafară chip îngeresc, că, pentru aceasta, zicea şi Hristos: „Vedeţi să nu vă înşale cineva". Şi eu, iarăş, aceasteaş zic: „Să nu vă înşale cineva, nici den cei denlăuntru, nici den cei denafară, nici episcop sau preot, sau diacon, sau cetitoriu, sau boiariu, sau bogat, sau sărac, sau măcară cine ar fi, acela carele grăiaşte îndărătnicii Anata să fie". Ceia ce vin cătră voi cu îmbrăcămintea oilor, iară pe denlăuntru sânt lupi răpitori şi au chip de creştinătate, iară de putearea ei sânt lepădaţi. Însă, voi, fraţilor, nu vă rătăcireţi, ce, precum aţi apucat de la Isus Hristos, într-aceaea să umblaţi şi Dumnezeul păcii va fi cu voi. Şi, însă, pentru aceastea până aci să sfarşim şi să încetăm cuvântul, iară încăş puţine să mai zic pentru sfârşitul lumii şi apoi să fac coneţ. Iară, când încep a grăi pentru sfârşitul lumii, îm vine frică şi mă cutremur, că toate minunile Domnului sânt mari, şi înfricoşate, şi

slăvite. Iară taina sfârşitului şi a doua a lui venire covârşaşte cuvântul, şi mintea, şi gândul, şi treace peste toată poveastea, şi spământează tot auzul, că şi apostolii mare nevoinţă şi multă pohtă avea să auză de la dascalul lor, pentru seamnele şi pentru sfârşitul lumii şi, precum, de multe ori aţi auzit Evanghelia grăind că, şăzând Isus în muntele maslinilor, s-au apropiat cătră el ucenicii, fiind singur şi au zis: „Spune-ne noao ce iaste semnul venirii tale şi al sfârşitului veacului?". Vezi înţelepciunea şi cunoştinţa sfinţilor ucenici? Când vrea să întreabe ceva de vreun lucru mare, mergea toţi împreună şi, încă fiind el singur, şi-i ziseră: „Spune-ne noao, Stăpânule, spune-ne noao, bunule, spune-ne noao cel ce cunoşti inimile, spune-ne noao Tu, cela ce ştii şi ceale dentâiu şi ceale de apoi, spune-ne noao, cela ce le ştii toate mai 'nainte de facerea lor, spune-ne noao, Făcătoriul tuturor, spune-ne noao, Părintele veacului celui viitoriu, spune-ne noao ce iaste semnul venirii tale şi al sfârşitului veacului? Când vei veni să judeci viii şi morţii a toată lumea? Când vei surpa toată biruinţa, şi putearea, şi volnicia? Când ţi să va închina tot genuchiul celor cereşti, şi a celor păminteşti, şi a celor dedesuptul pământului? Spune noao ce e semnul
133r venirii tale?". Iară Domnul zise lor: // „Vedeţi, nu vă amăgiţi, că mulţi vor veni cu numele mieu, zicând că: 'Eu sânt Hristos'. Deci, socotiţi-vă să nu vă înşale nimenea, că vreamea iaste aproape". Aceaea ce au zis atuncea iaste aceasta ce vedem noi, cu ochii noştri. Atuncea au zis: „Că aproape iaste vreamea, iară acum s-au început, precum vedem". Vezi câtă e sârguiala Domnului pentru prorocii mincinoş, şi dascalii mincinoş, şi pentru cei fără Dumnezeu eretici, ca să descopere şi să arate tuturor ficleşugul ce iaste ascuns întru ei? Pentru aceasta, şi mai 'nainte i-au scos de la întrebăciunea apostolilor, când l-au întrebat pentru seamne, ca pre nişte lupi ai turmii, şi înainte alergători ai lui antihrist. Şi, atuncea, mai 'nainte, au spus ceale ce vor să fie războaie, şi neaşăzări, limbă asupra altii limbi, şi împărăţie pre altă împărăţie să vor râdica, carele

le vedem acum şi nu le cunoaştem, văzând în multe locuri şi foameţi, frici şi seamne de la ceriu, şi alte câte au zis şi nu le socotim. Atuncea zice: „Se vor sminti mulţi şi s-or vinde unii pre alţii". Şi unde nu sânt acum vânzări? Că mai toţi vânzători s-au făcut şi să urăscu unii cu alţii şi aceasta s-au plinit, precum vedem. Au nu să scoală cu războiu unul asupra altuia? Limbă pre limbă? Şi împărat pre împărat? Boiari asupra celor de potriva lor? Şi episcupii asupra episcupilor? Preoţii asupra preoţilor? Şi diaconii asupra diaconilor? Clíricii asupra clíricilor? Mireanii asupra mireanilor? Pentru că, înmulţindu-se fără-de-leagea, să va răci dragostea tuturor. Pentru aceasta, au zis Domnul: „Mai 'nainte cercetaţi scripturile şi nu vă veţi înşăla". Mai zis-au şi alt semn, că să va propovedui Evanghelia aceasta a împărăţiii în toată lumea, întru mărturia tuturor limbilor şi, atuncea, va veni sfârşitul. Aceluia e slava, amin.

Sfârşitul învăţăturilor a celui cu graiul de aur şi lui Dumnezău slavă. /

133ᵛ **Alte cuvinte ale multora sfinţi şi dascali.**

A Sfântului Efrem Cuvânt 1, prea mare şi foarte folositoare sufletului. Blagosloveaşte, Părinte

Veniţi, iubiţilor, veniţi, părinţi şi fraţii miei, turma cea aleasă a Părintelui, cei pecetluiţi a lui Hristos ostaşi. Veniţi, feţilor, de ascultaţi cuvânt de mântuire sufletelor voastre. Veniţi să neguţătorim, până nu să sparge zborul. Veniţi să luom viaţa cea veacinică. Veniţi să cumpărăm mântuirea sufletelor noastre prin lacrămi şi, îndată, ni se vor deşchide ochii cugetului nostru. Veniţi cu toţii împreună, bogaţii, şi săracii, şi boiarii, şi cei supuşi, bătrânii şi tinerii, fiii şi featele, şi toată vârsta, câţi veţi să scăpaţi den munca veacilor şi să fiţi moşteani împărăţiei ceriurilor, să rugăm, împreună cu sfântul David, pre cel milostiv şi iubitoriu de oameni, Dumnezău, zicând: „Descopere ochii

miei şi voiu priceape minunile den leagea Ta. Luminează ochii miei, ca nu când-ai să adoarmă spre moarte". Ia, ni să strigăm cum au strigat orbul: „Miluiaşte-mă, Doamne, Fiul lui Dumnezău celui de Sus". Şi, de ne opreaşte cineva sau ne urgisesc ca să tăcem, iară noi mai tare să strigăm fără mânie, până ne va deşchide ochii gândului nostru dătătoriul cel de lumină, Isus. Apropiaţi-vă de Hristos, apropiaţi-vă spre El şi vă luminaţi, şi obrazele voastre nu se vor ruşina. Să luom aminte bine şi cu poftă pentru împărăţia raiului şi, îndată, lepădaţi lucrurile aceştii lumi. Nevoiţi-vă la ceasul acesta al unsprăzeacelea. Alergaţi, să nu vi să închiză uşa. Seara au sosit şi dătătoriul cel de plată vine cu slavă multă, ca să dea fieştecăruia, după faptele lui. Să ne pocăim, dară, fraţilor, până când avem vreame. Ascultaţi ce zice Domnul: „Bucurie să face în ceriuri, când să pocăiaşte un păcătos. Ce te lenevеşti, păcătosule? Ce te deznădejduieşti, de vreame ce să face bucurie în ceriu, pocăindu-te tu? Ce te temi? Îngerii să bucură şi tu te lenevеşti? Propoveduitoriul pocăinţii iaste arhanghelul şi tu te temi? Prea curata, şi nedespărţita, şi închinătoarea troiţă te pofteaşte şi tu suspini?" Să nu ne îndulcească grija lumii, ca să nu ne amărască focul cel veacinic şi viarmele cel neadormit, ce să plângem puţin aici, ca să nu plângem acolo, în veaci muncindu-ne. Socotiţi-vă, nimeni să nu să
134ʳ lenevească, că, fără veaste, va // fi venirea cea înfricoşată a lui Hristos. Nu vă e frică că fieştecarele, după faptele lui, îş va lua plata în ziua judecăţii. În ceasul acela, fieştecarele sarcina lui îş va purta. Fieştecare, cum au sămănat, aşa va şi săcera, toţi vom sta goli la judecată şi fieştecare, de sine, va da răspuns Judecătoriului. În ceasul acela, alt nime nu poate să ajute, nici fratele fratelui, nici părinţii feciorilor, nici feciorii părinţilor, nici priatenii priatenilor, nici bărbatul muierii lui, ce fieştecare va sta cu frică şi va aştepta să auză răspunsul lui Dumnezău. Ce ne lenevim şi nu ne gătim, căci nu grijim? Ce vom răspunde, până avem vreame? Pentru ce nu băgăm în samă *Sfintele Scripturi* şi cuvintele lui Hristos? Au nu ştiţi că cuvintele lui, şi ale

sfinţilor apostoli, şi ale prorocilor ne vor osândi pre noi în ziua aceaea, la înfricoşata judecată, de nu vom păzi şi nu vom face, precum ne învaţă ei pre noi? Auziţi ce zice Domnul cătră ucenici: „Cela ce va asculta pre voi pre mine ascultă şi cela ce nu ascultă de<n> voi de mine nu ascultă şi de Părintele mieu". Şi, într-alt locu, zice iarăş: „Oricine nu mă ascultă şi nu-m prinde cuvintele în samă, eu nu-l voiu judeca, ce are cine să-l judece pre el. Cuvântul carele l-am grăit, acela îl va judeca la ziua cea înfricoşată". Aşa strigă sfânta lui Evanghelie şi alalte scripturi ale sfinţilor proroci şi apostolilor. Pentru aceasta, fraţilor, vă rog să nu călcăm *Sfintele Scripturi*, că ceriul şi pământul se vor clăti, iară cuvintele lui Hristos nu vor minţi. Veniţi, iubiţilor, mai 'nainte până nu vine ziua cea înfricoşată, să lepădăm grija noastră în adâncul milii lui Dumnezău, că singur Dumnezău ne chiamă pre toţi şi zice: „Veniţi cătră mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voiu odihni". Pre toţi ne chiamă iubitoriul de oameni şi blândul Domn, cel milosârd şi îndelung răbdătoriu, care va să să mântuiască toţi oamenii. Nu chiamă numai pre ai săi, ce chiamă pre toţi. „Veniţi cătră mine toţi, veri bogat, veri săracu, că pre cela ce vine cătră mine nu-l voiu scoate afară. Dară cine iaste cela ce vine cătră mine? Cela ce are învăţăturile meale şi le face pre eale, cela ce ascultă cuvântul mieu şi creade pre cela ce m-au trimis pre mine". Fericitu-i cela ce aude cuvântul şi-l păzeaşte în inima lui. Şi, iară, ticălos iaste cela ce nu-l ascultă, că cuvântul acela va să-l judece în ziua cea de-apoi a judecăţii, precum scrie: „Groaznic lucru iaste a cădea în mâna Dumnezăului celui viu". Pocăiaşte-te, frate, şi nu te stidi! Pocăiaşte-te, păcătosule! Îndrăzneaşte şi nădejduiaşte la mila cea peste măsură a lui Hristos, care au zis: „N-am venit să chem pre cei direpţi, ce pre cei păcătoşi, la pocăinţă". Pocăiaşte-te, ca să nu te ruşinezi la înfricoşata judecată, unde stau cu frică mii şi întunearece de îngeri şi de arhangheli! Când se vor vădi ceale ascunse, când se vor deşchide cărţile, când se vor despărţi oile den capre, şi unul de altul, adevărat

134ᵛ groaznic şi înfricoşat / ceas va fi acela! Când va răspunde direptul Judecătoriu cu groază, cine nu se va teame? Cine să nu se spăminteaze în ceasul acela? Direptul Judecătoriu iaste tare, şi judecata făr'de milă, şi faptele noastre stau înaintea noastră, şi râul cel de focu pe denaintea judecăţii, şi lauda direpţilor cu a îngerilor netăcută, plângerea păcătoşilor neoprită, şi lacrămile fără folosinţă. Atuncea, şi avearea se va deşchide, şi direpţii vor lua, şi ferice de cei ce au flămânzit, că acolo se vor sătura. Vai de cei sătui, că acolo vor flămânzi şi vor înseteşa. Ferice de ceia ce-au plâns aicea, că acolo vor râde şi se vor mângâia. Şi amaru celora ce râd acum, că acolo vor plânge neîncetat. Şi ferice de ceia ce-au miluit, că acolo se vor milui. Şi vai de cei ce n-au miluit, că acolo nu se vor milui. Auzit-aţ cum să fericescu cei nevoitori şi cum să tânguiescu cei leaneşi? Aceastea toate le socoteaşte, omule, şi munceaşte să te spăseşti! Nu căuta celora ce să lenevescu, şi mănâncă, şi beau, că se vor usca în degrabă, ca iarba. Nu iubi lumea aceasta, căci că pogoară pre ceia ce o iubescu şi-i bucură în puţină vreame, iară apoi îi trimite goli în lumea cea de sus. Ascultă şi ia aminte *Sfintele Scripturi* şi nu te vei înşăla, nici te vei poticni de această lume mincinoasă şi vicleană. Ascultă ce zice bogoslovul Ioan: „Nu iubiţi lumea, nici ceale ce-s în lume, că tot ce iaste în lume iaste pofta cea trupească, şi pofta ochilor, şi înşălăciunea lumii, şi lumea treace, şi pofta ei, iară cela ce face voia lui Dumnezău petreace în veaci". Ascultă ce zice Domnul: „Ce va folosi omul, de va dobândi lumea toată, şi-ş va păgubi sufletul lui?". Luaţi aminte cu de-adins şi cu frică cuvântul lui, că cuvântul, carele l-au grăit şi au învăţat, acela ne va judeca pre noi în ziua cea de-apoi. Au doară mincinos iaste Domnul? Să nu fie, că el iaste adevărul şi cuvintele lui nemincinoase. Ce te lenevești, ticăloase? Ce aştepţi? Ce gândeşti? Cine va să răspunză pentru tine? Au nu ştii că fieştecare de sine va da răspuns la Dumnezău şi fieştecare va săcera ceaea ce-au sămănat? Şi fieştecare povara lui va purta? Ce, până ai vreame, răsipeaşte sarcina

păcatelor tale, că te pofteaşte prea bunul Dumnezău,
zicând: „Veniţ cătră mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi".
Pre toţi îi chiamă. Nimeni, dară, să nu să îndoiască, nimeni
să nu cuteaze a zice „că n-am greşit", că unul ca acela iaste
orb şi nu ştie unde să află, căci zice evanghelistul Ioan:
„De vom zice că nu avem păcate, minţim, şi nu facem
adevărul, şi pre noi ne înşălăm, şi pre Dumnezău îl facem
mincinos, căci că nimeni nu iaste curat de tină, ce trebuie,
dară, lacrămile ca să-m spăl tina şi mai vârtos decât
zăpada să mă albescu". Şi, iară: „Spăla-voiu în toate
nopţile patul mieu, cu lacrămile meale aşter<nu>tul mieu
voiu uda". Acela, într-o noapte, au greşit şi, în toate zilele,
lăcrăma. Pentru aceasta, fericit s-au arătat, căci că
135r cunoştea mai 'nainte // foarte bine prorocul pre cela ce-au
zis: „Fericiţi-s ceia ce plâng". Nimica, dară, de-ale lumii
aceştiia să iubeşti. Nu te bucura de dulceţile lumii şi nu
pofti bogăţia lumii aceştiia, urăşte hainele ceale moi,
urăşte văpsiturile ceale frumoase, aşternuturile ceale
grămădite, şi frumuseaţea, şi mândria, şi ale acestora
drăceşti cântece, lăutele, şi fluierele, şi plesnirea palmelor,
şi viersurile ceale fără cale şi netocmite. Au nu ştii,
ticăloase, că aceastea toate sânt sământa diavolului?
Aceastea toate le cearcă limbile lumii, carii n-au nădeajde
de mântuinţă, ce să nu ne asămănăm noi cu limbile, ca nu
cumva să ne şi osândim cu ei. Ascultaţi pre apostolul, care
zice: „Aceasta, dară, zicu şi mă mărturisescu în Domnul.
De-acum să nu mai umblaţi, precum umblă limbile întru
deşărtarea minţii lor, întunecaţi fiind cu gândul şi, deaca
vreame ce am lăsat lucrurile limbilor, să nu ne întoarcem
iară înapoi, să facem iarăş acealea". O dată te-ai lepădat de
Satana şi de îngerii lui şi te-ai făgăduit împreunat cu
Hristos înainte, pren multe mărturii. Vezi cui te-ai făgăduit
şi nu fii nebăgătoriu de samă, ce aceasta să ştii, că, în
ceasul acela, ţ-au scris îngerii cuvintele şi făgăduinţele
tale, şi stau în ceriuri păzite, până la ziua acea înfricoşată
a judecăţii. Nu te temi? Nu te cutremuri că, la ziua jude-
căţii, vor aduce îngerii zapisul tău, cuvintele gurii tale,

înaintea înfricoşatului Judecătoriu, unde şi îngerii stau cu
frică? Acolo vei să auzi glas de plângere, zicând că: „Den
gura ta te voiu judeca, slugă vicleană". Cu adevărat,
atuncea, vei suspina şi vei lăcrăma cu amar în ceasul acela
şi nimic nu vei folosi. Fie-ţi milă de tine şi nu-ţ urî sufletul
tău. Deşchide-ţi ochii tăi şi vezi cum să nevoiescu mulţi,
cum să silescu spre tot lucrul bun, cum să ferescu de
zavistie, de batjocuri, de urăciune, de râs, de curvie, de
desfătare, de vrajbă, şi cum au iubit calea cea strimtă,
postind, preveghind, pătimind rău şi plângând? Cum ş-au
gătit făcliile luminoase? Cum gura lor, pururea, laudă şi
slăveaşte pre Mirele cel fără de moarte? Ochii lor cugetă
la frumuseaţea lui şi sufletul lor să veseleaşte? Socoteaşte
şi vezi c-au sosit şi nu va zăbăvi. Vine, ca să bucure pre
ceia ce-l iubescu pre el. Vine, ca să mângâie pre ceia
ce-au tânguit ş-au plâns, nu de morţi sau de vreo pagubă
trecătoare, ce de păcatul care, pre lesne, l-au făcut, şi de
împărăţia carea n-are sfârşit, şi de fericita desfătare a
raiului, de unde am ieşit călcând porunca lui Dumnezău,
unde, iarăş, să să întoarcă ceia ce tânguiescu şi plâng.
Vine, ca să încununeaze pre ceia ce pre leage s-au luptat
şi calea cea strimtă şi chinuită au iubit. Vine, ca să
miluiască pre cei milostivi. Vine, să sature de bunătăţi pre
cei ce, pentru El, au flămânzitu ş-au fost setoşi. Vine, ca
să lumineaze lumea. Vine, să lumineaze ceale ascunse ale
întuneareculul şi să vădească sfaturile inimilor. Şi ce nu
135v zic mai pre scurt? / Vine, să dea plată fieştecăruiaş, după
faptele lui. Vine, nu de la pământu, precum, mai 'nainte,
au venit, ce den ceriu, cu puteare şi cu slavă multă.
Atuncea, trâmbiţele vor trâmbiţa den ceriuri şi puterile să
vor clăti, tot pământul, ca apa mării, să va cutremura de
slava lui. Râu de foc va cura pe denaintea lui, curăţind
pământul de fărădelegi. De-cii va fi strigare fără veste:
„Iată, Mirele vine, lauda direpţilor, soarele direptăţii. Iată,
vine Împăratul Împăraţilor, a căruia împărăţie n-are
sfârşit. Iată, vine Judecătoriul cel direpţ. Iată, vine, şi ieşiţi
întru întimpinarea lui". Atuncea vor veni cu bucurie ceia

ce le sânt candilele luminate, cu multă îndrăznire veselindu-se şi având nădeajde, căci candilele lor nu s-au stinsu. Atuncea, tu, văzându-te pre tine în multă scârbă, şi rea scăpare, şi în nevoie nesuferită, şi, văzându-ţi candila stinsă, vei zice cu ruşine: „Daţi-m puţin untu-de-lemn, fraţilor, că candila mea s-au stins". Iară ei, răspunzând, vor zice: „Nu cumva ne va lipsi, şi noao şi ţie, ce ţe du la ceia ce vând şi-ţi cumpără". Şi veţi mearge întristat şi suspinând, şi cu amar lăcrămând, şi nicicum nu vei afla să cumperi, căci că s-au spart zborul vieţii şi toată viaţa lui tremură ca apa mării. Trecut-au şi săracii carii şădea la uşile bisearecilor de vindea untu-de-lemnul. Deci, fiind de toate îngreuiat şi lipsit, vei zice, plângând şi tânguindu-te: „Duce-mă-voiu, de voiu bate la uşa milostivirii lui Hristos şi cine ştie, dară, de-m va deşchide?". Şi mergând, vei bate şi-ţ va răspunde denlăuntru Mirele: „Adevăr, adevăr grăiesc ţie, nu te ştiu pre tine. Du-te de la mine, lucrătoriul strâmbătăţii şi fără-de-legii. N-ai miluit, nu te vei milui. N-ai auzit glasul săracului? Nici eu nu auz al tău. De ale meale Sfinte Scripturi îţi băteai joc. Pentru aceaea, nu te voiu primi să întri. N-ai băgat samă de proroci şi de apostoli. Pentru aceaea, cuvântul carele l-am grăit, acela te va judeca în ziua acea de apoi. Du-te de la mine, nu te primeaşte uşa cea strimtă. Hrănitu-ţi-ai trupul şi sufletul ţi l-ai omorât. Dară cum vei să vii aici, să spurci împărăţia mea? Podoaba trupului tău o ai pângărit. Gura ta o ai umplut de ocări. Pe vecinul tău l-ai urât. Pohtele diavolului ai făcut şi ale meale le-ai batjocurit. Şi, acum, te rogi să vii aici, unde n-ai trimis mai 'nainte nimica? Unde nici gătiri nu ţi-ai făcut, nici lacrămi, nici plângere, nici post, nici preveghere, nici răbdare, nici milostenie, nici cântare, nici curăţenie? Nici una de aceastea n-ai trimis mai 'nainte aici. Dară, ce cauţi? Lăcaşul acesta îl lăcuiescu ceia ce au sărăcit pentru mine. Această împărăţie iaste a milostivilor. Această veselie iaste a celora ce au plâns. Această bucurie iaste a celora ce s-au pocăit şi au lăcrămat. Această odihnă iaste a celora ce au

136r privegheat şi au // postit. Această viaţă şi bucurie iaste a văduvelor şi a săracilor. Aici, cei ce au flămânzit şi au fost setoşi să veselescu în veaci, iară tu ţi-ai luat binele tău în viaţa ta. Du-te de la Mine în focul cel veacinic. Aceastea auzind tu, vei sta înruşinat şi, stându tu acolo, va veni la urechile tale glas de veselie şi de bucurie şi vei cunoaşte glasul fieştecăruia priaten de ai tăi şi, atuncea, vei suspina amar, zicând: 'O, vai de mine, ticălosul, cum mă scăpaiu de această slavă şi m-am despărţit de priatenii miei? În toată vreamea vieţii meale am fost cu ei şi acum m-am osebit de ei. Adevărat, dreaptă iaste judecata lui Dumnezeu. Adevărat, ne-bună direptate pătimescu, că ei să postiia, iară eu alergam la ospeaţe şi la cini. Ei cânta, eu tăceam. Ei să ruga, eu făceam glume. Ei lăcrăma, eu râdeam. Pentru aceaea, ei acum să bucură, iară eu mă tânguiesc. Ei să ve<se>lesc, iară eu plângu. Ei împărăţesc cu Hristos, în veaci nesfârşiţi, iară eu mă trimiţ cu antihrist în focul cel veacinic. Vai mie, ticălosul, ce mi să întâmplă? De câte bunătăţi mă scăpaiu, căci făcuiu puţină vreame voia diavolului? Acum cunoscu că fieştecare, după faptele lui, îş ia plata. Acum cunoscuiu că m-au batjocurit şi m-au poticnit această lume deşartă. O, de câte bunătăţi m-am scăpat şi în câte răutăţi m-am aruncat'. Aceastea, şi altele ca aceastea, plângând, vei zice şi nimic nu-ţ vei folosi, că nu-ţ iaste nici de un folos a te pocăi atuncea". Pentru aceasta ne învaţă şi să mărturisesc noao *Sfintele Scripturi* ale apostolilor şi ale prorocilor, că bunătăţile le-au gătit Dumnezeu celora ce-l iubesc pre el, carele ochiu nu le-au văzut, şi urechi nu le-au auzit, şi în inimă de om n-au intrat. Auzit-ai, iară, pre Domnul, zicând: „Nu te teame de ceia ce omoară trupul". Şi, într-alt loc, iară: „Ferice de cei goniţi pentru Mine". Pentru aceasta zice apostolul: „Nu vă înşălaţi, că Dumnezeu nu să amăgeaşte, că ceaea ce samănă omul aceaea va şi secera". Cela ce samănă în trupul lui, den trup va secera putrejune, iară cela ce samănă în duh, den duh va secera viaţa de veaci, că ceia ce samănă cu lacrămi aici, cu bucurie vor

secera acolo. Luați aminte, frații miei, și țineți minte ceale scrise. Ieșit-au sămănătoriul să samene sămânța lui. Cine e cel ce au ieșit și au sămănat? – Stăpânul casii cel bun, Domnul nostru Isus Hristos. Dară ce au sămănat? – Cuvântul Evangheliei, sfintele lui învățături. Unde au sămănat și în care pământ? – În inimile oamenilor, în toate marginile lumii. Dară nu ascultă toți Evanghelia, nici fac toți arătură bună, ca, deaca va cădea sămânța Domnului să facă roadă, ce în pământ uscat, și în mărăcini, și întru înșălăciune fiind, primesc cuvântul și, după grijile, și avearea, și dulcețile vieții aceștiia umblând, să îneacă și nu
136v rodescu. Iară voi, iubiților, în / direptați-vă inimile voastre cătră primirea Evangheliei și să nu vă îneace mintea grija cea multă a vieții, de ce ni-e treaba să sârguim, iară nu pentru desfătări, că, de vă veți îndestula cu cât aveți, veți avea odihnă. Iară, de veți căuta sațiu și lăcomie, iaste osteneală multă, și cale fără de măsură, și scârbă nesfârșită, și viață cu multă grijă. Ce una numai trebuie, fraților, precum zice Domnul, și pentru aceastea ce-s de treaba trupului mai puțin să ostenim, iară pentr-acealea ce-s de mântuire sufletului să grijim nepărăsit, că nu iaste trupul mai mare decât sufletul. Ce, pentru aceasta (adecă pentru suflet) să grijim, fraților, și să sârguim, și să ne gătim în toate zilele, să nu cheltuim toată vreamea vieții noastre în grija trupului, ce, când flămânzeaște trupul, atuncea ceare hrană. Și, în ce chip trupul, de nu va mânca pâine, nu poate să trăiască, așa și sufletul, de nu va gusta de înțelepciunea cea sufletească, mort iaste. Îndoit iaste omul den suflet și den trup și, pentru aceasta, zicea Mântuitoriul: „Că nu numai cu pâinea va trăi omul". Și tu, dară, ca un bun ostaș și chivernisitoriu, dă sufletului bucatele ceale sufletești și ceale trupești trupului, nu-ț hrăni numai trupul și sufletul îl laș pustiu, de leașină, nu-ț lăsa sufletul să moară, ce-l hrăneaște cu cuvintele lui Dumnezeu, cu psalmi, și cu laude, și cu cântări sufletești, cu cetaniile *Dumnezeieștilor Scripturi*. Aceastea, și altele aseamenea acestora, sânt hrana și viața sufletului. So-

cotiți-vă, fraților, să nu să afle cineva fără de roadă, că cela ce va sămăna în trupul lui dulceața lumii, adecă desfătări și ospeațe, den trup va secera putrejune. Iară cela ce va sămăna în duh rugăciune, post și privegheare, den duh va secera viață veacinică. Socotiți și vedeți că nu să laudă tocma cei ce mănâncă și beau, nici ceia ce râd, că aceastea le fac limbile, iară leagea noastră iaste aceasta: „Fericiți-s cei săraci cu duhul. Fericiți-s cei ce plâng. Fericiți sânt cei milostivi. Fericiți sânt cei goniți. Fericiți sânt cei ponosluiți. Fericiți-s cei curați cu inima. Fericiți-s cei postiți. Fericiți-s ceia ce au păzit curat Sfântul Botez. Ferice de ceia ce s-au lepădat de această lume pentru Hristos. Ferice de trupurile celor curați. Ferice de ceia ce au muieri și ca cum n-ar avea. Ferice de ceia ce preveghează și să roagă. Ferice de ceia ce văd mai 'nainte pre cela ce vine să judece viii și morții. Ferice de ceia ce lăcrămează la rugăciune". Aceastea sânt *Dumnezeieștile Scripturi* ale pravoslavnicilor. Dară, care scriptură laudă pre ceia ce zicu în lăute, în surle și în fluiere, sau pre ceia ce râd și să desfătează, sau pre ceia ce să îmbată și joacă, sau pre ceia ce iubescu lumea și ale lumii? Aceastea, leagea noastră nu ni le sfătuiaște, aceastea Domnul nostru nu ni le-au învățat, ce, încă, le-au dosădit, zicând: „Vai
137r celora // ce râdu acum, că vor plânge și se vor tângui! Vai de cei sătui, că vor flămânzi! Vai de voi, bogaților, că vă veț scăpa de mângâiarea voastră!". Și, iară, pren prorocul, zice: „Vai de ceia ce râd și ceia ce zicu răul bine și binele rău, ceia ce facu dulcele amaru și amarul dulce! Vai de ceia ce îndireptează pre cel necurat pentru daruri și gonescu direptatea! Vai de ceia ce să scoală dimineața și umblă la rachiu, ceia ce șăd noaptea și beau vinul, că vinul îi va arde pre ei, că beau vinul cu alăute, și cu fluiere, și cu tâmpene, iară la faptele lui Dumnezău nu să uită și faptele mânilor lui nu socotescu!". Aceastea și altele aseamenea acestora sânt ale acelora ce iubescu lumea și trupul, iară nu ale celora ce iubescu pe Hristos. Însă, vrea-vei să auzi puține și de ale celora ce iubesc pe Hristos? De ale

celora ce umblă pre calea cea strimtă? Ascultă pre apostolul, zicând: „Întru tot întărindu-vă, ca slugile lui Dumnezău, în răbdare multă, în scârbă, în nevoi, întru închisori, întru neaşăzări, în osteneale, în prevegheri, în posturi şi într-altele“. Şi, iară, Domnul grăiaşte: „Sculaţi-vă, de vă rugaţi, ca să nu cădeţi în dodeială“. Dară, ce trebuie să facem, fraţilor? Iată, aţ auzit cum să fericescu ceia ce călătorescu calea cea strimtă şi cum să dosădescu ceia ce îmblă pre calea cea lată şi largă? Veniţi, dară, să lăsăm calea cea largă, carea duce la pierzare. Ia, ni, să ostenim puţină vreame, ca să împărăţim în veacii nesfârşiţi, să avem, pururea, înaintea ochilor pre cela ce vine să judece viii şi morţii şi să ne aducem aminte de viaţa cea veacinică, şi de împărăţia cea fără moarte, şi de adunarea îngerilor, şi de petreacerea cu Hristos. Adu-ţi aminte că această viaţă n-are nemică, fără numai lacrămi şi suspinuri, şi ponosluri, scârbe şi ocări, trândăviri şi osteneale, boale şi bătrâneaţe, păcate şi moarte, ce să nu iubeşti lumea. Socoteaşte-te să nu te răzvrătească lumea aceasta, să te poticnească, că te va trimite gol în ceaea lume. Adu-ţi aminte de cela ce zice: „Ne-ncetat vă rugaţi“. Nu te bucura de nălucirile aceştii lumi. Psalomul să-ţ fie pururea în gură, că singur Domnul, prin sine, învaţă şi roagă ca să ne gătim pre noi de-aicea şi, veri de ce-am greşit şi am păcătuit, să ne vindecăm pren lacrămi, până avem vreame de pocăinţă, că vreamea pocăinţii puţină iaste, iară împărăţia ceriului n-are sfârşit. Pre sfinţi îi fericim şi cununile lor poftim, iară străduirile lor nu vrem să le urmăm. Nu ştiţi că şi ei, fără osteneale şi fără necazuri, gata nu să încununa, precum vă iaste voao voia? Vei să auzi ce odihnă au avut sfinţii într-această lume? Unii s-au muncit încumplit, alţii au luat ispită de batjocuri, şi de bătăi, şi de legături, şi de închisori, cu pietri s-au ucis, cu firistraie s-au tăiat, s-au ispitit cu moarte, de sabie au murit, au îmblat cu cojoace, cu piei de capre, lipsiţ, necăjiţi, chinuiţi, cărora nu le era vreadnică lumea, în pustiu rătăciţi şi pren munţi, şi pren peşteri, şi în gaurile

137v pământului. / Iată, aţ auzit oarece parte den ceale multe a sfinţilor, desfătare şi odihnă ce-au avut într-această viaţă şi le-au suferit aceastea ca o bucurie, de vreame ce vedea mai 'nainte bunătăţile ceale gătite în ceriuri, care ochiu nu le-au văzut şi urechile nu le-au auzit, şi la inimă de om n-au întrat, că, Dumnezău numindu-se, izgoneaşte dracii. Macară spre lucru de-ţ porneşti mâna, limba să cânte şi mintea să să roage. De vei să scapi den iad, de nimeni să nu-ţ râzi. Vai de cel fără-de-leage! Când toţi să luminează, el să întunecă şi de cel hulitoriu, că i să leagă limba! Dară, cum va răspunde la înfricoşatul judecătoriu? Vai de cel lacom, că aveare a lui fuge şi focul pre dânsul primeaşte! Vai de cel leaneş, că va cerca vreamea carea o au cheltuit rău şi, cercându-o, nu o va afla! Vai de iubitoriul de curvie, că întină podoaba şi se va scoate cu ruşine de la nunta cea împărătească! Vai de cel suduitoriu şi, împreună cu el, şi beţivul, că cu ucigaşii se vor orândui şi cu preacurvarii se vor munci! Vai de cela ce mănâncă şi bea fără măsură, că se va cerca ca o oaie spre junghieare! Vai de cel făţarnic, că păstoriul se va lepăda de el şi lupul îl va răpi! Iară, ferice de cela ce mearge pre calea cea strimtă şi, purtând cunună, mearge la ceriu! Ferice de cela ce are viaţă înaltă şi firea smerită, că lui Hristos urmează şi, împreună cu el, va şădea! Ferice de cela ce miluiaşte săraci mulţi, că şi ajutoriu va afla la judecata cea viitoare, că cei grabnici vor răpi împărăţia ceriurilor! Ia, ni, să grăbim, dară, pre noi, fraţilor, spre tot lucrul bun să ne mângâiem, pre înşine să ne învăţăm, să zidim în vecie, precum făceaţi pururea. Măcară în cale de veţ îmbla, pentru judecată să vă fie vorba voastră şi pentru răspunsul vostru. Macară veri ce lucru veţ face, macară în aşternuturile voastre sau altceva de veţ face, pururea pentru judecată şi pentru venirea direptului Judecătoriu să grijiţi, şi să vă aduceţi aminte în inimile voastre, şi să ziceţi unii către alţii: „Oare în ce chip iaste întunearecul acela cel mai denafară? Oare cum iaste focul cel nestins şi viarmele cel neadormit? Oare cum sânt scrâşnirile dinţilor?“. Aceastea vorbiţi unii către alţii,

pururea, ziua şi noaptea: „Unde cură râul cel de foc şi curăţeaşte pământul de fără-de-legile celor ce să află pre dânsul? Cum se va învălui ceriul, ca o hârtie? Cum vor cădea stealele, ca frunzele den zmochin? Cum va peri soarele şi luna? Cum se vor desface ceriurile cu porunca Stăpânului? Cum, fulgerând, se va pogorî Judecătoriul den ceriu? Cum vor alerga puterile cereşti, cutremurându-se? Cum se va găti scaunul cel înfricoşat? Cum se va cutremura pământul, primind pogorârea judecătoriului? Cum vor zice trâmbiţele, cum să vor deşchide mormânturile? Cum se vor scutura mormânturile? Cum cei den veaci adormiţi se vor scula ca den somnu? Cum se vor întoarce sufletele la trupuri? Cum vor alerga sfinţii întru întimpinare? Cum cei gata se vor învrednici în tării, cum
138ʳ celor leaneşi se va // închide casa Mirelui?". Aceastea a cugeta bine iaste, de aceastea a griji ziua şi noaptea trebuiaşte, că cela ce-ş va aduce aminte pururea de moarte nu va greşi multe. Să nu alergăm, în toată vreamea vieţii noastre, pentru pântece, nici pentru îmbrăcăminte. Aceastea le fac limbile, carele n-au nădejde de viaţa cea veacinică. Deci, să nu ne asămănăm lor, ce să ascultăm ce zice Domnul: „Cercaţi întâiu împărăţia lui Dumnezău şi direptatea lui şi aceastea toate se vor adaoge voao". Ia, ni, să cercăm, fraţilor, împărăţia aceaea carea nu să treace în veacii cei nesfărşiţi, să ne rugăm, iubiţilor, cu dureare den inimă şi suspini de lacrămi, ca să nu ne scăpăm de fericitul acela glas, să ne părăsim de mâncările ceale multe ale lumii aceştiia, ca să dobândim acolo saţiul raiului. Să plângem aici puţin, ca să râdem acolo. Să flămânzim aici, ca să ne săturăm acolo. Să întrăm prin uşa cea strimtă şi prin calea cea necăjită, ca să călătorim acolo calea cea lată şi largă. Şi, iară, zicu: „Socotiţi, să nu ne împiadece, şi să ne batjocurească această viaţă, şi să ne trimiţă goli şi ticăloşi în veacul acela, că pe mulţi au poticnit, pe mulţi au batjocurit şi i-au orbit rătăcirea lumii aceştiia". Iară, noi, fraţilor, să ne păzim şi să auzim pre Domnul, zicând: „Veniţi după mine". Toate să părăsim şi lui să urmăm, şi

să scuipim toată bucuria a lumii aceştiia, căci că-ş râde de ceia ce o iubescu. Iară noi să silim, viaţa vecinică să dobândim, ceata cea cu îngeri, petreacerea cea cu Hristos, că a lui e slava şi putearea, cu Părintele şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 2 al prea cuviosului părintelui nostru Efrim Sirul. La cruce, şi pentru pocăinţă, şi pentru a doa venire. Blagosloveaşte, Părinte

Toată sărbătoarea şi fapta Domnului nostru Isus Hristos iaste mântuitoare şi lauda noastră, creştinilor. Iară lauda laudelor iaste crucea şi sărbătoare sărbătorilor, când Paştile noastre pentru noi s-au junghiat Hristos şi, încă, s-au sculat den morţi Mielul lui Dumnezeu, cel ce râdică păcatul lumii. Şi nu numai aceasta iaste cinstită şi sfântă den zile, ce şi cealealalte sărbători, toate sânt sfinte şi cinstite, şi să osebescu unele de altele cu mărirea, luminându-se cu strălucirea Dumnezeirii. Pre aceastea să cade să le cinstească cu vrednicie şi să le sărbeaze cu credinţă cela ce să nevoiaşte cu de-adins pentru poruncile
138ᵛ lui Dumnezeu, că cei întinaţi şi pân / găriţi de păcate nu stau la sărbătoare. Iară sărbătoare bună şi plăcută lui Dumnezeu iaste pocăinţa lacrămilor, părăsirea păcatelor, cunoştinţa lui Dumnezeu şi pohta bunătăţilor celor veacinice. Atuncea, şi în ceriu, să face bucurie. Atuncea şi beseareca să veseleaşte şi chiamă împreună pre toţi direpţii, zicând: „Bucura-ţi-vă cu mine, că Fiul Mieu, acesta, au fost mort cu greşalele şi au învis pren pocăinţă. Sărbătoare bună şi plăcută lui Dumnezeu iaste unde sărbează împreună Hristos, unde să mângâie săracii, unde să odihnesc văduvele, unde să cinsteaşte Dumnezeu în psalmi şi în cântări sufleteşti". Aceştia sânt cei întru numele lui adunaţi. În mijlocul unora ca acestora au făgăduit a să afla Domnul. Ferici-ţi-s unii ca aceia ce sânt adunaţi întru numele lui, că, având pre Stăpânul cu ei, în

mijlocul lor, de nimic pre ei nu-i va lipsi. Întru acesta chip, dară, să cinstim sărbătorile Domnului, nu lumeaşte, ce mai presus de lume. Să nu împodobim predvoarele, să nu strângem hore, să nu înfrumuseţăm uliţele târgului, să nu ne dăm auzirile după alăute şi fluiere, să n-avem grija aurului, ca să facem cercei şi ineale de aur. Nu strica lucrul lui Dumnezeu pentru mâncarea, precum învaţă apostolul, nu te păgubi de Sfânta Liturghie, pentru nesaţiul pântecelui, la magherie zăbovindu-te, ce aceastea să le lăsăm la ceia ce li-e Dumnezeu pântecele şi slava, iară noi toţi, mici şi mari, bărbaţi şi fămei, creştineaşte să cinstim sărbătorile Domnului, precum ne-am învăţat. Cu psalmi şi cu laude, şi cu cântări sufleteşti să încununăm predvoarele, ca creştinii, iară nu ca elinii, cu dafini şi cu flori, sau cu alte materii, care lucru iaste al elinilor şi al jidovilor, că umbra Legii Vechi au trecut, iară adevărul au înflorit, precum auzim pre apostolul, zicând: „Ceale vechi au trecut. Iată, să făcură toate noao". Rătăcirea idolilor s-au surpat. Iadul s-au prădat, robia cea dentru el, de iznoavă, s-au chemat. Împărăţiile înşălăciunii cei de Dumnezei mulţi s-au zdrobit. Omul s-au izbăvit. Dumnezeu au împărăţit. Lumea să veseleaşte. Crucea să politiceaşte, căriia i să închină toate marginile pământului, întru care ne lăudăm cu fericitul Pavel, ce zice: „Iară mie să nu-m fie a mă lăudarea, fără numai în crucea Domnului". Pentru aceasta, şi deasupra uşilor, şi în frunte, şi asupra ochilor, şi la gură, şi la pieptu, şi în toate mădulările noastre, cu crucea, să ne înfrumuseţăm şi să ne înarmăm, arma cea nebiruită a creştinilor, biruitoriul morţii, nădeajdea creştinilor, lumina tuturor, deşchizătoriul raiului, curăţitoriul eresurilor, tăria proslavnicii credinţe, paza cea mare şi lauda cea mântuitoare a besearecii. Pre aceasta, creştinule, în toate zilele şi nopţile, nu o părăsi, nici un ceas, nici o cirtă, ce şi dormind, şi deşteptat, şi lucrând, şi mâncând, şi bând, şi călătorind,
139r măcară pre mare vei umbla, măcară apă // vei treace, toate mădulările tale să le pecetluieşti cu cinstita şi de viaţă făcătoarea crucea, şi niciodată nu te vei teame de frica

cea de noapte, de săgeata ce zboară ziua, de lucru ce umblă întru întunearec, de întâmplarea şi de diavolul cel de amiază-zi. De o vei lua pe cruce pururea întru ajutoriu ţie, nu să vor apropia de tine reale şi biciu nu să va apropia în sălaşul tău, că, văzându-o pre ea, puterile ceale împotrivă să cutremură şi să depărtează. Aceasta au sfinţit lumea şi lumina au adaos şi, adunând limbile de la răsărit, şi de la apus, şi de la amiază-zi, şi de la 'miază-noapte, într-o besearecă şi întru botez în dragoste i-au legat. Aceasta iaste păreatele cel nebiruit al pravoslavnicilor! Ce gură sau ce limbă va lăuda cu vrednicie arma cea făcătoare de biruinţă a împăratului Hristos? Crucea iaste nădeajdea creştinilor. Crucea e înviare morţilor. Crucea e şchiopilor cârjă. Crucea e povaţă orbilor. Crucea e marea cuviinţă împăraţilor. Crucea e îndrăznirea călugărilor. Crucea e acoperimântul golilor. Aceasta iaste carea s-au înfipt în mijlocul lumii, în locul căpăţinii şi de'ndată au odrăslit strugurul vieţii. Cu această sfântă armă au spart Hristos pântecele iadului cel de tot mâncătoriu şi au astupat gura diavolului cea cu multe meşteşuguri. Pre aceasta, văzându-o moartea cutremurându-se şi înfricoşându-se, pre toţi câţi îi avea de la Adam, cel dentâiu zidit, i-au slobozit. Cu aceasta înarmându-se fericiţii apostoli, toată putearea vrăjmaşului au călcat şi, vânând, toate limbile le-au adunat la închinăciunea aceştiia. Cu aceasta, ca cu o platoşă îmbrăcându-se ostaşii şi mucenicii lui Hristos, toate meşteşugurile şi semeţia tiranilor au călcat şi în vileag au mărturisit pre cel răstignit. Pre aceasta, purtându-o ceia ce să leapădă de lume cu multă bucurie lăcuiescu în pustiu şi în munţi, şi în peşteri, şi în gaurile pământului. O, nespusă bunătate de iubire de oameni a lui Dumnezeu, şi câte bunătăţi au dăruit neamului omenescu, slavă iubirii lui de oameni! Auzit-aţi, iubiţilor şi de Hristos iubitori, câtă iaste putearea crucii? Câte lucruri şi câte bunătăţi face, că aceasta, ca un bun cârmaciu, ocârmuind viaţa aceasta a noastră şi împăcându-o, şi pricină făcând noao, şi de viaţa cea viitoare! Aceasta,

iarăş, şi la a doa venire a Domnului, întâiu va să să arate ca un cinstit, şi închinătoriu, şi sfânt schiptru al împăratului Hristos, după cuvântul Domnului, care au zis: „Că se va arăta sămnul Fiului omenescu în ceriu“. Aceasta, dară, iaste întâiul îngeru ce luminează tot pământul, den margine până în margine. Strălucind mai vârtos decât lumina soarelui, venirea Domnului va vesti. Aceastea să să zică spre aceasta, dară ceale după aceast(ă) descoperire pre urma crucii, care, în ce chip vor fi? Vai de mine, fraţii miei, de Hristos iubitori, aduşu-m aminte de ceasul acela, şi mă cutremuraiu, şi vruiu să părăsescu cuvântul aici, de
139v frică multă, a / ducându-mi aminte de cealea ce vor să să descopere în urma crucii, pentru că cine le va povesti pre eale? Ce gură le va vesti? Şi ce fealiu de limbă le va grăi? Ce glas le va arăta? Ce auz va încăpea, acealea să le auză, care aceastea făcându-se, puterile ceriurilor se vor strămuta, pentru că cine nu se va teame şi nu se va cutremura în ceasul acela? Când Împăratul Împăraţilor se va scula den scaunul slăvii şi, pogorându-se să cerceteaze pre toţi ceia ce lăcuiescu în lume şi să-ş întreabe cu ei, va să dea direpţilor bunătăţile, iară celor nevreadnici muncile, ca un Judecătoriu dirept. Aceastea, dară, aducându-mi aminte, frică mă cuprinde, mădulările mi să slăbesc de toate părţile, ochii îm lăcrămează de frică, glasul îm amurţeaşte, buzele mi să încremenescu, limba mi să îngrozeaşte şi gândurile meale cugetă a tăcea, frica mă ţine şi mă ceartă să tacu, că multă iaste frica şi peste măsură, că minuni groaznice şi mari ca aceastea nu vor mai fi în toate neamurile. Că şi acum, de multe ori, când să face, fără veaste, fulger şi tunet, foarte tare spămintează pre tot omul şi toţi ne plecăm la pământ. Deci, de vreame ce ne spămintează pre noi aceastea mici, în ce chip vom suferi atuncea când vom auzi glasul trâmbiţii, den ceriu, mai mare decât toate tunetele, viind şi deşteptând pre toţi cei den veaci adormiţi, direpţi şi păcătoşi? Atuncea, cei den iad ai firii omeneşti, auzând glasul trâmbiţei, vor alerga cu grabă, căutându-ş mădulările lor. Atuncea, când vom

vedea toată firea omenescă în clipala ochiului sculată den locul ei, şi adunându-se de la marginile pământului judecată, pentru că va porunci marele Împărat, cela ce are puteare spre tot trupul, şi îndată cutremur va da pământul pre morţii lui, veri hiară de va fi răpit, veri peaşte de-l va fi mâncat, veri pasere, cât clipala ochiului le vor aduce de faţă. O, cum vom răbda, fraţilor, când vom vedea râul cel de foc, ieşind ca o mare sălbatecă şi va mânca munţii, şi zăpodiile, şi toată lumea. Atuncea, iubiţilor, de focul acela, apele vor seca, izvoarăle vor lipsi, marea se va usca, văzduhul se va cutremura, stealele vor cădea, soarele va peri, luna se va schimba în sânge, ceriul se va învălui ca o hârtie. Când vom vedea pe îngeri trimiş, şi alergând în toate părţile cu grabă, şi strigând pe slugile lui Dumnezău ceale alease dentru o margine a ceriului până în ceaea margine, când vom vedea ceriu nou şi pământ nou, când vom vedea sămnul Fiului omenescu arătându-se în ceriu şi luminând toate marginele pământului, atuncea toţi, văzând întru înălţime ivindu-se acestu împărătesc şi groaznic scriptru, va cunoaşte fieştecine că, după el, va să să arate Împăratul. Într-acela ceas, va gândi fieştecarele în ce chip va ieşi <în> întimpinarea lui Hristos. De se va şti pre sine vinovat, va sta gol şi mâhnit, aşteptând să-i iasă răspunsul lui, că-ş va privi faptele sale, stând înaintea feaţii lui, veri bune, veri reale. Atuncea, ceia ce-au umblat
140r pre calea cea strimtă şi ne // cârmită, şi toţi ceia ce chiar s-au pocăit, şi toţi cei milostivi şi primitori de oaspeţi vor sta blânzi, cu multă bucurie aşteptând fericita nădeajde şi arătarea slăvii a marelui Dumnezău şi Mântuitoriului Isus Hristos. Vine, ca să veselească pre ceia ce s-au nevoit în privegheri, şi în posturi, în cântări. Vine, ca să încununeaze pre cei milostivi. Vine să înalţe pre ceia ce-au sărăcit pentru numele lui, pre ceia ce n-au iubit lumea, ce toate părăsându-le şi numai lui urmând. Vine, nu iară de pe pământ, ce den ceriu, ca un fulger înfricoşat. Atuncea va fi strigare mare, zicând: „Iată, Mirele vine! Iată, Judecătoriul soseaşte! Iată, îndi<re>ptătoriul să descopere!

Iată, Dumnezăul tuturor vine să judece lumea și să plătească căruiaș, după faptele lui!". Atuncea, iubiților miei frați, de strigarea aceaea vor geame rărunchii pământului, dentr-o margine a lui până într-alta, și marea, și toate adâncurile. Atuncea va fi frică și nevoie, și va cuprinde spaimă pre tot omul de strigarea și de glasul trâmbiților. Atuncea, puterile ceriurilor se vor clăti, atuncea vor alerga înainte ceatele îngerilor, heruvimii și serafimii, în puteare, strigând: „Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul, Cel ce iaste și Cel ce vine, Atotțiitoriul". Atuncea, toată zidirea, în ceriu și pre pământ, și de supt pământ, în puteare vor striga: „Blagoslovitu-i Cel ce vine întru numele Domnului". Atuncea se vor despica ceriurile și se va ivi Împăratul și Domnul Domnilor, ca un fulger groaznic, cu puteare și cu slavă multă și nespusă, și-l va vedea pre El tot ochiul, și ceia ce l-au împuns pre El și, bătându-se, vor plânge de El toate neamurile pământului. Atuncea, ceriul și pământul se vor întoarce spre fugă, precum au arătat mai 'nainte Isaia, zicând: „Văzut-am scaun alb mare și pre Cel ce șădea pre el, de-a căruia față au fugit ceriul și pământul". Atuncea va șădea pre scaunul slăvii lui, precum El au zis: „Și se vor aduna înaintea lui toate limbile". Oare ce fealiu de suflet se va afla să rabde, când se vor pune scaunele și va așăza judecata, și cărțile se vor deșchide? Atuncea vom vedea nenumăratele puteri a îngerilor și ale arhanghelilor. Atuncea se va plini prorocia lui Daniil, ce zice: „Eu priveam până s-au pus scaunele. Și cel vechiu de zile au șăzut, haina lui albă ca zăpada, părul capului lui ca lâna cea curată, scaunul lui pară de focu și roatele lui focu arzând, râu de focu să trage pe denaintea lui, mii de mii dvoriia înaintea lui, și întunearece de mii slujiia lui, judecată s-au așăzat, și cărțile s-au deșchis". Mare frică va fi, fraților, într-acela ceas! Atuncea să vor deșchide cărțile ceale înfricoșate, în carele sânt scrise faptele noastre, și cuvintele noastre, cealea ce-am făcut într-această viață și ne-au părut că vom înșela pre Dumnezău. Pre cela cercetează inimile și rărunchii, că acolo sânt scrise toate

faptele și gândurile oamenilor, veri bune, veri reale. O, câte lacrămi ne trebuiescu, într-acela ceas, și ne lenevim,
140v că, pren la / crămi și prin milostenii poate neștine să stingă greșalele ceale ce sânt scrise în cărțile acealea! Cât vom suspina și cu jale vom lăcrăma, când vom vedea, cu ochii noștri, împărăția ceriurilor cea nespusă și vom vedea înfricoșatele munci! Și, între aceastea toate, toată firea oamenilor, de la Adam cel dentâiu zidit, până la cel născut mai pe urma tuturor, atuncea să va plini cuvântul cel scris: „Viu sânt Eu, zice Domnul, că mie mi se va pleca tot genunchiul, a celor cerești și a celor pămintești, și a celor de supt pământ. Și toată limba va mărturisi, că Domnul Isus Hristos, întru slava lui Dumnezău, Tatălui, amin". Atuncea, toată omenirea stând între împărăție și între judecăți, între viață și între moarte, între bucurie și între nevoie, și toți în jos împilându-se și nerădicându-și capul în sus, vor căuta înaintea lor, stând înaintea judecății și tare cercetându-se. Și, mai vârtos, ceia ce-au viețuit în lenevire și aceastea văzându-le, iară împilându-se, îș vor aduce aminte de toate faptele lor și-ș vor vedea fieștecarele faptele înaintea lui. Și ceia ce nu s-au pocăit, plângând, vor zice: „Vai de noi, ticăloșii, cum ne-am nevoit, ce ne-am cheltuit și vreamea noastră jucând, batjo<cu>rind și batjocurindu-ne! Cum n-am străduit, pentru căci n-am miluit pre săraci, pentru căci am urât pre fratele nostru, căci n-am făcut vreun bine! Că așa ni s-ar fi iertat noao, până au fost vreame de pocăință, ce ne-am petrecut anii noștri râzând, și desfătându-ne, și glumind. Ce vom face acum, că, iată, ne ajunse ceasul cel înfricoșat de carele auziiam, de multe ori, și râdeam? Ce vom face, ticăloșii, că cărțile s-au deșchis și judecă pre toți?". Aceastea gândind ei, vor auzi glasul Judecătoriului: „Arătați-vă faptele și vă luați plata". Într-acela ceas să vor turbura toate ceatele creștinești, arhiereii, preoții, diaconii, cetitorii, precum zice apostolul: „Fieștecare să va scula în ceata lui să dea samă la Dumnezeu". Atuncea, să vor cutremura de frică împărații și puteamicii, săracii și bo-

gații, că au sosit ceasul, ca să să cunoască fapta a fieștecăruia înaintea îngerilor și a oamenilor și cine, ce au sămănat, să seacere. Vai, fraților, de Hristos iubitori, că vrând să spuiu cealea ce vor să fie, după aceastea mă tânguiescu de frică, și îm mergu lacrămile, și încremenescu. De vreame ce iaste poveastea înfricoșată, atuncea, iubitorilor de Hristos, să va cerca a fieștecăruia creștin peceatea ce au luat, adecă credința să fie curată, peceatea nestricată, haina nepângărită și mărturisirea cea bună, carea o am mărturisit înaintea a multe mărturii, zicând: „Lepădămu-ne de Satana și de toate lucrurile lui, nu de unul sau doao, sau cinci, ce de toate lucrurile ale diavolului". Această lepădare, dară, ni să va ceare noao, întru acela ceas, și fericit va fi cel ce o au păzit, precum s-au tocmit pre-ntr-un cuvânt, ce zice: „(Să leapădă) de tot lucrul rău al diavolului, adecă de preacurvie, de curvie, de
141r năcurăție, de minciuni, de zavistie, // de furtișag, de ocări, de amărăciune, de mânie, de ținearea mâniii, de vrajbă, de price, de beție, de cuvinte deșarte, de mândrie, de râsuri, de zicături, de alăute, de fluierături, de jocuri, de cântece drăcești, de lăcomie, de iubirea argintului și cea de-apoi, răutatea tuturor răutăților, de închinarea idolilor și de farmece". De aceastea și de altele aseamenea acestora să leapădă fiecare credincios, în sfânta scriptoare a Botezului. Această lepădare, dară, ni se va ceare în ceasul acela. Iară, în ce chip să vor aleage, voi grăi în dureare și voiu zice în suspini cu lacrămi, povestind acealea, precum sânt mai pre urmă. Atuncea, iubiților de Hristos, după ce să vor afla și să vor cerceta înaintea îngerilor și a oamenilor, și după ce să va piarde toată stăpânirea și putearea, și toți vrăjmașii să vor pune supt picioarele lui, atuncea, dară, precum au zis Domnul: „Despărți-i-va pre ei unii dentr-alții, precum aleage păstoriul oile den capre", și va pune pre oi de-a dreapta lui, adecă pre ceia ce au roadă bună, cealea ce cunosc pre păstoriul, pre ceia ce au păzit peceatea, cealea ce au urmat păstoriului ce au zis: „Veniți după mine". Pre ceia ce n-au pângărit sfânta credință cu ereticii, aceastea

oi, zic, le va pune de-a dreapta lui, iară caprele ceale fără roadă, câte au mâniat pre păstoriul, care s-au păscut cu ereticii și s-au lepădat de Sfânta Troiță, carii au sărit fără tocmeală, s-au desfătat, au jucat și, adunând (vaietele), au ieșit dentru această viață pustii de toată fapta bună și de tot păcatul plini, pre carii, văzându-i Domnul în ceasul acela, îș va întoarce fața lui și, atuncea, va zice celor de-a dreapta lui: „Veniți, blagosloviții Părintelui Mieu. Veniți fiii luminii. Veniți ceia ce pentru Mine ați sărăcit, și ați flămânzit, și ați însetat, și ceia ce n-ați iubit lumea, nici ceale den lume. Veniți, ceia ce pentru Mine ați părăsit toată bucuria lumii, rudenii, priateni, părinți și coconi. Veniți ceia ce ați lăcuit pren pustii și în munți, și-n peștiri, și-n gaurile pământului, cu hiarăle, sălășluiți acum cu îngerii Miei în ceriu. Veniți, blagosloviții Părintelui Mieu, de moșteniți cea gătită voao împărăție de-nceputul lumii". Atuncea, va zice și celor de-a stânga: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, și urâților, nemilostivilor urâtori de frați și, mai vârtos, urâtori de Hristos. N-ați miluit, nu vă veți milui. N-ați ascultat glasul Mieu, a preacuratele Evanghelii, a fericiții Miei ucinici, nici Eu nu voiu asculta plânsul vostru. Desfătatu-v-ați pre pământ, luatu-v-ați bunătățile în viața voastră, Eu acolo, în toate zilele, strigam pren *Sfintele Scripturi* și pren proroci, iară voi, auzind, batjocureați. Acum, dară, vă zic voao: 'Nu vă știu pre voi, duceți-vă de la Mine, blăstămaților, la întunearecul cela mai denafară și în focul cel veacinic, carele e gătit diavolului și slugilor lui'. Și se vor duce aceștia în
141v munca de veaci, iară drepții în viața veacinică". / Însă, în iad, în multe fealiuri să vor munci, după ceale urâte ale lor fapte, de vreame ce, într-un chip, să va munci preacurvariul și într-alt chip ucigașul, și într-alt chip furul și bețivul. Câți s-au spurcat în eresuri vor auzi ceaea ce zice: „Ridice-se necuratul, ca să nu vază slava Domnului, iară ceia ce au avut vrajbă unii cu alții și li să va întâmpla a ieși den viață, necontenită osândă vor afla și, ca niște prea urâți în cel mai denafară să vor trimite, ca cum au

urât pre cela ce au zis: 'Iubiți-vă unii cu alții'. Vai de cela ce iubeaște curvia! Vai de preacurvariul! Vai de bețivul! Vai de furul! Vai de ceia ce să vrăjăscu și vai de fărmecători! Vai de ceia ce s-au pângărit cu hulitorii ereticilor. Vai de ceia ce batjocurescu *Sfintele Scripturi*! Vai de ceia ce să lenevescu și-ș pierd vreamea carea rău o cheltuiescu, că mult o vor căuta și nu o vor găsi! Vai de cela ce îndireptează pre cel păgân pentru mita! Vai de ceia ce răpescu ceale striine! Și, ca să zic mai pe scurt, vai de toți ceia ce să vor întâmpla den' a stânga, că să vor întuneca și să vor cutremura, și să vor scrâșni cu dinții, când vor auzi!: ‚Duciți-vă de la mine, blestemaților!'". Atuncea, dară, să vor duce cu multă frică de la judecată, dându-se pre mâna morții, ca să-i păstorească pre ei. Atuncea să vor despărți unii de alții și vor purceade călătorie carea nu mai are întoarcere. Atuncea să vor despărți episcupi de episcupi, și preoți de preoți, și diaconi de diaconi. Atuncea să vor despărți împărații, ca niște robi, și vor plânge, ca pruncii, și să vor cerceta fără de milă. Atuncea vor suspina domnii și boiarii, căutând într-o parte și-ntr-alta și nimini nu va fi să le ajute. De vreame ce nici avuția să va vedea, nici momealnicii li se vor cuceri și dvori. Atuncea să vor despărți părinți de fii, tată de fiu, maică de fiică, priaten de priateni și rudeniile de rudenii. Atuncea să vor despărți cu jale bărbații de muieri, carii nu ș-au păzit patul nespurcat. Atuncea, gonindu-se și bătându-se de îngeri sălbateci și fără voie împingându-se, să vor duce scrâșnind în dinți și mai cu amar să vor întoarce, de vor căuta îndărăt, să vază pre cei direpți, de carii s-au despărțit și, văzând bucuria și lumina lor, plângând cu amar, să vor dosădi, de-acii neputând să mai vază îndărăt și, apropiindu-se la acel loc rău, unde să împart la toți muncile. Atuncea, văzându-ș istovul și cum că nu iaste nimeni să să roage pentru ei, nici vor mai cunoaște vreun prilej de a se mai întoarce, vor zice, tânguindu-se: „O, câtă vreame am pierdut în deșărt, cum îș bătu joc de noi deșarta lume, cum nu ne-am nevoit și noi,

văzând pre alții nevoindu-se, ce, când auziiam *Sfintele Scripturi*, râdeam, batjocurindu-ne și pre înșine și pre cei ce citiia. Acolo grăia Dumnezeu și noi nu băgam samă. Iată, că aicea și noi strigăm și el îș întoarce fața despre noi.
142ʳ Ce ne-au folosit // lumea? Unde iaste tatăl, cel ce ne-au născut? Unde e maica, cea ce s-au chinuit? Unde-s coconii? Unde-s priatenii? Unde e avuția? Unde e gâlceava și ospeațele? Unde e calea cea multă și fără vreame? Unde e neamul cel bun și cunoscuții? Unde-s împărații, și putearnicii, și înțelepții? Cum de nici unele de aceastea nici o folosință n-avem, ticăloșii de noi?". Atuncea, văzând părăsirea cea de săvârșit și a lui Dumnezeu, și a sfinților, cu suspinuri și cu lacrămi vor zice: „Spăsiți-vă, sfinții și direpții, de carii ne-am despărțit! Spăsiți-vă, priatenilor și rudeniilor! Spăsiți-vă, părinților și maicilor! Spăsiți-vă, fiilor și featelor! Spăsiți-vă, apostolii, și mucenicii, și prorocii Domnului! Spăseaște-te, ceata călugărească! Spăseaște-te, și tu, împărăteasă, de Dumnezeu Născătoare, carea mult te-ai rugat pentru noi, ce noi n-am vrut să ne pocăim și să ne spăsim! Spăseaște și tu, cinstită și de viață făcătoare de cruce! Spăseaște-te, raiul desfătării! Spăseaște-te, Ierusalimul cel de sus, a celor dentâiu născuți! Spăseaște-te, împărăția ceriurilor, carea n-ai sfârșit! Spăsiți-vă toți împreună, că, de acum, nu vom mai vedea pre nimeni den voi, de vreame ce ne ducem la judecata muncilor, carea n-are sfârșit, nici odihnă!. De-cii vom mearge fieștecare la locul lui cel gătit, care și l-au gătit lor cei ce n-au vrut să să pocăiască, ca să scape de urgia și de nevoia aceaea. Până aicea ați auzit istovul și ce pat cei lenevoși, precum ați auzit și pentru înfricoșatul ceasul acela. De aceasta să grijim, fraților, că acesta iaste carele cercetează toată viața noastră, pentru acest ceas înfricoșat, *Sfânta Scriptură*, de la Răsărit până la Apus, pre beseareci strigă și zice: „Veniți toți cei osteniți și împovărați și eu vă voiu iușura pre voi". Și, iară, zice: „Eu sânt viața și adevărul". Această cale și acest adevăr să iubim, fraților, ca să bine plăcem

lui Dumnezeu, a căruia e slava şi cinstea, închinăciunea şi marea cuviinţă, cu Părintele, şi cu Fiul, şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea, şi în veacii veacilor, amin. /

142ᵛ **Cuvânt al 3 dentru ale sfântului Simeon, Bogoslovului celui Nou. Pentru că nu să cade a zice că nu să poate acum a ajunge la săvârşitul bunătăţii cel ce va vrea şi a se asămăna sfinţilor celor de demult. Şi cum că tot cel ce învaţă ceale împotrivă eres nou învaţă pre ceia ce-l ascultă pre el**

Fraţilor şi părinţilor, mulţi grăiescu, în toate zilele, pre carii şi noi îi auzim, că, de-am fi fost în zilele apostolilor şi să ne fim învrednicit să vedem pre Hristos, ca şi ei, ne-am face şi noi sfinţi, ca şi ei. Nu cunoscu că acel Hristos, ce era atuncea şi învăţa, acela şi acum învaţă şi grăiaşte în toată lumea, că, de n-ar fi fost acela ce au fost atuncea, şi acum aseamene tot într-un chip, Dumnezeu întru toate, şi în fapte şi în lucruri, cum zice aceastea, că Tatăl pururea să arată Fiului şi Fiul Tatălui, pren Duhul Sfânt. Tatăl, până acum lucrează, şi eu lucrez, că toate care zice cineva, că nu sânt tocma ceaste de acum cu ceale de atuncea, că-l vedea trupeaşte şi-i auziia cuvintele, ce acum, nu numai cu auzul auzi, că învaţă pentru Dânsul şi pentru împărăţia lui, care şi eu o zic cu adevărat că nu iaste tocma acum ca atuncea. Ce aceasta de acum cu mult iaste mai mare şi, încă, mai pre lesne aduce acum spre credinţă şi spre adeverinţă decât atuncea când îmbla trupeaşte, şi-l vedea, şi-l auziia, căci că atunci să arăta celor fără minte jidovi, ca un om săracu, iară acum să mărturiseaşte la noi Dumnezău adevărat. Atuncea să împreuna trupeaşte şi mânca cu păcătoşii şi cu vameşii, iară acum şade de-a direapta lui Dumnezău şi Părintele, carele, niciodată, nicicum nu s-au despărţit de El şi să creade cum că hrăneaşte toată lumea. Şi zicem, şi creadem că nici un lucru nu să face fără de voia lui. Atuncea, şi

decât toţi cei mai săraci nu să băga în samă, că-i zicea: „Nu iaste acesta Fiul Mariei şi al teslariului Iosif?". Iară acum împăraţii şi domnii, ca Fiului adevăratului Dumnezău şi ca unui adevărat Dumnezău i să închină. Şi au slăvit şi slăveaşte pre ceia ce i să închină cu adevărat şi cu tot sufletul. Şi, de-i şi ceartă, de multe ori, pentru păcatele lor, iară încăş i-au făcut întru toate limbile de fier, în loc de lut ce-au fostu. Atuncea să socotiia ca unul den ceialalţi oameni, putrezătoriu şi muritoriu. Şi cu adevărat, mare şi minunat lucru era în trupul omenescu să vază neştine pre cel neînchipuit şi pre cel ce nu să arată să-l

143ʳ va // ză închipuit, schimbându-se sau prefăcându-se den ce-au fostu, văzându-se deplin, şi Dumnezău şi om, neavând nemică mai mult de cealea ce să văd la alalţi oameni, ce mâncând, şi bând, şi dormind, şi asudând, şi ostenind, şi toate ceale omeneşti făcând, afară den păcat, şi să-l crează pre unul ca acela, şi să-l cunoască că iaste Dumnezău care au făcut ceriul şi pământul şi toate câte sânt intru eale. Dirept aceaea, şi când i-au zis Petru: „Că Tu eşti Fiul lui Dumnezău celui viu", l-au fericit Hristos şi i-au zis: „Fericit eşti tu, Simone, fiul lui Iona, că trupul şi sângele nu ţi le-au arătat aceastea, să mă cunoşti, adecăte şi să-m zici Fiul lui Dumnezău, ce Tatăl Mieu, carele iaste în ceriuri". Deci, dară, cela ce aude acum Sfânta Evanghelie, în toată vreamea strigând şi voia blagoslovitului Părintelui său arătând, şi nu o ascultă cu frică şi cu cutremur, nici păzeaşte cealea ce porunceaşte şi învaţă, aieve iaste că, de-ar fi fostu şi atuncea să-l vază şi să-l auză învăţând, tot n-ar fi crezut. Şi, încă, mă tem că nicidecum crezându-l, l-ar fi şi hulit, ca pre un împotrivnic lui Dumnezău şi fără leage. Şi aceastea le zicu ceia ce sânt cu mult mai groşi de minte decât ceialalţi. Dară cei mai înţelepţi decât aceştia ce zicu?: „De-am fi fostu, zice, în vreamea Sfinţilor Părinţi celor dentâiu, am fi ostenit şi noi, că, văzând viaţa lor cea bună şi străduirile, le-am fi urmat şi noi. Iară acum, aflându-ne şi adunându-ne cu leaneşii şi negrijilivii şi, urmându-le lor, perim fără voia noastră". Şi

nu cunoscu nici aceia cum iaste adevărat, că, mai vârtos, noi, acum, ne aflăm în mai multă răsuflare decât aceia atuncea, că în vremile părinților noștri acelora, multe eresuri să auziia și mulți într-acealea au fostu hristoși mincinoși, mulți cârcimăritori de Hristos, mulți apostoli mincinoși, mulți dascali mincinoși, carii aieve sămăna neghina vicleanului, și pre mulți au rătăcit, ș-au răpit cu cuvintele lor ceale spurcate, și le-au trimis sufletele lor în perire. Și aceasta iaste să o afle fiecine adevărat den viețile Sfinților Părinților noștri: Evtimie, Antonie, Sava și a celoralalți, că scrie acolo cum că marele Antonie, atuncea, s-au îmbrăcat în veșmânt luminat și s-au suit într-un locu 'nalt, ca să-l vază ereticii, să-l prinză, să-l ucigă, ca să fie mucenicu. De n-ar fi fostu, dară, gonire, n-ar fi făcut aceasta. Așijderea, și la nașterea preacuviosului părintelui nostru Eftimie scrie cum că s-au făcut atuncea bucurie și veselie pre la beseareci, de la Dumnezău, adecă atuncea au încetat eresurile și gonirea. Iară, și în viața preacuviosului părintelui nostru Sava, la sfârșit, nu auziți câte nevoi au pățit pentru beseareci, și câte osteneale au făcut asupra eresurilor, și câți den călugări au urmat atuncea ereticilor? Și, iarăș, câte s-au făcut la sfântul Stefan cel nou, n-au fost gonire grea și rea? Au nu cunoașteți iarna cea rea și primejdia cea mare a călugărilor? Însă, ce mă ispitescu a
143ᵛ le grăi toate pre / amăruntul? Că, deaca îm aduc aminte câte s-au făcut în zilele marelui Vasilie, precum spune marele Grigorie, și în zilele lui Ioan Zlataust și a celoralalți Sfinți Părinți, eu pre mine mă plâng și pre ceia ce nu le socotescu aceastea foarte îi râzu, căci știu bine și adevărat că toată vreamea aceaea ce-au trecut mai rea a fostu și mai aieve plină de neghina vicleanului. Deci, de vreame ce acealea ce-au trecut au fostu reale, iară și acum mulți eretici are viața, mulți lupi, și aspide, și șarpi, carii umblă împreună cu noi, dară n-au nici o puteare asupra noastră, ce să asamănă unii ca aceștia, ca când s-ar afla într-un întunearec adânc al răutății lor. Și, pre câți trecu și întră la întunearecul lor, îi răpescu și-i mănâncă, iară pre

ceia ce umblă în lumina *Sfintelor Scripturi* și petrecu întru învățăturile lui Dumnezău, nici macară să-i întimpine nu cutează, ce, de-i și văd că vin, fug de fața lor, ca de focu. Deci, pre carii socotiți că le zicu eretici? Nu pre cei ce să leapădă de Fiul lui Dumnezău? Sau pre ceia ce hulescu Duhul Sfânt și zicu că nu iaste Dumnezeu? Sau pre ceia ce zicu că mai mare e Tatăl decât Fiul? Sau pre ceia ce facu pre Sfânta Troiță una (iară nu în trei ipostasis)? Sau pre ceia ce împart pre Dumnezău în trei Dumnezăi fără socoteală? Sau pre ceia ce zicu lui Hristos că iaste Fiul lui Dumnezău, iară nu cred cum că au luat trup den Sfânta Fecioară? Sau pre ceia, iarăș, ce bârfescu și zicu că adevărat trup au luat, iară fără suflet? Sau pre ceia ce zicu, că trupul e însuflețat ca un om deplin, iară nu unul după fire Fiu lui Dumnezău și al Născătoarei de Dumnezău? Și Dumnezău adevărat a fi zicu, ce în doi fii pre unul Hristos împarte? Iară nici pre ceia ce la Tatăl cel neînceput cuprind începătură? Și ceia ce-au fostu, zic că n-au fostu? Sau pre alții, ce zicu că Tatăl e fără început, iară Fiul, ca cum s-au născut den el după vreame mai pre urmă, zicu că are început și ca unii zidiri, rău și cugetând, și închinându-se, că zicu cum că a fostu oarecând Tatăl de n-au avut pre Fiul? Și cum iaste putință să să numească Părintele cela ce nu are Fiu? Dară au pre ceia ce zicu că altul e cela ce-au pătimit și s-au răstignit, și altul e cela ce-au învis? Nici pre unul, dară, de acești păgâni și fără Dumnezău nu vă zic, nici pre unul den ceialalți eretici vă zicu, carii s-au arătat ca un întunearec, ce-au perit de Sfinții Părinți carii străluciia atuncea. Căci, că atâta au luminat darul Duhului Sfânt întru ei și au gonit întunearecul eresiii lor ce-am zis, cât și până astăzi luminează ceale de Dumnezău suflete scripturile lor, ca razele soarelui, pentru carii nu cutează nimenea să le stea împotrivă. Ce, pentru aceia zicu și pre aceia numescu eretici, carii zicu că nu iaste niciunul, în vremile aceastea, întru noi care să poată păzi poruncile Evangheliei, ca Sfinții Părinții cei vechi, de vreame ce să cade mai 'nainte de toate să fie

credincios şi slujit, că, den fapte, să arată credinţa, ca şi
144r frumuseaţea // obrazului, când o arată oglinda. Apoi trebuie să fie foarte ştiut şi văzătoriu de Dumnezău, adecăte să să lumineaze să ia Duh Sfânt şi, pren Duhul Sfânt, acesta să vază pre Tatăl şi pre Fiul. De vreame, dară, ce zic aceştia că aceasta e peste putinţă a fi, nu numai le zicu că au o parte de eres, ce unii ca aceştia întrec pe toate eresurile, că cela ce o zice aceasta, toate *Sfintele Scripturi* le întoarce şi le face neţinute în samă. Ce, în zadar şi fără folos grăiaşte şi în deşărt să ceteaşte Evanghelia şi în zaludul ostenescu şi cetescu scripturile marelui Vasilie şi a celoralalţi Sfinţi şi preacuvioşi Părinţi. Ce, dară, câte zice Dumnezău şi toţi sfinţii, de nu le-ar hi făcut întâiu şi apoi să le scrie să le lase spre învăţătura noastră şi noao să ne fie peste putinţă a le face şi a le păzi neclătite? De ce treabă şi atuncea să ostenească să le scrie şi acum să le cetim în bisearecă? Pentru aceasta, câţi zicu acest cuvânt, ne închid ceriul care ni l-au deşchis Hristos. Şi calea aceaea carea să suie acolo în ceriu, care o au înnoit Hristos, ei o împart, pentru că acel Dumnezău al tuturor stă în poarta ceriului, plecându-se, care să veade de cei credincioşi, şi strigă, şi zice prin Evanghelie: „Veniţi cătră mine, toţi cei ce osteniţi şi cei ce sânteţi împovăraţi, şi Eu voiu odihni pre voi". Iară aceşti ce sânt împotrivnici lui Dumnezău, au mai vârtos să zicem antihristi, ei zicu: „Nu să poate aceasta, nu să poate", cătră carii cu cale Domnul Hristos zice: „Vai de voi, cărturarilor şi fariseilor! Vai de voi, povăţuitori orbi, orbilor, că voi, întru împărăţie nu veniţ şi pre ceia ce vor să între îi opriţi! Hristos firiceaşte pre ceia ce plâng acum, iară aceştia zic că nu-i putinţă să plângă şi să tânguiască neştine în toate zilele. O, necunoştinţă şi gură fără frică, carea trimite glasuri pângărite ca aceastea împotriva celui înalt şi facu pre oile lui Hristos să le mănânce hiarăle, pentru care, singur, cel unul născut Fiul lui Dumnezău ş-au vărsat sângele lui". Adevărat, bine prorocind pentru unii ca aceştia, prorocul David zice: „Fiii oamenilor, dinţii lor arme şi săgeţi, şi

limba lor sabie ascuţită". Pentru ce nu e, dară, cu putinţă, spune-mi? Iară, pentru ce alt au strălucit sfinţii pre pământ şi s-au făcut luminători în lume? De n-ar fi fostu cu putinţă, nici aceia n-ar fi putut să facă unele ca aceastea, că şi aceia au fostu oameni, ca şi noi, şi nimica n-au avut mai mult decât noi, fără cât bună-voinţă, şi nevoinţă, şi răbdare, şi smerire la Dumnezău. Aceastea, dară, câştigă şi tu, şi sufletul tău, carele iaste acum ca o piatră vârtoasă, se va face izvor, de vor cura lacrămile. Iară, de vreame ce tu nu vei să te nevoieşti şi să te sileşti, încai nu zice că e lucrul neputincios. De vreame ce cela ce o zice aceasta, să leapădă de curăţănie, căci, fără de lacrămi, nu s-au auzit niciodată să să fie curăţit suflet de întinarea păcatelor, care să să fie pângărit după botez, căci că, cu Sfântul Botez au încetat Dumnezău lacrămile de pre faţa pământului,
144v vărsându-ş Sfântul lui Duh / cu bogăţie în lume. Iară, precum am auzit den *Sfânta Scriptură*, şi într-acest dumnezeiescu botez, unii s-au botezat în vârsta lor şi, den venirea Sfântului Duh, s-au umilit ş-au lăcrămat, iară nu cu duroare şi cu mâhnire, ce cu lucrarea Duhului Sfânt şi den darul acela mai dulcele decât miiarea, fără osteneală şi prea iuşor le-au vărsat den ochii lor. Deci, câţi se vor învrednici ca să dobândească şi să ispitească acestu fealiu de lacrămi, vor mărturisi cum că sânt adevărate aceastea ce-am zis, precum, împreună cu mine, mărturiseaşte bogoslovescul glas, pentru că zice: „Aducă fieştecare, unul ceasta şi altul ceaea". Şi multe aducea la mijloc, care de care, mai apoi de toate zice: „Toţi lacrămi, toţi curăţenie, toţi suire". Şi ceealaltă, care zice: „Cu ceale denainte vă adaogeţi". Deci, au doară învaţă aceastea pre unii osebi de alţii şi la unii au zis că să poate, iară la alţii că nu să poate? Nu, precum ziceţi voi nebuneaşte şi fără socoteală? Că, cu cale mă întărât asupra voastră să vă zicu, neobrezuiţi cu inimile şi cu urechile, carii v-aţ întâmplat de fire rea şi nu puteţ niciodată să vă omiliţi să plângeţi. Aceasta au zis şi marele Grigorie: „Nu poate fi să n-aibă firea omului fireaşte lacrămile". Nici altcineva dentru sfinţi au zis

aceasta: „Ce mai vârtos fireaşte o are (omul) a plânge şi a tângui". Şi aceasta să o cunoaşteţi şi de la pruncii cei mici, că, den fire, ne iaste noao dată să plângem şi să tânguim, că, îndată cum cade (pruncul) den pântecele maicii sale pre pământ, plânge şi, după aceasta, cunoscu moaşele şi maicele viaţa pruncului, că, de nu va plânge, nu poate să trăiască. Deci, dentru aceasta cunoaşteţi şi să veade că urmează firii den naştere să plângă şi să tânguiască. Şi, cum zicea sfântul părintele nostru Studitul, cu plângere ca aceasta să cade să trăiască omul această viaţă şi cu aceasta să moară, de-i e voia să să spăsască şi să meargă în viaţa cea fericită, căci că lacrămile naşterii însemnează lacrămile ce vom să le avem într-această viaţă. Că, în ce chip e mâncarea şi băutura de treabă trupului, aşa şi lacrămile sufletului. Deci, cela ce nu plânge în toate zile, că mi-e leane a zice în tot ceasul, ca să nu mă arăt greu la unii, îş strică şi-ş piarde sufletul lui, ca şi trupul, de foame. De vreame, dară, ce sânt următoare lacrămile firii, precum am zis, nu poftească neştine să să leapede de binele cel firescu şi nici unul, pentru leanea şi pentru negrija, să să lipsască pre sine de un bine ca acesta, nici nimenea cu răutatea, şi cu mândria, şi vicleşugul sufletului să să semeţască şi să să facă vârtos peste fire, ca o piatră, ce cu buna nevoinţă să şi-l trebuiască cătră poruncile lui Dumnezău. Păzască, rogu-mă, acest daru mare, nefurat în inima lui, cu plecăciune şi cu smerire, cu nerăutatea sufletului şi cu prostimea, cu răbdare în supărări, cu cetirea totdeauna a *Sfintelor Scripturi*, să-ş aducă aminte
145^r pururea de păcatele lui şi să să pocăiască. Într-a // cestaş chip, dară, să nu-ş lenevească nimeni spăsenia lui. Iară, de stă cineva nenădejduit de mântuinţa lui şi zace în patul trândăvirii, încai să nu zică şi celor nevoitori că nu iaste putinţă a plânge, că cela ce o zice aceasta ne închide uşa împărăţiei ceriului. Scoate lacrămile şi vei adaoge curăţirea, că, fără de curăţire, nimeni nu să spăseaşte, nimeni nu se fericeaşte de Domnul, nimeni nu veade pre Dumnezău. Şi, de vreame ce urmează aceastea celora ce

nu plâng, după porunca Domnului, spune-mi cum nu iaste acest eres mai rău decât toate eresurile? Că, dară în zadar s-au făcut la noi pogorârea şi suirea lui Dumnezău, s-au stins propoveduirea apostolilor şi au perit învăţăturile tuturor sfinţilor, carele chiamă pre toţi spre tânguire, toată *Scriptura* cea dumnezeiască, precum văzu, au rămas nefolositoare la noi, carii cugetăm într-acestaş chip. Precum aspida surdă îş astupă urechile ei, aşa şi noi, precum socotescu eu, numai cu rasa şi cu camilafca şi cu mândria şi cu barbele ceale frumoase şi cu părul nădejduim că ne vom spăsi? Ce să cunoaşteţi bine că goli şi despuiaţi vom sta la înfricoşata judecată a lui Hristos, macară de n-aţ şi vrea să auziţ *Sfânta Scriptură* în toate zilele strigând, ca să-ş ia fieştecarele câte au lucrat cu trupul, veri bune, veri reale. Deci, de vreame ce la toţi va să fie aceastea, unde să să arate atuncea podoaba cea frumoasă ce acopere şi înfrumuseţază trupurile noastre? Unde-s (atunci) mandiile ceale sclevesite şi arătoase? Unde-s papucii cei frumoşi şi mândri? Unde-s brânele ceale de curea, ce să asămâna cu brânele fămeieşti? Unde e rătăcirea boiarilor? Unde-s cinstele ceale de frunte şi închinăciunile de sănătate? Unde-s ostenealele a şăderii mai sus? Unde e masa cea cu mult în cheltuială şi frumoasă? Ca să zicu şi aceasta care nevoiaşte să şază mai 'nainte şi la bucatele ceale mai frumoase şi mai multe, care sânt întâiu şi cei dempreună cu mine deşărţi robii pântecelui? Unde e atuncea mândria şi trufia noastră, carii vom să stăpânim şi să biruim? Unde-s chiliile ceale mari şi împodobite ca nişte cămări luminoase de mirease? Unde e cinstea slugilor şi posluşirile care gândim că vom întreace pre ceialalţi? Unde e râsul cel neoprit şi fără vreame? Unde-s cinările ceale de sară şi cu multe cheltuiale? Unde-s measele ceale cu vorbele ceale fără vreame? Unde-s, atuncea, numele ceale mari? Unde e sfinţia carea ne zicu acum şi ni să pare şi noao că o avem? Unde-s momealnicii carii ne zicu acum sfinţi? Unde-s scaunele ceale înalte şi cei ce li să pare dentru aceştia că

sânt mai de-a firea decât ceialalți? Unde e graba și nevoința să să cinstească unul mai bine decât altul sau să ia dregătorie? Unde e pricea cuvintelor, și neplecarea, și nu va nime să fie mai mic decât altul? Unde e dragostea rudelor? Unde e mândria mireanilor și a boiarilor, întru carii întâiu sânt eu, ticălosul, care mă mândrescu și mă
145v arăt cum aș fi mai mare decât / alții? Unde e mintea și priceaperea ce au ceia ce știu înțelepciunea și cunoștința lumii aceștiia? Unde e înălțarea ce ni să pare că sântem oarece și nu sântem nemică? Unde e atunci limba cea ce să întoarce bine la vorbă și ritoriile ce cură ca apa dintr-o fântână? Unde e atunci și, mai vârtos, și acum, înțelept? Unde e cărturariu? Unde e cercetătoriul veacului acestuia, ca să voiască să vie să șădem împreună, să ne sfătuim pentru înfricoșata ziua aceaea și ceasul? Și, mai vârtos de toate, să alergăm la *Sfintele Scripturi* și să cercetăm cu amăruntul, ca să cunoaștem și să ne învățăm dentr-însele, ce va fi aceaea care ar putea atunce să ne folosească și aceaea să o aleagem, den toate, cu multă nevoință. Așa, frații miei, iubiți adevărat, precum strigă toată *Scriptura* aieve, mare nevoie, mare frică și cutremur va apuca în ceasul acela, pre câți sânt leaneși, și molateci, și trândavi, ca și mine. Iară, fericit iaste acela, fraților, carele să află acum dedesuptul a toată zidirea, și plânge, și să tânguiaște noaptea și ziua înaintea lui Dumnezău, că va sta de-a direapta lui împodobit luminat. Ferice de cela ce aude aceastea, și nu numai suspinând, și să lase, den zi în zi, să-i treacă vreamea vieții lui fără folos, ce, îndată cum aude pre Domnul zicând: „Pocăiți-vă", îndată să puie începătură lucrului, că unul ca acela se va milui, ca o slugă ascultătoare și cu bună minte, și nu se va osândi cu ceia ce nu vor să asculte. Și, atunci, cu adevărat, să va izbăvi de toate patimile și să va face lucrătoriu cunoscut tuturor faptelor celor bune și, în veacul cel viitoriu, va dobândi bunătățile ceale nespuse ale lui Dumnezău, împreună cu toți, carii, den veaci, i-au bine plăcut, care și noi toți să ne învrednicim a le dobândi, cu darul Domnului nostru Isus

Hristos, a căruia e slava și putearea, acum și pururea și în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 4 a lui Damaschin, monahul, al ipodiaconului și studitul (tâlc), în limbă proastă, la ceale zeace cuvinte a lui Moisi. Blagosloveaște, Părinte

Zeace învățături sânt carele au poruncit Dumnezeu lui Moisei să le spuie în lume și, cine le va plini, să meargă în raiu, iară cine nu le va băga în samă, să meargă în iad. Și întâia poruncă și învățătură a lui Dumnezeu iaste să nu te închini altui Dumnezeu, fără de Dumezeului celuia ce au făcut ceriul, și pământul, și toată lumea. A doao poruncă iaste să nu pomenești numele lui Dumnezeu la ceale proaste și la minciuni. A treia poruncă iaste să păzești și
146r să // cinstești sărbătorile. A patra poruncă iaste să cinstești pre părintele tău și pre mumă-ta. A cincea poruncă iaste să nu ucizi. A șasea poruncă iaste să nu curvești. A șaptea poruncă iaste să nu furi niciodată nimica lucru omenescu. A opta poruncă iaste să nu mărturisești minciuni. A noa poruncă iaste să nu pohtești muiarea vecinului tău sau a altui om striin. A zeacea poruncă iaste să nu râvnești a nimănui nimica, nici casa lui, nici roaba lui, nici alt lucru ceva. Aceastea sânt ceale zeace învățături ale lui Dumnezeu ce să zic zeace cuvinte. Aceaste zeace cuvinte le-au scris Dumnezeu și le-au dat în lume, să le păzească oamenii. Deci, blagosloviți creștini, de ni-e voia să meargem în raiu, să nevoim să le plinim desăvârșit. Și înțeleageți bine ce va să fie întâia poruncă a lui Dumnezeu.

Întâia poruncă

Întâia și mai marea poruncă iaste cum să nu crezi într-alt Dumnezeu, afară den Hristos, carele iaste Dumnezeu adevărat. Și alt Dumnezeu afară de acesta nu e. Acesta au

făcut ceriul şi pământul. Acesta au poruncit şi s-au făcut îngerii. Acesta au zidit neamul omenescu. Acesta iaste carele ţine toată lumea. Acesta, pentru păcatele noastre, s-au pogorât den ceriuri pre pământ şi s-au întrupat den Sfânta Fecioară şi Dumnezeu Născătoarea Maria. Şi au umblat pre pământ treizeci şi trei de ani, şi au mâncat, şi au băut ca un om, apoi s-au răstignit şi au murit de mânile păgânilor jidovi. Şi, nu că doară s-au răstignit dumnezeirea, adecă Dumnezeu, ce omenirea, adecă trupul carele îl purta Hristos, acela s-au răstignit şi au murit. Şi, după trei zile, s-au sculat iară cu trupul şi s-au arătat sfinţilor apostoli, precum au fost şi în lume. Apoi iară s-au suit în ceriuri cu trupul care au avut pre pământ, că n-au lipsit Hristos, ca un Dumnezeu ce au fost nici den ceriu, nici de pre pământ, nici den mare, nici den toată lumea. Iară, ca un om ce au fost, numai pre pământ au fost, ca şi soarele ce iaste în ceriu şi luminează tot pământul cu razele lui. Aceasta iaste întâiu carea trebuie să crează tot creştinul, că cela ce nu creade că Hristos iaste adevărat Dumnezeu şi alt Dumnezeu fără el nu iaste, acela nu iaste creştin, ce iaste ca limbile carele zic că iaste proroc. Pentru aceasta ne chemăm creştini, de vreame ce creadem că Hristos iaste unul Dumnezeu adevărat. Aceasta iaste întâia învăţătură a lui Dumnezeu. Cunoaşteţi, dară, blagosloviţi creştini, veri cine iaste acela care va călca această întâia poruncă a lui Dumnezeu, ori carele creade într-alt Dumnezeu, fără de în Hristos, acela iaste ca elenii carii credea cineş în Dumnezeul lui. Şi, iară, cine creade în visuri, şi în
146v farmece, şi în vrăji, şi în advare, şi în baiere, / şi într-alte lucruri diavoleşti, acela iaste fără leage şi afară den beseareca lui Hristos, că aceastea sânt lucruri diavoleşti şi, cine le creade sau le face, acela mearge cu diavolul în munca cea veacinică. Pentru aceasta, iubiţii miei şi blagosloviţi creştini, niciodată să nu creadeţi în visuri, că diavolul înşală pre om şi va să-l ducă în iad. De multe ori arată păreri în visul omului şi le plineaşte ziua, numai ca să creadem visurile, să mergem în muncă. Pentru aceasta,

să ne păzim de lucruri ca aceastea, nici descântecele să nu le creadeţi, că iaste meşteşugul diavolului descântecul. Şi, oricine descântă sau să descântă, acela n-are parte cu Hristos, ce iaste închinat cu trupul, cu sufletul diavolului, de vreame ce, măcară că auziţi acolo unde descântă muiarea, că pomeneaşte numele lui Hristos, şi a Preacistii, şi a sfinţilor mucinici, şi ale altor sfinţi nume, ce aceasta iaste înşălăciune diavolească, pentru că, în ce chip şi păscariul, când vânează peaşte în mare cu undiţa, nu aruncă undiţa sângură în apă, că, deaca o văd peştii, fug, ce pune şi în undiţă. Întru acesta chip iaste şi descântecul, că, de-ar pomeni numele dracilor, nici un om nu s-ar descânta, ce pentru să să înşale creştinii, să meargă în muncă pentru descântecul. Pentru aceasta pomeneaşte numele sfinţilor, însă, că zic unii: „Dară, căci când mă bolnăvescu, deaca mă descânt, mă scol?". Adevărat, diavolul, ca să înşale pre oameni, le dă câte un ceas puţină boală şi el, deaca-ş descântă şi să dau diavolului, el ia boala de la ei. Pentru aceasta, blagosloviţilor creştini, nimenea să nu să înşale cu descântecele şi cu farmecele sau să leage cu vrăji vita lui să nu o mănânce lupul, nici bărbatul cu muiare să nu-i leage, nici baiere să nu faceţi la omul bolnav, nici să creadeţi visurile, nici când cântă corbul sau altceva den ceale trăgătoare pre pământ, să ziceţi că au cântat rău, că, cine zice aceasta, face pre Dumnezeu mincinos care au făcut pe corbu. Ce iaste vinovat corbul sau altă pasăre? Nici să ziceţi că cutarele are năroc rău, că toţi oamenii a unui Dumnezeu sânt zidire, nici să ziceţi că cutare zi iaste bună şi cutare iaste rea, că Dumnezeu le-au făcut toate zilele şi toate le-au făcut bune pentru omul. Elenii, carii avea dumnezei şi răi şi buni, zicea că binele iaste al Dumnezeului celui bun şi răul al Dumnezeului celui rău, iară noi, creştinii, carii creadem un Dumnezeu bun, nu să cade să zicem că au făcut Dumnezeu şi bune şi reale. Şi, iarăş, să nu zicem că Dumnezeu au făcut pre unii oameni buni şi pre alţii răi, că Dumnezeu iubeaşte şi va să fie toţi oamenii buni şi sfinţi,

iară oamenii, pentru căci îi supără diavolul, să fac den ei și răi, și năsâlnici. Deci, pentru aceasta, nu e vina lui Dumnezeu, când face omul păcatul, de vreame ce Dumnezeu au lăsat pre tot omul în voia și în volnicia lui, veri binele să iubească, veri răul, sângur omul iaste vino-
147r vat. // Să nu faceți, dară, niciodată den câte v-am zis că sânt reale și afară den porunca lui Dumnezeu cea dentâiu, căci veri cine va face den câte am zis că sânt bune, acela iaste fiu și priaten lui Hristos, adevăratului Dumnezeu.

A doa poruncă

A doa poruncă iaste ca să nu numești numele lui Dumnezeu la lucruri proaste, adecă să te socotești niciodată să nu juri pre Sfânta Evanghelie, nici pre besearecă, nici pre alt nimica, căci, măcară de juri și pre direptul, încă ai mare păcat în sufletul tău. Nici pre numele lui Hristos să nu zici niciodată, nici pre Preacesta, nici pre ceriu, nici pre capul tău, că nu poți să faci un păr albu sau negru, numai să ziceți pre așa și pe nu, și pre bogoslovenie. și atâta numai să juri, că mai multu de atâta iaste muncă în sufletul omului. De ți se va întâmpla și în temniță să intri, numai să nu juri, nici pe adevărat, nici pe minciună. Mai bine să-ți vinzi tot ce vei avea și să dai orice ț-ar ceare decât să juri, mai bine să te muncești puțină vreame întru această lume decât să te muncești în ceaea lume, fără de moarte. Mai bine să te omoară aici decât să calci numele lui Hristos, căci, de te vei și pedepsi aicea pentru numele lui Hristos, iară în ceaea lume vei fi sfânt și moșnean raiului, căci că și sfinții marii mucenici, cum e sfântul Gheorghie, și Dimitrie, și alți sfinți, dentr-alt nimic nu s-au sfințit și s-au spăsit, numai căci s-au muncit aici, într-această lume, pentru numele lui Hristos. Dirept aceasta, și voi, blagosloviți creștini, de veți să fiți ca mucenicii, nu fireți nebăgători în samă de Dumnezeu și să jurați pre numele lui cel înfricoșat, nici dirept, nici strâmb. Iară, nici să huliți pre Dumnezeu, când

vă vine vreo strâmbătate sau supărare, căci că și aceasta iaste muncă sufletului omului, ce, veri câte pătimeaște omul, totdeauna trebuie să slăvească pre Dumnezeu. Și veri de sărăceaște, veri de să bolnăveaște, veri coconul de-i moare, veri muiarea lui, veri fata lui, veri altcineva a lui, să nu hulească pre Dumnezeu, că Dumnezeu iaste bun și cunoaște ce e de folos, ce numai să zică: „Cadi-mi-să și alte răutăți să pațu de la Dumnezeu, de vreame ce sânt păcătos și rău", căci că Dumnezeu toate răutățile, câte le dă omului, toate pentru păcatele noastre le dă, pentru că, văzând Dumnezeu că nu umblăm direpț către el, pentru aceasta să mânie pre noi și ne pedepseaște ca părintele pre fiu. Și, încă, nu ne pedepseaște câtu-l mâniem noi cu răutățile noastre, că, de ar vrea să ne pedepsească câtu-i greșim, pre toți ne-ar omorî într-un ceas și ne-ar arunca în munca veacinică, pentru multe păcatele noastre, ce, ca un bun și iubitoriu de oameni ce iaste, nu ne pedepseaște cu toată mânia, ce numai pre puțin ne ceartă, ca să ne pocăim
147v de păcatele / noastre. Pentru aceasta, oricâte ne pedepseaște Dumnezeu, niciodată să nu-l hulim, ce să lăudăm numele lui cel sfânt și tot pre noi să ne facem vinovați, iară nu pre Dumnezeu, căci El știe folosul nostru.

A treia poruncă

A treia poruncă a lui Dumnezeu iaste să păzești și să cinstești toate sărbătorile anului și, câte sărbători sânt mari, și în Vinerea cea Mare și în Sâmbăta cea Mare, lucru să nu faci. Așijderea, și în cealealalte sărbători stăpânești și altor sfinți mari să ții și să cinstești sărbătorile lor, de vei să-ți dea Dumnezeu mult bine și odihnă, și într-această lume, și în blagoslovitul acela raiul. Și, iarăș, când sărbezi și nu lucrezi, să nu beai vin, să te îmbeți și să faci alte lucruri diavolești, ce să mergi la besearecă, să asculți Vecernia, așijderea și Utrenia și Sfânta Leturghie. Și, atuncea, să mergi la casa ta, să te bucuri și să lauzi pre Dumnezeu și, de ai și bucate multe, să dai și săracilor să mănânce,

să-ţi zică Bogdaproste şi atuncea îţi va da ţie Dumnezeu mai mult bine. Şi, când vei face praznic sfântului, sau mease, să nu chemi pre oamenii cei bogaţi şi pre boiari, de la carii n-ai nici o mulţemită, ce chiamă pre săraci, carii nu pot să-ţi plătească, căci că, de vei ospăta pre cei bogaţi, nici un dar n-ai de la Dumnezeu, că bogaţii ţi-l răsplătescu. Şi, iară, să te păzeşti, în toate duminicile peste an şi în sărbătorile tale, să nu faci nici un lucru, nici să neguţătoreşti, nici să joci în horă, nici alte jocuri, că jocurile şi horele sânt aflări şi lucruri ale diavolului. Elenii cei fără Dumnezeu şi rătăciţi, ce nu credea în Dumnezeu, carii nu nedejduia nici înviare, nici judecată, aceia le-au făcut aceastea, şi au fost jucând, şi au fost bând, şi s-au fost îmbătând, şi s-au fost veselind cu jocurile, iară noi, creştinii, nu să cade să facem aşa la praznicile noastre. Numai când iaste praznic şi nu lucrezi, şi şăzi fără lucru, adu-ţi aminte ce-ai greşit lui Dumnezeu în zilele ceale trecute, adu-ţi aminte de păcatele tale, adu-ţi aminte de moarte, adu-ţi aminte cum vei să te munceşti pentru păcatele tale, de nu te vei pocăi! Aceastea îţi ad-o aminte, şi suspină, şi plânge, şi lăcrămează, şi te întristează, şi te tânguiaşte, şi te va ierta Dumnezeu! Du-te la omul carele ştie să te înveaţe şi să te îndirepteaze, mergi la cel mai bun decât tine şi mai înţelept, să-ţi arate ce bine vei face, să poţi întra în raiu! Aceastea să faci, când eşti îndeleatnic şi nu lucrezi, iară să nu şăzi să faci vorbe deşarte, şi să grăieşti cuvinte proaste cu tinerii cei fără socoteală, nici să te primbli pren oraş sau pren cetate, ca să vezi muierile carele îţi plac, nici să mănânci şi să beai toată zioa ca o
148r hiară, ce şi mâncarea ta, şi // băutura ta să fie pre puţină, căci că, den mâncarea cea multă şi den băutură, niciodată bine nu s-au făcut, numai ce-ţi cheltuieşti şi banii şi-ţi îngreuiezi şi trupul, şi sufletul îţi păgubeşti, şi patimile trupului le turburi, şi strângi pohte reale în sufletul tău şi în inima ta, şi-ţi pierzi mintea şi gândul tău în fapte proaste, şi uiţi pre Dumnezeu, şi te faci tot cu totul lăcaş diavolului. Pentru aceasta, să te păzeşti de băutură multă,

şi de mâncare multă, şi, mai vârtos, de beţie, că şi aceasta să numără cu alte păcate şi pre mulţi i-au dus în iad. Pentru aceasta, bunii miei creştini, păziţi-vă de beţie, atâta numai să bem, numai pentru tăria trupului şi pentru sănătatea, iară mai multu iaste a diavolului. Încă şi aceasta să o ţii în sărbătorile tale, când şăzi fără lucru şi vorbeşti cu vreun om, niciodată să nu osândeşti pre nimenea, numai să vorbeşti tot cuvinte bune şi sfinte, că iaste bine pentru sufletul tău şi pentru a celuialalt om, aceaea vorbeaşte şi grăiaşte. Iară pre alt om striin, ce nu iaste între voi, să nu-l osândiţi, măcară de vă iaste vrăjmaş, că osândirea iaste mare păcat. Şi ascultaţi ce zice Domnul: „Nu judecaţi, ca să nu vă judecaţi". Aceasta, blagosloviţilor creştini, iaste învăţătură a lui Dumnezeu ce au zis şi să o păziţi toţi.

A patra poruncă

A patra poruncă a lui Dumnezeu iaste să iubeşti pre părintele tău şi pre maica ta şi să-i cinsteşti cât poţi. Niciodată să nu grăieşti cuvânt rău cătră ei, niciodată să nu laşi să flămânzască, sau să înseteaze, sau să petreacă nevoie, şi să te bleasteme, că apoi, de-ai face mii de bunătăţi, nu-ţ vor folosi, ce numai, veri ce-ţ vor zice, să faci cu toată inima ta şi, de vor vrea să te puie şi la închisoare pentru datoria părintelui tău, şi aceaea să o suferi, că părintele iaste coconului al doilea Dumnezeu, într-această lume. Şi, nu numai pre părintele tău şi pre maică-ta să-i cinsteşti, ce şi pre rudele tale, pre vecinii tăi şi pre fratele tău cel mai mare, şi pre toţi cei mai bătrâni decât tine să-i cinsteşti, ca şi pre părintele tău. Şi să te închini, şi să te scoli înaintea lor, şi să te scoli tu, să şază ei, de vei vrea să-ţi dea molitva lor, să procopseşti şi să fii şi tu cinstit, căci, când cinsteşti pre mai marele tău, pre Dumnezeu cinsteşti. Nu ocărî niciodată în viaţa ta pre omul bătrân, nici pre al tău, nici pre striin, sau pre bogat, sau pre sărac, că Dumnezeu nu iubeaşte să să ocărască unul pre altul, de vreame ce avem chipul lui Dumnezeu,

căci, când ocărăşti pre om, pre Dumnezeu ocărăşti. Niciodată, înaintea celui mai mare de tine, răspunsu să nu dai,
148v ce, când vorbescu cei mai mari decât tine, tu ascultă, / să înveţi. Niciodată să nu răpeşti răspunsul den gura celui mai mare decât tine, ce-l lasă să-l spuie cum îl ştie el şi, apoi, de te vor întreba şi pre tine, spune şi tu, precum vei ştii, iară, de nu te vor întreba, tu taci, ca să înveţi. Când şăzi cu cel mai mare decât tine la mease, nu te tinde tu întâiu niciodată la bucate, nici să şăzi tu mai sus decât cel mai bătrân, măcară de iaste şi sărac, ce să şăzi tu mai jos decât toţi. Socoteaşte, dară, şi păzeaşte cuvintele meale, de vei să moştinezi împărăţia ceriurilor.

A cincea poruncă

A cincea poruncă a lui Dumnezeu iaste să nu ucizi în viaţa ta om, nici creştin, nici păgân, nici pre altcineva, ce, încă, nici vrajbă să n-aibi, sau pizmă cu vreun creştin, că şi aceasta iaste la om ca şi uciderea, adecă să nu ţii vrajbă, că zice Domnul, la *Sfânta Evanghelie*, că, de iubeşti pre priatenul tău, nici un har n-ai de la Dumnezeu. Iară, când iubeşti pre vrăjmaşul tău, atuncea ai multă plată de la Dumnezeu. Şi, iară, zice să iubiţi şi să miluiţi pre toţi oamenii, de veţi să fiţi fii lui Dumnezeu, că Dumnezeu vrajbă n-are. Şi, pentru căci iaste bun şi dirept, ploao tot într-un chip, şi celor păcătoşi şi celor direpţi, şi răsare soarele într-un chip, şi la cei păcătoşi, şi la cei direpţi. Deci, cine nu ţine vrajbă cu nimeni acela iaste şi fiu lui Dumnezeu. Şi, aşa să ştii că, de vei avea vrajbă cu vreun creştin, au mic, au mare, măcară câte bunătăţi ai face, toate-s perite şi, de greşăşti vrăjmaşului tău, Dumnezeu nu-l supără. Iară, deaca îl laşi tu şi-l ierţi, atuncea Dumnezeu îl osândeaşte pre el şi ţie îţi are mare har, căci ai iertat pre vrăjmaşul tău. Pentru aceasta zice şi apostolul Pavel că, de iaste foame vrăjmaşului tău, dă-i să mănânce, şi, de-i iaste seate, adapă-l pre el şi atuncea aprinzi văpaie în capul lui. Şi, iară, zice Domnul, la *Sfânta Evanghelie*, că, de veţi lăsa voi greşala vrăjmaşului vostru, va lăsa şi

Dumnezeu greşala voastră. Iară, de nu veţi lăsa voi greşala vrăjmaşului vostru, nici Dumnezeu nu va lăsa a voastră. Dară, oare Dumnezeu câte greşale ale noastre le iartă în tot ceasul şi noi să nu iertăm greşala altuia? Dumnezeu porunceaşte să n-avem vrajbă, iară noi nu-l ascultăm? Spuneţi-mi ce osteneală mare iaste a să spăsirea neştine? Că, iată, Hristos zice că, de vom ierta noi pre vrăjmaşul nostru, ne va ierta şi pe noi Dumnezeu. De vom lăsa altuia greşala, va lăsa şi ale noastre Dumnezeu. Pentru aceasta să iertăm noi pre vrăjmaşul nostru, ca să ne iarte şi pre noi Dumnezeu. Şi, iară, niciodată să nu te bucuri de moartea fratelui tău. Aceasta, dară, fraţii miei, iaste a cincea
149r învăţătură a lui Dumnezeu. //

A şasea poruncă

A şasea poruncă a lui Dumnezeu iaste să nu pofteşti muiarea vecinului tău, nici al altui om striin, că cela ce iubeaşte pre muiarea altuia mai mult decât pe a lui iaste şi curvariu şi preacurvariu. Acela iaste dat tot cu totul diavolului. Pentru aceasta, te păzeaşte de muiarea omului striin, sau de fată, sau de slujnică. Socoteaşte să nu te înşali, să să înstreineaze mintea ta pre ea. Păzeaşte-te să nu te înşale frumuseaţea muierii. Păzeaşte-ţi ochii tăi şi nu glumi cu ea, nici cerceta frumuseaţea ei. Adu-ţi aminte câţi s-au stricat den fapte ca aceastea, câţi s-au ruşinat şi câţi s-au ucis cu strâmbul. Adu-ţi aminte câţi ş-au pierdut avuţia lor cu fapte ca aceastea drăceşti şi nemică n-au dobândit, numai muncă veacinică în sufletele lor. Când îţ aduce diavolul acesta gând, adu-ţi aminte de iadu, adu-ţi aminte de groaznicul ceasul morţii şi nu te birui de păcat. Şi, să nu-ţ puie diavolul în gând, să-ţ zică: „Fă păcatul şi apoi te vei pocăi“, căci nu-ţ ştii ceasul morţii tale, că ce ştii, dară, de vei muri mâine? Sau ce ştii, când îţ va fi moartea ta? Şi, atuncea, ce să va face sufletul tău, cine îţ va ajuta? Cine te va izbăvi den iad? Vai de tine atuncea, căci ţi-ai dat sufletul tău diavolului, pentru un păcat trecătoriu. Pentru aceasta, păzeaşte-te cât poţi, creştinule,

de curvie și cearcă curăția, ca să te învredniceşti împărăției ceriurilor, în Hristos Isus, Domnul nostru, a căruia e slava și putearea, în veacii veacilor, amin.

A şaptea poruncă

A şaptea poruncă a lui Dumnezău iaste ca să nu furi nici un lucru omenescu niciodată, ce, de vei afla și la pământ pierdut vreun lucru strein şi-l vei ştii al cui iaste, să i-l dai, iară, de nu ştii al cui iaste, să întrebi o săptămână şi doao, să să afle acela al cui iaste. Iară, deaca nu se va afla al cui iaste, atuncea să fie al tău. Şi, iară, să nu faci strâmbătate, nici unui om să-i iai al lui, nici la aieve, nici pe ascuns, că și aceasta iaste furtişag, încă şi mai rea. Şi, iară, niciodată, minciună să nu spui la negoțul tău, şi la târgul tău, ca să dobândeşti, că şi aceasta să chiamă furtişag ascuns. Aşijderea, când cumperi ceva și nu-i dat prețul deplin, şi aceaea iaste furtişag. Niciodată, creștine, să nu iubeşti strâmbătatea. Şi, auzi pre prorocul, ce zice: „Că cela ce iubeaște nedireptatea urăşte sufletul lui". Pentru aceasta, socoteaște-te de furtişag şi de strâmbătate, ca să nu te munceşti în veaci. /

149ᵛ

A opta poruncă

A opta poruncă a lui Dumnezău iaste să nu mărturiseşti minciuni, adecă, când cunoşti adevărul, în ce chip iaste poveastea şi te vor întreba, să o spui, iară, de nu cunoşti adevărul, socoteaşte-te să nu mărturiseşti să-ţ bagi în muncă sufletul tău. De-ţ vor da şi galbeni, ţine-ţi firea să nu te înşăli, să mărturiseşti pre strâmbul, că-ţ vei piarde sufletul tău, creştinule.

A noa poruncă

A noa poruncă a lui Dumnezău ce-au învăţat iaste ca să nu curveşti, nici cu muiare, nici cu copil, nici cu vite, că curvia ce să face cu copiii şi cu dobitoacele iaste mai

mare decât toate păcatele, numai cu muiarea ta nu iaste păcat. Însă, să te păzeşti să nu dormi cu ea dumineca sau într-altă sărbătoare, că Dumnezău pre muiare o au dat pentru naşterea coconilor, iară nu pentru nestâmpăr. Şi să socotim la dobitoacele ceale necuvântătoare cum îş păzescu orânduiala lor şi, într-un an, o dată să împreună, ca să ne înţeleptim noi să nu ne muncim în veaci.

A zeacea poruncă

A zeacea poruncă a lui Dumnezău iaste ca să nu pofteşti a nemănui nemică, nici ţarină, nici casa, nici roaba lui, nici alt lucru nemica, că pofta naşte pe lăcomie. Pentru aceaea, nu pofti al nemărui nemica, ca să nu te faci lacom, numai ce osteneaşte, ca să dai den osteneala ta şi celuia ce-ţ ceare, să aibi plată de la dătătoriul de plate, de la Hristos, Dumnezăul nostru.

Aceaste cuvinte, dară, ce le-am zis, blagosloviţi creştini, sânt ceale zeace porunci mari a lui Dumnezău, carele le-au dat şi le-au lăsat în lume. Şi, veri cine să va afla de le va face, fericit va fi acela, că va mearge în raiu, acolo unde nu iaste niciodată întristare, nici noapte iaste, nici iarnă, nici foame, ce tot bucurie şi veselie. Acolo sânt sfinţii de să bucură şi să veselescu, acolo sânt pomi foarte frumoşi şi cu bun miros, cât nu poate neştine să spuie bună miroseala lor. Aşijderea, veri cine va călca o poruncă a lui Dumnezău de aceastea carele am zis, va mearge în munca veacinică, cu diavolul, de nu se va pocăi. Pentru aceasta, blagosloviţi creştini, să ne păzim de tot păcatul, de curvie, de furtişag, de strâmbătate, de ocară, de farmeci, de descântece, de vrăji, de legături, de advare, de vrajbă, de pizmă şi de toată răutatea, că cela ce va face numai una de-aceastea va mearge în iad, de nu se va pocăi. Şi să ne nevoim să facem bine, să avem dragoste cu toţi, să nu avem vrajbă, să facem milostenie, să alergăm la besearecă, să nu grăim de rău unul pre altul. Iară, de ne-au şi
150ʳ smintit // diavolul, de-am căzut în vreun păcat d-aceastea ce-am zis, să nu cădem în deznădejduire, nici să zicem că

de-acum spăsenie nu mai avem, ce să cădem la pocăință, să ne mărturisim la duhovnici și să nu ne rușinăm să spunem la duhovnic păcatele noastre, că mai bine să ne rușinăm aici de om și să ne mărturisim decât să ne rușinăm acolo, la judecata ce va să fie, înaintea a mii și a întunearece de îngeri și de oameni. Pentru aceasta să ne pocăim, să ne ispoveduim, până avem vreame, că furul și moartea sânt tot într-un chip, nu știm când va veni moartea. Pentru aceasta, să nu zicem: „Astăzi să facem păcatul, iară mâine ne vom pocăi și ne vom ispovedui“, că nu știm ce va veni până mâine. Pre mulți au înșălat diavolul cu gând ca acesta și au murit fără veaste. Mulți au fostu sănătoși decusară și a doa zi n-au ajuns, unii s-au înecat, pre alții i-au ars fulgerul, altora li s-au legat limba și n-au putut să să mărturisască. Deci, pentru aceasta, să nu negutătorim spăsenia noastră și să înșălăm pre Dumnezău, că ne vom căi. Numai astăzi ai vreame, astăzi te pocăiaște, și te ispoveduiaște, și te îndireptează. Aceastea, dară, sânt ceale zeace porunci carele le-au trimis Dumnezău pre<n> Moisi în lume. Deci, de le vom păzi, aici vom petreace viață cu pace și acolo, iarăș, ne vom învrednici împărăției ceriurilor, care toți noi să o dobândim, cu darul și cu mila Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava și cinstea, împreună cu fără-începutul lui Părinte, și cu prea sfântul, și bunul, și de viață făcătoriul al lui Duh, acum și purerea și în veacii veacilor, amin.

Cuvânt al 5 al sfântului Simeon, Noului Bogoslovu. Pentru să nu nedejduim numai în credință, fără de fapte bune. Blagosloveaște, Părinte

Multă trezvire și nevoință ne trebuie noao, o, suflete, de vom vrea să dobândim dumnezeiasca împărăție. Și să nu ni să socotească noao spre spăsenie numai cât a creade în Dumnezăul celui viu, puind înainte spre răspundere cuvântul acela a lui Dumnezău, ce zice: „Cel ce va

creade și să va boteza să va spăsi, iară cel ce nu va creade osândi-se-va“. Ce, cu aceasta, mai vârtos, să ne nevoim și să ne trezvim, nu cumva să umblăm cu nevrednicie spre chemarea carea ne-am chemat, știind că mai tare vom fi uitați, de vom trăi cu leane și fără grije după chemare. Dirept aceaea, dară, nu ți se pară a nedejdui numai în credință, pentru că credința, fără fapte, nemica nu foloseaște. Și ascultă pre Domnul, zicând: „Nu tot cel ce-m zice mie ‘Doamne, Doamne’, va întra <în&gt> împărăția ceriurilor, ce cela ce face voia Pă / rintelui Mieu
150v
celui den ceriuri“. Așijderea, și dumnezeiascul apostol: „Pre Dumnezău mărturisesc a-l ști, iară cu faptele să leapădă, fiind urât, și neplecați, și spre tot lucrul bun neînvățați“. Vezi, ticăloase suflete, că nu iaste a să spăsi nimeni numai cu credința, fără de fapte? Pentru că, de s-ar spăsi numai cu credința, toți oamenii s-ar spăsi și nime den noi n-ar peri, că nu iaste nime care să nu crează că iaste Dumnezău, de vreame ce și dracii cred că iaste Dumnezău. Și ascultă-i și pre ei, ce zicu: „Știmu-te cine ești, sfântul lui Dumnezău“. Și iară, într-alt locu, zicea pentru apostoli: „Acești oameni robii lui Dumnezău celui înalt sânt, carii ne spun noao calea spăseniei“. Vezi că și dracii cred că iaste Dumnezău? Ce aceștia cred că iaste Dumnezău, iar pentru faptele lor ceale reale în matca focului s-au osândit. Bună e, dară, credința, deaca are și fapte, că trupul, fără suflet, iaste neclătit și nelucrat. Așa și credința, fără fapte, iaste moartă. Și ascultă pre dumnezăiescul Iacov, zicând: „Ce folos, fraților, de zice neștine că are credință și fapte să n-aibă?“. Au poate credința să-l spăsască pe el? Că, de va fi frate sau sor, goli și lipsiți, vor fi de hrana cea de zi și le va zice lor neștine dentru voi: „Meargeți în pace, de vă încălziți și vă săturați“. Și nu le va da ceale de treaba trupului. Ce folos iaste? Așa și credința, de nu va avea fapte. Arată-mi mie credința ta, den faptele tale, și eu să-ț arăt ție credința mea, den faptele meale. Aceastea auzindu-le, suflete leaneșe, părăseaște multa trândăvie și te nevoiaște ca, cu credința, să aibi și fapte, că mai bun iaste cela ce are credință

împreună cu faptele decât cel ce face seamne, că ce dobândă iaste de face neştine seamne, iară de-mpărăţia ceriului să face lepădat şi să moştenescă matca focului? Că au doară poate neştine să să spăsască, de va face seamne şi vindecări, iară fapte să n-aibă, carele să-l îndurepteze pre el? Nu poate fi. Şi, ascultă pre Domnul, zicând: „Mulţi îm vor zice în ziua aceaea: 'Doamne, Doamne, au nu cu numele tău am prorocit? Şi cu numele tău draci am scos?' Şi atuncea le voiu mărturisi lor: 'Niciodată nu v-am cunoscut pre voi, depărtaţi-vă de la mine ceia ce-aţi făcut fărădeleage'". Vezi, suflete, că şi cei ce facu seamnele şi au prorociile fără de fapte nimică nu-ş folosesc lor? Că cela ce creade nu strânge aveare, că creade că Dumnezău nu părăseaşte pre cei ce cred întru el, ce poartă 'nainte grijă de ei, precum zice: „Că ştie Tatăl nostru cel cerescu că vă trebuiescu aceastea toate. Ce ceareţi întâiu împărăţia lui şi direptatea şi aceastea toate să vor adaoge voao". Cela ce creade răsipeaşte banii lui la săraci, că creade că-i va lua însutiţi şi viaţa veacinică va moşteni. Şi, ascultă ce zice pentru ceia ce cred cu adevărat: „Pururea ceia ce credea era într-un loc, şi avea toate de obşte, şi averile şi lucrurile lor le vindea, şi le împarţiia tuturor, oricui ce trebuia, căci, câţi era stăpâni de
151r case şi de holde, // vânzându-le, aducea preţul celor vândute, şi-l punea la picioarele apostolilor, şi să împarţiia fieştecăruia, veri de ce-i trebuia". Cela ce creade nu să mândreaşte, ce, urmând numai Domnului, umblă cu smerenie, ca şi el. Cela ce creade nu râde, ce plânge. Ceia ce cred nu facu turburări, ce, urmând Domnului lor, au blândeaţe, că acesta zice: „Învăţaţi-vă de mine, că blând sânt şi smearin cu inima, şi veţi afla răpaos sufletelor voastre". Pentru aceaea, şi fericeaşte pre unii ca aceia, zicând: „Fericiţi sânt blânzii, că aceia vor moşteni pământul". Cela ce creade uraşte strâmbătatea şi iubeaşte direptatea, de vreame ce şi Dumnezău direptatea au iubit, iară strâmbătatea o au urât, că scrie: „Cela ce iubeaşte strâmbătatea uraşte sufletul lui". Ceia ce cred nu să învrăjbescu cu nime, ce, încă, pre cei învrăjbiţi îi împacă, urmând

Domnului, că aceasta au făcut şi el, fiind noi vrăjmaşi, ne-au împăcat cu cel de o fiinţă al lui Tată. Cela ce creade rabdă toată supărarea şi nu huleaşte, pentru că creade că va lua neputreda cunună a răbdării, că zice dumnezeiescul Iacov: „Fericitu e omul carele rabdă supărare, că, fiind desăvârşit, va lua cununa vieţii carea o au făgăduit Domnul celora ce-l iubescu pre el". Cela ce creade nu să mânie, ce rabdă cu blândeaţe şi păzeaşte zisa Domnului, adecă întru nemica nu vă mâniaţi. Cela ce creade iaste curat şi nu să pângăreaşte pre el în curvii, şi în preacurvii, şi într-alte necurăţii, ce curăţia şi fecioria îş păzeaşte, căci creade că ceia ce-ş pângărescu trupurile lor nu se vor spăsi, că pre curvari îi va judeca Dumnezău. Cela ce creade nu sminteaşte pe fratele, ce slujaşte tuturor şi nu tânjaşte, ce rămâne întru răbdarea lui Dumnezău, căci creade că mai mare plată va lua, precum şi Domnul zice: „Cine va să fie mare întru voi să fie slugă tuturor şi cela ce va să vă fie voao mai mare să fie tuturor slugă". Cela ce creade, nu jură strâmb, nici jură în buzele lui numele Domnului, că ascultă de cela ce-au zis: „Iară eu vă zicu voao să nu juraţi nicidecum". Aşijderea, şi cea de prorocul Moisei zisă: „Să nu iai numele lui Dumnezău în deşărt". Cela ce creade nu să leneaşte în rugăciuni şi-ntru adunări, ce pururea preveaghe şi neîncetat să roagă. Cela ce creade nu osândeaşte pre nime, pentru că creade că toţi sântem supt porunci, şi pre toţi va să-i judece Dumnezău şi, cu ce judecată judecă neştine, cu aceaea să va judeca. Cela ce creade nu mearge pre calea cea lată şi largă carea duce pre ceia ce o călătorescu în perire, ce mearge pre calea cea strimtă şi cu scârbe, căci creade că puţin să va întrista şi, în veaci, împreună cu Domnul şi cu toţi sfinţii, să va veseli. Cela ce creade nu iubeaşte lumea, nici ceale den lume, nici părinţi, nici fraţi, nici muiare, nici coconi, nici alt nemică, ce iubeaşte numai pre Domnul, şi-ş ia crucea lui, şi-i urmează lui, pentru că creade că o mie de zile, ca o zi, sânt înaintea
151v ochilor Domnului şi ca o picătură în mare. Aşa să vor / număra o mie de zile, iară veacul cel fiitoriu iaste netrecut şi număr nu are. Cela ce creade nu stă nepocăit în greşalele

lui, ce, deşi greşaşte, să pocăiaşte şi plânge pentru eale şi nu mai păcătuiaşte. Cela ce creade nu să desfătează, nici să dezmiardă în beţii, şi în ospeaţe, şi în cântece curvăreşti, ce pururea are pomenire de moarte şi de înfricoşata judecată ce va să fie şi, aducându-şi aminte de aceastea, nepărăsit să roagă, pururea posteaşte, de pofte să opreaşte şi-ş găteaşte faptele lui cătră ieşire, în ce chip va întimpina pre Împăratul slăvii. Cela ce creade iubeaşte pre Domnul şi uraşte ceale vicleane. Ceia ce cred nu ţin pizmă, nici dau rău pentru rău, ce iubescu pre ceia ce-i urăscu, facu bine celora ce le facu rău, bine-cuvintează pre ceia ce-i bleastemă pre ei şi să ţin de ceia ce-i gonescu. Fiind huliţi, să roagă, nici un rău nu cugetă, pentru că au dragoste necorcită, carea o au avut şi apostolul, precum zice: „Adevărat zicu în Hristos, nu minţu, mărturisind cu mine şi cunoştinţa mea în Duhul Sfânt, că am mare întristare şi nepărăsită dureare în inima mea, că m-aş ruga eu să fiu despărţit de Hristos pentru fraţii miei şi rudele meale ceale după trupeşti, carea (dragoste) o avea şi prorocul Moisei, că au zis acesta cătră norod: ‘Voi aţ greşit greşală mare şi acum vă voiu sui cătră Dumnezău într-acesta chip, ca să mă rog cătră Dumnezău pentru păcatul vostru’”. Şi să întoarse Moisi cătră Domnul, şi zise: „Rogu-mă, Doamne, greşit-au norodul aceasta greşală mare şi ş-au făcut lor dumnezăi de aur şi, acum, de vei lăsa păcatul lor (bine), iară de nu, şterge-mă şi pre mine den cartea carea m-ai scris“. Aceasta dragostea avea şi David, pentru aceaea şi zicea: „Cu ceia ce urăscu pacea eram păciuit“. Vezi ce feal de dragoste avea ceia ce credea cu adevărat? Cela ce creade nemică nu lucrează în făţărie, ce toate le lucrează pentru Domnul, că are ochii sufletului său spre acela şi numai de la acela creade că va lua plată. Cela ce creade iubeaşte pre ceia ce cred dirept în Domnul, iară de ceia ce nu sânt aşa să depărtează şi nu să ţine cu ei, ce-i izgoneaşte. Cela ce creade nu iaste neascultătoriu cuvintelor dumnezăieşti, că, ca un credincios, cu nevoinţă plineaşte toate faptele, ca un lucrătoriu a lui Dumnezău. Cela ce creade nu momeaşte, nu face făţărie, ce toate,

întru adeverinţă şi întru direptate, grăiaşte şi face, pentru că creade ce iaste zis de prorocul: „Vai de ceia ce zicu lumina întunearec şi întunearecul lumină, ceia ce facu dulcele amaru şi amarul dulce“. Ceia ce cred nu să înalţă în laude şi în momituri, că zice Domnul, pren prorocul: „Norodul mieu, ceia ce vă fericescu pre voi vă înşală pre voi şi că<l>carea picioarelor voastre o strămută“. Cela ce creade şi să leapădă de viaţă, pentru Domnul, nu să mai învăluiaşte întru ea, că zice apostolul: „Nimeni, fiind ostaşu, nu să înfăşură cu neguţătoriile lumii, ca să placă voivodului, că, de să şi luptă neştine nu să cunună, de nu
152r se va lupta pre leage. // Cela ce creade nici o răutate nu primeaşte, ce, pentru Hristos şi pentru adevăr, să nevoieşte până la moarte şi nu să teame, că, de vreame ce ceia ce văd ceale reale şi fără-de-leage şi le primescu, aseamenea acelora sânt şi vor peri cu eale, cum şi Ili preotul au perit cu fiii lui cei fără-de-leage. Pentru aceaea, şi prorocul i-au numit pre ei câini fără dinţi, zicând: „Cela ce creade iubeaşte pre ceia ce cred dirept“, precum zice, iarăş, David: „Au nu pre cei ce te-au urât, Doamne, am urât? Şi pre vrăjmaşii tăi mă topiiam? De plină ură, îi urâiam pre ei şi în loc de vrăjmaşi mi să făcură mie“. Cela ce creade grăiaşte adevăr şi nu iase nici o minciună den gura lui, de vreame ce mincinoşii fără credinţă sânt şi fiii diavolului. Cela ce creade nu lăcomeaşte, ce, mai vârtos miluiaşte şi să îndură, căci creade că cei milostivi să vor milui, iară casele celor lacomi le va surpa Domnul, şi ei să vor da în matca focului şi viarmelui celui neadormit. Cela ce creade nu să priceştuiaşte cu Sfintele şi dumnezeieştile Taine, nefiind vreadnic, ce să curăţă pre el de toată întinarea, de lăcomia pântecelui, de mozavirie, de fapte reale şi de cuvinte grozave, şi de râsul cel fără cale, şi de gânduri spurcate, şi de toată necurăţia şi fapta rea, şi aşa primeaşte pre împăratul slăvii. De vreame ce cu ceia să preceştuiesc cu preacuratul trup şi sângele Domnului nefiind vreadnic, într-aceştia sare diavolul şi întră înlăuntrul inimii lor, în ce chip au făcut şi pre Iuda, la priceştuirea cinii, de care lucru zice apostolul: „Ispitească-se pre sine omul şi aşa să bea

den potiriu, că cela ce mănâncă şi bea cu nevrednicie osândă lui îş mănâncă şi bea. Şi, pentru aceasta, mulţi întru voi sânt neputincioşi, şi bolnavi, şi morţi unii". Cela ce creade nu năpăstuiaşte, nu ocăraşte pre fraţi, ce, mai vârtos, laudă, că ceia ce laudă pre alţii, aceştia să vor lăuda de sfinţii îngeri, întru împărăţia ceriurilor. Iară, vai de ceia ce ocărăscu şi celor ce scriu ficleşuguri, că ceia ce scriu ficleşuguri aşa să vor goni de îngerii cei ficleani, ca nişte dobitoace cu patru picioare, la întunearecul cel denafară, acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. Cela ce creade mearge dirept pre calea poruncilor lui Dumnezeu şi nu să abate nici în direapta, nici în stânga, nici întoarce pre alţii spre ficleşugul lui, că cela ce întoarce, acela e mai rău decât diavolul. Pentru aceaea, şi zice la Avacum: „Vai de cela ce adapă pre vecinul lui cu întoarcere turbure şi cela ce îmbată pentru ca să vază în lăcaşurile lor saţiu de necinste, den slava ce-au avut". Bea şi tu, şi te clăteaşte, şi te cutremură, că cela ce creade adevărat nu creade cu gura şi cu limba, ce cu inima. Şi ale acestuia fapte aieve să arată, că nu să poate ascunde cetatea, stând deasupra muntelui, că cela ce creade cu adevărat şi cu inima, acesta
152v iaste lucrătoriu. Iară cela ce creade cu gura şi nu / cu inima, acesta iaste deşărt de fapte bune, pentru carii şi Domnul, pren prorocul Isaia, zice: „Apropie-să de mine nărodul acesta cu gura lor". Şi, iară, David: „Cu limba lor au minţit lui". Deci, fiind tu, suflete, plin de aceaste fapte reale toate şi de bunătăţi lipsit, în ce chip, dară, te voiu numi credincios? Mai vârtos, încă, precum mi să pare, şi decât cei necredincioşi mai rău eşti, că limbile ceale ce n-au leage, den fire fac ale legii, ce, deaca crezi, dară, suflete, fugi de păcat şi, înălţându-ţi glasul, plânge şi te tânguiaşte pre tine, şi părăseaşte faptele ceale reale în carele, până acum, ai umblat. Şi te nevoiaşte, ca să te afli cu fapte bune înaintea Împăratului slăvii, Hristos, la ziua cea groaznică a judecăţii, în carea va să dea fieştecăruia după faptele lor, că zice: „Oricine zideaşte pre temeiul acesta aur, argint şi pietri scumpe, leamne, paie, trestie, a fieştecăruia lucru aieve va fi, pentru că ziua va arăta că cu

foc să va descoperi şi al fieştecăruia lucru cu foc să va lămuri, ori al cui lucru ce au zidit va rămânea, plata îş va lua. Iară, al cui lucru va arde, să va păgubi, iară el va rămânea, însă într-acestaş chip, ca pren foc". Cugetă-mi-ţi, sufletule ticăloase, înfricoşata şi grijnica taină, şi te cutremură de aceastea, de vreame ce pre toţi va să-i ispitească focul. Tu, dară, unde te vei ivi atunci, sau cum vei cuteza să te apropii de el, care ţi-ai zidit ţie sarcină grea şi cu nevoie purtată, de iarbă, şi de trestie, şi de toată altă materie rea adunată? Vai, sufletule, ce vei face atuncea? Că aceaste ficleane ale tale, ca nişte gătejii, în focul cel nestins să vor arde de tot, iară tu, ca pren foc, vei rămânea, că nu vei arde cu aceastea, ce vei rămânea de-a pururea, deaca vei arde cu focul cel veacinic, pentru faptele tale ceale ficleane şi reale. Aceastea, dară, cugetându-le, apucă 'nainte, şi părăseaşte realele ceale ce ai apucat den pruncie, şi te trezveaşte den greşalele tale ceale multe şi fără număru, şi arată îndireptare vieţii tale, lepădând adaogerile ceale reale şi pătimitoare, şi trupeştile pohte ceale dulci lepădându-le de la tine, cu plinirea dumnezeieştilor porunci, şi cu credinţa ta cea adevărată către Dumnezeu, ca şi de la El vreadnic să te încununezi şi să te învredniceşti împărăţiei ceriurilor, carea şi noi toţi să o dobândim, cu darul şi mila Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava şi putearea, acum şi pururea, şi în veacii veacurilor, amin. //

153r **Cuvânt al 6 a lui Teofan, monahul celui prea înţelept şi prea cuvântătoriu. Cuvânt pre limbă proastă la ceale 12 articule ale credinţii. Blagosloveaşte, Părinte**

Întâiu, să cade creştinul cel adevărat să crează şi să mărturisească ceale doaosprezeace articule ale credinţii noastre ceii pravoslavnice. A doa, ceale şapte taine ale besearecii noastre şi, a treia, faptele ceale următoare lui Hristos, fără carele nimenea nu poate să să spăsească.

Întâiu, dară, să cade să crează într-un Dumnezeu, nenăscut, nezidit, fără trup, fără ani, făcătoriul ceriului și al pământului, al îngerilor și al tuturor oamenilor. A doa creade că acesta, Unul adevărat Dumnezeu, are trei chipuri, ca cum ai zice, trei puteri mari mai alease de cealealalte zidiri sângure în statul lor, care aceaste trei chipuri le zicem Sfânta Troiță. Și Sfânta Troiță iaste Unul sângur Dumnezeu după ființă și după fire și trei după ceale trei puteri mari ale lui. Într-aceaste trei obraze ale Sfintei Troițe ne botezăm și într-aceastea sântem datori să murim, adecă în Tatăl, și în Fiul, și în Duhul Sfânt. În Tatăl creade nenăscut, neînceput, în Fiul creade împreună fiitoriu, născut de la Tatăl singur și împreună fiind, și împreună cinstit, într-o slavă cu Tatăl și cu Fiul. Iarăș creade în Duhul Sfânt. Aceasta iaste Sfânta Troiță, care unul să închină și să slăveaște Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, precum zicem și pre un om, pre Petru, sau pre Ioan, sau pre altcineva oarecarele vei tu. Că și acesta un om are trei mari puteri, cu carele să asamănă lui Dumnezeu, și pentru aceasta să chiamă omul chip și asămănare lui Dumnezeu. Însă, cea una puteare a omului iaste mintea și să asamănă la Tatăl. Iară a doa puteare a omului iaste cuvântul și să asamă<nă> Fiul. Și a treia puteare a omului iaste voința cea firească carea să asamănă la Duhul Sfânt, și acest unul om are aceaste trei lucruri. Însă, nu să chiamă trei oameni, ce un om, și cuvântul omului să naște den mintea omului și voia, den minte, și are și mișcare, și iaste viu omul, și să clăteaște în poruncile lui Dumnezeu, den minte și den cuvânt, și den duh, sau măcară ca și soarele, care unul iaste și el și să adună den trei, că are cearcănul, are lumina, are și fierbinteala. Însă zicem că unul e soarele și nu trei. Într-aceastaș chip, după asămănare, zicem și pentru dumnezeire, Tatăl, și Fiul, și Sfântul Duh. Însă, nu trei Dumnezei, ce un Dumnezău, după
153v ființă și fire, iară trei după / osebiri, adecă după nenașterea Tatălui, după nașterea Fiului și după purceaderea Sfântului Duh, creade că Sfânta Troiță, unul Dumnezeu,

ziditoriu iaste a toată lumea, nici dentr-un lucru zidind, nici dentr-o materie, ceriul, și ceale den ceriu, pământul, și ceale după pământ. Creade că cuvântul Tatălui, când au vrut mai pe urmă, după cinci mii și cinci sute de ani, după ce au căzut Adam, pentru marea a lui bunătate și iubire de om, s-au zămislit pren îngerul Gavriil, vestind cu glasul, și s-au întrupat în pântecele fericitei și Sfintei Fecioare, și fu ca un pruncu în pântecele ei noao luni, după orânduiala firii, și toate ceale omenești, și fără de prihană patemi le-au suferit și le-au purtat, afară numai den păcat. Pentru aceasta, și fără bărbat, s-au zămislit preste fire, ca să strice păcatul, și Fecioară curată Maria<m>, doamna cea de Dumnezeu Născătoare au luat (în pântece) pre Domnul slăvii, fecioară l-au născut și fecioară au rămas. Și, cum au auzit numai glasul îngerului, de-ntru auzul acela s-au întrupat Domnul și așa, fără dureri, au născut. Iară aceasta s-au făcut tot pentru ca să putem noi, oamenii, să-l vedem și să-l auzim aieve, cu simțire să creadem într-însul, iară nu în lucrurile diavolului, în idoli și în ziduri, și să ne înveațe ce fapte vom face, ca să ne spăsim, carele dară sânt faptele diavolului, câte întunecă mintea noastră și o cufundă întru rătăcirea lumii și în patemi, adecă în mâncări multe și în băuturi multe, jocuri, organe, bețiì, vorbe deșarte, glume, jurământuri, cuvinte mincinoase și grozave prihăni, curvii, preacurvii, camete, ucideri, zavistii, ficleșuguri, sfăzi, vrăjbi, sudălmi, mândrii, vrăjituri, descântături și alalte toate lucruri sătănești, de carele să cade să fugim și de ceia ce le fac și calcă leagea lui Dumnezeu, precum face diavolul. Și să facem voile lui Dumnezeu, mulțemind Sfântului lui nume, ori de ce ni s-ar întâmpla. Faptele și voințele lui Dumnezeu sânt aceastea: întâiu, credința, să creadem în Dumnezeu adevărat; a doa, să creadem cuvintele Evangheliii, că sânt cuvintele lui Dumnezeu, și cum că, fără aceastea, nimeni nu poate să să spăsească. Apoi, să ne teamem de El mai mult decât de împărați, și de domni, și de boiari, și de părinți, că frica lui Dumnezeu iaste sfântă și iaste temeiu

tuturor faptelor celor bune. Să te temi că va veni să te judece, şi cum că te veade în toate zilele ce faci, şi îngerii scriu faptele tale, cugetele tale, şi gândurile tale, carele toate, ca un Judecătoriu groaznic, are a le judeca pre amăruntul. Pentru aceasta să cade să petreacem într-această lume înşălătoare cu multă socotinţă şi trezvire de diavolul, de vreame ce această lume iaste războiu şi cu diavolul ne luptăm ziua şi noaptea. Şi, încă, avem luptă şi de patemi,
154r adecă de pohtă, şi de mănie, şi de mândrie, şi, // mai vârtos, de dragostea lumii ne luptăm, ce să nu cumva lăsăm dragostea lui Dumnezeu şi să iubim această lume înşălătoare, ce să ne fie ochii noştri învăţaţi bine, să nu caute la frumuseaţe striină, sau la lucru striin, şi să le pohtească. De vreame ce sânt striine, al nostru alt nimica nu iaste afară de împărăţia ceriului, pre aceia sântem datori să iubim, aceaea iaste a noastră. Şi, pentru aceaea s-au făcut mare pogorârea a lui Dumnezeu, ca să moştenim împărăţia lui Dumnezeu şi să ne izbăvim den munca de veaci, să auzim cuvinte bune, laude sfinte ale lui Dumnezeu, iară nu cântece, cuvinte proaste şi grozave, bârfeale, cuvinte nebuneşti, hule, să ni să pângărească auzul noastru şi, den auz, sufletul nostru. Să nu te împreuni cu acest fealiu de oameni ce vorbescu cuvinte ca aceastea, căci că, la ceasul morţii noastre, cuvinte ca aceastea să află piadecă spăseniii noastre şi oprescu pre îngeri să ia sufletul nostru şi să dă sufletul în mâna diavolului, den depărtarea lui Dumnezeu, şi să pune la iad, de vreame ce au fost căutând faptele dracilor, şi asculta, şi vorbiia. Ce fii milostiv, făcând în toate zilele milostenie, şi, fie măcară şi puţină, fie-ţi milă de cei bolnavi şi le ajută, şi-i mângâie, şi cu cuvântul şi cu fapta, pre cei năpăstuiţi ajută, pre cei închişi cercetează şi, cât poţi, ajută-le, aibi pace cu oamenii casii tale, şi pre cei răi îi învaţă, îi dojăneaşte, îi conteneaşte, iară pre cei buni îi iubeaşte şi-i cinsteaşte, ca pre nişte fraţi ai lui Hristos. Aibi dragoste cu toţi oamenii cei credincioşi şi te roagă niciunul să nu meargă în iad, pre nimeni să n-aibi vrăj-

maşi, fără numai pre diavolul şi pre oamenii carii fac faptele diavolului. Orice-ţi vine, veri supărare, veri boală, veri pâră, veri prihană, nu tânji, nu blestema, ce dă laudă lui Dumnezeu, cu toată inima. De pohteşti de la Dumnezeu vreun daru şi nu te ascultă, pentru pricinile carele le ştie cunăscătoriul celor ce vor să fie, nu te mâhni, ce, de-ţi iaste rugăciunea cerească şi de spăsenie, să nu o laşi, ce pururea te roagă, până o vei dobândi. Iară, de iaste pămintească sau trupească, socoteaşte să nu îngreuiezi pre Dumnezeu. Posteaşte miercurile şi vinerile ceale orânduite peste tot anul, şi nici pentru mitropolitul, nici pentru patriarhul, nici pentru rudenie, nici pentru priaten, nu-ţ strica postul miercurii şi al vinerii. Aşijderea, şi ceale patru posturi, în Păreasemi, bucatele fără de unt-de-lemn, fără vinu. Luni, marţi, miercuri, joi, vineri, aceaste cinci zile fă *devĕati čas**, adecă să mănânci seara o dată într-o zi, tot Postul cel Mare într-un chip, afară de sâmbătă şi de duminecă. O dată să mănânci peaşte în Păreasemi, numai la praznicul Blagoveşteniilor. Nici la Dumineca Floriilor să nu mănânci, nici peste tot anul, miercuri şi vineri, fără
154v numai în praznicele ceale mari ale Sfintei / Preaciste şi ale sfântului şi slăvitului proroc prediteciu şi botezătoriul Ioan, la naştere şi în şapte a lui ghenariu. Aşijderea, şi la tăiare, precum am aflat scris la cărţi a multora pravile, şi a sfinţilor slăviţilor şi mai marilor vârhovnici Petru şi Pavel, şi la *pětidesětnițŭ***, că într-aceastea, cine dezleagă să fie nevinovat şi precum zice marele Atanasie: „Nu vă întăireţi a dezlegarea postul, fără numai de vei fi îngreuiat de boală", adecă miercurea şi vinerea, că cela ce dezleagă aceastea răstigneaşte pre Hristos, ca şi jidovii, că miercuri l-au vândut şi vineri l-au răstignit". Deci, pentru acesta iaste datoriu tot creştinul pravoslavnic să le păzască aceastea. Iară, în cealealalte posturi trei zile păzeaşte, luni, miercuri şi vineri, să nu răzdreşăşti vinul şi untul-de-lemn, adecă Postul Crăciunului şi al Sfinţilor Apostoli, iară

* Cuvânt slav, în trad.: *al nouălea ceas*.
** Cuvânt slav, în trad.: *cincizecime*.

Postul Sântă-Mării să-l păzăşti, ca şi Postul cel Mare. La besearecă aleargă cu tot sufletul şi să nu vorbeşti nici un lucru lumescu în besearecă, ce să stai cu plecăciune şi cu frica lui Dumnezău. Creade că, pentru păcatele noastre, Hristos şi Dumnezăul nostru s-au răstignit trupeaşte, ş-au pătimit, şi s-au muncit, şi toate le-au răbdat, ca să ne spăsască, să plătească toată datoria noastră, să ne izbăvească den mânile diavolului. Creade că pe cruce au murit, ca un om, şi s-au despărţit prea Sfântul lui suflet, precum să desparte şi al nostru suflet den trup, în ceasul morţii, şi dumnezăirea, ca o necuprinsă, şi neîncăpută au rămas cu trupul cel mort. Pentru aceasta s-au şi însuliţat prea sfântul lui trup mort şi au curs doao izvoară, sânge şi apă, ca dentr-un trup dumnezeiesc şi făcătoriu de viaţă, iară nu ca un trup a unui om prostu. Aşijderea, şi singură dumnezăirea, ca o neîncăpută toată au fostu şi jos, în iadu. Şi, în ce chip pre pământ purtând trupul, şi Dumnezăul fiind om deplin, apropiindu-se oamenii de trup, să apropiia de Dumnezău, aşa şi în iad, sufletele, apropiindeu-se de sufletul Domnului, să apropiia de Dumnezăire. Şi, atuncea, în iad, câţi au auzit învăţătura lui, şi l-au văzut, şi i s-au închinat, şi l-au crezut, pre aceia i-au învis. Şi atuncea, după treizăci şi trei de ceasuri ce-au făcut Domnul în iad, iară au venit sufletul lui înlăuntru, în prea Sfântul lui trup, şi s-au aflat prea Sfântul trup acela neputred, schimbat den grăsimea cărnii, şi, întrând sufletul, l-au învis pre el. Toată aceasta Dumnezeirea, împreună cu sufletul şi cu trupul, numai trupul s-au schimbat, den putregiune în neputregiune, tot schimbat cu dumnezeiască schimbare, şi au făcut, după înviere, patruzăci de zile cu apostolii şi să arăta lor, de câte ori vrea. Şi, după înviere, au mâncat şi au băut cu apostolii, ca să adeverează Învierea lui, că acelaş trup carele îl purta, pe acela l-au învis, iară nu pe altul şi s-au arătat la apostoli numai de unspreazeace ori. Şi, după patruzeci de zile, au scos pre
155r apostoli afară den Ierusalim, la Muntele maslinilor, şi, // acolo, i-au învăţat, şi i-au întărit, şi i-au trimis în limbi, să

înveaţe şi să boteaze. Apoi, blagoslovindu-i pre ei, nuor luminat îl răpi pre el dentre ochii lor şi mulţime fără număr de îngeri şi de arhangheli luminaţi mergea după el, cântând, slăvind, mulţimind şi blagoslovind mare Pogorârea a Domnului şi îndumnezăirea firii omeneşti. Şi aşa s-au suit Domnul în cea dentâiu a lui slavă şi în scaunele ceale dumnezăieşti, şi s-au închinat de toată începătoria şi putearea arhanghelilor, şi să închină, şi se va închina în veacii netrecuţi. Şi, iarăş, creade acesta Domnul cu trupul, precum s-au înălţat în slavă, aşa, cu mare slavă, va să să pogoară den ceriu, să judece viii şi morţii şi să dea căruiaş locul lui, după faptele lui. Creade că atuncea va să trâmbiţe îngerul şi să înviaze toată vârsta oamenilor celor pravoslavnici. Iară pre neamul păgânilor, cât n-au crezut pre Hristos ca pre un Dumnezău adevărat, îi va pogorî râul cel de focu, ca pre nişte paie în veacinica muncă, să nu vază împărăţia Domnului, că singuri creştinii nu mai vor sta la judecată, să dea cercetare pre amăruntul cum ş-au păzit botezul lor, peceatea mirului, sfânta cumenecătură, poruncile lui Hristos şi dragostea lui şi cum au cinstit sângele lui, carele l-au vărsat pentru noi. Şi ceia ce-au făcut bunătăţi să să despartă ca oile den capre, den 'a direapta parte a lui Hristos. Iară, ceia ce-au făcut reale despre partea cea stângă a Domnului, ca să ia fieştecare parte, răspunsul ce i să cade, pe încât direpţii să meargă cu Dumnezău în bucurie şi în veselie mare întru împărăţia ceriurilor, iară păcătoşii în munca veacilor. Creade cum că nici împărăţia ceriului are sfârşit, nici munca celor fără leage şi a păgânilor are sfârşit, ce şi împărăţia şi munca nesfârşită iaste, precum grăiaşte Domnul: „Viarmele lor nu se va sfârşi şi focul lor nu se va stinge". Aceastea să chiamă capete şi încheieturile credinţii noastre şi iaste datoriu tot creştinul să le ştie şi să le mărturisască, şi cu cuvântul şi cu lucrul, ca, den mila lui Dumnezău, să ne spăsim. Întâiu, botezul, că învaţă besearecа lui Hristos, cum că, şi părinţii coconului, şi preoţii trebuie să fie nemâncaţi la botegiune şi să fie şi ceasul pururea nainte

de Leturghie (afară când va fi nevoie mare) sau după Liturghie, îndată să-l botează cu mare socoteală şi cu frica lui Dumnezău, să cetească preotul molitvele şi otriţaniile botezului şi nemică lucru de vrăji sau altceva de aceastea să nu încapă acolea. A doa, să-l ungă cu mir de cel mare, după sfânta învăţătură a besearecii noastre, iară nu cu alt miru. A treia iaste sfânta priceştenie, înfricoşata taină, care taină, de o vom cinsti cum sântem datori, groaznici am fi şi spre diavoli şi spre vrăjmaşii credinţii oamenilor. A patra iaste nunta cea dentâiu care sânt, de vreame ce iaste taină să lipsască trâmbiţele, şi beţiile, şi bucatele ceale multe, şi cuvintele deşarte, şi lucrul Satanii, şi să fie
155v slavoslovie şi mulţămită cătră Dumnezău, cu / bucurie şi cu veselie. A cincea taină iaste preoţia şi trebuie să fie curată, îngerească, şi fără de dăruiri. A şasea taină sânt maslele cu şapte preoţi. A şaptea iaste marele şi îngerescul chip care să chiamă pocăinţă, care trebuie să fie curată şi neamestecată în valurile lumii, adecă în vii, în moşii, în case, în avuţii, în bani şi în scule, carele turbură mintea. Şi acesta cinu, de-l va cinsti neştine cum să cade, covârşaşte şi pre vrednicia îngerească şi, de poate creştinul macară la sfârşit să să călugărească, căci iaste ca un al doilea botezu. Sânt şi păcate de moarte şapte, carele despart pe suflet de la Dumnezău şi-l dau diavolului. Şi aceastea păcate sânt ca nişte rădăcini şi maici celoralalte păcate. Şi, întâiul păcat iaste lăcomia pântecelui, şi beţia, şi alte diavoleşti lucruri, câte urmează lăcomiii pântecelui şi beţiii. Al doilea păcat iaste curvia, malachia, preacurvia, sodomlenia şi cealealalte toate câte urmează aceştiia. Al treilea păcat iaste furtişagul, răpirea, strâmbătatea, furtişagul de sfinte. Al patra păcat iaste uciderea. Al cincilea păcat iaste iubirea argintului. Al şaselea, mozaviria, urgia şi mânia. Al şaptelea păcat iaste mândria, ocara şi altele. Păzeaşte-te de aceastea, ca de focu, creştinule! Sânt şi şapte fapte bune, carele sânt celoralalte fapte bune maici, şi sânt împotriva celor şapte păcate. Întâia faptă iaste ţinerea, adecă părăsirea de toată răutatea, paza ochilor, a auzului, a trupului,

aceastea să chiamă ţinerea. A doa faptă bună iaste mintea întreagă, curăţia, fecioria, paza trupului. A treia faptă iaste milostenia la cei robiţi, la săraci, la beseareci. A patra faptă iaste răbdarea pentru Dumnezău şi cea, după cum iubeaşte Hristos, a legii ascultare. A cincea faptă bună iaste urârea lucrurilor pămînteşti şi a bucuriii lumii. A şasea faptă iaste următoarea lui Hristos, smerenia. A şaptea faptă bună iaste dragostea cea dumnezeiască cătră creştini şi pacea. Aceastea, dară, sântem datori să le păzim până la moarte şi să le facem, că cine nu le face mincinos are numele şi să chiamă creştin. Socoteşte-te în besearecă să nu râzi. De la Liturghie să nu lipseşti. La sărbătorile sfinţilor să mergi, unde să laudă Dumnezeu, şi iaste bună tocmeală şi frica lui Dumnezău, şi nu vorbescu, iară, de vorbescu alţii, tu te socoteaşte şi zi întru tine: „Doamne, Isuse Hristoase, Fiul lui Dumnezău, mântuiaşte-mă, păcătosul". Când te bolnăveşti tu sau alt creştin, aleargă la besearecă, la carea ai mai multă credinţă, şi să-ţ cânte paraclis, şi să-ţ rădice panaghia, şi să facă şi pomăzuire de la moştiile sfinţilor, şi de la sfintele icoane sau şi masle, sau cântă sv<eatii> be<searecii>. Fie-ţi aminte şi aceasta să-ţ mărturiseşti păcatele tale la om duhovnicescu vreadnic şi să te priceştuieşti cu sfintele taine, de patru ori într-un an, şi aibi credinţă şi nădeajde adevărată că te vei spăsi, şi Dumnezeu să spăsască şi pe tine, şi pre noi, pre toţi, pentru multă bunătatea lui, amin. //

156r **Cuvânt al 7 a lui Anastasie, monahul den muntele Sinaii. Pentru sfânta adunare, adecă slujba besearecii şi pentru să nu osândim şi să ţinem pizmă.**

Blagosloveaşte, Părinte

Darul Duhului Sfânt pururea ne îndeamnă şi ne porunceaşte, în toată *Sfânta Scriptură*, să socotim şi să păzim fără leane şi cu toată nevoinţa sfintele porunci şi învăţăturile lui Dumnezeu. Iară, mai vârtos, învăţătura şi

Cartea a Cântărilor a prorocului David, carea cetim și o cântăm în toate zilele, ne îndeamnă și ne învață mai multu, pentru că această *Carte a Cântărilor* ne învață pentru credință și îndireptează spre închinarea lui Dumnezeu, adecă cum ne vom închina și cum vom cinsti pre Dumnezeu. Aceasta ne învață cătră curăție, și ne îndireptează spre frica lui Dumnezeu, și ne spune pentru munca, și frica, și umilința, pentru oprirea pohtelor, pentru pocăința și pentru îndurarea, pentru dragostea lui Dumnezeu, pentru răbdarea, pentru curăția, adecă fecioria, pentru blândeațea, pentru postul, pentru milostenia. Că rugăciunea și cetania *Sfintelor Scripturi*, când le ceteaște și le petreace neștine, cu nevoință și cu socoteală, aceasta iaste maică tuturor faptelor bune, de vreame ce pren rugăciune dobândeaște omul toată cearerea și darul de la Dumnezeu, că zice aceasta *Carte a Cântărilor*, adecă *Psaltirea*: „În beseareci bine-cuvântați pre Dumnezeu, adecă în beseareci slavosloviți pre Dumnezeu și în mijlocul bisearecii te voiu lăuda". Pentru aceasta și prorocul, ca de la fața lui Dumnezeu, ne învață și ne porunceaște să ne umilim și să ne rugăm lui Dumnezeu pururea cu toată nevoința, cu rugăciuni și cu molitve, și zice: „Îndeletniciți-vă și cunoașteți că eu sânt Dumnezeu". Pentru că, de nu să va îndeletnici neștine și nu va face multă vreame, în rugăciuni și în dumnezeieștile cetanii ale Scripturilor, nu poate nici cearerile lui să le ia, nici pre Dumnezeu să-l cunoască cu adevărat, că, de vreame ce la meșteșugurile aceaste putrede ale lumii aceștiia, de nu să va îndeletnici neștine și să lipsească de la tot fealiul de griji, nu poate să înveațe nici cât de puțin den meșteșugul ce să apucă. Dară, cu cât mai vârtos, cela ce va să cunoască pre Dumnezeu, și va să îngăduiască numele lui cel sfânt, și să facă sfintele lui învățături i să cade să să îndeletnicească și să să roage cătră Dumnezeu cu aprindere și cu nevoință și, până la sfârșitul vieții lui, să-ș aibă sufletul lui cătră Dumnezeu
156v zburătoriu? Nu vezi pre / boiari și pre putearnici, carii iau stăpânirile aceaste trecătoare, în ce chip, când află vreame

să-ș facă vreo voință a lor, să îndeamnă de gândul ca de focu și sileaște careleș dentru ei, și zice: „Până când am puteare, până iaste în mâna mea, să poruncescu să mă asculte, până când mi să pleacă toți, pre lesne să mă îmbogățescu, să zidescu case, să câștig moșii, să sădescu vii, să lățescu și să adaog toate ale meale, să apuc vreamea, până nu să schimbă lucrurile, să nu așteptu, să nu mă lenescu, căci nu știu ce va să fie până mâine". De une gânduri ca aceastea mai mulți den oameni, îndemnându-se de diavoli și silindu-se, și să necăjăscu în supărări, și în griji înecându-se, și nu pot niciodată să sporească sau să facă vreun bine pentru sufletul lor, nici le iaste aminte să gândească vreodată pentru suflet sau să-ș aducă aminte de moarte, sau de muncă și de judecată, ce, tot cu totul, nimica nu să cunoscu pre sine, nici știu ce fac, ce să înșală și înșală. Și, de ar fi numai până într-atâta, puțină ar fi răutatea, ce nici ne iubim unul cu altul, ce ocărâm și viclenim, și mozavirim, și osândim, și pârâm, și nimenea den noi nu-ș socoteaște, nici îș veade păcatele lui. Nimeni nu grijaște, nici gândeaște pentru sarcinele păcatelor lui, ce numai ale vecinilor noștri păcate le socotim pre amăruntul, până la gât sântem în năroiul păcatului, și nimic nu punem în mintea noastră pentru aceasta, până la bătrâneațe, pentru alții nevoim și grijim, iară pentru noi, nici deaca îmbătrânim, nu cercetăm răutățile noastre ceale mari și de moarte, nici le vedem, nici le cugetăm. De greutatea sarcinii păcatelor noastre nu putem nici capul să ne rădicăm în sus, să vedem ceriul, iară ale vecinului nostru ceale mai mici greșale le cercetăm și le întrebăm, supt picioarele vrăjmașului ne călcăm, și, iară, nu ne rușinăm, de nimeni nu ni-e milă, nimănui nu ne cucerim, ce pre toți îi mușcăm, și pre mici și pre mari, pre cei vinovați și pre cei nevinovați, pe preoți și pe dascalii noștri, pre ceia ce ne îndireptează și ne învață, pre ceia ce ne ceartă și ne întorcu. Și, pentru aceasta, vine urgia lui Dumnezeu asupra noastră. Și, pentru aceasta ne pedepsim și cădem în multe năcazuri și nevoi, pentru orbiciunea și

necunoştinţa carea ne ţine, pentru că multă iaste orbiciunea noastră, multă iaste leanea şi negrija noastră, şi nici o umilinţă nu iaste la noi, nici frica lui Dumnezeu, nici îndireptare, nici pocăinţă, ce mintea noastră, tot cu totul, iaste la mâncări şi la băuturi, şi la beţii, şi la ficleşuguri, şi petreacem viaţa noastră toată la hore şi la jocuri, şi cu alergături de cai, şi la sărituri, şi la luptări, şi la alte fapte diavoleşti, în cuvinte reale şi în basne, şi în toate lucrurile ale diavolului ne îndeletnicim, şi nu ne lenevim,
157r nici ni să uraşte toată ziua, ce ui // tăm şi mâncarea, şi băutura, şi casa, şi alte trebi de folos, toate pentru aceastea. Iară, la beseareca lui Dumnezeu, şi la rugăciune, şi la cetania Sfintelor Scripuri, nici un ceas nu vom să stăm cu osârdie şi cu smerenie, ce silim să fugim den sfânta beseareca a lui Dumnezeu, ca de foc, şi, de se va întâmpla să fie cetenia Evangheliei cam mare, ne îngreuiem şi ne întoarcem adease, şi foarte ne năcăjim. Iară şi preotul carele cântă slujba, de o va mai lungi ceva şi va zăbovi cât de puţin, ne posomorâm şi ne îngreuiem asupra lui. Iară, când aduce cea fără sânge jărtvă, adecă Sfânta Leturghie de va zăbovi ceva, ne lenevim, şi dormităm, şi căscăm, şi nevoim să fugim de la rugăciune, ca de la o judecată, şi ne îndeamnă diavolul să ne ducem la ale noastre fapte reale, şi la curvii, adecă la mâncări şi la băuturi, la curvii şi preacurvii, şi sodomlenii, şi la alte fapte grozave. Multă iaste leanea şi negrija noastră, iubiţii miei fraţi, pentru că, fiind noi datori să stăm la toată rugăciunea, cu mare socoteală şi nevoinţă, şi, mai vârtos, la Sfânta Liturghie a sfintelor taine, datori sântem să şi facem aceasta, să stăm cu frică şi cu cutremur înaintea Stăpânului Hristos, în ceasul aceştii dumnezeieşti rugi, iară noi nu o aducem aceasta cu rugăciune curată şi cu inimă zdrobită şi smerită, ce socotealele şi chivernisealele ale lucrurilor celor multe şi deşarte aflăm de le facem, în ceasul Dumnezeieştii Liturghii. Şi unii nu gândescu, nici grijăscu, cu ce feal de curăţie şi pocăinţă li să cade să să apropie să să priceştuiască, cu preacuratele şi înfricoşatele taine acealea, ce

frica lui Dumnezău, în ceasul Sfintei Liturghii, că, veri cu ce fealiu de dragoste şi plecăciune şi cu ce gând stă fieştecare, într-acela ceas, aşa să aduce şi cătră Stăpânul, că, pentru aceasta, să chiamă anaforă, căci să aduce cătră Dumnezău cu lineşte şi cu omilinţă. Mărturiseaşte-ţi la Hristos, pren preoţi, păcatele tale. Osândeaşte-ţi faptele tale şi nu te ruşina, pentru că iaste ruşine carea aduce slavă şi bucurie. Ocăraşte-te pre tine înaintea oamenilor, ca să te îndirepteaze Judecătoriul înaintea îngerilor şi a toată lumea. Ceare milă, ceare iertăciune, ceare lăsare de ceale trecute păcate şi izbăvirea a celor fiitoare, pentru ca să vii, cum să cade, să te priceştuieşti cu preacuratele taine, ca să primeşti dumnezăiescul trup şi sângele cu inimă curată şi cu bună cunoştinţă, ca să-ţ fie sfânta priceştenie de curăţire, iară nu de osândire. Ascultă ce zice sfântul Pavel: „Să cerceteaze fieştecare pre sine, şi aşa să mănânce den sfânta pâine, şi să bea den sfântul potiriu, că cela ce bea şi mănâncă nevreadnic, întru osândă lui le mănâncă şi le bea, pentru căci nu aleage trupul Domnului". Pentru aceasta sânt întru voi mulţi neputincioşi şi bolnavi, şi unii moru fără vreame. Vezi că şi boale şi morţi fără vreame, de multe ori, ne vin pentru căci ne priceştuim cu dumnezăieştile taine, nefiind vreadnici. Ce poate că vei zice: „Dară cine iaste vreadnic?". Aceasta o ştiu şi eu, iară, încăş, numai cât vei vrea, te vei face vreadnic. Cunoaşte-te pre tine cum că eşti păcătos. Părăseaşte-te de păcate. Lipseaşte de ficleşuguri şi de mânie. Arată fapte de pocăinţă. Apucă-te de curăţie, de blândeaţe, îndelungă răbdarea. Arată omilinţă, dă milostenie la săraci şi la striini den roada direptăţii şi te vei face vreadnic. Roagă-te lui Dumnezău cu suflet înfrânt şi acela îţ va da toate poftele tale, iară, de nu vei face aşa, în zadaru osteneşti, alergând la beseareca. Şi nu iaste acesta cuvântul mieu, ce stăpânescul glas, care zice: „Ce-m ziceţ: 'Doamne, Doamne' şi voia mea nu o faceţ?". Pentru că credinţa, fără de de fapte, iaste moartă. Dară cum? „De vreame ce am fapte reale, nu mi să cade să mă rogu? Nu mi să cade să alerg la beseareca

frica lui Dumnezău, în ceasul Sfintei Liturghii, că, veri cu ce fealiu de dragoste și plecăciune și cu ce gând stă fieștecare, într-acela ceas, așa să aduce și cătră Stăpânul, că, pentru aceasta, să chiamă anaforă, căci să aduce cătră Dumnezău cu linește și cu omilință. Mărturisească-ți la Hristos, pren preoți, păcatele tale. Osândească-ți faptele tale și nu te rușina, pentru că iaste rușine carea aduce slavă și bucurie. Ocărăște-te pre tine înaintea oamenilor, ca să te îndirepteaze Judecătoriul înaintea îngerilor și a toată lumea. Ceare milă, ceare iertăciune, ceare lăsare de ceale trecute păcate și izbăvirea a celor fiitoare, pentru ca să vii, cum să cade, să te priceștuiești cu preacuratele taine, ca să primești dumnezăiescul trup și sângele cu inimă curată și cu bună cunoștință, ca să-ț fie sfânta priceștenie de curățire, iară nu de osândire. Ascultă ce zice sfântul Pavel: „Să cerceteaze fieștecare pre sine, și așa să mănânce den sfânta pâine, și să bea den sfântul potiriu, că cela ce bea și mănâncă nevreadnic, întru osândă lui le mănâncă și le bea, pentru căci nu aleage trupul Domnului". Pentru aceasta sânt întru voi mulți neputincioși și bolnavi, și unii moru fără vreame. Vezi că și boale și morți fără vreame, de multe ori, ne vin pentru căci ne priceștuim cu dumnezăieștile taine, nefiind vreadnici. Ce poate că vei zice: „Dară cine iaste vreadnic?". Aceasta o știu și eu, iară, încăș, numai cât vei vrea, te vei face vreadnic. Cunoaște-te pre tine cum că ești păcătos. Părăsească-te de păcate. Lipsească de ficleșuguri și de mânie. Arată fapte de pocăință. Apucă-te de curăție, de blândeațe, îndelungă răbdarea. Arată omilință, dă milostenie la săraci și la striini den roada direptății și te vei face vreadnic. Roagă-te lui Dumnezău cu suflet înfrânt și acela îț va da toate poftele tale, iară, de nu vei face așa, în zadaru ostenești, alergând la beseareca. Și nu iaste acesta cuvântul mieu, ce stăpânescul glas, care zice: „Ce-m ziceț: 'Doamne, Doamne' și voia mea nu o faceț?". Pentru că credința, fără de de fapte, iaste moartă. Dară cum? „De vreame ce am fapte reale, nu mi să cade să mă rogu? Nu mi să cade să alerg la beseareca

lui Dumnezău?". Nu-ț zicu aceasta, nici aceaea îț poruncescu, ce te îndemnez să te rogi, precum să cade, ca să stăm la rugăciune, precum să cade să stea neștine înaintea lui Dumnezău, pentru ca să nu zică și cătră noi Hristos cum au zis și cătră jidovi: „Casa mea casă de rugăciune să va chema, iară voi aț făcutu-o peștere tâlharilor". Ce, de vreame ce pre aceia ce vindea și cumpăra în beseareca jidovească i-au gonit Domnul, bătându-i, dară ceia ce să înjură unul pre altul și țin vrajbă și pizmă, oare
158v în ce osândă și mun / că vor mearge? Dară ce vom face și noi, carii ne-am împreunat cu Hristos și iară ne plecăm diavolului? Că, de vreame ce iaste preotul împăcătoriu lui Dumnezău și al oamenilor și să roagă lui Dumnezău pentru iertarea păcatelor norodului, vezi cum îi învață pre toți și-i întărește, ca cum ar zice cătră nărod aceastea?: „Că, de vreame ce o, bărbaților, m-aț pus împăcătoriu cătră Dumnezău pentru voi la această tainică masă, vă rog să nevoiți și voi cu mine, lăsați toate gândurile vieții și grijile, pentru că ceasul acesta iaste de rugăciune mare, iară nu de îndeletnicire deșartă". Ascultați ce strigă diaconul și zice cătră voi: „Să stăm bine, să stăm cu frică, să luom aminte sfânta anaforă, adecă să stăm bine, să stăm cu frică și să ne fie aminte la Sfânta Liturghie, să ne plecăm grumazii, să ne plecăm inimile, să ne plecăm limba, să ne înaripăm mintea și să ne suim în ceriuri, sus, să avem mintea noastră și inimile. Să ne rădicăm ochii sufletului sus cătră Dumnezău, și să treacem ceriul, să treacem pren îngeri, pren arhangheli, să treacem pren heruvimi, să năzuim la singur scaunul Stăpânului și să ostenim cu inimă curată". Ce faci, omule? Îngerii facu Liturghie, cei cu șase aripi acopăr masa cea de taină. Heruvimii zboară pren 'prejurul measii și strigă cu glas luminat cântarea cea întreită sfântă. Serafimii să pleacă cu mare cucerință. Preotul să omilească și să roagă pentru tine să mângâie și să îmblânzască pre Judecătoriul pentru multe păcatele tale. Toate puterile ceriurilor stau cu frică și cu cutremur, de privescu cum să junghe Mielul lui

lui Dumnezău?". Nu-ț zicu aceasta, nici aceaea îț poruncescu, ce te îndemnez să te rogi, precum să cade, ca să stăm la rugăciune, precum să cade să stea neștine înaintea lui Dumnezău, pentru ca să nu zică și cătră noi Hristos cum au zis și cătră jidovi: „Casa mea casă de rugăciune să va chema, iară voi aț făcutu-o peștere tâlharilor". Ce, de vreame ce pre aceia ce vindea și cumpăra în beseareca jidovească i-au gonit Domnul, bătându-i, dară ceia ce să înjură unul pre altul și țin vrajbă și pizmă, oare
158v în ce osândă și mun / că vor mearge? Dară ce vom face și noi, carii ne-am împreunat cu Hristos și iară ne plecăm diavolului? Că, de vreame ce iaste preotul împăcătoriu lui Dumnezău și al oamenilor și să roagă lui Dumnezău pentru iertarea păcatelor norodului, vezi cum îi învață pre toți și-i întărească, ca cum ar zice cătră nărod aceastea?: „Că, de vreame ce o, bărbaților, m-aț pus împăcătoriu cătră Dumnezău pentru voi la această tainică masă, vă rog să nevoiți și voi cu mine, lăsați toate gândurile vieții și grijile, pentru că ceasul acesta iaste de rugăciune mare, iară nu de îndeletnicire deșartă". Ascultați ce strigă diaconul și zice cătră voi: „Să stăm bine, să stăm cu frică, să luom aminte sfânta anaforă, adecă să stăm bine, să stăm cu frică și să ne fie aminte la Sfânta Liturghie, să ne plecăm grumazii, să ne plecăm inimile, să ne plecăm limba, să ne înaripăm mintea și să ne suim în ceriuri, sus, să avem mintea noastră și inimile. Să ne rădicăm ochii sufletului sus cătră Dumnezău, și să treacem ceriul, să treacem pren îngeri, pren arhangheli, să treacem pren heruvimi, să năzuim la singur scaunul Stăpânului și să ostenim cu inimă curată". Ce faci, omule? Îngerii facu Liturghie, cei cu șase aripi acopăr masa cea de taină. Heruvimii zboară pren 'prejurul measii și strigă cu glas luminat cântarea cea întreită sfântă. Serafimii să pleacă cu mare cucerință. Preotul să omileaște și să roagă pentru tine să mângâie și să îmblânzască pre Judecătoriul pentru multe păcatele tale. Toate puterile ceriurilor stau cu frică și cu cutremur, de privescu cum să junghe Mielul lui

Dumnezău. Sfântul Duh vine den ceriuri. Îngerii aleargă împregiurul a tot nărodul nevăzuți, și însămnează, și scriu sufletele credincioșilor și tu nu te temi? Ce batjocurești și săruți pre fratele tău, ca și Iuda pre Hristos? Și, înlăuntrul inimii tale, hrănești pizme de mulți ani și ascunzi otrava cea de moarte a șarpelui în inima ta. Dară, cum nu te temi și nu te cutremuri, zicând cătră Dumnezău carele cunoaște ceale ascunse ale inimii?: „Lasă-mi mie, precum și eu am lăsat fratelui mieu". Câtă osebire are acest cuvânt de blestem? Iată că zici și adeverezi tu singur: „De voiu lăsa, lasă-mi. De voiu ierta, iartă-mi. Iară, de voiu ținea pizmă spre fratele mieu, ține. De mă voiu mânia, mânie-te. Precum măsur, așa să mi să măsur. De iert cu fățărie și nu cu toată inima mea, cu fățărie să mă iert". Eu singur, Stăpânule, facu judecata asupra mea, căci c-am auzit înfricoșatul tău glas, zicând: „După măsura carea măsurați, să va măsura și voao. Și, de nu veț lăsa oamenilor greșalele ce vă greșăscu, nici Părintele Mieu cel ceresc nu va lăsa ale voastre". Deci, acestor nemincinoase glasuri am ascultat răspunsurile, și am lăsat, și am iertat pre ceia ce mi-au greșit. Lasă, dară, Stăpânule, precum și eu am lăsat slugilor celor aseamenea mie. Aceastea grăim cătră Hristos, în tot ceasul, ce ne rugăm și, în ceasul acela,
159r înfricoșatul, când stăm la Sfânta Liturghie, pre care // le știindu-le preotul, deaca sfințeaște și săvârșaște jărtva acea fără sânge, înalță sfânta pâine a vieții și o arată tuturor. De-acii strigă diaconul și zice: „Să luom aminte, care va să zică, luați-vă aminte pre voi". Iată că mai 'nainte puțin aț mărturisit cum că aveți inimile voastre cătră Domnul. Și, iarăș, mărturisind curăția și nevrajba, aț zis cătră Dumnezău: „Lasă noao datoriile noastre, precum și noi lăsăm datornicilor noștri". Și, pentru aceasta v-aț sărutat unul cu altul. Ce, de vreame ce și eu sânt om și nu cunosc gândurile voastre, iată că leapădă păcatul deasupra mea și vă zicu mai 'nainte să nu fie nimenea nevreadnic priceșteniei ale dumnezeieștilor acestora taine, și, pentru aceasta, învăț să vă fie aminte de voi și să cunoașteți la

cine dvoriţi. Şi, după aceastea, strigă preotul şi zice: „Sfintele sfinţilor". Dară, oare ce va să zică acestu cuvânt? Vedeţi, iubiţii miei, în ce chip vă apropiaţi la sfânta priceştenie ale dumnezeieştilor taine, să nu să întâmple şi, venind cineva dentru voi să să priceştuiască, va auzi. Nu te atinge de mine, fugi departe de mine, tu, cela ce faci fărădeleagea, fugi departe de mine, tu, cela ce nu ierţi pre fratele tău. Lasă darul tău înaintea jârtăvnicului şi mergi de te împacă cu fratele tău şi, atunci, să vii să-ţ apropii darul tău şi să te învredniceşti dumnezeieştii pricişteniî, leapădă toată scârnăvia, adecă tina păcatului, şi atuncea să primeşti cărbunele, adecă cărbunele cel curăţitoriu, şi zi către el: „Ştiu, Stăpânule, că sânt datoriu a multor păcate, ce pentru porunca ta am iertat pre fraţii miei de câte mi-au greşit, ca să mă iert şi eu de tine, Stăpânule". Aceastea şi altele ca aceastea ne învaţă preotul prin acea mică văzglaşenie. Pentru aceasta, dară, să iertăm pre fraţii noştri şi să lepădăm de la noi toată răutatea şi vicleşugul, câţi vom şi iubim să îmblăm cu vrednicie întru chemarea ce ne-am chemat, adecă în credinţa lui Hristos. Să nu zici: „Că multe am iertat fratelui mieu, şi iară mi-au greşit", pentru că aceasteaş vei auzi şi tu de la Stăpânul. Nu zice: „Mari răutăţi mi-au făcut, casa mi-au viclenit, holda mea mi-au luat, pe fiul mieu l-au ucis, şi alte reale mi-au făcut, şi în temniţă m-au închis, şi m-au dat spre moarte, şi, pentru aceasta, nu pociu să-l iert, nici să fac pace". Nu, iubitule, nu zice aşa, rogu-te, căci că, câte vei lăsa fratelui tău, atâta, şi mai multe, îţ va lăsa ţie Stăpânul. Urmează şi tu întâiului mucenicu Stefan, carele zicea, când îl ucidea cu pietri: „Doamne, nu le pune lor păcatul acesta". Urmează lui Iacov, fratelui lui Dumnezău, pre carele îl pomenescu istoricii cei vechi, cum că s-au fostu rugând şi au fostu zicând : „Doamne, nu pune lor păcatul acesta, că nu ştiu ei ce facu". Urmează Stăpânului Hristos, carele, pentru spăsenia oamenilor, au primit moarte şi, de va vrea fratele tău să te răstignească, strigă cu Hristos şi zi:
159v „Părinte, / lasă lor păcatul acesta". Caută la cela ce era

datoriu cu o mie de talanţi Stăpânului, însă, când auzi mii de talanţi, cugetă sarcina păcatelor. Acesta, de vreame ce numai cât căzu la Stăpânul, de vreame ce să pocăi, de vreame ce să rugă, toate acealea i le-au iertat Stăpânul. Iară, deaca ţinu mânie şi nu iertă pre fratele lui, de-acii nu mai află iertare, ce să deade în munca cea veacinică şi putu pizma de-l pierdu mai vârtos decât toate cealealalte sarcine greale ale păcatelor. Pentru aceasta mă rog să fugim de acest rău şi neiertat păcat şi, de vei să cunoşti cum că, decât tot alt rău, iaste mai rea pizma, ascultă. Tot păcatul, în puţină vreame, să face şi să săvârşaşte, adecă curveaşte neştine, şi, după păcat, să ocăreaşte spre sine şi cade la pocăinţă. Ucide şi, apoi, deaca socoteaşte acea răutate mare ce-au făcut, să ocăraşte pre sine şi vine la pocăinţă, iară pizma nepărăsit are ţineare de mânie, că, veri de stă, veri de umblă, veri de să roagă, nelipsit şi nepărăsit are veninul în inima lui. Şi, de iaste ţinut neştine de această boală şi iaste robit de ea, nici darul lui Dumnezău nu-l ia, nici a iertării păcatelor să învredniceaşte, că, acolo unde iaste pizma sădită, nemică nu foloseaşte, nici post, nici molitvă, nici lacrămi, nici ispovedanie, nici rugăciune, nici feciorie, nici milostenie, nici altă faptă bună, nici una, pentru că pe toate le strică pizma ce are neştine spre fratele lui. Iară, încăş, să socotim şi aceaea, că n-au zis: „Că, de-ţ vei aduce darul tău la jârtăvnic şi acolea îţ vei aduce aminte că ai ceva asupra fratelui tău (ce-au zis), de-ţ vei aduce aminte că are fratele tău ceva asupra ta, să mergi să faci pace şi atuncea să vii să-ţi aduci darul tău". Deci, de vreame ce sântem datori să vindecăm şi răutatea fratelui nostru, ce iertăciune vom avea noi, carii, nu numai că nu facem aceasta, ce, încă, ţinem mânie şi fraţilor noştri şi ascundem veninul cel rău al şarpelui în inima noastră? Pre mulţi auz, de multe ori, zicând: „Vai de mine, cum voiu să mă spăsescu? Să postescu nu pociu, să priveghiu nu ştiu, să fiu în curăţie nu pociu, să mă depărtezu den lume nu pociu. În ce chip, dară, pociu să mă spăsescu eu?". În ce chip? Eu să-ţ arăt.

Lasă, şi ţi să va lăsa ţie. Iată o cale iuşoară să te spăseşti. Să-ţ arăt şi a doa. Carea? Nu judecaţi şi nu vă veţi judeca. Iată şi altă, fără postu şi fără privegheare şi osteneală. Nu osândi, dară, pre fratele tău, de-l vei vedea şi cu ochii tăi făcând păcat, pentru că unul iaste Judecătoriul şi Stăpânul, carele va da căruiaş după faptele lui. Şi una iaste ziua judecăţii, întru carea vom sta goli şi despuiaţi şi, după faptele noastre, vom lua şi milă de la Dumnezău, pentru că nici Părintele nu va judeca pre nimenea, că toată judecata o au dat Fiului său". Deci, de judecă neştine 'nainte de venirea lui Hristos, acela iaste antihrist, căci că răpeaşte învrednicia lui Hristos. Ce să nu judecăm, dară, pre fraţii
160r noştri, rogu-vă, // ca să dobândim iertare, pentru că poate că-l vei şi vedea greşind, dară nu-l ştii în ce sfârşit al vieţii lui se va afla. Tâlhariul acela ce s-au răstignit cu Hristos au fost ucigaşu, iară Iuda au fostu ucenicu lui Hristos, şi unul den cei 12 şi, în puţină vreame, să făcu schimb, tâlhariul mearse întru împărăţia ceriului, iară ucenicul lui în perire. Însă, lasă să zicem, dară, că iaste păcătos fratele. Dară, cum cunoşti şi cealealalte fapte ale lui? Că mulţi au greşit, de multe ori, la vedeare, ce apoi s-au pocăit tare la ascuns, că şi noi îi vedem pre ei păcătuind, iară pocăinţa şi întoarcerea lor nu o ştim, şi noi îi judecăm pre ei de păcătoşi, iară Dumnezău îi are de direpţi. Pentru aceasta, vă rog să nu pizmuim, nici să osândim pre nici un om, până va veni direptul Judecătoriu, să lumineaze ceale ascunse ale întunearecului şi să vădească voinţele inimilor noastre. Iară, mai ales, pe preotul lui Dumnezău să nu-l osândim, niciodată, pentru păcate ascunse şi neînfăţăşate, ce-am fi auzit pentru el, să nu zici că iaste păcătos preotul şi nevreadnic, şi osândit, şi nu vine darul Duhului Sfânt la sfintele carele slujaşte. Socoteaşte să nu cugeţ ceva într-acesta chip, că altul iaste Judecătoriul celor ascunse. Cunoaşte-te pre tine şi gândeaşte că eşti păcătos, şi lasă judecata la Judecătoriul cel drept. Numai să nu greşască preotul în poruncile lui Dumnezău, iară la altele nu eşti tu Judecătoriu, de nu-ţ vei fi ieşit cumva den minte şi te vei

cunoaşte în ce socoteală te afli şi în ce vrednicie. Ce, poate că vei zice: „Dară, cum? Au nu să judecă şi preoţii de canoanele besearecii?". Aşa zic şi eu: „Adevărat. Însă, nu să cercetează de tine, ce de Dumnezău, sau de bogate ori, şi de arhiereul cel mai mare. Dară, tu, oaie, pentru ce judeci pe păstoriu, adecă pe păcurariu? Pentru ce răpeşti, ca fariseii, preoţeasca învrednicie a lui Dumnezău, carea nu ţi s-au dat, nici ţi s-au încredinţat de la Dumnezău". Pentru aceasta, vă rog să nu judecaţi pre nimenea şi, mai ales, preotul lui Dumnezău, ce să vă rugaţi la sfânta pricıştenie cu credinţă, şi cu pocăinţă, şi cu adevărată cunoştinţă, şi adevărat veţ dobândi sfinţire, că, macară de-ar fi îngerul lui Dumnezău cela ce aduce jârtva şi tu, fiind nevreadnic, nu te va curăţi de păcatele tale. Şi, aceasta ce-ţ zicu iaste adevărată şi singur Iuda o mărturiseaşte, că el, tocma den singure preacuratele mâni ale Stăpânului au luat sfânta pâine, iară, pentru căci fu nevreadnic, îndată întră diavolul într-însul. Însă, să vă spuiu o poveaste oarecarea: „Că, cine judecă pre nime să izbăveaşte de păcatele lui. Şi, iară: „Cine judecă îş înmulţeaşte păcatele". Ce ascultaţi, dară, că mărturie iaste Hristos, că ceia ce-au văzut minune ca aceaea încă sânt vii trupeaşte. Un călugăr au fostu la o mânăstire, carele ş-au trecut viaţa lui cu mare lenevie, iară apoi au căzut într-o boală grea, atâta cât au venit la sfârşit de moarte, şi nemică nu să temea de moarte, ce, cu toată osârdia şi cu bucurie,
160v / să despărţiia den trupul lui. Iară, unul den stareţi, ce şedea lângă el, îl întrebă, zicând: „Creade-mă, frate, că noi, precum te vedeam, ne părea că ţ-ai petrecut viaţa ta cu multă leane şi negrijă, iară acum, într-acest ceas, nu ştim de unde ţ-au venit atâta bucurie şi veselie". Răspunsă fratele şi zise: „Adevărat, cinstite părinte, toată viaţa mea o am petrecut cu mare leane şi negrijă şi, acum, au adus sfinţii îngeri a lui Dumnezău catastihul păcatelor meale la mine, într-acest ceas, ş-au cetit păcatele meale, toate câte am făcut de când m-am călugărit, şi mi-au zis: 'Cunoşti-le aceastea?' Şi eu am zis: 'Cunoscu şi le ştiu bine, ce, de

când m-am călugărit ş-am venit la mânăstire, nici am osândit pre vreun om, nici am ţinut mânie, ce mă rog să să ţie în samă şi la mine cuvântul lui Hristos ce-au zis: 'Nu judecaţi şi nu vă veţ judeca, şi lăsaţi şi să va lăsa voao'. Şi, cum am zis aceastea către îngeri, îndată s-au spart catastihul păcatelor meale. Şi, iată că merg către Stăpânul mieu, Hristos, cu toată bucuria şi fără grijă". Şi, deaca povesti fratele aceastea către fraţi, îş deade sufletul lui, cu pace, în mâna lui Dumnezău, şi făcu mare folos între fraţi, şi întărire celora ce sta acolea, carii folosinţă şi întărire să ne învrednicească şi pre noi Dumnezău, pentru căci ne vom păzi pre noi de toată osândirea şi vrajba, cu darul şi cu iubirea de oameni a Domnului, şi Dumnezăului, şi a Mântuitoriului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava şi cinstea, împreună cu fără-începutul al lui Părinte, şi cu prea Sfântul, şi bunul, şi de viaţă făcătoriul al lui Duh, acum şi pururea şi în veaci veacilor, amin.

Cuvânt al 8 lea. Aseamenea iaste împărăţia ceriurilor cu un om stăpân de case. Blagosloveaşte, Părinte

Lucrătorii aceia de pământ, iubiţilor miei fraţi, carii păzescu şi lucrează grădinile boiarilor şi domnilor, când să deşchid florile ceale frumoase şi trandafirii, în vreamea cea de vară, de multe ori, adună dentr-aceastea toate ceale mai bune, carele mirosescu mai frumos, şi le duc la domnii lor şi la priateni, ca să dobândească ceva daruri de la ei. Şi boiarii, văzându-le aşa frumoase, le iau cu multă buc<u>rie şi cu multă dulceaţă, şi dau multe daruri grădinarilor acelora, carii boiari nici un folos n-au de dânsele, numai privirea, în puţină vreame, şi mirosul ce au. Dară noi, grădinarii ceşti sufleteşti, carii ne-am încredinţat să păzim această grădină, adecă beseareca lui Hristos, carea înfloreaşte şi miroseaşte pururea cu tot
161r fealiul // de flori sufleteşti, cu dumnezeieştile şi sfintele cuvinte, cu cărţile prorocilor şi ale apostolilor, şi cu toată

Sfânta Scriptură nu dăm, nici dăruim priatenilor şi celor întru Hristos ai noştri fraţi, creştinilor, flori şi trandafiruri trecătoare carele astăzi să fac, iară mâine să veştejescu, ce le dăruim pururea cuvinte sufleteşti şi dumnezeieşti den cărţile besearecii noastre şi den dumnezeiasca şi Sfânta Evanghelie, carele pot să îndirepteaze şi să folosească pre tot omul ce le va primi şi le va lua cu toată inima. Pentru aceaea, dară, iubiţilor miei fraţi, să ne deşchidem urechile sufletului, să înţeleagem ce ne spune sfântul Mateiu evanghelistul, că zice aşa: „Zise Domnul pilda aceasta: 'Aseamenea iaste împărăţia ceriurilor unui om stăpân casii carele ieşi de dimineaţă să năimească lucrători în via lui'. Domnul nostru, Isus Hristos, şi adevăratul Dumnezeu, să numeaşte pre sine Stăpân de casă, iară lucrători numeaşte pre ceia ce au mersu la al treilea, şi la al şaselea, şi la al noaolea ceas, adecă pre toţi pravoslavnicii creştini. Şi via numeaşte pre poruncile şi învăţăturile lui, carele au puţină osteneală şi trudă, iară multă dobândă şi folos. De-cii, tocmindu-se cu lucrătorii câte o costandă de zi, i-au trimis în via lui. 'Eu sânt, zise Hristos, Stăpânul casii, pentru că, în ce chip un domnu, un stăpân a unii case, precum voiaşte, aşa zideaşte şi face casa'. Aşa şi eu, făcătoriul lumii, toată lumea, precum voiu, aşa o tocmescu. Eu, soarele direptăţii, îmbrăcându-mă în firea omenească, m-am pugorât pre pământu şi umblu de cercu lucrători la via mea. Nu-m trebuiescu atâta lucrători la vie, căci că am pre îngeri şi pre arhangheli carii fac voinţele meale, ce iubescu să văz pre slugile ceale păminteşti să fie în viile meale şi în grădinile meale. Eu alergu şi umblu în toate părţile, pre carii voiu găsi, pre carii voiu năimi, că nu-m trebuiescu mie ostenealele şi trudele striine, ca să mă îmbogăţescu, ce voiu să fac să îmbogăţescu ceia ce mă iubescu şi mă ascultă, şi ceia ce fac poruncile meale. Eu am strânsu pre apostoli, pre lucrătorii cei buni ai lumii, şi m-am tocmit cu ei câte o costandă de zi. Le-am ales simbria lor, să-m lucreaze în toată viaţa lor, şi le-am făgăduit, pentru osteneala lor, să le dau raiul. Ce nu ajung

aceştia numai singuri să-m sature sufletul, nu pociu să văz lucrători puţintei să lucreaze ţarina mea. Cu greu îm iaste să văz cu ochii miei numai atâţia. Mai însetez şi de alţi lucrători. Iubescu să aibu şi alţii cu simbrie. Largu iaste raiul şi mare şi, pre toţi, pre câţi au crezut întru mine, îi va încăpea. Cu cât primeaşte pre lucrătorii cei buni şi vreadnici, cu atâta să mai lărgeaşte. Ce să fac, dară? De unde să-m umplu grădinile meale? Unde să aflu lucrători mai mulţi? Să ies iară la încrucişăturile căilor? Să ies la
161v ceia ce rătăcescu cu voia lor? Să ies că / tră cei leaneşi, să mergu cătră cei săraci? Eu, bogatul, să-i fac şi pre aceia bogaţi? Să ies iară, să strângu şi alţi lucrători, să fac eu ceaea ce să cade? La mine au rămas să le zic şi la dânşii să asculte? Eu trebuie să voiescu să le dau plată şi ei să-ş ia simbria lor? De mă vor asculta, să vor bucura şi ei, şi eu. Iară, de nu mă vor asculta, să vor păgubi numai pre dânşii, că mie nu-m vor lipsi lucrătorii, să taie şi să sape viile meale, nu iaste putinţă să rămâie nesăpate şi fără roadă viile meale. Şi, ieşind în al treilea ceas, văzu pre alţii, fără lucru, în târgu, şi le zise şi acelora: 'Duciţi-vă şi voi în via mea. Unde-aţi fost de dimineaţă? Unde-aţi fost în zilele ceale mai denainte? Cum de nu m-aţi cercat pre mine, că Eu am venit de v-am cercat pre voi? Cum nu v-aţi mânecat pentru dobânda voastră? Ce fealiu de oameni sânteţi, de nu m-aţi cunoscut? Ce, încai, acum vă deşteptaţi, acum vă pocăiţi, acum vă înţelepţiţi? Meargeţi şi voi în via mea. Vedeţi cum vă iubescu, că nu v-am închis calea, în tot ceasul v-am dăruit pocăinţa, fieştecare ce vine la mine îl cuprinzu în braţe. Măcară coconi mici să vor aduce, bucurându-mă, îi primescu, că eu sântu ziditoriul coconilor care i-am crescut. Măcară bărbaţi deplin de vor veni, îi primescu, pre toţi câţi ar alerga şi ar veni cu credinţă, ca pre nişte fraţi ai miei îi sărut. Meargeţi, dară, şi voi în via mea. Nu socotescu eu paguba celora ceasuri ce au trecut. De voiu vedea că meargeţi cu osârdie, nu voiu opri partea platii voastre. De veţi sili să vă aflaţi, înlăuntru vă voiu pune. Lăsaţi viile ceale striine carele nu

fac altă roadă, ce numai oţet, şi meargeţi într-ale meale şi, ce va fi, cu direptul voiu plăti, căci că nu sânt lacom. Nu sânt nedireptu, să vă fac strâmbătate. Nu sânt nemulţemitoriu la slugile meale ceale bune, voiu plăti osteneala voastră. Voiu da daruri carele vor covârşi sudoarea voastră'. Şi, iară, în al şasălea ceas şi în al noălea ceas, au ieşit şi au făcut aseamenea: 'Nu las, zice, nici un ceas să nu vânez pre ceia ce vor. Nu ostenescu a chemarea pre păcătoşi la pocăinţă. Pentru aceasta am ieşit o dată şi, pentru căci am vânat, m-am întorsu. Am ieşit a doa oară şi, căci am păscărit, m-am întorsu îndărăt. Ieşit-am şi a treia oară şi a patra oară şi, luând pre câţiva, m-am întorsu, că mi-e voia toţi oamenii să să spăsească şi la cunoştinţa adevearii să vie'. Iară, la al unsprăzeacelea ceas, ieşind, află pre alţii stând fără lucru. 'Nu părăsescu de-a dezgolirea pre diavolul, până când va sta această lume. Nu părăsescu de-a nu tragerea la pocăinţă pre ceia ce au căzut. Pentru aceasta, nici pre al unsprăzeacelea ceas nu-l leapăd'. Iară, în al unsprăzeacelea ceas ieşind, află pre alţii fără lucru şi le zise lor: 'Pentru ce staţi aici, fără lucru? N-aveţi besearecă? N-aveţi cărţile prorocilor, nu vedeţi
162r soarele cum, cu porunca mea, // îş face calea lui neîncetat? Nu vedeţi luna cum slujaşte Domnu-său? Nu vedeţi stihiile cum îş fac careaş lucrul ei. Voi, dară, pentru ce staţi fără lucru? N-aveţi ochi, să vedeţi lumea cum iaste înfrumuseţată şi să slăviţi pre Dumnezeu carele o au făcut? N-aveţi limbă, să o porniţi spre cântări? N-aveţi mâni, ca să faceţi milostenie? N-aveţi picioare, să alergaţi pre căile ceale folositoare de suflet? Pentru ce staţi aici toată ziua fără lucru?'. Iară ei, răspunzindu, ziseră: 'Că nu ne-au năimit nimenea'. Unii ca aceştia sânt ceia ce să înfruntează cu pricini în păcate. Unii ca aceştia sânt ceia ce zic: 'Lasă să-m fac acum, în tinereaţele meale, pohta mea şi, la bătrâneaţe, mă voiu pocăi'. Unii ca aceştia sânt ceia ce zic: 'Ce dobândă am, căci mergu la besearecă şi-m piare ziua de la lucrul mieu?'. Unii ca aceştia sânt ceia ce zic: 'Cine ne-au învăţat, cine ne-au certat şi să nu-i fim

ascultat cuvintele?'. Iară şi acestora ce le zice întru tot înduratul şi iubitoriul de oameni Dumnezeu, cela ce nu iubeaşte moartea păcătosului: 'Meargeţi şi voi în via mea'". O, blând şi milostiv ce iaste Dumnezeu, blagosloviţilor fraţi, căci că, auzindu-i, n-au înfruntat minciunile lor, n-au vădit faptele lor, nu le-au răspunsu, să le zică cu rău: „Ce grăiţi? Nimeni nu v-au cercat? Nimeni nu v-au năimit? Pentru căci grăiţi minciuni? Au nu v-au rugat prorocii? Nu v-au învăţat apostolii? N-am venit Eu singur la voi, nu v-am chemat de multe ori şi voi nu m-aţi ascultat? Nu m-aţi văzut că năimiiam şi mă tocmiiam cu alţii? Pentru ce, dară, n-aţi vrut să urmaţi acelora ce s-au apucat, ce aţi rămas fără lucru până în sfârşit şi aţi îmbătrânit?". N-au grăit unele ca aceastea Hristos. Dară, ce?: „Meargeţi şi voi în via mea, primescu şi pre bătrânii carii le iaste drag să să năimească, mă bucur să văz şi bătrâni să să razime şi să ţie şi cruci, duciţi-vă şi voi în grădinile meale. Când aţi fost tineri, aţi slujit diavolului. Încai acum, deaca aţi îmbătrânit, slujiţi mie. Pocăiţi-vă den tot sufletul şi inima şi, câte aţi greşit, îndireptaţi-le mai 'nainte până nu vă aflâ moartea. Siliţi până nu însărează, să vă aflaţi înlăuntrul viii meale, să vă afle apusul soarelui. De iaste şi mai 'nainte până nu apune soarele, siliţi să vă aflaţi împreună cu lucrătorii miei şi veţi vedea slava mea. Iară, de va apuca moartea afară den curte, nu voiu mai primi de-cii să vă aibu priateni, căci că mortul nu creade, nu să pocăiaşte, nu mărturiseaşte. Meargeţi şi voi în via mea şi, ce va fi, direpţ veţi lua. Pocăiţi-vă, numai ce veniţi, numai ce vă împreunaţi cu mine şi nu veţi bănui pre urmă, căci v-am îndemnat. Nimenea nu iaste carele să crează şi să nu mulţemească, nici au rămas nimenea sărac de ceia ce mi-au slujit". Într-acesta chip, Domnul nostru, Isus Hristos, Stăpânul casii aceştiia, şi-au umplut de lucrători via lui. Iară, după aceastea, deaca va veni sfârşitul
162v lu / mii şi să vor scula cei den veaci morţi, şi va veni a doao arătare a lui Hristos, care va să judece toată lumea, atuncea va zice Stăpânul viii către ispravnicul lui:

„Chiamă să vie toţi cei dentru Adam. Chiamă pre Avel, care s-au junghiat pentru jârtva. Chiamă pre Enoh, care bine au plăcut şi s-au mutat. Chiamă pre toţi strămoşii şi prorocii. Chiamă pre apostoli. Chiamă pre mucenici şi pre toţi carii mi-au urmat. Chiamă pre întâiul mucenic, Stefan, carele s-au ucis cu pietri pentru mine. Chiamă pre toţi sihastrii carii au ostenit pentru mine şi au lucrat bine viile meale. Chiamă şi le dă plata lor. Deşchide vistiarele meale. Deşchide cămările meale, deşchide şi scoate stemele ceale împărăteşti. Scoate dumnezeieştile daruri. Nu cruţa nimica de ceale de multu preţ ale meale, împodobeaşti-i şi-i încununează pre aceştia, pre toţi, carii au ostenit, precum am vrut eu. Niciunul să nu iasă fără cunună. Nimenea să nu să ducă necinstit. Nimeni să nu fie lipsit de darurile meale. Toţi să să îmbogăţească. Toţi să să bucure, să vază direp<t> ce lucruri de multu preţ i-am tocmit cu simbrie, să vază de ce lucruri s-au lipsit ceia ce au venit mai pe urmă, până când vei ajunge la cei dentâiu, pre cei mai de apoi îi bucură întâiu cu darurile, căci că acestora le trebuie mai mult bunătatea mea. Deci, la aceşti mai de apoi să dai întâiu plata şi, după aceaea, vei da şi celor dentâiu". Şi, venind cei den al unsprăzeacelea ceas, luase câte o costandă şi, luându-o în mânile lor, să bucura şi să veseliia de bine ce i-au aflat, pentru că ştiia că nu li să cade atâta, de vreame ce n-au lucrat toată ziua. Iară, venindu cei dentâiu, le părea că vor lua mai multu, şi luară şi aceştia câte o costandă. Iară, luând, cârtiia asupra Stăpânului, zicând: „Aceşti mai de apoi, aceştia ce au îmbătrânit şi cu nevoie te-au cunoscut, aceştia ce n-au ostenit, nimica săpând, aceşti mai târzii, carii numai un ceas au făcut şi numai ce au văzut via cu ochii lor, pre aceştia îi făcuşi întocma cu noi, carii am răbdat greutatea şi arşeţa a toată ziua, noi, carii am ostenit, carii am pătimit multe pentru tine, pentru ca să adaogem bucatele tale? Şi, cum dedeş şi acestora plată întocma cu noi? Aceşti mai de apoi carii au făcut numai un ceas? Într-un ceas lângă tine? Căci au plânsu curva aceaea, şi ş-au despletit părul ei, şi

ţi-au sărutat sfintele tale picioare cu buze înţelepţite şi, căci ţ-au adus mir, îi dedeş raiul, într-un ceas, căci ce-au zis tâlhariul, fiind pre cruce?: 'Adu-ţi aminte de mine, Doamne, când vei veni întru împărăţia ta', îi deşchiseş raiul? Căci s-au pocăit un ceas Pavel, gonaciul şi vrăjmaşul credinţii, s-au făcut apostol şi bun vestitoriu?". Însă, auzind Domnul nostru, Isus Hristos, cum că-ş bănuiescu,
163r răspunse şi zise cătră un om dentr-aceia: // „Priatene, nu-ţ fac cu strâmbătate, nemică nu te păgubesc, zice, fratele mieu". O, mare iubire de oameni a lui Hristos! Stăpânul să judecă şi să priceaşte cu sluga pentru slugi. Judecătoriul răspunde pentru ceia ce să judecă: „Priatine, nu-ţ fac strâmbătate. Vorbeaşte cu socoteală, frate, şi nu te întrista aşa, fără cale. Spune-mi, ce strâmbătate ai avut tu, căci s-au cinstit fratele tău? Nu ţ-ai luat deplin osteneala ta? Spune-mi, ce te-ai păgubit tu, căci au domnit fratele tău? N-ai luat deplin partea platii tale? N-ai luat deplin ce-ai iubit? Ce, dară, alt ceri mai mult? Nu te-ai tocmit cu mine câte o costandă? Socoteaşte bine, cu mintea ta, şi, de va fi să fiu oprit den ce-ţ iaste direptul, cu cale te îngreuiezu asupra mea, iară, de ţ-am plătit, precum ţ-am făgăduit, în deşărt mă pârăşti, nefiindu-ţi vinovat. Au doară am împuţinat darurile tale? Au luat-am dentru ale tale şi am dat altora? Pentru ce, dară, cârteşti asupra mea? Pentru ce mozavireşti pre fratele tău, pre care eu, Stăpânul, nu zavistuiesc. Ia-ţi plata ta şi te du! Ajungă-ţi câte ai în mânile tale. Au doară vei să împărăţeşti singur? Încăpea-te-va raiul şi pe tine, şi pe toţi câţi sânt vreadnici să între într-însul. Eu voiu să dau şi acestui de apoi, ca şi ţie, şi, cine îm va sta împotrivă, eu singur iubescu să dau acestuia, ca şi ţie, căci că nu poci să văz chipul mieu gol, nu poci să văz zidirea mea neîmpodobită, pentru carea m-am pogorât den ceriuri pre pământ. Adevărat, mai apoi au venit, cum ştiu şi eu, ce mi-au adus credinţă, s-au pocăit, au îngenunchiat, au lăcrămat pentru păcatele lui, au arătat multă dragoste spre mine. Mai apoi au venit, iară au apucat la masa mea. Au sărutat mărăcinii carii i-am purtat în cap

pentru el, sărutat-au şi s-au închinat crucii carea o am suferit pentru el. Deci, nu pociu, dară, pre acesta ce m-au iubit aşa şi m-au crezut cu tot sufletul, să nu-l cinstescu, cum să cade, şi să nu-l număr împreună cu tine în raiu. Primescu şi pre păcătoşi, când să pocăiescu. Iaste-mi milă de ei, cându-i văzu că să părăsescu de tot păcatul ficlean. Primescu-i, când, curaţi şi pocăiţi, vin, de mă cearcă să între în via mea, în beseareca mea. Primescu-i pre ei, cându-i văzu că plâng şi tânguiescu înaintea mea, pentru cealea ce-au greşit în toată viaţa lor şi, după aceastea, ca un mult milostiv şi mult îndurat ce sânt, văzând osârdia lor, le dau, pentru puţină osteneală ce-au făcut în pocăinţă, toată împărăţia ceriurilor, precum am dat şi celora ce mi-au slujit den ceasul cel dentâiu". Deci, blagosloviţilor creştini, de vreame ce avem Stăpân bun ca acesta şi primeaşte pre păcătoşi, deaca să pocăiesc, pentru aceasta să ne îndemnăm şi noi, şi să alergăm cu inimă zdrobită şi mărturisire, şi să meargem cătră El, ca să ne puie şi pre noi în via lui, împreună cu toţi sfinţii. Şi să ne dea şi noao împărăţia ceriurilor, carea noi, toţi, fie să o dobândim, cu darul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Isus Hristos, a căruia e slava şi, pururea, cu fără începutul al lui Părinte, şi cu făcătoriul de viaţă al lui Duh, acum şi pururea, şi în veacii veacilor, amin. /

163v

Dentr-ale stareţului capete oarecarele, de multe fealiuri şi foarte de folos

Cap. 1

Un stareţ oarecarele, sfânt dentru sehastri, avea îndrăznire cătră Dumnezeu şi Dumnezeu făcea voia lui, precum zice prorocul David: „Voinţa celora ce să tem de el o va face şi rugăciunea lor o va asculta". Deci, acest sfânt părinte, odinioară, zicea, rugându-se cătră Dumnezeu: „Învaţă-mă pre mine ce iaste judecata aceasta, că văz

eu, robul tău, uneori, oameni direpți și cucearnici, și să află în sărăcie și în lipsă. Alteori, iarăș, văz pre unii nedirepți și păcătoși și sânt în avuție și în odihnă. Și mulți direpți și cucearnici pat năpaste și să pedepsescu pre strâmbul, iară mulți nedirepți și vinovați morții, păcătoși și fără-leage, viețuiescu și petrec bine". Aceastea rugându-se părintele și milcuindu-se cătră Dumnezeu să-i descopere această taină auzi glas, zicându-i: „Nu cerca cealea ce nu le ajunge mintea ta și putearea cunoștinții tale, nici să cercetezi ceale ascunse, căci că judecățile lui, carele le judecă și le face, sânt adâncime și beznă mare și multă. Însă, de vreame ce-ai cercat să știi, pogoară-te în lume, și șăzi deoparte, și ia aminte cealea ce vei vedea, ca să cunoști, dentr-această puțină ispită, o parte oarece mică den judecățile lui Dumnezeu, și să cunoști cum că iaste necercetată și neurmată cea de moarte mai 'nainte cunoscătoare a lui Dumnezeu chivernisire". Deci, starețul, deaca auzi acest glas, să pugorî cu osârdie în lume și mearse la o cale lată, pe unde trecea mulți. Și era de o parte o livadă și o fântână reace cu apă curată. Și era acolo și un copaciu, al căruia turpina îi era găunoasă. Și întră părintele în turpina aceaea a copaciului, și să ascunse, și puse denaintea lui den frânturile copaciului, și să acoperi, și lăsă o gaură mică să privească cealea ce să vor face. Deci, văzu trecând un om bogat și, deaca văzu acel câmpu al livezii răcoros și cu iarbă, și acea fântână curată, și dulce și reace, pohti să descalice, să să odihnească, căci era pripec, și, așa, descălecă de pre calul lui și poposi acolo să mănânce bucate. Însă, odihnindu-se el acolea, îi veni în gând să scoață punga ce avea lângă el cu o sută de galbeni, să-i vază și să-i numere și, după ce îi numără, vru iară să-i puie în locul unde fusease și să greși pentre o îndupleacătură a hainii, și, părându-i că i-au pus înlăuntru,
164r ei căzură jos pre pământ. / Apoi, după ce mâncă, și bău, și dormi, să sculă, și încălecă pre cal, și să duse, și lăsă galbenii acolea. Iară, trecând alt călătoriu, mearse la fântână să bea apă, și află galbenii, și-i luo, și să duse, și

nu mearse pre calea cea direaptă, ce apucă locuri neumblate, prin vii și pren țareni, și fu nevăzut. De-cii veni alt călătoriu încărcat și ostenit, și șăzu la fântâna aceaea să să odihnească și să-ș stâmpere seatea lui, și-ș scoase chepcelul lui, și-l umplu de apă, și puse într-însul un pesmed să-l moaie, și șădea de mânca, odihnindu-se. Iară, șăzând așa săracul acela și mâncând acea hrană smerită și sărăcoasă, într-acela ceas să întoarse călarele acela care lăsase acolo galbenii și avea mare nevoință alergând, fiindu-i ochii sălbateci și încruntați, și fața lui într-alt fealiu, și veni asupra săracului aceluia, grăind cu mânie: „Curând să-m dai galbenii carii i-ai aflat aici". Iară săracul acela zicea cu mari jurăminturi cum că n-au văzut acolea lucru ca acela. Iară acela ce-i pierduse, fiindu mânios ca un leu, începu a-l bate și a-l lovi preste cap cu cureaua frâului calului. Și, de vreame ce săracul acela să jura cum că n-are nimica, mâniindu-se mai multu acel călare, scoase băltacul lui, și lovi pre săracul acela în tâmpla capului, și-l omorî. Deci, descălecă de pre cal și cercă în toate hainele și săculeațele călătoriului aceluia, și, neaflând nimica, să duse întristat foarte. Iară starețul acela, sihastrul, le vedea toate aceastea den scorbura copaciului aceluia, și să spământa, și să mira, și să întrista foarte, și plângea pentru omorârea ce văzu fără direptate, și i să răniia inima lui, și, cu lacrămi rugându-se cătră Domnul, zicea: „Doamne, ce iaste sfatul tău acesta arată-mi-l mie, păcătosului, cum rabdă bunătatea ta. Unul au pierdut și altul au aflat, iară altul pre strâmbătate să ucise". Iară aceastea rugându-se starețul, să pogorî îngerul Domnului, învățându-l și arătându-i lui lucrurile carele le văzu, și zise cătră dânsul: „Nu fii trist, starețule, nici îț pară rău, și să socotești cum că doară fără voia lui Dumnezeu să fac aceastea, că, cu voia lui Dumnezeu să fac aceastea. Unele, den depărtarea lui Dumnezeu, altele pentru certarea, și altele pentru chivernisirea, pentru că acesta ce au pierdut galbenii iaste vecin celuia ce i-au găsit și cela ce i-au găsit avea o grădină vreadnică de galbeni 100, iară bogatul

acesta iaste lacom și năpăstuitoriu, și o au luat cu sila numai pentru 50 de galbeni. Iară săracul acela, neavând ce să facă, s-au rugat lui Dumnezeu să facă răscumpărare. Pentru aceasta, au chivernisit Dumnezeu într-acesta chip și i-au dat îndoiți, pentru 50, 100, carii i-au pierdut lacomul cela ce-i luase grădina cea de galbeni 100, pentru 50". Iară omul acel ostenit ce n-au aflat nimic și s-au
164v omorât fără direptate au fost fă / cut odinioară moarte, iară încă având fapte creștinești și plăcute lui Dumnezeu, vrând Dumnezeu să-l mântuiască și să-l curățească de păcatul uciderii ce făcuse, ori cu voie, ori fără voie, pentru aceasta chivernisi de să omorî fără direptate și fără cale, ca să să spăsească sufletul lui. Iară lacomul acesta, carele au pierdut galbenii și au făcut ucidere, vrea să meargă în iad, pentru lăcomia și iubirea lui de argintu ce avea. Ce, pentru aceasta, îl lăsă Dumnezeu de căzu în păcatul uciderii, ca să dorească sufletul lui de păcatul ce-l vădit și să ceară pocăință și, iată, pentru pricina aceasta, lasă lumea și ceale den lume și mearge să să călugărească, ca sufletul lui să și-l spăsească. Ce-ți mergi, dară, la chilia ta și nu cerceta multu judecățile lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu le face pre direptul și precum știe, iară ție îț pare că să facu fără direptate, însă să știi că să fac și altele multe în lume, cu voia lui Dumnezeu pentru pricinile carele nu le cunoscu oamenii, ce să cade să zică fieștecarele: „Dirept ești, Doamne, și direapte îț sânt judecățile tale".

Cap. 2

Alt sehastru, lăcuind în pustiu și rugându-se lui Dumnezău, să ruga cu lacrămi să-i arate niște judecăți oarecarele ale lui ce să fac și nu le cunosc oamenii, ce le pare că sânt niște lucruri fără cale, iară Dumnezău nu vrea să-i arate nemică multă vreame, de vreame ce nu poate niciodată omul să aleagă și să afle toate tainele lui Dumnezău. Însă sehastrul nu să părăsiia, ziua și noaptea, de rugăciunea aceaea. Iară, într-una de zile, vrând Dum-

nezău să-i plinească voia, puse în inima lui gând să să ducă să vază pre un stareț sihastru carele era într-alt locu, cale de câteva zile. Și, deaca începu a călători sihastrul, trimise Dumnezău un înger în chip de călugăr și întimpină pre sihastrul acesta, și-i deade închinăciune, ca unui călugăr, zicând: „Blagosloveaște, Părinte". Și sehastrul îi deade lui răspunsul ce i să cădea. Și zise îngerul cătră stareț: „Unde mergi, Părinte?". Iară starețul zise: „Că merg până la cutare stareț să-l văz". Și zise îngerul: „Că și eu merg acolo, ce să meargem amândoi pentru soția". Și, mergând amândoi în zioa cea dentâiu, mearseră seara și poposiră într-un sat, unde era un om smearin, și-i sălășlui cu dragoste, și aduse la masă un blid de argint. Iară, deaca mâncară, luo îngerul blidul acela, și-l aruncă în văzduh, și peri. Iară starețul, deaca văzu aceasta, să întristă. După aceaea, ieșind de acolo, să duseră a doa zi și poposiră într-alt sat, la casa unui creștin iubitoriu de Hristos și cucearnic. Și, acela, așijderea, îi sălășlui. Și având un cocon,
165r unul năs // cut, îl aduse să-l blagoslovească și să facă rugă pentru el, iară îngerul, când vru să purcează cu sehastrul, apucă coconul acela de gât și-l sugrumă. Iar, sehastrul, văzând aceasta, să spământă și nu avea că să zică. Iară, călătorind și a treia zi, mearseră și poposiră într-o curte, de vreame ce nu putură afla pre nime să-i primească, și acea curte era pustie, și avea un zidiu, și șezură în umbra zidiului aceluia, și scoase starețul den pecsimedii ce avea în sculețul lui, și mâncară, și, acolea unde mânca ei, văzu călugărul, adecă îngerul, un zidiu carele vrea să să surpe, și să sculă, și-ș sumease hainele, și-l strică, și, iară, îl zidi îndată den temeiu. Iară starețul, văzându-le aceastea, nu putea să rabde, ce făcu jurământ, și zicea cătră el: „Ce sânt aceastea lucruri de minune ce văz? Înger ești, au diavol, au ce ești? Că faptele ce făcuși nu-s fapte de om". Și zise îngerul: „Ce-am făcut?". Iară starețul zise: „Ieri și alaltăieri ne primiră cei iubitori de Hristos și ne sălășluiră, iară tu unuia îi luași blidul cel de argintu, și-l aruncași în văzduh, și peri. Celuialalt îi sugrumași coconul. Și aicea

venim şi nu ne deaderă nici o mâncare, nici o sălăşluire şi te apucaşi de zideşti?". Atuncea îi zise lui îngerul: „Ascultă, Părinte, şi îţ voiu arăta adevărul lucrurilor. Cel dentâiu ce ne-au primit iaste om iubitoriu de Dumnezău şi dirept şi, după voia lui Dumnezău, îş chiverniseaşte şi-ş orânduiaşte avearea lui, iară blidul acela au fostu de moştenire nedireaptă şi, pentru să nu piarză pre lângă acela şi plata celor bune, pentru aceasta au fostu voia lui Dumnezău şi mi-au poruncit să-l pierz, ca să-i fie şi sălăşluirea lui curată şi fără ficleşug. Iară şi celalalt ce ne-au sălăşluit şi acela iaste smerit şi om cu fapte bune, iară coconul acela al lui, de-ar fi trăit, vrea să fie vas al Satanii şi s-ar fi uitat faptele părintelui lui. Pentru aceasta au poruncit Dumnezău să moară aşa micu, ca să să spăsască sufletul tătâne-său". Şi zise stareţul: „Bine le-ai făcut acealea toate. Dară aicea ce ai să zici?". Şi zise îngerul: „Cunoaşte, Părinte, şi pentru aceasta, că stăpânul curţii aceştiia iaste om rău şi năpăstuitoriu, şi va să facă rău a mulţi, ce nu poate pentru sărăcia lui, iară moşul lui, când au zidit acestu zidiu, au ascuns într-însul bani mulţi şi, de l-aş fi lăsat să cază, iară acest om rău ce-l stăpâneaşte cu pricină, ca să-l zidească, amestecând, ar fi găsit avuţia aceasta şi o ar fi cheltuit în faptele lui ceale reale. Ce, pentru aceasta, au fostu voia lui Dumnezău să să întărească zidiul acesta, să nu afle avearea omul acesta carele vrea să o răsipească în poftele lui ceale reale şi în vătămarea oamenilor, ce are Dumnezău vreame să o arate la un om ce să cade să o cheltuiască la lucruri bune. Aceastea sânt den judecăţile lui Dumnezău carele cercai să le înveţi. Ce te du, dară, la chilia ta şi nu griji pentru lucrurile lumii, în ce chip şi pentru ce să fac, căci că judecăţile lui Dum-
165ᵛ nezău sânt un adâncu / mare, precum au zis prorocul, şi căile lui sânt neurmate şi necercetate şi nu poate omul pre amăruntul să le cunoască, numai precum zice *Scriptura*: 'Direptul, den credinţă, va fi viu, adecă omul cel dirept, den credinţă, se va spăsi, crezând că Dumnezău iaste dirept şi nu face nici o strâmbătate, ce numai câte le lasă

de să facu toate pe direptate să facu'". Aceastea auzind sehastrul de la îngeru, deade laudă lui Dumnezău şi, întorcându-se la chilia lui, de-aciia nu mai cercetă nemica.

Cap. 3

Cercetatu-ne-am şi ne-am dumăit împreună, eu şi cu înţeleptul Sofronie, în Alexandria, cu părintele Pavel, carele avea mânăstire unde să chema Litazomenon, şi, folosindu-ne de la el, mult îi zisem lui: „Spune-ne noao, Părinte, cum te-ai făcut călugăr?". Iară stareţul, suspinând, zise: „Creadeţi-mă, fiilor, că nu voiu ascunde de cătră voi. Când eram mirian, aveam multă credinţă şi dragoste la călugări şi, veri unde aflam călugăr vânzându-ş meşteşugul lui, îl luam şi-l ospătam, şi, ce-i trebuia, îi dam. Iară, într-o zi, să întâmplă de să bolnăvi fata mea şi ziseră doftorii că va muri şi, adunându-se toţi ai noştri, şi rudeniile, şi priatenii, şi vecinii la noi, zise cătră mine fratele mieu: 'Du-te de chiamă pre stavrofilacul să-i cetească, ca să-i iasă sufletul mai curând, să nu să muncească aşa'. Şi ieşind eu, mă întimpină părintele Zacheu şi, văzându ochii miei cu lacrămi, îm zise: 'Ce ţi-e?'. Eu îi ziş lui: 'Am o fată, una născută, şi moare, ce mă duc la stavrofilacul să vie să-i cetească să-i iasă sufletul mai curând'. Şi-m zise mie stareţul: 'Întoarce-te, să meargem să o văzu, şi, de sânt vreunii acolo, să-i scoţi de-acolea'. Deci, am întrat şi am făcut pre ceia ce şădea acolea să meargă într-altă casă şi, întrând stareţul, să atinse de mâna ei, şi-m zise: 'Unul e Dumnezău, iată, focu arde fără leamne şi fără lumină'. Şi, căutându-mi în faţă, stareţul îm zise: 'Păzi-vei ce-ţ voiu zice şi să-ţ dăruiască Dumnezău viaţa ei?'. Iară eu căzuiu la picioarele lui şi făgăduiiu să facu. Şi, luându el apă, şi rugându-se, şi blagoslovindu-o, stropi pre faţa featii şi, ca cu o slavă a Domnului, îndată şezu fata, ca cum n-ar fi avut urmă de boală şi-m zise mie: 'Iată, Dumnezău, prin rugile părinţilor pre carii i-ai sălăşluit în casa ta, ţi-o au dăruit, ce să nu o măriţi, ce o logodeaşte

pre ea Mirelui celui cerescu, lui Hristos, Dumnezăul nostru'. Şi, ieşind stareţul, să duse. Iară eu, şi maica ei, şi toţi ceia ce auzise am slăvit pre Dumnezău. Şi era fata ca de opt ani. Deci, de atuncea îndemnam pre muiarea mea ca să o ducem la mânăstire de călugăriţe, iară ea îm zicea: 'Lasă-o până se va face de vârstă'. Deci, făcându-se
166r ea ca de patrusprăzeace ani, // am zis maicii ei: 'Iată că au ajuns fata la vârsta ei, dară ce o ţinem?'. Iară, soţia mea îm zise mie: 'Eu nu o voiu lăsa să să călugărească, ce o voiu mărita'. Şi am făcut un an, învăţându-o pre ea şi îmbiindu-o, şi, niciodată nu o am bătut, până ce am mers şi la judecăţi, şi ne-am judecat de singhelul şi de stavrofilac, şi ziseră să să întreabe şi fata, să vază carea va pofti dentr-amândoao. Iară maica ei şi cu alte muieri, dempreună, o au învăţat să zică că-i trebuie bărbat, care să şi făcu. Atuncea, îm zise stavrofilacul: 'Nu te întrista, ce te du de cumpără o fată fecioară, şi o pune pre aceaea în locul aceştiia la mânăstire, şi Dumnezău o va primi'. Iară eu, cu osârdie, primiiu cuvântul şi, mergând, cumpăraiu o fată fecioară de unsprăzeace ani direpţ galbeni 20, şi o duş la mânăstire, şi ziş maicii Procopiei: 'Primeaşte această cucoană şi de la mine vei avea hrana şi îmbrăcământul ei, până voiu fi viu, iară, când voiu muri, îi voiu lăsa 80 de galbeni'. Şi, aşa am măritat pre fata noastră şi, deaca s-au plinit opt zile ale nuntei, văzuiu în vis cum mergeam cu oarecine la Emesa şi, mergând, ajunsem la un câmp, şi era ca cum s-ar fi făcut bulciu, şi-m zise mie acela ce era cu mine: 'Să meargem la acestu bulciu, ca au să dobândeşti, au să pierzi, au să te ameasteci'. Iară, ajungând acolo, întrăm şi văzuiu colibile, şi boltele, şi uliţele cetăţii aceiia pline de arapi, şi era mai mulţi den arapii aceia meşteri de lemn, şi ciopliia, şi făcea curse, şi vedeam pre unii dentru ei având laţuri, şi prindea pre oameni, alţii săpa gropi şi-i îngropa, iară alţii îi împiedeca şi-i răniia, alţii le punea căpeastre în gură şi-i trăgea într-un lacu cu scârnă, şi alţii umbla cu muieri, aieve, fără ruşine, şi era toţi oamenii aceia de urma arapilor de bună-voia lor şi bucuroşi. Şi, în

scurt, să zicem, nu poate om să spuie şi să numere meşteşugurile şi grăzăviile cu carele învăţa pre oameni, şi veniia unii den arapii aceia, şi mă săruta, şi-i sărutam şi eu bucuros, şi-m zicea: 'Când faci nunta, ca să ne veseleşti şi pre noi?'. Şi le ziceam lor: 'Iată, vedeţi că mă grijescu'. Şi eram ca cum aş fi având val mult pentru nuntă. Şi, deaca să strânse norodul şi ceia ai mirelui având şi căruţă denafară de poartă, întrând eu şi muiarea mea, scoasăm pre fata noastră. Şi era faţa ei, şi grumazii ei, şi braţele, şi pieptul, şi palmele mânilor până la brâul ei tot cu şerpi mici şi mari înfăşurată şi lipiţi de ea, iară, deaca şezum în căruţă, atuncea să sui un arap micu şi şezu în partea den 'a stânga ei şi începu a tocmi şi a strânge. Şi, ieşind noi pre uşă, să aflară arapii mai mulţi decât oamenii, şi râdea grozav, şi începură a striga, şi a cânta, şi a bate dobele, şi începură unii dentru ei a glăsui împreună asupra noastră. Şi alţii avea, ca nişte căţii, şi făcea să ne mirosască, şi, ca să nu grăiescu multe, ajunsăm aproape de besearecă şi întrară toţi în besearecă, iară arapii niciunul n-au întrat cu
166v noi în be / searecă. Şi, deaca ieşim, iară să apucară de rânduiala lor cea dentâiu şi văzuiu ca cum m-aş fi aflat cu acel îmbrăcământ luminat cu carele îmblam dentâiu. Şi, îmblând noi, îm mirosi o mirosală frumoasă carea niciodată nu mirosisem ca aceaea şi-m zise acela: 'Stăi, că nu eşti vreadnic să vii mai înlăuntru'. Şi văzuiu o cetate a căriia podoaba, şi frumuseaţea, şi mărimea nu poate să o povestească limbă omenească şi, deşchizând uşa, îm arătă cetatea şi-m zise: 'De aici ai scos pe fata ta şi o ai băgat în scârna aceaea carea ai văzut'. Şi, îndată mă deşteptaiu şi spuş muierii meale, şi-m zise şi ea: 'Adevărat, Doamne, şi eu mă căiescu, ce, ce-au fost să fie, s-au făcut, că am trei nopţi de când văzu un arap foarte scârnav la chip şi mă cuprinde adease'. Şi, sărutându-mă, îm zice: 'Foarte îţ mulţimescu, că m-ai iubit şi m-ai cinstit pre mine mai mult decât pre Isus. Ce mă temeam să-ţ spuiu'. Atuncea, îi zişu: 'Nu-ţi spuneam eu mainte? Ce acum să ne călugărim noi, încai să ne plângem de-acum înainte păcatele noastre'.

Şi-m zise: 'Eu, ticăloasa de mine, mi-am îngropat fata şi acum cum voiu să o las? Adevărat, aceasta nu poate fi'. Deci, sculându-mă eu dimineaţa, m-am dus la părintele Zacheu şi n-au vrut să mă primească, nici să mă vază, ce mi-au scris într-o tablă, zicând: 'Iartă-mă, frate, că Dumnezău s-au întors de cătră tine, ce nu pociu nici eu să te primescu'. Atuncea, m-am dus la mânăstirea lui sveatii Eftimie ş-am spus părintelui Pavel acealea ce mi s-au întâmplat şi-m zise stareţul: 'Adevărat, fiule, te-ai înşelat, de-ai dat featii tale bărbat, şi cela ce te-au sfătuit pentru ceaealaltă fată nu ţ-au fostu iubind mântuinţa ta, c-ar fi putut Avraam, când i-au zis Dumnezău să-ş junghe coconul, să dea pentru el zeace robi. Şi Efitaie, de-ar fi cunoscut că va primi Dumnezău aceasta, ar fi junghiat pentru fata lui zeace roabe. Şi Iacov, deaca iubi pre Rahila şi apoi află în locul ei în casă pre Lia, nu-i plăcu, ce luo şi pre Lia, şi pre Rahila încă nu lăsă. Şi Dumnezău şi cocoana au primit de la tine şi pre fata ta o ceare de la tine, şi veţ şi tu, şi muiarea ta să meargeţi în muncă, ca nişte călcători, că am crezut că Dumnezău nu să înşală, căci iaste scris: 'Ceale ce ies prin buzele meale nu le voiu lepăda'. Ce te du, fiule, de-ţ plânge păcatele tale'. Atuncea, m-am întors la casa mea şi, după trii zile, am aflat călugări mergând la muntele Sinaii şi, însoţindu-mă cu ei, m-am făcut, cu darul lui Hristos, călugăr. Şi, iată, am 38 de ani, rugându-mă lui Dumnezău, ziua şi noaptea, să-m iarte păcatele meale ceale multe". Aceastea, auzind noi, am dat slavă lui Dumnezău. //

167r **Cap. 4**

Într-o vreame, m-am împreunat cu părintele Iosif, la Enat. Şi era împreună şi ritorul Sofronie şi, împreunându-ne noi cu stareţul, iată, veni oarecine de la Iaila şi-i da trei galbeni, zicând: „Primeaşte aceştia, cinstite părinte, ca să faci molitvă corăbiii meale, că o am încărcat şi o am trimis în ţara arăpească". Iară stareţul, nicicum nu-l ascultă. Iară Sofronie zise stareţului: „Primeaşti-i aceştia, părinte, şi-i dă iară la un frate ce-i vor trebui". Răspunse stareţul: „Îndoită ruşâne iaste, fiul mieu, să iau cealea ce nu-m trebuiescu şi cu mânile meale să seacer mărăcini striini, măcară de aş putea să seacer mărăcenii sufletului mieu, căci iaste scris: 'De sameni, samănă ale tale, că ceale striine sânt mai amară decât osfica grâului'. Şi, mai vârtos, o, fiule, că nu iaste alt, fără numai pricină să să păgubească sufletul". Şi-i zise Sofronie: „Dară, câte face omul, milostenie nu i le socoteaşte Dumnezeu?". Şi răspunse stareţul: „Multe împărţiri sânt în socoteala milosteniei, căci că iaste om de face milostenie, pentru să i să blagoslovească casa lui, şi Dumnezeu o blagosloveaşte. Altul, pentru corabia lui şi Dumnezeu îi face cale bună, altul, pentru coconii lui, altul, pentru să să slăvească. Şi Dumnezeu îi slăveaşte, de vreame ce Dumnezeu nu urgiseaşte pre nimeni şi, orice va fieştecare, îi dă, când nu i să vatămă sufletul lui, şi aceştia toţi îş au plata lor luată, căci că, pentru pricina ce au făcut, milostenie Dumnezeu le-au dat, şi nu le iaste datoriu nimica în vreamea cea fiitoare. Tu, dară, de faci milostenie, fă pentru sufletul tău, şi Dumnezeu îţi va da aceaea ce pohteşti, că iaste scris: 'Dea-ţi Dumnezeu, după inima ta'. Însă, sânt unii carii să pare că fac milostenie, iară mânie mai multu pre Dumnezeu". Şi Sofronie zise: „Lămureaşte-mi, părinte, acest cuvânt". Iară el zise: „Dumnezeu au poruncit pâinile ceale de frunte, şi toată roada, şi dobitoacele ceale curate să-i aducă pentru blagoslovenia celoralalte şi pentru iertarea păcatelor, încă şi den pruncii cei întâiu născuţi să-i închine. Iară bogaţii fac împotrivă, ceale mai de folos ţin ei şi ceale proaste le împart la săraci şi la fraţii lor, cum am zice: 'Vinul cel bun îl beau ei, iară cel oţetit sau împuţit îl dau la văduve şi la săraci. Şi poama cea bună o mănâncă ei, iară cea putredă o împrumutează. Şi hainele ceale bune şi cinstite le poartă ei, iară ceale vechi şi rupte le leapădă la săraci. Şi coconii cei frumoşi şi de neam bun îi gătescu de nuntă şi de însurat şi au multă grijă pentru ei, iară pre

cei bolnavi sau orbi, sau şchiopi, sau grozavi, îi închină lui Dumnezeu şi-i pun la mânăstiri. Pentru aceasta sânt
167v neprimite cealea ce le aduc, că într-aces / ta chip, şi Cain aducând, nu numai n-au bucurat pre Dumnezeu, ce, încă, l-au şi mâniat. Ce s-ar cădea să socotească aceştia că, când vor să cinstească pre oameni aseamenea noao, să nevoiescu să aducă cealea ce le pare că sântu cu mult mai cinstite. Dară, cu cât mai vârtos pre Dumnezeu şi ziditoriul nostru, de la carele avem şi acealea carele aducem? Pre acesta, când vom să-l mângâiem pren milostenie sântem datori să-i aducem ceale mai cinstite, ori den ce avem, ca nu cumva darul nostru să să întoarcă în sânul nostru cu ruşine şi jărtva noastră să fie oscărbită şi neprimită, pentru că, în ce chip jărtva lui Noe era sfară şi fum şi pentru buna fire a celuia ce o au adus s-au socotit la Dumnezeu miros cu bună mirodenie, precum iaste scris: 'Domnul au mirosit miroseală bună. Aşa şi roada carea să aduce den firea cea rea, măcară că să veade bună la arătare, însă la Dumnezeu să socoteaşte împuţiciune, ca şi jărtva şi tămâia jidovilor, de carea au zis Dumnezeu pren prorocul: 'Tămâia voastră iaste împuţiciune'". Şi stareţul, cunoscându-ne pre noi că ne îndoim la cuvintele lui, sculându-se înaintea noastră, îş rădică mânile şi ochii cătră ceriu şi zise întru auzul nostru: „Isuse, Dumnezeul nostru, carele ai făcut ceriul, pământul, marea şi toate ceale ce sânt în eale, izbăvitoriul sufletelor noastre, de sânt aceastea ce am zis cătră fraţi minciuni, să stea această piatră nevătămată (şi acolea aproape era o bucată de stâlpu, ca de patru coţi). Iară, de am zis adevărat, să să fărâme". Şi, cu cuvântul, să frânse piatra în cinci bucăţi. Iară noi, mirându-ne şi folosindu-ne, am purces. Şi, mergând cu noi, stareţul zise: „Feţii miei, veniţi la mine în sâmbăta ce vine, că am o treabă cu voi". Şi ajungând sâmbătă, în al treilea ceas, l-au aflat pristăvit. Şi, îngropându-l, să duseră mulţemind lui Dumnezeu, care îi învrednici de îngropară un sfânt ca acela. Ale tuturor celor lucrate de noi cearcă Dumnezeu cugetul. Oare pentru

Dânsul lucrăm, au pentru altă pricină? Când auzi *Scriptura*, zicând: „Că tu vei plăti căruiaş, după faptele lui", nu pentru cealea ce-s făcute afară den cugetul cel dirept, măcară de să şi pare că sânt bune, plăteaşte Dumnezeu bine, ce pentru cealea ce-s făcute cu cugetul cel bun, judecata lui Dumnezeu caută, pentru că nu la ceale lucrate bine, ce la cugetul celor ce să lucrează, că sânt unele multe bune den fire, carele să fac de oameni. Ce, iarăş, nu sânt bune pentru o pricină oarecarea, adecă postul şi cântarea, milostenia şi sălăşluirea, aceastea sânt den fire fapte bune, iară, când să facu pentru mândria, nu sânt bune. Plăţile ostenealelor faptii ceii bune iaste neţinearea mâniii şi mintea, că aceastea sânt logodnicii vieţii cei veacinice. //

168r **Istoria a lui Dionisie ermonahul, carele au sehăstrit în Schitul Lavrii**

Eu, fraţilor, cetind cărţile, aflu minunile câte au arătat Dumnezeu ca să pedepsească pre oamenii cei ficleani şi cu firea rea, însă sânt întunecoase şi cu nevoie cunoscute şi nu pot cei neînvăţaţi să le înţeleagă. Şi am făcut osteneală de am tâlcuit unele şi minunate pentru folosul celor ce să află. Ce, ascultaţi, dară ce plată face Dumnezeu cel prea bun celora ce fac rău făcătorilor lor de bine.

Au fost un om şi n-au fost făcând coconi, căci era muiarea lui stearpă, şi au aflat un copil lepădat în cale, şi l-au luat, şi l-au crescut. Apoi, deaca ajunse în vârsta lui, au ieşit om cu fire rea şi cugeta rău cătră cela ce-l crescuse, că, fiind el om neguţătoriu, îl luo şi pre el la neguţătorie cu dânsul. Iară el, nepriceputul, râvnind la avuţie şi la bani, ce face? Au ucis pe tată-său, pre făcătoriul lui cel de bine, pre cela ce l-au crescut, şi au luat banii, apoi s-au dus căit, ca şi Iuda, şi au mersu de ş-au ispoveduit păcatul la duhovnicul lui. Şi i-au zis duhovnicul: „Mare iaste păcatul ce-ai făcut, însă te du de dă avuţia aceaea carea o ai luat fără direptate la săraci şi dă şi

a ta avuție, că Dumnezeu iaste multu milostiv și va face milă cu tine". Iară Dumnezeu, vrând să cearte pre ceia ce arată mulțimită rea cătră ceia ce le-au făcut lor bine, au arătat mare taină. Că mearse păgânul acela să treacă pre la locul acela unde îl îngropase și auzi glas strigând: „Judecată, o, judecată!". Și să mira el ce lucru iaste aceasta ce zice: „Judecată, o, judecată!". Să duse la duhovnicul lui și-i spuse acea minune și, auzind duhovnicul, să mirä cum grăiia mortul și zicea „judecată" și-l întrebă duhovnicul și-i zise: „O dată l-ai auzit au de multe ori?". Iară el zise: „Oricând voiu treace, tot îl auzu". Și-i zise duhovnicul: „Mare iaste păcatul, de vreame ce ai dat avuția lui și a ta toată și, iarăș, strigă judecată". Ce mergi iară la locul acela și, deaca vei auzi cuvântul acela, zi: „Până când?". Și vei auzi ce va răspunde mortul acela cătră tine. Deci, făcu așa, precum îi zise duhovnicul și, trecând pre la locul acela, auzi iară de la mortul acelaș cuvânt care auziia pururea: „Judecată, o, judecată!". Și, deaca-l auzi el, zise: „Până când?". Răspunse mortul și zise: „Până în zeace ani". Și mearse iarăș la duhovnicul lui, și-i spuse taina aceaea, și nu putu nici el, nici duhovnicul să cunoască ce va Dumnezeu, numai ce-i zise duhovnicul: „Mergi de așteaptă vreamea și, deaca să vor plini zeace ani, să vii iară la mine". Deci, așteptă el cu
168v multă frică și cu mare cutremur acei zeace ani, / cugetând ticălosul ce răspunsu și judecată va Dumnezeu să-i dea. Iară, deaca să plinirä anii, mearse la duhovnicul lui, după cuvântul lui care îi zise, și, când să întoarse să meargă în cetate, mearse la măcelărie, și cumpără un cap, și, mergând la casa lui, (O, minune!) den săculețul care pusease capul, curgea sânge (Groaznică poveaste!). Și oamenii îl prinseră, zicând: „Ce ai în săculeț, de cură sângele totdeauna? Ce sânge iaste acesta?". Și el răspunse și zise: „Nu știu, un cap am cumpărat de la măcelărie și l-am pus înlăuntru, să mergu să-l fierbu". Atunce, oamenii, deșchizând săculețul, văd că iaste cap de om și, prinzându-l pre el, ticălosul, îl duseră la judecată și, atuncea, mărturisind tot adevărul, cum că au ucis de atâția ani pre cela ce l-au crescut, îș luo pedeapsa ce i să cădea. Și, iată că să plini, după zeace ani, cuvântul carele auzi de la mortul, zicând: „Judecată!".

Ascultați și altă poveaste sau și răscumpărare ce-au făcut Dumnezău la un tâlhariu ucigaș

Un tâlhariu și ucigașu, într-o vreame, mearse de să culcă să doarmă în umbra unui zidu vechiu și i să arătă în somnul lui cum că-i grăi oarecine și-i zise: „Scoală de-acii și te dă în laturi, că cade (zidul) să te impresoare". Iară el, deaca auzi, să sculă și fugi, și, îndată, căzu zidul, iară el, băutoriul de sânge, puse în mintea lui că face bine, de vreame ce-l scoase Dumnezău den nevoie, că nu-l urăște pentru faptele lui și pentru uciderile lui. Deci, luo tămâie și lumânări, și, ajungând la besearecă, zice: „Mulțimescu-ți, Doamne, că mă scoseși den nevoie". Și nu știia becisnicul că alta voiaște Dumnezău. Și să duse la casa lui, și, mâncând și bând bine, să culcă să doarmă, și, acolea unde dormiia, i să arătă iară cela ce-l izbăvise de la zidiu și-i zise lui: „Dară ce mi-ai adus tămâia și lumânările? Au socotești cu mintea ta că-m placu faptele tale ceale fărdeleage? Ce să știi că, pentr- aceasta, te-am izbăvit den nevoia aceaea, ca să nu mori în odihnă, să nu te vază nimenea, ce voiu să te puiu în țapă, ca să te vază oamenii carii se vor afla acolo". Iară el, deaca văzu videnia, să sculă înfricoșat și veade afară stând unii să-l prinză și, într-acela ceas, ducându-l la judecătoriu, porunci judecătoriul să-l puie în țapă, în mijlocul târgului, ca să-l vază și mici și mari. Așa au plătit Dumnezău ucigașului aceluia. Și aceasta o face Dumnezău de multe ori, ca să pedepsască pre cei cu fire rea și să aibă și aceia ce să pedepsescu mai puțină muncă, că ceia ce nu să pedepsescu
169r aici, vai de dânșii, că se vor munci în veaci! // Altul iară era negutătoriu și avea lângă el un cățel micu, și, întim-

pinându-l tâlharii aproape de cetate, îl uciseră. Şi, văzând Dumnezău strâmbătatea şi faptele lor ceale fărdeleage, deade gând şi înţelepciune câinelui ca să-i vădească, şi alergă de-cii căţelul în cetate, înaintea unii cârciume, şi, şezând acolea, socotiia bine pre ceia ce veniia de lua vinu. Şi vedea şi cârciumarul, şi să mira de căţel cum le caută. De-acii veni şi unul dentr-aceia ce ucisease pre domnu-său şi, văzându-l câinele, îl cunoscu şi, îndată, îl apucă de poală şi, trăgându-l, ţipa ca un turbat. Aceasta văzând cârciumarul şi alţi oameni, socotiră că nu latră câinele în deşărt, până când prinsără pre om şi, puindu-l la cercetare mare, mărturisi îndată tot adevărul: „Că eu, şi alte doao soţii am ucis pre stăpânul câinelui, ce, de vreame ce Dumnezeu ne-au vădit într-acesta chip minunat, unde să mai fugim?". Deci, să duseră şi prinsără şi pre ceialalţi doi, şi-i adusără la judecătoriu. Şi, povestind cum au făcut Dumnezău minune, văzând strâmbătatea, şi, pentru aceasta, au trimis căţelul, şi l-au prins. Auzind judecătoriul şi toţi câţi să aflară acolea, să mirară şi slăviră pre Dumnezău, că vădi pre tâlhari într-acesta chip. Şi, făcând judecătoriul judecată, îi omorâră cu amară moarte, adecă îi înţăpară şi-i puseră în târg, scriind şi minunea aceasta, cu carea au arătat Dumnezău acea fără-de-leage mare, ca să să pedepsască cei cu fire rea, pentru că şi câinilor şi dobitoacelor le iaste milă de om, iară ticălosul, omul, nu-i iaste milă de alt om, ce-l ucide şi-i varsă sângele lui. Şi aceasta, dentr-alt nu să face, numai den iubirea de argint, carea iaste rădăcina tuturor răutăţilor. Şi o vedem şi astăzi, că mai mulţi, pentru bani, facu uciderile. Şi să veade, că marea şi uscatul, pentru avearea, sânt pline de tâlhari, carii, de iubirea banilor fiind orbiţi, nu văd, nici le iaste milă de fiinţa lor, ce atâta are tâlhariul, cum ar ucide o fiară, atâta şi pre frate-său. Pentru aceasta, zice apostolul: „Că iubirea argintului iaste rădăcina tuturor răutăţilor".

Ascultaţi şi altă poveaste minunată. În vreamea cea veache era unul de la Atina, ce zicea în lăută, pre carea o numeaşte *Scriptura* chitara sau psaltire. Şi atâta zicea de

frumos, cât şi hiarăle ceale necuvântătoare cunoştea dulceaţa glasului lui. Acesta să afla într-o cetate streină şi, vrând să meargă la locul lui, Atina, întră într-o corabie, având avuţia lui într-o ladă. Iară corăbiarii, cunoscând că are ceva strânsoare, făcură sfat să-l ucigă. Iară el, cunoscând sfatul lor cel rău şi neavând soţie, nici ajutoriu, de vreame ce era singur, numai ce făcea rugă cu toată inima şi să ruga lui Dumnezău să-i ajute. De-acii, luând
169[v] lăuta, zise de jale, căci îş cunoscu moar / tea lui. Atuncea, Dumnezeu, fiindu-i milă de el, trimise doi delfini mari, deaca auziră glasul lui, şi să apropiară lângă corabie (că zicu filosofii că aceşti peşti sânt iubitori la oameni, adecă îi iubescu pre oameni, şi zicu că, de-ar afla şi vrun mort, îl scot afară, la uscat). Iară el, deaca văzu delfinii, sări în mare, şi-l luară hiarăle acealea, ţiindu-l şi cu alăuta în mânile lui, şi-l scoaseră în limanul Atinei, unde era şi alte corăbii legate, şi văzură şi corăbiarii minunea, cum l-au scos şi l-au aruncat la pământ uscat, şi alergară să-l vază. Iară el mulţimi întâiu lui Dumnezău, carele îl izbăvi, după aceaea luo lăuta şi, zicând de jale, plângea, şi plânseră şi aceia, deaca-l văzură, şi-l întrebară: „Ce om eşti şi cum te-au adus delfinii, te rugăm să ne spui". Şi, deaca conteni alăuta şi lacrămile, începu a povesti cum au păţit, şi acolea povestind, iată sosi şi corabia aceaea în carea era tâlharii carii vrea să-l ucigă şi-i oprise avuţia lui. Deci, alergară oamenii şi aduseră om de la judecătoriul locului, şi-i prinseră, şi-i duseră la judecată şi, cercetându-se poveastea, îi întoarseră avuţia şi pre ei îi omorâră. Vedeţi, iară, ce moarte făcu iubirea de argint? Altul, iară (am aflat scris în cărţile meale) cum că mergea într-un loc, şi văzu un cap de om mort, şi nu-i fu milă de fiinţa lui, nici lăcrămă, ce luo o piatră şi aruncă asupra capului celui uscat. Şi sări capul, şi-l orbi pre acel nemilostiv om. Şi aceasta o au făcut Dumnezău, ca să avem smerenie şi să ne fie milă de fiinţa noastră, iară nu să o ocărâm, şi să o măscarim, şi să o batjocurim, ca pre un mort.

Ascultați, iară, și alta, ce-au făcut întru tot bunul Dumnezeu. Era un preot care avea un priaten și el să nădăjdui în prieteșugul ce avea către preot. Și, având în punga lui cinci sute de galbeni, i-au dat popei priatenul lui să-i ție, până va veni den călătoria lui, și așa au purces. Iară preotul, luându-i, săpă în sfântul oltariu și-i îngropă. Iară, după câtăva vreame, veni omul și-ș cerea de la preotul banii ce i-au dat. Iară el, păgânul, fiindu orbit de iubirea argintului, au ucis pre priatenul lui, și, scoțând galbenii, îngropă pre mortu acolo, înlăuntrul sfântului oltariului. Iară Dumnezeu, văzând acea fără-leage a lui junghiare, ce face? Îndată îl vădeaște într-acesta chip. Avea preotul doi copii, încă mici și brudii, și, jucându-se ei în casa lor, au junghiat un copil pre altul. Și muma lor, deaca văzu, luo un lemnu, și lovi și pre celalt copil, și-l ucise. Alergă și popa acela, să vază, și văzu amândoi copiii morți și, luând și el un lemnu, loveaște pre preoteasa și o ucide. Și, deaca văzu aceale trei morți, începu a striga și alergară vecinii. Și atuncea, neavând unde să scape de mânia lui Dumnezeu, căzu înaintea oamenilor și să
170r mărturisi, și zise: „Eu am // făcut aceaste morți, că am făcut mare păcat și am ucis pe priatenul mieu, și veniți de vedeți unde l-am îngropat". Și, mergând cu oamenii, săpă și-l scoase den oltariul besearecii. Și, văzând oamenii acea fără-de-leage ce au făcut preotul, slujitoriul de sfinte, să spământară cu cutremur. Și el, ticălosul, zise: „De vreame ce Dumnezeu m-au vădit, nu vă fie milă de mine, numai ce mă duceți la judecătoriu, să-m dea răspunsul". Și, așa l-au dus la judecătoriu, spuindu minunea ce au arătat Dumnezeu, cum s-au omorât ei înde ei. Și, mirându-se judecătoriul, porunci și-i tăiară capul, și-i luo și avuția lui toată, și au scris și minunea, și răscumpărarea carea o au făcut Dumnezeu, și să află și până astăzi, pentru folosul a ticăloșilor oamenilor. Vedeți, iară, și spurcata iubire de argint, ce morți au făcut? Pentru aceasta, vă rog pre voi, măcară călugări, măcară mireani, să vă feriți cât puteți de acea rea iubire de argint, și să învățați, și să țineți cuvântul

apostolului, ce zice: „Aveți de mâncare și de acoperire, ajunge-vă să vă țineți cu aceastea, că ceia ce vor să îmbogățească cad în cursele diavolului". Pentru aceasta, să cade să iubim numai destularea, adecă atâta numai cât ne ajunge să ne treacem viața noastră, veri bani, veri pâine, veri vin, veri altceva ce ar fi, pentru ca și de grijile ceale multe să ne mântuim și împărățiii ceriului să ne învrednicim, pren petreacerea și viețuirea noastră cea plăcută lui Dumnezeu, carea fie toți noi să o dobândim, cu darul și cu mila Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava și putearea, în veaci amin.

Acestuiaș Dionisie ermonah învățătură

Văzând eu nepriceaperea ce aveți, blagosloviților creștini, și n-aveți pre nimenea să vă înveațe cuvântul lui Dumnezeu, am scris către voi, creștinii, o învățătură oarecarea și îndireptare foarte iușoară și pre scurt. Și vă rog să o primiți cu toată dragostea și să o ascultați pre ea cu dragă ascultare. Și, împreună, acealea ce să grăiescu să le și facem.

Când s-au suit Domnul nostru Isus Hristos în ceriuri, au învățat pre ucinicii lui și apostolii, zicând: „Meargeț în lume și botezați oamenii, în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh, în trei afundări. Și, deaca îi veți boteza, să-i învățați să păzească câte învățături v-am învățat în lume și câți vor păzi acealea câte v-am învățat vor mearge în raiu să să bucure, și să să veselească, în veaci, și, de-aciia, moarte să nu mai vază, iară nici altă scârbă. Și, iară, câți nu vor păzi acealea ce v-am învățat, vor mearge în munca cea veacinică să să muncească, în veaci, cu diavolii, căci că am iubit faptele diavolului. Și
170v carele sânt acealea ce au învățat / Domnul? Ascultați și vă învățați. Învățat-au, blagosloviților creștini, aceastea: să nu curvești, să nu preacurvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu năpăstuiești, să nu zavistuiești, să nu iai dobândă, să nu

faci farmece, să nu te îmbeţi, că pe beţie o numeaşte curvie marele Pavel. Cinsteaşte pre tatăl tău şi pre muma ta, şi iubeaşte şi tot sufletul a om botezat, cu toţi creştinii ne sântem fraţi den Sfântul Botez. Iară, de să va întâmpla păcat de la vrăjmaşul nostru, diavolul, atuncea alergaţi la duhovnicescul vostru părinte să vă ispoveduiţi şi să luaţi iertare şi, atuncea, şi întru tot bunul Dumnezeu va ierta păcatul. Iară, de nu veţi vrea să vă pocăiţi, nu să iartă păcatele fără ispovedanie şi, fărădecât, poţi să faci milostenie la săraci. Pren aceaste doao să iartă păcatele oamenilor şi, deaca vă ispoveduiţi, să vă păziţi să nu cădeţi iară într-acealeaş răutăţi. Însă, să face un păcat la creştini şi-l ţin unii în loc de bine, adecă facu farmeci, vrăjăscu şi leagă lupii, şi fac advare, carele le numeaşte marele Vasilie şi la alte săboară închinare de bozi. Pentru aceaea, îi canonisescu tare. De iaste preot, să fie lepădat, iară, de iaste mirean, să fie afurisit şi să-l oprească şi de pricıştenie mulţi ani. Toate supărările să fac den păcate şi aceasta o învăţaţi, de vă iaste voia să vă spăsiţi. Căci, când faceţi învăţăturile lui Dumnezeu şi de răutăţile a ucigaşului de oameni, a diavolului, vă lepădaţi, atuncea vă priceştuiţi curat şi să face sfânta cumenecătură în trupurile voastre, lumină şi viaţă, şi sănătate, şi pace, şi sfinţire. Iară, de veţi vrea să vă cumenecaţi nevreadnici, să face sfânta cumenecătură întru voi foc arzând şi, de-acolea, boale, supărări, lipse, sărăcii şi, mai apoi, moarte. Deci, aşa vă învăţ, să alergaţi la besearecă, nu numai dumineca, ce şi în toate sărbătorile să nu lipsiţi. Şi vă învăţ şi pre voi, preoţi, să nu luaţi daruri, ca să cumenecaţi creştinii, nici bani, nici oao, nici altceva. Tainele nu să văd, că, de va lua vreun preot ceva pentru sfânta preceştenie, să face ca şi Iuda. Deci, pentru aceasta, să vă socotiţi, ajungă-vă voao numai plata Liturghiii şi a pomeanelor, şi, pre cela ce va să să cuminece să-l cercetaţi, să fie ispoveduit, iară, de nu va fi ispoveduit, să nu-l cumenecaţi, căci şi voi meargeţi în muncă, şi el. Pentru aceasta, mă rog, socotiţi-vă, de vreame ce, deaca nu veţi asculta cuvintele meale, nu eu, ce

voi veţi avea a darea răspunsu la Dumnezeu înaintea înfricoşatei judecăţi, căruia i să cade toată slava, cinstea şi închinăciunea, împreună cu fără de începutul al lui Părinte şi cu prea Sfântul, şi bunul, şi de viaţă făcătoriul al lui Duh, acum şi pururea şi în veaci veacilor, amin. //

171r Cuvânt pentru vreadnicii şi nevreadnicii preoţi a sfântului şi înţeleptului Maxim. Şi are şi al altor sfinţi câteva capete

Cade-se preotului să fie sfânt, şi cu sufletul, şi cu trupul. Să fie stâlp de focu, să lumineaze besearecа, adecă nărodul lui Dumnezău, să fie mai curat decât razele soarelui, ca să nu-l lase pustiu Duhul cel Sfânt. Preoţia să face pre pământ şi are orânduiala a ceatelor celor cereşti, pentru că nu om, nici înger, nici altă puteare, ceva zidită poate să o facă, ce sângur prea Sfântul Duh pre Liturghia aceasta o săvârşaşte şi preotul face slujba îngerilor. Pentru aceasta, şi cel preoţit să cade să puie în mintea lui, când face Liturghie, cum că stă cu îngerii în ceriu înaintea lui Dumnezău. Deci, să cade să fie curat, ca şi îngerii. Au nu ştiţi că n-ar putea niciodată suflet omenesc să rabde focul acela al jărtvei, de n-ar fi fostu mult ajutoriul lui Dumnezău? Căci că, de va cunoaşte neştine pre om, care iaste încă învălit cu trup şi cu sânge, în ce chip poate să să apropie de fericita şi preacurata aceaea fiinţă, atuncea va vedea bine a câtă cinste au învrednicit pre preoţi darul Duhului Sfânt, pentru că preoţiei şi singuri sfinţii şi purtătorii de Dumnezău părinţi i s-au cucerit ca unii înalte şi cerească şi dumnezeiască. Şi, cu nevoie să cade şi să cuvine numai sfinţilor să o aibă. Deci, pentru aceasta, care preot nu iaste sfânt, să fugă departe de Liturghie, să nu arză şi trupeaşte, şi sufleteaşte. Atâta iaste mai înaltă preoţia decât împărăţia, câtă osebire iaste între suflet şi între trup. Preoţii aceia carii vor să meargă să slujască înfricoşata Liturghie, să cade să-ş curăţască şi nălucirile

ceale mici ale sufletului şi, pre cât le iaste puteare̕a să între, după urmarea serafimilor şi a heruvimilor, căci sânt unii den preoţi carii nici cu lucrul, nici cu cuvântul, nici cu mintea vieţuiescu după dumnezeieştile canoane, ce cu pricina iubirii de mărire şi de cinste, adecă s-au făcut preoţi ca să-i cinstească şi să aibă diregătorie. Pentru aceasta, nici pre ei, nici pre alţii nu pot să să spăsască. Alţii, iarăş, fiind trândavi şi nelucrători, şi nu pot să-ş chivernisască nici viaţa lor, s-au făcut preoţi. Sânt, iarăş, şi alţii carii nu ştiu păcatul slujbei aceştii beseareci, nici pun în gând mărimea vredniciei, ce au întrat la jărtăvnic, precum s-au nemerit necărtu<r>ari, neînvăţaţi şi, necunoscând o taină înfricoşată ca aceasta, şi zicu că preoţia iaste îndrăznire. Alţii, iarăş, au fost cu fapte bune şi ţiitori de toate poftele şi s-au înălţat în sfinţie şi, învrednicindu-se
171v cu ste / pena preoţiei, au îndrăznit foarte la această învrednicie ce li s-au dat şi, aşa, furându-se şi amăgindu-se, s-au lenevit despre fapta lor cea bună, ş-au căzut în pofte şi în surpări, ş-au mers în muncă. Alţii, prin smerenie şi prin curată a lor cunoştinţă, slujesc la jărtăvnic şi-ş aşteaptă plata de la Domnul. Iară cela ce nu e vreadnic şi cântă Liturghie iaste al doilea Iuda, şi, mai mult, se va munci decât vânzătoriul Iuda, că pe Datan şi pe Aviron să despică pământul şi-i înghiţi de vii, numai pentru căci îndrăzniră să tămâiaze în beseareca Domnului, nefiind vreadnici. Dară, cât vă pare cela ce calcă trupul şi sângele Mântuitoriului Hristos? Acela, adevărat, cu mai rea pedeapsă şi muncă se va munci.

Preotul cel bun, adevărat, trebuie să fie blagocistiv, curat, învăţătoriu, smearin, să nu fie beţiv, să-ş ţie limba lui, să nu poarte mănie, nici să fie iubitoriu de argint, ce milostiv. Şi, den toate, să fie primitoriu de streini, cu toţi, mici şi mari, să fie drăgăstos şi în pace, să nu ia dobânde de la ceia ce-i împrumutează, să nu blasteme, nici să afurisască pre nimenea, nici să să facă neguţătoriu, ca să nu grăiască minciuni, osândirea să nu o primească, să nu glumească, să facă pre alţii să râză, să nu grăiască cuvinte

deşarte, ce să vorbească cealea ce-s spre folosul celor ce ascultă. Şi cealea ce vorbeaşte să fie den *Sfânta Scriptură*, să nu fie lacom la bucate şi iubitoriu la desfătări, ca să nu scârbească pre Duhul Sfânt, să nu răspunză cu mânie şi cu urgie, ce cu smerenie spre toţi, să nu să trufească nemica, nici să mozavirească procopsala altuia. Pre cela ce l-au ocărât pre el să-l iarte cu toată inima lui şi, înaintea tuturor, 'nainte până nu apune soarele, să cerceteaze cu blândeaţe pe cei păcătoşi şi cu frica lui Dumnezău să-i dojenească, nici să cade să întărâte pre cineva, nici bogat, nici săracu. Aceastea toate câte am zis iaste datoriu preotul să le păzască cu multă nevoinţă şi socoteală, ca şi pre alţii, cu îndrăznire şi cu inimă curată, să-i înveaţe. Iară, de nu va purta grijă de aceastea ce le zicem şi nu le va păzi bine cătră folosul celora ce să învaţă de dânsul, i să cade să-i spânzure la gâtul lui o piatră de moară, să-l arunce în mare, pentru căci au călcat şi n-au grijit de o învăţătură ca aceasta.

Al Marelui Vasilie

Zice Marele Vasilie că preotul carele va curvi, de va învie şi morţi, mai mult să nu îndrăznească să facă Liturghie, că poate cu osteneală multă să să facă sfânt şi ciudotvoreţ, iară preot nu, pentru că nu e putinţă necuratul să jărtvească şi să împarţă pre Mielul lui Dumnezău, unde nici singuri îngerii nu cutează să să pleace şi să vază taină ca aceasta, ce numai ce stau cu frică şi cu cutremur. //

172r Altă poveaste carea s-au făcut în zilele ale Marelui Vasilie

Era un preot oarecare în eparhia a Marelui Vasilie, curat şi de treabă. Iară prea ficleanul, diavolul, care zavistuiaşte pururea pre robii lui Dumnezău, ce face? Era într-aceaea vreame, aproape de casa popei, o muiare

preacurvă și, tot cu totul, dată în dragostea preacurviei. Și ce face? O îndemnă diavolul spre dragoste, cum să facă împreunare rea cu robul lui Dumnezău, cu preotul acela, și multă vreame îl supăra pre el. Iară preotul, deaca o văzu de tot biruită de diavolul și, temându-se de Dumnezău, nu vru niciodată să vorbească cu ea. Iară neiubitoriul de bine, diavolul, deaca văzu răbdarea preotului, ce făcu? Ajunse sărbătoarea naşterii lui Hristos și, chemându-l un creștin la masa lui să-l ospeteaze, bău preotul vin mult, cât să îmbătă foarte. Și, deaca trecu multă noapte, să sculă preotul și să duse la casa lui și, deaca ajunse, bătu în ușă și nu auzi nime, căci că preuteasa lui să întâmplase atuncea de dormiia greu. Iară muiarea aceaea, vicleana și preacurva, cum îl auzi pre el, să bucură foarte. Iară preotul, fiind foarte beat, căzu înaintea ușii casii lui și adormi. Atuncea, vicleana aceaea muiare veni și să culcă aproape de el, iară el, de multă beție, îi păru că iaste preuteasa lui și făcu (vai de el!) fapta acea rea a păcatului. Iară, după aceaea, uită acest păcat mare și, deaca trecură câteva zile, mearse să facă Liturghie și, acolo unde făcea Liturghie, în oltariu, (O, minune mare!) îl văzu preuteasa lui, ca pre un arap negru, căci, 'nainte când făcea Liturghie, îl vedea luminând ca soarele. Deci, preuteasa lui, deaca văzu taină ca aceasta, zicea cu plângere: „Vai de mine, ce-am pățit, ticăloasa de mine? Cine au înșelat pre bărbatul mieu și nu iaste primit întru dumnezeiasca beseearecă?". Însă, tăcu, până săvârși Dumnezeiasca Liturghie, și, deaca săvârși și mearse la casa lor, zise către el cu lacrămi: „Vai de tine, vai, în ce chip erai mai 'nainte și cum ai ajuns acum. Vai și de mine, că întâiu erai înger, iară acum te-ai făcut diavol". Și zise preotul: „Ce grăiești, o, ticăloasă, cum mă cunoști c-am fost înger și acum m-am făcut diavol?". Și-i zise lui preuteasa: „Când slujiiai Liturghie, mai 'nainte aveai daru de la Dumnezău și lumina fața ta ca soarele, iară acum făceai Liturghie și stai în beseearecă ca un arap". Atuncea, preotul, cu nevoie, gândi și-ș aduse aminte că, nevrând, au făcut păcatul, de vreame ce acea

muiare rea spunea în tot orașul aieve. Atuncea, preotul îș luo preuteasa lui, și mearseră la Marele Vasilie, și să ispoveduiră. Iară sfântul, vrând să-i mângâie, le deade canon un an să mănânce secu, și să facă câte o mie de metanii în toate serile, și zise către ei: „Păsați, fetii miei, și, deaca se va împlea anul, iară să veniți aici, ca să te iert, să faci
172ᵛ Liturghie". Și, deaca veni anul, / mearse preotul cu soțul lui la Marele Vasilie și sfântul, iarăș, ca un părinte bun și dascal, îi învăță pre ei și-i rugă mult să mai facă iarăș acelaș canon încă un an. Și ei iară primiră cu bucurie cuvântul sfântului și să duseră și, deaca să plini și acela an, iară veniră la sfântul și el, cu bucurie, îi primi și cu multe învățături și mângâieri îi rugă să mai facă și alt an. Iară, deaca săvârșiră și acela an și să făcură trei ani, iară veniră la sfântul, și să întâmplase într-acea zi de murise un creștin aproape de Mitropolie, și fusease boiariu mare acela, și chemară și pe Marele Vasilie, cu ciricii lui toți. Iară sfântul chemă și pre acest preot, carele, oarecând, nu era vreadnic, și-i zise: „Mergi și tu, frate, și-ț ia petrahilul tău și vino acolo la mortul". Deci, să duse și-ș luo petrahilul, precum îi zise sfântul, și să duse, și află pe preoți slujind pre mortul. Și, 'mainte zise arhiereul molitva la mort, apoi ceialalți, iară preotul acesta să temea pentru neînvrednicia lui și căci era și dentr-un sat prostu. Însă, lepădând toată frica, mearse și el aproape de mort și, luând cădelnița, începu a zice molitva (și, o, minune!), când zise: „Că tu ești înviarea" și altele ale molitvei, îndată să sculă mortul și șezu, și toți începură a zice: „*<Gospod>i Pomilui*"*, și slăviră pre Dumnezău, care dă puteare ca aceasta oamenilor.

Om care era încă în păcat să înviaze pe mortul? Slavă iubirii lui cea de oameni și milostivirii! Iară, deaca șezu mortul, zise cu glas mare și cu îndrăznire mare către preot: „Ce, dară, o, preote? Macară că m-ai învis den morți, iară nu să poate să faci Liturghie, nici să te atingi de-acum

*** Cuvânt slav, în trad.: *Doamne, ajută*.**

mai mult de dumnezeieştile taine, că, macară că m-ai şi înviat, iară pentru osteneala, şi truda cea multă, şi pentru posturile, şi rugile, şi mâncările seci, şi privigherile carele le-ai făcut în cei trei ani, rugând pre Dumnezău, pentru aceasta n-au trecut Dumnezău ruga ta". Atuncea, smeritul acela preot, luând răspunsul, mearse la casa lui, bucurându-se şi lăudând pre Dumnezău. Vedeţi, fraţilor, că, deaca îş strică neştine fecioria lui, nu poate să să preoţască sau să facă Liturghie? Să să facă sfânt şi ciudotvoreţ poate, iară la stepena preoţiei nu poate să vie. Pentru aceasta, fraţilor, să fugim de beţie, că beţia au făcut păcatul preotului şi pre alţii mulţi i-au făcut beţia. Şi, nu numai au făcut păcat, ce şi altele mii de răutăţi au făcut, carele n-au număr.

Ce, pentru aceasta, fraţilor, câţi au spurcat cinul preoţiei, prin beţie sau prin alt păcat, să să părăsască de Liturghie, ca să nu cază în neputinţe necinstite. Şi-i vor batjocuri pre ei dracii, precum şi oarecarii au păţit, ce vom să zicem mai jos. Şi nu numai aicea să dau Satanii, ce şi acolo, în viaţa cea fiitoare va auzi: „Du-te de la mine, zicu-ţi ţie, nu te ştiu pre tine". Şi se va duce în locul muncii. Aceastea, auzind noi, fraţilor, să facem bunătăţi, ca să ne învrednicim împărăţiei ceriurilor, în Hristos Isus, Domnul nostru, a căruia e slava în veaci, amin. //

173v

Pentru alt preot

Un preot oarecarele căzu în patima curviii şi făcea Liturghie fără frică. Iară, văzând Domnul neruşinarea lui, să depărtă ca să să dea pre sine Satanii şi, aşa, den depărtarea lui Dumnezeu, veni la el dimon necurat şi să îndrăci. Iară Constandin, episcupul acestuia, îl trimise pre el la multe mânăstiri, de multe ori, ca, prin darul sfintelor moştii şi pren rugăciunea călugărilor, să să vindece, ce nu să vindecă. Apoi îl trimise pre el la sfântul Venedict, care era sluga lui Dumnezeu, şi să rugă lui Dumnezeu, şi, în-

dată, cu darul lui Hristos, ieşi necuratul drac den preot. Atuncea, îl trimise pre el la casa lui şi-l învăţă, zicând: „Iată că te-ai însănătoşat, păzeaşte-te de acum să nu mai faci păcat, şi te fereaşte să nu mănânci carne în toată viaţa ta, şi să nu faci nimica de-ale preoţiii, că groaznic lucru iaste a cădea în mâna lui Dumnezeu celui viu, că în ziua aceaea carea vei face Liturghie iară te va apuca diavolul. Iară el n-au păzit porunca şi învăţătura sfântului stareţ (ce, vai de amărâta sfătuire a vrăjmaşului!), iarăş cuteză a face Liturghie şi, îndată, sări diavolul într-însul, şi, fără milă, îl cutremură, până la moartea lui.

Pentru alt preot ce au căzut în curvie

Un preot oarecare, în Ţarigrad, cu meşteşugul diavolului căzu în curvie şi, trecând puţine zile, nu numai cât îş cunoscu greşala lui, ce, încă, aducându-ş aminte de înfricoşatul ceas al morţii şi de ziua judecăţii, să tânguia pre el, zicând: „Amar mie, ticălosul, cum îm spurcaiu sufletul şi trupul! Ce voiu să fac să aflu iertăciune pentru acest păcat?". Iară milostivul şi iubitoriul de oameni, Dumnezeu, care nu va moartea păcătosului, nici va să piară nimenea, puse în inima lui să meargă în muntele Olimbului, să afle părinte duhovnic, să-ş ispoveduiască păcatele lui. Şi, cum să duse, aflã pre un sfânt stareţ, şi-ş mărturisi păcatele lui, şi spuse şi pentru curvie. Iară stareţul zise: „Dară, după ce ai căzut într-acest păcat greu, îndrăznit-ai a facerea Liturghie?". Iară el zise: „Îndrăznit-am, părinte sfinte, şi iară am făcut Liturghie, călcându-mi cunoştinţa mea". Iară stareţul răspunse: „Preotul care va cădea într-acest păcat, altă vindecare nu ştiu să aibă, numai să să părăsască de Liturghie şi, după aceaea, să cază la pocăinţă cătră milostivul Dumnezeu. Iară, de va îndrăzni, după cădeare, să facă Liturghie, precum mi să pare, nu va avea iertăciune". „Domnul iaste pocăinţă,
173v părin / te? Ce să caz în oceianie?". Iară stareţul zise:

„Iartă-mă, fiule, pentru Hristos, pentru că cine sânt eu să le auz şi să le judec aceastea, măcară de-aş putea să-m plângu ale meale?". Iară el, auzind aceastea, făcu metanii şi purcease trist şi, pogorându-se, întimpină pre părintele Petru, care, văzându-l pre el trist, îi zise: „Ce-ţ iaste, fiule?". Iară el zise: „La cutare stareţ m-am dus, cinstite părinte, şi mi-am spus cugetele meale şi m-au adus la oceianie". Şi-i zise lui minunatul Petru: „Pare-mi-se, fiule, că nu iaste nici un păcat să nu biruiască pre mila lui Dumnezeu, ce vino cu mine la chilia mea şi-m spune ale tale şi, cum va vrea Dumnezeu, te va chivernisi". Deci, veni cu el la chilia lui şi, îndată, mărturisi păcatul curviii, iară stareţul zise: „Că adevărat ţ-au zis duhovnicul, că la preot acest păcat iaste greu şi neiertat. Adevărat, ce, de vreame ce s-au făcut, ce vom să facem? Tu, de acum, să nu slujăşti ale preoţiii, şi te fă călugăr, şi te pocăiaşte den tot sufletul şi, aşa, nădăjduim întru bunătatea Domnului nostru, Isus Hristos, că va face milă de te va ierta, ca şi pre toţi câţi s-au pocăit". Aceastea auzind preotul, căzu la picioarele lui, zicând: „De vreame ce Dumnezeu m-au trimis la sfinte mâinile tale, să nu mă desparţu de tine?". Şi, văzând stareţul lacrămile lui şi gândul cel zdrobit, îi zise lui: „De-ţ place, fiule, să fii cu mine, eu nu te gonescu, că au zis Domnul, precum ştii: 'Că pre cela ce vine cătră mine nu-l voiu scoate afară'". Şi, după puţine zile, îl învăţă şi-l tunse călugăr, şi era cu el în pocăinţă şi în post, şi în lacrămi, rugându-se lui Dumnezeu. Şi avea stareţul zemnic, şi trecând câtăva vreame, să rugă stareţului să-l lase să lăcuiască într-însul, şi i-l deade. Iară preotul să duse, şi făcu un lanţ, şi-l puse în grumazii lui, şi căpătâiul lanţului îl bătu într-o margine de păreate. Şi, deaca trecură trei zile şi nu să sui la stareţul, atuncea să pogorî el la dânsul şi, deaca îl văzu legat cu lanţul, zise: „Ce iaste aceasta ce ai făcut, fiule? Dară, fiind legat, cum vei ieşi să-ţ faci treaba trupului?". Iară el, răspunzând, zise: „Eu, părinte sfinte, multe mirodenii am mirosit bune. Deci, mi să cade, precum m-am săturat de acealea

mirosiri bune, să mă satur şi de împuţiciunea carea iese den mine. Şi, de te va îndura Dumnezeu pre sfinţia ta, dă-m a doa zi şi a treia zi câte o bucată de pâine pentru nevoia firii". Şi plăcu stareţului rugăciunea lui şi, în toate doao sau trei zile, îi da câte o bucăţea de pâine şi apă, şi o uda cu lacrămile şi, atuncea, o mânca. Şi târpi trei ani într-această pocaianie şi, luând adeverinţă stareţul pren arătare, cum că au primit Dumnezeu pocăinţa lui şi va să meargă în lumea cea de sus, să pugorî să-l dezleage den lanţu, spuindu-i că va să să săvârşască. Iară el să ruga să nu-l dezleage, ce să-l lase legat, să să săvârşască. Stareţul
174r zise: Ba, fiule, nu să // cade să fie aceasta". Şi, cum îl dezlegă, îi zise să stea la rugăciune şi, încă cetind molitva, îş deade lui Dumnezeu sufletul.

Altă poveaste înfricoşată pentru preoţii cei nevreadnici. Cum că dumnezeiasca direptate, fără zăbavă, plăteaşte celor îndrăzneţi şi obraznici

În zilele dumnezeieştilor împăraţi Leon şi Alexandru, un boiariu oarecare, la Morea, au cumpărat un rob, tătaru de neam, şi l-au dat preotului care avea la beserecucea lui de cânta Liturghie, să-l înveaţe carte. Şi învăţând copilul acela carte, şi slujind şi preotului ce-i era trebile lui, să făcu de doisprezece ani. Şi, într-o zi, întrebă boiariul pre copil şi-i zise: „Creştini sânt tătarii?". Iară copilul răspunse: „Ba, Doamne, nu sânt creştini. Şi, cum socotescu, şi eu sânt nebotezat". Şi-i zise boiariul: „Dară, de vreame ce n-ai fost botezat, pentru ce te cumineci cu preacuratele taine? Eu socotiiam că eşti creştin şi, pentru aceaea, n-am oprit niciodată pre preotul ca să nu te cuminece cu făcătoriul de viaţă, trupul şi sângele Domnului nostru, Isus Hristos". Iară copilul răspunse: „Că şi eu, Doamne, neştiind, deaca vedeam că să cumineca ceialalţi copii, mă cuminecam şi eu". Atuncea, chemă pre preotul care avea la beserecucea casii lui şi-i zise să boteaze copilul. Deci,

boteză preotul pre copil, după orânduială, şi începu şi Dumnezeiasca Liturghie, şi, deaca sfârşi Dumnezeiasca Liturghie, veni copilul la casa stăpânu-său, ţiind şi făclia. Şi-i zise stăpânu-său: „Întoarce-te în besearecă, să vii împreună cu cela ce te-au botezat". Şi să întoarse copilul la beserecuce, şi află pre preotul, şi, încă nu sfârşise sfintele, să facă otpustul, şi, întorcându-se copilul la boiariu, îi zise: „Stăpâne, nu iaste acolo cela ce m-au botezat". Iară boiariul să miră cum aşa curând au ieşit preotul den besearecă şi iară zise către copil: „Du-te, cum ţ-am zis, de chiamă pre cela ce te-au botezat". Să duse copilul, şi iară află pre preot singur, şi iară veni, şi zise: „Nu iaste, stăpâne, acolo, cela ce m-au botezat". Şi, mirându-se boiariul al doilea rând, trimise alt copil, să chiame pre popa care săvârşise toate, şi-l chemă pre el, şi, deaca veni preotul şi-l văzu boiariul, zise către copil: „Nu ţi-am zis să chemi pre cela ce te-au botezat şi tu te-ai dus, şi ai venit, şi ziceai că nu iaste acolo cela ce te-au botezat? Dară acesta ce iaste?". Iară copilul zise: „Nu m-au botezat acesta, stăpânul mieu, că cela ce m-au botezat era faţa lui de străluciia ca fulgerul şi Dumnezeiasca Liturghie acela o au săvârşit, şi, când cânta Liturghie acela înfricoşatul, acesta sta afară, în besearecă, legat de grumazi şi de mâni cu
174v lanţu, şi-l ţinea doi / arapi groaznici şi grozavi, şi, deaca au săvârşit acel ca soarele frumos Dumnezeiasca Liturghie, carele era încă în besearecă, şi eu am venit la tine, stăpânul mieu, şi, când m-ai trimis să-l chem, am mersu şi nu l-am aflat". Aceastea auzind boiariul acela, şi mirându-se, îl prinse cutremur şi frică den cuvintele copilului. De-ciia, luo boiarenul pre popa de mână şi-l duse în beserecuce, şi-i zise: „Ce sânt aceastea ce zice copilul?". Atuncea, preotul căzu la picioarele boiariului şi, cu lacrămi, zise: „De vreame ce Dumnezeu ţ-au arătat ale meale, vrând pocăinţa mea, nici eu să nu ascunzu nimica. Vrăjmaşul sufletelor noastre, diavolul, s-au meşterşuguit spre mine şi am căzut în păcat cu o muiare a unui bărbat, şi, deaca au ştiut episcupul, mie mi-au zis cum nimica mai multu să nu

fac de ale preoţiei. Iară eu, fiind sărac şi fără de Leturghie, nu puteam să trăiescu. Am fugit de la moşia mea şi am venit aici şi, tu, stăpânul mieu, te-ai milostivit şi m-ai miluit pre mine, striinul şi foarte săracul, şi m-ai primit în casa ta, iară eu, ticălosul, mi-am călcat ştiinţa mea şi n-am băgat în samă direapta judecată a lui Dumnezeu, şi munca cea veacinică, şi făceam Liturghie până acum. Şi, de vreame ce milostivul Dumnezeu ţ-au arătat ceale pentru mine, de acum nu mai sânt vreadnic să te văz pre tine, stăpânul mieu şi sfântul". Aceastea auzind boiariul, zise către el: „O, omule, mai bine ţ-ar fi fost să ceri decât pentru această viaţă trecătoare să calci cunoştinţa ta şi să-ţ omori sufletul, îndrăznind la neatinsele şi dumnezeieştile taine", unde, precum zice dumnezeiescul Pavel: „Sfinţii îngeri la aceastea dumnezeieştile taine dorescu să să pleace să vază şi, încă, îş acopăr cu aripile lor obrazele", dară tu, fiind nevreadnic, în ce chip îndrăzniiai de slujiiai aceaste dumnezeieşti taine? Însă, de vreame ce avem Dumnezeu milostiv carele primeaşte cu dragoste pre câţi să pocăiescu cu toată inima, du-te la mânăstire şi te pocăiaşte cu de-adins în toată vreamea vieţii tale, când-ai să va milostivi Hristos Dumnezeu, şi-ţ va ierta fără-de-leage ca aceasta, căci, precum socotescu, nu iaste alt păcat mai rău decât acesta, când iaste preotul nevreadnicu şi cutează de slujaşte dumnezeieştile taine. Şi, aşa zicând, îl slobozi pre el. //

175r **Învăţătură a lui Zlataust, pentru că, cine va mânca pâinea sau păharul Domnului va bea, nefiind vreadnic, vinovat va fi trupului şi sângelui Domnului**

Pentru ce să face vinovat? Pentru căci l-au vărsat jos şi să socoteaşte lucrul, ca cum l-ar fi junghiat numai. Iară nu iaste jârtvă, ca şi atuncea când l-au împuns aceia, nu pentru să bea l-au împuns, ce pentru ca să vearse sângele lui. Într-acesta chip, şi cela ce slujaşte sfintele şi să cu-

minecă nevreadnic, nemica de aceaea n-are părtăşie. Cel preoţit să cade adevărat să fie curat de toate patimile, iară mai ales de curvie şi de vrajbă, nemică nici cât de supţire cuget să n-aibă, de va să nu fie ca un stricat, şi bubos la mâni şi la obraz, carele să apropie, să să atingă de Împăratul, pentru căci ştie ce va păţi acela.

Al lui Zlataust, dentru învăţătura faptelor

Nu mi să pare să fie mulţi den cei preoţiţi să să spăsască, ce, cu mult mai mulţi ceia ce merg în muncă. Şi pricina iaste că, la lucrul preoţiei, trebuie mare suflet, că multe nevoi sânt carele îl scot den obiceaile lui şi trebuie să aibă mii de ochi să vază în toate părţile. Şi, să nu-m zici că preotul au greşit sau diaconul, căci că toate răutăţile şi vinile acestora asupra capului celuia ce i-au hirotonit pre ei să aduc.

Cela ce aduce pre cel nevreadnic la episcupie şi-i porunceaşte să chivernisască suflete, pentru toate câte lucrează acela, el va să dea răspuns, căci că cela ce nu iaste smearin, când e prostu, cu mult mai vârtos, deaca ia stăpânire, macară de s-ar arăta unul ca acesta şi smearin mai pe urmă, pentru că mărirea deşartă, şi dragostea banilor, şi obrăznicia urmează stăpânirii.

Dentru ale stareţului

Zicea pentru cel dentru sfinţi părintele nostru Leon, arhiepiscopul al Râmului celui vechiu, că, 'nainte de adormirea lui, cu puţină vreame, au mers la mormântul al marelui apostol Petru, şi au stătut acolo 40 de zile şi 40 de nopţi, nemâncat, şi să ruga apostolului cu lacrămi multe, să să roage lui Dumnezău să-i iarte, veri ce-ar fi greşit, ca un om, într-această lume. Şi, la sfârşitul celor 40 de zile, i s-au arătat lui, noaptea, vârhovnicul apostol, grăind:
175v „M-am rugat lui / Dumnezău mult pentru tine şi, iată că ţ-au iertat toate păcatele tale, afară den hirotoniri, căci,

pentru aceastea nu m-au ascultat milostivul, ce veri bine vei fi hirotonit, veri rău, vei să dai samă pentru aceasta". Iară el, auzind aceastea, să întristă şi, în puţine zile, purceasă cătră Domnul.

A lui Zlataust, dentr-a lui Ioan

Preotul, de va şi griji bine de viaţa lui, iară de-acelora ce-l ascultă pre el nu se va nevoi cu osârdie, cu curvarii va mearge în matca focului. Vedeţi, dară, şi voi ce nevoie mare au şi arătaţi multă plecăciune cătră ei, pentru că preveghiază şi să îngreuiază pentru sufletele voastre.

Zise oarecare dentru sfinţi că să asamănă preotul păcătos cu un om oarecare ce ar avea bube pre mâni şi să împarţă aur. Şi bubele stau pre mânile lui, iară ceia ce iau aurul, nemica nu să vatămă.

Cine cinsteaşte pre cel vreadnic preoţiei şi-i zice sfânt, pre om cinsteaşte şi slăveaşte, iară cela ce cinsteaşte şi pre cel nevreadnic, pe preoţie cinsteaşte. Deci, socoteaşte, dară, oare carea iaste mai cinstită? Că poate fi aceaea a doa? Dumnezău, fraţilor, au dat preoţilor darul cel desăvârşit, să slujască preacuratele taine ale Domnului nostru, Isus Hristos, iară nu îngeri şi arhangheli să slujască, ce prea Sfântul Duh le săvârşaşte toate, numai ce să împrumutează cu mânile şi cu limba preotului. Pentru aceasta, să cade să fie curat cu sufletul şi cu trupul preotul şi aşa să stea în scaunul cel ceresc a lui Dumnezău. Pentru aceaea, să cade să nu fie ocărâtoriu, curat, dirept, deşteptat, blând, întreg la minte, orânduitoriu bun, neînvrăjbitoriu, smearen, postitoriu, lin, nepizmuitoriu şi să aibă toate sfinţirile, cu cântare şi rugăciune, de pururea. Iară, de nu va avea aceaste fapte bune şi va sluji Liturghie, adună mare muncă în sufletul lui, căci că apucă cărbunele acela carele zice Isaiia, cum că nici serafimii n-au cutezat, fără cleaşte, să-l apuce. Iară, tu, preotule, vezi mântuirea lui Dumnezău pururea, adecă pe Hristos, şi-l prinzi cu mânile tale, pre

care Hristos, primitoriul de Dumnezău, Simeon numai, o dată l-au văzut şi l-au apucat? Câtă sfinţire, dară, va să aibă preotul şi îndrăznire cătră Domnul, ca un păciuitoriu a lui Dumnezău şi al oamenilor, întru sfânta şi preacinstita Liturghie, ca nu cumva, făcând Liturghie fără vrednicie, să ia blestămul, în locu de blagoslovenie, şi să dobândească întunearec, în loc de lumină, şi osândă, şi muncă netrecută, în loc de blagoslovenie şi de fericire. Căci că am văzut eu pre mulţi de ceia ce slujescu nevreadnici, murind mai 'nainte de vreame, pentru că nu vrea să lase preoţia şi, aşa, s-au trimis în ceale de-acolo munci ale iadului. Un preot oarecare, mândru, avea cu înşelăciune sfinţirea şi să arăta la // toţi cinstit şi să socotiia că are fapte bune. Iară, odinioară, cântând el Liturghie, la molitva heruvicului,
176r plecând capul lui, după obiceaiu, pre sfântul preastol, cumu-ş deşchise gura să zică *„nictoje dostoin"** fără veaste, (ticălosul) să arătă mort şi, precum era plecat, aşa îl lăsă sufletul lui.

Şi oarecare, la o mânăstire ce era aproape de Ţarigrad, s-au întâmplat când vrea să sfârşască slavoslovia utrănii şi, într-amândoao stranele cântând, să întâmplă aceasta, că era în strane 40 de preoţi carii cânta. Şi, când începu a lumina de zio, fără veaste să făcu strigare şi tunet groaznic cu fulger, şi arse doi preoţi în mijlocul celoralalţi preoţi. Aşijderea, am văzut şi pre alţii mulţi, carii, cu amară moarte şi grabnică, ş-au pierdut viaţa, a cărora le era păcatele curvii şi beţii şi a unora preacurvii cu cumetrele lor. Iară, deşi mai mulţi aici nu s-au pedepsit, nici în gând au pus ce-au păţit ceialalţi, iară îi aşteaptă acolo plata cea vreadnică a nevredniciei lor, munca cea înfricoşată şi nes<f>ârşită.

A lui Zlataust

Vreamea cuminecăturii iaste nu sărbătoarea şi praznicul, ce curăţia cunoştinţii şi viaţa cea nevinuită. Că, în

* Cuvânt slav, în trad.: *nimeni nu e vrednic.*

ce chip cela ce n-are la dânsul nici o poticneală de păcat poate să să cuminece în toate zile, aşa, şi cela ce cade în păcat şi nu să pocăiaşte, nici în sărbătoare nu poate să să cuminece. Că nu ne iuşurează pre noi aceasta de păcate, de ne vom cumineca o dată într-un an, ce, mai vârtos, aceasta ne osândeaşte mai rău, că numai o dată ne cuminecăm şi nici atuncea curat. Pentru aceasta, vă rog pre toţi să nu veniţi la dumnezăieştile taine pentru pricina sărbătorii, ce, când veţ vrea să vă cuminecaţi, să cade să vă curăţiţi cu multe zile mai înainte prin pocăinţă, şi rugăciune, şi milostenie, şi prin osteneală pentru ceale sufleteşti. Şi să nu vă întoarceţi iară la ceale dentâiu, ca câinele la borătură, că masa aceasta a Domnului iaste plină de foc sufletescu şi, precum fântânile fireaşte izvorăscu apa, aşa şi aceasta are o pară oarecarea negrăită. Deci, de vei ţinea trestie, leamne, iarbă, nu te apropia, ca să nu aprinzi mai rău şi să arzi pre sufletul care să cuminecă.

Den cuvintele lui Anastasie Sinaitul. Istorie pentru învrednicia preoţască

În cetatea Laodichiei era un preot smerit şi cu frica lui Dumnezeu şi, într-o noapte, mearse la dânsul mai marele locului, silindu-l să să scoale, să meargă să boteaze un copil, al lui prunc, că era în cumpănă de moarte. Iară preotul, cum auzi aceasta, să sculă îndată, fără de nici o
176v leane, şi începu den pat a ceti molitvele ceale de botez / ale Marelui Vasilie şi, aşa, mearse la locul unde vrea să boteaze copilul. Iară, în ceasul acela ce aducea apa şi sfântul miru, muri copilul nebotezat şi, luându-l pre dâns preotul acela, îl puse înaintea jărtăvnicului, şi zise: „Ţie zicu, îngerule, care eşti, împreună cu mine, slugă lui Dumnezău, cu putearea aceaea carea ne-au dat Hristos să legăm şi să dezlegăm pre pământ şi în ceriu. Întoarce sufletul copilului în trup, până se va boteza, că mi se pare să nu-ţ fie poruncit Dumnezău să iai acestu suflet nebo-

tezat, că ştie Stăpânul mieu şi Stăpânul tău că nu m-am lenevit, ce, în ceasul ce m-am deşteptat prin glasul părintelui copilului, îndată am început molitva botezului". Aceastea zicând preotul către înger, învie copilul, venind sufletul de la înger în trup şi, deaca-l boteză preotul, iară adormi în Domnul şi luo îngerul sufletul copilului botezat. Aceasta iaste vreadnică să ne arate noao vrednicia preoţiei, cum că, de vreame ce are puteare şi la îngeri să i să pleace, dară, cu cât mai vârtos să nu fie vreadnică la oameni a lega şi a dezlega?

Cuvânt al 7 la pilda celuia ce au căzut în tâlhari. Blagosloveaşte, Părinte

Auzit-am, fraţii miei, la Evanghelia Domnului nostru, Isus Hristos, zicând că un om oarecare să pogorâia de la Ierusalim în Ierehon şi căzu în tâlhari, carii, şi dezbrăcându-l pre dânsul şi rane făcându-i, să duseră, lăsându-l, mai mort fiind. Iară un preot şi un diacon, trecând pre calea aceaea şi văzându-l pre el, trecură. Iară un samaritean, viind la locul acela şi văzându-l pre el, i să făcu milă şi, puind vin cu untu-de-lemnu şi amestecându-l, îl turnă pre dânsul şi-i legă ranele lui şi, puindu-l pre vita lui, îl duse la bolniţă şi deade bolnicearиului o costandă, zicând: „Grijaşte pre acest om şi, orice vei mai cheltui, întorcându-mă, eu îţ voiu plăti". Să vedem pilda acestuia ca, luând aminte, cu inima să cunoaştem tainele lui Dumnezeu.

Omul iaste Adam, iară Ierusalimul împărăţia ceriului şi înţelepciunea. Iară Ierehonul iaste lumea. Deci, în câtă vreame avea Adam îmbrăcământul cel cerescu, mai 'nainte de neascultare, şi înţelepciunea, şi viaţa cea întocma cu îngerii, neoprită întrare avea în Ierusalimul cel cerescu. Şi lăcaşul, şi umblarea în poruncile lui Dumnezeu umblând, de nimenea nu să biruia, nici să răniia. Iară, deaca nu ascultă de Dumnezeu şi porunca nu o păzi, ce să

răpi cu înşălăciunea şarpelui, atuncea să pogorî în Ierehon,
177r adecă pre pământ, şi lucra // ale pământului, că Ierusalimul să tâlcuiaşte suire, iară Ierehonul pogorâre. Pogorâtu-s-au, dară, ca den Ierusalim în Ierehon, într-acesta chip, den viaţa cea cerească către viaţa înşălăciunii diavolului, căci, când păzeaşte neştine poruncile lui Dumnezeu, atuncea petreace în ceriuri, precum zice apostolul: „A voastră vieţuire în ceriuri iaste, s-au pogorât den slavă în necinste, den neputrejune în putrejune, den hrana raiului în pământ cu mărăcini, den viaţă în moarte, că zice: 'Îndată ce veţi mânca den pom, cu moarte veţ muri, adecă cu păcatul, că moartea sufletului, adecă păcatul iaste neascultarea lui Dumnezeu'". Şi să pogorî den direptatea cea den raiu, den sfinţirea cea den ceriu şi veni în Ierehon, adecă în cădearea înşălăciunii, în moartea păcatului şi căzu în tâlhari, adecă la diavolul, şi la puterile ceale potrivnice. Iară calea iaste această viaţă, pre carea, mergând Adam, au căzut în tâlhari şi l-au dezbrăcat pre dânsul. Şi, de ce l-au dezbrăcat de îmbrăcământ, de ascultările, de dragostea ceaea ce avea cu îngerii, de primblarea cea cu Hristos, de hrana cea den raiu, de viaţa cea cerească? De această viaţă l-au dezbrăcat pre dânsul şi, făcându-i rane, adecă păcatele, curviile, preacurviile, închinarea bozilor, otrăvirile, uciderile, zavistiile, pricile, mozaviria, mânia şi toată altă lucrare a faptelor celor reale, că aceastea fapte rănescu pre om, această împuţiciune şi putrejune nascu. Şi, cum că iaste aceasta aşa, învaţă den-adins de la David, că, zugrăvindu la dânsul ranele lui Adam, rane le numeaşte pre dânsele, zicând: „Împuţitu-s-au şi au putrezit ranele meale de faţa nebuniii meale, că tot păcatul rană şi struncinare face". Rănitu-s-au, dară, pentru neascultarea. Struncinatu-s-au pentru neplecarea. Rănitu-s-au pentru fără-de-legile, precum zice prorocul: „Rănitu-m-am ca o iarbă şi să uscă inima mea, că uitaiu să mănâncu pâinea mea, adecă să păzescu porunca lui Dumnezeu". Şi, mai mort, (sic!) zice: „Pre acesta îl lăsară, nu doară că nu vrea ei să-l omoară, ce nevrând Dumnezeu, pentru că zice: 'Nu

voiu moartea păcătosului ca pocăinţa lui şi, unde pre el l-au lăsat în cale, adecă întru viaţa aceasta, că veacul acesta să chiamă cale, de vreame ce toţi oamenii pren ea trec'". Şi, pogorându-se, zice: „Preotul pre cale". Şi, văzându-l pre el, îl trecu. Iară preot numeaşte pre fericitul Moisi şi pre Aaron. Moisi şi Aaron, întru preoţii lui şi Samoil, întru ceia ce chiamă numele lui. Acesta, dară, Moisi, care minunat şi slăvit să făcu, care, cu bătaia cea cu zeace rane au biruit pre eghipteani, care Marea Roşie o au despicat şi o au uscat, şi au povăţuit norodul pren ea, care apa cea den mare o au îndulcit, cela ce, cu Dumnezeu, prin nor, au vorbit, cela ce multe minuni au făcut, călătorind calea vieţii aceştiia şi, văzând pre omul zăcând, îl trecu pre el şi nu-l sculă. Aşijderea şi diavolul, ceata prorocilor, că
177v şi / aceia, mai apoi, dupe Moisi viind, aceeaş cale a vieţii călătorindu şi aflându rănit pre omul, pre Adam nu-l sculară. Nimenea pre dânsul nu-l rădică, nimeni lui viaţă nu-i dărui, nimeni pre el den moarte nu-l izbăvi, nimeni nu opri izvorul păcatului, pentru că şi ei în păcate era cuprinşi, măcară că, pentru viaţa lor cea smerită, lui Dumnezeu priaten să făcu, iară, pentru căci avea tot un trup cu Adam şi de rădăcina cea moartă să ţinea, nu putea să scoale pre rădăcină, fiind ei ramurile. Iară samariteanul zice: „Nevoitoriu cu lucrurile şi milosârd cu voinţa, crezătoriu la slugi". Viind la locul acela şi văzându-l pre el rănit, să milostivi, şi puse unt-de-lemnu şi vin, şi legă ranele lui. Al acestuia samariteanu obrazul şi chipul iaste Domnul nostru, Isus Hristos, ce va zice neştine după ceia ce ascultă. Cine zice Domnului samaritean? Îi zice lui: „Nu cu fiinţa dumnezeirii, ce cu urmarea milostivirii". Că, în ce chip samariteanul cu fiinţa trupului aseamenea cu alţii era, iară cu voia milostivirii nu era aseamenea, ce mai bun s-au arătat. Aseamenea cu prorocii, cu patriarşii, dupe omul cel den Maria cu putearea dumnezeirii mai mare de toţi s-au arătat, întocma cu omenescul chip, iară nu întocma cu slava cea mai pre sus de lume. Aceia au avut lenevie şi nemilostivire, fără de milă au trecut pre cel

rănit, iară samariteanul, fiind milosârd, mai blagocistiv şi milostiv s-au arătat. Aşa, şi Hristos, den patriarşi şi den proroci carii nu socotiră pre cel pentru neascultarea căzutul om, sângur îndurat şi milostiv să arătă, dupe cum zice prorocul: „Că tu eşti Domnu milostiv". Şi, precum samariteanul nu era den limba jidovilor, ce dentr-alt oraş purcedea, aşa, şi Domnul n-au fost den lume, ce den ceriu au venit pre pământ, Dumnezeu fiind, om s-au făcut pentru noi. Stăpân fiind, al slugii chip au îmbrăcat, să milostivi pentru noi, să pugorî den ceriu pre pământ. Văzu pre omul lepădat şi rănit, în curvii, în preacurvii, în ucideri. Văzu şi să milostivi de zidirea lui, şi puse vin cu unt-de-lemnu, şi, amestecându-le amândoao, făcu ploaie, şi puse deasupra omului. Ce iaste, amestecând vin cu untul-de-lemnu? Adecă, amestecând dumnezeirea şi omenirea, împreunând milosârdia cu spăsenia, mântui pre omul, că sângele Domnului, picând den coastă pre pământ, ne-au spălat noao zapisul păcatelor. Dară, ce iaste? Legă ranele lui, adecă au legat pre diavolul şi au dezlegat pre om, legă vasul şi învie pre omul, legă şi robi pre puterile ficleanului şi izbăvi pre omul. De vei să gândeşti şi într-alt chip, ascultă. Amestecând vinul cu untul-de-lemnu, untul-de-lemnu asamănă pre mângâitoriul cuvântu, iară vin pre cel strângătoriu, şi legăturile pre dăscălie, carea strânge cea răsipită pocăinţă, dupe zisa apostolului: „Dojăneaşte, conteneaşte, mângâie". Şi l-au
178r pus pre // el pre vita lui, adecă, luând Hristos trupul pre umerile lui, ale dumnezeirii, l-au dus cu duhul în ceriuri, că nu duce aur sau argint, sau pietri scumpe au dus, ce pre cel dupe chipul lui Dumnezeu aseamenea făcut om îl sui de pre pământ în ceriu, în cea mare, şi largă, şi minunată bolniţă, l-au dus pre el den robie în volnicie, den tiranie întru împărăţie, den moarte în viaţă. Iară, vei şi într-alt chip să gândeşti? Ascultă! L-au dus pre el la bolniţă, într-această catoliceească besearecă şi l-au dat bolnicearîului, fericitului Pavel, stăpânului creştinilor, bolnicearîului celui chiar, dându-i lui doao costande. Iară, pren Pavel, celor

de pren toate besearecele, arhiereilor, şi dascalilor, şi slujitorilor de Leturghie, doao costande zice, cea *Veache* şi cea *Noao Scriptură*: „Grijaşte pre omul acesta şi orice vei mai cheltui, eu venind, îţi voiu plăti". Care zice: „Într-acesta chip iaste să grijască", zice nărodul acesta den limbi, carii s-au dat întru besearecă. „De vreame ce bolnăvescu oamenii, răniţi fiind de păcate, tămăduiaşte-i pre ei, ca cu o plastură, cu proroceştile graiuri, însănătoşază-i pre ei pren ale celui *Vechiu* şi ale celui *Nou Testament* învăţături şi mângâieri, plecându-i pre ei ascultării să să părăsască de păcat şi să părăsască a diavolului înşălăciune. Iară, deşi într-acesta chip neîndireptaţi vor sta, încredinţează-i pre ei cu faptele, pleacă-i pre ei pren cuvintele tale ceale mari, chip lor te fă şi însemnare bună în cuvânt şi întimpinare, în credinţă, în dragoste, în smerenie, ca chipului tău să urmeaze şi următori să fie petreacerii tale cei bune. Şi aceasta, de o vei face a ta cevaş adaogere, cu cuvântul sau cu lucrul vei dărui, şi, orice-i mai cheltui, eu venindu, îţi voiu plăti, adecă întru a doa venire a mea, aceaea a plăţii, vreadnică plată ostenealii tale îţ voiu da". Pentru aceasta, Pavel, nădejduit în făgăduinţele aceastea, zice: „Iară eu foarte cu dulceaţă pentru Hristos voiu cheltui şi mă voiu cheltui pentru sufletele voastre, cea întru limbi zice dăscălie şi slujba cuvântului". Că acesta iaste cela ce besearecile lui Dumnezău le zideaşte şi le întăreaşte şi pre toţi oamenii îi vindecă prin sufleteştile învăţături, căruiaş ceale de folos împărţind, în viaţa veacinică povăţaşte sufletele noastre, că cu toţi zice: „M-am făcut de toate, ca cu adevărat pre cineva să spăsescu". Acesta iaste cel bun al besearecii bolnicearíu, pre toţi primeaşte, de toţi grijaşte, nici de beţiv, nici de ocărâtoriu, nici de răpitoriu nu să leapădă, de închinătoriul de bozi nu să oscărbeaşte, nici pre altcineva fără-leage şi necurat goneaşte, ce pre toţi îi primeaşte, ca un doftor spală ranele prin feredeul a doa naşterii şi-ţ aduce ţie cuvinte de învăţătură, ca nişte vinu, pentru ca să nu te porţi de ceale după necunoştinţă făcute păcate. Şi, iară vindecă pren mângâiare, ca cu

unt-de-lemnu, iuşorând de boală sufletele noastre, zice şi
178v într-acesta chip: „Iară vă rog pre voi, / fraţilor, pentru îndurările lui Dumnezău, să puneţ înainte trupurile voastre jărtvă vie, sfântă, cea cuvântătoare închinăciunea voastră". Deci, câţi sânteţi ucenici cuvintelor lui Pavel, poruncile lui Dumnezău le păziţi, ca să nu cădeţi den Ierusalimul cel cerescu, cetatea Dumnezăului celui viu. Fie, dară, tămăduindu-ne noi de ranele sufleteşti şi trupeşti, în sănătate şi împlinirea credinţii, să ne punem pre noi înaintea lui Hristos întregi şi fără prihană, fiind nelipsiţi în toată fapta cea bună şi să dobândim cea de la ceriuri făgăduinţă, cu darul şi iubirea de oameni a Domnului nostru, Isus Hristos, a căruia e slava şi putearea, în veacii veacilor, amin.

Sfârşit şi celui în troiţă unuia Dumnezău slavă.

Precum dorescu să sosească la vadul cel cu adăpostire carii sânt bătuţi de valuri întru luciul mării, aşa am dorit şi eu să sosescu la sfârşitul cărţii aceştiia, la a tot meşteşugul lucrului al aceştii sfinte cărţi şi al diortosirii limbii rumâneşti, primitoriul de osteninţe, Mitrofan Proin Episcop Huşschii.

Pre voi, pravoslavnici cititori, rugăm, unde veţ afla niscari lunecături în lucrul acesta, nu blestemeţi, ce iertaţi şi îndireptaţi, ca şi pre voi Dumnezău să iarte şi să vă îndirepteaze către cereasca împărăţie, căriia părtaşi şi noi rugăm să fiţi, amin.

Tipăritu-s-au în anul de la Facerea Lumii 7199 (1691).

Glosar

abiron s. m. = persoană din neamul lui Abiron 28^{v}

adevara s. f. = adevăr 78^{v}

adeveare s. f. = adevăr 161^{v}

advar s. n. = amulet; avgar 118^{r}, 132^{r}, 146^{r}, 149^{v}, 170^{v}

afundare s. f. = adâncitură 170^{r}

alăută s. f. = lăută 46^{r}, 69^{v}, 99^{r}, 104^{r}, 137^{r}, 138^{v}, 141^{r}, 169^{v}

alofil adj. = străin de neam 75^{r}

ambrozia s. f. = hrana zeilor la vechii greci III^{v}

anaforă s. f. = ofrandă; bucățele de pâine care se împart credincioșilor ortodocși la sfârșitul liturghiei 158^{r}

anatema s. f. = osândire, ostracizare a cuiva de către biserică, excludere din rândul bisericii; afurisenie 20^{v}, 132^{v}

anatha v. **anatema**

andriandes s. ngr. = stâlpi VI^{r}, 108^{r}

anghel s. m. = înger 9^{v}, 32^{r}

armaş s. m. = boier care comanda artileria şi avea grija pedepselor 92^{v}, 93^{r}

aspidă s. f. = viperă 13^{r-v}, 32^{r}, 112^{r}, 143^{v}, 145^{r}

aviran v. **abiron**

avucat s. m. = avocat 9^{r}

babilonean s. m. = locuitor al Babilonului 75^{v}

baieră s. f. = curea, sfoară; amuletă 146^{r}

barbar s. m. = păgân, străin creştinătăţii 80^{r}, 87^{v}, 101^{v}, 102^{r}

basnă s. f. = minciună, născocire 22^{r}, 23^{r}, 28^{v}, 91^{v}, 132^{r}, 156^{v}

băltac s. n. = baltag; armă în formă de secure cu două tăişuri 164^{r}

băsnui vb. = a minţi, a născoci III^{v}

bdenie s. f. = slujbă religioasă de seară 41^{r}, 98^{v}, 121^{r}

bdenui vb. = a veghea 38^{r}, 99^{v}, 115^{r}

bdenuire s. f. = priveghere 115^{v}

becisnic adj. = păcătos, mişel 83^{r}

becisnicie s. f. = slăbiciune sufletească sau trupească V^{v}

beserecuce s. f. = bisericuţă 174^{r-v}

beteag adj. = bolnav, fără putere 54^{r}, 55^{r}

beteji vb. = a îmbolnăvi, a vătăma, a schilodi 22^{r}

blagocistiv adj. = pios, evlavios 171^{v}

blagorodnic adj. = de neam, nobil 13^{r}, 113^{v}

blagorodnicie s. f. = nobleţe 7^{v}, 13^{r-v}, 37^{r}, 69^{r}, 80^{r}, 86^{r-v}

blagorodnie v. **blagorodnicie**

blagoveştenie s. f. = Bunăvestire 154^{r}

blajin adj. s. pl. = fiinţe evlavioase care trăiesc departe de lume, pe apa Sâmbetei 33^{v}

bogdaproste interj. = cuvânt de mulţumire adresat celui care dă ceva de pomană 147^{v}

bogoiavlenie = Bobotează, Arătarea Domnului V^{v}, 59^{v}

bogoslov adj. = cuvântător de Dumnezeu; teolog IV^{v}, 129^{v}, 131^{r}

bogoslovie s. f. = cuvântare de Dumnezeu 129^{r}

boiaren s. m. = boier 7^{v}, 8^{r}, 88^{v}, 92^{v}, 174^{v}

bold s. n. = băţ, lemn ascuţit care indică vârful unui cort 35^{v}

bolnicearіu s. m. = infirmier 176^{v}, 178^{r}

bolniţă s. f. = spital pe lângă o mănăstire; infirmerie 176^{v}, 178^{r}

borî vb. = a vomita 112^{r}

boz s. m. = idol 118,^{r} 132^{r}, 170^{v}, 177^{r}, 178^{r}

brână s. f. = brâu 145^{r}

brudiu adj. = tânăr, fraged, nevârstnic 169^{v}

bulciu s. n. = bâlci 166^{r}

calic adj. = olog, paralitic, ciung 116^{v}

camilafcă s. f. = acoperământ; gluga pe care o poartă prelaţii ortodocşi peste potcap la zile mari 145^{r}

capăt s. n. = margine, sfârşit 49^{r}

caşci vb. prez. = a căsca 112^{r}

catâră s. m. = catâr 18^{v}, 84^{r}

cazanie s. f. = predică, cuvântare bisericească III^{r}, IV^{v}

căţie s. f. = cădelniţă 166^{r}

cârcimător s. m. = vânzător 143^{r}

celariu s. n. = cămară 17^{r}

cerca vb. = a căuta 12^{r}, 17^{r}, 161^{v}, 162^{r}, 163^{r}

cercetare s. f. = căutare 29^{v}, 30^{r}

cerşut vb. perf. = a cere, a pretinde 47^{v}, 108^{v}, 109^{v}, 116^{r}

chepcel s. n. = chipcel, unealtă de pescuit peşte mărunt, având forma unei linguri mari (târboc) 164^{r}

chesariu s. m. = nume purtat de împăraţii romani II^{v}

chezaş s. m. = garant, martor 27^{r}

chit s. m. = balenă 103^{r}, 110^{r}, 111^{v}

chizăşui vb. = a chezăşui, a garanta pentru cineva 14^{r}, 16^{v}

ciocodniţi vb. = a se linguşi, a se pleca 15^{r}

cirtă s. f. = interval scurt de timp, clipă 23^{v}, 138^{v}

citură s. f. = ciutură 7^{v}

ciudat adj. = minunat 87^{v}, 92^{r}, 98^{v}

ciudă s. f. = minune 89^{r}

ciudi vb. = a se mira 46^{v}

ciudotvoreţ s. m. = făcător de minuni 171^{v}, 172^{v}

clăti vb. = a se clătina 25^{r}, 105^{r}, 120^{r}, 125^{r}, 140^{r}

clevetă s. f. = clevetire, calomnie 113^{r}

clevetnic adj. = clevetitor 116^{v}

clipală s. f. = clipire 139^{v}

cliros s. n. = cler, tagmă bisericească 131^{v}

concenie s. f. = sfârşit 82^{r}

coneţ s. n. slav = sfârşit 132^{v}

conteni vb. = a înceta 8^{v}, 11^{r}

contenire s. f. = înfrânare 9^{r}

corită s. f. = albie, covată 50^{v}, 51^{v}

corună s. f. = coroană 23^{r}

costandă s. f. = modenă măruntă de argint 161^{r}, 162^{v}, 163^{r}, 176^{v}, 178^{r}

cot s. m. = unitate de măsură reprezentând 0,664 m în Muntenia 20^{v}, 167^{v}

cura vb. = a curge III^{v}, 119^{r}, 125^{r}, 127^{v}

cura vb. = a se îngriji 14^{r}, 27^{v}, 28^{r}, 68^{r}, 75^{v}, 106^{v}

cursă s. f. = capcană 166^{r}

cursoare s. f. = curgere 19^{v}; alergare 24^{r}

dârmoni vb. = a cerne 98^{r}

de decindea loc. adv. = de dincolo 33^{r}

de istov loc. adj. = cu totul, complet, definitiv 85^{v}

de iznoavă loc. adv. = din nou 58^{r}

de-a valoma loc. adv. = de-a valma 9^{v}

deade vb. prez. = a da 31^{v}, 41^{v}, 50^{v}, 95^{v}, 106^{r-v}, 159^{v}, 162^{v}, 164^{v}, 165^{r-v}, 169^{r}, 172^{r}, 173^{v}, 174^{r}, 176^{v}

desfătăciune s. f. = desfătare 90^{v}, 91^{v}

deşărtare s. f. = deşertăciune 89^{r}

diată s. f. = orânduială, testament 16^{r-v}, 56^{v}, 93^{r}, 121^{v}, 126^{r}

diortositoriu s. m. = corector 178^{v}

direge vb. = a drege 53^{v}

dobă s. f. = tobă 166^{r}

dobitoc s. n. = animal 14^{v}

dodei vb. = a certa, a supăra, a necăji, a molesta 80^{v}

dodeială s. f. = necaz 137^{r}

dosădi vb. = a întrista, a ocărî, a ofensa, a chinui 78^{v}, 83^{r}, 136^{v}, 137^{r}, 141^{v}

dosădit adj. = întristat, mâhnit 83^{r}

dosedire s. f. = ocară 129^{r}

doveadă s. f. = dovadă, probă, mărturie II^{v}

dovedi vb. = a demasca, a proba 31^{r}

dropică v. **hidropică**

dulamă s. f. = manta 35^{v}

dumăi vb. = a se sfătui 165^{v}

dumeastec adj. = domestic 47^{v}

dumeastnic adj. = domestic 40^{v}

dumesnici vb. = a domestici 13^{r-v}, 40^{v}

dumestnici vb. = a domestici 69^{r}

dumilor pron. = dumnealor 58^{r}

duroare s. f. = durere 89^{r}, 104^{r}

duş vb. perf. s. = a duce 166^{v}

dvori vb. = a servi, a sluji 75^{r}, 76^{r}, 90^{r}, 110^{v}, 125^{r}, 140^{r}, 141^{v}, 159^{r}

epistimon s. m. = învăţat, înţelept IV^{v}

epistolie s. f. = scrisoare III^{r}

exarh = locţiitor al patriarhului 130^{v}

fariseu s. m. = adeptul unei secte religioase la evrei, care respectă cu stricteţe toate precep-

tele legii lui Moise 85^{v}, 107^{r}, 144^{r}, 160^{r}

fălui vb. = a se mândri, a slăvi 62^{r}, 86^{v}

fără-de-leage, fărdeleage adj. = nelegiuit 26^{r}, 37^{r}, 72^{r}, 74^{v}, 81^{r}, 103^{v}, 106^{v}, 111^{v}, 122^{v}, 125^{r}, 130^{v}, 150^{v}, 159^{r}, 168^{v}, 169^{r}, 174^{v}

fățărie s. f. = fățărnicie, ipocrizie, prefăcătorie 29^{v}, 114^{r}, 128^{v}

fățișa vb. = a înfățișa 129^{v}

feredeu s. n. = baie 104^{r}, 178^{r}

ficlean adj. = viclean, trădător 112^{r}, 113^{r}, 152^{r-v}, 163^{r}, 168^{r}, 172^{r}, 177^{v}

ficleșug s. n. = vicleșug 112^{r-v}, 133^{r}, 152^{r}, 153^{v}, 156^{v}, 157^{v}, 158^{r}, 165^{r}

fiitoriu adj. = viitor 151^{v}, 153^{r}, 158^{r}, 167^{r}, 172^{v}

filear s. m. = filer, modenă de valoare mică; ban, para 58^{v}

filipisean s. m. = locuitor al ținutului Philippi din Macedonia 46^{v}

fireți vb. imperativ = a fi 147^{r}

firistreu s. n. = fierăstrău 98^{r}

flegmă s. f. = puroi 97^{r}, 104^{r}

foameți s. f. pl. = foamete 36^{r}

foiță s. f. = hârtie 132^{r}

fur s. m. = hoț III^{r}, 26^{r}, 28^{r}, 30^{r-v}, 35^{v}, 55^{r} 58^{v}, 60^{r}, 72^{v}, 78^{r} 81^{r}, 82^{r}, 85^{v}, 90^{v}, 116^{r-v}, 128^{r-v}, 129^{r-v}, 141^{v}, 150^{r}

galben s. m. = nume dat mai multor monede străine de aur, de valori variabile, care au circulat și în Țările Române 163^{v}, 166^{r}, 169^{v}

gătej s. n. = vreasc 152^{v}

genune s. f. = prăpastie adâncă, abis, hău 33

ghenariu s. n. = ianuarie 154^{v}

gherar s. m. = locuitor din ținutul Gherar 40^{r}, 87^{v}

goli adj. pl. = goi 34^{v}, 54^{v}, 84^{v}, 89^{v}, 90^{r}, 93^{v}, 113^{v}, 121^{r}, 125^{r}, 134^{v}, 145^{r}, 150^{v}

grijnic adj. = cu grijă, grijuliu 11^{r}, 63^{r}, 95^{v}, 120^{r}, 152^{v}

grijui vb. = a îngriji 11^{r}

grijuire s. f. = îngrijire 11^{r}

grijuitoriu adj. = îngrijitor 16^{r}

gros s. m. = scândură cu găuri în care se fixau picioarele celui arestat 110^{r}

gros la minte loc. adj. = prost 143^{r}

hadâm s. m. = eunuc 19^{v}, 20^{v}, 80^{r}

hananeancă s. f. = caananeancă, femeie din Canaan 108^{v}, 110^{v}

hananeu s. m. = locuitor din Canaan 7^{r}, 19^{r}

hărăcear s. m. = hărăcer, persoană care aduna birurile 26^{r}

herbințeală s. f. = fierbințeală 88^{v}, 94^{v}

heruvic s. n. = imn bisericesc ortodox 176^{r}

heruvim s. m. = înger care urmează ierarhic după arhangheli 90^{r}, 114^{r}

hiară s. f. = fiară IV^{v}, 115^{r}

hiclean adj. = viclean 22^{r}

hidropică s. f. = hidropizie (acumulare de lichid în cavitatea abdominală) 7^{r}, 104^{r}

hier s. n. = fier 28^{v}

hierbinte adj. = fierbinte 35^{r}

horă s. f. = roată, cerc; 15^{r}

hotru adj. = șiret, viclean 120^{r}

hrăpire s. f. = răpire 20^{v}

hrăpit vb. part. = răpit 10^{r}

ipostasis s. f. = ipostază; ființă, persoană 143^{v}

istori vb. = a istorisi II^{v}

istov s. n. = sfârșit, capăt, termenul unei dări 102^{r}, 119^{v}, 141^{v}, 142^{r}

izrailtean adj. = israelit 106^{r}

izrailtenesc adj. = israelit 35^{v}

împătrat v. **împătrit**

împătrit vb. part. = de patru ori mai mare 21^{r}

împistritură s. f. = ornament, podoabă 19^{v}

împletitură s. f. = broderie 18^{r}

împumută s. f. = împrumut 48^{v}

încai conj. = măcar 6^{r-v}, 22^{r}, 28^{v}, 30^{r}, 33^{r}, 50^{r}, 53^{v}, 54^{v}, 64^{v}, 65^{r}, 68^{v}, 69^{r}, 77^{v}, 79^{r}, 113^{r}, 118^{v}, 132^{r}, 144^{v}, 157^{v}, 161^{r}, 162^{r}, 166^{v}

începătorie s. f. = început, origine 155^{r}

îndeleatnic vb. part. = neocupat, fără ocupație 147^{v}

îndemână s. f. ocazie, îndatorire 28^{r}

în săvârșit loc. adv. = în sfârșit 21^{r}

înjugător s. m. = bou pentru munca câmpului 34^{v}

înrodi vb. = a rodi 38^{v}

înspăimată adj. = înspăimântată 35^{v}

însuflețată adj. = însuflețită 105^{r}

întinăciune s. f. = întinare 10^{v}

întunearec s. n. = mulțime 7^{v}, 31^{v}, 32^{r}, 33^{v}, 34^{r}, 41^{r}, 46^{r}, 51^{v}, 52^{r-v}, 56^{r}, 65^{r-v}, 66^{r}, 71^{v}, 75^{r}, 101^{v}, 103^{r}, 107^{v}, 112^{v}, 125^{r}, 134^{r} 140^{r}, 150^{r}

învis vb. part. = a învia 22^{r}, 50^{v}, 56^{r}, 78^{r}, 143^{v}, 154^{v}, 172^{v}

învrednicie s. f. = vrednicie 160^{r}

jac s. n. = jaf 17^{v}

jâcniță s. f. = hambar, grânar 115^{r}

jârvui vb. = a jertfi 9

lastră s. f. = stofă de mătase 19^{v}, 32^{r}

lavră s. f. = mănăstire mare în care călugării au fiecare gospodărie proprie 56^{v}, 57^{r}

lămuri vb. = a curăța, a alege 152^{v}, 167^{r}

legat s. n. = legătură, jurământ 26^{r}

legătură s. f. = lanț 3^{v}, 4^{r}, 9^{r}, 21^{v}, 26^{r}, 29^{r}, 30^{r}, 40^{r}, 44^{v}, 46^{v}, 56^{v}, 57^{r-v}, 61^{v}, 71^{r}, 89^{r}, 98^{r}, 101^{r}, 107^{r}, 111^{r-v}, 137^{r}, 177^{v}; farmec 73^{r}

leni vb. = a se lenevi II^{r}

libov, liubov s. n. = iubire 45^{r}, 46^{v}, 56^{r}, 59^{v}, 80^{r}, 81^{v}, 84^{v}

limbă s. f. = neam, popor 22^{v}, 28^{v}, 65^{v}, 109^{v}, 135^{r}, 138^{r}, 154^{v}, 178^{r}

lingoare s. f. = febră tifoidă 25^{v}

logoditor adj. = logodnic 19^{r}
luciuş s. n. = strălucire 58^{r-v}

madinian s. m. = locuitor al Madinianului, ţinut ocupat de arabi, pe malul estic al lacului Elan 33^{v}
magherie s. f. = bucătărie 138^{v}
malachie s. f. = malahie, onanie 31^{v}, 33^{v}, 155^{v}
mandie s. f. = mantie 145^{r}
mangan s. n. = unealtă 79^{v}
mangâr s. n. = monedă turcească de aramă; pl. bani, parale 47^{v}
marghiol adj. = şmecher, şiret, viclean 55^{r}
maştehă s. f. = mamă vitregă 72^{v}
mărgăritariu s. n. = perlă, podoabă I^{r}, 18^{r}, 32^{r}, 105^{v}, 116^{r}, 128^{v}
mâlcomiş adv. = încet, pe nesimţite 43^{r}
mânea vb. = a rămâne, a poposi 7^{v}, 116^{v}
mâneca vb. = a se scula de dimineaţă 161^{v}
mâşcoi s. m. = catâr 8^{r}
mească v. **meşte**
merş vb. perf. s. = a merge 99^{v}
mescut vb. part. v. **a meşte**
meşte vb. = a servi 82^{v}, 126^{r}
meşteşuguitor adj. = şiret, şmecher 86^{r}
metanie s. f. = plecăciune 108^{v}
mică de ceas loc. adv. = într-o clipită 43^{r}, 50^{v}, 59^{r}
milcui vb. = a se ruga 163^{v}
milosârd adj. = milos 92^{r}, 114^{r}, 115^{r}, 177^{v}
milosârdie s. f. = milă, îndurare V^{r}, 111^{v}, 121^{v}, 177^{v}
mirian s. m. = mirean, laic 165^{v}
miroase s. f. pl. = mirodenie; parfumuri 14^{v}
mişăl adj. = mişel, om de condiţie modestă; sărac; ticălos 23^{v}, 26^{v}, 47^{v}
mitarnic adj. = care primeşte mită, coruptibil 39^{r}, 88^{r}, 91^{v}
mitiutel adj. = mititel 72^{r}, 86^{v}
moaşte s. f. pl. = rămăşiţe mumificate din corpul unei persoane considerată sfântă 155^{v}
momearnic adj. = momelnic, înşelător 116^{r}, 141^{v}, 145^{r}
momeaşte vb. prez. v. **a momi**
momi vb. = a înşela, a atrage 151^{v}
momitură s. f. = acţiunea de a momi 151^{v}
mosc s. n. = substanţă cu miros plăcut secretat de mosc 84^{v}
moşnean s. m. = moştenitor 26^{v}, 51^{v}, 56^{v}, 58^{r}, 69^{r}, 108^{r}, 110^{r}, 147^{r}
moştean v. **moşnean**
moşti v. **moaşte**
moştina vb. = a moşteni 148^{v}
mozaviri vb. = a calomnia 38^{v}, 156^{v}, 163^{r}, 171^{v}
mozavirie s. f. = calomnie 152^{r}, 155^{v}, 157^{r}, 177^{r}
mucenie s. f. = mucenicie 78^{v}
muncă s. f. = chin, tortură, caznă 74^{v}, 175^{v}, 176^{r}
muncitor s. m. = chinuitor 101^{v}

nameasnic s. m. = namesnic, locţiitor al unui funcţionar într-o funcţie importantă laică sau bisericească 130^{v}, 131^{r}

navlon s. n. = navlu, taxă percepută pentru transportul pe apă 106^{v}
năimi vb. = a angaja 161^{r}, 162^{r}
nălucire s. f. = nălucă 24^{v}
nălucitoriu adj. = fermecător, încântător 26^{v}
nasâlnic adj. = năsilnic, violent, nemulţumit, brutal, sălbatic 146^{v}
năstrapă s. f. = cană, potir, cupă 20^{v}
necăiurea, necăiuri adv. = nicăieri 21^{v}, 122^{v}
necletit adj. = neclătit, neclătinat 144^{r}, 150^{v}
nectar s. n. = băutura zeilor la vechii greci III^{r}
negrijliv adj. = negrijuliv, fără grijă 115^{r}, 117^{r}, 119^{v}, 143^{r}
negrijnic adj = fără grijă 36^{v}
nemearnic s. f. = sărman, sărac, pribeag 122^{r}
nemitarnic = care nu primeşte mită, incoruptibil 114^{v}
nescai v. **niscare**
nescari v. **niscare**
neştine pron. nehot. = cineva, oarecine 19^{r}, 30^{v}, 32^{r}, 34^{v}, 36^{r}, 45^{r}, 46^{r-v}, 47^{r-v}, 54^{r}, 58^{v}, 59^{r}, 64^{r}, 65^{v}, 67^{r}, 68^{r}, 69^{v}, 70^{v}, 71^{r}, 73^{v}, 74^{r}, 77^{v}, 78^{r}, 79^{r}, 81^{r-v}, 86^{r}, 87^{r}, 94^{v}, 96^{v}, 97^{v}, 100^{r}, 103^{v}, 106^{v}, 108^{r}, 109^{r}, 110^{r}, 112^{v}, 117^{v}, 120^{v}, 126^{r-v}, 131^{v}, 140^{v}, 142^{v}, 144^{r}, 149^{v}, 150^{v}, 151^{r}, 155^{v}, 156^{r}, 157^{v}, 158^{r}, 159^{v}, 171^{r}, 172^{v}, 177^{r-v}
nimea pron. neg. = nimeni 27^{r}
ninevitean s. m. = locuitor al oraşului Ninive 30^{r}, 34^{r}, 66^{v}, 101^{v}, 102^{r}, 103^{r}
niscare adj. nehot. = oarecare I^{v}, 16^{r-v}, 32^{v}, 86^{v}, 178^{v}
noimata s. f. = înţeles, menire, scop IV^{r}
norocire s. f. = noroc, fericire 14^{v}, 28^{r}, 34^{v}, 38^{v}, 91^{v}, 97^{v}, 119^{r}
norocit adj. = norocos, fericit 29^{v}

oaspeţ s. m. = oaspete 105^{v}
obiciui vb. = a obişnui, a deprinde III^{r}
obiciuire s. f. = obişnuinţă 88^{v}
obiciuit adj. = obişnuit 11^{v}, 100^{v} 120^{v}
obidos adj. = jalnic, amărât 103^{r}
oborât adj. = doborât 25^{v}
obricire v. **obrocire**
obrocire s. f. = prevestire 132^{r}
oceaianie s. f. = oceianie, deznădăjduire 117^{v}, 173^{v}
ocei vb. = a se deznădăjdui 96^{v}
odrasla maslinului s. f. = măslină 9^{v}
olat s. n. = ţinutul din jurul unui oraş 50^{r}
omilinţă s. f. = umilinţă 103^{v}
opacină s. f. = vâslă scurtă, lopată 102^{v}
organ s. n. pl. = instrument muzical 153^{v}
oscârbi vb. = a scârbi 178^{r}
osfică s. f. = neghină 128^{r}, 167^{r}
ostrov s. n. = insulă 28^{v}
otcărmui vb. = a cârmui, a guverna III^{r}
otcărmuire s. f. = cârmuire, îndrumare III^{v}

otcărmuitoriu s. m. = cârmuitor, conducător II^{r}

otpust s. n. = sfârşitul slujbei religioase 9^{r}, 174^{r}

otriţanie s. n. = lepădare de satană (la botez) 155^{v}

otroc s. m. = copil, tânăr 66^{v}

paie (să ~) vb. conj. = a părea II^{r}

palivan s. m. = pehlivan, măscărici 69^{r}

panaghie s. f. = panahidă, parastas; priveghi 155^{v}

paraclis = slujbă de laudă închinată Fecioarei Maria sau unui sfânt 155^{v}

pat, pate, paţă (să ~) = a păţi I^{v}, 15^{v}, 30^{v}, 46^{r}, 56^{v}, 70^{r}, 79^{r}, 103^{r}, 109^{r}, 117^{v}, 118^{v}

patrahir s. n. = bandă brodată pe care o atârnă preotul pe piept în timpul slujbei 172^{v}

paţă (să ~) vb. conj. v. a păţi

păcurariu s. m. = păstor, cioban 160^{r}

păreasimi s. f. pl. = păresimi, Postul Paştilor 154^{r}

părtăşie s. f. = participare 175^{r}

păscări vb. = a pescui 161^{v}

pângărăciune s. f. = pângărire, profanare 111^{r}

pârâş s. m. = reclamant 21^{v}, 89^{v}, 102^{v}, 104^{v}, 112^{v}

pecsimed s. m. = pesmet 164^{r}, 165^{r}

petrahil s. n. v. patrahir 172^{v}

piaie (să ~) vb. conj. = a pieri III^{v}

pită s. f. = pâine 48^{r}

pitariu s. m. = brutar 48^{r}

pocaianie s. f. = pocăinţă 104^{v}, 105^{r}·173^{v}

poclon s. n. = plocon, jertfă, ofrandă, dar, tribut 78^{r}

podagră s. f. = guă localizată la membrele inferioare 32^{r}

podalghie s. f. = durere de picioare, podagră 104^{r}

podobi vb. = a împodobi 122^{r}

poetec s. m. = poet III^{r}

poetic s. m. = referitor la poezie 28^{v}

pohti vb. = a pofti III^{v}

poliit adj. = poleit, acoperit cu poleială, strălucitor 32^{r}

politie s. f. = mulţime, obşte II^{v}, 14^{v}; purtare, fel de viaţă IV^{v}, 34^{r}

pomăzuire s. f. = ungere, miruire 155^{v}

pomet s. n. = livadă 6^{v}

ponoslu s. n. = ponos, calomnie, necaz 137^{r}

ponoslui vb. = a mustra, a dojeni, a ocărî 40^{v}, 115^{r}, 136^{v}

ponosluire s. f. = mustrare 131^{v}

porfiră s. f. = pupură 25^{v}

porocli vb. = a porecli 54^{r}

porumb s. m. = porumbel 80^{r}

posluşanie s. f. = ascultare, supunere 157^{v}

posluşi vb. = a sluji 114^{r}

posluşire s. f. = slujire la o mănăstire sau la un boier 86^{v}, 145^{r}

posluşnic s. m. = slujitor boieresc sau mănăstiresc care era scutit de dări 59^{r}

povară s. f. = unitate de măsură a greutăţilor egală cu 125 de ocale 40^{r}

prah s. n. = praf 25^{r-v}, 76^{v}

pravoslavie s. f. = credinţă adevărată; religie creştină ortodoxă I^{r}

preacurvariu s. m. = desfrânat 70^{r}

preacurvie s. f. = desfrânare, adulter 155^{v}

preacuvântătoriu s. m. = prefaţator VI^{r}

preaditeciu s. m. = înainte-mergător, precursor 71^{v}, 78^{v}, 154^{v}

preastol s. n. = pristol, masa din altar V^{v}, 74^{v}, 75^{v}, 76^{r}, 176^{r}

preceştenie s. f. = priceştenie, împărtăşanie, cuminecătură 11^{v}, 12^{r}, 35^{v}, 62^{r-v}, 63^{r}, 77^{r}, 152^{r}, 155^{r}, 157^{r}, 158^{r}, 159^{r}, 160^{r}, 170^{v}

precestui vb. = a priceştui, a se împărtăşi 10^{r}, 11^{r-v}, 12^{r-v}, 63^{r}, 76^{r}, 78^{r}, 84^{r}, 118^{r}, 129^{v}, 152^{r}, 155^{v}, 157^{r-v}, 158^{r}, 170^{v}

precupie s. f. = negustorie de mărunţişuri 52^{v}

premeni vb. = a primeni, a schimba V^{r}

prepuie vb. conj. = a presupune, a bănui 61^{r}

prepunere s. f. = bănuială 61^{r}, 68^{r}

previre s. f. = privire 96^{v}

price s. f. = ceartă 16^{v}, 113^{r}, 114^{r}, 141^{r}, 145^{r}, 177^{r}

pricealnic adj. = certăreţ, cârcotaş 72^{v}

prici vb. = a se certa 73^{r}, 163^{r}

prigorişte s. f. = arşiţă 48^{r}

prilăsti vb. = a linguşi, a înşela II^{v}, 88^{v}

priminţă s. f. = primire 16^{v}, 17^{r-v}

pripec s. n. = arşiţă, zăduf 163^{v}

pristav s. m. = vătav, ispravnic, administrator 112^{v}

pristăvit vb. part. = a muri 167^{v}

priveală s. f. = privire, privelişte 104^{v}

procroveţ s. n. = pocrovăţ, bucată de pânză folosită pentru acoperirea unor obiecte de cult în religia creştină 118^{v}

promitie s. f. = pronie, providenţă VI^{r}, 95^{r}

pronie s. f. = providenţă, ajutor, sprijin VI^{r}, 26^{v}, 29^{v}, 51^{v}, 52^{v}, 64^{r}, 91^{v}, 95^{r}, 103^{r}

pronoitis s. m. = îngrijitor II^{r}

puitoriu s. m. = lucrător, alcătuitor 98^{v}

putere s. f. = forţă, virtute, tărie 18^{v}

putregiune s. f. = putreziciune 23^{r}, 25^{v}, 49^{r}

raft s. n. = harnaşament de paradă pentru cai 8^{v}, 14^{r}, 18^{v}, 20^{r-v}, 22^{v}, 32^{r}, 53^{r}, 84^{v}, 125^{r}

rasă s. f. = haină de postav purtată de călugări 145^{r}

răpitură s. f. = răpire, jaf 157^{v}

razdrăşi v. **răzdruşi**

răpşti vb. = a murmura, a cârti 29^{v}, 118^{r}

răpştire s. f. = cârtire 54^{v}

răpştitor adj. = cârtitor 116^{v}

răzdruşi vb. = a fi permis, a îngădui 154^{v}

rândurea s. f. = rândunea 120^{v}, 122^{v}

ritor s. m. = orator 9^{r}, 74^{r}, 98^{v}, 107^{v}, 116^{v}, 120^{v}, 129^{v}, 167^{r}

ritorie s. f. = oratorie 145^{v}

rod s. n. = neam, rudenie 8^{r}, 13^{r}, 60^{r}

rodie s. f. = fruct mediteranean, cu fructe galbene 33^{r}

rost s. n. = gură III^{v}, 60^{v}, 100^{v}, 129^{v}

rudă s. f. = neam, seminție 19^{v}

rumpe vb. = a rupe 11^{r}, 26^{v}, 102^{v}

ruși vb. = a se înroși I^{v}, 9^{r}

sad s. n. = livadă; vie plantată de curând; răsad 109^{v}

sai vb. prez. = a sări II^{r}

samarinean s. m. = persoană aparținând populației din provincia palestiniană Samaria III^{v}, 176^{v}, 177^{v}

săbor s. n. = sobor, adunare, consiliu V^{v}, 75^{v}, 98^{v}, 130^{v}, 170^{v}

săvai conj. = deși, măcar că III^{v}

săvârșit s. n. = sfârșit II^{v}

sârmă s. f. = fir de metal prețios 16^{r}, 19^{v}, 54^{v}, 85^{r}

scârnă s. f. = murdărie 11^{v}, 105^{v}, 110^{r-v}, 124^{v}, 157^{v}, 159^{v}, 166^{r-v}

scârnav adj. = murdar, josnic 166^{v}

schiptru s. n. = sceptru II^{r}

sclevesit adj. = dichisit 145^{r}

scriptoare s. f. = taină 141^{r}

serafim s. m. = înger de rang superior situat ierarhic între arhangheli și heruvimi 90^{r}, 114^{v}

sfadă s. f. = ceartă 153^{v}

silnic adj. = forțat, cu forța 13^{r}, 124^{r}

silnici vb. = a sili, a forța 26^{r}

sinagog s. n. = sinagogă, templu mozaic 28^{v}

singhel s. m. = grad în ierarhia bisericească inferior protosinghelului 166^{r}

slavoslovie s. f. = doxologie, cântare de laudă lui Dumnezeu 21^{r}, 112^{v}, 122^{r}, 155^{r}, 176^{r}

smearin adj. = smerit 151^{r}, 164^{v}, 171^{v}, 175^{r-v}

smindeală s. f. = sminteală, greșeală 9^{r}, 28^{v}, 55^{v}, 63^{v}, 66^{v}, 72^{v}, 114^{v}

sminti vb. = a nimici, a păgubi 78^{v}, 117^{v}, 124^{r}, 132^{r}, 133^{r}, 149^{v}, 151^{r}

sodomlean, sodomitean s. m. = sodomit, persoană care practică sodomia 28^{r}, 30^{v}, 33^{v}, 70^{r}, 74^{v}, 116^{v}

sodomlenie s. f. = sodomie, relație sexuală anormală 74^{v}, 113^{r}, 155^{v}, 157^{r}

sor s. f. = soră 150^{v}

sorț s. f. = soartă 34^{r}

soție s. f. = tovarăș 17^{r}, 39^{r}, 43^{r}, 85^{v}, 86^{r}, 92^{v}, 102^{v}, 112^{r}, 122^{v}, 123^{r}, 164^{v}, 166^{r}, 169^{r}, 172^{v}

spăsi vb. = a se mântui 16^{v}

spodobi vb. = a învrednici, a considera demn V^{r}

stavrofilac s. m. = păzitor de cruce 165^{v}

stăpânie s. f. = stăpânire, proprietate 56^{v}

stâlpare s. f. = mlădiță, ramură verde 9^{v}, 61^{v}

stârv s. m. = cadavru, hoit 62^{v}

stepenă s. f. = treaptă, rang bisericesc 171^{v}, 172^{v}

stidi vb. = a se rușina, a se sfii 103^{v}, 134^{r}

stolnic s. m. = dregător care purta grija mesei domnești IV^{v}

struncinare s. f. = zdruncinare 177^{v}

sudui vb. = a înjura, a spune ocări 34^{v}, 35^{r}

șezum vb. perf. simplu = a ședea 166^{r}

talant s. m. = greutate ponderală 72^{r}; monedă de aur sau argint, folosită în Grecia antică 131^{v}, 159^{v}

tarsean s. m. = locuitor al cetății Tars 102^{r}

tartar s. n. = iad, infern 28^{v}, 90^{r}

tâmpănă s. f. = tâmpenă, instrument muzical, darabană, tobă 90^{v}, 125^{r}, 137^{r}

tâmpla vb. = a se întâmpla 56^{v}, 89^{r}, 93^{r}, 95^{r}, 102^{r}, 118^{r}

tâmplare s. f. = întâmplare 95^{r}

târpi vb. = a răbda, a îndura 28^{v}, 65^{v}, 173^{v}

temeaie s. f. = temelie 22^{v}

temeiu s. n. = temelie, fundament 165^{r}

teslar s. m. = dulgher 142^{v}

ticăire s. f. = zvâcnire, palpitație 92^{r}

timpina vb. = a întâmpina 48^{r}

timpinare vb. inf. = a întâmpina 49^{v}, 60^{v}

tină s. f. = noroi 76^{r}, 105^{v}

tinde vb. = a întinde 37^{r}, 44^{v}, 48^{r}, 49^{v}, 52^{v}, 53^{r}, 57^{v}, 78^{v}, 94^{r}, 96^{v}, 121^{v}, 148^{v}

tipos s. n. = chip, tip 33^{v}

treabăș s. f. = treabă II^{r}

trepepnic v. **trepetnic**

trepetnic s. n. = carte populară care cuprinde preziceri făcute pe baza interpretării unor mișcări musculare involuntare 132^{r}

trezvi vb. = a se trezi, a se dezmetici 91^{r}, 104^{r}, 117^{r}, 150^{r}, 152^{v}

trezvie s. f. = trezire, starea de a fi treaz 104^{r}, 150^{r}, 153^{v}

troaditean s. m. = locuitor al Troadei 46^{r}

țef s. n. = punct de plecare al unei acțiuni, scop, țel V^{r}

uniciune s. f. = unire 45^{v}

varvar v. **barbar**

vavilonean v. **babilonean**

văierat s. n. = vaiet 120^{v}

văsnesi vb. = a se înălța, a se mândri, a se lăuda II^{v}

văzglașenie s. f. = strigăt; ecfonis, partea finală a unor rugăciuni care se rostește cu glas înalt, ca o exclamație 159^{r}

vârhovnic s. m. = căpetenie 66^{r}, 129^{r}, 154^{v}, 175^{r}

vdenie v. **bdenie**

veatrilă s. f. = vetrilă, pânză de corabie 97^{v}, 102^{v}

vechi vb. = a se învechi 18^{r}

ver ce pron. nehot. = orice 123^{r}

vergur, ă adj. = feciorelnic, pur 70^{r}, 81^{v}, 99^{r}

veri conj. = ori 16^{v}, 137^{r}, 139^{v}, 140^{r}, 170^{r}, 175^{r-v}

vicleni vb. = a înșela 93^{r}, 105^{v}

videnie s. f. = nălucă, fantomă 168^{v}

vineaze (să ~) vb. conj. = a vâna 48^r

vinui vb. = a învinui 96^v

vizir s. m. = înalt dregător în țările musulmane, cu rang de prim-ministru 23^v

vu, vuo adj. nehot. = vreo 97^r

volnicie s. f. = nesupunere II^r, 12^v, 13^r, 93^r 101^{r-v}, 103^v, 132^v, 146^v, 178^r

voroavă s. f. = vorbă 38^r

vulvoare s. f. = vâlvoare, vâlvătaie 18^v

zalud adj. = smintit, năucit 144^r

zapis s. n. = document, act, dovadă 26^v, 48^v

zavistie s. f. = invidie, gelozie, ură V^v, 31^r, 32^v, 37^v, 38^{r-v}, 39^{r-v}, 40^r, 41^r, 42^v, 49^r, 67^r, 69^v, 73^v, 77^r, 86^v, 112^r, 113^r, 135^r, 140^v, 153^v, 177^r

zavistnic adj. = invidios 38^{r-v}, 86^r, 116^v

zavistui vb, = a invidia, a urî 21^v, 38^v, 39^{r-v}, 41^v, 94^v, 163^r, 170^v, 172^r

zăpodie s. f. = vale largă adăpostită de înălțimi; platou 139^v

zbor s. n. = sobor, adunare 9^r, 11^r; bâlci, iarmaroc 16^v

zbori vb. = a sta la sfat 62^v

zemnic s. n. = pivniță, beci 173^v

zgău s. n. = pântece 17^r; gaură 97^r

zid s. n. = monument 153^v

ziș vb. perf. s. = a zice 166^r

zlătar s. m. = meșter țigan care se ocupă cu prelucrarea aurului 19^v

zugrăvitură s. f. = pictură 19^v

zvori v. **zbori**

Indice de nume*

Aaron: fratele lui Moise și primul preot al lui Israel 111^r, 177^r

Abdias: unul dintre cei 12 mici profeți (secolul al V-lea î.C.), cartea lui fiind cea mai scurtă din *Biblie*, cu doar 21 de versete 9^r

Abel: al doilea fiu al lui Adam și al Evei, ucis de fratele său, Cain 39^r, 72^r, 96^r, 105^r, 162^v

Abesalom: al treilea fiu al lui David, ucigaș al fratelui său vitreg 4^v, 5^r

Abimeleh: rege filistin 7^r

Abiron: împreună cu Datan și Corei, conjurat împotriva lui Moise și Aaron 28^v, 171^v

Acor: ținut în apropierea Ierihonului, locul pedepsei lui Acan 34^v

Adam: primul om creat de Dumnezeu pentru a ocârmui lumea 24^v, 36^v, 72^v, 75^v, 83^r, 86^r, 93^v, 95^v, 101^r, 140^v, 153^v, 162^v, 176^v, 177^{r-v}

Agapitos: diacon din timpul împăratului Iustinian, autor al lucrării *Opusculum*, Veneția, 1509 II^r

Acan: pedepsit de către Iosua Navi la luarea Ierihonului 34^v

Ahab: rege al Israelului, cu reședința la Samaria 22^r, 35^v, 94^v, 106^{r-v}

Ahav v. **Ahab**

Ahitofel: sfetnicul lui David 5^r

Ahor v. **Acor**

Ai: cetate în apropierea Ierihonului, distrusă de Iosua Navi (în *Septuaginta*: Gai) 34^v

Alexandru: împărat bizantin, fiul lui Vasile Macedoneanul, frate cu Leon al VI-lea (912–913) 174^r

Amalec: rege peste triburile nomade din sudul Israelului, întruchipând vrăjmașul tradițional al evreilor 39^v, 111^r

Amalic v. **Amalec**

* Nu am inclus în **Indice** nume cum sunt Dumnezeu, Duhul Sfânt, Isus Hristos, ca și sintagme prin care este denumită persoana Mântuitorului, precum: Domnul Domnilor, Fiul lui David, Fiul lui Dumnezeu, Fiul omului, Împăratul Împăraților, sau a Fecioarei Maria, ca: Născătoare de Dumnezeu, Preacista, Prea Curata Fecioară.

Ana: mama lui Samuel, considerată de mulți autori ca o sfântă a *Vechiului Testament* 109^{v}, 110^{r}

Anania: soțul Safirei, unul din cei 70 de apostoli, botezat de Pavel 31^{r}, 94^{v}

Anastasie monah v. Anastasie Sinaitul

Anastasie Sinaitul: sfânt (secolul al VII-lea d.C.), monah pe muntele Sinai, preot și egumen al uneia dintre mănăstirile sinaite, apoi patriarh al Antohiei; adversar al monofiziților VI^{r-v}, 122^{r}, 156^{r}, 176^{r}

Antiohia: una dintre cetățile strălucitoare ale Răsăritului, legată de apostolatul lui Pavel 22^{r}, 74^{v}

Antonie cel Mare: sfânt, părinte al bisericii (251–356), unul dintre fondatorii vieții monastice în Orient 143^{r}

Arcadie: fiul lui Teodosie I, împărat al Orientului (395–408 d.C.), a cărui soție l-a persecutat pe Ioan Hrisostom, care era patriarhul Constantinopolului 93^{r}

Arie: episcop eretic (256–336 d.C.), fondatorul arianismului, nerecunoscând decât parțial natura divină a lui Isus Hristor, infirmând dogma trinității 130^{v}

Atanasie cel Mare: sfânt, părinte al bisericii, patriarh al Alexandriei, principalul adversar al arianismului (295–373 d.C.) 131^{r}, 154^{v}

Atena: capitala Greciei 169^{r-v}

Atina v. **Atena**

Avacum: unul dintre proorocii mici ai *Vechiului Testament,* prorocind distrugerea Ierusalimului (secolul al VI-lea î.C.) 152^{r}

Avdiu v. **Abdias**

Avel v. **Abel**

Avesalom v. **Abesalom**

Avgust v. **Octavianus Augustus**

Avimeleh v. **Abimeleh**

Aviron v. **Abiron**

Avraam: patriarh evreu, beneficiarul unui legământ cu Dumnezeu, devenind strămoșul poporului evreu 1^{r}, 7^{r-v}, 8^{r}, 16^{v}, 17^{r-v}, 18^{v}, 19^{r-v}, 28^{v}, 33^{v}, 34^{r}, 40^{r}, 47^{v}, 48^{r-v}, 49^{v}, 55^{r}, 57^{r}, 71^{r}, 78^{r}, 83^{v}, 84^{r}, 87^{v}, 95^{r}, 100^{r}, 114^{v}, 116^{r}, 117^{v}, 166^{v}

Babilon: capitala Mesopotamiei, pe râul Eufrat, veche încă din secolul al XXIII-lea î.C. 103^{v}

Băsărăbesti v. **Basarabi**

Basarabi: numele vechii dinastii de domni ai Țării Românești, întemeiată de Basarab I I^{v}

Basilide: eretic, unul dintre cei mai cunoscuți gnostici din Alexandria (secolul al II-lea d.C.), teoriile lui fiind combătute de sfântul Irineu și Hippolite 130^{v}

Benedict: sfânt, părinte al monahismului apusean, patriarh al Occidentului (480–547) 173^{r}

Betseba: soția lui Urie, apoi a lui David 6^{r}, 98^{r}

Batuil: fiul lui Nahor și al Milcăi, tatăl Rebecăi 7^{v}

Biblia de la București (1688): prima traducere integrală a *Bibliei* în limba română realizată prin grija domnitorilor Constantin Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu III^{v}

Brâncoveanu, Constantin: domn al Țării Românești (1688–1714) I^{r-v}, II^{r}, IV^{v}

Cain: fiul lui Adam, frate cu Abel 21^{r}, 31^{r}, 38^{v}, 39^{r}, 56^{v}, 72^{r}, 74^{v}, 96^{r}, 105^{r}, 167^{v}

Cantacuzino, Constantin: stolnic (1650–1716), diplomat, istoric și geograf, mare om de cultură din Țara Românească IV^{v}

Cantacuzino, Șerban: domn al Țării Românești (1678–1688), inițiatorul *Bibliei de la București* III^{v}

Cartea cântărilor: carte a *Vechiului Testament* 156^{r}

Chedrinos v. **Kedrinos**

Chis: tatăl lui Saul 42^{r}

Constantin cel Mare: împărat roman (306–337), apărător al creștinismului, punând capăt persecuțiilor creștinilor prin Edictul de la Milan și convocând Conciliul de la Niceea din anul 325 93^{r}

Constantin: sfânt, episcop din Scoția, contemporan cu Benedict (secolul al VI-lea d.C.) 173^{r}

Core v. **Corei**

Corei: instigatorul și șeful conjurației împotriva lui Moise 28^{v}

Corneliu Sutașul: centurion roman din timpul lui Traian, convertit la creștinism și botezat de Petru apostol 88^{r}, 111^{v}

Cornilie v. **Corneliu Sutașul**

Constantin, Basarab v. **Brâncoveanu Constantin**

Damaschin monah v. **Ioan Damaschin**

Daniil: profet al *Vechiului Testament,* rob în Babilon, vestit pentru înțelepciunea lui VI^{r}, 28^{v}, 66^{v}, 67^{r}, 90^{r}, 100^{v}, 103^{v}, 105^{v}, 110^{r}, 111^{v}, 114^{v}, 125^{r}, 140^{r}

Datan: frate cu Abiron și conjurat cu acesta împotriva lui Moise 28^{v}, 171^{v}

David: suveran al regatului Israel (1004–965 î.C.), una din cele mai mari figuri ale *Vechiului Testament,* învingătorul lui Goliad, fiind ales rege, ca succesor al lui Saul, de către tribul Iuda VI^{r}, 1^{r}, 4^{v}, 5^{r}, 6^{r}, 12^{v}, 13^{v}, 14^{r}, 19^{v}, 25^{r}, 28^{v}, 30^{r}, 34^{r}, 36^{v}, 37^{r}, 39^{v}, 40^{r-v}, 41^{r}, 42^{r-v}, 43^{r-v}, 55^{v}, 66^{v}, 69^{v}, 70^{r}, 71^{r-v}, 81^{r}, 89^{r-v}, 98^{r-v}, 99^{r-v}, 100^{r-v} 102^{v}, 105^{r-v}, 106^{r-v}, 109^{v}, 111^{v}, 125^{r}, 127^{r-v}, 130^{r-v}, 131^{r}, 144^{r}, 151^{v}, 152^{v}, 156^{r}, 163^{v}, 177^{r}

Dimitrie: mucenic, mare martir din Salonic, pătimind în timpul împăratului Dioclețian 147^{r}

Dionisie: ieromonah din schitul Lavra VI^v, 168^r, 170^r
Dionisie: părinte al bisericii, episcop al Alexandriei (secolul al III-lea d.C.), combătând numeroasele erezii 131^r
Dionisie din Siracuza: om politic grec, denumit și Tiranul (409–354 î.C.), expulzat din Siracuza, revine la putere în anul 355 î.C., dar este asasinat II^v
Dionisie Siracuseanul v. Dionisie din Siracuza
Dositei Notara: patriarhul Ierusalimului (1669–1707), apărător însuflețit al ortodoxiei în fața atacurilor catolice și protestante, venind adesea la Iași și București; prin daniile primite din Țările Române a refăcut Biserica Nașterii Domnului din Betleem III^v

Efes: capitala Asiei proconsulare 3^r
Efrem Sirul: sfânt (306–373 d.C.), autor al unor *Mărturisiri*, propovăduind în biserica Siriei și ducând o viață de ascetic VI^r, 131^r, 138^r
Efrem v. Efrem Sirul
Efrim Sirul v. Efrem Sirul
Eftimie: sfânt (secolul al IV-lea), părinte al bisericii, episcop al Sardelor în timpul împăratului Constantin, combătându-i pe eretici la Sinodul al II-lea de la Niceea 143^r, 166^v
Eftropie v. Eutropius
Eghipet v. Egipt
Egipt: țară în nord-estul Africii 39^r
Eli: mare preot evreu (secolul al XI-lea î.C.), murind de durere că filistinii au cucerit corabia pe care trebuia să o apere 2^v, 152^r
Elisei: proroc, ucenic al lui Ilie, luptând împotriva idolatriei pe care evreii o adoptaseră de la popoarele vecine 36^r, 71^r, 94^v
Eliseu v. Elisei
Emesa: oraș din Siria, leagăn al împăraților romani din familiile siriene, renumit prin Templul Soarelui, căzut mai târziu în mâinile arabilor 166^r
Enat: localitate în Orient 167^r
Enoh: tatăl lui Matusalem și al șaptelea patriarh, considerat a fi părăsit pământul fără moarte 162^v
Eutropius: ministru în timpul împăratului Arcadie 92^v, 93^r
Evodie: apostol, episcop în Antohia, urmându-i lui Petru 131^r
Ezechiel: unul dintre profeții mari ai *Vechiului Testament*, deportat în Babilon, prezicând cucerirea Ierusalimului de către Nabucodonosor și apoi renașterea Ierusalimului 71

Faraon: nume purtat de regii Egiptului; în text, probabil Ramses al II-lea, în timpul căruia se crede că a avut loc exodul 28^r, 71^r, 72^v, 110^v
Fecioara Maria: mama lui Isus Hristos, fiica Anei și a lui Ioachim 98^v, 146^r, 153^v, 177^v
Festus Porcius: guvernator al Iudeei, trimis de Nero în Palestina în anul 60 d.C. și implicat în diferendul dintre evrei și grecii sirieni din Cesareea 44^r
Filip: sfânt, unul dintre cei șapte diaconi aleși pentru îngrijirea săracilor în Ierusalim, propovăduind în Samaria, unde l-a convertit și botezat pe Simon Magul 80^r
Fistus v. Festus Porcius

Gaie Octavie v. Octavianus Augustus
Gavriil: arhanghel, vestindu-i Fecioarei Maria nașterea lui Hristos 153^v
Ghea v. Ai
Gheena: nume dat infernului în *Noul Testament* 31^v
Gheorghe: unul dintre marii martiri ai lui Hristos, fost soldat în armata lui Diocletian și decapitat în Palestina; patron al oștirii (secolele III–IV d.C.) 147^r
Gherari: localitate situată pe frontiera de sud-vest a Palestinei, în țara filistinilor 7^r
Goliad: uriaș din neamul filistinilor, omorât de David cu o piatră lansată din praștie 39^v, 42^r, 43^r, 81^r
Goliat v. Goliad
Gomor v. Gomora
Gomora: oraș din Palestina, distrus de foc în același timp cu Sodoma 28^r, 32^v, 33^v
Greceanu, Radu: cronicar, traducător, autor de versuri (1655–1725), traducătorul *Mărgăritarelor* și al *Pravoslavnicei mărturisiri* (1688–1711) I^{r-v}, IV^r
Greceanu, Șerban: cărturar, traducător și versificator (?–1710); participă la revizuirea *Vechiului Testament* rămas de la Nicolae Milescu, în vederea tipăririi; traducător, împreună cu Radu Greceanu, al *Mărgăritarelor* lui Ioan Gură de Aur IV^r
Grigorie cel Mare: sfânt, părinte al bisericii, papă la Roma (590–604 d.C.) 131^r, 143^v, 144^v

Haran: localitate în Mesopotamia, locul de naștere al lui Iacov 87^v
Hierokles: filosof grec din școala neoplatoniciană, persecutat la Constantinopol (secolul al V-lea d.C.) II^r
Hippolit: sfânt (170–235 d.C.), preot și teolog, unul dintre primii comentatori creștini ai *Bibliei* 131^r
Hur: împreună cu Aaron l-a ajutat pe Moise să-l înfrângă pe Amalec 111^r
Husi v. Hușai Archianul
Hușai Archianul: prieten cu David și sfătuitor al lui Abesalom 5^r

Iacob: patriarh evreu, fiul lui Isac și al Rebecăi, frate cu Isav, părintele celor 12 triburi ale

lui Israel 28^{v}, 39^{r}, 71^{v}, 75^{v}, 87^{v}, 95^{r}, 159^{r}, 166^{v}
Iacob: unul din cei 12 apostoli, frate cu Ioan Evanghelistul, socotit unul dintre „stâlpii Bisericii" din Ierusalim alături de Petru și Ioan, devenind primul episcop al Ierusalimului 109^{v}, 129^{r}, 150^{v}, 151^{r}
Iacov v. Iacob
Iaila: localitate în Orient 167^{r}
Ieftaie: judecător israelit, din tribul Manase, sacrificându-și fiica, pentru a respecta jurământul făcut 75^{r}, 166^{v}
Ierehon v. Ierihon
Ieremia: unul din cei patru mari profeți ai *Vechiului Testament* 80^{v}, 108^{v}, 110^{r-v}, 111^{v}, 118^{v}
Ierihon: oraș în șesul Iordanului, centrul religios al iudeilor 34^{v}, 176^{v}, 177^{r}
Ierochin v. Hierokles
Ierusalim: cetate; orașul sfânt al evreilor după zidirea templului lui Solomon; orașul sfânt al patimilor și învierii lui Isus Hristos 33^{r}, 39^{v}, 59^{r}, 71^{r}, 75^{r}, 80^{r}, 108^{v}, 111^{v}, 115^{v}, 122^{r}, 142^{r}, 154^{v}, 176^{v}, 177^{r}, 178^{v}
Iese v. Iesei
Iesei: tatăl lui David 42^{r}, 99^{v}, 100^{r}
Iezavel v. Isabela
Iezechia: al treilea rege din neamul lui Iuda, fiul și succesorul lui Ahaz (715–687 î.C.) 66^{v}, 110^{v}, 111^{v}
Iezechia v. Ezechiel
Ignatie: sfânt, unul din părinții apostolici în timpul împăratului Traian, devenind episcop în Antiohia 131^{r}
Ili v. Eli
Ilie: proroc persecutat de Isabela, soția împăratului Ahav (secolul al IX-lea î.C.) 8^{v}, 22^{r}, 35^{v}, 36^{r}, 50^{v}, 51^{r-v}, 71^{r-v}, 94^{r-v}, 101^{r}, 106^{v}, 107^{r}
Ilisei v. Elisei
Ioan Băsărabă Voevod v. Brâncoveanu, Constantin
Ioan Bogoslov v. Ioan Botezătorul
Ioan Botezătorul: profet al venirii lui Hristos, numit și Înaintemergător 59^{v}, 60^{r-v}, 61^{r-v}, 71^{v}, 72^{r}, 73^{v}, 78^{v}, 94^{r}, 127^{r}, 128^{r}, 134^{v}, 154^{v}
Ioan Damaschin: sfânt (sfârșitul secolului al VII-lea – 749 d.C.), părinte al bisericii, călugăr, orator, exeget, filosof și teolog VI^{v}, 145^{v}
Ioan Evanghelist: unul din cei 12 apostoli, frate cu Iacob, autorul *Apocalipsei* III^{v}, 109^{v}, 128^{r}, 129^{r}, 134^{v}
Ioan Hrisotom: părinte al bisericii, numit și *Ioan Gură de Aur*, patriarh al Constantinopolului (398–407); considerat cel mai mare predicator din vremea de aur a creștinătății I^{r}, II^{v}, III^{v}, 1^{r}, 5^{v}, 6^{r}, 8^{v}, 12^{v}, 15^{v}, 20^{v}, 23^{r}, 25^{r}, 27^{v}, 33^{r}, 38^{r}, 40^{r}, 42^{r}, 44^{r}, 58^{r}, 63^{r}, 68^{r}, 73^{r}, 75^{v}, 77^{r}, 82^{r}, 85^{v}, 88^{r}, 89^{v}, 91^{v}, 92^{v}, 93^{r}, 95^{r}, 98^{r}, 100^{v}, 104^{v}, 108^{r}, 112^{v}, 117^{r}, 119^{r}, 126^{v}, 143^{v}, 175^{r-v}, 176^{r}
Ioan prediteciu v. Ioan Botezătorul

Ioil: unul din cei 12 mici profeți ai *Vechiului Testament* 59^{v}
Iona: unul din cei 12 mici profeți ai *Vechiului Testament* (secolul al VIII-lea î.C.) VI^{r}, 30^{r}, 34^{r}, 100^{v}, 101^{v}, 102^{v}, 106^{v}, 107^{r}, 110^{r-v}, 111^{v}, 143^{r}
Ionatan: fiul lui Saul 43^{v}, 75^{r}
Iope: oraș maritim în Palestina; astăzi Iaffa 34^{r}, 50^{v}, 88^{r}, 102^{r}
Ioppa (i, ia) v. Iope
Iordan: fluviu în Palestina 33^{r}, 36^{r}, 60^{v}, 61^{r}, 71^{r}, 98^{v}
Iosif: fiul patriarhului Iacob, îndrăgit în mod deosebit de tatăl său, părăsit de frații săi, ajunge în Egipt, unde este numit oficialul faraonului și, apoi, primind pe frații săi în timpul foametei 39^{r}
Iosif: sfânt, soțul Fecioarei Maria și fiul lui Iacob 142^{v}
Iosif: preot 167^{r}
Iosua Navi: proroc, urmașul lui Moise la conducerea poporului Israel, cuceritorul Ierihonului 34^{r-v}, 75^{r}
Iotor: preot al Madianului, tatăl Seforei și socrul lui Moise 41^{v}
Iov: proroc al *Vechiului Testament*, cartea sa fiind una din cele mai frumoase poeme ale literaturii ebraice 1^{v}, 14^{r}, 15^{r}, 16^{v}, 24^{v}, 36^{v}, 52^{r}, 75^{v}, 84^{r}, 95^{r}, 110^{v}, 111^{v}, 117^{r-v}, 125^{r}
Ipolit v. Hipolit
Irod Agrippa: rege iudeu (37–44 d.C.), persecutând biserica din Ierusalim 72^{r}, 73^{v}
Isaac: patriarh evreu, fiul lui Avraam și al Sarei, salvat în mod miraculos de la moarte; soțul Rebecăi 7^{r}, 8^{r}, 17^{r}, 40^{r}, 71^{v}, 84^{r}, 87^{v}
Isabela: regină, soția lui Ahab, prigonitoarea lui Ilie 106^{r}
Isaia: primul dintre cei patru mari profeți ai lui Israel (secolul al VIII-lea î.C.) 9^{r}, 28^{v}, 32^{r}, 74^{v}, 76^{r}, 80^{r}, 127^{r}, 130^{r}, 140^{r}, 152^{v}, 175^{v}
Isav: fiul lui Isac și al Rebecăi și fratele lui Iacob 39^{r}, 87^{v}
Israel: triburile urmașe ale celor 12 fii ai lui Iacob, stabilite în vechiul ținut al Canaanului, din care descinde poporul evreu 34^{v}
Israil v. Israel
Isus Navin v. Iosua Navi
Iuda Macabeu: ucenic al lui Hristos, trădătorul acestuia 58^{r}, 62^{v}, 72^{v}, 80^{r}, 117^{v}, 129^{r-v}, 152^{r}, 157^{r}, 158^{v}, 159^{v}, 160^{r}, 168^{r}, 170^{v}, 171^{v}
Iulian Paravat: împărat roman (361–363 d.C.), cunoscut și sub numele de Apostatul, prin persecutarea creștinilor II^{v}, 130^{v}
Iustinian: împărat al Orientului (527–565 d.C.), apărător al creștinismului II^{r}

Kedrinos, Gheorghe: cronicar bizantin din secolul al XI-lea, autorul unei *Istorii* până în anul 1057 II^{v}

Laban: fiul lui Nahor și fratele Rebecăi, tatăl Liei și al Rahilei 7^{v}

Laodiceea: oraş din Asia, una din cele şapte biserici cărora apostolul Ioan le scrie câte o epistolă 176r

Laodichia v. **Laodiceea**

Lavan v. **Laban**

Lavra: mănăstire de la muntele Athos, construită în anul 963 VIv

Lazăr: numele unui sărac dintr-o pildă evanghelică 18v, 21r, 28v, 30v, 78r, 83r, 91v, 117v, 118v, 119r

Leon I: papă al Romei (440–461 d.C.), părinte al bisericii, apărător al ortodoxiei, luptând împotriva iconoclaştilor 174r, 175r

Leon al VI-lea: împărat al Orientului, fiul lui Vasile Macedoneanul (886–912), cunoscut prin scrierea *Basilicelor* IIIr

Lia: soţia lui Iacob, fiica mai mare a lui Laban 166v

Litazomenon: mănăstire în Orient 165v

Lot: patriarh, nepotul lui Avraam, avertizat de îngeri despre distrugerea Sodomei 33v, 75v

Luca: evanghelist, autorul *Evangheliei* şi a *Faptelor Apostolilor*, discipol şi însoţitor al apostolului Pavel 66r, 67v

Lucaris, Chiril: teolog grec (1572–1638), patriarh al Alexandriei şi apoi al Constantinopolului, cunoscut prin confesiunea sa din anul 1628, aceea a teocraţiei IIIv

Macedonia: regiune istorică din Peninsula Balcanică 46v, 66r

Machedonia v. **Macedonia**

Mamona: denumire biblică a diavolului, care personifică bogăţia şi lăcomia de bani 69v

Mamvri: loc aproape de Hebron, în care Dumnezeu i s-a arătat lui Avraam sub chipul Sfintei Treimi 16v, 48r

Mani: eretic din secolul al III-lea, fondatorul maniheismului, potrivit căruia lumea este guvernată de două principii, al binelui şi al răului 130v

Manind v. **Mani**

Marea Roşie: mare în sudul Israelului, legată strâns de istoria evreilor 28r, 71r, 72v, 110v, 177r

Maria v. **Fecioara Maria**

Mariam: sora lui Moise 41v

Marchion: eretic, filosof şi teolog gnostic (85–160 d.C.), autorul dogmei marcionite, care susţinea că lumea este opera unui demiurg 130v

Matei: evanghelist, unul din cei 12 apostoli, autorul primei *Evanghelii* 161r

Maxim: sfânt, zis şi Confesorul, combătând monoteismul (580–662), VIv, 171v

Mărturia pravoslavnică: lucrare scrisă de Petru Movilă în limba latină, tradusă apoi în greaca populară de către Meletie Sirigul, prima ediţie având prefaţa lui Nectarie, patriarhul Ierusalimului şi apărând la 1667 în Olanda; tradusă de Radu Greceanu în limba română, a fost tipărită de episcopul Mitrofan în anul 1691 la Buzău IIIv

Meletie Sirigul: profesor la Constantinopol, apoi patriarh al Alexandriei (1620–1638), înlăturat din scaun de 5 ori de către turci şi sugrumat din ordinul sultanului; a vizitat ţările române între 1611–1616, unde a scris, în limba latină, un tratat despre doctrina şi organizarea Bisericii Ortodoxe; traducătorul, în limba greacă, al *Mărturiei Pravoslavnice* scrise de Petru Movilă IIIv

Melha v. **Milca**

Menandru: poet comic grec, filosof (342–292 î.C.), discipol al lui Teofrast şi Epicur 3r

Mesopotamia Siriei: regiune situată în Asia, vechi leagăn de civilizaţie, provincie romană în timpul lui Traian, a fost definitiv cucerită de arabi între 637–641 d.C. 7v

Milca: soţia lui Nahor şi bunica Rebecăi 7v

Mitrofan: episcop de Huşi (1682–1686), apoi de Buzău (1691–1702), îngrijitorul *Mărgăritarelor*, întemeietor al tipografiei de la Buzău 178v

Moise: profet şi judecător al lui Israel, frate cu Aaron, eliberatorul poporului evreu din robia egipteană şi mijlocitor între Dumnezeu şi evrei, primind *Decalogul* pe muntele Sinai VIr, 34r, 41v, 60r, 66r-v, 71r, 72v, 98v, 100v, 101r, 108v, 110v, 111r-v, 118v, 145v, 150r, 151r-v, 177r-v

Moisi v. **Moise**

Morea: denumire a Peloponesului, anexată Imperiului Bizantin între 1205–1430 şi apoi cucerită de turci 174r

Mundan: denumire a vieţii desfrânate, în opoziţie cu viaţa creştină 130r-v

Muiarea lui Urie v. **Betseba**

Nabot: vecin cu Ahab în Samaria 22r, 106r-v

Nabucodonosor: fondatorul regatului caldeo-babilonean (605–562 î.C.) 111v

Nahor: frate cu Avraam, rămas în Mesopotamia; bunicul Rebecăi 7v

Natan: proroc contemporan cu David 37r, 105v, 106r

Navohodonosor v. **Nabucodonosor**

Navote v. **Nabot**

Navute v. **Nabot**

Nectarie: patriarhul Ierusalimului (1661–1669); în anul 1663 a vizitat Moldova, primind numeroase daruri din partea lui Eustratie Vodă Dabija pentru refacerea numeroaselor biserici din Ţara Sfântă IIIv

Neron: împărat roman (54–68 d.C.), persecutor al creştinilor 130v

Nestorie: patriarh al Constantinopolului (428–43 d.C.), schis-

matic, creatorul nestorialismului 130^{v}

Ninevi (a) v. **Ninive**

Ninive: cetate situată pe malul stâng al Tigrului, capitala regatului asirian în diferite epoci 34^{r}, 101^{v}, 103^{r}, 106^{v}, 107^{r}, 111^{v}

Noe: erou ales de Dumnezeu spre a supraviețui potopului universal 28^{r-v}, 32^{v}, 33^{r}, 71^{r}, 96^{r}, 111^{v}, 114^{v}, 167^{v}

Octavianus Augustus: primul împărat roman (63–14 d.C.), fiul adoptiv al lui Caesar, declarat împărat în anul 27 î.C. II^{v}

Olimb v. **Olimp**

Olimp: masiv muntos al Greciei, vechii greci crezând că zeii își au lăcașul aici 173^{r}

Or v. **Hur**

Palestina: leagăn al iudaismului și creștinismului, vechi ținut locuit de mai multe popare antice, printre care filistini și evrei 33^{r}, 105^{r}

Palistina v. **Palestina**

Pavel: sfânt, apostol (secolul I d.C.), cu numele de Saul, devenind cetățean roman și fariseu, dar convertindu-se la creștinism ca urmare a unei viziuni a lui Hristos înviat 1^{v}, 3^{r-v}, 6^{r}, 12^{r}, 18^{r}, 23^{v}, 31^{v}, 33^{v}, 36^{r-v}, 38^{r}, 44^{r}, 46^{v}, 47^{r}, 59^{v}, 60^{v}, 61^{r}, 65^{v}, 66^{r}, 68^{r}, 71^{r-v}, 72^{v}, 78^{r-v}, 79^{r}, 80^{r}, 81^{r}, 82^{r}, 94^{r}, 98^{v}, 100^{r}, 102^{r}, 104^{v}, 107^{v}, 110^{r}, 111^{v}, 112^{v}, 114^{v}, 118^{r}, 127^{r}, 128^{r-v}, 129^{v}, 132^{v}, 158^{r}, 162^{v}, 165^{v}, 166^{v}, 170^{v}, 178^{r-v}

Pavel: preot 165^{v}

Persia: imperiu antic, întinzându-se din India până în Palestina 22^{v}, 46^{r}

Petru: unul din cei 12 apostoli, frate cu Andrei; cel mai apropiat discipol al lui Hristos, împreună cu Iacob și Ioan 8^{v}, 31^{r}, 37^{r}, 43^{v}, 50^{v}, 51^{r}, 66^{r}, 71^{r}, 79^{r}, 88^{v}, 94^{r}, 101^{v}, 102^{r}, 111^{r-v}, 114^{v}, 128^{v}, 130^{r-v}, 143^{r}, 173^{v}, 175^{r}

Pitagora: filosof grec din secolul al VI-lea î.C., fondator al unor asociații filosofice, politice și religioase II^{r}

Platon: filosof grec, discipol al lui Socrate, cunoscut prin înființarea școlii academice de la Atena (428–347 î.C.) II^{v}

Procopia: călugăriță 166^{r}

Radu logofăt v. **Greceanu Radu**

Rahila: soră cu Lia, fiica mai mare a lui Laban și soția lui Iacov 166^{v}

Râm v. **Roma**

Rebeca: soția lui Isaac și fiica lui Betuel, mama lui Isav și Iacob 7^{v}, 8^{r}

Reveca v. **Rebeca**

Roma: capitala Imperiului Roman II^{v}, 46^{r-v}, 93^{r}

Rusalii: sărbătoare; pogorârea Duhului Sfânt asupra apostolilor sub formă de limbi de foc 60^{r}

Safira: soția apostolului Anania 31^{r}, 94^{v}

Samoil: profet și ultimul judecător al lui Israel, luptător împotriva filistinilor (secolul al XI-lea î.C.) 41^{v}, 66^{v}, 109^{v}, 111^{v}, 177^{r}

Sara: soția lui Avraam 7^{r}, 8^{r}, 17^{r-v}, 19^{r}, 48^{r-v}

Satana: denumirea diavolului 21^{v}, 72^{v}, 132^{r}, 135^{r}, 140^{v}

Saul: primul rege al evreilor (secolul al XI-lea î.C.) 39^{v}, 40^{r-v}, 41^{r}, 42^{r-v}, 43^{r-v}, 69^{v}, 70^{r}, 75^{r-v}, 111^{v}

Sava: sfânt, trăitor în pustiu, unul din cei mai importanți patriarhi ai ordinului monahal din Palestina, părinte al bisericii (secolul al V-lea d.C.) 143^{r}

Savaot: supranumele lui Iehova (Dumnezeu) în *Sfânta Scriptură* 34^{v}, 109^{v}

Semeon Bogoslov v. **Simeon Evanghelist**

Simeon Bogoslav v. **Simeon Evanghelist**

Simeon Evanghelist: sfânt (secolul I d.C.), luând în brațe pe Hristos în momentul prezentării în Templu și recunoscându-l ca Mesia VI^{r-v}, 142^{v}, 150^{r}, 175^{v}

Simon Fermecătorul v. **Simon Magul**

Simon Magul: magician originar din Samaria (secolul I d.C.), vrând să cumpere de la apostolul Petru puterea de a conferi daruri sfântului Duh 129^{r}

Simon Petru v. **Petru**

Sinahirim v. **Sanherib**

Sanherib: împărat asirian, dușmanul lui Iezechia împărat 111^{v}

Sinai: munte la nord de Marea Roșie VI^{r}, 166^{v}

Sion: vechiul nume al Ierusalimului, locul de construcție al vechii cetăți și al Templului 127^{r}

Sodom: oraș din Palestina, distrus de Dumnezeu cu pucioasă și foc, din cauza desfrâului 28^{r}, 32^{v}, 33^{r}, 75^{v}

Sofronie: sfânt, patriarh al Alexandriei (570–638), apoi al Ierusalimului (634–638), adversar al monoteiștilor 165^{v}, 167^{r}

Solomon: fiul lui David, suveran al regatului Israel (965–928 î.C.), sub domnia căruia s-a construit Templul și Palatul regal din Ierusalim IV^{r}, 3^{r}, 22^{r}, 34^{r}, 48^{v}, 130^{r}

Șerban logofăt v. **Greceanu, Șerban**

Șerban Voevod v. **Cantacuzino, Șerban**

Ștefan: sfânt, unul din cei 7 diaconi din Ierusalim însărcinați de apostoli cu îngrijirea săracilor, primul martir al creștinismului 159^{r}, 162^{v}

Ștefan cel Nou: patriarh al Constantinopolului (715–765), apărător al creștinismului, martir, fiind omorât de Constantin al V-lea 143^{r}

Tabita: femeie din Iope înviată de Petru apostol 8^{r}, 50^{v}, 56^{r}, 76^{v}, 111^{v}

Tars: localitate în Siria, unde au propovăduit apostolii lui Hristos 34^{r}, 102^{r}, 106^{v}

Tarseani v. **Tars**

Tarsen v. **Tars**

Tarsis v. **Tars**

Tavita v. **Tabita**

Teodosie: Mitropolit al Ţării Româneşti (1668–1672 şi 1679–1708) I^{r}

Teofan: sfânt şi cronicar bizantin, denumit şi Mărturisitorul (758–818); adversar al iconoclaştilor; exilat de Leon al V-lea VI^{r}, 153^{r}

Timotei: sfânt, discipol al apostolului Pavel 118^{r}

Tit: apostol, ucenic şi însoţitor al apostolului Pavel, menţionat în *Epistola către corinteni* 46^{v}

Troada v. **Troia**

Troia: cetate în vechea Asie Mică, celebră prin asediul (imortalizat în *Iliada*), la care a fost supusă, timp de 10 ani, din partea grecilor conduşi de Agamemnon 46^{v}

Ţarigrad: denumirea folosită în folclor, în literatură şi în documentele slave, din cele mai vechi timpuri până în secolul al XVII-lea, pentru a desemna Constantinopolul 93^{r}, 173^{r}, 176^{r}

Ualie v. **Valesius**

Urie: comandantul oştilor lui David, soţul Betsebei 6^{r}, 70^{r}, 98^{r}

Valesius: eretic din secolul al III-lea, care propovăduia perpetuarea speciei prin mutilare 130^{v}

Vasile cel Mare: sfânt, fondatorul vieţii monahale, unul din iluştrii părinţi ai bisericii ortodoxe (secolul al IV-lea d.C.) 69^{r}, 131^{r}, 143^{v}, 144^{r}, 170^{v}, 171^{v}, 172^{r-v}, 176^{v}

Vasile Macedoneanul: împărat bizantin, fondator al dinastiei macedonene (812–886) III^{r}

Vasilid v. **Basilide**

Vasilie cel Mare v. **Vasile cel Mare**

Vasile împărat v. **Vasile Macedoneanul**

Vavilon v. **Babilon**

Venedict v. **Benedict**

Zacheu: vameş bogat, căpetenia celor ce ridicau impozitele în Ierihon, convertit de Hristos 21^{r}, 165^{v}, 166^{v}

Zaharia: proroc al *Vechiului Testament*, tatăl lui Ioan Botezătorul 102^{v}

Zlataust v. **Ioan Hrisostom**

Zlatoust v. **Ioan Hrisostom**

Zonara, Ioan: cronicar bizantin (secolele XI–XII), demnitar la curtea lui Alexis Comnenul, devenit eclesiarh; cunoscut prin *Scurtă istorie universală* II^{v}

LIBRA® Bucureşti

Str. Avram Iancu nr. 6,
sectorul 2, 731041
Tel.: 01/315.05.34; Fax: 313.40.97

e-mail: office-libra@itcnet.ro
www.mihaieminescu.ro
www.apler.ro

Consilier editorial: ION TOMESCU

А҆ЧЕЛꙋИ ꙟТРꙋ СФИНЦИ ПЪРИНТЕЛЕ НОСТРꙋ А҆ ЛꙋИ І҆ѠА́НЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ а҆фі́нлор крещере, Кꙋвѫ́нтъ ꙟтѫю. Бл҃ве́ще Пъри́нте.

Рогꙋ-вѫ ши вѫ пофтеск ѡ҆ драгі́й мі́ей фраци, мѫ́ рогъ сѫ ... дїе ши невоинцъ сѫ фъчеци ла копиій вѡщри ши ла слꙋгиле во|стре. Сѫ черкаци пꙋрꙋрѣ мѫнтꙋирѣ сꙋфлетꙋлꙋи лор, ши сѫ вѫ адꙋчеци аминте де фериченꙋл Іѡ́въ, кареле фъчѣ жѫртве ꙟтоате зилеле пентрꙋ фиій лꙋи. Къчи сѫ темѣ сѫ нꙋ грешѣскъ кꙋ гѫндꙋл лор кътръ Дꙋмнезеꙋ. Оу҆рмѣзъ лꙋи Авраам кареле аꙋ порꙋнчит сѫ пъзѣскъ стрънепоцій лꙋи лѣџиле лꙋи Дꙋмнезеꙋ. А҆шиждерѣ ши пророкꙋл ши ꙟпъратꙋл Двд, кѫнд врѣ сѫ моаръ ꙟлок де алтъ чѣ фі́юлꙋи лꙋи мощенире маре, лаꙋ кемат ши ꙗꙋ порꙋнчит зикѫндꙋи. О фі́юл мі́еꙋ девей врѣ сѫ трѣещи дꙋпъ лѣџиле лꙋи Дмнезеꙋ, нꙋ ка вени ничи ѡ҆ сърꙋтате ничи ѡ҆ датъ, че тоате лꙋкрꙋриле ꙟцꙋкорвени токма, прекꙋм вей ти, ши вей добѫнди мꙋлтъ ꙟпъръціе. Даръ девей кѫдѣ дентрꙋ ачела ажꙋторю нимикъ нꙋ цьва фолоси ꙟпъръціа ши пꙋтерѣ чѣ мꙋлтъ ачаста, пентрꙋ къчи кѫнд нꙋ есте ла тот ѡ҆мꙋл дирептате ши кредницъ бꙋнъ, пїедꙋ ши авериле ачѣлѣ кареле аре кꙋ невое ши кꙋ мꙋлтъ рꙋшине. Даръ кѫнд аре чинева дирептате ши кредницъ бꙋнъ ши ачѣлѣ каре нꙋле аре ледобѫндѣще. Де ꙟкаде сѫ сокотѣскъ пъринцій ши татъл ши мꙋма нꙋ кꙋм сѫ факъ пре копиій лор бꙋгани ши кꙋ авꙋціе де галбени, чи кꙋм сѫ поатъ сѫ и факъ май авꙋци ла смерение ши ла ꙟвъцътꙋръ ши ла бꙋнътате ши ла ꙟцелепчюне май мꙋлтъ декѫт тоате, нꙋле требꙋѣскъ мꙋлте, ка сѫ нꙋ фіе даць ла пофте ши ла лꙋкрꙋрила чѣле але тинерецій, чи сѫ фіе плекаци сѫ фіе ꙟвъцаци сѫ фіе ꙟцелепци. Кадесъ кои

А

пъринцилѡр съчерчетаци, адекъ съведеци єшириле лорь ши ꙟтърнриле лорь, ши оу
блетеле лорь пре амъръчитꙋл ши кꙋ грижъ маре, съведеци оублетеле лор ꙟпреꙋ
нъри лорь кꙋчине съ ꙟпреꙋнъ, Пентрꙋкъчи кѫндꙋ леленевица ачѣлъ їоате, нꙋ
ꙟвеци ничи оу ѡбертъчꙋне дела дминезъꙋ. Пентрꙋ кѫчи кѫнд нꙋавем грижъ
челора лалц ѡамени ши невоинца, аре дмнезъꙋ съке педепсѣскъ, Пентрꙋкъ
чи зиче Павел. Къ нименѣ сънꙋ чѣрче нꙋмай де динсꙋл, че ши пентрꙋ фрате
ле лꙋи крещинꙋл, Кꙋ кѫть май мꙋлтꙋ нꙋлека педеѱи пренои, де нꙋвом
авѣ грижа фїилор ноѱри. Че тѫх ѡме фачи че поци съ агониседи фїилꙋи
тъꙋ, аꙋ калъ бꙋн, аꙋ касъ бꙋнъ, аꙋ царинъ, демꙋлтꙋ прецъ, ши віе, аꙋ а
бꙋціе мꙋлтъ, ши лꙋкрꙋри мꙋлте, даръ кꙋм съфакъ бꙋнъ тоате бꙋнъ, ши
сꙋфлетꙋ бꙋнь, ши кꙋрат, ши ꙟвъцътꙋръ бꙋнъ, ши ꙟцелепціе, нꙋ опꙋи
ничи декꙋм ꙟгѫндꙋл тъꙋ, Мъкаръ делеши аре, деворфи ши мꙋлте, ши
чинстите, кѫндь нꙋ їаете бꙋн ши педеѱитъ ачела кареле аре, съле кивернисѣ
аскъ, тоате съпіердꙋ ши състрикъ ꙟпреꙋнъ кꙋ ель. Даръ девафи сꙋфлетꙋл
лꙋи вреднікꙋ, ши бꙋнь, мъкаръ де нꙋ ши аре лакаса лꙋи нимикъ, вапꙋтѣ
съ агонисѣскъ тоате, фоарте пре лесне. Аша ж дерѣ ши чеи май мꙋлци пъ
ринци ка ачеста ръꙋ пътимескꙋ, къчи нꙋвор събатъ пре фіїи лорь, ничи съи
чѣрте, ничи съи дожънѣскъ кꙋ кꙋвѫнтꙋл, ничи съи мѫхнѣскъ нимикъ,
кареи тръеѕкꙋ простъ ши ръꙋ, ши фъръ делѣџе. Демꙋлте ѡри ам възꙋть
єꙋ пре оуній карій лаꙋ лꙋат ши лажꙋдекатъ, карій саꙋ принсꙋ ла нискари
рꙋшини ши грешале, ши аꙋ тъеать капетеле лорь, нефіиндь педеѱици де
пъринцїи лорь. Пентрꙋ къчи кѫндь тꙋ чела че єщи тата нꙋ чѣрци копилꙋл
тъꙋ, нꙋл ꙟцелепцещи, нꙋл ꙟвеци, єль ꙟпреꙋнѫндь пре сине кꙋ ѡамени
ръи ши пѫнгъриции, ши фъкѫндꙋсе пърташ ръꙋтъцїи ши виклениеи ѡамени
лор челор ръи, ꙟл адꙋк лачѣле де ѡбще лѣџи, адекъ ле лажꙋдекатъ, шил мꙋн
ческꙋ, шил педеѱескꙋ, възѫндꙋл тоц, ши ꙟнаинтѣ тꙋтꙋрѡ ши ꙟпреꙋнъ
кꙋ примежд їа ши пагꙋба каре пътимѣще ꙟсъ фаче ши май маре рꙋшине шипъ
ринтелꙋи ши фіилꙋи, Ши тоци аратъ пре татъл кꙋдеџетꙋл, дꙋпъ че
моаре копилꙋл моарте ръ, а патеа ате рꙋшини, ши зи ачесть татъ не чѣр
тѫндь пре фіюл лꙋ, а пътими ачѣ каре а пътими ши тоци ꙟхꙋлескꙋ, ши де
рꙋшинѣ лꙋи пърителе ачела нꙋмай поате съмѣргъ ничи лалтꙋ ргꙋ, ничи алть
оундева, пентрꙋ къчи кꙋ каре ѡки поате съвазъ пречѣ кареꙋ ꙟтимпинъ?
Дꙋпъ ачѣ де атѫта примеждїе ши рꙋшине а копилꙋлꙋи лꙋи? че ръ ѡате
маре поате съ фіе декѫт ачаста небꙋніе а пърителꙋи ачелꙋ? Нꙋте
рꙋшинезн ничи те рꙋшинещи съ нꙋ неми? кѫнд чѣртъ пре фіюл тъꙋ жꙋдекъ
торюл ши съл факъ май ꙟцелепть, ши съ аибъ ꙟдерептаре жꙋдекъцїи
копилꙋл тъ ши нꙋ а та, кареле шаде атѫта време кꙋтине? Нꙋ цїе рꙋши
не кареци вине съ те аскꙋнзи ꙟлъꙋнтрꙋ ꙟпъмѫнть, ꙟдръзнещи ничи декꙋм
съте май нꙋмещи, пъринте, кареле ай вѫздꙋт пре фіюл тъꙋ, ши наи фъкꙋть
лꙋи чѣ че требꙋѣ съл ꙟвеци, ши съл чѣрци, ши съл бъци, чи лаи лъсатꙋ
ши саꙋ стрикат де тот де ръꙋ тате. Тꙋ де веи ведѣ пре алтꙋ чинева ѡм
прот

прїстꙋ каре бате пре копилꙋл тѣꙋ ꙟцꙋпаре рѣꙋ шѝ те мѫхнещи, шѝ те скжрбещи шѝ сай ꙟфаца лꙋй ачелꙋѫ чел бате ка ѡфїаръ сѫлбатекѫ шѝ май рѣꙋ, Шѝ пре дїаволꙋл карелел везй ꙟтоате зилее кареле бате пре фїюл тѣꙋ шил адꙋче ла драчи, тꙋ дорми, шѝ нꙋцпаре ррѣꙋ, ничи те мѫхнещи, ничи вей сѫлрѫпещи дела хїарачѫ ррѫ дїаволꙋл, Шѝ каре ювире де оамени вей афла лжнгѫ дмнзеꙋ; кѫчи кꙋм нꙋѥсте фѫрѫ де кале шѝ ррѣꙋ. Ѩрѫ кжнд сѫпедепсѣще фїюл тѣꙋ дела дїаволꙋл шил апꙋкѫ невоѫ, сѣ алерци ла тоци сфинцїи сѣ избѫвѣскѫ пре фїюл тѣꙋ де кинꙋл дїаволꙋлꙋи. Шѝ кжнд сѣ афлѫ ꙟтрꙋ пѫкат, шѝ рѫꙋтате, каре пѫкат ѥсте май рѣꙋ декжт фїеши тече фѣлюде кинꙋ дїаволескꙋ, каре везй кѫл бжнтꙋѫще ꙟтоате зилеле, нꙋ пꙋи ꙟминтѣ та; Макарѫ бине десѫ шѝ бжнтꙋѫще фїюл тѣꙋ де дїаволꙋл сѫл апꙋче сѫл арꙋнче жосꙋ нꙋѫсте нимика ничидекꙋмь, пентрꙋ кѫчи нꙋпоате демонꙋл карелел апꙋкѫ сѫлбаце шил ла ѩдꙋ ничидекꙋм. Май мꙋлт динтрачаста поате сѫсѣ спѫсѣскѫ шѝ сѫ сѫ ꙟкꙋнꙋнѣзе чинева, кжнд поартѫ патима ачаста кꙋ ꙟгѫдꙋинцѫ шѝ кꙋ мꙋлцимитѫ. Дарѫ ачѣла кареле сѫ афлѫ ꙟлѫꙋнтрꙋ ꙟтрꙋпѫкатꙋ нꙋ ѥсте кꙋ пꙋтинцѣ сѣ сѫ избѫвѣскѫ ничи одатѫ, че нсѫкꙋвине кꙋ тотꙋл шѝ ачи сѫфїе окѫржтѫ шѝ некинстит, шѝ дека вамѣрце шѝ аколѡ ла вїаца чѣ чева сѣ фїе сѣ сѫ мꙋнчаскѫ ꙟвѣчи. Шѝ че рѫспꙋнсь вей да лꙋи дмнезѣꙋ, тꙋ каре те леневещи ачерта пре фїюл тѣꙋ; Нꙋ фостꙋ копилꙋл лѫкꙋиторю ꙟпреꙋнѫ кꙋ тине, ба сѫ зикѫ дмнзѣꙋ кѫтрѫ тине чел че ѥщи татѫ, Нꙋтѣм фѫкꙋтѫ ꙟвѫцѫторю шѝ стѫпжн, шѝ пꙋртѫторю де грижѫ асꙋпра копилꙋлꙋи тѣꙋ; Нꙋцѣм датꙋ тоатѫ волничїѫ ꙟмжниле тале; Нꙋ цам порꙋнчитѫ сѫль ꙟвецй шѝ ꙟкѫ сѫл префачи кжндь ѥсте копилꙋл тинерель; Дечи че ѥртѫчюне вей сѣ аиби девеналѫса пре копилꙋл тѣꙋ сѫ крѣскѫ шѝ сѣрѫмже де ꙟтжюне ꙟвѣцат шѝ че вей сѣ зичи; кѫ ѥсте копилꙋл тѣꙋ гросѫ ла минте, шѝ нꙋ прїимѣщеь кꙋвжнтꙋл; Че цисаꙋ кѫзꙋтѫ дентжю кжнд ѥра копилꙋл тѣꙋ микь сѫл ꙟвецй шѝ сѫл обичюещи ла ачѣлѣ каре сѣкꙋвинꙋ. Шѝ сѫ черци мишкѫриле сꙋфлетꙋлꙋи лꙋи сѫ те аибѫ де фрикѫ де микꙋ, кжнд ѥсте пре лене лꙋкрарѣ. Атꙋнче сѫ каде ка оун плꙋгарю бꙋнꙋ сѫ тай мѫрѫчиний, адекѫ ѡбичѣеле лꙋи челе ррѣле; Дечи каре рѫспꙋнсꙋ шѝ че кꙋвинте авем сѣ зичем лꙋи дꙋмнезѣꙋ. Кжнд копїий ноѩри не хꙋлескꙋ; Дмнзѣꙋ нꙋ сѫ млѫтнвѣще ничи превїаца лорꙋ, Пентрꙋ кѫ кареле хꙋлѣще пре пѫринтеле лꙋи, аꙋ пре майка лꙋи, зиче лѣцѣ сѣсѫ оумоарѫ, шѝ дмнзѣꙋ сѫ сѣ батжокꙋрѣскѫ де копїий ноѩри. Шѝ немикѫ сѫ нꙋне пае рѣꙋ. Ѥꙋ зиче дмзѣꙋ нꙋ анѱескꙋ ничи сѣ оучигꙋ пре фїю тѣꙋ кжндь те хꙋлѣще, шѝ тꙋ мѫкарѫ ничи кꙋ кꙋвжнтꙋл нꙋвей сѫ скжрбещи пре фїюл тѣꙋ, кареле хꙋлѣще лецилѣ мѣле, шѝ ле калкѫ; Шѝ кꙋм нѫдѫждꙋещи сѫ афли кресѡ ѥртѫчюне дела мине; Деч сѫ нꙋне леним сѫ черѣтѫ пре фїїи ноѩри сѣ факѫ порꙋнчиле лꙋи дмнзѣꙋ кꙋноскжнд бине, кѫчи кжнд сжнт кꙋ дꙋмнезѣꙋ бине, шинтрꙋ вїаца лорꙋ ачаста сѫворфаче бꙋни шѝ чинстици, пентрꙋ кѫ ачела кареле ѥсте бꙋнꙋ шѝ темѫторю де дмнзѣꙋ, тоци ꙟ-

 чин

чинстѣскꙋ ши непъцѣскъ, ꙟчекип чел рѫꙋ ши виклѣнꙋ тоци ꙟл оурѫскꙋ ши
фꙋгъ де дѫнсꙋ де арфи ши фоарте богатꙋ. Ачѣѫ кáріи съ ленескꙋ съ чѣр
те пре фіій лоръ, де кѫнд сѫнт мичи, ши съи прокопсѣскъ, мъкаръ съ фіе ши
бꙋни ла алте фачери але лорꙋ, нꙋмай пентрꙋ ачаста вор съ съ мꙋнчаскъ фоар
те, де ла дмнѕъꙋ. Ши девеци връ съ афлаци ачаста бине, ши съ
кꙋноащеци лꙋаци аминте бине съ причепеци. Ѥра оаре кареле пресот,
ꙟвремѣ че вѣке ла жидови, май наинте де авени Хс. ши ѥра ачела преꙋт
съм бꙋнꙋ ши сокотитꙋ ши искꙋсит ши темъторю де дмнѕъꙋ, нꙋмеле лꙋи
ѥра Илй. Ачеста авѣ дой фіи че ѥра фъръдемите, ши въѕѫндꙋи къ фъчѣ
рѣле, ши нꙋ черта, ши нꙋ цинѣ ничи оопріѫ, ꙟсъ дей ши цинѣ ши оопріѫ, даръ
нꙋ офъчѣ ачаста кꙋ мꙋтъ ꙟвъцътꙋръ ши ꙟденаре че нꙋма кꙋ кꙋвинте ꙟи ꙟвъ
ца, ши лезичѣ ши нꙋи бътѣ съи скоацъ дин рѫꙋтатѣ ачѣѫ каре фъчѣ,
Ши тот дѣꙋна лезичѣ кꙋвинте ка ачѣсте, Нꙋ фиій міей, Нꙋ фичици
аша, Нꙋ ѥсте аꙋѕ бꙋн каре аꙋѕ пентрꙋ вой. Мъкаръ деши аѕꙋрѣ ачѣ
сте кꙋвинте съціе пре копіий ꙟтр бине де афи фост кꙋминте бꙋни. Аши
деръ деврѣме че пресотꙋл ачела нꙋ арътат ши нꙋ фъкꙋт тот ачѣѫ ка
ре съкаде съфакъ съи чѣрте бине, фъкꙋ пре дꙋмнѕъ връжмаш таре ши ла
дѫнсꙋл ши ла фіи лꙋи. Ши фіиндꙋи милъ ши неꙟдꙋрѫндꙋсъ ачерта пре
фіій лꙋи, аꙋ пїердꙋт ши мѫнтꙋирѣ лꙋи ши афіилор лꙋи. Пентрꙋ къ фіи
кѫнд копиій ачѣѫ рѫꙋл ши оумблѫнд афаръ дей порꙋнчиле лꙋи дмнѕъꙋ.
Лꙋи дмнѕъꙋ нсаꙋ сꙋпъратꙋ ши аꙋ тримис пре чей стрїини де фѣлю ши нꙋ
оморѫт. Ши аꙋѕинд пъринтеле лор оучидерѣ копіилор лꙋи аꙋ къѕꙋ ши е
де аколо де оуде шъдѣ ꙟнапой пре спате де ꙟтрнсꙋаръ аꙋ ши аꙋмꙋрит, Ши а
ша пентрꙋ къ нечертѫнд пре фіій лꙋи саꙋ апꙋсит ши де ачаста віацъ ши де
чѣ чева съ фіе ши тата ши фіии. Мъкаръ къ алтчева нꙋ афлат дꙋм
неѕъꙋ съл дефаиме нꙋмай грешала каре нꙋ чертат пре фіии лꙋи кáріи ѥра не
ꙟцелеци. Ши мъкаръ пре ѥл де ѥра пꙋцинꙋ пъкателе лꙋи, лаꙋ стрикатꙋ
дмнѕъꙋ ꙟнтрачѣста кипꙋ кꙋ тоатъ каса лꙋи, Даръ пре ачѣѫ кáріи грешѣ
скꙋ май рѫꙋ лъсайва дмнѕѣꙋ фъръ чертаре? Петрꙋ къчи деши пре оиꙋ
Кареле ѥра бътрѫнꙋ, Каре ѥра чинститъ, Каре ѥра ѫꙋдекъторю ши ꙟ
въцъторю ла немꙋль жидовилор, к, де ани, нелꙋꙟнд нимика лаѫꙋдекъци
ле лꙋи, Ши фіиндъ аша дестойникъ ꙟтрꙋ тоате, Ничи оуна де ачѣсте
нꙋꙋпꙋтꙋт съл избъвѣскъ съ нꙋ съ стриче ши съ съ мꙋнчѣскъ кꙋ тоатъ
каса лꙋи, не педепсиндꙋ пре фіи лꙋи фоарте пре кꙋм съкаде, каре педепсъ ши
мꙋнкъ ва съне апꙋче пре ной? каре липсим дин бꙋнътатѣ ачелꙋѫ фоарте,
Ши нꙋ нꙋмай кънꙋ невоим ни декꙋм ла фіии ноштри, ничи ꙟи педепсим ла бре
о бꙋнътате, Чи сѫнтем май рѫй де кѫт фіешите каре вар вар къ връ ѥй,
Пентрꙋ къчь, ꙟче кип фіешите каре пентрꙋ але лꙋи пъкате ши грешале нꙋ
поате съ зикъ кꙋвѫнтꙋ ши съ фꙋгъ де ръспꙋнсꙋ, съ грѣѣскъ ѥртъчюне,
ꙟтрачѣста кип ничи пъринціи пентрꙋ грешалеле фіилор лоръ нꙋ аꙋ ръспꙋн
де съ нꙋи мꙋнчѣскъ де нꙋи воръ педепси. Пентрꙋ ачаста де вор петрече
фіии

фиій кꙋ ѡ҆бичеюри бꙋне кꙋ д҄невое сꙑвор ꙟтоарче ла рѣꙋ, кѫндꙋ сꙑвор фа
че де бѫрста лецїи. Пентрꙋ кѫчи сꙋфлетꙋл фиілор ѥ҆сте капѫнѕа чѣ кꙋ
ратѫ ши д҄лбѫ, каре ѻ҆ри ꙟче фѣлю сѫ ва кѫпси ꙟтѫю, ачѣѧ ва пѫзи ши
ла сѫвѫршит. Мѫкаръ де ва врѣ чинева сѫсъ вѫпсѣскѫ ꙟтралтѫ фацѫ,
пꙋрꙋрѣ сѫ д҄ратѫ ꙟвѫпсѣла чѣ де ꙟтѫю. Д҄ша ши копиій чеи мичи кѫндь
сꙋ ѡ҆бичюескь ла бине кꙋ д҄невое сѫ ꙟторкꙋ ла рѣꙋ. Пентрꙋ д҄часта зиче ши
д҄постꙋл Павел ла чинчи капете чѣ кѫтрѫ коринѳѣ ꙟтѫѧ ѥ҆пистолїе, лꙋ
ꙟдь пилда де ла поетекꙋл менандрꙋ. Стрикѫ мингциле бꙋне ворбеле рѣле,
ѧ҆декѫ чѣле рѣле ворбе стрикѫ мингциле чѣле бꙋне д҄ле тинерилор. Ши сѫ нꙋ
не минꙋнѫм кꙋм сѫ фак ꙋ҆нїи фꙋри, д҄ꙋ кꙋрвари, д҄ꙋ лепѫдѫтори де кредин
ца крещинѣскѫ, пентрꙋ кѫчи не д҄ꙋзинд фиій ꙟвѫцѫтꙋра де мичи пентрꙋ
ка нечертѫндꙋи пѫринцїи кꙋ чертаре ши кꙋ ꙟвѫцѫтꙋра дмнꙋлꙋи, сѫ де прин
дь де мичи ла рѣꙋ, ши кѫндꙋ д҄флѫ пꙋциннѣ причинѫ ꙟдатѫ ꙟторкꙋ калѣ
чѣ дирѣптѫ. Пентрꙋ д҄часта поржнчѣще ши д҄постол Павел ла шасе ка
пете, ла чѣ кѫтрѫ ѥ҆фесь ѥ҆пистолїе, ши зиче, Фїилор д҄скꙋлтаць пѫрин
цилор воштри ꙟдмнꙋл, пентрꙋ кѫ д҄чѣста ѥ҆сте дирѣптꙋл. Чинстѣще пре
татъл тѫꙋ ши пре маика та карѣ ѥ҆сте поржнкѫ де ꙟтѫю ꙟтрꙋ фѫгѫдꙋи
цѫ, пентрꙋ ка сѫ фїе цїе бине, ши вей фи ꙟделꙋнга де д҄ни престе пѫмѫн
тꙋ. Ѧ҆рѫ ши ꙟцелептꙋл соломон ла зѣче капете д҄лепилделор, д҄ша
зиче, Фїюл чертат ꙟцелепт ва фи, ши ѧ҆рѫ кареле прѣцꙋеще тоѧгꙋлꙋи
ꙋ҆рѫще пре фїюл лꙋи, ѧ҆рѫ чел чел юбѣще кꙋ невоинцѫ ꙟвацѫ. Д҄де
кѫ карѣ ꙟи ѥ҆ мила де тоѧгꙋл лꙋи д҄чела ꙋ҆рѫщѣ пре фїюл лꙋи, ѧ҆рѫ кареле юбѣ
ще пре фїюл лꙋи кꙋ тоатѫ грижа чартѫ пре ѥ҆ль. Пентрꙋ кѫчи де д҄рфи
фост ла ѻ҆менїи, деи фїре рѫꙋтатѣ, кара сѫ нꙋ поатѫ чей рѫи сѫ фа
кѫ ꙟтралт кипь, фѫрѫ кѫт сѫ фїе рѫи, ши чеи бꙋни сѫ фїе бꙋни. Кꙋ
кꙋвїинцѫ д҄рфи д҄вꙋт фїеште каре кꙋвѫнт сѫ рѫспꙋнзѫ лꙋи дмнезѫꙋ.
Д҄рѫ де врѣме чи дентрꙋ бꙋнѫ воѧ лꙋи фїеште кареле сѫ фаче д҄ꙋ бꙋн д҄ꙋ
рѫꙋ, чѣ рѫспꙋнсꙋ каре сѫ д҄ибѫ сокотинцѫ бꙋнѫ д҄ре сѫ зикѫ, пѫринтеле д҄че
ла д҄ꙋ маика карїи ласѫ пре копиїи лор чеи фоарте юбици, сѫсѫ факѫ рѫи
ши не норочици? Нꙋ лѫсаци копиілор воштри д҄вꙋцїе трекѫтоаре, де вец врѣ
сѫ ле лѫсаци бꙋнѫтате. Пентрꙋ кѫ мꙋлтѫ ши маре некꙋнощинцѫ ѥ҆сте, кѫ
кѫндь трѫици вои пѫринцїи сѫ нꙋ фачеци стѫпѫни пре фиїи воштри ла д҄верi
ле воастре, ши кѫндь мꙋрици сѫ ле даци д҄тѫта слобозенїе ꙟтрꙋвоѧ тине
рѣцїи лор, сѫ факѫ воиле лор кꙋ д҄верiле воастре. Кѫ де ѻ҆аць фаче д҄часта кѫ
дь трѫиць, пꙋтѣць сѫ ведѣць фиїи воштри кѫндꙋ фак рѫꙋтѫци ши кїелтꙋе
скꙋ чѣле чи д҄вѣци фѫрѫ де фолос сѫ и чертаци ши сѫ и ѻ҆прици. Д҄рѫ дака
мꙋрици шїи лѫсаци тинери ши непедепсици ши кꙋ тинерѣцеле ꙟпреꙋнѫ ши
кꙋ стрѫчина кара рѫмѫне де вои ле лѫсаци ши д҄вѣре, ка сѫ поатѫ ши сѫ д҄фле
сѫ факѫ воиле лор чѣле рѣле, шїи сꙋрпаци пре тикѫлошїи ꙟзечи де мїи десꙋ
пѫри. Дечи сѫ нꙋ гѫндим кꙋм сѫ лѫсѫм пре копиїи ноштри богаци, чи кꙋ
сѫ и лѫсѫм педепсици ши фолосици. Пентрꙋ кѫ де вор д҄вѣ нѫдѣждѣлор ла д҄вꙋ

ціе наꙋгрижъ съфакъ алтъ бꙋнътате чева, какꙋм кꙋ авꙋціе съакопе
ре фіптеле лоръ челе реле. Даръ дака вор ведѣ кънаꙋ дела пърінцій лор
авꙋціе чи нꙋмаи педепсире ши ꙟцеапчюне, съвор невои кꙋ фирѣ лоръ чѣ бꙋнъ
ши педепситі ши кꙋ фіеште че феліꙋ де ѿкърмꙋире съ афле мѫнгъѣре съ
мѫнгѫе сърꙋчиѧ лоръ. Дирептъ ачѣѧ съ нꙋ похтим а не апꙋка де алтꙋ
лꙋкрꙋ пънъ вом ꙟдирепта сꙋфлетꙋл фіилор ноштри, Де вом черта ши
мꙋи префиій ноштри, ши алціи пре ай лоръ ши фіеште каре оунꙋл дꙋпре алтꙋл
пре ай съи фій, ши аша дин образ ꙟ образꙋ ши дин нѣм ꙟ нѣм, тоци
съвор афла пънъ ла венирѣ лꙋи Хс, ꙟпреꙋнъ оуніи дентраліи педепсици
ши бꙋни ши вор лꙋа ши пърінцій ши фіій плата лор дела дмнꙋл нострꙋ Іс
Хс. Де вей креште пре фіюл тъꙋ бине ши вей фаче педепсит ши те
мъторію де дмнезъꙋ, ши чела каре пре ал лꙋй, ва вени ка оунъ ланцꙋ каль а
часта, ши чертаре де ла оунꙋл ла алтꙋл ꙟтрꙋтот нѣмꙋл тъꙋ. Ши
вей авѣ тꙋ маи мꙋлтъ платъ каре тей фъкꙋт касоръдъчинъ атꙋтꙋ
рорь де бꙋнътате. Пентрꙋ къчи пърінцій ачѣѧ карей съ леневескꙋ де чер
тарѣ копіилор лор ши нꙋ чертъ кꙋ фіеште че феліꙋ де чертаре съ фіе дефолос
ши бꙋни, сѫнтъ оучигаши фіилорь лорь. Ши сѫнтъ ꙟкъ ши маи рън оу
чигашь декѫть тълхаріи, каріи ачѣѧ оучи трꙋпꙋри, ши ачештѣ оучи сꙋфле
тꙋл фіилор лор. Ши прекѫт есте маи маре сꙋфлетꙋ декѫт трꙋпꙋ атъта а
чеши оучидерѣ сꙋфлетꙋлꙋи маи маре декѫт а трꙋпꙋлꙋи. Де ꙟчеки ай ведѣ оун ка
че алергъ ла рѫпъ съ сꙋпе ꙟ пъ фрѫꙋл ꙟ гꙋръ шил ꙟторчи ши ловешти та
ре, шил адꙋчи ла дрꙋмꙋл чел дирептꙋ, ши ачѣѧ чертаре карей фачи, ма
каръ бине дел ши кинꙋеши шил баци, че кинꙋл ши бътаиа ачѣѧ есте пентрꙋ
бꙋнътатѣ калꙋлꙋи, пентрꙋ ка съ нꙋ съ сꙋрпе ши съ піе. Аша фъ ши ла
копиій тъй, кѫндꙋй везй къ грешъскꙋ, ши оумблъ фъръ де исправъ, ши есь
дин лѣциле лꙋи дмнезъꙋ. Лѣгъ пре копилꙋл тъꙋ, адекъ, чиартъл кѫндꙋ
грешаще, пънъ вей фаче пре дмнезъꙋ съ съ ꙟблѫнзѣскъ ла джнсꙋл ши ла
тине, Нꙋл лъса дезлегать съ факъ воіле лꙋй, Пентрꙋ ка съ нꙋ съ лѣцема
мꙋлтꙋ ла оурѫціа лꙋи дмнезъꙋ. Пентрꙋ къчи де вей лега тꙋ, адекъ ꙟл
вей опри кꙋ мꙋлтъ мъніе ши оурѫціе, дмнезеꙋ нꙋ ва лега. Иаръ де нꙋл вей ле
га тꙋ, л аштѣптъ недезлегателе ачѣле легътꙋри, ши пре ел ши пре тине.
Адекъ вѣчника мꙋнкъ. Ши де вей зиче къ аꙋ фъкꙋт мꙋлтъ време легат,
че нꙋ ѫте дестꙋ де аꙋ фъкꙋт мꙋлтъ време, нꙋмаи вѣ съ вѣ де саꙋ ꙟдиреп
тат сꙋфлетꙋл лꙋи. Ачаста даръ аратъ де саꙋ оумилить, ши аꙋ лꙋать
смереніе, де саꙋ пременит ден минтѣ лꙋи чѣ рѣ ꙟтрꙋ карѣ съ афла, ши а
шѧ ва фи де пльнъ. Къчи де нꙋ ва фи ачаста неміка нꙋ есте фоло
времіи чей мꙋлте, Пентрꙋ къчи нꙋ черкъм де саꙋ легат рана де мꙋлте о
ри, чи де аꙋ фолосит чева легътꙋра. Дечи де есте ши аꙋ фолосить легъ
тꙋра ши ꙟтрꙋ пꙋцинтѣ време, нꙋмаи требꙋѫще съ о ай преселе ранъ, Да
къ де нау фъкꙋ нимика фоло, ши зече ани ай а о дѣсꙋпра преселе ранъ легътꙋра.
Ши ачаста съ фіе съвѫршитꙋл дезлегърій легътꙋріи фолосинца, ши вин,

дека

дека́рѣ локꙋлꙋи челꙋи легатꙋ. Нꙋ арать алтꙋ немикъ ачѣѧ каре аре ꙟче
пътꙋръ ши бирꙋинцъ, ка кꙋм ар авѣ драгосте мꙋлтъ ла чеѧ прекарїи съ
пжнѣще. Ши пре пъринтеле нꙋл фаче пъринте нащерѣ копилꙋлꙋи, чи драго
стѣ фїилор каре ва наще, Ши де врѣме че аколо ꙋнде ѥсте фирѣ требꙋѧ
ще драгосте, кꙋ кжт май вжртос аколо ꙋнде ѥсте дарꙋл, адекъ де ва
требꙋи съ ювѣскъ чинева пре чей фирещи ай лꙋи копїи, де ва врѣ съ съ кїѧ
ме пъринте фирескꙋ, Кꙋ кжт май мꙋлтꙋ требꙋѧще, съ ювѣскъ фїїи
дарꙋл лꙋи, адекъ пре чей сꙋфлетещи, ꙟꙋ пре чей ботезаци съ нꙋ съ мꙋнча
скъ. Требꙋѧще фїеще каре пъринте ꙟꙋ тать ꙟꙋ маикъ съ ꙟвъ невоин
ца копїилор, съ ꙟвѣце кꙋ фїеще че фѣлю де ꙟвъцътꙋръ бꙋнъ, каре съ фїе
де фолось пентрꙋ сꙋфлетеле лорь. Ши де нꙋ вор фаче ꙟчаста пъринцїи,
кжте грешале фак копїи де леневирѣ пъринцилор, ей ꙟꙋ съ дѣ кꙋвжнтꙋ
лꙋи Дꙋмнезъꙋ. Ши де вор авѣ ꙟ алелор бꙋнътъци бꙋне пъринцїи ши пре ко
пїи лорꙋ нꙋи ꙟвацъ нꙋмаи чей ласъ ши петрекꙋ вонле лорꙋ, немикъ нꙋ ле фолосѣ
скꙋ фаптеле лорь челе бꙋне, ши съ и мжнтꙋѧскъ дела мꙋнка чѧ де вѣчи.
Че ши тꙋ ѿ фїюле слꙋжаще пъринцилор тъи ка ѡ слꙋгъ, Пентрꙋ къ поци
съ ле ръсплътещи ꙟчестора пъринцилор тъи, съ ꙟсамене кꙋ ꙟчѣлѣ каре цꙋ
фъкꙋт ꙟїе ей. Пентрꙋ къ нꙋ поци съи нащи ши тꙋ прекꙋм тѣꙋ нъскꙋтꙋ
ей пре тине, Ни челелалте каре цꙋ фъкꙋт кꙋ ꙟтжта остенѣле ши трꙋ
де. Ши кжнд тать тъꙋ сꙋдꙋѧще ши съ скжрбѣще пре челалалтꙋ фрате ал
тъꙋ, скжрбѣщете ши тꙋ ꙟпреꙋнъ кꙋ тать тъꙋ. ꙟꙋ ши пентрꙋ ꙟдирепта
рѣ фрателꙋи тъꙋ, саꙋ ши пентрꙋ драгостѣ тътжнетъ ка кꙋм ай фаче
дꙋпъ ꙟнима тъ тжнитъꙋ, пентрꙋ къчи де ва ведѣ фрателе тъꙋ кареле ꙟꙋ
грешить кꙋм лаꙋ цинꙋт де ръꙋ тать ал ши тꙋ лай мжнгжѧть ши лай прїи
мит ель съ фаче ши май ръꙋ, ши нꙋ съ ꙟдирептѣзъ, ши нꙋ те пъгꙋбещи
нꙋмай де ꙟтжта чи ꙟтри ꙟпъкате тꙋ каре те фачи причинъ ръꙋтъцїи
лꙋи, Пентрꙋ къчи кареле ѡпрѣще съ съ виндече рана нꙋ аре мꙋкъ май
пꙋцинъ де кжть ачела чи оꙋ фъкꙋтꙋ, чи май мꙋлтъ ши май маре. Пен
трꙋ къ нꙋ ѧсте асѣмене ши потривъ съ факъ чинева рана ши съ ѡпрѣскъ съ
нꙋ съ виндече рана, пентрꙋ къчи ѡприрѣ виндекърїи ни ꙟтрꙋнкипъ наще моа
те. Даръ рана нꙋ фаче моарте. Де съ нꙋ дефъмъм пре пъринци, петрꙋ
къ де вом дефъма пре пъринцїи нощри ши темжндꙋне де жꙋдекъторю, ни ꙟ
трꙋнкипъ ши фъръ де воѧ ноастръ не вом фаче бꙋни, ѧръ де вом дефъма ши
пре жꙋдекътори фъкжндь рѣле, нꙋ вом пꙋтѧ съ скъпъм де чертарѣ винеи
ноастре, адекъ де педѣпса лецїи чей фирещи. Ши де вом нечинсти ши ѡвом
дефъма ши лецѣ, кꙋ алть нꙋ не вом смери темжндꙋне де сфатꙋл челор май
мꙋлци, пꙋтем съ не фачем май бꙋни, ѧръ де нꙋ не ва фи рꙋшине ничи де чей мꙋ
ци, фрика лецилор ши фъръ де воѧ ноастръ поате съ не ꙟцелепцаскъ, пентрꙋ
къ ꙟчекип кжндь съ педеѱескꙋ чей ръи съ факь май ꙟцелепци алцїи, аша ши
кжндь фак бꙋнътъци чинева вине ши алцїи мꙋлци ла ча де асѣмене ръвнъ

Пентру ачаста шии пре копии ꙟи чартъ шии бат даскалии ꙟнаинтѣ алтора
ра кѫндъ грешъску, пентру ка съвазъ чеаллалци съсъфакъ май бунн ши
съ ꙟ фрикъ. Ши пре чеи бунн ꙟи лаудъ ꙟнаинтѣ челораллалцн, съвазъ
ши чеаллалцн съфакъ бине, Ши ачаста офакъ даскалии чеи бунн ши ꙟ
цълепцн. Пентру ачеѧ съкаде съкъутъм даскали буня ла копиии
ноштри каре съй ꙟвецѣ бине май мултъ декѫт пъринцїи лор. Пен
тру къ дела пъринцн съфаче вїаца ла копии нумай аша прост, даръ дела
даскалии лор чеи бунн фачесе атръи бине. Нуте лъуда ту копиле кум
ай пъринте сфинть ши бунь, ши ту съфїи рьу, Пентру къ ачаста ꙟе
адуче ла оуръцїе маймултъ кѫндь ай пилда та, адекъ пъринте бунь ши
ту ешн рьу. Маре бунътате ѩсте съайби нъдеждѣ мѫнтуирїи тале
ла непрьвнле тале, ши ну ла стрeине. Пентру къ ла ча чева съфїе вїацъ
нн оун прїятен нупоате съ ꙟла съ ажуте. Лауделе пъринцилор ши чинстиле
кѫндь ши нои фачем ачелѣ бунътъцнле каре ау фъкут ачеѧ, атунчѣ
сѫнть ши аленоастре. Даръ кѫндь ну фачем ка ачеѧ нимикъ нуне фо
лосеску ноао, че май мулть несоцѫндеску, де нуком фаче челе асемене,
ши кум къ ꙟсте аша, аскултъ. Авесалом ера фїюл луй двдь тѫнъръ, дез
мїердат, ши кутотул дать ла рьутъцн, Ачеста сау ръдикать ꙟтро
мреме ши сау фъкуту викленъ ши ꙟпотривникь тътѫнесъу ꙟпъратулуй
двдь, ши къзѫндь ла некрединцъ ши ръдикѫндь капь, ау стрѫнсу осамъ
де оасте ши ау скось пре тать съу пре двдь де ла ꙟпъръцїѧ луй ши дела
мошїѧ луй ши лѣу луать ель тоате. Кареле нусъ рушина ничи съ плека
ничи де фирѣ ничи де вѫрста тътѫнесъу, ничи прекум лау хрънить, ничи
де алту нимикъ де челе чеау луать май наинте. Че ꙟтрачеста кип ера
фъръ оменїе ши рьу тот ку тотул, ши май мулть ера хїаръ де кѫть
омь, Каре тоате ачестѣ ꙟпїедекъри дефъмѫдуле, съ ръдикъ ꙟнаин
тѣ легїи чеи фирешн ку мултъ обръзничире ши лѣу турбурат тоате,
Пентру къчи дака нау врутъ съсъ рушинезе ши съсъ плече луй двдь ка оу
нуи пъринте ал луй мъкаръ ка оунуй бътрѫн че ера нъ къдѣ съ ꙟ чин
стѣскъ, Иаръ де ши де фъима бътрѫнецеле луй двдь, мъкаръ ка де оун
фъкъторю де бине ал луй, нъ къдѣ съсъ рушинезе де ель, Иаръ де ни
ачаста нусо пунѣ ꙟтру рушине, Мъкаръ ка кѫнду ну иарфи фъку ничи
онедрептате двдь нимика ничи де кум. Нъ къдѣ съй фїе рушине де ель,
че драгостѣ волничїеи, карѣ ау врутъ съсъ факъ ель ꙟпърат, лау фъкуть
ши ау пїердуть рушинѣ ачаста, ши съ фъку ꙟлокь де омь хїаръ, Иаръ
фернчитул двдь, татъл кареле ау нъскуть пре ачеста авесалом ши лау
крескуть фуџїѧ ши съ рьбтъчїѧ ꙟпустїю ши съ педепсїѧ ла изгонире ши ла
алте рьутъцн апривецирїи, иаръ авесалом фїюл луй, съ веселїѧ ла бунътъ
цнле тътѫнесъу, че ꙟсь афлѫндусе лукрурнле ꙟтрачеста кип, ши оа
стѣ тоатъ ку авесалом, ши тоате сателе ера супусе ла тиранул. Иаръ
оун

оун омь оаре каре нумеле ау Хусн, ши пріатен бу лу Двд, пъзіа пурурѣ
пріетешугул лу Двдь ши ла примениріе времилор ачестора. Ши възжадь
пре Двдь ꙟдатъ ла пустію оунде скръпъчіа, рупсе хаиниле луи, ши пу
се ꙟкапуль луи ченушъ, ши суспинъ ши стрнгъ ку амару ши ку милъ.
Ши ꙟвреме чи нупутѣ съфакъ нимикъ, адучѣ луи Двдь мжгъеаре а лакръ
милор. Пентру къчи ну ера пріатен нумаи кжнду ера Двдь ла бине ши
ꙟпърат, че ера пріатен а л бунътъціи, адекъ де бине. Ши пентру а
часта мъкаръ къчи сау ши променитъ ꙟпъръціа луи Двдь ши оау луат фі
ил луи ку сила, търъель нушау променит пріетешугул кареле авѣ кътръ
Двдь. Дупъ ачѣа възжнду Двдь къ фъчѣ ачѣстѣ ши плжнуѣ, зисе
ши лакръмнле семну де пріетешугь сжнтъ, чи нуне фолосеску нимикъ,
че требуаще съмъ сфътуещи, кум съсъ потолѣскъ ръутъциле, ши съ
мъ избъвеску де казне ши де невои. Ши дака зисе Двдь кувинтеле аче
стѣ кътръ Хусн пріатенул луи, лау ꙟвъцат сфатъ ка ачеста, съ
мерци кътръ фіюл мієу авесаломь, ши пунанду фаць де пріетешу стри
къ сфатурнле луи, ши съ ну ꙟтрегъ сфатул луи ахитофел, адекъ дени
микъ. Аша ау фъкуту чел бун шкредничось пріатен, ши аумерсу ꙟче
кип лау порунчит Двдь, ши чѣ маи дупъ оурмъ ау бируит Двдь. Ши
съ бируи фіюл луи чел викленъ авесалом. Пентру къчи къ дминезъу ва
касъ съ супуе копиіи ла пъринци, ши де нусъ во супуне ръу вормури. Да
тори сжнтъ пъринціи съкрѣскъ пре копиіи лорь бине дупре путѣрѣ лорь,
ши съи ꙟвѣце смереніе ши крединца бунъ ши бунилатѣ. Ши де нувор фа
че ачаста, нусъ каде съсъ кжме ничи пъринци ничи нимикъ. Ши копиіи
сжнту датори съ аскулте ши съсъ тѣмъ де пъринци, ши съ ну ꙟасъ ними
къ дин кувжнту лору. Ши де ну вор фаче аша нусжнть фіи чи сжнть ви
клѣни, ка авесалом кътръ татъ съу Двдь. Ши аша во съ моаръ ку
моарте рѣ, ꙟчекип ау мурит ку моарте рѣ ши авесалом. Дупре ачѣа
ну бжсъпае воласъ пъринцилор, къ нумаи въ ажунџе съвъ кемаци пъринци
нечертжнду пре копиіи воштри, ши съи ꙟвъцаци съ щие. че жсте ачѣа
каре лефолосѣще, тръпѣще ши суфлетѣще. Ши чѣ жете ачѣа каре ле а
сте стрикъчюне, ши воаж бжсепаре, ши маи бжртъ оавец де крединцъ.
кум лефолосѣще авуціа ши алте лукрури симцитоаре. Ачѣстѣ ну нумаи
къ нулефолосеску, чѣ ши стрикъчюне маре лефакъ. пентру къ сжнт лукру
ри дешарте. Даръ че фолосѣще? ꙟцелепчюнѣ, ꙟвъцътура. Бунъта
тѣ ши чертарѣ. Иаръ вои ла алтъ ну ꙟдемнаци пре копиіи воштри, ну
маи ла чѣлѣ кареле сжнтъ де стрикъчюне, ши суфлетѣще ши тръпѣще.
Ши ачаста пентру къчи офачець? Къчи сжнтець ши вои непедепсиць, ши
прекум сжнтѣ вои аша вець ꙟвъца ши пре копиіи воштри, ꙟкъ ши маи ръу де
кжт вои ꙟифачець. Къчи ръул кжт мѣрџе ла маи ръу ажунџе. Ши въ
фачеци ꙟвъцътори рѣ ши извод ръу копиілор воштри. Ши лъсаць пилдъ рѣ

дупъ

дѹпъ вой оаменилор. Копилѹл вострѹ де ва боли вреѡ боалъ трѹпѣскъ а-
дѹчець дофтори, фачець ꙟтот фелюл касъл изъвъвиць ден боала ачѣа тре-
пѣска. Ши възѫндѹл къ аре боалъ сѹфлетѣскъ, каре ѫсте май маре ши
май ра, нѹй адѹчець дофтори съл виндекаци ши съл изъвъвиць де боала
пеирїи ачещїа. Ши кѫнд болнъвѣще сѹфлетѹл? Кѫнд пъкътѹѫ-
ще, Кѫнд кѹрвѣще прен трѹп. Кѫнд фѹръ, Кѫнд фаче ръѹтъциле, а-
чѣлѣ каре опрѣще дѹмнезъѹ. Ши неꙟвъцътѹра ꙟнкъ ѫсте боалъ сѹфле-
тѹлѹй маре, пентрѹ къ ден непедепсире ши неꙟвъцътѹръ съ фак тоате ръѹ-
тъциле. Дрептъ ачѣа кадесе копиїй ноштри съй педепсим, ши съй ꙟвъ-
цъм ꙟцелепчюнѣ. кѹ каре пот съ кѹноаскъ ѡрикѫте ворфи, ши съ кѹноаскъ
ши пре дѹмнезъѹ. Фъръ де ꙟвъцътѹръ нѹ ѫсте пре лесне съ кѹноаскъ чине-
ва пре дѹмнезъѹ, нѹмай ꙟл кѹноаще пре кѹм ꙟл кѹноскь ши чѣле фъръ де кѹ-
вѫнть добитоаче, ши аша нѹсъ ѡсебѣще нимикъ де чѣле фъръ де граюри до-
битоаче. Ши де ва врѣ чинева кѹ воѧ лѹй съ фїе асѣмене кѹ чѣле фъръ де
граю добитоаче, ѫсте маре бечинечїе ши ѡрбире. Требѹе омѹл чел кѹ
вѫнтъторю съ фїе ши ꙟцелепть, ꙟчекипь лаѹ фъкѹть дѹмнезъѹ. Пентрѹ
къ кѹвѫнтѹл фъръ де ꙟцелепчюне, асамѫнъсъ ка ѡ пїатръ де мѹлть прецъ,
съ фїе ꙟтинъ. Ши оун лѹкрѹ чинстит съ фїе ꙟлъѹнтрѹ ꙟтрѹ нечинсти-
ре, ѫсте мѹлть ръѹтате. Де вей зиче къ ши фъръ де ꙟцелепчюне поате
съ петрѣкъ нештине, нѹ зичи адевърѹл. Пентрѹ къ фъръ де ꙟцелепчюне пе-
трекь ши чѣле фъръ де граюри добитоаче. Ѩръ ꙟчекип ѡ корабїе фъръ де
кѫрмъ, ши фъръ де корьбїари нѹ поате съ трѣкъ марѣ, Аша ши чел неꙟ-
целепть ѡм. Корабїѧ ѫсте фъръ де кѫрмъ ши фъръ де корьбїари ꙟвїаца
ачаста, ши нѹ щїе чева съ фак. Пентрѹ ачѣѧ зичѧ оун ꙟцелепть
пилдѹиторю, Чел не испитит де карте възѫндь нѹ вѣде, адекъ не-
къртѹрарюл, ши неꙟцелептѹл ѡм, деши вѣде ѩръ нѹ вѣде. Исъ паре къ
вѣде ѩръ ѫсте ѡрбь. Къ ꙟтрѣбъл пре омѹл чел че нѹ щїе карте, ши неꙟце-
лепть, ши непедепсит. Де ѫсте сѹфлетѹл лѹй мѹриторю, аѹ ѫсте нему-
риторю? Де съ мишкъ, аѹ денѹ съ мишкъ, Де стъ черюл, аѹ де съ мѹтъ,
Де ѫсте дѹмнезъѹ ꙟтрей фїинце, аѹ денѹ ѫсте, Де ѫсте трѹп аѹ де ѫ-
сте фъръ де трѹп, Де ѫсте ꙟвїаре аѹ денѹ ѫсте, Де ѫсте съ съ ꙟвїазе
тоци аѹ ба, Де ѫсте ѡсебире ꙟтрѹ ꙟнѹери аѹ ба, Че бине фаче боте-
зѹл, аѹ че ръѹ, де нѹл ва лѹа чинева? Че ѫсте литѹргїѧ, Че ѫсте пре-
ѡтѹл, Че ѫсте епископѹл. Нѹ щїе де ачѣсте де нич оунеле чел че нѹ
щїе карте, ши чел непедепсит, ши алтеле мѹлте ка ачѣсте съ ръспѹнзъ
нич декѹм. Ши де ка нѹ щїе че сѫнть ачѣстѣ ѫсте ѡрбь ла ачѣсте, ꙟтрѹ
атѫта кѫт чел непедепсит ши неꙟцелепть ѫсте ѡрбь ла тоате. Де ваши
ведѣ кѹ окїй чей трѹпещи, ѩръ окїй сѹфлетѹлѹй ѡрби сѫнть. Пентрѹ
къ окїй челѹй неꙟвъцат ши непедепсит ѡрби сѫнт, ши май мѹлть ай сѹ-
флетѹлѹй лѹй, Къ сѹфлетѹл ши минтѣ сѫнть каре вѣд, ши кѫнд мин-
тѣ

тѣ ну причепе челе каре сѫнтъ де трѣбъ орбъ ѫсте детот. Ведец пъринцилор карїй лъсаць пре копиїи воштри непедепсиць черъу лефъчеци? Ведец кум ꙟи лъсаць орби, ши ръмѫнец ши вой орби? ши повъцуѫще орбъ пре орбу, ши къдец ѫмѫндой ꙟгроапъ? Де арведѫ оунул дентру ѫмѫндой ар повъцуи пречелалалтъ, даръ кѫндъ вецфи ѫмѫндой орби че вѫвец фаче? Сѫнтем даторй мултъ съчертъм пре копиїи ноштри дентѫю кѫндъ сѫнтъ мичи. Къ прекум съва ꙟтъри декѫндъ вафи мик аша ва ръмѫна, ши кѫндъ сева фаче маре. каши оун копачю, делва ꙟдирепта нештине кѫндъ ѫсте мълдиць ши мик ръмѫне дирептъ, делва лъса стрѫмбъ кѫндъ съва ꙟтъри ну съ ꙟдиректѣзъ че сефрѫнџе. Аузаци зиче Дѣдъ ꙟвъцътуръ кау кѫндай съ мѫнїе Домнул. Аскултаци пъринцилор къ дену вец апука ꙟцелепчюнѣ ши ꙟвъцътура оурунсещеве Домнул, чертаци ꙟкай копиїи воштри, къ аша сѫтец даторй. ши денувец фаче аша вец съвъмуничиць. Макаръ дѣц ꙟвѫ тоате алалте бунътъцй. ꙟвъцаци пре копиїи воштри съкуноаскъ Тайнеле весѣрничїй. ꙟвъцацїй дирептатѣ, курвцїѫ, ꙟцелепцїѫ витежїѫ суфлетулу. ꙟвъцацїй съкуноаскъ пре синеш, ши дакавор куноаше пре синеш, пот съкуноаскъ ши пре Думнезъу. Ши ачаста ꙟтралтъ кип нупоате съфїе, фъръ нумай ку ꙟвъцътура, ши вой девец липси дентѫю де ꙟвъцътуръ, шїй ве лъса непедепсици, ши барбари, ꙟй липсици ши де куноштинца луи Думнезъу. Ши декано вор куноаше пре Думнезъу че алтъ бунътате ау? Ну аузици оунде зиче Домнул ла сфѫнта Еуалїе. Къ дева добѫнди чинева тоатъ лумѣ, ши дупъ ачѣѫ вапїарде суфлетул луй, чей фолосеще атѫта добѫндъ ши атѫта путѣре? Дечи педепсици копиїи воштри ꙟпреунъ ку вой, пентру каса мѫнтуиць ши пре вой ши пре копиїи воштри. ши съ добѫндици ꙟпъръцїѫ черюрилор ꙟтру Хс Іс Домнулуи ностру, акъруѫ е мъриръ ꙟтру вѣчїй вѣчилор амин.

КУВЪНТЪ А ЛДОИЛѢ

А челуи ꙟтру сфинци пъринтеле ностру

АЛУИ ІѠАННЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентру фрумусѣцѣ муѣрилор. Бъбѣще пъринте.

Чела чева съѧ муѧре пре лѣџе, требуѫще ꙟтѫю съчитѣскъ правилиле, кареле ау скрис Апостолул Павелъ, пентру ка съ афле чей съкаде съфакъ. Кѫчи кѫнд съва ꙟтѫмпла муѧрѧ че ва луа съ фїе ръ, бъкъртоаре ши вецинѫ ши пѫинѫ де фъръ де минте. ши алте ръутъци съ айбъ, ши нумай орътате де ачѣстѣ де ва авѣ, май вѫртос прѣ курвъ съ фїе, требуѫще съ о деспарци ши съ ѣи алта, къ вей авѣ мултъ келтуеалъ ши невои, дирепт ачѣѧ ꙟтот кипул

фъ ка съ ѧи мꙋѧре бꙋнъ, смеритъ шй ꙟцелѣптъ шй аскꙋлтътоаре. къ
девенѣрѣ съ кꙋмпери касъ бꙋнъ, аꙋ робй, черчикꙋ невоинцъ пре ачѣѧ карїи ꙟй
вѫнд, шй пре ачѣѧ карїи ѧꙋ авꙋт май наинте, ꙟсъ де але касїи дикисе, ѧръ
де аробилор съ ипътате шй върбъцїе шй де воѧ сꙋфлетꙋлꙋилор черчи. Каде
се май мꙋлть съ фачи черчетаре пентрꙋ мꙋери, къ девей лꙋа касъ рѫ, поци съ
щ дай ꙟдъръпт, ꙟшиждерѣ шй пре роби, ѧръ пре мꙋѧре нꙋ щ поци съ о
ѡ дай ꙟдъръпт. Шй ѧръ де ва лꙋа чинева мꙋѧре сърак, ѧсте пꙋци
нъ ръꙋтатѣ, ѧръ де ва лꙋа богатъ ѧсте маре шй ꙟдоитъ ръꙋтатѣ, къ
оуна фаче стрикъчюне вїецїй, ѧръ алта адꙋче пре бърбат ла сꙋпꙋнере шй ла
неволнічїе. Шй алцїй ѧръ карїи пъзескꙋ кꙋрвеле нꙋ нꙋмай ꙟчѣѧ лꙋме съ
мꙋнческъ де вѣчи, че шй ꙟй кꙋ рѫ ръꙋтате аꙋ перит. Мꙋлте мещешꙋгꙋ
ри дїаволещи аꙋ ръбдат де мꙋериле челе рѣле, къ ачѣлѣ мꙋлтора лѣꙋ фъкꙋтъ
фармече, шй пре ибовничїй лор пре оунїй ѧꙋ небꙋнит, ѧръ пре алцїй ѧꙋ шй
ѡморѫт. Шй тꙋ щ оам деникте теми де дꙋмнезъꙋ нй де мꙋнка драчилор
ꙟкай де фармечиле дїаволилор темете. Къ кѫндъ вей ведѧ пре Їнне къ тѧ
фъкꙋт пꙋстїю де кътръ ажꙋторюл лꙋй дꙋмнезъꙋ, пентрꙋ кꙋрвїиле, шй де
спꙋиндꙋте де ажꙋторюл шй дарꙋл чел де сꙋ, атꙋнчѣ кꙋ мꙋлтъ нетѣмере
те ѧ кꙋрва, шй кїамъ пре драчи, шйц скрїꙋ балере, шй те деспоае де мѫнтꙋи
рѣ та, шй те фаче де рѫ шй де батжокꙋръ ꙟтоатъ четатѣ. Де вей съ лъби
пꙋцинтѧ мѫнгѫѧре ла сꙋфлетꙋл тъꙋ? нꙋ мѣрџе ла зборь шй ла жокꙋри
нꙋмай мерџи ла гръдини ла рѫꙋри шй ла бълци шй ла ливези шй ла помѣтꙋри
де аскꙋлтъ пре греери карїи кѫнтъ тоатъ зїоа. Паcъ ла бесѣречиле сфинци
мꙋчени, карїи дау сѫнътатѣ сꙋфлетꙋлꙋй шй атрꙋпꙋлꙋй, шй нꙋ ла алтѣ стри
кчюни. Ай робъ ай мꙋѧре ай копїй? че ѧсте де потрикъ бꙋкꙋрїей ши веселїе ачє
щїѧ? ай касъ шй глоатъ ай прїѧтини, ачѣсте сѫнтъ веселитоаре, шй кѫ
щи гꙋла мѫнтꙋиторюшй феричит. Че ѧсте алтъ май феричит шй май дꙋлче
ꙟтоатъ лꙋмѣ, ка прїѧтенїй чей бꙋни шй ибици? Шй че ѧсте ѧръшй ка ꙟсо
цирѣ тиниитъ шй ꙟцелѣптъ шй аскꙋлтътоаре? Де кѫндъ вези мꙋѧрѣ
фрꙋмоасъ шй ададощи похта та май мꙋлть декѫт лей, сокотѣще къ пъ
мѫнтъ ѧсте шй ченꙋшъ, шй съ ва потоли тꙋрбꙋрарѣ похтей, аꙋ пꙋне кꙋ
гѫндꙋл тъꙋ, кꙋм ва премени фрꙋмꙋсѣцѣ ѐи бътрѫнѣцеле аꙋ боала, шй вей
ведѧ кꙋм ись адѫнчаꙁъ окїй, кꙋм съ збѫрческъ фѣцеле обраꙁꙋлꙋй шй тотъ
състрикъ флоарѣ ачѣѧ афрꙋмꙋсѣцїй шй атинерѣцїй. Лꙋт лаꙋзи шй църъ
нъ шй ченꙋшъ, каре нꙋ ѧсте алтъ фъ нꙋмай мормѫнтъ върꙋит фрꙋмꙋсѣ
цѣ трꙋпꙋлꙋй. Шй де ай ведѧ челе дей лъꙋнтрꙋл трꙋпꙋлꙋй, ѧсте плин де
некꙋръцїй шй де пꙋтоаре мꙋлтъ. Шй де мꙋлте щори шй фѣтишоара фрꙋмоасъ
мꙋриндъ, шй дꙋпъ озй доа щ саꙋ афлат гроапа ѐи плинъ де вїерми шй де ꙟпъ
цичюне мꙋлтъ. Вези оаме че фрꙋмꙋсѣце ръвнещи шй съръци? Дирептъ а
чѣѧ аꙋ оприт Хс, съ нꙋ ръвнещи ла фрꙋмꙋсѣцѣ кꙋива, шй зиче чел че катъ
ла фъмѣе ꙟтрꙋ асѡпофтй пре ѧ, ѧтъ аꙋ прѧ кꙋрвит пре ѧ. Пентрꙋ ача
ста

ста кѫнд вей ведѣ фаца кꙋива, ши вей пꙋцин кресѡ стрикѫчюне сꙋфлетѣскѫ
ни декꙋм де адолсо арѫ сингꙋ сомай вези, ши тевей избѫви. Кѫчи ши чей чѣ
сѫнтъ кꙋ боале де дропика, ши де сплинѫ сѫнтъ фѣцеле лор лꙋминоасе. Иарѫ
кѫнд кꙋноащи дропика каре аꙋ ꙟпѫнтечеле лор ꙟн оурѫм. Аша ши фрꙋмꙋ
сѣцѣ стреинѫ есте оурѫм, ши фѫмѣарѫ. Пентрꙋ кѫ сѫ зиче пентрꙋ сѡаре
каре елинь философ, кꙋм аба фѫмѣра, ши и зича тоци, пентрꙋ каре причинѫ
цин фѫмѣе ни мꙋтѫ ши нꙋ сѡ гонещи, Ши ел лезича кѫ воїю сѫ аивꙋ ꙟкаса
ма лꙋптаре ши педѣпсѫ, ка сѫ фиїꙋ май блѫнд ла алцїи, пентрꙋ ачѣа ра
дꙋ окара ши педѣпса. Аꙋзи драгосте дꙋмнезеаскѫ оунїи пѫрѣке чинсти
тѫ де бѫрбат кꙋ фѫмѣе, каре аꙋ арѫтат ꙟтрꙋдѫншїи пѫнѫ ла кинꙋриле
морцїи. Кѫчи дꙋпѫ че аꙋ сѫлѫшлꙋит авраамь ла локꙋл че сѫ зиче ал герарилор
ши кѫнд лаꙋ ꙟтребат оаменїи четѫцїи ачѣа пентрꙋ сарра фѫмѣа лꙋй,
темѫндꙋсе зисе, кѫ сор ꙟм есте. Атꙋнча аꙋ тримис авимелех ꙟпѫра
тꙋл ши аꙋ лꙋат пре сарра, кѫчи фоарте фрꙋмоасѫ ера. Атꙋнче дирептꙋл
авраам аꙋ рѫбдат ꙟдоитѫ испита, ши стреинѫтате, ши лꙋарѣ фѫмеїи
лꙋй. Иарѫ дꙋмнезѫꙋ аꙋ тримис ꙟнџер ꙟноапте ачѣа ла авимелех, ши и зисе
лꙋй. Иатѫ вей сѫмори пентрꙋ мꙋерѣ омꙋлꙋй челꙋй стрїинь каре сѡ ай лꙋат.
Иарѫ ꙟпѫратꙋл зисе, Кѫ ел мїаꙋ зис, кѫ есте лꙋй сор, иарѫ еꙋ нам ꙟтинсѫ
мѫна мѣ ла дѫнса немикѫ ши мѫ иартѫ кѫчи нещїинд ам фѫкꙋт ачаста, Иа
дꙋмнезѫꙋ зисе, ꙟѫ амиите ши афлѫ, кѫ оуннꙋл есте ши ачеста стрїиннꙋл де пре чѣ
але прїатени аи мїеи ши дъмꙋиара лꙋи, кѫ пророк есте, ши роагѫ пентрꙋ ти
не ка сѫ трѣещи мꙋлци ани. Иарѫ де нꙋй вей да мꙋерѣ лꙋй, вей мꙋри, ши
тоци ай тѫи, кѫ ачеста темѫндꙋсе де моарте, зисе кѫ нꙋ есте фѫмѣе
лꙋй. Ши сѫ адѫрꙋещи прїетенѣще ка сѫ сѫ роаџе пентрꙋ тине. Скꙋлѫндꙋ
дин сомнꙋ авимелех ꙟфрикошатꙋ, ꙟдатѫ адꙋсе пре авраам кꙋ мꙋлтѫ чин
сте, ши зисе лꙋй авраам. Кꙋм ай фѫкꙋт аша оме ши ай адꙋс моарте ла
ной, карїи нꙋ цѣм греаит немикѫ? Иарѫ авраам зисе ꙟпѫратꙋлꙋй, кѫчи те
мѫндꙋмѫ де моарте ам зис кѫ сорꙋм есте дин татѫмїеꙋ ши нꙋ дин мꙋмѫ
мѣ, ши оам лꙋат пре ѣ фѫмѣе ши сор. Атꙋнче ꙟпѫратꙋл темѫндꙋсе де
чел дирепт ши де блѫнзирѣ лꙋй, иаꙋ дат, а, де галбени. ши ой ши бой,
ши слꙋџи, ши слꙋжниче, ши пре сарра фѫмѣа лꙋй. Ши нꙋ нꙋмай атѫта
чѣ ши бое иаꙋ дат, ка ла каре лок ꙟи ва плѫчѣ сѫ лѫкꙋеаскѫ. Де врѣме че аꙋ а
флат кѫ пентрꙋ рꙋгѫчюниле ачелꙋѫ и саꙋ дѫрꙋит вїаца лꙋй, Ши авѣ пре стрїи
нꙋл чел не кꙋноскꙋт ка оун маре фѫкѫторю де бине. Ачѣсте тоате дела
дꙋмнезѫꙋ саꙋ рѫндꙋит, чѣле минꙋните спре бꙋкꙋрїе. Ши фꙋ кѫнд аꙋ венит
ла адѫнчимѣ бѫтрѫнѣцелор авраам оунде саꙋ ши сфѫтꙋит, сѫ и невастѫ аꙋ
їсаакь, де нѣмꙋл хананеилор, ши кїемѫ пре испрaвникꙋл слꙋџилор пре чел май
ꙟцелепт ши май крединчос, кѫ авѣ слꙋџи, ти, Ши зисе лꙋй, сѫмерꙋи ла ми
локꙋл рѫꙋрилор, ла мошїа мѣ, сѫ иай де нѣмꙋл мїеꙋ фѫмѣе фїюлꙋи мїеꙋ
челꙋй юбит їсаакь. Вези юбите кѫ ꙟврѣма ча бѣке нꙋ черка авꙋцїе бани робиви

грѣ

грѣдини. Нꙋкъꙋта подоаба чѣ динафаръ ши фрꙋмꙋсѣцѣ. Че фрꙋмꙋ
сѣцѣ сꙋфлетꙋлꙋи, ши блгороднїѧ неамꙋлꙋи. Лꙋѫнд робꙋл блвенїѧ па
трїархꙋлꙋи, ши къмилеле ши дарꙋриле, ши подоабеле мїресей, са дꙋсъ ла Ме
сопотамїѧ сирїей ла цара лꙋи Нахорь, кареле ера фрате лꙋи Авраам, ши аꙋ
стътꙋт афаръ де сатъ, апроапе де фѫнтѫна сатꙋлꙋи, ши ꙟчепꙋ а се рꙋ
га зикѫнд аша. Доамне Дмнезеꙋл стъпѫнꙋлꙋи мїеꙋ лꙋи Авраамь, бине
ꙟдрептѣзъ премине астъзи, ши фъ воѧ домнꙋлꙋи мїеꙋ Авраамь. Ши
ꙗтъ вени Ревека съ ѧ апъ, ши боѧренꙋл грьи фѣтеи ꙟтрꙋ нешꙋтїре де
юбирѣ стрїинилор, ши зисе. Дъм фата ма апъ съ беꙋ, ши ꙟдатъ фата
кꙋ тоатъ бꙋкꙋрїѧ ꙗꙋ дат де беꙋ бъꙋт. Ши ꙗръ зисе ѣи. А дапъ фата
ма ши къмилеле мѣле, ши ꙗръ алергъ ши скоасе апъ кꙋ чꙋтꙋра динфѫн
тѫнъ, ши адъпъ тоате къмилеле лꙋи, ши съминꙋнъ де минтѣ чѣи юби
тоаре де стрїини. Атꙋнче дѣка аꙋ причепꙋт боѧренꙋль минтѣ чѧ кꙋратъ
а фетишоареи, ꙟчепꙋ а о ꙟтреба акꙋи фатъ ꙗсте, ши де ва авѣ татъл ѣи
лок ларгъ съ мѫнемꙋ. Ши ꙗ зисе, авем лок бꙋн съ мѫнеци, ла каре ло ничи о къ
милъ нꙋ ꙟкапе, че де атꙋнче арътакꙋм васъ фїе норꙋ ши фїикъ ачелꙋи ю
биторю де стрїини Авраам. Ши ꙗръ ѡаꙋ ꙟтребатъ акꙋи фатъ ера ши ꙗ
нꙋ сꙋсе нꙋмаи пре татъсъꙋ, че ши пре татъл тътѫнесъꙋ пре Нахор, ши
зисе. фатъ сѫнтъ а лꙋи Вадꙋиль а лꙋи Мелха, пре кареле аꙋ нъскꙋт На
хор, кареле аꙋ фост фрате ꙟчепъторюлꙋи де пъринци Авраам. Дꙋпъ ачѣѧ
ꙗръ ѡаꙋ ꙟтреба, доаръ вафи ши хранъ пентрꙋ къмиле: ши ѧ зисе, ши лок
ѧсте пентрꙋ добитоаче, ши бꙋкате мꙋлте, нꙋмаи вениц. Вѣѕꙋтаи лъргї
ме ши мърїме де мꙋлтъ смерире ши юбире де стрїини. Ачаста кѫтъ богъ
цїе ѧсте, кѫтъ комоаръ. Ачаста ѧсте ѕѣстрѣ чѧ маре, ачаста адꙋче ꙟ
тꙋнѣречи де бꙋнътъци, ачаста ѧсте вистерїѧ чеѧ че нꙋ съ сфършаще ничи
ѡдатъ. Ачѣстѣ аꙋѕи слꙋга ши минꙋнѫндꙋсъ де чѧ маре ши немъсꙋра
тъ юбире де стрїини съ бꙋкꙋръ фоарте де чѧ милостивникъ минте а фети
шоареи, мꙋлцъми домнꙋлꙋи ши зисе. Блгсловит Дмнезеꙋл домнꙋлꙋи мїеꙋ
Авраам. Ши ꙟчепꙋ ши ѣл а спꙋне фѣтеи чине ѧсте, къ ши фрателе мошꙋлꙋ
ѣи Нахорь ѧсте ачела, минꙋнатꙋл ши юбиторюл де стрїини Авраам, кареле
лаꙋ тримись аколо. Ачѣстѣ аꙋѕи фата, ши алергъ кꙋ мꙋлтъ бꙋкꙋрїе ши
спꙋсе пъринцилор ѣи кꙋвинтеле стрїинꙋлꙋи ачелꙋѧ, ши алергъ Лаван афаръ
кътръ ѡмь, ши зисе лꙋи. Пентрꙋ кꙋчи аи стътꙋт атѫта време афа
ръ, де време че ѣщи слꙋгъ ѡмꙋлꙋи нострꙋ: ѡстенѣще ла каса ма, къ ам
гътит лок съ те ѡдихнеѣщи, ши тꙋ ши добитоачеле тале. Ши дѣка мѣрсе лаꙋ
прїимит кꙋ драгосте ши аꙋ дат къмилелор де мѫнкат, ши лꙋи ꙗꙋ спълат
пичоареле ши ла кѫци ера кꙋ ѣл, ши аꙋ пꙋс масъ съи ѡспетѣѕе. Ѧръ чел
тримис зисе, Нꙋ вою мѫнка пѫнъ нꙋ въ вою спꙋне пентрꙋ че маꙋ тримис стъ
пѫнꙋл мїеꙋ аи ла вои, ши аскꙋлтаци. Еꙋ сѫнтъ оꙋн робь денчѣи, тїи,
роб аи патрїархꙋлꙋи Авраам, каре лаꙋ блгословит Дмнезеꙋ, кꙋчи ꙟл юбѣ

ще

ще фоарте, ши ꙗꙋ дат лꙋи ѡи мꙋлци ме неꙋмъратъ, ши чиреꙁи де вои, аꙋр ши арџинтъ несокотит, ши роби мꙋлци ши роабе, къмиле ши мъгари ши мѫшкои. Ши нъскꙋ Сарра фѣмѣѧ лꙋи фïю фрꙋмос дей фъгъдꙋинцъ, ши єсте домнꙋ ла тот локꙋл хананеилор ачелора, ши аша кꙋ благословеніѧ а челꙋѧ ам венит кътръ вои, ши девец връ съ мъ даци пре фата воастръ мïресъ, съ ѡ дꙋ лꙋи Ісаак фïюлꙋи лꙋи, къ аша мïаꙋ порꙋнчит, дела мошïѧ ши дела нѣмꙋл лꙋи съ ꙗ невастъ ла чел де бꙋн род фïю ал лꙋи. Атꙋнчѣ ꙁисе татъ фрѣте, къ дела дмнеꙁъꙋ а вени кꙋвѫнтꙋ ачеста, ши іатъ фата ноастръ ꙟмѫинилетале єсте ши ѡ ѧ ши тедꙋ ла стъпѫнꙋ тъꙋ прекꙋм цаꙋ порꙋнчит, ши дмнеꙁъꙋ аꙋ алес ши съ фïе фѣмѣе фïюлꙋи домнꙋлꙋи тъꙋ. Атꙋнчѣ аꙋ скос вѣселе де аꙋр ши де мꙋлтъ прец, вешмѫнте ши подоабе, ши аꙋ ꙟподобит пре Ревека, ꙟкъш дерѣ ши пре пъринцïи еи ꙗꙋ ꙟбрꙋкат кꙋ вешмѫнте лꙋминоасе, ши дарꙋри де мꙋлт прец лѣꙋ дърꙋит. Атꙋнчѣ мѫнкаръ ши бъꙋръ прекꙋм съ кадѧ. Іаръ деменѣца кемаръ пре фатъ ши и ꙁисеръ съ мѣргъ ла логодникꙋл еи, іаръ фата ꙁисе. Девец връ съ мъ даци благословеніѧ воастръ, мѣрг євою ла домнꙋл мïеꙋ кꙋ воѧ лꙋи дмнеꙁъꙋ. Атꙋнчѣ аꙋ благословит ши ѡаꙋ бине кꙋвѫнтат пре Ревека, ши ꙁисеръ. Бине кꙋвѫнтат дмнеꙁъꙋ, фъте фïикъ ча съ ѫџꙋръ нъскꙋтъ а ноастръ ꙟтрꙋ мïи де ꙁѣчи де мïи, ши мощенѣскъ семѫнціѧ та тꙋтꙋрор връжмашилор вощри. Ши съ рꙋтѫндꙋ пре еи Ревека съ сꙋи пре къмиле кꙋ слꙋжничеле еи, ши мѣрсеръ кꙋ боіаренꙋл чел тримис. Ка ачѣсте логодне ши мърітъри фъчѧ чеи вѣки боіари, ши кѫц єра домни. Ши нꙋ ка ꙟ врѣмѣ ча деакꙋм, кꙋ мѫдрïи, ши кꙋ бани мꙋлци. Ꙟсъ дека аꙋ апропïатъ пре фатъ, ꙁикъ прекꙋм аꙋ єшит Ісаакъ съ съ прѫмбле ла кѫмпъ. Ши ꙟтребъ Ревека, чине єсте чел вине ꙟфрꙋмꙋсецат ка соареле, кареле вине кътръ нои? Ши ꙁисеръ кꙋм єсте мïреле еи. Ши ꙟдатъ съ погорѫ ши мѣрсе ши ꙗсъ ꙟнаинтъ. Ши мѣрсе Ісаакъ ла каса мачïи лꙋи, ши съ благослови кꙋ Ревека а-и фи фѣмѣе кꙋ благословеніѧ Патрïархꙋлꙋи Авраамъ татълꙋи съꙋ, ши фъкꙋръ ꙟзïѡа ачѣѧ мꙋлтъ милостенïе. Аша съ каде съ фак ши чеѧлалаци ѡамени мирѣни, май вѫртос крещинïи, ши нꙋ хоре ши жокꙋри дïаволещи, нꙋ май фъ милостенïе ла сърачи. Ши атꙋнчѣ ва вени дарꙋл лꙋи Хс, ши ва благослови пре тинерïи ачѣѧ, ши кꙋрѫндꙋ ва лꙋа роада милостенïеи. Ши кꙋм къ ачаста єсте адевъратъ, афлъ дела фата чѣѧ че саꙋ кемат Тавида, ча дин Іоппа. Пентрꙋ къ ши ачаста ѡ рекѫнд моартъ ꙁъкѫндꙋ, аꙋ стътꙋт апроапе сърачïи ачѣѧ карïи съ хръніѧ дела дѫнса, ши плѫнгѫндꙋ кꙋ амаръ лакръми ѡаꙋ ꙟвïат, ши ꙗꙋ дърꙋит вïацъ ꙟтрꙋ домнꙋл ностръ Іс Хс, акъꙋѧ мъріре ꙟпреꙋнъ кꙋ пъринтеле ши кꙋ сфнтꙋл дꙋхъ. Акꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши ꙟвѣчïи вѣчилор аминъ.

Кꙋвѫнт

[illegible]

КꙊВѪНТꙊЛ АЛ ТРЕИЛЕ

А челꙋи ꙟтрꙋ сфинци пърѝнтеле ноѕтрꙋ

АЛꙊИ ЇѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ спънꙋ нечинстѣскъ нимени бесѣрека лꙋи Хс, шѝ сфинтеле тане дела кꙋвѫнтꙋль сфѫнтꙋлꙋи петрꙋ шѝ алꙋи Илїе Блгословѣще Пърѝнте.

Дестъзи пꙋцини фрацѝ аꙋ венит ла бесѣрека ноастръ, оаре каре съ фїе фостъ причина десаꙋ контенит, шѝ нои съвѫршим поменире мꙋчѝничилор, шѝ нимени наꙋ венит кътръ нои? Ченꙋ кꙋмва депъ тареь къїи аꙋ пꙋ преджнишїи ла атѫта леневире, шѝ прецетаре? Іаръ ничи ачаста аꙋ оприт анꙋ вени. Че кѫчи наꙋ драгосте кълдꙋроасъ, кътръ дмнезъꙋ шѝ кътръ аи лꙋи сфинцѝ. Къ ꙟчеип пречел че ꙟсте съргꙋиторю шѝ дещептат ꙟтрꙋ воинцъ, ничи оун лꙋкрꙋ нꙋ поате съл опрѣскъ, ꙟшà пречел ленево шѝ прецетъторю тоате пот съл опрѣскъ. Мꙋчїи аꙋ върсат сѫнџелелор пентрꙋ адевърꙋл, шѝ каре ѩсте адевърꙋл? Хс. Шѝ тꙋ пꙋцинъ кале наи пꙋтꙋт ани сокоти? Ачелора лиеаꙋ тъиат капетеле пентрꙋ Хс, Хс пентрꙋ тине аꙋ мꙋрит, шѝ тꙋ пентрꙋ дѫнсꙋль прѣꙋеци? Поменире мꙋчѝничилор ѩсте, шѝ тꙋ теленевещи шѝ прѣꙋеци, къзꙋтꙋцисаꙋ съвїи съкѣзи бирꙋит пре дїавол, шѝ пре мꙋчѝникꙋл бирꙋиндꙋ, шѝ пре дмнезъꙋ слъвиндꙋл, шѝ бесѣрека ꙟкꙋнꙋнатъ. Даръ чезиче чел фъръдемѫнте ом? пъкъто сѫнтъ шѝ нꙋ пот съ віꙋ ла бесѣрекъ. Шѝ деврѣме че ѣщи пъкъто вино ла бесѣрекъ съте фачи дирепть. Ча не шѝ каре дени оамени ѩсте дирепть шѝ фъръ депъкате? Аꙋ нꙋщїи къ токма шѝ ачеще ан бесѣрничїи карїи слꙋжъск сфинтꙋлꙋи жѫртъвник кꙋ пъкате сѫнтъ ꙟкърка́ци, шѝ деврѣме чеши ен карне пꙋртѫндъ, шѝ кꙋ трꙋп де лꙋт ꙟпрецꙋнъ фїиндъ, шѝ нои ꙟшине чеи че шъдем пре скаꙋн архїерескꙋ шѝ ꙟвъцъм превои кꙋ пъкате сѫнтем ꙟплетичѝци, иаръ нꙋне де недеждꙋим, де юбире де оамени алꙋи дмнезъꙋ, ни несомеиїе аръпъм. Къ пентрꙋ ачѣл шѝ пре ачеи че сѫнт пресоци аслꙋжѝ патимилор аꙋ фъкꙋт, ка дентрꙋ чѣле че пат ен съде съ тъчюне челоралалци, акъм пъ некꙋноцинцъ ѩсте шѝ мꙋнкъ, къ де ѩсте чинева съкѫнте аꙋ съ жоаче саꙋ съ факъ алте жокꙋри, шѝ ниꙋр кемà пре нои тоцѝ фоарте кꙋ деграбъ алергъм, ка кѫндъ ам авѣ арипи, шѝ чела че ни кемà маре харъ ꙟи авем, шѝ тоатъ зїоа нетрѣче нꙋмаи ꙟлꙋзи, шѝ априви ла ачела. Іаръ ла дмнезъꙋ ꙟвъцѫндꙋне прен пророчи, шѝ прен апостоли къскъм шѝ дормитъм, шѝ ла инимъ авем вифор, иаръ ла каи ꙟтꙋне кареꙋ иаръ кѫндъ мѣрџемь съпривимь ла алергътꙋриле де каи оуде нꙋ ѩсте

ничи оун акоперемѫнтъ депъртѣ десарши ꙟтѫмпла съплоасъ кꙋ вресѡ-
вижꙋлїе съй ловѣскъ ꙟсѡбразъ ѣи ꙟгъдꙋѣскꙋ ка ниѱе ꙟдрѣчници, ши
рабдъ оунесѡри џерꙋл алтесѡри ꙁъдꙋфꙋл дꙋпъ кꙋ ꙗсте врѣма, ши депъртарѣ
кѫїи нꙋй ѡстенѣще, ши нꙋи ѡпрѣще ничи ѡнебое, ꙗръ ла бесѣрекъ: кѫнд
вом съмѣрџем тоате нисъфакꙋ сминтѣлъ, ши плоꙗ ши калѣ. Ꙗръ кѫн-
дъ сар ꙟтреба врѣꙋнꙋл динтрачѣꙗ, каре ꙗсте татъл пророкꙋлꙋи Ісаїеи, са
апророкꙋлꙋи Авдиꙋ, саꙋ ал алтꙋи пророкъ саꙋ деи апостоли, ничи декꙋм нꙋ
щїе съ ръспꙋнꙁъ. Ꙗръ пентрꙋ каръле канлоръ каре трекъ ла алергътꙋръ кꙋ
мꙋлтъ сокотѣлъ ръспꙋнд, де армеле цинꙋторилор, авꙋкацилор, ши ритори-
лор. Ши чине съле ахꙁъ ши съле ꙟгъдꙋіаскъ ачѣстѣ спꙋнем? Демꙋлтесѡ-
ри вам ꙟвъцат ши вам чертат съ нꙋ мѣрџеци лаꙁбѡрꙋри ши ла алергътꙋ-
риле канлор, ши нꙋмїаꙁ аскꙋлтат кꙋвѫнтꙋл, нꙋ цфїе рꙋшине вино ꙗръш
де аꙋꙁи. Даръ веи ꙁиче къ ам аꙋꙁит ши нам пъꙁит, акꙋм кꙋм воипꙋтѣ съ
вїꙋ съ аꙋꙁꙋ, адевърат цїе рꙋшине. Ꙗръ ꙟкъш кꙋвѫнтꙋл мїеꙋ ан ꙟтрꙋ-
нематъ ꙟръдъчинатъ. Ꙁичи къ нефїинд еꙋ ши де фацъ, тот цїе рꙋшине
ши те рꙋшъщи. Ши дирептачѣꙗ нимени. Мꙋстрѫндꙋте тот ан легъ тꙋ-
ра ши фрика, къ ꙟвъцътꙋра мꙗ, те кꙋръцѣꙁъ. Нам пъꙁит? Адевърат
атꙋнче ѥщи датор ю съ віи ка съ аꙋꙁи ꙗръш. Ши де веи пꙋне ꙗръ ши нꙋ
теваꙁ кꙋръци, адоаꙁи ꙗръш нꙋ съвеи пꙋне? Ѡ ѡме оун тъеторю де лѣмне ва
съ таїе оун копачю маре, ши де вада кꙋ съкꙋрѣ ѡ датъ ши де нꙋ ва къдѣ копа-
чюл, ѡаре нꙋ вада ши алтъ датъ, ши а патра ши ачинчѣ саꙋ ши аꙁѣчѣ,
аша фъ ши тꙋ. Ши ачѣстѣ ꙁикꙋ нꙋ ка съ въ фак маи леневоши ши маи
прецетътори, че ка съ въ факꙋ маи невоитори. Ѡ ѡме. ꙟтратаи ꙟ бесѣрекъ
ꙟвредничитꙋтеи де ворба сфинтей скриптꙋри ши маи вѫртос а лꙋи Хс. Пъꙁѣ-
ще съ нꙋ ѥши маи наинте де ѡпꙋстꙋл пресѡтꙋлꙋи, пентрꙋ къ ка оун фꙋ-
гарю слꙋжникъ тевеи жꙋдека де Дмнеꙁеꙋ. Тоатъ ꙁїса петречи ꙟтрꙋ лꙋкрꙋ-
риле чѣле трꙋпещи, ши доаѡ чаꙁꙋри ла чѣле дꙋховничещи нꙋ поци ꙟгъдꙋи?
Ла ꙁборꙋри мерџи ши пѫнъ нꙋ съ сфѫршеск жокꙋриле нꙋ ѥши, ши ла бесѣрекъ
віи ши маи ꙟнаинте де сфѫнта летꙋргїе ѥши. Фїеꙁ фрикъ де чѣла чеꙁиче,
каре нечинстѣще свинтеле таине съ ва нечинсти де Хс. Аста ꙟнаинтѣ оунꙋ
ꙟпърат ни съ ꙁимбещи а рѫде нꙋ кꙋтеꙁи, ꙗръ ꙟнаинтѣ Домнꙋлꙋи Хс ши ꙟ-
пъратꙋл тꙋтꙋрор стѫндъ, ши нꙋ стаи кꙋ фрикъ ши кꙋ кꙋтремꙋр, че во-
бещи ши рѫꙁи фъръ де токмѣлъ ꙟ каса лꙋи Дмнеꙁеꙋ. Ши кꙋ ачаста ꙟл ꙟ-
демни пре Дѫнсꙋл дете оуцистѣще, ши нꙋ ꙟ ѥртъчюнѣ пъкателѡ тале. Петрꙋ
къ Дмнеꙁеꙋ нꙋ атѫта пре чеи пъкътоши оурѫще, ка кꙋм пре чеи чей нꙋ факꙋ
поктенире пъкатꙋлꙋи. Дела оуніи ка ачѣще ꙟтоарче Дмнеꙁеꙋ фаца ши
съ депъртѣꙁъ. Че фачи ѡ ѡме? Стаи ла бесѣрекъ ши ла фрꙋмꙋсѣце стрїи-
нъ привещи, ши нꙋ те кꙋтремꙋри ши нꙋ те спъмѫнтеꙁи, аша а батъ жокꙋри
пре Дмнеꙁеꙋ ꙟлъꙋнтрꙋ ꙟтрꙋ бесѣрека са? ши кꙋрвъріе ꙟцпаре къ ѫсте каса
лꙋи Дмнеꙁеꙋ, ши маи кꙋ нечинсте декѫт ꙟтѫргꙋ. Къчи ла тѫргꙋ цїе фри-

[illegible]
[illegible]

кѫ шѝ ціе рꙋшине сѫ те арѫцѝ кѫ привѣщи ла фрꙋмꙋсѣцѣ кꙋива, карѣ ꙟкѫсе
лꙋй дмнезѫꙋ оунде те ꙟвъцѫ шѝ маи вѫртос те спѫмѫнтѣзѫ пентрꙋ пѫ
кателе шѝ нелецюирїле каре фачи, Шѝ маи мꙋлтъ аꙋзиндъ атꙋнчѣ касѫнꙋ
ле фачи, шѝ тꙋ фачи и нимата прѣвелѫтѣ дїаволꙋлꙋи, шѝ кꙋ окїи тѫи лꙋ
крꙋри дїаволещи. Маи бине ꙟрфифость о кика ачещѣ сѫ фїе орби, декѫт
сѫ прївѣскѫ фѫрѫдерꙋшине шѝ фѫрѫделѣџе. Сокотѣще оамеке гѫндꙋлтѫ
лѫнгѫчине апроапе стаи, кѫндъ теапропїи ла сфнта шѝ ꙟфрикошата литꙋр
гїе, оаре кꙋ чине ꙟпреꙋнѫ веи сѫтероуи лꙋй дмнезѫꙋ, кꙋ херꙋвимїи, кꙋ се
рафимїи, шѝ кꙋ челелалте черещи пꙋтери, кꙋ ангели шѝ кꙋ архангели
Сокотѣще кꙋ гѫндꙋл тѫꙋ пре карїи ай ꙟпреꙋнѫ ꙟхорѫ шѝ ꙟпреꙋнѫ кѫнтѫ
рѣци, шѝ ачѣстаці лѫнꙋџе ꙟтрꙋ привегѣре шѝ причѣпере. Кѫндъ ꙟцѣвеи а
дꙋче аминте кѫ порци трꙋп де пѫмѫнтъ, шѝ ещи де акалома ꙟпреꙋнѫ кꙋ сфн
цїи ꙟџери, кꙋ тоате черещиле пꙋтери челе фѫрѫ де трꙋпꙋри, шѝ тѣй ꙟвред
ничит ꙟпреꙋнѫ кꙋ ачѣѧ сѫкѫнци шѝ сѫлаꙋзи пре стѫпѫнꙋл хс шѝ дмнезѫꙋ
тꙋтꙋрор. Пентрꙋ ачѣѧ нꙋфїи ка оун слѫбѫног, че фїи гата кꙋ пофтѫ
ла кѫнтарѣ сфнтелор литꙋргїи. Нꙋ авѣ гѫндъ лꙋмѣскꙋ ла врѣмѣ ачѣѧ,
че кѫтрѫ черюри тот гѫндꙋл тѫꙋ пꙋне, ка кꙋм ай еста лѫнгѫ скаꙋнꙋл слѫвїи
мѫрирей. Шѝ ка кꙋм ай ѕбꙋра ꙟпреꙋнѫ кꙋ серафимїи. Шѝ аша лꙋи дꙋм
незѫꙋ лаꙋда чѣ пре сфнтѫ адꙋ, кѫ пентрꙋ ачѣста дѫм ꙟвѫтꙋрѫ сѫ стай
бине ла врѣмѣ сфнтей литꙋргїи, ка сѫрждникъм гѫндꙋриле челе че закъжо,
кѫ ла врѣмѣ сфнтеи слꙋжбе фрацилор, нꙋнꙋмаи оаменїи стригѫ ачѣ ꙟфри
кошатѫ стригаре, че шѝ дꙋмнезѫещїи ангели кадъ ла домнꙋл хс, шѝ арха
гелїи сѫроагѫ авѫндъ ꙟпреꙋнѫ врѣме де ажꙋторю лор, шѝ маи вѫртос сфнта
слꙋжбѫ ачинстителор тѫне. Кѫ прекꙋм оаменїи цин шѝ мишкѫ рамꙋриле
маслинилор ꙟнаинтѣ ꙟпѫратꙋлꙋи, шѝ прин оадрасла маслинꙋлꙋи адꙋ
минте сѫфакѫ милѫ шѝ юбире де оамени ла нѫродꙋл лꙋи. Аша шѝ сфинцїи
ангели атꙋнчи ла жѫртва сфнтеи литꙋргїи, ꙟлок де стѫлпѫриле маслинꙋ
лꙋи ачел прѣ сфнтъ шѝ дꙋмнезѫескꙋ трꙋп ꙟл аратѫ кѫтрѫ домнꙋл ностꙋ
ис хс, шѝ сѫроагѫ пентрꙋ фирѣ оменѣскѫ, зикѫнд кѫтрѫ мѫнтꙋиторю хс,
кѫ нꙋмаи пентрꙋ нѣмꙋль оменѣскꙋ нерꙋгѫмь, шѝ неоуминлим цїе юби
торюле де оамени, шѝ юбиторюле де бꙋнѫтѫци стѫпѫне, пре карїи
ꙟсꙋци нꙋ ай лѫсат чи мꙋлт юбиндꙋи пѫнѫ ꙟтратѫта ай прїимит
кѫт шѝ прѣ свнтꙋл тѫꙋ сꙋфлет ай дат пентрꙋ еи, пентрꙋ ачещѣ шѝ но
вѫрсѫм рꙋгѫчюниле, пентрꙋ карїи тꙋ ꙟсꙋци прѣ бꙋнꙋле ай вѫрсат прѣ
свнтꙋл тѫꙋ сѫнџе. Пентрꙋ ачещѣ нерꙋгѫ пентрꙋ карїи чинститꙋл тѫꙋ трꙋп
ай жѫртвꙋит, шѝ ай ꙟжꙋгат, де окрѣїи чеи фѫрѫ де лѣџе. Пентрꙋ ачѣѧ
ка десе фїеще чине дин нои сѫ кинзꙋиаскѫ кꙋ гѫндꙋл сѫꙋ, оаре каре греша
лѫ шѝ каре пѫкѫтꙋире аꙋ ꙟблѫнзит, шѝ каре ꙟдирептаре де бꙋнѫтате аꙋ
кѫщигат, каре пѫкат аꙋ лѫсат, саꙋ лаче мѫсꙋрѫ де бꙋнѫтате аꙋ ажꙋсꙋ,
шѝ де саꙋ фѫкꙋт маи бꙋн де кꙋм ера: шѝ де ва афла шѝ ва кꙋноаще кѫ
саꙋ

саꙋ фъкꙋт пресине май бꙋн декꙋм ера. Кꙋ постирѣ лꙋи, съ пъзѣскъ бине. Іаръ де саꙋ фъкꙋт леневос ла чѣлалалте бꙋнътъци, ши аре нꙋмай постирѣ сѫнгꙋръ съ арате, іаръ дин чѣлалалте бꙋнътъци ничи ꙋна нꙋ аꙋ фъкꙋт афаръ съ ръмѫе. Ши дꙋпъ че тоате пъкателе ва кꙋръци кꙋм съ каде, атꙋнче съ віе ꙟлъꙋнтрꙋ съ съ пречестꙋіаскъ съфтелор тайни лꙋи Хс. Къчи чел че нꙋ постѣще съ кꙋвине съ ажѫнгъ ши ертаре, кꙋржндꙋ съ къ нꙋ пот, ꙋній де бътрѫнѣце, алцій де боала трꙋпꙋлꙋй, алцій де алтъ ꙟтѫмпларе. Іаръ чела че нꙋ грижаще де мѫнтꙋирѣ пъкателор лꙋй нꙋ поате фи съ нꙋдѣ самъ. Пентрꙋ къ де ва черчета дмнезъꙋ грешалеле, ворбеле каре съ фак пре ла бесѣречи, ле не бирниле прецетприле де пре ла слꙋжбе атꙋнче чевом фаче, кꙋм ꙟ ни вом ръспꙋнде? Съ щіи нꙋмай алес къ де мꙋте ори ꙟсꙋ дмнезъꙋ гръиндъ прен пррок кътръ ной тоцъ, іаръ ной гръим мꙋлте ши лꙋнци кꙋвинте, ꙋнꙋл кътръ алтꙋл каре нꙋ не сѫнт де трѣбъ нꙋмай ꙟзадар бѫрфим, де ва лъса алалте тоате ши нꙋмай де ачесть пъкат съ ъ чѣрче ши съ факъ ѫꙋдекатъ ла ной, каре нъдѣжде де мѫнтꙋире вафи ноаѡ? ничи ꙋна. Ши нꙋте ꙟшале гѫндꙋл къ ѧсте пꙋцин пъкатꙋ ачеста чи де вей врѣ съ вези ши съ кꙋноши, мъриреа мꙋлтꙋлꙋй ачестꙋѧ пъкат ши нечинстей чей мари че фачи лꙋй дмнезъꙋ, съ черкъм ла оаменій ачеши пъмѫнтеши ши атꙋнчи вей кꙋноаще мъримѣ лꙋкрꙋлꙋй челꙋй фъръ кале ши фъръ кꙋвіинцъ. Кꙋтезъ тꙋ ла ꙋнъ боѧрю маре саꙋ ши принцен кѫндь ворбѣще ꙟчелепцѣще кꙋ тине ши тꙋ съ лаш ворба лꙋй съ те ꙟторчи ꙟнапой съ ворбеши кꙋ слꙋга та, ши атꙋнче вей кꙋноаще кѫтъ нечинсте кꙋтези де фачи кꙋ ачаста лꙋи дмнезъꙋ. Пентрꙋ къ де ар фаче чинева ачаста нечинсте ла ꙋн домнꙋ маре, ла мꙋлтъ педѣпсъ ар адꙋче пентрꙋ батжокꙋриреа ачѣѧ, саꙋ ши капꙋл іаръ тъѧ. Іаръ дмнезъꙋ кꙋ ꙟлжтѫ ши ꙟтѫжтѣ май мꙋлте декѫт ачѣсте ꙟтоате зилеле нечинстиндꙋсе, нꙋ нꙋмай де ꙋнꙋл саꙋ де дой ши трей оамени, че де мꙋлци. Пꙋтем зиче де ной тоци, ши дꙋмнезъꙋ рабдъ, ши ꙟделꙋнгъ мъніѧ, ши кѫндь вец съ потолнцѫ ꙋрціѧ ꙋнꙋи ꙟпърат пъмынтѣскꙋ алергаци тоци кꙋ копій кꙋ мꙋери ши дентрꙋ ꙋрціѧ ꙟпърътѣскъ хръпници пре виновати. Іаръ п череСкꙋл ꙟпърат нꙋком съл фачем блѫндь ше ертъторю, ши съ ръпим ден ꙋрціѧ лꙋи, нꙋ ꙋнꙋл саꙋ дой саꙋ трей саꙋ осꙋтъ, че пре тоци пъкътошіи лꙋміи. Шъдеци афаръ ши нꙋ алергаци ꙟпреꙋнъ кꙋ тоцій ла бесѣрекъ, ка къзѫндь дмнезъꙋ ꙋнирѣ колстръ пре ачѣѧ съй ласе ден мꙋнка ідꙋлꙋи, ши ноаѡ съне ꙟте пъкателе. Пентрꙋ къ че ѧсте съ фіе май пꙋтѣрникъ декѫт бесѣрица лꙋи дмнезъꙋ? ши нꙋм зиче пъреци ши аме, къ ачѣсте тоате ꙟделꙋнгарѣ времіи лекекѣще ши лестрикъ. Іаръ бесѣрека ничи одатъ нꙋ съ ꙟвекѣще ни съ ꙟбътрѫнѣще, бесѣречіи ничи връжмашіи ноцри нꙋ пот стрика, адекъ діаволіи. Ши ачѣсте нꙋле зичем де лаꙋдъ, де врѣме че фаптеле сѫнгꙋре мъртꙋрисѣскꙋ. Кѫци ꙟпъраци ши тирани саꙋ бътꙋт кꙋ бесѣре

шиха доѵзо съ а тису сотъ тарълапашзнꙋ
шаꙋ пръ[illegible]ѡна ши а тълоцꙋрж пъ [illegible]

ка лꙋи Хс: шѝ кѫци саꙋ бътꙋт кꙋ динса тоци саꙋ прѣпѫдит шѝ аꙋ перит
ꙗръ еи саꙋ сꙋнт май сꙋс декѫт черюриле. Ꙟтѫта нълциме ши мърирѣ
ꙗре бесѣрика лꙋи Хс. кѫт бътѫндꙋсе де алцїи пꙋрꙋрѣ бирꙋѫще, виклениндꙋ
се съ ꙗдаѫще, батжокꙋриндꙋсе май лꙋминат съ аратъ. Кꙋноскꙋтаци да
ръ ꙟзїоа ачѣѧ кѫте сѣꙋ порнит асꙋпра ноастръ, арме мꙋлте де осташи
ши фокꙋ май маре, ши ной прела кꙋрциле ꙟпърътещи мерџем ши нѣмфъ
кꙋт де мираре ꙟтоатъ лꙋмѣ. Ꙗръ пентрꙋ дарꙋл лꙋи Дмнѕеꙋ ничи оуна
дентрꙋ ачѣлѣ нꙋ ꙟгрозите, пентрꙋ че є къ ничи оуна дин рьꙋтъциле ачѣ
стѣ ꙗсте амаръ, пентрꙋ къ чеꙗте рѣꙋ ꙟ лꙋме є нимика, вей съ ѕичи моа
ртѣ, даръ нꙋ ꙗстерѣ моартѣ, къ кꙋрѫнд мерџем ла адъпостирѣ чѣ фъ
ръде ꙗрнъ. даръ че є ръпирѣ авꙋцией є гол амвенит, голꙋ мѣ вою дꙋче. да
ръ че є скоатерѣ дин пъмѫнтꙋл лꙋи? ал Домнꙋлꙋи ꙗсте пъмѫнтꙋл ши пли
нирѣ лꙋи. даръ че ꙗсте рѣꙋ є нѣпаствѣ? бꙋкꙋрацивъ ши въ веселици къ пла
та воастръ мꙋлтъ ꙗсте ꙟчерюри, кѫнд ворѕиче тот кꙋвѫнтꙋл рѣꙋ ꙟпотри
ва воастръ. Пентрꙋ къ де мъши дꙋчѣ ꙗръ нꙋ ѥра батжокꙋрирѣ ачѣѧ чѣ съфъ
чѣ. Пентрꙋ къ съ батжокꙋрирѣ ꙗсте нꙋмай пъкатꙋл, къчи дилева батжокꙋ
ри тоатъ лꙋмѣ, ꙗръ тꙋ пресине нꙋ батжокꙋри, ши нꙋ вей фи батжокꙋритꙋ
ничи одатъ. Ѫнѕаре нꙋмай агѫндꙋлꙋи ꙗсте причина, пентрꙋ къ де
нꙋ вей веде кꙋ гѫндꙋл пре алтꙋл, ничи алтꙋл нꙋ ва пꙋтѣ съте
ваѫѕъ пре тине. Мерџем ши ведем лꙋкрꙋриле, ши май вѫртос чѣле
дате але мѣле кꙋвинте, лꙋкрꙋри фъкꙋте ꙟтѫргꙋ ши мам мират, пе
нтрꙋ ачѣѧ ам врꙋт съ въѕ оунде оумблъ ши оунде съ афлъ. Чѣи чеи нꙋ чи
стеску сфѫнта литꙋргїе, ши ворбеску грижъ лꙋмещи, ши сѫнтъ липсици
де дарꙋл лꙋи Дмнезъꙋ. Пентрꙋ къ спꙋнем, каре слꙋгъ ва фаче слꙋж
ба касеи лꙋи майнаинте декѫт а фаче слꙋжба домнꙋсъꙋ кꙋ непꙋтинцъ ꙗ
сте. Кꙋм даръ нꙋ ꙗсте кꙋ некꙋвїинцъ, деврѣме че оаменилор нꙋ пꙋтем
а нꙋ лезиче ши а нꙋ кема домни, ши мꙋлтъ кꙋчерире ши аскꙋлтаре арътъм
ла дѫншїи, ꙗръ пре адевъратꙋл стъпѫн пре Домнꙋл нострꙋ Іс Хс, нꙋнꙋ
май ал нострꙋ домнꙋ, ши зидиторю оаменилор, чеши челор де сꙋ пꙋтѣри
фъкъторю, де ар фи кꙋ пꙋтинцъ съ въ арът съ ведеци кꙋ окїи воштри сꙋфле
тꙋл ачелора, ши лаци ведѧ бꙋбо ши ꙟрꙋшинат. Къ прекꙋм ла вѣй кѫте
трꙋпꙋри нꙋ ꙟтръ съсъкꙋръцѣѕе сѫнтъ пline де ꙟтинъчюне, ши де гроѕъвїе
мꙋлтъ. Аша ши сꙋфлетꙋл каре нꙋ аꙋде ꙟвъцътꙋра дꙋховничѣскъ, ꙗ
сте плин де некꙋръцїе ши де ꙟпꙋцичюнѣ пъкателор, ши аци ведѧ декѫт ра
не ши гнилпи сѫнтъ пline сꙋфлетеле ачелора. Къ прекꙋм пъмѫнтꙋл каре
нꙋсъ аръ съ ꙟцеленѣще ши съ оумпле де мъръчини, аша ши сꙋфлетꙋл ка
ре нꙋ аꙋде кꙋвѫнтꙋл лꙋи Дмнезъꙋ ши ꙟвъцътꙋра дꙋховничѣскъ, ръсаре
тот мъръчини ши чюлини, адекъ тот фелюл де пъкат съ наще ꙟ инима ноа
стръ. Къ деврѣме че ной чеи че ꙟтоате зилеле аꙋзим читанїѧ скриптꙋрилор
а пророчилор ши а апостолилор, ши де а пꙋрꙋрѣ дꙋмнезъѣщиле каноане кѫнтъм
ши

ши авїа ку маре невое фуџим де патимеле ноастре, авїа потолим мѫнїа
авїа гоним урџїа пизма, ши пофта чеа реа, авїа контеним фїареле челе
фѫрѫ рушине, адекѫ гѫндуриле челе реле але дїаволилор, дарѫ чеа че ничи
одинїоарѫ нау добѫндит ачастѫ вине декаре аревѫцѫтурїи, каре нѫдежде а
мѫнтуирїи вор авеа? Пентру кѫ прекум чела че аре дела адѫпостире пре
тиндине рѫпѫчеще, аша ши ждере ши чела че пїарде лумина луи ѫмулте локу
ри сѫ ѫтѫмпїа декѫ ши каде. Аша ши чела чева кѫдеа ѫтру унитаре тѫмерїи
де дмнезѫу, грижи ши гѫндури ши ѫтристѫри аре пуруреа. Кѫчи кѫнд ѫ
сте дмнезѫу ку ної ажуторю тоате челе че сѫнт спре ѫтристаре депарѫте
легонеще. Ѫтрачеаста кип тарѫш депѫртѫндусе де ної пентру пѫкателе ноа
стре, нуш адуче амынте деної немикѫ, ши атунче трупул ши инима сѫрум
пе ши сѫ ѫтристезѫ, ши чеи че сѫнт ѫтристѫторїи дїаволїи ши оаменїи сѫ
адаѡг, кѫт де тоци ау бѫнтуиалѫ, ка пентру сѫсѫ фак май грижничи чеи ле
невоши, сѫсѫ поатѫ ѫтоарче декѫдере чау кѫзут. Пентру кѫ зиче дум
незѫеска скриптурѫ, педеѱитева неаскултареа та, ши рѫутатеа та чеа
мустра, атѫта кѫт депѫртареа луи дмнезѫу, ѫсте кип де грижуире ла пѫ
кат. Кѫчи кѫнд ку ноаше дмнезѫу майнаинте ши грижуаще пентру ѡ
ласѫ пре жѫнсул пуцинел касѫ сѫ смереаскѫ, ши атунче гониндусе дела жѫн
шїи леневиреа сѫ фак май невоиторїи чеи леанеши. Сокотеску кѫ мулци ворфи
карїи неу лѫсат де мулт време, ши сау дус ла зборури ши ла жокуриле не
лецюирїи, ши астѫз ау венит, ши аша сѫи вѫз ѫлбе, касѫи гонеску дела
уша бесерїчїи, Ну касѫ фїе афарѫ пуруреа, че касѫ сѫ ѫдирептезе ши тарѫ
сѫ вїе. Че де време чеши пѫринцїи кѫнд грешеску фечорїи лор ѫи скот афа
рѫ дин касѫ, ши нулеадау ничи пѫне сѫ мѫнѫнче, ну ка сѫи ѫстреинезе де
тот че ка сѫсѫ ѫцелепцаскѫ, ши сѫсѫ фака май буни, ши атунче ку чин
стѫ ши слава чеи пѫкувине ла пѫринтеска моштенире сѫ вїе. Ѫтрачесташи
кип фак пѫсторїи ла оиле челе ржїоасе, ле деспартѫ пре еле ден оиле челе
сѫнѫтоасе, ка кѫнд сар тѫмѫдуи де боалѫ, тарѫш ку сокотинце ши фѫрѫ де
змынтеалѫ сѫ вїе ла оиле челе сѫнѫтоасе, тарѫ ну болнаве, касѫ нусе умпле
тоатѫ турма де боала ачелора. Дирептѫ ачеа ши ної кѫнд сѫ нїщим пре
ачеа, макарѫ кѫ ку очїи нуиком веда, тарѫ кугѫнтул ностру пре жѫншїи
претоцин ка куноаше, ши гѫндул лор ѫнва мустра, адекѫ че зик. Ачела
жете ну май ла бесерикѫ, каре дѫ вреднич гѫндул петречерїи. Чела тарѫш
каре аре вїаца луи стрикатѫ ши жете ку чеи мулци ѫпреунат, деши жете тру
пул луи аи ши гѫндул луи афарѫ фолос ну аре. Пентру кѫ чеи че сѫнт кано
нисиц дупѫ думнезѫещиле правиле ши рѫмѫинд афарѫ, адевѫрат ау нѫдеж
де буне, кѫ девор ѫдирепта пѫкателе лор пот тарѫш сѫ вїе ку гѫнд курат ѡ
тарѫ чеи че ау пѫнгѫрит пре ѫшиши ши лисау порѫнчит сѫ ну ѫтре майнаинте ла
ушиле сфѫнтулуи олтарю, пѫнѫ че сѫ вор курѫци де ѫтинѫчюнеа каре сау фѫкут
дин пѫкате, пре урмѫ сѫ факу обрѫзничи ши фѫрѫ де рушине, ши факу ла

ши андрола апт... вз с хк. ин. ина. ...

вѣтура ръніи маиръ, кѫ аттатадерѣ есте апъкътуи кѫт есте нерушине
витура рѣніи маира, къ атѫтадерѣу есте апъкътуи кѫт есте неруши
нарѣ дупъ пъкат. Мулци деи оамени сѫпричещуеску сфинтелор тане луи
Хс ꙟтрун ан одатъ, алцій іаръш сѫпричещуеску демулте ори ꙟтрун ан
Оаре прекаріи дентру ачещѣ вом лъуда ши вом фричи? Пречеи чесѫпричещуеску
одатъ, ау пречеи чесѫпричещуеску демулте ори, сау пречеи депуцине
ори? Еу зикни пречеи чесѫпричещуеску деи ан ꙟ ан. ничи пречеи чесу при
чещуеску демулте ори, ничи депуцине ори, Нумаи пречеи чесъпричещуеску
ку инимъ ши ку гѫндъ курат, пречеи че ау віацъ нехулитъ, чеи че сѫнтъ
непоменитори дерѣле, ши непизмуитори, ши каріи пофтеску пачѣ. Уніи
ка ачещѣ пурурѣ ла тоате празничеле челе домнещи съсъ причещуіаскъ.
Іаръ чеи че сѫнтъ некуноскъттори, ши некураци де тотъ фѣлюль
де пъкате, ничи одатъ ꙟтрун ан съ ну фіе вредничи асъ причещуи.
Къ мулци болнави ши слаби, мору причещуиндусе ку невредничіе ши мергъ ла
іадъ. Ѡ оме. мѫнкатаи диимаса чѣ духовничаскъ, ши чиніи чеи ꙟпъ
ръ тещи тѣи ꙟвреднчитъ, ши іаръш те амѣстечи ку скѫрнъ? Трупул
тъу ꙟлоунци ку мир ши іаръш ꙟл ꙟплеи де путоаре ши де скърнъвіе. То
анул те курѫцещи ши те причещуещи, ши оскъптъмѫнъ наи трекут ши іаръ
фачи челе маи диинаинте але тале фъръделеуи? Іасѫунем, детевеи сѫнъто
ши ꙟпатрузечи дезиле фіинд болнав демулта врѣме, ши венда пресние іа
ла ачѣ боалъ наи піердут остенѣла чѣ маи диинаинте? Деврѣме чечѣ
ле фирещи ле скимби ку мулт маи бѫртос челе дии воинцъ. Ши децва пуци
гура ничи челе обичиите букате ну поци съле мъиѫнчи, даръ кум кутези
а те причещуи авѫнд ꙟсуфлетул тъу атѫта путоаре де пъкате? Ши
чертъчюне веи авѣ? ничи уна. Пентру къ зиче думнезееску апостол,
чел че мънѫнкъ ши бѣ ку невредничіе виноват іасте трупулуи ши сѫнче
луи домнулуи ностру луи Іс Хс. адекъ кѫтъ мункъ ку луа обрѣін каре ау
ръстигнит пре Хс, атѫта ва луа ши ачела. Къ прекум ачеи ѹчигаш сѫнъ
виновацн сѫнцелуи, аша ши чеи че ку невредничіе съ причещуеск ку свателе таи
неле луи Хс. Ка кум чинева аш ар спарце сау ар ꙟтина хаина ꙟпъратулуи,
пре ꙟпъратул батжокуреще. аша ши ла свинтеле, тане ка кѫнд ар оморѫ
трупул домнулуи ностру Хс, чеи чел пріимескъ ку суфлет ши ку гѫнд
некуратъ. атѫта кѫт десѫнт мулте але нелецюиреи, іаръ токма сѫнт
ши але батжокурирей. Ачести кукѫнт амулатора инемнарде, Ачеста пре
мулци ау турбурат ши ау клъттит. Мушкатау куноцинца челор че аудъ
іаръ маи бѫртос ши амѣ челуи че гръеск, маи наинте декѫт аволастръ чело
че аузици. Къчи кѫнд іасте ꙟвъцътура ꙟпреунъ, сѫнт ꙟпреунате ши
педепселе. аша ши ербуриле сѫнт ꙟпреунъ. ши ачеста іасте лукру ачеи
думнезеѣ юбири де оамени. Дирептачѣѫ трѣбуе ши чечезиче, ши чел че ауде съсъ
супуе ачестор правилн, ши съ аибъ ачастъ фире. Ашинждерѣ ши фіеште ка
ре грешит іасте ши къ лъкътторю порѫнчилор луи дмнезъу, пентру къчи?

петру

Пентрȣ каꙝ фак кȣ мъсȣръ канонȣл ши чертаре, къ требȣе съ фие дȣ
ховникȣл крещъторю ла чей пъкътош, адȣкѫндȣш аминте де боала ши слъ
бичюнѣ лȣи, ка съ нȣ канонѣскъ пре дѫншѫи греȣ. Пентрȣ ачѣѧ де ве
ведѣ пре чинева кȣрбиндȣ ши ва врѣ съ съ пречещȣиаскъ аша неврѣдник, съ нȣ
не пресътȣлȣи ꙟтаинъ, къ кȣ таре ѡмь ꙗсте неврѣдник ши ва съ съ пре
чещȣиаскъ, ши ѡпрѣще пре некȣратȣл. Iаръ де вей акопери потривъ ан
шитȣ пъкатȣл ꙟпреȣнъ кȣ ачела, пентрȣ къ наȣзи пророкȣ къ ан кȣвинт,
че кȣ кȣрварюл ꙟпреȣнъ партѣ та ай пȣс. Вай вай кѫт ръȣ ꙗсте съ
аскȣнзъ чинева пъкатле алтора, сау ши але лȣи де чел ма маре сау ши де дȣ
ховникȣл лȣи, пентрȣ къ пърташ зиче къ ещи мȣнчїи ши педепсїи, пентрȣ
пъкателе ачелȣѧ, ши кȣ тоатъ дирептатѣ, къ де дȣлчаца пъкатȣлȣи не
авѫндȣ парте, iаръ мȣнчїи те фачи де ѡбще ши ꙟпреȣнъ пъргаш пъкатȣлȣи
ачелȣѧ. Пентрȣ къ нȣм зиче чѣле некȣноскȣте кȣвинте каре те дȣк ла iад,
адекъ, че мїе мїе де пъкатȣл алтора? Мъкаръ де ш пȣтѧ съ въз але мѣле,
къ атȣнчѣ маи мȣлте вей грижи де алеталe пъкате, кѫнд тȣ вей черка
алеталe грешале пентрȣ фолосȣл фрателȣи тъȣ, прекȣм ши Павел зичѧ.
Нименѣ де але съȣ съ нȣ черче ка съ афле чѣѧ че ꙗсте а лȣи. Къчи кѫнд
вѣде пъкътосȣл къ тоци ꙟл хȣлескȣ ши съ депъртѣзъ де дѫнсȣл ка оун ръȣ
маре ѡаре ачѣѧ че аȣ фъкȣт ши нȣ ѡ маи фаче, iаръ де ва ведѧ къ нȣ ле паре
ръȣ де чѣѧ чаȣ фъкȣт, съ фаче ши маи ръȣ. Iаръ ꙟкъш щїȣ къ мȣлтъ
сȣпъраре ꙗсте ла вои ачѣстѣ че зичем. Ши дȣпъ чевѣ де съ пъръци де ан чи
не ва пȣтѧ аȣзи ши ꙟгъдȣи мȣсъпръриле воастре, зикѫнд ноѝ iаръш кѫнд
ши ръȣ пъциминдъ ши некъжиндȣне, не гонещи пърините дела сфѫнта причи
щенїе ши дела чинача тайникъ? Дирептъ ачѣѧ мам ꙟдемнат ши еȣ а зиче
ачѣстѣ ка съ кȣноащеци къ нȣ въ гонескȣ, че маи мȣлтъ въ адȣнȣ, ши нȣ въ ѡ
прескȣ че къ кем, ши трагъ пре вой ла бине, маи кѫрто прин мȣстръри, къ
фрика мȣнчїи прекȣм в ъпа топѣще чара, аша съ фаче ши ла гѫндȣл челор
пъкътоши, топѣще ши арде пъкателе воастре, ши кȣрат фаче гѫндȣл во
стрȣ, ши адасоще маи мȣлтъ венирѣ ши ꙟдръзнирѣ, прекȣм дофторȣл чела
каре кȣноаще, каре дъ бреȣнȣи болнавь ербȣри амаръ кѫнд нȣ поате мистȣи
бȣкателе че мънѫнкъ, ши кȣ ачѣлѣ ербȣри амаръ скоате венинȣл ши кȣ
ръцѧзъ стомахȣл, ши ꙟдѣмнъ похта чѧ аморцитъ спре мѫнкаре, ши атȣ
чѣ кȣ похтъ ꙟчѣпе ла ѡбичюита хранъ. ꙟтрачѣсташ кип даръ ꙗсте ши
ꙟвъцътȣра, кѫнд зиче ꙟвъцъторюл кȣвинте амаръ кȣръцѧзъ
кȣџетеле чѣле рѣле але гѫндȣлȣи, ши але инимеи, ши съ де
скаркъ де греȣль пъкателорь, ши атȣнчѣ кȣ мȣлтъ бȣкȣрїе ши веселїе
прїимѣще трȣпȣл ши сѫнџеле домнȣлȣи нострȣ Ic Xc. Пентрȣ ачѣѧ зиче
апостолȣл, фрацилор сȣпȣнеци въ ши аскȣлтаци де маи марїи воштри, пен
трȣ къ ей ѡстенескȣ пентрȣ сȣфлетеле воастре, ка кȣм аȣ а да сѣма, къ
тȣ девей грижи пентрȣ алеталe пъкате, ши де те вей бине невои нȣ вафи цїе
ада

ꙟда кичи осѫмѫ пентру алцїи. Іарѫ пресфтул дева грижуи бине нумаи де
віаца луи, ши пентру ачелора алалци фраци ну ва ста ку невоинцѫ, ꙟпреунѫ ку
оамении чеи рѫи ла геена фокулуи ва мѣрџе. Пентру кѫ де мулте ори пре
сфтул пентру алелуи грешале нусѫ дѫ ла мункѫ, іарѫ пентру пѫкателе челор
стреини сѫ піѣрде адекѫ мѣрџе ла іаду. Че де връме че фоарте маре ам му
страт пречеи каре сѫнт невредничи ши прїимеск святеле таине. Требуаще
сѫ ꙁичем ши пентру вои пресфци ши служитори свинтеи бесѣречи. Кѫ сѫкѫ
де ноао ку мулатѫ грижѫ ши невоинцѫ ши смерире сѫ ашептѫм святеле дару
ри. Кѫ де вецн куноаще пречинева ꙟтру рѫутате трѫинд ши веци ерта пре
ел ꙟсѫ причещуи, сѫнцеле луи дин мѫиниле воастре сѫва чѣре дела Дмнезеу. Мѫ
кар де ва фи домну мѫкар боѧрю маре, сау ши ꙟсуш ꙟпѫратул сѫ фіе.
Нутеме. Де ва вени невредник сѫ сѫ куминече, опрѣщел, кѫ маи мулатѫ
воинчїе аи ту пресфте декѫт ꙟпѫратул. Ну ꙟдемна спре оуџїе пре до
мнул тѫу Хс, ши а даи ꙟтрупи некурат ши ꙟпуцит. Ну да ла оунїи ка а
чѣа ꙟлок де хранѫ куцит, Ши де ва вени ачеа пентру слѫбичюне ка сѫ сѫ
причещуіаскѫ ши фїинд невредне, опрѣще Нутетѣме. Тѣмете де Дмнзѣ ши
ну де оамени, ши аша фѫкѫнд веи фи чинстит ꙟтре оамени ши юбит де
Дмнзеу. Іарѫ деци іасте фрикѫ ши ну ꙟдрѫзнещи адула ла мине, ши ну вои
ерта еу сѫ факѫ ачѣсте фѫрѫ делеџи, маи бине пофтеск сѫ м скоацѫ суфлетул
мїеу маи наинте, декѫт Дмнзееску трупи ши сѫнџе сѫ дау невредничилор,
Маи бине сѫнџеле мїеу сѫ вѫрсу маи ꙟнаинте, декѫт сѫ дау ꙟфрикошат сѫн
џе ка ачеста оунде ну сѫ каде, ши маи бине сѫмѫ липсеск де віацѫ пентру
Дмнезеу ау пентру віаца луи Дмнзеу. Кѫруіа сѫ ку вине слава тѫрїа чин
стѫ ши ꙟкинѫчюне акум ши пурурѣ ши ꙟтру вечїи вѣчилор амин.

Кувѫнтъ а лпатрулѣ

Ачелуи ꙟтру сфинци пѫринтеле ностру

Алуи Іоанъ Златооустъ

Ла кувѫнтул луи Дѣдь кареле ꙁиче, Нутетѣме кѫнд сѫва ꙟбогѫци омул
Блгословѣще, Пѫринте.

Дулче лукру іасте ла оун ом плугарю, сѫ трагѫ плугул сѫу ка сѫ
курѫцѣꙁе царина са, ши сѫ факѫ браꙁдѫ, ши сѫ дѫзрѫдѫчинѣꙁе
мѫрѫчинїи, ши сѫ самене сѫмѫнца не авѫнд арѫтура мѫрѫчини
карїи сѫ прикѫ сѫмѫнца. Іарѫ ку мулт маи дулче іасте ла чела
каре іасте ꙟвѫцѫторю, кѫнд арункѫ пилделе луи ꙟтру аꙁуꙁире каре
іасте нетурбурат. Пентру ачѣа дарѫ ку мулатѫ букурїе ꙟчѣпем ꙟ
вѫцѫтура, кѫ ведем арѫтура ачаста адекѫ. Аꙁуꙁул востру курѫцит.

кѫчи

Кѫчи мъкаръ къ гѫндꙋл вострꙋ нꙋл ведем, ꙗръ възѫнд окїй вощри къ
сѫнт дешкиши, ши аꙋзꙋ вострꙋ къ авець рѫдикат касъ аскꙋтаць. Ꙟчаста
ꙟмдъ семнъ къши ꙟсъ ꙟтрꙋ гѫндꙋл вострꙋ ꙗсте ꙟшъзат ши гата съ
аꙋзъ, пентрꙋ къла инима воастръ нꙋпочꙋ съ ꙟтрꙋ съвъ, че възѫнд окїй
вощри рѫдикаць ꙟсꙋс, ꙟмдаꙋ глас, къ нꙋ ꙗсте ла гѫндꙋл вострꙋ ничи
отпꙋрбꙋраре, чемзичи кꙋ потъ самънъ съминцеле. Къ ꙟгъдꙋим шипрїи
мим ори чевей съмъна пентрꙋ нъдѣждъ родꙋлꙋй, пентрꙋ къ тоатъ гри
жа лꙋмѣскъ ам гонит дей гѫндꙋл нострꙋ. Дрептъ ачѣѧ ши еꙋ възѫ
дꙋвъ аша кꙋ осѫрдїе ꙟчеп тот ꙟвъцътꙋри ши пилде май ꙟнате, нъ
дъждꙋиндꙋмъ ꙟтрꙋ бл҃городнїѧ царинїи, адекъ ꙟгѫндꙋлꙋй вострꙋ. Къ
дмнезеѧска скриптꙋръ нꙋ нꙋмай ва съ фїе ꙟвъцъторюл щїꙋт чи ва съ фїе
ши чел че аскꙋлтъ ꙟцелепт. Пентрꙋ ачѣѧ еꙋ въ ферическꙋ пре вой, ши
ферическꙋ ши премине. Пентрꙋ къ феричитъ ши бꙋнъ норочит ꙗсте ачела
каре зиче ꙟвъцътꙋра ла ꙋрекиле челора чел аскꙋлтъ, ши феричи сѫнт чеѧ
каре ле ꙗсте фоаме ши сѣте де дрептате, дрептачѣѧ даръ ла вой каре аць венит
ла бесѣрикъ съ аꙋзиць кꙋвѫнтꙋл, арꙋкъ ши съмънъ гѫдꙋри сфн҃те скриптꙋри, кꙋчеѧлалц
акꙋм ла тѫргꙋри, ши ла грижиле лꙋмещи пꙋтрезескꙋ, ꙗръ вой фъкѫндꙋвъ
май ꙟналци депе пъмѫнтъ, прїимици гѫндꙋриле челе причепꙋте. Ꙗръ
ачеѧ карїи наꙋ венит слꙋжъскꙋ пѫнтечелꙋи, кареле ꙗсте лор робъ, ши гри
жъскꙋ пентрꙋ трꙋпꙋл лор, ꙗръ вой ꙟподобиць сꙋфлетꙋл вострꙋ чел стъпѫн
ши бл҃городник, ши лъ пъзици неробит депатеми. Ꙋнде ꙋмбли ѡ ѡаме
акꙋма? Ла тѫрг? Даръ чевей съ стрѫнци де аколѡ? Тинъ ши лꙋт?
Че май бине винѡ ла бесѣрекъ, ши ꙟдела мыне мир. Че стрѫнци ши адꙋ
ни? Бани карїй съпїердꙋ? Чевей кꙋ юбирѣ деарџинтъ карѣ ꙗсте ка ꙋн
ръꙋ силникъ? Чевей кꙋ волничїиле каре пїер? Че стрѫнци мꙋлте бꙋкате
каре астъзи сѫнтъ, ши мѫне нꙋ сѫнтъ? Че кꙋлеци нꙋмай флориле ши ласꙋ
родꙋл? Че алерци дꙋпъ ꙋмбръ, ши нꙋ ꙟжꙋнци съ апꙋчи адевърꙋл? Че
ꙋмбли дꙋпъ лꙋкрꙋриле каре съпїердъ, ши нꙋ каꙋци челе черъмѫнъ? Къ
фїеще че омъ ꙗсте ка ꙗрба ча верде, ши фїеще че мърире а омꙋлꙋй ꙗсте
ка флоарѣ ербїи, ꙗръ кꙋвѫнтꙋл лꙋй Дꙋмнезъꙋ пꙋрꙋрѣ нꙋ съ пїарде. Ꙟй
фъкꙋт бани мꙋлци? Ши ачаста че фолѡ ꙗсте сꙋфлетꙋлꙋй тъꙋ? Тѣй
фъкꙋт богат де бани, ши съракъ де сꙋфлет, Ѥши ꙟподобит кꙋ фрꙋнзе
ле, ши анѱит де род. Че фолѡ ꙗсте спꙋнеми? Ꙟй лꙋат бани каре вей съй
лаши ꙗръ ан? Ꙟй лꙋат волничїе ши домнїе дела карѣ съ наще виклешꙋгꙋл
ла тине. Вино ла бесѣрекъ ши добѫндѣще кꙋвинте бꙋне, Ръсипѣще нелецюи
риле тале, Кꙋръцъ гѫндꙋл тъꙋ, ꙟналцъ мынтѣ та, Фъте ом ши
ꙟнџер, Ласъ фирѣ ча трꙋпѣскъ, ши ѧ пана ча оушоаръ а вїецїи, Мѫн
тꙋѧщете пре сине де челе възꙋте, ши те атѫрнъ де челе невъзꙋте, Сꙋете
ла черю, Жоакъ ꙟпреꙋнъ кꙋ ꙟнџерїи, Стъй дефаць ла жꙋдецꙋл чел десꙋ
пра налть, Ласъ фꙋмꙋл, ши оумбра, ши ꙗрба, ши пъмѫнтꙋл. Кънꙋ

щїꙋ чѐ нꙋме кꙋвїѡсь вои зиче ла микшорарѣ шѝ простимѣ лꙋкрꙋрилор ачещїи аꙋзи. Ачестѣ зикꙋ дарь шѝ нꙋвои ꙟчета але зиче, Вино ла бесерекъ, шѝ фїи Ом, ка съ нꙋ фїе нꙋмирѣ та мынчиноасъ, кѫчи те кемиОм. Оаре кꙋноскꙋтаци ачаста каре аци зис? Зиче къ ѫсте Ом, пентрꙋ чѐ ꙟн зичи съ вїе съ съ факъ Ом? Ꙟ девърат Ом ѫсте де мꙋлте ѡри кꙋ нꙋмеле, їаръ кꙋ сокотѣла нич Одатъ нꙋ ѫсте Ом. Кѫчи кѫнд везй Ом каре трѣ жеще вїаца лꙋй ка оун добиток некꙋвѫнтъторю, кꙋм съл нꙋмещи пре ачела Ом шѝ нꙋ боꙋ? Кѫнд ꙟлвей ведѫ къ ръпеще, кꙋм съл нꙋмещи Ом шѝ нꙋ лꙋп? Кѫнд ꙟлвей ведѫ къ кꙋрвеще, кꙋм ꙟлвей зиче Ом шѝ нꙋ порк? Кѫнд ꙟлвей ведѫ къ ѫсте виклѣн, кꙋм ꙟлвей зиче Ом шѝ нꙋ шарпе? Кѫнд ꙟлвей ведѫ къ аре отравъ, кꙋм ꙟлвей зиче Ом шѝ нꙋ аспидъ? Кѫнд ꙟлвей ведѫ къ ѫсте непричепꙋт, кꙋм ꙟлвей зиче Ом шѝ нꙋ мъгарю? Кѫд ꙟлвей ведѫ къ оумблъ дꙋпъ мꙋери, кꙋм ꙟлвей зиче Ом шѝ нꙋ кал, кареле оумблъ дꙋпъ ѥпе? Кѫнд ꙟлвей ведѫ къ ѫсте неаскꙋлтъторю, шѝ некꙋноскъторю, кꙋм ꙟлвей зиче Ом шѝ нꙋ пїатръ? Лꙋатай оаме дела Дꙋмнезъꙋ благороднїѧ, кѫчи лепезй бꙋнътатѣ фирїй каре ай лꙋат? Ꙗ съ пꙋнем чѐ фак алцй оамени аꙋ мещешꙋг съ адꙋкъ, кѫт съ поатъ добитоачеле чѣле некꙋвѫнтътоаре ла благороднїа оменѣскъ. шѝ ꙟвацъ нище пъсърѣле минїеле съ грꙋѣскъ глас оменѣскꙋ, шѝ ꙟдѫмнъ кꙋ мещешꙋ фирѣ чѣ некꙋвѫнтътоаре съ факъ кꙋвѫнтътоаре, дꙋмѣсничѣскꙋ леїй шѝ ꙟтрагь прен тѫргꙋри. Леꙋл чел сълбатек ꙟдꙋмѣсничещи оаме, шѝ пре ꙟсꙋци те фачи май съблатек декѫт лꙋпꙋл? Шѝ алта май ръ, къ фїеще каре де добитоачеле чѣле некꙋвѫнтътоаре о грѣшалъ аре, Лꙋпꙋл аре пꙋцинъ грешалъ, нꙋмай ръпи, Шарпеле афи ꙟшълъторю, Аспида афи отръвитъ. Їаръ ла Омꙋл чел ръꙋ шѝ виклѣн нꙋ ꙟте ачаста, Къ Омꙋл чел ръꙋ нꙋ аре нꙋмай о ръꙋтате ла сине, че съ фаче шѝ ка лꙋпꙋл ръпиторю, шѝ ка шарпеле ꙟшълъторю. шѝ ка аспида отръви шѝ ръꙋтъцїле тꙋтꙋрор добитоачелор челор некꙋвѫнтътоаре ле аре стрѫнсе ла сꙋфлетꙋл лꙋй. Кꙋм дарь ꙟцꙋвою зич шѝ тевою нꙋми Ом, деврѣме чѐ най ла тине семнꙋл чел ꙟпъръте́скꙋ, ни кꙋнꙋна ꙟпъръте́скъ, най хана ча ꙟпъръте́скъ. Пентрꙋ къ Дмнезъꙋ зисе. Съ фачем Ом съ фїе дꙋпъ кипꙋл ностръ, шѝ дꙋпъ асемѫнарѣ ноастръ, шѝ тꙋ ай лепъдат пре сине ла микшорарѣ добитоачелор челор некꙋвѫнтътоаре. Девей ведѫ пре оун ꙟпъратъ съш лепеде хана ча ꙟпъръте́скъ шѝ стѣма лꙋй, съ оумбле ꙟпреꙋнъ кꙋ ѡсташїй, шѝ съ вѫнзъ стъпѫнирѣ лꙋй, кꙋм вей зиче шѝ вей нꙋми пре оунꙋл ка ачела ꙟпърат? Ещи шѝ тꙋ Ом? Нꙋм аръта дарь къ ай сꙋфлет оменѣскꙋ чѐ аратъ де ещи Ом ла минте. Ещи стъпѫниторю добитоачелор челор некꙋвѫнтътоаре, шѝ апой ещи роб добитоачелор челор некꙋвѫнтътоаре, шѝ патимелор тале? Зичемва фїеще каре де ной, кꙋм мѣвою фаче Ом? Ꙟтѫнчѣ тевей фачи Ом кѫнд вей бирꙋи кꙋ гѫндꙋл патимеле трꙋпꙋлꙋй чѣле некꙋвѫнтътоаре. Де ай скос дела тине кꙋрвїа, де ай скос похта баннлор

ча

1717 — [illegible] септеврїе — 22 — [illegible]

www.stavropoleos.ro

чѧ трекътоаре, деанско мꙋнка чарѫ, де ан кꙋръцит царинатѫ, адекъ
сꙋфлетꙋл тъꙋ, ѫтребнкꙋм тевей фаче ѡм? девей вени ан ла бесѣрекъ
оунде съфакꙋ ѡмений. детевою апꙋка фіиндь добитокь тевою фаче ѡм,
детевою апꙋка фіиндь лꙋп тевою фаче ѡм. нꙋ съц скимбь фиръ чецвою ѫтоар
чевоѫ чарѫ, ши ѡвою скимба деѡвою фаче бꙋнъ, даръ че зиче фіеще чине.
еꙋ ам копіи вою съм кивернисеск касѫ мѫ, вою съ грижъск де фъмеѧ мѫ,
сѫнть сърак, ши невоеск съ агонисеск храна мѫ чачем требꙋѫще, ши
нꙋпочю вени ла бесѣрекъ съмъ фак ѡм прекꙋм ѫмзичи тꙋ. ачѣсте тоа
те нꙋсѫнть алте фъръ кѫт касъте кꙋри, къдетеш ѡпри еꙋ ан детот ши
нꙋтеш май лъса съ еши ничи декꙋм ла требиле чѣле деафаръ. аша арфи
кꙋм зичи, иаръ ничи атꙋнчѣ нꙋсар къдѫ съ лезичи ачѣсте. пентрꙋ къ
врѣдник ѫсте дꙋмнезъꙋл тъꙋ, ла карѣ афлѫндꙋте тоатъ зіоа ан ѫнаин
тѣ лꙋй, съ дасѡгъ авꙋтꙋриле тале, съ лефакъ маимꙋлте. иаръ ѫкъ
еꙋ ничи ла ачаста нꙋте ѫдемнꙋ, ничи ѫцзикь съ вій ѫтоате зилеле ши съ
шъзи ан ла бесѣрекъ, фъръ кѫт де доао ѡри ѫтро съптъмѫнъ, че греꙋ ѫ
те съ вій саꙋ че саркинъ? ши ничи тоатъ зіоа ѫцзикꙋ съ шъзи ан, чепꙋ
цинел час де ѫзи. вино ѡме ла бесѣрикъ, пріимеще гѫндꙋри причепꙋ
те, касъ нꙋ пріимеши ране, ѫ арме нꙋ съ фъръжми ши съ ѡмори пре алціи,
че съ фачи тѫргꙋл бесѣрекъ. вино де ѫ армъ касъте пъзаскъ, съ нꙋ
иай ранъ де къттъ маре, стъи ла ѡасте нꙋмай съ фіи ѫрмат, стъи ла
сфътꙋл лок нꙋмай съ аиби ѡки кꙋраци еши де ла лиман май кивернисеще
корабіѧ та бине. ачѣсте тоате аичи ле поць ѫвъца ши нꙋвей,
чеши ла ръзбою чель лꙋмеск голь де порꙋнчиле лꙋи дмнзеꙋ. иа сокотѣ
ще кꙋ гѫндꙋл тъꙋ кѫ иасте де бине съ еши де ла бесѣрекъ ши съ хꙋлеши тоа
те лꙋкрꙋриле чѣле ѡменеши, ши съ калчи тоате лꙋкрꙋриле чѣле че адꙋкь
ѫтристаре, ши съте фачи май ѫналт декѫт бꙋнътъциле. ши ничи ла
бꙋнътъци съ нꙋте ѫналци кꙋ фирѣ, ничи ла рѫꙋтъци съте скѫбеши. прекꙋ
ера іѡвь каре ни де сѫрѫчіе съ скѫбіѫ ничи де богъціе съ мъріѫ, чи ла рѫꙋ
тъци лꙋкрꙋрило че веніѫ, пъзіѫ мнтѣ лꙋи дирпт. вино де иа армъ де ла
мине, ши карѣ армъ? каре цнеъ кизъшꙋѫще съте мѫнтꙋиаскъ. еши
вреѡдатъ афаръ ши вези кѫте оунѡм, фіиндь къларе пре кал бꙋн ѫподо
бит кꙋ рафтꙋри, ши вези ши пре алціи мꙋлци стѫндь пре лѫнгъ дѫнсꙋл, ши
деалтъ парте вези пре ꙋн сърак лепъдат, шиц вине апизмꙋи пре богатꙋл
ачела. вине атꙋнчѣ лѫнгъ тине пророкꙋл двдь ши стъ апроапе де тине ши
зиче. нꙋте тѣме кѫндь съ ѫбогъцеще ѡмꙋл, еши ѫпреꙋнъ кꙋ пророкꙋл
ши нꙋте тѣме. мерши аколо оунде зикь, кꙋ пророкꙋл, кꙋ ѫвъцъторюл кꙋ
тоягꙋл, кꙋ пропаведꙋиторюл ши нꙋте тѣме. нꙋцъ фіе фрикъ кѫндь сева
ѫбогъци ѡмꙋл, даръ ве зиче къ ачаста каре зиче пророкꙋл ѫсте ѫвъцъ
тꙋръ ши сфат ши ръспꙋнсꙋ челор че съкадь. че зим даръ шими аратъ ши
калѣ кꙋ карѣ нам даторіе съмъ тѣм де ѡм кѫндь съ ѫбогъцеще, нꙋ съкадь

съ

спърте богъціеи самѫнъ ка фиреа омꙋлꙋи, кꙋм? Еꙋ съцъ
спътетеми, къ фиреа богъціеи самѫнъ ка фиреа омꙋлꙋи, кꙋм? Еꙋ съц
спꙋю че лꙋкрꙋ ѫсте омꙋл. Омꙋл ѫсте оун добиток прот каре сътрикъ
скꙋртъ време, Аша ѫсте ши богъціѧ, ꙟнкъ нꙋ аша чеши май слабъ
ѫсте богъціѧ, къ демꙋлте ори нꙋсъсъвѫршаще ꙟпреꙋнъ кꙋ омꙋл богъціѧ
прекꙋм щиць вой ла политіѧ ачаста мꙋлте пиаде детречереа богъціеи чей
фъръ девреме. ши лѣць ꙟвъцат. Къ оун ом че аꙋ авꙋт богъціѧ ꙟнкътръ
аще, иаръ авꙋціѧ иаꙋ перит. Пентрꙋ къ моартеа ши съвѫрширеа авꙋціеи
алта нꙋ ѫсте, фъръ кѫт кѫндъ чела чесоаре ръмѫне сърак. Пꙋне даръ
ꙟгѫндꙋл тъꙋ кꙋм къ богъціѧ пꙋцинъ време стъ, къ чел чесоаꙋ авꙋт
ꙟнкъ трѫаще иаръ богъціѧ аꙋ перит. Ши макаръ деарфи перит сѫнгꙋръ
ши сънꙋфіе стрикат ꙟпреꙋнъ кꙋ ѧ ши пре чел чеоаꙋ авꙋт. Нꙋвей греши да
ръ девей зиче ши девей нꙋми богъціѧ слꙋгъ ра, слꙋгъ мѫнкътоаре десѫнце
ши оучигътоаре, слꙋгъ каре дъ плата стъпѫнꙋлꙋи ей жꙋнгереа, ши чѧ май
ра, къ нꙋнꙋмай кѫндꙋл ласъ пре ачел стъпѫн ал ей богъціѧ ꙟлбагъ ла не
вое, чеши май нанитедекът ал лъса ꙟл амѣстекъ шил тꙋрбꙋръ. Пентрꙋ
къ нꙋмкъꙋта пречела каре ѫсте ꙟбръкат кꙋ хаинъ де мътасе, ши каре ѫсте
оунсꙋ кꙋ миросе, ши каре ѫсте педенафаръ одихнит. Ил дескопере ини
малꙋи, дезголѣще гѫндꙋл лꙋи ꙟнкъ богат фіиндъ, ши вей веда ꙟлъꙋн
трꙋ тѫнгꙋири ши тꙋрбꙋръри ши ꙟфрикошъри. Кѫндъ вѣде пре алтꙋл къ ка
де ла ача кѫдѣре алꙋи, ꙟвацъ пре алꙋи ꙟтѫмпларе ши пагꙋбъ. Пентрꙋ
къ чеалтъ ѫсте грешит ка лꙋкрꙋриле чѣле оменещи? Каре демꙋлте ори оа
зисꙋ. къ токма ка кꙋрцериле рѫꙋрилор самѫнъ. Лꙋкрꙋриле чѣле оменещи, ꙟ
преꙋнъ кꙋ гѫрла съвѣд ши кꙋръ, ши нꙋсъ кꙋноскꙋ къ аꙋ кꙋрсꙋ, ꙟпреꙋнъ лепи
пъе омꙋлъ, ши ѫле сарꙋ ши съдꙋкъ. Нꙋте тѣме кѫнд ꙟбогъцѣще омꙋ.
Ачестъ кꙋвѫнт пророческъ апꙋкъ, ачестъ віерсꙋ дꙋховническ. Кѫнд ꙟтръ
пима ла омъ кꙋвѫнтꙋл ачеста омоаръ патима пизмеи ка осабіе. Нꙋ
те тѣме кѫнд съва ꙟбогъци омꙋл, ачестор ербꙋри нꙋле требꙋескꙋ бани че
ле требꙋескꙋ оамени, къ нꙋ вендекꙋ трꙋп че сꙋфлет, ши нꙋнꙋмай ало
стрꙋ сꙋфлет че ши алміеꙋ къ мъкаръ къ сѫнт ꙟвъцъ торю иаръ омъ сѫнт
ши еꙋ ка ши чеѧ лалць оамени, ши пентрꙋ ачеѧ даꙋ ꙟвъцътꙋра общѣскъ.
Нꙋте тѣме кѫнд съва ꙟбогъци омꙋл, кꙋ прииндe стихꙋл ачеста каѡръ
дъчинъ абогъціеи ши анорочиреи, къ нꙋ асъ ꙟбогъци чинева, че анꙋреа
съ съ ꙟбогъцѣскъ ачеѧ иасте богъціе. Оаре кꙋноскꙋтаци ачаста че ва
зис? Чела каре ва съсе ꙟбогъцѣскъ ꙟн требꙋеск бани, ши не аѫꙋнгѫндꙋ
съшпаинѣскъ тоате потеле иасте пꙋрꙋреа сърак ши липсит, иаръ чела че
нꙋва съсе ꙟбогъцѣскъ, пꙋрꙋреа иасте ла норочире, ши богат. Нꙋте тѣ
ме кѫнд съва ꙟбогъци омꙋл, саꙋ кѫнд съва ꙟмꙋлци слава касіи лꙋи нꙋте
тѣме пентрꙋче? съꙋнем съ нꙋмътем, къчи деврѣме че чеи богаци сѫнт ꙟ
фрикошаци, повестѣще девіаца лор пророкꙋл зикѫнд. Чете теми де ом
каре иасте плинꙋ де фрꙋнзе нꙋмай, ши нꙋ де род? Чете теми де ом каре мѣр

чи

ѱелл ѫмпържчюне ; чете темн де ом каре трѣѫще кѹ фрикъ пѹрѹрѣ ; къ
слѹга та кѫнд лнпсѣще нѹ е фрикъ де тине. Ѩръ тѹ богатѹле пѹрѹрѣ ѫ
лъѹнтрѹл тѣѹ ѫн пре домнѹтъѹ, шн ціе фрикъ де ел ѡрн ѹнде ѫнмѣрџе.
драгостѣ юбнрен де арџинт ѹмблъ дѹпъ тине, богатѹл шн пречен богацн
шн пре слѹџн шн пре пизмѹиторн шн пре фъкъторн де бине, пре тоцн ачещѣ
ѫн аре врѫжмаш. къ маре пизмъ рѣдикъ ла тоцн богатѹл. Къ омѹл чел съ
ракѹ петрѣче нефъкѫнд стрѫмбътате немъпѹн дечреме че ѩсте богать
ѫтрѹбѹнътате, шн трѹ ръбдаре, ѩръ богатѹл деврѣме че трѣѫще ѫпреѹнъ
кѹ лъкомїѧ, де тоцн съ ѹраще, шн ѩсте ѫ ворба тѹтѹрорь, шн нсъ кѹче
реск тоцн ѫфацъ кѹ кѹвѫнтѹл, ѩръ кѹ гѫндѹл тоцн ѫл ѹръскѹ, шн кѹ
къ ачѣстѣ сѫнт адевърате. Кѫнд вине вѫнтѹл шн сѹрпъ фрѹнзеле. Кѫнд
съфаче скимбаре времнлор, атѹнче съгъсеск прїѧтинїн чен минчинош, атѹ
че съ кѹноаще образѹл чоконлор, атѹнче съ доведѣще хора шн мѹлцимѣ фъ
царнничилор, шн причина фачерїн, атѹнче съдешкидь гѹрн тѹтѹрор, шн зн
пентрѹ чел богат пре кареле май наинте ѫл момїа кѹ кѹвинтѹ спѹркатѹ
рѣѹл викленѹл, нѹ чоконицѧн ла ель пънъ ерн шнл лъѹдан ; нѹн спрѹ
тан мѫннеле ; ачѣлѣ тоате ера минчиноасе шн ѫфацъ нѹмай, венитаѹ
акѹм врѣмѣ скимбъ образѹл шн ръспѹнде шн доведѣще кѹ лнмба, пре че
че авѣн ѫкнс ѫгѫндѹл тѣѹ, пентрѹ че даръ те темн де богатѹл чела
каре ѩсте хѹлнт де атѫта мѹлцнме де оаменн ; шн ачаста ѩръ нѹ ѩсте
нимикъ, мъкаръ де нѹсар хѹли ѫсѹш пре сине богатѹл, ачѣстѣ ле зикѹ
нѹ ка съ хѹлескѹ богъцнѧ пре кѹм де мѹлте ѡрн ам зис. че хѹлескѹ пре чен
че ле трєбѹєскѹ богъцнѧ нѹ ка оѹн лѹкрѹ бѹнь, къ банїн бѹнн сѫнт, къ
лѹкрѹрнле шн кѹ фаптеле каре факь бѹнн сѫнт, Кѹм сѫнт бѹнн ; бѹн сѫнт
къ мѫнгѫе съръчиѧ, гонеск лнпса, аѹзн кѹм зиче Іѡвь, еѹ ерам зиче, ка ѡ
окю орбнлор, шн пичоаре шкїопилор, еѹ ерам тать непѹтинчошилор. ѩсте
ачаста ѩсте, шн фъръ де нн ѹнпъка, къ ѫпреѹнъ кѹ богъцїѧ ѩсте шн юбире десъра
каса мѧ зиче Іѡвь ера дешкисъ ла фїеще каре чевра вени. Ачаста ѩсте слѹж
ба богъцїен, нѹ нѹмай съ фїе кѹ нѹмеле чешн кѹ фапта. Ачастъ богъцїе
ѩсте слѹгъ аче[illegible] богъцїн, къ ачастъ богъцїе каре оаѹ оаменїн нѹмай пен
трѹ дѫншїн, ѩсте нѹме фъръ де фаптъ, ѩръ ача богъцїе каре оаѹ оаме
нїн шн пентрѹ дѫншїн шн пентрѹ алцїн къроръ ле трєбѹєскѹ. Аре шн нѹме
аре шн адевър, аде ѩсте богъцїе адевърат, шн каре ѩсте ачаста ; ѩ
сте богъцїѧ бѹнътъцнлор, шн богъцїѧ милостенїен, шн кѹм ѩсте ача
ста ; еѹ съ зикь, ѩсте богат каре ѫ банїн тѹтѹрор, шн ѩсте бога
каре дъ банїн лѹн сърачнлор, ачела ѫбогъцѣще стрѫнгѫндь, шн челалалт
ѫбогъцѣще келтѹиндь, Шн ѹнѹл аръ пре пъмѫнть ѩръ челалалть аръ ѫ
черю. Кѹ кѫт ѩсте май бѹнъ богъцїѧ ачаста каре съ дъ ла сърачи, декѫт
чѣѧ че оцнне чинева пентрѹ сине, Ачастъ богъцїе карѣ съ дъ шн ла алцїн а
ре пре мѹлцн кареле юбескѹ, ѩръ чѣѧ карѣ нѹ съ дъ ла нимени, аре зъчн

де

де мїй кареле хулеск шй чй мъй деминуне, къ пречел рѫпиторю шй лаком
нунумай чей каре ау недирептате де ел, чешй чей карїй нау пѫцит нимика
рѫу дела ель тотуш ѫл урѫск, цинѫндуй ѫнима де чей че сѫнть пѫтимаши де ел,
ѫрѫ пре чел милостив нунумай чей че ѫу милостенїѧ дела ел ѫл юбеск, че
шй чей чеи ѫу тоцй ѫл юбеск. Май бунѫ ѫсте бунѫтатѣ декѫт рѫу
татѣ. Фрацилор рѫутатѣ шй пре чей че нау авут недирептате кемика,
ѫй аре ѫпотривничи, ѫрѫ милостенїѧ шй пре чей чей нау авут ничи офачере
де бине ѫй аре прїетини, пентру къ зиче фїеще чине пентру чел милостив
дмнезѫу сѫй дѣ бине. Чей мулцемещи ту дака нуцау дат нимикъ?
Дака най авут дела дѫнсул ничи офачере де бине? Аша ѫсте, еу нам
авут ничи офачере де бине, че ау авут фрателе мїеу, ну еу че партѣ
трупулуи мїеу. Кѫчи бинеле каре сау фѫкут ла ачел фрате ал мїеу, еу
ѫл сокотеск ла мине. Вѫзутай че лукру ѫсте бунѫтатѣ шй милостенїѧ,
кум ѫсте пофтитъ, кум ѫсте юбитъ, шй че лукру бун ѫсте?
Кѫ омул чел милостив ѫсте ка унтатъ тутурор, ка о бкѫрж шй тоцй
ѫтру карїй сѫрацими чей слаби шй бѫтрѫни, шй челуи милостив де исева
ѫтѫмпла сѫпацѫ вре ун рѫу, тоцй сѫроагѫ луи дмнезѫу пентру дѫнсул
шй зику, дмнезѫу сѫл милуiаскѫ, дмнезѫу сѫй дѣ бине, дмнезѫу сѫ
й дукѫ ѫрѫ ла бинеле луи. Ѫрѫ де вей вени сѫ аузи, пентру чел рѫпиторю
шй лаком вей аузи унде зику пентру дѫнсул, врѫжмашул, спуркатул
шй рѫул. Пентру че зичи ту каре най авут ничи о стрѫмбѫтате дела дѫн
сул ачесте рѫутѫци пентру дѫнсул? Аша ѫсте, еу нам авут стрѫм
бѫтате, ѫрѫ фрателе мїеу ау авут, стригѫри мулте сѫ ауд ѫтоате зи
леле асупра рѫулуи шй а немилостивулуи, де се ва ѫтѫмпла сѫ кадѫ ла небое
тоци ѫл мустрѫ шйл ѫжурѫ шйл бластѫмѫ. Деч вїацѫ ѫсте ачаста?
Богѫцїе ѫсте ачаста? Ну ѫсте май рѫу ачеста декѫт ун виноват? Къ
виноватул пїерде трупул сѫу, ѫрѫ ун богат ка ачеста пїерде суфле
тул сѫу. Нул вези кум ѫсте легат де юбирѣ арџинтулуй богатул?
Пентру че нуци сѫ фаче милѫ де ел оаме. Пентру ачеѧ урѫску пре ачѣ
ста че ѫсте легат де алуй юбире де арџинтъ, къ ну ѫсте легат де силѫ чеѧ
ѫсте легат ку алуй воинцѫ, шй сѫнгур шау пус асупра луи ланцул ачеста,
че вор рѫспунде кѫтрѫ мине богацїй сѫм зикѫ. О злата усте, ѫрѫ кѫ
трѫ ной чей богаци ан венит сѫ ѫвецишй сѫ зичи ѫпотрива ноастрѫ. Ѫ де вѫ пра
кѫтрѫ вой а вени ка сѫ зичеу ѫпотрива воастрѫ. Во ну вѫ пѫстура аму ка пре сѫрак,
шй е ну мѫ саlту авѣ ѫ дирептатпрево. Ту богате пурурѣ ѣ лупи де асупра сѫракулуи
шй пурурѣ ѫмѫнѫнчи, лупсѣще ту де ла оиле мѣле, лупѱѣще де ла турма
мѣ ѫрѫ де стричи ту оиле мѣле пре мине хулещи каре сѫнт пѫсторю
пентру кѫ че те гонеску? Де врѣме че сѫнт пѫсторю май хули кѫнду
нашгони лупул де ла турмѫ, еу сѫнть пѫсторюл ачестор кувѫнтѫтоаре
ои, шй бат пре лупи, адекѫ пре чей че батѫмѫ сѫрачїй, нуй бату ку пїи

www.stavropoleos.ro

три очи кꙋ кꙋвѫнтꙋл, ши маи кѫртось къ еꙋ нꙋ те гонескꙋ че тѣкем,
фъте дарь ши тꙋ Ѻле фъте ден тꙋрма мѣ, къчи ꙟм стричи тꙋма
абѫндъ даторие съꙋ адаѡри, нꙋ гонескꙋ пре тине че гонескꙋ лꙋпꙋл, де
нꙋ ещи тꙋ лꙋпь еꙋ нꙋ те гонескꙋ, тꙋ хꙋлѣще пре синец къчи тѣи фъкꙋ
лꙋпь ши нꙋ Ѻле, еꙋ нꙋ сѫнт ꙟпотривник богацилор че сѫнт ажꙋторю бо
гацилор, къчи делеши зикь ачѣсте ꙗрь ꙟц сѫнт де ажꙋторю ачѣсте,
мъкарь кѫть нꙋле кꙋноши, че зичи кꙋм ещи де ажꙋториꙋл мїеꙋ де врѣ
ме че мь гонеши мь хꙋлеши мь батжокореши, ꙗрь че, кꙋ ачѣсте те мѫ
тꙋескꙋ ден пъкате, те мѫнтꙋескꙋ ден ръпире, те фак приꙗтен Ꙋтꙋ
рорь, те факꙋ съте похтѣскъ тоц, еꙋ ꙟц зикꙋ пꙋрꙋрѣ хръпитаи, лꙋа
таи маи мꙋлтꙋ де кѫт цисаꙋ къзꙋт. Вино ла мине ши те вою скимба
де тѣвою фаче бꙋн, скимба вою връжмъшиꙗ каре ꙟц сѫнт тоць врѣма
ши те вою фаче приꙗтен тꙋтꙋрор, Скимба вою нѣвоꙗ ꙟтрꙋ каре те афли
касъ нꙋ аиби примеждїе, ши ачѣсте циледаꙋ ꙟнчи ꙟнвїаца ачаста каре тръе
ꙗрь ꙟвїаца чѣꙗ алалтъ каре ꙗсте дꙋпъ моарте, ꙟць даꙋ ꙟпъръциꙗ че
рюрилор, касъ нꙋ мерꙋи ла мꙋнчеле чѣле грѣле, касъ ꙗи бꙋнътъциле ачѣ
лѣ, кареле ничи Ѻки де Ѻмь лѣꙋ възꙋт, ничи ꙋреки лѣꙋ аꙋзит, ничи
минте ꙋмане поате съле причапъ, ачѣсте кꙋвинте де гонитори ши де връжмаш
сѫнт, аꙋ де ефътꙋиторю бꙋнь ши де приꙗтен, ѡ богате. Дарь тꙋ
мъꙋрещи зикѫндꙋ еꙋ бинеле тъꙋ, ꙗрь ꙟкъ еꙋ то те юбескꙋ. Порꙋнкъ ш
ꙟвъцътꙋрь ам де ла вадика Хс съ юбескꙋ пре връжмашїи мїеи, дере
ть ачѣꙗ нꙋ ꙟфескꙋ съте тъмъдꙋескꙋ мъкарь дем ещи ши връжма
ш, ꙟтъпѫнꙋл тъꙋ Хс съ ръстигнїꙗ ши зичѣ пре крꙋче, кътръ татъл,
ꙗртъ лорь пъкатꙋл ачеста каре маꙋ ръстигнит, пентрꙋ къ
нꙋ щиꙋ еи че факꙋ. Ꙗрь цие ꙟц паре къте гонескꙋ ши те хꙋлескꙋ,
нꙋ те гонескꙋ пре тине. Чепатема каре аи аюбиреи де аргинт гонескꙋ,
ꙟц паре къ кꙋтине мъбат, нꙋ кꙋтине че кꙋ ръꙋтатѣ та, ꙗрь тꙋ нꙋ
мь аи фъкъторю де бине. Нꙋ мъ сокотещи къ цѫнть грижꙋиторюл тъꙋ,
нꙋ мъ цїи къц сѫнть ажꙋторю цїе маи мꙋлт де кѫт тоци, чине алть ва
зиче цїе де ачѣсте кари ц зикь еꙋ. Ꙟщепции съ ц зикъ чел маи маре каре сїть
пѫнѣще. Нꙋ ц казиче лꙋкрꙋ ка ачеста ничи Ѻдатъ, нꙋ маи ꙟц ва зиче пентрꙋ
ниськари грешале каре факꙋ Ѻаменїи, сеꙋ алте хꙋле але Ѻаменилор касъ нꙋ пꙋ
съ мꙋ ꙗскъ. Ачѣсте ꙟц ва зиче домнꙋл честъцїи ꙗрь нꙋ пентрꙋ спъсенїе. Ꙗꙋ а
щепции съ ц и ле зикъ ачѣсте каре ц ле зикꙋ еꙋ мꙋꙗрѣ та: ничи ꙗ нꙋ ц ва зиче
лꙋкрꙋ ка ачета ничи Ѻдат, нꙋ маи ꙟц ва зиче пентрꙋ нескаи подоабе пентрꙋ
сѫрмъ пентрꙋ фїрь ши алтеле каре юбескь мꙋериле, дарь че ащепц. съ ц зи
къ копилꙋл тъꙋ съте спъсещи. Нꙋ ц казиче ничи Ѻдатъ, нꙋ маи ꙟц ва зи
че пентрꙋ мощенире пентрꙋ дїатъ, аꙋ доарь гѫндещи съте ꙟвѣце слꙋ
гаꙗ ка ачѣст. Слꙋга ꙗ ꙟц ва зи пентрꙋ слꙋбе пентрꙋ трѣби, пентрꙋ слобозирѣ роби
лоши нꙋ пентрꙋ спсенїе, дарь чине ащеци съ ц зикъ, чѣꙗ карїи мънѫнкъ ши беꙋ кꙋ ти

не, ши рѫд де тине. Ачеѫ нꙋ цвор зиче алтъ фъръ кѫт нꙋмай де о спеꙋцѣ де прѫ
зꙋри де чине, аꙋ вей съ те ꙟвеце чинева аколо ла зборꙋри оунде мергꙋи съ те
примбли. Аколо нꙋ цвор зиче алте, фъръ денескари рѫсꙋри гроазаве де по
терѣле ши ка ачѣстѣ. Че доаръ нъдеждꙋеши съ те ꙟвеце ла жꙋдекъци,
пентрꙋ оунеле ка ачѣстѣ. Ба ничи аколо, къ ла жꙋдекъци зикꙋ, пентрꙋ
мошенири пентрꙋ діате, пентрꙋ слобозире де слꙋги ши де алтеле. Оунде даръ
ай нъдѣжде съ ле аꙋзи ачѣстѣ фъръ нꙋмай дела мине. Тоци тѣм де тине
яръ еꙋ нꙋмай те хꙋлескꙋ богатꙋле, ши пънъ вей фи ꙟтрачѣста кип еꙋ те
хꙋлескꙋ. Нꙋ те ам деннимикъ, хꙋлескꙋ пятима каре ай. Еꙋ ꙟцꙋ тай дꙋ
рѣрѣ та ши тꙋ стрꙋцꙋи? Даръ нꙋ міе фрикъ де стригарѣ та, нꙋмай ѭсе
скꙋ мѫнтꙋирѣ та. Пентрꙋ къ еꙋ сѫнтъ дофтор съ те тъмъдꙋескꙋ.
Оаре де ай аба оранъ, ши де ай кема пре дофторъ съ те тъмъдꙋяскъ, ши де
май веда аскꙋцинꙋдꙋши кꙋцитꙋл нꙋ ай зиче таем дꙋрерѣ, макаръ къ мъва
дꙋрѫ, яръ воꙋ ꙟгъдꙋи ашептѫндь виндекарѣ дела тъярѣ ачѣѫ. Да
ръ еꙋ нетъинꙋдь нимикъ, пентрꙋ че фꙋги де мине, къ нꙋмай кꙋ кꙋвѫнтꙋль
ꙟцꙋ кꙋръцескꙋ гѫндꙋл тъꙋ. Макаръ къши дофторꙋл че фаче, де мꙋлте
ори тае ши фаче рана май рѫ, яръ еꙋ нꙋ о факь ничи одатъ май рѫ, че май
бꙋнъ. Пентрꙋ къ аколо ѫсте фире каре нꙋ поате, ши ѫсте аѫꙋториꙋл ербꙋ
лор непꙋтинчось, яръ аичѣ ѫсте пꙋтѣрѣ кꙋвинтелор. Дофторꙋл нꙋ съ ки
зъшꙋѫще съ те тъмъдꙋяскъ, яръ еꙋ мъкизъшꙋескꙋ съ те спъсескꙋ, къ
аꙋзимъ пре мине, пентрꙋ ачаста саꙋ погорѫт фіюл лꙋи дꙋмнезъꙋ чел сѫ
гꙋр нъскꙋт, ка съ не сꙋе пре ной, ши съ не факъ май ꙟналци декѫт черюл,
Де оун лꙋкрꙋ нꙋмай те тѣме де пъкат, яръ чѣле алалте тоате съ пꙋ іаръ, о
ри авꙋціе, ори съръчіе, аꙋ снатъ аꙋ верн чеалтъ бафи. Ачѣстѣ зик ши нꙋ
вою ꙟчета але зиче, къ нꙋ вою съ піердꙋ ничи оуна ден оиле мѣле. Ѩсте да
ръ кꙋ пꙋтинцъ съ съ спъсаскъ омꙋл богат, фоарте кꙋ пꙋтинцъ ѫсте.
Іовь ера богат, че възꙋтан боціѫ лꙋи. Вѣзи ши пріимирѣ де стреини
ачѣстꙋи Іовь. Възꙋтан маса лꙋи, вѣзи ши пріиминца карѣ фъчѫ ла
стреини. Авраамь че ера, богат, съ нꙋ кꙋмва съ фіе авꙋт приче кꙋ ти
не. Богат ера авраам, адевърат богат ера, възꙋтꙋай богъціѫ.
Възꙋтꙋсоам. Вѣзи ши петрѣчерѣ лꙋи кꙋм аꙋ петрекꙋт. Къ зиче дꙋм
незъѭска скриптꙋръ. Ла часꙋл деаміазъзи съ аръта лꙋи авраам домнꙋл
аколо оунде шъдѫ ла копачюл мамври, ши ꙟтрачел чѫс съ арътаръ трей бър
бацн, ши скꙋлѫндꙋсе пентрꙋ къ нꙋ сокотіѫ съ фіе дꙋмнезъꙋ (къ нꙋ аба кꙋ
о сокоти) ши съ ꙟкинъ ши зисе. Де мъ вецꙋ пріими де бреднинкь съ ꙟ стеииц
съ ꙟтраци ꙟкаса мѫ. Ѩ вѣзи че фъчѫ ла врѣмѣ ден аміазъзи бътрѫнꙋл
авраам, нꙋ шъдѫ ꙟкасъ, чела оамени стрїини ши кълъꙋтори каре нꙋй щіѫ
ничи декꙋм деꙋнде аꙋ венит съскꙋлъ ши ли се ꙟкинъ, чела каре ера богать
ши дебꙋн нѣм, каре аба атѫта авꙋціе, лъсѫндь каса лꙋи, мꙋярѣ лꙋи,
копиій лꙋи, слꙋгиле лꙋи, къ аба, тиі, слꙋги, лъсѫндꙋи претоци аꙋ еши
съ

сѫжнезе пеще. Ѫтинсау мрежа юбирїи де стрейнни сѫну кумва сѫсе афле вре оун кѫлѫторю, сѫну кумва сѫтреакѫ вре оун стрейнь, ши сѫну ѫтре ѫкаса луи. Везй чефаче бѫтржнуль Авраамь, ну порунчеще ничи оунїй слуги, макарѫ кѫ авѣ, тнї, ка сѫпѫзаскѫ калѣ, чине ватрѣче сѫл адукѫ, пентру кѫщїѧ кѫ фѣлюл слугилор ѫсте ленево спре бине, сокотїѧ сѫ ну доарѫ доармѫ слуга ши ва трѣче стрїннул, ши ва пїердѣ де бжнатул. Везй че ау фѫкут богатул Авраам, вей тў сау прїимеши мѫкарѫ сѫ везй пре оунь сѫракь де чей прощи. Ау сѫй рѫспунзи ау сѫй грѫещи, че де вей ши да вресо датѫ чева, нуидай ѫсуц ку мѫна та, че да ла слуга та сѫидѣ, ꙗрѫ дирептул Авраам нуера аша, че шедѣ ѫ соаре ла време де амїазѫзи, ши аврдѣ соареле ши авѣ зѫдуфул ѫлок де рѫкоредѫ ши ѫлок де оудрѫ авѣ похта юбирей де стрїнни, шедѣ ши кулецѣ роду юбирей де стрїнни, оун богат ка ачеста ѫсте адевѫрат ши спѫсит богат. Потривѣщему акум ши чѣркѫ пре богацїй времїй ачещиѧ, сѫ везй оунде шѫд ла амїазѫзи? Шѫд ла ꙗдул пѫкатулуи, ла моартѣ бецїей, оун де шѫд, ла тжргу бѣци, орби ши ѫтунекаць ла инимѫ, май не кувжнтѫтори де кжт добитоачеле чѣле фѫрѫ кувжнт, че нуера аша дирептул Авраам, вей сѫржбнеши луй Авраам, ашай ржбнѣще ши фѫ прекум ау фѫкут ѥль мѫкарѫ кѫ Хс нечѣре сѫфачем шимай мулте, пентру кѫ зиче де нува присоси дирептатѣ воастрѫ май мулту де кжт кѫртурарїй ши фарисеїй, нувец ѫтра ла ѫпѫрѫцїѧ черюлуи, ꙗрѫ ѫкѫ ши ту ажунце пре Авраам, прїимиторю де стрїнни ера ши сау скулат ши сау ѫкинат стрїннилор челора че нуи щїѧ кареи сжнт чеи че венисе аколѣ, пентру кѫ де ѫрфи щиут кареи сжнт нарфифость ничи оминуне, пентру кѫ луй дмнезѫу служїѧ. Че ачаста де нуциѧ кареи сжнт арат мулта похтѫ а прїимминцей стрїнилор, ши шедѣ ши прїимиѧ ку тоате дей дестул, жунгїатау вицел ши кїамѫ пре мужрѣ луи пре Сарра де о фаче соцїе ла прїимминца оаспецилор, ши нуера аскунсѫ ѫчеларю, че ста сутѫ копачю пентру кѫ ачѣѧ масѫ ши ачѣ прїимире де стрїнни ꙗу дешкис згѫул ѥи, ши орбирѣ фиреи ѥи оау ѫдерептат. Жунгїатау вицелул ши ау добжндит пре Исаак, фрѫмжта тау фѫинѫ, ши ау луать сѫмжнца ѥи сѫсѫ адаогѫ ка стѣлеле черюлуи, ши ка нисипул мѫрїй, че поатекѫ везй шиту. Дѫм шимїе род ка ачеста адевѫрат прекум ау дат луи Авраам ши Саррей? О сѫраче ши тикѫлоасе оме, ши смерите лукрури пѫмжнтещи черй? Еу ѫцдау черюл локул ѫцеле шилор сѫ жочи ѫпреунѫ ку джншїй, ши ту черй моарте стрикѫтоаре? Еу ѫцдау овїацѫ каре нареа сфѫршитѫ, маре ѫсте плата ꙗрѫ май мулт тѫ ꙗсте рѫсплѫтирѣ. Ѫ аминтеку сокотѣлѫ чѣѧ каре зикь еу, касѫ везй скимбаре лукрурилор, кжндь требуѧ сѫ арате Авраам прїимминца де стрїнни, че зичѣ муерїи луи? Остенѣщете ши фрѫмжнтѫ трей мѫсури де фѫинѫ курат, аузѫ ши муериле ачѣсте че зичем, остенѣщете

де

[illegible]

де фръмѫнтъ трей мъсꙋри де фъинъ кꙋратъ пентрꙋ къ ꙟпреꙋнъ ꙗсте ꙟ
треной ꙟцелѣџерѣ, ши ꙟкъцътꙋра ꙗсте пентрꙋ амѫндой. Ѡстенѣще ꙟн
зиче дефръмѫнтъ трей мъсꙋри де фъинъ кꙋратъ, ши ѥль алергъ ла
чирѣда боилор, ꙟпартꙋ ѡстенѣла касъ ꙟпарцъ ши кꙋнꙋна, дендоасъ сѫт
лꙋкрꙋриле нꙋнцїй съ фїе дарь ши бꙋнътатѣ дендоасъ, ѥꙋ тѣм лꙋать
мꙋѧре съмфїи деаѫꙋторю, фїим дарь де аѫꙋторю ши ла лꙋкрꙋриле чѣ
ле май ꙟналте. Ѡстенѣщете, Ѡстенѣщете, зиче ши ꙟдемнъ
пре мꙋѧре. Ши касъ нꙋ адꙋкъ пре оаспецй зъбава лавресъ мъніе
ꙟн зиче. Ѡстенѣщете де фръмѫнтъ трей мъсꙋри де фъинъ кꙋ
ратъ. Ши нꙋзисе сарра чѣ ѫсте ачаста? Пентрꙋ ачѣсте нъдеѫди
мам мъритатѥꙋ ка съмъфачи съм мачин ши съфръмѫнть, сѫ мꙋѧре ка
мине, карѣ ам атъта авꙋцїе. Тꙋ ай, тиї, слꙋџи ши нꙋ аибрꙋт съпо
рꙋнчещи ничи оуна дентрꙋ ачещѣ, че нꙋмай премине мъꙟдемни ла слꙋж
ба ачаста? Нꙋ зисе аша, че дебрѣме че ѥра мꙋѧре лꙋи авраам, нꙋ кꙋ
ꙟпреꙋнарѣ трꙋпѣскъ, че кꙋ ꙟсоцирѣ бꙋнътъцїи, пентрꙋ ачѣѧ ꙟизиче
ѡстенѣщете. Ши ѧ ꙟнкъ аскꙋлта декꙋвѫнтꙋл карей порꙋнчїѧ, кꙋ пох
тъ, пентрꙋ къщїѧ родꙋл плинъ чел де юбире де стреинй. Невоѧщете де
фръмѫнтъ ꙟизичѧ, пентрꙋ къщїѧ грижа ши похта мꙋерїй. Оун
де сѫнть акꙋм мꙋериле времїй ачещїѧ съ лепотривим кꙋ сарра. Оаре прїн
мивор акꙋм лꙋкрꙋри ши порꙋнчи ка ачѣстѣ съ факъ. Слꙋжбе ка ачѣстѣ
ꙟгъдꙋнрар съ факъ. Скоате мѫна мꙋерилор времїи ачаѧщїѧ, ши вей ведѣ
къ ѫсте поленитъ преденафаръ, ши преденлъꙋнтрꙋ плинъ де жакꙋри. Ꙟкъ
тора съ рачи ръпире аре мѫната? Скоате мѫна ѡа десоарать кꙋ чѣ ѫсте
ꙟбръкатъ? Ꙗсте плинъ делъкомїе. Скоате ши мѫна саррей съ везй кꙋ
чѣ ѫсте ꙟбръкатъ ши плинъ, Ꙗсте плинъ депрїимиицъ де стреини, деми
лостенїе, де драгосте де юбире де съраци. О бꙋнъ мѫнъ дирѣптъ, ши
кꙋ кѫт ѫсте ꙟфрꙋмꙋсецарѣ ши асъмѫнарѣ дирѣптей мѫини. Оуна ѫсте
ши аоунїѧ ши аалцїѧ, ꙗръ ѡсебирѣ ѫсте мꙋлтъ, аколо сѫнть фѫнтѫ
ни де лакръми, ꙗръ аичи сѫнть кꙋнꙋни ши бꙋкꙋрїй. Ꙟчѣстѣ лезникꙋ ка
съ нꙋ чарѣ скꙋле ничи мꙋериле дела бърбаци, ничи бърбацїй съ ꙟгъдꙋиаскъ
пре мꙋери кѫндь лечерь лꙋкрꙋри ка ачѣстѣ. Ꙗ везй пре сарра пречѣ богатъ
ши дирѣптъ, аꙋ фръмѫнтат ꙗ чѣле трей мъсꙋри де фъинъ кꙋратъ, кѫ
тъ ѡстенѣлъ ѫсте? Ꙗръѧ наꙋсимцит ѡстенѣла пентрꙋ нъдѣждѣ добѫн
дирїй карѣ авѧ. Ѡстенѣщете де фръмѫнтъ трей мъсꙋри де фъинъ кꙋра
тъ. Чѣте ꙟподобещи тꙋ мꙋѧре? Кꙋй вей съ плачи, бърбатꙋлꙋй тъꙋ
вей съ плачи? Рѫсокотѣлъ ѫсте ачаста, де ѫсте съ плачи бърбатꙋлꙋи
тъꙋ ꙟтрачеста кип, ши де ѫсте съ мꙋнчещи пре бърбатꙋл тъꙋ съй плачи
ꙟтрачеста кип. Дарь кꙋм вою съ плакъ бърбатꙋлꙋи мїеꙋ. Шїй кꙋм вей
съй плачи, Кꙋ ꙟцелепчюнѣ, ши кꙋ кꙋръцїѧ, кꙋ блѫндѣцеле, кꙋ бꙋнъта
тѣ, кꙋ смерирѣ, кꙋ драгостѣ, кꙋ оунирѣ, ши кꙋ ꙟцелѣџерѣ. Ꙟчѣстѣц

сѫт

сѫнть подоаба, ачѣсте бꙋнътъцй ꙟцꙋвор фаче оунире, ꙗръ чѣлалалте по
доабе нꙋ тевор фаче ка съплачи бърбатꙋлꙋй тъꙋ, че тевор фаче съте оура
скъ бърбатꙋл тъꙋ. Кѫнд ꙟйвей зиче а шимй аꙋ, пꙋцинъ време ꙟйвей
пльча, ꙗръ май пре оурмъ ꙟцꙋвафи връжмаш, шй ка същій къ ачаста кꙋ
кѫнд те ꙟподобещи нꙋ о фачи ка съплачи бърбатꙋлꙋй тъꙋ, де нтрꙋ ачѣсте
сте аммке. Къчи кѫнд шъзи ꙟкасъ нꙋ те ꙟподобещи че лѫпезй подоабе
ле, ꙗръ кѫнд мерџи ла бесѣрекъ ле ꙟбрачи. Деаифи фъкѫнд ка съплачи
бърбатꙋлꙋй тъꙋ ꙟкасъ аи пꙋрта подоабеле, даръ нꙋ ѥсте аша, че ꙟтри
ꙟбесѣрекъ шиꙋ сѫнт мѫйниле шй гѫтꙋл тот аꙋр, шй де ва вени шй стѫ
павел чел страшникъ шй дорит де каре тем чей че пъкътꙋеск шй дорит ла
чей бꙋни крединчоши, ар стрига шй ар зиче. Мꙋериле съ нꙋ съ ꙟподобѣскъ
кꙋ аꙋр шй кꙋ мъргърꙋтарю шй съ віе ла бесѣрекъ, ничи кꙋ подоабе де мꙋлт
прец, шй де се ва ꙟтѫмпла съ ꙟтре ꙟбесѣрекъ вре оун елин сау вре оун пъгѫ
съ вазъ мꙋериле ꙟподобите де сꙋсь пънъ жось, шй съ аꙋзъ пре павел каре зиче
съ нꙋ поарте аꙋр ничи съсъ ꙟподобѣскъ, нꙋ ва зиче къ сѫнть тоате минчꙋни
лꙋкрꙋриле чѣле крещинещи? Къ алта зиче ꙟвъцъторюл лорь павел шй
алта факꙋ ей. Шй чѣле крещинещи ръмѫн адевърате, ꙗръ чей каре ле въд
късъ факъ ꙟпротив кипъ ансъ фаче стрикъчюне. Ашиждере шй чей карей
нꙋ стаꙋ ла ꙟвъцътꙋра сфинцилор апостоли, шй некрединчоꙋл ачела шй ели
нꙋл зиче. ꙟтратам астъз ꙟбесѣрека крещинилор шй амь аꙋзѫт зи
кѫнд ꙟвъцъторюл лорь павел, съ нꙋ ꙟтре мꙋериле лор ꙟбесѣрекъ ꙟпо
ꙟплетитꙋри, шй де спре алтъ парте лем възꙋт пре ѫле къ факꙋ тот ꙟ
потрива ꙟвъцътꙋрилор лꙋй павел. Чець фолосѣще аꙋрꙋл мꙋѫре? ꙟ ла
пꙋй касъ те арѣци фрꙋмоасъ? Чела фрꙋмꙋсѣць сꙋфлетꙋлꙋй ачаста нꙋ
фолосѣще нимикъ, фий ла сꙋфлет фрꙋмоасъ шй атꙋнче вей фи дрѣгъ поасъ
шй ла тръп. Къ бꙋнътатѣ омꙋлꙋй лꙋминѣзъ фаца лꙋй, нꙋ наше алт
лꙋкрꙋ пе поХтъ ка драгостѣ. Де те ва юби бърбатꙋл тъꙋ шй де вей фи
шй грозавъ тот ꙟи вей пъре поХтитъ, Шй ꙗръш де те ва оурѫ де
вей фи шй фрꙋмоасъ тот нꙋ поХтѣще съ те вазъ. Къ връжмъшѫ
шй оурѫчюнѣ сꙋфлетꙋлꙋй пречѣ че нꙋ оубѣще нꙋ ласъ съй плакъ фрꙋмꙋ
сѣць образꙋлꙋй. Къче кѫнд вей съй чери подоабе шй аꙋр, ель ꙟкъ
васъте оурѫскъ шй съ фꙋгъ де тине, къ де чела чель каꙋтъ ꙟтѫргꙋ
поате фꙋџи де ель, ꙗръ де тине нꙋ поате фꙋџи, фіинд ꙟлъ оунтрꙋ
ꙟкасъ пꙋрꙋрѣ, шй черѫнд лꙋкрꙋри каре наꙋ ничи о сокотѣлъ. Съ нꙋ
аꙋзъ нꙋмай оурѣкѣа та кꙋвинтеле ачѣсте о мꙋѫре, че съсъ скимбе шй
гѫндꙋл тъꙋ. Къ ачѣсте сѫнть ербꙋри каре мꙋшкъ шй дорь ꙟтрꙋ пꙋ
цѫнъ време, шй апой веселѣскꙋ пꙋрꙋрѣ, дофтор сѫнть шй стрѫгꙋ ра
неле касъ нꙋ съ векѣскъ шй съсъ факъ май рѣле, пентрꙋ къ еꙋ вѣде
дѫнд сънътатѣ каре съ фаче кꙋ кꙋвѫнтꙋл, ꙗръ чѣ лалцй дофтори

тъмъдꙋескꙋ трꙋпꙋл каре ѥсте трекъторю ши прешитъ ши хꙋлитъ.
Че ѩръ съмъ ꙟторкꙋ съзикꙋ чѣѧ че зичамь пентрꙋ авраам, пентрꙋ къ
нꙋ оунитꙋ фъгъдꙋинца. Остенѣщете зиче фъмей сале фръмѫнтъ.
Ачѣсте фѣеште каре мꙋаре съле скріе ꙟгѫндꙋл ей. Ачѣсте фѣеш
те каре бърбат съле аибъ ꙟкꙋцетꙋл съꙋ. Чемпорци хаине демътасе
ши ꙟкалечи пре каи кꙋ рафтꙋри полеите ши пре катѫръ ꙟподобите, ка
тѫра съ жось ꙟподобитъ, аꙋрꙋл ꙟлцей ꙟкась, каи ши катѫрьле
поартъ рафтꙋ полеите, ши съ ꙟподобескꙋ, ши сьракꙋл топиндꙋсъ де
фоаме шаде ла оуша та. Ши хс ѥсте ачела каре съ топѣще де фоа
ме? ѡ мареціе некꙋноштинца, че съмъ ши че ръспꙋнсꙋ вей съдаи ла зиоа
жꙋдекъцїй, ши че ертаре вей съ аиби, кѫндь хс стъ ꙟнаинтѣ оушѫй
тале ꙟкипꙋл сьракꙋлꙋй, Зикь оуній къ ам дать милостеніе, чеиꙋ
да тꙋ кѫт чѣре сьракꙋл че кѫт поци. Ѩ спꙋнемь че вей зиче атꙋнчи
кѫнд ворфи бꙋлвориле неѡприте, ши кѫнд ворфи мꙋнчиле ачѣлѣ ши гроа
за ши фрика, ши пꙋтериле, ши кѫнд рѫꙋл чел де фокꙋ ва фіерѣе. Кѫнд
ваврѣ съфіе жꙋдеката чѣ ꙟфрикошатъ, ши диванꙋл чел нефъцарник.
Кѫнд фирѣ чѧ фъръ де ꙟчепꙋт вашъдѣ аколо. Кѫнд вафи пꙋстіире де
аꙋкрꙋриле чѣле ѡменѣщи. Кѫнд ничи татъ ничи мꙋмъ ничи вечинꙋ ничи
ꙟпърат ꙟцва ажꙋта. Чи васта ѡмꙋ сѫнгꙋр кꙋ фаптеле лꙋи, ши съва жꙋ
дека пентрꙋ ачѣле фапте алеаꙋ. Ши девафи бꙋне съва кꙋнꙋна, ѩръ девафи рѣле
съва мꙋчи, че вей врѧ съзичи атꙋнчѣ? Атꙋнчѣ вей врѧ съц адꙋчи аминте
де кꙋвинтеле мѣле, даръ че фолосвей съ аиби макаръ девей ши адꙋче аминте. Де
време че ши богатꙋл ачела шаꙋ адꙋсь аминте ши черка време съ съпокъѧскъ
чеиꙋ авѧ ничи ѡ фолосинцъ, Зиче кътръ авраам съи тримицъ пре лазарь
съоуде вѫрфꙋл деџетꙋлꙋй лꙋи ши съи ръкорѣскъ лимба, Че авраам нꙋ три
мисе пре лазъръ. Нꙋ къ доаръ ѡ пикътꙋръ де апъ фъчѧ пагꙋбъ ачей фѫн
тѫни мари арілꙋлꙋи, че пикътꙋра милостеніей нꙋ поате съ съ ꙟпреꙋне кꙋ неѡме
ніѧ. Къчи девреме че ꙟврѣмѣ къіи бꙋнътъцилор нꙋсаꙋ чинстит авраамь
ꙟврѣмѣ кѫндь съдаꙋ кꙋнꙋниле, ничи елнꙋлаꙋ ꙟвредничит ничи кꙋ ѡмѫн
гѫѧре ла кꙋвинтеле ачѣсте. Пентрꙋ касъ нꙋ плѫнгъ ничи сьракꙋл пен
трꙋ съръчіѧ лꙋи, ничи богатꙋл съ съ бꙋкꙋре пентрꙋ авꙋціѧ лꙋи, Ефи
богат? Даръ денꙋвей адꙋче ла мижлок богъціѧ че съ каде, ѧсте піердꙋтъ
ачѣ богъціе. Остенѣщете де фръмѫнтъ трей мъсꙋри де фъинъ кꙋратъ
Ачѣсте зисе авраам мꙋеріи лꙋи, ши дꙋпъ ачѣѧ ел сингꙋр алергъ ла чирѣ
да вачилор ши жꙋнге віцелꙋл. Фꙋ сѫргꙋиторю бътрѫнꙋл, пентрꙋ къ
спре ачаста нꙋ слъбіѧ пꙋтѣрѣ трꙋпꙋлꙋи лꙋи, че май вѫртос съ ꙟтъріѧ кꙋ
џелꙋл бꙋнътъцїи лꙋи, бирꙋи ѡсѫрдіѧ лꙋи пре фире, чела че ѥра стъпѫнь а
тиї, слꙋџи, цїнѫндь віцелꙋл ꙟспинарѣлꙋи, нꙋй пърѧ ничи кꙋ оун греꙋ. Че
кꙋ кꙋџетꙋл ши кꙋ пофта че авѧ ꙟи пърѧ фоарте юшорь. Ѡ че слꙋжбъ ши
че кале авꙋ бътрѫнꙋл, ши мꙋарѣ ѩръш че остеннинцъ ши слꙋжбъ, Нꙋнꙋ
май

май ку чинсте бѣилор ши ку мулцимѣ оаспецилор, пріимирѣ пре оаспеци
че ꙟкъ ши ку остенѣлъ ши ку слуџъ мултъ. Ну лукра ку слуџиле че ей сѫгури
ку мѫниле лор ши ку трупул лор. Ши муіарѣ луи служіа лукрѫндь ла сине
кипде слуѫжникъ. Ши стреинїи шъдѫ прекарїи нуи штїѫ ничи чине сѫнть.
Ши ачеста кувѫнть ну пъръсеску а-л зичерѣ, пентру къ ачеѫ съ сокотїѫ пре
сине къ сѫнть стреини, ꙗръ ей нуй сокотїѫ ничи пуна ꙟгѫндул лор къ сѫ
ту оунїи ка ачеѫ, че нумай кум къ аудобѫндит оаспеци, ши служїѫ ꙟ
мѫндои ꙟвремѣ ачеѫ, кулегѫндь стругурїи ꙗбирей де оаспеци ку мынтѣ
лор че бунъ, ку бунътатѣ, ку служба, ку пріимирѣ, ку остенѣла, ку
драгостѣ, ку киверниерѣ, ши ку невоинца че скумпъ. Атѫта кѫт нау
лъсат нимикъ дей кѫте требуѫ, ши ста апроапе де копачю муіарѣ луи авраа
авѫндь копачюл ꙟлок де кьмаръ, ши ꙟлокь деакопере мѫнть фрунзеле копачю
луи. Ши нуй ера рушине къчи ꙗръта чинстѣ ей, ши кулецѫ роада служ
бей, ши ачѣстѣ фъкѫндь ей Чѣ чеау венит чау фъкут; Ꙟвремѣ ачаста
воу съвїу ши атунчи сарра каре ꙗсте стѣрпъ ва съ аибъ кокон парте бърбътѣ
скъ. О че роадъ одръсли маса ачѣѫ, ꙟчеким о одръсли аша бунъ ши
курѫндь ши ꙟвремѣ ей, ꙟчеким фу стругурул адекъ коконул деплин ши
ꙟвреме. Пентру къ кувѫнтул оаспецулуи ачелуѫ ꙟтръ ꙟпѫнтечеле сар
рїи, ши съ фъку коконул десъвѫршит. Оунеле ка ачѣстѣ аудость роада
ꙗбирей де оаспеци. Ꙗ аминте кувѫнтул каре вою съ цзику. Дупъ ачѣ
стѣ тоате дѣка креску коконул чел че съ нъску дей маса ачѣѫ (де врѣме че
съ фъку бърбат роада пріимирїй чей де стреини) пентру къ нул нъску преџѫ
сул пѫнтечеле чел стѣрпъ, атѫта кѫт ꙟлнъскъ маса пріимирїй де стреини,
ши май вѫртось майнаинте де тоате ꙟлнъску кувѫнтул луи думнезъу.
Деврѣме даръ че креску (коконул прекум ам май зись) ши съ фъку бърба
ши вени часул нунцїй, (сокотѣще пре амърунтул ачѣстѣ каре грьеску)
вра съ съ десъвѫршаскъ бътрѫнул авраам патріархул ачел феричит, ши лъ
куѫ ꙟтре фъмейреле, ши ꙟлимбъ виклѣнъ, кемѫндь пре слуга луи ꙟзи-
зи муерииле хананеилор сѫнть рѣле. Дечи чецїе воѫ о авраам; Пасъ
ꙟцара оунде май нъскут, ши аду де аколо муіаре фїюлуи міеу. Минуна
теши но ашо лукрури фаче аврам. Вой ціиць бине ши куноащец кѫндь ва
нещине съ ꙗ муіаре фїюлуи луи, ши пърйнтеле съу гръѫще ши маика са ши
лакасъ стреинъ мергу, ши пре оунул ꙟл иау ку бине, пре алтул ку момѣле
пентру ка съ съ факъ логодитори мулци, ши аша фъкѫндусе логодитори
мулци ши фъгъдуинце де бани, ши ꙟтот фѣлюл деневоинцъ ла пъринте
ле ши ла маика луи, ка съ гръѫскъ ей сингури, ши нуле ꙗсте лор рушине
съ факъ ачаста, ничи порунческу вре оунїи слуџи съ о факъ, Че кѫндь ви
щел шилпуне съ шадъ. Ꙗръ аврам нуфаче аша че фаче ꙟпотрива ачестуѫ
лукру, Пентру къчи кѫндь требуѫ съ факъ вреун лукру ꙟналть ши бунь

ꙟл

ꙟла фъчѫ ел сѫнџꙋр, адекъ ла ꙟбирѣ де оаспецй, нꙋ зисе слꙋџїй лꙋй съ о
факъ че порꙋнчй мꙋерїй лꙋй шй лꙋй иш. Іаръ кѫндь фъкꙋръ нꙋнта шй врꙋ
ръ съ мꙋаре фечорꙋлꙋй лор, атꙋнчѣ зисе слꙋџїй лор дꙋте тꙋ. Іаръ акꙋ
мꙋернле времїй ачещїа факꙋ ꙟпотривъ кѫндь вор съ грьиаскъ кꙋ ꙁъ бъ тарю
дебре оун лꙋкрꙋ нꙋ съ рꙋшинѣзъ, че есь але сѫнџꙋре, шй шѣд ꙟпроапе де ꙁъ
тарю кастънꙋлнсе фꙋре кꙋмва сѫрма шй нꙋ лелаεъ ꙟбирѣ баннлор сънꙋш дефъ
мѣꙁе чинстѣ лор. Іаръ авраам нꙋ фъкꙋт аша, че пре оаспецъ ꙟла прїи
мїа сѫнџꙋр шїй слꙋжїа, Іаръ нꙋнта ꙁисе слꙋџїй лꙋй съ о фїкъ. Дейн
деврѣме че ѫсте аша. Чей адꙋчи аминте де авраам? Ера богат шй фъ
чѫ шй ачѣстѣ, че фъчѫ лꙋкрꙋри плъкꙋте лꙋй дꙋмнеꙁъꙋ. Ачѣсте лꙋкрꙋ
ри але лꙋй авраам пꙋне шй тꙋ богатꙋле ꙟминтѣ та, шй ничи одатъ пре
нименй нꙋ вей хꙋли. Че де оунде ешїю ка съ ꙁиче ачѣстѣ? Ꙟпꙋ кѫндь
пре пророкꙋл двдь, шй тотагꙋл ачела, Нꙋ те тѣме кѫндь съ ꙟбогъ
цѣще омꙋл. Къ ачель стих аꙋ нъскꙋт пре ачѣстѣ тоате. Шй ꙟпъ
къ амафлат окомоаръ каре ѫсте плинъ де аꙋр, Нꙋ те тѣме кѫндь сева ꙟ
богъцй омꙋл. Ꙟпꙋкъ тотагꙋл ачѣста кареле поате съ скоале трꙋпꙋриле кѫнд
тремꙋръ, Ꙟкъ тотагꙋ нꙋ поате алѫта спрѫжднче шй съ прежънѣскъ трꙋпꙋриле
кѫнд тремꙋръ ꙟчѣкий поате стихꙋл ачѣста съ ꙟтъпрѣскъ трꙋпꙋриле челор
тинери шй челор бътрѫни кареле сѫнть късꙋте ꙟтрꙋ похтъ трꙋпѣскъ, шй
спрѫжднче гѫндꙋл каре ѫсте ꙟгроꙁит де пъкат. Нꙋ те тѣме кѫндь сева ꙟ
богъцй омꙋл. Чете теми де ом каре нꙋ ѫсте ом че ѫсте лꙋп? Чете те
ми де омꙋл кареле ѫсте плин де некꙋръцїе шй съ робѣще ꙟпреꙋнъ кꙋ аꙋрꙋл?
Чете теми де омꙋл кареле дъ алесале пентрꙋ стрѫмбътъциле лꙋй, шй ꙟ
аъꙋнтрꙋл лꙋй цине пебрьжмаш? Мафнврꙋт тѣме шй е де о кѫнд сар фи ꙟбогъцй,
чемїа адеверй пророкꙋ (ꙁнкѫнд) Нꙋ те тѣме кѫнд сева ꙟбогъцй омꙋ. Іа спꙋне
ꙟчѣкип шй пентрꙋ че съ нꙋ мъ те де дѫсꙋ? Саꙋ кѫнд нсева ꙟмꙋцй слава касе лꙋ
ѿ кꙋвѫнт минꙋнат шй де бꙋнъ рꙋдъ кꙋм адꙋсе маре бꙋнътате ꙟкип
де повѣсте шй де ꙟвъцътꙋръ. Нꙋ те тѣме кѫнд съ ꙟбогъцѣще омꙋл саꙋ
кѫнд съ ꙟмꙋлцѣще слава касїй лꙋй. нꙋ ꙁисе саꙋ кѫнд сева ꙟмꙋлцй слава лꙋ
адекъ а омꙋлꙋй, че слава шй лꙋминарѣ касїй. Кꙋчи кѫнд ꙟтрй ꙟкаса
богатꙋлꙋй, шй веꙁи стѫлпй налцй шй марй шй капетеле лор де аꙋр шй ма
мꙋри бъгате прин ꙁидꙋри шй фѫнтѫни кꙋрѫнд прен мижлокꙋл кꙋрцїй, шй
алте кꙋрсори де апе шй поми карїй съ ꙟпреꙋнъ кѫнд ꙟнловѣще вѫнтꙋл,
шй пардосѣла кꙋрцїй плинъ фїинд де ꙟпистрнтꙋри шй де ꙁꙋгръвитꙋри, шй
хаджми ꙟбръкацй ꙟлаистре. шй слꙋџй мꙋлте, шй ковоаръ ашернꙋте пре
жось, шй мѣсе стрълꙋчинд де аꙋр, шй патꙋри ꙟподобите. Ачѣстѣ тоа
те сѫнт славн, шй лꙋминарѣ касїи, іаръ нꙋ слава омꙋлꙋй, пентрꙋ къ сла
ва омꙋлꙋ требꙋе съ фїе кꙋчѣрникъ, съ фїе блѫндъ шй смеритъ шй съ
фїе шй милостив. Ачѣстѣ тоате сѫнт слава омꙋлꙋй. Чете теми де богат?
Де каса лꙋй даръ съ те теми, пентрꙋ къ Каса лꙋй іасте богат іаръ нꙋ ел ка
ре

ре лъкꙋѧще ꙟтрѫнса, ꙗръ възѫче нещине де аꙋр нꙋмъ тем. Пентрꙋче?
Пентрꙋ къ галбенїи сѫнт оун лꙋкрꙋ фъръ сꙋфлет, даръ де ом те тем
а҆девърат де ом зиче, даръ пентрꙋ че те теми ши де дѫнсꙋл? Аꙋ
доаръ авꙋциѧ ꙗсте алꙋи? А҆девърат нꙋ ѫсте алꙋи че ꙗсте мѫндриѧ касей,
зидꙋл ꙗсте де мармꙋри, даръ че фолос аре чела че лъкꙋѧ ꙟлъꙋнтрꙋ?
акоперемѫнтꙋл ꙗсте де аꙋрь даръ де аколѣ чефолосꙋе челꙋѧ чел аре? Ка-
петеле стѫлпилор сѫнт де аꙋрь? Че даръ капꙋл богатꙋлꙋи чефоло-
сѣще де аколо, фїиндꙋи капꙋл лꙋи ꙟгресѡат кꙋ пъкателе? Ши де ꙗсте
фаца кꙋрцїи кꙋратъ ши лꙋминатъ, даръ кꙋноштинца богатꙋлꙋи ши
инима лꙋи ꙗсте некꙋратъ, даръ богатꙋл поартъ хаине де мътасе,
ши апой сꙋфлетꙋл лꙋи ѫсте ꙟбръкат ꙟхаине веки. Каса богатꙋлꙋи ѫсте
авꙋтъ, ꙗръ ель ѫсте сърак ши мишел кꙋм нꙋва ель, саꙋ кѫндь съ
ва ꙟмꙋлци слава касей лꙋи. Ши пентрꙋ касъ кꙋноащец къ слава ѫсте
а касей ꙗръ нꙋ а омꙋлꙋи, дей кꙋвинтеле воастре въ доведескꙋ, ꙟтраци
ꙟкасъ. Оунде сѫнтець? ꙟтрачастъ касъ даръ чеведець? мармꙋри фрꙋ-
моасе, нꙋ доаръ вей зиче къ ай вѫзꙋт ом фрꙋмось, че стѫлпи минꙋ-
наци ши ферестри минꙋнате, нꙋ къдоаръ зичи минꙋнат ѫсте ачеста
че лъкꙋѧще ꙟтрачастъ касъ, чезичи мꙋлтꙋ аꙋрь ѫсте пре акоперемѫнт,
нꙋдоаръ зичи мꙋлтъ милостенїе? че мꙋлте фѫнтѫни ши мꙋлтъ бо-
гъцїе, нꙋдоаръ къ зичи мꙋлтъ богъцїе аре ачеста кꙋ каселе? че пре тꙋ-
тиндинѣ де зидꙋри де мармꙋри ши де фѫнтѫни зичи, ашиждерѣ вези
оуникал кꙋ рафтꙋри де аꙋрь ши зичи ѡ че рафтꙋри бꙋне, ꙗтъ даръ къ
ѫсте лаꙋда ши чинстѣ зъптарюлꙋи, фрꙋмоасъ хаинъ, ацесъторюлꙋи
даръ ѫсте остенѣла, де трѣбъ роби челꙋѧ че аꙋ вѫндꙋт даръ ѫсте
лаꙋда, ши аша рѫмѫне стъпѫнꙋл ачела некꙋнꙋнат ши чѣлѣ че сѫнт ꙟ-
прежꙋрꙋль лꙋи сѫнть лъꙋдате, ꙗръ кѫндь вези оунь омь бꙋнь зичи,
ѡ бꙋн ом фрꙋмос блѫндь минꙋнат мꙋлтꙋ кꙋ минте бꙋнъ, кꙋ-
черникь, пꙋрꙋрѣ съ афлъ ꙟрꙋгъчюне, пꙋрꙋрѣ съ афлъ ꙟпостꙋри,
пꙋрꙋрѣ ла бесѣречи съ одихнѣще, ши ничи одатъ нꙋ ѫсте деспърцит де ꙟ-
въцꙋтꙋри. Ачѣстѣ сѫнть лаꙋделе омꙋлꙋи бꙋн. Пентрꙋ ачаста даръ
кꙋноаще че ѫсте богъцїѧ омꙋлꙋи, ши че ѫсте богъцїѧ касей, нꙋ те тѣме,
девей пꙋтѧ ꙟвъца съ ꙟпарци авꙋцїѧ омꙋлꙋи ши авꙋцїѧ касей, дѣчий нꙋ те
вей маи тѣме. Вези богъцїѧ че о сокотескꙋ де богъцїе, ши ѫсте ла тине
кареещи сърак ши мишел? Нꙋ те тѣме кѫндь ꙟбогъцѣще омꙋл, ши ка
съ кꙋноштн къ аша сѫнть ачѣсте лꙋкрꙋри, макаръ къ аичи сѫнть тоате, ве-
зи ла пре ачеста ꙟврѣмѣ морцїи лꙋи, аꙋ доаръ ѧ чева дентрꙋ ачѣлѣ ши сꙋдꙋче?
Мꙋри богатꙋл ачела, заче гол ши тикълос, чела че ера ꙟбръкат ꙟхаине де
мътасе заче ꙟгроапъ, ши слꙋџиле лꙋи оублъ ши ꙟсꙋсь ши ꙟжось, ши ничи
оунꙋл нꙋ ꙗ грижъ де дѫнсꙋл, пентрꙋ къ нꙋ аꙋ фость слꙋџи адевърате,
пꙋрчѣсе, ши дꙋпъ ачѣѧ нимикъ нꙋмаи ѫсте алꙋи, ел заче ши мꙋрѣ ла-

съ

съзгърже, дезлегъш пъръл ши съдесплетеще, тоци о мѫнгъе съ такъ на рън на нуаскуатъ, коконии луй сѫнтъ сърачи, ши муаре луй въдувъ, кътържи луй, пъхарничии лу, нъстръпиле луй чѣ че мѫнка ши бакуджишии, чѣ чеа ръсфъцатъ, ши хаджмии луй стау тоци аколо. Іаръ ел дентру ачѣсте тоате немика нупоате съ, даръ алтъ че фак? Ꙟаржникъ сѫнгур ши дук ла мормѫнтъ, ꙟ лаудъ, даръ чеи фолосеску лауделе? Ши лауделе ачѣсте че лаудъ ѫсте іаръ алтъ мъририре дешартъ, Чѣлмаи лаудъ? Ꙟ удоаръ поате съ чева? Ничи оуна дентру ачѣсте нупоате съ ꙟдирептезе ши съ ꙟ ажуте ла зіоа жудекъции. Мерже ла гроапъ богатул каре ле ау апукат тоате. Ꙟгроапъ съ аколо ꙟ трей коци де пъмѫнтъ ши алтъ немикъ, ши префаца луй арункъ църѫнъ, ши пун аконеремѫнтул дѣсу пракошчиюгулуй, ши муарѣ луй съдуче деаколо. Оунде цие авуциѧ та о богатуле? Оунде цисъ слуиле? тоци теу лъсат, лъсатутеу ши муарѣ та, мъкаръкъ е фъръ девоѧ ей, пентру къ огонеще пътоарѣ ши мулцимѣ віермилор. Ачеста ѫсте тот биниле богатулуй? Ꙟ девърат ачеста ѫсте, пентру късъдуче богатул неавѫндъ немикъ, ши пентру касъщіи къ съдуче фъръ немикъ. Куноаще пре ачаста. Сфинціи мучничи лу ꙟ душ биниле лор, нусъ деспартъ тоци дела мормѫнтул лор, іаръ ꙟнчъ ла боганичи муарѣ луй нупоате суфери. Аколо ла мучничи сѫнгур ꙟпъратул ꙟш ꙟ корона луй ши шаде ла гроапа мучникулуй. Пентру ачеста лукру съ нутеми кѫндъ ꙟ богъцѣще омул. Ачѣстъ стихъ лу ꙟ ндул ной тоци, съ ꙟ чепем а мъри пре домнул, мулцеминдуй ꙟ преунъ ку фіюл ши ку духул сфинт къ нсъкувинне тоатъ чинстѣ ꙟ вѣчии вѣчилор амин.

КУВЪНТ ꙟ ЛЧИНИЧИЛѢ
Ачелуй ꙟтру сфинци пъринтеле ностру
АЛУЙ ІѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ
Пентру лъкоміе благословѣще пъринте

Нумеспуи фрате, пентру каре причинъ поффтещи съ те ꙟ богъцещи дин лъкоміе ши дин хръпире, ау юбещи съ афле алцин арджинтул ши аурул каре лаи стрѫнс ку стрѫмбътате. ши ту нуман съ ръмѫн ку блестемеле ши анадема дела чѣ челеи фъкут стрѫмбътате. Даръ чѣ че ау гъсит фъръ остенѣлъ мънѫкъ ши бѣу ши съ веселеску, іаръ ту вей съдан сѣмъ ла жудеката луй дмнезеу, пентру ачѣ челеи фъкут стрѫмбътате, ши пре нимени атунчи ну вей авѣ ꙟ тражуторю. Пентру къче къ де ау фость ши неврѣдни аче ла

ла че аѹ фъкѹт стрѫмбътатѣ, даръ де време че лѹй Дмнезеѹ нѹй
плаче стрѫмбътатѣ, адевърат аре пре Дмнезеѹ ажѹторю, ши съ
нѹм зичи къ кѹтареле ѫсте богат ши петрече бине къ нѹ ѫсте пънъ
ѫсъвѫршит, къ зиче Дмнезеѣска скриптѹръ. Нѹ ръвни челор виклѣни.
пентрѹ къ де грабъ съворъ оуска ка и щюе ярбъ вѣрде, лъкомїа ѫсте
оун лѹатъ веклю ши ори ѫче касъ ва кѫдѣ о фаче некѹратъ ши пѹстїе.
Ши мъкаръ кѫт де пѹцинъ де вей стрѫнџе кѹ недрептате, тоатъ
авѹцїа та о доспѣще ши о пїарде. Пентрѹ ачеста лѹкрѹ де мѹлте ори
челе пѹцине стрѫнсе кѹ стрѫмбѹл, аѹ пїердѹт ши аѹ стрикат лѹкрѹ
риле челе бѹне агонисите. Даръ че зиче лакомѹл; Даръ кѹм сѫнтъ
мѹлци де съ ѫбогъцеск дин остенѣлеле стрїинилор ши ниче оун ръѹ нѹпаст;
Мъкаръ къ де нѹ петрекъ ръѹ акѹм ши скапъ де педѣпсъ, яръ атѹнче
мѹлтъ вор съ съ мѹнчаскъ, ши нѹ нѹмай ей че ши ачеа че мощенескѹ ачѣ
лѣ, аша съворъ мѹнчи, ши ачаста о факѹ ши жѹдекъторїй, къ нѹ съ
зъръ ши ѫцапъ нѹмай пре чеа че оучигъ ши фѹръ че ши пре чеа чей прїи
мескѹ пре ей ѫн омоаръ. Яръ де вей кѹноаще пре чеа че лѣй фъкѹт стръ
мбътате плъцѣщеле лор май мѹлтѹ декѫт лѣй лѹат, прекѹм аѹ фъ
кѹт ши ачела Закхеѹл, яръ де нѹй веници пре ачеа че лѣй фъкѹт стрѫм
бътате, ѫ пацниле съръчилор, ши тот вей авѣ чева мѫнгъаре. Пен
трѹ къ ничи о добѫндъ навем дин маетенїа стрїинъ, ши ачаста съ о кѹ
ноащи дела Закхеѹ, каре аѹ дат челор че лѣѹ фъкѹт стрѫмбътате ѫпъ
трат, ши атѹнче аѹ афлат ертаре дела Дмнезеѹ. Даръ ной къ лѹом
кѹ мїнле, ши дака дъм милостенїе кѫт де пѹцинъ дентрѹ ача лѹаре, ни
съ паре къ ам ѫблѫнзит пре Дмнезеѹ, яръ нѹ ѫсте аша, пентрѹ къ ши ка
ин мъкаръ къ аѹ адѹс чѣл де ал доилѣ ла Дмнезеѹ каре аѹ фост дин о
стенѣла лѹи даръ нѹ лѣѹ прїимит, че тот лаѹ педепсит мѹлт пентрѹ ачѣа.
Даръ ши ной кѫнд вом дѹче лѹи Дмнезеѹ прескѹри дин стрѫмбътате ши дин
лъкомїе, кѹм съ нѹ пъцим ши ной май ръѹ декѫт каин? Кѫчи окъръщи
пре Дмнезеѹ ши адѹ лѹи дарѹри некѹрате ши поклоане? Нѹ ва Хс съ хрънѣскъ
де стрѫмбътате, че май бине ва съ фїе фламѫнд ши съ роаџе пре ла оуши съръчилор,
ши съл мѹстре декѫт съл хрънѣскъ лакомїй, ши нѹ цѫпаръ къ доаръ нѹмай
хръпиторїй съ кїамъ лакоми, че ши чеа че лъкомескѹ ла лѹкрѹ, адекъ ла мѣ
щешѹгѹл фїеще къръѹа, ши нѹ факъ славословїиле ши лаѹделе лѹи Дмнезеѹ
ѫ времѣ лор, май бине ѫсте съ нѹ дезбрачи пре алцїи ши съ ѫбрачи пре алцїи,
оаре най фъкѹт стрѫмбътате челор че ай дезбръкат? Адевърат стрѫм
бътате лѣй фъкѹт, ши макаръ де ай ши дат алтора челѣ че ай лѹат дела
ѫншїй най фъкѹт милостенїе че недрептате. Даръ де нѹ вей да кредоа
те кѫт де пѹцин милостенїе дин челе лѹате кѹ стрѫмбѹл че мѹнкъ грѫ нѹ вѣ
петрече? Де време че ши ачела Лазар кареле наѹ авѹт ничи о стрѫмбътате
декътръ чел богат, че нѹмай къчи нѹ яѹ фъкѹт ничи оун бине, ел съ пътѹ

тре ши ꙟ̑ мареь пѫрѫш асꙋпра богатꙋлꙋй ачелꙋѧ. Даръ че ръспꙋнсь вор сѣ дѫ чей че нꙋ млъꙋескꙋ сьрачїй дей мꙋнка ши ѡстенѣла лор, че ꙟникъ аꙋ ши челе стрѣнне? Ши деврѣме че севор мꙋнчи кꙋ сатана ꙟфокꙋл нестинсꙋ карїй наꙋ ѡсъпътат пре Хс кѫндь аꙋфость флъмѫндь, даръ чеѧ чеи лась демоарь дефоаме, ши нꙋй даꙋ ничи дей челе че аꙋ ши фꙋръ, че ꙟникъ ши пре чей ꙟбръкат ꙟдезбракъ ши ꙟдеспоае, ши май вѫртось стрїнн фїиндь. Нꙋнꙋмай къ нꙋл прїимескꙋ ка пре оунь стреин, че ꙟникъл ши гонескꙋ, ши болнавь фїиндь нꙋнꙋмай нацꙋвенит съ мъ ведецъ, че ꙟникъ ши кꙋ батѫжокꙋриръ болстръ мацъ здробит, ши фїиндь легат ꙟтемницъ нꙋе дестꙋл къ нꙋмергꙋ съл вазъ, че ꙟникъ фїиндь дезлегат кꙋ виклешꙋг ꙟлапꙋи ꙟлегътꙋръ. Оунїй ка ачещѧ кѫтъ мꙋнкъ ши педѣпсъ вор съ петрѣкъ? Деврѣме чеа че ꙗвѣще прекарїи ꙟл ꙗвескꙋ нꙋсъ ѡсебѣще немикъ дей пъгѫнии. Даръ чей че бѫнтꙋескꙋ челор че нꙋфак ничи ѡ стрѫмбътате, че ертъчюне вор съ аибъ? Ни ѡ ертъчюне нꙋвор авѣ, деврѣме че атѫта фак а прїинсеръ ꙟкапетеле лор чеѧ че нꙋ хрънирь пре Хс кѫнд аꙋфость флъмѫндь. Даръ карїй стрикъ ши пꙋстиескь каселе сьрачилор ши авъдꙋвелор, ѡаре че ертъчюне вор съ афле оунїй ка ачеѧ? Пентрꙋ ачаста даръ съ фꙋцим де пъкателе челе рѣле, съ фꙋцим де стрѫмбътате ши де лъкомїе. Ши кꙋм нꙋне адꙋчем аминте де ла комїи ши недирептцїи чей май денаинте, каре саꙋ дꙋ съ дѣ сеамъ ла жꙋдекъторю пентрꙋ фаптеле лор, ши авꙋцїѧ ши ѡстенѣлеле лор ѡаꙋ добѫндит алцїи ѧръ ей рѣꙋ съ мꙋнческꙋ ꙟ ꙗд. Нꙋ ѫсте ачаста маре небꙋнїе ши ѡрбире? Ной съ ѡстеним ши съ петрѣчем рѣꙋ ꙟтоатъ вїаца ноастръ, ши апой дꙋпъ моарте съ не мꙋнчим ши ꙟ ꙗдь. Ѡ тикълошїй деной че рѣꙋ неащѣптъ, ѡаре че лꙋкрꙋ вафи май рѣꙋ ꙟлꙋме декѫт лакомїй, къ вїаца лор ѫсте манїѧ декѫт моартѣ, къ съ ꙟпꙋциинѣзъ де грижъ ши де трꙋде мꙋлте. Ши тоатъ вїаца лор ши ѡ петрекь фъръ де сомнꙋ. ши ничи ѡ датъ наꙋ ничи ѡ бꙋкꙋрїе ни ѡ веселїе, ши де съ ꙟтѫмплъ а пъгꙋби вреѡ датъ, не пъре къ аꙋ пїрдꙋт тоате ши токма ши вїаца лꙋй. Ꙟши ѫ дерѣ ши ꙗбиторюл де бани макаръ ѡмении де каса лꙋй, макаръ прїѧтении, дѣка нꙋаре чева добѫндъ дела дѫншїи, ничи пе оунїи нꙋй ꙗбѣще, че кꙋ тоци съ ꙟвръжбѣще. Де ва зиче нещине ибиторюлꙋй де арцинть фъръ де ѡмение ши фъръ вокотѣль дирептъ ꙟ ва зиче кареле токма ши пре сине вин де пентрꙋ пꙋцинъ добѫндъ, ши тꙋтꙋрор съ фаче връжмаш, ши мꙋлте греꙋтате де пъмѫнть пентрꙋ къчи нꙋ креще аꙋр ꙟлокь де спиче, ши мъргꙋриле ꙟлок де пїетри, ши фъньтѫнниле ꙟлок де апъ тот арцинть съ съ фäкъ. Ши пентрꙋ съ нъ тѫтѣ ши биеле алтора съ мъхнѣще ши съ мѫнїе, Ничи пре оун ѡм нꙋ ꙗбѣще че де тоци фꙋџе ши съ депътѣзъ ши май вѫртось пре сьрачи ши пре мишъй ничи съй вазъ некъюръ, ши кѫндь ꙟй вѣде венииндь дирептъ милостенїѧ съ мѫнїе ши ле каꙋтъ кꙋ ѡки съ лъбатечи, шїй доженѣще шїй мꙋстръ, зикѫндꙋле къ сѫнт лѣнеше ши ръ де лꙋкрꙋ, м пре чѣ бога ꙟпимꙋлѫще ші забнїꙋѫщекъ нꙋаре авꙋцїѧ ло ши банїи лор, ши

паре

паре къ и фак тоци стрѫмбътате, ши аре скѫрбъ мултъ ши маре омул че
виклен, къ чине ау фост май виклен декѫт Ахав ꙟпъратул жидовилор? че
ꙟсъ ел пофтинд съ и ia вiа луи навуде, сокотѣще кѫт амар ши кѫтъ скѫр
бъ авѣ, че куноскница луи ꙟлдожънiа де време че възу пре Iлiе виинд ка съ л
чѣрте, съ ꙟтоарсе ꙟнапои посоморѫт ку капул плекат ла пъмѫнт, ши
окiи луи ера ꙟтунекаци де мултъ скѫрбъ. Веѕи съ щiци май алес къ аву
цiа ну ласъ пре оамени съ фiе оамени че хiаръ ши демони. Одинioаръ фу
сечетъ ꙟ Антиохiа, ꙟсъ съругаръ тоць юбиторюлуи де оамени Думнезеу
ши ащепта съ вiе плоае мултъ, ши атѫта ау плоат кѫт съ ꙟплу ши съ
сътуръ тот пъмѫнтул, ши тоатъ лумѣ мулцъмiа луи Думнезеу, ка
кум ар фи ꙟвиис де ла ушиле морцiи, ши тоци съ букура ши пръзнуia. Iаръ
оаре кареле дентру богаци оумбла прен мижлокул четъцiи ꙟтристат ши а
ꙟтреба мулци съ афле причина ꙟтристърiи, iаръ ел жунгиндусъ де тиранiа
патимiи зисе къ авѣ зѣче мiи де мъсури де грѫу ши акум чи не ла ва кумпъ
ра сау чевою съ и факу? Чезичи омуле ꙟц паре ръу къ чи нау мурит оаме
нiи де фоаме ка съ ъ стрѫнци арџинтъ пiерзъторiи? Дар ъ кум наи аузит пре
Соломон кареле зиче, къ чела че скумпѣще грѫул де мулци ме ѥсте блесте
мат, адекъ чела че стрѫнџе грѫу ши алтъ тѫине съ л вѫнзъ май скумпу
ѥсте блестемат де тоци оаменiи, кареле съ фаче приѩтен ши робъ дiаволу
луи, пентру къ съ роагъ съ фiе фоамете ка съ ши вѫнзъ пѫнѣ луи съ стрѫн
гъ арџинтул вѫнтулуи. Хiара де ка мънѫнкъ ши съ сатуръ але фуг,
iаръ лакомул ши курварюл наре сацiу нiчи одатъ, нiчи драгостѣ луи
Думнезъу нiчи фрика мунчiи нiчи рушинѣ ши педѣпса оаменилор, чела тоа
те ѥсте фъръ де рушине ши май вѫртос фъръ де оменiе, ши паре къ
кувинтеле луи Думнезъу сѫнт басне, ши ну съ тѣме де жудеката ча виитоа
ре чева съ л жудече пентру стрѫмбътъциле луи че фаче? Кум ар фи о хiаръ
сълбатекъ, че ꙟкъ май вѫртос нiчи хiарълор ну съ асамънъ, ши фаче не
дрептате фрацилор луи челор че сѫнт де о крединцъ ку дѫнсул ши iи мънѫнкъ
пре дѫншiи. Дечи кум вей путѣ съ дай сѣмъ ла Думнезъу? ꙟкай ну
вези пре албинъ къ дака мушкъ пре чинева ѫмоаре? ꙟвацъте ши ту де дѫн
са ши ну фаче пагубъ ши скѫрбъ фрателуи тъу пентру къ май наинте ва
вени моартѣ ла нои ши май апои ва мѣрџе ла чеи че лѣм фъкут стрѫмбъта
те. Пентру ачѣа банiи съ кiамъ требуитори ка съ не требуѩскъ ла тре
биле ноастре, iаръ ну съ и аскундем. Къ чела че юбѣще бани наре вражбъ
нумай ку връжмашiи луи че ши ку приѩтенiи ши май мултъ пре съраци оура
ще, нiчи аре приѩтини пре нименѣ чесъ афлъ тутурор ку греу. Ши ну
аре нумай суфлетул луи пiердут че ши тикълосул луи труп де мулте гри
ꙟл топѣще ши бетежаще. Чела че оураще арџинтул опрѣще пофта ба
нилор, iаръ чела чева съ съ ꙟбогъцѣскъ, май мулту апринде фокул пофтеи
ꙟ суфлетул луи, пентру къ дака добѫндѣще зѣчи де мiи де лей ши алцiи

ꙟкъ

ꙟкъ пре атѫта май пофтѣще, ши дака добѫндѣще ши ачѣѫ похтѣще съ
май добѫндѣскъ де доаѡ ѡри пре атѫта, ши ничи ѡдатъ нꙋ поате състи
гъ похта че викленъ а лъкомїей. Пентрꙋ къ наихрънит пречел фла
мѫнде темꙋнчѣще дмнꙋл, даръ де ан дезбръкат пречел ꙟбръкат,
кꙋм вей съ скапи де ꙟфрикошата жꙋдекатъ? песте пꙋтинцъ ѫсте,
пентрꙋ къ чѣѫ челей фъкꙋт стрѫмбътате ꙟшчерал лор. Їа спꙋнеми де
тердꙋче чинева ꙟцара персїей пентрꙋ ка съ везе, ши съц порꙋнчаскъ съзи
дешикасъ ши кꙋрци, ѡаре най рѫде де небꙋнїѫ лꙋй, къчи небꙋнѣще ꙟцꙋпо
рꙋнчѣще съ келтꙋѣщи фъръ де ничи ꙋн фолось? Даръ кꙋчи ѡстенѣщи пре ачѣ
стъ лꙋме, де време че вей съ ѡпъръсѣщи кꙋрѫндъ? Че зичи къ воꙋ съ лъса
копїилор мїей, че ши копїий ꙟкꙋрѫндъ време вор съ моаръ ши де мꙋлте ѡри
майнаинте де кѫт тине. Че нꙋ май пентрꙋ ачаста лъкомѣщи касъц поле
щи рафтꙋриле калꙋлꙋй тъꙋ, ши стѫлпїй касїй тале. Даръ де кѫтъ мꙋн
къ ачѣстѣ ꙟц сѫнт вреднич? Къ де кѫнеле тъꙋ ан грижъ мꙋлтъ, іаръ
сърѫкꙋл ши май алесъ Хс моаре де фоаме, пентрꙋ каре сърак. сау погорѫт
Хс дене черю, ши ничи пꙋцинъ хранъ де каре е невое нꙋ добѫндѣще, че де кѫ
тоате лꙋкрꙋриле тале чѣле чинстите фꙋ май нечинстит Хс ла тине, кѫ
дай кꙋрвелор ши кꙋрварилор, ши пре съракъ нꙋл везъ. Даръ кѫндъ фа
чи стрѫмбътате сърачилор ши въдꙋвелор, кѫте рѫꙋри де фок вор съ лѫꙋ
гъ съ арзъ ачел сꙋфлет кꙋрварю ши некꙋрат. Темецꙋкъ чѣѫ че ꙋрри
сици пре сърачи, ши лефачец стрѫмбътате. Вой богацїй авѣци авꙋцїе ши
бани, даръ аꙋ ши сърачїй арме, адекъ сꙋспинеле ши плѫнсꙋриле, пентрꙋ
ачѣстѣ левине ажꙋторю де ла черюри. Ачѣстѣ арме сапъ каселе челор недꙋ
репци. Четъци ши ѡраше ден темѣе сау пꙋстїит, ши лимби де тоть
сау пръпъдит, атѫта де маре ѫсте ажꙋторюл дела дмнезъꙋ челор съпъ
рацї. Маре армъ ѫсте сꙋспинꙋл сърачилор ши нъпъстꙋицилор, пентрꙋ
къ лꙋй дмнезъꙋ ꙟе милъ де фирѣ лор че бꙋнъ ши ꙟгъдꙋитоаре, кѫндꙋ
сꙋфере ръꙋтъцилe ши нꙋ хꙋлескꙋ сау блъстемъ, че нꙋ май че сꙋспинъ плѫ
гѫндꙋш рꙋꙋл лор, ши съ аратъ дмнезъꙋ блѫндъ челор че пат стрѫ
мбъцилор, іаръ пре чѣѫ чей сꙋпъръ преджꙋншїй ꙟй педепсѣще.
Дечи пентрꙋ ачаста съ фꙋџим фрацилор де а фачерѣ стрѫ
мбътате ка съ авем пре дмнезъꙋ блѫндъ ши
ертъторю, кꙋ дарꙋл ши кꙋ юбирѣ де ѡа
мени а домнꙋлꙋй ностркꙋ Іс Хс акъ
рꙋѫ слава ши пꙋтѣрѣ
ꙟвѣчїй вѣчилор
амин.

КꙊВѪНТ А ЛꙊ ШАСЕЛЕ

А челꙋи ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностру

А ЛꙊЙ ІѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ нескꙋрата мѫндріе ши ꙟдешарта мърире Бл҃гословѣщи Пъринте.

Децї е воѧ юбитꙋле съ смерещи пре омꙋл чел мѫндрꙋ, нꙋл ꙟвъцá ничи ꙟ ла черта кꙋ кꙋвинте мꙋлте, че кꙋ пꙋцине ши ꙟцелѣпте. Адꙋи аминте нꙋмай непꙋтинца фирїи оменещи шии зи. Омꙋле че те мърещи ꙟдешърть ши те мѫндрещи фиинд ши тꙋ пъмѫнт ши ченꙋшъ ка ной? Ꙗръ дека ва зиче къ дѣка ва мꙋри аша сева фаче, сѣй зичи къ ши акꙋм кѫнд ѫсте омꙋл вїꙋ пъмѫнть ши църъннъ ѫсте, Ꙗръ нꙋ кꙋноаще къ ѫсте аша, де врѣме че ꙟ вѣде фрꙋмꙋсѣцѣ трꙋпꙋлꙋи, вѣде пꙋтѣрѣ ши чинстѣ, вѣде лаꙋделе мꙋнчиношилор, ши пре чѣ чѣста де слꙋжъскꙋ мѣсей ши спꙋн басне, ꙟчаста нълꙋчире дарь а ханелочелоскꙋпе ꙟ ла ꙟшалъ, ши фаче пе фире съ ѡ оуите. Нꙋ мѣрѫе ничи одатъ ла мормѫнтꙋри съ вазъ кошчюцеле паине де ꙟпꙋцичюне ши де пꙋтоаре, че нꙋмай че каꙋтъ спре чѣле трекътоаре, иаръ нꙋ спре чѣле чекор съ фїе. Ши иаръ ꙟи зи лꙋи. Че те мѫндрещи омꙋле кареещи пъмѫнт ши ченꙋшъ ши пꙋтрецюне? Каꙋтъ де вези непꙋтинца ши врѣмѣ чѣ скꙋртъ а вїецїи чей перитоаре. Нꙋ ащепта зїса морцїи тале съ те покъещи, пентрꙋ къ моартѣ вине фъръ де нъдѣжде ши нꙋ щїи кѫнд вине, къ де ѫсте омꙋл пъмѫнт ши фꙋ ши иаръш кꙋтѣзъ а зичерѣ къмъвою сꙋи ла черю съ мъ фак ши еꙋ Дмнезъ. Ши де нар фи авꙋт ка ꙋнь фрѫꙋ непꙋтинца фиреи лꙋи, че нар зиче, оунде ар фи къзꙋт кꙋ гѫндꙋл лꙋи? Дечи кѫнд вези вре оун мѫндрꙋ ши ш ꙟнацъ грꙋмазїи лꙋи ка оу таꙋрь, ши фїиндꙋи спрѫчѣнеле рѫдикате сꙋ, зи къ трѣдѫсꙋ чиеъ мѫндреще пъмѫнтꙋл ши пꙋлберѣ, къ вїаца лꙋи съ окъръ ши чѣле динлъꙋнтрꙋл лꙋи? А чѣстѣ лези ши ꙟпъратꙋлꙋи ши нꙋ те темѣме де корꙋна лꙋи ничи де нѣ бръкъминтеле лꙋи чѣле де аꙋр че поартъ, пентрꙋ къ зиче сфнта скриптꙋръ тоатъ слава омꙋлꙋи ка флоарѣ ѣрбїи, даръ тꙋ оамене мѫндре че те мърещи? Аꙋ доаръ ай фъкꙋт черюл? Пꙋгоаръ те де нѣ ꙟцимѣ ръпей ши ꙟ аминте непꙋтинца фїирїи чѣ трекътоаре къ ещи пꙋлбере ши оумбръ ши фꙋм, ши иаръ ши флоарѣ ѣрбїи, че гѫндещи лꙋкрꙋри мари ши темърѣще ꙟдешърт. Че ѫсте алта май дѣржѣ де кꙋт ачаста? Къче стъпѫнещи оаменни? Даръ че фолос ай. Май бине съ те стъпѫнѣскъ де кѫт съ стъпѫнеще ши съ бирꙋещи? къче фолос ѫсте ачеста? къче ещи ꙟчепъторю оаменилор ши де патиме ши де пъкате сꙋпꙋ ши робитꙋ,

ка кѫнд арфи нещине стъпѫн ши пꙋтерник ши апои съл батъ робїи лꙋи,
ши съ нфїе тоцї трꙋпꙋл лꙋи плин де ране, ши дека мѣрџе ꙟтѫрг съ съ мъ
рѣскъ кꙋ гѫндꙋл кꙋм къ стъпѫнѣще мꙋлци ме де оамени. Маи бине ар
фи съ стъпѫнѣщи патимиле ши съ нꙋ фїи роб пъкателор, пентрꙋче кѫнде
врѣме че ѫсте де фъимат чеа чеѕъ мѫндрѣще ꙟлꙋкрꙋриле челе адевърате
ши бꙋне ши пїѫрде ачѣле остенѣле але бꙋнътъцїи, даръ кꙋ кѫт маи вѫ
тос съ ка дефъима чела чеѕъ мѫндрѣще ꙟлꙋкрꙋреле челе рѣле, ши пентрꙋ
слава че трекътоаре съ ꙟналцъ пре сине, ꙋнꙋл ка ачела кꙋм нꙋ ва фи ба
жокꙋрит ши де рѫсꙋл тꙋтꙋрора? Тикълоасе ши мишъл ом, сꙋфлетꙋл
тъꙋ ѩсте рѣꙋ ѕрникат, ши мꙋнчит де боала пъкателор, ши тꙋ кꙋ мъриреа
тѣ слъвѣщи, къ аи атѫцѣ галбени ши атъцѣ лен. Саꙋ къ аи атѫтѣ слꙋ
жи. Даръ ачѣстѣ нꙋ сѫнт але тале че але алтора. Ши де нꙋ мъ крезї кꙋноа
ще кꙋ испитъ дин боꙗрїи чеи маи дин наинте де тине, ꙗръ де нꙋ те веи пъ
деси ничи дин скриптꙋръ ничи динтралци оамени че аꙋ пъцит ачѣстѣ.
Ашѣптъ пꙋцинѣ врѣме къ веи кꙋноаще сингꙋр. Кѫнд? Кѫнд нꙋ веи авѣ де
авꙋцїѧ та ничи ꙋн фолос ши ничи ꙋн аѫꙋторю, кѫнд те веи бате кꙋ моа
тѣ ши атꙋнче нꙋ веи фи стъпѫнꙋ ꙋнꙋ час ничи мъкаръ ꙋнїи пꙋцинѣле чи
те, атꙋнче фъръ де воѧ та ачѣстѣ ле веи да ши лачеѧ карїи нꙋ врѣи ничи
съ ꙋ веꙁи, къ съ ларъ ши прокопсѣла лꙋкрꙋрилор омене нꙋе алта фъръ кѫт пꙋлбере
ши фꙋм ши ꙋмбръ, ши ꙟкъ декѫт ачѣстѣ маи пꙋтред ѩсте омꙋл, пен
трꙋ къ ци паре къ ещи маре ꙟвреднничїе домнꙋлꙋи, ши порци хаине лꙋминате
ши апои мори ка ꙋн сърак, ши ачаста ѩсте ши ꙟвисꙋри. Къ ꙟчекип съ
нвѣсъ висꙋриле ка кꙋм нар фи немик дека съ фаче зїоа, аша ѩръш дека вине
ноаптѣ, ши ачѣстѣ каре нꙋс адевърате съ окърмꙋескꙋ ши съ дефъимѣзъ. Фъ
кꙋтꙋтеи визирю адекъ исправник ꙟпъръцїеи, ши еꙋ маꙟ фъкꙋ ꙟсонꙋ воевод,
тѣ зиче. Даръ къ со амфост боꙗрю зїоа, ѩръ тꙋ аи фост ноаптѣ. Даръ де
амфост ноаптѣ че ѫсте? Къ тꙋ нꙋ аи алтъ маи мꙋлтъ фъръ декѫт нꙋ
меле. Къ зичем кꙋтареле аꙋ фостꙋ воивод саꙋ патрїархъ, ши нꙋмаи кꙋ
вѫнтꙋл аре дарꙋл, ши ꙟдатъ тречекꙋ ворба. Аша сѫнтъ тоате лꙋкрꙋ
риле лꙋмїи, съ зичем ꙟтреи саꙋ ꙟпатрꙋ ани. Даръ оунде сѫнтъ чеи чеꙋ
стътꙋт маи наинте де зѣче ани боꙗри ши стъпѫни, некъюрѣ нꙋ съ вѣд?
Даръ апостол павел наꙋ фостъ аша? Пентрꙋ къ ши віꙋ аꙋ фостꙋ лꙋмина
ши вестит ꙟтрꙋ ани мꙋлци, ши саꙋ съвѫршит, ши аꙋ трекꙋт патрꙋ сꙋ
те де ани, ши ꙟнкъ ши акꙋм ѫсте лꙋминат ши вестит маи мꙋлтъ декѫт
кѫндъ ера віꙋ пре пъмѫнтъ. Даръ стрълꙋчирѣ че аре ꙟчерю че кꙋвѫнтъ де
ом поате съ о спꙋе? Ничи ꙋнꙋл. Ꙟнсъ ꙟчекип ши балꙋриле мърїи кѫнд
съ ꙟналцъ ꙋне сꙋрп, алте сꙋрп съ погоаръ, аша ведем ши пре чеи мѫндри,
къ съ трꙋфѣскꙋ шиш рѫдикъ сꙋ спрѫнчѣнеле лор. Пентрꙋ карїи зиче проро
кꙋл двдъ. Нꙋ те темѣ кѫндъ сева ꙟбогъци омꙋл, саꙋ кѫндъ сева ꙟмꙋл
ци слава касеи лꙋи. Бине аꙋ зис дирептꙋл пророк, нꙋ те темѣ, адекъ съ

нꙋ те тꙋрбꙋре зѝче нелꙋꙋнрѣ шѝ слава богъцїеи шѝ а҆мѫндрїеи. Пеⷩтрꙋ
къ ла вєи веде а҆скꙋртъ време зъкѫндъ мортъ шѝ гол мѫнкаре вїермилор.
шѝ непꙋтѫндъ лꙋа немикъ дентрꙋ а҆вꙋцїа лꙋи. Къ тоате ачелѣсьм а҆нчи
нꙋмаи мерџем кꙋ сарчина пъкателор челора чам стрѫнсь шѝ а҆ѿрькаци кꙋ
рꙋтатѣ. А҆девърат кꙋ кале а҆ꙋ нꙋмит даскалїи чеи бътрѫни пре мѫн
дрїе мꙋрїре дешартъ. Пеⷩтрꙋ къ чела че съ мъреще а҆дешертъ, нꙋ а҆ре
ничи ѡ бꙋнътате а҆лъꙋнтрꙋл и҆нимїи лꙋи, че кашѝ фѣцеле челе зꙋгръвите
съвѫд а҆ꙋминате, и҆аръ а҆лъꙋнтрꙋ сѫнтъ сечи. А҆ша шѝ а҆никъ маи рьꙋ де
а҆ша ѥсте слава а҆мꙋлци ѡ҆амени, къ немикъ а҆лтъ нꙋ ѥсте каре стреинѣзъ
пре ѡ҆м дела мила лꙋи дꙋмнезеꙋ ка тиранїѧ мѫндрїеи, шѝ лаѫдъ ла педѣпса
фокꙋлꙋи. Шѝ чине ѡ҆аре преджнса, макаръ постъ а҆нбъ, макаръ фечорїе
макаръ рꙋгъчюне, макаръ милостенїе, сау чефелю де бине а҆м фаче, тоа
тъ вїаца ноастръ некꙋратъ. Къ зѝче сфѝнта скриптꙋръ, Некꙋратꙋ тот чела кꙋ
и҆нима а҆налтъ. Шѝ а҆тѫта ѥсте де ра трꙋфїѧ кѫт нꙋ нꙋмаи спререꙋта
те шѝ а҆ржъпа перирей а҆пынче пре чѣѧ че ѡ҆ аꙋ преджнса, че а҆никъ пъзеще пре
ѡ҆м шѝ а҆бꙋнъпъцѝ фъкѫндъ, шѝ кѫндъ нꙋ поате съ нестриче а҆траатъ ки
а҆бꙋнътатѣ чѣѧ че фачем нефаче мꙋлтъ пагꙋбъ, шѝ нерадѣминъ съ рьꙋ
дѣм ѡ҆стенѣлеле, и҆аръ де роадъ нелипсѣще. Къ нꙋ ѥсте пꙋтинцъ съ а҆нбъ
нещине шѝ бꙋнътатѣ смеренїеи, шѝ съ а҆нбъ шѝ мѫндрїѧ. Че зикꙋ съ
пофтим фернѝчита смеренїе ча чересъкъ. Пеⷩтрꙋ къ чине пофтѣще славъ шѝ
лаꙋдъ дела ѡ҆амени, ѡ҆рѝче бине арфаче пїердꙋт ѥсте, къ шѧ аи плата.
Дечи а҆коле ѡ ла жꙋдеката лꙋи дꙋмнезеꙋ нꙋва лꙋа ничи оун бине. Пентрꙋ къ?
Пентрꙋ къ аꙋ чинстит маи мꙋлтъ слава ѡ҆аменилор декѫт слава лꙋи дꙋмне
зеꙋ. Къ чела че слꙋжаще шѝ плаче лꙋи дꙋмнезеꙋ а҆тꙋнчѣ ѧ дела дѫнсꙋ
пъцѝ богате, кꙋм шѝ а҆чекип ѧ? Кѫндъ дефаимъм слава ѡ҆аменилор
кѫндъ нꙋ ѡ пофтим, Къ пречѣѧ че а҆лергъ ла кꙋрсоарѣ каилор мꙋлци сѫнт
дейлаꙋдъ, дарꙋ ен нꙋ съ а҆токꙋ съ ѧ нѝ ѡ҆ладъ дела ачѣѧ, че нꙋмаи пре а҆пъра
тꙋвъд шезѫд пре скаꙋ, шѝ дека а҆кꙋнꙋнѣзъ а҆тꙋчи съ а҆нацъ кꙋгждꙋ шѝ съ
бꙋкꙋръ, и҆а нꙋ съ бꙋкꙋръ а҆лаꙋделе челоралалци. Де че ѥсте маръ шѝ маи окъръ
декѫт ачѣѧ чефакъ бꙋнътъцѝле пентрꙋ ведѣрѣ ѡ҆аменилор. Кѫндъ по
стескꙋ фѣцеле лор посоморъскꙋ шѝ съ роагъ пре ла дрꙋмꙋри, шѝ ѡ҆стенѣлеле
лесꙋферескꙋ, и҆аръ деплатъ съ липсескꙋ. Чепꙋи мъртꙋрїе лꙋкрꙋрилор че
фачи? пре ꙋнꙋл а҆и жꙋдекъторю шѝ пре а҆лтꙋл пꙋи де шаде съте вазъ, и҆а
пре а҆пъратꙋл а҆черилор кареле веде ѡ҆стенѣлеле бꙋнътъцїи шѝ а҆невоинцїи
тале пре ачела а҆ла лашѝ, шѝ а҆лергн ла фѣцеле слꙋгилор каселе вазъ. Пентрꙋ
ачаста кꙋ ачеле ѡ҆стенѣле мꙋлте шѝ кꙋ сꙋдорилле бꙋнътъцилор тедꙋчи не а҆
кꙋнꙋнат шѝ дешертъ дела чеꙗ че кꙋнꙋнѣзъ. Дечи съ а҆евъцъм минтѣ ча
бꙋнъ а҆сꙋꙋїи, къ кѫндъ фаче слꙋжба стъпѫнꙋсъꙋ нꙋва съ плакъ нимъꙋи
слꙋжба лꙋи нꙋмаи стъпѫнꙋсъꙋ съплакъ шѝ нꙋ а҆лтъ нимꙋꙋи. Дарꙋ нои
стъпѫнꙋ ка ачѣста а҆вем пре домнꙋл ностръ І҆с Хс шѝ дꙋмнезеꙋ, шѝ оум

блѣм

блъм съневадъ алцій, карій нупоть съкуфолосаскъ немикъ, ши депіар
де Остенѣла луй тоатъ чѣла че съмѫндрѣще ꙟнисправиле луй чѣле буне.
Даръ чѣла че съмърѣще ꙟпъкате кум съ нуфіе врѣдник мунчій ши педѣпсій
ши чѣла че пъкътуѫще ши съ лаудъ мулту, ши ачаста ѩсте маирѣ декѫт
тоате ши маре небуніе, пентру къ нимикъ алт нуфаче пре Оамени фъръ
делѣце ши фъръ деминте декѫт кѫнд Юбеску слава ши лауда Оаменилор
ши ѩръш алтъ нуфаче пре Оамени сфінци ши ферічици, декѫт кѫнду у
рѫску ши хулеску мърирѣ чѣ дешартъ амуатора. Даръ ту Юбите чѣ
ръдичи насул тъу? ѩспунем пентру че те ꙟналци ꙟвѫрфул дѣцетелор?
чѣц ꙟналци спрѫнчѣнеле адѣсе ши те уфлан ꙟпіепт, ту нупоци съфачи ун
пър албу сау негру, ши кум ан умблат асупра въздухулуй ши деан
путѣ ан фаче арепи съ нукалчи пре пъмѫнт? Акум кум вою съте май
лауд? Чѣм зис ченушъ пулбере фум прах, че ꙟкъ нам зис тоатъ фіинца
фирій Оменещи ши старѣ нкоанеи, ѩръ Еу зику къ Омул мѫндру съ асѣ
мънъ кѫлцилор, къ ачѣѫ дака съ апринду съ аратъ нумай въпае ѩръ алт
нимикъ. Ашиждерѣ ши бъшѫчеле чѣле де пре апъ прелесне съфаку ши ѩръ
прелесне крапъ ши съфаку апъ, Аша съфаку ши мѫндрій ши прелесне піер.
Дечи алту лукру нуѥсте май ръу декѫт мѫндріѫ ши мърирѣ дешартъ,
пентру къ ши діаволул ꙟтѫю наўфост аша, че май наинте де че сау мѫн
дрит ера ꙟџер, ѩръ дака съ мѫндри съфъку діавол, ши ден лумин съ
фъку ꙟтунѣрек, Еласе ши пре адам ꙟнълучире ши съ мѫндри съфіе
Думнезъу, ши піерду немурирѣ че авѣ, ши съфъку муриторю, пентру каре
лукру ши Думнезъу мустрѫнд небуніѫ луй ку батѫжокуръ ꙟизисе луй,
ѩтъ ши адам съфъку ка унул дентру нои, адекъ зисе Думнезъу кътръ
адам. Ѩтъ къ тефъкуш ка унул дентру нои, адекъ ꙟчепътоарей де віацъ
троицей, Девреме че фіюл міеу чел фъръ де ꙟчепут ва съ съ факъ ом ка
ши тине ши сева нуми Думнезеирѣ луй нуоа адам, ши ту вей съфіи Ду
пъ дару Думнезъу, пре кум ан пофтит съфіи. Ши асупра фермечитулуй
Іовъ пуциннъ вое луѡ дела Думнезъу діаволул, ши ден темеюл пъмѫнту
луй ръстурнъ каса луй, ши трупул луй детот ꙟл рънй, ши деповѣстела
фъкут неертатул ꙟтоатъ лума, къ авуціѫ луй Острикъ ши Опръпъди
ши копиій луй ꙟи Оморѫ шіи ꙟгропъ, ши трупул луй ꙟгъури ку віерми,
премуарѣ луй Опусъ съл хулѣскъ, доаръ ꙟлва фаче кумва съ хулѣскъ ꙟ
потрива луй Думнезъу, ши пріѫтеніи луй връжмаши ꙟи фъку. Ашиждерѣ
ши пре слуџиле касіи луй ꙟи ꙟдемнъ съл мустре. Дечи ден ул ар Опри Дум
незъу пре діавол тоате чѣле буне але луміи лър стрика, ши токма ши лумѣ
тоатъ, пентру къ викленъ фіаръ ѥсте діаволул ши несъцюасъ, ши ди
е пъть ачѣѫ нуўау дат луй Думнезъу путѣре асупра тутурор, ка кум ѥ
сте ден фире бун ши Юбиторю де Оамени, акъруѫ е слава ꙟвѣчи амин.

Кувѫнт

Кꙋвѫнт а҆л шапте

А҆челꙋй ꙟтрꙋ сфинцй пърйнтеле ностру

А҆лꙋй Ιѡа҆нъ Златоꙋстъ

Ла пророческꙋл кꙋвѫнтъ че зйче, ꙟсъ ꙟдешъртъ съ клътѣще тот ѡ҆мꙋл вїꙋ, шй пентрꙋ милостенїе бл҃гословѣще пърйнте.

Пре вѫнъторюл де пеще ꙟл ꙟдемнъ спре лꙋкрꙋ оунгюл мърїй, кѫнд съ ꙟтѫмплъ съ арꙋнче мрежиле шй съ кꙋпрйнзъ мꙋлцйме мꙋлтъ де пеще, ꙟтѫта кѫт кꙋ мꙋлтъ ѡ҆стенѣлъ съ поатъ траџе невода ла оускат. Йаръ пре вѫнъторюл де хїаръле сълбатечй ꙟл ꙟдемнъ десимѣ шй пъдꙋрѣ, карѣ хрънѣще хїаръле чѣле сълбатечй, кѫндъ оумблъ мꙋнцй шй дѣлꙋрй мꙋлте, шй афлъ вре оун [illegible]рфꙋ плин де копачй мꙋлцй, шй съ ꙟтоарче акасъ кꙋ вѫнат мꙋлтъ шй фрꙋмос. Дечй де врѣме чѣ че похтескꙋ а гонисйтеле чѣле трекътоаре шй вѫнъторйле, ли се паре дꙋлче ѡ҆стенѣла каре факꙋ пентрꙋ дѫнселе. Кꙋ кѫт май вѫртось чѣ че вѫнѣзъ ꙟ сѫнꙋрйле бесѣречїй, акърора добѫндъ нꙋ ѫсте пъмѫнтѣскъ нйчй трекътоаре, чѣ ѫсте сѫнгꙋръ ꙟпъръцїѫ черюлꙋй. Дечй вйно даръ юбйтꙋле шй дꙋлче съ вѫнътъм шй ной вїерсꙋл чел кѫнтърецꙋ а҆л лъꙋтїй лꙋй Давид, шй кꙋ двдъ съ ѡ҆кърѫм бечинйчїѫ ѡ҆менѣскъ, шй съ зичем. ꙟнсъ ꙟдешърт съ тꙋрбꙋръ тот ѡ҆мꙋл вїꙋ, клътѣщесе шй пънъ ꙟ съвѫршй ва перй шй се ва стинџе, клътѣщесе шй маналте пъ а҆нꙋсъ а шъза се ва кꙋфꙋнда. Ка фокꙋл съ апринде шй съ ꙟналцъ, шй касо трестїе арде, ка ѡ҆ болбꙋръ де вѫнт съ ꙟналцъ шй ка прахꙋл пїере, ка пара фокꙋлꙋй съ ꙟналцъ, шй ка оун фꙋм сътопѣще шй състинџе, касо флоаре съ ꙟподобѣще шй ка йаба съ оусꙋкъ, ка оун норꙋ сълъцѣще шй съ мъръще, шй касо пикътꙋръ де плоае съ збичѣще, ка бъшика чесъ фаче пре апъ съ оуфлъ шй съ мѫндрѣще шй касо скѫнтѣе съ стинџе. Клътѣщесе шй дей лъкомїе агонисѣще ꙟпъ цꙋчюне. Тꙋрбꙋръсе шй съдꙋче шй нꙋ ѫ нимикъ дей а гонисйтеле тꙋрбꙋрърїй. Ѣл петрѣче тꙋрбꙋрърйле шй алцїй бꙋкꙋрїиле. Ѣл ѡ҆стенѣлеле шй алцїй авꙋцїиле. Ѣл грижиле шй алцїй веселїиле. Ѣл скѫрбеле шй алцїй добѫнзиле. Ѣл блестемꙋриле шй алцїй биндекъриле. А҆лелꙋй сѫнт хръпириле, шй але алтора бꙋкꙋрїиле. Ладжѫнсꙋл сꙋспиниле шй ла алцїй авꙋцїиле чѣле мꙋлте. Ладжѫнсꙋл лакръмеле шй ла алцїй банїй. Ѣл съ мꙋнчѣще ꙟтѫйд, йаръ алцїй де мꙋлте ѡ҆рй мѫкѫнд шй бѫнд а҆лелꙋй съ бꙋкꙋръ шй кѫнтъ. Че даръ ꙟдешърт съ клътѣще тот ѡ҆мꙋл вїꙋ. Ѡ҆мꙋл кареле ѫсте даторїе вїецїй чѣ трекътоаре, даторїѫ морцїй

чѣ непъръситъ, фїара чѣ чедѣнвоѧ ѐн ѧсте неꙟдꙋплекатъ, виклешꙋгꙋ̑
чѣл денимени ꙟвъцат, кареле десине аꙋ ꙟвъцат виклешꙋг. Чѣл нѐскꙋсит
єпре рѫꙋтате ши нѐстѣц єпре стрѫмбътате. Чѣл гата єпре лъкомїѧ авѐ
рїи ши несъцїѡс єпре лъкомїѧ пѫнтечелꙋи, чѣле нѐстѣце ꙟтрꙋнекрединцъ
дхꙋл чѣлмѫндрꙋ, ши ꙟдръзнирѣ чѣ кꙋмърнире дешартъ, ꙟнълцимѣ чѣ
пре юшорꙋ рѫсѫпитъ ши оборѫтъ, тина чѣ образникъ ченꙋша чѣ тꙋр
бꙋрътоаре, прахꙋл чѣл мърит ꙟдешърт ченꙋша чѣ семѣцъ, скѫнтѣѧ чѣ
прелѐсне стинсъ, въпаѧ чѣ прелѐсне потолитъ, лꙋмина чѣ прелѐсне стинсъ
лемнꙋл чѣл чепꙋтрезѣще кꙋрѫнд, ѩрба чѣѧ чесъ оусꙋкъ кꙋрѫнд, вер
дѣца чѣѧ чесъ вещежаще ꙟграбъ, фирѣ карѣ прелѐсне съ стрикъ, каре
астъзи ꙟфрикошазъ ѩръ мѫине моаре. Астъзи ѧсте богат ѩръ мѫине
съпꙋне ꙟгроапъ. Астъзи кꙋстемъ, ѩръ мѫине ꙟмормѫнт. Астъзи
ꙟбръкат ꙟпорфиръ мѫине ꙟпꙋтрежꙋне. Астъзи ꙟтравꙋцїе мꙋлтъ ши
мѫине ꙟкошчꙋг, адекъ ꙟмормѫнтꙋ. Астъзи кꙋчен чѣл ръсфацъ ѩръ
мѫине, кꙋвїермїи. Ѡмꙋл каре астъзи ѧсте, ѩръ мѫине нꙋе, кареле
акꙋм ... мѫндрѣще ѩръ песте пꙋцин съ тѫнгꙋѧще, чѣла че ѧсте рѫꙋ ши не
бирꙋит ꙟбинеле лꙋи, ѩръ ꙟсъръчїе немѫнгѫѧт, кареле пресине нꙋсъ кꙋноа
ще ши чаркъ чѣлѣ че сѫнт песте пꙋтинца лꙋи, кареле чѣле че сѫнт дефа
нꙋлещїе, ши пентрꙋ чѣле вїитоаре нꙋсъ нъꙋлчѣще, кареле дефире ꙗсте пꙋтред,
ѩръ кꙋмитѣ лꙋи ча ꙟналтъ ꙟпаре къ вафи вѣчник, лъкашꙋл атоатъ патима
ши зъбава атоатъ боала, ѡсенѣла чѣ детоате зилеле, ръзбоюл чѣл фъ
ръде довѫндъ ал лѫгорїи ши ал фригꙋрилор, лъкашꙋл атот прїимиторю
че прїимѣще тоатъ скѫрба. Ѡ кѫтъ рѫꙋтате аре невредничїѧ ноастръ.
Ѡ кѫт ꙗсте демꙋлт педѣѱа тикълошїеи ѡменещи. Ѡ кѫтезиш, ши ни
чи оуна нꙋафлаю съ фїе май кꙋвїѡасъ декѫт гласꙋл чѣл пророческꙋ че зиче,
ꙟсъ ꙟдешърт съ клътѣще тот ѡмꙋл вїꙋ, ѩръ май апои детоате кꙋ
тъ юбитꙋле девези, дениꙋш асѣмънъ лꙋкрꙋриле ѡменещи кꙋ марѣ, дениꙋ кꙋ
валꙋриле ѐи съ ꙟплетѣще вїаца ноастръ, дениꙋ петрѣчем май мꙋлтъ невое
декѫт премаре фїинд пре оускат, дениꙋ къдем оуниꙋл песте алтꙋл май рѫꙋ де
кѫт вѫнтꙋриле, дениꙋне ловѣскꙋ банїи оуниꙋл де алтꙋл, май рѫꙋ декѫт ва
лꙋриле чѣле мари, ши фꙋртꙋнꙋриле. Де нꙋне ꙟвѫртим ꙟкоаче ши ꙟколо,
ка ши ꙟтрꙋ ꙟтꙋнѣрекꙋл мърїи, ꙋнꙋл дин нои аꙋ лꙋат кꙋтърꙋѧ плꙋгꙋл
ши алтꙋл аꙋхрънит робїи чѣаꙋѧлалт, оуниꙋл съсфꙋдѣще кꙋ вечинꙋл съꙋ пе
трꙋ апа, ѩръ алтꙋл съ лꙋптъ пентрꙋ вѫнт кꙋчен че лъкꙋеск кꙋ динсꙋл,
ши ꙋнїи ꙟблъ прела жꙋдекъци пентрꙋ мъсꙋрарѣ пъмѫнтꙋлꙋи, ѩръ ꙋнїи
нъкъжъскꙋ пре алцїи пентрꙋ зидири, ши оуниꙋл похтѣще съ ѧ чѣѧ че нꙋ да
ѩръ алтꙋл ꙟблъ ла жꙋдекъци съ нꙋдѣ че аꙋ лꙋат, ши оуниꙋл лъкомѣще ла
добѫнзи ши лакамете, ѩръ алтꙋл силѣще съ тае ши дин капете. Чѣста
фїинд сърак, ꙟипаре рѫꙋ, ѩ чѣлалалт фїинд богат съ тꙋрбꙋръ, Чѣла чена аре
съ мꙋстръ, ѩръ чѣл че аре съ вѝкленѣще. Чѣла че аре боерїе съ завистꙋѧще,

ши

ши чел че аре пꙋтере съ оураще, ши чел че ꙗсте пꙋтерник съ гътеще. Ръꙁ-
бо̀леле съ ꙟмꙋлцеск, шѝ забистїнеле присосеск, несацїꙋл бирꙋѩще. ши лъко-
мїѩ силничеще, минчюна съ ꙟналцъ, шѝ крединца оунꙋѩ декътръ алтꙋл аꙋ
фꙋџит, адевърꙋл ꙗсте липсит детот депре пъмѫнт, хотарꙋл прїетешꙋ-
гꙋлꙋи ꙗсте нꙋмаи пѫнъ съ трѣче маса, дечи ничи пъмѫнтꙋл нꙋпоате съ сꙋ-
фере атѫтѣ ръꙋтъци, въздꙋхꙋл съ пѫнгъреще пѫнъ ꙟ черю, стихїиле чѣ
де слободе съ вѫнд пре бани. кълеле съ въмꙋеск, пъмѫнтꙋл съ ꙟпарте апеле съ
стъпѫнеск, вѫтꙋ съ кꙋмпъръ. Зечюиторїи ши хървичерїцїи ѿрашеле,
богацїи съ топеск де грижъ мꙋлтъ, датоничїи съ вещежѣск де грижа даторїи-
ло, хръпиторїи тꙋрбꙋръ лꙋмѣ, юбиторїи де арџинт адесе оу бал лъжꙋдекъци,
негꙋцъторїи негоацъ при межедїнеле оаменилор. нъпъстꙋиторїи вѫндꙋ мин-
чиниле, минцинд оунꙋл кътръ алалтꙋ. Сфѫршитам жꙋръмѫнтꙋриле
ши алт нꙋмаи щим. фъръ декѫт а нежꙋра пре дꙋмнезъꙋ. Дечи въꙁѫндꙋи
пророкꙋл претоцихи аша, късаꙋ абътꙋт спре ръꙋ ши дефъимѫндꙋ вїаца но-
астръ зичѣ. Асъ адешърт съ тꙋрбꙋръ тот омꙋл вїꙋ, даръ нꙋмаи омꙋ
съклътеще ѿ пророаче? Нꙋмаи ꙁидирѣ чѣ кꙋ вѫнт тоаре съ хꙋлѣще? аша
зиче, нам афлат ничи оуна ден добитоаче саꙋ ден стихїи съ съ тꙋрбꙋре, Тꙋ-
бъръсе зиче ши апеле че ꙗръ алнѣзъ, клътещесе ши пъмѫнтꙋ че ꙗ съ ꙟтърѣще
оумблъ ши вѫнтꙋриле че ꙗръ съ лъшазъ. Тꙋрбꙋръсъ тоате хїаръле че дѣ
ка съ сатꙋръ ꙗле съ лъшазъ. ꙟналцъсе ши пара фокꙋлꙋи че дѣка арде то-
атъ материѩ че съ афлъ съ стинӂе. Ꙗръ омꙋл тꙋрбꙋрѫндꙋсе пентрꙋ бани
нꙋ ꙟчетъ ничи одатъ, чїаста аꙋ лꙋат ши спре чѣ каꙋтъ. Стъпѫнѣ-
ще оуна ши спре алта съ невоѩще. Сꙋта невоѩще съ съ ѿ ꙟдоѩскъ, Ши пе-
сте ачещѣ съ гръмъдѣскъ алцїи. Ши ничи одатъ нꙋ пъръсеще де а маи
гръмъдирѣ пѫнъ кѫнд ꙟ вине съвѫршитꙋл. Ши десѣтѣ юбирїи де ар-
џинть арꙁѫндꙋсе съ фаче маи галбен декѫт аꙋрꙋл пентрꙋ чѣ мꙋлтъ поф-
тить авꙋцїе. Прїѩтенꙋл чел мынчино ши неадевърат, Пофта чѣ викле-
нъ, Батжокꙋрирѣ чѧ де мꙋлци стъпѫнитъ, ꙟшелъторюл чел мꙋлть
ꙟдръцит, Легатꙋл чѣ звꙋрътoрю, Ръзбойникꙋл чел моръть, Вѫнтꙋль
чел звꙋрътoрю ꙟ лꙋме, адекъ авꙋцїѩ каре ѩсте нъскътoаре а тоатъ фър-
делеџѣ, каре афлъ тоатъ ръꙋтатѣ, каре ѩсте соць несацїꙋлꙋи челꙋи ѿри-
кътoрю де сꙋфлет, ши връжмаш постирїи, ши ръзбойникъ кꙋръцїеи, ши
фꙋр таиник а тꙋтꙋрор бꙋнътъцилор. Даръ чѣ пѫръскꙋ еꙋ авꙋцїѩ ши ам
лъсат пре чѣѩ че ѿ аꙋ преджнеса? Къ аре стрѫмбътате ши ѩ, къ ѿцинь
легатъ кꙋ ланцꙋри шим паре съ стринӂе ши ѩ кътръ джншїи съ зикъ. Ѻ ю-
биторилор де бани пентрꙋ чѣ мъ легаци пре мине пре авꙋцїе пентрꙋ чѣ мъ стрѫ-
нџеци кꙋ мїи де легътꙋри ка пре оун робь фꙋгарю? пентрꙋ чѣ мъ ꙟбръцешаци
ши мъ сърꙋтаци ка пре оун прїѩтин, ши апои мъ легаци ка пре оун фъкъто-
рю де ръꙋ, девец съ въ съ ѿдихници чева кѫт де пꙋцин макаръ маи пре оушор
декѫт вне сели, лъсацимъ съ мерг ши ла мѫниле съ рачилор. чѣ зичи къ стрѫгъ

авꙋѕїе пентрꙋ копїй каси нꙋ ръмѫе моштенй сърачїей, ши вине е богатꙋл че
мꙋлтъ нѣлꙋчиторю, къ чѣсте че съвѣд нꙋлештїе, ши грижаще де чѣле вїй
тоаре, де сине нꙋщїе ши де копїй ꙟ е грижъ, нꙋщїе ꙟгропъсева аꙋ ба ши съ
тꙋжаще пентрꙋ моштенире. О фъръ де минте богатꙋле, спꙋнем съфършитꙋ
тъꙋ ꙟтѫю, ши апои грижаще де копїий тъй. Спꙋне ми ꙟтѫю чѣле де а
стъзи де чїй тебою креде ши де чѣле де мѫне. Че те рътъчещи пре сине
ши дꙋпъ моарте; Пентрꙋ че юбещи съ фїй мортъ ши ꙟшелат; Пентрꙋ
че порꙋнчещи тꙋ лꙋй Дмнезъꙋ ши л ꙟвѣцй чева съ факъ; Пентрꙋ че токме
щи тꙋ прониа лꙋй Дмнезъꙋ, ꙟ чекип ва кивернисй чѣле че ц сау дат ѕїе;
Наи тꙋ ничи о трѣбъ кꙋ че й че ръмѫн ꙟ оурмъ, ничи бирꙋещи ничи стъпъ
нещи немикъ де чѣле че ръмѫн дꙋпъ моартѣ та, нꙋ поци съ фїй ши морт
ши съ фїй ꙟпърцитоарю челор вїй ши жꙋдекъторю морцилор каси съ дай фїеще
кърꙋѫ че й съ вине. Даръ че трꙋдещи ꙟ дешерт о богатꙋле ши ъй фърж
меле съръчилор, ши легръмъдещи песте алетале; Нꙋщїй кꙋй стрѫнџи ачѣ
стѣ, пентрꙋ кѫчи ъй чѣле пꙋцине але съръчилоор; Кѫчи темѫнїй кѫндъ
ꙟ чꙋчерꙋ алелор какѫндъ ай келтꙋй дентрꙋ але тале; Алелор черꙋ каре ай лꙋа
дела ей ꙟтрꙋ нꙋ алетале, нꙋ ц чер чѣле че сау нъскꙋт кꙋ тине, че дъ чѣле чей
лꙋат. Ѧиби ши тꙋ омение де дъ, къ съ ледай цисаꙋ порꙋнчит ꙟтрꙋ нꙋ то
лꙋа, ажꙋнџе къ пентрꙋ съра ꙟтинде Хс дирептата лꙋ ши прїимещи чедай, че
ла чеп лоасъ чѣре дела тине вреоꙋ мангъ, чела че ꙋнъ ꙟ фꙋџеръ ꙟ зиче съ милꙋещи,
чела че акопере черю кꙋ нори чѣ е дела тине хаинъ вѣке, ажꙋнџе къ цинеъроагъ съра
чїи ка лꙋ Дмнезеꙋ ꙟ зи, дъ, фїе ръмилъ, милꙋяще ачѣста зи каси ле ꙟдꙋри съ ми
лꙋещи ꙟтрꙋ ничи о кїй нꙋ рѫди съй ве, ши те роагъ ши нꙋ ципе съ фа милъ,
Дѣле чѣле алелор май наинте пѫнъ а нꙋ съ фаче ꙟтребаре ши черчетаре, де
чѣле алелор кареле вей съ ле лепезй ꙟ пꙋцинъ време, та тъл съръчилор есте
ꙟпъратꙋл, дѣле алелор ши а делата тъл лор мѫнгъерѣ. Каре ѣ ачаста,
Кѫт аꙋ фъкꙋт оꙋнꙋ дей ачещи фраци май мичй ай мїей, мїе аꙋ фъкꙋт,
пентрꙋ къ чела че милꙋяще съракꙋл ши мишелꙋл, нꙋ рꙋмпе нꙋмай запиеꙋ
пъкателор лꙋй че ꙟкъ ꙟ ши алтꙋ запис де мъртꙋрїе кареле мъртꙋрисеще
ши зиче, чел че милꙋяще пре съракꙋ ꙟпрꙋмꙋтѣзъ пре Дмнезъꙋ. Съ дъм
даръ мъртенїа лꙋй Дмнезъꙋ ꙟпрꙋмꙋт каси лꙋоам дела дѫнсꙋл ръсплътире
чѣ де юбире де оамени, о пре ꙟцелептꙋ кꙋвѫнтꙋ, чел че милꙋяще пре съ
рак зиче ꙟпрꙋмꙋтѣзъ пре Дмнезъꙋ, даръ пентрꙋ че нꙋ зисе кѫ чел че ми
лꙋяще съракꙋл дъ лꙋй Дмнезъꙋ, че зисе ꙟпрꙋмꙋтѣзъ; Щїинд скриптꙋра
лъкомїа ноастръ, кꙋ носкꙋ къ не сацїꙋл ностру пꙋрꙋре каꙋтъ спре лъко
мїе, ши чѣре адаос, дечи пентрꙋ ачѣа нꙋ зисе нꙋмай, чела че милꙋя
съракꙋл дъ лꙋй Дмнезъꙋ, каси нꙋ сокотещи нꙋмай съ ꙟгꙋръ дарѣ ши ръсплъ
тирѣ де ꙟ рїй. че зисе чела че милꙋяще съракꙋл ꙟпрꙋмꙋтѣзъ пре Дмнезъꙋ,
каси аꙋзъ юбиторюл де добѫндъ нꙋмеле ꙟпрꙋмꙋтърїй ши съ гъсъ пл ѣче пре
сине спре милостенїе, чел че милꙋяще съракꙋл ꙟпрꙋмꙋтѣзъ пре Дмнезъꙋ.

Дечи

Дечи де врѣме че дмнезъꙋ а ꙟпрꙋмꙋт делано́и ѫтъ кънїе даторю, дечи чепоꙋтешти съ ꙟнби пре дмнезъꙋ? даторникꙋ аꙋ жꙋдекъторю? даторникꙋл съсмерѣще дечел че лаꙋ ꙟпрꙋмꙋтат, ꙗръ жꙋдекъторюл нꙋи ѫсте рꙋшꙋне дечел чесъ жꙋдекъ. ꙟсъ требꙋѧще фрацилор съведем пентрꙋ каре причинъ зисе дмнезъꙋ къ чел че мнлꙋѧще пре сърак премине мъ ꙟпрꙋмꙋтѣзъ. Зисаꙋ аша пентрꙋ къщїѧ лъкомїѧ ноастръ къ тот ла адасе каꙋпъ лъкомїѧ ноастръ, прекꙋм ам ши манзне, ши щїѧ къ нименѣ дечеѧ че аꙋ бани нꙋва съ дѣ фъръ де темею ши кредницъ бꙋнъ, къ чела че ꙟпрꙋмꙋтѣ зъ чере зъпис саꙋ зълог саꙋ кезаш, ши кꙋ ачѣсте трей токмѣле съ ꙟкрѣде ши шъ дъ банїи, лꙋѫнд саꙋ кезаш прекꙋм ам манзне саꙋ зълог саꙋ зъпис, дечи пентрꙋ ачаста де врѣме че щїѧ дмнезъꙋ къ фъръ де ачѣсте трей лꙋкрꙋри нименѣ пренимѣ нꙋ ꙟпрꙋмꙋтѣзъ, ничи каꙋтъ ла юбирѣ де оамени че нꙋмай ла добѫндъ каꙋтъ, ꙗръ съракꙋл фїинд пꙋстїю де ачѣсте де тоате, ши ничи зълог наре съ дѣ пентрꙋ къ ѫсте гол де тот, ничи аре пренимине съ фїе кезаш пентрꙋ дѫнсꙋл, пентрꙋ къ нꙋл крѣде нименѣ пентрꙋ мꙋлта съръчїе ши липсъ че аре, ши аша пентрꙋ не оменїѧ челꙋѧ че аре бани, пꙋсе пре сине дмнезеꙋ ла мижлок ши съ фъкꙋ съракꙋлꙋи кїезаш, ꙗръ челꙋѧ че ꙟпрꙋмꙋта зъпис, ши зисе къ тръ дꙟнсꙋ нꙋкрези пре ачѣста пентрꙋ къчи е сърак, крѣдемъ пре мине кареле сѫнт прѣ бога, възꙋ дмнезеꙋ пре сърак ши несъ фъкꙋ милъ де дꙟнсꙋл, възꙋ пре съракꙋ ши нꙋсъ фѣкꙋ ан ꙋл ведѣ сътрѣкъ ши дѣ де пре сине зълогꙋ пентрꙋ чел че нꙋл вѣ немикъ ши ажꙋтъ челꙋи липсит пентрꙋ бꙋнътатѣ лꙋи ча мꙋлтъ, чел че мнлꙋѧще пре сърак ꙟпрꙋмꙋтѣзъ пре дмнезеꙋ, ꙟнби нъдѣжде нꙋте тѣме къ пре мине мъ ꙟпрꙋмꙋци, даръ чевою съ добѫндескꙋ дѣка те ꙟпрꙋмꙋтезꙋ пре мине? Кꙋсꙋтеле ꙟцдаꙋ шицдаꙋ ши вїаца де вѣчи. Даръ кѫнд веи съ миледан тꙋ ачѣстѣ? маи чер четезꙋ токмѣла че ам фъкꙋт вѫнд съ маи ꙟтърескꙋ скимбꙋл. Спꙋнем врѣмѧ пъцїи каре веи съ мплътешти, аратъм сорокꙋл кѫнд воюсъ ле ꙗꙋ еꙋ ачѣсте. Аскꙋлтъ акꙋм ши ꙟцелѣчюне, кѫнд ши оунде васъ ци плътѣскъ ача даторїе, ачела чесаꙋ ꙟдаторит пентрꙋ съ съракꙋ. Кѫнд ва шъдѣ фїю оменеск ꙟскаꙋнꙋ слъвїи сале, ши ва пꙋне дѣ дирѣпта оиле ꙗръ дѣ стѫнга капреле, ши ва зиче чело дина дирѣпта венице блгословицїи пърителꙋ мїе де мощени ꙟпъръцїѧ каре ѫсте гътатъ воао де ꙟчепꙋтꙋл лꙋмїи пентрꙋ че причинъ? Пентрꙋ каре ам фостъ флъмѫндъ ши маци оспътат, ꙟсетат ам фостъ ши маци адъпат, гол ам фостъ ши аци венит къ тръ мине. Атꙋнчѣ ачеѧ каре ꙗꙋ слꙋжит лꙋи ꙟтрꙋ ачѣѧ врѣме къ ꙋтѫндъ ла непꙋтинцалор ши ла бреднччїѧ челꙋѧ чесъ ꙟпрꙋмꙋтасе зикꙋ. Доамне кѫндъ тѣм възꙋт флъмѫндъ ши тѣм оспътат? саꙋ ꙟсетат ши тѣм адъпат, ла кареле нъдеждꙋескꙋ окїи тꙋтꙋрор. саꙋ кѫндъ тѣм възꙋт ꙟтратѫта ли се ши невое? саꙋ кѫндъ лѣм фъкꙋт нои ачѣстѣ? Кѫт а фъкꙋт зисе оунꙋѧ де ꙟчешти маи мичи мїе аци фъкꙋт. Аꙋ доаръ нꙋ ѫсте адевърат ачѣстъ кꙋ

кѫт

вѫнтъ? Къ чел че мılꙋѧще сърaкꙋл ꙟпрꙋмꙋтезъ пре дꙋмнезъꙋ, че пре
кꙋм дърꙋи челор де дирѣпта ꙟпъръціѧ пентрꙋ юбирѣ де оамени (зикѫнд)
Веници благословиції пъринтелꙋи мїеꙋ де моштениц ꙟпъръціѧ че ѫсте гъті-
тъ воао маинаинте де ꙟчепꙋтꙋл лꙋмїи. Аша ши челор де на стѫнга пен-
трꙋ неродирѣ ши неомениѧ лор ꙟи ꙟфрикошъ кꙋ мꙋнка (ши зисе) Дꙋче-
цивъ блестемацилор ла ꙟтꙋнерекꙋл чел де нафаръ кареле ѫсте гътит діа-
волꙋлꙋи ши ꙟӡерилор лꙋи, пентрꙋ че? Пентрꙋ къ ам фост флъмѫнд
ши нꙋ мїаць дат съ мѫнѫнкꙋ, Нꙋ зисе къ аць кꙋрвит аць фъкꙋт прѣкꙋрвіе
къ аць фꙋрат сау аць мъртꙋрисит кꙋ недирептꙋл ши аць жꙋрат кꙋ стрѫмбꙋл,
макаръ къ адевърат сѫнтъ ши ачѣсте рѣле ши пїерзътоаре, їаръ тоате сѫнт
маи жос декѫт немилостивирѣ ши неомениѧ, даръ пентрꙋ че? Ѡ доамне
нꙋ адꙋчи аминте ши алтъ чева? Пентрꙋ къчи зичи, нꙋ жꙋдек пъка-
тꙋл че немилостивирѣ нꙋ жꙋдек пре чеѧ чеꙋ пъкътꙋит че пре чеѧ че нꙋ сау
покъит, пентрꙋ неомениѧ воастръ възѫндꙋвꙋ, къ авѫнд вои ми-
лостеніѧ атѫта доф(т)оріе де мѫнтꙋире аць лъсат ши аць лепъдат атѫта
бине, дечи неоменіа воастръ чертъ, каре ѫсте ка оун извор а тоатъ ръꙋ-
тате ши а тоатъ пъгѫнътате, їаръ лаꙋда ши юбирѣ де оамени, ка кꙋм
ѫсте ръдъчина тꙋтꙋрор бꙋнътъцилор, ши пре чеи фъръ оменіе ши немило-
стиви ꙟи ꙟфрикошезꙋ кꙋ фокꙋл вѣчник ши кꙋ мꙋнка чѧ несъвѫршитъ, ши
челор юбитори де оамени ле дърꙋеск ꙟпъръціѧ черюрилор ши віаца вѣчникъ.
ꙟтрꙋ Іс Хс домнꙋл нострꙋ акърꙋѧ слава ши пꙋтерѣ ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

КꙊВѪНТ АЛ ѠПТꙊЛЕ

Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле нострꙋ

АЛꙊИ ІѠАН ЗЛАТООУСТ

Пентрꙋ жꙋдеката чѣ віитоаре, ши пентрꙋ мꙋнкъ кꙋм ѫсте несфър-шитъ челор че нꙋ кред къ ѫсте мꙋнкъ Благословѣще Пъринте.

Мꙋлци дентрꙋ оамени ши маи вѫртос дентрꙋ нои дентрꙋ крештини сѫнт
ꙟ зіѡа де астъзи ка кꙋ ниште пироане принше кꙋ прининши, ши де тот
плекаци ꙟ лꙋкрꙋриле ши ꙟпатимеле ачещїи лꙋми, ши факꙋ тот фе-
люл де пъкате ши фъръделеӡи, ши ле паре къ дꙋпъ моарте нꙋ ѫсте
ничи жꙋдекатъ, ничи платъ, ничи мꙋнкъ, ничи педѣпсъ вѣчни-
къ, че съкꙋръ де зикъ дꙋмнезъꙋ ѫсте юбиторю де оамени, ши нꙋ ва мꙋнчи
пре оаменїи чеи рѫи ши пъкътоши. Даръ деши ѫсте дꙋмнезъꙋ юбиторю
де оамени прекꙋм ши ѫсте, їаръ ѫсте ши жꙋдекъторю дирѣптъ, ши оун

ом че аѹ добѫндит дела дѹмнезеѹ мѹлте лѹкрѹри бѹне, адекъ сънътате чинсте
авѹціе ши, ши норочире ѫтоатъ віаца лѹ, іаръ ѫпо съфіе немилостив ши неѫдѹрът
торю ши съфакъ ѫтрѫмбътъцѹи, ши съфакъ недирептате ши съхръпѣскъ чѣле стреине
ши съфакъ тот фелюл де пъкате ши сънѹсъ покъѣскъ, ничи де ѫфрико
шарѣ скриптѹрилор ничи де бинеле лѹи дѹмнезеѹ, ѹнѹл ка ачеста іаспѹнемѹ аѹ
нѹіасте вредник мѹнчіи ши педѣпсіи ; Къ де вом черка жѹдеката чѣ ди
рѣптъ алѹи дѹмнезеѹ де мѹлтъ време сарфи къзѹт съне піаръ, дѹпъ кѹ
вѫнтѹл дирептѹлѹи. Къчи кѫнд окъраще нещине пречел че нѹфаче стрѫм
бътате алт нѹіасте нѹмаи васъ дѣ самъ ла дѹмнезеѹ. Ѧшиждерѣ алтѹл
окъраще ши фаче нечинсте челѹѧ че іаѹ фъкѹт лѹи бине, ши іаѹ фъкѹт міи
де ѫдемѫне, ши причина іасте пентрѹ къчи іаѹ фъкѹт лѹи бине. Даръ
че ертаре васъ аибъ ѹнѹл ка ачела ; Ничи о ертаре нѹ ва авѣ, кѹм нѹ те те
ми де дѹмнезеѹ кѫнд зичи мѫтивъ іаде дѹмнезеѹ, ши нѹ педепсѣще пе немѹл
цимиторіи ка ачеѧ. Даръ де нѹ ва педепси пре ѹніи ка ачѣще пре кѹм зичи, нѹ
іаде юбиторю де оаменни. Анатема кѹра кѹ вре о причинъ къ пъкътѹещи ; нѹ ци
аѹ спѹс маи наинте тоате ; нѹ теѹ ѫфрикошат ; нѹ ціеѹ ѫжѹтат ла
невоиле тале ; ши ѫскърбеле тале ; наѹ фъкѹт міи де кинвернисири пентрѹ
тине ; нѹ сау рѫстигнит пентрѹ мѫнтѹирѣ та ; даръ де ка нѹ съвор мѹчи
оаменіи чеи рѫи фѹріи ши тѫлхаріи, ничи оаменіи чеи бѹни ничи сфинціи
нѹ съвор ѫкѹнѹна. Даръ ѹнде ѧсте юбирѣ де оаменни ши жѹдеката чѣ
дирѣптъ алѹи дѹмнезеѹ ; Пентрѹ ачаста ѡ оаменилор нѹкъ рѫтъчиц
аскѹлтѫндѹ пре діаволѹл, пентрѹ къ ачѣсте тоате сѫнт алелѹи мещще
шѹгѹри ши виклешѹгѹри. Къ де врѣме че жѹдекъторіи ши лецюиторіи пре
оаменіи чеи бѹни ѫи юбескѹ ши чинстескѹ, іаръ пре чеи рѫи ѫи мѹнческѹ
ши омоаръ. Даръ дѹмнезеѹ кѹм ѧсте съ нѹ факъ ши ел ѹнеле ка ачѣ
стѣ. Даръ кѫнд съвор слободи ши вор лъса пъкатѹл оаменіи чеи рѫи ;
пентрѹ къ ащѣптъ ши мѹка вѣчникъ ши тот нѹ съ ласъ де пъкатъ ши
де стрѫмбътате. Даръ де ка воргони ши ачастъ фрикъ дела дѫншіи, ши
нѹ нѹмаи ламѹкъ съ нѹ ѫтре, че ѫникъ съ добѫндѣскъ ши ѫпъръціѧ черю
лѹи. Даръ кѫнд съвор пъръси де ръѹтъцилеиаре факѹ ; аѹзит ам пре богаці
оаменни юбиторі де пъкате зикѫнд, къ нѹмаи пентрѹ касъ съ ѫфрикошазе
оаменіи аѹзіе дѹмнезеѹ къ ѧсте іадѹ съ съ мѹнчѣскъ пъкътошіи, іаръ
нѹ мѹнчѣще пре нимене къ е милостив. Ѡ спѹнецими вои міе чеѧ че нѹ крѣ
деци съ фіе мѹнкъ ; Даръ чине аѹ фъкѹт потопѹл чел ѫфрикошат че аѹ
фост ѫзилеле лѹи ное, ши сау ѫнекат тоатъ лѹмѣ де мѫніѧ лѹи дѹмнезеѹ ;
чине аѹ тримис фѹлцериле ши арсѹриле лапъмѫнтѹл содомѹлѹи ши алгомо
рѹлѹи, ши аѹ арсѹ де тот шапте четъци кѹ ачѣ ѫпѹцитъ піатръ пѹ
чоасъ, ши ѫпреѹнъ аѹ арсѹ пре тоци ѹчигашіи ачеѧ ши пре содомлѣни,
ши аѹ перит тоци дѹпъ фаца пъмѫнтѹлѹи ; Чине аѹ ѫнекат пре фарасѡ
кѹ тоатъ ѡастѣ лѹи ѫмарѣ рошіе ; Чине аѹ пїердѹт пречѣле шасе сѹте

демїи де жидови ꙟпꙋстїю? Чине аꙋ арсꙋ синагогꙋл авираннлор? Чине
аꙋ порꙋнчит пентрꙋ коре ши авирон ши дадан съ ꙟш дешкизъ пъмѫнтꙋл гꙋ
ра лꙋи съи ꙟгицъ де вїи. Чине аꙋ оучис ꙟзилеле лꙋи двдь ꙟпърат ѻ,
де оамении? Чине аꙋ оморѫт ꙟтро ноапте ре, де оамени де сꙋрїени, ꙟвре
ма пророкꙋлꙋи Исаїеи? Аꙋ нꙋ ведем примеждїиле че пъцим ꙟтоате зилеле
пентрꙋ пъкателе ноастре че фачем тот дꙋна? Арсꙋриле, сѣчетеле, сминде
морциле, робїиле, ши ръзмирициле лимбилор челор ръзбоиниче. Че кꙋвѫнт ꙟи
тꙋ съръпꙋзи пентрꙋ ачѣсте тоате, ши оунїи съсъ мꙋчакъ ꙟ аїи сънꙋ мꙋчакъ
Къ де ши ѥсте дꙋмнезъꙋ дирепть пре кꙋм адевърат ѥсте, ꙗръ цїе тот ꙟ
каꙋтъ алꙋа жꙋдекатъ дирѣптъ ши мꙋнкъ пентрꙋ пъкате, ши деврѣме
че ѥсте дꙋмнезъꙋ милостив ши нꙋмꙋнчѣще пре нимене, ничи ачѣщѣ нꙋсека
де съсъмꙋнчѣскъ. Че пентрꙋ оуне кꙋвинте небꙋне ши фъръминте ка ачѣ
стѣ ши акꙋм мꙋнчѣще дꙋмнезъꙋ, къ дѣка нꙋкрѣдец кꙋвинтеле сфинтей
скриптꙋри, ꙟкаи съкрѣдеци кꙋ лꙋкрꙋриле ꙟфрикошата мꙋнка ши оургїа лꙋи
дꙋмнезъꙋ, Ка адекъ съ нефачем съсътъм ꙟпотрива челор че зикꙋ къ нꙋ ѥ мꙋн
къ, ши съзиче къ нꙋѥсте баснъ кꙋвѫнтꙋл мꙋнчїи, че ѥсте адевърат,
нꙋнꙋмаи нои лезичем ачѣстѣ че ши мꙋлци поетичи ши философи аи елини
лор, мꙋлтъ аꙋ философит пентрꙋ мꙋнка чеваасъфїе, ши аꙋзи къ ꙟꙗдь съ
мꙋнчѣскꙋ оаменїи чеи ръи ши викленни, кꙋчи къ де наꙋ ничи пꙋтꙋт ей съзи
къ ши съвъдѣскъ адевърꙋл ка ши нои, ꙗръ ꙟкъ тот аꙋ кꙋноскꙋт къ ѥсте
жꙋдекатъ ши ръсплътире, ши кꙋм аꙋ фостъ аꙋзиндꙋ пѫнсори ши тѫнгꙋи
ри ши рѫꙋри де фок, ши ръчѣлъ, ши гїацъ, ши тартарꙋ, ши алте лоукꙋри
мꙋлте де мꙋнкъ аꙋзи къ сѫнт сꙋпт пъмѫнт. Ши ꙗръш аꙋзи къ сѫнт
нище лоукꙋри бꙋне ши остроаве аблажиннилор, ши гръдини кꙋ флори ꙟфлорите,
ши кꙋ мꙋлте миросѣле, ши чѣте де сфинци съ афлъ аколо ꙟвръкаци ꙟвеш
минте лꙋминате, ши кѫнта кѫнтече минꙋнате. Пентрꙋ ачаста съ нꙋне
арътъм некрединчоши зикѫндь къ нꙋѥсте мꙋнкъ ка съ нꙋ къдем ꙟтрѫнса,
че ла ченꙋкрѣде къ ѥсте мꙋнкъ ѥсте лѣнеш, пентрꙋ ка съ съ арате къ нꙋсъ
тѣме де мꙋнкъ. Ꙗръ нои съкрѣдем фъръ де ꙟдоире, ши съ ѻповедим адѣ
ве къ нꙋвом греши ничи оадатъ, пентрꙋ къ моартѣ ши адꙋчерѣ аминте де
мꙋнкъ ѥсте ка ши о ꙗрбъ амаръ карѣ кꙋръцѣще тот фѣлюл дерътꙋтате
ши де виклешꙋг, кѫндь съдъ адѣсе сꙋфлетꙋлꙋи ностꙋ, къ де ѥщи скꙋмп
ши немилостив, адꙋци аминте де чѣле зече фѣте небꙋне, акъръра фъклїи
ле състинсеръ, къ неавѫндь милостенїа ка оꙋзѣстре съскъпаръ де мире, ши
аша адꙋкѫндꙋци аминте де ачѣлѣ тевеи фаче милостив. Ꙗръ де ѥщи неди
рѣпт ши хръпѣщи чѣле стрїине, аскꙋлтъ пре хс зикѫндь, легаци а предѫн
сꙋл де мѫни ши де пичоаре шил арꙋнкаци ла ꙟтꙋнерекꙋл чел деи нафаръ. Ши
аша веи гони де латине ачастъ пофтъ рѣ. Ꙗръ де ѥщи бецив ши ла бꙋка
те несъцїѡ, аꙋзи пре богатꙋл зикѫндь кътръ аврам, пъринте тримите
пре лазар съ ми ръкорѣскъ лимба кꙋ пꙋцинтѣ апъ къ мъ фригꙋ ꙟпара ꙗдꙋлꙋи.

де

де а҆нрѣзбою де кѫтрѫ пофта кꙋрвіеи, а҆дꙋци а҆минте де фокꙋл мꙋнчіи, ши се вамстинще а҆ча пофтѫ виклѣнѫ, Дарѫ че зикꙋ еꙋ фок ши мꙋнкѫ, ши а҆л тепедѣпсе, кѫндь нꙋмаи деспѫрцирѣ лꙋи дꙋмнезѣꙋ ѫсте маи рѫ декѫт то тепедѣпселе, кѫндь нꙋневор лъса сѫведем пре Хс, маи рѫ мꙋнкѫ декѫт а҆ чѣѫ каре ѫсте: Нꙋѫсте а҆лта маи рѫ декѫт деспѫрцирѣ делꙋмина а҆чѫ дꙋмнезѣѣскѫ. Дарѫ че юбим сѫтрѫим ши сѫфим ꙟлꙋме: кѫ де ꙟтрѫ вре ꙋн ом маре ла ꙟнкисоаре ши заче ꙟпꙋтоарѣ темницеи ши ла ꙟтꙋнѣрек ши сѫфіе легат ꙟтрꙋн лок кꙋ тѫлхаріи ши кꙋ ꙋчигѫторіи де оамени, ꙟи паре кѫ ѫсте а҆часта маи рѫ декѫт тоате морциле, дарѫ дѣка невор дꙋче а҆коло ꙟтемница ꙗдꙋлꙋи, сѫардем ꙟтрꙋн лок кꙋ ꙋчигашіи лꙋміи, ши ничи сѫ ведем пре нименѣ ничи сѫне вазѫ нименѣ, че ꙟтрꙋ а҆тѫта мꙋлциме де оа мени мꙋнчиндꙋсе, ши ꙗрѫш не а҆флѫм сингꙋри ши пꙋстіи, фѫрѫ де мѫгѫ ирѣ немѫнꙋи, пентрꙋ кѫчѣѫ чесѫ а҆флѫ а҆коло дентꙋнѣрек мꙋлтꙋ че ѫсте нꙋпот сѫвазѫ ничи пречѣѫ че сѫнт ѫнгѫ дѫншіи сав сѫи кꙋноаскѫ, че нꙋмаи сѫнгꙋри фіеще кареле сѫмꙋнчѣще, ши мѫкар кѫсѫ кіамѫ фок ши парѫ, ꙗрѫ ѫсте ꙟтꙋнекоасѫ, ши нꙋмаи че а҆рде, дарѫ нꙋ лꙋминѣзѫ, ни сѫвѣде ни сѫстинще. Ши нꙋнꙋмаи а҆тѫта че ши дꙋрери мꙋлте кареле педеѱеск сꙋфлетеле ноастре. Кѫ фокꙋл а҆чела прекаріи кꙋпринде ꙟи а҆рде пꙋрꙋрѣ пентрꙋ а҆чѣѫ сѫкіамѫ ши фокꙋ нестинсꙋ Ши сѫ ꙟбракѫ пѫкѫ тошіи нꙋ кꙋчинсте, че кꙋпедѣѱѫ сѫфіе пꙋрꙋрѣ ꙟꙗдꙋ, ши сѫ сꙋфере а҆чѣ ле мꙋнчи а҆марѫ де а҆коло, кѫ скѫпарѣ бꙋнѫтѫцилор а҆ре а҆тѫта дꙋрѣре ши а҆тѫта пѫнсоаре ши а҆тѫта невое ши греꙋтате, кѫт ничи ѡпедѣѱѫ ни ѡмꙋнкѫ нꙋѫсте ꙟтоатѫ лꙋмѣ прекꙋм а҆ꙋ а҆коло ꙟꙗдꙋ пѫкѫтошіи каріи нꙋсѫпокѫеск а҆ичи пре лꙋме пѫнѫ сѫнтꙋ віи, ши ꙟчекип кѫнд ꙟтрѫ нещине ꙟтемницѫ ши вѣде пре ꙋніи мѫршави пре а҆лціи галбени какꙋм арфи морци, ши пре а҆лціи ꙟфіарѫ ши кꙋланцꙋри ꙟгрꙋмазіи лор, ши пре а҆лціи кꙋ бꙋтꙋчи ꙟпичоаре, ши пре а҆лціи ꙟкиш ꙟтемницѫ ꙟпꙋцичоасѫ ши ꙟтꙋнекатѫ, ѡаренꙋне кꙋтремꙋрѫм ши не ꙟгрозим ши фачем ꙟтот кипꙋ сѫнꙋкѫдем ꙟскѫрбѫ ши ꙟневое ка а҆чѣѫ: дарѫ кѫнд вом мѣрџе нои лега ꙟлегѫтꙋриле ꙗдꙋлꙋи, чевом фаче а҆тꙋнчѣ, А҆мар ши ваиде де нои. Кѫ легѫтꙋриле а҆чѣлѣ нꙋсѫнт дехіерь чесѫнт дефок, кареле нꙋсѫ стинг ничи о да тѫ, ꙗрѫ ши чеѫченемꙋнческь пренои а҆коло нꙋсѫнт оамени сѫ лефіе милѫ ꙋнꙋл де а҆лтꙋл, прекꙋм неꙗсте ноаѡ, че сѫнт ꙟцѣри ꙟфрикошаци, ши не мили ви, кареи нꙋпоате нименѣ, ничи сѫ каꙋте а҆сꙋпра лор, маре ши рѣ мѫніе а҆ꙋ а҆сꙋпра ноастрѫ пентрꙋ кѫчи а҆м хꙋлит пре стѫпѫнꙋл лорь кꙋ фаптеле ноастре чѣле рѣле, ши темницꙋле а҆чѣлѣ нꙋсѫнт ка а҆чѣстѣ а҆ле ноастре, сѫдꙋкѫ лачеи деи теницѫ чине бани чине хане, чине бꙋкате ши а҆лціи кꙋвинте демѫнгѫере ши мѫнгѫе сѫ ꙟѫпѣскѫ, четоате легѫтꙋри а҆че мꙋч сѫнт немилтиве шфѫрѫ мѫнгѫере, ши макарѫ ши ное де са҆ рꙋга са҆ ꙗкоб са҆ а҆враам са҆ даніи пентрꙋ оаменіи лор бѫзѫндꙋи мꙋнчиндꙋсе, немикѫ нꙋфолосескꙋ, ши нꙋкꙋтѣзѫ ничи

мѫни

мѫнниле съ̀ шти́нꙁъ съ̀й скоа́цъ ден мꙋ́нкъ, пе́нтрꙋ къ ꙟвре́мѣ а̂чѣ̂ѧ а̂ѭꙋ декъ́цїй пї ѧ̂ре фирѣ чѧ̀ милостивъ, ши̇̀ кꙋ кале ѧ̂сте, пе́нтрꙋ къ оа̂менїй чей дирепци а̂тꙋнчѣ а̂ꙋ копїй пъкътошѝ, ши̇̀ ꙗ̂ръш копиїй чей сфи́нци а̂ꙋ пъ ри́нци пъкътошѝ, ши̇̀ нꙋ ле ѧ̂сте мила̀ де джꙋ́шїй, пе́нтрꙋ къ сфи́нцилор а̂ша̀ съ каде съ нꙋ а̂ибъ ничи оа̂скѫ́рбъ, де вре́ме че съ ꙟвреднические де ꙗ̂ꙋ бꙋнътъцѝле чѣле чере́щи. Дѐчи пе́нтрꙋ а̂часта ꙁикъ къ съ̀ стинце мила, Де вре́ме че ѐши ѐи ꙟпреꙋнъ кꙋ до́мнꙋл но́стрꙋ і̂с҃ х҃с сѫнтъ скѫрби́ці асꙋ́пра пъкътоши́лор. Пе́нтрꙋ а̂чѣ́ста лꙋкрꙋ нимени съ нꙋ нъдеждꙋꙗ̂скъ къ̀ ва а̂фла̀ бине нефъкѫ́нд лꙋкрꙋри бꙋне, макаръ де а̂ра̂ба̀ ши̇̀ пъри́нци дирепци, Къчи къ вре́мѣ каре ни сау да́т оа̂м петрекꙋ́т кꙋ лꙋкрꙋри рѣ́ле, ꙗ̂ръ кѫ́нд вом мꙋ́ри а̂коло̀ вом врѣ̀ съ̀ дъм ръспꙋ́нсь пе́нтрꙋ вре́мѣ каре оа̂м петрекꙋ́т кꙋ лѣне ши фъръ дегри жа бꙋнътъцилор, ка ши̇̀ чела че ѧ̀ бани ꙟпрꙋмꙋ́т шїй мъ́нѫнкъ ꙟй ба шїй стрикъ, ꙗ̂ръ а̂пой чела че лаꙋ ꙟпрꙋмꙋтат ѐл ꙟ́ нчꙋре, ши̇̀ дѐка нꙋй дъ а̂л пꙋне ꙟтемницъ. Даръ чела че шстрикъ вїаца лꙋй ꙟтрꙋ пофтеле лꙋй чѣле рѣле, даръ ꙟкъ ной чей че стрикъм дарꙋриле лꙋй дмнеꙁъꙋ ка фїюл, чел кꙋрварю, кꙋ кѫ́т май вѫ́ртос вом съ̀ а̂вем черчетаре; а̂декъ а̂м спꙋркат сфѫ́ тꙋл ботеꙁꙋ, ши̇̀ фечорїѧ а̂м стрикатꙋѡ ши̇̀ оа̂м ꙟтиннат, къ ꙟчекꙋ́т ной оа̂менїй лꙋсѡм са́ма слꙋ́цилор ноастре пе́нтрꙋ бени́тꙋл ши̇̀ келтꙋꙗ̂ла баниилор. ꙟ̂ша̀ даръ черчетѣꙁъ ши̇̀ дмнеꙁъꙋ пре богаци ши̇̀ прѐ чей съра́чи, де̂м стрѫ́нсь а̂вꙋцїѧ ден оа̂стенѣла дирѣптъ, сау ден лъкомїе ши̇̀ ден хръпире а̂м стрѫ́нсь а̂вꙋцїѧ, ши̇̀ а̂ꙋ лакꙋрвїе а̂ꙋ ла мѫникъри ла бъꙋтꙋри а̂м келтꙋи́т банїй ноштри а̂ꙋ ла съра́чи ши̇̀ ла чей че а̂ꙋ а̂вꙋ́т стрѫмбътате а̂м а̂жꙋтат. Пре чел съракь ꙗ̂ръшиле черчетѣꙁъ дѐ сꙋфере витежѣще ши̇̀ мꙋлцъмѣще лꙋ дмнеꙁъꙋ де съръчїе, въꙁѫндь пре а̂лцїй къ сѫнтъ норочи́ці ши̇̀ а̂ꙋ де тоат фѣ люл де бине, ши̇̀ нꙋ ръпцїѣще ла про́нїа а̂лꙋй дмнеꙁъꙋ (че съкїамъ чѣ май наинте кꙋноштинцъ) Ши̇̀ съ нꙋ́ц паръ къ нꙋ май богацїй ши̇̀ съра́чїй съ̀ чер четѣꙁъ, чѐ ши̇̀ жꙋдекъторїй ши̇̀ ꙟпъра́цїй фоарте пре а̂мпърꙋ́нтꙋл съ̀ черчетѣ ꙁъ, а̂декъ дѐ жꙋдекъ дирептъ сау дѐ факꙋ фъцърїе ши̇̀ вое вегїатъ ши̇̀ стри къ дирептатѣ, сау пе́нтрꙋ пи́ꙁма де фаче стрѫмбътате кꙋива̀, сау де фа че сфа́т недирептъ пе́нтрꙋ рꙋгъминтѣ кꙋива̀, ши̇̀ май вѫ́ртос а̂рхїерѐїй ши̇̀ патрїаршїй, къ кꙋ кѫ́т ѧ̂сте оа̂мꙋл май маре ꙟвредничїе ши̇̀ ꙟчинстѣ. бирꙋи цїй ши̇̀ а̂стъпѫнирїй, кꙋ а̂тѫ́та сева черчета̀ май таре съ дѧ̀ ръспꙋ́нсь лꙋй дꙋ неꙁъꙋ, къ дирегъторїиле ши̇̀ стъпѫнириле а̂чѣстѣ тоате нимикъ нꙋсъ оа̂себе скꙋ ден оу́мбръ ши̇̀ ден висе, пе́нтрꙋ къ май наинте де а̂чѣ съ фаче пъкатꙋл съ сти́нце дꙋлчаца по́фтей, ꙗ̂ръ мꙋ́нка лор нꙋ а̂ре сфъ́ршит, ши̇̀ дꙋлчаца ꙟ̂ сте трекътоаре ꙗ̂ръ а̂мърѫчюнѣ ѧ̂сте вѣ́чникъ, пе́нтрꙋ а̂часта ши̇̀ дмнеꙁъ а̂дѣсѣ ши̇̀ пꙋрꙋрѣ не а̂дꙋче а̂минте ноа̂ѡ де мꙋнкъ, ка съ не фолосим ден фри ка мꙋнчїй, къ денꙋ лѣ́рхи спꙋ май наинте де ꙟфрикошата мꙋнкъ мꙋлци а̂рхи къꙁꙋт ꙟтрѫ́нса, къ а̂кꙋм де ниче кꙋтремꙋръ сꙋфлетеле де фрикъ, ши̇̀ ꙟкъ то сѫнтъ оу́кїй де петрекꙋ фъръ оа̂менїе. ши̇̀ факꙋ пъкате ка кꙋм нархи мꙋнкъ

къ

кѫ дену нѣр ꙟкъца ши де ну нѣр ꙟфрикоша мꙋка, че рѫ на фа ной? Ши нꙋ не ꙟва
цѫ пентру ачѣва нꙋма пентру юбирѣ лꙋ дмнезѫ ча де оамени, кѫ де нарꙋ ꙟфри
коша дꙋмнезѫ пре нинивитѣни пре пророкꙋ Іона нꙋ сарꙋ ꙟ првси де ꙟдирѫпничиіле ло,
кѫ де нар грижи дмнезеꙋ ничи де рѫутѫцꙋиле ноастре ничи де бꙋнѫтѫцꙋиле ноа
стре ар пꙋтѣ афла чинева прилеж де ар зиче кѫ нꙋ ѧсте мꙋнкѫ, ѧрѫ де врѣме
чи фаче атѫта невоинцѫ ка сѫ нꙋ пѫкѫтꙋим чи сѫ фачем бꙋнѫтѫцꙋи, ѧтавѣ
ѧсте кѫ мꙋнчѣще пречеи пѫкѫтоши, ши ꙟкꙋнꙋнѣзѫ пречеи чесѫ ꙟдирѣптѣ
зѫ, сокотѣще де везиꙋ кѫ мꙋлцꙋи хꙋлеск пре дмнезеꙋ. Пентру кѫчи рабдѫ
ꙟделꙋнг спре чеи некꙋрацꙋи, спре кꙋрвари, спре ꙋчигаши, спре фꙋри, спре ла
коми, ши спре еретичꙋи аꙋи педепси ачи, ши ѧрѫш аколо де ва ꙟфрикоша кѫ
вор сѫ и мꙋнчаскѫ маи рѫи хꙋлиторꙋи сѫнт. Ꙟсѫ де нева ши лѫнѣи ачѣаста
мꙋнкѫ чѣ лалатѫ нꙋ не ва трѣче, ши ѧсте де мирар ачест лꙋкрꙋ, о маре
небꙋніе. О сꙋфлет юбиторю де пѫкате, кѫ батѫжокорескꙋ кꙋвинтеле чѣле
ꙟфрикошате, де нꙋ фаптевор сѫ афле мꙋнка, ꙟсѫ ничи оунꙋл нꙋ ва скѫпа
де ѧдꙋ ши де мꙋнкѫ де нꙋ ва дезлега маинаинте ачѣ пѫкателе кꙋ испо
веданіѧ ши кꙋ покѫинцꙋа де тоатѫ инима, пентру кѫ ꙟчеки дꙋк легацꙋи
ла жꙋдекѫцꙋи пре оаменіи чеи фѫкѫтори де рѫꙋ, аша ши пре пѫкѫтоши
ꙟи дꙋкꙋ драчіи ꙟ ѧдꙋ легацꙋи кꙋ легѫтꙋриле пѫкатилор лор, ла жꙋдеката
чѣ ꙟфрикошатѫ а лꙋи дмнезеꙋ, ши де цисѫ вафи ꙟтѫмплат сѫ мѣргꙋи ꙟтро
бае прѣ ꙟфербѫнтатѫ, саꙋ де тѣꙋ принсꙋ бре одатѫ фригꙋри кꙋ кѫлдꙋ
маре, атꙋнчи сѫцꙋи адꙋчи аминте де пара мꙋнчіи, ши атꙋнчи тевеи скꙋла
ши веи фꙋци де пѫкат, чела че аре лꙋкрꙋри, ши рѣле ши бꙋне, тот аре ши
оарече пꙋцинѫ мѫнгѫере де мꙋнкѫ пентру ѧтѫ кѫць зикꙋ пѫкѫтосꙋле,
сѫ нꙋ те лаш сѫ кази ла не нѫдѫждꙋире ши сѫ зичи ласѫ сѫ факꙋ тоате пѫка
теле де врѣме че воюсѫ мергꙋ ꙟ ѧд. Ещи кꙋрварю нꙋ те фаче ши содомлѣн
ещи фꙋр, нꙋ те фаче ши оучигаш, ши тот веи авѣ маи пꙋцинѫ мꙋнкѫ, ѧрѫ
чела че ѧсте де тот пꙋстіѧ де тот фѣлюл де бꙋнѫтѫцꙋи, нꙋ поате ничи сѫ
зикѫ кѫте рѣле ва сѫ петрѣкѫ дѣка сѫ ва дꙋче ꙟ мꙋнка чѣ фѫрѫ де моарте,
пентру кѫ аколо ва сѫ фіе маре черчетаре лꙋкрꙋрилор челор рѣле. Кѫ ꙟкѫ
дѣка нꙋ сѫнт ла оун ом тоате бꙋнѫтѫцꙋиле мѫкарѫ пꙋцинѣле де сѫнт,
тот нꙋ сѫнт несокотите де дирѣптꙋл жꙋдекѫторю, ши де врѣме чесѫ чѣче
тѣзѫ пѫкателе ши лꙋкрꙋриле, ши кꙋвинтеле ши гѫндꙋриле чѣле рѣле ши
пентру ѧле вом сѫ не мꙋнчим, дарѫ кꙋ кѫт маи вѫртос сѫ вор черчета
лꙋкрꙋриле чѣле бꙋне, вери мари вор фи вери мичи че сѫ не пѫрѫсим де лꙋкрꙋриле
чѣле рѣле ши сѫ фачем чѣле бꙋне, ка сѫ не избѫвим де мѫтка фокꙋлꙋи челꙋи
вѣчникꙋ. Сѫ не дѫпѫртѫм дарѫ де виклеіе ши де пѫкат ши сѫ фаче бине
ка сѫ добѫндим ꙟпѫрѫцꙋіѧ черюрилор. Ꙟсѫ оаменіи аꙋ обичѣю де лаꙋдѫ
пре омꙋл чел бꙋнѫ каре нꙋ фаче рѫꙋ, ши пентру оунꙋл ка ачела зиче про
рокꙋл Давыдъ. (Ши мꙋстраре наꙋ лꙋат де ла чеи де апроапеле лꙋи) адекѫ наꙋ
тѫжѫт ничи одатѫ вечиніи лꙋи пентру ел, ши ачѣста лꙋкрꙋ ѧсте амѣ

кѫпре чел чел ꙗбескꙋ ѡаменїй, ꙟлꙗбѣще ши дмнезъꙋ, ши кѫндꙋ е оурѫтꙋ
ѡаменилѡ ѫсте оурѫтꙋ ши лꙋй дмнезъ. Іаръ пентрꙋ че немлтиви зи Хс,
флъмѫндꙋ амфост ши нꙋмїаць дат съмънѫнкꙋ пентрꙋ кѫчей чеи милꙋескꙋ
прѣчей липсици дей челе челеꙋ дат лор дмнезъꙋ, нꙋсе липсескꙋ нꙋмай де бꙋнъ
тъцꙋнле челе вѣчниче, че ꙟнкъ съ тримит ши ꙟ фокꙋл чел де вѣчи, іаръ чѣ
чефакꙋ бꙋнътъци вор добѫнди бинеле чеⷮ череск, пентрꙋ къ де петрек мꙋлтъ
педѣпсъ ши мꙋнкъ чѣ че калкъ жꙋдекъцꙋнле боѧрилор челор пъмѫнтещи,
кꙋмꙋлтъ май вѫртѡ ва съ съ педепсаскъ чела че нꙋ багъ ꙟсамъ порꙋнчиле лꙋй
дмнезъꙋ, че кꙋноскꙋ бине къ въпаре ръꙋ ши въ ѫсте лꙋкрꙋ кꙋ греꙋ съ въпадꙋ
ꙟминте де мꙋнка іадꙋлꙋй ши де жꙋдекатъ, ши въфаче мꙋлтъ скѫрбъ, іаръ
кѫт съ скѫрбѣще коношница ꙟтѫта май мꙋлтъ съ фолосѣще минте челор
скѫрбици, прекꙋм зичем де лазар чел сърак ши де богатꙋл ачела. Ꙟша съ
каде съ плѫнџем ши съ не тѫнгꙋим кꙋ лакръми ꙟмаръ, къ аколо нꙋмай аве
ной врѣме де покъинцъ. Че де врѣме че сѫнтем ай ꙟ лꙋме ши аꙋзим ачѣсте
кꙋ кареле пꙋтем съ не покъим ши съ не спълъм де пъкате, ши вом съ авем мꙋ
тъ кꙋтезаре ши ꙟдръзнире кътръ дмнезъꙋ, съ не ꙟтоарчем дела ръꙋ спре би
не, ши съ мꙋлцемим ꙗбиторюлꙋй де ѡамени Хс, кареле прен мꙋнкъ челора че
нꙋсаꙋ покъит аꙋ фолосит лѣнїй ноастре ши нѣꙋ мѫнтꙋит, ши нѣмдещеп
тат ден сомнꙋл пъкатꙋлꙋй. Іаръ вом съ щим пентрꙋ че причинъ ши по
вѣсте пре оунїй ꙟй мꙋнчѣще дмнезъꙋ ай, іаръ пре алцїй ꙟй педепсѣще ако
лѡ, іаръ нꙋй мꙋнчѣще пре тоцъ ай, пентрꙋ че; Пентрꙋ къ деархифостꙋ
ачѣста лꙋкрꙋ тоць ам пери, къ сѫнтем тоци ꙟ чертарѣ пъкатꙋлꙋй, ши
іаръш де нꙋ сар педепси ши ай ничи оунꙋл, нѣмфаче май мꙋлци ден ной лѣнеш,
ши мꙋлци ар зиче къ нꙋ ѫсте ничи ѡ чертаре дела дмнезъꙋ, къ де врѣме че
акꙋм вѫзѫнд мꙋлци ѡамени виклѣни къ съ мꙋнческꙋ ши іаръ хꙋлим, даръ
денар хифость съ съ педепсаскъ ѡамений чей рѫй, че фѣлю де рътате нам
фаче; Пентрꙋ ачѣѧ дмнезъꙋ пре оунїй мꙋнчѣще ай іаръ пре алцїй нꙋй
мꙋнчѣще. Іасте нещине кꙋрвариꙋ саꙋ фаче алтъ фѣлю де пъкате, іаръ дꙋм
незъꙋ ꙟй дъ вре ѡ боалъ гра ши тае ачел пъкат, ши аре аколо педѣпсъ ма
оушоаръ, саꙋ съ покъѧще ши съ спъсѣще, ши пентрꙋ мꙋнка съ фаче май ꙟ
целепть, пре алцїй іаръш нꙋй педепсѣще, ши вѫзѫнд ей ꙟделꙋнгъ ръбда
рѣ лꙋй дмнезъꙋ съ плѣкъ спре бине, ши скапъ ши аичѣ ши аколѡ де мꙋнкъ,
Ши іаръш де не афлъм ꙟ пъкат ши нꙋ не покъим, ничи ѡ фолосинцъ нꙋ вом съ
авем ден мила лꙋй дмнезъꙋ, че май мꙋлтъ мꙋнкъ вом съ ръбдъм, пентрꙋ
мꙋлтъ хꙋлъ че фачем спре дмнезъꙋ ꙟдекъ кѫнд пъкътꙋим. Дела дꙋм
незъꙋ авем чинсте, кꙋм ай зиче неакопере съ нꙋ пъцим ръꙋ, пентрꙋ каре
фапте сар кѫдѣ съ не мꙋнчим, іаръ дꙋпъ бинеле ши ръбдарѣ лꙋй дмнезъꙋ, дѣ
ка не афлъм іаръш ꙟ пъкате, чине поате съ не избъвѣскъ ден мꙋнкъ; Ꙟ
шиждерѣ ши чела че нꙋпате ничи ѡ пагꙋбъ ничи ѡ боалъ саꙋ алтъ педѣпсъ
пентрꙋ пъкателе лꙋй, ꙟтрачѣсташ кип ши чела че аре чинсте мꙋлтъ ши ѡдих
нъ

нъ, маре мѫнкъ вась ань аколо. Пентру ачѣѧ кѫд ве пречиневаꙟ богъцин дестрѫмбътъцин ши де лъкоміе пре ачела ѡм нул лъуда че съл плѫнџи, къ богъціѧ ꙟдасѡре мѫнка аколо, де врѣме че ꙟдунъ ла дѫнсу урѫіе ши блестѣм делачѣѧ челефаче стрѫмбътате, ши мѫнчиле пъкателор сѫнт де мулте феалюри, дупъ врѣме, ши дупъ ѡбразе, ши дупъ вредничіе, ши дупъ куноштинцъ ши не куноштинцъ. Късѫнт дин ѡамени викленни, унул ѧсте богат, ши алтул ѧсте сърак, ши чел богат съпедепсѣще маи мулт декѫт чел сърак, дарътъ кѫнд нунумаи префрателе тъу ѡмори, че ꙟкъ ши префрателе тъу чел суфлетеск каши каин, нукукуцитул че кузавистіѧ ши кубѫнзаръ ши ку пагубеле, ѡаре путѣвеи скъпа атунчи де мѫнкъ? Ба. Даръ копиіи пресѡтулуи пентруче аумерсу ꙟ ѧду, къче мѫнка пре скѫрнеле ши жѫртвеле маи наинте деслужъ ши детъмѫжаре? ашиждерѣ ши татъл лор ау мерсу ꙟ ѧду, пентру къчи нуѧу чертат, даръ нои че? ѡаре нау фост ничи ѡун пъринте лѣнеш пентру копиіи луи, ши сау фъкут копиіи луи рѫи пентру нечертаре ши съдук десь лепъдъ делѣуце, ши вор съмѣргъ ꙟ мѫнкъ ши фечоріи ши пъринціи? чеуцпаре? Ананіѧ ши Сапфира, пентру къчи ꙟгъдунръ алелор денчѣлѣ че фъгъдуѧ луи дмнезъу ши довединдуи апостол петрь еи ау късзут ши ау мурит, ѡаре пуцине фачем нои ка ачѣстѣ ши маирѣле? ѡарепутѣвом фаче съкрезни кум къ нуѧсте жудекатъ ши платъ? врѣреш шиеу сънуфіе мѫнкъ ши маи вѫртос декѫт тоци сѫнгур еу, пентру къфіештекареле деннои сътѣме пентру суфлетул луи сънумѣргъ ꙟ мѫнкъ. Ѧръ еу пентру къчи сѫнту маи маре турмеи ачещіѧ вои съдау самъ луи дмнезъу пентру тоци, диреапть ачѣѧ кунепутинцъ ѧсте съскап де мѫнкъ. Къ дмнезъу ну нумаи милуѧще чиши педепсѣще. Адевърат дмнезъу бун ѧсте ши юбитори де ѡамени, ши мѫнчиле ши педѣпселе луи маре бине лукрѣзъ ши фаче ѡаменилор, де врѣме че ши додорул нунумаи кѫнд скоате пречеи болнави ла грѫдини, ши ла ръкоаре ши кѫнд ꙟи дуче ла бае дин спаль лефаче бине, че ши кѫнд ꙟи ѡпрѣще детотфѣлюл де букате ши ꙟкъ съ ши постѣскъ, ши ѧръш алте дъци таe карнѣ чаръ ши путредъ, ши атъ дать ꙟи адапъ ку ербн съ скоацъ вениннул, ꙟтрачесташ кип даръ фаче ши додоріи чеи суфлетещи ла пъкателе ѡаменилор. Кѫнд вене ведѣ вреун ѡм бун фъкѫнду мулте бунътъцин ши ꙟгъдуинд міи десупърърн ши невои съпрѫвнещи луи ши съл фериче щи, ши съте асѣмени бунътъціи луи, къ ачестора ачи лисъ ѧ тъ тоате пъкателе, ши аколо агониселъ мулт плать, фіинд гата ла ръ даре. Унъ ѡуніи ачи съ мѫнческ ши алціи аколо. Ѧръ алціи ши ачи ши аколо съпедепсеску. Де нтрачѣсте трен чѣте карн съ ферничекъ? чѣѧ че пътре ачи рѫу пентру домнул ши съласъ де пъкате. Ау купоступ ши ку труда, ау ку плекарѣ ку съръчиѧ ши ку голичюнѣ, аколо ау педѣпсъ маи юшоаръ. Ѧръ чела чефаче пъкатул ку мулть небоинцъ аколо аре маре мѫнкъ, ꙟсъ пе

Апресѡтулуи Илан де ла Лѣуи Бѣке.

тру

Трꙋ карепричинъ спꙋне дѹмнезеꙋ май ꙟнаинте чѣле чева съфакъ, пентрꙋ ка
съ нꙋ фачем ной лꙋкрꙋре чѣле рѣле де каре не опрѣще, пентрꙋ ачаста не ꙟфрикошѣзъ
кꙋ мака фокꙋлꙋ касъ нꙋ ꙟтръ ꙟтрꙗса ши неспаре кꙋ кꙋвꙟнтꙋ ꙗ нꙋне кꙟ ꙟвеще кꙋ
фапта, бꙋнец сꙟнт ши слꙋжне фъгъдꙋинцеле, бꙋнъ ѩсте ши ꙟпъръцїꙗ каре
ѡащептъм съ не ѡдаи, ши ꙟфрикошаръ геенїй, къ ꙟпъръцїꙗ чериꙋлꙋй ꙟдъ
къ пре ѡамени, ꙗръ ꙗдꙋл ꙟфрикошазъ пре пъкътоши ка съй факъ бꙋни,
пентрꙋ къ дѹмнезъꙋ ꙟфрикошазъ пре пъкътоши, нꙋ ка съй пꙋе ꙟ мꙟ(н)ка фо
кꙋлꙋй, че ка съй избъвѣскъ дин мꙟнкъ, ꙟфрикошазъй кꙋ кꙋвꙟнтꙋл
касъ нꙋй мꙋнчаскъ кꙋ фапта, пентрꙋ къ чела чей ащѣптъ ꙟвїꙗре ничи мꙋ
къ нꙋаре ай пентрꙋ пъкателе лꙋй, кꙋй паре къ нꙋмай ай ва съ вїецꙋаскъ
ꙗръ нꙋ ши ꙟ чѣꙗ лꙋме, пентрꙋ ачѣꙗ ничи бине фаче ничи де пъкат нꙋ съ ла
съ, ꙗръ ничи мꙋнка лꙋй сфършит нꙋаре. Ꙗръ чела че съ тѣме де мꙋнкъ ши
де ꙟфрикошата жꙋдекатъ каре ва съ съ жꙋдече, ши де ръспꙋнсꙋл чел гроаз
ник, фаче ꙟтот фѣлюл съ поатъ скъпа де кꙋрвїе, де малакїе, де викле
нїе, ши де тот фѣлюл де пъкате, ши съ фаче блꙟндь ши ꙟтрег ла минте
смерит, милостив, ши юбит де тоци, ши де сꙟнгꙋр дѹмнезъꙋ, къ кꙋвꙟн
тꙋл нꙋ поате съ факъ пънъ ꙟтрꙋ атꙟта, кꙟт фаче фрика, ши ачаста ѩ
сте причина де не ꙟкꙋнꙋнъм кꙋ ꙟпъръцїꙗ лꙋй дѹмнезъꙋ, кꙋноскꙋ бине къ мꙋ
ци дентрꙋ ной съ тем де мꙋнка фокꙋлꙋй, ꙗръ еꙋ мъ тем съ нꙋ мъ скап де ꙟ
пъръцїꙗ чериꙋлꙋй, каре ѩсте май амаръ декꙟт пара фокꙋлꙋй, пентрꙋ къ
нꙋ ꙋзим ферич(и)рѣ бꙋнътъцїи чей вѣчниче, ничи ам възꙋт липсирѣ бꙋнъте
цилор, нꙋмай ферич(и)тꙋл павел лѣꙋ възꙋт ачѣсте амꙟндоъ, кꙟнд аꙋ мерс ꙟ
раю, ши аꙋ аꙋзит граюри неспꙋсе, ачаста нꙋмай че кꙋноаще къ чела че съ
скапъ де слава лꙋй хс ачела ѩсте май мꙋнчит декꙟт тоци пъкътошїи.
Ши ачаста чезикь акꙋм атꙋнчѣ ѡ вом кꙋноаще кꙟндь ѡ вом пъци, кꙟнд ай
ла ной съ нꙋ фїе ачаста, ѡ фїнле оунꙋл нъскꙋт ал лꙋй дѹмнезъꙋ, рꙋгъмꙋ
не сфинцїи тале, съ нꙋ те аꙋзим зикꙟндь, нꙋ къщїꙋ пре вой, ничи съ не мꙋ
стри, къ фїиндь флъмꙟндь нꙋ те ам възꙋт ничи тем хрънит, къ май би
не не ѩсте съ ръбдъм мїй ши ꙟтꙋнерѣчи де фꙋлџере, декꙟт съ нꙋ ведем фа
ца чѣ прѣ сфинтъ а лꙋй хс, къ де врѣме че ной връжмаш лꙋй фїиндь ел пен
трꙋ ной саꙋ ръстигнит, ши ноꙋ съ не фїе оурꙟт съ фꙋџим де жнсꙋл, ши
съ алергъм дꙋпъ дїаволꙋл. Домнꙋл ностꙋ ис хс аꙋ алергат ши саꙋ ѡсте
нит ка съ не ꙟтоаркъ дин сꙋрпарѣ дїаволꙋлꙋй, атꙟта кꙟт ничи де жнсꙋл
нꙋй фꙋ минаръ че съ дѣде пре сине морцїи. Даръ де врѣме чаꙋ пъцит ел ачѣсте
пентрꙋ ной, ши ной ничи пъне оускатъ нꙋй дъм кꙟндь ꙟл ведем флъмꙟнд,
атꙋнчѣ ла жꙋдекатъ кꙋ че ѡки вом съл ведем? Ꙗ спꙋнем де тѣр веде
чинева бꙟтрꙟн фїиндь ши съракь, ши де ар пꙋтѣ съ те факъ тꙟнъръ ши та
ре ши фрꙋмос, ши съ цꙟ ꙟпъръцїꙗ а тоатъ лꙋмѣ, ши съ вїецꙋещи фъръ де
моарте, че даръ саꙋ алтъ бине цѣр май тревꙋи, фъръ декꙟт ачаста? ни
микъ алта, ꙗръ домнꙋл хс нꙋ нꙋмай ачѣсте не фъгъдꙋѩще, чи ши май
мꙋлт

ѹлать декжт ачесте, кареле аре гътите пентрꙋ чеа чел юбескꙋ ши факъ
воѧле лꙋй. Іаръ де време че нꙋ ѧсте пꙋтинцъ съ вазъ чинева кꙋ ѡкїи симцито
рїи ачеле бꙋнътъцй чересчи, ꙟналцъ нꙋмай минтѣ та ши стъй дєсꙋпра черюлꙋй,
ши каутъ ꙟсꙋс де ве черю че маи ꙟналт кареле ла възꙋт мареле Исаїа, ꙟлꙋминачѣ фъ
ръ де мъргине ши не кꙋпринсъ ꙟчетеле ангелилоръ ши архангелилор, ши іаръ по
гоаръ минтѣ дин черю, ши каутъ де везй ꙟпъраціи пъмжнтꙋлꙋй кꙋ дарꙋриле
лор, оамени ꙟбръкацй кꙋ хайне полїите, кай ꙟподобицй кꙋ радꙋри де аꙋръ
ши каръ кꙋ акоперемжнтꙋри фрꙋмоасе ши пре ꙟбръкъминтеле лор зꙋгръвицъ
бълаꙋри ши аспиде. Ши ачесте сокотѣще съ кꙋноши пре ꙟмпъратꙋл, ши
апой іаръш ꙟць ꙟналцъ гжндꙋл шиць адꙋ аминте де зїоа чѣ ꙟфрикошатъ,
ꙟтрꙋ каре ва съ вїе Хс, кꙋ мꙋлтъ славъ, нꙋ кꙋ к, сау кꙋ р, де со
щени кꙋ сꙋлице че кꙋ мїй де ꙟцерй ши кꙋ ꙟтꙋнерече де архангели, ши атжта
фрикъ ѧсте ꙟ оамени каре нꙋ ꙋ фост декжндꙋ аꙋ стътꙋт лꙋмѣ, ши де
стрълꙋчирѣ слъвей лꙋй, лꙋмина соарелꙋй ши а лꙋнїй сева аскꙋнде, ши атꙋнчи
ва съ дѣ платъ фїешчте кърꙋѧ дꙋпъ фаптеле лꙋй. Мꙋлцй фъръ де минте
гръескꙋ кꙋвинтѣ проасте, къ де съ вор мꙋнчй алцїй съм мꙋнческꙋ ши еꙋ,
ꙟсокотѣще тꙋ каре лезй ачесте кꙋ минтѣ та, кжцй оамени закꙋ де
подагрїй ши аꙋ мꙋлте ши ꙋцй дꙋрерй, ши делꙋй арътъ лор мїй де алцй
болнави съ аибъ дꙋрерй ши маи рѣле, еꙋ нимикъ нꙋ кꙋноаще дей доаре ши ма
рѣ, пентрꙋ къ де дꙋрерѣ лꙋй чѣ мꙋлтъ нꙋ съ поате мжнгжѧ кꙋ дꙋрерѣ
алтꙋѧ. Пентрꙋ ачѣѧ нꙋ съ каде съ дъм нъдѣжди речй, че съ не мжнгжем
ꙋнꙋл пре алтꙋл, къчй кжндꙋ ѧсте дꙋрере ничи сжнгꙋр сꙋфлетꙋл наре
ничи ѡ мжнгжѧре де кътръ нимени, къ де ар мѣрџе нещине ꙟ мижлокꙋл а оунор
бирй мꙋлцй, карей съ фїе ꙟбръкацй кꙋ хайне де ластръ, сау мъкаръ лжнгъ
алт чинева ѡм маре, ши лꙋминат [illegible] пре хайнеле лꙋй пїетри де мꙋлт
прецъ ши мъргъритарю. Ꙟ шинжде ръ съ фїе аша ши кꙋнꙋна че поартъ ꙟкап,
ши апой съць фъгъдꙋіаскъ съ фїй ши тꙋ ꙟпреꙋнъ кꙋ ел ꙟлꙋме, ши кꙋ то
бъгъцїй лꙋй. Ѡаре нꙋ те вей невои съ дободжндещи ши тꙋ вредничїѧ ши фъ
гъдꙋинца ачѣѧ? Каре нꙋ ѧсте дей лꙋкрꙋриле ачесте че съ вѣдъ але пъмжн
тꙋлꙋй, че дей бꙋнътъциле чѣле не спꙋсе. Кареле сжнт ачесте? А лꙋй челор
чересчи зикꙋ, ши але фѣричиторилор пꙋтерй, іаръ пентрꙋ ꙟпъратꙋл ничй ѧсте
пꙋтинцъ а съ грꙋй. Касъ ѡ стенйм пꙋцинъ време съ нꙋ не липсим де мареле
ши вѣчничиле бꙋнътъци. Пентрꙋ къ де ам ръбда ши мїй де морць ши тома
ши матка фокꙋлꙋй, нꙋмай съ авем вїиндь кꙋ слава лꙋй, ши съ не нꙋмъ
рѣм ꙟ чата ꙟцерилор. Іаръ мꙋлцй дей оаменїй чей фъръ де минте зикꙋ,
къ алтъ нимикъ нꙋ не трѣбꙋѧще нꙋмай съ нꙋ мѣргем ꙟ мꙋнкъ, іаръ мїе
ꙟмй ѧсте май рѣ декжт мꙋнка, де ка нꙋ мъ вою афла ла адоѡ славенїре а лꙋй Хс,
ши чела че нꙋ съ ва ꙟвредничй слъвей Дмнꙋлꙋй, кареле ѧсте май гроазникъ
декжт тоатъ мꙋнка чѣ амаръ, а декъ зикꙋ де съ пърцире де Хс. Пентрꙋ
ачѣѧ плжнгꙋ ши мъ тжнгꙋескꙋ, къ де ар фи ѡм чела че не юбѣще нарфи ни

ми

мника, даръ еа ѫсте ꙟпрат маре ши нꙋне ѫсте рꙋшине де мꙋлцимъ драгостїй лꙋй. Даръ кꙋм ѫсте ачаста? Къ наꙋ чинститъ алт нимикъ май мꙋлтꙋ декѫт пре ной, къ нꙋмай оун фїю оунꙋл нъскꙋт аꙋ авꙋт ши нꙋй фꙋ милъ деджнсꙋл чел дѣде дел оморъ пентрꙋ драгостѣ че аре спре ной, иаръ ной нꙋ нꙋмай кѫт нꙋл юбим, ши нꙋй мꙋлцъмим, че ꙟкъ ꙟлши ѡкъръм фъкѫнд лꙋкрꙋриле дїаволꙋлꙋй, иаръ нꙋ воѧ лꙋй Дмнезъꙋ, дечи даръ оаре нꙋ не вом мꙋнчи пе дирептате? Пентрꙋ ачаста плѫнгъ ши мъ тѫнгꙋеск, къ вою нꙋмай съ нꙋ мерци ꙟмꙋнкъ ши нꙋ вою плѫнџе, вою съ нꙋ ꙟпри ꙟматка фокꙋлꙋй, ши нꙋ мъ вою тѫнгꙋи, къ май бине ѫсте съм фїе милъ де вой акꙋм, декѫт ꙟтрꙋ ачѣѧ време а жꙋдекъцїй съ въ въѕ ꙟмꙋнкъ. ѿ омꙋле тꙋ кѫнд кази ꙟ боалъ похтеши съ те мѫнгѫе тоци, ши съ ле фїе милъ де тине, иаръ пре чеѧ чей вези къ нꙋлїе милъ тꙋ ꙟй хꙋлеши ка пре нище немилостиви, ши апой сꙋфлетꙋл тъꙋ ꙟлвези ꙟмꙋнкъ ши мꙗ ѕичи съ нꙋ плѫнгъ? иаръ еꙋ нꙋ почю съ нꙋ плѫнгъ, къ сѫнтъ пъринте юбиторю де копони, къ макаръ де аꙋ пꙋтѧ съ въ ведеци пара де пентрꙋ инима мѧ, ши възѫндꙋ ѡ аци кꙋноаще дꙋроаре че ам пентрꙋ вой, ши ка ѡ въдꙋвъ кѫнд ꙟш пїарде копилꙋл ен май мꙋлтъ дꙋрѣре ам еꙋ пентрꙋ вой, карїй сѫнтеци нородꙋл ши тꙋрма лꙋй Хс, възѫндꙋвъ пре тоци ꙟ ѕавистїе, ши окъръѫнд оунꙋл пре алтꙋл, ши петрекѫнд тоатъ времѣ воастръ ꙟ ръꙋтате иаръ нꙋ ꙟ бꙋнътате. Кѫнд ведеци пре нескари оамени ръй дꙋкѫндꙋй съй спѫнѕꙋре, кꙋм ле ѫсте фаца лор перитъ ши сꙋфлетꙋл лор ꙟшиѫдерѣ, къ еꙋ пре мꙋлци де ачѣѧ каре скапъ ден моарте ꙗм аꙋѕит ѕикѫнд, къ ꙟтрꙋ ачела чꙗс ничи пре оамени нꙋ ꙗꙋ фостꙋ възѫнд ꙟ кип де оамени, фїиндꙋле сꙋфлетꙋл лор тꙋрбꙋрат ши афаръ ден минте. Дечи де ꙟгрозѣще пре ом атѫта де таре моартѣ ачастъ тꙋпѣскъ, даръ кѫнд ва вени моартѣ чѣ вѣчникъ че вом съ фачем атꙋнчѣ? кѫнд вом ведѧ пъмѫнтꙋл кꙋтремꙋрѫндꙋсе ши черюл ка ѡ коалъ де хѫртїе стрѫнгѫндꙋсе, кѫнд вом ведѧ пре Хс венинд кꙋ маре ши ꙟфрикошатъ славъ, оаре че фрикъ ва авѧ омꙋл чел пъкътос атꙋнчѣ? ши сꙋфлетꙋл лꙋй възѫнд пре алцїи мꙋнчиндꙋсе ши оморѫндꙋсе, ши фїиндꙋле сꙋфлетеле лор слъбъноаще де фрикъ ши де скѫрбъ. Даръ кѫнд вом ведѧ но фрацилор атꙋнчѣ ꙟ май маре морци ши мꙋнчи, че не вом фаче? Крѣдецимъ фрацилор къ нꙋ ѫсте пꙋтинцъ съ съ спꙋе кꙋ кꙋвѫнтꙋл преамъръꙋнтꙋл ачѣле патемн рѣле. Адевърат ѕичи ꙟвъцъторюле? къ Дмнезъꙋ ѫсте мꙋлтъ милостив ши де оамени юбиторю, че даръ ꙟдешъртъ саꙋ скрис кꙋвинтеле лꙋй Дмнезъꙋ? Ба, чесаꙋ скрис ка съ не темем ши съ не ꙟцелепцим, даръ де ка нꙋ не вом ꙟцелепци че вом петрѣче тот ꙟ пъкат, оаре скъпа вом де мꙋкъ? Ба, че де ка ѫсте аша даръ ничи оаменилор челор бꙋни съ нꙋле плътѣскъ Дмнезъꙋ остенѣла лор? Ба плъти адевърат, къ аша съ каде. Къ але мꙋнчилор нꙋ саꙋ скрис нꙋмай пентрꙋ ꙟфрикошаре. Даръ челѣ че аꙋ аꙋѕитъ, де потопъ, де содомъ, де гоморъ, аꙋ доаръ ши ачѣлѣ нꙋмай

де

де ꙟфрикошаре сaꙋ скрис: нꙋсaꙋ фъкꙋт а҆жꙗбе ꙟтоатъ лꙋмѣ? А҆чѣсте кꙋ
винте челезичи тꙋ акꙋм, лезичѣ ши ѥ҆н де мꙋлтесѡри, ши дирептꙋл ное
кѫндꙋ фъчѣ корабїѧ ꙟтро, р, де а҆ни ши стри га ши лезичѣ съсъ покъꙗскъ
ꙗ҆ръ ѥ҆н ничи оунїй нꙋврѣ съкрѣзъ, ши ꙗ҆ръш лезичѣ, нꙋведеци ꙟкай хїа
рꙋле чѣле слъбатечи кꙋмфак порꙋнка лꙋй дмнезъ, ши аꙋ ꙟпреꙋнаре чѣле
слъбатечи кꙋ чѣле дꙋмѣстниче, леїи кꙋвнцеїй оуршїй кꙋ ѡ҆иле лꙋпїй кꙋ
мїеїй, шарпеле кꙋ порꙋмбꙋл, ши кѫндꙋ тока съра а҆ле венїѧ тоате, ши
а҆шепта врѣмѣ кѫндꙋ лебабъга дирептꙋл ное ꙟкорабїе, пентрꙋ ачѣѧ
ши ной токъм ꙟтоакъ, ши не стрѫнцем ꙟкорабїѧ чѣ ноаѡ, а҆декъ ꙟбе
сѣрека лꙋй хс, ши ꙟчекип сaꙋ ꙟнекат а҆тꙋнчи чей че наꙋ ꙟтрат ꙟкорабїе,
а҆ша вор съпаць ши акꙋм чей че нꙋ ꙟтръ ꙟбесѣрекъ, ши ачеѱѣ каши ачеѧ
чесъ ꙟнека а҆тꙋнчѣ де а҆па потопꙋлꙋй, каре плоасе, м, дезиле ши, м,
де нопци, ꙗ҆ръ хїаръле ши чѣле тѫрѫтоаре кѫчи аꙋ ꙟтрат ꙟкорабїе нꙋ
сaꙋ ꙟнекат, ꙗ҆ръ ѡ҆аменїй кѫндꙋ съ ꙟнека а҆тꙋнчи кредѧ, ши фъръ девоѧ
лорꙋ. Декаре нѝпитъ съневоим ши ной съскъпъм пентрꙋ касъпетрѣчем
ꙟтрачастъ лꙋме тоатъ вїаца ноастръ кꙋ сънътате ши кꙋ спъсенїе,
ꙗ҆ръ а҆коло съдобѫндим бꙋнътъциле чѣле вїнтоаре, пентрꙋ дарꙋл ши юбирѣ
чѣ де ѡ҆амени а҆ дмнꙋлꙋй ностръ ꙇс хс, а҆къръꙋѫе слава ши пꙋтѣрѣ ꙟвѣчїй
вѣчилор а҆минь

КꙋвѫнТ а҆лноаъ
А҆челꙋй ꙟтрꙋ сфнци пъринтеле ностръ

А҆лꙋй Їѡ҆анъ Златоꙋстъ

Пентрꙋ покъинць ши нѝповеданїе Бл҃гословѣѱе Пъринте

Ꙟтрѥ҆ превой фрацилор, дѣꙋ мерсꙋ чинева де н вой ла палестина,
а҆декъ ла Ꙇерꙋсалим, ши спре чѣле де де чиндѣ пърци а҆ лерѫꙋлꙋй Їѡ҆р
данꙋлꙋй, мїе мисъпаре съфиць мерсꙋ. Спꙋнецине ши ноаѡ чеаць
възꙋт ла локꙋриле а҆чѣлѣ. А҆сте даръ а҆коло локмꙋлт ши родни
ши ѡ҆динїѡ҆аръ ѥ҆ра фоарте бꙋн, а҆кꙋм нꙋꙗсте бꙋн къ ꙟтѫю де оур
гїѧ лꙋй дмнезеꙋ. А҆чест локꙋ да че мꙋлт родитоꙋрю ѥ҆ра, ши четъциле а҆чѣлѣ
аꙋ присосит ла фрꙋмꙋсѣце де кѫт четъциле ши ѡ҆рашеле тоате а҆ле лꙋмїи, ка
рѣжꙋнцѣ ла ефтинътате кꙋ раюл лꙋй дмнезеꙋ, ꙗ҆ръ акꙋꙗсте май пꙋстїю
декѫт тоате пꙋстїнле, ши май не норочитꙋ. Ꙟсъ ши акꙋм пѫнъ ꙟзїѡ҆а
де а҆стъзи стаꙋ родничїи поми кꙋ роаделе лор, ꙗ҆ръ роада лор ꙗсте поменире
де оургїѧ лꙋй дмнезеꙋ, ши съ вѣд родїей ши мерїи ши роада лор е лꙋминоасъ
ла ведѣре. Ши чѣл чеꙋѱїе повѣстѣ, дѣка вѣде поамеле а҆ша фрꙋмоасе шилꙋ

миноасе, мꙋлтъ бꙋкꙋріе аре, ꙗръ декаⷨ поама ꙟмѫна лꙋи ꙗсѡтае, род
нꙋ гъсеще ꙟлъꙋнтрꙋ нꙋмаи фꙋм ши пꙋтоаре мꙋлтъ. Ꙟтрачесташ кип
дар ꙗсте тот пъмѫнтꙋл ачеста, адекъ лемнеле пїетриле, аерꙋл, ши
апеле тоате, аꙋ парте де ꙋрџїѧ лꙋи дмнѕеꙋ, пентрꙋ къ пъмѫнт ꙗсте ка
съ родѣскъ. Асемене ши помїи кꙋ роаделе тоате с ченꙋшъ. Аер ши апъ вѣ
ѕи, ꙗръ нꙋ ꙗсте де трѣбъ. Марѣ ачѣѧ ꙗсте моартъ, къ нареничи о тѫ
рѫтоаре віє ꙟтрѫнса. Ши ꙟчекип ꙋнтрꙋп кѫндꙋл арде търънетꙋл, ки
пꙋл трꙋпꙋлꙋи стъ, типосꙋл образꙋлꙋи фаца фокꙋлꙋи, ꙗръ пꙋтѣрѣ ба,
аша дар ши ачѣлѣ. Аꙋ доар ши ачѣстѣ че амꙁис сѫнт аша? Аꙋ нꙋ
кꙋмва ши ачѣстѣ сꙋнет де гласꙋ сѫнт? Грѣле съ вѣдꙋ ачѣстѣ фїеш къ
рꙋѫ кътръ синеш. Нꙋс ачѣстѣ грѣле, чи чѣлѣ каре ѕичи кꙋм къ нꙋ ꙗсте
ꙗдъ, нꙋ ꙗсте ценꙋнѣ фокꙋлꙋи. Тꙋ фрателе мїеꙋ, ꙟдемнеѕи касъ ѕикꙋ а
чѣстѣ къ ан некрединцъ, ши ѕичи нꙋ ꙗсте ꙗдꙋ, нꙋмаи леѕичи ачѣстѣ спре
спъимѫнтаре. Къ дѣн крѣде кꙋвинтеле лꙋи хс, наш адꙋче дена лꙋкрꙋри креди
цъ адевъратъ. Девреме че дмнеѕъꙋ дентрꙋн пъкат, атѫта оуржїе де
маре аꙋ дат ла ачѣле содома ши гоморра, тримеціндꙋ фокꙋ де ꙗрбъ пꙋ
чоасъ ши ꙗꙋ арсꙋ депиот, ши ничи рꙋгъчюнѣ лꙋи авраам аꙋ аскꙋлтат ни
а дрептꙋлꙋи лот, дар че ѫсте съ фїе де ной? Кꙋм вом скъпа де оуржїѧ
лꙋи дмнеѕъꙋ чѣ вїитоаре, ши де пара фокꙋлꙋи мꙋнчїи, пентрꙋ мꙋлте пъ
кателе ноастре каре фачем? Оаре фїнва милъ де ной? Ба, ши ачѣстѣ ръ
сѫнтъ ши минꙋнноасе, ши ръпъчире дръчаскъ ши баснꙋ? Ꙗръ девенсъ
афли ши де лачей крединчош карей аꙋ фъкꙋт порꙋнчиле лꙋи дмнеѕъꙋ, съ
веѕи мꙋнчиц пречѣѧ ченаꙋ авꙋт віацъ бꙋнъ, аскꙋлтъ пе павел апостолꙋл
ѕикѫндꙋ, ничи съ кꙋрвим прекꙋм оаре карїи аꙋ кꙋрвит, ши аꙋ мꙋрит
ꙟтрози доаоѕечи ши трей де мїи де бърбаци жидови, къче аꙋ кꙋрвит фѣ
меле челор тинери мадиніѧни. Дечи де аꙋ пꙋтꙋт кꙋрвїѧ ла атѫта оу
чидере съ факъ, чева фаче ла ной карей фачем мꙋлте фѣлюри де пъкате?
нꙋ нꙋмаи кꙋрвїи ши малакїи, че ши оучидери ши фꙋртишагꙋри, ши алте
ꙟтꙋнѣриче де ръꙋтъци. Ꙗръ де ши акꙋм нꙋ те веи жꙋдека, съ ай чертаре
ꙟлꙋмѣ ачаста де ачаста нꙋ те мира, къ ачѣѧ нꙋщїѧ къ ѫсте ꙗдꙋ ши це
нꙋне, пентрꙋ ачѣѧ шаꙋ лꙋат мꙋнка ши аичѣ ши аколо, ши маи вѫрто
къ ера елини ши ꙟкинътори де идоли. Ꙗръ тꙋ крещине, оари кѫте пъкате
ай фаче, де нꙋ те веи чертѧ аичѣ, аколо негрешит тоате ачѣлѣ вей съ ле
плътещи. Ꙗръ де вом пъкътꙋи ши ка содомитѣнїи ачѣѧ ши гоморѫтѣнїи,
маи мꙋлтꙋ не вом мꙋнчи декѫт ачѣѧ. Пентрꙋ къчи? къ ной мꙋлтꙋ дарꙋ
ам лꙋат декѫт ачѣѧ. Дар кѫнд вом греши маи мꙋлт декѫт ачѣѧ че мꙋи
къ ши каѕнъ маи грѣ вом пътими? Къ де грешим ши ръмѫнем нечертаци
нꙋ касъ не фачем маи рѫи мъкар де аꙋ ши лъсат дмнеѕеꙋ мꙋнка, че касъ не
ꙟтоарчем, ши ачаста ꙗсте ачабе къ дирепт ачѣѧ пꙋне дмнѕеꙋ чертарѣ
ши нꙋ нꙋмаи де чѣле трекꙋте чаркъ жꙋдекатъ, че каши де чѣле вїитоаре

съте

стъте ꙟдирептѣзи, ши кꙋм къ ачаста ѫсте адевъратъ, ꙟскꙋлтъ че аꙋ
зис дмнезъꙋ кътре Моѵси. Ласъмъ съ мъ мѫнїю съ стингꙋ нѣмꙋл лꙋи
добило, ласъмъ зиче, Нꙋ къ Моѵси ѡпрїѧ пе дмнезъꙋ чей да лꙋи причинъ
кастъ роаце пентрꙋ жидови. Ачаста саꙋ фъкꙋ ши пентрꙋ прорꙋкꙋ Їѡна, къ
зиче, фꙋ кꙋвѫнтꙋл дмнꙋлꙋи кътръ Їѡна прркꙋл зикѫндꙋ. Скоалъте
ши тедꙋ ла Нинѣви четатѣ ча маре, ши стригъ ꙟлъꙋнтрꙋ ꙟтрѫнса, къ ꙟ
кътрей зиле ши Нинѣви се ва потопи. Ши дѣка аꙋзи Їѡна, съ погорѫ ла
Їѡпа, ка съ фꙋгъ пре маре де кътръ фаца лꙋи дмнезъꙋ съ мѣргъ ла Дарсис.
оунде вей съ фꙋџи ѡаме? Де дмнезъꙋл тъꙋ фꙋџи, ꙟ спꙋне ми? Че ꙟ
щѣптъ пꙋцинел ши вей кꙋноаще, къ ничи де мѫниле слꙋџїи лꙋи мърїй нꙋ
вей ꙋтѫ съ скапи. Ши нꙋмай кꙋм аꙋ ꙟтрат Їѡна ꙟ корабїе, фꙋртꙋнъ
маре съ фъкꙋ атѫта кѫт аꙋ лепъдат тоатъ повара ши оунѣлтеле лор ꙟ
маре. Ѩръ корабїѧ нꙋ съ оушꙋра, къ повара чѣ грѧ ера ꙟкъ ꙟлъꙋнтрꙋ,
адекъ трꙋпꙋл пророкꙋлꙋи, де греꙋл пъкатꙋлꙋи, пентрꙋ къ нꙋ ѫсте алтъ
лꙋкрꙋ май греꙋ декѫт пъкатꙋл ши неаскꙋлтарѣ. Дирептъ ачѣѧ ѫсте съ те
оуимци ка ла ѡжꙋдекатъ асꙋпра корьбїѫрилор ши а пророкꙋлꙋи, къчи къ зиче,
къ аꙋ арꙋнкат сорци, ши аꙋ дат соарта пре грешитꙋл ши неаскꙋлтъторюл
Їѡна. Ѩръ корьбїѫрїй ничи атꙋнчѣ нꙋ аꙋ врꙋт съл арꙋнче ꙟ маре. Де оун
де даръ ера атѫта токмире а лꙋи дмнезъꙋ, де ерта ачѣстѣ съ фїе? Чер
тѫндꙋ пре пророкꙋл ка съ фїе ꙋбиторю де ѡамени ши дꙋмѣстек, ши ка кѫт ꙟ
дзиче кътръ ел, оурмѣзъ корьбїѫрилор челор ѡамени прощи, къ єи ничи
де оун сꙋфлет нꙋ съ ꙟдꙋръ, ѩръ цїе нꙋц фꙋ милъ де ѡчетате ꙟтрѣгъ ши
де атѫтѣ ꙟтꙋнѣрече де ѡамени съ пїаръ пентрꙋ тине? Ши корьбїѫрїй ꙟ
фрѫндꙋ пре чел грешит нꙋ аꙋ врꙋт съл ѡсѫндѣскъ, ѩръ тꙋ неавѫндꙋ ничи
ѡхꙋлъ спре нинѣвитѣни ай потопит пре дѫншїй ши ай пїердꙋт, къ мꙋлци
ѡамени алелор пъкате легартъ, ѩръ челе стреине лехꙋлескꙋ, прекꙋм ши
пꙋтѣрѣ саꙋ дат пъгѫнилор асꙋпра крещинилор пентрꙋ пъкателе лор, пентрꙋ
къ пъкатꙋл ѫсте че фаче челе десꙋ жос, ачѣста аꙋ адꙋс тоате рѣлеле ꙟ лꙋ
ме, ши нꙋ де алте примеџїи ѫсте мꙋлцимѣ рѫꙋтъцилор каре нѣꙋ предъдит,
ѡри морци, ѡри ръзмирицеле лимбилор, ѡри алте рѫꙋтъци. Пъкатꙋл ѫ
сте ꙟтѫѧ причинъ, къ макаръ де ши сѫнгꙋр Авраам нѣр стъпѫни, аꙋ
Моѵси, аꙋ Двдь чел прѧ блѫндꙋ, аꙋ Соломонъ чел прѧ ꙟцелептꙋ, аꙋ чел ма
пъкътос декѫт тоци ѡаменїй, ши ной съ фачем, неѡсебитъ авем причина
спре рѫꙋтъци, къ дꙋпъ їнимиле нородꙋлꙋи дъ дмнезъꙋ ши тирани съ не
чѣрте ши съ не стъпѫнѣскъ, къ нꙋ ѫсте алта афаръ де пентрꙋ ачаста, къ
дꙋпъ полїтїѧ ноастръ ка ачѣщи стъпѫни авем. Ши де ар фи стъпѫниторїю
фоарте дирептъ съ ажꙋнгъ ла бꙋнътатѣ ка Моѵси, нꙋ ва пꙋтѧ съ акопере
челе мꙋлте грешале але ноастре, ши де вец врѧ съ въ адеверескꙋ кꙋм къ ши
пъкатꙋл оунꙋѧ, де мꙋлте ѡри ши пре чей бꙋни ши кꙋвїѡши ꙟвилѣгъ ꙟи ѡ
сѫндѣще, аскꙋлтаци. Їисꙋсь Навии ѡаре кѫндꙋ саꙋ дꙋс съ бата четатѣ

Ѥрихонȣл, ши кȣ мȣлтȣл ръзбою че аȣ фъкȣт гатацина съ казъ зидȣриле
четъцїй, ши зисе кътръ ѡастѣ лȣи, съ щиц тот нородȣл ръзбоюлȣй, къ
четатѣ ачаста ѥсте дърȣитъ домнȣлȣй саваѡѳ, ши кѫте сѫнть ꙟтрѫса
Дирептъ ачѣѧ пъзицивъ съ нȣ лȣаць чева дела ачесть лȣкрȣ че ѥсте ꙟкинат
домнȣлȣй, къ нева омори пре ной дȣмнезъȣ. Ши дȣпъ ачѣѧ къзȣръ зидȣ
риле, ши ꙟмѫниле ръзбойничилор ѥра тоате пръзиле четъцїй. Дечи тот
нородȣл пъзїѧ порȣнка ꙟпъратȣлȣй, фъръ неаскȣлтаръ ȣнȣѧ адасѡсе мѫ
нїѧ лȣй дȣмнезъȣ спре тоатъ мȣлцимѣ. Грешитаȣ, зиче, фиїй лȣй Їсраил
грешалъ маре, фъръ ȣнȣл ѥра каре аȣ грешит, анȣме Ахаръ. Ши тримисе
Їисȣсь бърбаци витѣжи дела Ѥрихон, ла четатѣ че съ кема Геа, ши ȣчисеръ
дентръншїй, лѕ, де воиничи, ден, ҂г, де воиничи чѣра. Вези даръ къ пен
трȣ ȣн пъкат съ фъкȣ рань немѫнгѫиатъ, ȣнȣл грешй ши ꙟ тоатъ
мȣлцимѣ къзȣ моартѣ ши фрика. Пентрȣ че даръ ачаста прѧ бȣнȣле
стъпѫниторю Хрестоасе? Тȣ сѫнгȣр ѥщи диреп(т) ши дирѣптъ ѥсте жȣ
деката та, Тȣ ай зис къ фїеще каре ва мȣри ꙟтрȣ пъкатȣл съȣ, ши какȣ
архи ръспȣнсь домнȣл, ши зисе. Пъкатȣл ѥсте ка рѫѧ, диреп(т)ъ ачѣѧ
спре тоци съ тримите пентрȣ педѣпса. Вези даръ къ пъкатȣл ȣнȣѧ ла
тот нородȣл адȣсе педѣпса? Ꙗ вези акȣм ши чѣ рѧ ши окъръжтъ а лȣй
моарте. Ши адȣсе Їисȣсь нави пре ачесть Ахаръ, ши пре фиїй лȣй, ши
пре фѣтеле лȣй, ши боїй ши оиле, ши ꙟжȣгъторїй лȣй, ши кортȣл лȣй, ши то
те кѫте авȣ, ши то Їсраилȣ ꙟй ȣчисеръ пре то кȣ пїетри ла валѣ лȣ Ахо, дирепт
ачѣѧ даръ съ нȣ не нъдъждȣим ши ной къчи ꙟделȣнгъ дȣмнезъ мѫнїѧ батѫ
кȣриндȣсе де ной, къ пентрȣ ачаста май вѫртось неꙟдиреп(т)ъм, къчи къ
ла оамени кѫндь нещине арлови пре алтȣл престе образ, ши ачела ва ꙟтоар
че обраѕȣл съ ал ловѣскъ ши де чѣѧ парте, май мȣлть сева педепси ачела, де
кѫт фъръ финдат чел ловит май де ране. Аша фъ ши тȣ кѫндь тева сȣдȣй
чинева, рабдъ ши те роагъ пентрȣ ѥл, ши атȣнчѣ май рѫȣ лай ръпит. Ди
рептъ ачѣѧ кѫндь авем фапте бȣне пȣцине, ши грешалеле сѫнть мȣлте,
ши непътиминдь ничи ȣн ръȣ айчѣ, афлѫндȣне ꙟ норочири ши ꙟ патеми бȣ
не, фъръ аколѡ пȣстїй ши голи вом мѣрџе, пентрȣ къ айчѣ ꙟлȣмѣ ачаста
ам добѫндит тот бинеле ностръ, ка богатȣл ачела каре арде ꙟ пара фокȣ
лȣй ядȣлȣй. Диреп(т)ъ ачѣѧ дȣмнезъȣ нȣ пречей че пътимескȣ ръȣ педеп
сѣще, че пречей че пъкътȣескȣ, къ макаръ де нȣнѣрши бъга дȣмнезъȣ пре
ной ла ядȣ, ши де нȣнѣрши педепси, сар къдѧ ной съ пофтим педѣпса ши жȣ
деката лȣй дȣмнезъȣ, аȣ съ фачем канонȣл че недъ дȣховникȣл, кѫндь не
исповедȣим де пъкателе ноастре, атȣнчѣ май вѫртось съ одихнѣще гѫндȣл
кѫндь ла синеш чѣре жȣдекатъ съ съ педепсаскъ ръȣ. Ꙗ съ ведем даръ пре
чѣѧ челеморȣ копиїй, къ пентрȣ ачѣѧ сътѫнгȣескȣ фъръ де мѫнгѫаре, ка
съ айбъ пȣцинъ мѫнгѫаре де педѣпса чешь факе лорȣш пентрȣ ѹбицїй лор, къ
чине ѹбѣще пре Хс прекȣм съ каде, нȣ прїимѣще а нȣ пътими ръȣ ачела пен

трȣ

трꙋ дѫнсꙋл. Іаръ чела чел мъхнѣще кꙋ лꙋкрꙋри рѣле, ши нꙋсъ покъѫще,
че пꙋрꙋрѣ рѫмѫне ꙟръꙋтате, маре мꙋнкъ ши педѣпсъ ва ашепта, пентрꙋ
къ нимени нꙋнѣꙋ юбит пре нои, качел че нѣꙋ фъкꙋт пре нои дꙟмнезъꙋ. ничи
татъ, ничи мꙋмъ, ничи прїѧтини ничи алтъ нимени, къ пентрꙋ нои аꙋ дат
пре фїюл съꙋ ла моарте ка съне мѫнтꙋиаскъ пре нои. Ши нꙋм ѕичи къ ам
ꙟтристъчюне ши трꙋде ши чѣлѣлалте але вїецїи ръꙋтъци. че пꙋне ꙟгѫн
дꙋл тъꙋ кѫте ши кѫте ꙟн грешим ꙟтоате ѕилеле, ши деам сокоти пре
амърꙋнтꙋл нꙋмаи але оунїи ѕиле грешалеле ши пъкателе, ам кꙋноаще де
пъкате, ши мꙋлте ръꙋтъци сѫнтем грешици, къ пентрꙋ ачѣѩ невин пъка
теле челе маи мари, ши кꙋ ачѣсте ранеле челе маи мари, къ пъкателе челе
мичи каре ле фачем, нꙋле ꙟдирептъм, дирептъ ачѣѩ фъръ девѣсте невин па
гꙋбеле, пентрꙋ ачаста челе невъѕꙋте ши фъръ деврѣме морци невин. къчи
къдемꙋлта аноастръ мѫндрїе. каре неꙟнълцъм ка кѫнд ам ажꙋнџе ток
мала черю, ши какꙋм ничи одатъ нꙋвом съмꙋрим, аша хръпим ши лъкомим.
ши ничи кꙋвинтеле лꙋи дꙟмнезъꙋ недомолескꙋ, ничи мꙋнка іадꙋлꙋи неꙟцелеп
цѣще, нимени нꙋгонѣще пъмынтещиле грижи, нимени нꙋсъ ꙟтоарче съсъ
оунте ла черю, оунде вом съ несꙋим, ши кѫтъ фрикъ вом съавем де демонїи
въѕдꙋхꙋлꙋи, ши нꙋне ꙟгрозим, че ка рѫмѫторїи карїи каꙋтъ тот жос ла пъ
мѫнтъ, ши съ тъвълескꙋ ꙟгꙋною, аша ши оунїи оамени маи ръꙋ декѫт рѫ
мъторїи съ пѫнгърескꙋ пре сине, нꙋ опричеп, къ маи бине архи съсъ пѫнгърѣ
скъ кꙋ тинъ некꙋратъ декѫт кꙋ пъкате. къ чел чесъ пѫнгърѣще кꙋ тинъ
ꙟпꙋцинкъ врѣме съспалъ, ши съфаче какꙋм аꙋ фостꙋ маинаинте. Іаръ
чела че каде ꙟнсѡроюл пъкатꙋлꙋи, мꙋлтъ пѫнгърчюне ѧ, каре нꙋсъ поате
кꙋръци кꙋ апа, че кꙋ мꙋлте хербынте лакръми ши тѫнгꙋири. Ши прекꙋм
оун ꙟпъратъ чар пꙋрта стемъ ꙟпърътѣскъ, ши ар авѣ арме тари, ши нар
авѣ пре нимени съласкꙋлте, ничи оун фоло нꙋаре де челе че поартъ, че тоци ꙟ
съдꙋескꙋ ши батжокꙋрескꙋ, аша ши крещинꙋлꙋи нꙋи фолосѣще ботеѕꙋлъ
ши крединца, кѫнд ѧсте батжокꙋритъ де пофте ши де пъкате,
ши тръѧще вїацъ пꙋтредъ, къ нꙋнꙋмаи ѧсте нечинистит пентрꙋ ачаста,
чемаи вѫртос ѧсте де рѫсꙋл тꙋтꙋрора. Дирептъ ачѣѩ съ нꙋне рꙋшинъ
вїаца ноастръ, ничи съне пѫнгърим трꙋпꙋл кꙋ кꙋрвїѧ ши кꙋ некꙋръцїѧ,
деврѣме че ѧсте бесѣрикъ лꙋи дꙟмнезъ, прекꙋ ѕи апостолꙋ, къчи къ, кꙋ веи пꙋ
теѣ съ ꙟнтри ꙟбесѣрикъ дꙋпъ чете воровещи кꙋ кꙋрвеле ши кꙋрварїи? кꙋм
веи рѫдика мѫниле ла черю сътероци лꙋи дꙟмнезъꙋ, кꙋ каре тѣи ꙟплетечи
кꙋ кꙋрва ши кꙋ кꙋрварюл? кꙋм веи сътероци кꙋ лимба каре ай съръꙋтат нѣо
ничїи, кꙋче ѡкн веи ведѣ пре чей че те юбескꙋ, кꙋ атѫта грозъвїе чефа,
ши че ѕик, пе прїѧтени ши дꙋховничи, къ мъкаръ де нꙋтѣр ши ведѣ ни
менѣ дей оамени, іаръ кꙋноющинца та те мꙋстръ, шиц оурѣщи ꙟнкъ ши
трꙋпꙋл ши цїе скѫрбъ деел, къче къде нарфи ачаста, нар алерга кꙋ варїи
лабъи, пентрꙋ къ маи некꙋрат съ сокотѣще пре сине декѫт тоатъ пꙋтоарѣ

ши

шй ꙟпꙋцичюнѣ. Че ащепци ръспꙋнсꙋ дела Дмнезъꙋ фїиндь ꙟтрачесташ кип
де пъкатос? Деврѣме че сꙋфлетꙋл тъꙋ лай пѫнгърит, шй тот трꙋпꙋл
тъꙋ некꙋрат лай фъкꙋт, чаркъ даръ шй кꙋръцѣнїе ка ачаста, каре съпоа
тъ съте кꙋръцѣскъ, кънденꙋвом фаче аша мъкаръ деший кꙋ тоате гѫрлеле
шй фѫнтѫниле лꙋмїй нем спъла нꙋневом пꙋтѣ кꙋръци, ничи ча май пꙋ
цинъ партѣ апъкатꙋлꙋй, Шй ачаста съ асѣмънъ касѡлꙋгъ каре шарпꙋне
дꙋлъмниле лꙋй чѣле пѫдꙋкїѡасе ꙟхаинеле съпъжнꙋсъꙋ, ѡаре ꙟгъдꙋирар
ачаста? Ба, Аꙋ ꙟвас де аꙋрꙋ съ бацй мир, шй алтꙋл съпꙋе аколо некꙋръ
цїе, нꙋлай сꙋдꙋй шйлай педепсй? Дирептче даръ сꙋфлетꙋл ностръ декѫт
ачѣстѣ тоате съл сокотим май простъ шй май нечинстит? къ ꙟтрѫнсꙋл
саꙋ тꙋрнат мирꙋл чел дꙋховническꙋ, сфнтꙋл ботез, шй зик май вѫртос
де тоате сфнта пречещѣнїе, шй съпꙋнем ꙟтрачест сфнцит сꙋфлет кѫн
търи дїаволещи, шй аскꙋлтъри сътънещи, че сѫнт плине де кꙋрвїе. Даръ
кꙋм ва ꙟгъдꙋй Дмнезъꙋ ачѣсте рꙋшинъци, ꙗспꙋнем? Пентрꙋ къ ꙟче кип
чѣѫ че сѫнт ꙟтꙋнекаци шй амецици де беціе, оумблѫндꙋ съпотикнескꙋ,
чїй шй колѣ, шй ѡри гроапъ ѡри рѫпъ, ѡриче лисаръ ꙟтѫмпла нелꙋѫнд
аминте съ сꙋрпъ шй кадь. Аша шй чѣѫ чефак пъкатꙋл, фїиндꙋ сꙋпꙋш
кꙋпофта фачерїй, калаѡ беціе ре, нꙋкꙋноскꙋ чѣѫ чефакꙋ, шй ни ачатъ
трекътоаре рꙋшинѣ ѡаменилор аꙋ, ничи де чѣле вїнтоаре мꙋнчи нꙋбагъ
сѣмъ май наинте, кѫче къ пъкатꙋл есте ѡрбь денꙋвѣде, Къче кѫндь
фаче омꙋл пъкатꙋл, атꙋнчѣ наще дꙋрѣре амаръ, нъскъторюлꙋй сꙋфлет,
къ ꙟдатъш дꙋпъ пъкат стингѫндꙋсъ пофта, амъръчюнѣ кꙋнощїй вине
болдꙋ, шй съфаче кꙋцит кꙋ долѡ аскꙋцйте ꙟинима челꙋй че пъкътꙋѫ,
шй атꙋнчи стъ таре пѫрѫш кꙋнощїнца ноастръ. Ѡбичѣю ка ачеста аꙋ
пъкътошїй, май вѫртос кꙋрварїй шй фꙋрїй, темꙋсе де тоци шй де оумбра
лор, шй де вор ведѣ пре алцїй ворбиндꙋ пентрꙋ алте Требй, ей гѫндескꙋ
къ пентрꙋ дѫншїй ворбескꙋ, Ꙟтрачесташ кип ꙟспъимѫнтъ ръꙋтате
есте пъкатꙋл, де нимени вѫзѫндꙋсе ꙟсꙋш ей съдоведескꙋ, пентрꙋ къ
виноват ꙟл фаче пъкатꙋл пре чел пъкътос. Аша ꙗръш дирептатѣ фаче
нетѣмере шй ꙟдръзнире лачел дирепт. Къзиче скриптꙋра, къфꙋџе чел
некꙋрат нимени гониндꙋл, пентрꙋ къ аре ꙟтрѫнсꙋл пѫрѫшꙋл адекъ кꙋ
нощїнца кареле бате, пентрꙋ ачѣѫ фꙋџе ден тот локꙋл, ка кѫндь лар
гони чинева, ꙗръ дирептꙋл нꙋ есте аша, чистъ кꙋ нъдѣжде шй кꙋ ꙟдръ
нире. Аша ера шй пророкꙋл Илїе, кѫндь аꙋвъзꙋт пре ꙟпъратꙋл Ахаав
вїиндꙋ кътръ дѫнсꙋл, Шй зисе ꙟпъратꙋл кътръ Илїе. Дирептче стричи
тꙋ шй ꙟдъръпътничещи пренородꙋл їзраилтескꙋ? Ꙗръ пророкꙋл ꙟй зисе,
Нꙋ еꙋ стрикꙋ ничи ꙟдъръпътническꙋ нородꙋл ѡврѣилор, Че тꙋ шй тоатъ
каса тътѫнетъꙋ, ꙟ де върат дирептꙋл ка оун леꙋ ꙟдръзнѣціе. Аша шй
пророкꙋл стътꙋ ꙟпотрива ꙟпъратꙋлꙋй. Ꙟпъратꙋл кꙋ арме шй кꙋ слꙋ
житори, ꙗръ Илїе пꙋрта кожоака чѣ вѣке, шй ера май чинстит декѫт

хаина че рошїе ꙟпърътѣскъ, пентрꙋ къ хаина ꙟпъратꙋлꙋ, фъчѣ фоамете
ши морцийле ꙟлꙋме, ѩръ кожоака лꙋй Илїе аꙋ ꙟчетат ръꙋтъцийле тоате,
фоамецийле ши морцийле. Ачастъ кожоакъ апа Їѡрданꙋлꙋй ѡаꙋ рꙋпт
ши аꙋ трекꙋт, ачаста пре Елисеꙋ пророкꙋ, ши алдоилѣ Илїе лаꙋ фъкꙋт.
Причѣ дарь че съ ꙟпжнгъреск кꙋ кꙋрвїе ши съ сокотеск пре сине некꙋрат,
ꙟи лаꙋдъ пре ей шїи прїимеск, ѩръ кжндꙋ нꙋсъ покъеск касъ съ кꙋръ
цѣзе ꙟи хꙋлеск, пентрꙋ къ дꙋпъ кꙋръценїа исповеданїей кадь ши съ съ
бълеск ꙟтрꙋ ꙟпꙋцичюни, ка кжндꙋ арсꙋрпа чѣ че аꙋ зидит, ши ѩръ съсѡ
зидѣскъ ши съсѡ сꙋрпе, динтрачаста алт нимикъ нꙋ добжндѣще, фъръ
нꙋмай мꙋлте трꙋде ши мꙋнчи. Къде пъкътꙋим ꙟтоате зилеле, ѩръ
ꙟтоате зилеле требꙋе съне покъим, кънꙋ ѩсте алтъ ръꙋтате май рѣ че
дꙋче пре ом ла ѩдꙋ, ка кжндꙋ нꙋсътемеме нещине де дꙋмнезъꙋ, пентрꙋ
къ зиче, ꙟчепътꙋра ꙟцелепцїей фрика дꙋмнꙋлꙋй. Декаиаре омꙋл фрикъ
де дꙋмнезъꙋ ѡаре че ръꙋтате ѩсте воѩ фаче, ши ѩръ алта нꙋмжнтꙋѩ
пре ом, какꙋм арведѣ пꙋрꙋрѣ пре дꙋмнезъꙋ кꙋгжндꙋл лꙋй, къ зиче дꙋ
мнезъѩска скриптꙋръ, Възꙋтам май наинте пре дꙋмнꙋл, ꙟнаинтѣ мѣ
ѩсте ꙟтоатъ времѣ, къ деадрѣпта мѣ ѩсте пꙋрꙋрѣ, касъ нꙋмъ клъ
теск. Пентрꙋ къ де веде ом, нерꙋшинъм афаче пъкат, кꙋ кжт май
вжрто кжнд нем смери де дꙋмнезъꙋ ꙟнаинтѣ ѡкилор. Мꙋлт бине
ѩсте омꙋлꙋй ничи декꙋм апъкътꙋи, ѩръ девапъкътꙋи кꙋржнд съсе
покъаскъ, ши ертаре пъкателор съчаръ дела дꙋмнезъꙋ, ѩръ кждꙋ нещине
съ бꙋкꙋръ къче фаче пъкателе, ачаста ѩсте ѩръш маре небꙋнїе ши не
оменїе, пентрꙋ къчела чева къдѣ ꙟпъкат деинесокотѣла лꙋй. Дꙋпъ
ачѣ съ оꙋраскъ пъкатꙋл, прекꙋм зиче Дбдь, Пъкатꙋл амоꙋръ ши мам
скжрбит, Оꙋнꙋл ка ачела, кꙋржндꙋ съва покъи. Ѩръ чела че лаꙋдъ пъка
тꙋл кжндꙋл фаче, гонитаꙋ деладжнсꙋл лекꙋирѣ мжнтꙋирїй лꙋй, некъй
дꙋсе ничи декꙋм. Кънꙋ нꙋмай чей че фак рѣлеле мергꙋ ла ѩдꙋ, че ши чеи
чїи лаꙋдъ пре ачѣ май мꙋлтꙋ съ мꙋнческ. Аша ѩръш ачей че лаꙋдъ
ши фернческ пре чей бꙋни, ши фъкътори де бине бърбаци, ꙟпреꙋнъ пър
таш сжнт ачелора кꙋнꙋни. Ѩръ де време че нꙋ причепи дꙋрерѣ, ши
греꙋл пъкателор тале, спꙋнинъ ши пажнце къ нꙋ доаръ къче нꙋцар пърѣ
рѣꙋ де пъкат съ фачи ачаста, че къче ꙟц ѩсте сꙋфлетꙋл несимцитор ши
нєбиторю де пъкат, къ де време че чела че нꙋ доаре де пъкателе алтора, ѩсте
врѣдник де пеѫдѣпсъ. Кꙋм дарь нꙋцисъ каде цїе пентрꙋ пъкателе тале
май мꙋлтꙋ апажнце ши атжнгꙋи? Ши ꙟкъ негрижник афлжндꙋте ши
фъръ де дꙋрере, кърїѩ спнїе єщи врѣдник? ничи оꙋнїѩ. Де време че
Павел дефолосꙋл лꙋй нꙋгрижѣ, ка пентрꙋ съ афле фолосꙋл челоралалци,
де кжтъ мꙋнкъ дарь сжнтем врѣдничи, къ ничи дела стрикъчюнѣ ноастръ
нꙋ вом съ фꙋџим, дирепт ачѣ саꙋ дат арепи пастѫрилор касъ фꙋџъ делацꙋ
йле бжнъторилор, ѩръ оаменилор саꙋ дат дела дꙋмнезъꙋ сокотѣлъ, касъ

фꙋ

фꙋгъ дєпъкатєлє, челє чє ѫтиндꙋ дїаволїи кꙋнищє ланцꙋри, чєвєи съзи кꙋм къ нꙋ кꙋноѱи пъкатєлє талє, даръ кꙋм тєвом крєдє? къ пєнтрꙋ пъкатєлє челора лалцꙵ оамєни, скрїи правилє ши порꙋнчєѱи съсъдѣ пєдѣѱє, ши жꙋдєкъторю ши черчєтъторю ѫфрикошат тєфачє? чєсємъ ан ада дє челє чє тꙋ сѫнгꙋр пъкътꙋєѱи, ши зичи къ нꙋѱїи челє чє сафъкꙋтꙋ? Прѣкꙋрвитан тꙋ, ши чєла чєл жꙋдєчи аꙋ прѣ кꙋрвит. Дирєпчє даръ прєачє ла пєдѣѱєши, ши прєтинє тє цїи врѣдник дє єртъчюнє? Дєкꙋ нокъ ѫсєлꙋкрꙋ ръ прѣ кꙋвїѫ, кадєсє ни прє алт пъкꙋварю съпєдѣѱє, Їаръ дѣка прє алтꙋ чєцн шпєдѣѱє, да тꙋ чє гѫдє съскапи дє мѫкъ? ѫчє ки вєдасєа къш тꙋ ачѣ съ пъкатє лєи фъкꙋт? Ши дєи жꙋдєкатата ши ръспꙋнсꙋл чєфачи алтꙋѫ васъ тє жꙋдє чє дꙋмнєзъꙋ. Аскꙋлтъ чє зичє павєл, Гѫндєѱи ачаста ѡ оамє, карє жꙋ дєчи прє чєи чєфак ръꙋ ши тꙋ лєфачи ачѣстѣ, кꙋм съскапи дє жꙋдєката лꙋи дꙋмнєзъꙋ? Дє жꙋдєкатата наи скъпат, ши дє алꙋи дꙋмнєзъꙋ вєи съ скапи, Кꙋм поатє фи ачаста? Їаръ дє зичи къ ѱїꙋ бинє къ сѫнтъ врѣд ник дє мꙋнкъ, ши пєнтрꙋ ѫдєлꙋнга ръбдарѣ лꙋи дꙋмнєзъꙋ нꙋбацн самъ, ши къчи нꙋѱ дъ пєдѣпса ѫдатъ тє нъдєждꙋєши. Пєнтрꙋ ачаста даръ дєвєи фи ши дирєптъ, ѫгрозѣѱєтє ши трємꙋръ къ нꙋ доа къ нꙋ вєи лꙋа плата, чє ѫкъ шимаи амаръ, кѫндъ вєи ръмѫнѣ нєгрижит, ѫкъ чєла чє фачє пъкат марє ѫ трꙋ аскꙋнсꙋ, ши прє нимєни нꙋ зминтѣѱє, маи оушоаръ мꙋнкъ арє, къ фїиндъ єл ом простъ ши дє нимикъ нꙋ дъ атѫта стрикъчюнє ла чєи мꙋлцн. Їаръ чєла чє ѫстє марє ши вєстит дєбꙋнътъцн ши дєръвъцътꙋръ, ши стъ ѫтрꙋ ѫнълцимѣ мѫндрїєи, ши ѫстє дєтоцн лъꙋдат, кѫндъ сєва потик ни ши ва къдѣ ла врєоун пъкат, марє пагꙋбъ фачє, ши прє мꙋлцн оамєни маи нєгрижничи ѫи фачє. Дирєптъ ачѣѫ нꙋтєтѣмє дє виклєшꙋгꙋл жꙋдє къторюлꙋи, чє тѣмєтє дє бътъмарѣ пъкатꙋлꙋи, къ омꙋл ничи одатъ нꙋцва стрика, дє нꙋцвєи стрика тꙋ сѫнгꙋр, ши дє нꙋ вєи грєши, макаръ мїи дє събїи съфїє дꙋмнєзъꙋ тєва избъви. Їаръ дє аи ѫтрꙋ тинє пъкат, ма каръ ши ѫраю дє вєи фи, ши дє аколо вєи къдѣ, къ ши адам ѫраю аꙋфост ши аꙋ къзꙋт, Їѡвъ ѫнкъ аꙋфостꙋ ѫгꙋною, ши саꙋ ѫкꙋнꙋнат прин ръбдарє. Чє їаꙋ фолосит лꙋи адам раюл? Саꙋ чє їаꙋ стрикат лꙋи Їѡв гꙋноюл? Прє ачєла нимєни нꙋлаꙋ виклєнит ши саꙋ потикнит, Їаръ прє ачєста лаꙋ бѫнтꙋит дїаволꙋл ши саꙋ ѫкꙋнꙋнат. Нꙋ їаꙋ лꙋат тоатъ авꙋцїѫ ши тоатє вꙋкатє лє? Їаръ бꙋна крєдинца лꙋи чєавѫ кътръ дꙋмнєзъꙋ, наꙋпꙋтꙋт дїаволꙋл съ ни ѡ фꙋрє, Нꙋ їаꙋ оучисъ прє тоцн копиїи лꙋи? Їаръ крєдинца лꙋи наꙋ пꙋ тꙋт съ ѡ калъ тѣскъ, Нꙋ їаꙋ спартъ трꙋпꙋл кꙋ мꙋлцимѣ вїєрмилор? Їа ръ вистєрїѫ сꙋфлєтꙋлꙋи лꙋи нꙋ ѡ аꙋ афлат. Рогꙋвъ даръ пъзиц ачєсть кꙋ вѫнтъ алмїєꙋ ши ачастъ правилъ, къ єꙋ апꙋкꙋ чинєстїнтє пичоарєлє воастрє, нꙋ кꙋ мѫинилє чє кꙋ гѫндꙋл, ши лакръми върсꙋ, ши їаръш зик къ пъзицн а частъ правилъ амѫ рогꙋвъ, ши нимєни нꙋ ва пꙋтѣ съвъ бъстрнчє. Оарє въ зꙋтацн прє пророкꙋл ши ѫпъратꙋл двдь, бътѫндꙋсє ѫръзбою ши къзѫндъ

скꙋ

ӄѹлѫндѹсе ши бирѹинд? Възѹтаци пъкатѹл че афъкѹт прѣкѹрвіе ши ѹ
чидере, ши исаѹ ертат пентрѹ покъинца? Ꙗ везиа акѹм пре ел, къ дѹпъ
дарѹл дѹхѹлѹи, ши дѹпъ ꙟдръзнирѣ че аре ла дмнезъѹ, ши дѹпъ мѹл
цимѣ бѹнътъцилор, ши дѹпъ мѹлтеле бирѹинце але ръзбоелелор, стригъ
ши зиче. Милѹѫщемъ доамне дѹпъ маре мила та. Зисай маре, зи
даръ ши кѫт. Къ маре щіѹ, іаръ анѹмъра нѹпочю. Тинсѹмам спре а
дѫнчимѣ юбиріи чеи де оамени адомнѹлѹи міеѹ. Дечи акѹм спѹнем чечери
дела дѫнсѹл? Аѹзитай тѹ пре пророкѹл Надан зикѫндѹци, къ домнѹ
аѹ рѫдикат пъкатѹл тъѹ. Че даръ май мѹлтъ декѫт ачаста пофтещи?
Нѹнѹмай ачаста похтескѹ, че фрѹмѹсѣцѣ мѫ ча дентѫю, чинстѣ ши
мѹлта ꙟдрѣзнире каре авѫ ла дѹмнезъѹ зикѫнд. Май вѫртос мъспалъ
дефърделѣцѣ мѫ, ши мъкѹръцѣще депъкатѹл міеѹ. Везиш даръ че чѣре
ꙟкъ маймѹлтъ спълѹчире, ши май маре кѹръцире чѣре. Даръ че дай от
фериците давиде, пентрѹ ачѣстѣ каре чери? Че даръ зичи? Къ фърде
лѣцѣ мѫ еѹ окѹноскѹ, ачаста дай? Даръ каре ом ѫсте денѹш кѹноаще
пъкатѹл лѹи? Адевърат зикѹ, кѫци сѫнтъ дефакѹ пъкат ши спъ лаѹдъ,
кѫци сѫнтъ каріи ꙟтристѣзъ ши амърѫскѹ фраціи лор, ши нѹплѫнгъ ни
съпѫнгѹѣскѹ, іаръ еѹ фърделѣцѣ мѫ окѹноскѹ, ши пъкатѹл міеѹ ꙟнаин
тѣ мѫ ѫсте пѹрѹрѣ. О прѣкѹвіоасъ благородніе десѹфлет, адѹчерѣ амин
те апъкатѹлѹи нѹсаѹ оуитат, че ꙟкъ ши ертѫндѹисе пъкатѹл дела дѹм
незъѹ, прен мижлокѹл пророкѹлѹи надан, ел іаръш лаѹ скрис касъ и коанъ
ꙟлъѹнтрѹ ꙟ иниа а лѹи, ка съш адѹкъ аминте пѹрѹрѣ деджнсѹл. Ши ѫве
зиши тѹ че съфаче, къ де цвей адѹче тѹ аминте депъкатѹл тъѹ, дмне
зъѹ нѹш адѹче аминте де ел, іаръ делвей оуита тѹ дмнезъѹ ꙟш адѹче амин
те де ел. Фъкѹтай вреоунръѹ? цинел минте ка дмнезъѹл тіеѹ съл оуите
пре ел. Фъкѹтай бине? оуитъл, ка съцил зикъ стъпѫнѹл тъѹ хс кѹла
де, пентрѹ къ тѹ нѹзичи аша фаптеле тале чѣле бѹне. Даръ кѹм? Аскѹ
тъ, девей да съракѹлѹи милостеніе ꙟтребѫндѹте чинева, зичи, възѹтам
пре сърак къ ера флъмѫнд, ши іамдат деаѹмѫнкат, іаръ хс нѹзиче аша,
че флъмѫнд маці възѹт ши маці хрънит, ꙟсетат ши міацдат деам бъѹ.
Пентрѹ ачѣѫ кѫнд пъкътѹещи, нѹ аштепта съ ці аѹзи мѹстрарѣ дела алтѹ,
че пънъ анѹте мѹстра ши атепѫрѫ, ꙟтѫютѹ ꙟці хѹлѣще пъкателе та
ле ꙟкип де исповеданіе, іаръ детевей мѹстра де алтѹл, нѹсъфаче ꙟдиреп
тарѣ ата, че ѫсте ꙟдиререптарѣ мѹстрърій челѹ ѫлалт. Пентрѹ къ ши пе
тър дѹпъ че съ лепъдъ де хс, нѹмай декѫт къиндѹсе ши амар плѫнгѫнд
виндекъ лепъдарѣ, кѫт ши фрѹнташ фѹ іаръш апостолилор, ши съ дѣ де
лѹи дела хс пѹтѣре алега ши адезлега пъкателе оаменилор, каши челоралал
ци апостоли. Ачастъ пѹтѣре аѹлѹат архіереіи ши пресвіціи, алега ши а
дезлега пъкателе оаменилор. Маре ѫсте ши архіерѣѹл ши май чинстит ꙟ
чепъторю ꙟпъратѹлѹи, пентрѹ къ ачестѹ май маре ши ꙟпърътескѹ кап,

сфнте

сфинтеле правиле ꙟмѫни пꙋртѫндь ачаста аꙋ порꙋнчит, ши кѫндь требꙋѧ
ще съсъфакъ вреоун лꙋкрꙋ бꙋн, ꙟпъратꙋл вине кътръ архиерей. Дирепт
ачѣѧ наꙋ тримис дмнезъꙋ ꙟцери дела чѣрю, касъ ꙟдирептѣзе пъкателе оа
менилор, чѣ аꙋ фъкꙋт даскали ши ꙟвъцътори ден фирѣ оменѣскъ, качънꙋ
чѣрте кꙋ грѣꙋ ꙟцерий пре оамени, Дирепт ачѣѧ аꙋдат ꙟвъцътори оамени
мꙋритори ши пресѡци, карий аꙋ ши ей слъбичюне ка ши чеѧлалци, Пентрꙋ ка
ре лꙋкрꙋ даръ ѕиш ачѣстѣ кътръ вой? Зисꙋлѣм пентрꙋ ка сънꙋѕичец къ
тꙋ ещи кꙋрат де пъкате, ши нꙋць ѩсте милъ де чей че пъкътꙋеск, че кꙋ
грѣꙋ ши кꙋ мꙋлтъ болничие, дай чертъриле ши каноанеле пъкателор, че ши
еꙋ ꙟтѫю кꙋноскꙋ ꙟтристарѣ ши скѫрба челор чесъпокъеск, къши еꙋ вино
ват сѫнть де пъкате, къ тоци сѫнтем де каноане ши де чертъри, ши нимен
нꙋпоате съсълаꙋде къ арѣ ниминь кꙋратъ, дирепт ачѣѧ нꙋѕикь де пъкате
ле челе стреине, ничи ден несъмение лезикь ачѣстѣ, чеден невоинцѧ каре мъ
невоескꙋ, ши грижескꙋ де драгостѣ воастръ, ши факь ачѣсте мꙋлте мꙋ
стръри, къ дофторий кѫндь дофторескꙋ трꙋпꙋриле, ачѣлѣ аꙋ дꙋрѣрѣ, іаръ
ꙟвъцъторюл каре ꙟвацъ ши лекꙋѩще сꙋфлетеле оаменилор, ачела аре дꙋрѣрѣ
ши ꙟтристарѣ, темѫндꙋсе каиꙋ кꙋмва сънꙋкадъ съмѫнца кꙋвѫнтꙋлꙋи ꙟ
пъмѫнт бꙋн, че ꙟспини, ши нꙋва ръсъри съадꙋкъ род сꙋфлетѣскꙋ. Ши
девец същици чеꙟ дирептаре ѩсте, аш адꙋче аминте де пъкателе сале,
адꙋци аминте че факь боѩрий, кѫндь ꙟшкелтꙋескꙋ баней ꙟтребиле лор, ꙟ
датъ кꙋм съскоалъ ден сомнꙋ, ꙟшкіамъ слꙋга каре ѩсте келтꙋиторю,
шиш чѣре сокотѣлъ чаꙋ келтꙋит ери, че ам келтꙋит ѕиче ꙟзадарꙋ, ши че
латребиле ноастре, ши ченѣꙋ ръмас де астъѕи? Аша требꙋе съфачем ши
ной сокотѣлъ фаптелор ноастре, съчерчетъм гѫндꙋл нострꙋ ка пресоꙋлꙋгъ,
пентрꙋ кꙋвинте, пентрꙋ фапте, ши пентрꙋ кꙋцете, каре нѣꙋфостꙋ дерѣ
бъ, ши каре нѣꙋфостꙋ дестрикъчюне, каре кꙋвинтеле рѣле ам гръит аꙋ ам
окъръжт пречинева, аꙋ ам клеветит, аꙋ кꙋвинте гроѕаве ам гръит, ши нѣм
ѕъбовит ꙟтрꙋ ачѣлѣ, аꙋ ам възꙋт фрꙋмꙋсѣце стреинъ ши нѣм ꙟнодат ꙟ
драгосте, аꙋ прен мѫни аꙋ прен лимбъ ам блестемат, саꙋ нѣм афлат кꙋ
мъририи дешарте, аꙋ деѕавистіе ши де ръꙋ фърдевреме нѣм робит, ши пен
трꙋ ачѣсте ръꙋтъци чеам грешит, ши ам пътимит вреоун пъкат, тре
бꙋе съфꙋџим деджнеꙋл, ши ꙟлокꙋл ачелора че саꙋ келтꙋит ръꙋ съагонисим
алтеле бꙋне, адекъ пентрꙋ кꙋвинтеле челе рѣле ши вътъмътоаре каре ам во
бит, съфачем милостеніе, постъ, ши рꙋгъчюне. Къчи къ денꙋнеком агони
си ноаѡ бине пентрꙋ челе рѣле чеам фъкꙋт, вом аѩꙋнџе ла маре съръчіе дꙋ
ховничаскъ, ши невом тримите ла мꙋнка чѣ фъръдемоарте афокꙋлꙋи челꙋи
вѣчникь. Кꙋкѫт даръ ѩсте май бине съскимбъм чѣ трекътоаре оꙋмилин
цъ, ши плѫнџерѣ дечѣле фъръдемоарте, ꙟтрачастъ пꙋциникъ ши дешартъ
лꙋме, кꙋчѣле бꙋне вііоаре, акърора бꙋкꙋріе нꙋаре сфършит. Къ девом добѫнди би
неле ꙟлꙋмѣ ачаста, іаръ ꙟчѣлалтъ вом мѣрџе ла мꙋнка чѧ фъръдемоарте, пентрꙋ

къ

къ деврѣме че пре ел фїинд атѫта де маре апостол, каре а оумблат шѝ ꙟкꙋнџꙋрат тоатъ лꙋмѣ ка кѫнд ар фи авꙋт арипи, ꙟвъцѫнд шѝ проповедꙋинд еѵаггелїѧ лꙋй Хс, шѝ пънъ ла раю сꙋиндꙋсе де аꙋ аꙋѕит мари шѝ ꙟфрикошате тайни, кареле нꙋле аꙋ аꙋѕит алт апостол пънъ ꙟ ѕиоа де астъѕи, ел скрїинд ѕиче. Смерескꙋм трꙋпꙋл шѝл робескꙋ ка нꙋ кꙋмва алтора проповедꙋинд, еꙋ ꙟсꙋми съ фиꙋ нетрѣбник, ла ачѣсте лꙋкрꙋри трꙋдите але апостолꙋлꙋй, Че вом ръспꙋнде ной чей че сѫнтем греꙋ ꙟповърацй де пъкате; пентрꙋ къ лꙋпта ачаста а трꙋпꙋлꙋй ностру нꙋаре ръпаос ничи одатъ, дирепт ачѣѧ сѫнтем даторй пꙋрꙋрѣ съ не трꙋдим шѝ съ бденꙋим, шѝ ничи одатъ съ нꙋ фим фъръ де грижъ, де врѣме че нꙋ есте врѣме опрѫндꙋитъ лꙋптърїй чеїѧ че есте лꙋптъ кꙋ ной, че ла Дмнеѕеꙋл ностру есте рѫндꙋиала, а кърꙋѧ е слава ꙟ вечїй вечилор амин.

КꙊВЪНТ АЛ ЗѢЧЕ

Ачелꙋй ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностру

ЛꙊЙ ЮѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ завистїѧ шѝ оурѫчюнѣ, Бл҃гословѣще пъринте

Нꙋ есте алт пъкат май реꙋ каре деспарте пре ом де кътръ Дмнеѕеꙋ шѝ де кътръ оамени, ка завистїѧ, адекъ пиѕма, ача стъ боалъ реа есте ꙟкъ май реа шѝ декѫт юбирѣ де арџинт. Пентрꙋ къ юбиторюл де арџинт кѫнд добѫндѣще бани атꙋнчѣ съ бꙋкꙋръ. Іаръ завистникꙋл кѫнд алтꙋл пъгꙋбѣще шѝ пїєре де мꙋнка лꙋй атꙋнчѣ съ бꙋкꙋръ, шѝ фачере де бине сокотѣще, не норочиріле шѝ пагꙋбеле алтора. Даръ че есте алта май ра декѫт ачаста? Къ рътъцйле лꙋй нꙋле черчетѣѕъ, іаръ дебинеле алтора съ топѣще, шѝ съ лифѣще пресине де нꙋмѣрꙋ лараю, ничи ꙟ лꙋмѣ ачаста нꙋаре ничи оун бине. Къ ꙟче кип карїю мънѫнкъ пре лемнꙋ, шѝ молїѧ лѫна, аша шѝ завистїѧ арде де том, шѝ сꙋфлетꙋл шѝ оаселе оаменилор челор завистничй, карей май рей сѫнт ꙟкъ декѫт хїаръле шѝ декѫт дрꙋчїй, къ хїаръле аꙋ пентрꙋ трѣба хрънїй, аꙋ де ной ꙟтъръ тѫндꙋсъ съ ꙟпорнескꙋ кꙋмънїе, іаръ оамений завистничй, кѫнд ле фаче чинева бине, ка кѫнд ле ар фаче ре оу стрѫмбъ тате, ашиждерѣ шѝ дрꙋчїй спре ной оаменїй сѫнт немилостиви шѝ амар връжмаш, іаръ спре алалци драчй карей сѫнт товаръшїй лор аꙋ драгосте, іаръ завистничїй фꙋг де адꙋнарѣ шѝ де ворова чеѧ фирѣскъ, шѝ ꙟкъ ни стнїѧ лор нꙋ оспохтескꙋ, пентрꙋ къ съ ѕиче, къ завистїѧ нꙋщїе а чинстй чѣ че є дефолос, оуній ка ачѣщѣ пꙋрꙋрѣ съ афлъ плини де тꙋрбꙋраре шѝ

де мѫнїре, ши сꙋфлетеле лор мергꙋ ла ꙗдꙋ, кѣ нꙋ ѩсте алт пъкат маиръ де декѫт завистїѩ, адекъ декѫт пизма, пентрꙋ кѣ пре кꙋрварюл сѣ ꙟтро дѣще кꙋ ѡаречѣ дꙋлчацъ ши апои ꙟскꙋртѣ време съпъръсѣще депъкат, кѣ ꙟбътрѫнѣще сау сѣ болнъвѣще, ши ачѣлѣл ѡпреск ши съпокъѩще ши сѣ спъсѣще, ꙗръ завистникꙋл маи наинте де чел чесъ завистꙋѩще, ѣл пре сине съмꙋнчѣще ши сѣпедепсѣще, ши ничи ѡдатъ съпъръсѣще де пъкат, чесъ фаче капорикꙋл карелe съпъвълѣще ꙟгꙋною, ши сѣ асамънъ кꙋдїаволꙋл, кѣ ꙟче кип дїаволꙋл сѣ бꙋкꙋръ де пїерзарѣ ши де стрикъчюнѣ ноастръ, аша ши чел че завистꙋѩще пре алцїи, кѫндꙋ сѣ ꙟтѫмплъ лавечинїи лꙋи вреѡ пагꙋбъ сау алт рѫꙋ, атꙋнчи съвеселѣще ши сѣ ѡдих нѣще спре примеждїиле алтора, ши бинеле алтора ꙟл аре рѫꙋл лꙋи, ши ꙟче кип рѫмеле съхрънеску дeнгꙋноае, аша ши завистничїи ачѣщѣ кꙋ примеждїиле алтор оамени сѣ ꙟграшъ ши сѫнтꙋ ꙟпреꙋнъ ши връжмаш ши лꙋпътъори фирїи ѡменещи, пентрꙋ кѣ алалцй оамени кѫндъ вѣдꙋ ѡбитъ некꙋвѫнтътоаре жꙋнгиндꙋсе, сѣ ꙟтристѣзъ ши лепаре рѫꙋ ꙗръ завистничїи кѫнд вѣдꙋ пре чинева кѣ нꙋсъфаче вреꙋнбине, ѣи съфак хїаръ сълбатечи, ши дерѣѡтатѣ завистїен лор лепїѩре фїрѣ, ши лисъ ꙟгълбенѣ ску ѡбразеле, ши тремꙋръ ка каии. Че алт маи рѫꙋ вафи декѫт ачастъ амецѣлъ ши небꙋнїе? Спꙋнем фрате че тремꙋри аша ши те рꙋшъщи? Че рѫꙋ ци сау фъкꙋт цїе тикълоасе? Кѫчи сау фъкꙋт фрателе тѣꙋ слъвит ши стрълꙋчит, цисар кѫдѣ сътe бꙋкꙋри ши сѣ слъвещи пре дмнзеꙋ, кѫчи вѣзи пре трꙋпꙋл чел асѣменѣ цїе парте лꙋминоасъ, ши стрълꙋчитъ. Чезичи кѣ ашърѣ прен мине дмнзеꙋ съсъ слъвѣскъ. Бꙋкꙋрътe даръ спориндꙋсе ши ꙟбогъциндꙋсе фрателе, кѫсъ слъвѣще дмнзеꙋ ꙗръш прин тине, кѣ мъкаръ дѣꙋфостъ ши ꙟпотривник ши връжмашꙋ, ꙗръ дмнзеꙋ прин трѫн.ꙋл сау слъвитъ. Кѫдѣ саръ пентрꙋ ачаста съфачи пре връжмашꙋл прїатен, ꙗръ тꙋ фачи пре прїатенꙋл връжмашъ. Де врѣме че дмнзеꙋ сѣ слъвѣще пентрꙋ норочириле ачелꙋѩ, даръ тꙋ ꙟче кипъ аръци пре дмнзеꙋ ꙟпотривник пентрꙋ ачелꙋѩ фачере де бине? Диреплачѣѩ зик воаѫ кѣ мъкаръ де ар ши фаче чинева дин нои сѣмне ши минꙋни, аꙋ кꙋръценїѩ фечюрїен сау анбъ, аꙋ постире, аꙋ мѫниле съш тинѕъ спре мꙟтенїе, аꙋ жос пре пъмѫнт сѣ доармъ, кѫт пентрꙋ ачѣсте бꙋнътъци сѣ аѫꙋнгъ съфїе токма кꙋ ꙟџерїи, ши сѣ анбъ па тима завистїен, оунꙋл ка ачела ꙗсте маи пъкътос, ши маи пѫнгърит де кѫт тоци пъкътошїи. Кѣ де врѣме че аюби пре чеи чене юбѣскъ на вем маи мꙋлтъ платъ декѫ пъгѫнїи, даръ чела че оурѫще пре чеи чел юбѣск пре ѣл ши завистꙋѩще, оунде васта тикълосꙋл? Кѫчи кѣ ши декѫт чел рѫзбойникꙋ маи рѫꙋ ꙗсте завистникꙋл. Пентрꙋ кѣ чел чедъ рѫзбою де zлегѫндꙋсе причина врѫжбїи аꙋ ꙟчетат рѫзбоюл, ꙗръ завистникꙋл ничи ѡдатъ нꙋсъ фаче прїатен немъꙋнилѣ. Ши ꙟче кип чел че непъцѫстꙋѩще нꙋ непъцѫстꙋѩще че съ непъцѫстꙋѩще, аша ши чела че мозавирѣще пре вечинꙋл лꙋи, пре сине съ дъ

ши

ши съ ꙋчиде. Ꙗръ девом фаче ши ла тоци бине ноѡ нефъчем бинеле. Пе
трꙋкъ девом минци пентрꙋ чинева къ ꙗсте рꙋ, нꙋкꙋм къ нꙋ саꙋ нъпъстꙋит
немик ачела, че ꙟкъ ши мꙋлтъ платъ аре дела дмнезеꙋ пентрꙋ къ нꙋ чел че
пътимеще рꙋ, чи чел че фаче рꙋꙋл ачела ꙗсте вредник мꙋнчий ши педепсий
дека нꙋ вада ла ачеꙗ причине де хꙋлъ прекꙋм съкаде, ꙟсъ нꙋ ꙗсте кꙋ пꙋтин
цъ ничи одатъ съсъ зикъ де тоци рꙋ, де нꙋшка адꙋче ел сингꙋр причинеле
асꙋпра лꙋи. Дрептачеꙗ мꙋлци динтрачещѣ кадꙋ ла непъдъждꙋире ши ла
нерꙋшинаре. Мъкаръ де ан ши авꙋт стрѫмбътате де ачеꙗ, дарътꙋ пен
трꙋче съцфачи цие стрѫмбътате? Нꙋщий къ чел чедъ рꙋ пентрꙋ рꙋ ла
сине ꙟфиꙋце кꙋцитꙋл? Пентрꙋ ачеꙗ дебенрѣ съц фолосещи цие ши, ачелꙋꙗ
съфачи бине, зи кътръ чела че цеꙋ фъкꙋт стрѫмбътате ꙟтрачесташ кип
къ мъкаръ дебен гръи ши рꙋ, нꙋ тебен креде фиинд де връжмъшие. Дре
тачеꙗ нꙋзиче рꙋ пентрꙋ алтꙋл ничи одатъ, ка сънꙋте пѫнгъреши пре
сине ши съцдан сꙋфлетꙋл мꙋнчий, ничи съ ꙟмещечи балегъ кꙋ тинъ съ
фачи кърбмизи, че ꙟплетеще кꙋнꙋни де гарофе ши де алте флори миросит оа
ре, ничи скоте балегъ дин гꙋра та, ка гѫдачий, къ чей че батѫжокꙋреск
ши нечинстеск пре алцийн, ꙟтѫю ей добѫндеск ꙟпꙋцичюне ши пꙋтоарѣ. Ди
рептачеꙗ пре чел че ꙗсте батѫжокꙋриторю, ши грънторю де кꙋвинте ꙟпꙋците,
тоци ꙟл ꙋръскꙋ, тоци съ скѫрбеск де ел ка де гѫндачи, ши ка де нище лупи
тори, че съ хръне ск ꙟ гꙋною. Ꙗръ пре омꙋл чел бꙋн каре аре гꙋръ кꙋратъ
ка пре ꙋн мъдꙋларю ал лор, ши ка пре ꙋн фрате бꙋн ꙟл аꙋ тоци фраций. Къ
чине аꙋ фъкꙋт стрѫмбътате дрептꙋлꙋи авел, фъръ кѫт завистиꙗ лꙋи ка
ин? Нꙋлаꙋ фъкꙋт май кꙋрѫнд де ши не врѫнд лаꙋ тримис ꙟмѫниле лꙋи дꙋм
незеꙋ, ши ел аве ла синеш мин де рътъци, ши аꙋ мꙋрит моарте рѣ. Чи
не аꙋ фъкꙋт стрикъчюне лꙋи Іаковъ? Ісавъ фрателе лꙋи пизминдꙋл. Да
ръ апой Іаков нꙋ ера плин де тот бинеле? ши Ісав съгони дела мошиꙗ лꙋи, ши
ꙋмбла ꙟстрийнътате авѫнд нꙋмай пре завистие ши пре фиклешꙋгъ социе.
Че ꙗръши аꙋ фъкꙋт фечорий лꙋи Іаковъ ла Іѡсиф чел пре фрꙋмос, де ши пѫнъ
ла сѫнџе де моарте аꙋ венит. Нꙋ мꙋриꙗ ачеꙗ де фоаме? ши ера кꙋ принш де
тоате неволе, ꙗ Іѡсиф че чесъ завистꙋꙗ съ фъкꙋ ꙟпъра атот Егꙋптꙋ, дрептачеꙗ
ши тꙋ вей кареле вей фи, ачаста същий, къ кꙋ кѫт завистꙋещи а тѫта бꙋнътъ де мари
фачелꙋꙗ че завистꙋещи, ꙗръ претине те фа вредник де мари мꙋнчи ꙟпреꙋнъ кꙋ
даскалꙋ тъ дїаволꙋ, пентрꙋ къ дмнезъ ꙟсꙋсе кꙋносъторю де ꙟнимъ, ши тоате
фаптеле ноастре ачестѣ левѣде, ѡри де ворфи бꙋне ѡри де ворфи реле, ши кѫнд
вѣде пре чела чей фак алций стрѫмбътате, ши рабдъ кꙋ мꙋлцимитъ, а
тꙋнчѣ ꙟл фаче пре ачела май бꙋн декѫт чеꙗлалци, ꙗръ пре чей че фак стрѫм
бътъци ꙟй мꙋнчеще, къ де мꙋнчеще пре чей скꙋмпи ши немилостиви, кꙋ
мꙋлт май вѫрто ва мꙋнчи пре чей завистничи ши нъпъстꙋитори. Де юбе
щи пре чел че те юбеще, ачаста о фак ши пъкътошїй ши митарничїй. Да
ръ кѫнд ꙋрѫщи пре чел че те юбеще, че ертъчюне вей съ афли дела дмнезъꙋ?

ничи

ничи оуна. Чеꙋ паре рѣꙋ фрате пентрꙋ бинеле че аре фрателе тъꙋ? Къдѣ
сар съ не парѣ рѣꙋ де чеѧ че пѫтимеск рѣꙋ, іаръ нꙋ де чеи че сѫнт ла бине, пе
трꙋ къ кꙋрварюл аре ѡаречѐ дꙋлчецъ ши пентрꙋ ачѣѧ пъкътꙋѩще. Ꙟшиж
дерѣ ши хоцꙋл аре причинъ съръчїѧ. Даръ тꙋ чел че завистꙋещи, черъ
спꙋнеꙋ ан съ зичи? Ничи оун ръспꙋнсь, Нꙋмаи пагꙋбъ ши рѫꙋтате ма
ре, къ де време че Хс не порꙋнчѣще съ ꙗбим пе връжмашїи ноштри, ши нои
съ оурѫм пре чеи че не ꙗбеск пре нои, че самъ вом съ дъм ла Дꙋмнезъꙋ? Дїа
волꙋл нꙋмаи завистꙋѩще пре ѡамени, іаръ нꙋ пре дїаволи, іаръ тꙋ фїиндь
ѡм завистꙋещи пре ѡамени? Маре пъкат ѩсте завистїѧ фрацилор, ши
ваи де чела челбѫнтꙋѩще оун дракь некꙋрат ка ачеста, ши ꙟтѫта ꙟл фаче
каничи оун бине съ нанбъ ла дѫнсꙋл, пентрꙋ къ зичесе, къ завистїѧ нꙋщїе а
чинсти чеѧ че ѩсте дефоло. Ачасть патимъ а завистїеи ѡаба ꙟпъра
тꙋл Саꙋл асꙋпра пророкꙋлꙋи Двдь, ши Саꙋл аваѧ дракꙋ, ши кѫндꙋл ꙟпꙋка
кемъ пре Двдь де четїѧ Ѱалтирѣ ши фꙋџїѧ дракꙋл, ши дѣка съ тъмпъдꙋѧ
іаръш черка ка съ оучигъ пре фъкъторюл лꙋи де бине. Ши девец врѧ ка съ къ
повестеск, кѫте ши кѫте мїи де фачери де бине аꙋ фъкꙋт Двдь лꙋи Саꙋл,
Ши кѫте іаръш рѫꙋтъци аꙋ фъкꙋт Саꙋл лꙋи Двдь, ꙟскꙋлтъ. Жидовїи
ѡарекѫндь аваѧ ръзбою маре кꙋ чел стреинь де фѣлю Амалик, ши аваѧ фрикъ
маре ши мꙋлтъ, ши нимени нꙋ кꙋтеза съ ꙟтре ꙟ ръзбою, чеш ашепта фїе
ще каре моартѣ ꙟ тоате зилеле. Ꙟтꙋнчѣ даръ ши Двдь дела ѡи саꙋ дꙋс
ла ѡасте ка съ вазъ ши ел ръзбоаеле ши ка съ съ батъ, ши мꙋлци ꙟл ѡпрїѧ
ка съ нꙋ мѣргъ, маи вѫртос фрацїи лꙋи, ши токма ши ꙟпъратꙋл Саꙋл въ
зѫндꙋ тинерѣца вѫрстеи лꙋи, къ ꙟкъ де к, де ани нꙋ ѣра. Іаръ Двдь въ
зѫндь пре чел варварѣ ръзбоиникь Голїад, симецинду се ꙟ витежїѧ лꙋи ши ꙟ
оучидериле че фъчѧ, съ ꙟпринсе инима лꙋи Двдь, съ репези асꙋпра ръзбоини
кꙋлꙋи, дѣде ꙟпъратꙋлꙋи ꙟдръзнирѣ мꙋлтъ маинаинте ши де ръзбою ши
де бирꙋинцъ. Ши зисе ꙟпъратꙋлꙋи нꙋ те ꙟтриста Дѡмнꙋл мїеꙋ пентрꙋ ръз
боиникꙋл ачеста, къ еꙋ воюм мерџе де и воюм тъѧ капꙋл, пре кꙋм лаꙋ ши тъіат.
Пентрꙋ ачастъ бирꙋинцъ ши ачест бине маре, нꙋ ѣра кꙋ дрептꙋл съ ꙟ чи
не васте ма ден капꙋл лꙋи Саꙋл ши съ ѡпꙋе ꙟ капꙋл лꙋи Давид? Ши ꙟкъ
тот нꙋ іаръ фи фъкꙋт чинстѣ ча че н съ къдѧ. Іаръ Двдь ши вїаца ши ꙟ
пъръцїѧ лꙋи Саꙋл аꙋ дърꙋит, Че съ ведем даръ ши фачериле де бине але лꙋи
ши дарꙋриле. Къ дѣка тъе Двдь капꙋл витѣзꙋлꙋи, ши лꙋꙟндь бирꙋинца
ши пръзиле, съ ꙟтоарсе ши съ дꙋсе ла ѡиле лꙋи каре пъзїѧ, Ꙟтꙋнчѣ аꙋ е
шит фѣтеле ден четатѣ Їерꙋсалимꙋлꙋи ꙟтрꙋ ꙟтимпинарѣ ꙟпъратꙋлꙋи,
кѫндь венїѧ кꙋ ѡастѣ лꙋи, ши жꙋкѫндь зичѧ. Саꙋл ꙟтрꙋ мїи, Ши
Двдь ꙟ зечи де мїи. Адекъ Саꙋл съ аибъ мїи, Ши Двдь зечи де мїи. Ꙟ
чѣсте лаꙋде але лꙋи Двдь дѣка леаꙋзи Саꙋл, пизмꙋи ши фоарте съ оурџисе а
сꙋпра лꙋи Двдь, ши де ꙟтꙋнчѣ черка съл ѡмоаръ. Ачесть фѣлю де рѫꙋ
тате ѩсте завистїѧ, къ де мꙋлте ѡри фаче ши оучидере, Нꙋ пофтѣще

съ ва

сѫ вазѫ кꙋ блѫндеце бинеле шй спорюл сꙋꙋ сѫнѫтате вечинилор лꙋй, че сѫ арде де завистїе, вѫзѫндь бинеле каре аꙋ алалци фраци. Шй аскꙋлтѫ шй алтѫ историе веке, Кѫ ꙟпѫратꙋл герарилор петрекꙋ мꙋлтѫ време ꙁави стꙋиндь, кѫчи веда царина шй сѫмѫнѫтꙋриле лꙋй Исаак фїюл лꙋй Авраам, ꙟтоате ꙁилеле спорийдꙋсе, шй сѫтема, шй пꙋрꙋре ꙟл гонїа де пре локꙋл лꙋй. Шй ꙁиче скриптꙋра, кѫ аꙋ сѫмѫнат Исаак ꙟпѫмѫнтꙋл ачела, шй аꙋ фѫкꙋт, р, де побѫр де орꙁь. Вѫꙁꙋтай юбире де чинсте а лꙋй Дꙋмнеꙁѫꙋ спре робꙋл лꙋй: Вѫꙁꙋтай маре фачере де бине каре аꙋ фѫкꙋт ла прїатенꙋл лꙋй: Дарѫ сѫ ведем шй ꙁавистїа шй пиꙁма ꙟпѫратꙋлꙋй кꙋм аꙋ фостꙋ. Дꙋте ꙁиче де ла ной, єшй дей хотарѫле ноастре, Кѫ тѣй фѫкꙋтї май таре декѫт ной. Шй а девѫрат май таре єра, пентрꙋ кѫ авѣ ажꙋторюл лꙋй Дꙋмнеꙁѫꙋ кꙋ єл. Оунде дарѫ гонешй пре чел дирептъ: Нꙋщїй кѫ ори оунде ва мерџе аколо єсте шй Дꙋмнеꙁѫꙋ кꙋ дѫнсꙋл: Кѫ шй ла пꙋстїю де вей гони сѫмѣргѫ шй аколо май стрѫлꙋчит декѫт тине сева арѫта, кѫчи Дꙋмнеꙁѫꙋ де мꙋлте ѡри токмѣще пентрꙋ ꙟпотривиреле ꙟпотривничилор. А кѫрꙋѧ є слава ꙟвѣчїй вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт ал, аі,

Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфинци пѫринтеле ностру

А лꙋй Іѡанъ Златооуст

Пентрꙋ цинѣре мѫнїей шй а врѫжмѫшїей. Бл͞гословѣще Пѫринте.

Ори кареле ва фи ачела фрацилор, каре сѫ оураще де алтꙋл сꙋꙋ сѫ нѫпѫстꙋѧще, адꙋкѫш аминте де пророкꙋл Двдь кѫте аꙋ рѫбдат єл де кѫтрѫ Саꙋл, дечи сева мѫнгѫѧ шй ачела де ꙟтристаре лꙋй. Кꙋм кѫци сꙋꙋ фѫкꙋт врѫжмаш фрателе тѫꙋ, нꙋмай кѫ тѣꙋ сꙋдꙋит: Дарѫ нꙋ цꙋꙋ фѫкꙋт вре ѡстрѫмбѫтате, ничи де бани сꙋꙋ де алтѫ авѣре тѣꙋ липсит, Че пентрꙋ ачаста єщи кꙋ врѫжмѫшїе асꙋпра лꙋй: Нꙋ фаче аша терогь, Нꙋцфїе кꙋ греꙋ атѫта ле гѫтꙋриле врѫжмѫшией, Пентрꙋ кѫ лѣне наще мѫнїа, Шй де ва трѣче астѫꙁи шй нꙋ те вей ꙟпѫка май мꙋлть терꙋшинеꙁи, ꙟкъ девей рѫмѫнѧ шй мѫне не ꙟпѫкат, тот май мꙋлтѫ рꙋшине ꙟцꙋине, ꙗрѫ де шй пѫнѫ атреꙁи вей рѫмѫнѧ кꙋ вражба, май мꙋлть те депѫртеꙁи де драгосте. Дечи де ва мѣрџе чинева ла оун врѫжмаш ал лꙋй ка сѫ сѫ ꙟпаче кꙋ єл, шй аꙋ кѫꙁꙋт ла пичоареле лꙋй де лаꙋ ꙟбрѫцешат, лаꙋ сѫрꙋтат, аꙋ лѫкрѫмат, лаꙋ рꙋгат, ачела де арфи фостꙋ шй хїарѫ сѫлбатекѫ, пентрꙋ смерѣдїа ачелꙋѧ а девѫрат сар ꙟблѫнꙁи. Дечи ꙟкѫндь аша пре тине те мѫнтꙋещи де грешале, ꙗрѫ

пре

пре ачела тал ꙟторчи спре прїетешꙋг, атꙋнчѣ ай добѫндит ши пре ел ши пре
тине. Ши кꙋм зичи къ ѫсте ом рьꙋ, врѣжмаш, ши нꙋпочю съмъ ꙟпакꙋ
кꙋ дѫнсꙋл, фїинд ом нестьтьторю ши фьръ де лꙋкрꙋ, ѡри чевей зиче
тот нꙋ ѫсте май рьꙋ декѫт саꙋл, пре каре ши одатъ ши де доаѡ ѡри ши
де мꙋлте ѡри избьвиндꙋл дꙋвдь, ел ꙗрьш де мїй де ѡри ꙟтрꙋ виклeнїѧ ка съл
ѡмоаръ. Даръ тꙋ чевей съ зичи: къцаꙋ лꙋат аръ тꙋра ши вїѧ, ши алте
пагꙋбе цаꙋ фъкꙋт, ши тєꙋ адꙋс ла липсъ ши ла съръчїе, даръ ꙟкъ сꙋфле
тꙋл нꙋцаꙋ лꙋат ка саꙋл лꙋй дꙋвдь. Че ѫсте рьꙋл даръ чеца фъкꙋт врѣж
машꙋл тьꙋ: Фꙋратꙋцаꙋ банїй саꙋ хаинеле: че пентрꙋ хръпирѣ аверїй та
ле, девей рьбда витежѣще, ши съмꙋлцемещи лꙋй дꙋмнезъꙋ, атѫта вейлꙋа
платъ де ла дꙋмнезъꙋ, ка кꙋм ай фи дат милостенїе съракилор, ꙗръ децꙋва адꙋче ши
моарте, ши ачаста мъртꙋрисире цїѡва сокоти дꙋмнезеꙋ, потєщи фраце съцьши
къкꙋпꙋтицъ ѫсте, де ворь кꙋ фїещече ѡм, са ши връмма съ аве паче. Че хїаръ май
съ лъбатекъ ѫсте декѫт леꙋл: дѣръ оаменїй ꙟ ꙟдꙋмесническꙋ, ши съ фаче май
дꙋмєстник декѫт оаѧ, ши оумблъ прин тѫрг ши нимени нꙋ съ темеде ел.
Че даръ хїаръле ле дꙋмесничим, ши пре оамени зичем къ нꙋй пꙋтем дꙋмести
чи: Че даръ атѫта де маре грешалъ ай фъкꙋт не прїатенꙋлꙋй де нꙋ прїимещ
съте ꙟпачи кꙋ дѫнсꙋл: Чеꙋ зис кꙋ врѣжмъшїе прѣкꙋрварю ши фꙋръ, да
ръ че ѫсте спре ачаста: Де зиче адевърꙋл ꙟдирептѣзъ пре сине, ꙗръ де зиче мин
чюни ѫде ши тꙋ де дѫнсꙋл, фъте даръ де акꙋм ꙟнаинте ꙟтрег ламинте
ши бꙋн. Ꙗръ де нꙋцїи нимик де челе чете гръѫще дѣрьꙋ, нꙋ нꙋмай нꙋ бъга
ꙟсѣмъ челе зисе, четеши бꙋкꙋръ ши те веселѣще дꙋпъ кꙋвѫнтꙋл домнꙋлꙋи,
каре зиче, кѫнд вор ѡкъръ пре вой ши вор зиче тот кꙋвѫнтꙋл рьꙋ,
бꙋкꙋрацивъ, къ ꙟтрачѣѧ зи мꙋлтъ плата воастръ ꙟчерю, ꙗръ дѣте
поносѣще кꙋ адевърат рьбдъ ши тꙋ кꙋ смерире челе чецн съ зик, ши нꙋй
ста ꙟпотривъ съл сꙋдꙋещи, че съ сꙋспини ши съ лъкръмезъ кꙋ амар пентрꙋ
пъкателе тале, ши вей афла ертъчюне, пентрꙋ къ чѣѧ че нꙋ фак прїатенїи,
ѡфак непрїатенїй кꙋ рьсѡтате гръинд деши адевърꙋл грьескꙋ, Къ прїате
нїй пꙋртѫндꙋсе кꙋ момєле ши незикѫнд ачѣсте ꙟфацъ, спре май маре оу
фльтꙋръ ѫдникъ боала, ꙗръ непрїатенїй де врѣжмъшїе порниндꙋсе, ши
пъкателе мꙋстрѫнд де невое съ пꙋн ла ꙟдирептаре, ши съ фаче ла ной врѫж
ба повѣсте де маре фолосинцъ, ши дирептачѣѧ съ нꙋ зичем къ кꙋ тареле съ лꙋп
тъ кꙋ мине ши мъ ꙟдемнъ съ грьескꙋ кꙋвинте грозаве ши де окаръ, чи
ачестора рьꙋтъци сѫнтем ной виновацй ꙟтоатъ врѣмѧ. Къ де вом вредѣ съ не
пъзим ничи сѫнгꙋр дїаволꙋл нꙋ ка пꙋтѣ съ не порнѣскъ спре оурцїе ши спре мъ
нїе, ши ачаста кꙋноащеѡ ден исторїа лꙋи дꙋвдъ ши алꙋи саꙋл, къ дꙋвдъ аꙋ
афлат одатъ пре саꙋл ши аꙋ тъиат ѡбꙋкатъ ден поала хайнеи лꙋи, ши аꙋ
стьтꙋт ши аꙋ зис ꙟпъратꙋлꙋи, ꙗтъ къ ам хаината ꙟмѫнеле мѣле ши
вїаца та ла воѧ мѧ ера, ꙗръ саꙋл ръспꙋнсе ши зисе тꙋ ещи фьтꙋл мїеꙋ да
вїде, ѡкѫт съ ꙟблѫнзи хїара, фъръ вѣсте фꙋ скимбаре фирїи каре нꙋ врѣ

ничи

ничи нꙋмеле съи а҆ꙋзъ, ши а҆кꙋм ꙟзиче гласꙋл тъꙋ ѥсте а҆чѣста фїюле дави-
де, ꙟдатъ деꙁлегъ вражба лꙋи саꙋл, блѫндѣцеле лꙋи двдь, чеѥсте маи фер-
чит декѫт двдь, къ пре оунгашꙋ ꙟфъкꙋ тать, ши пре лꙋи ѡае. Ди-
рептачѣ а҆часта нꙋмаи съ лꙋѡм а҆минте, нꙋ нꙋмаи кꙋм съ нꙋ пъцимим
врꙋн ръꙋ дела връжмашїи ноштри, че ничи нои съ нꙋ ле фачем връѡ ръсплътире де
ръꙋ ла джншїи, де ши ꙟтꙋнѣрече де ръꙋтъци а҆м пъцими дела джншїи, пре
кꙋм ши двдь фꙋгинд де саꙋл ши гонинд ꙋл ши пънъ ла моарте виклении-
дꙋл, ничи оун ръꙋ наꙋ пъцит, чи съ фъкꙋ маи лꙋминат декѫт ѡасте чѣ
мꙋлтъ, ши юбит нꙋ нꙋмаи де ѡамени че маи вѫртос де дмнзъꙋ. А҆ꙋ нꙋ
съ лаꙋдъ нꙋмеле лꙋи пънъ а҆стъзи кꙋ пророчещиле лꙋи вїерсꙋри прен ѱалтире?
Ши лꙋминаꙋ фꙋ пре пъмѫнтꙋ їаръ маи лꙋминат ѥсте ꙟчерю. Чѣдаръ тикъ-
лосꙋлꙋи а҆челꙋ ꙟ фолосї завистїѧ? а҆ꙋ нꙋ ши де ꙟпъръцїе съ къпъ ши
ре моарте дѣде кꙋ фечорꙋл лꙋи ден преꙋнъ, ши а҆кꙋм а҆штѣптъ мꙋнчиле
чѣле немꙋритоаре а҆ле їадꙋлꙋи. Че ши тꙋ кѫндꙋ веи ведѣ пре връжмашꙋл
тъꙋ саꙋ кѫндꙋ ꙟць веи а҆дꙋче а҆минте де джнсꙋл нꙋ зиче къ а҆тѫтѣ ши
а҆тѫтѣ мїаꙋ фъкꙋт ши те а҆принзи де мънїе, че ле оуитъ тоате ши зи
дїаволꙋл стрикъ їаръ нꙋ а҆чела, ши а҆дꙋ а҆минте де цꙋ вафи зисꙋ връѡдатъ
врꙋн кꙋвѫнт бꙋнь, ши кꙋрѫндь веи потоли вражба. Їаръ де веци връ а҆въ
ꙟдирептаꙋ маи наинте гоници връжмъшїѧ, ши а҆тꙋнче мꙋстръ кꙋ драгосте
ши чаркъ съте ꙟдирептези, їаръ кѫндꙋ тева мꙋстра връжмашꙋл тъꙋ ла
връѡ грешалъ деши тꙋ ѡщїи нꙋл ѡкъръ, че деве съспина, ши веи плѫн-
це кꙋ а҆мар ка а҆постолꙋл петрь, ши пре дмнзъꙋ веи рꙋга съте їарте,
ꙟдатъ тъи изъвит ден тоате грешалеле тале, ши пентрꙋ касъ нꙋ не со-
котеще къ те мѫнгъем, съ а҆дꙋчем мъртꙋрїе дин сфнта скриптꙋръ. Ѥра
ѡаре кааре фаресеꙋ ши оун вамеш, дечи вамешꙋл ка оун вамеш чѣ ера, а҆жꙋсе
а҆маре пъкат ши пїердаре. Їаръ фаресеꙋл прекꙋм фъчѣ тоатъ дирепта-
тѣ асъ мѫнтꙋи. Мѣрсеръ а҆мѫндои ꙟбесѣрекъ съ съ роаце, ши фаресеꙋл стъ-
тꙋ ꙟтрꙋн лок ꙟналтꙋ, ши рꙋгѫндꙋсе зичѣ а҆ша, доамне мꙋлцемескꙋци,
къ нꙋ сѫнт качѣлалци ѡамени хръпитори ши лакоми, а҆ꙋ ши ка а҆честъ
вамеш, їаръ вамешꙋл маи жѡсь стътꙋ ꙟбесѣрекъ ши нꙋи ръспꙋнсе ничи зисе
кꙋвѫнт а҆марꙋ кътръ фарисеꙋ, че съспинѫндꙋ ши бътѫндꙋ пїептꙋл ши лъ-
кръмѫнд зичѣ. Дмнзеꙋле милостивѣще ме пъкътосꙋ ши а҆ша мѣрсе лака-
са лꙋ ꙟдирепта. Възꙋ съгꙋитъ, къ прїими мꙋстрарѣ ши спълъ пъкателе лꙋ,
Ши връжмашꙋл ши невръжнд съ фїеꙋ фъкъторю де бине, ѡаречѣ маи ферчит
декѫт а҆часта а҆рфи, ши че маи прелѣсне ка съ съ їарте кꙋнка пъкателе, къ кѫ-
рфи връꙋт съ ѡсенѣскъ вамешꙋл съ факъ бꙋнъте, постꙋри ши бденїи ꙟмꙋц-
ани, къ съ шъ дѣ ши а҆вѣрѣ милостенїе пънъ а҆ ерта дмнзеꙋ пъкателе лꙋи,
їаръ ел нꙋмаи кꙋ оун кꙋвѫнт плекат лепъдъ тоатъ ръꙋтатѣ жѡс, ши кꙋ
нꙋ ни лор дирептъцїи ꙟ ꙟвредничи дмнзеꙋ. Дирептачѣ а҆ꙋ порꙋнчит дмнзеꙋ
съ не рꙋгъм пентрꙋ връжмашїи ноштри, ши нꙋ нꙋмаи съ лаш даториле лор ши ръ-

тъцꙗле чецаꙋ фѣкꙋт, че шѝ май дечинсте прїѧтени съианви декѫт алцїи.
ꙟфъкꙋт недрептате кꙋйва шѝ нꙋйдай недрептатѣ, нꙋвези бине къ ранаѣ
віеꙟсꙋфлетꙋл тъꙋ? Ꙟкъ порꙋнка лꙋй дмнезъꙋ наи фъкꙋт, кꙋ вей съ афли тꙋ
ертъчюне кѫнд тероци лꙋ дмнезъꙋ? Ꙟкъ тꙋ нꙋтѣй фъкꙋт ертъторю пре
тине, деврѣмече нанерта пречѣѧ чецаꙋфъкꙋт рѫꙋ, кꙋм васъ ꙗрте дмнезъꙋ
пъкателе тале? Къ девом шѝ ерта ной пречѣѧ ченѣꙋ фъкꙋт стрѫм
бътате шѝ нѣꙋ окърѫт, ꙗръ дмнезъꙋ нꙋласъ дрептꙋл съпїаръ, шѝ а
скꙋлатъ съцꙗпꙋю ѡ їсторїе. Ѡдинїѡаръ Марїам сора пророкꙋлꙋй Моѵсѝ, аꙋ
мꙋстрат шѝ аꙋ хꙋлит пре Моѵсѝ, пентрꙋ къчи лꙋасе мꙋꙗре пре фата попей
лꙋй Їѡдор, карела фꙋсѣсе майнаинте елин. Даръ дмнезъꙋ чей фъкꙋ? Ꙟдѣ
де стрикъчюне пемот трꙋпꙋл ей, шѝ некꙋратъ офъкꙋ пентрꙋ хꙋла ачѣѧ а
фръцинесъꙋ, ꙗръ фериитꙋл Моѵсѝ сꙋрꙋга лꙋй дмнезъꙋ съгонѣскъ ачѣ боалъ
депетрꙋпꙋл ей. Че дмнезъꙋ нꙋл аскꙋлатъ чей зисе. Блѫндѣцеле тале шѝ не
рѫꙋтатѣ та прїимѣскꙋ, ꙗръ ꙟласъ съсъ педепсаскъ пѫнъ ла съвѫршитꙋл
вїецїй ей, ꙗрѫ нꙋ шѝ ꙟвїацачѣ десꙋ. Пентрꙋ ачѣѧ шѝ тꙋ адꙋци аминте
деꙟфрикошата жꙋдеката лꙋй дмнезъꙋ, шѝ сокотѣще кꙋ гѫндꙋл тъꙋ къ сѫт
аколо тоате гоале шѝ дескоперите, шѝ ничи о тайнъ нꙋсъ аскꙋнде. Дрепт
ачѣѧ девей ерта пъкателе фрателꙋй тъꙋ карелевор съсъ вѣдѣскъ аколо, ꙟничи
пїер тоате пъкателе, шѝ аколо мерџи ла жꙋдекатъ слободъ. Дечи ꙗтъ къма
мꙋте ꙟи декѫдай. Шѝ аскꙋтъ пꙋтѣрѣ порꙋнчїй, къ зиче дмнезъꙋ, къ де
васта ла рꙋгъ Моѵсѝ шѝ Самꙋил нꙋꙗсте сꙋфлетꙋл мїеꙋ ꙟтрꙋ ачѣѧ пре карїи наꙋ
пꙋтꙋт Моѵсѝ шѝ Самꙋил съй скоацъ деоурџїѧ лꙋ дмнезъꙋ. Нꙋмай ачастъ порꙋ
къ адекъ нецинерѣ де мънїе поате съ апꙋче съскоацъ пре ом де оурџїѧ лꙋй
дмнезъꙋ. Дечи деврѣме че нисе порꙋнчѣще съ юбим пре врѫжмашїи ноштри,
даръ кѫнд вом оурѫ пре чѣѧ ченеюбѣскꙋ, чеертъчюне вом авѣѧ? Ничи оуна
Чел че нꙋюбѣще пре фрателе лꙋй дешар да тоатъ авꙋцїѧ лꙋй сърачилор, саꙋ
мꙋченик съсъ факъ, нимика нꙋва фолосѝ. Шѝ чел че дъ рѫзбою кꙋ чел че нꙋ
ꙗꙋфъкꙋт лꙋй ничи о стрѫмбътате, кѫтъ мꙋнкъ шѝ педѣпсъ ꙟсъ кадѣ?
Дечи че не ꙟврѫжбим ꙟзадаръ оунꙋл кꙋ алалтъ? Шѝ не зависттꙋим шѝ фачем
пре дїаволꙋл десъбꙋкꙋръ, авѫнд ной порꙋнкъ съ юбим шѝ пречѣѧ че не оуръ
скꙋ. Че грѣщи ѡ омꙋле? Зи къ ай ом врѫжмаш шѝ нꙋць ꙗ стерꙋшине?
Даръ нꙋне ажꙋнџе къ неꙗсте дїаволꙋл врѫжмаш декѫнд аꙋ фъкꙋт дмнезъꙋ
лꙋмѣ, карелене скоасе пре ной дерaю, шѝ пꙋрꙋрѧ не скоате шѝ не дꙋче
ꙟ їад, пентрꙋ вражба че авем ꙟтре ной оунꙋл кꙋ алалтꙋл. Къ макаръ де
нарфи фостꙋ вражба ꙟтре ной, къ нꙋсар бꙋкꙋра дїаволꙋл ничи одатъ, ꙟ оунꙋ
щїи кѫтъ бꙋкꙋрїе шѝ веселїе ꙗсте ꙟ оучерилор кѫндъ съ ꙟтоарче шѝ съ покъѧ
ще пъкътосꙋл? Къ елинїй нꙋ ащепта съ айбъ ничи оун бине дꙋпъ моартѣ
лор, шѝ демꙋлте съневоѧ съ айбъ паче кꙋ оаменїй. Ꙗръ тꙋ фїинд крещин,
нъдеждꙋещи съ мощенѣщи ꙟпъръцїѧ черюлꙋй шѝ ай врѫжмаш. Хс саꙋ цюн
гїат пентрꙋ тине карѣле тꙋ ай фостꙋ врѫжмаш лꙋй дмнезъꙋ, шѝ ай фъкꙋт

вом

воа діаволулуй, ꙗръ ну а луй, ши ꙗръш детевей покъи кꙋ букꙋріе те прін мѣще, къ ши тъкхаріи аꙋ пріѧтени ши мънжникъ ши беꙋ кꙋ джншій ла масъ, шиш скимбъ фирѣ, ши съ факꙋ май блжнзи декът оиле, карій сжнтъ май сълбатечи декът хіарѫле, че маса ꙟи ꙟблжнзѣще, ꙗръ ной авжнд масъ ши хранъ ка ачаста фъръ моарте, ши ꙗръш нелуптъм уна кꙋ алтꙋл ши ꙟтърим пре връжмашꙋл ностру діаволꙋл ꙗръ пре ной неслъбим луптжндꙋне ꙟтоате зилеле уна кꙋ алтꙋл, ши ꙟпреунъ кꙋ діаволꙋл нескулъм унїи асупра алтора, ши педжнсꙋл ꙟл лꙋѡм ацюторю ши ръзбоиник. Челꙋкрꙋ есте май рѫꙋ декът діаволꙋл, ши май фърделѣце? деакъруѧ ѡшиме съ фꙋцим фрацилор, ши съ алергъм кътръ юбиторюл де оамени, Дмнезъꙋл ши мжнтꙋиторюл суфлетелор ноастре Іс Хс домнꙋл ностру, акъруѧ е путѣрѣ ши слава ши ꙟкиннъчюнѣ ꙟпреунъ кꙋ пъринтеле ꙟвѣчій вѣчилор амин.

Кꙋвжнт ал ві,

Ачелꙋй ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностру

Алꙋй Іѡанъ Златооуст

Пентрꙋ чинстѣ де мъніе, ши пентрꙋ немъніѧ,

Благословѣще пъринте.

Врѫжндь еꙋ съ ворбеску кътръ драгостѣ воастръ фрацилор пентрꙋ блжндѣцѣ ши немъніѧ, ѡаре пре каре ом дирепт ам адꙋче ла мижлок ꙟлок де пилдъ? Ной нꙋвом адꙋче пре алтꙋл че нꙋмай пре кареле аꙋ луат мъртꙋріѧ деспре дела Дꙋмнезъꙋ, де врѣме че де ачестꙋ сфнтъ съминꙋна Дмнезъꙋ ши зичѧ. Афлаю пре Двдь слꙋга мѧ фечорꙋл лꙋй Іесей бърбат дꙋпъ инима мѧ. Ачеста пророкь Двдь ши ꙟпъратꙋл, нꙋ адъпа нꙋмай ши хръніѧ пре връжмашїи лꙋй че де мꙋлте ѡри кжндь къдѧ ла невои ши ла морци ꙟн скотѧ ши и избъвіѧ, пентрꙋ къ Саꙋл ꙟпъратꙋл жидовилор ꙟл пизмꙋѧ ши авѧ асꙋпра лꙋй вражбъ, ши врѧ съл омоаръ, пентрꙋ кьчи фъкꙋсе Двдь мари ши мꙋлте бꙋнътъци лꙋй Саꙋл, кꙋ ача лꙋминатъ ши веститъ бирꙋинцъ а лꙋй Голіад, каре бирꙋѧ ши оморжѧ ꙟтоате зилеле оастѣ лꙋй Саꙋл, ꙗръ ел пентрꙋ бинеле чей фъкꙋсе, ши пентрꙋ мжнтꙋирѣ ши избъвирѣ лꙋй ши а тот нородꙋл жидовеск, ꙋел нꙋл юбіѧ чел гоніѧ, ши одиніѡаръ ла ун празник зичѣ кътръ боѧріи лꙋй, ѡаре ꙋнде ва фи фечорꙋл лꙋй Іесе? гжндинд къ ва окърж сьръ лꙋчирѣ лꙋй Двдь кꙋ дефъимарѣ нѣмꙋлꙋй, ꙗръ веститꙋл ши лъꙋдатꙋл Давид аꙋ гъсит пре връжмашꙋл лꙋй пре Саꙋл дорминдꙋ ꙟтрѡ пещеръ, че наꙋ врꙋт съл окърраскъ ши съй зикъ фечорꙋл Кисей къ аша кема пре мꙋмъ са Киса, че

аꙋзи нꙋмеле чел чинстит, адекъ нꙋвою рѫдника мѫна ма асꙋпра оунсꙋлꙋи
домнꙋлꙋи, атѫта аꙋ фостꙋ декꙋрат дирептꙋл ачеста демъние ши дебра
бъ, зичелꙋи саꙋл къ ѫсте ом бꙋн ши алꙋи дмнезъꙋ, кареле іаꙋ фъкꙋтъ
демꙋлте ѡри стрѫмбътъци, ши кꙋ сѣте доріа съ ꙟбѣ сѫнџелелꙋи, пен
трꙋ мꙋлте бꙋнътъци че вѫзꙋсе дела дѫнсꙋл, пентрꙋ каре ера врѣдник мор
ції ка оун ом немꙋлцемиторю, пре кареле ꙟл афлъ двдъ ꙟпещеръ ка ꙟтротем
ницъ, ши аџꙋторюл пꙋстіетъцій ши греꙋл сомнꙋлꙋи ꙟн аџꙋта, іаръ ел
нꙋкрꙋ съш изъжндѣскъ, даръ че зичѣ? Нꙋвою пꙋне мѫна ма пре чел мн
рꙋнит ал домнꙋлꙋи. Атѫта ещи дебланідъ ши нецінторю демъніе ѡ дн
ре̑птꙋле давиде? Атѫта зиче, пентрꙋ къ денꙋва петрѣче чинева рѫꙋ
ши съраб де нꙋсекіамъ дирептꙋ. Че еꙋ алтавою съзикъ, къ нꙋѫсте минꙋ
не къ нꙋш адꙋчѧ аминте дерѫꙋтъциле чей фѫкꙋсе саꙋл, маинаинте. Чинич
маи апои нꙋсъ темѧ дерѫзбоюл ꙟпъратꙋлꙋи, пентрꙋ къ ферничитꙋл двдъ
маи бине юбіѧ съ петрѣкъ невое декѫт съ оучигъ пре врѫжмашꙋл лꙋи, ши
какꙋм іаръ фи фостꙋ фъкꙋт нище бꙋнътъци мꙋлте аша ꙟн ера милъ деврѫж
машꙋл чел чей фъкꙋсе лꙋи атѫтѣ рѫꙋтъци, ши нꙋмаи челꙋсѡ поала хаіней
лꙋи ши васꙋл чел деапъ, ши депъртѫндꙋсе стътꙋ ши стригъ кꙋ гла ма
ре де дещептъ, шій аратъ сѣмнеле челꙋасе деладѫнсꙋл, нꙋ пентрꙋ лада чекрѫд
съ ꙟблѫзѣскъ, ши съкꙋноаскъ къ нꙋи ѫсте връма прекꙋ сокотіѧ е, ши пен
трꙋ ачѣѧ пꙋрꙋрѣ съ невоѧ съ ꙟтоаркъ спре паче ши спре пріетешꙋгъ,
іаръ ел тот чѣле ꙟпотривъ фъчѣ. Черъꙋтате маи маре вом съ зичем ден
кѫте виклешꙋгꙋри авѣ саꙋл асꙋпра лꙋи двдъ, пентрꙋ бинеле чей фъкꙋсе
ачелꙋи лиѱит де минте ши небꙋн? къ нꙋ ѡдатъ ши де доаѡ ѡри аꙋ арꙋкат
сꙋлица асꙋпра лꙋи двдъ съл оучигъ ши аꙋ ловит ꙟзидъ. Кꙋм нꙋва пъръ рѫꙋ
тꙋтꙋрора пентрꙋ ачаста? Іаръ двдъ маи бине похтіѧ съ фꙋгъ ши съ
ꙟстрѣинезе дела моша лꙋи ши съ петрѣкъ рѫꙋ ши съ фіе лиѱит ши фла
мѫндъ ши де мѫнкаре, декѫт съ оучигъ пре ꙟпъратꙋл ши съ фіе ел причина
морції лꙋи, че тот двꙋна съ невоѧ съл изъвѣскъ ден патема завистіей
ши апизмей, ши кꙋ ачастъ смереніе скоасе ѡкій діаволꙋлꙋи. Де алт че
лꙋкрꙋ ва съ фіе маи бꙋн декѫт ачастъ бꙋнътате сꙋфлетѣскъ адирептꙋлꙋи?
къ пентрꙋ драгостѣ сꙋфери съръчіѧ ꙟлок де богъціе, ши ꙟлок де моша
лꙋи пꙋстіюл, ши ѡстенѣле ши невои, ши ꙟлок де десфътаре ши де чин
сте ши де мъріре пріиміѧ съ петрѣкъ рѫꙋ ши невое, нꙋмаи съ изъвѣскъ пре
врѫжмашꙋл лꙋи ден вражба че авѣ асꙋпра лꙋи. Іаръ ачелафіинд ꙟдърѫтник
ши фъръ де омеціе, нимик нꙋкрѣ съсъ ꙟтоаркъ спре драгосте ши пріетешꙋг,
чи тот двꙋна ꙟгоніѧ динлок ꙟлокъ съл оумоаръ, чи нꙋщиим кꙋм токми дꙋ
шмане зеꙋ, ши кѫзꙋ ꙟмрѣжиле лꙋи двдъ, пентрꙋ къ зиче, къ аꙋ фост аколо ꙟ
пꙋстіе, в, пещере, дечи ꙟтрѣ маи динафаръ аꙋ ꙟтрат саꙋл, іаръ ꙟтрѣ маи де
лъꙋнтрꙋ аꙋ фостꙋ двдъ кꙋ воиничій лꙋи. Ши атꙋнче зисеръ воиничій кътръ
двдъ, іатъ зіѡа ачѣѧ че аꙋ зис дмнꙋл къ воюда пре врѫжмашꙋл тъꙋ ꙟмѫ

нилє

нилє тале, ши мѣрсе Двдъ фоарте ꙟче ши пе мѫлкомꙋ, ши аꙋ лꙋат хаина чѣ
де аꙋрꙋ че єра акоперит кꙋ дѫнса кѫнд дормїѧ, ꙗръ апои ꙟи пърꙋ рѣꙋ лꙋ
Двдъ кѫчи аꙋ ѡ҆ хаина чѣ ꙟпърътѣскъ ши зичѣ кътръ соцїнале лꙋи, съмъ
ꙗрте Дмнезъꙋ пентрꙋ ачест лꙋкрꙋ че ам фъкꙋ, ши мъкаръ де ꙗрши врѣ
Дмнезъꙋ, ꙗръ єꙋ ачаста ничи ѡдатъ нꙋ ѡ вою фаче съм спꙋрк мѫна ꙟ сѫн
џеле Дмнꙗлꙋи ꙟпъратꙋлꙋи. Ачестꙋѧ съ зикъ чинева ꙟꙋе, нꙋ грешаще, съ нꙋ фїе вѫ
натꙋл принсꙋ ꙟ мрѣжи ши пре вѫнъторю съл ꙟдѣмне че ꙗ лалц войничи тоци
съши вѫрѣскъ сабїѧ ꙟ пїептꙋл връжмашꙋлꙋи лꙋи, ши єл съ нꙋ прїимѣскъ,
кꙋтъ акꙋм де вези ръбдарѣ, бирꙋинца ши кꙋнꙋна, къ маи маре бирꙋинцъ аꙋ
фъкꙋт атꙋнчѣ фїинд лꙋи ертѫнд пре Саꙋл декѫт кѫнд аꙋ бътꙋт пре Голїад,
а девърат маи лꙋминатъ съ фъкꙋ ачастъ бирꙋинцъ декѫт ачѣѧ ши фъръ де
сѫџе ши минꙋнатъ съ съвѫрши, де съ скꙋлъ Саꙋл де сомнꙋ ши єши ши Двдъ дꙋпъ
джеꙋ мꙋлцъминдꙋ лꙋи Дмнзъ къ нꙋ пꙋрта капꙋ връжмашꙋлꙋи лꙋ, че пꙋрта ѡмъ
нїе ѡморѫтъ, къ мѫтꙋндъ пре Саꙋ, кꙋм ꙋтѣ кꙋцїте жꙋге пре връжмашꙋ дїаволꙋ.
Ши ꙟче кип аꙋ єшит чеи трєи коконї дин кꙋпторю не арши де фокꙋ, аша ши
пре Двд нꙋл арсе пара мънїєи ши а ꙋрѫчїеи, де чи єшинд афаръ Двд стри
гъ кътръ Саꙋл зикѫнд, Дмнꙋл мїеꙋ ꙟпърате. Ꙗръ Саꙋл съ ꙟтоарсе ши
възꙋ пре Двд, ши ꙟдатъ кꙋноскꙋ Двд де съ ꙟкинъ ши зисе, Пентрꙋ че аскꙋ
ци Дмнꙋл мїеꙋ пре връжмашїи ноштри карєи ꙟц зикꙋ? Ꙗтъ Двд чаркъ сꙋфлетꙋ
тѣꙋ, ꙗтъ къ астъзи тꙋ дат Дмнзъꙋ ꙟ мѫниле мѣле ши а мѣ зи съ нꙋ дѣ
Дмнзъꙋ съ рѫдик мѫна мѣ спре стъпѫнꙋл мїеꙋ, ши кꙋм къ цїꙋ ши хаи
на та ла мине ши нꙋ тѣм ꙋчисꙋ, ꙗръ тꙋ де мꙋлте ѡри тѣи испитит съ
мъ ꙋмори. Чесъ кꙋноши де астъзи наинте къ нꙋ цѫнтꙋ връжмаш.
Пентрꙋ ачѣѧ ши тꙋ ѡри каре аи фи, кѫнд веи принде пре връжмашꙋл
тъꙋ нꙋи фаче рѣꙋ пентрꙋ рѣꙋ, мъкаръ де и фи аꙋзит міи де ѡкъръ дела
дѫнсꙋл, си лѣще ка съл ꙟблѫнзещи прекꙋм аꙋ фъкꙋт ши Двд кꙋ връжма
шꙋл лꙋи, къ нꙋ нꙋмаи ꙟблѫнзит, чел аꙋ фъкꙋт де аꙋ ши лъкръмат, де
врѣме чел аꙋзи зикѫндꙋи Дмнꙋл мїеꙋ ꙟпърате. Атꙋнчѣ Саꙋл зичѣ къ
тръ Двд кꙋ маре мънїе, тꙋ єщи маи дирепт декѫт мине, къ тꙋ мїаи фъ
фъкꙋт мꙋлте бꙋнътъци ши акꙋм мїаи дърꙋит ши вїаца мѣ пентрꙋ
міи де рѣꙋтъци че ціам фъкꙋт ши нꙋ маи ѡморѫт, де чи чине васъ фїе маи
феричит декѫт прѣблѫндꙋл Двдъ, кареле ꙟблѫнзи пре връжмашꙋл ꙟтроми
къ де час, мꙋлц дентрꙋ ѡамени нꙋ нꙋмаи де ворба връжмашилор фꙋг, чи ничи
съи аꙋзъ нꙋ вор. Ꙗръ Двдъ наꙋ фъкꙋт аша, чи избъви пре връжмашꙋл лꙋи
шил чинсти, шїи зисе Домнꙋл мїеꙋ ꙟпърате, ши саꙋ ꙟкинат лꙋи. Пентрꙋ
ачѣѧ ши Саꙋл дека възꙋ смеренїѧ ши блѫндѣца лꙋи Двдъ ча мꙋлтъ лъкръ
мъ ши зисе, ꙗтъ кꙋноскꙋю фътꙋл мїеꙋ астъзи, къ пентрꙋ смеренїѧ та ва
съ цїе Дмнзеꙋ ꙟпъръцїѧ жидовилор ꙟ мѫиниле тале, ши ва съ стѣ ꙟпъръ
цїѧ та престе тоци ꙟпърацїи. Нꙋмаи ачаста те рогꙋ фътꙋл мїеꙋ пентрꙋ
нꙋмеле лꙋи Дмнзеꙋ сꙋ нꙋ ръсипещи ничи съ пїерзи съмѫнца дин каса пъринте

лꙋи

лꙋи мїеꙋ, дѣка воiꙋ мꙋри еꙋ, даръ Дꙋдъ чефъкꙋ; Аꙋ доаръ съмѫндри пе
трꙋ ачѣстѣ, ба. Чи ꙟдатъ прїими кꙋвѫнтꙋл, ши плини рꙋгъминтѣ,
ши дѣка съ съвѫрши саꙋл, некꙋм съ факъ вреꙋн рѣꙋ фечорилор лꙋи, че ꙟкъй чи
сти фоарте. ши ла маса лꙋи чꙗ ꙟпъръмтѣскъ ꙟи ꙟвредничїѧ, ꙟкъ ши кѫнд
аꙋ аꙋзит къ аꙋ къзꙋт ла ръзбою саꙋл, шаꙋ рꙋпт вешмѫнтꙋл лꙋи чел ꙟпъ
рътѣскꙋ, ши пꙋсе църѫнъ ꙟкапꙋл лꙋй ши плѫнџѣ кꙋ амар ши зичѣ, саꙋ
саꙋл, ши Їѡнадам ѡбнцїй мїей стъпѫни ши ꙟпърацїй мїей чеи прѣ фрꙋ
мош. Дирептъ ачѣѧ фїеще кареле динтрꙋ ной, аша акꙋм ши пꙋрꙋрѣ съ
не адꙋчем аминте де връжмашїй ноштри, ши пънъ сѫнт вїй ши дꙋпъ
моартѣ лор съ не рꙋгъм пентрꙋ дѫншїй, ши де трѣбꙋѧще ꙟнкъ съ ши плѫн
џем дꙋпъ дѫншїй, ши ꙟнкъ май вѫртос пентрꙋ чѣѧ чи нѣꙋ фи
фъкꙋт мꙋлтъ пагꙋбъ ши рѣꙋ, каре лꙋсом кꙋ мꙋлтъ ꙟдръзнѣлъ
май маре платъ дела Дмнезѣꙋ, прекꙋм вом съ ведем ши пре Дꙋдъ кꙋ саꙋл,
даръ че ертъчюне вом съ авем ной кѫндъ не адꙋчем аминте ши поменим гре
шалеле чѣле трекꙋте ши оунитате, ши съ не мъниїем пре чей че нѣꙋ скѫрбить
пре ной; къ бине ѫсте съ нꙋ факъ чинева стрѫмбътате алтꙋѧ, ꙗръ лꙋи
бине ѫсте чѣлꙋѧ че пате стрѫмбътатѣ съ нꙋ съ ръсплътѣскъ рѣꙋ пентрꙋ рѣꙋ,
къ лѣџѣ чѣ вѣке зичѣ атꙋнчѣ, окю пентрꙋ окю, ши динте пентрꙋ дин
те. ꙗръ Дꙋдъ атѫта фꙋ де ꙟцелептъ кѫт ꙟтрекꙋ ши лѣџѣ чѣ вѣке ши
чѣ ноаѡ, ꙗръ ной нꙋ нꙋ май сѫнтем датори съ нꙋ фачем рѣꙋ пентрꙋ рѣꙋ,
че ꙟкъ съ фачем ши бине връжмашилор ноштри. къ зиче Хс, рꙋгацивъ пен
трꙋ чѣѧ чевъ съꙋ пъръ пре вой, ши фачецъ бине челора че нꙋ въ юбескꙋ. Дечи че
ръспꙋнсь ши че ертъчюне вом авѣ ной карїй сѫнтем май пре оурмъ де Хс не
аѫꙋнгѫндъ ной ла мъсꙋра сфинцилор челор вѣки каре аꙋ фостꙋ майнаинте де Хс;
къ зиче Хс. Денꙋ ва присоси дирептатѣ воастръ май мꙋлтъ декѫт а кър
тꙋрарилор ши а фарисеилор нꙋ вецъ ꙟтра ꙟпъръцїѧ черюрилор. Пентрꙋ
кꙋчи. Аскꙋлтъ чѣ зиче Петрꙋ кътръ Хс. Декѫте ѡри съ мъ грешаскъ
фрателе мїеꙋ ши съл ертꙋ; Ѡаре аѫꙋнџева де шапте ѡри; Ши пъръндꙋи
къ ва авѣ чинсте маре ши мꙋлтъ пентрꙋ ачаста, ꙗръ Хс ꙗꙋ зи. Нꙋцъ зи
пънъ ꙟ шапте ѡри, че пънъ де шапте зечи де ѡри кѫте шапте, каре съ фаче
нꙋмърꙋл де, ѵч, де ѡри съ ерци пре чел че цаꙋ грешит. А декъ аратъ а
часта съ ертъм тот де ꙋна пре чей че не грешескꙋ, къ де алть нꙋ съ бꙋкꙋръ
атѫта Дмнезѣꙋ декѫт кѫндъ нꙋ ръсплътѣще чинева атꙋꙗръ пентрꙋ рѣꙋ. ши
ва съ зикъ нещине къ еꙋ сѫнть ѡм сърак ши фъръ пꙋтѣре, че нꙋ почю съ
факꙋ нич оун рѣꙋ челꙋй че мїаꙋ фъкꙋт стрѫмбътате, даръ еꙋ зикь кꙋм
поци кѫндъ те мънїй пре дѫнсꙋл дел блъстеми, шил афꙋрисещи, шил окъ
ръщи, шил грьещи де рѣꙋ пꙋрꙋрѣ ши кътръ тоци, Нꙋ ѫсте ачаста ръспль
тире; саꙋ кѫндъ ꙟи зичи съ дѧ сама ла Дмнзѣꙋ, Пентрꙋ къ ачѣстѣ тоа
те сѫнтъ ла воѧ ноастръ. Пентрꙋ ачѣѧ чел че нꙋ фаче ачѣстѣ нꙋ ръспль
тѣще рѣꙋ пентрꙋ рѣꙋ, ши ачела ѧ платъ дела Дꙋмнезѣꙋ. Ꙟвѣ ѫсте къ
тꙋ

нꙋ фостꙋ ꙟвоѧ лꙋй съ факъ рѣꙋ ши наꙋ врꙋт съ факъ. Пентрꙋ ачѣѧ кѫнд веꙁи къцꙵ каде връжмашꙋл ꙟмѫниле тале, нꙋцꙵ паръ къ ѧсте врѣмѧ мꙋй чїи лꙋй, че ѧсте врѣмѧ мѫнтꙋирїй лꙋй. Пентрꙋ къ атꙋнче съцꙵ фїе май милъ де връжмашꙋл тѣꙋ кѫнд поци съй фачи май рѣꙋ ши нꙋй фачи. Де чи девом фаче аша връжмашилор ноштри, шїи вом ерта де грешалеле лор, каре лꙋкрꙋ ѧсте май маре декѫт тоате бꙋнътъциле, невом ꙟвредничи девом добѫнди бинеле чел вїнторю ши вѣчникь, ꙟтрꙋ Іс Хс домнꙋл нострꙋ. А кърꙋѧ е слава ши пꙋтѣрѧ ꙟпреꙋнъ кꙋ пърнителе ши кꙋ дхꙋл сфнтъ, акꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

КꙊВѪНТ АЛ, ГІ,

Ачеꙋлꙋи ꙟтрꙋ сфнцй пърнителе нострꙋ

А ЛꙊЙ ІѠАНЪ ЗЛАТООꙊСТЪ

Пентрꙋ драгостѣ ши юбирѣ фръцїей. Блгословѣще пърнте.

Юбиторюл де оамени Дмнꙁеꙋл нострꙋ фрацилор, ва ши юбѣще съ аџꙋнгъ тоци оаменїи драгосте оунꙋл кꙋ алалт ши прїетешꙋг адевърат, ши крединцъ не деспърцитъ, къ пентрꙋ ачѣѧ аꙋ пꙋс невоє ка ачѣѧ ꙟтрꙋ мештершꙋгꙋриле ши требиле лꙋмїи, ка съ требꙋѧскъ а аџꙋта оунꙋл алтꙋѧ ла слꙋжба ши бинеле вечинꙋлꙋй съꙋ. Пентрꙋ къ ши съмѫнъторюл нꙋ самънъ грѫꙋ кѫт съ фїе нꙋмай де трѣба лꙋй, че ши де трѣба алтора, де врѣме че сокотинд къ фїинд липсе ши неаџꙋнсꙋл врѣмїй, ва пери ши ел ши чеалалци. Аша ши џꙋдерѣ ши оштѣнꙋл нꙋ мѣрџе ла ръꙁбою ши ла примеждїй ка съ съ пъꙁѣскъ ши съ съ мѫнтꙋѧскъ нꙋмай пре сине, че пентрꙋ ка съ факъ съ стѧ ши четъциле ши орашеле ꙟпаче. ши не прѫдате. Аша фаче ши негꙋцъторюл чел че оумблъ пре оускат ши пре маре, нꙋ адꙋче негоцꙋ нꙋмай кѫтъ е де трѣба лꙋй, че адꙋче ши алте негоаце мꙋлте, кѫт требꙋе съ съцїе ши алцїи мꙋлци. Де врѣме че дѣрфи фостꙋ ꙟтрꙋ алтꙋ кипꙋ, а декъ афи оаменїи нелипсици нарꙋ прїими съ чаръ неминка де ла вечинꙋл лор. Дирептачѣѧ аꙋ ꙟпреꙋнат Дмнꙁеꙋ лꙋмѣ кꙋ драгостѣ атѫта деминꙋнат, Пентрꙋ къ драгостѣ нꙋ ласъ пре ом съ факъ ꙟтѫю бинеле лꙋй, че алтора, къ де нарфи фостꙋ ачастъ юбире фръцѣскъ, нарфи фостꙋ пꙋтинцъ съ съ мѫнтꙋѧскъ нимени ничи трꙋпѣще ничи сꙋфлетѣще, мъкаръ де амфаче тоате бꙋнътъциле ши съ нꙋ авем драгосте, ничи о ꙟдръꙁнѣлъ ши ничи оун прїетешꙋгъ нꙋ вом съ авем ла Дмнꙁеꙋ. Къ ꙁиче апостол Павел, де мїаш да тоатъ авꙋцїа мѧ милостенїе, ши де аш да трꙋпꙋл мїеꙋ съл аръ пентрꙋ нꙋмѣ лꙋй Хсо ши съм пъ фамникь лꙋй, ши драгосте кꙋ фрателе мїꙋ съ нам бꙋ, ничи о фолосинцъ нам,

аскꙋл

аскултъ ѩръш чезичѣ, кѫнд вра съмѣргъ съсъжудече ла жудеката пъгѫнилор, фериčит сѫнт еу къ вей съмъжудечи ту фиинте. Ну къдоаръ аудъ ку бине чева, че пентру бълѫндецѣ ши пентру драгостѣ врѫнд съдобѫндѣскъ пре оарекарій. Къ деспре о парте бируѫ, ши токма ши пре жудекъторю ꙟл трасе спре ел, чел май наинте виноват жудекъцій. Ѩръ апой бируинд жудекъторюл мъртурисіѫ ку гла маре ꙟнаинтѣ атот диванул зикѫнд, ꙟскуртъ време павле вей съмъ фачи съмъ фак крещин, ѩръ павел зисе, аши пъдеждуеску ши еу ꙟ христосул міеу, ну нумай ту съ те фачи крещин, че ши чеѫ чесъ афлъ ꙟничѣ тоци съ се фак крещини ка ши мине. Дечи кѫнд чере дѫмнезъу де ла ной атѫта де мулть ши ной ничи о парте пуцинъ ну дъм? Чеертъчюне вом съ афлъм? Ничи уна. Пентру ꙟчаста нуеъ пъре къ ѫсте лукру рѫу ꙟтребуи уну алтуѫ, пентру къ ꙟчесть лукру думнезеескъ, адекъ драгостѣ ши ꙟпреунарѣ оаменилор, сау фъкут ку сокотѣла ши ку ꙟцелепчюнѣ чѣ несъпусъ а луй дѫмнезѫу. Къ де нуꙟтребуим уну ꙟлтуѫ ничи треба чѣ де невое ну не поате ꙟдуче ла пріетешуг, даръ ку кѫт май вѫрто кѫнд ам авѣ де ажунсь де тоате? Ши ꙟчаста ѫсте ꙟмбе къ ꙟмфика хіаръле челе сълбатечи де ам мѫнка уну пре алалть. Пентру ꙟчѣѫ ꙟпъратул пъчій дѫмнезъу, ку сила ши фъръ де воѫ лор ау порунчит тутурор оаменилор съ требуиаскъ ши съ се роаце уну алтуѫ, ши ꙟтоате зилеле съ нескинъм ши съ дъм зісол бунъ уну алтуѫ ꙟтру ꙟтимпинарѣ ноастръ. Даръ де ар фи луат ши ꙟчастъ легътуръ a драгостій дентру ной, оарекареле ши чине ар врѣ пре лесне съ юбѣскъ пре ꙟпроапеле луй? Че пентру ꙟчѣѫ ну ау дат дѫмнезъу съ авем тоци ун лъкаш ши оѫкасъ тоатъ лумѣ, ши соау мин нѣу ꙟпринсь тутурор соареле съ не луминѣзе, ши ун ꙟкоперемѫнть ꙟутинсь ши нѣу ꙟвълит ку черюл, ши о масъ пъмѫнтул, ши ну ау дат челуй богат май мулт ши челуй съракь май пуцин, ба, ши тутурор ꙟтру кип. Ка съ ну поатъ зиче нименѣ къ еу нам пріѫтен, ничи рудение, ни вечин, ꙟтрачѣѫ кум вою съ мергъ съ ворбѣску неавѫндь ничи о ꙟпреунаре ку дѫнсул? Аскултъ съ оѱій, къ ну съ каде ну май пріѫтен кътръ пріѫтен съ арате драгостѣ ши кунощинца, че прекум съ афлъ мъдуларю кътръ мъдуларю. Къ прекум ну путем съ зичем къ нуꙟм требуѫще мѫна, сау пичорул, аша ши чела че зиче къ наре омул луй, сау пріѫтен, сау вечин. Ши де ꙟчест лукру ѫсте ну май сѫржзъ нещине, къ де най макаръ ши рудъ ши пріѫтен пе чинева, тот ѫсте ом де ꙟфирѣ та. Ши ун стъпѫнаре пре дѫмнезъу, ши ꙟлуме сау нъскут. Къ пентру бани пре ꙟчѣѫ че ну сѫнт даторй ꙟй лъудъ, ѩръ пентру драгостѣ пре чѣѫ че сѫнт даторй пуурѣ ꙟй юбим шій лъудъм, пентру ꙟчѣѫ съ пофтим съ авем драгосте кътръ тоци, ѩръ де ши пофтѣще чинева съ се деспарцъ де тине ту ну те деспърци де дѫнсул, ничи съй зичи вре ун кувѫнт рѫу, адекъ де мъ ва юби ел, ꙟл вою юби ши еу. Ѩръ де нува врѫ ел ничи де кум съ те ꙟбѣскъ, ту тот съ арѫци спре дѫнсул драгосте ка съл ꙟторчи

къ

кътрь тине, къ тоци крещинїй сѫнть але тале мъдꙋларе, къ мъдꙋларюл
кѫндь вась съ деспарцъ дела трꙋпꙋл ѡмꙋлꙋй пентрꙋ врѣѡ невое сау врѣѡ при
междїе чева, фачем мещешꙋгꙋри ꙟтоть кипꙋл ка съл адꙋчем ла лок. Аша
съ каде съ фачем шй пентрꙋ фрателе чел че нꙋ аре драгосте. Пентрꙋ къ атꙋнчѣ
ай платъ май мꙋлтъ дела дꙋмнезъꙋ кѫндь ꙟтраци ла драгостѣ та, къ
не порꙋнчѣще домнꙋл съ кемъм спре прїетешꙋг пре чѣ чей нꙋ пот съ нй ръскꙋмпе
ре, ка съ съ ꙟдасъгъ плата ръскꙋмпъръріи. Кꙋ мꙋлть май вѫрто съ каде съ
фачем ачаста, пентрꙋ прїетешꙋгꙋл шй драгостѣ фрателꙋй ностру. Де ю
бещи пре чинева шй те юбѣще шй ель пре тине ꙗръ къцръ съ плътѣще дато
рїа прїетешꙋгꙋлꙋй. Ꙗръ чела че юбѣще шй нꙋл юбескꙋ ꙟцꙋ фаче пре дꙋмнезъ
даторник ꙟлокꙋл ачелꙋꙗ, къчи кѫндь те юбѣще нещине атꙋнчѣ нꙋ требꙋꙗще
мꙋлтъ невоинцъ. Ꙗръ кѫндь нꙋ те юбѣще атꙋнчѣ аре мꙋлтъ мꙋлцимитъ
пентрꙋ бинеле шй ажꙋторюл тъꙋ. Пентрꙋ ачаста дарь съ нꙋ фачи лѣнѣ при
чинъ невоинцей, ничи съ зичи къ де врѣме че сау ръчит драгостѣ че авѣ спре
мине, нам ничи ѡгрижъ де джнсꙋл, къ рꙗ непꙋтинцъ ѩсте дѣка съ ръчѣще
драгостѣ, че тꙋ ꙟкълзѣще мъдꙋларюл ачела че сау ръчит, пентрꙋ къ чель
чева съл юбѣскъ алцїй, требꙋе съ юбѣскъ шй ель пре чѣ чел юбескꙋ, къ дъ
ка нꙋ поци съ аиби прїꙗтини шй фрате ꙟтралть кип, поци кꙋ блѫндѣцеле съ
добѫндещи, ꙗръ дѣка нꙋ єщи врѣдник съ нй вернисещи пре фрателе тъꙋ, да
ръ пре стреинь кѫндь вей пꙋтѣ съл адꙋчи спре тине? шй ачаста ꙟчекип сева
фаче? кѫндь вей врѣ съ нꙋ се вестѣскъ нꙋмеле тъꙋ де ръꙋ. Дечи пентрꙋ а
ачаꙗ нꙋ гръи ничи тꙋ де ръꙋ пре алтꙋл. Драгꙋць ѩсте съ те лаꙋде алцїй,
лаꙋдъ шй тꙋ пре ачѣꙗ. Воꙗць ѩсте съ нꙋ те гръꙗскъ де ръꙋ, Нꙋ гръи ни
тꙋ пре алцїй де ръꙋ. Вей съ цꙗ алцїй милостенїе, фїй шй тꙋ милостив.
Воꙗцїй съ ць ꙗрте грешалеле тале. Ꙗртъ шй тꙋ пе чеꙗ чець грешъскꙋ цїе.
Вей съ нꙋ ць факъ стрѫмбътате, Нꙋ лꙋа ничи тꙋ чѣле стреине. Ꙟтрачеть
кип съ фим спре вечинїй ноштри, ꙟчекип вом съ фїе шй єи спре ной. Къ ꙟчекип
трꙋпꙋл фъръ де сꙋфлет нꙋ съ кїамъ ѡм, ничи сꙋфлетꙋл фъръ де трꙋп. Аша
ничи драгостѣ кътръ дмнзъꙋ, дѣка нꙋ ва авѣ шй драгостѣ челꙋй деапроа
пе ши де ѡкредницъ кꙋ ель. Вей съ ѡдихнещи пре чинева, Єꙋ нꙋ те ѡпрескꙋ,
нꙋмай съ нꙋ фїе спре пєрдере рꙗ алтꙋꙗ. Шй съ нꙋ кєꙋтъм съ не фолосим нꙋма
дела ꙟвъцътꙋриле даскалилор че съ не стрѫнџем тоци ла оун лок ꙟвъцѫнд
оунꙋл пре алалт. Даръ пентрꙋ че съ фїи тꙋ оунꙋл шй сѫнгꙋр? Къчи нꙋ
те невоещи съ аиби прїꙗтени мꙋлци шй юбици? Къчи нꙋ єщи шй тꙋ фъкъ
торю либокꙋлꙋй? Къчи нꙋ къщиџи прїꙗтени шй прїетенїе, каре ѩсте маре
лаꙋдъ бꙋнътъцїй? Пентрꙋ къ ꙟчекип зичем къ сѫнт ѡаменїй рѣй чеꙗ че
съ токмескꙋ шй съ ꙟпреꙋнъ де факꙋ ръꙋ, къ шй пе дмнзъꙋ мънїе. Ашй
дерѣ шй челора че сѫнт ꙟтрꙋ ѡ ꙟпреꙋнаре кꙋ драгостѣ, шй съ веселѣще дмнзъ
де джншїй ле зичем къ сѫнт ѡамени бꙋни. Пентрꙋ ачѣꙗ шй тꙋ нꙋ те
ꙟпреꙋна кꙋ чей мꙋлци спре ръꙋ, фъ прїꙗтени шїй чинстѣще пре джншїй

капре ѡаменїй тъй, Шй май наинте де тоцй чинстѣще пъ преѡцй шй пре
май марїй бесѣречїй, Къ омул чел юбиторю де паче съ кїамъ фїюл пъчїй,
шй кумултъ май вѫртос чел че фаче прїѧтени, ꙗръ ꙟникъ десъшй ꙟпакъ
кучеа че аре вражбъ, нусъкямъ нумай фїю пъчїй, че ꙟникъ шй фїю луй
дмнзъу, Пентру кънзиче. Феричицй сѫнту фъкъторїй де паче, къ ачеа
фїй луй дмнзъу съкор кема. Ꙗръ чела че фаче връжмаш шй непрїѧтени
нйчй ѡдатъ ну ѧсте врѣдник де лауде, къ дїаволул не ꙟдѣмнъ пре ной
съне ꙟвръжбим оунїй ку алцїй касъне дукъ ꙟмункъ, ꙗръ дмнзъу юбѣще
касъсе мѫнтуяскъ тоцй оаменїй ку лиѱа. дїаволул ꙟпреунъ пре оамени
ку норою богъцїеи, шй нуй ласъ нйчй ноаптѣ нйчй зїѡа съсъ ѡдихнѣ
скъ, ꙗръ дмнзъу де аче грижъ мултъ шй фъръминте ѡпрѣще пре оаме
ни, шй ле порунчѣще състрѫнгъ комоаръ ꙟчерури, ну деꙟ авуцїѧ стрѫмбъ,
че деꙟ ѡстенѣле дирѣпте, ꙗръ дїаволул дупъ ѡстенѣлеле шй невоиле лор
чѣле мулте, ну нумай кѫт нупоате съ аѫуте челора че ау фъкут воя луй
ꙟ ꙗдь оунде съ мунчѣску, че ꙟникъ апринде шй пара фокулуй шй арде май
таре пречеѧ чел аскултъ пре дѫнсул шй стрѫнцѧ авуцїѧ чѣ недирѣптъ алъ
кателор, ꙗръ Хс нѣу порунчит къ де вом да шй оун пъхарь де апъ рѣче ку
антпсѣще, нйчй ачела нул ва лъса съ пїаръ фъръ де платъ. Даръ кум ну
ѧсте маре небунїе съ ну юбим стъпѫн шй дмну блѫнд шй дулче ка аче
ста; шй съ ласъм пре ачеста каре ѧсте плин де тоате бунътъциле, шй
съ служим тиранулуй дїаволул чел фъръминте; кареле нйчй ай нйчй аколо ну
поате съ аѫуте. Чи ну къпаръ рѣу фрацилор де кувинтеле че вам зису. Къ
шй еу юбѣскь пре чела че мъ юбѣще, ꙗр шй кѫнд мъ хулѣще шй мъ мустръ пен
тру ꙟдирептарѣ вреунїи грешале, атунчѣ май мулт ꙟпаре къ мъ юбѣще. Къ
чела че лаудъ пе прїѧтенул съ вѣ де афа вине вѣ ръ ачела ну ѧте прїѧте адевъра
че ѧсте ꙟшълъторю шй фъцарни, Кѫнду лаудъ пре чинева пре че че фа лукрури буне
сау ꙟл хулѣщ пре чел че фаче лукрури рѣле, шйл мустръ ꙟтайнъ, адекъ съ
фїе осеби нумай амѫндой, атунчѣ ѧсте лукру де прїѧтин крединчо шй юбитъ,
шй кѫндь мъ лаудъ вреоун връжмаш алмїеу нйчй кум нупрїимеску, ꙗръ пе
прїѧтин кѫндь мъ чартъ ꙟл юбѣску шй драцй ꙟмїсѫнть ранеле луй, пре кум
зиче кувѫнтул чел философеску. Май крединчоасе сѫнть ранеле прїѧтенул
луй, декѫт сърутарѣ чѧ де бунъвое а връжмашулуй, пентру къ връжмашу
вѣри ку дирѣптул вѣри ку стрѫмбул де ѡкъраще шй мустръ пре ѡм нупентру
фолосул луй ꙟй фаче ачѣлѣ, чека съй факъ рушине. Дичй фрацилор ꙗтъ къ
ну ѧсте ꙟтоатъ лумѣ май бунъ токмѣлъ декѫт оунйчюнѣ шй драгостѣ,
пентру къ оунул сѫнгур ѧсте ꙟмулцит, адекъ аратъ пре мулцй прен драго
сте, къ десѫнтъ дой ꙟтрун суфлет шй юбицй, ꙟтре зѣче ну ѧсте оунул, че
ѧсте фїеще кареле де дѫншїй ꙟзечит, шй черкѫндь афлай пре чей зѣче ꙟтру
нул, шй пре оунул ꙟчей зѣче. Къ деаву шй вре оун връжмаш де съ апропїе къ
тръ оунул дентрѫншїй, ка кѫндь се бате ку чей зѣче, къ фїеще кареле
дентру

www.stavropoleos.ro

дентрꙋ ачещѣ аре кѫте, к҃, де мѫни, ши кѫте, к҃, де оки, ши кѫте, к҃
де пичоаре, ꙗръ сꙋфлетеꙋ ꙁиче, ꙗръ деарфи ши осꙋпъ тот ꙟтрачеста кип
арфи. Ши сѫнгꙋр чела чеарфи ла персїѧ, поате съфїе ши ꙟрѫм, ши че
нꙋпоате съфакъ фирѣ оменѣскъ, ꙗръ драгостѣ поате съфакъ. Ꙗръ дева
авѣ нещине, а҃, деприѧтени саꙋ, в҃, сокотѣще кꙋ мынтѣ та кѫт май
мꙋлть ковѫршескꙋ лꙋкрꙋриле пꙋтерїй ажꙋторюлꙋй, ши ачаста ѫсте май
минꙋнатъ декѫт тоате, съсъфакъ дентрꙋ оунꙋл оміе. Че деврѣме че
ѫсте атѫта дебꙋнъ драгостѣ, Пентрꙋ ченꙋкѫщигъм ши ной пꙋтѣрѣ
ши ажꙋторюл драгостїй; Макаръ десѫнтъ прїѧтенїй тъй ши съраչи тоꙋ
ан май мꙋлть ажꙋторю дела ачѣѧ декѫт дела чей богаци. Пентрꙋ къ чѣлꙋ
чевей съꙁичи тꙋ пентрꙋ тине, лезиче прїѧтенꙋл тъꙋ. Дирепт ачѣѧ чела
чеаре драгосте кꙋ тоци ничи одатъ нꙋпате рѣꙋ, къл пъꙁескꙋ атѫцѣ вонни
ка пре оун ꙟпърат, ши ꙟтрачеста кип дечей мꙋлци съфакꙋ лꙋминате бирꙋи
целе драгостей, ши прекꙋм стрꙋнеле алъꙋтей десѫнт ши мꙋлте, ꙗръ ꙟтро
оунире агласꙋлꙋй съвѫршескꙋ вїерсꙋл кѫнтекꙋлꙋй фоарте фрꙋмос ши кꙋвїос.
аша сѫнт ши чѣѧ че аꙋ драгосте ꙟтреджншїй ши сѫнт адꙋнаци ꙟтрꙋнгѫнд
кꙋ драгостѣ, Къ драгостѣ ченꙋфаче прїѧтенꙋлꙋй челꙋй адевърат; Кѫ
тъ бꙋкꙋріе фаче прїѧтенꙋл кътръ прїѧтенꙋл съꙋ; Кѫтъ фолосинцъ,
кѫтъ паꙁѫ; къ дѣй ꙁиче ꙟтꙋнѣриче деавꙋцїй, немика нꙋѫсте потрибникъ
прїѧтенꙋлꙋй челꙋй адевърат. Ши ꙟчеꙋкип кринїй чей алби, ши трандафи
рїй да фрꙋмосъ ши минꙋнатъ миросѣлꙋ ꙟтро локꙋ кꙋ флорѣ фрꙋмꙋсѣцелор ло, а
ша ши прїѧтенїй макаръ ꙟчело армѣрꙋе дпърꙋескꙋ дарꙋл драгостїй. Ма бине ѫсте
съ оумбле омꙋл ꙟнтрꙋ ꙟтꙋнѣрек, декѫт съ нꙋавъ прїѧтени, къ нꙋ арде фїи
бинцѣла фригꙋрилор грꙋпꙋрилѡ, прекꙋм арде ши апринде дорꙋл сꙋфлетеле прїѧ
тенилор кѫндꙋ съдеспарте оунꙋл де алтꙋл, къ аша ѫсте похта драгостїй
чей адевърате нꙋнꙋмай лачей че сѫнт ꙟфацъ, чеши лачѣѧ че анꙋескꙋ дъ
май мꙋлтъ похтъ, демꙋлте ори ши ꙟвисꙋри ꙟй ведем ши ворбим кꙋдѫн
шїй ши несъꙋтъм кꙋ драгосте фъръ десацїꙋ. ши нꙋмай кꙋ поменирѣ прїѧ
тенꙋлꙋй събꙋкꙋръ нещине ши аре веселіе, Даръ чела чеюбѣще пре, Хс, пре
прїѧтенꙋл ши фъкъторюл дебине чел адевърат, каре аꙋ прїимит ши неꙋ
юбит пре ной, ши пꙋрꙋрѣ ꙟл авем ꙟминтѣ ноастръ ши ꙟгѫндꙋл ностꙋ,
оунꙋл ка ачела ничи оневое маре, ничи сътѣме дени менѣ. Къде не арътъм
гроаꙁничи спре тоци кѫнд авем драгосте деспре стъпѫни ши оаменїи чей ма
ри. Кꙋ кѫт май вѫртос девом авѣ драгосте кꙋ дмнꙁеꙋ, ши дебатребꙋи съ
дъм ши бани ши трꙋпꙋриле ши токма ши сꙋфлетꙋл съл дъм пентрꙋ ачастъ
драгосте дꙋмнеꙁеѧскъ сънꙋнепарърꙋ. къ нꙋѧжꙋнџе съ арътъм нꙋмай кꙋ кꙋ
винтеле драгостѣ оунꙋл кътръ алтꙋл, чи съсъкꙋноаскъ драгостѣ ши прин
фапте, къ Хс, ꙟнкъ нꙋнеꙋ ꙟвъцат нꙋмай кꙋ кꙋвинтеле че ши кꙋ лꙋкрꙋриле
аꙋ арътат драгостѣ лꙋй кътръ ной пентрꙋ ачѣѧ съне смерим пре ной касъне
аибъ дмнꙁъ де грижъ, къ чѣѧ че аꙋ грижъ нꙋмаи де ѫншїй пре ачѣѧ дмне

ѕъꙋ ва стъй смерѣскъ, Дечи чиневастъщїе кꙋм шѝ ꙟчеки ва юби кар пе прїѧ
тенꙋл съꙋ шѝ васъ кꙋноаскъ пꙋтѣрѣ любовꙋлꙋй съ алѣрџе лафъкъторюѧ
ачещїѧ лаферичитꙋл Павел, съ афле, шѝ ел ꙟлава ꙟвъцѫ кѫтъ невое шѝ
кѫт грѣꙋ ѫсте асꙋфери нещине деспърцирѣ прїѧтенꙋлꙋй челꙋй крединчос, ка
реле требꙋе съ аибъ сꙋфлет витѣз. Къ ачест маре апостол ал лꙋй Хс, ка
реле аꙋ ꙟвъцат тоатъ лꙋмѣ, шѝ аꙋ гонит дин минтѣ лꙋй тот фелюл
де патимъ, шѝ лꙋптѫндꙋсе аꙋ агонисит тоатъ непатема ꙟцерѣскъ, шѝ
челѣ ла алте патеми ѡменещи, прелесне лѣꙋ ръбдат ка оунтрꙋп стрїин, адекъ
легътꙋриле, ꙟкисориле темницеле, ланцꙋриле страданїиле, бътъиле, мор
циле, шѝ тот фелюл де патимъ рѣ, їаръ деспърциндꙋсе оун сꙋфлет юбит
дела джнсꙋл фоарте таре съ ꙟтристъ шѝ мꙋлт съ скѫрби, къ аштепта съ
афле пре юбитꙋл лꙋй апостол пре Тит, ꙟчетатѣ троадей шѝ нꙋл афлъ, шѝ
ꙟдатъ єши шѝ фꙋџи денчетате. Ѻ ферчите Павле шѝ де трей ѡри фе
ричите, чеѫсте ачаста че фъкꙋш: Ластѫлпꙋ ай фост легат, шѝ ꙟ
темницъ ꙟкис, ране шѝ бътъй ай лꙋат, шѝ дин тот трꙋпꙋл тъꙋ кꙋргъ
сѫнџеле. Де ачесть апостꙋл Павел, аꙋ венит ꙟвестита четате ꙟтроада
шѝ аꙋ афлат пе троадитѣнии кемаци шѝ ꙟвъцаци ꙟтрꙋ мъртꙋрїѧ лꙋй Хс,
деапостолꙋл Тит, шѝ єра гата тоци съпрїимѣскъ ботезꙋл, шѝ тꙋ ле
пъдаш атѫта добѫндъ ден мѫниле тале: адевърат зиче, къ мꙋлтъ скѫр
бъ шѝ жале маꙋ кꙋпринсь, шѝ тоатъ минтѣма ѡтꙋрбꙋръ деспърцирѣ апо
столꙋлꙋй Тит. Възꙋш кѫтъ ѡстенѣлъ ѫсте съпоатъ ръбда нещине
деспърцирѣ юбитꙋлꙋй съꙋ прїѧтин: Кѫтъ витежїе десꙋфлет требꙋѧ
ще: пентрꙋ къ нꙋаѫжꙋнџе съфїе драгостѣ нꙋмай ꙟсꙋфлет, че требꙋе шѝ
мънгѫѧре трꙋпѣскъ, шѝ ꙟпреꙋнаре шѝ ворбъ кꙋ ꙟдръзнире, ѿ прїєтешꙋг
шѝ драгосте фїербинте, Павел чел небирꙋит ꙟсꙋпърърри, Стѫлпꙋл чел
некълтит, кареле зичѧ. Чинемъва деспърци дедрагостѣ лꙋй Хс: ничи
скѫрбе, ничи гонире, ничи деспърцирѣ вїецїй, че тоате левою ръбда кꙋ бꙋ
кꙋрїе. Шѝ ѡарекѫндь възѫндь лакръмиле юбицилор лꙋй прїѧтени пентрꙋ
деспърцирѣ лꙋй чесъ деспърцїѧ деджншїй, зичѧ кътръ джншїй. Чефачец
ачаста фрацилор деплѫнџец шим сфърѫмаци инима: ѿ минꙋнѣ маре, Чѣ
зичи ферчите Павле: Пꙋтꙋръ лакръмиле прїѧтенилор създробѣскъ сꙋфле
тꙋл чел небирꙋит ꙟтрꙋ сꙋпърърри: адевърат, къ маре ѫсте пꙋтѣрѣ драго
стей, шѝ драгостѣ ачаста мъстъпѫнѣще шѝ мъбирꙋѧще, къ алалте скѫрбе
афаръ дин драгосте тоате левою ꙟгъдꙋи, даръ чине съ нꙋсе мире шѝ съсъчꙋю
дѣскъ, де сꙋфлетꙋл чел витѣз шѝ ꙟтокма кꙋ черюл ал лꙋй Павел, Къ
фїиндь легат шѝ ꙟкис ꙟрѫм, тримитѧ скрисори ла филиписѣнїи македонїей
шѝ кѫт ѫсте дедепарте дела македонїа пънъ ла рѡма, щїꙋ чеѧ чаꙋ мерсꙋ
дентрꙋн локь пънъ ла алтꙋл, шѝ ничи ѡ ѡпрѣлъ наꙋфъкꙋт ла поменирѣ
драгостїй деоꙋченичїй лꙋй, че адѣсе тримитѧ кърци претютиндинѣ ла бе
серичеле лꙋй Хс, атѫта ѫсте пꙋтѣрѣ драгостїй. Кѫтꙋ нꙋнꙋмай пре чѧ
чесѫт

че сѫнт де фацъ ши апроапе ꙟн ꙟпреꙋнъ, че ꙟкъ ши пре чѣ че съ афлъ депар
те ꙟнадꙋнъ шїи ꙟпреꙋнъ, ши аша съкаде нещи не съ юбѣскъ пре чѣл чел юбѣще.
къ съш пꙋе токма ши сꙋфлетꙋл пентрꙋ прїѧтенꙋл съꙋ, пентрꙋ ачѣѧ нꙋ ѧсте
немика ꙟ лꙋме вредни ши тома прїѧтенꙋлꙋи челꙋи крединчос, къ де веꙋ де пе прїѧ
тенꙋл съꙋ съ бꙋкꙋръ ши съ веселѣще, ши съ роагъ пентрꙋ джнсꙋл ка ши пентрꙋ ѥл, ѥл ши
пре оаре каре че съ рꙋга лꙋ Дꙋмнезъꙋ ши сфинцилор съ ажꙋте прїѧтенꙋлꙋи лꙋи. Апои съ рꙋга
пентрꙋ сине, ꙗши ши префернчитꙋл Павел, кѫнд сꙋфлетꙋл лꙋи кꙋмꙋлатъ потъ ши
фъгъдꙋиалъ, съ ꙟтре ꙟ иадꙋ пентрꙋ прїѧтенїи лꙋи, Пентрꙋ ачѣѧ даръ
чел че юбѣще нꙋ трбꙋѧще съ стъпѫнѣскъ ел чи алцїи съл стъпѫнѣскъ пре
джнсꙋл. Чел че юбѣще нꙋ трбꙋѧще съл дъръꙋѧскъ пе ел, чи ел съ дъ
рꙋѧскъ алтора, Къ требꙋе съ аибъ пре прїѧтенꙋл лꙋи даторник, ши съ
стъпѫнѣскъ прїѧтенꙋл лꙋи ши съ ѿ аибъ ачаста де маре дар, ши фачере де
бине, ши нꙋ ꙟ паръ къ ꙟ зикꙋ пентрꙋ прїѧтенїи мѣселор, Къ чине аре прїѧте
ни кꙋм зик ѥꙋ ачела кꙋноаще че зикꙋ, къ де кѫт ачастъ вїацъ трекътоаре
маи дꙋлче ѧсте прїѧтенꙋл, къ мꙋлци оамени дꙋпъ моартѣ прїѧтенилор
нꙋ вꙋрꙋ днчїи съ маи вїецꙋѧскъ ꙟ лꙋмѣ ачаста, Къ маи бине аꙋ пе прїѧте
нꙋл лор де кѫт лꙋмина ѻкилор лор, Маи бине ѧсте ноаѡ съ нꙋ лꙋминѣзе
сѡареле де кѫт съ не деспъръцим де прїѧтенїи нощри, къ дѣка аре ѻмꙋл прїѧ
тени ничи ѡ боє рѣ нꙋ аре, Иаръ де аи вреꙋн прїѧтен ши кꙋноꙗщи вреѡ бътъ
маре сꙋфлетѣскъ де ла джнсꙋл, пъръсѣщете де прїѧтенꙋл ачела, Къ дѣ
ка не доаре вреꙋн мъдꙋларю, нои ꙟл тъем ши лепъдъм съ нꙋ стриче ши пре
челѣлалте, Де кꙋм ꙋлатꙋ маи вѫртос съкаде съ фачем пентрꙋ сꙋфлетеле ноа
стре, Къ нꙋ ѧсте алт лꙋкрꙋ маи рѣꙋ де кѫт ꙟпреꙋнарѣ ши драгостѣ чѣ ви
клѣнъ, пентрꙋ къ чѣле че нꙋ ле поате съ ле факъ невоѧ, поате прїешꙋгꙋл съ
стриче. Чине аре пе прїѧтенїи ꙟпъратꙋлꙋи връжаш, нꙋ поате съ фїе ши
прїѧтень ꙟпъратꙋлꙋи, Къ кѫндь не юбим пентрꙋ Дꙋмнезъꙋ атꙋнчи сѫнтем
датори чинстїи лꙋи, Иаръ кѫндꙋ нꙋ не юбескꙋ алцїи ел ѧсте атꙋнчи дато
ри чинстїи ноастре, Пентрꙋ ачѣѧ даръ кѫци нꙋ лепъдъм банїи нощри чѣ
трекътори пентрꙋ Хс, ши маи вѫртос пентрꙋ нои, съ не минꙋнъм адꙋкѫн
дꙋне аминте де драгостѣ лꙋи Павел че аꙋ авꙋт пентрꙋ Хс, къ ничи пе Хс,
нꙋ юбїѧ атѫта кѫт юбїѧ чѣле че ера пентрꙋ Хс, чи пентрꙋ джнсꙋл юбїѧ
ачѣле, ши нꙋма де оуна съ темѣ съ нꙋ кꙋмва казъ ден драгостѣ лꙋи, Ача
ста авѣ маи гроазникъ де кѫт мꙋнка. Де де врѣме чи ел ера бꙋкꙋрос съ
ꙟтре ꙟ матка фокꙋлꙋи съ съ мꙋнчаскъ пентрꙋ драгостѣ лꙋи Хс, ши съ фїе
лѱит де ꙟпъръцїѧ черюрилор, даръ нои каре ни ничи де лꙋмѣ ачаста нꙋ вом
съ не лепъдъм, ѡаре нꙋ сѫнтем вреднничи де ѡсѫндъ? ши ничи мъкаръ де ꙟкъ
ꙟ минтеле лꙋа не атинце, Атѫта сѫнтем де парте де мъририѣ лꙋи, ꙟнкъ мꙋлте
авѣм а зиче даръ врѣмѣ аꙋ трекꙋт че вом аѣса де вом зиче алтъ датъ, ꙟнсъ
нꙋ маи атѫта маи зичем акꙋм, къ ꙟ чѣ кнт авѣм крединца чѣ сфѫнтъ ши
бꙋнъ, аша съ авѣм ши драгосте кътръ тоци, ши кътръ прїѧтене ши къ

тръ

тръ връжмаш, ши прімирѣ ѿ аспецилор ши ръбдарѣ ла сꙋпърърила кареле невии ле сꙋпръ, съ ꙟскꙋлтъм ши съне плекъм кꙋвинтелор лꙋи Хс, съ пъзим сфѫнта беседникъ каре ꙟсте паза ши лꙋмина ѡкилор ноштри, съне пъзим де кꙋцетеле чѣле рѣле съ нꙋне ꙟбътъм, съ нꙋне ꙟвръжбим оунꙋл кꙋ алалтꙋ, съ нꙋ мжнкъм мꙋлтꙋ ка добитоачеле ши хіаръле чѣле сълбатечи, съ нꙋ ꙟпи към оунꙋл пре алтꙋл кꙋ пжржле ши кꙋ вжнзъриле, кꙋм ювѣще ши ва діꙗ волꙋл връжмашꙋл сꙋфлетелор ноастре. Че съне невоим съ пъзим лꙋи Хс, ши съ веселим пре ꙟцери, ши съ ювим оунꙋл пре алалтꙋ, ка съ добжндим ꙟ пъръціꙗ черюлꙋи, ꙟ Іс Хс дмнꙋл ностръ, а кърꙋѧ е слава ꙟ вѣчи амин.

КꙊВЪНТ АЛ, ДІ,

Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностръ

АЛꙊИ ІѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ милостеніꙗ, Бл҃гословѣще Пъринте.

Кꙋвжнтꙋл милостеніей фрацилор нꙋ се кꙋвине нꙋмай богацилор ши боꙗрилор, че ши сърачилор ши мишеилор ꙟсте фоарте де фолос ши де мжнтꙋире. Ши де ꙟсте чинева сѣсъ хръніескъ ши кꙋ чершꙋтꙋл, ши ачелꙋѧ се кꙋвине май мꙋлтꙋ ачеста кꙋвжнтꙋ. Пентрꙋ къ ничи оунꙋл нꙋ ꙟсте атжта де сърак ши липсит кжт съ нꙋ аибъ мъкаръ нꙋмай, в, мангжри, къ поате нещине ши дей пꙋцин съ факъ пꙋцинъ милостеніе. Ши съ ꙟтрѣкъ пре чеѧ че даꙋ мꙋлтъ, кашй вѫдꙋва ачѣѧ. Къ дмнꙁъꙋ нꙋ нꙋмъръ сꙋма баниилор челор че съ даꙋ, че нꙋмъръ мꙋлцимѣ милостеніей чѣѧ че съ дъ ден бꙋнъ вое. Ши ачаста требꙋе съ кꙋноащем ꙟде сърачи, къ нꙋмай, в, мангжри аꙋ дат милостеніе вѫдꙋва ачѣѧ каре нꙋмай ачей, в, авѣ, ꙗръ нꙋй пърꙋ рѫꙋ де джншій, пентрꙋ ачѣѧ ѡлъꙋдъ ши Хс, къ нꙋ сокоти треба авеіи че невоинца ши пофта. Къ де вом авѣ ѡсърдіе ши милъ спре чей липсици, нимика нꙋ нева ꙟпіедека съ рѫчиꙗ. Ꙟ ши ждерѣ кжндꙋ на вем ѡсърдіе ши блжндѣце спре сърачи ничи ѡ фолосинцъ на вем де бинеле ши де авꙋциꙗ ноастръ. Пентрꙋ ачѣѧ богацій чей немилостиви ма мꙋлтъ мꙋнкъ вор авѣ декжт сърачій, пентрꙋ къ ничи бинеле авꙋциеи лор нꙋ ꙗꙋ ꙟблжнзит съ фіе ѡмѣнеще ши ꙟдꙋрътори кътръ сърачи. Ши нꙋм зиче къ ꙋній аꙋ дат милостеніе мꙋлтъ, къ де аꙋ ши дат наꙋ дат прекꙋм се кадє прекꙋм зиче апостолꙋл, чел че милꙋѧще кꙋ блжндѣце. Пентрꙋ ачѣѧ нꙋ вор пꙋтѣ съ скапе де мꙋнкъ. Дечи де врѣме че ꙗсте аша, поате врѣꙋнъ богат съсъ спъсѣскъ? ꙟкъ прѣ поате. Къ ши Авраам аꙋ фость май богат декжт

тоци

Съ вьшіи рігъ са пръстьви пъртинаса

тоцй ѻ҆аменїи҆, възꙋшїи҆ а҆бꙋцїа лꙋи҆? Ка̀ꙋтъ а҆кꙋм де везй шѝ а҆гоннѐла прїимирїи҆ лꙋи҆ чей де ѻ҆аспецй, кънсъ а҆ръ̀тъ лꙋи҆ дм҃незꙋ ꙟ҆ намїазъзѝ ꙟ҆кй пꙋ̀ а҆трей върбацй къла̀торй, шъзѫнд е҆̀л ла копачюл мелайꙋлꙋи҆, шѝ ꙟ҆даатъ чейвъзꙋ а҆лергъ̀ ден тимпинъ прѐ дѫ҆ншїи҆, шїи҆ прїимѝ кꙋ мꙋ̀лтъ бꙋкꙋрїе шѝ веселїе де ла тоа̀тъ и҆̀нема, шѝ ꙗ҆ръ̀ш нꙋ̀шїѧ къ а҆ꙋфостъ дꙋмнезеꙋ че чейнесе ла дѫ҆нсꙋл, шѝ мъкаръ къ нꙋ̀шїѧ, ꙗ҆ръ а҆несъ ꙟ҆кинѝ шѝ ле зѝсе, демъ прїимицй стъпѫ̀нїи҆ мїей премѝне не врѐднекꙋл ѻ҆стеницй пѫнъ ла съ лашꙋ̀ ла мїе чел трекъторю, възꙋ̀ш челꙋкрꙋ маре фъкꙋ̀ чинстѝтꙋл възрѫ̀н на мїазъ зй? Нешъзѫндъ сꙋ̀пт вре оу҆̀н а҆копереѫ̀нт, че ка оу҆̀н стрїинѝ шѝ къла̀торю чел бо гат шѝ де бꙋнъ семинцїе марле патрїа̀рх а҆враа̀м, къш а҆лесъ каса шѝ мꙋ̀ ѫ҆ръ ш копиїи҆ шѝ слꙋ̀ џиле, шѝ е҆̀шй съ винѐзе, шѝ ѹ҆нѐсе мрѣжа бꙋнрей де ѻ҆аспе цѝ нꙋ кꙋмва̀ съ скапе шѝ съ трѣкъ вре оу҆̀н къла̀торю сеꙋ вре оу҆̀н ѻ҆̀м стрїинѝ не ѻ҆спъта̀т де ла каса лꙋи҆, че сокотѣ̀ще чѐ фаче, нꙋ̀ трими несе вре ѻ҆ слꙋгъ къ а҆ше тѝ, пентрꙋ къщїѧ къ слꙋ̀џиле сѫ̀нт лѣнеш шѝ сомнорош, честъ темѣ съ нꙋ кꙋмва̀ съ дормѣ̀зе слꙋга шѝ съ трѣкъ ѻ҆аспецꙋл шѝ ва пїѫрде вѫна̀тꙋ, чѐ съдꙋсе е҆̀л сингꙋ̀р шѝ шъдѣ лѫнгъ дрꙋ̀м ꙟ҆ приꙟ҆горищѣ соарелꙋи҆. Везй пре а҆враа̀м везй пре богатꙋл чел а҆девъра̀т? Ꙗ҆ сꙋ̀нем богатꙋле сꙋферитꙋ мъкаръ нꙋ̀май съ везй пре чел сърак сеꙋ съй ръспꙋ̀нзй чева̀ сеꙋ съ гръ̀ещй кътръ дѫ҆нсꙋл. сеꙋ денꙋ̀й дай немикъ мъкаръ съл мѫ̀нгѫ̀й кꙋ кꙋвѫ̀нтꙋл? Шѝ съ ꙟ҆кꙋлъ а҆враа̀м шѝ съ ꙟ҆кинъ лор ꙗ҆ръ нꙋ ꙟ҆ кꙋнощѣ пре дѫ҆ншїи҆, нꙋ фꙋ а҆тѫта мй нꙋне къ че слꙋжѝ лꙋи҆ дм҃незъꙋ, че къ че кꙋне кꙋноштинца лꙋи҆ чѣ чѐ нꙋй кꙋно щѣ пре дѫ҆ншїи҆, май мꙋ̀лтꙋ ѐсъ а҆ръ̀тъ ѻ҆сѫрдїѧ прїимирей де ѻ҆аспецй. Ке мъ шѝ пре мꙋ̀ѫрѣ лꙋи҆ касъ факъ ѻ҆спъцꙋл ꙟ҆прꙋ̀нъ къ шѝ а съ каде соцїиле шѝ ѧ҆ вꙋ кꙋ фъмѣѧ а҆мѫ҆ндо съ ѻ҆спъ̀тѣзе ѻ҆аспецїи҆, съ а҆посъ де а҆рфа съ милостѣ нїи҆ а҆ а҆лтъ бꙋнъта̀те дѐ кеѫ҆ндꙋѻ҆ предѫса ꙟ҆й зйсе, а҆пꙋкъ кꙋрѫ̀нд де ꙟ҆евѐрне кꙋсита шѝ фръмѫ̀нтъ пѫне бꙋнъ, съ ѻ҆спътъм ѻ҆аспецїи҆ че неꙋ тримѝ дм҃незъꙋ. Ꙗ҆ръ́ кꙋ нтоа̀рѣ де стрейнѝ сарра, ꙟ҆датъ а҆скꙋ̀лтъ кꙋвѫ̀нтꙋл лꙋи҆, шѝ нꙋ̀й стътꙋ ꙟ҆потривъ кꙋкꙋвѫ̀нтꙋл, нѝчїи҆ зйсе кꙋ̀м зйк богате фъмей ден вре мѣ де а҆кꙋ̀м. Ꙗ҆ ка̀ꙋтъ а҆кꙋ̀м де везй чѐмъ а҆флъ пре мѝне де ла върбатꙋл мїеꙋ? А҆ꙋ доа̀ръ сѫнт е҆ꙋ мꙋѫре деморарю, сеꙋ де пиктарю, съ цѝ фръмѫ̀нтъ пѝтъ? Е҆ꙋ а҆м а҆бꙋцїа мѧ, шѝ зѣстрѣ мѧ, шѝ а҆тѫтѣ роабе, шѝ нꙋ зйчй а҆чѣлора, чѐм зйчй мїе? Нꙋ зйсе а҆ша ча̀ че е҆ра̀ а҆девъра̀т жꙋпѫнѣсъ, че ꙗ҆ ра̀тъ фъкꙋ̀ порꙋнка върба̀тꙋлꙋи҆ е҆й. Оу҆ де вей съ а҆флай мꙋерй ка а҆чѣ лѣ ѧ҆зї ѻ҆ дела стъзй? Ѻ҆аре сꙋ̀фере съ факъ порꙋнка върба̀тꙋлꙋи҆ лор? Ба, нꙋ май челе везй мѫ̀ниле лор ꙟ҆ подобѝте то̀т кꙋ а҆ꙋ̀р, шѝ то̀т де а҆лъкомїе шѝ лꙋа ѫ҆ де ла съра̀чй. Ꙟ҆ра̀тъ мѫна сарреи҆ де везй че поа̀ртъ шѝ кꙋ чѐ жѐте ꙟ҆ бръ катъ? Кꙋ милостенїе, кꙋ бꙋнрѣ де стрейнѝ, кꙋ драгосте шѝ бꙋнрѣ де съра̀чй, зйсе а҆враа̀м е҆й. Не воѫ҆щете кꙋрѫ̀ндъ де фръмѫ̀нтъ трей мъсꙋ̀рй де фъинъ кꙋ ра̀тъ кꙋ съ та ча̀ дѣсъ, а҆ша зйсе, шѝ е҆̀л а҆лергъ ла чирѣ̀да ва̀чилор. ꙟ҆пъ̀рцире ѻ҆стенѣла ка съ ꙟ҆пъ̀рцъ шѝ кꙋнꙋниле де ла дм҃незъꙋ, де чй жꙋнгѐ

винчѐ

вицелул ꙟдатъ, алергъ бъторжнула ка ун тжнър, кѫчи къл ꙟтърiѧ мин
тѣ спре драгостѣ ѡбирей де стрейни. Съфiй възут пре ун домну де авѫ
тжтѣ слуӂи, кум адучѧ вицелул, ши немикънул ꙟгреуѧ. къл ѡшура ѡ
ѫрдiѧ че авѧ. Дечи чела че венисе чефъгъдуи пентру плата оспъцулуй
луй Авраам; Зисе, ꙟтру ачаста време iаръ вою съвiу, ши ва съави Сар
рафiѧ. Възуши че роадъ одръсли ѡбирѣ оаспецилор, Ши маса кум фу де
грасъ; Кум фу де фрумоасъ; Кум съкоапсе стругурул маинаинте деврѣ
ме; ꙟтрачесть фелю ѫнт роаделе милостенiей. Пентру ачѣѧ съну непа
ръ ноаѡ къ съ ꙟпуцинѣзъ авуцiѧ ноастръ кѫндъ дъм милостенiе, Къ нусъ
ꙟпуцинѣзъ чесъ дасѡце ши съ ꙟмулцѣще, Нусъ съфъръшаще авуцiѧ милости
вулуй че присосѣще, Къ ѧсте ѡнегуцъторiе ку добжндъ, ши родул ши съ
мѫнца, ши май вжрто амжндоаѡ добжндъ, ши агонисита пъзитъ съ афлъ.
Къ чела че умблъ ку корабiѧ пре маре, мултъ невое рабдъ. Ашиждерѣ ши
плугарюл ла съмжнътура луй, мултъ примеждiе аре, Ау де сечетъ, Ау
де времи рѣле, ши де плой ꙟсуприте. Iаръ авуцiѧ чѣѧ че съ пуне ꙟмжна лу
Хс, стъ неклътитъ де тоате вихлешугуриле, къ нименѣ нупоате съ ѡхръ
пѣскъ де мжниле луй Хс, че стъ ꙟвечiй вѣчилор, ши нефаку ноаѡ мултъ
роадъ, къ възжндъ дмнѕъу къ ачѣ нуродѣще, ѡ ꙟцине ши ѡ пъзѣще кадъ
пъ моартѣ ноастръ съ ѡ лусѡм ку мултъ добжндъ. Ши де врѣме че ун ѡм
кжндъ ѧ де ла алтул чева нусъ аратъ немулцемиторю, чере съ плътѣще челуѧ
че iау дат ачел дару, ку мулт май мулт ва съ пѫндѧ Хс челуѧ че iау дат лу.
Къ де врѣме че Хс ши нелужндъ нимика дъ, Даръ кум съ ѧ ши съ ну дѣ;
Аскултъ чезиче Соломон. Чѣ че милуѧще сърак ул ꙟпрумутѣзъ пре дмн
незъу. Възуши ꙟпрумутаре минунатъ ши славитъ; Алтул ѧсте
чела че ѧ ꙟпрумута, ши алтул съ фаче даторник ши плътѣще даторiѧ.
Пентру ачѣѧ ну зисе ꙟцелептул къ чел че милуѧще сърак ул дъ луй дмнѕъу.
че зисе къ ꙟпрумутѣзъ пре дмнезъу, ка съ ну й паръ къ вафи плата ѫнгу
ръ ши фъръ добжндъ, къ куноаще дмнѕъу лъкомiѧ ноастръ, къ несацiул
ностру пофтѣще пурурѣ мулт, пентру ачѣѧ чела че аре бани нува съ ꙟпру
мутѣзе пре сърак у фъръ де кезаш, ши фъръ де зълог ши фъръ де запис, пен
тру ачѣѧ възжндъ дмнзъу къ нименѣ ну ꙟпрумутѣзъ пре сърак у фъръ де
кезаш, че каутъ тот ла добжндъ, ши ничи унул ну е милостив ши съ фiе
прiѧтин сърак улуй, iаръ сърак ул де тоате де ачѣстѣ ѧсте пустiю, ши не
микъ семну нуаре съ пуе зълог, сау кезаш. Пентру ачѣѧ нименѣ нува съ
ꙟпрумутѣзе. Чѣ възжндул пре ачеста дмнѕъу къ аре греу де неѡменiѧ
богатилор съ пусе пре сине ла мижлок, ши пентру чел сърак ꙟтръ кезаш, iа
ръ ла ꙟпрумутъторю съ пусе зълог. Пентру ачѣѧ зиче ꙟцелептул. Чѣл
че милуѧще сърак ул ꙟпрумутѣзъ пре дмнѕъу, ꙟпрумутѣзъ де мулте ѡ
ри ши богацiй, ꙟсъ нумай пре чѣѧ че ле дау добжндъ мултъ, зикжндъ аде
къ късъцин декувжнт. Iаръ пре чей сърачи нуй ꙟпрумутѣзъ, зикжндъ къ

въ

ръсплътескꙋ ръꙋ. Предмнєзъꙋ преплътникꙋл чел бꙋн каре недъ пентрꙋ сꙋна
оѕꙋтъ ши ертаре депъкате пре ачеста ꙟл лъсъм, iаръ пречеѣ чене дау ничи
капетеле кѫт ледъм ной ꙟн ꙟпрꙋмꙋтъм пре ачещѣ кꙋ мꙋлтъ авꙋцiе. Къ
нꙋнем чедобѫндъ недъ нолѡ пѫнтечеле каре лꙋкръм нꙋмай пентрꙋ дѫнсꙋл,
ши стрикъ тоатъ вiаца ноастръ. ꙟстрикъчюне ши ꙟпꙋтрецюне? Ꙋечнисте
авем ной ден мърирѣ дешартъ ши ден мѫндрiе? Нꙋмай завистiе, ши скѫр
бъ, ши вражбъ, Ꙋенедъ скꙋмпетѣ? Нꙋмай грижи ши невоинцъ мꙋтъ.
Ꙋедобѫндим ден кꙋрвiе, карѣ гътѣще матка фокꙋлꙋй? Вiермеле чел не
адормит, Даръ пречещѣ съавем ной даторничи? ши нꙋ пре днєзъꙋ? Пен
трꙋ ачеѣ вом съпiердем нꙋнꙋмай добѫнда, че ши капетеле, ши ꙟкъ ащеп
тъм съдобѫндим ши мꙋнка дeвѣчи. Пентрꙋ че даръ фрате нꙋ дай бани ꙟ
прꙋмꙋт челꙋй чецiиндъ тоци ꙟкъ ши маймꙋлаци? Аꙋ доаръ зичи къва зъбо
ви пънъ аꙋ плъти? Демꙋлте ори днꙋл ши ꙟтрачасть вiацъ, къ аде
върат ѫсте кꙋвѫнтꙋл каре зиче. Ꙋереꙋ ꙟтѫю ꙟпъръцiѧ черюрилор, ши ачѣ
сте трекътоаре тоате вѫсевор да воао, Iаръ дева ши зъбови пънъ аꙋ да ба
нiи, вей съвиби маймꙋлтъ добѫндъ. Ши ачаста оведем ла чеѣ че ꙟпрꙋмꙋ
тѣзъ, къ лесѫнть драци чеѣ че зъбовескꙋ кꙋ даторiѧ, пентрꙋ кълнсъ ада
оуе добѫнда. Iаръ чела че дъ даторiѧ десплътѣще кꙋрѫндъ, ел скꙋртѣ
зъ ден добѫндъ. Дечи девреме че пентрꙋ оаменiй карiй несѫнть датори,
нꙋ нисъпаре кꙋ греꙋ кѫндъ незъбовескꙋ кꙋ банiй, къчи не мещешꙋгꙋим касъсъ
адаоге добѫнда. Даръ пентрꙋ днєзъꙋ дечесъ фим аша слаби де нимъ?
Ꙋел че милꙋѫще пре сърак ꙟпрꙋмꙋтѣзъ пре днєзъꙋ. ѡ милостивире маре,
ши юбире де оамени, къте ꙟпрꙋмꙋтєзи ши тꙋ днꙋл мiеꙋ, делa ной слꙋци
и тале пентрꙋ милостенiѧ съръчилор, Даръ ꙟчевреме вей съне плътещи?
ꙟтреби кѫндъ ши оунде ва съ плътѣскъ даторiѧ ши добѫнда? Кѫндъ ва
шедѣ ꙟ фiю оменескꙋ пре скаꙋнꙋл слъвiй лꙋй, ши ва пꙋне оиле дена дирѣпта,
ши капреле ден настѫнга, ши ва зиче челор ден на дирѣпта лꙋй. Вениц бла
госвнцiй пърителꙋй мiеꙋ, демощеници ꙟпъръцiѧ че ѫсте гътитъ воао,
маи нанте пънъ а нꙋ фаче лꙋмѣ. Пентрꙋ карiй озиче ачаста? Пентрꙋ кре
щиний чей милостиви. Къ амфостꙋ флъмѫндъ ши мiаꙋ дат демѫнкат,
ꙟсетат ши маꙋ адъпат, Гол амфостꙋ ши маꙋ ꙟбръкат. Даръ пентрꙋ
че днне Христоасе, нꙋ ꙟадꙋчи аминте делaлте бꙋнътъцин че нꙋмай де милосте
нiе? Iаръ днꙋл зиче, Нꙋ ѫꙋдек еꙋ пъкатꙋл, че несомeнiѧ воастръ осѫ
декꙋ. Къ авѫндъ вой оаръ ка ачаста дофторѣскъ демꙋлт преꙋ, мѫнтꙋи
ꙋъ сꙋфлетꙋлꙋй востру, адекъ милостенiѧ каре спалъ пъкателе воастре, ши
апсат атѫта бине ши атѫта платъ, къ нꙋ пентрꙋ ачаста цаꙋдат дꙋм
незъꙋ авꙋцiе ши бани, ка съй келтꙋещи ꙟ мѫнкъри ши ꙟ бъꙋтꙋри ши ꙟ лꙋкрꙋ
ри фъръ де лѣꙋе, че ка съй келтꙋещи ла милостенiй ши ла алте лꙋкрꙋри бꙋне,
че плак лꙋй днєзъꙋ, къ доаръ нꙋ дай але тале че ден кареле ци саꙋ ꙟкре
динцатъ де ци саꙋ датъ съ фiе де съръчи, макаръ де ар фи ши ден дирѣптеле та

ле остенеле, ши труде, сау ден моштенирѣ пъринцилор тъи, пентру къчи
съ нуцисъ фіе порунчит кумва пентру мулт мила луй Дмнзъу, съ дай ми
лостеніе дентрале тале, ши апой ту лесокотешти ачеле къ сжнт але тале,
ши фачи милостивирѣ луй Дмнзъу причинъ некуноштинцей. Къ ау нъръпут
Дмнзъу съ лем делатине, ши съ ледѣ алтуѧ? Че нува съ офакъ ачаста,
четелась ꙟвоѧ та съ фачи чинсте съръчилор. Пентручѐ даръ нудай ниминуи
нуй милостеніе? Ау ай некрединцъ къ нусовей луа іаръш? Даръ ачаста ку
поате съ фіе? Къ де време че Дмнзъу дъ, ши челуѧ че нудъ нимънуй,
даръ кукжт май вжртос съ нудѣ челуѧ че ай дела ел, Къ пентру ачеѧ ау
ꙟпърцит Дмнзъу ши ау дат ціе май мулт декжт алтора, Ну пентру съ
лекелтуешти фъръ декале ку курвіиле, ку беціеле, ку лъкоміиле букателор,
ку хайне скумпе, ши ку алте лукрури піеттоаре, че касъ ꙟпарци съръчилор,
Къ девей цинѣ май мулци бани декжт цѣрфи требва та ши вей келтуи фъ
ръ неправъ, съ штіи бине къ вей съ айби аколо ꙟ іаду мулте ши рѣле мунчи.
Въ зутам пре мулци ажунгжнду пънъ ла атжта несомеие, къ пентру пу
цинъ лѣне нусокотеску пре съракул чел флъмжнду, Ши зику къ пре джеу
къ сжнту департе декась съраче, Ши слуга нумаcе ачи, съ лаприминцу
съ цѣдѣ демжнкат. О немилостивире, ши несомеие, ши лѣне маре, Къ
кукжт нусаркъ дѣ съ съ леневе ѣскъ нимикъ мъкар де арфи ши зѣче миле де
лок, де време че арфи ши плата май мултъ, ел аколѣ съ ленѣще, къче къ
пентру чѣле че дай нумай оплатъ ай, іаръ кжнду остенешти ши ту ку
джнсул, атунчи ши пентру остенѣле май ай ши алтъ платъ, къ ши пре
Аврам пентру ачаста ꙟл лъудъм май мулту, къ авѣ, тиі, слуци, ши
ничи пре унул нул мжнъ съ мѣргъ ла чирѣдъ, че ел сингур мъкаръ къ ера бъ
тржн ши слабу, іаръ ꙟдатъ алергъ ла чирѣда боилор ши апукъ вицелул. Пе
тру ачѣѧ ши ту мъкаръ де айфи боярю кжт де маре нуцъфіе рушине аслужи
съракулуи сингур ку мжниле тале, къ луи Хс нуи іасте рушине атинде мжна
луи съ ѧ маніѧ съракулуи, іаръ ціе ꙟць іасте рушине съць ꙟтинзи мжна,
съ дай уи бану сау опжине, даръ нуѧсте ачаста май маре рушине? Къ де
време че добжндешти ꙟпъръціѧ черюлуи пентру уи пахару де апъ рѣче че дай че
луи непутинчос, даръ кжнд ꙟлвеи кема ши ла каса та, ши съл пуи ла омасъ ку
тине ши вей одихни, іаспуне кжтъ роадъ бунъ вей съ добжндешти? Пентру
ачаста даръ съ нунефіе рушине аслужирѣ ши амжнгжѧрѣ пре съраци, къ фъкжнд
ноий ачаста, ниъ сфинцескъ мжниле ноастре, ши атунче дѣка левом ръдика къ пре
рутъ, ꙟдатъ левѣ де Дмнзеу, ши съ матиневѣще ши пофта ноастръ несодтъ
ши опаннѣще, пентру къ баніи кжнд съ дау сжнт ан тутурор, іаръ съ сау
жаскъ нештине ку мжниле луи ши ку осжрдіе маре съръчилор, ачаста іасте а
хнуи суфлет маре ши витѣзу. Къ девези пре чиневаа ажутжндуци ла лукру
риле чѣле лумешти, адекъ ла жудекъци сау алте невои съ остеневѣскъ пентру
тине, оаре кжндул вези алтъ датъ нуи еши ꙟтимпинарѣлуи, ши те букурй
де

де ел кꙋ мꙋлтъ драгосте, ши-й дай ши дарꙋри ши ешй ка о слꙋгъ а лꙋй кꙋмпъ ратъ? Даръ кѫнд везй пре Хс венинд кътрꙋ тине невоеш, ꙟй ꙟторчй фаца ши нꙋ-л приймеши ... ꙟтимпина ре ши-й слꙋжиреа кꙋ тоатъ инема? Къ де ка нꙋ прїймещи пре чел сърӑчꙋ ка пре Хс, ꙟкъй нꙋмай прїйми, Къ де ѫ платъ чел че дъ ꙋнꙋй пахар де апъ рече, даръ чел че ва да бани ши хаине, оаре нꙋ ва авѣ май маре платъ? Адевъра нꙋ ѫсте пꙋтинцъ съ нꙋ фіе, пентрꙋ къ ꙋнде ѫсте даре бинелꙋй ши милостенїе, аколо ѫсте ши дарꙋл лꙋй дмнзъꙋ, ши ничи одатъ нꙋ съ май ꙟпꙋцинѣзъ ничи май скаде, Ꙗръ ꙋнде ѫсте ши даре де хаине ши де бани мꙋлцй ши де алте бꙋнътъцй де тоате, кѫтъ платъ ва съ фіе дела дирептꙋл жꙋдекъ тори? Ꙟнсъ нꙋмай кꙋноскꙋ къ ачѣсте ши алтеле ка ачѣсте де мꙋлте ѡри ацй аꙋзит, ши аць ꙟвъцат, ка съ фачець мъкар кѫт де пꙋцин бине, дѣ дмнезъ съ фачець ши май мꙋлте бꙋнътъцй, къ мꙋлтъ несокотѣлъ ши маре небꙋнїе ѫсте, кѫндꙋ вом съ кꙋмпърръм вин ши царине черкъм кꙋ мꙋлтъ невоин цъ съ фіе пъмѫнтꙋл бꙋнь, ши родиторю, ши акꙋм ведем ꙟнаинтѣ ноа стръ ꙟлок де пъмѫнтꙋ черю, ши съ нꙋ не кꙋмпърръм аколо сат сах лъ кашъ, ши де аколо съ ащептъм роада остенѣлелор ноастре? Ꙗспꙋнем деча ръзиче чинева къ ꙟтрачестꙋ ан ва съ съ ръжнптѣскъ ачастъ четате, оаре врѣрѣй съ зидещи ка съ ꙟтрачѣѫ четате, че ва съ съ стрꙋмпъ ши съ кадъ? Ба даръ четатѣ ачѣѫ а черюлꙋй нꙋ те темй къ се ва стрика, пентрꙋ ачѣѫ съ нꙋ зидим ꙟтрачастъ лꙋме ꙟ каре вор съ се стриче, нꙋ нꙋмай четъциле ши касе ле чет оатъ лꙋмѣ, че ꙟкъ чезикь ѥꙋ къ вор съ кадъ, къ май наинте пънъ анꙋ кѫдѫ вом мꙋри. Пентрꙋ ачѣѫ май бине ѫсте съ зидим касе ꙟчерю, де връ ме че аколо нꙋ не требꙋе зидитори, къ аколо мѫниле сърачилор нꙋ нꙋмай касе ка ачѣсте зидескꙋ, че ꙟкъ мощенескꙋ ши ꙟпъръцїѫ черюрилор, ши мꙋлтъ ꙟдръзнире не фак кътръ дмнезъꙋ, ла атѫта ꙟнълциме сꙋе пре ѡм милосте нїѫ. Ши ꙟчѣкип ѡ ꙟпъръцїѣсъ кѫнд ва съ ꙟтре ꙟ олателе ꙟпъръцещи, ничи ꙋн портарю нꙋ кꙋтѣзъ съ-л ꙟтребе чине ѫсте, сах ꙋнде ва съ мѣргъ, че тоцй боарїй кꙋрцїй ачѣїѫ ѡ прїмескꙋ кꙋ бꙋкꙋрїе. Аша ши пречей милости ви фъръ де ниче о ѡпрѣлеще ꙟй дꙋк ла скаꙋнꙋл ꙟпъръцескꙋ, къ дмнзъꙋ фоа те маре юбѣще милостенїѫ, ши лѫнгъ дѫнсꙋл стъ афлъ. Пентрꙋ ачаста зиче скриптꙋра, Стътꙋ ꙟпъръте́са де а дирѣпта та, Фата че ꙟтѫю а лꙋй дмнезъꙋ ѫсте милостенїѫ, Милостенїѫ ачаста плекъ пре дмнзъꙋ де съ фъкꙋ ѡм, ка съ мѫнтꙋиаскъ пре ѡм. Пентрꙋ ачѣѫ верй че черере арчѣре дела дмнзъꙋ ши пъринтеле пентрꙋ чеѫ че фак милостенїе ꙟдатъ прїймѣ ще дарꙋл черерїй, атѫта де маре чинсте ши ꙟдръзнире аре милостенїѫ ꙟй наинтѣ лꙋй дмнезъꙋ, къ нꙋ нꙋмай пъкателе ѡмꙋлꙋй челꙋй милостив ле спалъ че ꙟкъ ши моартѣ ѡ гонѣще. Ши чине адеверѣзъ ачаста кꙋм къ милостенїѫ стъпѫнѣще тоате, ши бирꙋѫще ши пре моарте? къ ной ведем къ морь тоцй оаменїй, ши ничи ꙋнꙋл нꙋ поате съ скапе де мѫнꙋка морцїй. Нꙋ фїй фрате некредничо, че афлъ де ла лꙋкрꙋриле чѣле че сах фъкꙋт де ꙟтрѫнсе, ши кѫтъ пꙋ

тьре аре милостеніѧ, де сирꙋѧще ши пре моарте. Аскꙋлтъ. Ꙟ Іопіа е
ра о фатъ фечоаръ, ши фъчѧ мꙋлтъ милостеніе ла тоци, ши о кема Тавида
каре ава нꙋмай ꙋн лꙋкрꙋ неꙟчетат съ факъ милостеніе ꙟ тоате зилеле, ши
ꙟбръка въдꙋвеле ши сърачій, ши алте мънгжери ши одихне фъчѧ, ла тоци
сърачій, апой съ болнъви фата греꙋ ши мꙋри. Че фъкꙋръ даръ въдꙋвеле,
ши чеꙗлалци сърачи че ава бинеле ей? Нꙋ лъсаръ съ о ꙟгроапе, че тримисеръ
де адꙋсеръ пре апостол Петрꙋ, ши алергаръ де л ꙟтимпинаръ въдꙋвеле плжн
гжнд, ши й аръта лꙋй бꙋнътъциле ши милостеніиле кжте фъчѧ фечоара кꙋ
мжниселе, ши ꙋна аръта ꙟбръкъминте чей дедѣсе, алта къмаша, алта
мъхрама, алта ꙟкълцъминтеле. Атꙋнче Петрꙋ възжнд атжта милосте
ніе, ши май вжрто лакръмиле сърачилор ши а въдꙋвелор, плекъ ӂенꙋкеле сале
ла пъмжнт ши фъкꙋ рꙋгъ пентрꙋ въдꙋве, апой ꙟторкжндꙋсе кътръ трꙋ
пꙋл чел мортꙋ зисе, Тавида скоалъте. Іаръ ѧ дешкисе окій ей, ши дꙋ
ка възꙋ пре Петрꙋ шезꙋ. Іаръ Петрꙋ о лꙋо де мжнъ ши о рꙋдикъ, дꙋпъ а
чѣѧ кемъ пре въдꙋве ши пре тоци чеꙗ каре ста акоꙗ, ши о дѣде пре джнса
лор віе. Везй кжтъ есте де мꙋлтъ бꙋнътатѣ милостеніей ши плата въдꙋ
велор, пентрꙋ къ че фѣлю де дарꙋри дѣде фечоара ачѣѧ въдꙋвелор. Даръ кꙋ
кжт май мꙋлт ръсплътиръ ѧле ачеіѧ? Къ мъриръ милостеніей нꙋ съ лъѣце
ден мꙋлциме баниилор, че ден осжрдіѧ челора че о дау пре джнса. Кꙋ адевъра
ꙟкрединцъ зик мꙋлт пот пичоареле сфинцилор, кжнд ꙟтръ ꙟ каса кꙋива, къ
нꙋ благословеск нꙋмай пре оаменіи че ши пъмжнтꙋл чел че калкъ пре ел ꙟ сфи
цеск, адꙋкжнд ши дърꙋинд мꙋлте ши мари бꙋнътъци крединчошилор, къ
обичюнѣ ча де фире о ꙟдирептѣзъ, непꙋтинца ши фоамѣ о дезлѣгъ, ши
мꙋлтъ ефтинътате ши авꙋціе адꙋк крединчошилор. Пентрꙋ ачѣѧ ши пи
чоареле пророкꙋлꙋй Илие ꙟтржнд ꙟ каса въдꙋвей ачеіѧ акжріѧ ꙟй ꙟвисе копи
лꙋл, минꙋнатъ ши пре слъвитъ бꙋнътате арътаръ, къ фъкꙋръ
пичоареле пророкꙋлꙋй каса въдꙋвей аріе плинъ де грꙋ, ши борка
нꙋль чель де вин ꙟл фъкꙋръ коритъ каре пꙋрꙋрѣ ера тоть плинь.
Прилежꙋ ноꙋ съ фъкꙋ атꙋнче де о дать ꙟпреꙋнъ ши асъмънътꙋріи ши асе
чертъꙋріи, ꙟ че кип съ фъкꙋ? Къ пріими въдꙋва пре дирептꙋл кꙋ ꙋн пꙋмнꙋ
де фъинъ, семънъ фъинъ, ши сечеръ фъинъ. Ши васлꙋл чел де оунт де ле
нꙋ изворжѧ мꙋлциме де оунт де лемнꙋ. Нꙋй требꙋиръ пъреки де бой, ничи
плꙋг съ аре, ничи плоае, ничи вжнтꙋри кꙋ сꙋфларе бꙋнъ, ничи сечере ꙟй тре
бꙋй, ничи аріе съ адꙋкъ съ пꙋе знопій, ничи съ ꙟтріере, ничи вжнтꙋ ꙟй тре
бꙋй съ вжнтꙋре, ничи моаръ съ мачине, че ꙟнтромикъ де час съ афларъ ачѣ
стѣ тоате ꙟ каса въдꙋвей, ꙟтрачеста кип сжнтꙋ дарꙋриле сфинцилор,
ачѣстѣ дарꙋри дъръꙋеск пичоареле сфинцилор ши ꙟнкъ май мꙋлтꙋ де кжт ачѣ
стѣ дау, че пентрꙋ ка съ нꙋ съ лъꙋдаскъ кꙋ вжнтꙋл атжта пре пꙋцин цинемни
те пентрꙋ дарꙋриле сфинцилор, ши ꙟ че кип ꙟи чинстим, ачест фѣлю де дарꙋ
ри не адꙋкꙋ ей ноаѡ, ашиждерѣ іаръш де канꙋнвом чинсти маре мꙋнкъ не

ꙟго

ꙟгонисѣскꙋ, ши фокꙋл чел вѣчник май денафаръ, иаръ чеѕиче чел чесъ ꙟпро
тивѣще кꙋ кꙋвѫнтꙋл: Ачела аꙋ фост петрꙋ, ши ачела аꙋ фост Илїе. Че
гръешщи ѡ ѡмꙋле: Даръ де аꙋ фост петрꙋ ши Илїе, аꙋ наꙋ авꙋт ши ѥи ача
ста фире че авем ши ной? Аꙋ нꙋсаꙋ нъскꙋт ши ѥи ꙟтрачастъ вїацъ ка ши
ной? Нꙋсаꙋ хрънит ши ѥи кꙋ ачест фелю де хранъ? Наꙋ вїецꙋит кꙋ лꙋкрꙋ
риле лꙋмїи ка ши ной? ши май вѫртос ꙟкъ оунїи динсънци наꙋ лꙋат мꙋери,
ши аꙋ фъкꙋт копїи. ши оунїи аꙋ ꙟвъцат мещершꙋгꙋри лꙋмещи, ши алцїи ꙟт
ръш наꙋ петрекꙋт ꙟтраджникꙋл ши ꙟфꙋндꙋл ръꙋтъцїи: Адекъ оунїи аꙋ фо
стъ вамеш ши алцїи гониторїи бесеречїи лꙋи Хс҃. Иаръ декаꙋ саꙋ покъит мꙋлт
дарꙋ аꙋ добѫндит дела Дмнѕеꙋ. Къ ꙋнїи динтрачещи апостоли аꙋ скꙋлат
морцн, ѡкїи ѡрбилор аꙋ дешкисꙋ. Стрикацїи аꙋ кꙋръцит. Шкїѡпїи иаꙋ ꙟдн
рептат, Драчїи ден ѡамени иаꙋ гонит. Ши алте виндекъри тъмъдꙋири
мꙋлте фъчѣ ꙟнтрꙋ болнави, (ѡаре авѣрар вресѡ кале ръспꙋнсꙋл вострꙋ)?
Иаръ дебей черка вїацъ ши петречере ши акꙋм съ афлъ ла чей чевор, ши пъръ
сире деръꙋтъцїи ши прїимире де аскꙋлтаре, каре сѫнтꙋ ачесте. Къ ши Хс҃,
нꙋдъ бирꙋинцеле ши кꙋнꙋнїле аша нꙋмай пентрег фїе кꙋи, че челора че аꙋ
ѡстенит ши аꙋ фъкꙋт порꙋнчиле лꙋи пентрꙋ ачѣѧ ѕиче, Веницн благословицїи пъ
ринтелꙋи мїе, демощенит че гътитъ воаѡ ꙟпъръцїе де ꙟчепꙋтꙋл лꙋмїи, Кꙋ ардѕи
май наинте пънъ а нꙋ фаче лꙋмѣ, нꙋ къ доаръ аꙋ фъкꙋт минꙋни, че пентрꙋ къ
амфостꙋ флъмѫнд ши мїаꙋ дат де ам мѫнкат, ꙟсетат ам ши маꙋ адъпа
стреин ши маꙋ прїимит ꙟкаселе воастре. Дечи деле ꙟпърїѧ ачелѣ дарꙋль
лꙋи Дмнѕъꙋ, адекъ минꙋнїле, иаръ ничи ачесте нꙋнесѫнт дестрикъчюне,
ꙟкъ ничи кꙋвѫнт де ръспꙋнсь нꙋчере дела ной, кѫнд ва съ не черчетѣѕе пен
трꙋ пъкателе че ам фъкꙋт, че нꙋмай кꙋ вїаца чѧ дмнѕъѧскъ ши фъръ де ми
нꙋни вец лꙋа кꙋнꙋнїле, иаръ вїаца чѧ рѧ ши фъръ делѣце нꙋ ва пꙋтѣ съ скапе
демꙋнкъ. Пентрꙋ ачѣѧ даръ съ фачем бꙋнътъцї нꙋ минꙋни, каре бꙋнътъцї
пот съ не фолосѣскъ ши ноаѡ ши вечинꙋлꙋи нострꙋ, адекъ, милостенїѧ, рꙋ
гъчюнѣ, постꙋл, ши алте бꙋнътъцн тоате, кꙋ ачесте тоате аре пꙋтѣ
ре милостенїѧ, къчи къ де ши пофтещи фъръ де милостенїе, нꙋсокотещe а
чѣ ѡстенѣлъ постꙋ, че май ръꙋ те фаче декѫт лакомꙋл ши бецивꙋл, ꙟкѫ
ѫсте май рѧ ръꙋтатѣ ши неѡменїѧ десфътъчюнїй, ꙟкъ чеѕикꙋ ѥꙋ постн
ре? Къ дебаши ава чинева ши фечорїе, деннафаръ ва ста декаса мирелꙋи не
авѫндь милостенїе, макаръ къ нꙋѧсте алтъ бꙋнътате ꙟтокма кꙋ фечорїѧ,
пентрꙋ къ фечорїѧ съасамѫнъ ꙟцерилор ла кꙋръценїе, каре лꙋкрꙋ ничи денебое
нꙋбениръ ла лѣце, деврѣме че ковѫршѣскꙋ престе фире. Дечи деврѣме чесъ
гонѣскꙋ афаръ ден каса мирелꙋи чей че аꙋ фечорїе, пентрꙋ къчи наꙋ милосте
нїе прекꙋм съкаде кꙋ бꙋнъ минте, иатъ даръ къ фъръ милостенїе нꙋ поате
нименѣ съ афле ертъчюне пъкателор лꙋи. Иаръ ничи ꙟчеле лꙋмещи нꙋ поате
нещине съ вїецꙋѧскъ сѫнгꙋр, че ши мещерꙋл, ши ръзбойникꙋл, ши лꙋкрътѡ
рюл де пъмѫнтъ, ши негꙋцъторюл, ѡстенѣскꙋ пентрꙋ фолосинца амꙋлтора,
ши

ши ꙟкъ май бѫрто пентрѹ вечинѹ а лор. Іаръ май мѹлть декѫт ачѣсть
съкаде съ фачем пентрѹ лѹкрѹриле чѣле сѹфлетешти, къ май бине ѫсте съ віе
цѹіаскъ омѹл ꙟтрачѣста кип, декѫт съ віецѹіаскъ нѹмай пентрѹ джнсѹл
ши де алцій съ нѹ фіе аминте, къ оунѹл ка ачела нѹ съ кіамъ ом че ѫсте не
ом, къ стрѫнце нѹмай пентрѹ джнсѹл, ши оунѹл ка ачела ѫсамѫнъ оунѹ
шоаречe орбѹ че гѹрѣще пъмѫнтѹл ши ꙟсѹс ши ꙟжос, ши съ асамѫнъ кѹ ла
комѹл, къ пàре къ нѹ се ва май сътѹра де нѹ ва ꙟтоарче тот пъмѫнтѹл. Аша
ѫсте ши чела че лѫкомѣще тоtдѣѹна пентрѹ касъ съ ꙟбогъцаскъ, че тотѹ ѫсте
ꙟ апострашѹ чеше торю ꙟтоатъ віаца лѹй. Пентрѹ ачаста вер чине ва съ ꙟбогъцаскъ,
съ факъ съракѹ ꙟтѫю прен милостеніе ши апой ва фи богат ши аичѣ ши аколо,
съ ꙟпарцъ сърачилор чѣ че присосѣще престе трѣба лѹй, ка съ стрѫнгъ богъ
ціе непѹтредъ ши мѹлтъ ꙟчерю, іаръ деципаре ачѣстѣ късѫнт кѹ греѹ ши
фъръ кале, кàѹтъ ла лѹкрътoрюл чел де пъмѫнтѹ, къ ничи ел нѹ поате фа
пѫине мѹлтъ де нѹ ва съмъна тот кѫт ва авѣ, ши ꙟкъ де мѹлте ори съ
ши ꙟпрѹмѹтѣзъ де семънъ ши рѫсѫпѣще грѫѹл, даръ тѹ фрате пентрѹ
къ нѹ дай челора че трѣбѹе, съ са мени ка съ сечери роадъ сѹфлетѣскъ мѹлтъ
ши фъръ де моарте? Іаръ ел зиче, даръ кѹм съ пот ю фаче ачаста, къ еѹ а
копій ши поxтѣскѹ съ ни ласъ ꙟ оурма мѣ богацы ши боѧри, даръ пентрѹ че ꙟи
фачи ши сърачи ши чершътори. Къ де ле еши лаш лорѹ тоатъ авѹціѧ та,
іаръ ши лападъ слабъ ши не ꙟкѹіатъ ꙟи пѹй десъпъзѣскѹ, іаръ дѣ ни ласъ пре
Дѹмнезъѹ исправник ши мошнѣн ꙟипреѹнъ кѹ джнший, лѣ на лъса ꙟтѹнѣрече
де коморъ, пентрѹ ачѣѧ кѫндѹ ве не съ лаши авѹціе мѹлтъ копіилор тъй, ла
съй ꙟгрижа ши ꙟпроніѧ лѹй Дѹмнезъѹ, къ аѹ доаръ Дѹмнезъѹ нѹ теѹ фъкѹт
ши пре тине? Адевърат, ши трѹп ши сѹфлет цѣѹ дат ши тѣѹ зидит,
ши віацъ ши сънътате цѣѹ дървит, дечи кѫндѹ тева ведѣ ши ел къ аръ
кътръ джнсѹл атѫта чиністе ши кътръ сърачи пріимире кѹ драгосте, кѹм нѹ
ва дешкиде атѹнче авѹціе мѹлтъ съ дѣ копіилор тъи? Пре нале ꙟ ла хръни въ
дѹба ачѣѧ кѹ пѹцинѣ фъинъ, ши ел де врѣме че възѹ пре ачѣ мѹѧре ма тинъ
кънфѹ милъ ши а чиністи май мѹлт пре джнсѹл декѫт пре копіи ей, ши потіѧ
май бине съ ни моаръ копіи ей де фоаме, декѫт съ нѹ ospeтѣзе пре стрѣинѹ, ꙟ
датъ аръть каса ей аріе плинъ де грѫѹ, ши корнита де винѹ. Дечи сокотѣ
ще кѹ минтѣ та кѫтъ чинсте ши бѹкѹріе ва съ ц арате, ціе стъпѫнѹл лѹи Иліе,
Деціе вои съ лаши копіи тъи богацы, ласъле лоръ пре Дѹмнезеѹ даторник, къ ко
піи деци вор лѹа баніи нѹ щіѹ ꙟ че кип съ ни пъзѣскъ, саѹ оунде ꙟи ворда. Че де
вен апѹка тѹ май наинте ши и венда ꙟпрѹмѹт лѹй Дѹмнезъѹ пре не съраки, ле
варъ мѫнѣ лор комоара авѹціей не фѹратъ, ши ва фи плата фоарте пре юшо,
ши ꙟнкъц ва ши мѹлцеми. Даторник съ фаче носо Дѹмнезъѹ ши май бине
юбѣще пре чѣѧ чей даѹ ꙟпрѹмѹт ши ле ѫсте даторю, декѫт пре чѣѧ че нѹ ле ѫсте
даторю, Де пентрѹ ачѣѧ деціе воѧ съ ани би пре Дѹмнезъѹ пріѧтен, фъ а дато
ник копіилор тъи, къ нѹ съ бѹкѹръ атѫта де мѹлтъ чел че ꙟпрѹмѹтѣзъ преда

тор

торничїи лꙋи, кѫт сь бꙋкꙋрь дꙋмнеꙁеꙋ кѫнд ꙗсте даторю, ши де ѡаменїи чеѧ
че нꙋле ѧсте даторю єл фꙋџе шїи сѫнтꙋ оурѫци, ꙗрь дечеѧ челе ꙗсте даторю
ꙟн ꙗсте грижь де дѫншїи ши юбѣще, дарь пентрꙋче съда авꙋцїѧ та челор бо
гаци? кь ꙗть Хс, адекь сърачїи стаꙋ гата ши аштѣпть сь ѧ банїи тьи
съи пъзѣскь ши съи адаѡгь, ши кꙋ мꙋлть мꙋлцимить съцїи плътѣскь,
кь дин мѫна лꙋи Хс нимени нꙋ поате съи апꙋче. Ши нꙋ пъзѣще банїи нꙋмаи
кѫци ꙟи даи, че ꙟкь пентрꙋ дѫншїи те избъвѣще ши пре тине дин невоиле тꙋ
пещи ши сꙋфлетещи чецьвинь асꙋпрь. Пентрꙋ кь ѡаменїи чеи че ꙗꙋ авꙋцїѧ
съ ѡ пъзѣскь лепаре кь не фак бине кьчи ѡ пъзѣскь, ꙗрь Хс нꙋ фаче аша, кь нꙋи
мꙋлцимещи тꙋ че ꙟкь єл ꙟць мꙋлцимѣще ши мьтꙋрисѣще кьꙗꙋ лꙋат де ла ти
не. Ꙟшиждерѣ чела чеꙋ пъзѣще авꙋцїѧ чере плать де ла тине, ꙗрь Хс,
маи мꙋлтꙋ ꙟць плътѣще цїе. Кь пентрꙋ ачѣѧ цеꙋ дат дꙋмнеꙁъꙋ банїи ка
съи даи ши тꙋ алтꙋи ѡм касъи аиби темеинии, Кь пънь ꙟи цїи тꙋ сѫнгꙋ,
ничи антъи нꙋ сѫнт, ꙗрь кѫндꙋ даи ши алтꙋѧ атꙋнче ши тꙋ ѧи дентрꙋ
авꙋцїѧ та. Ши ꙟче кип дь ꙋн тать ꙋнꙋи копил алꙋи бани пꙋцинтїеи ши
ꙁиче съ пъстрѣꙁе бине съ нꙋи ѧ чинева, апои ꙟидь ши слꙋгь пентрꙋ маи мꙋл
ть пазь. Аша фаче ши дꙋмнеꙁъꙋ ши ꙁиче. Дь челꙋи чеи требꙋѧще, ка
сь нꙋ цїи ѧ алт чинева, аꙋ вре оун пъпꙋстꙋиторю саꙋ вре оун фꙋр саꙋ дїꙗволꙋ
кꙋм аꙋ лꙋат ѡарекѫнд ши ал лꙋи Їѡв, саꙋ сѫнгꙋрь моартѣ цїиꙋ ва лꙋа.
Кь пънь ци ѫи тꙋ банїи нꙋ ци бине, ꙗрь де мїи веи да мїе, лꙋи дꙋмнеꙁъꙋ пре
сърачи, єꙋ цїи воꙋ пъстра тоци ши де плин кꙋ мꙋлть пазь, кь нꙋи аꙋ ка
съи стрикꙋ че пентрꙋ съи адаѡг съ маи мꙋлцескꙋ, ши съ нꙋ цїꙋ съ цїи даꙋ ꙟ
времѣ ачѣѧ а жꙋдекъцїи, кь атꙋнче нꙋ ѧсте нимени съ те ꙟпрꙋмꙋтѣꙁе
ничи съ те милꙋꙗскь. О богатꙋле кьчи ѡстенещи ꙟдешърт ши аскꙋнꙁи
авꙋцїѧ та съ нꙋ ѡ ѧ сърачїи? Че те мьнїи кѫндꙋ ꙟць черꙋ сърачїи? Аꙋ доа
рь келтꙋещи де ꙟтрале тале? Але лꙋи дꙋмнеꙁъꙋ ши пъринтелꙋи лор чер ꙗрь
нꙋ але тале. Кь авꙋцїѧ нꙋ саꙋ нъскꙋт ꙟпре оунь кꙋтине. Ведь челе
че ай лꙋат, кь нꙋ ци саꙋ порꙋнчит нꙋмаи тот съ ѧи чесь ши даи, кьчи
даи авꙋцїѧ та пъмѫнтꙋлꙋи? Дь ꙁикꙋци авꙋцїѧ та ꙟ мѫна мѣ,
аꙋ наи маи бꙋн крединчѡ пре фъкъторюл пъмѫнтꙋлꙋи декѫт пре пъмѫнтꙋл
чел фърь сꙋфлет? Ꙁичи кь ам дат, Адевърат ай дат, Дарь наи дат кꙋ
съкаде. Пентрꙋ кь ꙁиче апостол, Кь пре дътъторꙋл чел блѫнд ꙟл ю
бѣще дꙋмнеꙁъꙋ. кь атꙋнчѣ веи сь ръспꙋнꙁи кѫнд нꙋ веи съ аиби, ничи поци съ
агонисещи ничи оун прїꙗтин, ничи ажꙋторю пре нимени, макарь ла ꙟтꙋнѣ
ричѐ де ѡамени де аи фи дат, пентрꙋ кь сѫнт ши алцїи флъмѫнꙁи, ши наи
ръспꙋндерѣ нимика. Пентрꙋ ачѣѧ ничи богатꙋл съ съ ꙟналце кꙋ фирѣ ши
съ съ мѫндрѣскь, кьчи аꙋ дат милостенїе мꙋлть. Ничи сьракꙋлꙋи съ нꙋ па
рь рѣꙋ кьчи аꙋ дат пꙋцинь, кь де мꙋлте ѡри дь чел сьракь маи мꙋлть ми
лостенїе декѫт чел богат, кь милостенїѧ ча мꙋлть ши ча пꙋцинь нꙋ сь
сокотѣще ла мьсꙋра дърїи, че ла бꙋна воинць, ши дꙋпь пꙋтерѣ авꙋцїеи,
ши

ши стъпѫнирѣ челор че даꙋ. Къ тꙋ богатꙋле хрънещи пречѣ четелаꙋдъ
престе мъсꙋръ, пентрꙋ къ келтꙋещи ка дентрꙋ ѡ фѫнтѫнъ че извораще таре,
нꙋмай ка съ те лаꙋде ꙟдешертꙋ, ши тꙋ те бꙋкꙋри ши те веселещи. Іаръ дъ
ка вези пре сѫракꙋ тетеми таре съ нꙋ съ рꙋчещи. Дъ ѡмꙋле челꙋй че ѫсте
сѫракꙋ, іаръ нꙋ жꙋкъторилор, ка съ нꙋ пиерзи кꙋ баній тъй съ дꙋчи ла мꙋнкъ
ши сꙋфлетꙋл тъꙋ ши ꙟачелꙋа. Пентрꙋ къ тꙋ кꙋ чинстѣ та чѣ престе мъ
сꙋръ, єщи причинъ перирей лꙋй. Къ де ꙗрщи жꙋкъторій къ нꙋ ці тревꙋескꙋ ціе
ши ѫсте мещешꙋгꙋл лор фъръ добѫндъ, ꙗр ꙟсъ ши єй ачел мещешꙋг дръче
скꙋ, ка съ нꙋ мѣргъ ꙟ мꙋнкъ пентрꙋ тине. Ѡмꙋл ачел ѡрбꙋ дѣка ꙟ милосте
нїе ел вѣде, ши траце пре чел че лаꙋ милꙋит, ши ꙟл дꙋче ꙟ пъръцїѧ черюлꙋй.
Ши чел че съ ꙟпїѧ де къ ачїѧ ши колѧ ши каде ꙟ гропи, ачелаци ѫсте ціе пова
ць ла сꙋитꙋл черюлꙋй. Пентрꙋ къчи къ дѣка нꙋ фачи милостенїе пентрꙋ ве
дѣрѣ ѡаменилор, макаръ тоатъ лꙋмѣ де те вꙋр ведѣ, ка ши кѫнд нꙋ те вꙋр ве
дѣ нимени, къчи наи фъкꙋт ка съ те лаꙋде, къ наꙋзи Хс. Нꙋ фачец ми
лостенїѧ воастръ нꙋмай ꙟнаинтѣ ѡаменилор, че аꙋзись ка съ нꙋ въ арътаци
лор кꙋ лаꙋдъ. Ѡ че маре вреднічїе аре сърачїѧ, къ съ ꙟкипꙋаще Дмнєзъꙋ
ꙟкипꙋл єи, ши съ аскꙋнде ꙟ тръжнса. Къ сърачꙋл тинде мѫна, іаръ Дмнєзъ
ѫсте каре прїимѣще. Кѫнд ци се ꙟтѫмплъ вре ѡ пагꙋбъ чева, саꙋ скѫръ,
саꙋ боалъ, саꙋ фꙋртишаг, саꙋ стръмбътате, саꙋ алтъ примеждїе ръ, дъ
милостенїе ши мꙋлцемѣще лꙋй Дмнєзъꙋ, къчи ци саꙋ ꙟтѫмплат съ пътимеше ка
ачѣ, ши вей ведѣ къ цꙋкавени ꙟдатъ мꙋлт дарꙋ де ла Дмнєзъꙋ, къ атѫ
та ѫсте добѫнда чѣ сꙋфлетѣскъ къ макаръ де ѫсте ши пꙋцинъ, іаръ тоатъ
ѫсте де фолос, кѫт поате съ акопере тоатъ пагꙋба тръꙋпѣскъ ꙟ тоатъ вїа
ца. Ши де нꙋ крѣдец испитиць ши вец кꙋноаще слава ши пронїѧ лꙋй Дмнєзъꙋ.
Іаръ ѡ лѣне маре ши фъръ де минте ши неѡменїѧ ноастръ, къ ꙟ тоатъ вїаца
ноастръ кꙋ пъкате ши виклешꙋгꙋри петрѣчем, къ де ши фачем кѫндва вреоꙋн
бине, ши ачела ꙟл фачем ка слꙋжнле чѣле немꙋлцемитоаре ши фъръ де минте,
кꙋ мꙋлтъ негꙋцеторїе ши прекꙋпїе, пентрꙋ къ чер черъм кꙋ дѣнис ꙋл че пла
тъ ши че добѫндъ вом съ авем, адекъ сокотинд кꙋ минтѣ ноастръ, ѡаре ꙟ
вѣ вом чева платъ пентрꙋ чѣ че фачем? ши ꙟсъ де нꙋ лѣм фаче пентрꙋ нъдѣж
дѣ плъцїи мꙋлтъ платъ ам авѣ къ съ каде тоате бꙋни кѫте вом фаче пен
трꙋ Хс съ ле фачем, ши съ нꙋ ле фачем пентрꙋ нъдѣждѣ плъцїй, де врѣме че
Дмнєзъꙋ кѫнд ъ неꙋ фъкꙋт пре ной де ꙟчепꙋт нічи ꙋн лꙋкрꙋ бꙋн нꙋ авем кꙋ нои,
іаръ єл ꙟдатъ неꙋ дърꙋит атѫтѣ ши атѫтѣ бꙋнътъци. Даръ чѣ че ѡ
стенескꙋ ши рабдъ мꙋлте пентрꙋ Дмнєзъꙋ, ѡаре че бине нꙋ лева дърꙋи ши ан
чѣ ши аколо? адекъ ꙟ тꙋнѣриче де плъци левада. Ной кꙋ мꙋлтъ невое кел
тꙋим пентрꙋ ной пꙋцинъ авꙋціе, іаръ ꙗбиторюл де ѡамени Дмнєзъꙋ, аꙋ дат
пентрꙋ ной чеши ѡсѫндиць, ши пре фїюл лꙋй чел сѫнгꙋр ꙋнꙋл нъскꙋт, іаръ
ꙟсъ ши ной де мꙋлте ѡри пентрꙋ драгостѣ прїѧтенилор ноштри пъцим невое,
ши прїимим пагꙋбъ, ши алте патеми рѣле сꙋферим, іаръ пентрꙋ драгостѣ лꙋй

дꙋмнезѣꙋ нічи пꙋцин арꙋнкат нꙋдъм. Даръ кꙋм нꙋ ѧсте ачастаръ несоменіе,
ши некꙋноштинцъ? Къ Хс ши сꙋфлетꙋл лꙋй лаꙋдат морцій пентрꙋ ной, ш
чинститꙋл лꙋй сѫнџе лаꙋ върсат пентрꙋ ной немꙋлцемиторій, іаръ ной
нꙋвом съ върсъм баній ноштри чей пꙋтрези пентрꙋ Хс, че трѣчемꙋ
пре лѫнгъ дѫнсꙋл, ши ꙟл лъсъм гол, стрꙋін ши флъмѫндъ. Даръ
чине ва пꙋтѧ съ не скоацъ ден мꙋнка че чека съ фіе? Ꙟалтъ німенѣ
фъръ нꙋмаи дꙋмнезѣꙋ, че ной ꙟшꙋжне мерџем ла мꙋнкъ, къ де нꙋм аꙟдꙋче аминте
фіеше каре дерѣспꙋнсꙋл ши кꙋвѫнтꙋл чел алес ал ѫꙋдекъцій, нꙋ нꙋм ом
съ ꙟнди пре ной съ мерџем ꙟ мꙋнка фокꙋлꙋй. Хс, саꙋ дат пре дѫнсꙋл морцій
пентрꙋ ной, ши съракꙋл моаре де фоаме, іаръ ной нꙋ фачем ани ꙋꙟвѣде ши ꙟ фꙋ
цим де дѫнсꙋл. Къ нꙋ ꙟкꙋм баніи саꙋ арꙋнкатꙋ дѣм авѣ съ дъм, че міи де сꙋ
флете де ам авѣ съ каде съ ле пꙋнем тоате пентрꙋ дꙋмнезѣꙋ? Къ че кѫнд
траг пречинева де нтрꙋ ной виноват ши ꙟл дꙋк съл спѫнзꙋре саꙋ съл ꙟцѣпе,
оаре нꙋ ар похти маи бине съ дѣ тоатъ авꙋціѧ кѫтъ ар авѣ нꙋмаи съ скапе
де моарте? Ши ꙟникъ іаръ пъръ кꙋм ѧсте ꙟ дар? Ꙟкꙋм даръ съ кꙋноащем
къ ши пре ной нетраг ши нꙋ дꙋкꙋ пре калѣ оѫндій, съ не дꙋкъ ꙟ мꙋнка фокꙋ
лꙋй челꙋй нестинсꙋ, че съ дъм мъкар жꙋмътате ден авꙋціѧ ноастръ съ не
изъвим ден мꙋнкъ, іаръ ной цинем нꙋмаи фъръ исправъ авꙋціе не дирѣп
тъ ши баніи, каре нічи сѫнтꙋ але ноастре съ ле дъм? Даръ че ръспꙋнсꙋ вом
съ авем ши че ертъчꙋне, ши ꙟтра частъ лꙋме ши ꙟ чѧ лалтъ? кѫндꙋ не
вом липси де віаца че вѣчникъ? Къ де врѣме че нештине де мꙋлте ори ꙟшдъ
тотъ авꙋціѧ лꙋй пентрꙋ чинсте ши боеріѧ частъ лꙋмѣскъ ши трекътоаре,
кѫндꙋ ва съ скапе ꙟнчи ꙟтрачастъ лꙋме де ачѣ боеріе ши чинсте мъкар
къ нічи ꙟнчи нꙋ естъ мꙋлтъ врѣме, къ мꙋлци пънъ ꙟ нꙋмꙋри ꙟшпіердꙋ чин
сте ши боеріѧ. Ꙟшѫждерѣ алцій пентрꙋ ачастъ чинсте трекътоаре ꙟш
піердꙋ ши віаца, че ꙟникъ ачѣсте лѣм възꙋт ши лѣм пъцит ши тот
не невоим пентрꙋ мърирѣ ши чинсте че дешартъ. Че де врѣме че ной оа
меній пентрꙋ ачѣсте пъцим атѫтѣ рѣꙋтъци, даръ пентрꙋ слава че съ ꙟ
тътоаре ши вѣчникъ, оаре че лꙋкрꙋ вом съ авем маи рѣꙋ де кѫт нꙋ вом да
нічи пꙋцині баніи съ не ꙟдобѫндим? Къ нічи ачѧ нꙋ вофи аі ноштри каре маи
ꙟпой врѫндꙋ ши неврѫнд вом съ ꙟ лъсъм ꙟнчи ши фъръ воѧ ноастръ де нꙋ вор
цинѣ алцій ши съ ворꙋ лꙋꙋда кꙋ дѫншій. Де нꙋ сѫнт ачѣсте лꙋкрꙋри алене
нѣбꙋній ши але бецієй, каре ачѣсте ши фъръ воѧ ноастръ ни ле ѧꙋ алцій?
Даръ пентрꙋ че съ нꙋ ледъм съ рачилор пънъ сѫнтем віи ши нꙋ сѫнт оакій де ш
кишь, ка дꙋпъ моартѣ ноастръ съ ний авем кꙋ ной ши фъръ воѧ ноастръ
не каинтици. Че ной нꙋмаи че кꙋмпъръм роби ши каи ши катѫр шій ꙟподо
бим кꙋ рафтꙋри де аꙋр, іаръ пе Хс, ꙟл ведем гол ши флъмѫнд ши стрꙋгъ пре
ла ꙋшиле ноастре ши тинде мѫна ши німенѣ нꙋ ꙟл милꙋѧще, ши нꙋ нꙋмаи
атѫта че ꙟникъ кꙋ грознікъ ведѣре ꙟл гоним. Даръ че лꙋкрꙋ маи рѣꙋ васъ
фіе де кѫт ачастъ несоменіе? ним нꙋ ꙟ алт, дꙋмнезѣꙋ пріимите сърачій спре

нои ши везѫче, дѫчецинъ сѫбъдѫ фрацїй кощри дѣн авѹцїа мѫ каре лѣ мдатѣ
ꙗръ нои некѹм кѫ нѹ ледѫм немикѫ, че ꙟкѫ ꙟибатѫжокѹрим, шїй мѹстрѫм
шїй гоним. сокотѣще кѹ минтѣ та ꙟкѫте тѹнѹри ши фѹлџере сѫнт врѣд
ниче ꙟчѣстѣ чефачем, пентрѹ кѫ дѣй тримите тѹ ѻслѹгѫ ла алтѫ слѹгѫ
ата, сѫ ꙟделаджѹнеꙋл банїй тѫй, ꙗръ ѣл некѹм сѫй дѣ че ꙟкѫ сѫлаши
ꙟжѹре, ѡаре кѫтѫ рѫскѹмпѫраре ай фаче тѹ ачелѹй ꙟжѹрѫторю каре лай ꙟ
прѹмѹтат: Дечи десѹферим кѹ грѣѹ ачѣста лѹкрѹ кѫнд сѫ ꙟтѫмплѫ ꙟ
трено ѻаменїй, дарѫ дѹмнезѫѹ кѹкѫ майвѫртос. васѫсѫмѫнѣ асѹпра ноастрѫ:
Дѣка нѹвѣ сѫда сѫракѹлѹ, каре чѣре милостенїе ꙟка чѣ мѹстри, шїй ѻтрѫвещи сѹ
флетѹл: Кѫ дѣр щи ѣл кѫ вѣй сѫлбатѫжокѹрещи ши сѫл мѹстри, ѣл сѫра
кѹл ничи ꙟрвени. Ꙗръ богатѹл рѫспѹнде ши зиче, фѫрѫдеѡбраз ѫсте сѫ
ракѹл ши ѹмблѫ ши ꙟколачеши ꙟколо ши стригѫ. Чегрѣщи тѹ ѡмѹле:
Кѫ тѹ демѹлте ѻри кѫнд шѣзи ла масѫ порѹнчещи слѹџїй тале сѫѹмбле кѹ
рѫнд сѫцѫ адѹкѫ бѹкателе, ꙗръ дѣка ѹмблѫ ꙟчет ши зѫбовѣще пѹцинѣль
тѹ вѣй сѫрѫсторни лѹкѹл демѫнїе, макаръ кѫ кѹнощи бине кѫ де тева ши
зѫбови тоти нѹвѣй фи липсит деꙋлачаца бѹкателор. Ꙗръ тѹ пентрѹ неми
кѫ тефачи ка ѡхїаръ сѫлбатекѫ, ши кѹм зичи цїе фѫрѫдеѡбраз, чезичи сѫ
ракѹлѹй кѫ ѫсте фѫрѫдеѡбраз, каре сптѣмѣ ши премѹрѫ детоци, дарѫ
кѹм ва сѫщтѫмѣ дѹхѹл ѡкѫ фоамѣ: Ꙟнѹѫсте ачаста маре ѻбрѫзничїе,
ши неѻменїе: Ши дѣй веда ѻпикѫтѹрѫ де плоае ꙟкасата пикѫндѫ, ꙟ датѫ
адѹчи мещери дедирегѫ сѫнѹте пичеплоа. Дарѫ пре сѫракѫ нѹлвезикѫ за
чеꙟ гѹноле, ши демѹлте ѻри ѹд ши ꙟтинат: Дарѫ чеꙗиаръ нѹсар ꙟтри
стѫ ши сар ꙟблѫнзи вѫзѫндѹте ꙟтратѫта немилостивире ши неѻменїе:
Ꙟшиждерѣ алтѹл нѹнѹмай кѫт нѹ милѹѫще пре сѫракѹл чѣл чѣ лѹкрѫмѣзѫ
че ꙟкѫ ꙟлаши ѻкѫраще, шїй зиче кѫѣ лѣнеш, ши нѹва сѫлѹкрѣзе. Дарѫ
нѹмай тѹ лѹкрезн: Кѫ шѣзи тоатѫ зїѡа демѫнѫнчи ши бѣй афарѫ пе
сте мѫсѹрѫ, Ши лѹкрѹл тѫѹ ꙟцѫсе недирептатѣ кѫ ай ѻстенѣлеле стрѣ
нилор кѹ лѫкомїа ши кѹ сила. Май бине арфи сѫ нѹ лѹкрези ничи тѹ лѹкрѹ
ка ачѣста ал лѫкомїей, ши ал недирептѫцїй. Дечи кѫнд везн вреѹн сѫ
ракѫ, ши зичи кѫ ачест сѫракѫ ѫсте тѫнѫр ши сѫнѫтосѫ, ши нѹва сѫлѹ
крѣзе, чѣ ва сѫсѫхрѫнѣскѫ фѫрѫ ѻстенѣлѫ, ачѣстѣ ле зи ши кѫтрѫ тине,
кѫчи пѫтимѣскѹ невое кѫ ѫнт сѫнѫтос ши нѹлѹкрез сѫфакѹ чѣлѣ чѣѹ по
рѹнчит дѹмнезѫѹ. Ши тѹ ѻкѫрѫщи сѫракѹл кѫ нѹлѹкрѣзѫ: Че дѹмнезѫѹ
ва сѫтежѹде че пентрѹ лѹкрѹриле тале чѣле виклѣне, кѫчи ай кѹ сила ши стри
каселе сѫрачилор. Зичи кѫ минте прѣ мѹлте ши сѫфаче кѫ ѫсте сърак, де
пентрѹ ачѣ ꙗ нсѫкаде сѫл милѹещи, кѫ ꙟтратѫта невое каде сѫракѹл кѫт
ꙟикаѹтѫ афаче ши ѹнеле ка ачѣстѣ. Ꙗръ нои нѹнѹмай кѫ нѹй киверисим
чеꙟкѫ лезичем ши кѹвинтеле чѣле фѫрѫдекале, адекѫ. Нѹтѣм киверисѝ
ѻдатѫ сау де доаѡ ѻри ши ай мѫнкат: Дарѫ кѫчи нѹзичи ши тѹ пѫнтече
лѹй тѫѹ, кѫ ѣри тѣм сѫтѹрат, дарѫ астѫзи чем чѣри ꙗръ алте бѹкате:

че ту пѫнтечеле тъу ꙟл сатури песте мъсуръ, атѫта кѫт съ бате съ кра
пе, іаръ пре сѣракул каре ꙟць чере пуцин ту ꙟл гонешꙇи? Даръ кум ва съ те
аузъ дмнзъу пре тине, кѫнд ꙟл роци ка съ ць ерте пъкателе тале, дака тре
пре чел че есте ꙟ невое ши ну дай ден бинеле чел че ай де ла дмнзъу, ши кум
чери съ ць ай ден челе че ну сѫнт але тале. Оаре ачесте ну сѫнт вреднице
де хуле. Аши ѫндеръ пре чокою каре те лаудъ ку минчюни ꙟл хръ нешꙇи ши ну
сокотешꙇи съ ць фіе лукрул ку пагубъ, іа кѫнд вези венинд вре ун сърак флъмѫнд
ши плин де фригъ ши де тоате ръутѫциле, ну нумай кѫт те фачи а ну 'л веде,
че ꙟкъ ꙟчепи а 'л окъръ ши ꙟй зичи, пентру къчи ну вей ши ту съ лукрези че вей
съ те хръ нешꙇи фъръ де остенеалъ. Даръ ту ачесте че ле ай, ден остенеала
та ле ай? Ба, даръ де унде, ау ден мошениреа пъринцилор тъй? Ба,
че сѫнт ден остенеала ши труда мꙗ. Даръ пентру къчи сѫнт ден осте
неала та, пентру ачѣꙗ мустри пре сѣракъ карець есте фрате, Ба ну пен
тру ачѣꙗ, че къчи есте нелукрѫторю ши ленеш ши съ фаче а чере. Чегръ
ꙇешꙇи ту омуле, пентру обукатъ де пѫне че вей съ ꙟй дай ꙟл порокꙇешꙇи ши ꙟл фа
ленеш. Ба ну пентру ачѣꙗ, че пентру къчи къ дей дъ нешине хане ел
ꙟдатъ съ дуче де ле винде. Даръ ту поци съ ць іи тоате лукруриле тале?
Пентру къчи грешꙇи аша? Тоци черꙇѫторій сѫнт нелукрѫтори ши лене?
Ну есте вре унул скъпат ден фуртуна мърій? Ну аре вре унул недирепта
те де ла жудекъциле челе стрѫмбе? Ну есте вре унул пъгубит де фуртеша
ши де прадъ, Ну есте чинева скъпат ден наинтѣ фокулуи, сау ден боалъ,
сау де алте невои мулте? Че ной кѫнд ведем вре ун сърак гол плѫнгѫнд
ши стригѫнд, ши къутѫнд ꙟ черю, ꙟдатъ зичем. Іака утъл кум стри
гъ бикаленул, ши минчиносул, Даръ нуць есте рушине? Куй зичи къ е
сте ленеш, ши съ фаче къ есте сърак? Май бине есте съ ну дай сѣракулуи
декѫт съ 'л окъръщи ши съ 'л ꙟфрунтези, Ши іаръш зичи, ачеста аре че
съ фаче къ нарѣ. Каре ачасть оаре ну есте а луй че есте а та, пентру къ е
сѣракул куноаще къ ва съ чеаръ ла оамени немилостиви, ши де ва гръи ши вре у
кувѫнт де оумилинцъ пре нимене ну ва путѣ съ ꙟтоаркъ спре милъ ши ꙟ ду
ре, че пентру ачѣꙗ съ невоаще макаръ ку кипул чел смерит съ ꙟблѫнзаскъ
суфлетул чел немилостив. Ѡ маре немилостивіре ши неоменіе, къ де ве
де вре ун сърак съ нечаръ милостеніе ку фацъ веселъ, но зиче ачеста есте а девъ
рат фъцарнич, къ фаче ачест мешешуг ка съ се арате къ есте де рудъ бунъ, ши іа
де ведеат сърак го ши ꙟникъло немъніе преджосъ, ѡ маре некуноштинцъ ши не о
меніе. Омуле деве съ дай ту ꙟ 'л дъ, іаръ де ну вей, ну да, ши гонеще ну му
стра ꙟведѣре, ну аж уце къ ну милуешꙇи ту че ꙟкъ ѡпрешꙇи ши пре алтул чева съ
милуіаскъ? Къ декате ауде алт чинева зикѫндуй къ есте минчинос ши ви
клеан, ничи луй ꙟ'л дъ ничи алтуй сърак гѫндинд къ сѫнту тоци каши ди
сул, Даръ пентру чеш голеску мъдулареле лор челе фрѫнте ши бетѣуе? Пен
тру ной, къче ну сѫнтем милостиви, къ де ам фи ной милостиви спре ей ни е нар

фаче мешерꙋшꙋгꙋри ка ачѣсте. Деамврѣ нон съкрѣдем късѫнт сърачи ши
аꙋпрѣци нар фаче ничи ѥи атѫта мешершꙋгꙋри, даръ чине шикаре арърѣ съ
фіе атѫта де мишел ши сърак, кѫт съи фіе драг асъ тѫнгꙋи кꙋ моарѧ ши
кꙋ копіии голи ꙟмѫнѫлокꙋл тѫргꙋлꙋи ꙟтратѫта нород деѡамени. Че лꙋкрꙋ
васъфіе маи рѣꙋ декѫт сърачіѧ ачаста? ши нꙋнꙋмаи кѫт нꙋи милꙋим, че
ши ѡкърѫм, ши фачем късѫнт фъръ де ѡменіе. Тꙋ аи чѣле стрїинне ши
нꙋѥщи ѡбразник, ѧръ преджншїи пентрꙋ ѡфърѫмъ де пѫине къчи ꙟц черꙋ ꙟ
фачи ѡбразничи? Наи аꙋзит пре Хс къзиче. ла тот чела чец чѣре дъи. ши
декътръ чель чева съ съ ꙟпрꙋмꙋтѣзе дела тине съ нꙋи ꙟторчи. Къ кꙋм нꙋ
ѧсте фъръ де кале тꙋ съ лъкомѣщи съ мънѫнчи мꙋлт ши съ фіи ка оунꙋл де
алтъ лѣце ши съ шѣзи пѫнъ ла міазъ ноапте кꙋ мѫнкъри ши кꙋ бъꙋтꙋри,
ши пофтѣщи съц кѫнте ши съц зикъ зикътꙋри ши съ дорми пре ашернꙋтꙋри
мои, ши пре пѣрине кꙋсꙋтекꙋ сѫрмъ ꙟтоатъ віацата, ѧръ пре сърак съ лвѣ
зи гол ши слаб ши тремꙋрѫнд ши флъмѫнд ши те фачи аиꙋл ведѣ? Ши ꙟ
къ че зик ѥꙋ голъчюне ши тремꙋраре? Къ ꙋнїи дин сърачи де невое мꙋлтъ ши
де сърѫчіе шаꙋ ѡрбит копїии пентрꙋ немилостивирѣ ши не ѡменіѧ ноастрѣ,
къчи нꙋне ѧсте милъ де дѫншїи съфим ꙟдꙋраци ши мативи, къ деврѣме че
вѫд ѥи къ ничи де голътатѣ лор ничи де вѫрста лор нꙋсаꙋ фъкꙋт милъ немъ
нꙋи ничи кꙋ алте примеждїи але лор рѣле наꙋ пꙋтꙋт съ адꙋкъ пре немативи
ла ꙟдꙋраре ка съле фіе милъ де ѥи пентрꙋ ачѣѧ аꙋ кꙋтезат де ꙋ фъкꙋтъ аче
ст рѣꙋ маре, адекъ де шаꙋ ѡрбит копїии, пентрꙋ ка съш поатъ трѣче не
воѧ флъмѫнзиеи, ши аꙋ гѫндит маи бине съ фіе липсици де лꙋмина лꙋмїи, де
кѫт съ моаръ фъръ дирептате ачѣ моарте рѣ а фоамеи. Адевърат маре ѡм
ѧсте ши чинстит матиꙋл кѫнд фаче матенїѧ кꙋтоатъ инема, ши фъръ
де воѥ рѣ прекꙋм зиче апостолꙋл. Къ пре дътъторюл чел бꙋнд ꙟл милꙋѧ
ще дмнзеꙋ, къчи кѫнд фаче матенїе ши сокотѣще къ нꙋ дъчиѧ. атꙋнчѣ
ѧсте мꙋлтъ богъцїе ши фъръ де ръпщире, деврѣме че сокотѣще ачѣѧ мате
нїе ка ѡдобѫндъ ши ка ѡфачере де бине ши ка кѫнд нар пъгꙋби немика, къ
чел че сокотѣще матенїѧ пагꙋбъ наре ничи ꙋн даръ. Къ чел че милꙋѫще
пре алтꙋл требꙋе съ съ бꙋкꙋре ѧръ нꙋ съш факъ воѧ рѣ, даръ кꙋм нꙋ ѧсте а
честа лꙋкрꙋ фъръ кале ши фъръ токмѣлъ кѫд вей съ потолѣщи скѫрба алтꙋѧ
аиꙋш фаче воѧ рѣ ши пре тине скѫбѣщи, Пентрꙋ къ декаци паре цїе рѣꙋ къ
нзбъвѣщи пре алтꙋл дей скѫрбъ ачѣста ѧсте семнꙋл а ꙋнїи не матинвири ма
ри ши ꙟпїетрире де инимъ, къте арѫци претине чефѣл де немилостивире аи
кътръ сърачи, Къ маи бине ар фи фост съ нꙋ фїи гонит скѫрба, декѫт съ л
фіи мѫнтꙋит, ѿ сꙋмꙋле къчи ѥщи аша ꙟпꙋцинат де сꙋфлет, аꙋ доаръ те
тѣми къ цисъва ꙟпꙋцина авꙋцїѧ та ши банїи. Ѧръ де аи ачѣста гѫнд ши
ачастъ сокотѣлъ адекъ кѫд даи милостенїе съц паръ рѣꙋ ши съте скѫрбѣщи
ꙟкаи съ нꙋ даи. Ши де ци паре къ нꙋ съ адаѡще милостенїѧ ꙟчерюри нꙋда, даръ
аꙋ ши аичи пре пъмѫнт бенесъчери платъ, Ласъ милостенїѧ съ фіе милосте

нїе

ніе iаръ нꙋ негꙋцѣторіе, ши ꙟчи препъмѫнтꙋ мꙋлци милостиви аꙋ лꙋат пла
тъ дела дмнезъꙋ, iаръ наꙋ лꙋат аша пентрꙋ касѡлъкоміе. Къ чеѧ че чер съ ꙟ
ꙟчи, аꙋ маи пꙋцинъ платъ декѫт аколо. Пентрꙋ ачѣѧ съ нꙋ зичем къ
кꙋтаре сърак, ѫсте виклѣн ши маргіол, ши нꙋ съ каде съ и факъ нещине бине,
ши алтꙋл iаръш ѫсте батжокорит ши ѡкърѫт. Даръ тꙋ нꙋ кътꙋта ѡкара
съракꙋлꙋи, че нꙋмаи чекаꙋтъ къ ѫсте ꙟ невое ши и требꙋѧще мѫнгѫiаре вер
чине ар фи мъкар, де ар фи вредник морціи, ши лаи ведѣ къ ладꙋкꙋ съ л спѫн
зꙋре саꙋ съ л ꙟцѣпе, де цва чѣре милостеніе дъи кꙋ тоатъ ѡсѫрдіѧ, пентрꙋ
къ Хс, аша ц сокотѣще плата, ка кѫнд ар фи лꙋат ел ѫнсꙋр ачѣ мило
стеніе каре аи фъкꙋт кꙋ ачел ѡсѫндит. О ѡмꙋле аꙋ пентрꙋ ачѣѧ ни
ꙟвъцътꙋръ дела сфнта скриптꙋръ ка съ ѡкъръщи пре сърачи? Нꙋ ци саꙋ порꙋ
чит съи ѡкъръщи че съ и милꙋещи. Нꙋ пентрꙋ къчи ши пѫд фъръ де лꙋкрꙋ ничи
съ ле черчетези лѣнѣ лор ши вікленіѧ лор, че съ ꙟдирептези съръчіѧ ши лени
ѱа лор, ши съ ꙟтъмъдꙋещи невоѧ лор, ши съ и мѫнгѫи, ши кꙋ мѫниле тале
съ и рѫдичи ши съ слꙋжѣщи челора че закꙋ. Че кѫнд веи съ фачи кꙋ оуніи ка
ачѣщѣ милостеніе нꙋ черка дела дѫншіи віацъ не ѡкъръпѫтъ, ничи черчета
съ афли ла дѫншіи лꙋкрꙋри бꙋне, къ ши ачаста ѫсте ѡ небꙋніе маре а ноа,
къ пентрꙋ ѡ фърѫмъ де пѫине чевом съдъм съракꙋлꙋи, черчетъм тоатъ
віаца лꙋи кꙋм ѡ петрѣче съракꙋл, къде ѫсте ши оучигаш саꙋ тѫлхарю саꙋ
фꙋрꙋ саꙋ алтꙋ ръꙋ де ар фи фъкꙋт чела че ц чѣре хранъ, адекъ пѫине саꙋ
бани, нꙋ ци съ паре а фи вредникꙋ де ачѣлѣ ка сѡ зидире а лꙋи дмнезеꙋ че ѫсте
ши ел. Къ стъпѫнꙋл тъꙋ Хс, ръсаре соареле ши пентрꙋ дѫнсꙋл, ка ши
пентрꙋ тине, iаръ тꙋ нꙋ л ꙟвреднічещи ничи ꙟ иданъ хранъ каре и требꙋе
ѡмꙋлꙋи пе сте зи. Даръ нꙋ щіи къ мареле патріархꙋ Авраам, пентрꙋ дра
гостѣ ѡаспецилор ꙟшевести нꙋмеле лꙋи мꙋлтꙋ, ши дела дмнезеꙋ ши дела
ѡамени, ши ꙟкъ маи вѫртос къ наꙋ кꙋноскꙋт чине ера чеѧ че веніѧ ла дѫн
сꙋл, каре и ачеи треи бърбаци аꙋ фост дмнезеꙋ чел ꙟтреи фіинце. Че нꙋ
маи кꙋм ꙟи вѫзꙋ ꙟдатъ алергъ деи ꙟтимпинъ ши ли съ ꙟкинъ ши зисе,
кала оун ѡбраз доамне, къчи къ сфнта троицъ ѫсте оун дмнезеꙋ, пърин
теле, фіюл, дхꙋл сфнт. Ши пентрꙋ ачѣѧ нꙋ зисе, Стъпѫнилор, де
ам афлат хар ꙟнаинтѣ воастръ, нꙋ мъ лепъдаци пре мине слꙋга воастръ,
Пентрꙋ ачѣѧ даръ ничи тꙋ нꙋ черчѣта мꙋлтꙋ, къ пре стрѣини ꙟи пріимещи
пентрꙋ Хс. Де чи де веи черчета тот де ꙋна ши веи оумбла кꙋ мещешꙋг,
де мꙋлте ѡри веи трѣче ши веи греши ши пре ѡмꙋл чел бꙋн, ши ц ва лиѱи
плата пріимиріи чеи де ѡаспеци. Къ нꙋ съ ѫнтем нои датори съ милꙋим ши
съ чинстим нꙋмаи пре чеи чис де ѡкредницъ кꙋ нои, iаръ пре чеи некредничоши
съ нꙋ и сокотим, че кѫнд ꙋи вом ведѣ ши пре ачещѣ а невое ши пъцинд ръꙋ ни
микъ алт съ нꙋ не мещешꙋгꙋим нꙋмаи кꙋм ам пꙋтѣ съ и милꙋим къ аша
вом добѫнди плата милостеніеи ши аѫꙋторꙋлꙋи, че нꙋ щіꙋ де оунде саꙋ лꙋ
ачест ѡбичѣю фъцарник, къде ведем оундева вреꙋн ѡм плека ши непꙋтинчо

неми

немикъ нꙋнетиндем мѫна съй ажꙋтъм, Іаръ девом ведѣ вреꙋн кълꙋгър
венииндꙋ делапꙋстіе, ной невоим ши снаим съл ѡспътъм ши съл чинстим,
ади какꙋм арфи сфнтꙋ, че тѫ мъкар елин де анведѣ мъкаръ жидо мъкар алт
ѡм фъръделѣџе фіиндꙋ ꙟневое ши ꙟпримеждіе ѫнеъкаде съи фачи бине,
пентрꙋ къ чел че алѣџе ши чаркъ съфакъ бине нꙋмаи кълꙋгърилор, маи апои
ва съи черчетѣзе ши пре дѫнщіи ши съи ѡкъръкъ, ши аꙋ кънꙋс дирепции васъ
зикъ аꙋ къ нꙋфак минꙋни, ши девиклешꙋг пре нимени нꙋкивернисескꙋ, дечи
іатъ кълнфѣще че ѫсте маибꙋн ал милостеніей, къ пре ꙟчет ꙟчет васъсъ
тае престе анꙋ ши ачѣ пꙋцинѣ мътеніе. къ девези вре ꙋн мъгарю ꙟнекѫндꙋсъ
тꙋ алергї делскоци ши нꙋмаи ꙟтребі алкꙋи іасте. кꙋ мꙋлт маи вѫртос даръ
нꙋсъкаде съ черчетези пре ѡм деꙋнде іасте ши алкꙋй іасте, алꙋи дмнезеꙋ
зидире іасте, мъкаръ елин де іасте мъкаръ жидов мъкаръ фъръ делѣџе, лꙋи
ꙟи требꙋѫще ажꙋторю дела тине. че тꙋ кѫнд вези пречинева бога ши авѫнд
ши ціиндꙋсе бине зичи, бꙋн іасте ачеста къ аре минте ши съкивернисѣще, іаръ
дел вези ціиндꙋсе рѣꙋ ши сърак зичи, пентрꙋ къчи іасте рѣꙋ пентрꙋ ачѣѫ пеіръ
че ачѣсте рѣꙋтъци, каре ачаста іасте семнꙋ демаре небꙋніе ши демѫндріе,
деврѣме че пентрꙋ ачѣѫ съкїамъ мътеніе касъ милꙋим ши пречеи врѣднечи,
ши пречеи неврѣдничи, къдевом черчета мꙋлтꙋ ши вом дефъима пречеи не
врѣдничи ничи пречеи врѣдничи ши дирепции нꙋивом пꙋтѣ ꙟтоарче съвіе къ
тръиой, Дечи девомда тот деꙋна ши лачеи неврѣдничи фъръ де ничи ѡсми
тѣлъ кꙋ ачѣщѣ кꙋтоци ворбении ши чеи врѣдничи ла мѫниле ноастре, Къдева
врѣ съчеркъм чинстѣ ши прокопѣла слꙋџилор ноастре ши вом черчета престе
мъсꙋръ ачѣѫш вавръ съфакъ ши дмнезеꙋ кꙋ ной. къ врѫнд чеѫ чеѫнт слꙋ
ци каши ной съдъм ръспꙋнс лꙋи дмнезеꙋ, атꙋнче ной невом скъпа де мила
ши дерътарѣ лꙋи дмнзѣꙋ, къ чел чефаче милостеніе ши пріимѣще стрїиніи
нꙋтребꙋе съчѣрче лꙋкрꙋре бꙋне дела сърак, че нꙋмаи съ ажꙋторѣскъ сърѣ
чіѫ лꙋи, ши съ плинѣскъ даторіѫ фълъмѫнзіеи лꙋи, Пентрꙋ ачѣѫ кѫн
дꙋ вези съракꙋл нꙋфꙋџи деджнсꙋл ничи ꙟц ꙟтоарче ѡкїй ꙟтраалтъ парте,
чези, кꙋминтѣ такꙋвѫнтꙋл пророкꙋлꙋй двдъ каре зиче, фериче ѫсте чел
че сокотѣще съракꙋл ши мишълꙋл ꙟзиѡа рѣ изъбъвнава пре ел домнꙋл,
адекъ ка кꙋм цар зиче, къ деашфи камчестꙋ орбꙋ, саꙋ шкіоп, саꙋ ка чел че
аре стрѫмбътате, чеарфи демине тикълосꙋл, аша аш чѣре ши еꙋ ши ма
мꙋстра. Адꙋц аминте къ ꙟтрꙋн кип ѫсте ши ел ка ши тине слобод тома
ши кꙋ ꙟпреꙋнарѣ фиріи, къ тоате лѣꙋ дат дмнезъꙋ де ѡбще, вери богъціе
вери съръчіе. Іаръ тꙋ пре сърачи ничи ка прекѫніи тъи нꙋй аи, къ пре кѫ
ни ꙟй сатꙋри іаръ съракꙋл демꙋлте ѡри доарме фламѫнд, че іатъ къ ѫте маи
фъръчинисте слободꙋл декѫт робіи тъи. чевей съзичи, къ ачеѫ факꙋ тре
биле мѣле тоате. Іаръ еꙋ съц арът къ съракꙋл ꙟц фаче маи мꙋлтъ слꙋжбъ
декѫт слꙋџиле тале, къ ва сътеспꙋе ꙟзїѡа чѫ гроазникъ аждекъцїй дом
нꙋлꙋй, фъръдеѡсѫндъ, ши ва сътеизъбъвѣскъ дей пѫрѫꙋл чел страшникъ

де

дефокъ. Чѣ бине ка ачеста пот съ ꙟфакъ слꙋжиле тале? Наи аꙋзит къ фе-
чоара ча милостивъ тавида кѫнд аꙋ мꙋрит, Нꙋ соаꙋ фъкꙋсь слꙋжиле чѣле че
ста дей слꙋжїѧ, че соаꙋ фъкꙋсь сърачїи. Іаръ тꙋ пре слꙋга лꙋй Дмнезъꙋ чѣ сло-
бодъ, адекъ сърᲂакꙋл, нꙋ ꙟпрїимещи съ фїе макаръ ꙟтокма кꙋ слꙋжиле тале,
каре сърᲂакъ нꙋмай кꙋ кипꙋл поате съ те факъ съ фїе милъ де дѫнсꙋл, даръ
тꙋ кꙋм тероци лꙋй Дмнезъꙋ съ те аꙋзъ, шй съ ци аѫꙋте кѫнд ꙟцъвине вре о ᲂпа-
съ сау вре о примеждїе, къ де врѣме че тꙋ те фачи а нꙋ ведѣ пре чела че нꙋ ꙟцаꙋ
грешит ничи те ꙋ пъгꙋбит ничи одатъ, кареле аре о степенѣлъ шй дꙋрѣре шй
съ педепсѣще де фоаме шй де голичюне ꙟ цѣрꙋл ерний. Даръ Дмнезъꙋ кърꙋѧ ꙟи
грешъщи ꙟтоате зилеле, кꙋм ва съ те ласе немꙋнчит шй непедепсит? Де врѣ-
ме че зиче, къ чел че ш астꙋпъ оурекиле съ нꙋ аꙋзъ рꙋгъчюнѣ сърᲂакꙋлꙋй, ничи
Дмнезъꙋ нꙋ ва аꙋзи пре дѫнсꙋл. Дечи ꙟчекип ком фи ной спре сърачи, ᲂри
милостиви, ᲂри немилостиви. Аша ва фи шй Дмнезъꙋ спре ной, ꙟсъ ми-
лостенїѧ, шй рꙋгъчюнѣ, шй постꙋл, шй алте бꙋнътъцй че фаче крещинꙋл
сѫнт маре жѫртве кътръ Дмнезъꙋ, нꙋмай а де върате съ фїе дей остенѣла
шй мꙋнка лор, шй съ фїе кꙋрате де тот фѣлюл де лъкомїй, шй де хръпирй. Пе-
трꙋ къ ачѣсте жѫртве прїимѣще Дмнезъꙋ, іаръ чѣле дей стрѫмбътате
ле лепъдъ, шїй сѫнт оурѫте, къ ачѣѧ жѫртвъ ѧсте спꙋркатъ шй некꙋратъ,
шй ꙟкъ май мꙋлт, ꙟлокꙋ ча рфи съ ꙟблѫнзѣскъ пре Дмнезъꙋ іаръ ѧ ꙟл ꙟдѣм-
нъ спре мѫние. Къ пентрꙋ ачѣѧ съ кїамъ милостенїе ка съ милꙋим іаръ нꙋ съ
фачем рѣꙋ фрацилор ноштри челор де о кредницъ кꙋ ной, іаръ чела че ѧ остенѣ-
леле оуноръ, шй ле дъ алтора, нꙋ нꙋмай кѫт нꙋй милꙋѧще, че ꙟкъ ꙟй шй
пъгꙋбѣще шй ле фаче маре стрѫмбътате. Чела че юбѣще съ фїе богатъ
пꙋрꙋрѣ ѧсте липсит де авꙋцїе, іаръ чел че нꙋ пофтѣще съ съ ꙟбогъцаскъ пꙋ-
рꙋрѣ петрѣче бине шй кꙋ веселїе, къ нꙋ съ кїамъ богъцїе кѫнд ва съ ꙟбогъца-
скъ чинева, че кѫнд нꙋ ва съ ꙟбогъцаскъ, ачѣѧ ѧсте богъцїе адевъратъ, а
де къ вою съ зикъ кътръ лꙋбовꙋл дꙋмнѣвоастръ. Іаѧсте оун богат каре тот
дѣꙋна ѧ дела стрїинии, Шй ѧсте алт богат кареле дъ милостенїе сърачи-
лор де остенѣлеле лꙋй, шй чела стрѫнце, іаръ челалалт рѫсипѣще, шй ѧсте бо-
гат, оунꙋл сѫмѫнъ ꙟ пъмѫнт, іаръ челалалтꙋ сѫмѫнъ ꙟ чѣрю, ꙟсъ прекꙋм
ѧсте май бꙋн шй май фрꙋмос чѣрюл декѫт пъмѫнтꙋл, кꙋ атѫта ѧсте шй
роада май богатъ шй май маре, декѫт чѣ славъ а пъмѫнтꙋлꙋй. Шй ꙟкъ
ѧсте алта май минꙋнатъ, къ пре чей лакоми шй хръпиторй нꙋй блѣстемъ
шїй окъръскꙋ нꙋмай чеѧ че аꙋ авꙋт стрѫмбътате декътръ дѫншїй, че шй
чѣ че наꙋ авꙋт ничи о стрѫмбътате ꙟкъ ꙟй хꙋлескꙋ шїй оурѫскꙋ, пентрꙋ
къ аꙋ пърѣре рѧ де чей че аꙋ стрѫмбътате. Іаръ де се ва ꙟтѫмпла съ каѕъ
лакомꙋл дей стъпѫнїе шй дей чинстѣ чаꙋ авꙋ де вре о примеждїе че нꙋ сар ꙟтѫ-
мпла, аꙋзи ꙟтꙋнѣрече де гласꙋри оменещи стригѫнд шй зикѫндъ. Бине аꙋ
пъцит немилостивꙋл шй спꙋркатꙋл, шй тоци чей марй шй чей мичи ꙟл гръе-
скꙋ де рѣꙋ пре дꙋпъ до ка пре оун асꙋприторю. Іаръ крещинꙋлꙋй челꙋй ми-

лостивѣ

лостиꙗ, нꙋнꙋмаи чѧче аꙋ милъ деладжнсꙋл ꙟимꙋлцъмескꙋ ши съроагъ пен
трꙋ ел, че ꙟкъ ши чѧ че наꙋ авꙋт ничи о милъ ꙟлꙋбескꙋ ши съроагъ пентрꙋ
джнсꙋл лꙋи дмнезъꙋ съ нꙋ пацъ вре оун рꙋ, ши милостенїѧ че аꙋ фъкꙋт ла
ачѧ лепъре къ аꙋ фъкꙋт лор, ꙗръ десътжмплъ съпацъ вре оун лꙋкрꙋ фъръка
ле аꙋ пагꙋбъ, тꙋтꙋрор лепаре рꙋ ши съроагъ лꙋи дмнезъꙋ пентрꙋ джнсꙋль
съи ажꙋте ши съл избъвѣскъ де тоатъ ръꙋтатѣ. Дечи де вези къ ръꙋта
тѣ аре връжмаши ши пречѧ ченаꙋ ничи о стржмбътате деспре чеи фъкъто
ри де стржмбътате, ꙗръ милостенїѧ ши пречеи немилꙋиц ꙟи аре прїатени.
Избъвѣще ꙟтжю претине омꙋле де хръпире, ши апои фъ милостеніе.
Опрѣщецъ мжниле тале де лъкомїе. Пъръсѣще де а фаче стржмбътате
ши атꙋнчѣ теапꙋкъ де фъ милостеніе. къ де ка дезбръкъм сърачїи кꙋ мж
ниле ноастре ши кꙋ ачѣле съ ꙟбръкъм пре алцїи, ничи атꙋнчѣ нꙋ вом съскъ
пъм де мꙋнка чѣ вѣчникъ, пентрꙋ къ ачастъ повѣсте ѧсте причина а тот
пъкатꙋл, ши де кжт съ фачи милостеніе ка ачѧ маи бине съ нꙋ о фачи. къ
ши каин пентрꙋ кьчи аꙋ пꙋс о ꙟжжртвъ гꙋноаселе чѣле але пжнїи аꙋ ꙟдем
нат пре дмнезъꙋ де лаꙋ оурџисит. аша ши чела че фаче милостеніе ден о
стенѣлеле стреинилор, кꙋм съ нꙋ мънїе пре дмнезъꙋ съл оурџисѣскъ? Мило
стенїѧ ѧсте оун мещешꙋг фоарте бꙋн ши ажꙋторю чѣлора че о фак преджса,
пентрꙋ къ ѧсте прїатенъ ши фатъ чѣ ма маре ши тжю алꙋ дмнезеꙋ, ден ꙋ о рїче
нои кꙋ стржмбътате, ши атꙋнчѣ аре стржмбътате дела нои кжнд о фаче де хръ
пире ши недирептате, пъ ꙟтрꙗжта кжт дѧсте кꙋратъ де мꙋтъ ꙟ дръгнире чѣлорачѐ
о примеск преджса. Ши дмнезъ ледъ ло е тарѣ, къ пъ ꙟтрꙗжта ѧсте пꙋтѣрникъ.
Милостенїѧ ачаста, дезлѣгъ легътꙋриле, ши гонѣще ꙟтꙋнѣрекꙋл, стн
це матка фокꙋлꙋи, ши ꙟвредничѣще пречѧ че о фак пре джнса де съ асамънъ
кꙋ дмнезеꙋ. Пентрꙋ къ зиче Хс, Фиции ꙟдꙋрътори ꙟчекип ши пъринтеле
ностръ чел череск ꙟдꙋрътор ѧсте. дечи пентрꙋ ачаста съ нꙋне дѣ нѣ
мꙋл чел бꙋн ши мжнтꙋинца сꙋфлетꙋлꙋи нострꙋ, къ мꙋлте кипꙋри сжнткꙋ
каре пꙋтем съ пльчем лꙋи дмнезеꙋ ши пънъ ла моартѣ ноастръ, кьчи къ
поате съсъ спъсѣскъ омꙋл ши съсъ фолосѣскъ ши кꙋ дїата сꙋфлетꙋлꙋи
лꙋи, ꙗръ нꙋ ка кжнд ѧсте виꙋ, къ ачѧ кꙋ дїата съ фаче деневое. Ꙗръ
кꙋм ши ꙟчекип? аскꙋлтъ? Кжндꙋ скрїи ла моартѣ та дїата пентрꙋ сꙋ
флетꙋл тъꙋ, скрїе ши пре Хс, пърташ де моштенире аверїи тале, де врѣме
че пънъ аи фост виꙋ нꙋлаи хрънит, ꙟкаи акꙋм кжнд мори ши нꙋ поци съке
тꙋещи авꙋцїѧ та фъръ де кале, дъ ден о стенѣлеле тале саꙋ мъкаръ ши
ден чѣле стрїине, къ де аифи дат пънъ аи фост виꙋ аи фи авꙋт ши платъ маи мꙋлтъ
дела дмнезеꙋ, ꙗръ де врѣме че наи фъкꙋт ачѧ пънъ аи фост виꙋ, фъ акꙋм
ꙟкаи ла моарте, ꙗръ де нꙋ вей фаче ничи аша, съ щїи бине къ ничи татъ
дмнезеꙋ нꙋ те ва фаче моштѣн лꙋи Хс, ши ничи милъ ничи ертъчꙋне нꙋ веи
съ афли. Де врѣме че ничи кжнд аи фост виꙋ нꙋлаи хрънит ничи акꙋм кжнд
веи съ мерџи ла джнсꙋл, саꙋ мъкар ден банїи ачещѣ, кърора нꙋ ещи стъ

пѫн, че алцїй вор сѫ иѧ, ден наинте та ши фѫрѫ де воѧ та. Петрꙋ ачѣѧ
дарѫ дѣрꙋѧщей луй кꙋ воѧ та мѫкарѫ кѫт де пꙋцин пентрꙋ сꙋфлетꙋл
тѫꙋ, Ши нꙋ ц фїе цїе брѫжмаш пѫнѫ ꙟтр атѫта оамени? Кѫт нꙋ вен сѫ
дай ничи чѣле че нꙋ ци требꙋеск, Нꙋ везь кѫци оамени наꙋ апꙋкат сѫ ш
ꙟвеце ничи сѫш токмѣскѫ нимик ла моартѣ лор? Че аꙋ амꙋцит, петрꙋ
кѫ аꙋ венит ꙟцери гроазничи ши иаꙋ хрѫпит, ши де фрика лор наꙋ пꙋтꙋт
сѫ май грѫиаскѫ нимик? Каре претине телѫ веѫ дмнезеꙋ ꙟ минте та кас ѫ ци
ꙟдирептезь але тале, иарѫ тꙋ нꙋ фачи ничи ꙋн ашезѫмѫнтꙋ ничи сꙋ
флетꙋлꙋи тѫꙋ, ничи трꙋпꙋлꙋи тѫꙋ, ничи касей тале? Дарѫ чѣ рѫспꙋнсꙋ
вей сѫ дай луй дмнезеꙋ? Каре цѣ ꙋ дат дарꙋ ка ачѣста. Ши тꙋ нꙋ сокотещи
бинеле луй дмнезеꙋ, Ши ничи де небоѧ нꙋ пꙋтꙋ сѫ фїй милостив сѫрачилор,
Кѫ ма ꙟбине арѫ фи фост сѫ фїй ꙟ фѫкꙋт милостенїе пѫнѫ ай фост вїꙋ, иарѫ де
врѣме че на й врꙋт атꙋнче, ꙟкай акꙋм ла моарте фѫ чева бине пентрꙋ сꙋ
флетꙋл тѫꙋ, Кѫ де нꙋ вей ничи а вѣ вредничїе ши шѫдѣре ма не сꙋсꙋ ши чи
сте кꙋ мнеїй ꙟ соанеле чѣле ден надирѣпта, иарѫ нꙋ ѧсте пꙋцин мѫкарѫ де
ай фи кꙋ ачеѧ ши сѫ нꙋ стай кꙋ капреле чѣле ден настѫнга, Иарѫ дѣка нꙋ
вей фаче ничи ачаста, че ай лꙋат кꙋвѫнтꙋ ши че ай лѫтѫ ꙟвѫцѫтꙋрѫ поате сѫ
те избѫвѣскѫ? кѫ пѫнѫ ераи вїꙋ ка кꙋм ай фи фост фѫрѫ де моарте аша
пѫзїай авꙋцїѧ та ка сѫ нꙋ сѫ атингѫ алцїй де дѫнса, иарѫ акꙋм де врѣме
че ай кꙋноскꙋт кꙋм кѫ те ꙟфѫкꙋт мꙋриторю стрикѫ воинца чѣ рѣ че ай авꙋт
кѫтрѫ сѫрачи, ши ка ꙋн пꙋтред че ещи ши вей сѫ мори сфѫтꙋѧщете пентрꙋ
тине, Кѫ кꙋвѫнтꙋл че воюс сѫ зикꙋ ѧсте фоарте греꙋ ши плин де фрикѫ ши
де кꙋтремꙋрꙋ ꙟсѫ ѧсте де трѣбѫ сѫ л зикꙋ. Нꙋмарѫ ши пре стѫпѫнꙋл
хс, кꙋ слꙋгиле тале, Фачи пре слꙋгиле тале слободе, Слобози ши пре стѫ
пѫнꙋл тѫꙋ, ден греꙋл фоаметей ши а голичюнїи, ден темницѫ ши ден ле
гѫтꙋри, те спѫрїаш ши де ачѣсте дѣка ле аꙋзиш? иарѫ ничи ачѣсте нꙋ ле
вей фаче, ꙟнсѫ ай ничи нꙋмай кꙋ кꙋвинтеле тѣм фѫкꙋ де тѣ не спѫрїат, иарѫ
май мꙋлтꙋ вей сѫте спарии дѣка вей мѣрџе аколо ши вей аꙋзи алтеле май ꙟ
фрикошате, ши вей ведѣ мꙋнчиле чѣле гроазниче атꙋнче че несѫ рѫспꙋнзи?
ши кѫтрѫ чине вей сѫ кази ка сѫте скоацѫ? Кꙋй вей сѫте роци сѫ ц ажꙋте?
луй Авраам? дарѫ ничи чел нꙋ те ва аскꙋлта кѫ на ꙋ фост юбиторю де оамени
ничи милостив, дарѫ пречине, пре пѫринтеле тѫꙋ вей сѫ роци? ничи де ла ачеи
ла чаи ничи ꙋн ажꙋторю, пентрꙋ кѫ аколо нимене нꙋ ѧсте стѫпѫн ничи
бирꙋиторю, мѫкарѫ де арѫ фи ши сфинтꙋ кѫт де маре, нꙋ поате сѫ стриче рѫ
спꙋнсꙋл чел адевѫрат ши гроазникꙋ, иарѫ де ещи атѫта де немилостив ши
ꙟдѫрѫтникꙋ ши фѫрѫ де оменїе, смерѣщете ꙟкай вредничїей челꙋѧ чецичере
денꙋте темн иарѫш ничи ꙟц ѧсте рꙋшине ничи де вредничїе, фїец мила
ꙟкай де примеждїѧ луй, иарѫ де нꙋ поате ничи примеждїѧ сѫте адꙋкѫ ла
оумилинцѫ пентрꙋ юшꙋрарѣ чѣрерїй, ничи вредничїѧ ничи небоѧ ничи да
рѣ чѣ прелесне нꙋ поате сѫте факѫ милостив? ꙟкай сѫ фїй милостив пен

трꙋ

трꙋ мърим҇ѣ бꙋнътъцилѡ челор фъгъдꙋите, иаръ де нꙋ вен фаче нічи аша
нічи ѡертъчюне нꙋ вен съ ꙟн дела дмнꙁеꙋ, Деврѣме чекꙋ атѫтѣ ꙟвъцътꙋри
нꙋ вен съ каꙋци де сърачи. Аꙋꙁи даръ чеѧ чещіꙋ ши аꙋ ꙟвъцат тайна къ
лꙋй Хс, нꙋ е мілъ де карнѣ лꙋй, кѫндꙋ вен съ те кꙋминечи, нічи сѫнџеле
лꙋй нꙋ лаꙋ ѡприт кѫнд вен съ те адъпи, иаръ тꙋ лꙋй нꙋ дай нічи оун пъхар
де апъ рече, даръ че ертъчюне вен съ ꙟн дела дмнꙁеꙋ? Тꙋ ꙟн чѣле непꙋ
треде дела дмнꙁеꙋ кꙋ мꙋлтъ чинсте ши де чѣле пꙋтреде ꙟцѫсте мілъ
съ ледан? Ачѣстѣ воꙗ съ фачи ши вен съ добѫндещи ертаре пъкателор тале
кареле съ каде де не вое съле фачи ши съле пацн фъръ де воѧ та пентрꙋ мине
стъпѫнꙋл тъꙋ? Къ нꙋмай ачаста сѫнгꙋръ де вафи, аѫꙋнџене съ авем
аскꙋлтарѣ. Ѡаре нꙋ сѫнт ачѣстѣ грѣле? Къ дмнꙁеꙋ аꙋ дат пре фіюл съꙋ
спре моарте пентрꙋ тине, иаръ тꙋ лꙋй нꙋй дай нічи ѡфъръмъ де пѫине, че
лꙋѧ че саꙋ вѫндꙋт пентрꙋ тине, ши саꙋ жꙋнгіат ши саꙋ ѡморѫт ши нꙋіай
фостꙋ мілъ де дѫнсꙋл, нꙋ нꙋмай фіиндꙋи фію адевърат, че ши сѫнгꙋр нъ
скꙋт, иаръ тꙋ пре дѫнсꙋл ꙟл веꙁи морт, ши перинд де фоаме ши де голѫчюне
не шиц чѣре съ келтꙋещи дентрале лꙋй ши нꙋидай, иаръ пентрꙋ тине лестри
ши лерь сипещи рѣꙋ ши фъръ де фолос ницъ, даръ челꙋи кръꙋ ꙟцѫсте маи рѣꙋ де кѫт
ачаста немꙋлцимитъ? Хс, саꙋ вѫндꙋт ши саꙋ жꙋнгіат пентрꙋ тине,
ши оумблъ ꙟкꙋнџꙋрѫндꙋте фълъмѫндꙋ, ши тꙋ нічи дентрале лꙋй нꙋидай
касъц фіе фолос ши ціе? Че фꙋсеш маи несимцитѡрю ши де кѫт чѣле піетри?
Къ атѫтѣ ши атѫтѣ ꙟвъцътꙋри де мꙋлте ши мари нꙋ пꙋтꙋръ съ те скоа
цъ динтрачаста не ѡменіе ши ꙟпіетрире де ꙟнимъ діеволѣскъ, къ ꙁиче къ
наꙋ лꙋат нічи ѡ ръсплътире дела тине, че ꙟкай млаꙋѫще пре сърачи пентрꙋ съ
ръчіѧ лꙋй, иаръ де нꙋл мілꙋещи пентрꙋ съръчіе, ꙟкай ꙟцꙋ фіе мілъ де
боала лꙋй, саꙋ пентрꙋ ꙟкисоаре, саꙋ пентрꙋ легътꙋра лꙋй тефъ матинѣ ши
ꙟдꙋрътѡрю, иаръ де нꙋте пот фаче нічи ачѣстѣ юбитѡрю де ѡамени, ꙟкай
пентрꙋ чѣреречѣ пꙋциинъ ꙟл млаꙋѫще. Къ нꙋци чѣре вресѡмасъ богатъ ши
пѫинъ де бꙋкате, чи нꙋмай пѫнъ сѣкъ ши оускатъ ши ако перемѫнт ши кꙋ
вѫнт де мѫнгѫиаре, иаръ дер ъмѫн ши де ачѣстѣ де тоате съ лабатек касѡ
хіаръ, ꙟкай пентрꙋ ꙟпъръціѧ черюлꙋ фій матинѣ ши ꙟдꙋрътѡрю, иаръ де
нꙋ пофтещи нічи ачѣѧ, фіец мілъ ꙟкай де фиреѣ ѡменѣскъ, фіец мілъ де
съракꙋ кѫнд ꙟл веꙁи деспꙋиат, шиц аꙁꙋ аминте де Хс, къ пентрꙋ тине съꙋ
голит пре кръче, нꙋц ꙁикꙋ скоатемъ дин съръчіѧ каре ам, нічи ꙁикꙋ дъръ
ѫщем авꙋціе, че нꙋмай пѫине ши ꙟбръкъминте ши мѫнгѫиаре, ши де мъ
афлꙋ ши ꙟтемнице ши ꙟлегътꙋри нꙋꙁикꙋ съмъ деꙁлеџи, саꙋ съ плътещи
даторіѧ мѣ, че нꙋмай съ віи съ мъ веꙁи кꙋм сѫнт легат пентрꙋ тине,
шим аѫꙋнџе съ мꙋ атѫта дарꙋ дела тине, пентрꙋ къ ꙁиче дмнꙁеꙋ, къ
почю ши фъръ де мілостеніе съте ꙟкꙋнꙋнеꙁ ꙟнсъ воꙗ съц фіꙋ ши даторю
касъ добѫндещи маи маре платъ ши кꙋ ꙟдръꙁнире съ фіе ꙟкꙋнꙋнарѣ та,
къстаꙋ ла оушиле тале ши тинꙁꙋ мѫна мѣ шим ѣсте драг съ мꙋ хранъ

дела

делатине, шй де ачаста мъ бꙋкꙋр фоарте, пентрꙋ касъте мъртꙋрнеескꙋ
деꙁноавъ ꙟнаинтѣ атꙋтор кѫндъ съва адꙋна тоатъ лꙋмѣ ла ꙟфрико
шата жꙋдекатъ шй ꙟведѣрѣ шй ꙟ аꙋꙁꙋл тꙋтꙋрор челор честаꙋ лажꙋде
катъ шй съледникꙋ, ачеста ѧсте чѣ че мъ минꙋѧ шй мъ ꙟбръкъ, къ вой
кѫндъ въ ѡспетѣꙁъ шй въ чинстѣще чинева въ ѧсте рꙋшине съ спꙋнеци
кꙋива, че тъ гъдꙋнци, ꙗръ еꙋ пентрꙋ кѫчи въ юбескꙋ таре деши тъчец
вой ꙗръ еꙋ вестескꙋ шй мъртꙋрнеескꙋ мила воастръ кꙋ мꙋлтъ лаꙋдъ,
шй нꙋм ѧсте рꙋшине аꙁиче, къ амфост фламѫндꙋ шй мацхрънит, саꙋ
голь шй мацꙋ ꙟбръкат, чемпаре бине пентрꙋ ачесте бꙋнътъци, касъ фий
моштѣни ꙟпъръцїей черюлꙋй, Дечи ачестѣ фрацилор авѫндꙋ ꙟминтѣ воа
стръ съ авем невоинцъ кꙋ тоатъ пꙋтѣрѣ пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ,
касъ добѫндим шй бинеле чѣле вѣчник, ꙟтрꙋ Іс Хс дмнꙋ ностръ, акъръꙗ е
слава шй пꙋтѣрѣ ꙟпреꙋнъ кꙋ татъл шй фїюл шй кꙋ дхꙋл сфнт акꙋм шй
пꙋрꙋрѣ шй ꙟвѣчїй вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт ал, ѕі,
Ачелꙋй ꙟтрꙋ сфнцй пърнителе ностръ
а лꙋй Іѡанъ Златооустъ

Ла сфнта богоꙗвленїе, адекъ ла боботѣꙁъ, шй пентрꙋчеѧ че ласъ
сфнта слꙋжбъ несфършитъ шй есь афаръ, шй пентрꙋ карїй
съкꙋминекъ кꙋ сфнтеле тайне нефїиндъ врѣдничи
шй оурмѣꙁъ їꙋдей, Благословѣще
Пърните.

Астъзи вой фрацилор тоци сѫнтец ꙟбꙋкꙋрїе, ꙗръ нꙋмай еꙋ сѫн
гꙋр мъ афлꙋ ꙟскѫрбъ, пентрꙋ къ сокотиндъ ꙟтрꙋ ачест лꙋчїꙋ
сꙋфлетескꙋ, адекъ ꙟтрꙋ милосѫрдїѧ лꙋй дмнꙁъꙋ, шй кꙋно
скѫндъ немъсꙋрата богъцїе, а бесѣречїй лꙋй Хс, адекъ мꙋлцимѣ
дꙋмнилор воастре чевацстрѫнсь астъзи ла сфнта бесѣрекъ, шй а
пой дꙋпъ празникъ възѫндъ мꙋлцимѣ ачаста, ꙗръш фꙋгѫндъ шй оуитѫ
дꙋ бесѣрека, рънѣщемисе шй мисе скѫрбѣще инима. Деврѣме че вꙋ́ꙁ къ аре
сфнта бесѣрекъ атѫцѣ копїй, шй нꙋпоате съй вадъ ꙟтоате ꙁилеле, че нꙋ
май кѫндъ ѧсте празникъ. Ѡ кѫтъ бꙋкꙋрїе сꙋфлетѣскъ, ѡ кѫтъ весе
лїе, ѡ кѫтъ славъ лꙋй дмнꙁъꙋ, шй кѫт фолось сꙋфлетескꙋ арфи де амве
ла ꙟтоате ꙁилеле бесѣрека плинъ де крещини, кꙋ адевърат мꙋлтъ бꙋкꙋрїе
амаѧ. Че съ сокотим пре коръбїꙗри шй пре чеѧ че съ кѫрмꙋеск, шй оумъ
блъ негꙋцеториндъ пре маре, кѫт съ невоескꙋ ꙟтот фѣлюл ка съ поатъ трѣ

че локꙋриле чѣле кꙋ валꙋри, ши съ ажꙋнгъ ла лиман. Іаръ ной фїинд дѣпꙋрꙋрѣ ка ꙟтрꙋн лꙋчїꙋ ал мърїй ꙟтрачастъ лꙋме, неневоим фїиндъ пꙋртаци ши арꙋнкаци ка де валꙋриле мърїй, де грижиле ачещїй лꙋми, ши неафꙋндъм оунеѡри ꙟнегꙋциторїй, алтеѡри ла жꙋдекъци, ши ꙟтралте грижи ши лꙋкрꙋри лꙋмещи. Сѫнт мꙋлци карїй кꙋ невое мергꙋ ла бесѣрекъ, нꙋмай де доаѡ ѡри ꙟтрꙋн ан, сꙋ ѡдатъ, іаръ мꙋлци ничи ѡдатъ. Аꙋ доаръ нꙋщиц къ ꙟчекит аꙋ фъкꙋт дмнѕъꙋ лиманꙋл (че съ кїамъ адъпостире) аша ши ла четъци ши ѡраше аꙋ фъкꙋт бесѣрека, ка съ нъѕꙋим ла дѫнса, ши съ скъпъм де грижиле лꙋмещи, ши съ афлъм линище фъръ де фꙋртꙋнъ, пентрꙋ къ ꙟтрачѣсть сфнтъ лиман ал бесѣречїй нꙋ не тѣмем ничи де валꙋри че аꙋ мꙋлте примеждїй, ничи де робїѧ кꙋрсарилор, ничи де алтъ пагꙋбъ деспре ѡаменїй рѫй, ничи де хїаръле сълбатечи, ничи де вѫнтꙋри ши фꙋртꙋни мари. Де врѣме че нꙋмаи ачеста есте сѫнгꙋр лиманꙋл чел адевърат, ши де тоате де ачѣсте кѫте амѕи слобод, ши нꙋ нꙋмай еꙋ, че май вѫртось дꙋмнѣвоастръ сѫнтец мъртꙋрїй, къ де ар черчета нещине кꙋ нощинца иниимилор воастре, адевърат мꙋлтъ линище ар афла ꙟлъꙋнтрꙋ, пентрꙋ къ акꙋм ничи мънїѧ ѡ сꙋпъръ, ничи пофта трꙋпѣскъ ѡ апринде, ничи ѕавистїѧ нꙋ ѡ топѣще, ничи мѫндрїѧ нꙋ ѡ стрикъ, ничи дешарта мърире нꙋ ѡ оумфлъ. Че тоате ачѣсте хїаръ сълбатечи сꙋ смерит, пентрꙋ къ лѣꙋ адормит постирѣ, аскꙋлтарѣ сфнтелор скриптꙋри, каре прен аꙋѕ ꙟтрѫндъ ꙟтрꙋ иниимиле фїеще кърꙋѧш дей вой, ка оун гла дмнѕъеск, тоате патимиле трꙋпещи лѣꙋ ꙟфрънат. Де чи пентрꙋ ачаста кѫтъ небꙋнїе ши непричѣпере, ши кѫтъ ѡсѫндъ вей съ аиби тꙋ, кареле нꙋ вей съ те апропїй адѣсъ ши съ вїй ла бесѣрекъ, каре не есте деипреꙋнъ маикъ тꙋтꙋрор. Че примбларе май бꙋнъ ши май де фоло де кѫт ачаста вей съ аиби? Че ꙟпреꙋнаре кꙋ ѡаменїй вей съ афли май бꙋнъ? Че есте ꙟпїедекаръ сфнтей бесѣречи? Адевърат вей съ ѕичи къ іасте съръчїѧ пїедекъ ши ѡпрѣлеще бесѣречїй, Че ачаста причинъ че ѕисеш нꙋ есте кꙋ кале, пентрꙋ къ ꙟсъпътъмѫнъ сѫнт шапте ѕиле, кареле лѣꙋ ꙟпърцит дꙋмнеѕъꙋ кꙋ ной, ши нꙋ доаръ съ фїе лꙋате пентрꙋ дѫнсꙋл май мꙋлтъ парте, ши ноаѡ съ не фїе дат май пꙋцин, ничи ꙟтокма нꙋ лѣꙋ ꙟпърцит, ꙟкъ ни трей ѕиле нау лꙋат, ши съ не дѫ ноаѡ іаръ трей. Че цїе ѡ крещине цаꙋ дърꙋит шасе, іаръ лꙋй шаꙋ лъсат нꙋмай оуна. Іаръ тꙋ ничи ꙟтрꙋ ачѣѧ ѕи нꙋ ещи бꙋкꙋрос съ фїй слобод де грижиле лꙋмещи, ка съ ць фїе аꙋѕꙋл слобод ши дешкис, ꙟтрꙋ аскꙋлтарѣ сфнтелор скриптꙋри, че фачи лꙋкрꙋл кареле фак тоци фꙋрїй чей де сфнте, адекъ чей че фꙋръ сфнтеле ѡдоаръ але бесѣречїй. Де врѣме че ꙟдаръ ѕнещи съ хръпещи ши ачастъ сфнтъ ѕи, каре есте алѣсъ ши дърꙋитъ ꙟтрꙋ аскꙋлтарѣ сфнтелор скриптꙋри, съ ѡ келтꙋещи ꙟ грижиле ши ꙟтребеле чѣле дешарте. Даръ че ѕикь еꙋ де ѕиле ꙟтреци? Нꙋмай чаꙋ фъкꙋт въдꙋва кꙋ милостенїѧ фъ ши тꙋ ꙟ врѣмѣ ѕилей ачещїѧ, ши прекꙋм аꙋ дат ѧ дой филерн, ши мꙋлтъ драгосте аꙋ добѫндит де ла дмнѕъꙋ,

аша

аша ши тꙋ дъ ꙟпрꙋмꙋт лꙋй дмнезъꙋ доаѡ часꙋри, ши ел ва адꙋче ꙟкаса та, мїй де агониситє бꙋне. Ꙗръ де нꙋ вей сътела ши нимикъ де лꙋкрꙋриле лꙋмещи, ши съ келтꙋещи ден зи пꙋцинъ време пентрꙋ дмнезъꙋ, пъзѣщете съ нꙋ пїерзи тоатъ остенѣла, ши тоатъ агониста вїецїй тале. пентрꙋ къщїе кꙋноскъториꙋл де инимй кѫнд нꙋ лъбъгъм ной ꙟсѣмъ, съ ржиптѣскъ ꙟтро микъ дечѣ кѫте лꙋкрꙋри сѫнт агониситє де мꙋлцй ани, ꙟчекип ꙟфрикоша ши пре жидови, кѫнд ꙟшъ бъта жок де бесѣрека Їерꙋсалимꙋлꙋй, ши зиче. Оу плꙋтꙋвацй каселе де лꙋкрꙋри алѣсе, че еꙋ лѣм съꙋ аберат ка оун бѫнт, ши тоате саꙋ пръпъдит, зиче дмнꙋл. Даръ ѡ фрꙋцїѡрꙋле челꙋкрꙋ пꙋтем съ те ꙟвъцъм, май наинте де кѫте требꙋѣскꙋ крещинꙋлꙋй съ факъ. де врѣме че нꙋ май одатъ саꙋ де доаѡ ори вїй анꙋ ꙟтрꙋн ан, пентрꙋ сꙋфлет съ те ꙟвъцъ, пентрꙋ трꙋп, пентрꙋ ꙟпъръцїѧ черюлꙋй, пентрꙋ мѫнкаре несфѫршитъ, пентрꙋ матка фокꙋлꙋй, пентрꙋ ꙟделꙋнгъ ръбдарѣ лꙋй дмнезъꙋ, пентрꙋ ертаре, пентрꙋ покъинцъ, пентрꙋ ботезь, пентрꙋ ертарѣ пъкателор, пентрꙋ лꙋмѣ чѣ де сꙋс, ши чѣ де жос, пентрꙋ фирѣ оменѣскъ, пентрꙋ чѣ ꙟӡерѣскъ, пентрꙋ ръꙋтатѣ дрѫчилор, пентрꙋ мещешꙋгꙋриле дїаволꙋлꙋй, пентрꙋ вїецꙋире, пентрꙋ порꙋнчи, пентрꙋ дрѣптъ крединцъ, пентрꙋ еретичь. Къчи къ ачѣстѣ ши май мꙋлте де атѫтѣ сѣ каде съ лещїе тот крещинꙋл, ши съ дѣ ръспꙋнсь тꙋтꙋрор челора чел ꙟтрѣбъ пентрꙋ ачѣстѣ тоате. Даръ вой ничи о парте кѫт де микъ нꙋ пꙋтецй съ ꙟвъцацй де нтрꙋ ачѣстѣ, пентрꙋ къ веницй фоарте рарꙋ ла бесѣрекъ, ши ꙟкъ ши атꙋнчѣ кѫнд веницй, нꙋ веницъ пентрꙋ кресѡмеренїе сꙋфлетѣскъ, че нꙋмай пентрꙋ ѡбичѣюл празникꙋлꙋй, алцїй пентрꙋ ворбеле ши адꙋнарѣ прїѧтенилор, ꙗръ богацй ши пентрꙋ мѫндрїѧ ши трꙋфїѧ. Ꙗръ еꙋ зикъ къ де ар ꙟбни нещине съ щїе тоате кѫте ам зис май сꙋс, ар требꙋй съ вїе май адѣсь ла бесѣрекъ, съ аскꙋлте читанїиле сфинтелор скриптꙋри ши аша адевърат лѣр щи тоате. Ꙗвецъ коконй мꙋлцй ши послꙋшничи, ши кѫндь вецй съй дацй ла мещешꙋг съ ꙟвѣце, нꙋ нꙋмай лъсацй съ май вїе акасъ ничи де кꙋм, че ле тримитецй ши бꙋкате, ши ꙟбръкъминте, ши алте че ле требꙋѧще, аколо ла каселе даскалилор, пентрꙋ ка съ нꙋй ꙟпїѧдече вре ѡгриже де ла але касей, де ла невоинца мещешꙋгꙋлꙋй, че пꙋрꙋрѣ съ съ афле кꙋ даскалꙋл, ка съ де принзъ май бине ши де фолос ꙟвъцътꙋра. Ꙗръ вой врѫнд съ ꙟвъцацй нꙋ доаръ вре оун мещешꙋг простꙋ ши микъ, че токма карелен май маре ши май де фолось декѫт тоате мещешꙋгꙋриле, аде къ ꙟчекип ꙟцъпъчѣ лꙋй дмнезъꙋ, ши съ добѫндицъ ꙟпъръцїѧ черюлꙋй, въ паре къ вецй добѫнди ачѣсть мещешꙋг прелѣсне, не невоиндꙋвъ ꙟ тоатъ врѣмѣ. Ѡ маре небꙋнїе, пентрꙋ къ кꙋм къ требꙋе омꙋлꙋй мꙋлтъ грижъ, ши маре невоинцъ, ка съ добѫндѣскъ ачастъ дмнезъѣскъ бꙋнътате. Аскꙋлтъ че зиче дмнꙋл ла еѵлїе. Ꙟвъцацивъ де ла мине, къ блѫндь сѫнт ши смерит кꙋ инима. Ши ꙗръш прен пророкꙋл. Веницй фїилор де мъ аскꙋлтацй, фрика дмнꙋлꙋй вою ꙟвъца пре вой. Ши ꙗръш. Ꙟделетничицивъ ши кꙋноащецй къ еꙋ сѫнт

дꙋм

дꙋнезъꙋ. Дечи ꙗтъ къ требꙋе съ ꙟнъ мꙋлтъ време чела чева съ добѫндѣ
скъ ачастъ ꙋбитоаре де дмнезъꙋ бꙋнътате, ши ꙟвъцътꙋръ. Ꙟсъ ка съ
нꙋне келатꙋим тоатъ времѣ де астъзи, дожениндъ пречем че нꙋвор съ віе
ꙟтоате зилеле ла бесерекъ, ꙟтоарчем кꙋвѫнтꙋл спре повѣсте празникꙋлꙋи
къ ажꙋнџе кѫте ам зи маи сꙋ, кꙋ каре поате съштъ ъмпъдꙋꙗскъ лѣнѣ лор ча
мꙋлтъ. Ши деврѣме че мꙋлци пръзнꙋеску ши сърбѣзъ сърбъторилe, ши
ꙟкъ ши нꙋмеле сърбъторилор щіꙋ, ꙗръ причиниле пентрꙋ каре саꙋ фъкꙋт
маи тоци нꙋщіꙋ, адекъ кꙋм къ съ зиче празникꙋл де астъзи, арътаре, Тоци
щіꙋ, ꙗръ каре ѫсте ачастъ арътаре, ши чева съ зикъ арътаре, ши де ѫ
сте нꙋмаи о арътаре, аꙋ доао, ничи оунꙋл нꙋщіе. Каре лꙋкрꙋ ѫсте вредѣ
ник де мꙋлтъ рѣꙋ анꙋсоширѣ. Деврѣме че пръзнꙋеску ачастъ сърбътоаре
ꙟтоци анїи, ши причина ѥи нꙋ о щіе ничи декꙋм. Требꙋе даръ ꙟтѫю съ а
ръта мꙋ лꙋбовꙋлꙋи дꙋмнѣвоастръ ка съ щиць, къ нꙋ ѫсте нꙋмаи оуна ши сѫн
гꙋръ арътарѣ, че маи але сѫнт доао, адекъ оуна ѫсте ачаста, карѣ пръ
нꙋим астъзи, ши ꙟтоци анїи ꙟтрачаста ш зи. Ꙗръ адоѡа ѫсте чѣ віитоа
ре, че ва съ фіе ла сфършитꙋл лꙋмїи, пентрꙋ кареле амѫндоао ачѣсте.
аскꙋлтаци че зиче апостолꙋл павел, ши ꙟтѫю зиче пентрꙋ ачаста че ѫсте
акꙋм. Арътатꙋсаꙋ дарꙋл лꙋи дмнезъꙋ чел мѫнтꙋиторю тꙋтꙋрор оаме
нилор, кареле неꙟвацъ пре но, ка лепъдѫнд некꙋръціѧ, ши поѳтеле чѣле лꙋмещи,
кꙋ ꙟтрегъ минте, ши кꙋ дирептате, ши кꙋ бꙋнъ крединцъ съ трꙋим ꙟвѣкꙋ чел де
акꙋм. Ꙗръ адоѡа зиче пентрꙋ арътарѣ чѣ віитоаре, аштептѫнд фериченїа нъдѣжде
ши арътарѣ славїи амарелꙋи дмнезеꙋ, ши мѫнтꙋиторюлꙋи нострꙋ іс хс,
пентрꙋ карѣ арътаре зиче ши пророкꙋл іѡил аша, Соареле сева ꙟтоарче
спре ꙟтꙋнерекꙋ ши лꙋна спре сѫнџе, маинаинте пънъ а вени зіѡа дмнꙋлꙋи,
чѣ арътатъ ши славитъ. Даръ пентрꙋ че нꙋ съ кіамъ бгоꙗвленіѧ зіѡа
ꙟтрꙋ карѣ саꙋ нъскꙋт дмнꙋл нострꙋ, че съ зиче нꙋмаи зіѡа ꙟтрꙋ карѣ
саꙋ ботезат? Пентрꙋ къ съ зиче къ ꙟ зіѡа карѣ саꙋ ботезат аꙋ сфинцит ши
фирѣ апелор. Дечи пентрꙋ ачѣѧ ꙟ зіѡа празникꙋлꙋи ачестꙋѧ ѧꙋ тоци
апе де єиржꙋ, ши ледꙋкꙋ ла каселе лор. ши лецин кѫте оун ан ши дои, ши
маи мꙋлтꙋ, ши нꙋ съ стрикъ, Деврѣме че съ сфинцеску апъзи, дирепче даръ
съ кіамъ зіѡа де астъзи арътаре, ши нꙋ чѣѧ ꙟ карѣ саꙋ нъскꙋт? аскꙋ
тъ, Деврѣме че кѫндꙋ саꙋ нъскꙋт хс, атꙋнче нꙋ саꙋ арътат ла тоци,
че кѫндꙋ саꙋ ботезат атꙋнче саꙋ арътат, къ пънъ ла зіѡа ачаста маи
мꙋлци нꙋл кꙋноща пре дѫнсꙋл, ши кꙋм къ маи мꙋлци нꙋл щіѧ ничи ꙟл кꙋ
ноща къ ѫсте фіюл лꙋи дмнезеꙋ, аскꙋлтъ че зиче іѡан ботезъторюл,
ꙟмижлокꙋл воастрꙋ ста ши нимене нꙋл щіѧ пре дѫнсꙋл, даръ че минꙋне ѫ
сте де нꙋл кꙋноща алцїи, деврѣме че ничи сѫнгꙋр іѡан ботезъторюл нꙋл
кꙋнощѣ пѫнъ ꙟ зіѡа ачѣѧ, ши ꙗръш кꙋм къ нꙋл аꙋ фостъ кꙋноскѫнд іоанъ
аскꙋлтъ къ зиче, єꙋ нꙋл кꙋнощѣм пре єл, зиче, чи чела че маꙋ тримис ка
съ ботезꙋ пре дѫнсꙋл ꙟ апъ ачела міаꙋ зисꙋ, спре кареле вей ведѣ дхꙋл сфнт
пого

погоржндусе ши стжнд деасупра луи, ачеста ѥсте чела чесъ ботеѣзъ ꙟ Дꙋхꙋль
свнтъ. Че ѥатъ къ асгѣъзи сеу аръта тутурора къ ѥсте фіюл луи дꙋ
незеу, дечи ѥаръш кум късжнт долꙋ арътъри але домнулуи аръта там маи
сус денкувинтеле апостолулуи, адекъ уна ачаста че ѥсте акум, ши алта
чавіитоаре. Іаръ акум требуѣще съзичем, пентру каре причинъ вине Хс ла
ботезу? ши спре че ботезъ вине? пентру къ ачаста ѥсте детребъ съсѡщи
кашичамаи десус, каре нисъкаде аставзи съсѡтжкуним фоарте преамъруитъ
кътръ думнѣволастръ, къ динтрачаста вец кунооаще маилесне ши чежлатъ.
Ботезу ауфост ши ботезу жидовеску кареле курѣцїа некурѣцїиле чеале трупе
щи іаръ нучеле суфлетещи, адекъ апъкателор, пентру къ ничи пречел курвар
ничи префур, ничи пречела чефъчѣ алтъ пъкату чева нуѧ избъвїа де пъка
теле луи, че нумаи, пре чела чевре апропїа детрупъ морт, ши пречел че вре
мжнка букате спуркате, ши пречел че съ ꙟпреуна ку чеи спркацї ши пре ал
цїи кѧ ачещѣ. Къ зиче д꙽нзеу ла картѣ левицилор чесъкїамъ пресоцѣскъ пре
пророкул мωиси, спъла ци трупул луи ку апъ курать, ши де ва ши фи аче
ом некурат пънъ ꙟсеаръ, іаръ ꙟкъш сеара тот съва курѣцъ, пентру къ
ачѣстѣ че амзис маисус, нуепъкатѣ адевърат ничи некурѣцїе, че нефїинд
ачеи ѡамени кареле фъчѣ ачѣстѣ деплин, ꙟи фъчѣ д꙽нзеу де съвжршит
прин ботезул жидовеску адекъ прин спъларе, пентру пъзирѣ пъкателор че
лор маимари. Дечи ѥатъ къ ботезул чел жидовеску ну слобозїа пре ом де
пъкателе чеале суфлетещи, че нумаи дентинъътуриле чеале трупещи. Іаръ
ботезул ностру нуѥсте аша, че кумулат ѥсте маимаре ши плину де дару,
деврѣме че избъвѣще пре ом депъкате ши курѣцѣще суфлетул шїндъ дару
духовническу, ши іаръш ботезул луи Іѡанъ декжт ботезул жидовеск ѥра
ку мулт маи налт, іаръ декжт ал ностру кумулт маи жос, кареле ѥра ꙟми
лок ка оун под, ши ажута ѡаменилор сътрѣкъ дела ачела спре алностру,
къ нуадучѣ пре ѡамени спрепаза курѣценїеи трупещи качел жидовеску, че
нумаи чеи ꙟвъца шїи сфътуїа съш скимбе ѡбичѣеле ши съсъ ꙟтоаркъ пре дж
шїи дела ръу спре бине, авжнд нъдѣждѣ мжнтуинцїи лор ꙟлу
крарѣ фаптелор челор буне, іаръ ну ꙟботезури мулте ши ꙟкурѣцири де апе,
деврѣме че Іѡанъ нузичѣ спълаци хаинеле тале ши скалдъ трупул тъу ши те
віи курѣци, чезичѣ, фачеци родури врѣдниче але покъинцеи, дечи пентру а
часта ауфостъ ботезул луи Іѡанъ маиналт декжт чел жидовескъ, іаръ де
алностру маи жос, деврѣме че ботезул луи Іѡанъ ничи духул свнтъ нуда,
ничи ертаре депъкате ну дърусїа челуи чесъ ботеза, къ нумаи че порунчїа ѡа
менилор съсъ покъаскъ, іаръ нукурѣцїа пъкателе ка д꙽нул, пентру къ
зичѣ, еу превои въботезу ку апъ спре покъинцъ, іаръ ачела ва спъла пре
вои ку духуль сфнтъ ши ку фок, адум аминте дезиуа русалїилор ꙟтру каре
сау аръта т апостолилор лимбиле чеале дефок ꙟпърците, каре аушъзут асу
пра фїеще кърѣуѧ дин апостоли, ши кум къ науфост ботезул луи Іѡан де

план

плинѣ ничи пꙋтѣрѣ дꙋхꙋлꙋй авѣ, ничи ертарѣ пѣкателѡр, ши де айчи ѫсте
ꙟмбе, Кѫ ꙟврѣме ачѣѧ ꙟтѫмплѫндꙋсе сфн҃тꙋлꙋй павел ꙟтимпинарѣ нище
оучиничи ай лꙋй Їѡан, дꙋй ꙟтребѫ пре джѫншїй, ꙟꙋ лꙋат аꙋ дх҃ь сфн҃ть де
ка аꙋ крезꙋт; Іарѫ ей зисерѫ кѫтрѫ павел, нꙋнꙋмай кѫ нам лꙋат дх҃ь
сфн҃ть, чи нам ничи аꙋзит де ѫсте дх҃ь сфн҃ть, Іарѫ ель зисе кѫтрѫ джѫ-
шїй, Дарѫ ꙟчеваць ботезат; Ей зисерѫ, ꙟботезꙋл лꙋй Їѡан, ꙟтꙋнче
зисе іарѫш павел кѫтрѫ джѫншїй, Дарѫ Їѡан аꙋ ботезат кꙋ ботезꙋл по-
кѫинцїй, іарѫ нꙋ ал ертѫчюнїй, Ши пентрꙋ каре причинѫ іаꙋ ботезат;
ꙟскꙋлтаци, Девреме че ель кѫндꙋ ꙟвѫца оаменїй ле зичѣ, Сѫ креѕѫ ꙟчѣ
че ва сѫ віе дꙋпѫ джѫнсꙋл, ꙟдекѫ ꙟ дмн҃ꙋл ꙇ҃с. Ши аꙋзиндꙋ ей саꙋ ботеза
ꙟнꙋмеле дмн҃ꙋлꙋй ностꙋ ꙇ҃с х҃с. Ши атꙋнче пꙋнѫндꙋш павел мѫниле лꙋй ꙟ
капетеле челор ботезаци, Вени дх҃ꙋл сфн҃ть асꙋпра лор. Вѫзꙋш дарѫ кѫ
наꙋ фост де сѫвѫршит ботезꙋл лꙋй Їѡан; Кѫ де арфи фост де сѫвѫршит
нꙋ іарфи ботезат павел де адоаѡрѫ, ничи шарфи пꙋс сфн҃теле лꙋй мѫни
пре капетеле лор, ши сѫсе рогаце сѫле сѫвѫршаскѫ дх҃ꙋл сфн҃ть ботезꙋл.
Де атꙋнче фѫкѫнд аша арѫтѫ мѫрирѣ ботезꙋлꙋй челꙋй апостолескꙋ, ши
кꙋм кѫ ачела ал лꙋй Їѡан ѫсте кꙋмꙋлтꙋ маи мик декѫт ачеста, че іатѫ
кѫ кꙋноскꙋм ѡсебирѣ ботезꙋрилор кꙋ ачѣсте пилде че зисем, іарѫ требꙋѧ
сѫ зичем ши пентрꙋче сѫ ботезѫ х҃с, ши ꙟче ботез сѫ ботезѫ, Девреме
че лꙋй х҃с, нꙋи требꙋѧ ничи ботезꙋл чел жидовескꙋ ничи чел май де апой ал но-
стрꙋ, іарѫ ничи ертаре де пѫкате, прекꙋм ера фѫрѫ де пѫкате, нꙋй требꙋѧ ни
ѡкꙋрѫцеѣнїе кѫ зиче скриптꙋра, Пѫкат на фѫкꙋ ни са афлат виклешꙋг ꙟ ротꙋл лꙋй
ши іарѫш Чине дентрꙋ вой мѫ ва доведи пентрꙋ пѫкат; Девреме че сфн҃-
тꙋл лꙋй трꙋп, наꙋ фостꙋ липсит де дх҃ꙋл сфн҃ть, кѫ кꙋм арфи фостꙋ лип-
сит де дх҃ꙋл сфн҃ть, каре ден дх҃ꙋл сфн҃ть саꙋ ꙟтрꙋпат; Пентрꙋ ачѣѧ
дарѫ девреме че наꙋ фостꙋ липсит ачел сфн҃ть трꙋп де дх҃ꙋл сфн҃ть, ничи
пѫкате наꙋ авꙋт. Дарѫ пентрꙋ каре саꙋ ботезат; ꙟтѫю требꙋе сѫ щи-
кꙋ че ботез саꙋ ботезат, ши дꙋпѫ ачѣѧ вом кꙋноаще ши причина. Нꙋ
саꙋ ботезат дарѫ мѫнтꙋиторюл ностꙋ ничи кꙋ ботезꙋл жидовескꙋ, ничи
кꙋ ал ностꙋ, че саꙋ ботезат кꙋ ал лꙋй Їѡань. Дарѫ пентрꙋ че саꙋ ботезат
кꙋ ал лꙋй Їѡань, іарѫ нꙋ кꙋ алтꙋл; Пентрꙋ ка сѫкꙋноащем ной пре мѫ-
лоꙋкꙋл фирїй ботезꙋлꙋй ачестꙋѧ, кꙋм кѫ нꙋ саꙋ ботезат ничи пентрꙋ ерта-
рѣ пѫкателор, ничи ка сѫ ѧ дарꙋл дхꙋлꙋй сфн҃ть, девреме че ачест ботез
ал лꙋй Їѡань нꙋ авѧ парте де ачѣсте дарꙋри де амѫндоаѡ, прекꙋм ам арѫтат
май сꙋсь. Ши кꙋм кѫ наꙋ венит х҃с ла Їѡрдань, ничи пентрꙋ ертарѣ пѫкате-
лор, ничи пентрꙋ дарꙋл дхꙋлꙋй сфн҃ть, сѫкꙋноаще ден кꙋвѫнтꙋл чаꙋ зись
Їѡань, кѫ пентрꙋ ка сѫ нꙋ гѫндѣскѫ чинева де чей че аꙋ фостꙋ атꙋнчѣ аколо,
кѫ мѣрӡе х҃с кѫтрѫ Їѡань пентрꙋ покѫинца, кꙋм мерӡѣ алци оамени. ꙟ-
скꙋлтѫ кꙋм оаꙋ арѫтат ши ачаста Їѡань, кѫ ачесташ Їѡань каре зичѧ
оаменилор челорлалалци прощи. Фачець родꙋри вреднниче покѫинцїй. ꙟскꙋлтаци

че

чезиче лꙋй Хс. Еꙋ требꙋѧще съмъботезь дела тине, ши тꙋ вїй кътръ ми-
не? Ши ачаста аꙋзи Іѡань, арътѫндь къ наꙋ мерсь Хс кътръ джнсꙋл,
пентрꙋ причина че мергѣ чеꙇалалци оамени, адекъ ничи пентрꙋ покъинцъ, ни
пентрꙋ ертарѣ пъкателор. Девреме че атѫта аꙋфостꙋ Хс осебит депъ-
кате, кѫт токма ши декѫт сѫнгꙋр ботезъторюл аꙋфостꙋ май кꙋрат фъ-
ръденичи о асъмѫнаре. Даръ пентрꙋ че саꙋ ботезат? девремече ничи пентрꙋ
покаанїе, ни пентрꙋ ертарѣ пъкателор, ничи пентрꙋ дарꙋл Дхꙋлꙋй сфнть.
Даръ пентрꙋ алте причини саꙋ ботезат? Адевърат пентрꙋ але доаѡ причи-
ни саꙋ ботезат, ȣна пентрꙋ карѣ аꙋзись Іѡань, ꙇаръ алта пентрꙋ каре аꙋ
зись Хс кътръ Іѡань. Даръ каре причинъ аꙋзись Іѡан съфїе ботезꙋл лꙋй
Хс? пентрꙋ касъл кꙋноаскъ тоци, прекꙋм зичѣ ши Павел. Къ Іѡань аꙋ бо-
тезат пре оамени кꙋ ботезꙋл покъинцїй, касъкрѣзъ ꙟчел чева съвїе дꙋпъ
ел, адекъ ꙟ Хс, ши ачаста аꙋфостꙋ ꙟдирептарѣ ботезꙋлꙋй. Къ аде-
върат амѣрџе пре ла каселе тꙋтꙋрор, ши абате ꙟоуши стригѫндь ши зикѫнд
пентрꙋ Хс, ачеста ѥсте фїюл лꙋй Дмнезъꙋ, ши крѣдец ꙟтрꙋ джнсꙋл,
ар фи нъгат оаменилор бънꙋѧлъ съ нꙋкрѣзъ мъртꙋрїѧ лꙋй. Ꙇаръ кѫчи аꙋ
мерсꙋ кътръ Іѡрдань, ши саꙋ ботезат дела Іѡань ꙟнаинтѣ атоатъ мꙋл-
цимѣ, кѫци аꙋфостꙋ пре църмꙋреле апей, карїй аꙋвъзꙋт кꙋ окїй лор ачѣ-
таинъ, кꙋм саꙋ ботезат, ши ꙟчекип саꙋ погорѫт Дхꙋл сфнть асꙋпра лꙋй
ꙟкип де порꙋмбь, ши кꙋ мꙋлть ꙟа мъртꙋрисїѧ де ничерю гласꙋл пъринтелꙋй
пре венирѣ Дхꙋлꙋй сфнть, аꙋскос мъртꙋрїѧ лꙋй Іѡань де ꙟтоатъ препꙋне-
рѣ, пентрꙋ ачѣѧ ши Іѡань сѫнгꙋр аꙋзи. Къ еꙋ нꙋлам щїꙋт предѫнсꙋл.
Адекъ аꙋзись къ нꙋлащїѧ, фъкѫндь врѣдникъ мъртꙋрїѧ лꙋй. Девреме
че Іѡань ера рꙋдъ кꙋ Хс амѫндой трꙋпѣще. Дечи пентрꙋ ачѣѧ касъ нꙋсъ
препꙋе лꙋкрꙋл къ мъртꙋрисѣще Іѡань пре Хс пентрꙋ кѫчи ꙟй ѥсте рꙋдъ,
аꙋ токмит дарꙋл Дхꙋлꙋй сфнть де аꙋкрескꙋт Іѡань ꙟпꙋстїе де микь, ши
апой какꙋм ларфи кꙋноскꙋт кꙋ Дмнезъирѣ аша ꙟлмъртꙋрисїѧ, пентрꙋ а-
чѣѧ зиче, къ еꙋ нꙋламщїꙋт пре джнсꙋл, адекъ нꙋл кꙋнощѣм. Даръ де-
време че нꙋлай щїꙋт, кꙋм лай кꙋноскꙋт? Ꙇаръ ел зиче. Чел чемаꙋ три-
мис съл ботез, ачела мїаꙋ спꙋ. Че цаꙋ спꙋ? Пре кареле вей ведѣ Дхꙋль
сфнть погорѫндꙋсе ка ȣн порꙋмбꙋ, ши шезѫндь десꙋпра лꙋй, ачела ѥсте
чел че ботѣзъ кꙋ Дхꙋл сфнть ши кꙋ фок. Дечи везй къ пентрꙋ ачаста аꙋ
венит Дхꙋл сфнть, ꙇаръ нꙋ съфїе венит ка атꙋнчѣ ꙟтѫю, че ка съарате
тꙋтꙋрорь пре чел мъртꙋрисит, збꙋрѫнд ꙟкип де порꙋмбꙋ. Пентрꙋ ачаста
даръ аꙋвенит, ши пентрꙋ алтъ причинъ а доаре карѣ чезиче ел сѫнгꙋр, адекъ
зикѫндь Іѡань. Мїе ꙟтребꙋе съмъботез дела тине, Ши тꙋ вїй кътръ
мине? Ел ръспꙋнсе зикѫнд. Ласъле тоате, пентрꙋ къ аша сѫкаде съ-
плинескꙋ тоатъ дирептатѣ. Везй даръ ꙟцелепчюнѣ слꙋџїй? Везй смере-
нїѧ чѣ ꙟцелѣптъ а стъпѫнꙋлꙋй? Чева съ ꙟсемнѣзе кꙋ ачѣлѣ кꙋвинте че
зиче съплинѣскъ тоатъ дирептатѣ? Дирептатѣ сѫкїамъ съвѫрширѣ

ꙟтꙋтꙋрѡр пърꙋнчилѡр, ка кꙋм зиче ши Аюрилѣ. Адекъ ера ꙟмѫндой дирепт
ци, оумблѫнд ꙟтрꙋ порꙋнчиле дмнꙋлꙋй фъръ де приханъ. Дечи деврѣме че
съкъдѣ съ плинѣскъ тоци ѡамениѝ ачастъ дирептате, нименѣ нꙋ сау афлат
съ ѡ плинѣскъ ши съ мꙋлцаскъ ачастъ дирептате, Иаръ Хс венинд ѡ плинѣ
ще. Даръ вастъзникъ чинева че дирептате ѫсте съ съ ботѣзе Хс? Адевърат
дирептате аꙋ фост съ съ плѣче мъртꙋрией ботезъторюлꙋй, ши съ съ ботѣ
зе, пентрꙋ къ ꙟчекип сау тъиат ꙟпрежꙋр, ши жъртвъ аꙋ адꙋ лꙋй дмнзеꙋ
ши сѫмбетеле аꙋ пъзит, ши сърбъториле жидовилор аꙋ плинит. Аша ши а
чест сфнтъ ботезъ фиинд де тръбъ ла ꙋ адаѡс, аскꙋлтѫнд пре ботезъторюл
ши пророкꙋл, прекꙋм аꙋ фост воѧ лꙋй дмнзъꙋ съ съ ботѣзе тоци ѡамениѝ.
Аскꙋлтъ че зиче Иѡанъ. Чел че мау тримис съ ботез кꙋ апъ. Ши иаръш Хс
зиче, Къ вамешиѝ ши нородꙋл аꙋ ꙟдирептат пре дмнзъꙋ, ботезѫндꙋсе
ши ей кꙋ ботезꙋл лꙋй Иѡанъ. Иаръ фарисеиѝ ши къртꙋрариѝ сау лепъдат де
воѧ лꙋй дмнзъꙋ, деврѣме че нꙋ сау ботезат де ла джнсꙋл. Дечи де аꙋ фост
дирептате, съ съ плѣче нородꙋл лꙋй дмнзъꙋ, ши дмнзъꙋ аꙋ тримис пре Иѡан
съл ботѣзе, пентрꙋ къ Хс ꙟпреꙋнъ кꙋ челѣ лалте порꙋнчи а лецїй аꙋ плинит
ши ачаста, кꙋм ам зиче, съ фїе тоате порꙋнчиле лецїй, е, де галбени, ка
ре сау къзꙋт ка ѡ даторїе съ ѡ плътѣскъ нѣмꙋл ѡменѣскꙋ, ши нꙋ ѡ пꙋтѣ плъти.
пентрꙋ каре даторїе нещинѧ моартѣ приниши ꙟ легътꙋрѣ, фиинд ной винова
ци кꙋ ачастъ грешалъ, дечи пентрꙋ ачѣѧ венинд Хс ши афлѫндꙋне пре ной ꙟ ле
гътꙋръ аꙋ плътит даторїѧ, ши неꙋ слобозит, каре нꙋ авѣм ной съ ѡ плъти
ачѣ даторїе. Пентрꙋ ачѣѧ аꙋзи къ ѡрикаде съ фачем иаръчи ши иаръчи,
че аꙋзи съ плиним тоатъ дирептатѣ. Адекъ зиче, Мїе мие ѡрикаде кареле
сѫнт стъпѫнъ ши ам де тот бинеле съ плътѣскꙋ пентрꙋ чѣѧ ченаꙋ кꙋ че плъ
ти. Ачаста даръ ѫсте причина ботезꙋлꙋй каре сау арътат, къ аꙋ плин
нит тоатъ лѣцѣ, ши ачаста ши чѣѧ че сау зис май наинте де ачаста. Пен
трꙋ ачаста ши дхꙋл сфнт сау погорѫт ꙟкип де порꙋмбꙋ, деврѣме че оунде
ѫсте ꙟпъкꙋчюнѣ ши ꙟприетенїрѣ кꙋ дмнзъꙋ, аколо ѫсте ши порꙋмбꙋл.
къ ши ꙟкорабїе ꙟврѣмѣ лꙋй Ное порꙋмбꙋль аꙋ венит адꙋкѫнд стжа
пре де маслинъ, ꙟкипъ де семнꙋ де юбирѣ де ѡамени а лꙋй дмнзъꙋ,
ши де избъвирѣ а челꙋй потоп маре, ши акꙋм ꙟкип де порꙋмбꙋ зиче, иаръ
нꙋ ꙟтрꙋп де порꙋмбꙋ, Къ съ каде съ ꙟцелѣцем ачѣсте кꙋвинте фоарте пре
ꙟмъреꙋнт, Деврѣме че дхꙋл сфнтъ вине, вестиндꙋ мила лꙋй дмнзеꙋ ꙟ
тоатъ лꙋмѣ, ши манвѫртос арътѫндꙋ кꙋ ачаста, къ съ каде ѡмꙋл чел
сꙋфлетѣскꙋ съ фїе фъръ де рꙋтате ши прост, фъръ де ничи оун виклешꙋг,
прекꙋм зиче ши Хс, Де нꙋ въ вец ꙟтоарче съ фици ка коконїй, нꙋ вец ꙟтра
ꙟтрꙋ ꙟпъръцїѧ черюлꙋй, Къ корабїѧ ачѣѧ а лꙋй Ное ꙟчетѫндꙋ ꙟтꙋнчѣ
ачѣ иарнъ ши ачел потоп маре ѫ ръмасе пре пъмѫнтꙋ, иаръ ачастъ фирѣ
скъ корабїе, Адекъ дмнꙋл ностръ Хс, де ка сау стрикат вражба, сау ла
лачерю, Ши ѫсте кꙋ трꙋпꙋл де дирѣпта лꙋй дмнзеꙋ ши пъринтелꙋй, кꙋ

ачел

ачел невиноват ши ꙟтрꙋ тот кꙋрат трꙋпꙋл лꙋй, ꙗръ деврѣме че не адꙋсе
аминте де трꙋпꙋл чел дꙋмнезеескꙋ, ѡ юбицїй мїеи аскꙋлтъторй, кадесе
кѫт де пꙋцинъ съ зичем чева ши пентрꙋ ачаста кътръ фѣцеле дꙋмнѣвоа
стръ, ши аша съ сфѫршим повѣстѣ, къ щїꙋ фоарте бине къ мꙋлцй алергъ ши
съ апропїе ла дꙋмнезеяска ши сфѫнта масъ пентрꙋ обичѣюл празникꙋлꙋй,
адекъ ла сфѫнта причещенїе, пентрꙋ карїи прекꙋм де богатеорй амзис ши а
кꙋм зикꙋ, къ нꙋ съ кꙋвине съ пъзѣскъ нꙋмай сърбъториле кѫнд вор съ съ при
чещꙋяскъ, чи съ ши кꙋръцѣскъ кꙋноштинца чѣ дин лъꙋнтрꙋ, ши атꙋнче съ съ
апропїе ла ачастъ сфѫнтъ масъ. Деврѣме че чел че е спꙋркат ши кꙋ инема
некꙋрат, нꙋ нꙋмай ꙟ чѣ ла алтъ врѣме, че ничи ꙟ зїоа празникꙋлꙋй нꙋ ꙗсте
врѣдник съ добѫндѣскъ сфѫнтꙋл ши ꙟфрикошатꙋл трꙋп ал домнꙋлꙋй. А
шиждерѣ ши чел кꙋрат каре де съ съвѫршит ша спълат пъкателе лꙋй пре ин по
кѫинца ча адевъратъ, нꙋ нꙋмай ꙟ зїоа празникꙋлꙋй чѣ пꙋрꙋрѣ ши ꙟ тоатъ
врѣмѣ ꙗсте врѣдник съ добѫндѣскъ ачѣсте дꙋмнезеешй ши де дꙋмнезеꙋ дъ
рꙋите тайне. Ꙟсъ пентрꙋ ачестꙋ лꙋкрꙋ нꙋ щїꙋ чѣ вою съ зикꙋ, ши кꙋм съ
ворбъскꙋ чей май мꙋлцй карїи сѫнт плини де ръꙋтъцй, адекъ кѫдѣка бъд
зїоа сърбъторїи къ бине, ей алергъ тоцй, кꙋм ꙗр ꙟ демнаѫ, ши съ при
чещꙋѣскꙋ кꙋ прѣкꙋрателе тайне, кареле ничи кꙋ окїи лор нꙋ сѫнт врѣдничй
съ ле вазъ, пентрꙋ каре ши ной, прекꙋм кꙋноащем де ꙟтрачей неврѣдничй ꙟи
вом опри ка съ нꙋ съ пречещꙋяскъ, фїинд неврѣдничй, ꙗръ прекꙋм нꙋ ивом
кꙋноаще ꙟ ни вом лъса а ла мила лꙋй дꙋмнезеꙋ кареле кꙋноаще чѣле аскꙋнсе але гѫн
дꙋлꙋй а тꙋтꙋрор оаменилор. Дирептачѣ ꙟ астъзи вом съ фачем ꙟ тот ки
пꙋл съ ꙟдирептъм пъкатꙋл чел бъдит ал тꙋтꙋрор. Де ничи въ паре къ ва
съ фїе ачест пъкат бъдит? ꙗсте адекъ къ нимене нꙋ съ апропїе ла чѣле дꙋм
незеешй тайне кꙋ фрикъ, че ꙟкъ май вѫртос тꙋрбꙋраць ши аместекаци кꙋ фи
ре ши мъниоши гръинд кꙋвинте фъръ де кале, ши клеветинд ши силинд пе
апроапеле востръ, ши алтеле мїи де лꙋкрꙋри фъръ сокотѣлъ фачецй. Кареле
дꙋмꙋлтеорй лемзи, ши акꙋм ꙟкъ нꙋ пъръсѣскꙋ анꙋлезиче. Нꙋ къ ꙋитацй
ла лꙋкрꙋриле чѣле де лꙋптъторй, кѫнд мѣрџе лꙋптъторюл чел че бирꙋѫще пре
ꙟ мижлокꙋл тѫргꙋлꙋй авѫнд ꙟ капꙋл лꙋй кꙋнꙋнъ ши ꙟ подобит кꙋ хайнъ скꙋм
пъ ши цїинд ꙟ мѫна лꙋй тоягъ, кѫтъ тъчѣре ши кѫтъ токмире ѫсте
атꙋнчѣ ꙟ тот нородꙋл, нефїинд алтъ гѫлчѣвъ фъръ кѫт чела че стри
гъ ка съ такъ тот омꙋл? Кꙋм дарь нꙋ въ паре лꙋкрꙋ фъръ де кале ѡ юби
торй де прибѣлъ крещинй? Адекъ аколо оунде съ фълꙋѫще дїаволꙋл съ фїе
атѫта тъчѣре ши линище, ꙗръ аичи оунде некїамъ Хс, кътръ джнсꙋл
съ фїе атѫта тꙋрбꙋраре ши гѫлчавъ, ꙟ тѫргꙋ съ фїе пачѣ ши линище,
ꙗръ ꙟ бесерекъ стригаре? Пре маре съ фїе линище, ꙗръ ла лиман съ фїе ва
лꙋрй? Чѣ те гѫлчевешй ѡ омꙋле? Ꙟ спꙋнем? ши чѣ кꙋцец? де не вой ѫ лꙋкрꙋриле ꙟ
зеле грижъ акꙋ? Сокотѣще чева, къ ꙟ ши лꙋкрꙋри ꙟтрачести ча? Адꙋчи аминте къ
ꙟкъ ешй препъмѫнт, Пърецнсе къ ꙟкъ ма ешй кꙋ оаменїй? Дарь кꙋ? Оаре нꙋ

сѫнт

сѫнт ачѣсте тоате сѣмне а унуи кꙋџет ꙟпіетрит? Адекъ съ гѫндим ꙟ
трачела час кѫнд мергем ла сфѫнта пречещеніе къ стъм препъмѫнтꙋ.
ши съ нꙋ гѫндим къ ꙟтрачела час сѫнте ꙟндаць кꙋ ꙟцерій? кꙋ кареи ꙟпреꙋ
нъ ши віерсꙋл чел тайник ал трими ла Дмнзъꙋ, ши кѫнтаре чѣ де бꙋкꙋ
ріе. Пентрꙋ ачаста ши пре дꙋлчеле міеꙋ Хс нѣꙋ нꙋмит вꙋлтꙋри зикѫн
дꙋ, оуде ѫсте стѫрвꙋл аколо ши вꙋлтꙋрій съвор адꙋна, пентрꙋ касъне
фіе оумблетеле ноастре ла черюри, касъ збꙋръм ꙟтрꙋ ꙟнълциме фіиндъ
оушꙋраци кꙋ арипиле дхꙋлꙋи сфѫнтъ, Іаръ нои сѫнтем кашърпій, не тѫрѫм
препъмѫнтъ, ши пъмѫнтъ мѫнкъм, Веци съвъспꙋю деоунде съфаче гѫл
чава ши тꙋрбꙋраре? къне фіиндъ нимене съвъціе оушиле ши съвъ ѡпрѣ
екъ, фꙋџиць ши въ дꙋчець оунде въ ѫсте воѫ, пънъ анꙋсъ съвѫрши сфѫнта
ши Дмнезъеска летꙋргіе, Каре ши ачаста ѫсте оун семнꙋ де маре хꙋлъ,
чефачи ѡ омꙋле? Акꙋм кѫндъ ѫсте Хс, де фацъ ши ꙟцерій ачи, ши ꙟ
фрикошата масъ ѫсте пꙋсъ ꙟнаинте, ши фраціи тъи кꙋмꙋлтъ смерире
зворескꙋ, Іаръ тꙋ кꙋтези ши лаши тоате ачѣсте ши тедꙋчи. Нꙋсокоте
къ фіиндъ тꙋ кѫндва кемат ла маса вреоунꙋи боѧрю маре, мъкаръ детеи
ши сътꙋра маинаинте детоци, Іаръ нꙋ поци съ тедꙋчи де аколѣ пънъ нꙋ
съ рѫдикъ ши челалалци, Іаръ ачи оунде съ съвѫршъскꙋ пре кꙋрателе ши
ꙟфрикошателе тайнеле лꙋи Хс, ꙟкъ маинаинте пънъ анꙋсъ съвѫрши ача
стъ Дмнезъеаскъ таинꙋире, кꙋтези тꙋ де лелаши, ши те дꙋчи ла грижиле
чѣле трꙋпещи. Даръ ѡаре че ертъчюне вей съ аи? сау черъспꙋнсꙋ вей съ да?
Ѫстевъ воѫ съвъспꙋю алкꙋи лꙋкрꙋ факꙋ ши кꙋи съ асамънъ чеи че есꙋ де
бесерекъ маинаинте пънъ анꙋсъ съвѫрши сфѫнта летꙋргіе, ꙟпреꙋнъ кꙋ
рꙋшиле чѣле де мꙋлцемитъ? Воѫ съвъспꙋю ши мъкар къ ѫсте кꙋвѫнтꙋ
кам греꙋ, Іаръ ꙟкъши де невое ѫсте съ лзичем пентрꙋ леніе а мꙋтора. Кѫн
дъ сау ꙟпреꙋнат Іꙋда ла чина чѣ де тайнъ ꙟврѣмѣ патемеи Дмнꙋлꙋи, чеѧ
лалци оученичи ши апостоли ѥи шедѣ аколо кꙋ линище, Іаръ нꙋмаи ѥл сѫ
гꙋр съринд ѥши маинаинте. Ачелꙋѫ даръ съ асамънъ чеѧ че фꙋ де ачѣ
маинаинте де съвѫршитꙋ лтꙋргіеи, Пентрꙋ къ ѥл де нꙋсар фи депърта де Хс,
ни въ ꙁъ ꙋторю нꙋсар фи фъкꙋ, де нꙋсар фи деспъцит де соціиръ челора лалци оученичи
нꙋшар хи піердꙋт ши сꙋфлетꙋл ши віаца връжмашꙋл, де нꙋсар фи ѡсебит де
трꙋ ача тꙋрмъ сфѫнтъ, нꙋл ар фи афлат лꙋпꙋл чел мѫнкъторю де сѫнџе съ
мънѫнче, де нꙋсар фи деспърцит де пъсторю нар фи фост мѫнкат де хіаръ.
Везн даръ къ рꙋгъчюнѣ чѣ маи деапои че съ фаче дꙋпъ сфѫнта литꙋргіе ꙟтрꙋ
ачела кип съ фаче. Пентрꙋ ачеста лꙋкрꙋ съ каде ши ноаѡ акꙋм ачѣѫ съ соко
тим, ачѣѫ съ гѫндим, те мѫндꙋне де пъкатꙋл ши де сѡсѫнда ачелꙋѫ, де
врѣме че стъпѫнꙋл нострꙋ Хс цаꙋ дат сфѫнтꙋл лꙋи трꙋп, Іаръ тꙋ нꙋмаи
ничи кꙋ кꙋвинтеле нꙋвеи съи даи плата чеи съ каде, ничи ꙟнмꙋлцимеши пентрꙋ
дарꙋл че аи лꙋат, че съ тꙋрѫндꙋте де бꙋкате трꙋпещи, нꙋц адꙋчи аминте
съ те ꙟторчи Іаръ ла рꙋгъчюне, каре ѫсте хранъ сꙋфлетꙋлꙋи, каре те фаче де

ѥщи

ѣщи пърташ ку тоатъ зидирѣ, адекъ ши ку чѣ възутъ ши ку чѣ невъзутъ, фиинд ту ом смерит ши де фире проастъ. даръ ну ꙟгъдуещи съ мулцемещи фъкъторюлуи тъу де бине, ничи ку кувѫнтул, ничи ку лукрул; даръ кум ворфи ачѣстѣ; ну ворфи врѣдниче мунчїи; ачѣстѣ лезникь, ну нумай ка съ лъудаци кувинтеле, ничи пентру ка съ вътурбураци ши съ стригаци, че пентру ка съ цинеци минте мултъ време кувинтеле ачѣстѣ, ши съ арътаци чѣ че съ каде токмѣлъ ши буна орѫндуиала ачестор дмнѕѣещи тайне, пентру къ тайне съ кїамъ ши сѫнт, де унде сѫнт тайне, съ каде съ фїе ши тъчѣре ши линеще мултъ. дерептъ ачѣѧ ку мултъ тъчѣре ши мултъ токмѣлъ ши ку смерениѧ чѣ мултъ че съ каде сфнтей причещенїе съ не причестуим, ка съ адучем пре Дмнѕъу ла май мултъ драгосте, ши суфлетул нострусъл курѫцим, де тоатъ спуркъчюнѣ, ка съ не ꙟвреднѝчим бунътъцилор челор вѣчниче, кареле тоци ной съ ле добѫндим. ку дарул, ши мила Дмнулуи нострꙋ Їс Хс. а кърꙋѧ е слава ши путѣрѣ, ши ꙟкинъчюнѣ, ши търїѧ ꙟ вѣчїи вѣчилор амин.

Кувѫнт ал, ѕі,

Ачелуи ꙟтру сфнци пъринтеле нострꙋ

Ал луй Їоан Златоуст

Пентру рꙋгъчюне. Бл҃гословѣще Пъринте.

Кум къ ѧсте рꙋгъчюнѣ кап а тоатъ бунътатѣ, ши фолосинцъ ши мѫнтуире вїецїи вѣчниче, нимене ну ѧсте съ ну щїе, ши съ ну о куноаскъ. ꙟсъ вою ши еу кѫт миар фи путинца съ повестеску кѫтъ путѣре аре рꙋгъчюнѣ, ши кѫтъ фолосинцъ дъ челора че съ роагъ ку инимъ куратъ. пентру ка съ факъ кувѫнтул мїеу пре чѣ че сѫнт ꙟвъцаци а вїецуи ку рꙋгъчюне, ши ку ꙟкинъчюнѣ луй Дмнѕъу, съ фїе ши май грижничи, ши ку тоатъ невоинца съ ле фїе минтѣ ла рꙋгъчюне. Ꙟшиждерѣ ꙗръш карїи ау петрекут вїацъ ку лѣне ши лѣу фосту суфлетул пустїю де тоатъ рꙋгъчюнѣ, съ ꙟцелѣгъ ши съ куноаскъ пагуба времїи лор чей трекуте, ши съ ну фїе липсици де о мѫнтуире ка ачаста, ꙟчѣлалтъ време а вїецїи лор. Пентру ачѣѧ даръ ну май декѫт де ꙟчепут вом съ доведим ачесту лукру, кум къ рꙋгъчюнѣ ѧсте ун лукру маре, пентру къ фїеще кареле че фаче рꙋгъчюне ворбѣще ку Дмнѕъу. Дечи кѫтъ чинсте аре ачесту лукру а фи чинева ом ши съ ворбѣскъ ку Дмнѕъу, о куноск ши о щїу тоци, ꙗръ съ доведѣскъ ку кувѫнтул чинстѣ ачѣѧ мулци ну о пот, кѫчи къ ачаста чинсте ковѫршаще маре кувїинца ꙟӂерилор, каре лукру ши

ен тоцй бине щїиндуле, съкуноаще, къ аѹ фост адукѫнд рѹгъчюниле проро
чилор ла дмнеѕеу, шй лауделе шй ꙟкинъчюниле ла стъпѫн кѹ мѹлтъ фрикъ,
авѫнд обраѕеле лор шй пичоареле лор акоперите кѹ мѹлтъ смеренїе, іаръ кѹ
чѣ че ѕбоаръ шй нѹпот съсъ аша ѕе, аратъ фрика че аѹ, шй ачаста мие
паре къ ѡ фак ꙟтрачеста кип, ка съ не ꙟвеце пре ной ла врѣме рѹгъчюнїй
съ оунйтъм фйрѣ ча оменѣскъ, шй кѹ невоинца шй кѹ фрика каре авем атѹнчѣ
съ нѹ ведем, ничи съ ни съ нилѹчаскъ вре оун лукрѹ деале лꙋмїй ачещїѧ, че съ ни съ
паръ къ сѫнтем ꙟмиилокѹ ꙟцерилор, шй фаче ꙟкинъчюнѣ че ѡ фак ей, къ алалте
тоате але ноастре аѹ мѹлтъ деспърцире, шй фирѣ, шй оумбларѣ, шй ꙟцелепчюнѣ,
шй минтѣ, шй орй че алт ар ѕиче чинева, іаръ рѹгъчюнѣ ѥсте оун лукрѹ
де ѡбще шй ꙟцерилор шй оаменилор, Шй нѹ ѥсте нимикъ ꙟтрѹ дѫншїй
каре съ деспарцъ ачѣсте доао фирй ла рѹгъчюне. Ачаста рѹгъчюне не ѡ
себѣще де добитоачеле чѣле некѹвѫнтътоаре, Рѹгъчюнѣ ачаста не фаче
соцѹ кѹ ꙟцерїй, ачаста поате кѹрѫнд съ не ꙟналце ꙟвїаца шй ꙟпетрѣ
черѣ шй ꙟчинстѣ шй ꙟтокмѣла шй ꙟтрѹ ꙟцелепчюнѣ шй ꙟцелѣцерѣ лор
чѣ бунъ. Шй не фаче съ те невоещи ꙟтоатъ вїаца та съ фїй ꙟрѹгъчюне шй
ла слѹжба лѹй дмнеѕеу, пентрѹ къ че лукрѹ ѥсте атѹнче май чинстит ла
ѡм декѫт ачеста. Адекъ съ фачъ ворбъ кѹ дмнеѕеу, че ѥсте май дин
рептъ шй май ꙟфрѹмѹсецат шй май ꙟцелептъ декѫт ачеста, Къ де врѣ
ме че чѣѧ че ворбеск кѹ оаменїй чей ꙟцелепцй съ ꙟцелепцеск кѹрѫнд шй
ей каши ачѣѧ, де ворбъ мѹлтъ шй десъ каре ѡ факѹ, Даръ че съ каде
съ пъцем пентрѹ ачѣѧ че ворбеск кѹ дмнеѕеу шй съ роагъ, Кѫтъ ꙟце
лепчюне шй кѫте фапте де лѹкрѹри бѹне ледъ мл҃тва шй рѹгъчюнѣ, Ꙟтѫ
та кѫт де ва ѕиче чинева къ ѥсте рѹгъчюнѣ причина тѹтѹрор фаптелор
челор бѹне шй а дирептъцїй нимикъ нѹ ва греши. Къ фъръ де ачаста ничи
ѡ фаптъ бѹнъ нѹ іасте ла ѡм съ съ ꙟдирептѣѕе ла бѹна крединцъ, чи іасте
ка ѡ четате че н аре ѕидѹ ꙟпрежѹр, шй съ ѫ прелесне де чей че ѡ бат, не авѫнд
де нимене ничи ѡ опрѣлъ. Ꙟтрачеста кип шй сѹфлетѹл каре нѹ іасте ꙟкѹн
жѹрат кѹ рѹгъчюне, прелесне ꙟл бирѹѫще дїаволѹл, шй ꙟл фаче де прїимѣще тот
пъкатѹл шй тоатъ рѫѹтатѣ, къ ꙟтѫлаш датъ декѫт вѣде дїаволѹл ѹн
сѹфлет къ іасте ꙟкѹнжѹрат кѹ мл҃тве шй кѹ рѹгъчюни, нѹ кѹтѣѕъ а съ а
пропїѧ де дѫнсѹ, къ съ тѣме де пѹтѣрѣ шй де търіѧ че аре де рѹгъчюни. Къ
май мѹлт ꙟтърѣще рѹгъчюнѣ сѹфлетѹл декѫт пѫнѣ трѹпѹл. Шй іатъ а іаръш
чѣѧ че съ невоеск кѹ рѹгъчюнѣ, нѹ ле плаче съ факъ алтеле афаръ дин чѣле че съ
роагъ, че фїиндуле рѹшине де дмнеѕеѹ кѹ кареле де пѹрѹрѣ ворбеск, гонеск
шй лепъдъ де ла дѫншїй тоате мещешѹгѹриле шй сминтѣлеле виклѣнѹлѹй.
Къ сокотеск кѹ минтѣ лор кѫт рѫѹ іасте, пѫнъ акѹм съ ворбѣскъ кѹ дмнеѕеу
шй съ ни съ роаџе съ ледѣ ꙟцелепчюне шй кѹръценїе, шй апой ꙟдатъ съш ꙟтоаркъ
минтѣ лор кътръ дїаволѹл, съ прїимѣскъ ꙟ сѹфлетеле лор похте рѣле
шй съ дѣ кале дїаволѹлѹй съ ꙟтре ꙟ минтѣ лор, каре минте пѫнъ акѹм ѡ ако

перїѧ

перїѧ̀ дмнезеꙋ кꙋрꙋгъчюнеле, ши съласе съ калче драчїй сꙋфлетеле ачелѣ, пре
кареле ле акоперїѧ̀ дарꙋриле дхꙋлꙋй сфнтъ, шинтрꙋ кареле шаꙋ аратат дмнезе
дарꙋл лꙋй, ши мꙋлта алꙋй юбире де оамени ши пронїе, ши ꙟчекип ꙗсте а
честа лꙋкрꙋ аскꙋатъ. Нꙋꙗсте пꙋтинцъ съпрїимѣскъ вреꙋн ом борба лꙋй
дмнезеꙋ фъръ де дарꙋл дхꙋлꙋй сфнтъ. Пентрꙋ ачѣѧ даръ съкаде кѫнд
вине ачел дарꙋ ши не аѫꙋтъ ла невоинцеле ши остенѣлиле челе сꙋфлетещи
че фачем, съ мѣрџем ꙟдатъ съне рꙋгъм кꙋ иннимъ кꙋратъ, ши кꙋ пофтъ
спре дмнезеꙋ, къ агрънирѣ нещине кꙋ дмнезеꙋ ꙗсте оун лꙋкрꙋ кꙋ мꙋлт май
маре декѫт пꙋтѣрѣ фирїи оменещи, дечи деврѣме че ꙗсте ачастъ чинсте а
тѫта де маре, каде съ съвїе ши дарꙋл дхꙋлꙋй сфнтъ ла ной съне ꙟтърѣскъ
кꙋ ꙟдръзнире ши съне ꙟвѣце мърирѣ ачещїй чинсте. Пентрꙋ ачѣѧ даръ
кѫнд вей кꙋноаще къ ай добѫндит дарꙋл дхꙋлꙋй сфнт, ши вей съгръещи кꙋ
дмнезеꙋ, нꙋ вей манда лок ши вое дїаволꙋлꙋй съ ꙟтре ꙟ сꙋфлетꙋл ачела че сѣꙋ
сфинцит де дхꙋл сфнт, пентрꙋче? Къ ꙟчекип чеѧ че съ ꙟпрїетенеск кꙋ ꙟ
пъратꙋл ши борбеск кꙋ дѫнсꙋл, ши аꙋ мꙋлтъ чинсте де ла дѫнсꙋл, нꙋ прїи
меск ничи сꙋфер съ гръꙗскъ кꙋ оаменїй чей мандежос ши съраче, аша ши
чела че гръѧще кꙋ дмнезеꙋ ши съроагъ нꙋ ва прїимни ничи ꙟтрꙋнкип ла дѫн
сꙋл борба ачелꙋй некꙋрат ши виклѣн, къ адевърат чела че съробѣще де пох
теле трꙋпещи ши ле фаче, борбѣще ши гръѧще кꙋ драчїй, ши юбѣще ши
цине ꙟ инема лꙋй небꙋнїѧ ши виклешꙋгꙋл ши не кꙋръцїѧ лор, каши чела
че юбѣще ши фаче дирептатѣ ши кꙋръценїѧ, борбѣще ши гръѧще кꙋ ꙟџерїи,
ши съ невоѧще съ аѫꙋнгъ маре кꙋвїинца лор. Паремисе къ деарзиче нещине,
кꙋм къ ѫсте рꙋгъчюнѣ винеле сꙋфлетꙋлꙋй, нимикъ наргреши, Къ сокоте
скꙋ кꙋминтѣ мѣ къ ꙟчекип съцине трꙋпꙋл кꙋ винеле ши алѣргъ ши стъ
ши ѫсте вїꙋ ши съ стрѫнџе ши де нꙋ ва тъѧ нещине винеле ѫсте тоⷮ кꙋ бꙋнъ
токмѣлъ ꙟшърат, ꙗръ де ка ле ва тъѧ нещине ꙟдатъ стрикъ тоатъ тоⷭ҇
мирѣ трꙋпꙋлꙋй, ꙟтрачѣста кип ши сꙋфлетеле кꙋ сфнтеле рꙋгъчюни съ тоⷭ҇
меск ши съцин, ши алѣргъ пре калѣ бꙋней кредницe фоарте кꙋ оꙋшꙋраре,
ꙗръ де те вей лъса претине де рꙋгъчюне фачи каши кѫндꙋ аи скоате оꙋпѣще
дин маре къ ꙟчекип ѫсте вїꙋ пѣщеле ꙟ апъ, Аша ши тꙋ кꙋ рꙋгъчюнѣ,
ши кꙋм ꙟноатъ ель ꙟ апъ пре лесне, ши мѣрџе оꙋнде ꙗсте воѧ, аша ши
тꙋ кꙋ рꙋгъчюнѣ вей трѣче престе чѣрюри ши те вей апропїѧ де дмнезеꙋ. Де
ачѣстѣ кѫте ам зис каре аратъм пꙋтѣрѣ сфнтей рꙋгъчюни ар фи фост
дѣаѫꙋнсꙋ, ꙗръ май бине ѫсте съ венимъ ла сфнта скриптꙋръ ши де нрѣспꙋ
сꙋл каре фаче Хс, съ довѣдим богъцїѧ каре дървеске рꙋгъчюниле челора че
воеск ши юбеск съ съ афле ꙟ тоатъ вїаца лор кꙋ ѫле, къ зиче скриптꙋра,
адекъ, Кълезичѣ лорꙋ ши пилдъ. Къ съ каде пꙋрꙋрѣ съ съ роаџе. Ѥра
оун жꙋдекъторю ꙟтрꙋ о четате ши ничи де дмнезеꙋ нꙋ съ тѣмѣ ничи де оаме
нй нꙋ съ рꙋшина, Ши ѥра ши о въдꙋвъ ꙟтрачѣѧ четате ши мерџѧ ла дѫн
сꙋл ꙟ тоате зилеле шїй зичѣ, мѫнтꙋѧщемъ шифъ дирептате кꙋ чела

чем

чемфаче стрѫмбътате, ꙗръ ѫꙋдекъторюл ачела нꙋврꙋ ꙟмꙋлтъ време съ
факъ ѫꙋдекатъ ши съѡ ꙟдирептѣзе, ꙗръ дꙋпе ачѣѧ зисе ꙟтрꙋсине, де
време че де дмнезеꙋ нꙋмътем ши де оамени нꙋмъ рꙋшинезꙋ, ꙟкаи съфакꙋ
дирептатѣ чещїи въдꙋве кареѣ вине де мъ сꙋпъръ, съ нꙋмай віе то дѣꙋ
на ламине, ꙗръ дмнꙋл зисе, аꙋзици чезиче ѫꙋдекъкъторюл недирептъ
цїи. Даръ дмнезъꙋ нꙋ ва фаче ръсплътире ши дирептате оаменилор лꙋи
карей стролгъ ши стригъ зїоа ши ноаптѣ, шиї ꙟгъдꙋѧще кꙋ ꙟделꙋгꙋ?
Зикꙋ воаѡ къ ва фаче избѫнда лор де сѫргꙋ. О фрацилор съ ꙟвъцъм ꙟ
целепчюнѣ кареѣ ѧсте аскꙋнсъ ꙟкꙋвинтеле дхꙋлꙋи сфнтъ, денꙋ тоатъ
мъкаръ кѫт ва ажꙋнџе пꙋтинца ноастръ, Пентрꙋ къ кѫци оамени съ
цин дентраджнкꙋл мърїи, адекъ чеѧ че съ афꙋндъ ꙟмаре ши скот піе
три скꙋмпе, погорѫндꙋсе ꙟфꙋндꙋл чел пре аджнкꙋ ал мърїи скотꙋ піе
триле ачѣлѣ ши ле адꙋкꙋ лачеѧ че лъкꙋескꙋ пре пъмѫнтꙋ, ꙟшѫждерѣ
ши ной карей историм лꙋчїꙋл сфнтелор скриптꙋри съне афꙋндъм кѫт не
вафи пꙋтинца ноастръ ꙟтрачастъ аджнчиме а ꙟцелепчюнїи чеи сꙋфлете
щи, касъ адꙋчем ши съ дърꙋим воаѡ авꙋцїе бꙋнъ, съ ꙟфрꙋмꙋсецаци сꙋ
флетеле воастре маи бине декѫт кꙋ піетриле чѣле скꙋмпе, піетриле ачѣ
лѣ ꙟподобескꙋ ши лꙋминѣзъ стемеле ꙟпърацилор каре ле поартъ ꙟкапете
ле лорꙋ, къ фрꙋмꙋсѣцеле ачелора нꙋмаи ꙟтрачастъ віацъ сѫнтꙋ, ꙗръ
аколо ꙟчерюри наꙋ ничи ѡчинсте, ꙗръ омꙋл чела чеш ꙟкꙋнꙋнѣзъ сꙋфле
тꙋл лꙋи кꙋ кꙋвинтеле дхꙋлꙋи сфнтъ ши акꙋм ꙟтрачастъ лꙋме петрѣ
че віаца лꙋи кꙋ бꙋн темею, ши дꙋпъ моартѣ лꙋи кꙋ мꙋлтъ ꙟдръзнѣлъ
съ апропіе кътръ ѫꙋдеката лꙋи хс, фіинд плин де фапте бꙋне ши лиѱинд
де тоатъ рѫꙋтатѣ. Дечи чефел де авꙋцїе въ адꙋчем дентраджнкꙋл скри
птꙋрїи? нꙋ къ доаръ пꙋтем съ ꙟтръм ꙟтот аджнкꙋл философїеи, чи нꙋ
май кѫт пꙋтем съ кꙋноащем. Къ врѫнд домнꙋл нострꙋ іс хс съ трагъ
пре оамени спре рꙋгъчюне, ши врѫнд съ арате фолосꙋл че аꙋ сꙋфлетеле
дентрѫнселе, адꙋче ла миџлок пре ꙋн ѫꙋдекъторю виклѣн ши ꙟдръстни
кареаꙋ скос деладжнсꙋл тоатъ рꙋшинѣ ши аꙋ гонит деладжнсꙋл тоатъ фри
ка лꙋи дмнезеꙋ, ꙟсъ арфи пꙋтꙋт дмнезеꙋ съ адꙋкъ ла миџлок ши ꙋн ом
дирепт ши мл҃тивь, ши черчетѫнд мл҃стенїе челꙋи дирепт ши юбирѣ чѣ де
оамени а лꙋи дмнезеꙋ, съ арате пꙋтѣрѣ рꙋгъчюней, къ де време че омꙋл
чел бꙋн ши лин ши блѫнд прїимѣще ши аскꙋлтъ пречеи че исъ роагъ
даръ кꙋ кѫт май врѫто дмнезъꙋ, акъръꙋѧ атѫта ѧсте де маре юбирѣ де оа
мени. кѫт нꙋнꙋмай минтѣ ноастръ чѧ оменѣскъ ковѫршаще, че ши а ꙟ
џерилор лꙋи. Дечи прекꙋм амзи арфи ажꙋнь, съ адꙋкъ ла миџлокꙋ ꙋн ѡ
браз де ѫꙋдекъторю дирепт, ши съ арате повѣстѣ. ꙗръ ел нꙋ фаче аша,
че адꙋче ла миџлокъ ѫꙋдекъторю сълбатек ши пъгѫн ши неюбиторю де оа
мени, ꙟсъ спре чеѧлалци тоци къꙋтаре сълбатекъ ши рѫꙋ ши немилостивъ,
ꙗръ кътръ чеѧ че ꙟсъ роагъ, лин, ши блѫнд, ши бꙋн. пентрꙋ ка съ кꙋно

щи

щи тꙋ, къ рꙋгъчюнѣ прелѣсне ꙟтоарче спре милъ ши спре ꙟдꙋраре токма
ши фирѣ ши минтѣ чѣ рѣ. Ши пентрꙋ че причинъ аꙋ фъкꙋт Хс ачаста:
Пентрꙋ ка съ нꙋ ръмѫже нимь оунꙋ ом съ нꙋ кꙋноаскъ пꙋтѣрѣ рꙋгъчюнїй, пентрꙋ
ачаста причинъ аꙋ адꙋ прѣ ачест жꙋдекъторю май виклѣн де кѫт тоци оа
менїй, ши неꙋ арътат къ рꙋгъчюнѣ въдꙋвей аꙋ пꙋтꙋт съ л факъ песте фи
ре юбиторю де оамени. Ши дей повѣстѣ ачестꙋй виклѣн, ꙟтоарче кꙋ вѫн
тꙋл кътръ пъринтеле лꙋй чел бꙋн ши милосѫрд, ши юбиторю де оамени, ка
реле трѣче ши нꙋ сокотѣще фъръделеџиле, ши ꙗртъ пъкателе чѣле мꙋлте,
кꙋ кареле съ хꙋлѣще ꙟтоате зилеле, ши рабдъ, кареле вѣде къ чинстеск оа
менїй пре драчи, ши сꙋфере, каре преджꙋнсꙋл хꙋлеск, ꙗръ пре чел сѫнгꙋръ
нъскꙋт фїюл лꙋй блѣстемъ, кꙋ кꙋвинте скрисе ши не скрисе, кꙋ мїй ши ꙟтꙋ
нѣрече де рѣле. Ши де врѣме че съ хꙋлѣще де ной ꙟтрачеста кип, ши рабдъ
ши сꙋфере хꙋла, даръ кѫнд нѣ ꙟ веда къ зѫнд ла джꙋнсꙋл ши рꙋгѫндꙋне кꙋм
съ кадѣ кꙋ фрикъ, оаре нꙋ сар милостиви съ не ꙗрте ши съ не милꙋꙗскъ кꙋм
май деграбъ: Къ зиче, аскꙋлтаци чѣ зиче жꙋдекъторюл стрѫмбътъцїй,
де врѣме че де дмнзъꙋ нꙋ мъ тем, ши де оамени нꙋм ꙗсте рꙋшине, ꙟкай
кънчи вине въдꙋва ши мъ съпъръ, тот де ꙋна съй факъ жꙋдекатъ. Че гръ
ѥши омꙋле: Лꙋкрꙋл кареле нꙋ л пꙋтꙋ съ л факъ фрика лꙋй дмнзъꙋ, рꙋгъ
чюнѣ аꙋ пꙋтꙋт де л аꙋ фъкꙋт, ꙟфрикошарѣ лꙋй дмнзъꙋ каре врѣ съ педеп
сѣскъ пре чел богат, каре лꙋкрꙋ ꙟлцїѧ ши ел а де връат, наꙋ домолит нич
аꙋ ꙟблѫнзит фирѣ лꙋй. Иаръ въдꙋва кꙋ рꙋгъчюнѣ ѥи, аꙋ пꙋтꙋт де л аꙋ ꙟ 65
блѫнзит, ши л аꙋ дꙋмѣстничит. Де врѣме даръ че ꙗсте аша ꙟ чеким съ кадѣ
съ гѫндим пентрꙋ юбиторюл де оамени дмнзъꙋ, де врѣме че въдꙋва ачаста
кꙋ рꙋгъчюнѣ ѥи, ꙟтрачеста кип ꙟблѫнзи пре чел ꙟдръпътник ши съ л ба
тек, кѫт биневкѫтъ юбире де оамени васъ арате дмнзъꙋ спре ной, кареле
ꙗбѣще ши ва пꙋрꙋрѣ нꙋ май съ милꙋꙗскъ, ꙗръ ничи одатъ нꙋ ва съ педепса
скъ, каре ши мꙋнка ши педѣпса оаꙋ фъкꙋт пентрꙋ мꙋлта фолосинца ноастръ,
ши кꙋ ꙟфрикошарѣ мꙋнчїй, неꙋ гътит ноаѡ а тѫтѣ де мꙋлте ши мари бꙋ
нътъци ши одихне, пентрꙋ ка съ не ажꙋте, ши фрика ши нъдѣждѣ де доѡ
пърци, фрика съ не ꙟпїедече дела лꙋкрꙋриле чѣле рѣле, ꙗръ нъдѣждѣ съ не
ꙟдѣмне съ фачем фапте бꙋне. Ꙟсъ тот нꙋ почю съм деспарцꙋ гѫндꙋл депо
менирѣ ачелꙋй недирепт жꙋдекъторю, възѫнд ла блѫндѣцѣ лꙋй ча песте фи
ре, мила лꙋй дмнзъꙋ ча немъсꙋратъ, пентрꙋ къчи, де врѣме че ачела каре
нꙋ врꙋ ничи одатъ съ арате вре оун лꙋкрꙋ бꙋн, апой ꙟ датъ съ поквъи, ши и
съ фъкꙋ милъ де въдꙋва ачѣѧ че нѣ съ рꙋга. Оаре кѫт а жꙋторю въ паре съ
не адꙋкъ ноаѡ де ꙟ черю рꙋџиле ши молитвеле: Ꙟсъ фїеще кареле ва кꙋноаще
пꙋтѣрѣ ши търїѧ сфинтелор рꙋџи, кѫнд ва сокоти ши ва кꙋноаще кѫте бꙋ
нътъци аꙋ ꙟтоате зилеле чѣѧ че съ роагъ лꙋй дмнзъꙋ. Къ чине ꙗсте ден
трꙋ вой съ нꙋ кꙋноаскъ, кꙋм къ ши стрълꙋчирѣ соарелꙋй, ши лꙋмина лꙋнїй
ши а стѣлелор, ши бꙋна токмирѣ а възъдꙋхꙋрилор, ши де тот фѣлюл де хране

ши богъціе ши віацъ, ши ꙟтꙋнерече дебꙋнътъци, тоате ачесте ле дъ
дмнѕъꙋ тꙋтꙋрор оаменилор ꙟтрꙋн кип, ши дирепцилор ши недирепцилор,
крединчошилор ши некрединчошилор, пентрꙋ ча мꙋлтъ аса ꙋбире де оамени,
че аре спре ной. Дечи деврѣме че ꙟтрачеста кип милꙋѫще ши мѫнгѫе ꙟ
тоате зилеле, пре чѣ че нꙋ нсъроагъ, ничій чѣрꙋ. Даръ кѫте бꙋнътъци съ
каде съ ѫ ши съдобѫндѣскъ чѣ че съ афлъ ши тѫрпескꙋ тоатъ віаца лор,
ꙟ молитве ши ꙟрꙋгъчюне. Іавениц даръ съ ведем кѫц оамени дирепци кꙋ
рꙋгъчюниле лор аꙋ пꙋтꙋт де аꙋ мѫнтꙋит ши аꙋ избъвит четъци, ши саꙋ
дат пре сине касъ избъвѣскъ лимбиле, ши тоатъ лꙋмѣ. Еꙋ съ въ ꙟ адꙋкъ а
минте пре тоци, ши ꙟтѫю съ въ адꙋк аминте пентрꙋ Павел, къ ѫсте врѣд
ник дъ адꙋчере аминте. Каре ꙟ тоатъ віаца лꙋи нꙋ саꙋ сътꙋрат де рꙋгъчюне
ши де ꙟкинъчюнѣ лꙋи Дмнѕъꙋ, каре ѫсте татъ ши стръмош тꙋтꙋрор
бꙋнътъцилор лꙋи Хс. Дечи ачел пъзиторю а тоатъ лꙋмѣ, кꙋ млтва ши кꙋ
рꙋгъчюнѣ ча непърѫсистъ аꙋ мѫнтꙋит тоате лимбиле, зикѫндъ къ трѣбно пꙋрꙋрѣ а
чест кꙋвѫнт. Пентрꙋ ачаста плекъ џенꙋкеле мѣле кътръ пърителе дом
нꙋлꙋи ностру Іс Хс, дентрꙋ кареле тоатъ мошенирѣ ꙟ чѣрю ши пре пъмѫнт
съ нꙋмѣще, касъ въ дѣ воао дꙋпъ богъціа дарꙋлꙋи съꙋ, съ лъкꙋнц ꙟ омꙋ
чел динлъꙋнтрꙋ ꙟ Хс, прин крединцъ ꙟтрꙋ инимиле воастре. Везй кѫт
поате млтва ши рꙋгъчюнѣ, къ фаче пре оамени касъ ши бесѣрекъ лꙋи Хс.
Прекꙋм ши аꙋрꙋл ши піетриле чѣле фрꙋмоасе ши мармꙋриле факꙋ каселе ꙟ
пъраціилор, ꙟтрачесташ кип фаче ши рꙋгъчюнѣ пре ом касъ лꙋи Хс, съ лъ
кꙋіаскъ зиче Хс ꙟтрꙋ инимиле воастре. Даръ кꙋм ши кꙋ че поци съ лаꙋзи
рꙋгъчюнѣ карѣ те фаче пре тине бесѣрекъ ши касъ лꙋи Дмнѕъꙋ? чела че нꙋл
поате ꙟкъпѣ черюриле, вине ши ꙟтръ ꙟсꙋфлетꙋл чел че петрѣче кꙋ рꙋгъчю
ни, пентрꙋ къ зиче. Чѣрюл ѫсте скаꙋнꙋл міеꙋ, ши пъмѫнтꙋл разимꙋлъ
пичоарелор мѣле. Че касъ веці фаче пентрꙋ мине зиче Дмнꙋл? Саꙋ че лок
ѫсте ачела каре съ мъ ꙟкапе пе мине? Съ веде даръ ꙟчекип фаче сфнтꙋл Павел
каса ꙟкарѣ ва съ лъкꙋіаскъ Дмнѕъꙋ, адекъ кꙋ лꙋкрарѣ сфнтей рꙋџи, Пентрꙋ
ачѣѫ ши зиче, плекъ џенꙋкеле мѣле кътръ пърителе Дмнꙋлꙋи ностру Іс
Хс, ка съ лъкꙋіаскъ Хс прин крединцъ ꙟтрꙋ инимиле воастре. Ꙟнсъ ши ден
трꙋ ачаста іаръш поате съ кꙋноаскъ нещине пꙋтѣрѣ рꙋгъчюнилор, къ Павел
каре алерга прин тоатъ лꙋмѣ какꙋм ар фи авꙋт арипи, ши ꙟ темнице аꙋ ꙟтрат
ши бътъи аꙋ прїимит, ши ꙟ ланцꙋ лаꙋ пꙋс, ши май тоатъ віаца лꙋи ѡаꙋ
петрекꙋт кꙋ невой ши кꙋ морци, іаръ ши пре драчи гоніа, ши пре морци ꙟи
скꙋла, ши болнавіи тъмъдꙋіа, ши ничи ла ꙋнеле де ачесте нꙋ авѣ нъдеж
де де ажꙋторюл лꙋмій, че нꙋмай кꙋ рꙋгъчюниле ꙟтемеѣ пъмѫнтꙋл, ши
дꙋпъ че фъчѣ минꙋниле ши скꙋла морціи іаръш алерга ла рꙋгъчюне, ка ꙋн
лꙋптъторю че алѣргъ дела лꙋптаре ла ꙟкꙋнꙋнаре, пентрꙋ къ ши ꙟвіарѣ
морцилор ши алтеле кѫте фъчѣ тоате кꙋ рꙋгъчюнѣ ле съвѫршіа, ꙟчекип
съ адапъ кꙋ апа копачій ши крескꙋ, ꙟтрачестꙋ кип ши віаца сфнцилор съ
адапъ

адапъ ши съ адаѡце кꙋ рꙋгъчюниле. Пентрꙋ ачѣѧ ши сфнтꙋл Павел ꙟноа
тѣ ачещїй вїеци адъпѫндꙋши сꙋфлетꙋл лꙋй кꙋ рꙋгъчюниле, кѫте ꙟтѫм
плѫри ꙟн венїѧ асꙋпръ ши рѫꙋтъци, тоате прелесне ле сꙋферїѧ, ши ш да трꙋ
пꙋл лꙋй спре ране ши спре бътъй ка ꙋн тꙋрнꙋ некълтит. Кꙋ рꙋгъчюнѣ а
часта аꙋ кꙋтремꙋрат темница чѣ дин Македонїа, кꙋ ачаста аꙋ сфъръмат
фїарѫле ка ꙋн леꙋ, кꙋ рꙋга ачаста аꙋ скос пре темничери дела ꙟшълъчюне,
кꙋ рꙋгъчюнѣ ачаста аꙋ стрикат ши аꙋ рѫсипит тирѫнїѧ драчилор, ꙟнсъ
ши чѣлѣ че скрїе ꙟ епистолїиле лꙋй ши ꙟвацъ пре тоци ѡаменїй лешим, къ зи
че, пꙋрꙋрѣ съ вѣ афлаци ꙟ рꙋгъчюни, ши кꙋ мꙋлцимитъ съ прѣвѣдаци съ ꙟгъ
дꙋаци ꙟрꙋци, ши ꙟтрꙋ ачѣсте съ вѣ рꙋгаци ши пентрꙋ мине, ка съ ми съ дѣ
кꙋвѫнт ши ꙟдръзнире мꙋлтъ, съ грѣескꙋ кꙋ маре ꙟдръзнире таина сфнтей
Еѵаггелїй, (че грѣещи?) атѫта кꙋтезаре не даꙋ ноаѡ рꙋгъчюниле кѫт съ ꙟ
дръзним съ не рꙋгъм лꙋй Дмнезъꙋ ши пентрꙋ Павел? Даръ че ѡшѣнь ѫсте
ачела каре поате съ ꙟдръзнѣскъ съ съ роаце ꙟпъратꙋлꙋй пентрꙋ воеводꙋл лꙋ
чел маре? ши ꙟкъ май вѫртос къ ничи ꙋн воевод нꙋ ѫсте атѫта де прїѧтен
кꙋ ꙟпъратꙋл, кꙋм аꙋ фост Павел кꙋ Дмнезъꙋ. Дирепт ачѣѧ даръ пре ной
ꙟтрꙋ атѫта чинсте не ꙟналцъ рꙋгъчюниле, кѫт съ кꙋтезем съ не рꙋгъм лꙋ
Дмнезъꙋ ши пентрꙋ Павел. Дечи де врѣме че атѫта бине даꙋ рꙋгъчюниле чє
лора че съ роагъ, Соколтѣще кѫт рѫꙋ фаче чела че съ леневѣще кꙋ рꙋгъчюнѣ,
пентрꙋ къ ши Петрꙋ май мареле апостолилор, чел май лꙋминат декѫт черюл
кꙋ рꙋгъчюнѣ ачаста скъпъ дин темницъ, пꙋтѫ адевърат съ скапе Петрꙋ дин
темницъ ши пентрꙋ фаптеле лꙋй чѣле бꙋне, ши пентрꙋ фолосинца че врѧ
съ ѧ лꙋмѣ дꙋпъ ачѣѧ дела дѫнсꙋл, ꙗръ лꙋкръ май таре рꙋгъчюнѣ бесѣречїй
ши съ дешкисеръ ꙋшиле темницей. Къ нꙋ скрїе Лꙋка ꙟ дешърт зикѫнд,
Къ ши рꙋгъчюнѣ атоатъ бесѣрека ера ꙟтинсъ кътръ Петрꙋ, че ка съ кꙋноа
щем ной кѫтъ пꙋтѣре аꙋ рꙋгъчюниле ꙟ черю, атѫта кѫт съ поатъ скоате
дин невое ши пре Петрꙋ ши пре Павел, пре стѫлпїй бесѣречїй пре вѫрховничїй
апостолилор, пре чей вестици ꙟ черю, карїй сѫнт зидꙋ атоатъ лꙋмѣ, ши де обще
пъзитори атот пъмѫнтꙋлꙋй ши мърїй. Май спꙋне ꙟкъ ши ачаста. Моѵси кꙋ
аꙋ мѫнтꙋит пре жидови ла ръзбою? Аꙋ нꙋ дъде армеле ꙟ ръзбою пре мѫна оученикꙋлꙋ
лꙋй ши ел бътѣ ръзбой кꙋ рꙋгиле, ши аколо оунде нꙋ пꙋтѣ ей съ бирꙋяскъ кꙋ
армеле, ель бирꙋїѧ ши бътѣ кꙋ рꙋгиле, ши доведїѧ ши аръта къ рꙋгъчюниле
май мꙋлт пот декѫт армеле, ши декѫт каїи ши декѫт банїи, ши декѫт
алте ѡши мꙋлте, май мꙋлт бирꙋеск рꙋгъчюниле дирепцилор, пентрꙋ ачѣѧ ши
ꙟтꙋнѣрече де ръзбоиничи ши тоатъ ѡастѣ тоатъ нъдѣждѣ мѫнтꙋинцїй
лор ера ла пророкꙋл, къчи къ фъкѫнд Моѵси рꙋгъчюни бирꙋїѧ ши добѫндїѧ
жидовїи. ꙗръ кѫнд пърѫсїѧ де а съ рꙋга ѧръ атꙋнчѣ бирꙋїѧ връжмашїи лор.
Дечи аша фачем ши ной кѫнд не рꙋгъм прелесне бирꙋим пре дїаволꙋл ши скъ
пъм де фаптеле ши де мещешꙋгꙋриле лꙋи. ꙗръ кѫнд не леневим ши нꙋ не рꙋ
гъм, атꙋнче ꙟл фачем де съ ꙟбърбътѣзъ асꙋпра ноастръ. ꙗръ ши нъ

родул жидовеск кѫнд сау пѫгѫнит, ши вражбѫ съи пиарзѫ Думнезеу, прин рѫгѫ-
чюне ау избѫвит Мойси, а ши ждерѣ ши ведерѣле челе думнезеещи ши алте
мии де бунѫтѫци нумай ку ачаста ле-у добѫндит. Кѫ рѫгѫчюнѣ ачаста
ау фѫкут пре Иисус де-ау петрекут тоатѫ вїаца луи ка ши чѣ че лѫку-
еск ън черюри. Рѫгѫчюнѣ ачаста ау бируит ши ау кѫлкат путерѣ фоку-
луи. Рѫгѫчюнѣ ачаста ау смерит ши ау ъмблѫнзит леїи, ши путерѣ фоку-
66 луи ау стинс-о чей трей отрочи кѫнд сѫруга ън пара фокулуи. Иарѫ мѫнїѧ
леилор о-ау мѫнгѫят Данїил кѫнд сѫруга ън гроапѫ, прин карїи сфинци бѫр-
баци ши-ау арѫтат рѫгѫчюнѣ прекум мисѫ паре мие путерѣ ей, тутурор оаме-
нилор, кѫ вери кѫци аргѫси ън невое пре лесне ъи скоате дин рѫутѫциле лор.
Рѫгѫчюнѣ ѣсте причина ши амѫнтуинцїи, ши анемурирїи суфлетулуи, ѣ-
сте зидул бесѣречїи, каре зидул деничи о путѣре нусѫ поате стрика, ача-
ста ѣсте май таре декѫт тоате армеле. Гроазникѫ дрѫчилор, иарѫ крещи-
нилор ажуторю ши мѫнтуире. Ачаста ау нѫскут пре свѫнтул пророкул Са-
моил, кѫ де врѣме че фирѣ сѫ ънпотривїѧ маичеи луи ши нусѫ пътѣа сѫ наскѫ,
иарѫ дека сѫ арѫтѫ рѫгѫчюнѣ ъндатѫ ъндирептѫ смиитѣла фирїи. Ачеи-а
феаю де роадѫ ау фѫкут рѫгѫчюнѣ, пентру ачѣѧ ши Самуил фу вести-
т ън черюри, атѫта кѫт нусѫ афлѫ алтул пре пѫмѫнт ка Иисус сѫ рѫвне-
екѫ ши сѫ урмѣзе вїаца ъчерилор. Кѫ сокотѣск ку минтѣ ма кѫ ка ачаста
сѫ кѫдѣ сѫ арате спикул рѫгѫчюнїи, ши сѫ ковѫршаскѫ пре алцїи ку бунѫтатѣ
ши съи ънтрѣкѫ ку фаптеле челе буне. Ши атѫта сѫ сѫ фачѫ май бунь де-
кѫт сфинцїи чей май де ънаинте де Иисус, ка ши у спикь че ѣсте ънтре челе-
лалте май грос ши май плинь де роадѫ. Иарѫ ши ънпѫратул Давид ку рѫгѫчюнѣ
ачаста ау фѫкут атѫта рѫзбоае, ши нуера нѫдѣждѣ луи ън арме ничи
ън сулице ничи ън сабїе, че нумай нѫдеждуѧ ън путѣрѣ рѫгѫчюнїй, ши ку
ачѣѧ бируїѧ пре тоци врѫжмашїи луи. Ку рѫгѫчюнѣ ачаста ши Езекїа фѫ-
ку де фуци ъндатѫ оастѣ ча мултѫ ши фѫрѫ нумѫр а персилор, кѫ ей фѫ-
чѣ мецїешугури сѫ стриче зидуриле. Иарѫ ел ку рѫгѫчюнѣ ѡзидїѧ май
бине, ши ау бируит рѫзбоюл фѫрѫ де арме нумай ку рѫгѫчюнѣ. Кѫ оаста
шїи шѫдѣ ку паче, ши армеле ста ла локуриле лору ши пѫмѫнтул нимик
нусау крунтат де сѫнџе, ши рѫгѫчюнѣ сѫнгурѫ гони пре врѫжмашїи лор. Рѫ-
гѫчюнѣ ачаста избѫви ши пре нинивитѣни ши опри мѫнїѧ челе венїѧ лор де-
черю, ши тоате рѫутѫциле кѫте фѫкусе ън тоатѫ вїаца лор ку виклешугу-
ри ку фапте рѣле, нумай кум ънтрѫ рѫгѫчюнѣ ънчетате ъндатѫ ле ънтоар-
се тоате ши ау фѫкут де ау добѫндит ши курѫцїе ши дирептате ши прїе-
тешуг ши унире ши грижа сѫрачилор ши тоате бунѫтѫциле леу адус ку дѫн-
са. Кѫ ън чекип ва сѫ ънтре врео ънпѫрѫтѣсѫ ънтро четате, требуѧще сѫ
віе ку дѫнса тоатѫ авуцїѧ ей. Ънтрачеста кип ши рѫгѫчюнѣ, кѫнд ън-
трѫ ън вреун суфлет, тоате фаптеле челе буне урмѣзѫ дупѫ ѧ. Кѫ ън че
кип ѣсте темелюл лакашѫ аша ѣсте ши ла суфлет рѫгѫчюнѣ. Дечи сѫ каде

пре

пре рꙋгъчюнѣ ачаста съ ѡ пꙋнем ѫ сꙋфлетеле ноастре ка ѡ рѫдъчинъ ши темею,
ши апои съ зидим ши кꙋръцение ши бꙋнътате ши блѫндеце ши дирептате
ши грижъ де сърачи ши тоатъ леџѣ лꙋи Хс҃. Пентрꙋ къ некꙋръциѧ ши віа
ца че че іасте афаръ ден порꙋнчиле лꙋи Хс҃ съ кіамъ моарте сꙋфлетꙋлꙋи.
Пентрꙋ ачѣѧ даръ ѫкинъчюнѣ лꙋи дмнзеꙋ ши порꙋнчиле лꙋи іасте віацъ
сꙋфлетꙋлꙋи, іаръ ѫкинъчюнѣ лꙋи дмнзеꙋ ши паза порꙋнчилор ши віаца че
дирѣптъ тот рꙋгъчюнѣ иале адꙋнъ минꙋнат ши ле цинтꙋѧще ѫ сꙋфлетꙋ
нострꙋ, къ де ши юбѣще чинева фечюріѧ, саꙋ кꙋръцениѧ, съ съ пъзѣскъ
денꙋнтъ саꙋ съш опрѣскъ мъниѧ саꙋ съ віецꙋіаскъ кꙋ блѫндеце саꙋ съ
лепѣдѣскъ де завистіи, саꙋ съ юбѣскъ паче саꙋ алт лꙋкрꙋ бꙋн съ факъ,
ѫтѫю бас ѫ чапъ дела рꙋгъчюне, къ дѣка кꙋръцѣще ши ѫдирептѣзъ рꙋгъчю
нѣ сꙋфлетꙋл омꙋлꙋи атꙋнчѣ прелесне пріимѣще ла джнсꙋл калѣ крединції
ши фаче дꙋпъ воѧ лꙋи дмнзеꙋ. Къ нꙋ поате фи ѫтр алт кип лачеѧ че чер
дела дмнзеꙋ кꙋръцение ши блѫндеце ши бꙋнътате, де нꙋ съ вор рꙋга, пентрꙋ
къ зиче, чѣреци къ въ вор да, черкаци ши веци афла, батеци ши въ вор деш
киде, къ фіеще каре че чѣре добѫндѣще. Ши чел че чаркъ афлъ. ши че
че бате ісъ дешкиде. ши іаръш зиче, каре іасте ачела дентрꙋ вои, каре съи
чаръ коконꙋл лꙋи пѫине ши ел съ нꙋ и дѣ чи съ и дѣ піатръ. Саꙋ съи чаръ
пѣще ши ел съи дѣ шарпе. Дечи де време че ши вои карии сѫнтеци виклѣни
ши іаръш кꙋноащеци де даци коконилор вощри чѣле челе трѣбꙋескꙋ ло ши лесѫнт
дебине. Кꙋ мꙋлт маи вѫртос пъринтеле вострꙋ чел череск ва да дꙋхꙋл
сфнт челора че нєсъ роагъ лꙋи. Кꙋ ачест фѣлю де кꙋвинте ши кꙋ атѫ
тѣ нѫдѣжди не ѫдѣмнъ ши не ѫвацъ пре нои пре тоци домнꙋл съ не рꙋгъм.
Дечи трѣбꙋе ши нои съ аскꙋлтъм кꙋвинтеле ши ѫвъцътꙋриле лꙋи дмнзеꙋ, ши пꙋ
рꙋрѣ съ віецꙋим ши петрѣче кꙋ лаꙋде ши кꙋ рꙋгъчюни, ши маи мꙋлт съ не фіе минтѣ
ши трꙋпꙋл нострꙋ спре крединца ши лаꙋда лꙋи дмнзъꙋ, декѫт спре алте
грижи лꙋмещи, къ ѫтрачеста кип віецꙋиндъ нои вом віецꙋи пꙋрꙋрѣ віаца
чѣѧ че вор съ віецꙋіаскъ ѡ ѡмении, къ вери чине іасте ачела кареле нꙋ съ роагъ
лꙋи дмнзъꙋ, ничи дорѣще съ ворбѣскъ адесе кꙋ джнсꙋл, іасте морт ши фъ
ръ де сꙋфлет, ши нимикъ минте нꙋ аре, къ ѫтѫю маи маре семнꙋ ал некꙋно
щинції іасте, а нꙋ кꙋноаще нещине мърирѣ чинстіи, ничи а нꙋ юби рꙋгъчюнѣ
ши съ и паръ кѫндъ нꙋ съ роагъ къ іасте морт. къ ѫ чеки п трꙋпꙋл нострꙋ фъ
ръ де сꙋфлет іасте морт ши ѫпꙋцит, ѫтрачеста кип ши сꙋфлетꙋл че нꙋ съ
роагъ іасте морт ши тикълос ши ѫпꙋцит. іаръ ѫ чеки п съ каде съ сокотим сꙋ
флетꙋл нострꙋ морт кѫнд ѫи липсѣще рꙋгъчюнѣ, не ѫвацъ ши зиче мареле
пророк Даніил, кареле пріими маи бине съ моаръ декѫт съ липсаскъ трей зи
ле дела рꙋгъчюне. къ ѫпъратꙋл перcилор нꙋ іаꙋ порꙋнчит съ факъ вре ѹн лꙋкрꙋ
фъръ делѣџе, чи нꙋмаи съ липсаскъ трей зиле дела рꙋгъчюнѣ лꙋи, чи нꙋ прін
ми пророкꙋл съ липсаскъ рꙋгъчюнѣ дела джнсꙋл, зикѫнд къ липсиндꙋ рꙋгъ
чюнѣ ва липси ши ажꙋторюл лꙋи дмнзъꙋ дела джнсꙋл, кѫчи къ фъръ де ажꙋ

то

торюл лꙋй Дмнѕъꙋ ничи оун бине нꙋбине ꙟсꙋфлетꙋл нострꙋ, ши кѫте скѫрбе
ши кѫте сꙋпъръри вин асꙋпра ноастръ, Дмнѕъꙋ ѫсте кареле неаѫꙋтъ ши не
ꙋзбъвеще детръжселе, кѫнд кевѣде къ ꙋбим рꙋгъчюнѣ ши пꙋрꙋрѣ нерꙋгъм
лꙋй Дмнѕъꙋ, ши ашеꙋтъм ка съневїе тот бинеле дела джнсꙋл. Дечи пен
трꙋ ачаста ши еꙋ кѫнд въз пречинева къ нꙋюбеще рꙋгъчюнѣ ничи аре мꙋл
тъ драгосте спре джнсꙋл, ничи ꙟи арде инима лꙋй ѕїѡа ши ноаптѣ пентрꙋ
джнсꙋл, ꙟдатъ ꙟлкꙋноскꙋ къ нꙋаре ничи свинтежїе ничи ѡбꙋнътате ꙟсꙋфле
тꙋл лꙋй, ꙗръ кѫндь въз пречинева къ ѫсте фъръ десацїꙋ легат ꙟтрꙋ ꙟки
нъчюнѣ лꙋй Дмнѕъꙋ, ши кѫнд сева ꙟтѫмпла денꙋсеваръга адѣсе, ꙟипа
ре къ аре маре пагꙋбъ, пре ачела адевърат ꙟлсокотескꙋ къ ѫспїе кꙋ тоатъ
адеверинца фъкъторю тꙋтꙋрор фаптелор челор бꙋне, ши ѫсте бесѣрекъ лꙋй
Дмнѕъꙋ, ꙟсъ поате чинева дечей грей ши лѣнеши, карїй нꙋюбескꙋ ничи
съневоескꙋ кꙋ рꙋгъчюнѣ, съзикъ аша, даръ нꙋвѕи Дмнѕъꙋ. Нꙋ тот че
ла чемѕиче мїе Дмне Дмне ва ꙟтра ла ꙟпъръцїѧ черюрилор, че чел чефаче
воѧ пъринтелꙋй мїеꙋ каре ѫсте ꙟчерюри. Че дешѕиче еꙋ кꙋм къ нꙋмай рꙋгъ
чюнѣ сѫнгꙋръ ѫсте дестꙋлъ, пентрꙋ мѫнтꙋинца ѡаменилор, оунїй ка
чеѧ кꙋ кале арѕиче ачѣстѣ, ꙗръ деврѣме че еꙋ ѕикꙋ кꙋм къ ѫсте кап рꙋгъ
чюнѣ тꙋтꙋрор фаптелор челор бꙋне, ши ꙟтърїре ши ръдъчинъ, нименѣ съ
нꙋши афле прилежь пентрꙋ лѣнѣ са кꙋ ачѣста фѣлю декꙋвинте, пентрꙋ къ ни
кꙋръценїѧ сѫнгꙋръ нꙋпоате съспъсѣскъ пре ѡм фъръ алте бꙋнътъцй, ничи
грижа де съраче, ничи бинеле каре ва фаче ѡмꙋл, ничи алтъ фаптъ бꙋнъ,
ничи оуна че поате требꙋе съсъ адꙋне ла рꙋгъчюниле ноастре, ꙗръ рꙋгъчю
нѣ ѫсте прекꙋм амѕи, ръдъчинъ ши ꙟтърїре челоралалте тꙋтꙋрор. Прекꙋ
цине темеюл касей, аша ши рꙋгъчюнѣ кивернисѣще тоатъ вїаца ноастръ,
ши фъръ дерꙋгъчюне ничи оун лꙋкрꙋ бꙋн ши мѫнтꙋиторю нꙋсевафаче ла ной.
Пентрꙋ ачѣѧ ши ной фрацилор аꙋѕинд ачѣсте кꙋвинте дин сфинтеле скрип
тꙋри, ши ꙟцелегѫнд къ тоци сфинцїй прин рꙋгъчюне саꙋ спъсит, ши аꙋ мо
щенит ꙟпъръцїѧ черюрилор, съ нꙋне леневим дела Дмнезеѣска рꙋгъчюне, ши
съ къдем ꙟгрижи лꙋмещи, ши ꙟвалꙋри дешарте, ши ꙟкъ май вѫрто ла врѣ
мѣ ча ѡрѫндꙋитъ арꙋгъчюнїй, ши ла рѫндꙋяла слꙋжбей бесѣречїй, ши съ
афлъм причинъ къ авем фоарте требй мари, къ причина ачѣѧ нꙋнева фолоси,
прекꙋм наꙋ фолосит ничи алтора, карїй ꙟкъ аꙋ авꙋт причинъ ши кꙋкале, че
аскꙋлтъ кꙋм ѕиче Дмнꙋл ла сфнта еѵлїе дела Лꙋка. Оу ѡм ѡаре каре
фъкꙋ чинъ маре, ши кемъ пре мꙋлци, ши тримисе пре слꙋга лꙋй ла врѣмѣ
чиний съѕикъ челор кемаци, венйц къ ꙗтъ сѫнт гата тоате, ши ꙟчепꙋръ
ꙟдатъ асълепъда тоци, ши чел дентѫю ѕисе лꙋй, царинъ ам кꙋмпърат,
ши ам требъ съ ес съ овъзꙋ, рогꙋте съмъ айби лепъдат. Ши алтꙋл ѕисе
чинчи перекй де бой ам кꙋмпърат ши мергꙋ съ ле испитескꙋ, рогꙋте съмъ ай
би лепъдат, алтꙋл ѕисе, мꙋере ам лꙋат пентрꙋ ачѣѧ нꙋпочю съвїꙋ. А
тꙋнчѣ мънїиндꙋсе стъпѫнꙋл касей зисе, адевърат грѣескꙋ воаѡ, ни

ме

менѣ дин бърбаціи ачѣѫ нꙋ вор гꙋста де чина мѣ, кѫ мꙋлци сѫнт кемаци, ꙗръ пꙋцини сѫнт алеши. Ведець фрацилор кѫ ничи оунꙋл динтрꙋ ачей кемаци нꙋ сау ꙟвредничит чиній чей домнеши, ши май вѫртос кѫ аꙋ авꙋт ши причини кꙋ каре де сау кꙋрат. Ꙟтрачеста кип вор съ петрѣкъ чеѫ че съ леневескꙋ ла рꙋгъчюне, ши ни ꙟтру афлъ прилѣж кꙋ причини кꙋ каре сау май вѫртос съ зичем ши ꙟфърдекале. Че ной каниште оамени ꙟцелепци ши ка слꙋци адевъратꙋ лꙋй Христосꙋлꙋй Дмнезъꙋ, съ не невоим пꙋрꙋрѣ ꙟ мълтве ши ꙟ рꙋгъчюни, ка съ не ꙟвредничим съ добѫндим кѫмара чѣ непꙋтредъ, ꙟ Ис Хс Домнꙋл ностру, ꙟ кърꙋѫ е слава ши търгѫ ши ꙟкинъчюнѣ ꙟпреꙋнъ кꙋ пъринтеле ши кꙋ фію ши кꙋ дꙋхꙋл сфинт, аꙟкꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши ꙟтрꙋ вѣчій вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт ал. зі.

Ачелꙋй ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностру

алꙋй Іѡан Златооустъ

Пентрꙋ бꙋнътатѣ ши рѫꙋтатѣ, Благословеще Пъринте.

Сѫнт ꙟнчи оаре карій фраци дин тре ной бърбаци кꙋ фапте бꙋне, карій грижѫскꙋ ши съ невоескꙋ де мѫнтꙋиница лор, ши дикѫт тоате фаптеле чѣле бꙋне чинстескꙋ маймꙋлт деспърцирѣ, нꙋмай съ съ пъдꙋ кѫ ꙟпꙋстію съсехъстрѣскъ, ши де ꙗр ꙟтреба чинева пентрꙋ че причинъ аꙋ фꙋџит дин четате, афлъ ѡ причинъ ши зикъ, кѫ ам фꙋџит пентрꙋ съ нꙋ перим ши ной кꙋ чей мꙋлци, ши съ нꙋ не леневим де лꙋкрꙋриле фаптелор челор бꙋне, пентрꙋ ачѣѫ ам фꙋџит дин валꙋл лꙋмій. Даръ ѡарекꙋ кѫт вей съ фій тꙋ май бꙋн декѫт чеѫлалаци, кѫчи шѣзи ꙟтрꙋ нѣꙋимѣ мꙋнцилор, ши вези пре чеѫлалаци фраци ꙟ лꙋмѣ перинде? ши оуній ка ачещѣ съ ꙗсѣмѫнъ кꙋ оун воивод че ласъ воиничій сѫнгꙋри ла ръзбою десъ оучиг ши съ ѡмоаръ дес ѡсташій чей дин потрива лор. Кѫ де с'ар фаче ши минꙋни акꙋм чине ар крѣде, сау чине н'ар аꙋзи пре ной, фіинд ной тоци даци ꙟръꙋтате ши ꙟвиклешꙋг? Ꙗръ віаца чѣ дирѣптъ ши петрѣчерѣ ноастръ ѫсте маймꙋлт крезꙋтъ ши съ вѣде ла мꙋлци, пентрꙋ кѫ минꙋниле ла оаменій чей виклѣни сѫнт кꙋ препꙋнере рѣ. Ꙗръ віаца чѣ кꙋратъ ши петрѣчерѣ чѣ нехꙋлитъ поате съ ꙟстꙋпе токма ши гꙋра діаволꙋлꙋй, чела че ѫсте пре пъмѫнт шій е воѫ съ нꙋ фіе, ѫсте дꙋпъ воинцъ, ши съ каде съ нꙋ фіе пре ачестꙋ пъмѫнт чел чева съ нꙋ фіе. Че съ не деспърцим пре ной де пре пъмѫнт, каши апостол Павел, съ не сꙋим ꙟчерю. Кѫ поате нещине съ ꙟтрѣкъ пре тоци оаменій де ва врѣ, де врѣме че ши мещешꙋгꙋриле аша съ токмескꙋ, ꙟтрѫкѫта кѫт де мꙋлте ори пре мꙋлци ꙟтрѣчем, кꙋм мꙋлт май вѫртос лꙋкрꙋл чела каре

нꙋй

нꙋй требꙋѫще атѫта остенѣалъ. Ꙗръ спꙋнем че лꙋкрꙋ ѫсте май рѣꙋ ши ма
кꙋ невое а-л фачерѣ, декѫт чела че оумблъ съ префꙋнѣ чѧ ꙟтинсъ ка препъмѫ
тꙋ, ши съ съ ꙟбраче ши съ съ дезбраче ка пре оун пат? Спꙋнем че ѫсте май
греꙋ декѫт съ пꙋе ꙟфрꙋнтѣ лꙋй сꙋлница, ши апой съ пꙋе оун копил престе сꙋ
лницъ? ши алте мꙋлте минꙋни фаче ка съ веселѣскъ пречѣ чел привескꙋ, а
тѫта кѫт те фаче де те кꙋтремꙋри нꙋмай възѫндꙋл. Даръ нꙋ ѫсте минꙋ
нат ши ꙟфрикошат ла ной ачѣста лꙋкрꙋ че съ кѣде? атѫта кѫт нꙋ пофте
щи съ-л вези. Ꙗръ декѫт тоате ачѣстѣ май юшоаръ ѫсте фапта чѣ бꙋнъ,
де вом врѣ съ не сꙋим токма ши ꙟчерю. Ши нꙋм зиче, къ вою даръ нꙋ почю.
Даръ кꙋм фачем де възъцъм мещешꙋгꙋри мари ши грѣле нꙋмай де ка вом врѣ?
Аша кꙋ мꙋлт май вѫрто де ка вом врѣ не вом сꙋи ши ꙟчерю, де ка не вом депри
де кꙋ бꙋнътатѣ чѣ че ѫсте пре ꙟфаптъ, ꙗръ де вей съ кꙋноши къ нꙋ аре атѫ
та остенѣлъ фапта чѣ бꙋнъ ничи ѫсте грѣ, адꙋци аминте де фериничцїи
кълꙋгъри кꙋм аꙋ фостꙋ шезѫнд ꙟмꙋнцїй чей пꙋстїй, де аꙋ фост лъсѫнд
лꙋмѣ ши чѣле дин лꙋме пентрꙋ Дмнꙋл, ши саꙋ ꙟбръкат кꙋ хайне де пъръ,
ши ашернꙋтꙋл лор ѣра цѣрѫнъ ши ченꙋша, ши пꙋрта ши фїаръ прежꙋр трꙋ
пꙋл лор, ши лъкашꙋл лор ѣра де пїетри зечи, ши съ ꙟкидѣ ꙟтръ ѣселе пентрꙋ
ꙟпъръцїѧ черюлꙋй, че нꙋ нꙋмай атѫта, чеши постꙋри ши рꙋгъчюни дѣпꙋ
рꙋрѣ фъчѣ, кꙋ фоаме ши кꙋ сѣте, ши де фригꙋ мꙋлт лисъ топїѧ трꙋпꙋл лор
кꙋ мꙋлтъ невое, ши нꙋм зиче къ ачѣ аꙋ пꙋтꙋт ши аꙋ фъкꙋт, къ поци ши
тꙋ чене вей, къ ши ачѣ сѫнт оамени ка ши тине, ши ꙟкъ май вѫрто къ
мꙋлци динтрѫншїй сѫнт ши май слаби декѫт тине, ши алцїй май богаци,
ши май дезмїердаци, ши аꙋ прїимит съ оумбле ꙟкалѣ чѣ стрымтъ, че маре
ши ꙟналтъ ѫсте невоинца ачѣ ши вѫрфꙋл ѥи аѫꙋнце пѫнъ ла черю. Де де нꙋ поци съ
аѫꙋнꙋи ла аче съвѫрши маре, фъ макаръ пꙋцин, ши ачела кѫ ѫсте де пꙋцин нꙋл
лъса. Нꙋ поци съ дай банїи їа съръчилор? ꙟкъ нꙋ лꙋа авꙋцїѧ алтора. Нꙋ поци
съ постеши? ꙟкай нꙋ те да пре тине ла мѫнкъри ши ла бъꙋтꙋри престе мъ
сꙋръ. Де врѣме че ши Хс ꙟнчи ꙟпрачастъ лꙋме стрымтъ аꙋ петрекꙋт, ши
пентрꙋ ной аꙋ мꙋрит кꙋ моарте окъръѫтъ ши нечинститъ. Май вѫрто ꙟ
къ фїиндꙋй ной връжмаши ши неплекаци. Даръ кꙋм вом врѣ съ авем ꙟдръ
знире ла зїоа ачѣ, карїй нꙋ авем съ аръта-м атꙋнчѣ ничи оун лꙋкрꙋ бꙋн?
Аꙋнꙋщици къ ѡщенꙋл кѫнд ꙟшъ аратъ ранеле ши бътꙋтꙋриле, атꙋнчѣ поа
те съ фїе лꙋминат ши славит де ꙟпъратꙋл, ꙗръ дин ꙋва аве съ арате ничи
оун семнꙋ де витежїе, некрѣдникъ ва съ фїе ꙟтрꙋ чей некрѣдничи ши
микꙋ ꙟтрꙋ чей мичи. Вей зиче къ акꙋм нꙋ ѫсте врѣмѣ ръзбоюлꙋй, даръ
деар ши фи ръзбоале ши гонири, чине динтрꙋ ной ар мъртꙋриси пентрꙋ Хс?
Чине ар еши кꙋ драгосте съ съ лꙋпте? Чине ар алерга нечемат дин менѣ ла
ръзбою? ничи оунꙋл. Къ възꙋ къ нꙋ вен съ лѣпезе банїи ши слава чѣ трекъ
тоаре пентрꙋ драгостѣ лꙋи Хс. Даръ кꙋм вою съ те крезꙋѣꙋ къ вей съ рабзи
бътъи ши ꙟкисори ши мꙋстръри ши съ те рꙋпи пентрꙋ чѣ че те вѫнтꙋѣ

скꙋ

скꙋ, ши те пъгꙋбеск, iаръ тꙋ дечестѣ ничи оуна нꙋ рабзи. Ши ꙟкъ ма
вѫртос къ н'аи ничи оун ръзбою ничи о невое де никъирѣ, че нꙋмаи че зичи съм
петрекꙋ еꙋ дꙋлчаца ачещиі віеци ши атꙋнчѣ дѣка вою ꙟбътрѫни мъ вою по
къи ши мъ вою невои ши пентрꙋ сꙋфлетꙋл миеꙋ, каре лꙋкрꙋ нꙋ поци съл фачи,
къ зиче мареле Василїе къ ла бътрѫнѣце нꙋ ꙗсте кꙋръценіе, че ꙗсте нестѫм
пъраре де поꙋхтеле трꙋпещи ши грозъвіи. Мꙋлте остенѣле ши невои сꙋфере
оун ом чева съ ворбѣскъ кꙋ оун ꙟпърат пеминтескꙋ кꙋ фрикъ ши кꙋ гроазъ
даръ еꙋ ши тꙋ кꙋм вом съ ведем пре ꙟпъратꙋл чел чересꙋ пре Хс? Каре ꙟ
тоатъ віаца ноастръ фачем ши слꙋжим тобонлор трꙋпещи, ши алтꙋи стъпѫн
адекъ діаволꙋлꙋи? Акꙋм даръ кꙋм вен пꙋтѣ съ везѝ пре Хс, девреме че н'аи
слꙋжит лꙋи прекꙋм аи слꙋжит діаволꙋлꙋи, каре аи лꙋат де ла Дмзеꙋ атѫта
дарꙋ ши атѫта бꙋнътате, адекъ дмнезеескꙋл ботезꙋ, ши теай фъкꙋт мощ
нѣн лꙋи Дмнезеꙋ ши ꙟпреꙋнъ мощенѣн кꙋ Хс. Даръ къчи винзи благородніа
фиріи тале? къчи фачи аша ка ꙋн ом фъръ минте? ши нꙋ каꙋци ꙟкаи ла
чѣ че дꙋместническꙋ пасеріле, ши ле фак де гръеск кꙋ гласꙋ оменеск, аде
къ папагалеи ши гаицеле, алції ꙟвацъ пре леи ши пре оурши ши фіаръле чѣ
ле сълбатечи ле ꙟблѫнзѣск ши ле поартъ прин тѫргꙋ. Дечи омꙋле пре е
ле ꙟблѫнзещи, iаръ пре тине те фачи маи сълбатек декѫт о хіаръ? Ши
ꙟкаи хіаръле тоате нꙋмаи о грешалъ рѣ аꙋ, iаръ омꙋл чел виклѣн аре тоа
те грешалеле ши ръꙋтъциле а тꙋтꙋрор хіаръле челор сълбатечи ле стрѫн
це ꙟсꙋфлетꙋл лꙋи, къ аре мѫніа леꙋлꙋи, лꙋпꙋлꙋи съ асамънъ кꙋ хръпи
рѣ, вꙋлпеи кꙋ виклешꙋгꙋл, iаръ кꙋ вражба съ асамънъ къмилеи, кꙋ стрѫж
сарѣ съ асамънъ гѫндакꙋлꙋи, iаръ кꙋ храна ши кꙋ ꙟгръшарѣ съ асамъ
нъ мъгарилор, ши алте рѣле ка ачѣстѣ аре. Даръ оунꙋл ка ачестꙋл
кꙋм вен съ и зичи къ аре сꙋфлет оменескꙋ? кѫде ꙗсте ом кꙋ минтѣ, ꙗ
сте стъпѫн челоралалте патими ши добитоачелор челор некꙋвѫнтъреце,
iаръ де ещи слꙋгъ поꙋхтелор челор фъръ кале кꙋм вою съ те нꙋмеск ом?
девреме че н'аи асемънаре ничи потривире кꙋ ꙟпъръціа лꙋи Дмнезеꙋ, ꙗ
гѫндѣщи кꙋ акꙋи икоанъ теай фъкꙋт асемене. Къ зиче Дмнезеꙋ, съ фачем
ом дꙋпъ ꙟкипꙋирѣ ши дꙋпъ асемънарѣ ноастръ. Пентрꙋ ачѣѧ даръ
нꙋ те погорѫ ла микшорарѣ добитоачелор челор некꙋвѫнтъреце, къ ꙟчеки
ла зборꙋ паливаніи чѣѧ че съ сꙋе ши съ пꙋгоаръ пре фꙋни, де вор греши кѫт
де пꙋцинел ꙟдатъ кадꙋ жосꙋ ши морꙋ. Аша ши чѣѧ че пъръсескꙋ калѣ
чѣ сꙋфлетѣскъ, де се вор левени кѫт де пꙋцинел кад жосꙋ, къ ачастъ
кале черѣскъ кꙋмꙋлтꙋ ꙗсте маи стримтъ ши маи дирѣптъ де кѫт фꙋнъ
ачѣѧ, ши ꙟкъ ꙗсте ши маи ꙟналтъ кꙋмꙋлтꙋ къи аѫꙋнце къпътѫюл
тома ла чери, пентрꙋ ачѣѧ съ каде фоарте кꙋ сокотѣлъ ши кꙋ мꙋлтъ фрикъ
кѫндъ несꙋим пре дѫнса, ши маи вѫртосꙋ кѫнд аѫꙋнцем ла поарта черюлꙋи
къ аколо ꙗсте фрика чѣ мꙋлтъ, къ фак драчіи въздꙋхꙋлꙋи черчетаре ма
ре пентрꙋ пъкате, ши маи вѫртосꙋ де тоате пентрꙋ кꙋрвіе, къчѣѧ че

стаꙋ ꙟтрꙋ атѫта ꙟнвъцъме амꙋлтъ фрикъ ши кꙋтремꙋр, ши нꙋмаи
ачаста съ пъзеаскꙋ съ нꙋ съ плѣче съ каꙋте ꙟжосꙋ ла пъмѫнтꙋ, къ ден
трачаста ли съ фаче мꙋлтъ ꙟтꙋнекаре, Ши ꙟчекип ѫсте алъꙋта де нꙋма
ѡкоардъ нꙋпоате съ факъ віерсꙋ бꙋн, ши де ли ѱѣще вреꙋна нꙋфаче віерсꙋ
де плинꙋ, Аша сѫнтꙋ ши фаптеле чѣле бꙋне че съ факꙋ пентрꙋ сꙋфлет,
къ нꙋаѫꙋнџе съ фачем нꙋмаи ѡпорꙋнкъ а фаптелор челор бꙋне че тоате по
рꙋнчиле лꙋи дмнезеꙋ съле фачем кꙋмꙋлтъ невоинцъ. Къ ѫспꙋнем рогꙋле
чефолосꙋ ѫсте съ постѣскъ нещине ши съсъ роаџе ши апои съ нꙋ милꙋіакъ
пре нимене; саꙋ съ милꙋіаскъ чинева ши апои съ лъкомѣскъ ши съ ръпѣскъ
але алтꙋѧ; Чевер челꙋкрꙋ фаче тот ꙟфала челора чевѫдь фаче, ши шѧ
плата, Іаръ кѫндь милꙋѧще кꙋ тоатъ воѧ ши кꙋ смереніе, пріими ѫсте
ла дмнезеꙋ, іаръ де ѫсте омꙋл смерит ши постѣще ши съ роагъ, ши апо
хръмѣще лѫнгъ джнсꙋл пре мꙋма тꙋтꙋрор рьꙋтъцилор адекъ пре юбирѣ де
арџинтꙋ, ши ѫсте гѫндꙋл тот ла добѫнда негꙋцъторіеи, ꙟчела ом ши
ачи ѫсте де мꙋнкъ ꙟчастъ лꙋме ши аколо, Пентрꙋ къзиче хс, Нꙋ поате
съ слꙋжаскъ нещине ши лꙋи дмнезеꙋ ши лꙋи мамона, адекъ діаволꙋлꙋи,
Пентрꙋ ачѣѧ юбиторюл де оамени дмнезеꙋ аꙋ токмит съ фіе ꙟ лꙋме ши
оамени бꙋни ши ръи, качелор виклѣни съ ли съ тае рьꙋтатѣ, іаръ челор
бꙋни съ ли съ арате бꙋнътатѣ, ши аша съ вор фолоси ши чеи лѣнеши прен ꙟ
преꙋнарѣ оамениилор челор невоиторі ши бꙋни, къ ꙟчекип съ ꙟвреднически
чеи бꙋни кꙋ ꙟдоитъ чинсте дела дмнезеꙋ, ши нꙋле стрикъ чеи ръи нимика,
аша ши чеи виклѣни ши ръи аꙋ мꙋнкъ ꙟдоитъ кьчи арфи пꙋтꙋт съ се
факъ ши еи бꙋни, ши нꙋнꙋмаи нꙋсаꙋ фъкꙋть еи бꙋни че аꙋ ꙟвъцат ши пре
алцїи рьꙋтатѣ лор, ши пре чеи бꙋни тоци ꙟи лаꙋдъ ши съ миръ де бꙋнъ
тъциле лор токма ши чеи ръи ши виклѣни, Пентрꙋ къзиче щіе ши връж
машꙋл алъꙋдарѣ фапта чабꙋнъ, аша ши чеи ръи нꙋс оурѫци нꙋмаи чело
бꙋни че ши челор ръи, мꙋлци съ миръ де оамениї чеи виклѣни къ сѫнт истe
ци афачерѣ стрѫмбътате ши а пъгꙋбирѣ пре алцїи чи ачѣѧ чефакꙋ стрѫмбъ
тате алтора ꙟпотрива лорꙋш аскꙋт кꙋцитꙋл. Ши кѫнд съ ѫꙋнџе пресине
ꙟнпаре къ фаче стрѫмбътате алтꙋѧ. Пентрꙋ къ нꙋ ѫсте рьꙋ кѫнд аре
нещине стрѫмбътате дела алтꙋл, чи кѫнд фаче ел стрѫмбътате алтꙋѧ,
ши ачела че нꙋ съ фаче стрѫмбътате нꙋкꙋноаще съ рабде, Кьчи кѫтъ стрѫм
бътате авѣ двдь, ши кѫтъ стрѫмбътате ꙟи фъчѣ саꙋл лꙋи двдь. Даръ
чине дентра амѫндои фꙋ маи оурѫсит ши маи тикълос ши каре маи лꙋми
нат; аꙋ нꙋ съ ꙟнека саꙋл де скѫрбъ ши де драк, іаръ двдь стрълꙋчїѧ ма
мꙋлтꙋ де кѫт соареле, ꙟбирꙋинцеле ръзбоаелор ши ꙟпріетешꙋгꙋл лꙋи дꙋ
незеꙋ, къ саꙋл мꙋріѧ де завистїѧ лꙋи, іаръ двдь сꙋферіѧ тоате сꙋпъ
рърилe лꙋи саꙋл кꙋ тъчерилe, ши пре тоци ꙟи трѣчѣ ла джнсꙋл, ши де врѣ
ме че саꙋл де мꙋлте ори саꙋ испитит съ оумоаре пре двдь, іаръ двдь гони
дꙋ пре връжмашꙋл лꙋи ши къзѫндꙋи ꙟмѫна лꙋи лаꙋ ферит. Чине дентра

амѫн

ꙟмъндои аѹ фостѹ фъръ пѹтѣре: дѣдь каре нѹ съ пъкъдѣ съ лѹчигъ, аѹ саѹла
кѫчи ꙟла зьбистѹла: чела ера ꙟфръкат кѹ арме, ѩръ честа авѣ армъ та-
ре диреаптатѣ алѹи дмнзеѹ, ѩръ съ веӡи ши пре ачест витѣзѹ пре дѣдь кѹм
саѹ фъкѹт слабѹ маи апои кѫчи аѹ фъкѹт стръмбътате оурїеи къ съ ѩкимбъ
токмѣла ши обичѣюл, ши вени сльбичюнѣ спре чел че фъкѹ недиреаптатѣ, ѩръ
пѹтѣрѣ съ дѹсе ла чела че авѹ стръмбътате, къ оурїѩ ера мортѹ ши стрика
каса челѹи че фъкѹсе стръмбътатѣ, ши ел ера ꙟпърат ши вїѹ ши нѹмаи
пѹтѣ съ стѣ ꙟпотрива ѿсташѹлѹи, че тоате але ꙟпъратѹлѹи ле амѣстекъ
ши ле стрикъ. Пентрѹ ачѣѩ ши тѹ кѫндь вѣӡи пре чинева къ тръѩще би-
не ши диреаптѹ, ши пѹрѹрѣ каѹтъ ши оумблъ дѹпъ православника крединъ-
цъ де ѩсте ши ꙟфїаръ легат ши ла ꙟкисоаре, саѹ ѩсте слѹгъ ла оамени
неврѣдничи саѹ ѩсте сърак, саѹ изгонит ѩсте, саѹ ӡаче де боалъ врѣме
мѹлтъ, ши пре нчѣт исъпопѣще трѹпѹл ши рабдъ, саѹ пате алт ръѹ че-
ва, пре ачела ом съ аферичѣщи ши съ лаѹӡи, ѩръ кѫндѹ веи ведѣ пре ал-
тѹчинева съ фїе прѣ кѹрварю ши содомлѣнь ръѹ, ши кѹрварю съ ꙟжѹнгъ ла чин-
сте ши боерїе ши ла врѣдничїи ꙟпъръте(ш)ти са ши бесеречешти, съ стъпѫнѣскъ пре мѹл-
ци, пре ачеста съ плѫнџи ши съ тѫнгѹещи къ нѹ ѩсте алтѹл маи тикъ-
лосѹ кѹ сѹфлетѹл де кѫт ачела, мъкаръ де аръ стъпѫни тоатъ лѹмѣ.
Къ че фолосѹ ѩсте съ фїе богат трѹпѣще, ѩръ сѹфлетѣще сърак? Кѫчи
кѫндѹ нѹ вом пѹтѣ съ не мѫнтѹим ничи пре нои ничи пре алцїи, че вом фаче
кѫнд ва вени моартѣ? ши кѫнд не вор дѹче ла жѹдеката лѹи дмнзеѹ, де
оунде вом авѣ нъдѣжде де спъсенїе саѹ че ръспѹнсѹ вом да атѹнчѣ? де
врѣме че ам мънїат пре дмнзеѹ, фъкѫндѹне хс, ден воѩ лѹи, ден оа-
мени ꙟџери, ѩръ нои не фачем пре нои ден оамени драчи съльбатечи, Пен-
трѹ кѫчи слѹжим пѫнтечелѹи челѹи несъцїос ши бецїеи похтеи чеи трѹ-
пещи, ши несацнѹлѹи ювирїи де арџинтѹ, ши не мѫнїем ка шарпеле ши мѹш-
към ши ръгникъм ка мъгарюл, ачеста лѹкрѹ нѹ ѩсте оменескѹ че ѩсте
алѹ хїаръло ши алдобитоачело чело некѹвѫнтътоаре, къ ꙟчеки не леневи ши фаче
лѹкрѹриле чѣле вникалѣне пентрѹ каре не мѹчим, аша ѩръ дѣкабобрѣ съ не невоим не-
вом фаче бѹни ши дирецн. ши нименѣ нѹ ва пѹтѣ съ не стриче ла невоинца ноастрѣ
ѩръ девеи вра същїи кѹм къ дмнзъѹ лѹпѹ лецнле ла фирѣ оменѣскъ съ алѣ-
гъче ръѹ ши че бине съ фаче де ла нои, ꙟтрѣбъ пре сѫнгѹра петрѣчерѣ ноастръ
съкѹнощи, къ тоци чеѩ че фак лѹкрѹриле чѣле рѣле, фѹг де окаръ ши де
нѹмеле чел ръѹ, а декъ ӡичем къ девеи ӡиче кѹрварюлѹи кѹрварю съ мънїе ши
съ рѹшинѣзъ. Ѩӡи жѹръторюлѹи челѹи стръмбѹ, ѿ жѹръторю минчиноше
съ веӡи нѹ ва лѹа ачел нѹме спре окаръ, ши спре нечинсте? Ꙟши ждерѣ ши
де чѣле алалте пъкате ден фаптеле лор съ рѹшинѣзъ. Даръ де врѣме че ѩсте
бине съ фачи пъкатѹл, кѫчи фѹџи де поносѹл пъкатѹлѹи? Ѩръ ѩӡи кѹра-
тѹлѹи кѹрат, ши вергѹрѹлѹи вергѹр, съ веӡи нѹ съ бѹкѹръ де фапта бѹнъ-
тъцїи лѹи? Ӡи диреаптѹлѹи диреаптъ, Ши милостивѹлѹи милостиве, къ

кꙋлꙋкрꙋл съꙟкꙋнꙋнѣѕъ ши кꙋ нꙋмірѣ съ лꙋмінѣѕъ, къ де съши лѣпъдъ де
лаꙋда нꙋмелꙋи пентрꙋ смереніꙗ, іаръ ꙟсꙋфлет топі прінмѣще лаꙋда, ши
нічі Ѡръꙋтате нꙋ афлъ нещине доведітъ делачеі че Ѡѕіче, денꙋсева скім
ба ачеіа ші вафъцъри спре кіпꙋл бꙋнътъцій, ꙟчекіп? Аскꙋлтъ, Мі
чнносꙋл нꙋмъртꙋсѣще мінчюна къ ѫсте мінчюнъ, че фъцърѣще ші съфаче
къ гръѫще адевърат, ші ꙟшалъ ші пре жꙋдекъторю. Аши ѫдерѣ ши вікла
нꙋл нꙋш арать вікленіꙗ лꙋі, че съфаче ꙟнаръта́ре кꙋ кіп де прітешꙋг,
шнш ꙟдіреп̃тѣѕъ віклешꙋгꙋл лꙋі. Аши ѫдерѣ ши нъпъстꙋіторюл кѫнд
мѣрџе ла жꙋдекатъ нꙋмъртꙋрісѣще че ѫсте, че пꙋне мъртꙋрій пре кі
пꙋл адеверніцій пентрꙋ мінчюнъ, ші аратъ пре мъртꙋріꙗ ръꙋтъцій, че ші
сꙋфлетꙋл нострꙋ дѣка съ ꙟпреꙋнъ кꙋ ръꙋтъціле нꙋмеле чеі бꙋн съ ръпѣще
дела еі, пентрꙋ къ мꙋлці пꙋтѣрнічі де мꙋлте Ѡрі ла алтъ нꙋле маі ѫ
сте мінтѣ нꙋмаі ла лъкоміе, шнargoагъ оуніі съ нꙋфакъ съраккꙋлꙋі неді
рептате, саꙋ съ ѫрте даторіꙗ че аре ла джнсꙋл, ші съ нꙋш ѩзбѫндѣскъ
кꙋ чеꙗ чеіа скѫбі пре джсꙋ. Іаръ дебіне вре оун пꙋтѣрні чінеба ші віклѣн
съ съ роаџе, нꙋ ꙟчѣпе а спꙋне адевърат чѣꙗ че ѫсте, че адаѡџе нꙋмеле бꙋ
нътъцій, ші ѕічекꙋм къ ѫсте Ѡм діреп̃т ші фъкъторю де біне, ші ѫ
сте нꙋміт де фаптеле чѣле бꙋне ші де мілостеній че фаче ла мꙋлці, пентрꙋ
ка съ съ бірꙋіаскъ делаꙋдъ ші съ фꙋгъ де віклешꙋ. Кѣѕі даръ къ ръꙋтатѣ
събірꙋѫще де лаꙋда фаптеі чеі бꙋне. Пентрꙋ ачѣꙗ нічі оун Ѡм ръꙋ нꙋ
ва съ аꙋѕъ къ ѫсте ръꙋ, къ фірѣ пꙋрꙋрѣ юбѣще а ласъꙋ, макаръ де ші воѫ
ще воінца ръꙋтатѣ. пентрꙋ ачѣꙗ съ нꙋѕічем къ кꙋтареле дін фіре ѫсте бꙋ
ші кꙋтареле дін фіре ѫсте ръꙋ, къ деар фі Ѡмꙋл дін фіре бꙋн нічі Ѡдатъ
нарпꙋтѣ съ съ факъ ръꙋ. Аши ѫдерѣ іаръш деар фі дін фіре ръꙋ нічі Ѡда
тъ нарпꙋтѣ съ съ факъ бꙋн, къ де нам фі ла воінца ноастръ съ съ факъ чеі
ръі бꙋні, нічі юбіторюл де Ѡамені дꙋмнеѕъꙋ нꙋнѣр фі фъкꙋт волнічі пре
сіне, ші ам фі тоці ръі ꙟпреꙋнѫндꙋне кꙋ фірѣ, саꙋ ам фі тоці бꙋні ші
діреп̃ці, че ноі кꙋлѣнѣ ноастръ непіꙗрдем мѫнтꙋірѣ сꙋфлетꙋлꙋі нострꙋ,
ші нефачем пре ноі пꙋстіі де драгостѣ ча дꙋмнеѕъіаскъ. Дечі нічі оунꙋл
съ нꙋш ші арꙋнче прілежꙋл ші прічіна спре алтꙋл ѕікѫндъ, къ лѡпрѣще двѡ
стенѣлеле ші де трꙋделе фаптелор челор бꙋне, че фієще кареле съ ѕікъ къ
кꙋ лѣнѣ ма ам фъкꙋт кꙋтаре ші кꙋтаре пъкат, ші че съ маі ѕікꙋ оуне
ле ші алтеле, кѫнд нічі сѫнгꙋръ діаволꙋл нꙋ поате съ Ѡпрѣскъ калѣ челꙋѫ
че лꙋкрѣѕъ фапта ча бꙋнъ, че нꙋмаі че ꙟша ш ꙟпіꙗдекъ пре чеꙗ че оумблъ
кꙋ лѣне ші фъръ де гріжъ, іаръ є нічі поате съ ꙟпіꙗдече нічі съ ꙟдѣмне пре
нименѣ. пентрꙋ къ вреѫнд ноі съ не пъѕім, нꙋ поате нименѣ съ не стріче немі
къ, нічі сꙋфлетѣще нічі трꙋпѣще, іаръ кѫнд не леневім ші нꙋ не пъѕім
фъръ де нічі Ѡсокотѣлъ алергъм ла ръꙋтате, бꙋнъ ѫсте адевърат фапта
ча бꙋнъ ші мінꙋнатъ, макаръ ші сѫнгꙋръ де ѫсте, іаръ кѫнд Ѡфаче не
щіне ꙟ мнжлокꙋл челор че ꙟпіꙗдекъ ѫсте ші маі мінꙋнатъ ші маі чінсті

тъ

тъ, пентру къ нуфаче локул фапта ча бунъ, че кипул фаптей чей буне лу
минеазъ пре локъ, ши куо фаптъ бунъ мулци съ фолосеску ши гонеску пречѣ
бикалении, иаръ ръутатѣ челор мулци, де ва фи макаръ нумай унул съ факъ
бунътатѣ ꙟ мижлокул мултора, немикъ нуи съ стрикъ, ши ун ом съ фіе
бун ши съ петреакъ дупъ воѧ луй дмнзъу поате съ скоацъ тоатъ лумѣ ден
мъніѧ луй дмнзъу ши ден мѫнка ча веачникъ, ши ачаста поци съ о куноци
дела дрептул ное къ афост аша, къ тоци оаменїи ачеѧ май наинте де по
топу аѹ фост перици ши пїердуци, иаръ нумай ное аѹ скъпат ши нусау ꙟ
некат. Ши дела мосеи ꙟкъ съ куноаще, къ путу съ избъвѣскъ ден мѫ
ниле луй фараѡн пре тоци жидовїи. Ꙟсъ еу ам ши алтъ кувѫнт съ зику,
спре доведирѣ милїй луй дмнзъу, кѫнд нуаре нещине оамени дрепци вїй съ
страице съ жертве пречей пъкътоши съ нъзуѣскъ къ тръ сфинцїи чей морци, пре
кум зиче пентру Езекїѧ пророк. Спрежене ку ши аж утореску ачещїи четъци Ерусалимулуй, пентру мине ши пентру фечорул мїеу двдъ, кареле ѩсте де мулци ани морт.
Куноскуш акум кѫт аѹ фост бунътатѣ ачелор сфинци: къ нунумай ку
виетеле ши трупуриле че токма ши ꙟ бръкъминтеле лор аѹ фост чинстите, къ кожокул луй Илїе аѹ деспърцит Іѡрданул, ꙟкълцъминтеле челор трей коконии къ лкаръ пара фокулуй ши ѡстинсеръ, Тоягул пророкулуй
луй Илїсеи скимбъ апеле, Тоягул луй мосеи деспикъ марѧ рошїе, ши
ꙟпїатръ ловиндъ извори апъ ши адъпъ нородул чел ꙟсетат, ꙟбръкъ
минтеле луй Павел гонїѧ боалеле оаменилор, Умбра луй Петру аѹ гонит
моартѣ, Ченуша депе моащеле сфинцилор мученичи гонїѧ драчїи, пентру
ачеѧ фъчѣ тоате минунеле ку путѣре. Пре кум Іліе нуведѣ Ханна ча ꙟпъ
рътѣскъ а луй Ахаав, чеи ведѣ суфлетул луй гол ши осѫндит ши пре дѫнсу
робул патимилор, къ че фолось ѩсте де бинеле ден нафаръ, дѣкаслѫнт челе де
лъунтру сърачи ши неноричите: ши че пагубъ аре нещине де сърачїѧ ден нафаръ, кѫнд съ афлъ ꙟлъунтру атѫта авуцїе, ачел фелю де леу аѹ фост сфѫнтул Павел, къ дѣка стрингъ тоатъ темница съ кутремуръ, ши ле
гъсуриле ле дезлегъ нумай ку кувѫнтул, ꙟкъ нунумай ка леїи че май
таре декѫт леїи, пентру къ леул де мулте ѡри каде ꙟ курсъ ши съ при
де, иаръ сфинцїи кѫнд съ леагъ атунчѣ сѫнту май тари, сфинцїи атѫта
сѫнт де ꙟфрикошаци кѫт съ тем драчїи де дѫншїи ши нумай гласул ло
сал аузъ ей фугу, кум фугу ши де фулџере, че пе гласул луй Павел ши
лукруриле луй челаимбъ ва путѣ съ ле лауде, ничи пророчїи ничи патрїар
шїи ничи апостолїи ничи мученичїи, пентру къ ел авѣ ла дѫнсул невоин
целе ши бунътъциле ачестора тутурор, ши нунумай пре оамени аѹ ꙟтре
кут че ши пречѣтеле челе ꙟцерещи, иаръ ной ничи ѡ парте кѫт де пу
цинъ ден фаптеле луй челе буне нуне невоим съ фачем, ѩсте лъудат
патрїархул Авраам кѫнд аѹ врут съ жунге пре фїюсъу съ афакъ жѫр
тъвъ луй дмнзеу, а декъ летургїе луй дмнзеу, иаръ ши пре Исаак ꙟлла

дъ

дъ фиїи ѡменещи пентру нерꙋшинатѣ че аꙋ авꙋт, ка ши префїюл лꙋ дꙋ
нѣзеꙋ, предомнꙋл ностру ІС ХС, къ ничи оунꙋл динтрачещи фїи ничи оунꙋ
вѫнтꙋ наꙋзи къцтръ пърінцїи лор, къ ХС зичѣ нꙋ сокоти пъкатꙋл ачелора
чемаꙋ ръстигнит, ашиждерѣ ши ісаак нꙋзисе къ фачи таттъ ачестꙋ лꙋкрꙋ
фъръ делѣцу: премине кареꙋ сѫнт ꙋнꙋл нъскꙋт ши фоарте юбит вен съмъ
жꙋнги съмъфачи жѫртвъ лꙋи дмнезеꙋ: даръ нꙋжꙋнги тоате оаоле съфачи
жѫртвъ чи премине пре фїюл тъꙋ прекаре маи юбит, немик дечаста нꙋзисе
ачел фернчит ши патрїешъскꙋ сꙋфлет, чи ръдъ битежаще пѫнъ ла
моарте, Іаръ ши іаков фїюл лꙋи аꙋ оурмат ръбдърїи пърнителꙋи съꙋ. а
шиждерѣ ши дѣдь съферничѣще пентрꙋ блѫндѣцеле лꙋи, ши ілїе фꙋ ръвнито
рю пентрꙋ нꙋмеле лꙋи дмнезеꙋ, даръ кареле ши чине съфѣкꙋ асѣменѣ лꙋи павѣ:
къ тоате ачѣсте ле авѣ стрѫнсе ла дѫнсꙋл. де ꙟтꙋнѣ рече десѡри аꙋ жѫр
твꙋит сꙋфлетꙋл лꙋи ꙟкꙋнжꙋрѫнд пъмѫнтꙋл ши марѣ ши фїе че алтъ
лꙋме кѫт пъмѫнт вѣде соареле. оумбла ꙟкꙋнжꙋрѫнд какѫнд арфи авꙋт
арипи. Бътꙋт ши трасꙋ ши кꙋ пїетри оучисꙋ, ши ꙟтоате зилеле мꙋринд
ши маи мꙋлт връвнъ авѣ декѫт пророкꙋл ілїе. Іаръ девен връ съзичи пентрꙋ
сфнтꙋл іѡанъ предитечю, кꙋм мѫнка мꙋгꙋрꙋ ши мїере сълбатекъ, да
ръ ачеста ничи храна че детрѣбъ нꙋѡ авѣ пентрꙋ невоинца мъртꙋрїеи. а
тѫта кѫпї ꙟтре ꙟцери ши ꙟтре оамени нꙋ Іасте мꙋлтꙋ девомкрѣ ши нои
съ авем грижъ, къщїꙋ къ нꙋ аꙋ авꙋт ачела алтъ фире саꙋ алт сꙋфлет
ничи аꙋ лъкꙋит ꙟтралтъ лꙋме, Іаръ аꙋ ꙟтрекꙋт пре тоци оаменїи, ши
кѫте скѫрбеаꙋ пъцит ничи де оуна нꙋмаꙋ пърꙋтръꙋ, че ꙟкъ съ бꙋкꙋра къ
пътимѣще пентрꙋ нꙋмеле лꙋи ХС, ши съфъчѣ каꙋн морт некалътит, ши
аша смерїѫ сърнтꙋрнле фирїи. Кꙋчи ꙟчекип Іасте ши пентрꙋ бани, къ
чела че кѫщигъ дои галбени, ел пѫне маи мꙋлтъ невоинцъ спре зѣче, ши стрѫ
гѫнд долоѡзечи нꙋсъстѫмпъръ, аша ѫсте ши пентрꙋ фапта чѣ бꙋнъ, кѫ
съ невоѫще пентрꙋ динса атѫта силѣще съфакъ маи мꙋлтъ остенѣлъ ши
трꙋдъ. ꙟсъ нꙋ Іасте пꙋтинцъ оаменїи чеи бꙋни съ аꙋзъ дела мꙋлци зикѫ
дꙋле къ сѫнт бꙋни, ничи съкаде Іаръш омꙋл чел бꙋнь съ анбъ прїатени мꙋ
ци къдѣка ꙟл лаꙋдъ тоци, съкꙋноаще бине къ нꙋва лꙋкра ꙟмꙋлтъ врѣме
фапта чѣ бꙋнъ. даръ апои кꙋм съ нꙋсъ лаꙋде де тоци оунꙋл ка ачела ка
реле изгонѣще пречеи асꙋприци деи мѫниле недирепцилор, саꙋ ꙟтоарче ши
ꙟдирептѣзъ пре чеи че пъкътꙋеск ши лаꙋдъ пречеѫ че факꙋ фапте бꙋне:
къ нꙋѫсте кꙋ дирептꙋл преоунїи алъꙋда пре алцїи адефъима. ꙟсъ чела
че фаче фапта ча бꙋнъ кꙋ невоинцъ ка нꙋмаи дела дмнезеꙋ съ прїимѣскъ
лаꙋдъ, Іаръ нꙋдела оамени, нꙋѫсте кꙋ пꙋтинцъ съ нꙋсъ лаꙋде де тоци
оамеїи ши съ нꙋ аꙋзъ бине оунꙋл ка ачела, къ рꙋшинатѣ пꙋрꙋрѣ съ лꙋп
тъ кꙋ бꙋнътатѣ, ши нꙋнꙋмаи къ нꙋи поате стрика нимика че кꙋ кѫт
ꙟи стъ рꙋшинатѣ ꙟпотривъ ꙟ мантаре съфаче, атѫта ѫсте де маре пꙋ
терѣ бꙋнътъцїи кѫт ши лꙋптъ авѫнд де рꙋшинате мантаре съфаче,

ꙟдꙋци

адꙋчи аминте де авел аꙋ нꙋл оучисе фратесъꙋ каин; дарь авел ѫсте
віꙋ ши мьртꙋрисѣще пꙋрꙋрѣ мъкарь късъ ши оучисе де дѫнсꙋл, ши ꙟ
тратѫта време поменирѣ лꙋй нꙋсь вещежи, іарь каин кареле ꙟл оучисе
пре ел петрекꙋ віаць рѣ маирѣ декѫт моартѣ, атѫта кѫт ничи пѫи
не ꙟмѫниле лꙋй нꙋпꙋтѣ съ ціе де кꙋтремꙋр, ши дꙋпъ ачѣстѣ тоате де
тоць оаменїй съ мꙋстрь ши съхꙋлѣще. Дечи чѣѧ че пъкълꙋѣскꙋ ꙟтра
чѣста кип оунеле ка ачѣстѣ аꙋ ꙟтрачасть віаць, іарь ꙟвѣкꙋл чел віи
торю нꙋпоате кꙋвѫнт съсѡпꙋе, іарь аскꙋлать чѣзниче ши Хс. Асъмъна
тꙋсаꙋ ꙟпъръціѧ черюлꙋй аллꙋатꙋлꙋй, кареле ꙟсемнѣзъ пречеи дирепци,
къ фапта лор ча бꙋнъ скимбъ пречеи рьи спре сфинцире, че пꙋцини сѫнт
дирепци, къ ши аллꙋатꙋл ѫсте митител, іарь микшорарѣ лꙋй тоатъ
фрьмѫнтарѣ ѡ ꙟтоарче спре пꙋтѣрѣ лꙋй, ꙟшае ши пꙋтѣрѣ дирепцилор
прендарꙋл дхꙋлꙋй сфнтъ, бг, аꙋ фость апостолїй, ѫсокотѣще кѫт аꙋ
фость де мититѣл аллꙋатꙋл; Тоать лꙋмѣ аꙋ фость ꙟн некрединць въ
зꙋтан кѫт аꙋ фость фрьмѫнтарѣ; къ ачеи бг, ꙟтоарсерь тоать лꙋ
мѣ ладѫншїй. Пентрꙋ къ ши аллꙋатꙋл ши фрьмѫнтътꙋра аꙋ фость
тот де ѡфире, ши децкафи воѧ съ кꙋноащи кѫт бирꙋѧще пꙋтѣрѣ дире
цилор пре ачелора лалци, ши маи вѫртос ꙟдръзнирѣ оунꙋй дирептꙋ де кѫ
пꙋтѣрѣ ши тиранїѧ чѣ ꙟпъръцѣскъ. Аскꙋлать пре ішан ботезъторю
чѣзниче лꙋй ирод челꙋй фъръделѣџе. Нꙋцисъкаде съцїи премꙋѫрѣ фраци
нитъꙋ, ши ирод авѣ слꙋжитори ка оун ꙟпърат авꙋціе ши пꙋтѣре ꙟпъ
рьтѣскъ, іарь ішан сърак фъръ де касъ ши фъръ десаг ши фъръ де ни
мик ши мѫнка мꙋгꙋр ши бꙋрꙋѧне, че ачѣста кареле ера маи сьракꙋ де кѫ
тоци ши лъкꙋѧ пꙋстїюл, стъпѫнѣще порꙋнчинд бирꙋиторюлꙋй ши ꙟпъ
ратꙋлꙋй зичѣ кътръ дѫнсꙋл, нꙋцисъ каде ціе съцїи премꙋѫрѣ фраци
нитъꙋ. Везидарь къ бꙋнътатѣ бирꙋѧще пре рьꙋтате; Ꙟсъ пентрꙋ
адевьрꙋл саꙋ пꙋс дирептꙋл ла ꙟкисоаре апои саꙋ фъкꙋт ѡспъцꙋл чел а
мар, ши аꙋ ꙟтрат фата ꙟмижлокꙋл ѡспъцꙋлꙋй жꙋкѫндꙋ, ши атѫта
плъкꙋ лꙋй иродъ ши челора че шъдѣ ламасъ, кѫт фъкꙋ пре иродъ десъ
жꙋрь, касъ ꙟдѣ еи жꙋмътате де ꙟпъръціѧ лꙋй. Вези оунде лепъдъ
ꙟпъръціѧ, къ зисе ѡри чем вей чѣре съцдаꙋ ши пънъ ꙟжꙋмътате де
ꙟпъръціе, Тикълоасе ши бечисниче іроаде, атѫта цинь ѡрби минтѣ
шиц пери кꙋноштинца; атѫта чинесте фачи ꙟпъръціеи тале; къ нꙋмаи
ѡдать жꙋкъ фата шїи дедеши жꙋмътате де ꙟпъръціѧ та дарь деваѫꙋ
ка ши адоаѡрь чей вей фаче; нꙋмаи тероагъ лꙋй дмнзеꙋ съ нꙋмаи ѫоаче
ѫръш, къцꙋалꙋа ши чѣѧ лалть жꙋмътате де ꙟпъръціе ши вей рѫмѫнѣ
сьракꙋ ши чершьторю. Връзꙋш че фъкꙋ хореле ши жокꙋриле; къ пꙋтꙋрь
пънъ ꙟтражта де оучисерь пре ачѣсть сфнтъ маре пре ішан предитѐ ши ботезъторю
лꙋй Хс; чемсе алта маирѣ де кѫ рьтатѣ ши фъръ делѣџѣ ачата. Чѣмче фа оу
не ка ачѣстѣ сада преджшїи девоѧ лодїаволꙋлꙋй, къ де връеме че чечеада галатꙋ

адекъ

ꙟдекъ дарꙋл че ꙗꙋ дат дмнꙁъꙋ де пѫинн, сꙋ ꙋрътат вниклѣн кѫчи нꙋлꙋ ꙟ
дойт. Даръ чела че ꙗꙋ стрикат чева аꙋꙁи? Къ деврѣме че пре ачела лаꙋ
легат де мѫини ши де пичоаре, ши лаꙋ арꙋнкат ла ꙟтꙋнѣрекꙋл чел денафаръ,
оꙋнде ѩсте плѫнџерѣ ши скрѫшнирѣ динцилор. Даръ ной чей че ам стрикат
сфинтꙋл ботеꙁ ши алте дарꙋри каре неꙋ дат дмнꙁъꙋ, чевом фаче ꙟтꙋнчѣ
кѫнд не вор ꙟтреба ши вом врѣ съ дъм ръспꙋнс? Нꙋ веꙁи омꙋле непꙋтинн
ца ши не дескоперирѣ віецїй ноастре, ши моартѣ ча грабникъ чене вине асꙋпръ?
Ꙟꙋдоаръ фачи лꙋкрꙋриле челе бꙋне кꙋ остенѣлъ ши кꙋ трꙋдъ, Іаръ ръꙋта
тѣ фъръ де трꙋдъ? Ба, Даръ деврѣме че ла пъкат ѩсте трꙋдъ ши о
стенѣлъ, Кѫчи нꙋ фачем бꙋнътатѣ каре аре мꙋлтъ добѫндъ? Прекꙋр
варꙗл ши фꙋрꙋл пꙋцинъ фрикъ аꙋ, къ петрекъ невое пѫнъ ла моарте. Ши
іаръш ꙁичем ши пентрꙋ оаменїй чей пресѡцици, къ дѣка веꙁи пре вреоꙋн пресѡ
неврѣдник, нꙋ хꙋлн пресѡцїѧ, че пре чел че фаче ръꙋл. Деврѣме че ши Іꙋда
съ фъкꙋ ѫнꙁъторю, пентрꙋ ачѣѧ ной нꙋ хꙋлим вредничїѧ ча апостолѣскъ,
че мѫнтѣ лꙋй чѣ некꙋратъ. Ꙟшиждерѣ ши дофтори мꙋлци аꙋ фостꙋ омо
рѫтори дѫндъ оаменилор ербн де моарте, ꙟсъ ной нꙋ дефъимъм мещешꙋгꙋ
дофторїей, че пре чѣѧ че лꙋкрѣꙁъ ръꙋ мещешꙋгꙋл дофторїей. Ꙟшиждерѣ
ши корѫбїари мꙋлци ꙟнекъ мꙋлте корабїй, даръ корѫбїерїѧ наре ничи о винъ,
че мѫнтѣ чѣ рѣ ши пꙋꙁма корѫбїарилор ачелора. Ꙟсъ де не вое ѩсте съ бїе смн
тѣлеле ꙁиче Хс, іаръ ꙟкъш амаръ ши вай де омꙋл ачела каре ле ꙟꙁводѣще
ши вине смнтѣла де ла ел. Лꙋпꙋл ꙟн ѩсте авенн ла ой, даръ требꙋе пъ
сторюл съ фїе дешептат съ гонѣскъ пре лꙋп. Пентрꙋ ачѣѧ аꙋꙁи, Къ а
девърат вор вени смнтѣлеле, къ чѣѧ че съ ватъмъ нꙋ пїер де смнтѣле че
пїеръ де лѣне ши де негрижа лор, ши дебей врѣ сокотѣще де веꙁи пре омꙋл чѣ
дентѫю пре адам, къ де аꙋ ши фъкꙋт пꙋцинъ врѣме ꙟраю, іаръ дѣка
добѫнди де съ фътъчюнѣ ачѣѧ атѫта съ ꙟнълцъ кѫт врꙋ съ съ факъ дмнꙁъꙋ,
ши фꙋкꙋ май бꙋн фъкъторю де бине пре ꙟшълъторюл ши връжмашꙋл дїаво
лꙋл, декѫт пре дмнꙁъꙋ, ши нꙋ врꙋ съ цїе порꙋнка лꙋй дмнꙁъꙋ. Даръ дъ
фи віецꙋит май мꙋлтъ врѣме ꙟраю черъꙋ наръ фи фъкꙋт? Ши оꙋн ом че съ ва
мѫнтꙋи дентропримеждїе ръ ши нꙋ се ва ꙟцелепци, кꙋм мꙋлть май ръꙋ ва пе
трѣче декѫт ръꙋтъциле челе май де наинте. Дѣчи дѣка нꙋ не вом педепси
ной де оунеле ка ачѣстѣ кꙋм съ нꙋ пъцим май ръꙋ, къ ши фараѡнъ де саръ фи по
къит де рана чѣ де ꙟтѫю че іаꙋ фъкꙋт мѡисѣй, наръ фи пъцит ачеа потопръ
ꙟ ал мъръїй чей рошїй кꙋ тоатъ ѡастѣ лꙋй, ши чела че аꙋ кꙋрвит кꙋ мащеха
лꙋй, лаꙋ дат павел апостол сатанїй ка съ съ мѫнтꙋіаскъ кꙋ дꙋхꙋл. Пентрꙋ
ачѣѧ съ нꙋ ꙁичем къ ѩсте ом бꙋн чела че нꙋ фаче ничи ръꙋ ничи бине, къ ача
ста че ꙁичи тꙋ къ нꙋ фаче бине, ачаста ѩсте чѣѧ че фаче ръꙋл, къ де бей ава
о слꙋгъ съ нꙋ фїе ничи фꙋръ, ничи ѡкъръжторю, ничи пречѣлникъ, че ва фи нꙋ
май бецикъ, ши ва шъдѣ фъръ де лꙋкрꙋ, ши ва лꙋкра фапте рѣле, ѡаре
нꙋ о ва бате стъпѫнꙋл лꙋй ши ол ва гони, макаръ де наръ фаче алт ръꙋ? Чест

лꙋѡм

лꙋсѡм а̂минте ши петрꙋпꙋл нострꙋ, а̂декъ мѫна сънꙋ лобѣскъ капꙋл, ничи
сътае лимба, ничи съскоацъ окїй, ченꙋмай съста ꙟтрꙋ делꙋкрꙋ, ши сънꙋ
факъ слꙋжба ла тот трꙋпꙋл, нꙋйсъкаде съсътае? Деврѣме даръ че ла
а̂чѣстѣ каре нꙋнꙋмай кѫчи нꙋфакъ рѣꙋ, че кѫчи ничи слꙋжба нꙋшфакꙋ, ꙟи
стенедрептате маре, кꙋ кѫт май вѫрто ла чѣле сꙋфлетещи. Ꙟсъ мака-
ръ дѣрфи кꙋ пꙋтинцъ съфакꙋ е̂ꙋ тоате фаптеле чѣле бꙋне ши каноанеле гре-
шалелор воастре ши вой съ лꙋаци плата остенѣлелор, къ а̂тꙋнчѣ нꙋ ваши ма-
сꙋпъра кꙋ ꙟвъцътꙋриле, къ прекꙋм мꙋма кѫндъ вѣде пре копилꙋл е̂й прин-
зѫндꙋл фригꙋриле таре, зиче кътръ джнсꙋл кꙋ лакръми фїербинци, фътꙋ
мїеꙋ дѣрфи пꙋтинцъ съ а̂нбꙋ е̂ꙋ фокꙋл фригꙋрилор тале, а̂ша зикꙋ ши е̂ꙋ
воѡ, макаръ дѣрфи кꙋ пꙋтинцъ съ остенескꙋ пентрꙋ вой ши съплиници
тоате фаптеле чѣле бꙋне, даръ а̂часта нꙋсъпоате, ꙟсъ чела че поате ꙟда-
не ши пре алцїй съфакъ ши съ прїимѣскъ виндекаръ касъ фїе де пайн кꙋ чеꙗлал-
ци. Иаръ чела че ѫсте непꙋтинчѡ съфꙋгъ де чей лѣнеш, ка сънꙋꙗ дела джншїй
вътъмарѣ сꙋфлетꙋлꙋй, ши а̂ша вом петрѣче вїацъ бꙋнъ ши сфѫнтъ ꙟтрача-
стъ лꙋме кꙋ сокотѣлъ ши кꙋ смеренїе, ши вом добѫнди бꙋнътъциле чѣле
вїитоаре, кърора съне ꙟвреднничим ной тоци кꙋ дарꙋл ши мила дѫмнꙋлꙋй нострꙋ
ї҃с х҃с. А кърꙋꙗ е слава ши търїꙗ ши чинстѣ ши ꙟкиннъчинѣ ꙟвѣчїй вѣ-
чилор а̂минь.

Кꙋвѫнт а҃л, н҃і

А чѣлꙋй ꙟтрꙋ сфинци пърнителе нострꙋ

алꙋй Ιѡанъ Златооустъ

Пентрꙋ жꙋрьмѫнт, Бл҃гословѣще пъринте.

Съ нꙋ не леневим фрацилор а̂фаче фапта ча бꙋнъ а̂ сꙋфлетꙋлꙋй, къ
нꙋ спꙋнем че ѡстенѣлъ ѫсте сълаши мънїꙗ ши оурцїꙗ челꙋꙗ че
тѣꙋ ꙟтристат? Къ а̂маръ дꙋрѣре ши ꙟтристаре ѫсте а̂ цинѣ
омꙋл мънїе ши вражбъ, ши а̂ нꙋ фаче паче ши драгосте, че ѡсте-
нѣлъ ѫсте сънꙋ грешещи ничи о̂дать ꙟ вїаца та кꙋвѫнт рѣꙋ ши
ворбъ проастъ? Че греꙋ ѫсте сънꙋ ... е причещи ши сънꙋ ръбнещи? Де че не
вое нꙋ юбещи пре вечинꙋл тѣꙋ чел о̂ кпърыщи? Че силъ ѫсте а̂ нꙋ те жꙋра тот
дѣꙋна ши а̂ нꙋ фаче жꙋрьмѫнт маре? Ꙟсъ демꙋлте ѡри де мънїе ши де оур-
цїе непорним де жꙋръм, не зикѫндъ нименѣ ничи оун кꙋвѫнт де скѫрбъ, дꙋ-
пъ а̂чѣꙗ стингѫндꙋсе оурцїꙗ, ши потолиндꙋсе мънїꙗ, вржнд съне ꙟпъкъ
ши цинꙋци фїиндъ де греꙋл жꙋръмѫнтꙋрилор, нелегъм кꙋ легътꙋри недезле-
гате, а̂часта кꙋноскѫнд дїаволꙋл, кꙋм къ мънїꙗ ѫсте фокꙋ ши прелесне

сь стинџе, ши дѣка съпотолѣщи мъніа сьфачи прїетешꙋг ши драгосте
ши вражд ачеста тоатъ завистїей дїаволꙋ съ стѫ фокꙋ апрінсь ши нестінс, нелѣ
гъ кꙋ жꙋръмѫнтꙋл, ка десеа ши потоли мъніа, іаръ греꙋл жꙋръмѫнтꙋ
лꙋй съ стѫ, ка пентрꙋ съ фіе пъзитъ въпаꙗ оурџіей ши авръжбїй. Дечи
дентрꙋ ачесте доао оуна ва съ фіе, аꙋ съ фачем паче ши съ къ лкъм жꙋръмѫ
тꙋл, аꙋ съ нꙋ фачем паче ши съ не фачем пре ној виноваци де маре канон пентрꙋ
пизма. къ фъръ кꙋвїинцъ ѥсте съ авем ној охаинъ алѣсъ саꙋ ꙟбръкъмин
те скꙋмпъ, ши съ ѡпъзим кꙋ мꙋлтъ грижъ непꙋртѫндꙋ ѡ пꙋрꙋрѣ, іаръ нꙋ
меле лꙋй дмнезъꙋ съл пꙋртъм ши ꙟкоаче ши ꙟколо. къ нꙋ адꙋче тот пъка
тꙋл мꙋнка, че ши грешалеле челе мичи, май вѫрто не адꙋкъ пе ној ла мꙋнка
іадꙋлꙋй. пентрꙋ къ ничи чѣꙗ че жꙋръ наꙋ ничи ѡ причинъ съ ръспꙋнзъ ꙟнаин
тѣ лꙋй хс, че нꙋмай ѡсѫндъ. ꙟсъ къчи въ ꙟвъцꙋ адѣсе въ се паре къ въ
сꙋпър, іаръ ꙟкъш нꙋ вою ꙟчета ничи мъ вою депърта, ка доаръ де ѡбръзни
чїа ма рꙋшинѫндꙋвъ вецъ пъръси ачест ѡбичѣю ръꙋ ал жꙋръмѫнтꙋлꙋй.
Къ ши ачел жедекъторю стрѫмбꙋ ал въдꙋвей рꙋшинѫндꙋсе де сꙋпъраре ши
де рꙋгъчюнѣ въдꙋвей ꙟй фъкꙋ жедекатъ. Дечи ши ној кꙋ мꙋлт май вѫрто
съ фачем ачаста, ꙟкъ ши май мꙋлт декѫт ачела, къ дмнзъꙋ нꙋ съ лѣпъдъ
де а фачерѣ ачаста, пентрꙋ къ лꙋкрꙋриле ноастре челе бꙋне ле сокотѣще ка кꙋм
арфи алеꙋй, макаръ де наръ фи ничи іад, ши еꙋ дѣшь фи венит кътръ вой съ
черю ачаста, даръ ѡаре нꙋ мї сѡ ац фи дат? Ши нꙋ мї ац фи дат міе черерѣ ꙟ
дешъртꙋ, чершинде дарꙋл ꙟтрачест аш кип, ши ѡри кѫнд чѣре дмнезъꙋ а
чест дарꙋ пентрꙋ ној карїй дъм лꙋй дмнезъꙋ. Чине арфи атѫта фъръ де
миніте ши немꙋлцимиторю, къръꙗ съй чѣръ дмнезъꙋ дарꙋ ши съ нꙋй дѣ?
Рогꙋвъ пре вой фрацилор лꙋаци капꙋл лꙋй іѡань ботезъторюлꙋй тъіат, де ка
реле ꙟкъ тот пикъ сѫнџе фїербинте, ши аша въ дꙋчеци ла каселе воастре, ши
съ гѫндици къ въ ведеци ꙟнаинтѣ ѡкилѡръ воштри скоцѫндъ гла ши стригѫн
дꙋ, оурѫци пре жꙋнгеторюль чел пентрꙋ жꙋръмѫнтꙋ, адекъ пе прѣкꙋрва
рюл ши некꙋратꙋль ірѡд. Къчи чѣꙗ че наꙋ фъкꙋт мꙋстрарѣ саꙋ мъніа
чѣ тиръніескъ невоꙗ жꙋръмѫнтꙋлꙋй ѡаꙋ фъкꙋт, ши атꙋнчѣ тъе аче
фернчит кап. Даръ кꙋм нꙋ ѥсте фъръ де кале? къ престъпѫнꙋл ꙟцерни
лор кꙋ мꙋлтъ батъжокꙋръ съ зикъ нещине адѣсе зъꙋ ши пре дмнезъꙋ міе?
Вей съ кꙋноши кꙋм къ ѥсте пꙋтинцъ съ бирꙋіаскъ нещине ачастъ боалъ
рѣ а жꙋръмѫнтꙋлꙋй? ꙟче кип ѥсте пꙋтинцъ съ те избъвѣщи тꙋ де аче
сть ѡбичѣю ръꙋ ал жꙋръмѫнтꙋлꙋй? еꙋ съ те ꙟвъцꙋ ши нꙋ поате фи съ нꙋ
бирꙋещи, къчи кѫнд вей веде претине саꙋ пре алтꙋл саꙋ де слꙋџиле тале
саꙋ дин коконїи тъи саꙋ пре алт чинева дин каса та къ съ жꙋръ адѣсе, по
рꙋнчѣще съ нꙋ мънѫнче ꙟтрачѣꙗ зи, ши нꙋ нꙋмай пре ачѣꙗ че ши пре тине
те канонисѣще кꙋ ачестꙋ канонꙋ, де те вей жꙋра ши тꙋ, къ ꙟмба педепси
дꙋсе ꙟтрачест аш кипꙋ, дечїи нꙋ ва май жꙋра стрѫмбꙋ, ши аша тева ꙟцелеп
ци невоꙗ фоамей, дечи де вом фаче аша алтъ ꙟвъцътꙋръ нꙋ нева май требꙋи

кю

Кѫ а҆чѣ кнп ѻслꙋгъ че е҆сте бѫтꙋтъ шѝ чертатъ а҆дѣсе, нꙋсъ поате кꙋрѫци
де ране, а҆ша шѝ чѣла че жꙋръ шѝ нꙋмѣще нꙋмеле лꙋи дмнѕеꙋ ничи ѻ дать
нꙋсъмай кꙋрѫцѣще де пѫкате. Пентрꙋ ачѣа съ фꙋџим де ачѣстꙋ ѻбичѣю
рѫꙋ а҆ жꙋрѫмѫнтꙋлꙋи, шѝ сѫне фачем май бꙋни дꙋпѫ а҆нтоарчере шѝ а҆ндрепта
ре, кѫ де бам шѝ а҆нвѫцать ерй шѝ алалтаерй пентрꙋ а҆часта повѣсте, а҆ста
зи ничи а҆стѫзи нꙋневом депѫрта а҆нвѫцѫндꙋвѫ, а҆кѫ ничи мѫине ничи по
мѫине. А҆часта сфѫтꙋиндꙋвѫ вѫ рогꙋ съ а҆лцйсицй де жꙋрѫмѫнтꙋри, шѝ че
зикꙋ мѫине шѝ поимѫине пѫнѫ кѫнд нꙋвѫ вою ведѣ а҆ндрептаци нꙋвою а҆н
чета, кѫ а҆дꙋкѫнд а҆минте а҆дѣсе пентрꙋ а҆часта, грешала нꙋ е҆сте а҆чѣлꙋа
че а҆нваць, чи а҆чѣлора че а҆скꙋлтѫ, кѫрора ле требꙋе пѫрꙋрѣ а҆нвѫцѫтꙋрѫ, кѫ
май ꙋшорꙋ е҆сте съ нꙋ жꙋре нименѣ, кѫ нꙋ е҆сте ничи ѻ остенѣлѫ ничи ѻ дꙋ
ре, чи нꙋмай ꙋн нѫрав рѫꙋ, шѝ а҆чѣла че ва фаче а҆честѫ фаптѫ бꙋнѫ, съ
дожѫнѣскѫ пречѣа че нꙋ съ лась де жꙋрѫмѫнт, ка доарѫ пентрꙋ дожана ма
вѫртос съ вор пѫрѫси де а҆ жꙋра, шѝ чела че нꙋ фѫкꙋт а҆часта съ каꙋте чѣлꙋи
че а҆ꙋ фѫкꙋт, шѝ съ се нлѣскѫ съ ла жꙋнгѫ пре а҆чѣла, шѝ нꙋм зикѫ нименѣ
дарѫ чѣ пѫкать е҆сте де жꙋрѫ чинева де невое? дарѫ денꙋва ничи кре де чева фи?
шѝ май вѫртос кѫнд съ калкѫ лѣџѣ, нꙋ требꙋѧще а҆тꙋнче съш а҆дꙋкѫ а҆ми
те де невое, кѫ нꙋмай ѻ невое сѫнгꙋрѫ е҆сте, каре сѫ нꙋ съ фак чинева врѫж
машꙋ кꙋ дмнѕеꙋ, а҆съ нꙋмай а҆чѣа зикꙋ жꙋрѫмѫнтꙋриле чѣле че съ фак
пентре шѝ фѫрѫ де невое, чѣле че съ фак пре ин касе пей прїѧтенй пей сахъни пе
тѫргꙋ, де вен пѫрѫси а҆чѣлѣ пентрꙋ чѣлелалате нам грижѫ, кѫ сингꙋрѫ
гꙋра съ тѣме а҆мпѫртꙋрнсй, шѝ ва фꙋџи де жꙋрѫмѫнт а҆тѫта кѫт делар
шѝ а҆демна демин де ѻри нещине нꙋ ва прїими съ казѫ а҆н трачел ѻбичѣю, кѫ
зичѣ ꙋнритор ѻаре кареле ди ничен диннафарѫ, кѫ де нище деприндери ѻаре ка
ре а҆ш калѫтїа оумпѫрꙋа лꙋи чел дирепт кѫнд оумбла, че а҆съ бирꙋи а҆чела
ѻбичѣю рѫꙋ а҆н трачѣста кнп, кѫ пꙋсе кꙋцитле а҆скꙋцитле шѝ десѻ парте шѝ де
алата а҆н оумериле лꙋи, шѝ а҆ша а҆нцелпцй фрика пѫерїи, пре мѫдꙋларюл чесѫ калѫ
тїа фѫрѫ токмѣлѫ, а҆ша фѫ шѝ тꙋ а҆мбїи тале, шѝ а҆нлокꙋ де кꙋцит пꙋ
не фрика е҆дꙋлꙋи, шѝ а҆девѫрат вей бирꙋи ѻбичѣюл чел рѫꙋ а҆л жꙋрѫмѫнтꙋ
лꙋи, кѫ ничи кꙋм нꙋ е҆сте пꙋтинцѫ невоиндꙋсе ѻмꙋл шѝ а҆вѫндꙋ грижѫ
съ нꙋ бирꙋиаскѫ, кѫ че е҆ртѫчюне вом а҆вѣ, кѫнд стѫм а҆нрѫꙋтѫциле жꙋрѫ
мѫнтꙋлꙋи кꙋ а҆тѫта дѫскѫлїи шѝ а҆нвѫцѫтꙋри, а҆чекнп невом рꙋга съне
нꙋбѫвим де сꙋпѫрѫриле че вин а҆сꙋпра ноастрѫ, ѻпорꙋнкѫ а҆лꙋи дмнѕе нꙋма
сѫнꙋсѻ пѫзим? дарѫ кꙋм вом съ а҆нтимпинѫм пре Хс а҆нѻри? кꙋм вом съ рꙋ
гѫм? Кꙋ че лимбѫ вом съ грѫим кѫтрѫ дѫнсꙋл сѫ не ѥрте пѫкателе? Дарѫ
кꙋм? нꙋ е҆сте фѫрѫ де кале кѫ а҆нпѫратꙋль чел пѫмѫнтеснꙋ кѫнд порѫчѣ
ще ноиц инем порꙋнчиле лꙋи деарфи кѫт де тари шѝ де грѣле. Е҆арѫ дмзеꙋ
порꙋнчиндꙋне шѝ дѫндꙋне лѣџе, нꙋ а҆ бѫгѫм самѫ, нꙋмай а҆тѫта некꙋ
рѫм шѝ зичем, кѫ ноѝ а҆ша ам а҆флат а҆чест ѻбичѣю а҆л жꙋрѫмѫнтꙋлꙋи шѝ
жꙋрѫм. Е҆арѫ ноѝ съ нꙋ оурнсим шѝ съ лепѫдѫм а҆ша фѫрѫ сокотѣлѫ мѫ

тꙋирѣ сꙋфлетꙋлꙋй нострꙋ, че съ нетѣмем де дмнѕеꙋ прекꙋм нетѣмем де
оамени ши де хиарѫле сълбатече, ꙟсъ пентрꙋ каре причинъ дмнѕъꙋ пре
чела че жꙋръ нꙋнꙋмай ꙟл оурѫщѣще чеши каса ꙟи арде? Пентрꙋ къзиче
пророкꙋл исаиѧ. Въѕꙋю ши ꙗтъ ѡсѫчере дефокꙋ съ погоржѫ дечерю де
мѫна лꙋй дмнѕъꙋ, ши ѕиш доамне лачине ѿтримици ачаста? ши ѕисеꙋ
асꙋпра жꙋрътоарилор минчиноши, ши челора че съ жꙋръ пре нꙋмеле лꙋй дмнѕеꙋ,
даръ пентрꙋ къчи ѩсте сѫчерѣ де фокꙋ? пентрꙋ касъ арзъ каса лꙋй, ши
де аршин връ съ фꙋгъ нꙋлаѕаласа сѫчерѣ съ фꙋгъ, ꙗръ кѫнд моаре жꙋръ
торюл минчинос, ши деневое ѩсте нꙋмаи съл ꙟгроапе ꙟпъмѫнт, ши
девреме че нꙋсъ ꙟгроапъ кꙋ трꙋпꙋл виклешꙋгꙋл жꙋръмѫнтꙋлꙋй, ꙗꙋ ар
сꙋ каса лꙋй ши саꙋ фъкꙋт лꙋт, Касъ вазъ късъторий кѫнд трекꙋ съ
ꙟтрѣбе същие акꙋй жꙋръторю аꙋ фостꙋ каса ачѣѧ че саꙋ рѫсѫпит, ши
съ фꙋгъ де пъкат, ачаста саꙋ фъкꙋт ши ла содомлѣни, къ девреме че
съ ацѫцаръ ꙟсодомие, ши кꙋрвиѧ оунꙋл пеалтꙋл ꙟи арсе пре дѫншии дꙋмне
ѕеꙋ девин, ши ръмасеръ пѫнъ де ꙟнѣмꙋр ꙟнѣмꙋри, ши сингꙋръ ведерѣ ши фа
ца ачелꙋи пѫмѫнт стригъ ши ѕиче, ѡ оаменилор, нꙋ фачецъ фъръделеџи
ка ачѣстѣ касъ нꙋпъцици ши вои асѣменѣ. Че фачи оамꙋле? Пресвѧн
тꙋл престол алжъртвеникꙋлꙋи фачи жꙋръмѫнт? оунде ꙗсте хс жꙋнгиѧ
аколо жꙋнги ши пре фрателе тъꙋ? къ тѫлхарии хчинг ши омоаръ пре оамени
ꙟдрꙋмꙋри, ши тꙋ ꙟнаинтѣ мѫнчей ноастре бесѣречии, жꙋнги пре фиюл?
май фъръделѣџе моарте фачи декѫт каинъ, къ ачела аꙋ хчисꙋ пре фрателе
лꙋй ꙟпꙋстиꙋ кꙋ моартѣ чѣ трекътоаре. Аꙋ доаръ пентрꙋ ачаста саꙋ фъ
кꙋт бесѣрека, касъ не жꙋръм? Ба, че нꙋмаи касъ не рꙋгъм. Аꙋ доаръ
сфнтꙋл престол пентрꙋ ачаста саꙋ пꙋсꙋ касъ фачем жꙋръмѫнтꙋ, Ба
нꙋпентꙋ ачѣѧ, че касъ де ѕлегъм пъкателе ноастре, ꙗръ съ нꙋле легъм.
Днрепть ачѣѧ кꙋтремꙋръте ши фꙋџи де жꙋръмѫнтꙋ, дешкиде сфнта
еѵаліе съвеѕи чеꙋ ѕиче хс, еꙋ въѕикꙋ ничи кꙋм съ нꙋ жꙋраци, ꙗръ тꙋ
пре лѣџѣ чѣѧ че те ѡпрѣще ан жꙋра пре ачѣѧ ꙟц фачи жꙋръмѫнтꙋл,
Ѡ маре ѡкаръ ѡмаре небꙋние, къ оучинѕи пре фъкъторюл делѣџе кареле
ѡпрѣще жꙋръмѫнтꙋл, тꙋл ꙗи ажꙋторю спре жꙋнгиаре. нꙋпѫнгꙋ
ничи сꙋспинй атѫта де мꙋлтꙋ пентрꙋ чѣѧ чей оучиг тѫлхарии кѫт мъ
кръмезꙋ ши мъ кꙋтремꙋр де ка възꙋ пре чинева къвине лѫнгъ сфнтꙋл
престол, шиш пꙋне мѫниле пре еѵаліе съ жꙋре, ꙗръ тꙋ ѕи спре
чела че васъ жꙋре чевою съц факꙋ, къ дмнѕеꙋ порꙋнчѣще съ нꙋ жꙋръм,
ачела мъ ѡпрѣще акꙋмъ, ши нꙋмъ ласъ съ те пꙋю съ фачи жꙋръмѫнтъ.
ши ажꙋнџе нꙋмай ачаста ꙟтрꙋ чинстѣ фъкъторюлꙋй де лѣџе дмнѕъꙋ, ши
спре пада та, ши спре фрика челꙋѧ че васъ жꙋре. Рогꙋвъ дацим ръспꙋнсꙋ
вои чѣѧ че аци мерсꙋ ши аци въѕꙋт ѡбичѣюл чел бꙋн че аꙋ ꙟчетатѣ антиѡ
хиеи, каре ѡбичѣю нꙋл аре алтъ четате, къ ачѣѧ оамени май бине приимѣ
скꙋ съ ласътае лимба декѫт съ касъ жꙋръмѫнт де гꙋра лор. къ дева кѫцин

га чинева нꙋмай ꙋн ом саꙋ дой атъта платъ ва лꙋа дела дмнезъꙋ, иаръ
дева повъцꙋи тоатъ лꙋмѣ, кѫте фачери дебине ва лꙋа дела дмнезъꙋ? че нꙋ
щїꙋ чевом съфачем пентрꙋ ачест обичѣю рѣꙋ чинем ѫвъцат, ши зичем ши
фъръ двоꙗ ноастръ пре дмнезъꙋл мїеꙋ. чѐ тꙋ кѫнд тепорнещи а зиче рѣ а
чест кꙋвѫнт мꙋшкъци лимба таре пънъ тева дꙋрѫ, саꙋ ши пънъ анꙋзи
че, къ май бине ѫсте акꙋм съ кꙋръ сѫнџе дентрънса декѫт атꙋнчѣ мꙋничи
дꙋсе съ похтѣскъ о пикътꙋръ де апъ, ши съ нꙋ поатъ афла ничи о мѫнгѫѣ
ре. иаръ деꙗ ва вени вреѡ пагꙋбъ саꙋ вреѡ примеждїе маре, нꙋ блестъма къ ве
къдѣ ѫтраджникꙋл чел маре ал периреи ши ал мꙋнчїи, къ аꙋ доаръ ѫцмай оу
шꙋрези чева невоѫ дека блѣстеми? чѐ май мꙋлть а дасѡци ѡстенѣла ши мꙋ
ка. къ пентрꙋ ачаста адꙋче дїаволꙋл бѫнтꙋѫлеле асꙋпра ѡмꙋлꙋй ка съ блѣ
стеме съ лꙋбаце ѫ иад, иаръ дека тевѣ де къ сꙋфери витежаще бѫнтꙋиала, ши
кꙋ кѫт съ адасѡце патима кꙋ атѫта май мꙋлт мꙋлцемещи лꙋй дмнезъꙋ, ѫ
датъ фꙋџе дела тине, де врѣме че ѫ дешъртꙋ съ трꙋдѣще. ши ѫчекип оун
кѫне дека нꙋй даꙋ дела маса че дворѣще ел фꙋџе ши съ дꙋче ла алтъ масъ.
аша фаче ши дїаволꙋл ка ши кѫнеле, ашѣптъ ши пъзѣще кѫнд ай иар арꙋн
ка вре оун кꙋвѫнт хꙋлиторю, иаръ тꙋ дека вей сꙋфери кꙋ мꙋлцемитъ ѫл ѫ
нечи кꙋ фоамѣ ши фꙋџе ка оун кѫине рѣꙋ. Ши аскꙋлтаци съ въ спꙋю ѡ исто
рїе вѣке пентрꙋ жꙋрьмѫнт. Мѣрсеръ ѫтрꙋ врѣме жидовїи ла ръзбою,
ши аваꙋ май маре престе ѡщи пре фечорꙋл лꙋй Саꙋл пре Iѡнадан, ши аша
тъмпръ пре оунїй деи алофилан (адекъ дей чей стреини де нѣм), иаръ пре
алцїи ѫй лꙋаръ ѫ гоанъ. Дечи вѫжндь Саꙋл съ фаче май маре ръзбою ка съ
принзъ вїй пре връжмаши, аꙋ стригат ѫ тоатъ ѡастѣ, ши фъкꙋръ жꙋ
рьмѫнт, кꙋм съ нꙋ мьнѫнче ничи оунꙋл пѫне пънъ ѫ саръ, пентрꙋ кась би
рꙋискъ пре връжмашїи лꙋй десъвѫршит, ка ши Iисꙋсь Навин, ѡаре кѫнд.
Каре лꙋкрꙋ фъръ де соковѣлъ ши фъръ деминте лаꙋ фъкꙋт Саꙋл. Атꙋнчѣ Iѡ
надань нꙋщиинꙋ жꙋръмѫнтꙋл тътѫне съꙋ, че ловиндь кꙋ сꙋлица ѫ мїере съ
батекъ мѫнкъ. Вези че фаче жꙋръмѫнтꙋл кась пꙋе вїаца? Прекꙋ аꙋ фъкꙋ
ѡаре кѫнд ши ѫпъратꙋл Iефтае, кареле кꙋ ѫдемнарѣ дїаволꙋлꙋй, аꙋ фъкꙋт
жꙋръмѫнт, ши аꙋ жꙋнгїат пре фата лꙋй пре оуна нъскꙋтъ. Ши чевом
съ май зечем че ле мꙋлте? Къ порꙋнчи Саꙋл ѫпърат съ арꙋнче сорци, кась
афле чела че аꙋ кълкат жꙋръмѫнтꙋл шаꙋ мѫнкат. Ши зисе Саꙋл кътръ фїюсъ
Iѡнадан, Спꙋнем чеи фъкꙋт, къ иатъ къ тевъди соарта? Ши зисе Iо
надан, Гꙋстатам мїере де вѫрфꙋл сꙋлицїй, ши иатъ къ еꙋ акꙋм морю.
Чине арфи аꙋзит ачѣле кꙋвинте ши съ нꙋй парь рѣꙋ ши съ лъкръмѣзе? Ачѣ
стѣ ши алтеле май мꙋлте факꙋ жꙋръмѫнтꙋриле ши мещешꙋгꙋриле дїаволꙋ
лꙋй. Сокотѣще кꙋ минтѣ та кѫтъ дꙋрѣре аꙋ ръбдат ѫпъратꙋл. Ве
зи оучидери де коконишй де пърници, ши ръзбоае ѫтреджнешїи, ши жꙋнгѣ
ри де сѫнџе, ши ѫтꙋнѣрече де морци съ факꙋ пентрꙋ жꙋръмѫнт. Възꙋтаи
ѫче аджꙋнчиме иаꙋ бъгат жꙋръмѫнтꙋл? Иаръ ши пре Iерꙋсалим пентрꙋ жꙋ

ръ

ръмѫнтꙋл чел стръмбꙋ чесаꙋ фъкꙋт ꙟтꙋнчѣ, лаꙋ дат дмнѕъꙋ ꙟмѫна бавꙋлонѣнилор, ши ꙟжꙋнсе деспъпꙋстїи детот. Дечи съфꙋџим ши ной де никлѣнꙋл обичѣю ал жꙋрꙋмѫнтꙋлꙋи, ка съ нꙋ пъцим ши ной ка ачѣѧ, че съ адꙋчем драгостѣ лꙋи дмнѕъꙋ спре ной, ши съ петрѣчем ачастъ вїацъ бине ши съ добѫндим бꙋнътъциле чѣле вїитоаре ꙟтрꙋ хс ис дмнꙋл нострꙋ, акъ рꙋѧ е слава ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

КꙊВѪНТ АЛ, ѲІ,

Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфинцй пъринтеле нострꙋ

АЛꙊЙ ІѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ покаанїе, ши пентрꙋ чей че ръмѫнъ де съборъ, ши пентрꙋ сфнтꙋл прѣстоль, ши пентрꙋ жꙋдекатъ

Блгословѣще Пърините.

Прекꙋм наꙋ фолос съмѫнъторїи кѫнд лѣпъдъ съмѫнца пре кале, аша ши ной нꙋ авем ничи оун фолос кънчи нечемим крещини, де нꙋ вом авѣ ши лꙋкрꙋри съ оурмѣзе нꙋмелꙋи. Ши девец врѣ съ въѕъ, дꙋк мъртꙋрїе бꙋнъ ши врѣдникъ пре фрателе лꙋи дмнѕъꙋ пре Іаковъ, ѕикѫнд. Кредиинца фъръ де фапте ѣсте моартъ. Пентрꙋ ачѣѧ даръ претꙋтиндинѣ требꙋеск лꙋкрꙋриле фаптелей чей бꙋне, къ де ка липсеск ачѣлѣ, ничи нꙋмеле крещинътъцїй нꙋ поате съ не фолосаскъ нимика. Ши де ачаста съ нꙋ те мири, къ спꙋнем, че добѫндъ аре оѿсташꙋль кънчи мѣрџе ла оѿасте ши нꙋ ѣсте врѣдник де оѿасте съ батъ ръѕбою пентрꙋ ꙟпъратꙋл де ла кареле се хрънѣще? Къ де ѣсте ши ꙟфрикошат ачест кꙋ вѫнт, май бине ар фи фостꙋ съ нꙋ фїе оѿщит де кѫт аꙋ оѿщит ши нꙋ саꙋ невоит пентрꙋ чинстѣ ꙟпъратꙋлꙋи. Къ кꙋм нꙋ се ва педепси чела че де ла ꙟпъратꙋл се хрънѣще ши пентрꙋ ꙟпъратꙋл нꙋ съ невоѣще? Ши ꙟкъ чеѕикꙋ еꙋ пентрꙋ ꙟпъратꙋл, макаръ де ми пꙋтѣ пентрꙋ сꙋфлетеле ноастре съ не невоим. Че вей съ ѕичи, Даръ кꙋм почю съ мъ спъсеск къ сѫнт ꙟ лꙋме ши ꙟ бъкалꙋри, че гръещи оѿмꙋле, Еꙋ ꙟцꙋвою аръта къ нꙋ мѫнтꙋѣще пре оѿм локꙋл чи фапта ши воѧ че дирѣптъ. Адам саꙋ ꙟнекат ꙟ лиманꙋл раюлꙋи. Іаръ Лоѿ ꙟ Содоѿм съ мѫнтꙋи ка ден лꙋчїꙋл мърїй. Іѡв съ ꙟдирептъ ꙟ гꙋною. Іаръ Саꙋл ꙟ кꙋрциле чѣле ꙟпърътещи къѕꙋ, ши де ничинстѣ ачещїй лꙋми ши де чѣ вїитоаре. Нꙋ ѣсте съ те кꙋри кꙋ ачаста, съ ѕичи, къ нꙋ почю съ фїꙋ ꙟ лꙋме ши ꙟ бъкалꙋри ши съ мъ ши мѫнтꙋеск. Даръ каре ѣсте ꙟпїедекарѣ, кънчи нꙋ алергием адѣсе ла рꙋгъчюне ши ла сфинтеле адꙋнъри? Аꙋ нꙋ ведеци пре чеѧ чевор съ ѧ боерїй ши чинсте де ла ꙟпъратꙋл, кꙋм мѣргꙋ де дѣсь ла кꙋ

те

те ши кꙋм пꙋн преалцїй ла мнжлокь сѫгрѣаскъ, ка сѫдобѫндѣскъ чѣрерѣ.

лор, Ꙟчѣстѣ лезникь кътрѫчѣѫ чеиꙋ алѣргъ ла сфнтеле ши дмнезъеѣщеле слꙋ

бе, ши пентрꙋ чѣѫ чеворбеск кꙋвнтте ꙟдешърт ꙟчасꙋл чел ꙟфрикошат

ал сфнтей летꙋргїй ам ѣсей чей тайниче. Аꙋ най фъгъдꙋит пресѡтꙋлꙋй

кѫндь аꙋзи. Сꙋ съвем минтѣ ши инимиле ноастре, Ши ай зи, Авем

кътрѫ домнꙋл. Нꙋтетеми, Нꙋте кꙋтремꙋри, къ ши ла ачестꙋ ꙟфри

кошат чѫ те афли минчино. Ѡ маре минꙋне, Маса чѫ де тайнъ ѫсте га

та, Мїелꙋл лꙋй дмнзъꙋ пентрꙋ тине съжꙋнге, Фокꙋ дꙋховническꙋ нзбо

раще ден прѣ сфнтꙋл престоль. Херꙋвимїй дворескꙋ, ши Серафимїй збоаръ

чей кꙋ шасе арипи ꙟш акопъръ фѣцеле, Тоате пꙋтерниле чѣле фъръ де трꙋпꙋ

рнстреагъ пентрꙋ тине кꙋ пресѡтꙋл, Фокꙋл чел сꙋфлетескꙋ съпогоаръ,

Сѫнцеле съдешартъ ꙟпотирю ден прѣ кꙋрата коастъ, пентрꙋ кꙋръценїѫ

та, Иаръ тꙋ нꙋ тетеми нничи текꙋтремꙋри. Ѻ съмтъ ши, зи, де часлꙋри

сѫнт ꙟсьпптъмѫнъ, ши дмнезъꙋ нꙋмай оун чѫ сѫнгꙋр шаꙋ але, Иаръ тꙋ

ши ачѣста ꙟл келтꙋещи ꙟлꙋкрꙋриле лꙋмещи ши ꙟворбе ши ꙟрѫжсꙋри. Даръ

кꙋ че ꙟдръзнире теапропїй де дмнзеещиле тане? Кꙋ че щїинцъ спꙋркатъ,

де ꙟцина ꙟмѫниле тале тинъ, Ѡаре кꙋ те зарѣй съ те атинџи де хана ꙟпъ

ратꙋлꙋй, ничи декꙋм. Чѣ съ нꙋ зи къ ѫсте пѫйне, ничи съгѫндещи къ ѫсте

вин, пентрꙋ къ нꙋ мѣрџе ꙟѫ ка челѣлалте бꙋкате. Съ нꙋ дѣ дмнезъꙋ съ

фїе ачаста, ничи съ кꙋџеци ачеста лꙋкрꙋ ничи о дат, че прекꙋм ла чаръ фо

кꙋл нꙋ фаче ничи о пнсосалъ, аша гѫндѣще ши пентрꙋ дꙋмнезеещиле тане,

къ съ ꙟпарте ꙟфїинца трꙋпꙋлꙋй. Пентрꙋ ачѣѫ ши кѫнд теапропїй съ нꙋ

гѫндещи къ те пнчещꙋещи де ла ом, че де ла сѫнгꙋри серафими, кꙋ лингꙋра

чѫ де фокь чаꙋ възꙋт Исаїѫ. Кꙋџетъ къ те пнчещꙋещи кꙋ дꙋмнезееск ꙋл

трꙋп, ши ꙟчеки атинџи бꙋзеле тале де прѣ кꙋрата коастъ, аша съ те при

чещꙋещи ши кꙋ дмнзееск ꙋл сѫнџе. Ꙟтрꙋ ачѣѫ фрацилор съ нꙋ липсим ла

рꙋгъчꙋниле бесѣречилор, ничи съ ворбим ꙟ бесѣрекъ кꙋвѫнт ꙟдешърт, че съ

стъм кꙋ фрикъ ши кꙋ кꙋтремꙋр, плекѫнд окїй жос иаръ сꙋфлетꙋл ръдикѫн

дꙋлсꙋ, съ сꙋспинъм ден инимъ ши съ стрнгъм фъръ де гла. Аꙋ нꙋ ведец пре

чѣѫ че стаꙋ ꙟнаинтѣ ꙟпъратꙋлꙋй челꙋй несмиуцит ши пꙋтред ши трекъто

рю ши пъмынтескꙋ, кꙋм стаꙋ ши нꙋ съ калътескꙋ ничи ворбескꙋ, ничи каꙋтъ

ꙟкоаче саꙋ ꙟколо, че стаꙋ трищи ши мъхнйци ши кꙋ фрикъ, де ла ачещѣ

ꙟпилдъ сѫ ꙟомꙋле. Ꙟтрачеста кип въргь съ дворици ꙟнаинтѣ лꙋй дмнзъ

ка кѫнд аци двори ꙟнаинтѣ ꙟпъратꙋлꙋй челꙋй пъмынтескꙋ, ꙟкъ ши май кꙋ

мꙋлтъ фрикъ съ каде съ стъм ꙟнаинтѣ ꙟпъратꙋлꙋй челꙋй череск. Ꙟчѣ

стѣ левоюзиче де мꙋлте ори пънъ къ вѣц ꙟдирепта. Кѫнд веним ꙟ бесѣрекъ

съ веним кꙋм плаче лꙋй дмнзъꙋ, съ нꙋ авем пизмъ ꙟсꙋфлетꙋл ностръ, каи

кꙋм ва рꙋгѫндꙋне невом блестема пре ной, зикѫнд, Иартъне ноаѡ кꙋм

ши ной ертъм даторничилор нощри. Кꙋ адевърат ꙟфрикошат ѫсте ачест

кꙋвѫнт, ши ка кꙋм ам зиче, чела че зиче ачест кꙋвѫнт, аша зиче кътръ

дꙋм

ачестꙋ ка кꙋдоаъ

фѣзъ а сири срацин

ам

дꙋмнезъꙋ. Ѡ стъпѫнꙋле, Лъсатам еꙋ, Ласъ ши тꙋ. Дезлегатам, де
лѣгъ. Ертатам, ꙗртъ. Ꙗртъ деам цинꙋт еꙋ, цине, денам дезлегат гре
шалеле вечинꙋлꙋи міеꙋ, ничи тꙋ съ нꙋ дезлеци але меле грешале, дꙋпъ мъсꙋ
ръ чеам мъсꙋрат съмнесъ мъсꙋре. Ачесте гѫндинд ши въ адꙋчец аминте дезіѡ
ча ꙟфрикошатъ, ши пꙋнеци ꙟ минте воастръ фокꙋл ачела ши мꙋнчиле а
чѣле ꙟфрикошате, съ не ꙟтоарчем дин калѣ ноастръ чѣ рътъчитъ,
пентрꙋ къ вине часꙋл ꙟтрꙋ каре съ стрикъ зборꙋл ачещїи лꙋми, ши нꙋва маи
пꙋтѣ афла нименѣ време съ невоіаскъ, нꙋва афла дꙋпъ сфѫршитꙋл віецїи
съ негꙋцъторѣскъ. Нꙋ поате дѣка съ стрикъ привирѣ съсъ ꙟкꙋнꙋнѣзе. Ꙟ
частъ време ꙗсте а покъинцїи, ꙗръ ачѣ а жꙋдекъцїи, ачаста ꙗсте а лꙋп
тъторилор, ꙗръ ачѣ а ꙟкꙋнꙋнърилор, ачаста ꙗсте а остеннінцїи ꙗръ ачѣ а
одихнїи, ачаста а трꙋделор, ꙗръ ачѣ а плъцїи. Дешептацивъ рогꙋ
въ дешептацивъ, ши ачесте чевъ зикꙋ кꙋ драгꙋ ле аскꙋлтаци, віецꙋитам
трꙋпѣще съ віецꙋим ши сꙋфлетѣще. Петрекꙋтам кꙋ десфътъчюни, съ
петрѣчем, ши кꙋ фапте бꙋне, трънтам кꙋ лѣне, съ трѣим ши кꙋ покаанїе.
Че съ мъ ѫндрѣще пъмѫнтꙋл ши ченꙋша? Чете ꙟнаци кꙋ фирѣ омꙋле ши те
цїи маре, че нъдеждꙋеши съ добѫндеши дин авꙋцїѧ ши дин слава лꙋмїи аче
щїѧ? Ѧ съ мергем рогꙋвъ ла мормѫнтꙋри съ ведем таинеле чѣле де аколо.
Съ не ведем фирѣ ноастръ ръсипитъ, оасе дешѫрате, трꙋпꙋри пꙋтреде.
Ши деещи ꙟцелептꙋ ши щїꙋти сокотѣщете ши ми спꙋне, чине ꙗсте ꙟпъратꙋл
ши чине ѫсте чел прост? чине е боꙗрюл ши чине ꙗсте слꙋга? чине ꙗсте ꙟ
целептꙋл ши каре е неꙟцелептꙋл? Оунде ꙗсте аколо фрꙋмꙋсѣцѣ тинерѣ
целор? Оунде ꙗсте фаца чѣ веселъ? Оунде с окїи чеи фрꙋмоши? Оунде ꙗсте
насꙋл чел дирептꙋ? Оунде с бꙋзеле чѣле рошїи? Оунде ꙗсте фрꙋмꙋсѣцѣ о
бразꙋлꙋи? Оунде ꙗсте фрꙋнтѣ ча лꙋминатъ, аꙋ нꙋ сѫнт тоате фꙋм ши
прах, ши ченꙋшъ. Нꙋ сѫнт тоате віерми ши пꙋтоаре ши ꙟпꙋцичюне. А
чѣсте гѫндинд ної фрацилор съ не адꙋчем аминте дезіѡа чѣ дѣпои, съ не
ꙟтоарчем дин калѣ ноастръ чѣ рътъчитъ, пѫнъ авем време, де врѣ
ме че нѣм кꙋмпърат кꙋ чинститꙋл сѫнџе, къ пентрꙋ ачаста саꙋ връсат
дꙋмнезеꙋ препъмѫнт, ничи авѫнд оунде ши плека капꙋл. Ѡ маре минꙋне,
жꙋдекъторюл вине ла жꙋдекатъ, віаца гꙋстъ моарте. Зидиторюл съ ловѣ
ще кꙋ палма де зидире. Чел невъзꙋт де серафими съ скꙋипъ де слꙋгъ, оцет
ши фїаре гꙋстъ, кꙋ сꙋлица съ ꙟпꙋнџе, ши ꙟ гроапъ съ пꙋне, ꙗръ тꙋ омꙋле
те леневещи, ши дорми, ши наи ничи о гриже, нꙋ кꙋноци къ дециѣн върса
ши сѫнџеле тъꙋ пентрꙋ дѫнсꙋл ничи атꙋнчѣ тот нꙋ плътещи даторіѧ де
плин, де врѣме че алтꙋл ꙗсте сѫнџеле стъпѫнꙋлꙋи ши алтꙋл ꙗсте сѫнџе
ле слꙋгїи, а пꙋкъ маиналинте де ꙗши врѣ сꙋфлетꙋлꙋи кꙋ покъинца, съ нꙋ кꙋма
ва віе моартѣ, ши ва пери пъмъдꙋирѣ покъинцїи. Къ препъмѫнт нꙋма
покъинца поате съ ажꙋторѣскъ, ꙗръ ꙟ ꙗд ачаста нꙋ ѫсте. Съ черкъм пре
домнꙋл пѫнъ авем време. Съ фачем лꙋкрꙋри бꙋне, ка ши віаца ачаста

съ

ꙟдѡбѫндим шѝ бꙋнътъцѝле чѣле вѣчниче, ꙟтрꙋ Хс Іс дѡмнꙋл нострꙋ, а҆къ-
рꙋѧ е слава шѝ пꙋтѣрѣ шѝ стъпѫнірѣ ꙟвѣчїй вѣчилѡр а҆минь.

Кꙋвѫнт а҆л. к.

А҆челꙋи ꙟтрꙋ сфинцй пърйнтеле нострꙋ

А҆лꙋй Іѡа́нъ Златоꙋстъ

Пе́нтрꙋ. ꙟвъцътꙋра чѣ не дескоперитъ Бл҃гословѣще Пъринте.

Ѝн маннаннте фраціилѡр а҆м дожънит префраціїй чѣѧ карей ꙟшъласъ рꙋгъчюнѣ шѝ слꙋжба шѝ оумблъ пре денафарь де бесѣрека лꙋй Хс, шѝ а҆кꙋм ꙗ҆ръш воѫ съ ꙟпꙋт чѣлѡра чесѫнтꙋ ꙟлъꙋнтрꙋ ꙟбесѣрекъ, шѝ минтѣ лѡр ле ꙗ҆сте а҆фаръ, къ а҆чещѣ маи ръй сѫнт де кѫт чѣѧ че нꙋ вин ла бесѣрекъ, къ а҆чещѣ мъкаръ къ сѫнт ꙟбесѣрекъ ла врѣмѣ ꙟфрикошатей летꙋргїй, ꙗ҆ръ дентрꙋ ꙟдемнарѣ дїаволꙋлꙋй ворбескꙋ оуннꙋл кꙋ а҆лтꙋл де лꙋкрꙋрнле чѣле лꙋмещи шѝ пꙋтреде, шѝ а҆лцїй ꙗ҆ръш де завистїѧ лѡр ѡ҆къръскꙋ пре чей че четескꙋ четанїѧ шѝ пре кѫнтърѣци шѝ кꙋвинтеле чѣле дꙋмнезеещи хꙋлескꙋ. Чѣ фачи ѡ҆мꙋле? Пресѡ-тꙋл зиче, Горѣ нимѣ ним срдца (а҆декъ сꙋс съ а҆вѣм инимиле) ꙗ҆ръ тꙋ ворбещи шѝ рѫзи ꙟбесѣрекъ? Даръ нꙋте теми къ ворбиндꙋ тꙋ шѝ не а҆вѫнд гриѫ, ва съри вре оун драк кꙋ маре пꙋтѣре шѝ ва ꙟтра ꙟсꙋфлетꙋ тъꙋ чѣ фъръ де гриѫ, а҆флѫнд оуша каселй тале, а҆декъ непъзинд минтѣ пре сꙋфлетꙋл тъꙋ? че спре а҆часта нисъ каде нꙋ маи ѡ҆ тꙋтꙋрѡр съ въръсъм изворъ де лакръме. Къчи къ дꙋпъ сфинта пречещенїе, шѝ дꙋпъ лꙋарѣ сфинтꙋлꙋй ботез шѝ дꙋпъ ꙟпреꙋнарѣ кꙋ Хс, а҆тꙋнчѣ пꙋтꙋ дракꙋл ка оу лꙋпꙋ съ хръпѣскъ пре ѡ҆а҆мени дентꙋрмъ сънцїе лѫнгъ дѫнсꙋ, шѝ тꙋ везй примеждїѧ чѣ а҆ꙋ пъцит шѝ нꙋ лъкръмезй? Даръ че ръспꙋнсꙋ врѣдник ꙗ҆сте ꙟпотрива а҆честѡра? Ꙗ҆ спꙋнем? Де а҆и ведѣ ѡ҆ касъ а҆врꙋ оунꙋй вечин а҆ тъꙋ а҆рзѫнд мъкаръ де цѣ фи шѝ връжмаш, най а҆лерга съ стинци, къ пла фокꙋлꙋй, темѫндꙋте ка нꙋ кꙋмва съ віе фокꙋл шѝ ла оуша та? ка ꙗ҆ а҆часта ѡ҆ фак шѝ драчїй. Дечи фъ шѝ тꙋ а҆ша, кѫнд везй пре фраціи тъй къ а҆ꙋ сꙋпъраре де драчи, пентрꙋ къ въпае шѝ пѫржол маре ꙗ҆сте лꙋкрарѣ драчилѡр, пентрꙋ а҆чѣѧ съфіи кꙋ стражъ съ нꙋ кꙋмва съ віе шѝ ꙟсꙋфлетꙋл тъꙋ дракꙋл, кѫнд ꙟл ва гъси лѣнеш шѝ фъръ де гриѫ, че кѫнд ва веи ведѣ тꙋ порнирѣ дракꙋлꙋй фꙋџи шѝ а҆лѣргъ къ тръ стъпѫнꙋл Хс, къ възѫнд дракꙋл сꙋфлетꙋл тъꙋ чѣл дещептат шѝ кꙋ ладꙋрос, шѝ гѫндꙋл тъꙋ ꙟтърит ва фꙋџи кꙋ мꙋлтъ рꙋшине. Ꙗ҆ръ де тева ꙟфла кꙋлѣне шѝ непъзит де дарꙋл лꙋй дꙋмнезеꙋ шѝ дестѡт пꙋстїю, шѝ ва

ꙟтра

ꙟтрꙋ десѫргꙋ, черꙋ нꙋць ва фаче? Iарь афлѫндꙋте дешерт шi скꙋ
лат шi де черюри цiиндꙋте, нꙋ съ кꙋтезь нимик съ съ ꙟналце сътева
лат шi де черюри цiиндꙋте, нꙋ съ кꙋтезъ нимик съ съ ꙟналце сътева
зъ, Дечи макаръ де шi оурꙋнсешi пре фрацiи тъи ꙟкай съ ць фiе мила
де тине, шi ꙟкиде оуша сꙋфлетꙋлꙋи тъꙋ, съ нꙋ ꙟнтре гѫндꙋриле чѣ
ле виклѣне чеpe самънъ драчiи. Кꙋ алть нимика нꙋ гонѣще порнирѣ
драчилор, ка рꙋгъчѣ шi рꙋга чѣ че съ фаче дентот сꙋфлетꙋл, шi де вей
съ щiи кѫт бине iасте къ съ поци кꙋ мѫнтꙋинцa шi кꙋ фапта чѣ бꙋнъ съ
добѫндещи шi съ мѫнтꙋещи шi пре алт фрате, аскꙋлтъ, чѣ гръѫще дꙋхꙋл
неѕеꙋ прин пророкꙋл, Къ чела че скоате пре чел чинстит де ла чел неврѣдник
каростꙋл мiеꙋ ва фи, Кꙋм арь зиче, къ чине скоате пре алт фрате ден рѣꙋ
тате шi дин некрединцъ шi ден пъкат, шi л адꙋче спре адеваръ, шi спре
фаптъ бꙋнъ шi спре ꙟцелепчюне, мiе лꙋи дꙋмнезеꙋ оуръмѣзъ шi съ асѣмъ
нъ. Къ деврѣме че сѫнгꙋр Хс дꙋмнезеꙋл нострꙋ, каре ле iасте дин чѣ неспꙋ
съ шi не дескоперитъ фiинца лꙋи дꙋмнезеꙋ аꙋ прiимит де аꙋ лꙋат моарте не
чинститъ пре крꙋче, шi алалте тоате чѣле оменещи лѣꙋ сꙋферит пентрꙋ
ной немꙋлцъмиторiи, шi петрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ, дарь ной кꙋм съ нꙋ фим
ертъторi шi милостиви кътръ чѣꙗ че сѫнт де ѡ крединцъ кꙋ ной, карiи сѫнт
мъдꙋлъриле ноастре, шi съ нꙋ авем драгосте шi невоинцъ спре днѫшiи?
атѫта кѫт шi дин гꙋра дракꙋлꙋи съй ръпим шi съй избъвим пре днѫшiи?
Къ деврѣме че ден бꙋкателе чѣле симцитоаре шi не пꙋтреде але мѣсiи, алег
о парте де цинꙋ шi пентрꙋ прiѧтени, арътѫнд кꙋ ачаста маре семнꙋ дра
гостiи че аꙋ кътръ днѫшiи. Даръ кꙋ кѫт май вѫртос съ каде съ фаче
ачаста ла лꙋкрꙋриле чѣле сꙋфлетещи, къ май мꙋлтъ лаꙋдъ шi мꙋлцъмитъ
не iасте ноаѡ, къ чела че ꙟвацъ пре вечинꙋл лꙋи нꙋ фаче атѫта бине нꙋмай
ачелꙋѧ, че ꙟкъ шi лꙋи ꙟшi агонисѣще платъ де ла дꙋмнезеꙋ, адꙋкѫндꙋ ами
те де чѣлѣ че аꙋ ꙟвъцат ел пре вечинꙋл лꙋи, къ де вѣде нещине вре ѡ икоанъ
каре е ѡ асъмънаре фъръ сꙋфлет а вре ꙋнꙋи кокон, саꙋ а вре ꙋнꙋи прiѧтен ал лꙋи
ꙟ нпаре къ вѣде пре чел морт, шi прин икоана чѣ фъръ де сꙋфлет i съ пар е къ
вѣде пре чел дорит ал лꙋи. ꙟтрачеста кип шi ной добѫндим ведѣрѣ ефiцiи
лор, читинд вiецiиле шi лꙋкрꙋриле лор чѣле бꙋне. нꙋ доаръ авѫнд ной икоане
трꙋпꙋрилор лор, чи але сꙋфлетелор лор. къ чѣле че аꙋ ꙟвъцат ей сѫнт икоа
неле сꙋфлетелор лор. пре кꙋм дофторiи нꙋ ꙟдѣмнъ пре болнави съ мѣргъ ла
дофтори чи дофторiи мергꙋ ла болнави ден тъмъдꙋеск. Аша фъ шi тꙋ
кꙋ тоатъ пꙋтинца та, шi кꙋ тоатъ невоинца петрꙋ сꙋфлетеле фрацилор, кѫнд
ле везi къ сѫнт болнаве де патимеле пъкателор, кꙋноскѫнд къ iасте пꙋци
нъ врѣмѣ ачаста а вiецiи ноастре, шi ден ꙋ вом добѫнди ачѣсте кѫщигꙋри
фолоситоаре де сꙋфлет ачи, iаръ аколо ничи ѡ мѫнтꙋире сꙋфлетѣскъ нꙋ вом
авѣ. Къ поате оун сꙋфлет дꙋка съ ва мѫнтꙋи, съ пiаръ мiй де сарчини
де пъкате, шi ва фи ꙟзiѡ ачѣ маѫждꙋ декъцiи мѫнтꙋире ꙟлокꙋ алтꙋ сꙋфле.
Къ деврѣме че фечоара ча чинститъ че ѡ кiема тавида, каре ꙟбръка въдꙋвеле
шi

ши сѫрачеле ши фъчѣ мꙋлтъ милостенїе ла сѫрачи ꙟтоате ꙁилеле, ꙟꙋмꙋ
рит ши тръш аꙋ ꙟвис, ачастъ минꙋне чине оаꙋ фъкꙋт? Лакръмиле челора
че ера милꙋици де джнса. Че нꙋ вор фаче лакръмиле оаменилор челора чесъ
вор мѫнтꙋи десфатꙋл ши невоинца ши бꙋна ꙟвъцътꙋра та? Къ ꙟчеки
аꙋ стътꙋт ши саꙋ рꙋгат въдꙋвеле ачѣлѣ ши сѫрачеле пентрꙋ ачѣ фечоа
ръ ши оаꙋ ꙟвис фиинд моартъ, аша ши пентрꙋ тине вор ста атꙋнчѣ
чеа челѣи фъкꙋт лор бине ши саꙋ мѫнтꙋит де ла тине, ши тевор фаче де
веи добѫнди мꙋлтъ милъ де ла дирептꙋл жꙋдекъторю, ши нꙋ нꙋмаи атѫ
та, чи ꙟкъ ши де нфокꙋл чел вѣчник тевор скоате. Ашиждерѣ кꙋ кѫ
фаче нещине маи мꙋлтъ келтꙋиалъ ла сѫрачи кꙋ атѫта аре ши кꙋнꙋни ма
мꙋлте де ла Дмнѕеꙋ, кѫтꙋ е келтꙋиала атѫта ѣсте ши плата, ши фоло
синца сꙋфлетꙋлꙋи, мꙋлте бꙋнътъци сѫнт де ла Дмнѕеꙋ ꙁисѣ де ноао, чени
менѣ ла джсꙋ нꙋ поате съле агонисѣскъ, де нꙋ ва мѫтꙋ ши пре апроапеле лꙋ,
пентрꙋ ачаста ꙁиче фериичитꙋл Павел, нимене съ нꙋ чаръ ал съꙋ фолос, че
ши ал алтꙋиа съ чаръ фиещекаре, къ фолосꙋл лꙋи, ѣсте а фрателꙋи съꙋ, къ
прекꙋм тръш чеа чефакꙋ стрѫмбътате алтора, декя вор мꙋрꙋе аколо ла жꙋ
декатиа лꙋи Дмнѕъꙋ, ши вор веда пре чеа челѣꙋ фъкꙋт стрѫмбътате сево
рꙋшина (прекꙋм ꙁиче дꙋмнеѕеяска скриптꙋръ пентрꙋ богатꙋл чел неꙟдꙋръ
торю ши немилостив, кареле веда пре Лаꙁар ꙟбрацеле лꙋи Авраам) Аша ши
атꙋнчѣ ачещи фъкъттори де недирептате нꙋ ко пꙋтѣ съ грыѧкъ кътръ еи че
лѣꙋ фъкꙋт стрѫмбътате, чи ꙟкъ маи вѫрто кꙋ мꙋлтъ рꙋшине севор дꙋче
ꙟ ꙗд. Аша тръш чеа че ꙟвацъ ши и доженескꙋ пре еи въѕѫнд пре ачеиаш ка
ꙗ ꙟвъцаци де джншии ши мѫнтꙋици, де мꙋлтъ ꙟдръѕнире ши бꙋкꙋрїе съ
вор ꙋмпла аколо ꙟпреꙋнъ кꙋ джншии, ши съ нꙋ ѕикъ чинева, къ че ам фѣсте
ам еꙋ кꙋ ачел ом де време че ѣсте стрїин? Даръ де ва фи ачела крещин кре
динчос, ши се ва пришещꙋи кꙋ сфинтеле таине, ши ва вени ла бесѣрекъ. Ачела
даръ ши де кѫт фрацїи ши де кѫт рꙋденїиле ши де кѫт тоци маи мꙋлт ѣсте
ал тъꙋ. Къ ꙟчеки пъ съ педепсѣскꙋ фꙋрїи ши съ омоаръ кꙋ рѣле морци, аша
ши прїимиторїи чеи де фꙋри, кꙋ ачѣиа мꙋнкъ съ педепсѣскꙋ. Ꙟтрачѣсташки
ши пъгѫнїи ши некрединчошїи съ мꙋнческꙋ. Иаръ ши крединчошїи чеа че пот
съ ѕбъвѣскъ пре вре ꙋн ом де ꙟ пъгѫнътате саꙋ де ꙟ пъкате ши нꙋ вор, тоꙋ
ачѣиаш мꙋнкъ вор пъци. Пентрꙋ ачѣа фиещекаре де ꙟ ной ѣсте даторю
съ мѫнтꙋиаскъ ши пре алци фраци, ка ши ла жꙋдеката чеа вїитоаре съ ꙟтим
пинъм пре Хс кꙋ мꙋлтъ ꙟдръѕнире, ши съ адꙋчем ла джнсꙋл поклон де кѫт
тоате маи чинстите сꙋфлетеле оаменилор челор ръттъчици съ мѣргъ ла джн
сꙋл. Ши пентрꙋ оуниика ачещѣ макаръ де нꙋ ѣрбате макаръ де нꙋ ѣр омораꙋ пот
съ ръбдъм, нꙋ маи пре джншїи съи мѫнтꙋим, пентрꙋ къ ши чеи болнави,
ши непꙋтинчоши де мꙋлте ори ꙟжꙋръ ши гонескꙋ пре дофтори, иаръ ной нꙋ
маи оуна пофтим, а декъ съ ведем сънътатѣ челꙋиа че не ꙟжꙋръ. Кꙋм да
рѣ нꙋ ѣсте ачаста маре небꙋнїе, къ пентрꙋ трꙋпꙋриле оаменилор съ фачем

атѫта невоинцъ де маре ши мꙋлтъ келтꙋіалъ, грижѫндꙋ май наинте пен
трꙋ сънътатѣ лор, іаръ пентрꙋ невоинца сꙋфлетелор оаменилор ши а фрацилор
ноштри челор перици съ не леневим? ши немикъ съ нꙋ гѫндим, къ петрекꙋ мꙋл
те рѣꙋтъци, ши дꙋпъ тоате ачѣстѣ вор съ съ ши мꙋнчаскъ. Че фачи о
мꙋле? Пре фрателе тъꙋ везикъ съ сꙋрпъ, афлѫндꙋсе ꙟ тоатъ віаца лꙋи
ꙟ лѣне ши ꙟ кꙋрвіе, ши тꙋ нꙋ тинзи мѫна та съ л скоци дин сꙋрпарѣ перирѣ?
Пентрꙋ кѫчи нꙋл дожenеши ши съл черци? Чє тѣ теми съ нꙋл еминтеши,
ши л ꙟ чинистеши май мꙋлт пре джнсꙋл декѫт мѫнтꙋирѣ сꙋфлетꙋлꙋй лꙋи?
Даръ че ръспꙋнсь вей съ дай лꙋи Хс ꙟ зіоа жꙋдекъціи? Най аꙋзит чаꙋ по
рꙋнчит дꙋмнезъꙋ жидовилор? Къ де вор ведѣ добитоачеле врѫжмашилор лор
къ вор съ съ сꙋрпе съ нꙋ ле ласъ съ піаръ, іаръ де вор кѫдѣ ꙟтр'адѫнкꙋ съ ле скоа
ле. Дечи де врѣме че зиче дꙋмнезъꙋ жидовилор съ нꙋ ласе съ піаръ добитоачеле
врѫжмашилор лор, ши ной вѫзѫнд сꙋфлетеле фрацилор ноштри ꙟ тоате зилеле
къзꙋте ши сꙋрпате де діаволꙋл, съ нꙋ ле лꙋѡм аминте? Даръ кꙋм нꙋ ѫсте
ачаста маре несѡменіе ши фире добиточаскъ, съ нꙋ дъм ной атѫта ажꙋто
рю оаменилор, кѫт да ачѣѫ добитоачелор челор некꙋвѫнтътоаре. Къ ача
стъ непріимире ши негрижире тоате бꙋнътъциле лѣꙋ стрикат, ачаста аꙋ сѫр
кат ши аꙋ тꙋрбꙋрат віаца оаменилор, ши ничи вом съ не дожънѣскъ чинева
кѫнд грешим, ничи ной пре алціи, ка съ нꙋ не аръттъм грей дожънинд пре
джншіи, де врѣме че не фачем ка хіарѣле челе сълбатече, ши нꙋ вом ничи съ
не грьіаскъ нимене, ничи кѫнт рѣче съ не атингъ нꙋ пріимим. Даръ че кре
штини сѫнтем де нꙋ сꙋферим оунꙋл пре алтꙋл, вей съ ꙟдирептези пре вре оун
фрате лѣнеш пентрꙋ мѫнтꙋирѣ лꙋй, але кръмезъ ши те роагъ лꙋи дꙋмнезъ
пентрꙋ джнсꙋл, але кꙋ тине де сѡсеби, ши л ꙟдирептѣзъ, ши л сфътꙋѫще,
ши л роагъ, прекꙋм фъчѣ Павел, нꙋ кѫнд ай воію вени зиче ши мъ ва смери
дꙋмнезъꙋ, ши воію плѫнџе пре мꙋлци де чеѫ чаꙋ пъкътꙋит май наинте ши
нꙋ саꙋ покъит дин некꙋръціѧ лор ши де кꙋрвіе. Аша ши тꙋ арать драго
сте кътръ чел пъкътос. Мѫнгѫѥл пре джнсꙋл ши л квернисѣще ши трꙋпѣ
ще, ши нꙋл досѫди кѫчи аꙋ пъкътꙋит, чей фъ метаніи пънъ ла пъмѫнт,
апꙋкъл ши й съръꙋтъ пичоареле лꙋи ши мѫниле лꙋи, нꙋ ць фіе рꙋшине, де вей съ
мѫнтꙋещи сꙋфлетꙋл, кꙋм факꙋ ши дофторіи чей ꙟвъцаци, кѫнд вѫд пре
чей болнави къ нꙋ пріимескꙋ ничи о дофторіе, ꙟй роагъ ши й съръꙋтъ пре ей съ
пріимѣскъ дофторіиле сънътъціи лор. Дечи аша фъ ши тꙋ макаръ де
цар фи ашѡстени пънъ ла моарте, ка съ ꙟцелепцещи пре фрателе тъꙋ, ши съ нꙋ
остенещи ничи о датъ сфътꙋиндꙋл ши ꙟдирептѫндꙋл, пънъ кѫнд се ва ꙟ
тоарче ши се ва покъи ши се ва лъса де рѣле. Ши ачаста че сѡ фачи тꙋ пентрꙋ
чел пъкътос о сокотѣще дꙋмнезъꙋ ꙟ локъ де маре мꙋченіе. Къ ши мареле Іѡан
предитечю пентрꙋ алт нимика наꙋ мъртꙋрисит де и саꙋ тъіат сфнтꙋл кап,
фъръ кѫт нꙋмай пентрꙋ сфнта лѣџе кѫчи съ окъръжа. Пентрꙋ ачѣѫ ши тꙋ
невоіѫще те пънъ ла моарте пентрꙋ адеварꙋ, ши дꙋмнезъꙋ ꙟцѣ ва ажꙋта, пен
трꙋ

трꙋкъ ажꙋнџе оун ом апрїнсꙋ кꙋ рѫвнъ дмнезъꙋаскъ сѫ ꙟдирептѣзе мꙋлтъ
лꙋме, шинꙋ'м зикъ нимень къ еꙋ нам адꙋнаре ничи кꙋ оун фрате, къ ной
крещинїй нꙋавем спре дїаволꙋл ничи ѡ аместе къттꙋръ, че кꙋ оаменїй, ши
ꙟкъ кꙋ чей крединчоши мꙋлте авем ꙟпреꙋнъ, аꙋ доаръ нꙋ сѫнтем тот де ѡ фи
ре? нꙋ лѫкꙋим тоци пре оун пъмѫнт, ши кꙋ оун фѣлю де хранъ нехрънїм?
аꙋ наꙋ ши ей оун стъпѫн пре дмнезъꙋ? аꙋ наꙋ прїимит ши ачеѧ еуаліѧ
ши лѣџѣ лꙋй дмнезъꙋ? Пентрꙋ ачѣѧ сънꙋзичем ачѣсте кꙋвинте рѣчи, че
нꙋмай съ ꙟпъртъм ла фрацїй ноштри сокотинца ши киверниси̂рѣ карѣ съкаде,
ши песте тоатъ драгостѣ карѣ ѧсте кап тꙋтꙋрор бꙋнътъцилор, къ фъръ
де драгосте нꙋ поате нимень съсъ спъсаскъ. Пентрꙋ ачѣѧ фрате нꙋ пъръси
ничи одатъ де а ꙟвъцарѣ ши а чертарѣ пре фрателе тъꙋ макаръ де те ши ꙟжꙋ
ръ ши те ꙟфрикошазъ къ ц ва фаче пагꙋбъ, тоате ачѣлѣ съле сꙋфери кꙋ мꙋлт
търъбдаре, пънъ кѫндь вей добѫнди мѫнтꙋинца сꙋфлетꙋлꙋй лꙋй, къ де ц
ва фи ел цїе връжмаш рꙋ ши таре, їаръ дмнезъꙋ ꙟ ц ва фи прїѧтен ши ажꙋ
торю, нꙋ нꙋмай анчи ꙟтрачастъ лꙋме, чи май вѫрто ꙟ ѯїѡа ачѣѧ а жꙋде
къцїй маре дарꙋ ꙟ ц ва дъръꙋи. Ꙟсъ а фаче нешине ши милостенїе ла съраჩи ма
ре лꙋкрꙋ ѧсте ши де мѫнтꙋинцъ, їаръ май маре ѧсте а скоате нешине пре
алтъ чинева дей ръттъчирѣ некрединцїй ши а пъкатꙋлꙋй, пентрꙋ къ сꙋфле
тꙋл нꙋ аре ръскꙋмпъраре ничи кꙋ тоатъ лꙋмѣ, а тѫта кѫт де ай да мїй
де збꙋцїй нꙋ поци съ фачи нимикъ, ка кꙋм ай ꙟтоарче оун сꙋфлет ла креди
цъ. Ши вери чинева пꙋтѧ съ фак ачаста, ва фи ка петръ ши ка павел, нꙋ
съ пацъ невой ши ръꙋтъци мꙋлте ка ачеѧ, къчи къ врѣмѣ ачаста ѧсте а
пъчїй, че нꙋмай съ пꙋе омꙋл невоинцъ ши осѫрдїе. Ꙟкъ чезикь еꙋ ка па
вел? Ростꙋл лꙋй хс ѧсте зикꙋ чела чева изъвъви оун сꙋфлет дей ръттъчи
ре некрединцїй ши а пъгѫнътъцїй, пентрꙋ къ зиче. Тꙋ чела че скоци пре чеѣ чи
нит дела че невредни, ка ростꙋ мїеꙋ вей фи. Їаръ ꙟкъ ѧсте кꙋ дирептꙋ ши
съкаде съ зиче ши пре ни касе чѣлѣ чезиче ефита скриптꙋръ ꙟвесерекъ, макаръ
прїѧтен їасте мъкаръ рꙋденїе, ши де нꙋ лвен плека а стъзи саꙋ мѫине съ
те аскꙋлте саꙋ мъкаръ ничи ѡдатъ, Тꙋ тот ай плата гата дела дꙋм
незеꙋ денꙋ пре тоци мъкаръ ши пꙋцини де ꙟчей мꙋлци тот вей мѫнтꙋи,
къ ши апостолїй де наꙋ ничи плекат пре тоци съ крѣзъ ꙟ хс, їаръ де врѣ
ме че саꙋ ꙟтребат кꙋ тоци, дела тоци аꙋ добѫндит платъ, ꙟ ши ѫ дерѣ
шитꙋ, Де нꙋ вей пꙋтѣ съ ꙟторчи ѡ сꙋтъ ꙟкай пре чей чинчи нꙋ ай лъса,
їаръ де нꙋ вей пꙋтѣ ничи пре чей чинчи, пре оунꙋл съ нꙋ лаш, Къ нꙋ дъ дꙋм
незеꙋ кꙋнꙋнеле спре сфѫршитꙋл фаптелор челор бꙋне, че дꙋпъ фирѣ чело
ра че съ вѫршъскꙋ фаптеле чѣле бꙋне. Пентрꙋ ачѣѧ кѫнд вей ведѣ пре
чинева рꙋгѫндꙋсе, пентрꙋ вин декарѣ сꙋфлетѣскъ саꙋ трꙋпѣскъ, съ нꙋ зи
ла синеци, къ нꙋ лаꙋ тъмъдꙋит? нꙋ лаꙋ исповедꙋит кꙋ тареле ши кꙋ таре
ле? саꙋ съ зичи къ еꙋ сѫнт мирѣн ши ам кокони ши фѣмѣе, ши ачѣстѣ
съ каде съ ле факъ попїй ши къльꙋгърїй. Їасꙋнем тꙋ кѫнд ай гъси ѡ ко

мо

моаръ плинъ де галбени, ѡаре зичереи ꙟтрꙋсинец кѫчи наꙋлꙋат ачастъ ко-
моаръ кꙋтареле ши кꙋтареле, іѡан сау димитріе, че сѫѡ жꙋ еꙋ сѫнгꙋр?
ачаста нꙋѡаи зиче ничи ѡдатъ, че ангръби сѫѡ апꙋчи май наинте тꙋ
де тоци. аша сокотѣще ши фіе пентрꙋ фраціи чеи кѫзꙋци, ши съцпаръ
ꙟминте та къ ай афлат комоаръ пентрꙋ невоинца ачелора, къчеѧсте
май бꙋнꙋ декѫт ачаста ꙟлꙋме? каре ничи постꙋл ничи мѫтаніиле ничи
ꙟценꙋкаръ ничи алтъ нимика нꙋпоате сѫѡ факъ фъръ нꙋмай мѫнтꙋиреѣ
кареѣ ѡфачи фрателꙋи тъꙋ, ши нꙋ къ доаръ ле зикꙋ еꙋ ачѣстѣ? че ꙟсꙋ
дмнзеꙋ ѡау зис ачаста, къ нꙋмай пре оунꙋл сѫнгꙋр съмѫнтꙋещи, зиче
вафи ростꙋл тъꙋ ка ростꙋл міеꙋ, пентрꙋ ачаста съкаде съ ꙟвеци ма наи-
те пънъ анꙋкъдѣ ꙟпъкат сѫш пъзѣскъ фечоріѧ лор кꙋ алалте фапте
бꙋне къ мꙋлтъ мѫнтꙋире не адꙋче ноаѡ ачаста. ꙟсъ дꙋпъ пъкат мꙋлтъ
невоинцъ съфачи кꙋ дѫншіи пънъ ꙟи веи адꙋче ла покъинцъ, ши пентрꙋ
ачаста маи мꙋлтъ платъ ши лаꙋдъ веи лꙋа дела дмнзеꙋ пентрꙋ къ ши
дофторіи мꙋлтꙋ ꙟвацъ пречеи болнави съсъ пъзѣскъ де нищѣ бꙋкате че
сѫнт де стрикъчюне пънъ асъ ꙟсънътоша, іаръ денꙋсъвор некои съ пъза-
скъ ꙟвъцътꙋриле лор, ши вор къдѣ іаръш ꙟболаъ, тот нꙋ ласъ съ пе-
трѣкъ ръꙋ пънъ ла моарте, че ꙟкъ атꙋнчѣ факꙋ маи мꙋлтъ невоинцъ
касъи изгонѣскъ денболаъ. пентрꙋ ачѣѧ даръ ши тꙋ фіиндꙋ дофто-
сꙋфлетескꙋ, кѫнд требꙋи съ ꙟдиреп тези пре фрателе тъꙋ, мъкаръ де ціѣн
пꙋне ши сꙋфлетꙋл, пѫнъ ла моарте нꙋте пъръси. домнꙋл ностру іс хс
аꙋ мꙋрит пентрꙋ нои, іаръ тꙋ ничи кꙋвѫнтꙋл нꙋвеи съл мѫнгѫи? да-
ръ черъ спꙋне веи съ даи ꙟнаинтѣ ꙟфрикошатеи жꙋдекъци, пентрꙋ атѫтѣ
сꙋфлете челе лаши де піеръ. къ де анведѣ пречинева дꙋкѫндꙋл съл спѫ-
зꙋре кꙋ жꙋдекатъ дирѣпте, ши анпꙋтѣ съл апꙋчи съл скоци дин мѫини-
ле оучигашилор, ѡаре наи фаче ꙟтот кипꙋл съл мѫнтꙋещи де моарте? да-
ръ пре фрателе тъꙋ ꙟлевзи тръгѫндꙋл нꙋ оучигашꙋл че діаволꙋл ла рѫпа
піерзъріи, ши ничи сфатꙋ мъкаръ нꙋи даи ка съл скоци дела ачѣ хіаръ рѣ,
даръ кꙋм веи афла ертъчюне. іаръ де ѧсте маи таре декѫт тине въдѣщѣ
ла мине, къ маи бине мѧсте съм пꙋю віаца мѧ ла моарте декѫт съл лас
съ ꙟтре ꙟнаинтѣ ꙋшилор бесѣречіи, къ ши ачаста ѧсте оунъ фѣлю де ви-
клешꙋг, къ пенрѣ алтора лепаре къ ѧсте мѫнгѫере мꙋнчіи лор, спꙋнем ка-
ре динвои аꙋ мерс ла вреѡкасъ крещинѣскъ ши аꙋ лꙋат вреѡ карте скрисъ съчи-
тѣскъ скриптꙋра, нꙋпоате съзикъ чинева къ ам читит ши мꙋлт ам фолосит,
чи приин маи мꙋлте касе гъсѣщи къръци ши мангане де жокꙋ, іаръ де съва афла
чинева съ аибъ карте еа ѡпꙋне ꙟладъ ши ѡꙟкꙋе дѣстъ пꙋрꙋрѣ, ши невои-
ца лор ѧсте нꙋмаи ла кѫнтече ши ла жокꙋри, алціи іаръш деаꙋ къръци ей съ
лаꙋдъ кꙋ фрꙋмꙋсѣцѣ скрисоріи, іаръ нꙋ кꙋм читескꙋ съсъ фолосѣскъ ши съ
факъ добѫндъ сꙋфлетꙋлꙋи, че факꙋ аръта ре де фалъ ши де авꙋціе. спре
ачѣстѣ ѧсте невоинца лор, атѫта ле ѧсте ча маре мѫндріе, пентрꙋ къ

нꙋ

нꙋ аꙋѕ пренименѣ ѕикѫнд късъфолосѣще дин чѣле скрисе, че нꙋмаи чи съ
лаꙋдъ къ аре кърци скрисе кꙋ слове де аꙋр. Хаджмꙋл чела челаꙋ ботезат
апостолꙋл Филип, мъкаръ къ ера варварꙋ ши некъртꙋрарю ши авѣ ши мꙋл-
те грижи, ши чѣле челе читїа нꙋле ꙟцелецѣ чеѕикъ, ꙗръ ꙟкъш тот нꙋ пъ-
ръсїа де а читирѣ шеѕѫнд ꙟ карꙋ. Чи деврѣме че прекалѣ чемерцѣ фъчѣ
атѫта невоинцъ ла читанїе, даръ кѫнд ва фи фост ꙟ каса лꙋи кѫтъ невоин-
цъ ва фи фъкꙋт; Ши маи вѫртос къ чѣле челе читїа нꙋле ꙟцелецѣ, къ ꙟ-
чекит кѫнд фълмѫнѕѣще чинева ꙗсте семнꙋ де сънътате трꙋпꙋлꙋи, аша
ши невоинца а аскꙋлтърїи Дꙋмнезеещилор скриптꙋри, ꙗсте маре семнꙋ сънътъ-
цїи сꙋфлетꙋлꙋи, пентрꙋ каре причинъ даръ нои де мꙋлте ѡри нꙋ въ спꙋнем деѕ-
легарѣ ꙟтребърилор челор грѣле ка съ ле ꙟцелѣцеци; Ачаста о фачем ка съ въ
депринде съ нꙋ лꙋаци ши вои тот де ꙋна хранъ местекатъ, че ши вои съ-
гꙋри алте дъци съ фачеци деѕлегарѣ гѫндꙋлꙋи, прекꙋм фак ши порꙋм-
бїи, къ порꙋмбїи пънъ лесѫнтꙋ пꙋїи ꙟ кꙋибꙋ ꙟ хрънескꙋ де гꙋръ, ꙗръ
дѣка збоаръ де кꙋибꙋ ши въд къ пот збꙋра кꙋ арипиле лор нꙋ маи хръне-
скꙋ ка маинаинте, че адꙋкꙋ гръꙋнцꙋл де грѫꙋ ꙟ гꙋра лор ши ли арата,
ши пꙋїи вин апроапе, ꙗръ мꙋмеле лор ласъ храна пре пъмѫнт ши ꙟ дѣмнъ
съ ей сѫнгꙋри гръꙋнцеле чѣле де хранъ, Аша фачем ши нои, къ лꙋѫнд
храна чѣ сꙋфлетѣскъ ꙟ гꙋра ноастръ ши а пои кемѫндꙋ въ пре вои въ арътъм
деѕлегарѣ кꙋвѫнтꙋлꙋи дꙋпъ ѡбичѣю, ꙗръ дѣка въ апропїѫци съ лꙋаци,
лъсъм ꙟтребарѣ кꙋвинтелор не деѕлегатъ, пентрꙋ ка съ деѕлегаци вои
сѫнгꙋри кꙋвинтеле сфинтїи скриптꙋри, ши ꙟ чекит болнавилор нꙋ ле фак нꙋ
маи ꙋн фѣлю де бꙋкате, съ ле дѣ съ мънѫнче, че требꙋе съ гътѣскъ де
мꙋлте фѣлюри де бꙋкате. Ка де нꙋ ва плъчѣ болнавꙋлꙋи де ꙋн фѣлю, съ и
плакъ де алтꙋл де нꙋ де ачела, де алтꙋл ꙗръ де нꙋ ва прїими ничи де ачела.
чела ва гони, тот ва прїими де алтꙋл, ши де и мꙋта непохтъ бирꙋескꙋ гре-
гꙋстꙋлꙋи, ши де мꙋлтеле фѣлюри де бꙋкате съ тъмъдꙋѫще неплъчѣрѣ
фирїи, дечи аша ꙗсте ши ла мѫнкъриле чѣле сꙋфлетещи, ши аша се каде
съ фачем кѫнд сѫнтем болнави сꙋфлетѣще де и мꙋлтеле читанїи ши пи-
де але сфинтїи скриптꙋри съ афлъм прелесне дофторїа боалелор челор сꙋфле-
тещи. Пентрꙋ ачаста мъ рог либовꙋлꙋи Дꙋмнѣвоастръ, ка съ нꙋ въ фїе
кꙋ греꙋ де ꙟвъцътꙋриле ши дожениле, ꙗръ де ѡвапърѣ ши кꙋ греꙋ, ма
мꙋлтꙋ ми се каде мїе съмъ ꙟгреꙋеѕꙋ, кареле ѕикꙋ де мꙋлте ѡри ши нꙋ
сѫнт аꙋѕите де нимени ꙗръ нꙋ се каде вои съ въ ꙟгреꙋѫци карїи пꙋрꙋрѣ
аскꙋлтаци ши нꙋ аꙋѕици. Аꙋ нꙋ щиць къ чѣ че нꙋ багъ ꙟ самъ аскꙋлта-
рѣ чѣ дꙋмнезеꙗскъ, пре ачѣѫ нꙋи нꙋмѣще скриптꙋра ѡамени, че ѕидири фъ-
ръ де минте; къ пентрꙋ небъгарѣ ачаста де самъ, аꙋ пїердꙋт благород-
нїа чѣ ѡменѣскъ. Ши аскꙋлтъ ѡ исторїе вѣке пентрꙋ ачаста повѣсте
ачел прѣмаре глъсꙋиторю, пророкꙋл Исаїа, съ дꙋсе ꙟ четатѣ Їꙋдеи каре
ера фрꙋнтѣ четъцилор чѣ плинъ де ѡамени а декъ ꙟ Їерꙋсалим, ши стѫ

ꙟмѫжлокꙋл тѫргꙋлꙋй, лаꙋ ꙟкꙋнꙋрат мꙋлцимѣ оаменилор, ши кꙋ ача
ста врꙋ съ арате къ чела че нꙋ аскꙋлтъ кꙋвинтеле дꙋмнезеещи нꙋ ꙗсте
ом, пентрꙋ ачѣа стрига ши зичѣ кꙋ глас маре кътръ мꙋлцимѣ оаме
нилор че ера ꙟпрежꙋрꙋл лꙋй. Бърбаци фраци, венитам ꙟмѫжлокꙋл вострꙋ
ши нꙋ е нимени ом, стригатам ши нꙋ ꙗсте нимени съ мъ аꙋѕъ. Пентрꙋ
ачѣа ꙟтоарсе кꙋвѫнтꙋл кътръ стихїй ши ѕисе. Аскꙋлтъ черюле ши
аꙋѕи пъмѫнтꙋле. Еꙋ пентрꙋ ачѣа ѕиче, мамтримис де дмнезеꙋ ла
оамени спре оаменїй чеа че аꙋ мите, ꙗръ де врѣме че ничи кꙋвѫнт ни
симцире наꙋ, пентрꙋ ачѣа гръеск кътръ стихїиле чѣле фъръ сꙋфлет
кареле наꙋ симцире, гръеск кътръ дѫнселе пентрꙋ ѡкара ѡаменилор, къ
рора нꙋле требꙋѫще чинстѣ фирїй чей кꙋвѫнтътоаре ꙟтрачесташ кип ши
пророкꙋл Еремїа аша ѕичѣ, кътръ чине вою съ гръеск? Че гръещи ѡ дꙋм
незеескꙋле пророаче? Ꙟтѫта мꙋлциме де оамени веѕи ꙟкꙋнцюрѫндꙋте
ши ꙟтреби кътръ чине вей грьи. Ꙟдевър въ гръеск, къ мꙋлци
мѣ ачаста нꙋмай трꙋпꙋри мꙋлте сѫнт, ꙗръ аꙋѕири наꙋ, къ оурекиле
лор сѫнт несимците ши сꙋрде, че пентрꙋ ачѣа ничи чела че аре трꙋп ши гла
деом съ кїамъ ом, че чела че аре сꙋфлет ши осѫрдїе оменѣскъ, къ щїꙋ
къ мꙋлци дентрꙋ вой фоарте кꙋ греꙋ аскꙋлтъ кꙋвѫнтꙋл читанїей ши ал
ꙟвъцътꙋрїй. Ꙗръ ши де тъчѣре че фолос ꙗсте? Къ де вою тъча еꙋ
еꙋ ши нꙋ въ вою доди прен кꙋвинте, пе степꙋтинцъ ꙗсте кꙋ тъчѣрѣ ача
ста съ въ изъвъеск де мꙋнкъ, ши аша съ адаѡг чѣлѣ але мꙋнчїй, ши нꙋ
нꙋмай въ ласѡ, че ши премине мъдꙋче ла ꙗд тъчѣрѣ ачаста. Къ че дарꙋ аꙋ
кꙋвинтеле дѣка нꙋ аѫꙋтореск аꙋкрꙋлꙋй? Че добѫндъ ꙗсте съ не бꙋкꙋръм
де кꙋвѫнт ши де лꙋкрꙋ съ не ꙟтристъм? Съ не ꙟдꙋлчим аꙋѕирѣ, ши сꙋфлетꙋл
съл бъгъм ла ꙗд? Пентрꙋ ачѣа май бине ꙗсте съ не скѫрбим ꙗнчи декѫт
съ не дъм аколѡ мꙋнчїй чей де вѣчи. Пентрꙋ ачѣа нꙋ съ каде съ въ паръ рꙋ
де чѣле че ѕикꙋ, че съ ле прїимици ши съ ле лъꙋдаци. Ꙗръ де сѫнт вреꙋнїй слаби
ла ꙟвъцътꙋра сфинтей скриптꙋри ши нꙋ пот съ прїимѣскъ ръспꙋнсꙋл нострꙋ
ачаста вою ѕиче кътръ дѫнщїй, къ еꙋ але мѣле леци нꙋ повестеск воаѡ,
че читеск кърциле чѣле погорѫте денчерюри. Пентрꙋ ачѣа съ каде де невое
чела че са ꙟкрединцат ачещїй слꙋжбе съ ꙟвеце чѣле скрисе кꙋ мꙋлтъ ꙟдръз
нире, пентрꙋ фолосꙋл сꙋфлетелор челор че аскꙋлтъ, ши съ нꙋ черкаци ꙟтоате
нꙋмай дꙋлчаца аскꙋлтърїй, че ши греꙋтатѣ педепсїи, къ ши чел че ѕиче, ши
чел че аскꙋлтъ, маре невое аꙋ а аскꙋндерѣ дмнзъещиле леци. Пентрꙋ къ ши
даскалїй се вор жꙋдека ка нище оꙋчигаши, кѫнд нꙋ вор ꙟвъца ꙟдирептъриле
лꙋй дмнезеꙋ фъръ фъцърїе ши фъръ дарꙋ. Ши ꙗръш пре Павел въ адꙋк мъ
тꙋрїе вреднико де крединцъ, пентрꙋ ачѣа ши еꙋ пꙋрꙋрѣ ши тот дѣꙋна де
кѫт тоци нъзꙋеск сꙋпт сфѫнтꙋл лꙋй сꙋфлет, къчи къ кꙋвинтеле лꙋй сѫнт
пророчїй ши леци дмнезеещи, къ нꙋ ꙗсте Павел чел че гръѫще, че Хс, каре
порнѣще лимба лꙋй Павел, къ ѕиче, Дирепт ачѣа кꙋрат сѫнт еꙋ де сѫнџе

летꙋтꙋрор. Ꙟчеки́п ши пентрꙋ че? Пентрꙋ къ нꙋмаи тримий съ нꙋ спꙋю
воѡ тоатъ воѧ лꙋй дмнезъꙋ. Къ де нархи спꙋ тоатъ девърꙋл че нꙋмай оуне
ле, нархи фостꙋ кꙋрат де сѫнцеле челора че наꙋ крезꙋт, че ка оун оучигаш сар
жꙋдека де дмнезъꙋ, ши кꙋ тоатъ дирептатѣ, пентрꙋ къ оучигашꙋл нꙋ
май трꙋпꙋл ѡмꙋлꙋй оучиде, ꙗръ даскалꙋл кареле ꙟвацъ ꙟфъцърїе ши фаче
лѣнешꙋ пре аскꙋлтъторю, нꙋ нꙋмай трꙋпꙋл че ши сꙋфлетꙋл ле тримите ꙟ
мꙋнчиле челе фъръ де моарте. Дечи чине арфи оунꙋл ка ачела некрезъторю
ши фъръ де ѡменїе, ка кѫнд ѡкъраще нещине пре чел че ꙟвацъ ши гръѫще пꙋ
рꙋрѣ де мънїѧ лꙋй дмнезъꙋ? Кѫтъ мꙋнкъ грѧ ва съ ѧ оунꙋл ка ачела.
Къ еꙋ де вою тъчѣ ши вою аскꙋнде пъкателе воастре кꙋ тъчѣрѣ, бине ши
кꙋ кале ѩсте съ съ мънїе фїеще кареле тъкѫнд еꙋ, къчи де вом ши тъчѣ ной
акꙋм, ꙗръ аколѡ нꙋ поате фи съ нꙋ съ арате пъкателе ноастре. Дечи ꙗтъ къ
ничи оун фолѡ нꙋ ѩсте де тъчѣре, пентрꙋ къ челаче каꙋтъ спре фолосꙋл а
скꙋлтъторилор, макаръ де лаꙋдъ кꙋвѫнтꙋл, нꙋ къ доаръ ѩсте врѣдник де
ѡсѫндъ, че де кꙋнꙋни, де ши тачѣ, ши де съ ши дефаимъ. Де врѣме че ши
двд деарфи тъкꙋт кѫнд кꙋ голїад, нꙋ ар фи лъсат съ ꙗсъ ла ръзбою, ни
арфи фъкꙋт ача бирꙋинцъ маре ши минꙋнатъ. Пентрꙋ ачаста де мꙋлте ѡ
ри ам гръит кътръ вой, ши акꙋм ꙗръш май наинте възꙋкъ, ши де акꙋм нꙋ
май мѫнгѫю че порꙋнческꙋ ши ꙟвъцꙋ. Дечи чине похтѣще ѥл съ аскꙋлте,
ꙗръ чине нꙋ, ѥл нꙋ похтѣскъ, къ де нꙋ веци сꙋфери съ аскꙋлтаци ачѣсте доже
нитоаре зисе де мине, нꙋ мъ вою май арътà воѡ, ничи вою май лъсà съ май
трѣчеци пре калѣ ачаста, пентрꙋ къ де че тръбꙋѣ съ фїе атѫта мꙋлци ме
дебоалнави? Оученичїй дмнꙋлꙋй аꙋ фостꙋ, вї, ꙗръ аскꙋлтъ че зиче Хс
кътръ д[illegible]їй. Аꙋ доаръ веци съ въ дꙋчеци ши вой? Къ де врѣме къ мака
ръ къ [illegible]от дѣꙋна въ грѣим бине, Даръ кѫнд въ веци ꙟдирептà?
Кѫнд въ вом фолоси? Че ка зиче чинева къ сѫнт ересꙋри мꙋлте ши сева
скимба ꙟтрꙋ ачѣлѣ? Даръ ꙟче кꙋвѫнт ѩсте ачаста ши фъръ де фолѡ. Къ
май бꙋнь ѩсте оун ѡм каре ва фаче воѧ лꙋй дмнезъꙋ де кѫт мїй де некредничо
ши ши фъръ де лѣџе. Ꙟспꙋнеми тꙋ, каре ци съ пàре май бꙋнъ, съ аиби слꙋ
ци мꙋлте съ фїе фꙋри ши оучигаши, аꙋ съ фїе нꙋмай ѡ слꙋгъ ши бꙋнъ? Че
каре ва врѧ де оунїй ка ачѣщѣ съ фꙋгъ, къчи ничи оунꙋл де ачѣщѣ мїе нꙋм тре
бꙋе, пентрꙋ къ ачѣщѣ аꙋ стрикат тоате бꙋнътъциле, зикѫнд къ севор
дꙋче ла алте ересꙋри ши севор скимба ꙟтралтъ крединцъ, пентрꙋ къ сѫнт
слаби. Ши ꙗръш зиче. Май славѣще ши тꙋ чева пꙋцин. Даръ пънъ кѫнд
ши пентрꙋ че съ ла ши съ слъбескꙋ, ѡдатъ, де доаѡ ѡри, ши де трей ѡри
ꙗръ нꙋ тот дѣꙋна? Ꙗтъ къ ꙗръ въ ꙟвъцъ ши мъртꙋрисескꙋ ꙟнаинтѣ
лꙋй дмнезъꙋ дꙋпъ фериччитꙋл Павел, къ де мъ вою ꙟтоарче ꙟдъръпт нꙋ мва
фи милъ де вой, къчи кѫнд вом врѧ съ не жꙋдекъм ла жꙋдеката чѣ ꙟфри
кошатъ алꙋй Хс, ши вой вец ста департе, мїе мивец да жꙋдеката ши пе
дѣпселе. Пентрꙋ ачѣѧ даръ мꙋшкациве ши въ мъхнйци, къ пентрꙋ рꙋши

не че трекѣтоаре нꙋ сꙋферици а̂мъръчюне кꙋвинтелор ка съ къ изъбъвици ден
мꙋнчи, ши ачаста о̂ кꙋноскꙋ фоарте бине къ тоци сѫнтем сꙋпт канонъ,
къ нименѣ нꙋ поате съ съ лаꙋде къ аре нимикъ кꙋратъ ши вергꙋръ. Ши ıаръш
кꙋноскꙋ къ въ пъмѫнгꙋ кꙋвинтеле, Даръ чевою фаче? Къ дека нꙋ сѫнт ер
биле а̂маръ ранеле нꙋ съ тъмъдꙋеск. Ши ıаръш девою вра съ пꙋю алте ерби
май а̂маръ нꙋ веці вра съ ле ръбдаци. Дирепт ачѣѧ стримъ мїе де тоате
пърциле, ꙟкъ мїе мѫсте съ мъ оушꙋрез мѫна, къ де стꙋле сѫнт ачѣстѣ
кѫте а̂мъзи пентрꙋ ꙟдиреп тарѣ челор чевор вра съ аскꙋлте, ıаръ девеці ръмѫ
нѧ ıаръш неꙟдиреп таци, ꙟмѫниле жꙋдекъторюлꙋи хс вѣвец да. Ши ача
ста тоци о̂ щици, къ ꙟфрикошатъ лꙋкрꙋ ѧсте акъдѧ нещине ꙟмѫниле дом
нꙋлꙋи челꙋи вїꙋ. ꙟсъ чела че ꙟчѣпе а̂ фаче нꙋ май съ порꙋнкъ алꙋи дꙋмнезъꙋ,
фаче ши чѣлѣлалте, ши нꙋ ва ꙟчета пънъ нꙋ аѫжꙋнџе ла съвѫршитꙋл бꙋ
нътъцїи, ка ши юбиторюл де бани, кꙋ кѫт стрѫнџе бани мꙋлцикꙋ а̂тѫ
та пофтѣще съ а̂гонисаскъ ши май мꙋлтъ. Пентрꙋ ачаста въ рогъ ши
пофтескꙋ пре либовꙋл дꙋмнѣвоастръ съ нꙋ ꙋцинеці минте ачѣсте кꙋвинте а̂
ле мѣле нꙋ май ꙟтрачѣстъ чѧ, че ши ла каселе воастре, ши ꙟтѫргꙋ, ши
верни ꙟчелок веці оубла тот съ ле спꙋнеци ши съ ле повестицъ ши кътръ а̂лцїи.
Къ макаръ деарфи кꙋ пꙋтинцъ ка съ фїꙋ пꙋрꙋрѣ кꙋ вой. ıаръ деврѣме че
ачаста нꙋ съ поате, ꙟлокꙋл мїеꙋ въ адꙋчеци а̂минте де кꙋвинтеле мѣле, ш
ла масъ шъзѫнд тот съ въ паръ къ сѫнт кꙋ вой, ши стаꙋ ши въ ꙟвъцъ а̂
чѣстѣ. ꙟсъ ачѣстѣ че ле гръескꙋ акꙋм, а̂дꙋчецивъ а̂минте де ꙟвъцътꙋ
ра ачаста, пентрꙋ драгостѣ ноастръ даци ръсплътирѣ. Ши ачаста ꙟкъ
въ ма зикъ, къ девор ши дефъима вре оунїи ачѣсте ꙟвъцътꙋри че ле ꙟвъцъ,
а̂стꙋпацикъ оурекиле воастре, ши оурмаци пророкꙋлꙋи каре зиче ши, Пре чела
че клевѣтѣще ꙟтрꙋ аскꙋнсъ пре а̂проапеле съꙋ пре ачела ꙟл гонї. Ачи дръ девъ
ши вра съ гръещи де ръꙋ, вою а̂стꙋпа а̂ꙋзꙋл граюрилоар, къ нꙋ прїимескꙋ
гꙋною ши ꙟпꙋциюне, къ че добѫндъ ѧсте съ щїи къ кꙋтареле ѧсте ръꙋ ш
виклѣн, къ дентрꙋ ачаста маре пагꙋбъ ши въ тъмаре ан ꙟсꙋфлетꙋл тъꙋ, съ
черчетези пъкателе а̂лтора, ши де але ноастре съ нꙋ гѫндим, къ май бине ѧ
сте съ нꙋ щїи декѫт съ те ꙟвеци ръꙋ. ıаръ кꙋноаще ши ачаста, къ девей
ведѧ пре чинева фъкѫнд касе сфинте саꙋ алтъ подоабъ де бесерекъ, саꙋ де
зидꙋри ши де пардосѣле, нꙋ зиче виндемиле ачѣстѣ, ка съ нꙋл контенещ
ден о̂сѫрдїѧ лꙋи, а̂декъ рат детека ꙟтреба пънъ анꙋ ле фаче, съ й зичи ачѣ
келатꙋ ıалъ съ ѡ дѧ съ рачилор, пентрꙋ ка съ калче дꙋлчаца ши бꙋкꙋрїѧ аче
щїи лꙋми, къ ачѣстѣ нꙋ сѫнт пꙋрꙋрѣ че сѫнт трекътоаре ка оумбра, ши
чѣле де тристаре, ши чѣле де бꙋкꙋрїе, кѫчи къ прекꙋм чей че сѫнт ꙟ стрїи
нътате пꙋрꙋрѣ дорескꙋ съ мѣргъ ла мошїѧ лор, аша ши чѧ че юбескꙋ да
рꙋриле чѣле мари а̂ле черещїи мошїи, ши прекꙋм кълъторюл съ не воѧще съ ш фї
къ кал лꙋи. Аша съ каде ши ноаѡ ка съ не невоим пентрꙋ бꙋнътъциле чѣ
ле вїитоаре кѫнд вом соси ла ѧле, ши макаръ де ѣм вїецꙋи пꙋцини ани, съ

непаръ къ ам віецꙋит мꙋлть кꙋ пофта бꙋнътъцилор челор вінтоаре. ши а҆
чѣстѣ леꙁникь, нꙋ къ доаръ дефъимеꙁꙋ віаца ачаста, ничи кꙋм съ нꙋ фіе ачa
ста, къ ши ачастъ лꙋме фаптa лꙋи Дмнꙁъꙋ ѩсте, че въ ѧдемнꙋ спре дра
гостѣ раюлꙋи, ка съ нꙋ юбим лꙋкрꙋриле чѣле пъмынтещи, ши съ нꙋ лнпим
трꙋпꙋриле ноастре деджнселе, ничи съ фим слаби де фире кꙋм сѫнт мꙋлци,
карїи макаръ де ар віецꙋи ши мꙋлци ани тот зикꙋ къ аꙋ віецꙋит пꙋцинел,
даръ че вафи май фъръ минте, ши май фъръ де сокотѣлъ декѫт ѫншїи?
Деврѣме че чинистескꙋ маи мꙋлт лꙋкрꙋриле чѣле пꙋтреде але лꙋмїи ачещїѧ,
декѫт черюл чел ѧфрꙋмꙋсецат, ши черещиле бꙋнътъци, каре ничи окиꙋ де
ом нꙋ лѣꙋ въꙁꙋт, ничи оурѣкелѣ нꙋ аꙋꙁит, ши сътъбълескꙋ ѧ балꙋриле фꙋр
тꙋнилор ерніи чеи амаръ, адекъ але віецїи ачещїи амаръ. Ѩръ фериꙋитꙋл
Павел нꙋ фъчѣ аша, че силїѧ ши съ невоѧ пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ѡаменилор, ка
съ нꙋ піарꙁъ ѧпъръціѧ черюрилор, ла каре съ не ѧ вредничим нои тоци. кꙋ да
рꙋл ши кꙋ юбирѣ чѣ де оамени, а Домнꙋлꙋи ностꙋ Іс Хс. Ѧ къръꙋѧ е слава
ши пꙋтѣрѣ ѧ вѣчїи вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт ал. ка.

А҆ челꙋи ѧтрꙋ сфинци пърителе ностꙋ

А҆ лꙋи Іѡан Златоꙋстъ

Пентрꙋ моарте, ши пентрꙋ сфършитꙋл лꙋмїи. Блгословеще Пъринте.

Пꙋрꙋрѣ ши тот де ꙋна фрацилор черчетѣꙁъ минтѣ ноастръ ши ѧ
трѣбъ съ щіе пентрꙋ сфѫршитꙋл лꙋмїи, кѫнд ши кꙋм ва съ
фіе. Врѫнд дирептъ ачѣѧ фериꙋитꙋл Павел съ ѡпрѣскъ ачастъ
фъръ декале ши фъръ де кꙋвіинцъ черчетаре а ѡаменилор, ꙁиче,
Ѩръ пентрꙋ анїи ши времиле ачѣлѣ нꙋ въ требꙋѧще съ въ скріꙋ.
Къ ѩсте нꙋ неми че добѫндъ авем съ щим кѫнд вафи съвѫршитꙋл ши кончeнїѧ
лꙋмїи ачещїѧ? Ѡаре фива дꙋпъ долоꙁечи, де ани, аꙋ, а, аꙋ, р,
че фолось не дъ ноаѡ ачаста? Нимикъ, Къ аꙋ доаръ нꙋ ѩсте кончeнїѧ
ши сфършитꙋль віецїи а тот ѡмꙋль моартѣ? Че черчетеꙁи аша мꙋлть
ѡмꙋле ши те тꙋрбꙋри пентрꙋ съвѫршитꙋль лꙋмїи? Даръ пре
кꙋмь ши ла алтеле сѫнтемь некиꙋꙁꙋици ши непрокопсици, аша ши
ла ачаста, съ лъсъм фолосинца ноастръ ши грижѫм де чѣле стрїине, іаръ
нꙋ де але ноастре, адекъ де грижа морцїи ноастре, че кѫнд вафи сфѫрши
тꙋл ши моартѣ фіещѣ къръꙋѧ. Деврѣме даръ че вец съ щици пентрꙋ
че ѩсте не аръттатъ моартѣ ноастръ дела Дмнꙁеꙋ ши пентрꙋ че вине моа
тѣ ка оун фꙋр фъръ де вѣсте, кѫт минеъ паре міе де бине ѩсте ачаста

ла ной ѡаменій, адекъ къчи нꙋщим моартѣ ноастрѫ къ де амщи кѫнд,
вом мꙋри нічи ѹнꙋл де ной намфаче бине нічи ѡдатъ, че шар фаче лꙋй
ѡмꙋл мій де рѣле, ши атꙋнчѣ ла часꙋл морцій арврѣ съсе покъꙗскъ ши
аша армꙋри негрежит ши непокъит, пентрꙋ къ деврѣме че акꙋм де нꙋ
іасте арътатъ фрика морцій, ши ꙟкъ съкꙋтремꙋръ сꙋфлетеле тꙋтꙋрор,
даръ кѫнд аркꙋноаще фіеще каре къ мѫине васъ моаръ, черъꙋ нарфаче;
съжꙋнге ши съ ѡмоаръ прекѫці връжмаш ар авѣ, ши атꙋнчѣ съ моаръ,
ши ꙟтрачѣста кип нічи ѡаменій чей витѣж нар авѣ нічи атѫта фъкѫт
дъръꙋтъці, къчела че ашѣптъ бинеле чел віиторю нічи пре моарте нꙋѡ
аре ꙟлок де моарте въѕѫнд мортꙋл ꙟнаинтѣ лꙋй ѕъкѫнд нꙋаскꙋлтъ кꙋ
вінтеле челор мꙋлці фъръ де минте, адꙋкѫндꙋш аминте де кꙋнꙋниле чѣ
ле дела дꙋмнеѕеꙋ, ка ши съмъньторюл кѫнд самънъ грѫꙋл, стрикѫндꙋсе
ши пꙋтреѕинд дꙋпъ чел самънъ нимикъ нꙋй паре ръꙋ чи маи мꙋлт съ бꙋкꙋ
ръ, аша ши ѡмꙋл чел дрепт съ бꙋкꙋръ фіинд ꙟфрꙋмꙋсецат кꙋ фап
теле челе бꙋне, ши ꙟтот часꙋл ашѣптъ ꙟпъръціѧ черюлꙋй, ши ꙟпъ
ръціѧ черюлꙋй іасте сѫгꙋр Хс, Пентрꙋ ачѣѧ нꙋй паре ръꙋ нічи съ кꙋтре
мꙋръ кѫнд ꙟй вине моартѣ, къ щіе къ моартѣ іасте мꙋтаре ши кале кѫ
тръ ꙟкꙋнꙋнаре, Пентрꙋ ачѣѧ ши мормѫнтꙋриле ѡаменилор сѫт ши ѕак
ꙟнаинтѣ ѡрашꙋлꙋй ши ацарнилор, ши ꙟтоате локꙋриле съ афлъ дъскъ
ліѧ смереніей ка съ ведем адесе мормѫнтꙋриле ноастре, съ не адꙋчем аминте
де слъбичюнѣ фиріи ноастре, съ не воѧще нещине съ мѣргъ ла вресѡ четате ма
ре съ апꙋче вресѡ чинсте ши дерегъторіе пресѡцѣскъ, ши пѫнъ а нꙋ лꙋа май
ꙟнаинте вѣде мормѫнтꙋриле тꙋтꙋрор морцилор плине де пꙋтре
жꙋне ши де віерми, ши нꙋ нꙋмай ачаста че ши ѡмꙋл чела чева съѧ мꙋѧре,
ꙟтѫю черчетѣзъ лѣџѣ, апой скріе токмѣла ѕестрилор, ши ꙟкъ нꙋнта нꙋ
сау фъкꙋт, ши ꙟпреꙋнъ съ скріꙋ ши морциле. Ши ꙟкъ премꙋѧре нꙋ ѡ лꙋвъ
ѕꙋт ши грижъскꙋ пентрꙋ моарте, ши пентрꙋ дінсꙋл, ши пентрꙋ дінса,
ши скріꙋ ка ачѣстѣ, къ де ва мꙋри бърбатꙋл маи наинте сау мꙋѧрѣ декѫт
бърбатꙋл скріꙋ іатъче ши іатъче, ши нꙋ нꙋмай пентрꙋ чей віи скриꙋ чѣ
ши пентрꙋ чей че нꙋсаꙋ нъскꙋт, къ де съ ва наще кокон ши ва мꙋри сау де
трѫншій де ва мꙋри ѹнꙋл, іаръ ѹнъ ачѣлѣ че аꙋ скрие, че алте кꙋвин
те де скѫрбъ ши де жале адꙋче ѕикѫнд, ачѣстѣ нъдъждꙋіам еꙋ съ пац;
ачѣстѣ ашептам съ мвіе; атѫта іасте бꙋкꙋріѧ ачещій лꙋми плине де
лакръми ши де жале; съмъ деспарц еꙋ де фъмѣѧ мѣ ши де соцꙋл міеꙋ;
Че грѣщи ѡ ѡмꙋле; аꙋ афаръ ещи тꙋ дей примеждіиле ши патемеле лꙋ
мій; Нꙋ кꙋноші дезлегарѣ фирей ѡменещи чей пꙋтреде; Віноц ѡмꙋле ла
сінец ши ꙟминтѣ та, шиц черчетѣзъ щіинца та, ши кꙋноаще къ кꙋ
пꙋцин май апой ши пре тине теашѣптъ пъхарꙋл морцій съ цнесъ мѣскъ,
Че че! че моаре зиче къ аꙋ фост тѫнър ши фрꙋмос, іаръ акꙋм заче де пꙋтре
ѕѣще ꙟгроапъ ши съ фаче лꙋт, Даръ че лꙋкрꙋ маре іасте ачаста; пентрꙋ

ача

ачаста май бѫртос сътѣ бꙋкꙋри, ꙗръ съ нꙋ ци фачи воꙗ рѣ, Кꙋ ши чела че ва
съ ꙟнояскъ вресѡ касъ вѣке, ꙟтѫю скоатѣ пречеꙗ че шѧд ꙟтрѫнса ꙟтꙋ
чѣ ꙟчѣпе а стрика каса, ши а сѡѕиди де аꙟ донаѡрѫнд ма бине ши май фрꙋ
мос де кꙋм аꙋ фост май ꙟнаинте ши челора че шѧдѣ ꙟтрѫнса май ꙟнаинте ни
оунꙋи нꙋ ле пꙋре че ꙟкъ май бине лепаре ши съ бꙋкꙋръ. Аша даръ фаче
ши Дмнѕеꙋ, Скоатѣ ꙟтѫю сꙋфлетꙋл дентрꙋп ка дентро касъ вѣке, ка
съ зидѣскъ алта май лꙋминатъ сꙋфлетꙋлꙋи, ши кꙋ май мꙋлтъ чинсте
ши лаꙋдъ ꙟл багъ ꙟчел май лꙋминат трꙋп, Къ ши Адам чел ꙟтѫю
зидит кѫнд лаꙋ зидит Дмнѕеꙋ ел нꙋ аꙋ кꙋноскꙋт къ саꙋ ѕидит де пъмѫн
тъ, Де време че аꙋ фъкꙋт Дмнѕеꙋ сꙋфлетꙋл май пе оурмъ дꙋпъ че аꙋ
фъкꙋт трꙋпꙋл, пентрꙋ ка съ нꙋ вазъ Адам фапта лꙋи Дмнѕеꙋ. Ꙟсъ
кѫнд съ ва скꙋла ла ꙟвиꙗре атꙋнчѣ ва кꙋноаще че аꙋ фост май ꙟнаинте, къ
ши мортꙋл де нꙋ съ ничи веде пре джнсꙋл, ꙗръ веде пре чел че аꙋ мꙋрит ма
наинте де джнсꙋл, кꙋм аꙋ пꙋтрезит ши саꙋ топит де са фъкꙋт църъмъ, ши аша вꙋ
ꙃѫнд непедепсим, ни ва бъзꙋт вресѡдатъ оамени нъпрасни ши мѫндри,
ꙟчекат сѫнт акꙋм морци ши фоарте смерици ши досъдици? Кѫнд съ
аꙋде моартѣ ꙟнимиле тꙋтꙋрор съ кꙋтремꙋръ ши съ скѫрбескꙋ, атꙋнчѣ
ꙟчепем ной тоци а гръи де моарте, ꙗ съ къꙋтъм съ ведем че не фачем ꙟ
гропи, ѡасе оускате ши ꙟпꙋците, ꙗръ де ка не депъртъм де ла гропиле
мормѫнтꙋрилор ꙟчепем а философи оунеле ши алтеле бѫрфеле, ши оуи
тъм смериреа ноастръ. О маре непорочире ши маре небꙋніе. О тикъ
лоаса ши бечиненика віаца ноастръ, нꙋ ведем кꙋм не ꙟшалъ діаволꙋл, ши
ръпим ши пизмꙋим ши алте ръꙋтъци фачем, ши деспре ѡ парте философ
фим де спре алта кꙋ фапте ꙟпотрива лꙋи Дмнѕеꙋ не афлъм. Ꙟсъ ꙗръ
съ веним ла оурма кꙋвѫнтꙋлꙋи. Спꙋнем пентрꙋ каре лꙋкрꙋ плѫнџи атѫ
та де мꙋлтꙋ пре чел морт? пентрꙋ къчи аꙋ фост бꙋн ши ꙟскꙋсит? Де ача
ста требꙋе сътѣ бꙋкꙋри къчи аꙋ мꙋрит ꙟграб ка нꙋ рꙋътатѣ съ нꙋ стриче
бꙋнътатѣ лꙋи, даръ къ аꙋ фост тѫнър ши фрꙋмос пентрꙋ ачаста мъ
ꙟкълꙋвескꙋ ши плѫнгꙋ, пентрꙋ ачаста даръ требꙋе съ мꙋлцемещи лꙋи Дꙋм
незеꙋ, къчи лаꙋ лꙋат непъкътос съ кѫнте ши съ лаꙋде пре Дмнѕеꙋ кꙋ
ꙟнџерій, Ꙟсъ нꙋ ѕик съ нꙋ въ ꙟтристаци пентрꙋ морцій вощри, че съ нꙋ
фіе престе мъсꙋръ ꙟтристареа, че нꙋ май кꙋм аꙋ лъкръмат ши Хс, пен
трꙋ пріꙗтенꙋл съꙋ Лазар, ꙗръ нꙋ кꙋ гласꙋри ши кꙋ вăете фъръ кале, къ
де вом чере чета съ кꙋноащем кꙋм къ ши ачела мꙋриторю аꙋ фост Дмнѕеꙋ ла
лꙋат ла ꙟпъръціꙗ са ка съ съ бꙋкꙋре ши съ съ ѡдихнѣскъ, маре мѫнгѫіа
ре вом авѣ, Ѡм тѣй нъскꙋт мꙋриторю нꙋ пофти съ фіи ꙟнчи немꙋрито
рю. Че кѫнд ва Дмнѕеꙋ съ ꙗ пе вреꙋнꙋл дентрꙋ ной, съ нꙋ фачем ка слꙋџи
чѣле фъръ де минте, каріи фꙋръ бꙋкателе стъпѫнилор лор, къчи кѫнд ва
Дмнѕеꙋ съ ꙗ де ла ной аꙋ авꙋціе аꙋ чинсте аꙋ слава аꙋ трꙋпꙋл мъкаръ ши
сꙋфлетꙋл але лꙋи аꙋ лꙋат, ши нꙋ але тале, мъкаръ де цꙋеꙋ лꙋат пре фіюл

тъꙋ

тъꙋ пре алсѣꙋ робꙋ аꙋ лꙋат, ши деврѣме че ной нꙋне стъпѫним пре сине
дарь кꙋм вом съ стъпѫним лꙋкрꙋриле лꙋи Дмнзеꙋ; пентрꙋ къ денꙋ стъпѫ
нещи сꙋфлетꙋл тъꙋ деврѣме че нꙋꙗсте ал тъꙋ че ꙗсте ал лꙋи Дмнезеꙋ,
дарь авꙋціѧ кꙋм зичи къ ꙗсте а та; ши деврѣме че нꙋꙗсте а та дарь
кꙋм ꙋзичи къ дентрꙋ кѫчи ѡкелтꙋещи ꙟпоꙋтеле тале чеꙋ ле рѣле; Че дарь нꙋзиче къ дентрꙋ
алемѣле келтꙋеско ши нꙋ дентрꙋ але алтора. Деврѣме че нꙋдаи мило
стенїе сърачилор, пентрꙋ ачаста съ фак алетале стреине, нꙋвези ши латрꙋпꙋ
риле ноастре, кꙋм мѫннле слꙋжъскꙋ ꙗръ гꙋра мѫчинъ бꙋкателе, ши пѫнте
чиле деврѣме че прїимѣще бꙋкателе, датория ꙗсте тот дѣꙋна алецинѣ, ши
ꙗръш ѡкюл деврѣме че прїимѣще тоатъ лꙋмина, аꙋ доаръ пентрꙋ ачаста ꙗ
сте кась ціе нꙋмаи пентрꙋ джнсꙋл лꙋмина, ши съ нꙋ лꙋминѣзе тот трꙋ
пꙋл. Ꙟшиждеръ ши пичоареле, деврѣме че сѫнгꙋре оумблъ, ѡаре сѫн
гꙋре оумблъ; Ба, че пре тот трꙋпꙋл поартъ ши оумблъ, ши фіещтека
ре ден мъдꙋлари слꙋжба чѣ де требꙋинцъ шї ѡфаче, дечи врѣ ѡмꙋле съ нꙋдаи
алт немънꙋи дин авꙋціѧ та сꙋ дин мещешꙋгꙋл тъꙋ, нꙋ нꙋмаи пре ал
ціи ꙟи пьгꙋбим че ши пре тине тѣи пїердꙋт, къ ши сърачїи де аꙋрврѣ съ
фіе лакоми ка богаціи, кꙋржнд ꙗр фаче сърачи ка ши преджншїи, де на рврѣ
съдѣ дентралелорꙋ сърачилор, ꙗръ аи авꙋт кокон нꙋмаи оунꙋл сѫгꙋрнъ
скꙋт ши лаи пїердꙋт пре карела ꙟлкрещѣи кꙋ мꙋлтъ грижъ, ши авѣи
бꙋнъ нѫдѣжде кась лаш мощѣн ꙟтрꙋ авꙋціѧ та; Мꙋлцемѣще лꙋи
Дмнзеꙋ къ циаꙋ лꙋат къ пентрꙋ ачаста веи фи асѣменѣ кꙋ Авраам, къ
прекꙋм ачела аꙋ дат спре жѫртвъ лꙋи Дмнзеꙋ пре фіюсъꙋ кась факъ по
рꙋнка лꙋи Дмнзеꙋ, ꙟша ши тꙋ кѫнд ціꙋ лꙋат пре фіюл тъꙋ, нꙋтѣи
ꙟтрнстат ничи тѣи мѫхнит асꙋпра лꙋи Дмнзеꙋ кѫчи циаꙋ лꙋат че аи
мꙋлцемит лꙋи Дмнзеꙋ токма веи авѣ платъ кꙋ Авраам, каре шаꙋ дꙋс пре
фіюл съꙋ съл жꙋнге жѫртвъ лꙋи Дмнзеꙋ, ши тꙋ де веи лъса тѫнгꙋири
ле ши плѫнцериле чѣле фъръ декале, пре ѡамени веи фаче съ слъвѣскъ пре
Дмнзеꙋ ши пре ꙟцери съте лаꙋде, ши пре Дмнзеꙋ съте кꙋнꙋне, ши дарꙋри
ꙟцвадат пентрꙋ рѫбдарѣ та, къ аꙋ доаръ циꙋ перит копилꙋл; ꙟкъ ма
ѫрто акꙋм ꙟц ꙗсте кꙋ темею къ ꙗсте ꙟ мѫна лꙋи Дмнзеꙋ, акꙋм нꙋ
ещи тат декокон мꙋриторю че де не мꙋриторю, къ гꙋра маи бине ва грьи
ши ѡкїи маи бине ши депарѣте ворведѣ, ши пичоареле лꙋи вор оумбла дѣ
сꙋпра норилор, ши трꙋпꙋл чел пꙋтред ва фи ꙟбръкат кꙋ немꙋрирѣ ши ва стрь
лꙋчи ка соареле, адꙋц аминте де патрїархꙋл Авраам, кареле нꙋшаꙋ въ
зꙋт пре фіюсъꙋ морт, че лꙋи ꙗꙋ порꙋнчит Дмнзеꙋ съл жꙋнге, ши нꙋꙗꙋ
пърꙋт ръꙋ де порꙋнка лꙋи Дмнзеꙋ ниче аꙋ зис пентрꙋ ачѣѧ мїаи дат ко
кон кась фіꙋ оучигаш де кокони; Нꙋмїаи фъгъдꙋит Дмнзеꙋл мїеꙋ,
къ динтрꙋ ачест кокон съва ꙟмплѣ тоатъ лꙋмѣ, нѣмꙋри де нѣмꙋри;
Дарь кꙋм даи роадъ ши ръдъчина ѡтаи; Наꙋзи фериченꙋл Авраам кꙋ
вините ка ачѣстѣ спре Дмнзеꙋ, че нꙋмаи че аꙋ аꙋзит ѧ пре фіюл тъꙋ

пре

пре Ісаак чел юбит ши а фѫ жѫртвъ пентру мине ꙟтрун мунте унде ꙟць
вою арѫта еу, ши ачастъ таинъ ну о ау спус нимънуй ничи муерій луй
ничи слуџилор луй, нумай че ѣу лъсат жос ку катѫра, ши ел сау суит ꙟ
мунте ку коконул, ши ꙟдатъ лау пус пре лемне, ши ау луат куцитул
ши ера съ жунге пре фіюл съу чел оунул нъскут, ши ера съ вазъ чинева
татъ ши пресот, ши жѫртвъ спре дмнѕеу фѫръ де сѫнџе, ши арсурѫ
фѫръ де фок. Ꙟсъ ну жунгѧ пре фіюл съу ку куцитул, чел жунгѧ ку
ѡсѫрдіѧ, ꙟвъцѫнд пре вой, ну нумай де кѫт коконій чеши де кѫт суфле
тул май мулт съ чинстим порунчиле луй дмнѕеу, прекум ши Ісаак де
време че ау аузит пре дмнѕеу къ вавеѣ ѡ але спре жѫртвъ, нау май гръит
нимикъ кътрѫ татъсъу, пентру къ ера нунумай ꙟцелепт че ши аскул
тъторю, къ ера ꙟ вѫрста тинерецелор де, дг, ани. Ѡаре нуваць смерит
тоць де плекъчюнѣ ши рѫбдарѣ коконулуй? Къ ши ꙟпіедекѫндул нимик
нусъ турбурѫ ничи мустрѫ пре татъсъу, че тоате ле суфери ку тъчѣре,
ка оун міел блѫнд ка ши Хс, оунде зиче. Ка ѡ ѡ але съ адусе спре жунгѧ
ре, Ши ка оун міел фѫрѫ рѫутате ꙟнаинтѣ челуѧ чел тунде фѫръ гла,
Ши нум зикъ чин ва къ нуй пъръ рѫу луй Авраам даръ поате фи ачаста?
Къ ной ведем пре тѫлхари дукѫндуй съй ꙟцѣпе ши некутремурѫм, ши
де мулте ѡри лъкрѫмѫм, даръ Авраам съ жунге пре юбитул луй фію ку
мѫинеле луй, кум съ нуй паръ рѫу? Адевърат мулт ъ скѫрбъ ау рѫб
дат, къ де арфи фост ши връжмаш сау хіаръ тот іарфи пъруто рѫу, Ну
вор ка ман фи ачѣстѣ алтъ датъ ну, Пентру ачаста нерушѫм кѫнд
ꙟгропи фію сау рудъ, ѡмуле съ ну плѫнџи аша фѫръ де кале ничи де тот
съ те тѫнгуещи ши съте оучизи, чець аду аминте де Авраам кум врѣ съ
жунге пре фіюл съу пентру драгостѣ луй дмнѕеу, ши ничи ау суспинат
ничи ау лъкрѫмат. Ашѫдерѣ ши Іѡв де сау ши ꙟтристат прекум сау
късут ка оун пъринте юбиторю де коконі, іаръ ну кум фачем ной акум
фѫръ сокотѣлъ ши кум ну съ каде, прекум фъчѣ елинії карій нуавѣ нъ
дѣжде де ꙟвіаре. Че зичи къ нущіу оунде съ афлъ акум, даръ пентру
че нущій ѣ спунем? Къ де ау фост бун ши ау віецуит ка оун правосла
ник крещин, сау де ау фост рѫу съ щіе оунде ау мерсу, Даръ къ пентру
ачѣѧ зиче плѫнгу ши мъ валет кѫчи ау фост пъкъто, ши нау аджунсу
съ съ покъѧскъ ши съ съ пречещуѧскъ ку прѣкурателе тайне че ау мурит.
Даръ пентру ачаста требуе съ те букури кѫчи ѣ сау тъіат пъкателе, ши
нумай адаѡце алтеле маи рѣле, че де поць съй ажуць ажутъй кум съ ка
де іаръ съ нул плѫнџи че съ те роџи луй дмнѕеу ку ругъчюни ши ку милосте
нїй съ дай пресоцилор съй факъ летургій къ аша ау порунчит апостолій,
съ съ факъ поменири пентру чей моць, мъкаръ дирець сѫнт мъкаръ пъкъ
тош, Де време че пре коконій луй Іѡв жѫтва тътѫнсъу ꙟ ӣкурѫціѧ,
даръ ту кѫчи ещи некрединчо ши нукрез кум къ летургіиле сѫнт маре мѫ

гѫндіре челор че сѫ мꙋческꙋ ꙟ іадь? ши сѫ нꙋ плѫнцем фіеште кꙋм ши фъръ
сокотѣлъ пре тоци морціи, чи нꙋмаи пречѣ сѫ плѫнцем каріи аꙋ мꙋрит ꙟтръ
вꙋціе, ши наꙋ фъкꙋт ничи о млстеніе ласъраче, съ дѣ пентрꙋ сꙋфлетеле лор
дентрꙋ авꙋціа че аꙋ авꙋт, пре ачещѣ сѫ и плѫнцем де осеби, ши кꙋ тоци
фраціи ноштри, нꙋ нꙋмаи о зи саꙋ доаѡ, чи ꙟ тоатъ віаца ноастръ, съ ле а
жꙋтъм кꙋ кѫт не есте пꙋтѣрѣ, ши ꙟкъ ши алтора сѫ не рꙋгъм съ факъ
рꙋгъчюни ши летꙋргіи пꙋрꙋрѣ ши кꙋ ачѣстѣ тоатѣ воавѣ чева мѫгѫіаре, кою
сѫ спꙋю кътръ ливовꙋ дꙋнѣвоастръ, кꙋ ши пентрꙋ че не тѣме аша таре де моа
те? пентрꙋ къ нꙋ апропіе драгостѣ ноастръ де Хс, ни не пасъ де грижъ де бꙋнътъцій челе
вінтоаре, къ чел че се тѣме де мꙋнка іадꙋлꙋи де моарте нꙋ се тѣме, ши копиій чеи
мичи де кипꙋриле челе зꙋгръвите сѫ тем, іаръ де фокь нꙋ се тем. Дечи ши
ноі пентрꙋ ачѣѧ не тѣмем де моарте, пентрꙋ къ ничи нꙋ авем инимъ кꙋратъ.
Къ де ар фи кꙋноштинца ноастръ кꙋратъ, нꙋ не ам теме ничи де моарте ничи де
фоаме, ничи де сѫрѫчіе, ничи де пагꙋба баниилор, ни де алтеле ка ачѣстѣ ни
де оуна. Сокотѣще кꙋ минтѣ та ѡмꙋле, къ віаца ачещіи лꙋми есте ка
оунвис, ши ка ѡ оумбръ че трѣче. Ши везй каселе ши кꙋрциле боѧрилор кꙋм
сѫнт сꙋрпате ши пꙋстіи, нꙋмаи тꙋрнꙋриле съ вѣд пꙋстіи ши кѫнтъ па
сѫриле ꙟтрѫнселе. Адꙋци аминте кѫте ръꙋтъци аꙋ фъкꙋт ꙟ віаца лор,
ши акꙋм ничи нꙋмеле лор нꙋ се аꙋде. Аши ждерѣ мꙋлци тирани ши ꙟпъра
ци пꙋтѣрничи саꙋ пꙋс голи ꙟ пъмѫнт. Іаръ чеи смерици саꙋ фъкꙋт ꙟпъ
раци. Іаръ де ничи ачѣстѣ нꙋ аѫжꙋнгь пентрꙋ ꙟдирептарѣ ши пентрꙋ ꙟвъ
цътꙋра, гѫндѣще ши маинаинте де моарте къ авем фрика морціи, къчи кѫнд
дорми де че ещи вреднікь? Де немикъ. Аꙋ нꙋ поате съ те о моаръ о жига
ніе кѫт де микъ? Ачаста ꙟцꙋ адꙋ аминте, ши нꙋ лъꙋда фрꙋмꙋсѣцѣ фи
рїи ѡменещи, ши фолосꙋл феціи, ничи пре чела че щ рѫдикъ грамазіи сꙋ, ши
піаптънъ пърꙋл, ши не тезѣще барба, ничи хаина че скꙋмпъ, ши калꙋл
чел кꙋ рафтꙋри ꙟподобит, ничи пре чела че мерге дꙋпъ ѫнсꙋл мꙋлци ѡаме
ни, че ѧ аминте ла че де апой оунде мерге. Ачѣстѣ гѫндѣще ши тꙋ
ши фꙋци де слава че дешартъ ши де мѫндріе. Ши іаръш де лаꙋзи челе че
сѫнт ꙟведѣре ши трекътоаре. Ши ачѣсте съ циле спꙋю ден сфинтеле скрип
тꙋри, челе че сѫнт маи мꙋлт лꙋминате де кѫт ачѣстѣ. Іаръ прекꙋм
сѫнт ачѣлѣ пентрꙋ арътарѣ феціи немиръм де фіинца сфѫршитꙋлꙋи лор,
ши ведем ꙟ че де апой къ есте лꙋт ши прах маи вѫрто ꙟкъ пънъ а нꙋ се
топи. Аратъ ачестꙋи юбиторю де мъріре дешартъ, кѫнд ꙟл апꙋкъ вреѡ
боалъ де моарте ши ва съи ѣсъ сꙋфлетꙋл. Оунде есте мърирѣ лꙋи че маре
ши дешартъ че ѡ авѣ, ши мꙋлцимѣ че де ѡамени че авѣ дꙋпъ ель, ши го
ніѧ пре ѡамени сътрѣкъ прен тѫргꙋ калꙋл боѧрюлꙋи ши сѫнгꙋр боѧрюл?
Оунде сѫнт ꙟбръкъминтеле челе скꙋмпе ши кꙋ москꙋ? Оунде сѫнт лъꙋ
дъторіи? Оунде сѫнт ѡспѣцеле ши зикътꙋриле? Оунде есте рѫсꙋл чел
мꙋлт? Оунде есте грьсимѣ трꙋпꙋлꙋи ши віаца че о дихнитъ? Че саꙋ

фъ

фъкꙋт дарѣ трꙋпꙋл ачела каре аꙋ фостꙋ сътꙋл деатѫта чинсте ши бꙋнъ
тате ? Пасъ ла гроапѣ къ вей веда ꙟпꙋцичюне мꙋлтъ ши мꙋлциме девіер
ми, ши сꙋспинин кꙋ амаръ, ши макаръ де ѣрфи нꙋмай пънъ ꙟтратѫта пагꙋ
бакъчи саꙋ фъкꙋт пꙋтреџюне ши ꙟпꙋцичюне, Че ꙟ адꙋци аминте девіер
меле чеа фъръсфършит, ши де скѫрширеа динцилор, ши де ꙟтꙋнѣрекꙋл чел
май денафарѣ, де фокꙋл чел нестинсь, ши де мꙋнчиле чѣле несꙋферите ши
вѣчниче. Къ ꙟчи пънъ сѫнтем віи аꙋ сфършит ши рѣлеле ши бꙋнеле,
ꙗръ аколо ꙟлꙋмѣ чѣ де жос атѫта ѫсте мꙋнка фъръ мѫнгѫяре кѫт нꙋ
поате нимене съ о повестѣскъ. Че съ фъкꙋ дарѣ подоаба чѣ мꙋлтъ? Оун
де саꙋ дꙋс дарѣ ꙟбꙋнареа ши лаꙋда чѣ мꙋлтъ ? Ши баніи ши кѫшигꙋриле
чѣле мꙋлте ? Чевѫнт рѣꙋ аꙋ сꙋфлат ши тоате лѣꙋ ръсипит ? Ши че
ба съ фіе бꙋнѣ ачастъ келтꙋиалъ мꙋлтъ ла ꙟгропаре, ꙟкъ май мꙋлтъ па
гꙋбъ фаче, нꙋнꙋмай мортꙋлꙋй, че ши ꙟгропъторилор, къ чел мортъ нꙋ а
ре нимик о добѫндъ де ꙟбръкъминтеле ачѣлѣ, къ мерге съпъторіи чей де
гропи дей дезбракъ, ши факꙋ ши пре ачеа де мерге ꙟ ꙗд. Кꙋм нꙋте ꙟце
лецешти омꙋле, кѫнд аꙋзи къ Хс саꙋ скꙋлат гол ден гроапъ, ши кꙋм наꙋзи
къ маꙋ ꙟгропат морт, че фаъмѫнд маꙋ хрънит, ши чѣлѣлалте, че нꙋ ма
ꙟкоперемѫнт съ ꙗвꙋ. Кꙋм ꙟлт май бѫрто дꙋпъ моарте. Че ръспꙋнсь дарѣ
авем съ дъм пентрꙋ ачаста ? Ничи оун ръспꙋнсꙋ, кѫнд ꙟподобим трꙋпꙋл
чел чел мънѫнкъ віермій, ꙗръ пре Хс оумблѫнд фаъмѫнд ши ꙟсетошат
ши гол ши стреинь нꙋл ведем. Ши нꙋнꙋмай атѫта че ꙟкъ ши кѫнд заче
болнавꙋл ꙟпат ши съ лꙋптъ кꙋ моартѣ зиче, мортꙋл поартъ сѣминеле а
вꙋцией, адекъ ꙟбръкъминте лꙋминате, ашернꙋтꙋри ши перине кꙋ сѫрмъ,
пентрꙋ ꙟподобиреа патꙋлꙋй мергѫнд ꙟнаинте ла ꙟгропаре кꙋ помпъ бога
ци ши съраци, ши мꙋлцимѣ оаменилор батѫжокꙋриндь ꙗръ нꙋ лъꙋдѫнд. ꙗ
ръ дека дъм трꙋпꙋл віермилор ꙟторкѫндꙋне зичем. Оунде ѫсте мꙋл
цимѣ породꙋлꙋй. Оунде сѫнт гласꙋриле ши стригареа ачѣѧ, оунде сѫнт
фъклііле чѣле полійте але попилор. Оунде ѫсте тꙋрбꙋрареа мꙋерилор ꙟпреꙋ
нъ кꙋ а сꙋрганелор. Аꙋ доаръ сѫнт висꙋри ачѣстѣ чам зи. Оунде сѫнт
чеа чел мѫнгѫѧ ши ꙟ зичѣ къ нꙋ ва мꙋри. Даръ нимѣ нꙋ ѫсте фъръ де моар
те. Кꙋтаци фрацилор де ведеци пре чел морть, ши кꙋноаштеци ачастъ та
нъ маре. Гоници пъкателе. Ведеци ши къ кꙋтремꙋраци, ведеци ши вѣ
мираци, ведеци ши нꙋ въ мѫндрици. Къ дѣй веда пре оун ꙟпърат саꙋ
пре оун боꙗрю морть, кꙋноашелай ка пре оун ꙟпърат? Ба, Ши ачеста
съ кꙋтремꙋръ де моарте, Ши ачеста съ тѣме ка ши сѣракꙋл, де тот съ
фаче тикълос, чела че ера гроазникь. Ꙟтрꙋн чꙗс съ фаче смерит чел маре ши
мѫндрꙋ, де кареле ерѝ съ темѧ тоатъ лꙋмѣ, Ꙟкꙋм съ кꙋтремꙋръ съ клатин
ши тоатъ пꙋтѣреа лꙋй пери. Аꙋ възꙋт ꙟцерии гроазничи ши аꙋ оуитать
стъпѫниреа ши пꙋтѣреа. Вѣде оаменѣ гроазникъ ши гроаза лꙋй чѣ маре че
авѧ къ тръ ꙗлцій, съ соколти ка оун фꙋм. Вѣде ведѣре ꙟфрикошатѣ ши пій

ре фаца. Аѹде ръспѹнсѹл чел де нѣстоѣ сѹфлетѹлѹи лѹи, шѝ съкѹтремѹръ кѹтотѹл, шѝ пльнгьнд зѝче, Сърак ѹл де мине, оунде ѣсте пѹтѣрѣ боѧрилор, ꙟтрꙁ алтъ сѹжьндѹмалъ ꙟдевъратъ, Алтъ пѹтѣре таре, ал тъ бирѹинцъ маи маре, Алтъ ꙟпъръціе несминтитъ, Алть ꙟпъраті ꙟ фрикошаті шѝ фъръ моарте, Алтъ оасте чюдатъ. Оунеле ка ачѣсте шѝ алтеле маи гроазниче гьндескѹчеи морци, де мѹлте ѡри шѝ кьнд съ лѹ тъ кѹ моартѣ. Алцїи сарѹ ден ашернѹтѹл лор вржнд съ фѹгъ де моарте. Ѧръ алцїи скржшнескѹ динцїи лор, Алцїи съ бат песте образ, Алцїи ꙟ торкѹ гроазав окїи лор възьнд пре ꙟѹери шѝ пре дїаволи, карїи черчетѣзъ карїи пжръскѹ, карїи хѹлескѹ сѹфлетѹл лѹи. Атѹнчѣ мѹлте рѹгъчюни ꙟи требѹескѹ оунѹѧ ка ачѣстѹѧ, мѹлте лакръми, мѹлте бѹнътъци требѹе скѹ, съ къльторѣскъ ꙟпреѹнъ кѹ сѹфлетѹл лѹи. Къ де не требѹескѹ ачи н со цїи кьнд вом съмерџем пре вреꙍкале ꙟтраль лок, кѹ кьт маи вжрто не вор требѹи аколо ꙟтрачѣ кале ꙟфрикошатъ съ авем соціи, съ не пъзаскъ де фѹрїи чей рън драчїи, карїи нѹ чаркъ авѹціе че чѣркъ сѹфлете съ ле дѹкъ ꙟ ѧд. Атѹнчѣ ꙟтрѹ ачѣѧ врѣме ѣсте соціе бѹнъ милостенїѧ шѝ драгостѣ, каре пот съ изъбъвѣскъ сѹфлетѹл. Бѹне соцїи сьнт шѝ съ рачїи съ не ꙟдирептѣзе пре кале ла ꙟпъръціѧ черюлѹи. Че съ не ꙟтоарчем спре дѹмнезеѹ, шѝ съ не фачем бѹни шѝ дирепци пре ꙟ фаптеле чѣле бѹне, съ не не вонм кѹ тоатъ пѹтѣрѣ ноастръ, ка съ добжндим шѝ бѹнътъциле чѣле вїитоаре ꙟ ıс хс дмнѹл нострѹ. Акърѹѧ е слава шѝ търїѧ шѝ ꙟкинъчюнѣ шѝ пѹтѣрѣ кѹ пърнтеле шѝ кѹ фїюл шѝ кѹ сфнтѹл дхь, акѹм шѝ пѹрѹрѣ шѝ ꙟ вѣ чїи вѣчилор амин.

Кѹвънт ал кв

А чѣлѹи ꙟтрѹ сфнци пърнтеле нострѹ

Алѹи Їѡан Златоѹстъ.

Пентрѹ смерирѣ шѝ дирептатѣ, Бл҃гословѣще пърнте.

Смѹл чел мърец фрацилор ѣсте небѹн, шѝ маи вжрто фъръ дѹмнезеѹ, шѝ самжнъ нѹнѹмаи фарисеѹлѹи ачелѹѧ, че токма дїаволѹлѹи, каре пентрѹ мърирѣ шѝ небѹнїѧ лѹи, аѹ врѹт съ съ факъ токма кѹ дмнзъѹ, пентрѹ ачѣѧ ден лѹминъ че ера саѹ фъкѹт ꙟтѹнерек, шѝ ден ꙟѹерь саѹ фъкѹт дїавол ꙟтѹнекат. Ачаста фаче шѝ чел мърец, къ нѹмаи пре сине фаче бѹн ꙟцелепт шѝ кѹноскъторю. Ѧръ пре чеѧлалци оамени нѹи аре де немикъ, нѹмаи чеи батжокѹрѣще шѝ ржде де еи, шѝ де ва къдѧ ꙟ пъкат нѹ съ покъѧще, нѹ съ

смерѣще кѫ нꙋл ласѫ некꙋноща ка ши пре дїаволꙋл, ши денꙋсеба покѫи
себа мꙋнчи ꙟпреꙋнѫ кꙋ соцїа лꙋй кꙋ дїаволꙋл. А҆часта дарѫ пѫнгѫритѫ
рѫꙋтате а҆мѫндрїей ѡ҆ лꙋ ши а҆лцїй мꙋлци. Ꙗ҆рѫ кѫци сѫнт скꙋрци ла трꙋ
сѫнт дей фїре мѫндри ши забистничи. Ꙗ҆рѫ о҆мꙋл чел кꙋ минтѣ плекатѫ
дебаши греши чева, лесне трѣче ши нѫбѫлѣще кꙋ кꙋнощинца ши кꙋ дирепт
татѣ кѫтрѫ дмнзѫꙋ. Ꙗ҆рѫ дека ꙟпреꙋна пре дирептате кꙋ смерирѣ, оу҆н
де нꙋвамѣрце, ла кѫтеши кѫте черюри себа сꙋи, токма ши ꙟналтѣ скаꙋ
лꙋй дꙋмнезееске ва ста ꙟмижлокꙋл ꙟцерилор кꙋ ꙟдрѫзнѣлѫ маре. Деврѣме
че чѣ че мѫртꙋрисеск пѫкателе лор кꙋ смерире, а҆тѫта чинсте кѫщигъ,
кꙋ кѫт маи мꙋлтѫ чей чефак бꙋнътѫциле чѣле мꙋлте, шиш смереск сꙋфле
теле лор, кѫте кꙋнꙋни вор лꙋа дела дмнзѫꙋ пентрꙋ минтѣ чѣ плекатъ. Пъ
нъ ꙟтратѫта а҆сте, кѫ дей фаче мїй де бꙋнѫтѫци ꙟтоатѫ вїаца та, о҆
ри милостенїе, о҆ри рꙋгѫчюни, о҆ри постꙋри, о҆ри а҆лте бꙋне фапте, ши нꙋ
вей пꙋне смерирѣ темею, нꙋмаи ꙟдешѫртѫ о҆стенещи. Кѫ нꙋ а҆сте ничи
о҆ фаптѫ бꙋнѫ а҆ноастрѫ каре сѫ поатѫ ста фѫр де смерире, че вери кꙋрѫцїе ве
зичи, вери фечорїе, ши банїи ши а҆вѣрѣ вей оурѫ, о҆ри а҆лтѫ бꙋнѫтате вей
фаче, тоате а҆чѣлѣ некꙋрате сѫнт ши пѫнгѫрите, ши маи оурѫте ꙟнаин
тѣ лꙋй дмнзѫꙋ нефѫкѫндꙋсе ꙟпреꙋнѫ кꙋ драгостѣ ши кꙋ смерирѣ, кѫ пен
трꙋ а҆чѣ а҆ꙋ фѫкꙋт дмнзѫꙋ пре ной дей домнꙋ фїри, а҆декѫ, де трꙋп ши де
дꙋх, ка кѫнд а҆р кѫдѣ о҆мꙋл ꙟтрꙋ мѫндрїе ши себа нѫлца кꙋ минтѣ, сѫ
смерѣскъ пентрꙋ микшорарѣ трꙋпꙋлꙋй, а҆тꙋнчѣ сѫ зикѫ ꙟпреꙋнѫ кꙋ пророкꙋ.
Че а҆сте о҆мꙋл; кꙋ дешѫртарѣ сꙋ а҆сѫмѫнат. Ꙗ҆рѫ кѫнд вей гѫнди че
ва неврѣдник чинсте ей чецисаꙋ дат цїе дела дмнзѫꙋ мꙋлтѫте кѫтрѫ рѫꙋна
черѣщилор пꙋтери. Бл҃городнїа сꙋфлетꙋлꙋй а҆сте маре бꙋнѫтате сѫ кꙋноа
скѫ чинева а҆са рꙋденїе, ши патрїе, ши де оу҆нде нѣм нѫскꙋт, пентрꙋ кѫ ши
а҆ча кꙋнощинцѫ а҆фирїй неа҆жꙋнце пре ной ла ꙟвѫцѫтꙋрѫ, ши тоате патемеле
о҆менещи поате сѫле смерѣскѫ, ши сѫ потолѣскѫ гѫндꙋл ши сѫл ꙟвѣте. А҆
дꙋци ши тꙋ а҆ме а҆минте де фирѣ та че а҆сте, ши а҆часта а҆жꙋнце, ка сѫ
те смерещи пꙋрꙋрѣ, кꙋм кѫ ещи пѫмѫнт ши цѫрѫнѫ, ши а҆н ши пре моар
те лѫнгѫ тине соцїе. Саꙋ зидит а҆дам дей пѫмѫнт ꙗ҆рѫ наꙋ вѫзꙋт пре
дмнзѫꙋ кѫнд лаꙋ зидит. Пентрꙋ кѫ нꙋ требꙋѫ сѫ фїе мѫртꙋрїе лꙋкрꙋрилор
челор фѫкꙋте де дмнзѫꙋ, ка пентрꙋ сѫ нꙋ сѫ лаꙋде ꙟпотрива чюдателор фап
те а҆ле лꙋй дмнзѫꙋ, сѫ сѫ мѫрѣскѫ ꙟдешѫрт. Пентрꙋ кѫ де а҆сте ꙟбрѫ
кат кꙋ а҆тѫта смерире ши ꙗ҆рѫш сѫ мѫрѣще, ши нꙋ кꙋноаще пре чел че лаꙋ
фѫкꙋт, чел нечинстѣще. Дарѫ деа҆рфилꙋат ши чел песте фїре, чине а҆рфи
ꙟгѫдꙋит несокотита лꙋй мѫндрїе; Дирепт а҆чѣ дмнзѫꙋ фѫкѫнд пре
о҆м, ши пꙋтери мари ши смерири мꙋлте а҆ꙋ пꙋ ла зидирѣ са, пентрꙋ ка
прен пꙋтѣрѣ че а҆ре сѫ сѫ лаꙋде дарꙋл мешерꙋгꙋиторюлꙋй дмнзѫꙋ, ꙗ҆рѫ
прен смерире сокотѣла о҆менѣскѫ сѫ сѫ вещежаскѫ. Датꙋлаꙋ лꙋй лимбѫ сѫ
грѫꙗ҆скѫ ши сѫ лаꙋде ши сѫ кѫнте дꙋмнезеещиле кꙋвинте, сѫ повестѣскѫ фрꙋ

мусеуцелеши мъририлле луй дмнєзеу ши алеѕиндирїй, съворовєскъ пентру
чєрю, ши пентру пъмѫнть, съ лауде ши съ слъвєскъ пре мареле мєщер дум
незеу. Микъ парте ѧсте лимба, ничи дедоао двєџете, ничи кѫт вѫр
фул оунгїй. Іаръ ачел вѫрфу митютел, гръѧще де чєрю ши де пъмѫнт,
ши пентру ка съ нугѫндєскъ къ ѧсте маре лукру, съ съ ѫналце ши съ съ лау
де. Демулте ори съ факу пре дѫнса бешичи, ши буба, ши ране ѫпрежурул
ей, съ ѫпресоаръ, ка съ кунoаскъ къ ши ѧ мурїтоаре ѧсте, ши гръѧще пен
тру немуритоаре лукрури. Пентру ачєѧ датория ѧсте съ кунoаскъ каре ѧ
сте путєрѣ челуй че съ проповедуѧще, ши каре ѧсте слъбичюнѣ проповедуи
торюлуи. Дата у луй окю, лумина чѣ микъ аокюлуй, ши пре ин трѫнса вє
де тоатъ зидирѣ, ши пентру ка съ нусъ мърєскъ ши съ съ труфєскъ пен
тру ачєѧ ши демулте ори съ орбєще, съ оумпле де оурдори, лъкръмєзъ,
ши алте боале непънаску, ка пентру дела дѫнсул съ шкунoаскъ слъбичюнѣ
іаръ дела зидирѣ луй съ лауде ши съ фълуѧскъ пре зидиторю. Де врєме даръ че
аре омул асупра луй слъбичюне ка ачаста, ши іаръш оуитъ микшорарѣ луй,
ши нъ съ паре къ ѧсте оаречє, атѫта кѫт ши ѫпотрива зидиторюлуй съ мъ
рєще. Кѫнд сар мѫнтуи де тот ши де ачѣ слъбичюне, чине ши каре іар
ѫгъдуи мѫндрїѧ луй? Со котєще оаме ку чине те ѫпреуни ши те мъреи?
Ши послушърѣ челуй стрїин цїе рушине съ оафачи? Ши зичи оаре съ фїе
часта ши чєѧ? Пентру къ де ѧсте чинева де бунъ рудъ, ши луминат,
ши ва съ пъла ель пичоареле стреинулуи, Ну ѧсте ку греу Ну ѧсте, че
маи мулть ѧсте лукру юшору ши де чинсте. Деши ѧсте фоарте лумина
ла благороднїѧ нємулуи, ѧсте ши ѫпреунъ служиторю челуй че аублужит.
Адуци аминте чине ши каре аусъ пълат пичорелe оученичилор? Аиаве іасте, къ
домнул слъвїн, Хс, ши дмнєзеул тутурор. Дирепт ачєѧ пъръсєщете фра
те де маи зиче къ съ сѫнт де рудъ бунъ ши фечору де боѧрю, пентру къ ну іасте
алту лукру маи бун ши маи смерит у, де кѫт а ну съ лъуда нещине ѫтру авє
рѣ луи, ши а нусъ мъри кугѫндул, ши ну лачєле вїитоаре, че маи вѫртос
лачєле де акум, пентру къ ну іасте алтъ лукру атѫта де пизмуиторю
де кѫт омул че съ ѫбогъцєще, ши маи вѫртос кѫнд съ мърєще ку фи
рѣ атунчѣ ѫдоитъ съ фаче сурпарѣ луй, Іаръ чел че петрєче ку
токмєлъ ши ку мъсуръ, тае ку плекъчюнѣ луй завистїѧ чѣ тиръниєскъ,
ши чєле че аре ле аре ку темєю, ѫтрачєсташ кип іасте мърим ѣ ачєщїи ръу
тъци а богъцїен чей путреде, пентру къ ну ну маи лачєле вїитоаре нуне іа
сте де фолос, че ши лачєле де акум не дау бѫнтуиале, Дирєпть ачєѧ съ
нуне мърим кугѫндул пентру авуцїѧ ноастръ, ничи де алт нескаре лу
кру. Пентру къ де врєме че чел че съ мърєще ку гѫндул ла фаптеле чєле
духовничєщи, съ стрикъ ши съ мунчєще, ку кѫт маи мулт де чєле тру
пещи патеми. Іа съ кунoащем фирѣ ноастръ чѣ перитоаре, съ не адучем
аминте де пъкателе ноастре, съ сокотим чине сѫнтем, а декъ трекъ тори ши

пꙋтрезиторі ши ажꙋнџе нꙋмаи ачаста спре пилдъ смереніей. Къ ꙟтрꙋ а
часта ѡмꙋл поате кꙋноаще пре сине къ нꙋ ѥсте немикъ. Пентрꙋ къ нꙋ ѥсте
алтꙋ мижлок кꙋ каре съ факъ нещине пріѧтен пре дмнѕеꙋ ка кꙋм ар сoко
ти пре сине маи мик декѫт тоци оаменій пентрꙋ къ зиче Хс, Веници тоц
спре мине, ши къ ꙟвъцаци дела мине къ блѫнд сѫнт ши плекат кꙋ инима,
еꙋ сѫнт фіюл лꙋй дмнезеꙋ, ши дмнезеꙋ ши маре ꙟпърат черюлꙋй ши пъ
мѫнтꙋлꙋй, Ши де нашфи фост плекат ши блѫнд, нашфи фъкꙋт маикъ
сѫракъ, Де нашфи фост блѫнд нашфи венит кътръ вой. Еꙋ фъкъ
торюл ши лꙋкрѫторюл чей вѫзꙋте ши невъзꙋте зидирі, Де нашфи фост
блѫнд, нꙋмашфи погорѫт дела черюрі съмъ фак ѡм каши вой. Де нашфи
фост блѫнд ши плекат нꙋмашфи нъскꙋт ꙟ ѧсле добитоачелор челор некꙋ
вѫнтътоаре, Авѫнд ꙟмѫна мѣ тоатъ авꙋціѧ лꙋмій, ши кꙋрциле ꙟ
пърацилор ши але домнилор. Де нашфи фост плекат кꙋ инима, ши ꙟгъдꙋ
тори нашфи дат спателе мѣле спре бътъи, ши спре моарте, пентрꙋ чей
робиц. Де нашфи фост плекат ши фъръ дерꙋтате, алцій ера датори
съ пътимѣскъ ши наꙋ пътимит, ши еꙋ нефіинд датори ам пѫтит да
торіѧ лор пентрꙋ джншій, ꙟтрачесташ кип сѫнт даръ блѫнд ши плекат,
къ вой аци грешит ши еꙋ мам бътꙋт ши мам оморѫт. Аша сѫнт пле
кат ши мъроги слꙋџилор мѣле съ факъ бине ши нꙋміе рꙋшине, ка пентрꙋ
съ нꙋмъ ꙟдемнꙋ спре оуръціе, ши съй адꙋк ла мꙋнка девѣчи, Де чи кѫнд
вей вени ла ачастъ сокотѣлъ, Миръте пентрꙋ плекъчюнѣ домнꙋлꙋй но
стрꙋ Іс Хс, ши те плѣкъ ши тꙋ ѡри каре веи фи, ши гѫндѣще кꙋм саꙋ по
горѫт домнꙋл тъꙋ дела черюри ла пъмѫнт. ши дела пъмѫнт ла ꙗдь,
ши атꙋнчѣ нꙋте веи лъꙋда пре сине че маи мꙋлтꙋ веи батжокори не кꙋноще
ци та къ чи наи фъкꙋт ничи ѡданинсоаръ ничи ѡ плекъчюне, Ꙗръ де ещи
маи плекат декѫт тоци оаменій, нꙋте мъри пентрꙋ ачаста ничи съ мꙋ
стрези пре алцій касъ нꙋци піерзи лаꙋда ши ѡстенѣла ꙟпреꙋнъ ши чин
стѣ, Пентрꙋ ачѣѧ те смерѣще, касъ те мѫнтꙋеши де мѫндріе, Ꙗръ де
вей къдѣ пре мижлокꙋл смерирей ла мѫндріе, маи бине ар фи фост съ нꙋ те фій
смерит къ мꙋлци де мꙋлте ѡри съ аратъ кътръ ной къ сѫнт бꙋни ши фъ
кътори де бине, ши ей сѫнт маи рѣи ши маи виклѣни декѫт тоци. Ꙗръ
ꙟкъш лъсѫнд пре ачѣще, съ зичем де чей че петрек дꙋпъ плъчѣрѣ лꙋй
дмнезеꙋ, Ши каріи сѫнт ачѣѧ че кꙋноскꙋ касъ факъ фаптеле чѣле бꙋне,
ши капꙋл бꙋнътъцилор кареле ѥсте смерирѣ, съ съ леневѣскъ а ѡ фаче, Пен
трꙋ ачѣѧ ꙗꙋ лъсат дмнезеꙋ пре джншій касъ кꙋноаскъ къ нꙋ кꙋ алор пꙋ
тѣре аꙋ фъкꙋт ачѣле фапте бꙋне, че кꙋ дарꙋл лꙋй дмнезеꙋ, пентрꙋ къ
блѫндѣцеле съ кіамъ, нꙋ кѫнд нещине ар авѣ недрептате де вреꙋн пѫтер
ник ши нъпъстꙋиторю, ши ар ꙟгъдꙋи кꙋ блѫндѣцеле, че кѫнд ар авѣ не
дрептате де оамени мичи ши прощи бѫнтꙋиндꙋсе ши ар ꙟгъдꙋи, пен
трꙋ къ оуритъ ѥ ла юбирѣ де оамени алꙋй дмнезеꙋ, че тъмъдꙋире ши мѫ

тꙋй

тꙋнре дъ ла робїи сѫи. Девреме че Ісаак кѫнд съ гонїа де ꙟпъратꙋл
герарилор, фъръ дрептате дела локꙋриле лꙋй ши ничи съдатъ нꙋ сау ꙟ
тристат ничи аꙋ стригат кътръ Дмнезеꙋ, ничи аꙋ зис къ ничи де ꙋн фѫн
тѫниле каре ам дешкис нꙋ мъ лась съ съ пѫнеск, оаре съ нꙋ фїе воа лꙋ
Дмнезеꙋ ши ачаста де ам ръмас пꙋстїю; ши мам липсит де ажꙋторюл лꙋ
Дмнезеꙋ чел де сꙋс; сау мам липсит де акоперирѣ стъпѫнꙋлꙋи мїеꙋ Дмнезеꙋ;
Нꙋ зи кꙋвѫнт ка ачеста кътръ Дꙋмнезеꙋ, че кꙋ блѫндеце тоате ачеле бѫн
тꙋиале кꙋ ръбдаре аꙋ ꙟгъдꙋит, дрептачѣа ши май мꙋлт аꙋ добѫндит
ажꙋторюл чел де сꙋс ши мѫнгѫяре. Пентрꙋ къ сау аръта Домнꙋл лꙋй
Ісаак ꙟтрꙋ ноапте ши iаꙋ зис, Еꙋ сѫнт Дꙋмнезеꙋл лꙋй Авраам пъринте
лꙋй тъꙋ, къ еꙋ ам слъвит ши лам фъкꙋт лъꙋдат претатъл тъꙋ ꙟто
тъ лꙋмѣ, пентрꙋ ачѣа нꙋ те тѣме къ кꙋ тине сѫнт, ши воꙋ мꙋлци семин
цїа та, пентрꙋ Авраам пъринтеле тъꙋ, къ мꙋлтъ ръсплътире ꙟй сѫнт
даторю кꙋчи мꙋ аꙋ аскꙋлтат ши аꙋ фъкꙋт кꙋвѫнтꙋл мїеꙋ. Ши тꙋ ꙟкъ
съ фїи блѫнд, ши ꙟвъцат ши лъꙋдат ка ши татъл тъꙋ. Вези кѫт да
аре пꙋтѣрѣ смеренїеи; пентрꙋ къчи че ера май наинте варвари аꙋ венит ла
чел дрепт ши аꙋ черꙋт ертъчюне дела ел, къ кꙋноштѣ къ iасте Дмнезеꙋ
кꙋ ел. Іарꙟи съ ведем кꙋм ши Іаков фїюл ачестꙋia, гониндꙋ съ де фрате съ
Ісав, ши ꙟфꙋга ачѣа аꙋ ꙟноптат ла ꙋн локꙋ че съ кема Харан, ши аꙋ
лꙋа пїатръ ши аꙋ пꙋс ла къпътѫюл лꙋй ши аꙋ дормит, възꙋтаи пле
къчюне чюдатъ, възꙋтаи ꙟчекип бърбацїи чей векй фъчѣ кꙋибле лорꙋ; пре
кꙋм ши ачестꙋ патрїарх Іаков каре ера крескꙋт ꙟ касъ богрѣскъ ши лꙋмина
тъ, кꙋм аꙋ лꙋа пїатръ ши аꙋ пꙋс ла къпътѫюл лꙋй, ши жосꙋ ла пъмѫнт
сау кꙋлкатꙋ, Пентрꙋ ачѣа сау ꙟвредничи де аꙋ възꙋт тайниле лꙋй Дꙋм
незеꙋ ꙟфрикошате ши чюдате, адекъ скара ачѣ Дмнезеiаскъ пре каре съ сꙋїа
ши съ погорїа ꙟцерїи лꙋй Дмнезеꙋ, ши Дмнезеꙋ оцинѣ, каре ꙟкипꙋїа пре свинта нъ
скътоаре де Дмнезеꙋ Фечоаръ. Ши зисе Дмнезеꙋ лꙋй Іаков. Еꙋ сѫнт Дꙋм
незеꙋл лꙋй Авраам ши ал лꙋй Ісаак пъринтелꙋи тъꙋ пентрꙋ ачѣа нꙋ те тѣ
ме че крѣде къ сѫнт кꙋ тине ка съ те пъзеск ꙟтрꙋ калѣ каре мерџи, ши
iаръш а доаръ ши а треiа оаръ iаꙋ зис, къ премине ай ꙟпреꙋнъ къ алъторю
пентрꙋ паза та. Дрептачѣа ши тꙋ фрате, де вей врѣ съ фачи лꙋкрꙋри
тале мари, нꙋ сокоти кꙋ гѫндꙋл тъꙋ къ сѫнт мари, чи мъртꙋрисѣще кꙋ
къ дарꙋл лꙋй Дмнезеꙋ лѣꙋ фъкꙋт, ка съ ай би пре Дмнезеꙋ даторю, нꙋ нꙋ
май лꙋкрꙋрилор тале, че ши пентрꙋ минтѣ та чѣ бꙋнъ. Девей даръ съ фїи
плекат, нꙋ нꙋмай кꙋ кꙋвинте ши кꙋ кипꙋри съ арѫци бꙋнътатѣ та, че
ши кꙋ кꙋвинте ши кꙋ фапте съ ци арѫци бꙋнътатѣ, ши нꙋ нꙋмай
кътръ ꙋнꙋл съ те арѫци плекат. ши кътръ алтꙋл фїаръ сълбатекъ, чи
спре тоци требꙋе съ фїи дꙋлче ши плекат, аꙋ прїатен ꙟцꙋ вафи аꙋ връжмаш,
аꙋ маре аꙋ микꙋ, пентрꙋ къ ачаста iасте плекъчюне адевъратъ, ши прїи
митъ ла Дмнезеꙋ. Іаръ нꙋ оунеорй плекат ши алтеорй юте ши мънїос,
Пентрꙋ къ чине съ ва бирꙋи де мънїе аꙋ пїердꙋт тоате бꙋнътъциле лꙋй, дн

ре

рѣтачѣѫ ши тꙋ бéри каре вей фи, ши вей врѣ съ арѫци лꙋкрꙋри мари, нꙋте ꙟ-
нълца фоарте, къ атꙋнче вей фи маре, кънд вом соколи къ сѫнтем пъкътоши
атꙋнче не фачем дирепци, прекꙋм аꙋ фъкꙋт митарникꙋл, ꙗръ де вей зиче къ е-
ши кꙋноскъторю ши фъкъторю де бине, атꙋнчѣ тѣй фъкꙋт фъръ де ни-
ще ѡ бꙋнътате ши фъръ де ничи ѡ кꙋноштинцъ, мъкаръ де ешти ши кꙋноскъто-
рю, пентрꙋ къ челор мѫндри ши е Дмнзеꙋ але ста ꙟпотривъ, ши ꙟтра-
честаш кип дъ Дмнзеꙋ дарꙋ челор плекаци, къ лꙋй съ каде слава пꙋтѣрѣ
чинстѣ, ши ꙟкинъчюнѣ ꙟвѣчїй вѣчилор амин.

КꙊВѪНТ АЛ, КГ,
Ачелꙋй ꙟтрꙋ сфнцй пърйнтеле нострꙋ

АЛꙊЙ ЇѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ сꙋфлет ши пентрꙋ нъдѣжде. Блгословѣще Пъринте.

Ѣѫ карїй аꙋ фапте бꙋне, ши крединцъ ла Дмнзъꙋ наꙋ, съ асамѫ-
нъ ка трꙋпꙋриле чѣле моарте, каре сѫнт ꙟбръкате кꙋ хайне бꙋне,
ши ꙟфъшꙋрате кꙋ цюлцюри, даръ наꙋ симцирѣ бꙋнъгъцилор. Пен-
трꙋ къ чефолос есте омꙋлꙋй съ аибъ сꙋфлет морть ши несимцито-
рю, ши кꙋ фаптеле чѣле бꙋне съ фїе ꙟбръкат, фаптеле съ фак
ꙟтрꙋ нъдѣжде де ръсплътире акꙋнꙋнилор. Даръ де врѣме че пре порꙋнчито-
рюл ѡстенѣлїй нꙋл щїй, Пентрꙋ чине те ѡстенешти ши те трꙋдеши? Къ
прекꙋм ла ѡамени ꙟтѫю грижъскꙋ пентрꙋ вїаца лор, ши май пре ꙋрмъ соко-
тескꙋ де храна лор. Ꙟтрачеста кип даръ съ каде съ авем нъдѣждѣ вїецїй ла
Хс, ши апой съ не хръним ꙟтрꙋ бꙋнеле фапте, пентрꙋ къ чел че нꙋ съ хръ-
нѣще нꙋ поате съ тръѣскъ. Ашиждерѣ ши чел че нꙋ е вїꙋ нꙋ съ поате хръни.
Ꙟтрачеста кип чел че лꙋкрѣзъ фъръ де крединцъ ши дирептате, нꙋ поате
съ тръѣскъ. Ши фъръ де фаптеле крединцїй, ꙟпъръцїей лꙋй Дмнзъꙋ нꙋ съ ва
пꙋтѣ ꙟ крединчи. Ꙗръ тѫлхарюл крезѫнд саꙋ ꙟдирептат. Дирепт а
чѣѫ нꙋм зиче къ н ам авꙋт врѣме съ мъ покъеск, къ ам тръит кꙋ крединца
ши фаптелор челор бꙋне ле невиндꙋмъ мам скъпат де спъсенїе. Мъртꙋриси-
тꙋ сау ши Корнилїе ꙟтрꙋ милостенїй ши рꙋгъчюни, даръ пре Хс нꙋл кꙋно-
щѣ. Че де врѣме че аꙋ кꙋзꙋт преджнеꙋл окюл адевърꙋлꙋй, а де къ мареле
жꙋдекъторю ши чел че щїе тоате Хс, пентрꙋ къ бꙋне ера фаптеле лꙋй, ꙗръ
крединцъ не авѫнд, пентрꙋ ачѣѫ ера моарте. Ꙗръ Дмнꙋл тримисе ꙟџер къ-
тръ ел, ка съ лаꙋде ꙟтрꙋ фапте пре чел че бине съ ѡстенїѫ, ши съл кꙋнꙋ-
не кꙋ крединца. Ши зисе кътръ ел ꙟџерꙋл. Корнилїе, рꙋгъчюниле тале
ши милостенїиле тале саꙋ сꙋит ꙟнаинтѣ лꙋй Дмнезъꙋ, че тримите ла Їѡпи

ши

ши кїамъ пре Симеѡн каре съ кїамъ Петрь, ши дѣка ва вени ꙟцꙋва спꙋне
кꙋвинтеле дꙋмнезеещи, пентрꙋ каре кꙋвинте тевеи спъси, тꙋ ши тоатъ каса
та. Пентрꙋ къ ꙟкъ нꙋ ава мѫнтꙋирѣ дентрꙋ фаптеле чѣле бꙋне, пънъ
че аꙋ ꙟтрат ла мижлокꙋл фаптелор крединца. Ши аꙋзи о историе а оунꙋи
философ елин пре кареле лаꙋ кемат оун боѧрю маре съл оспетѣзе. Ши дѣка
аꙋ мерсꙋ аколо философꙋл, ведѣ оунде стрълꙋчїѧ тот палатꙋл ачелꙋи боѧ
рин, къ ши прежꙋр претꙋтиндинѣ ера кꙋ аꙋр, ши оунде ера маса ера ꙟподоби
тъ кꙋ перине де фирꙋ. Атꙋнчѣ зисе философꙋл кътръ боѧринꙋл ачела. Еꙋ
нꙋ те лаꙋд ꙟтрꙋ ачаста къчи ай ꙟподобит каса та тоатъ, къ ꙟчи най нꙋма
оамени тинери кемаци чеаи ши бътрѫни, ши кѫнд вор врѣ съ скꙋипе наꙋ ло
фъръ нꙋмаи вор скꙋипа ꙟ образꙋци, къ нꙋмаи образꙋл ꙟць есте гол ꙟпърде
аꙋр. Везикꙋм есте омꙋл ачела батжокорит де тоци оаменїи, кѫнд чѣ
ле де нафаръ але трꙋпꙋлꙋи ꙟподобѣще, ши сꙋфлетꙋл лꙋи нꙋл вѣде, фїинд
гол ши ръниг де мꙋлте пъкате. Каре даръ мꙋнкъ ши педѣпсъ ва прїими?
Пентрꙋ къ дева пїарде чинева бани ѡменещи, доаръ ва пꙋтѣ ѧръ съ кѫщи
це сꙋнда. Ашиждерѣ, аꙋ касъ, аꙋ слꙋци, аꙋ алте мошїи, де лева пїар
де поате съле маи кѫщиге, ѧръ сꙋфлет дева пїарде алт сꙋфлет нꙋ ва маи
пꙋтѣ къщига, макаръ съ фїи ꙟпърат а тоатъ лꙋмѣ. Ши девеи да лꙋмѣ
тоатъ нꙋ веи пꙋтѣ съ маи ръскꙋмпери сꙋфлетꙋл. Пентрꙋ ачѣѧ дꙋмнезъꙋ леꙋ
дат тоате пъреки фирей ноастре. Дои оки, доао оуреки, доао мѫни, доао
пичоаре, ка десева бетежи о парте, кꙋ чѣ алалтъ съ авем мѫнгѫере ꙟтрꙋ
требꙋинца ноастръ. Ѧръ сꙋфлет нꙋмаи оунꙋл неꙋ дат, ши дѣка л вом пїар
де ши пре ачела, кꙋ че вом тръи? Пентрꙋ къ сꙋфлетꙋл каре се ва прилести ꙟ
трꙋ ювирѣ де арцинт ши ꙟтрꙋ ювирѣ баниилор, нꙋ ва пꙋтѣ лесне съ съ избъвѣ
скъ. Къ прекꙋм пасъръ каре съ принде ꙟ верџѣлеле че пꙋн кꙋ въскꙋ нꙋмаи аре
скъпаре. Аша пате ши юбиторюл де арцинт. Сꙋфлетꙋл одатъ къзѫнд ла
неконощинца мѫнтꙋирїи лꙋи, ничи декꙋм нꙋмаи поате вени дин неконощинцъ
ла коноштинцъ, че оумблъ рътъчит претꙋтиндинѣ ꙟтрꙋ похтеле чѣле до
битоачещи, пънъ че ꙟтрꙋ ачѣ рѫпъ а пїерзърїи ва сꙋрпа мѫнтꙋирѣ лꙋи.
Къ прекꙋм рѫмъторюл тъвълиндꙋсъ ꙟ норою съ бꙋкꙋръ. Аша ши сꙋфлетꙋл
ꙟтрꙋ ра обичюире афꙋнджндꙋсе. Ничи одатъ нꙋ кꙋноаще миросꙋл рꙋꙋ ши
пꙋтоарѣ пъкателор. Ши прекꙋм пъмѫнтꙋл неоуджндꙋсе, ничи одатъ нꙋ
ръсаре съмѫнътꙋри, ꙟтрачѣста кип ши сꙋфлетꙋл каре нꙋ есте лꙋминат де
дꙋмнезеещиле скриптꙋри, род дꙋховническ ничи одатъ нꙋ ръсаре. Ши пре
кꙋм пъмѫнтꙋл денꙋ съ ва съмѫна ꙟтрѫнсꙋл, ръсаре ѧрбъ нефолоситоаре,
аша ши сꙋфлетꙋл кареле нꙋ сокотѣще моартѣ, пꙋрꙋрѣ пофтѣще лꙋкрꙋри стри
къ тоаре ши рѣле. Ши прекꙋм херъбинцѣла адꙋче сѣте ла трꙋп, аша оусꙋкъ
пре сꙋфлет трꙋфїѧ, ши дентрꙋ нълцарѣ фирїи, вине ла похте рѣле. Ши
чела че съ леневѣще а кꙋръци рана ча микъ, добѫндѣще мꙋлте ране ши пꙋтре
цюни, ши преꙋрмъ моарте. Асѣменеѧ есте ши ла сꙋфлете, къ чеи че нꙋ съ

исповедуеску де пъкателе челе мичи, ши съ факъ контенире, съ наску пъка
теле челе май мари. Ши пентру ачея труп пъмынтеску ау дат ноа о дум
незеу ꙟичи, ка съ л ръдикъм кътръ черю, ши ну пентру труп съ погорѫ
ши суфлетул чел фъръ труп ла пъмѫнт, ши де ла пъмѫнт ла ꙗду. Маре
чюдъ, кум тоць неунiтъм ла лукруриле челе трекътоаре, ши де челе вiитоаре, ши
вечиниче нимини нугѫндим, нумай спре добѫндириле челе трупещи не невоим
пуруре, iаръ суфлетеле ноастре ле лъсъм де съ ардъ ꙟтру маре фоамете ду
ховничаскъ, ши ꙟтоате ѕилеле мiй де ръутъць, ши де ране але пъкателор
пътимим, ши примеждiй ши ꙟтристъри ши пагубе ши боале, пентру каре
ꙟтот кипул мунчим съ тъмъдуим трупул, iаръ суфлетул ну л ведем
фiинд некурѫцит ши ꙟтинат, че ку трупул чел муриторю ꙟпреунъ, му
челор челор фъръ моарте ꙟ ꙗдъ. Дирепт ачея жълуеску ши плѫнгу мул
та некуноштинцъ каре ау суфлетеле оаменилор, еу аш вря съ гъсеску оудеа
фоарте налт съ мъ суiю пре ѫнсул съ вѫз тоате немуриле оаменилор,
дупъ ачея аш вря съ ꙟбу унглас фоарте маре каре съ съ аѕъ ꙟтоатъ
лумя, ши съ стриг кувѫнтул луй Давид каре ѕиче. О фiий оаменилор
пънъ кѫнд съ фиць кун inимиле ꙟгреуате? Пентру че юбиць дешъртаря ши
ши похтиць минчюна? пентру къ кум нуще ачаста фъръ кувiинцъ? Къ
ла трупуриле ноастре кѫнд съ тѫмплъ де болнъвеску, адуче дофтори ши
бани келтуим, ши тот фелюл де дуроаре суферим, пънъ вом вря а съ ско
те дуреря ши скѫрба динтру ной, iаръ тикълосул суфлетул ностру ꙟ
тоате ѕилеле ши ꙟтот часул болнав фiинд ши сурпат ши пiердут, ши
ничи о ѫмѫнгѫере де ла ной наре. Пентру къ нуѕичем къ чела че аре ранъ
де боалъ ва мури, че чела че ну съ тъмъдуеще ачела ва мури, iаръ пре че
л че тае ла ране сау ꙟл ардъ, ачела ѕичем къ май мулт мерџе спре сънъта
те, ну доаръ къ ну симцим дуреря тъетурiй ши арсурiй, че де ла дурере
неунтъм ла сънътате. Аша ши пентру суфлет съ каде съ ꙟгъдуим пе
деѱа, де ла чей че не бѫнтуеску, ши не кинуеску пре ной къ ку ачаста ва
добѫнди суфлетул сънътате, iаръ пре чей пъкътош каре ръмѫн не мун
чиць ши не кинуиць, съ й плѫнџем ши съ й жълим. Пентру къ чела че аре
нъдежди буне ши нъдъждуинд ши грижѫнд пентру бунътъциле челе вiи
тоаре, де ꙟчи дейн частъ луме ау густат бунътъциле ꙟпъръцiей черюри
лор, пентру къ ничи ун бине ну ꙟтинерѣще суфлетул, ши ну л фаче аша
де луминат, ка нъдеждѣ чя бунъ ачелор вiитоаре бунътъць, къ чей май
мулци дейн оамени ку тоатъ грижа ши невоинца лор, ла подоаба трупулуй
фѫрштеску авуцiя лор, iаръ пре суфлет ꙟл пъръсеску, флъмѫнд ши сече
т о де кувѫнтул луй Думнеѕеу, ши ничи о стенелъ суферим ничи бани дъм,
ши нумай де ам вря съ фачем ꙟдиреп таре суфлетулуй, тоатъ ꙟдиретаря
о вом фаче, каре ачаста де ну о вом фаче, маре педеѱъ ши мукъ вом аве
ла мунка чѣ де вечие, прекум чей че сѫнт ꙟкиш ꙟ легътури сѫнт пуруре

три

трещи, ꙗръ маи мꙋлтъ фрикъ аꙋ ꙟнсꙋш ачѣѧ че вор съ стѣ ꙟнаинтѣ оушїи жꙋдекъторюлꙋи, ши маи вѫртос кѫнд аꙋд гласꙋл жꙋдекъторюлꙋ, де фрикъ съ ꙟнекъ ши съ фак ка нище морц, аша теме ши сꙋфлетꙋл кѫнд ва съ съ деспарцъ де трꙋп, къ фїиндꙋи а мѣрџе ла жꙋдеката чѣ ꙟфрикошатъ ши негрешитъ алꙋи Хс, пентрꙋ ачѣѧ ꙟи е фрикъ ши тремꙋръ ши съ испитѣще съ фꙋгъ дин мѫниле ꙟцерилор. Де врѣме че атꙋнчѣ вери чева фи лꙋат де ла чинева сау аꙋ лъкомит сау кꙋива вафи фост връжмаш аꙋ дирѣпт аꙋ кꙋ стрѫмбꙋл сау алт рꙋ вафи фъкꙋт, ꙟнаинтѣ лꙋи стаꙋ тоꙟ пѫрѫшїи ши кꙋ амар ꙟл педепсеск, пентрꙋ ачѣѧ сау фъкꙋт сꙋфлетꙋл ностръ не мꙋриторю каса фїе ши трꙋпꙋл немꙋриторю, пентрꙋ ка съ добѫнди вѣчничиле бꙋнътъци, ꙗръ де єщи ла пъмѫнт принсꙋ ка кꙋ нище пироане, ши чѣрюл ꙗсте гата ши дешкис каса те прїимѣскъ. Сокотѣще кꙋ гѫндꙋл тъꙋ кѫтъ батжокорире кѫтъ нечинсте ꙗсте кѫнд дмнезеꙋ дърꙋѣще чѣле черещи, ши тꙋ нꙋ баци самъ ничи гѫндещи, ши алеци пъмѫнтꙋл маи бꙋн декѫт чѣрюриле, къроръ съ не ꙟвредничим тоци кꙋ дарꙋл ши кꙋ юбирѣ де оамени а домнꙋлꙋи ностръ Іс Хс, кърꙋѧ съ каде тоатъ мърирѣ чинстѣ ши ꙟкинъчюнѣ ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт ал, кд,

Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностръ

Алꙋи Іѡанъ Златооустъ

Пентрꙋ вѣчника ши фъръ сфѫршит мꙋнкъ, Ши пентрꙋ ꙟфрикошата ши дирѣпта жꙋдекатъ Благословѣще Пъринте.

Фрацїи мїей, кꙋм лꙋкрꙋриле вїецїи чѣле дешарте ши пїердꙋте аци пъръсит, сокотици съ нꙋ кꙋмва ꙗръш ꙟнима воастръ спре ачѣлѣ съ ꙟтоарчеци, авꙋцїѧ съ трѣче, мърирѣ съ пїерде, фрꙋмꙋсѣцѣ съ вещежѣще, ши тоате съ скимбъ, ши ка оумбра съ трек, тинерѣце дешъртаре, тоате дешъртаре, пентрꙋ ачѣѧ зиче двд, Касѡ оуъръ петрѣче омꙋл ши ꙟдешърт съ мишкъ, ꙟзадар съ тꙋрбꙋръ, стрѫнџе авꙋцїе ꙗръ пестепꙋции нꙋ поате лꙋа нимик кꙋ джнсꙋл, чѣ тоате лъсѫндꙋле голи прекꙋм нємнъскꙋт, спре ꙟфрикошата жꙋдекатъ мѣрџем, ши тоатъ авꙋцїѧ каре ам стрѫнсꙋ лъсѫнд, голи тикълоши, посоморѫци ꙟтꙋнекаци, сперѣци, трꙋдници, деспꙋѣаци, спъмѫнтаци, ꙟпилаци, кинꙋи кꙋ фаца ла пъмѫнт, ши ачаста кꙋрꙋшѫне акоперинду съ, аша нескꙋлъм, ши аша мѣрџем, ши аша вом ста ꙟнаинте ла ꙟфрикошата ачѣѧ ши гроазника, ши нефъцарника жꙋдекатъ ши мꙋнкъ, оунде ꙟцерїи съкꙋ

тре

тремурь, оунде ꙟфрикошателе скаꙋне съпꙋи, оунде кърциле фаптелор
ноастре съ дешкид, оунде ꙗсте ржꙋл фокꙋлꙋи челꙋи нестинсꙋ, оунде
ꙗсте сълбатекꙋл вїерме. Оунде ꙗсте тартарꙋл чел не ꙟкълзит. Оунде
ꙗсте не ꙟчетата скжшнире ши ржшнирѣ динцилор. Оунде ꙗсте пажꙋерѣ
чѣ фъръ мжнгжꙗре. Оунде сжнт лакръмиле чѣле не ꙟчетате. Оунде
ꙗсте сꙋспинꙋл чел неконтенит. Оунде нꙋꙗсте ржꙋдере, че тжнгꙋире. Оунде
нꙋꙗсте лꙋминъ че ꙟтꙋнѣрек. Оунде нꙋꙗсте бꙋкꙋрїе че сꙋспини. Оунде
нꙋꙗсте десфътъчюне, че жꙋдекатъ. Кꙋ адевърат ꙟфрикошат ꙗсте а
аꙋзи, ꙗръ май ꙟфрошат ꙗсте аведѣ, тоатъ зидирѣ тот сꙋдатъ, скꙋ
лжндꙋсъ ши стжнд дефацъ ши мꙋнчиндꙋсъ, джнд сама де лꙋкрꙋри че аꙋ
фъкꙋт кꙋфапта ши кꙋгжндꙋл, ши пентрꙋ чѣле че ам пъкътꙋит ꙟзи ши
ꙟноапте. Маре фрикъ вафи атꙋнчѣ фрацилор, Маре вафи часꙋл невоїи
ачеїа. Кжнд трѫмбице вортрѫмбита, стѣлеле воркъдѣ. Соареле съ
ва ꙟтꙋнека. Черюриле съвор стрѫнце. Пъмжнтꙋл съва кꙋтремꙋра, Пꙋ
териле ꙟцерилор вор алерга наинте. Серафимїи вор стрига. Херꙋвимїи
вор гръби чѣле десꙋс ши чѣле дежос, Чѣле депре пъмнт ши чѣле десꙋпт
пъмжнт съвор тꙋрбꙋра. Мормжнтꙋриле съвор дешкиде, трꙋпꙋриле во
ꙟвїеа, Жꙋдекъциле съворгъти, маре фрикъ, неспꙋс кꙋтремꙋр, Непове
стить невоꙗ каре вафи атꙋнчѣ, Маре вафи ꙗрна ачѣа, Маре фꙋртꙋнъ,
рѫ примеждїе, Не ꙟчетате ципете, Ꙟи съ аꙋзим пре данїил каре зиче,
ведѣм зиче ꙟтрꙋ веденїа нопцїи пънъ че скаꙋнеле саꙋ пꙋс, ши чел векю де
зиле аꙋшъзꙋт, скаꙋнꙋл лꙋи ка пара дефокъ, роателе лꙋи фокꙋ арзжнд,
мїи де мїи де ꙟцери аꙋ дворит ꙟнаинтѣ лꙋи, ши зечи де зечи де мїи слꙋжїа
лꙋи, дивановл саꙋ ашъзат, ши кърци съдешкисеръ, ржꙋ дефокꙋ сътръцѣ пре
ден наинтѣ лꙋи. Възꙋю еꙋ данїил ши ведѣрѣ капꙋлꙋи мїеꙋ мътꙋрбꙋръ.
Ѡ маре минꙋне, пророкꙋл възжнд жꙋдеката каре ꙗсте съфїе саꙋ кꙋтремꙋрат,
даръ ной чевом фаче, кжнд ла ачѣсте лꙋкрꙋри невафи амѣрце; Кжнд дела
ръсъритꙋл соарелꙋи, пънъ ла апꙋсъ, вом ста дефацъ голи. Ши сарчина пъ
кателор деасꙋпра грꙋмазилор аръмжндꙋсе тꙋтꙋрорь. Атꙋнчѣ лимбиле кле
ветторилор севор арде не ꙟчетат, ши нꙋва авѣ чине съръкорѣскъ. Атꙋнчѣ
динцїи гръиторилор де ръꙋ, де ꙟцери апринши севор здроби. Атꙋнчѣ гꙋриле
минчиношилор кꙋ фокꙋ севор астꙋпа. Атꙋнчѣ мжниле юбиторилорь де ар
цинт, спжнзꙋрате вор тремꙋра, ши згържиндꙋсе севор кинꙋи. Атꙋнчѣ о
кїи чеи че факꙋ семне севор скоате. Оунде атꙋнчѣ пъринцїи; Оунде е та
тъл каре аꙋ нъскꙋт; Оунде мака каре саꙋ кинꙋит; Оунде фрацїи чеи ю
бици; Оунде прїатенїи; Оунде вечинїи; Оунде е пꙋтѣрѣ ꙟпърацилор
пъмынтешти; Оунде е трꙋфїа жꙋдекъторилор; Оунде е слава чѣ дешар
тъ а боꙗрилор; Оунде атꙋнчѣ слꙋци; Оунде слꙋжниче; Оунде е подоа
ба хаинелорь; Оунде ꙟкълцъминтеле чѣле лꙋчїи; Оунде чѣле демътасе;
Оунде чѣле рошїи; Оунде е стрълꙋчирѣ аꙋрꙋлꙋи; Оунде е сꙋнетеле ар

цинт

цинтꙋлꙋй? оуде є подоаба инѣлелор? оунде касе ле чѣле бърꙋите? оу-
де грѫдинилє? оунде ликѣѕиле? оуде кистеріле чѣле пъѕите? оунде
чѣѧ че нꙋ къд сърачій? оунде чѣѧ че оурѫскꙋ дꙋминеѕеаска кредини́цъ? оун-
де чѣѧ че нꙋ кред къ ѫсте ѧдъ ши мꙋнкъ? Ши ка кꙋм ꙟ ръмѫнѫ фъръ
моарте? оунде чѣѧ че рѫдꙋ ши ѕикꙋ, дъм міє а стъѕи, ши ѧ тꙋ мѫне
пентрꙋ къ ꙟнчи нꙋ ми требꙋєщи, че аколѡ теаще пътꙋ? оунде чѣѧ каріи кꙋ
тѫмпене ши кꙋ жокꙋри бѣꙋ винꙋл? оунде чѣѧ че ѕикꙋ, съ мѫнкъм ши
съ бѣм къ мѫне вом съ мꙋрим? оунде чѣѧ че ѕикꙋ, съ добѫндим ачѣсте
деличи, ши пентрꙋ чѣле де аколѡ ꙗръ вом ведѣ? оунде чѣѧ че ѕикꙋ,
къ юбиторю де ѡамени ѫсте дꙋмнеѕѣꙋ ши нꙋ мꙋнчеще пре чѣѧ че пъкътꙋеск?
Кѫт се вор къи атꙋнчѣ чей че ѕикꙋ ачѣсте? Кѫт со вор оучиде ши нимъ
нꙋй нꙋ ва фи милъ де ей? Кѫт вор сꙋспина ши нимени нꙋй ва къи? ꙟтꙋн-
чѣ вор грѫи оуній кътръ алцій ѕикѫнд. О кꙋм нѣм грешит ши нѣм
пієрдꙋт пре сине. Не ꙟвъца алцій, ши нꙋ аскꙋлтам, ничи бъгам сѣмъ.
Не ꙟвъца, ши ной не бътѣм жок. Съ мъртꙋрисѣѧ ноаѡ, ши нꙋ кредѣм.
Ши аꙋѕіѧм скриптꙋриле, ши тот нерътъчіѧм. Дирѣптъ є жꙋдеката лꙋ
дꙋмнеѕѣꙋ, кꙋ аде върат пре дирептъ пентрꙋ чѣле че ам фъкꙋт не лꙋѡ плата.
Вай къ пентрꙋ трекътоаре ши некꙋратъ дꙋлчацъ не мꙋнчим ꙟвѣчи. Пꙋцин-
нъ време нѣм леневит, ши вѣчникꙋлꙋй фокꙋ некꙋфꙋндъм. Пентрꙋ сла-
въ микъ ши де немикъ нѣм скъпат дей слава чѣ аде вѫратъ. Пентрꙋ пꙋцинъ
десфътъчюне, нѣм лимпсит де десфътъчюнѣ раюлꙋй. Пентрꙋ богъціе пієр-
дꙋтъ, нѣм скъпат де де богъціѧ ꙟпъръціей чѣрещи. Ной ам авꙋт парте
де вѣкꙋл чел дешърт, ꙗръ чей че наꙋ авꙋт парте аколѡ акꙋм съ бꙋкꙋръ.
Акꙋм чей че аꙋ крезꙋт съ афлъ ꙟ десфътъчюне. Чей че аꙋ пъѕит пре сине
кꙋ кꙋрѫціе, ла чѣреаска веселіе. Жоакъ чей чаꙋ плѫнс. Акꙋм съ веселеск
ꙟвѣчи чей че аꙋ ръсипит алоръ богъціе. Акꙋм сѣчеръ ши стрѫнгꙋ кꙋ бꙋ-
кꙋріе чей че аꙋ лепъдат чѣле пъмѫнтещи, акꙋм аꙋ добѫндит чѣле череще.
Нꙋ май ной тикълошій кꙋ дирептате нѣм дат мꙋнчій, Ши акꙋм ꙟрингъм
ши нимꙋнꙋй нꙋ съ фаче милъ, ѡфтъм ши нꙋ аре чине не мѫнтꙋи. Дирепт а-
чѣѧ даръ, ка съ нꙋ ѕичем ши ной ачѣсте кꙋвинте ꙟпреꙋнъ кꙋ ачей фъръ де
минте ла вѣкꙋл чел че ва съ фіє. Веници съ не апꙋкъм май наинте пѫнъ ꙟ-
нꙋ вени ачел сфършит, съ не апꙋкъм май наинте де кѫт а вени фꙋрꙋл сꙋфлетє-
лор ноастре, съ нъвѫлим пѫнъ авем време, съ сꙋспинъм, съ плѫнџем, съ фа-
чем милостеніє, върог съ ръждикъм мѫниле кътръ чел че поате съ не мѫнтꙋи-
скъ, ши съ ѕичем. Мѫнтꙋѧще пре ной доамне къ перим, нꙋ май съ не воим
пѫнъ нꙋ апꙋне соареле, пѫнъ а нꙋ съ ꙟкиде оуша, пѫнъ а нꙋ съ ѕборꙋл віецій
ачещіѧ стрика, къ дака не ва апꙋка ноаптѣ, нимени нꙋ ва май лꙋкра, де
ка се ва спарџе ѕборꙋл богъціей, нимени нꙋ се ва кꙋнꙋна, нимени нꙋ се ва ѡсте-
ни, нимени нꙋ се ва трꙋди. Дирепт ачѣѧ съ алегъ, къ трѣба къінѧсе фрацилор, ши
таре кале авем ка съ сосим. Съ нꙋ аꙋѕим ши ной, кѫнд во бате ꙟ ꙋшъ къ нꙋ щіꙋ пре

вой

вой, съ фим май юци ла пичоаре, съ ни съ факъ рꙋшине де кѫте пре Дмнезъꙋ
нечинстим, кѫт пре фъкъторюл де бине ꙟтристъм, ель не фаче бине ши но
ꙟл пърсим, ель не милꙋѫще ши ной неленевим, ель не хрънѣще, не пъзѣще
не аре де гриѫ, ши ной ꙟ тоате зилеле порꙋнчиле лꙋй кълкѫнд, нꙋ не рꙋшинъм,
че съ не рꙋшинъм дар, къ врѣмѣ сау апропіат, ши зиоа аꙋ сосит, ши вом
съ дъм лꙋй самъ пентрꙋ тоате кѫте ам фъкꙋт ꙟ тоатъ врѣмѣ віецій ноа
стре, съ ꙟчетъм де десфътъриле мѫнкърилор ши бъꙋтꙋрилор, ши де кꙋрвіи,
ши а гръи деръꙋ, а нъпъстꙋи, съ ꙟчетъм а батжокꙋри пре соціи лꙋй Дмнезеꙋ,
ка съ нꙋ не ӂꙋдекъм рѣꙋ ка чей че аꙋ батжокꙋрит пре Хс, кꙋ адевърат съ не лъ
съм де тоате, ши съ не апꙋкъм де рꙋгъчюни де читаній де метаній де пості
ри, съ арътъм віацъ ноаѡ пременитъ, ши съ не споведꙋим пентрꙋ къ врѣ
мѣ ꙟтоарчерій ѫсте ачаста, пентрꙋ къ требꙋе а не ꙟтоарче дентрꙋ ачастъ
врѣме рѣ, каре ѫсте плинъ де лакръми, ши де пе дѣпсе дꙋмнезеешй, съ не адꙋ
чем аминте де часꙋл ӂꙋдекъцій, съ не рꙋгъм ачи пꙋцинел, ка съ нꙋ плѫн
ӂем аколо, съ не ѡстеним ꙟ ачастъ врѣме пꙋцинникъ ка съ нꙋ не мꙋнчим ꙟвѣч.
Врѣмѣ е пꙋцинъ, іаръ ӂꙋдеката ва фи мꙋлтъ, сфѫршитꙋл апроапе ши
гроаза рѣ, ши нимени нꙋ те ва слобози, пентрꙋ къ ва къꙋта фіечіне врѣмѣ
каре рѣꙋ ѡ аꙋ келтꙋит, ши нꙋ ѡ ва гъси. Вай де чел фъръ кредінцъ, къ се
ва да ла ꙟцерй немилостиви. Вай де чел че нꙋ съ покъѫще, къ ла адевърат ӂꙋ
декъторю ва мѣрӂе. Чел че піѫрде аꙋрꙋл ва гъси алтꙋл, іаръ чел че піѫ
де врѣмѣ фіекѫнд нꙋ ѡ гъсѣще. Анрепт ачѣѫ съ нꙋ ні фіе милъ фрацилор
де трꙋпꙋриле ноастре, че съ ле кинꙋим. Къ фериччиц сѫнт чей флъмѫнзи,
ши чей сетошй, ши чей ꙟтристаци. Пентрꙋ къ трꙋпꙋл ѫсте лꙋт, ши
ва вени зи ши ча ꙟфрикошат ши се ва трѣче, ши ва мѣрӂе іаръ ꙟ пъмѫнт,
ши църѫна іаръ църѫнъ се ва фаче. Съ не трезвим ши съ привегем, пентрꙋ къ
ва вени часꙋл, адевърат ва вени, ши іаръ зикꙋ къ ва вени, съ нꙋ не амъцим
пре ꙟшине. Къ де вом петрѣче ꙟтрꙋ десфътъчюне, н҃, де анй, ши де вом
тръи, р҃, де анй дꙋпъ ачѣѫ, че? Бътрѫнѣце, Ши дꙋпъ ачѣѫ че?
Боалъ, ши дꙋпъ боалъ слъбичюне, ши апой гроазникꙋл ачела час, каре де то
ци съ ꙟшѣптъ ши съ кꙋтремꙋръ де ел, Ши ной неленевим? Маре фрикъ ѫ
сте атꙋнчѣ фрацилор, Маре кꙋтремꙋр, Маре лꙋкрꙋ ѫсте а веда сꙋфлетꙋл
деспърцинд(ꙋ)се де трꙋп. Маре ѫсте невоѧ часꙋлꙋй ачелꙋѫ. Кѫнд гласꙋ
съ ѡпрѣще, ши лимба съ зикъ кꙋвѫнтꙋл але нꙋ поате. Апой ꙟтоарче мо
кій ꙟкоаче ши ꙟколѫ де, ши пре чей че стаꙋ апроапе пріѧтени саꙋ пъринци са
фраци нꙋй кꙋноаще, саꙋ доаръ де ий ши кꙋноаще, а ле гръи чева нꙋ поꙋте,
Плѫнӂерѣ лор аꙋзи, ши а мѫнгѫѧ пре ей нꙋ поꙋте. Саꙋ пре копиій ноштри
ведем плѫнгѫнд ши тѫнгꙋинд, ши кꙋ дорꙋл ачеста не дꙋчем, че зикꙋ де
копій? Ла часꙋл ачела нꙋ ѫсте ничи о гриѫ, ничи де копил, ничи де пріѧ
тен, ничи де алте чева не адꙋчем аминте, фъръ кѫт нꙋмай де пъкателе ноа
стре, Ши кꙋм вом съ ꙟтимпинъм пре ӂꙋдекъторюл, ши че самъ вом съ

дъм·

дъм? Ши че ертаре вом кълꙋсом? Ши че лок оаре ва прiими пре ной. Ꙟ
пой аша гѫндиндꙋсе ачесте фъръ вѣсте вин асꙋпра ноастръ ꙟџери немилости-
ви дела дꙋмнезъꙋ тримиши. Атꙋнчѣ ной де ка невом афла негрижинци, кꙋм
невом кꙋтремꙋра, ши черкъм афꙋџи дѣн патꙋ, iаръ непꙋтѫнд нꙋмай че кꙋ-
тъм кꙋ тикълоши оки, ши вътѫнд образꙋл ностру, нерꙋгъм, некꙋчерни-
зикѫнд. милостивницꙋнѣ асꙋпра мѧ, нꙋмъдꙋчеци некꙋрат ши фъръ де родꙋ
ла жꙋдекъторю. Нꙋмъ деспърцици де трꙋп пъкътос фiинд. Лъсацимъ
пꙋцинꙗ време съмъ покъеск, съ сꙋспин, съ плѫнгꙋ, съ факꙋ милостенiе, де
време че вiаца мѧ рѣꙋ оам келтꙋит ши оам петрекꙋт. Ачесте дела ной
аꙋзинд ꙟџерiй, зикꙋ кътръ ной. Ѡ сꙋфлете проасте, ѡ сꙋфлете ти-
кълоасе, Тоате зилеле тале леаи тречꙋт кꙋ леневире, ши де акꙋм ꙟнаинте веи сѣте
покъеши. Соареле тъꙋ аꙋ апꙋсъ, Сфѫршитꙋл цаꙋ венит, Дꙋмнезъꙋ те
кiамъ сърачє сꙋфлете, Еши ши те деспарте ши те ѡсѫндѣще ꙟ фокꙋл чел
вѣчникъ дꙋпъ фаптеле тале. Нꙋ ва маи фи ціе мѫнтꙋире, Нꙋ ва маи фи
ціе де акꙋм нъдежде, че вѣчникъ мꙋнкъ. Ши ачесте дела мине аꙋзинд
каре нꙋ басне че адевърате, съ не невоим маи наинте де часꙋл ачела ши съне
въдим спре покаанiе. Ши нꙋмъ зиче къ ам фꙋрат, ам оучис, ам кꙋрвит, ам
прѣкꙋрвит, ши нꙋмъ ва прiими дꙋмнезъꙋ, ничи оуна дентрꙋ ачесте съ нꙋ зи.
Къ дꙋмнезъꙋ прiимѣще пре тоци, кꙋм аꙋ прiимит пре тѫлхарюл, пре кꙋрва,
пре митарникꙋл, ши пре кꙋрварюл, нꙋмаи съ батем ꙟ оуши прен покъинцъ
зикѫнд. Дешкиде ноаѡ дешкиде доамне челор пъкътоши ши невреднiчи
робiй тъи, къ ла тине скъпъм, ши ціе славъ ши ꙟкинъчюне тримитем,
Татълꙋй фiюлꙋй ши дꙋхꙋлꙋй сфнтꙋ. Акꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши ꙟ вѣчii вѣчилѡр амин

Кꙋвѫнт ал. ке.

Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфнци пъринтеле ностру

Алꙋй Iѡан Златоуст

Пентрꙋ богъціѧ ши съръчіѧ Благословѣще пъринте.

Кѫнд вей ведѣ фрате, пре вре оун ом ꙟбогъциндꙋсе, ши бине спо-
риндꙋй афаръ ден че съ кꙋвине, нꙋл лꙋда пре ел ничи рѫвни лꙋй,
iаръ ничи прониіа лꙋй дꙋмнезеꙋ съ нꙋ о хꙋлеши, ничи съ зичи къ аша
нꙋмаи ꙟзадар съ фак тоате ши дела дѫнселе съ фак лꙋкрꙋриле а-
честе але лꙋмiй, ши нꙋ ден воѧ лꙋй дꙋмнезеꙋ, Адꙋцꙋ аминте
де съракꙋл ачела лазар, ши де богатꙋ, Кꙋм богатꙋл ачела аѫꙋнсе ла маре
норочире а богъцiiй ши ал десфътъчюнiй, iаръ спре съракꙋл ачела саꙋ фъ-
кꙋт немилостив ши фъръ ѡменiе, атѫта късаꙋ фъкꙋт маи съ лъ батѣ

ши

ши декѫт кѫнїй, ши фъръ де милъ, пентрꙋ къ кѫнїй фъкѫндꙋлесъ
милъ де съракꙋл ачела, венїѧ ши линџѣ дꙋрериле ранелор трꙋпꙋлꙋй сѣꙋ,
їаръ богатꙋл ничи дин фѫрѫмътꙋриле де пѫине че кѫдѣ де ла маса лꙋй нꙋ
да, ши съракꙋл ачела, (че дꙋпъ адевър прѣ богат) аꙋ аџꙋнсꙋ ла съ
рѫчїе десъвѫршит, ши нꙋ нꙋмай къ ера сърак стрїин ши пꙋстїю че ши
болнав, ши авѣ мꙋлтъ тикъире де фоаме ши де сѣте. Че богатꙋл а
вѣ май мꙋлтъ декѫт ѫй требꙋѧ, їаръ съракꙋл ничи храна чѣ че тре
бꙋѧ нꙋѡ авѣ, їаръ ничи ѡдатъ нꙋ кѫртїѧ асꙋпра богатꙋлꙋй ачелꙋѧ,
ничи ѫндꙋла лꙋй дмнезеꙋ хꙋлїѧ. Кꙋм пре чела лаꙋ фъкꙋт богат ши съ
нътѡ ши пре ел сърак ши болнав. Наꙋзи кꙋвинтеле ка ачѣстѣ къ трѣ
дмнезеꙋ, че пꙋрꙋрѣ мꙋлцемїѧ лꙋй дмнезеꙋ, ши кꙋм нꙋ ѫсте лꙋкрꙋ некꙋ
вїѡ ши чꙋдат; Кѫнд сърачїй ачещѣ карїй петрек атѫта патимъ рѣ де
сърѫчїе, ши їаръ мꙋлцемескъ лꙋй дмнезеꙋ; Їаръ тꙋ фїинд афаръ дин па
тима чѣ рѣ а сърѫчїей, ши май мꙋлт декѫт ачещѣ блатеми пре дмнезеꙋ,
Кꙋм ѫгъдꙋеск сърачїй сърѫчїѧ, ши мꙋлцемескꙋ лꙋй дмнезеꙋ; Пентрꙋ
че оаме богъцїѧ ѫц ѫсте атѫта де драгъ; нꙋ пентрꙋ алт гѫндескꙋ,
фъръ нꙋмай пентрꙋ бꙋкꙋрїѧ че съ фаче ла мѣселе чѣле кꙋ тот фелюл де
бꙋкате, ши пентрꙋ касъ фїй гроазник тꙋтꙋрор, ши пентрꙋ касъ поцъ
дай рѣꙋ пентрꙋ рѣꙋ челор че те ѫтристѣзъ. Пентрꙋ къ богъцїѧ пре ом
нꙋл фаче ѫцелепт, ничи кꙋрат, ничи бꙋн, ничи юбиторю де оамени, ни
милостив, ничи алтъ бꙋнътате адꙋче сꙋфлетꙋлꙋй, че де ва гъси бꙋнъ
тъцй адꙋнате, ле рѫсипѣще ши ле пїерде, ши рѣсъдѣще рѫꙋтъциле, ши
пентрꙋ ачѣѧ юбиторїй де арџинт нꙋ вор съ аꙋзъ пентрꙋ юбирѣ де сърачи
ши пентрꙋ милостенїе, пентрꙋ къ сѫнт дац тоц ѫтрꙋ бꙋкꙋрїѧ богъцїей,
ши мꙋлте патеми рѣле хрѫнѣще богъцїѧ чѣ рѣ ланой ши похта ей чѣ рѣ
фаче пре оамени съ съ оумфле ка бъшѫчиле чѣле че съ фак пре апъ кѫнд
плоаѡ, аша ши богъцїѧ съ оумфлъ ши ѫдикъ ла май мꙋлтъ мѫндрїе ши
несоменїе пре тикълосꙋл богат. Пентрꙋ ачѣѧ съ фꙋџим де богъцїѧ ча
мꙋлтъ, пентрꙋ къ хїаръ сълбатечи ши вениноасе пꙋн ла сꙋфлетꙋл но
стрꙋ ши несоморъ, прекꙋм съ сꙋлимънескꙋ кꙋрвеле чѣле дин тѫргꙋ, аша
ѫсте ши богъцїѧ, къ фаче чинстѣ нечинсте. Къ нꙋм зиче лаꙋделе ши
граюриле чѣле бꙋне каре съ фак де фрика боѧрилор, че дешкиде кꙋџетꙋл лор
ши вей гъси ѫтре чече лаꙋдъ мїй де връжмаш, ѫпотривни ши оурѫндꙋте, їаръ де
ва вени вреѡ ненорочире ши вреѡ примеждїе, атꙋнчѣ съ везй нечинсте ѫлок
де чинстѣ че авѣй ѡдатъ де ла лъꙋдъторй, карїй похтеск съ те вазъ ла
маре ши рѣле примеждїй, пентрꙋ къ ничи ѫсте омꙋл добиток де нимик ши
трекъторю, ши кꙋ скꙋртъ вїацъ. Аша ѧсте ши богъцїѧ, ѫкъ ѧсте ши
ѡаръбъ, прекꙋм зиче ши оу философ елин, ши декѫт омꙋл май славъ ши май
де нимик, къ де мꙋлте ѡри нꙋ трѣѧще богъцїѧ кѫт трѣѧще омꙋл че ши май
наинте декѫт омꙋл моаре, ши ачаста каре зик тоцй ѡщиц кꙋ мїй де

пил

пладе а̂богъцией чей дешарте чѐ аці а̂ꙋзит шѝ аці вѫзꙋт, Къчела чѐ аꙋ
кѫщигат а̂вꙋціѧ трѣѧще, ıаръ богъціѧ саꙋ пїердꙋт шѝ саꙋ прѣпѫдит,
Мъкаръ де саръ пїѧрде богъціѧ нꙋмаи шѝ нꙋ шѝ чела чѐ ѡ̂ аре, пентрꙋ а̂
чѣѧ нꙋка греши чиневà декаꙁиче богъцией къ ıасте слꙋгъ небꙋнъ, Слꙋ
гъ мѫнкътоаре де сѫнџе шѝ оучигътоаре де ѡ̂аме, Слꙋгъ каре дъ ѫꙋн
гїѧре домнꙋлꙋи сѣꙋ, шѝ маи рѣꙋ къ̀ нꙋнꙋмаи кѫнд ꙟ̂ л ласъ ꙟ̂ н дъ примеж
дїи, че шѝ маи наинте де кѫт а̂ ласа̀ тꙋрбꙋръ прѐ ел. Шѝ а̂скꙋлатъ чене
вои пътимеск а̂честь фѣл де богаці, Ѻаре каре а̂лт боѧрин саꙋ ꙟ̂ нълцат
маи мꙋлть де кѫт е̂фітропїе чѐ а̂ꙋ фость исправник а̂декъ визирю ꙟ̂ пъръ
ціеи гречещи; На̂ꙋ ꙟ̂ трекꙋт ла богъціе пре тоці богацїи лꙋмїи; Нꙋ саꙋ
сꙋит ла тоате стъпѫнириле лꙋмїи; Нꙋ тремꙋра̀ шѝ съ темѣ тоці ѡ̂аме
нїи де ѫнсꙋл, ıаръ а̂кꙋм ıатъ къ саꙋ фъкꙋт де кѫт чеи легаці шѝ оучи
гъторн де ѡ̂ амени, маи микъ ло шѝ маи сърак, къ ꙟ̂ тоа̂те ꙁилеле вѣꙁѫнд
сабїиле а̂скꙋците де армаш ка съ и таѣ капꙋл, ниса̂ꙋ ꙟ̂ тꙋнека̂ лꙋмина кѫт
ла̀ а̂міаꙁъ ꙁи нꙋ ведѣ соареле, къ̀ ниса̂ꙋ ꙟ̂ тꙋнекат ѻкїи, а̂ тѫта кѫ нꙋво
пꙋтѣ съ̀ а̂ рътъм примеждїѧ шѝ патима каре кꙋ дирептате а̂ꙋ ꙟ̂ гъдꙋнит.
Шѝ кѫнд ꙟ̂ лдꙋчѣ съ̀ ла тае, съ̀ ведѣ фаца лꙋи каде ѻ̂м морт, шѝ ловирѣ съ
а̂ꙋꙁїѧ̀ дѐ динцїи лꙋи шѝ гроаꙁъ маре авѣ шѝ гласꙋ шѝ лимба лꙋи ка кѫнд
а̂рфи тъѧтъ. Дечи кътръ а̂чест боѧрин а̂ꙋ ꙟ̂ чепꙋт дꙋмнеꙁеескꙋл а̂че
ста ꙁлатоꙋст шїи ꙁичѣ. Ѻ ѻ̂мꙋле нꙋці ꙁичѣи дѣ пꙋрꙋрѣ къ̀ богъціѧ
ıасте слꙋгъ рѣ шѝ фꙋгаре, шѝ тꙋ̀ нꙋмъ кредѣи, Нꙋці ꙁичѣм къ̀ богъ
ціѧ ѫсте слꙋгъ некꙋноскътоаре шѝ немꙋлцемитоаре. Іатъ къ̀ а̂кꙋм аи
кꙋноскꙋт, къ̀ ѫсте соціе рѣ богъціѧ шѝ оучигътоаре де ѻ̂амени, А̂ча
стъ богъціе даръ нꙋ теꙋ фъкꙋт деціе фрикъ шѝ тремꙋри, Нꙋці ꙁичам еꙋ
тот дѐ ꙋна съ̀ те ферещи де а̂ вѣрѣ ча̀ фъръ де дирептате. Шѝ тꙋ̀ мъ ꙟ̂
фрꙋнтаи; Е̂ꙋ ꙟ̂ ці ꙁичѣм а̂ деꙁвѫрꙋл къ̀ те ıюбїам маи мꙋлт де кѫт чеи чѐ
те ꙟ̂ шъла̀ фрꙋмо̂, шиці ꙁичѣм къ̀ маи де креꙁинцъ сѫнт шѝ маи бꙋне бъ
тъиле прїѧтенилор де кѫт сърꙋтъриле връѫмашилор. Пентрꙋ къ̀ де аи
фѝ прїимит чертъриле шѝ бътъиле мѣле нꙋцѣрфи а̂ дꙋ̂ сърꙋтъриле а̂челора
моарте а̂маръ, шѝ дѐ оунде цѣꙋ венит а̂ часта. Кѫчи нꙋці а̂дꙋчѣи а̂ми
те де пременириле, шѝ ненорочириле ѻ̂ аменилор, Іаръ деціѣнфѝ а̂ дꙋ̂ а̂ минте
наифи венит ла̀ а̂ тѫта ненорочире. Іаръ де връме чѐ нꙋ тѣи пꙋтꙋт фо
лосѝ ничи де латине ничи де ла кꙋвинтеле а̂лтора, чѐ пентрꙋ фаптеле тале
а̂ и венит ла̀ а̂часта мꙋнкъ. Дирепт а̂чѣѧ богъціѧ ıасте рѣꙋ вѫꙁътори.
ла̀ чеи чѐ рѣꙋ ле трѣбꙋѧще. Че соцїи пре богъціе ѡ̂ ѻ̂аме, къ де ва вени ѡ̂
невое нꙋці а̂ѫꙋтъ, пентрꙋ къ де а̂ръ а̂ вѣ пꙋтѣре наръ фꙋџи чѐ а̂ рета̀ лѫгъ
тине де цѣръ а̂ѫꙋта̀, Шѝ пентрꙋ кѫчи ꙁик а̂чѣсте щїꙋ къ̀ тоці бога
цїи мъвор хꙋлѝ кѫчи ꙟ̂ и мꙋстреꙁ, къ̀ шѝ еи мꙋстръ шѝ хꙋлеск пре съра̀
пꙋрꙋрѣ. Е̂ꙋ нꙋнꙋмаи прѐ богацїи каре спре рѣꙋ ле трѣбꙋе богъціѧ хꙋле
скꙋ, че шѝ пре чеа̀ рѫпиторю, пентрꙋ къ̀ а̂лта ѫсте богат шѝ а̂лта ръ

пито

питорю, єшй богат? нѹте ѡпрескѹ афи, іаръ де май дела алтѹл фъръ дирептате, техѹлескѹ, анби алетале, нѹлѹа чѣле стрїине, къ пентрѹ адевър нѹкою тъча ничи ѡдатъ, девей съдай кѹ пїетри ӑмине дъ, гата сжнт ши сжнцеле съм върсѹ, нѹмай съ нѹтела съфачи пъкат, єѹ нам връжмъшїе кѹ нимени, че нѹмай ка съсъ спъсѣскъ тоц оаменїй потескѹ ши небоескѹ, Пентрѹ къ ши сърачїй ши богацїй фечори аи мїей сжнт, ѡскъладъ тѹръ аботезѹлѹй іаѹ нъскѹт претоц, чине басъмъ ѹраскъ ѹраскъмъ ши мъ хиклентѣскъ, къ авѹцїе ши кѹнѹнъ ӑм іасте мїе ачѣѧ. Нѹмїе фрикъ де ничи ѹн виклешѹг нѹмай де ѹн лѹкрѹ мїе фрикъ де пъкат, ши съ нѹмъ мѹстречинева къ апъкътѹй, іаръ афаръ дентрачата, мъ каръ тоатъ лѹмѣ съмфїе потрнвъ нѹмжтем, (съвеним ла кѹвжнтѹл че ам лъсат ши съ аскѹлатъм) ачест єтропїе фрацилор че ам зис май сѹс, єра боѧрю маре ӑвръмѧ ӑпърацїей лѹй аркадїе ла цриград кжнд ши фернчитѹл Іоан златооѹст єра патрарх, ши ажѹнгжнд ла чинстѣ непрїѧтнничїей прекѹм съзиче акѹм везирю, ши авжнд мѹлтъ ши маре волничїе, премѹлци фъръ дирептате ши оморїѧ, ши ле лѹа ӑсилъ авѣрѣ лор, пентрѹ ачѣѧ авѣ ши мѹлци връжмаши, ши вржнд касъш избжндѣскъ пре єи ши касъи ѹмоаръ, аѹ стрикат ѹн обичѣю бѹн каре съцинѣ ӑкъ деламареле ӑпърат костантин каре обичѣю сцинне ши пжнъ ӑзїѡа де астъзи ла рома чѣмаре. пентрѹ къчине фъчѣ огрешалъ маре ши єра ржндѹит спремоарте, ши нѹмаи деврѣ апѹка съ ӑтре ӑбесѣрика патрїершией ӑш скъпа вїаца, іаръ ачест євтропїе аѹфъкѹт пре ӑпъратѹл съ нѹмаи фїе ачестѹ обичѣю, ши аѹ порѹнчит ӑтот цриградѹл ши ӑтоатъ лѹмѣ, кѹм деба тжмпла чиневa ден виноваци съфѹгъ съ ӑтре ӑбесѣрекъ, съл скоацъ де ӑбесѣрекъ ши съл дѹкъ съл ѹмоаръ, ши нѹщїѧ сърачѹл къ ӑгропа че асъпат аѹкъзѹт ӑтжю єл, къ наѹ трекѹт пѹцинне зиле ши аѹгрешит грешалъ маре ӑпъратѹлѹи, ши аѹ порѹнчит съл ѹмоаръ ши єл аѹ фѹџит ши аѹ нъвълит ла бесѣрекъ съ скапе де моарте, атѹнче патрїархѹ златооѹст аѹ зис кътръ єл ѡ оме авези декжт бине тєй лиѱит нѹ нѹматѹ чи тоатъ лѹмѣ, акѹм нѹци ажѹтъ бесѣрека каре тѹ оаи нечинстит, іатъ къ армашїи ӑпърътешти тевор фаче фържме, възѹтаци фрацилор дешъртарѣ пѹтерїй ши аволничїей ши непѹтинца богъцїей ши несѡменїѧ, Кѹм дъ спре жѹнгаре пречей че рѣѹ ѡ аѹ предженса? че чинистешти ши слѹжъщи богъцїей ка ѹнѹй домнѹ? Каре атѹнчѣ май вжртось те дъ спре моарте, ши нѹпоци съ ѡстъпжнешти ничи одатъ. Девей съ ѡ анби пре богъцїе, нѹ ѡ ӑгропа ӑпъмжнт, че о дъ преджнса ӑмжнниле сърачилор. Къ рѧ фїаръ ѩсте богъцїѧ, де ѡ пъзешти тѹ ѧ фѹџе. Іаръ де ѡ вей ръсипи атѹнчѣ ръмжне. Дирепт ачѣѧ ръсипѣщеѡ ка съ фїе пѹрѹрѣ кѹ тине. Нѹ ѡ аскѹнде касъ нѹ фѹгъ. Къ чел че ѩсте астъзи богат мжине съ фаче сърак. Пентрѹ ачѣѧ ши демѹлте ори мїаѹ венит аржде, четинд діателе ѹнора каре зичѣ, кѹ таре съ анбъ астъпжни вїиле мѣле,

ши

ши кꙋтареле мошїиле мѣле ши каса мѧ, ши тоци деачаста нецинем, ꙗръ ꙗтъ
пѫнирѣ ши мени нꙋ ѡаре десъвѫршит. Къ дѣка невине моартѣ фъръдевоѧ
ноастръ лелъсъм алтора, ши недꙋчем ла чѣлалалтъ вїацъ голи ши ръмаши
детоате. Нꙋмаи ачѣѧ стъпѫнескꙋ пре богъцїе карїи ничи нꙋ ѡсокотескꙋ че
ѡржсипескꙋ. Къ чела че дъ авѣрѣ лꙋи сърачилор, ачела нꙋмаи ꙗꙋ тре
бꙋит авꙋцїѧ ѫтрꙋ чѣле че съкꙋвин, ши добѫндинд съдꙋсе ѫкалѣ пъчїи. Ꙗ
ръ чел ченꙋфаче аша, ши майнаинте демоартѣ лꙋи о пїѧрде пре авꙋцїе кꙋм
архи майръꙋ. Пентрꙋ че дар ръвнещи ши лаꙋѕи пре чеи че аꙋ авꙋцїе? къ
пентрꙋ дѫнса кадꙋ ла мїи деневои ши дегрижи. Даръ че аре маи мꙋлтъ бо
гатꙋл декѫт чел сърак? Наꙋ амѫндои оун трꙋп каре поартъ? Наꙋ ꙋ
пѫнтече каре съхрънескꙋ, Пентрꙋ че тꙋ богате съ аиби слꙋџи мꙋлте,
Къ ар требꙋи нꙋмаи о слꙋгъ съ аиби, ѫкъ сар къдѣ дои треи стъпѫни съ аи
бъ о слꙋгъ, ꙗръ девъпаре кꙋ грꙋ ачаста, оунтацивъ лачеи че наꙋ ничи о
слꙋгъ ши маи леснеш факꙋ требꙋиле лор, къ пентрꙋ ачѣѧ неꙋдат дмнъꙋ мѫ
ни ши пичоаре, ка съ нꙋ нетребꙋꙗскъ слꙋџи, къ де ничи о трѣбъ саꙋдат а
фи неѡм де слꙋџи, къ нꙋсаꙋѕидит ѫпреꙋнъ кꙋ адам ши слꙋгъ, че ачаста ѧ
сте а неаскꙋлтърїи чертаре ши мꙋнкъ. Ꙗръ децїе кꙋ невое фъръ слꙋгъ аиби
оуна саꙋ доаѡ мꙋлт, къ чецѫнт бꙋни мꙋлцимѣ де слꙋџи? Аꙋ съгонѣ
скъ оаменїи кѫнд оумбли прен тѫргъ? Къ нꙋ доаръ оумбли кꙋ хїаръле? Ши
пре кѫци веи гъси съи гонещи? Нꙋтетѣме а тѫта къ нимени нꙋтева
мꙋшка кѫцꙋ севор апропїѧ детине. Поате къ ѡсокотещи батѫжокꙋрире къ
оумбли дебалома кꙋ оаменїи. Маре небꙋнїе ши ръстъчире ѧсте ачаста,
съ аиби вита ча нескꙋвѫнтътоаре лѫнгъ тине, ши пре ѡмꙋл каре е ѕидит
де дмнезъꙋ съл гонещи департе, ка съ аибъ лок ларгъ съ трѣкъ добитокꙋль
чел кꙋ патрꙋ пичоаре. Чеѧсте маи рѣ декѫт ачасть добиточїе. Дꙋмне
зъꙋ даръ леꙋ фъкꙋт тоате кꙋ орѫндꙋꙗлъ маи денаинте. Къ де ѧсте чи
нева ши маи богат декѫт тоци оаменїи, нꙋпоате фъръ ажꙋторюл челꙋи
маи микꙋ. Къ ничи сърачїи пот трън фъръ де богаци, ничи богацїи фъ
ръ десърачи. Ши пентрꙋ ка съкꙋноаши маи аѧве, съ фачем доаѡ ѡраше, ши
ѫтрꙋ оунꙋл съ фїе тот богаци, ши ѫтралтꙋл сърачи ши липсици. Ши съ
ведем каре ѡрашꙋ дентрачѣле доаѡ ва пꙋтѧ аѫꙋнџе тоате лꙋкрꙋриле лꙋи съ
лефакъ маи прелесне. Пентрꙋ къ ла ѡрашꙋл челор богаци, нꙋѧсте ничи ꙋ
мешер, ничи лемнарю, ничи кълдърарю, ничи кронторю, ничи плꙋгарю, ничи
пітарю, ничи слꙋгъ, ничи аргат. Чине оаре ар фи връꙋт съ се плекꙋꙗскъ ла а
чел ѡрашꙋ ал богацилор, Нимени. Къ ѡрашꙋл ачела кꙋмва пꙋтѧ ста,
фїиндь липсит детоате бꙋнътъциле, съдѣ макаръ касе ши деалтеле кѫ
те требꙋескꙋ. Даръ нꙋѧсте ачеста лꙋкрꙋ фирескꙋ, нꙋмаи съкѫме аколо
пречеи мешери, ши сева стрика сфатꙋл чел небꙋнескꙋ. Ꙗръ ѡрашꙋл съ
рачилор, ничи декꙋм ѫнтребꙋѧше ден богъцїѧ ачелора. Дирепт ачѣѧ даръ
кѫнд веи ведѧ пре чинева къи лꙋческꙋ деннафаръ хаинеле, ши оумблъ кꙋ мꙋ

тъ

тъ чинсте, ши кꙋ глоатъ, дешкиде иннима лꙋй ши вей гъси мꙋлт прахꙋ ши църъ̀нъ. Че адꙋцй аминте де Павел ши де Петръ апостолїй Дмнꙋлꙋй? Адꙋцй аминте де Предитечю Іѡанъ де Пророкꙋлъ Иліе, ши де нꙋтрꙋ тоци де Дмнꙋл нострꙋ Іс Хс, кареле нꙋ авѣ оунде плека капꙋл съꙋ, ачелꙋѧ ръбнѣще ши оученичилор лꙋй. Ниспꙋнем де ар мѣрџе чинева де нꙋвой ла ꙟпъръціе, ши аколо фїинд тоци боѧрїи сътечинстѣскъ, съворовѣщи кꙋ ꙟпъратꙋл съ мъ̀нѫнчи пѫине кꙋ дѫнсꙋл ла ѡ масъ, Нꙋй зиче къ ѣщи май феричит декѫт тоци? Даръ вей съте сꙋй ла черю съ стай лѫнгъ ꙟпъратꙋл тꙋтꙋрор съфїинцилор стрълꙋчит ши тꙋ ка ши ꙟџерїй, ши добѫндещи слава ши бꙋкꙋріѧ че нє спꙋсъ, ши ꙟкъ теленевѣщи ши те ꙟдоещи? Дева требꙋи съ дай бани ши мошїй, еꙋ зикꙋ къ ши вїаца та съ каде съ дай кꙋ тоатъ бꙋкꙋріѧ. Тꙋ ка пентрꙋ съ ꙟй вре ѡ дирегъторїе, аꙋ боерїе, аꙋ стъпѫнире, каре цн съ фаче причинъ де фꙋртишагꙋ (ши нꙋ добѫндъ ѡкем еꙋ ачаста), кѫтъ авꙋцїе ай ѡ дай тоатъ ши те ꙟпрꙋмꙋтези ши дела алцїй, ши денꙋц ѫжꙋнџе пꙋй мꙋерѣ та ши копиїй зълог, ши пентрꙋ чинстѣ ачастъ трекътоаре нꙋ теленевѣщи че дай тоате кꙋ бꙋкꙋріе нꙋмай съ ꙟй боеріѧ. Иаръ пентрꙋ ꙟпъръціѧ черюлꙋй каре стъ ꙟнаинтене, каре нꙋ аре сфършит теленевѣщи? Ши нꙋмай ла бани неоунтъм? Пъкат де несконошинца чѣвем, къ ашептъм бꙋнътъци ка ачѣстѣ, ши ꙟкъ немай трꙋдим ла чѣле трекътоаре, ши нꙋ кꙋноащем рътатѣ ши ꙟшълъчюнѣ дїаволꙋлꙋй, къ пентрꙋ лꙋкрꙋри мичи ши стрикате нелипсѣще де чѣле мари ши вѣчниче, недъ лꙋт ка съ не ꙟстреинѣзе де черю, не аратъ оумбръ ка съ не скоацъ ден адевъръ, ши неꙟшълꙋчѣще прен висе ка съ не ꙟдемнъм спре пъкате. Дирепт ачѣѧ даръ съ нꙋ сокотим къ богъціѧ ѫсте маре бꙋнътате, че съ кѫщигъм фрика лꙋй Дмнзъꙋ, къ де ва фи чинева дирепт ши де ва ава мꙋлтъ ꙟдръзнире ла Дмнзъꙋ, де ва фи ши май сꙋракꙋ декѫт тоци, ажꙋнџей съръчитѣ къ а мъръжчюниле чѣсте де ай, ажꙋнџей сътинзъ нꙋ май мѫнниле ла черю съсе роаце лꙋй Дмнзъꙋ, къ атꙋнчѣ ꙟтꙋнѣрекꙋл невоїй фꙋџе. Пачѣ съ фаче иаръ аꙋрꙋл зачѣ нечинстит ши фъръ денични ѡфолосинцъ, спре ꙟсенпнирѣ рꙋтъцилор, ши нꙋ нꙋмай ачаста, че ши боалъ де ва вени саꙋ ши моарте саꙋ алт чева ден невой ши примеждїй ка ачѣстѣ, атꙋнчѣ съ вѣде пꙋтѣрѣ банилор. Оунде сѫнт акꙋм чей чесъ ꙟбогъцеск? Карїи сокотеск добѫнда, ши камете песте камете лꙋѫндъ нꙋ съ май сатꙋръ? Аꙋзи че зиче Апостолꙋл Петръ. Арџинт ши аꙋр нам. Че ѫсте май феричит ши май богат декѫт гласꙋл ачѣста. Иаръ алцїй съ лаꙋдъ ши зикꙋ, ам атѫтѣ ши атѫтѣ зечи де мїи де галбени, ши мошїй несокотите, ши касе, ши слꙋџи. Иаръ Петръ ши Іѡанъ кꙋ съръчіѧ съ ꙟподобеск ши съ веселеск, аша ѫсте чел че нꙋ аре, къ ле аре тоате, иаръ чел че ле аре тоате, нꙋ аре немикъ. Къ чел че нꙋ аре ничи касъ, ничи масъ, ничи алтъ хранъ, че де тоате ѫсте липсит пентрꙋ Дмнзъꙋ, ши кѫте аре лꙋмѣ тоате алелꙋй сѫнт. Съ адꙋчем ла мижлок пре Апостолꙋл Павел мъртꙋріе кредничоасъ. Ачѣста тоатъ

ꙋ мерꙋ ла пъгж
лꙋмѣ аꙋ оумблат, кꙋ фоаме, кꙋ сѣте, кꙋ голъта̀те, къ мерꙋ ла пъгж
ни ши ла кари ѧ кредѣ ѫндоли, нꙋ ла крединчоши ши прїѧтени, ꙗръ ѫкъш
тоатъ лꙋмѣ лаꙋ прїимит ка пре оун апостол. Ꙗръ Ананїѧ ши Сапфира
мꙋѧрѣ лꙋй, опринд пꙋцин лꙋкрꙋ динтрꙋ данїѧ бесѣрчїй лѣꙋ пїердꙋт тоа
те, пънъ ши вїаца лор. Ласъ але тале съ фїе пентрꙋ дꙋмнезъꙋ, ка съ ѫнбꙋ
чѣле стрїине ка ши але тале. Де ши порци хайне вѣкй, ши ещи фламѫндь
ши сечето ши гол теминꙋеши, май фрꙋмо ши май весел ещи декѫт чей че
мѫнѫнкъ ши бѣꙋ несокотит. Дꙋмнезъꙋ пентрꙋ ачѣѧ цаꙋ дат бани ка съ
сатꙋри пре чел фламѫнд. Че сърак ши че прост ещи тꙋ, че лаши пре дꙋм
незъꙋ ши кѫщигꙋри оменещи кѫщиꙋи? Челаши пре богат ши пре сърак бъж
тꙋещи? Че пърсещи пре чел че дъ, ши ла чел некꙋноскътор нъвълещи?
Дꙋмнезъꙋ пофтѣще съ цй дѣ, ши дїаволꙋл съ мъ нїе пентрꙋ фачерѣ де бине.
Дꙋмнезъꙋ ѫць дъ ѫсꙋтите ши вїаца чѣ вѣчникъ, ꙗръ дїаволꙋл ѫць кѫщигъ
моартѣ чѣ вѣчникъ. Ачеста кꙋ батжокꙋрире, ꙗръ дꙋмнезъꙋ кꙋ лаꙋде. Аче
ста тезавристꙋѧще, ꙗръ дꙋмнезъꙋ ѫць ѫплетѣще кꙋнꙋни. Ачеста дѣбїѧ
нꙋмай айчи, ꙗръ дꙋмнезъꙋ ши айчи ши аколо. Оаре нꙋ ѧсте ачаста небꙋ
нїе маре? Съ нꙋ кꙋноащем харꙋл лꙋй дꙋмнезъꙋ? Пентрꙋ ачѣѧ съ зиче авѣ
ре, ка съ о ѫнбъ чинева пентрꙋ трѣба лꙋй? Ꙗръ нꙋ съ цїе пентрꙋ алцїй, къ
нꙋмай слꙋга пъзѣще банїй стъпѫнꙋсъꙋ, ꙗръ чел чей стъпѫнѣще ачѣла ѫй
келтꙋѧще. Ѫтѫта кѫт нꙋ ѧсте май небꙋнеск лꙋкрꙋ декѫт а съ фаче не
щине робь баннилор, ши съ циие къ ѧсте стъпѫн ши ел ѧсте робь. Ел ѧ
сте легат, ши пре алцїй ва съ стъпѫнѣскъ, ши съ бꙋкꙋръ ши съ веселѣще къ
чи сꙋ фъкꙋт роб. Пентрꙋ къ де вей пофти съ те ѫбогъцещи, ничи о датъ
нꙋ вей ѫчета бътѫндꙋте ши кинꙋиндꙋте, пентрꙋ къ богъцїѧ ѧсте о драго
сте фъръ сацїꙋ, пентрꙋ къ челор че лꙋе сѣте де хербинцѣлъ дѣр ва тоа
те фѫнтѫнниле май мꙋлт ле съ фаче сѣте, аша ши пре богат кѫнд ѫл вей
ведѣ авѫнд авꙋцїе мꙋлтъ, нꙋ л лъꙋда, чел сокотѣще тикълос ши кинꙋит,
пентрꙋ къ нꙋ атѫта пофтѣще сърачꙋл чѣле чей требꙋеск, кѫт пофтѣ
ще богатꙋл чѣле мꙋлте. Богат теꙋ фъкꙋт дꙋмнезъꙋ ка съ ажꙋци пре чѣ
сърачи, ка съ ръскꙋмпери пъкателе тале кꙋ милостенїѧ пентрꙋ мѫнтꙋирѣ а
тоа. Датꙋцаꙋ дꙋмнезъꙋ бани ши авѣре, нꙋ ка съй аскꙋнзи пентрꙋ ръꙋл
тъꙋ, че ка съй ѫпарци пентрꙋ спъсенїѧ сꙋфлетꙋлꙋй тъꙋ. Чине аꙋ фостꙋ
май сърак декѫт Їлїе? Ꙗръ бирꙋѧ пре тоци богацїй ла авꙋцїе, авѫндь
нꙋмай кожокꙋл чел векю, ши аша хꙋлїѧ тоате бꙋнътъциле ачещїй лꙋми,
ши каннище лꙋт лепъдат сокотїѧ аꙋрꙋл. Пентрꙋ ачѣѧ ши ѫпъратꙋл о
врѣнилор Ахаавь сърачꙋлꙋй Їлїе ѫй ера рꙋшине съй каꙋте ѧсꙋпръ, ши кѫнд
саꙋ сꙋит спре черю нꙋ авѣ нимикъ алтъ съ ласе оученикꙋлꙋй съꙋ лꙋй Єлисеꙋ,
фъръ нꙋмай кожокꙋл, ши зичѣ. Кꙋ ачест кожокь адекъ кꙋ сърачїѧ, ам
бирꙋит пре дїаволꙋл. Вей ши тꙋ съ бирꙋещи пре дїаволꙋл фїй сърак, съ
бирꙋещи патимиле. Пентрꙋ къ Їлїе аꙋ лъсат кожокь оученикꙋлꙋй съꙋ, ꙗръ

Хс сꙋиндꙋсе ла чѣрюри аꙋ лъсат ноѡ пре сфинтꙋл лꙋи трꙋп ꙟтрꙋ моштенире.
Кѫнд вом пїѫрде бани съ нꙋ не ꙟтристъм, че съ зичем: Бл҃гословит Дмнезъꙋ.
Къ май мꙋлтъ богъцїе вом гъси аколо дела Дмнезъꙋ, къ ни ва сокоти чей чей
пїѫрдем ка кѫнд ам фи дат сърачилор. Де врѣме че де Їѡвь нꙋ атѫт неми
рѫм къчи фъчѣ мꙋлтъ милостенїе, ка кꙋм не мирѫм де рѫпирѣ авꙋтꙋрилор лꙋй
каре аꙋ ꙟгъдꙋит кꙋ мꙋлцимитъ зикѫнд: Дмнꙋл аꙋ дат, Дмнꙋл аꙋ лꙋат.
ꙟпреꙋнъ кꙋ Авраам ва ста, кꙋ Їаковъ се ва проповедꙋи чине ва пъзи кꙋвѫнтꙋл
ачеста. Дечи кѫнд ци се ва тѫмпла дентрꙋ лꙋкрарѣ дїаволꙋлꙋй съ пїерзи
аꙋрꙋл тъꙋ ши авѣрѣ та, аꙋ де хоци, аꙋ де алтъ тѫмпларе, мꙋлцимѣще
лꙋй Дмнезъꙋ, ши нꙋ те дꙋче ла врѫжитори, къ атꙋнчѣ ꙟдоитъ ранъ вей да
дїаволꙋлꙋй, къчи най гръит ръꙋ, ши ва фꙋџи дела тине. Ши нꙋ те ва май бѫн
тꙋи, къчи кꙋноаще къ мꙋлцимита та ши ꙟгъдꙋиала ꙟц кѫщигъ кꙋнꙋни ма
лꙋминате дела Дмнезъꙋ. Ши аша Їѡвь кꙋ ꙟгъдꙋиала ꙟдоите аꙋ лꙋат чѣ
ле че аꙋ пїердꙋт. Їаръ тꙋ де вей ꙟгъдꙋи нꙋ нꙋмай ꙟдоите вей лꙋа, че ши
ꙟсꙋтите де нꙋ вей кѫрти, ши вїаца де вѣчи ꙟтрꙋ ꙟпъръцїа чѣрюрилор. Къ
рїа съ не ꙟвреднчим тоци ꙟтрꙋ Хс Дмнꙋл ностръ, Къ алꙋй ѥсте слава
ꙟ вѣчїй вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт а҃л, кѕ.

Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностръ

АЛꙊИ ЇѠАНЪ ЗЛАТОꙊСТЪ

Пентрꙋ пронїа ши промиздїа лꙋй Дмнезъꙋ. (Адекъ пентрꙋ маналте сокотинца лꙋй Дмнезъꙋ), Бл҃гословѣще Пъринте.

Пентрꙋ каре лꙋкрꙋ фрацилор ши пентрꙋ каре причинъ Дмнезеꙋ но
стрꙋ чел май нанинте кꙋноскъторю наꙋ пїердꙋт де ꙟчепꙋт пре
дїаволꙋл чел че неꙋ ꙟшълат пре ной, ши неꙋ скос ден вїацъ
ши неꙋ адꙋс спре моарте, ши ден раю ла пъмѫнт, ши апой ꙟн
кълошїй деной ꙟѩдь ши ꙟмꙋнка чѣ де вѣчи? Спре ачаста
зичем, къ де ар фи фост съ стъпѫнѣскъ дїаволꙋл ши де ар фи скос пре оа
мени кꙋ сила ден раю, арь авѣ ѡарече кале ачастъ ꙟтребъчюне. Їаръ де
врѣме че дїаволꙋл де ачастъ пꙋтѣре ѥсте липсит че нꙋмай кѫт сфъто
ѩще ши ꙟдѣмнъ пре ѡм спре ръꙋ, їаръ нꙋ кꙋ врѣѡ стъпѫнире, Лавоѩ ноа
стръ аꙋ ръмас съ нꙋл аскꙋлтъм, їаръ ной де бꙋнъ вое не дъм съ не стъпѫ
нѣскъ їаръ нꙋ кꙋ сила, ши нꙋл бирꙋескꙋ тоц пре джнсꙋл че нꙋмай чей вите
жи прин воинцъ. Їаръ ꙋнїи съ бирꙋескꙋ де де дїаволи ши пентрꙋ лѣнѣ лор
мерг ꙟѩд. Къ ѡмꙋл чел ръꙋ де ши грешаще наре ничи ѡ стрѫмбътате де

ла дїаволȣл че дин лѣнѣлȣи. Ши ачаста съкȣноаще дин мꙋлцимѣ челора
че бърȣѣск (пре дїаволȣл) ши деврѣме че пентрȣ чей ръи сау виклѣнии врѣѡ
датъ чей неконтор ачаста ѣсте кънчи нау ȣнде съш арате витежїа лор, аша
даръ съ фаче ши ла токмѣла гȣрїи, ши а окилор, къ прин ачѣсте похтим
ȣѣле че нȣ съкадȣ, ꙟдекъ дин ведѣре окилор кадȣ мꙋлци ла прꙋ кȣрвїе, аши
дерѣ ши кꙋ гȣра хȣлѣск пре дꙋмнезеꙋ. Алцїи ꙟвацъ ересȣри. Даръ оаре пе
трȣ ачѣсте съ фїе омȣл фъръ лимбъ ши фъръ де очи? Сау мѫниле ши пи
чоареле ноастре съле тъем? Кънчи къ мѫниле ноастре сѫнт плине де сѫн
џе, ши пичоареле алѣргъ спре рълꙋтате? Ши ꙟпрезнъ кꙋ ачѣсте ши оуре
киле прїимѣскꙋ минчюна ши пѫнгърѣскꙋ сȣфлетȣл. Деврѣме даръ чеши
мѫнкꙋриле ачѣсте ши бъꙋтꙋрилии, (нꙋнꙋмай омꙋлꙋи) че токма ши че
рюлꙋи ши пъмѫнтꙋлꙋи, ши мърїи, соарелꙋи ши лꙋнїи, ши а тоатъ мꙋ
лцимѣ стѣлелор нꙋ сѫнт де фолос, даръ кꙋм ворфи де трѣбъ, деврѣме че сау
фъкꙋт пентрꙋ дїрежматꙋл ом аша кꙋ тикълошїе ши кꙋ непорочире? Оаре
вези рѫсꙋл чел фъръ де кале ла каре кꙋ вѫнтꙋл съ ꙟдѣмнъ асъ ꙟтоарче?
Дїаволꙋл даръ динтрꙋ сине ѣсте рꙋꙋ, ѣръ нꙋ сау фъкꙋт пентрꙋ ной рꙋꙋ,
къ де вом врѣ ной мꙋлтъ бине вом добѫнди дела дѫнсꙋл фъръ де воа лꙋи,
ѣръ минꙋнѣ чѣ ма маре ши мърирѣ а лꙋбирїи де оамени а лꙋи дꙋмнезеꙋ ꙟтрꙋ
ачаста ѣсте, къ прин трѫнсꙋ съ фак оаменїи май бꙋни, мꙋшкъ ши пре сине
съ мѫхнѣще, ши кѫнд нисъ кꙋщигъ ноаѡ ачаста прин трѫнсꙋл атꙋчѣ
нꙋ поате сꙋфери бѫнтꙋѣла, ши спре ачаста зик оунїи, къ де нꙋсарфи де
пъртат дꙋмнезеꙋ нарфи ꙟшълат дїаволꙋл пре ом де ꙟчепꙋт, чевом зи
ной даръ спре ачаста? Къ де нꙋсарфи фъкꙋт ачаста нарфи кꙋноскꙋт адам
кѫт бине авѣ ꙟ раю, (ничи арфи къзꙋт дечѣ чегѫндїа къ ѣсте тома
кꙋ дꙋмнезѣирѣ, сау съ зикъ недꙋмнезѣирѣ ши мѫндрїе) сарфи погорѫт врѣѡ
датъ, пентрꙋ къ ꙟтратѫта нълциме съ ꙟнълцасе ши съ ꙟвред ничисе
пре сине кѫт ащепта ши дꙋмнезеꙋ а фи. Чѣ даръ нарфи ꙟдръзнит ѣль съ фа
къ де нꙋсарфи ꙟцелепцит кꙋ ачастъ кѫдѣре? Ꙟсъ съ зичем къ де нарфи
сфътꙋит дїаволꙋл нимикъ при адам, оаре фиꙋар рꙋмас негрешит де сꙋ
пꙋрѣ не аскꙋлтърїи? Ачаста нꙋ ѣсте съ ѡзичем, пентрꙋ къ ачеста каре
аша де лѣсне сау сꙋпꙋс де мꙋѫре мъкаръ де нарфи ши фост дїаволꙋл кꙋ
рѫнд, динтрꙋ сине арфи къзꙋт ꙟ не аскꙋлтарѣ пъкатꙋлꙋи. Къ деврѣме
че ау прїимит ѣль аша лѣсне ꙟшелъчюнѣ алтꙋѫ, ѣтъ къши май наин
те де ꙟшълъчюне не грижникꙋ ау фост, къ дїаволꙋл нарфи пꙋтꙋт съ адꙋкъ
атѫта рꙋꙋтате де арфи фост сꙋфлетꙋл лꙋи дешептат. Даръ деврѣме
че ѣра ачаста съ фїе аша, пентрꙋ карелꙋкрꙋ дѣде дꙋмнезеꙋ лꙋи адам порꙋнкъ
ка ачаста? Кꙋноскѫндꙋл пре ѣл май ꙟнаинте къ ва съ казъ ꙟ пъкатꙋл не аскꙋ
търїи. Ши пентрꙋ кънчи ѣꙋ дат лꙋи ачастъ порꙋнкъ? Ѣра семнꙋ май де май
маре гри декѫт кѫнд нꙋ ѣрфи да порꙋнкъ, ꙟсъ фїе адам авѫндꙋ воинцаса ꙟтра
честа кии негрїжии прекꙋ са аръта ма пре ꙋмъ, ши ни о порꙋкъ нꙋ прїимїа, чи дѣрфи

ръ

ръмас мѫнкѫнд ши бѫнд ши десфътѫндꙋсе ѡаре ачѣ лѣне де ѡдихна ши
десфътарѣ ей, май спребине аꙋ май спре рѫꙋ лаꙋ дꙋс? Чи дентоате авѣꙗ
стекъ ламаре ръꙋтате аꙋ къзꙋт каꙋн неконоскъторю че а фост. Къ ꙟкъ
нъдѣжде нꙋ авѣ съ анбъ немꙋрирѣ ши а сѣменѣ дꙋмнезерїи, чи ачаста нъ
дѣжде фїинд, ꙟкъ ꙟдоптъ, ши е ꙟнълцѫндꙋ ꙟтратѫта некꙋношинцъ ши мѫдрїе
атѫта кѫт нъдъждꙋи съ фїе дꙋмнезеꙋ, ши май вѫртос къ ничикꙋм нꙋ ведѣ
ꙟкрединца пречела чей фъгъдꙋїѧ лꙋй, чи де врѣме че адевърат авѣ немꙋрирѣ,
ѡꙋнде на ажꙋнс мѫндрїѧ? Чи не нарфи грешит? Кѫнд арфи аскꙋлата пре дꙋмнезеꙋ
къ ел дꙋпъче нѣаꙋ дат порꙋка аша фъръ де сокотѣлъ наꙋ бъгат самъ пре
дꙋмнезеꙋ каре ꙗꙋдат лꙋй порꙋнка ачаста де нарфи аꙋзит ничикꙋм де ла дѫ
сꙋл, лесне нарфи щїꙋт кꙋм къ ꙗсте сꙋпꙋс, къ де нꙋсарфи педепсит пентрꙋ
фаптеле чѣле рѣле ничи пентрꙋ чѣле бꙋне сарфи чинстит, мꙋлци даръ
нꙋкредѣ ла кꙋвѫнтꙋл ꙟвїерїи, ши де фаптеле чѣле бꙋне фꙋџїѧ ка де принчи
на ръꙋтъцилор ши фъчѣ ръꙋтатѣ ꙟлокꙋ де бꙋнътъци. Ши де врѣме че лꙋа
ꙟтрачаста лꙋме врѣдничїѧ тоатъ, марелꙋрꙋ сокотїѧ а фи ачѣѧ, ши кꙋвѫнтꙋл жꙋде
къцїи ꙟл фъчѣ минчинос, чи ка съ навеци ачаста некрединцъ, ничи неродꙋл чѣ
нерабъца съ ажꙋнгъ май рѫꙋ, не бъгѫнд сѣмъ дирѣпта жꙋдекатъ а лꙋй дꙋ
мнезеꙋ, мꙋлци дин чѣѧ че грешъскꙋ, ꙟнчѣ съ мꙋнчѣск, ши лаꙋнїи нꙋ пентрꙋ
ръсплътирѣ фаптелор, ши пентрꙋ къчи нꙋ фаче латоци ꙟнчи педѣпса, ꙟкредин
цѣзъ кꙋвѫнтꙋл жꙋдекъцїи, ꙗръ деши май ꙟнаинте де жꙋдекатъ пре мꙋл
ци педепсѣще, дешѣптъ пре чей че кꙋ мꙋлт сомнꙋ дормꙋ, пентрꙋ къ пе
дѣпсиндꙋсе ѡаменїи чей рѫй, мꙋлци де фрика педѣпсїи съ ꙟцелепцѣскꙋ,
ка съ нꙋ пацъ ши ей ка ши ачѣѧ. Ꙟшиждерѣ ꙗръш чѣѧ че нꙋ съ педепсе
скъ ꙟнчи пентрꙋ пъкателе лор, аре дꙋмнезеꙋ алтъ врѣме съй педепсѣскъ,
прекꙋм ши каин, кареле ꙋчисе пре фратесъꙋ авел, ши ꙟнчи саꙋ мꙋнчит,
ши аколо ꙟвѣчи, ши съ фъкꙋ пилдъ ꙟтоатъ лꙋмѣ, ꙟсъ мꙋнчѣще
дꙋмнезеꙋ кѫте ѡдатъ ши пре тоци ꙟпреꙋнъ, прекꙋм аꙋ фъкꙋт кꙋ пото
пꙋл ꙟзилеле лꙋй ное, ꙟтрꙋ ꙟцелепчꙋнѣ амꙋлтора. Похтѣще ши воѫще
дꙋмнезеꙋ ши пре ѡаменїи чѣѧ че нꙋкред ꙟтрꙋ ел, съкрѣзъ ка съй спъсѣскъ, пре
кꙋм зиче сингꙋр. Къ нам венит съ кїем пре чей дирепци, чи пре чей пъкътоши
ла покъинцъ. Ꙗръ дѣка на врꙋт ѡаменїи съсъ факъ май бꙋни ши съ кꙋноскъ
адевѫрꙋл кꙋ атѫта невоинцъ ши ертъчꙋне че аꙋ довѫндит де ла дꙋмнезеꙋ де
врѣме че ничи атꙋнчѣ нꙋ ꙗꙋ лъсат дин мѫна лꙋй, ꙗтъ даръ къ де бꙋнъ вое
алор саꙋ скъпат де вїаца чѣ черѣскъ, дꙋмнезеꙋ ꙟтрачаста вїацъ дъ ѡа
менилор тоате бꙋнътъциле лꙋй тꙋтꙋрор токма, къ пре соаре ꙟл ръсаре
ши челор бꙋни ши челор рѫй, ши плоаѡ ши челор дирепци ши челор стрѫмби,
ши алтеле тоате але ачещїи вїецъ, дꙋпъ требꙋинцъ ле дъррꙋѫще. Дечи де
фаче атѫта бине ши киверниселъ врѫжмашилор лꙋй, даръ кꙋ кѫт май
вѫртос ва къꙋта спре чѣѧ чей крѣд шїй слꙋжъскꙋ лꙋй, ꙗръ пентрꙋ кѫчи
наꙋ скос дꙋмнезеꙋ пре дїаволꙋл дин мижлокꙋл лꙋмїи? къ пентрꙋ ачаста зичем
къ ꙟсте ꙋн лꙋптъторю ши дой ръзбоиничи, ши вор съ масъ ла ръзбою кꙋ

лꙋптъ

лѹптъторюл ачела. Дечи оунул дентру дѫншїй съсъ дѣ мѫнкѣтърилор,
ши бъутурилор, ши ден лъкомїа пѫнтечелуй съсъ факъ моале ши слаб.
Іаръ алтул невоиндусе ку луптърнле ши ку немѫнкаре, ши ку ꙟвъцътꙋ
ра, Адеве ѫсте тутурор къ ва бирꙋи. Дечи девей оучиде пре ачел лутъ
торю, ку кареле дентра чеши дои ꙟл вей асъмъна? Оаре кꙋчел лѣне ши
лаком? Аꙋ кꙋчел невоинторю ши ажꙋнат? Адеве ѫсте къ е асѣмене кꙋ
чел че сау невоит ши мꙋлт аꙋ ѡстенит, пентру къ ачела аре стрѫмбъта
те оучигѫндусе луптъторюл, іаръ чел лѣнеш де арфи ши віꙋ луптъторю,
нар авѣ стрѫмбътате де чел невоинторю, че динтралуй лѣне аꙋкъзꙋт.
чела даръ че іасте слабꙋ кꙋ воинца ши лѣнеш мъкаръ де нар фи дїаволꙋ, кꙋрѫнд
каде, ши ꙟмаре рѫпъ аръꙋтъцїи ши апъгѫнътъцїи съ сꙋрпъ пресине къ
девом черка пре амърꙋнтꙋл ши мъдꙋларнле ноастре девом афла къ сѫнт
причина пернрїи ден ꙋневом пъзи. Ꙟсъ нꙋ ден фирѣ лор, че непаза ноастръ.
Іасокотѣще къ ѡкюл сау дат ѡмꙋлꙋй де ла Дмнезеꙋ касъ вазъ лꙋмѣ,
ши съ слъвѣскъ пре зидиторюл ши стъпѫнꙋл лꙋмїй, іаръ де нꙋлвей тре
бꙋи бине пре ѡкю ꙟц адꙋче причинъ де кꙋрвїе, ши лимбъ цисау дат касъ
лаꙋзи ши съ слъвеши пре Дмнезеꙋ, іаръ де нꙋ ѡвей пъзи бине, ꙟц ва фи цїе
причинъ де хꙋлъ ши де кꙋвинте проасте. Мѫни цисау дат касъ ле рѫдичи
пре ѫле спре рꙋгъчюне ши мꙋлцемире, іаръ де нꙋ левей пъзи, левей тинде
спре ръпнри ши лъкомїй, пичоареле цисау дат касъ алерџи спре фапте бꙋне,
адекъ ла болнави ла чей ꙟкиш, ла бесѣречи, ши съръбъторнле сфнцилор.
Іаръ де нꙋ левей пъзи, вей фаче кꙋ ѫле лꙋкрꙋрнле дїаволꙋлꙋй. Вези даръ
къ челꙋй слабъ тоате ꙟй сѫнт де сприкъчюне? ши токма ши ербиле чѣле
бꙋне ши фолоситоаре пречел слабъ ꙟл дꙋк ла моарте, нꙋ ден фирѣ лор,
че ден непꙋтинца челꙋй слабъ. Пентрꙋ ачаста даръ кѫнд ведем лꙋкрꙋри
не токмите ши тꙋрбꙋрате, съ нꙋ винꙋим пре Дмнезеꙋ, ши съ гѫндим къ
ачѣстѣ сѫнт несокотите де дѫнсꙋл, къ фꙋртꙋннле ши тꙋрбꙋрърнле,
ши нетокмѣлеле оунеле сѫнт ден време, алтеле ден гѫндꙋл чел ръꙋ. Ка
реле мъкаръ мїй де токмѣле бꙋне аръ авѣ ꙟтрꙋ сине (тот съ грешаще)
каши ѡкюл кѫнд аре боалъ, де арфи соареле мъкаръ ши ꙟнамїазъ зи,
тот ꙟтꙋнерек вѣде, іаръ кѫндꙋе сънътос ши сѣра поате съ мѣргъ оун
де ва връ фъръ де грешалъ. Аша даръ ши ѡкюл минцїй ноастре, пѫнъ
ꙟкѫт ѫсте сънътос тоате чѣле бꙋне левѣде. Іаръ кѫнд ѫсте гѫндꙋл
ностру ꙟтꙋнекат ши стрикат токма ши ла черю де лвом сꙋи ла чѣле де
аколо дꙋмнезееще превирн мꙋлтъ тꙋрбꙋраре ши нетокмѣлъ несъкаптъръ,
пентрꙋ ачаста даръ ничи де ла тоц нꙋ чере Дмнезеꙋ аичѣ жꙋдекатъ, касъ
нꙋсъ ѡчереаскъ де ꙟвїаре ши съсъ нъдъждꙋіаскъ де жꙋдекатъ, ши ка кꙋ
шарфи дат сѣма тоци пе ачастъ лꙋме, ничи пре тоци ꙟи ласъ Дмнезеꙋ съсъ
дꙋкъ непедепсици, кали іаръш съ гѫндѣскъ къ сѫнт тоате несокотите ма
ꙟнаинте. Іаръ де нꙋ крѣде нешине ꙟвїеръ, съ сокотѣскъ кꙋ минтѣ лꙋй,

кѫте

кѫте ши кѫте аѹ фъкѹт Дмнѕеѹ де ѹнде нѹ ера, ши аша валѹа ꙟкрединцаре
ши пентрѹ ꙟвиерѣ ачѣа а тоатъ лѹмѣ. Ши кѹм къ Дмнѕеѹ аѹ лѹат пъ
мѫнт дѣѹѕиндит пре Омъ, даръ пъмѫнт наѹ фост май ꙟнаинте, кѹм да
ръ пъмѫнтѹл съ фъкѹ Ом? Кѹм ачест пъмѫнтъ че нѹ ера съ вазъ?
Ши че фѣлю де темею аре? Ши че ѫсте де десѹптѹл пъмѫнтѹлѹи? Ши
че дѹпъ ачѣа іаръш ѫсте дѹпъ пъмѫнт? Ши кѹм сaѹ фъкѹт тоате
дин пъмѫнтѹл ачеста? Адекъ нѣмѹриле челе мѹлте але добитоачелор,
ши де тоат фѣлюл де съмънътѹри, ши фрѹмѹсѣцеле челе мѹлте але копа
чилѡ. Іаръ ачаста ѫсте май непричепѹтъ ши неповеститъ таина ꙟвиерій,
къ нѹ ѫсте асѣмене ка кѹм ай апринде фъклие, ши ничи кѹм съ нѹ фие
фок, ничи ка съ кѫзѫнд съ ѡ ꙟноешти, къ рїа фїинцъ съ нѹ съ вазъ, чѣа
ченистъ паре нолѡ май кѹ невое ѡ аѹ фъкѹт май ꙟнаинте, ка динтрачаста ма
лесне съ не арате, іаръ ши дин наштерѣ ноастръ, аѹ нѹ ѫсте ꙟтѫю пѹцинъ съ
мѫнцъ ши Оаречѣ флегмъ, ши фъръ кип ши не ꙟфрѹмѹсецатъ съ самънъ
ꙟѕгїѹл чел че прїимѣще съмѫнца, де оунде съ фаче атѫта токмире а добито
кѹлѹи, вери кѹвѫнтъторю вери не кѹвѫнтъторю, даръ грѫѹл? нѹ ѫсте
грѫѹнцѹ голѹ? ши дѹпъ че съ сѣмънъ нѹ пѹтрезѣще? даръ де оунде съ фаче
спикѹл ши паюл ши родѹл, ши челелалте тоате каши ачѣстѣ, де мѹл
те ѡри каде во съмѫнцъ де смокинъ пе пъмѫнт, ши принде рѫдъчинъ ши
съ фаче помѹ ши дъ роадъ. Ачѣстѣ даръ тоате ле прїимещи ши нѹ ле
май черчетѣзи че нѹмай пре Дмнѕеѹ ꙟл черчетизи ши ꙟл ѫнтрѣбй кѹм вениси рѣлѹ,
кѹм префаче ши ꙟвїазъ трѹпѹриле ноастре? Даръ оунде ачѣстѣ врѣдни
че де ертъчюне? Даръ пентрѹ каре причинъ аѹ лъсат Дмнѕеѹ пре дїаволѹл,
оун дѹх ка ачела пѫнгърит ши некѹрат съ не ꙟпїедече ши съ не арѹнче де мѹл
те ѡри ꙟпъкате? Лъсатѹлаѹ пре ачеста, ка де фрика връжмашѹлѹи ачѣ
стѹа, ши де бътъмарѣ че ашептъм съ не віе делаел, съ авем мѹлтъ ши
маре пазъ, ши пѹрѹрѣ съ не пъзим кѹ привигѣрѣ. Даръ че темнри къчи аѹ
лъсат пре дїаволѹл? Ачаста оаѹ фъкѹт къчи грижаще ши невоаще пентрѹ
мѫнтѹинца ноастръ, ши дешептѫндѹне пре ной ден сомнѹл лѣнїій, ши гъ
тиндѹне причинъ де кѹнѹни. Пентрѹ ачаста аѹ фъкѹт ши матка фокѹ
лѹи, адекъ іадѹл, ка темерѣ мѹнчилор ши несѹферирѣ іадѹлѹи съ не дѹкъ
пре ной ла ꙟпъръцїа чериюрилор. Ши іаръ де вей фаче вре оун бине чева ши нѹ
вей лѹа пентрѹ ел плата ай, нѹц паръ рѣѹ ничи те тѹрбѹра, къ дѹпъ моа
те ꙟвѣкѹл чел вїиторю теашѣптъ плата кѹ мѹлтъ добѫндъ, ши ꙟпъ
ръцїа лѹи Дмнѕеѹ чѣ вѣчникъ. Ашиждерѣ іаръ де вей фаче вре ѡ фаптъ рѣ
ши викленъ, ши нѹ те вей педепси де правила, ши де пъринтеле тъѹ чел сѹ
флетескѹ, съ нѹц паръ къ вей скъпа непедепсит. Къчи къ аколо теашѣп
тъ мѹнка чѣ вѣчникъ а іадѹлѹи, де нѹ те вей покъи ши пъръси де пъкат прен
фаптеле челе бѹне, къ зиче. Ласете де рѣѹ ши фъ бине. Іаръ де сева ꙟ
тѫмпла съц паръ рѣѹ къчи везн пре алцїи карїй вїецѹескѹ кѹ виклешѹгѹри

ши

ши кꙋ лъкоміи, ши аꙋ богъціе, ши кꙋ норочіри съ десфътѣзъ ꙟбꙋнъtъци
ши кꙋ лъкоміи, ши аꙋ богъціе, ши кꙋ норочіри съдесфътѣзъ ꙟбꙋнътъци
ле ачѣсте, ши тꙋ теамъръщи пентрꙋ лꙋнгъ ръбдарѣ лꙋи дмнѕъꙋ, адꙋ
ци аминте кѫци оамени фъкъторі де рѫꙋ сѫнт де пъзескꙋ кълѥ чѣле рѣле,
ши оучігъ пре кълъторі, кѫци сапъ зидꙋри ши мормѫнтꙋри ши фꙋръ, кѫци
адапъ пре алціи кꙋ отравъ де морꙋ. Даръ кадесе оаре пентрꙋ оунеле ка а
чѣсте съдесфътъм пре жꙋдекъторюл дмнѕъꙋ? Ба нꙋсекаде, пентрꙋ
къ дебаврѣ пре ѥн съй пꙋе деакꙋм сꙋпт жꙋдекатъ, ши пре чел чефаче рѫꙋ
съл педепсаскъ, іаръ пре чел чефаче бине съл чинстѣскъ, ши ꙟкꙋнꙋнатъ съ
тримицъ. Іатъ къ сѫнгꙋр тꙋ чери педѣпса, ши майнаинте пре тине те ѡ
сѫндѣщи. Сокотѣще кꙋ минтѣ та омꙋле, кѫте ай грешит ꙟтоатъ віа
ца та? кѫте вей афла ꙟжедеката морціи, ши вей кꙋноаще къ ꙟдарꙋ ꙟць а
сте ціе ꙟделꙋнгъ ръбдарѣ ши блѫндѣцеле лꙋи дмнѕъꙋ, ши деачаста съте
минꙋнѣзи, къ деаръ дмнѕъꙋ съ педепсаскъ пре тоци пентрꙋ грешалеле лор кѫ
те факꙋ, нар аѫꙋнџе тот нѣмꙋл оменескꙋ, чесарфи стинсꙋ. Пентрꙋ ача
ста даръ фрацилор съ непъѕим съ нꙋкъдем, къ ничи ноѝ нꙋгрижим атѫта
пентрꙋ спъсеніа ноастръ кѫт грижаще фъкъторюл ностꙋ дмнѕъꙋ, ничи
нѣсте ноаѡ атѫта грижъ съ нꙋпъцим вре оун рѫꙋ, кѫт ѫсте лꙋи дмнѕѣꙋ
кареле нѣꙋ дъръит ноаѡ сꙋфлетꙋл ностꙋ, къ дмнѕъꙋ ничи ла примеждіи
нꙋласъ пре оамени пꙋрꙋрѣ съ съ бѫнтꙋаскъ, ка съ нꙋсъ сътрѣкъ ши съ піаръ де
ꙟтристаре, ничи іаръш ла норочіри ши ла патиме бꙋне ꙟй ласъ ка съ нꙋсъ ле
невѣскъ пентрꙋ мѫнтꙋинца лор, че кꙋ скимбъриле ачѣстѣ ꙟмꙋлте фѣлюри
спъсеніа лор токминдꙋ лꙋкрѣзъ, пентрꙋ къ о корабіе денꙋ ва авѫ кѫрма
чю нꙋпоате съста, че прелѥсне се ва ꙟнека. Даръ ачастъ лꙋме кꙋм арфи
пꙋтꙋт състѣ атѫцѣ ани, де нар авѫ чине о киверниси? ши пентрꙋ ка съ нꙋ
маѕикꙋ алтъ, сокотѣще тꙋ ачастъ лꙋме че ѫсте препъмѫнт кꙋм архи о
корабіе, ши чѣрюл вѣтрила, корѣбіѣрій оаменій, ши лꙋчіꙋл мъріи съ фіе
везна че фъръ дефꙋндꙋ. Кꙋм даръ ꙟтратѫцѣ ани нꙋсаꙋ ꙟтѫмплат ничи
о датъ ꙟнекаре ши перире ачещіи корѣбіи атоатъ лꙋмѣ? Іаласъ о корабіе ꙟ
тро ѕи фъръ корѣбіѣри ши фъръ кѫрмачю, къ ꙟдатъ о вей ведѣ ꙟнекатъ.
Даръ ачастъ лꙋме аре, ,зѯ, ши маймꙋлт де ани, ши ничи оуна ка ачаста наꙋ
пъцит. Ши ꙟкъ чеѕикꙋ єꙋ корабіе саꙋ лꙋнтре, о колибъ дефаче нещине ꙟ
віа лꙋи, ши дѣка кꙋлѣџе віа ши о ласъ пꙋстіе, демꙋлте ѡри ничи доаѡ ѕи
ле нꙋ стъ, че ꙟдатъ съ стрикъ ши каде. Ши де врѣме че ѡ колибъ нꙋпоате
съ стѣ негрижѫндꙋ нименѣ де ѫ, даръ ѕидирѣ чѣрюлꙋи ши а пъмѫнтꙋлꙋи
фіиндꙋ атѫта де бꙋнъ ши минꙋнатъ, кꙋм арфи пꙋтꙋт състѣ атѫцѣ ани
нестрикатъ, фъръ де грижа ши кивернисала кꙋива? Фъръ пꙋтинцъ арфи.
Іа сокотѣщем подоаба ши ꙟфрꙋмꙋсецарѣ чѣрюлꙋи кѫц ани аре, ши нꙋсаꙋ ма
негрит? Кꙋноаще ши пꙋтѣрѣ пъмѫнтꙋлꙋи, кꙋм нꙋіаꙋ слъбит пѫнтечеле
ꙟтратѫцѣ ани нъскѫнд атѫтѣ фѣлюри де съмънътꙋри? Ꙟшиж дерѣ ши
ѕвоарѣле ши фѫнтѫниле кꙋм ѕворѣскꙋ тот дѣ оуна ши нꙋмай сакъ? Со

котѣще ши мѫрѣ кѫте рѫꙋри прїимѣще, ꙗ҆ръ песте мѫсꙋра е҆й нꙋмай ковѫршаще. Пентрꙋ а҆часта даръ съкаде ла фїеще каре фаптъ дей кѫте сѫнт нꙋмите ши фѫкꙋте де дмнезъꙋ съзичем, Фоарте сау мѫрит лꙋкрꙋриле тале дмне, къ тоате кꙋ ꙟцелепчꙋне лей фѫкꙋт. Даръ кꙋм съ нꙋ фїе фѫръ кале а҆часта кѫнд ведем пре зидиторюл де касе, ши пре чоплиторюл де лемне чоплинд ши тѫинд кꙋ фиристрѣꙋл, ши нꙋл май ꙟтребѫм пентрꙋ каре лꙋкрꙋ лефачи а҆ша? Ꙟ҆шиждерѣ ши пре дофторь кѫнд дофторѣще пре боланави, оу҆нора лепае карнѣ, пре а҆лцїй ꙟй арде ши лелась сѫнџе, ꙗ҆ръ пре а҆лцїй ꙟй ꙟкиде ꙟ локꙋри ꙟтꙋнекоасе, ши ꙟй кинꙋѫще кꙋ фоаме ши кꙋ сѣтѣ, ши нои а҆чѣстѣ ле ведем фѫкѫндꙋле нꙋ испитим съзичем пентрꙋ че фак ꙋ часта ши чѣ, че нꙋмай четѫчем, ꙗ҆ръ ꙟцелепчюнѣ лꙋй дмнезъꙋ чѣ неспꙋсъ о҆дѫр монйм ши о҆черчетѫм? Ꙗ҆ръ дева крѣ чинева съ фак милостенїе пентрꙋ че сѫрачи, ши чей честь а҆флъ ꙟ невое, черчетѫм пре а҆мѫрꙋнтꙋл ши зичем, Пентрꙋ че ѫсте кꙋтареле сѫракꙋ, ши кꙋтареле лиѱит? сау кꙋтареле богатъ? Даръ нꙋ те плечи ѫ҆ сѫ те кꙋноще пре сине че е҆щи? ши съ пꙋй легѫтꙋръ лимбїй тале, ши съ ц оупрещи минтѣ съ нꙋ черчетези фѫръ де лꙋкрꙋ, че нꙋмай ꙟцꙋсокотѣще мꙋлцимѣ пѫкателор тале. ши де е҆щи черчетѫторю, черѣ ꙟтѫю цїе пе дѣпсъ пентрꙋ черчетарѣ ши пентрꙋ кꙋвинтеле чѣле рѣле чѣй зи, къ съкаде съте черчетези пре тине ꙗ҆ръ нꙋ пре дмнезъꙋ, де а҆дасоци спре пѫкателе тале ши алте пѫкате май грѣле. Даръ кꙋм нꙋ сѫнт оу҆неле ка а҆чѣсте врѣдниче де дꙋлꙋй, де трꙋ каре милостивꙋл ши ꙟдꙋрѫторюл хс дмнезъꙋ нꙋ зъбѫвиндꙋне пре тоци, съ не ꙟвредничаскъ ꙟтрꙋ ꙟпѫрѫцїѧ лꙋй ча черѣскъ, ꙟпреꙋнъ кꙋ тоци сфнцїй а҆минь.

Кꙋвѫнт а҆л кз҃

А҆ чѣлꙋй ꙟтрꙋ сфнцй пѫринтеле нострꙋ

А҆ лꙋй Іѡ҆ан Златоꙋстъ.

Пентрꙋ покѫинцъ, ши пентрꙋ ꙟпѫратꙋл Двдь, ши пентрꙋ а҆лꙋй оу҆рїе (мꙋѫре). Бл҃гословѣще пѫрин҃те.

Ꙟтъ а҆стѫзи фрацилор съзи лани ѡ҆й феричитꙋл Двдь, ши нисаꙋ чинтит даскалꙋл кѫнтѫрецꙋл веселїей, къчи кѫнд ꙟшпорнѣще лѫꙋта чѣ дей дх҃ꙋл сфнтъ прей Ѱалми ꙟдꙋлчѣще а҆ꙋзꙋл, ши ꙟцелецѣще гѫндꙋл. Пентрꙋ а҆часта аꙋ токмит дарꙋл дх҃ꙋлꙋй сфнтъ съ съ кѫнте май ꙟ тоате зилеле де тот сꙋфлетꙋл крещинѣскꙋ, ка съ не веселим а҆ꙋзꙋл нострꙋ, ши съ не фолосим сꙋфлетѣще. Мїе демꙋлте ори ꙟмбине демѫ мирꙋ ши зикꙋ кꙋ кꙋџетꙋл мїеꙋ, пентрꙋ каре лꙋкрꙋ дей то

те сфинтеле скриптури але лецiи веки, ши але чеiи ноаѡ, маи мулть картѣ
лui Дѕдь ѡюбеску крещинiи, ши нумаи ачаста вор съѡлнѣскъ ꙟ гура лор пу
рурѣ. Мѡуси съфъку маре пунторю де лѣџе, ши фацъ кътръ фацъ аувъ
зут пре Дмнѕѕу, кареле неарать тоатъ зидирѣ лui Дмнѕѕу денчепут,
ши пре зидиторюл проповедуиндь зиче. Денчепут фъку Дмнѕѕу черюл
ши пъмжнтул. Ши ау фъкут ѡкарте маре ши плинъ де тоатъ ꙟцелепчiю
нѣ, ши абiа нумаи ѡдатъ оуетим ꙟтру ан у ла тоате бесѣречиле. Че
веи зиче къ ачѣа ѧсте а лецiи чеiи веки. Даръ спре четирѣ думнезеещилор
еуаглiи чевеи съ зичи? кареле проповедуѣскѕ минуниле венирiи лui Хс, оунде моа
ртѣ сау здробит, ши драчiи нумаи депорункъ фуг, ши ѣрикацiи кукувѫн
тул съкурѫцеску, ши орбiи дин лут липса фирiи лор добѫндеску, ши, ѫѣ,
де омени дин, ѣ, пѫни ꙟпустiю съ-сатуръ, оунде мощенѣще тѫлхарюль
раюл, ши курва съ афлъ маи куратъ декѫт стѣлеле, оунде ши репезишуриле
Iѡрданулui съ сфинцѣску прин сфинцирѣ суфлетелор ноастре, ши оунул нъскут
фiюл де пърините ден черю съмпъртурисѣще, оунде Хс ꙟноѫще вiаца ноастръ
спре мѫнтуире, ши стригѫнд зиче. Ферiчицi чеи съраuи ку духул, къ алорь
ѧсте ꙟпъръцiѧ черюрилор. Ферiчицi чеи фламжнзи ши ꙟсетошацi де дрепта
тате, къ ачѣщѣ се вор сътура. Iаръ ши ачѣстѣ лецiи нумаи одатъ сау де
доаѡ ѡри лечетиꙟ ꙟтро съптъмжнъ. Че iаръ веи зиче, къ кувинтеле чѣле ꙟ
пърътещи нусъкаде ꙟтоате зилеле съ лебадъ тоцi. Даръ чевеи съ зичи спре
ферiчитул Павел риторул лui Хс вънъторюл ꙟтоатъ лумѣ, кареле ку па
тру епистолiи ка кунище мрѣжи суфлетещи тоатъ лумѣ ау вѫнат, каре
ле сау ръпит пънъ ла ал трѣилѣ черю, ши сау адус ла раю, кареле ау афлать
таинеле ꙟпъръцiеи лui Дмнѕѕу, чѣле ченупоате ѡм съ ле граiаскъ, че ши
пре ачѣста де доаѡ ѡри ꙟчетиꙟ ꙟсъптъмжнъ, ши iаръ епистолiѧ лui нуѡцинѣ
ꙟ гура ноастръ? Че нумаи кѫнд съ чiтѣще а тунчѣ не ѧсте минтѣ ла джнса.
Че авем даръ алтъ съ зичем пентру ферiчитул Дѕдь, кум ау токмит да
рул духулui сфинть съсъвестѣскъ зiсѡа ши ноаптѣ, къ ѧсте ꙟгуриле ту
турор ка ниуще мiру де мулт прецу, ла бденiиле чѣле бисеричещи, ши ꙟтѫю
ши ла мижлокь ши пре оурмъ ѧсте Дѕдь, ла кѫнтъриле де оутжрни ꙟтѫю
ши ла мижлокь ши ла сфършит Дѕдь, ла трупуриле морцилор ши ла каселе
фечоарелор, ши ла мещешугури, ꙟчепутул ши мижлокул ши сфършитуль
Дѕдь. О минуне де лукрури чюдате, къ мулцi денчѣѧ че нущiу карте,
ши ꙟчепу съ ꙟвѣце дентѫю, тот картѣ лui Дѕдь ꙟвацъ де росту,
ши нунумаи ꙟ ораше, ши ꙟбесѣречи, че ꙟтоатъ врѣмѣ, ши ꙟтоть
локуль, ши ꙟтоатъ вжрста ачѣста луминѣзъ. Ꙟшiждерѣ ши ꙟчетъ
цi ши ꙟпустiи ку мулть невоинцъ адунъ ла думнезъѣу съ боаръ сфинте
пре ла мънъстири адунаре сфинтъ де чѣте ꙟгерещи, ши тѫю ши ла мижлоку
ши ла сфжршит, Дѕдь, ла сихъстрiиле фечоарелор, мулцi ме де кълугърице
кареле урмѣзъ пре Марiам, ла пустiинтъцi ꙟтре бърбацiи карiи ста ꙟсiжпи

воро

воровинд кꙋ дмнзеꙋ ши ꙟтѫю ши пе оурмъ ши ла мижлок тот двдь,
ꙟшиѫдерѣ ши тоци оаменїи, фїинд ꙟгреꙋа де сомнꙋл чел фиреск ал
трꙋпꙋлꙋи ноаптѣ, фъръ время съ скоалъ, ши ꙟдатъ двдь ꙟи ꙟтимпинъ
ши токма пре слꙋжиле лꙋи дмнзеꙋ ꙟи ꙟдѣмнъ спре кѫнтъри ꙟцерещи, пре
пъмѫнт ꙟл фаче черю, ши пре оамени ꙟи фаче ꙟцери, ши тоатъ вїаца
ноастръ ѡ ꙟфрꙋмꙋсецазъ, ши кꙋтоци ꙟтоате съ афлъ. Кꙋ копиїи ꙟпре
нъ крѣще, пречей тинери ꙟи кїамъ спре кꙋноштинцъ, веръгꙋрилор ле дъ
рꙋшще кꙋръцїе, бътрѫнилор ледъ пазъ, пре пъкътош ꙟи кїамъ ла покъи
цъ зикѫнд. Мъртꙋрисенцивъ дмнꙋлꙋи къ ѣсте бꙋн, пречей ꙟдирептаци
прин покъинцъ, ꙟтъриндꙋи ѕиче. Пъкателе тинерѣцелор мѣле ши але не
кꙋноштинцїи мѣле нꙋпомени доамне, пре чѣ че аꙋ прїимит фачери деби
не, ꙟдемнѫндꙋи спре мꙋлцемири ѕиче. Чевоми да домнꙋлꙋи пентрꙋ тоа
те чѣле че неꙋ дат ноаѡ; пре чѣ че пъкътꙋеск ꙟдѣсе кемѫндꙋи ла
ꙟсповеданїе, ѕиче. Девей къꙋта фъръ делеџиле доамне доамне, чине ва
сꙋфери; пре чѣ че пох-теск мила дела дмнзеꙋ ꙟвъцѫндꙋи ѕиче. Ми
лꙋѫщеме дꙋмнезеꙋле дꙋпъ маре мила та, пре чей кемаци ла пресоцїе, ꙟ
търиндꙋи ѕиче. Нꙋмъ лепъда делафаца та, пре чѣ чей траг ла жꙋде
къци ꙟи ꙟвацъ ѕикѫнд. Нꙋбъвѣщемъ де нъпъстꙋирѣ оаменилор. Пре
чѣ чесъ тем де бръжмаш ꙟвъцѫндꙋи ѕиче. Нꙋбъвѣщемъ де бръжма
шїи мїей доамне, пре чей ръбдъторн ши мꙋлцемиторн, ꙟи ꙟдѣмнъ спре
май мꙋлтъ мꙋлцеминтъ ѕикѫнд. Ꙟгъдꙋинд ꙟгъдꙋїю пре домнꙋл шилꙋсаѡ
аминтѣ, ши аскꙋлтъ рꙋгъчюнїи мѣле. О маре ши минꙋнатъ алъꙋ
тъ карѣ адꙋнъ сꙋфлетеле оаменилор капре нище стрꙋне, ши ꙟпреꙋнъ ле
лꙋвѣще ꙟтрослъвире алꙋи дмнзеꙋ, даръ кꙋм оуна ка ачѣста атѫта де
минꙋнат, каре ꙟфрꙋмꙋсецѣзъ вїаца оаменилор, ши тоате кꙋвинтеле
кѫте съ афлъ ле ковѫршаще, Кареле аꙋ токмит пре пъмѫнт вїаца ꙟцерѣ
скъ, ши ѣсте ꙟкꙋнꙋнат ꙟчерю кꙋ лаꙋда ꙟцерилор, кꙋм фꙋ пъръсит де
къзꙋ, ꙟтре амѫндоаѡ капетеле чѣле мари але пъкателор; Къ ачѣстѣ
сѫнт кап тꙋтꙋрор пъкателор, Адекъ сънꙋ оучизи сънꙋ прѣ кꙋрвещи,
иаръ ел саꙋ скъпат, ши ꙟтрꙋ амѫндоаѡ аꙋ къзꙋт; Пентрꙋ ачѣсть лꙋ
крꙋ демꙋлте ѡри афлѫндꙋмъ сѫнгꙋр ши кꙋцетѫнд ачѣстѣ ꙟтрꙋ мине
мъ спъмѫнтеѕ кꙋ гѫндꙋл. Ши ꙟче кип ѣсте ѡкорабїе ꙟмижлокꙋл мъ
рїи фъръ корѣбїерю ши съ ꙟвѫртѣще, ꙟтропарте ши ꙟтралта, авѫнд
невое де валꙋри. Аша ши минтѣ мѣ съ тꙋрбꙋръ де мꙋлте ѡри де валꙋ
ри, ши кꙋцетѫнд ѕик, Кꙋм ачѣсть ѡм фїинд ꙟподобит кꙋ атѫта бꙋ
нътъци, ꙟпъратꙋл ши пророкꙋл; слꙋга, ши татъл лꙋи Хс; слꙋгъ дꙋ
пъ фире, ши татъ дꙋпе трꙋп, (Къзиче, картѣ нащерїи лꙋи Іс Хс,
фїюл лꙋи двдь) Чел слъвит ꙟфапте бꙋне. Чел ꙟподобит кꙋ стемъ,
ши ꙟбръкат ꙟхаинъ ꙟпъръцѣскъ, иаръ май вѫртос ꙟбръкат ꙟсмеренїе,
Ши ѕикѫнд доамне нꙋсаꙋ ꙟнълцат инима мѣ, ничи саꙋ рѫдикат ꙟсꙋ

окїи

окїи мїеи, ничи меш ꙟтру мъририи, ничи ꙟминунате май мулт декѫт
мине, денумъ смерїам, че ꙟнълцаю суфлетул мїеу ка че ꙟцеркат спре
маи куса. Кареле аупъзит хотареле не ꙟврѫжбирїи, ши зиче, Доам
не думнезеул мїеу де ам фъкут ачаста, де ѫсте недирептате ꙟмѫни
ле меле, де ам ръсплътит челора чем дау мїе ръле, кареле нумаи ел фу
цїа демандрге, че ши пре мѫндри ꙟй гонїа зикѫнд, Нау лъкуит ꙟка
са ме чел че фаче мѫндрїе, гръинд стрѫмбътъ нусау ꙟдирептат наин
те окилор мїеи, кареле зиче ку ꙟдъннири кътръ думнезеу. Лъмурит у
май ши нусъ афлъ ꙟтрумине стрѫмбътате, даръ чезик мулте шїи а
деверимъ мъртурисиле луи. Ꙟсъ де мулте ори зик оунїи къ нуѫсте де
крединцъ чела че мъртурисеще сингур де сине, че алтул съмъртурисеаскъ
фаптеле луи, ши съвестеаскъ кунуниле луи, ка съфїе мъртурїа ши маи
мулт ꙟкрединцатъ, даръ пречине авем пре алт фъръ кѫт пре думнезеу ка
реле зиче. Ꙟфлатам пре давид аллуи їесе бърбатул дупъ инема ма. Чемъ
турїе требуѫще алта маи ꙟдевъратъ декѫт ачаста? чеѫсте алтул маи врѣд
ник ꙟкрединцърїи декѫт гласул ачеста? даръ ꙟчекип ачест ꙟподобит ку
атѫта фапте буне, ши мъртурисит дупъ инема луи думнезеу? фу деп
тат де къзу ꙟтрамѫндоасо пъкателе челе мари, съну оучиди, съну пре
курвещи, даръ ши оучигашу ши пре курварю пророкул луи думнезеу, ши а
частъ исторїе сау читит астъзи ланој, ну касъ дефаимъ пре пророкул. съ
нуди думнезеу, чи касъ непъзим пренои, ка кѫнд фачи вресо фаптъ бунъ съ
те пъзещи съ нукази, къ аша зиче ши апостолул, чел чеипаре къстъ
съкаутте съну казъ. пентрачаста даръ маи адесе зиче ши давидъ, ласъ фѫ
шитъ нустрика. дирептачеѫ ругѫндусъ зиче. ши пѫнъ ла адѫнкул бъ
трѫнецелор думнезеул мїеу нумъ пъръси. Пентру каре причинъ даръ съ де
пъртъ ши къзу ꙟпъкатека ачеста? пентру трей лукрури. Даръ кареле
сѫнт ачелеа? Еу съвжлесприю, нумаи че луаць аминте кудединсул, ꙟ
тѫю пентру чеи дирепци, ка съсе пъзаскъ ꙟтоатъ вїаца лор, адекъ си
хастрїи, ши пустиничїи, ши съ нусе лауде съ зикъ мулт ам остенит,
ку мулте фапте буне нем ꙟподобит, съну зикъ постеск бденуеск, фак
ругъчюне, плѫнгу, лакръмез, ку хаинъ де пър мам ꙟбръкат, вещѫж
тъмїам трупул ку постул, де акум нумъмаитем де бѫнтуиалеле дїаво
лулуи, плинитусау даръ кунуниле меле. Нуте ꙟшъла омуле, нуте ꙟ
нълца куфиръ, къ наи фъкут маи мулт декѫт давид. Ши аскултъ
пе ел чезиче. Генункеле меле ау слъбит де пост, ши карнѣ ме сау ски
бат де оуйту де лемну. Ши ꙟаръш зиче. Ꙟаръ еу кѫнд мъсупъра ен
мъбръкам ку сакь, ши смерїам ку постул суфлетул мїеу. Аскултъ че
зиче ши пентру недормирѣ, ꙟмїезул нопцїи мъскулам ка съмъ мъртурисе
ску цїе, ши ꙟаръ, дешапте ори ꙟзи цем кѫнтат цїе, аскултъ че зиче ши
пентру лакръми. Остенитам ꙟтру суспинарѣ ма, спълавою ꙟтоате но

цилє

цїле ꙟшернꙋтꙋл мїеꙋ кꙋ лакръмиле мѣле. Аскꙋлтъ ꙟ че зиче ши Петрꙋ по
стирѣ, къ ченꙋша ка пъгжнїи съ мжнкам, ши бъꙋтꙋра мѣ кꙋ пажнсоаре съ а
местекам, даръ че май зик але пророкꙋлꙋи? Аскꙋлтъ ꙗръ мъртꙋрїа
лꙋи дмнзеꙋ че зиче. Афлатм пре Двд ал лꙋи Іесе бърбат дꙋпъ инима
мѣ, ꙗръ ꙟкъш дꙋпъ атжта де мꙋлте ши ка ачѣстѣ бꙋнътъцн ел къ
зꙋ ꙟтрачѣст фелю де грешале, пентрꙋ ачѣꙗ даръ ни о датъ съ нꙋ те ла ꙟнъдеж
де, че ꙟтоате зилеле съ те ꙟтърещи, адꙋкжндꙋць аминте де ꙟвъцъ
тꙋра апостолꙋлꙋи че зиче, чел чей паре къ стъ съ каꙋте съ нꙋ казъ, ꙗтъ
ꙟтжꙗ причинъ. Аскꙋлтъ акꙋм ши адоа причинъ, къ пентрꙋ касъ нꙋ съ
деснъдъждꙋꙗскъ пъкътошїи, че съ съ исповедꙋꙗскъ пꙋрꙋрѣ мъкаръ де ар
греши де мїи де ори, де мїи де ори съ те исповедꙋещи, къ нꙋ ѥсте алт
лꙋкрꙋ май рꙋ декжт деснъдъждꙋирѣ, къ дѣка каде нещине ꙟ деснъдъждꙋирѣ
пъкателор нꙋ съ май тъмъдꙋꙗще, нꙋ везъ пре дофтори? къ дѣка а девере
скꙋ пре чинева де моарте деч нꙋ май дофторескꙋ, чей зик ори ченева да нꙋ
вом май лꙋа, къ де акꙋм нꙋ май прїимѣще боала виндекаре, къ аꙋ бирꙋит
ръꙋтатѣ боалей пре мещешꙋгꙋл дофторїей, ачѣстѣ зик ши а деверескꙋ
морцїи. Ꙟтрачѣста кип ѥсте ши чела че каде ꙟ деснъдъждꙋире ши зиче,
къ нꙋ ва май авѣ спъсенїе съ арꙋнкъ пре сине ꙟ май мари ръꙋтъцн. Пен
трꙋ ачѣꙗ ши тꙋ чине ещи девей гжнди къ чела че аꙋ фъкꙋт ачѣле пъка
те мари, оꙋчидерѣ ши прѣкꙋрвїа ꙗръш аꙋ афлат виндекаре, мъкаръ де
мїи де ори девей греши тот алѣргъ ла исповеданїе. Ши ачаста о зик,
нꙋ къ доаръ даꙋ вое оаменилор съ факъ пъкате, че къчи вою съ тра пре
пъкътош спре покаанїе. Де време че дмнзеꙋ ѥсте юбиторю де оамени ши
спалъ пъкателе чѣле мари але оаменилор, къ чела че пъкътꙋꙗще съ асамънъ
челꙋꙗ че каде десъ фъръ мъ. Ꙟсъ дѣка съ ва покъи дмнзеꙋ ꙟл ва виндека,
къ чѣ ѥсте май маре декжт оучидерѣ ши прѣкꙋрвїа? Ꙗръ ꙟкъш аскꙋл
тъ пре пророкꙋл ачѣста че аꙋ грешит че зиче. Зиш къ вою мъртꙋриси ꙟ
трꙋ мине фъръ делѣџѣ мѣ домнꙋлꙋи, ши тꙋ лъсаш пъгжнътатѣ ини
мїй мѣле, пентрꙋ ачаста ши Хс, аꙋ венит ши аꙋ ертат пъкателе чѣле
мари, пре тжлхарюл лаꙋ бъгат ꙟ раю, пре вамеш лаꙋ фъкꙋт еѵлист,
пре съкържторюл ши хꙋлиторюл Павел лаꙋ фъкꙋт апостол ꙟн тоатъ лꙋ
мѣ, Пентрꙋ касъ нꙋ те деснъдъждꙋещи ши тꙋ пъкътꙋинд, че съ испо
ведꙋещи пъкатꙋл тъꙋ съл пїерзи ши съ добжндещи сънътатѣ, къ зиче.
Мъртꙋрисицивъ домнꙋлꙋи къ ѥсте бꙋн къ ꙟ вѣк е мила лꙋи, ачаста ѥсте
адоа причинъ. Аскꙋлтъ ши а трѣꙗ. Врꙋтаꙋ мжнтꙋиторюл ностꙋ
Іс Хс, съ вїе пре пъмжнт, съ ꙗ трꙋпꙋл лꙋи ши съ петреакъ ꙟпреꙋнъ кꙋ
оаменїи. Ꙗръ де време че ера дмнзеꙋ ши нꙋ май сжнгꙋр ръмжнѣ фъръ
де пъкат, аꙋ ертат воинца дирепцилор дꙋпъ токмѣлъ касъ казъ ꙟ гре
шале оменещи, нꙋ къ доаръ ел ꙗꙋ арꙋнкат ꙟтрачел пъкат, че нꙋ май
воинца лор оаꙋ лъсат съ оумбле дꙋпъ воꙗ ей, къ аша аꙋ грешит ши Авраам

некре

некрезѫнд, ши пентрꙋ ачѣа ꙗу дат дмнезеу канон де лѣу робит немꙋл луи, ѱ, де анн, Ѫшиждерѣ ши моиси пентрꙋ кѫчи нау слъвит пре дꙋмнезеу, кѫнд аꙋ изворѫт апъ дин пѣатрѫ немꙋлцемиторилор жидови, ши пентрꙋ ачѣа аꙋзи дмнезеу кѫтрѫ моиси, съ нꙋ вези пѫмѫнтꙋл фъгъдꙋинцїи ни съ ѫтри ѫтрѫсꙋ, ѫтрачѣста кип съ деспърцѣ дмнезеꙋ ши де двд ши лѣсъ декъзꙋ ѫпъка, ка съ афле нꙋма ел съгꙋ ѫтрꙋп ѻменеску фъръ де пъка, пентрꙋ ачаста дарѫ ши пророкꙋ двдь кѫдꙋ мъртꙋрисїѧ пъкатꙋ луи ачаста зичѣ луи дмнезъꙋ, цїе оуннꙋѧ грешїю ши ръꙋтатѣ ѫнаинтѣ та фъкꙋю, Пентрꙋ че? Пентрꙋ ка съте ѫдирептѣзи ѫкꙋвинтеле тале, ши събирꙋещи кѫнд ѫцвей фаче жꙋдекатъ, кѫнд ва вени зїсѡа ачѣѧ, кѫндь ва съсъ арате фирѣ маи шъзѫнд де дирѣпта мърирїи луи дмнзъꙋ, къ зиче. Шъзи де дирѣпта мѣ пѫнъ воꙋ пꙋне пре връжмашїи тъи ашернꙋт пичоаре лор тале. Ѫтрачѣѧ зи сева арѫта трꙋпꙋл кареле лаꙋ луат дин фирѣ ноастръ десева жꙋдека кꙋ ѻаменїи, ши сꙋ трꙋп ши жо трꙋп, къ зиче. Ведѣвѡ спре чела челаꙋ ѫнгїат. Ѫсъ чел де жо ѫдекъ трꙋпꙋл нострꙋ ѫлвор ведѣ ѫгреꙋꙗт кꙋ пъкате, ꙗръ чел десꙋ фъръ де пъкате, нꙋмаи чечетѫнд ши жꙋдекѫнд пъкателе, пентрꙋ ачаста зиче. Ка съте ѫдирептѣзи ѫкꙋвинтеле тале, ши събирꙋещи кѫнд вей жꙋдекатꙋ. Ѫче кип? Деврѣме че пъкат нау фъкꙋт ничи сау афлат виклешꙋг ѫростꙋл луи. Ѫкъръꙋѧ е слава ши пꙋтѣрѣ, акꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши ѫвѣчїи вѣчилор амин.

КꙊВѪНТ АЛ, КИ.

Ачелꙋи ѫтрꙋ сфинцй пърйнтеле нострꙋ

АЛꙊЙ ЇѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ покъинца, ши постꙋл, ши пентрꙋ Пророкꙋл Їѡна ши Данїил ши чей трей Коконн. Благословѣще Пърйнте.

Луминатъ съръбътоаре авем астъзи, ши адꙋнарѣ маи лꙋминатъ декѫт чѣ обичюитъ. Даръ карѣ ѥсте причина? Еꙋ кꙋноскꙋ къ ачестꙋ лꙋкрꙋ ѥсте ал постꙋлꙋи, ѫсъ нꙋ ал ачестꙋѧ де аи, че ал челꙋѧ чел ашептъм. Ачела кꙋ адевърат ачела нѣꙋ адꙋнат спре каса ноастръ чѣ пърйнтѣскъ, ачела ши пре чей маи денаинте ле не ши ꙗꙋ ѫнвъцат астъзи спре брацеле маичей лор. Дечи деврѣме че нѣꙋ фъкꙋт атѫта некоинцъ, нꙋмаи кѫчил ашептъм, Даръ кѫнд ва вени ши сева арѫта, кѫт ва съне адаꙋѡгъ смеренїѧ? Ѫтрачѣсташ кип ши ѡчѣꙗте кѫнд ва съвїе ѫтрѫнса спре оун боꙗрю гроазникь, лѣпъдъ дела джнса тоатъ лѣнѣ ши вине ла маре невоинцъ. Ꙗръ кꙋвъ тѣмерец аꙋзинд къ зикꙋ постꙋ

луи

лꙋй боарю гроазникъ, къ нꙋ ѫсте постꙋл гроазникꙋ ноао че дїаволилор. Къ
де съ ꙟдръчеѫще чинева, арътъй нꙋмай кипꙋл постꙋлꙋй, ши вей ведѣ къ пре
мѫне некъѫтит ши оускат ка оу пїатръ де фрика лꙋй, ши ꙟкъ май вѫрто кѫнд
ѫсте постꙋл ꙟпреꙋнат кꙋ сора лꙋй кꙋ рꙋгъчюне. Пентрꙋ ачаста зиче Хс,
ꙟчестꙋ нем кꙋ нимика нꙋ ѫсе чѣ нꙋмай кꙋ рꙋга ши кꙋ постꙋл. Дечи кѫнд
гонескꙋ ачесте пре врѫжмашїй мѫнтꙋинцїй ноастре, ши сѫнт гроазниче
врѫжмашилор вїецїй ноастре, ка десе съ ле пофтим ши съ ле юбим. Ярь съ нꙋ
не темем де дѫнселе, ярь де вом врѧ съ не темем, де бецїе ши де мѫнкъриле
челе мꙋлте съ каде съ не темем, ярь нꙋ де постꙋ, къ бецїа не лѣгъ кꙋ мѫ
ниле ꙟдъръпт, ши не дъ ꙟ мѫниле ши ꙟ мꙋнка патимилор трꙋпещи ка пре ни
ще роби оунїй стъпѫни рѣле. Ярь постꙋл де не вагъ си робици ши легаци не
дезлѣгъ ден легътꙋри ши не скоате ден мꙋнкъ, ши не адꙋче ярь ꙟ волничїа
ноастръ чѣ ден тѫю. Дечи де врѣме че съ лꙋптъ кꙋ врѫжмашїй ноштри ши
не избъвѣще ден робїе ши не адꙋче ꙟтрꙋ слобозире. Чеалтъ май маре доведѣ
лъ черчи а прїетешꙋгꙋлꙋй ей че аре кътръ неамꙋл ностръ? Къ ачаста ѫсте
доведѣлъ де маре прїетешꙋг. Вей съ кꙋноищи кѫтъ подоабъ ѫсте ла оаме
ни постꙋл, ши кѫтъ пазъ ши ꙟтърире? Ѧ аминте рогꙋте ла лꙋмина
та ши феричита чата кълꙋгърѣскъ, къ ачеще фꙋг ден валꙋриле лꙋмїй, ши
алѣргъ кътръ вѫрфꙋриле мꙋнцилор, ши ш фак колиби ꙟ линеще пꙋстїюлꙋй
ка ла оун лиманъ кꙋ бꙋнъ линеще, ши аꙋ пре постꙋл ачаста ꙟпреꙋнъ лъкꙋи
торю, ши соцꙋ ꙟ тоатъ вїаца лор. Пентрꙋ ачѣ ден оамени че сѫнт ꙟ нфа
че ꙟ цери, ши нꙋ нꙋмай пре ачещъ чѣ ши ла орашъ прекѫци афлъ де любескꙋ ꙟ ни
рѫдникъ токма ꙟтрꙋ нълцимѣ философїей. Пентрꙋ ачаста ши Моѵси ши
Їлїе стѫлпїй пророчилор легїй векн, макаръ де ши ера лꙋминаци ши мари кꙋ
алте мꙋлте бꙋнътъци, ярь ꙟкъши кѫнд врѣ съ съ апропїе кътръ Дмнезъꙋ
съ гръяскъ кꙋ ел пре кѫт ѫсте пꙋтинца оменѣскъ, атꙋнчѣ кътръ пост
алега, ши прен мѫниле ей съ нъцѧ кътръ Дмнзѣ. Пентрꙋ ачѣ ши Дмнезъꙋ
де ꙟчепꙋт кѫнд аꙋ фъкꙋт пре ом ꙟ датъ ꙟлдѣ де ꙟ мѫниле постꙋлꙋй съл
чїе, ши съ ꙟбъ грижъ де мѫнтꙋинца лꙋй, ка о маикъ дръгъстоасъ ши да
скал але, къ зикѫнд. Ден тот лемнꙋл че ѫсте ꙟ раю кꙋ мѫнкаре съ мънѫн
че, ярь ден лемнꙋл чей а кꙋноаще бинеле ши рꙋꙋл съ нꙋ мънѫнче. Ачеста
ѫсте кипꙋл постꙋлꙋй. Дечи де аꙋ фост постꙋл де трѣбъ ꙟ раю, кꙋ кѫт
май де трѣбъ ѫсте афаръ ден раю? Де аꙋ фостꙋ де трѣбъ ярба май наинте
де ранъ, кꙋ кѫт май вѫрто дꙋпъ че са ꙋ фъкꙋт рана? Ши де аꙋ фостꙋ бꙋнъ
арма ачаста а постꙋлꙋй май наинте де ръзбою пофтелор, кꙋ мꙋлтъ ѫсте
май бꙋнъ дꙋпъ атѫта ръзбою че авем де ла пофтеле трꙋпещи ши де ла дїа
волꙋл. Ятъ даръ къ ажꙋторюл постꙋлꙋй фоарте ѫсте де трѣбъ. Къ де
ар фи аскꙋлтат Адам гласꙋл ачесть ден тѫю, нар фи аꙋзит ал доилѣ глас,
Къ пъмѫнт ещи ши ꙟ пъмѫнт вей мѣрџе. Че пентрꙋ къчи нꙋ аскꙋлтъ а
части, ꙟтрꙋ ачѣ добѫнди моарте ши скѫрбе ши грижи ши вїацъ май рѫ

декѫт тоатъ моартѣ, пентрꙋ ачѣѧ мъръчинии ши чюлинии, пентрꙋ ачѣѧ
ѡстенѣле ши дꙋрори ши алте рѣле мꙋлте. Възꙋши кꙋм съмънїе дмнезъꙋ
кѫнд нꙋсъбагъ ꙟсамъ постꙋл? Ꙗкꙋноаще кꙋм съвеселѣще ꙗръш кѫнд
постꙋл съчинестѣще, къ прекꙋм кѫнд нꙋсаꙋ бъгат ꙟсамъ постꙋл аꙋдат
моартѣ чертаре челꙋѧ че наꙋ бъгат ꙟсамъ, ашиждерѣ ши кѫнд лаꙋ чинстит
аꙋ избъвит де моарте. Пентрꙋ ачѣѧ вржнд дмнезъꙋ съ ꙗрате пꙋтѣрѣ
ачестꙋи лꙋкрꙋ, ꙗꙋ дат воиничїе дꙋпъ ръспꙋнсꙋл ши трꙋчерѣ кътръ моарте
съръпѣскъ пре чѣѧ че сътрагъ кътръ моарте ден мижлокꙋл кълїи ши съ наꙋ
къ спре вїацъ, ши нꙋ пе дои саꙋ трей саꙋ зѣче саꙋ доъѡ зѣчи, че пре тот ни
родꙋл Ниневитѣнилор ши ѡ четате маре ка ачѣѧ ши минꙋнатъ, аф лѫндꙋсе
плекѫндꙋши капꙋл ꙟтрачастъ пръпасте ши врѧ съдобѫндѣскъ оурџїѧ чей
венїѧ десꙋ, ꙟдатъ ка кѫндь арф и венит ѡ пꙋтѣре десꙋ ѡ аꙋ ръпит ден
мѫниле мꙋчиторюлꙋи ши ѡ аꙋ адꙋ ла вїацъ, ши девец врѧ съ аскꙋлтъм
ши исторїѧ, къ зиче. Фꙋ кꙋвѫнтꙋл Дмнꙋлꙋи кътръ Їѡна зикѫнд.
Скоалъ ши тедꙋ ꙟ Ниневи четатѣ чѧ маре. Врꙋ дмнезъꙋ ꙟдатъ съ ѡ адꙋ
къ ла ѥртаре де мъриме четъцїи, кꙋ носкѫндꙋ маиаинте скъпарѣ чѣ че ѥра
съфїе, ꙟсъ съ аꙋзим ши вѣстѣ че ꙗꙋ дат. ꙟкъ трей зиле ши Ниневи
сева препъди. Даръ пентрꙋ чѣ доамне спꙋи маи наинте невоѧ чевеи съ фа
чи? Пентрꙋ ка съ нꙋ ѡ факꙋ пентрꙋ ачѣѧ ѡ спꙋю маи наинте. Пентрꙋ ꙟ
часта ꙟфрикошазъ ши кꙋ матка фокꙋлꙋи, пентрꙋ ка съ нꙋ ѡ адꙋкъ. Зи
че оун ꙟцелепть ѡ аре кареле, лась съ не ꙟфрикошазе кꙋвинтеле съ нꙋ не скѫ
бѣскъ фаптеле. ꙟсъ пентрꙋ каре лꙋкрꙋ ши ѡ кротирѣ Ниневитѣнилор аша
ꙟскꙋртъ време фꙋ? Пентрꙋ ка съ кꙋноащи ши бꙋнътатѣ варварилор ачело
ра, адекъ а Ниневитѣнилор, кꙋм пꙋтꙋръ ꙟ трей зиле де стрикаръ оурџїѧ а
мꙋлте пъкате, ши съ те мири ши де юбирѣ чѣ де ѡамени а лꙋи дмнезъꙋ, къ
прїими покъинцъ де трей зиле пентрꙋ атѫтѣ пъкате. Ши ка съ нꙋ кази
ши тꙋ ꙟтрꙋ дезнъдеждꙋире макаръ де аи авѧ ꙟтꙋнѣрече де пъкате. Къ ꙟ
чекип чел лѣнеш ши слабь де фире де ва пеѣрѣче ши мꙋлтъ време кꙋ покъинцъ ни
оун лꙋкрꙋ маре нꙋ фаче, ничи ꙟтоарче пре дмнезъꙋ кътръ дѫнсꙋл пентрꙋ лѣ
нѣ лꙋи. Ашиждерѣ ꙗръш чел невонторю ши фїербинте кꙋ сꙋфлетꙋл че съ а
пꙋкъ де покъинцъ кꙋ мꙋлтъ невоинцъ, поате ꙟскꙋртъ време съ ѕингъ пъ
кателе де мꙋлци ани. Аꙋ нꙋ саꙋ лепъдат Петрꙋ де трей ѡри? Ши нꙋ саꙋ
лепъдат атрѧ ѡаръ кꙋ жꙋрѫмѫнт? Нꙋ саꙋ темꙋт де кꙋвинтеле оунїи сл
ниче проасте, даръ чѣ, трекꙋтаꙋ мꙋлтъ време пънъ а съ покъи, ба
чѣ ꙟтрачѣѧш ноапте аꙋ къзꙋт ши саꙋ ши скꙋлат, ши ранъ аꙋ лꙋат ши
саꙋ ши виндекат, саꙋ болнъвит ши саꙋ ши ꙟсънътошат. Кꙋм ши ꙟ
чекип, плѫнгѫндь ши тѫнгꙋиндꙋсе, ꙟкъ нꙋ фїече плѫнџере, чѣ кꙋ
невоинцъ ши кꙋ мꙋлтъ кълдꙋръ. Пентрꙋ ачѣѧ ши Ѥꙋаинстꙋл, нꙋ зисе
нꙋмаи къ аꙋ плѫнсꙋ, чѣ аꙋ плѫнсꙋ кꙋ амаръ, ши ꙟчекип аꙋ фост пꙋтѣрѣ
лакръмилор ачелора нꙋ поате кꙋвѫнтꙋл съ ѡ арате, чѣ истовꙋл фаптелор ѡ аꙋ
аръ

арътат а лѹі. Кѫ дꙋпѫ а҄чѣ кѫдѣре рѣ (кѫчи кѫ декѫт лепѫдарѣ а҄пѫ рѫꙋтате маі маре нꙋѫсте) ши дꙋпѫ а҄тѫта рѫꙋтате лаꙋ Ꙟнѫлцат хс пре Ꙟтрꙋ чинстѣ чѣ маі денаінте, ши лаꙋ датꙋі непрѫвнична бесѣречіі а҄тоатѫ лꙋмѣ, ши нилаꙋ арѫтат ноаѡ кѫ а҄ре маі мꙋлтѫ драгосте декѫт тоци а҄постоліі спре дмнꙋл, кѫ зиче. Петре юбешимѫ маі мꙋлтѫ декѫт а҄чещѣ; Кꙋ а҄девѫрат ничи о҄бꙋнѫтате а҄лта нꙋѫсте а҄сѣмене кꙋ а҄часта. Ши ка сѫ нꙋзи кѫ пре Нинеѵитѣни юꙋ кале лаꙋ ертат, деврѣме че а҄ꙋфостꙋ о҄амени варвари ши фѫрдемінте, кѫ зиче. Слꙋга карѣ нꙋщіе воа стѫпѫнꙋлꙋі сѫꙋ ши ва фаче лꙋкрꙋри врѣднице бѫтѫіі, пꙋцинꙋ сева бате. ка сѫ нꙋ зичи а҄часта, пентрꙋ а҄чѣа цам а҄дꙋ пре петрꙋ ла мижлокъ, слꙋгѫ маі вѫрто кареле фоарте щіа воа стѫпѫнꙋлꙋі сѫꙋ. Іарѫ Ꙟкѫш ши а҄честа а҄ꙋфѫкꙋт грешалѫ каре а҄ꙋфостꙋ маі маре, ши везі ла кѫтѫ нѫлциме де Ꙟдрѫзнире а҄ꙋ а҄жꙋнсꙋ. Дечи ши тꙋ нꙋте дезнѫдеждꙋі пентрꙋ пѫкателе тале, кѫ маі маре рѫꙋтате декѫт пѫкатꙋл ѫсте а҄ста чинева Ꙟпѫкат, ши маі рѣ декѫт кѫдѣрѣ ѫсте кѫнд зачe кѫзꙋт. А҄часта плѫнце ши павел ши сѫтѫнгꙋаще, а҄часта ѫсте врѣдникѫ тѫнгꙋріріі. Пентрꙋ кѫ зиче нꙋкꙋмва венинд еꙋ кѫтрѫ воі мѫва смери дмнезѫꙋ, ши воꙋ плѫнце пре мꙋлци нꙋнꙋмаі де чеі пѫкѫтош, чемаі вѫрто де чеі че нꙋсаꙋ покѫит де пѫнгѫрчюнѣ ши некꙋрѫціа каре а҄ꙋ фѫкꙋт. Дарѫ спре покѫинцѫ каре врѣме алта а҄рпꙋтѣ сѫ фіе маі де трѣбѫ декѫт врѣмѣ постꙋлꙋі; Ꙟсѫ сѫвени іарѫш ла исторіе, дечи а҄ꙋзинд кꙋвинтеле а҄чѣстѣ пророкꙋл сѫ погорѫ Ꙟ іоппіа сѫ фꙋгѫ де фаца домнꙋлꙋі ла фарсѣни, оунде фꙋџи о҄мꙋле; а҄ꙋ наі а҄ꙋзит пре челалалт пророк зикѫнд; оунде мѫвоꙋ дꙋче де ла дхꙋл тѫꙋ ши де фаца та оунде воꙋ скѫпа; Ꙟпѫмѫнт че а҄л домнꙋлꙋі ѫсте пѫмѫнтꙋл ши плиниреа лꙋі, дарѫ Ꙟіадъ; че де мѫвоꙋ погорѫ зиче Ꙟіадъ мѫвеі афла. Ꙟчерю; че тꙋ а҄коло ещи. Ꙟмаре; чеши а҄коло зиче мѫва принде дирѣпта та, каре лꙋкрꙋ лаꙋ пѫцит ши пророкꙋл а҄честа. Че а҄ша ѫсте пѫкатꙋл кѫ а҄рꙋнкѫ сꙋфлетеле ноастре ла мꙋлтѫ некꙋноштинцѫ, ши пре кꙋм чеі бѣци ши Ꙟтꙋнекаці девин оумблѫ кꙋм анѫ принде ши де ѫсте Ꙟнаинтѣ лор а҄ꙋ гроапѫ а҄ꙋ рѫпѫ а҄ꙋ чесар тѫмпла, кад десѫ фѫрѫ мѫ фѫрѫ де ничи о҄пазѫ. А҄ша ши чеі че сѫ порнеск спре пѫкат ши сѫнт цинꙋці де похта а҄чеі фапте а҄ша каде ѡбеціе рѣ нꙋ кꙋноск че фак, нꙋкꙋцетѫ ничи де чѣсте де а҄ичи ничи де чѣле віитоаре, Спꙋнем дарѫрѫ пророкꙋле де Ꙟпѫжфꙋџи; А҄щѣптѫ пꙋцинел ши воꙋ ведѣ, кѫ ничи де мѫниле мѫріі слꙋціі стѫпѫнꙋлꙋі Ꙟмпаре кѫ нꙋвеі пꙋтѣ скѫпа, Ши Ꙟкѫ ел нꙋапꙋкасе сѫ Ꙟтре Ꙟкорабіе. Іарѫ марѣ Ꙟчепꙋ а҄фаче валꙋри ши а҄сѫрждика Ꙟмаре нѫлциме. Ши Ꙟчеклп ѡслꙋжникѫ Ꙟцелѣптѫ кѫнд а҄флѫ вре ѡ слꙋгѫ фꙋџитѫ а҄ стѫпѫнꙋсѫꙋ сѫ фіе фꙋрат чева, нꙋва сѫ ласе че фаче мꙋлтѫ Ꙟвѫлꙋіалѫ челора че лаꙋ пріимит пѫнѫ а҄л принде, а҄ша ши марѣ а҄тꙋнчѣ, а҄флѫнд пре чѣ де прѣꙋнѫ слꙋгѫ кꙋа ши кꙋноскѫндꙋл мꙋтѫ невое фѫкꙋ

корѣбїѧрилор, сътꙋрбꙋра ши дрига тръгѫндꙋй нꙋ ла жꙋдекатъ чей дфри
коша къва сѫй днѣче кꙋ корабїе кꙋтот денꙋвор да пре слꙋга соцїѧ ей, Че
фъкꙋръ даръ корѣбїѧрїй: дѣка вѣзꙋръ ачѣсте рѣꙋтъци лепѣдаръ тоатъ
повара корѣбиїй, че корабїѧ нꙋсъ оушꙋра кѫчи къ повара ера дкъ тот д
лъꙋнтрꙋ, адекъ трꙋпꙋл пророкꙋлꙋй ера повара чѣ грѣ, нꙋ пентрꙋ фиръ
трꙋпꙋлꙋй че пентрꙋ греꙋтатѣ пѣкатꙋлꙋй. Къ ничи оун лꙋкрꙋ нꙋѧсте
аша де греꙋ ка пѣкатꙋл ши ка неаскꙋлтарѣ. Пентрꙋ ачѣѧ ши пророкꙋл
захарїѧ кꙋ плꙋмбꙋ аꙋ дкипꙋит пѣкатель, ши дѣдь скрїинд фиръ пѣка
тꙋлꙋй зичѣ, Фъръделецииле мѣле ковѫршѫръ капꙋ мїеꙋ, ши касѡ поваръ
грѣ съ дгреꙋѧръ асꙋпра мѣ. Ашиждерѣ ши Хс, зичѣ кътръ чѣѧ че петре
чѣ дпѣкате. Венїц кътръмине тоц чей че ѡстенїц ши сѫнтец дповъ
рац, ши еꙋ вою ѡдихни пре вои, пѣкатꙋл ачеста дгреꙋѧ ши корабїѧ а
тꙋнчѣ, ши врѣ съ сѡ днѣче, йаръ їѡна дормїѧ ши хѫрѫѧ, греꙋ ера сѡ
нꙋл йаръ нꙋ кꙋдꙋлачаць, че кꙋ скѫрбъ ши кꙋ лѣне, къ слꙋциле чѣле фъръ
минте кꙋрѫнд дшꙋноскꙋ грешала, кꙋм аꙋ пѣцит ши ачеста, къ дѣка
фъкꙋ пѣкатꙋл атꙋнчѣ кꙋноскꙋ рѣꙋтатѣ лꙋй кѫчи къ пѣкатꙋ аша лесе,
дѣка сѫнаще ши съ съвѫршаще, атꙋнчѣ ацѫць дꙋрериле сꙋфлетꙋлꙋй аче
лꙋѧ челаꙋ нѣскꙋт, ши дтралт кип дедꙋрери май кꙋ асꙋпръ декѫт але на
щерїй ноастре, къ нои дѣка ненащем дчетѣм дꙋрориле маичилор, йаръ ел
дѣка сѫнаще дечїй адасѡце гѫндꙋриле каре лаꙋ нѣскꙋт пре ел ши трꙋделе,
Дечи чефѣкꙋ май мареле корѣбиїй: Вени ла ел шїй зисе чедорми, скоалъ
те детероагъ дꙋмнезѣꙋлꙋй тѣꙋ, кѫчи кꙋноскꙋ къ нꙋѧсте фꙋртꙋнъ де
чѣле ѡбичюите че ѧсте ранъ де дмнзеꙋ ловитъ ши тꙋрбꙋраре афаръ дин
мещешꙋгꙋл ѡменескь, къ мѫнниле кѫрмачюлꙋй ничи оун ажꙋторю нꙋпꙋ
тѣ съдѣ пентрꙋ къ требꙋѧ алт киверниситорю май маре ла чѣле че съфъ
чѣ, адекъ чела че кивернисѣще тоатъ лꙋмѣ. Пентрꙋ ачѣѧ лъсаръ ши
ей тоате ши ѡпачине ши вѣтриле, ши фꙋниле, ши нꙋмай че кѣꙋта ла черю
ши сърꙋга лꙋй дмнзеꙋ, ши дѣка вѣзꙋръ къничи аша нꙋсъ фъкꙋ линище,
арꙋнкаръ сорци зиче, ши вѣдѣ соарта пре виноватꙋл, йаръ ей ничи атꙋчи
нꙋл лꙋаръ съл арꙋнче дмаре, че кꙋ атѫтѣ валꙋри ши кꙋ атѫта фꙋрїꙋ
нѣ какꙋм арфи авꙋт маре линище, стѣтꙋръ дефѣкꙋръ жꙋдекатъ дко
рабїе, ши дѣдеръ врѣме шиа рꙋга сѣръспꙋнзъ шиа черчета кꙋ амѣрꙋнтꙋ
детоате канище жꙋдекѫтори, Ши аскꙋлтъ чензичѣ: Че слꙋжбъ ай:
де оунде вїй, ши оунде мерџи: диниче ѡраш ши диниче нѣм ещи: мъкаръ
къ марѣ дй ера пѫрѫш ши соарта длѣвѣдїѧ шиа мъртꙋрисїѧ, йаръ дкъ
кичи пентрꙋ стригарѣ мѣрїй, ничи пентрꙋ мъртꙋрїѧ соартей тот нꙋсъ
рѣспꙋндѣ жꙋдеката, че ка ласѡ жꙋдекатъ кѫнд сѫнт пѫрѫшїй де фаць
ши мъртꙋрїиле вѣдѣскь пре чел виноват, йаръ жꙋдекѫторїй тот нꙋрꙋпꙋ
жꙋдеката майнаинте пѫнъ нꙋш доведѣще сѫнгꙋр виноватꙋл грешала,
Аша даръ фъкꙋръ ши корѣбїѧрїй ачѣѧ, фїинд оамени прощи ши не двъ

цац

цаць, ши оурма токмѣла ча бꙋнъ ꙟжꙋдекѫторилор, мъкаръ къ авѣ атѫта фрикъ ши атѫта невое, ши атѫта гроазъ челе вени ден оунделе мърїй, де нꙋй лъса ничи кѫт съсъ ѡдихнѣскъ, аша фїербѣ ши съ тꙋрбꙋра кꙋмъніе ши кꙋ оурлет ꙟнъльца мари валꙋри, ши ѐн ꙟш пїердꙋръ тоатъ повара лор пентрꙋ джнеꙋл. Ѻаре де оунде фꙋ атѫта проніе? дентомнирѣ лꙋй Дмнзеꙋ, къ лъса съсъ факъ ачѣстѣ ка съсъ ꙟвѣце пророкꙋл съфїе бꙋнтѡрю де оамени ши блѫнд, адѣве стригѫнд кътръ джнеꙋл ши зикѫнд. Ѡ пророкꙋле оурмѣзъ ши тꙋ корѫбїѧрилор ачестор оамени прощи, къ ѐн ничи де оун сꙋфлет нꙋсъ ꙟдꙋръ, ничи де оун трꙋп алтъꙋ. Іаръ тꙋ ѡ четате ка ачѣѧ кꙋ ꙟтꙋнѣрече де оамени ѡдедеш дꙋпъ сокотѣла та. Ачещѣ афларъ пре чела че ѐра причина съ пацъ атѫта невое, ши нꙋсъ порниръ съ факъ прекꙋм аꙋ арътат сорцїй, іаръ тꙋ нимик наи апърѫ пре невиновѣни, че ѐꙋ цѣм порꙋнчит съй ꙟторчи спре мѫнтꙋире кꙋ проповедꙋирѣ ши наи аскꙋлтат. Іаръ ачещѣ не аꙋзинд де нимень силескꙋ ши съ невоескꙋ ꙟтоо кипꙋ съсе скапе пре сине чел вонобат, къ ши дꙋпъ невоѧ каре пъцирѫ де маре, ши дꙋпъ доведѣла социлоо каре ле арътаръ, кѫнд ши ѐ сѫгꙋ съвъдїѧ пре сине ши мъртꙋриси кꙋм аꙋ фꙋцит, ничи атꙋнчѣ нꙋсъпорниръ спре пїѧрдерѣ пророкꙋлꙋй, че мещерꙋгꙋѧ ши силїѧ ши фъчѣ ꙟтоте кипꙋл, ши дꙋпъ доведирѣ грешалїй лꙋй съꙋл арꙋнче ꙟмаре. Іаръ марѣ нꙋйлъса ничи аша че май вѫрто ꙟкъ Дмнзъꙋ нꙋйлъса, врѫнд прекꙋм пре корѫбїѧри аша ши пре китосꙋл съꙟцелепцаскъ пре пророкъ, къ дѣка аꙋзиръ корѫбїѧрїй зикѫндꙋль, лꙋацимъ ши мъꙟрꙋнкаци ꙟмаре ка състѣ фꙋртꙋна, іаръ ѐн силїѧ съмъ ла оускат ши нꙋйлъса валꙋриле. Тꙋ даръ прекꙋм аꙋзиш дефꙋга пророкꙋлꙋй. Аскꙋлтъ ши мъртꙋрисирѣ лꙋй каре съмъртꙋрисїѧ ден пѫнтечеле китосꙋлꙋй, ка съкꙋноши къ ачѣѧ ѡаꙋ пъцит ка оун ѡм, іаръ ачаста оаꙋ арътат ка оун пророкъ. Дечи лꙋ ꙟндꙋл марѣ пре джнеꙋл ꙟлъпꙋсе ꙟпѫнтечеле китꙋлꙋй ка ꙟтро темницъ, пъзиндъ пре слꙋга че фꙋџитъ астъпѫнꙋлꙋй ѐн, ши ничи валꙋриле челе гроазниче ꙟл ꙟнекаръ, ничи хїара че май сълбатекъ декѫт валꙋриле нꙋлаꙋ вътъмат, челаꙋ пъзит пънъ лаꙋ адꙋ ꙟчетате, ши аскꙋлтъ ши марѣ ши хїара песте фире, ка съсъ ꙟвѣце пророкꙋл де тоци. Дечи венинд ꙟчетате чети порꙋнка лꙋй Дмнзеꙋ ка ѡкарте ꙟпъръте́скъ кꙋ гроазъ ши де чертаре, ши стрига зикѫнд. Ꙟкъ трей зиле ши неневїѧ съва пръпъди, іаръ четъцѣнїй дѣка аꙋзиръ нꙋстътꙋръ ꙟнекрединцъ, ши ꙟнебъгаре де самъ, че ꙟдатъ съ апꙋкаръ тоци де пост, бърбаци ши мꙋери, стъпѫни ши боѧри, тинери ши бътрѫни, ши тоци ꙟпреꙋнъ мари ши мичи, ши ничи фирѣ добитоачелор нꙋръмасъ съ наибъ парте де ачастъ слꙋжбъ, ꙟтоате пъръциле сачи ꙟбръкаци, петꙋтиндинѣ ченꙋшъ, петꙋтиндинѣ плѫнсꙋри ши ципете, къ вицел саꙋ деспърцит дела вакъ, мїелꙋл саꙋ гонит дела цѫце, прꙋнкꙋл чел де цѫцъ нꙋсъ афла ꙟбрацеле маникъса, ши дела тоци съꙟаꙋзїѧ гласꙋри ѡбндоасе, оунеле кꙋ алтеле състрига ши ꙟш ръспꙋн-

дѣ

дѣ, коконїи дефоаме черѣ ꙟзвоарѣле лаптелꙋи, маичеле жꙋнгиндꙋсе дедꙋ
рѣрѣ чѣ фирѣскъ кꙋ гласꙋри де милъ стрига, коконїи ши прꙋнчїи ꙟтрачеста
кип фъмѫнзиндъ кꙋ маре плѫнџере стрига де патимъ рѣ, ашиждерѣ бътрѫ
нїи плѫнџꙗ пентрꙋ ѫнѫшїи шиш змꙋлџꙗ кърꙋнтѣцеле, тинерїи ши цинга
шїи маи вѫртос плѫнџѣ, сърачїи сꙋспина, богацїи оуита десфътъриле ши
сꙋферїꙗ патима рѣ ка нище ꙟцелепци, ши сѫнгꙋр ꙟпъратꙋл слава ши мъри
рѣ чѣ лꙋминатъ о скимбъ спре смеренїе, лепъдъ стема ши пꙋсе ꙟ капꙋл лꙋ
църъпъ, лепъдъ вешмѫнтꙋл чел ꙟпърътѣскꙋ, ши съ ꙟбръкъ ꙟ сакꙋ, лъсъ
скаꙋнꙋл чел десꙋс ши ꙟналтꙋ, ши зъчѣ ла пъмѫнт кꙋ сꙋмилинцъ, ши лъ
сѫнд стъпѫнирѣ чѣ ꙟпърътѣскъ ши пꙋтѣрникъ, съ фъкꙋ оунꙋл дин чеи
мꙋлци, ши плѫнџꙗ ꙟпреꙋнъ кꙋ нородꙋл, ши аша скоасе четатѣ дин невое
ши ера съ вазъ нещине лꙋкрꙋ прꙗ минатꙋ, съ ꙟбръкаскъ сакꙋл вешмѫнтꙋль
чел ꙟпърътѣскꙋ, че нꙋ пꙋтꙋ съ фачъ вешмѫнтꙋл ꙟпърътѣскꙋ, пꙋтꙋ сакꙋл
че нꙋ пꙋтꙋ съ съвѫршаскъ стема, съвѫрши ченꙋша. Ведец даръ кънам
грънит ꙟдешъртъ, къ нꙋ постꙋл, че вецїꙗ ши мѫнїкъриле чѣле мꙋлте
кꙋтремꙋръ четатѣ ши врꙗ съ о пръпъдѣскъ, ꙗръ постꙋл кꙋтремꙋрѫндꙋсе
четатѣ ши врѫнд съ съ сꙋрпе о аꙋ избъвит. Кꙋ постꙋл ачеста ши Данїил
ꙟтрѫнд ꙟ гроапа кꙋ леии ши шезѫнд ꙟ мижлокꙋл лор, ꙗръш аꙋ ешит дела
коло ка дин тре нище ои блѫнде, ши макаръ де ши фїербꙗ де мънїе ши къꙋ
та кꙋ окн де моарте, ши маса ера ꙟнаинтѣ лор, ши макаръ къ ши ꙟдем
на фирѣ лор фїиндъ фламѫнзи, ꙗръ нꙋ съ ꙟтинсꙗ, ши алтъ хїаръ нꙋ ѫсте
маи сълбатекъ декѫт ачѣще ши декѫт фоамѣ, къ шапте зиле ера декѫнд
нꙋ мѫнкасе, ꙟсъ съ стиндїꙗ а съ апропїꙗ де трꙋпꙋл чел постит ал пророкꙋ
лꙋи. Кꙋ постꙋл ачеста ши чеи треи кокони ꙟтрѫнд ꙟ кꙋпторюл чел де
фокꙋ ал Вавилонꙋлꙋи, ши шезѫнд мꙋлтъ време ꙟ фокꙋ, атꙋнчѣ дека е
ширъ маи лꙋминоасе съ аръта ръ трꙋпꙋриле лор декѫт фокꙋл. Даръ де аꙋ
фостꙋ фокꙋл ачела фокꙋ къчи нꙋ фъчѣ алефокꙋлꙋи? Ши трꙋпꙋриле ачѣлѣ
де ера трꙋпꙋри кꙋм нꙋ пъцїꙗ чѣле трꙋпещи? Ꙟчекип? Ꙟтребъ пре пот
къ ел ꙟ ць ва ръспꙋнде шиць ва дезлега причина, къ фирѣ трꙋпꙋрилор сълꙋпта
кꙋ фирѣ фокꙋлꙋи ши бирꙋꙗ трꙋпꙋриле. Възꙋши ръзбою минꙋнат? Въ
зꙋши маре бирꙋинцъ? Мираците де постꙋ шил прїимѣще пре ѫнсꙋл кꙋ браце
ле тале десфъкꙋте. Къ де време че ꙟ кꙋптоаре де фокꙋ ажꙋтъ, ши ꙟ гроа
па леилор пре оамени пъзѣще, ши пре драчи ꙟи гонѣще, ши оургїꙗ лꙋи Дꙋм
незъꙋ потолѣще, ши небꙋнїꙗ патимилор о ѫнсипѣще, ши пре нои ꙗръш ла во
ничїе не ꙟтоарче, ши мꙋлтъ линеще ꙟ гѫндꙋриле ноастре фаче. Кꙋм нꙋ ѫ
сте маре фъръделѣџе, кѫнд нꙋ те ѣмем ши фꙋџим де ѫнсꙋл, а вѫнд ел ꙟ
тѫтѣ бꙋнътъци ши дарꙋри? Че поате зиче нещине къ ш сълъбѣще пꙋтѣн
ца трꙋпꙋлꙋи, ꙗръ еꙋ ꙟ къцъзикꙋ, къ пре кѫт съ стрикъ омꙋл чел динафаръ,
кꙋ атѫта дин зи ꙟ зи съ ꙟноꙗще чел дин лъꙋнтрꙋ. Ши ꙟ къ де веи връ съ
черчетези маи кꙋ амърꙋнтꙋл ачестꙋ лꙋкрꙋ, веи афла къ ел ѫсте ши мꙋма

ѥп[...]ъцїй. Ꙗръ де нꙋ крезн кꙋвннтеле мѣле ꙟтрѣбъ пре ᲂученнчїй дофто-
рꙋлꙋй шн ѥн ꙟцꙋвор спꙋне маи адевърат, карїй препꙋстꙋ ꙟ а нꙋмескꙋ мꙋмъ
сънътъцїй. Ꙗръ подагрїнле, шн дꙋрорнле капꙋлꙋй шн скꙋртарѣ вїѥцїй шн
ідропнка, шн флегмеле, шн ᲂумфлътꙋрнле, шн алте ръсꙋфлъри де мꙋлте
боале, дєн десфътъри шн дєн мѫнкърнле чѣле мꙋлте зикꙋ късънаскꙋ, ка
нище ꙁвоаръ рѣле диꙟтр о фѫнтѫнъ рѣ, стрнкъ шн сънътатѣ трꙋпꙋлꙋй
шн бꙋкꙋрїѧ сꙋфлетꙋлꙋй. Пентрꙋ ачаста даръ съ нꙋ нетѣмем де постꙋ ка-
реле неꙁбъвѣще деатѫтѣ рѣле, къ нꙋ въ ꙟвъцꙋ аша ꙟдешъртꙋ спре ачаста,
че къчи въꙁꙋ пре мꙋлцн оамени, ка кѫнд ар враѫ съ съдѫ ꙟ мѫннле ᲂунїй мꙋе-
рн слъбатечи шн рѣле, аша съ леневескꙋ шн съ скꙋтꙋръ, шн съ дау а съ лъзн ꙟ
бецїй шн ꙟ мѫнкърн мꙋлте. Пентрꙋ ачаста въ ꙟвъцꙋ ка съ нꙋ пїардец фоло-
сїнца чевец слꙋвацн дела вїнторюл постꙋ, кꙋ лъкомїнле шн кꙋ бецїнле. Пе-
трꙋ къ шн оаменїй чеѫ че аꙋ венин кѫнд вор съ бѣ ѥрбн амаръ пентрꙋ кꙋръ-
цєнїе, де вор мѫнка маи наинте мꙋлтъ шн се вор сътꙋра шн апои съ бѣ ѥрбн-
ле амърѫчюнѣ ѥрбїй оравдъ ꙗръ де фолосѫнцъ съ капъ, къчн къ аꙋ фъкꙋт гръ-
лꙋптарѣ ѥрбїй ꙟпотрива амърѫчюнїй венинꙋлꙋй. Пентрꙋ ачѣѫ ꙟвацъ до-
торїй съ нꙋ чинѣзе ка съ апꙋче наинте пꙋтѣрѣ ѥрбилор съ бнрꙋꙗскъ присосꙋеле
венинꙋлꙋй. Аша ѥсте шн кꙋ постꙋл детевеи сътꙋра а съ лъзн шн тевеи ꙟ
бъта шн мѫине вен лꙋа ꙗръ офачн фъръ де трѣбъ шн фъръ де фолос, къ остенѣ
ла ѡсꙋферн шн фолосїнца нꙋ ѡи, къ чн къ бнрꙋꙗще пꙋтѣрѣ ѥн бецїѧ чѧ ма-
денаинте. Де чи съ нꙋ ꙟтрьм кꙋ бецїѧ ꙟ постꙋ, ничи ꙗръш дєн постꙋ съ
нерꙁнмьм ꙟ бецїе, ка съ нꙋ съ факъ ꙗръш асѣмене ка кꙋм ар аваѫ чинева трꙋп
болнав шн ва съ съ скоале ꙟчет ꙟчет, ꙗръ алтꙋл съ ндѣ бѫнчи съ казъ
маи рꙋ, шн ачаста съ фаче шн ла сꙋфлетꙋл ностръ, кѫнд шн маи ꙟ-
наинте шн маи пре ᲂурмъ де пост акоперим кꙋ норꙋл бецїен трезвїѧ чѣ че
ѡ фаче дєн немѫнкаре. Къ ꙟчеснп чеѫ чевор съ сѣлꙋѧпте кꙋ вре ѡхїаръ съ ꙟ ар-
мѣзъ шн съ ꙟтъреаскꙋ предѫншїй кꙋ мꙋлте арме шн атꙋнчѣ мергꙋ де съ лꙋ-
тъ. Аша шн акꙋм сѫнт мꙋлцн оамени, карїй ка кꙋм ар враѫ съ съ лꙋпте
кꙋ постꙋ ка кꙋ ѡхїаръ аша съ ꙟ армѣзъ кꙋ лъкомїѧ пѫнтечелꙋй, шн съ ꙟ-
греꙋꙗзъ предѫншїй шн съ ѡмоаръ, шн кꙋ мꙋлтъ небꙋнїе аштѣптъ пре окїю-
чел анн шн блѫнд ал постꙋлꙋй. Шн де вою ꙟтреба пре чинева, пентрꙋ че ан
мерсꙋ а съ лъзн ла ферѣдеꙋ? Зиче, пентрꙋ ка съ прїимескꙋ постꙋл кꙋ трꙋ-
пꙋл кꙋрат. Аши жерѣ де ꙗ вою ꙟтреба, пентрꙋ че теи ꙟбръкат а съ лъзн?
Ꙗръ зиче, къчи вою съ ꙟтрꙋ ꙟ постꙋ. Даръ кꙋм нꙋ ѥсте фъръ де кале, съ
фїе трꙋпꙋл кꙋрат, ꙗръ сꙋфлетꙋл некꙋрат шн бѣт, шн съ прїимещи постꙋ?
Връ ѥѣш съ зикꙋ шн алтеле мꙋлте пентрꙋ ачаста, че ла ꙟцелепцн а жꙋнгꙋ шн
атѫтѣ спре ꙟдрепътаре, към ѥсте а фаче съвършит кꙋвѫнтꙋлꙋй. Де връ-
ме че нои флꙋеръм ка копиїй пъсторнлор кꙋ флꙋерꙋ мн де трестїе сꙋпт вре ᲂун
стежарꙋ саꙋ плопꙋ, сꙋпт ᲂумбра ачесторꙋ сфнте ка се шъзѫнд. Ꙗръ ачета
ка ᲂун кѫнтъреꙋ але шн маре мещерꙋ, алкътꙋиндь гласꙋл кꙋ лъꙋта чѣ

де аѹр кѹ токмиреа струнелор, аѹ фъкут маре адѹнаре де привелъ. Ши нѹ нѹмай дин токмиреа кѹвинтелор че ши кѹ фаптеле мѹлтъ ши маре фолосинцъ фаче ноао. Дѫскали ка ачеаща чере кѣ ши Хс, пентрѹ къ зиче. Чела че фаче ши ꙟвацъ, ачела маре се ва кема ꙟтрѹ ꙟпърѫціа черюрилор. Фіе даръ ши ной пре ꙟрѹгъминтеле лѹй, ши а тѹтѹрорь май марилор съ не ꙟвредничим ꙟпъръціей черюрилор кѹ дарѹл ши юбиреа де оамени а дмнѹлѹй ностру Ic Хс, ꙟпреѹнъ кѹ кареле ши Пърителѹй славъ чинсте ши путеаре, кѹ бѹнѹл ши сфнтѹл Дхь, акѹм ши пѹрѹреа ши ꙟвечїи вечилор амин.

КѪВѪНТ АЛ КѲ

Ачелѹй ꙟтрѹ сфинци пърителе ностру

Алѹй Іоан Златооуст

Пентрѹ покъинцъ Бл̃гословеще Пъринте.

Възѹтаць ꙟдѹминека че аѹ трекѹт ръзбою ши бирѹинцъ, ꙟсъ ръзбоюл дїаволѹл, iаръ бирѹинца Хс, Възѹтаць кѹм съ лаѹда покаанїа ши дїаволѹл нѹ сѹферїа рана, чесъ теме ши съ кѹтремѹра. Че те теми дїаволе: къчи съ лаѹдъ покаанїа: Че те тѫнгѹещи: Че те кѹтремѹри: адевърат зиче, кѹ кале мъ тѫнгѹеск ши мъ некъжеск ши мъ кѹтремѹр, Даръ пентрѹче, спѹне дїаволе: Къчи зичи мари васе мїаѹ ръпит покъинца ачаста. Даръ кареле сѫнт ачеасте: Пре кѹрва ши пре вамеш ши пре хѹлиторюл Павел, ши пре тѫлхарю, ши кѹ адевърат мари васе iаѹ лѹат ѹй покъинца, ши тоатъ путеаре лѹи оу аѹ стинсѹ, ши аре ранъ де моарте де ачеаща че ам зис май сѹс. Даръ пентрѹче нѹ алергъм ши ной ла тоате бесеречеле, съ не ꙟдѹлчим де ача стъ ꙟвъцътѹръ мѫнтѹитоаре: ши съ юбим покъинца. Де ещи пъкътос алергъ ла бесерекъ ши ць спѹне пъкателе касъ ць ле ертъчюнъ. Iаръ де ещи дирепть, алергъ ши тѹ iаръш кѹ смеренїе касъ нѹ кази ден дирептате, къ бесерека ѫсте лиманъ амѫндѹрор, ещи пъкътос: ꙟтръ ꙟлъѹнтрѹ ꙟбрькат кѹ покъинца, Грешѫтай: Зи кътръ Дмнзеѹ къ ам грешит. Че остенѣль ѫсте ачаста, спѹнем: Саѹче кале лѹнгъ вей съ кълъторещи: Че невое саѹче грехтате ѫсте: Зи нѹмай оун кѹвѫнт къ ам грешит, къ аѹ доаръ ꙟць паре къ вей скъпа де жѹдекъторю, девей тъгъдѹи пъкатѹл тъѹ: Аѹ доаръ най пѫрѫ пре дїаволѹл: Сѫргѹаще тѹ май наинте съ ѫи вредничїа лѹй, къ ачеа ѫй ѫсте лѹй вредничїа съ пѫраскъ. Даръ пентрѹче съ нѹ апѹ тѹ май ꙟнаинте съ ць мъртѹрисещи пъкатѹл тъѹ ши съл спели: Декаощїи къ ай пѫрѫш ка ачеста де нѹ се аскѹнде де нимик: Грешитай: вино ла бесерекъ, ши зи кътръ Дмнзеѹ

кѫ ай грешит, кѫ алт нимик нꙋмай чере дела тине нꙋмай ꙟтѫта, кѫ аша зиче сфѫнта скриптурѫ, Спунець тꙋ ꙟтѫю пѫкателе тале ка сѫ те ꙟдрептези. Спунець пѫкатꙋл ка сѫць стричи пѫра, кѫ наре ачаста ѡстенѣлѫ, ничи кꙋвинте мꙋлте, ничи келтꙋялѫ ничи алт нимик, Нꙋма чете ꙟцелепцѣще ши зи ꙟтрꙋ тине, кѫ девою спуне еу ꙟтѫю ла Дꙋмнезеу пѫкатꙋл миеу, ꙟтѫю ꙟл вою ши пиарде, кѫ ай ꙟ сфѫнта скриптурѫ ши пречела че шау спꙋс пѫкатꙋ, ши апой ꙗрѫ сау ѡсѫндит. Каин аꙋ оучи префратесѫу Авел, ши чезиче Дꙋмнезеу кѫтрѫ дѫнсул? Оунде ѫсте фрателе тѫу Авел? чела че лещие тоате май наинте пѫнѫ ꙟнꙋсѫ фаче ꙟтрѣбѫ, нꙋ кѫ доарѫ нꙋщия ши ꙟтреба, че пентрꙋ ка сѫ трагѫ спре покаание пре оучигаш, ши кꙋм кѫ щия ши ꙟтреба ѡарѫшѫ май наинте, оунде ѫсте фрателе тѫу Авел? ꙗрѫ ел зисе нꙋщю, аꙋ доарѫ сѫнт еу пѫзиторю фрѫцинемиеу? Бине кѫ нꙋещи пѫзиторю дарѫ пентрꙋ че ещи оучигаш? нꙋ лай пѫзит дарѫ пентрꙋче лай ѡморѫт? че дарѫ мѫртꙋрисиндꙋле тоате ещи виноват ши ꙟкисорий. Дечи чезиче Дꙋмнезеу кѫтрѫ дѫнсул? Гласꙋл сѫнџелꙋй фрѫцинетѫу стригѫ кѫтрѫ мине, ꙟдатѫ ꙟл вѫди, кѫ ꙟпреунѫ кꙋ ꙟтребаря ꙗу дат ши педѣпса, Нꙋ нꙋмай пентрꙋ оучидеря че май вѫрто пентрꙋ неѡменія, Кѫ нꙋ оураще Дꙋмнезеу ꙟтѫта пре чел пѫкѫтос, кѫт оураще пре чел неплекат ши фѫрѫ де ѡмение, ши сѫ ꙟтоарче де кѫтрѫ ел. Дечи преурмѫ кѫнд аꙋ венит Каин ла покѫинцѫ нꙋлаꙋ приимит Дꙋмнезеу, девреме че нꙋшау спꙋс ꙟтѫю пѫкатꙋ лꙋй, че дꙋпѫче ла вѫдит, кѫ зиче май маре мие пѫкатꙋл декѫт амѫ ерта, адекѫ маремий пѫкатꙋ ши нꙋмай сѫнт вредник де акꙋм сѫ май фиу виу, Дарѫ Дꙋмнезеу ꙗрѫ чезиче кѫтрѫ дѫнсул? Суспинѫнд ши тремꙋрѫнд сѫ фий препѫмѫнт, ши й дѣде лꙋй педѣпсѫ рѣ зикѫнд. Нꙋ те вою ѡморѫ ка сѫ нꙋсѫ оуйте поменирѣ та, че вою фаче ка сѡлѣце ка сѫ те читѣскѫ тоц, ка сѫ фие ачастѫ примеждие мꙋмѫ философией, Ши оумбла Каин ка сѡлѣце ꙟсꙋфлецат, ши ка оун стѫлп клѫтиндꙋсе ши тѫкѫнд, ши да гла май маре декѫт ѡтрѫмбицѫ зикѫнд, сѫ нꙋ факѫ алтꙋл аша, ꙗрѫ де шасфи мѫртꙋрисит ел ꙟтѫю пѫкатꙋл ларфи кꙋрѫцит, че кѫчи нꙋл мѫртꙋриси сѫ вѫди, ши сѫ ѡсѫнди, ши пентрꙋ ка сѫ крѣзѫ кѫ аша ѫсте адевѫрꙋл. Аскꙋлтѫ кꙋм алтꙋл че шау спꙋ ꙟтѫю пѫкатꙋл лꙋй лау спѫлат, Ши сѫ веним ла ꙟпѫратꙋл Давид, кареле фу ши сѫрак ши богат, ши май вѫрто пророк декѫт ꙟпѫрат, кѫ май мꙋлт мѫ бꙋкꙋр де пророчия лꙋй декѫт де ꙟпѫрѫціе, кѫ ꙟпѫрѫція лꙋй аꙋ фост нꙋмай ꙟ Палистина, ꙗрѫ пророчия ꙟ тоате пѫрциле лꙋмий, ши ꙟпѫрѫція ꙟ скꙋртѫ време сау трекꙋт, ꙗрѫ пророчия аре кꙋвинтеле немоарте ꙟ лꙋме, кѫ май пре лесне ѫсте сѫсѫ стингѫ соареле декѫт сѫсѫ трѣкѫ кꙋвинтеле Домнꙋлꙋй ностру. Ачеста дарѫ Давид аꙋ кѫзут ꙟ прѣкꙋрвие, ши ꙟ оучидере, кѫчи кѫ аꙋ вѫзут ѡ мꙋяре скѫлдѫндꙋсе ши ѡау ꙟдрѫцит, апой чѣ че аꙋ похтит кꙋ похта аꙋ сѫ

вѫршит шѝ кꙋ фапта, шѝ фꙋ пророкꙋл прѣ кꙋрварю, мъргърітарю ꙟскѫ
нъ, нічі нꙋш кꙋноще пъкатꙋл, атѫта фіінд де ꙟтꙋнекат де дꙋлча
ца пъкатꙋлꙋі, къ дека сѫ ꙟбатъ кърчъꙋшꙋл шѝ карꙋл оумблъ стрѫмбъ,
къ ꙟчекат ѫсте кърчъꙋшꙋл кꙋ карꙋл аша шѝ сꙋфлетꙋл кꙋ трꙋпꙋ. дека
сѫ ꙟтꙋнекъ сꙋфлетꙋл, шѝ трꙋпꙋл съ тъвълѣще ꙟтінъ, къ пънъ ѫсте
кърчъꙋшꙋл здравъ, шѝ карꙋл ѫсте ківерніcіт біне, іаръ дека слъбѣще
шѝ нꙋ поате съ цꙋіе хъцꙋл каілор, атꙋнчѣ шѝ карꙋл оумблъ рѫꙋ, аша
ѫсте шѝ ла ѡм, пънъ ѫсте сꙋфлетꙋл трѣз шѝ сѫ дещептат съ а
флъ шѝ трꙋпꙋл кꙋрат, іаръ дека сѫ ꙟтꙋнекъ сꙋфлетꙋл, атꙋнчѣ съ тъ
вълѣще шѝ трꙋпꙋл ꙟпреꙋнъ ꙟтрꙋ ꙟпꙋчꙋнчюнѣ похтелор, Чѣ фъкꙋ даръ
двдъ? фъкꙋ прѣ кꙋрвіе шѝ нꙋсѡ кꙋноще, нічі алт німені нꙋ мꙋстра,
даръ кѫнд аꙋ пъкътꙋіт? ла аджꙋнꙋл бътрѫнѣцелор касъ те ꙟвѣці тꙋ,
къ девеі фі лѣнеш, бътрѫнѣціле нємік нꙋц фолосеск, ѫшіждърѣ деве
фі невоінторю, тінерѣцеле нꙋпот німік съц стріче, къ фапта нꙋе дꙋпъ
вѫрстъ че дꙋпъ мінте. Кꙋшѝ Даніїл ѥра де вї ані, шѝ жꙋдека пре бъ
трѫні, іаръ бътрѫнії сѫ фикленіѧ шѝ мінчюні мъртꙋрісіѧ, шѝ нічілор
нꙋле фолосіръ кърꙋнтѣцеле, нічі лꙋі нꙋі стрікаръ тінерѣцеле, касъ кꙋнощ
тꙋ къ фаптеле ꙟцелепчюнїі нꙋ рабимъ ꙟ вѫрстъ, чі ꙟмінте. Двдъ аꙋфост
ꙟкърꙋнтѣце шѝ атꙋнче аꙋ къзꙋт ꙟꙋчідере, шѝ ні аꙋ кꙋноскꙋт къ аꙋ
грешит, кꙋчі къ ківерніcіторюл ѥра бꙋт де нестѫмпърате, дечі дмнѕеꙋ че
фаче? тріміте ла ел пре пророкꙋл надан, шѝ вине пророкꙋл кътръ про
рокꙋ, къ аша фак шѝ дофторїі, кѫнд съ болнъвѣще оунꙋл, ꙟі требꙋе алт
дофторꙋ съ дофторѣскъ, аша шѝ аічі, пророк аꙋфост чела че аꙋ грешит,
пророкꙋ шѝ чела че аꙋ адꙋс ѣрбіле. дечі вені ла ел пророкꙋл надан, шѝ нꙋл
въдѣще ꙟдатъ съі зікъ ѡм фъръ делѣџе, шѝ некꙋрате, шѝ прѣ кꙋрварюле,
шѝ оучігашꙋле. атѫта чінсте аі лꙋат дела дмнѕеꙋ, шѝ тꙋ къ лакаш по
рꙋнчіле лꙋі? нічі оунеле де ачѣсте нꙋі зісе надань, ка съ нꙋл факъ шѝ маі
фъръ рꙋшѫне, къде богате ѡрі дека съ въдѣще пъкатꙋл кꙋнва апоі ка
де ла нерꙋшінаре. Дечі вені надан кътръ ел, шѝ съ фъкꙋ къ аре жꙋде
катъ, шѝ ї зіче, ꙟпърате ам съм фачі ѡжꙋдекатъ. Ѥра оун ѡм богат шѝ
алтꙋл сърак, шѝ чел богат авѣ чірезі шѝ тꙋрме мꙋлте, іаръ сьракꙋл
авѣ нꙋмаі ѡ міелꙋшицъ, шѝ ѡ адъпа ден пъхарꙋл карелѣ бѣ шѝ ел, шѝ
мѫнка ден пѫінѣ лꙋі, шѝ дормїѧ ꙟбрацеле лꙋі (кꙋ ачѣсте арътъ дра
гостѣ бърбатꙋлꙋі кътръ мꙋіаре), іаръ оунъ ѡаспец ѡарекареле вені
ла богатꙋл ачела, (пре похтъ ѡнꙋмѣще ѡаспец кꙋчі нꙋсъ афла ꙟмꙋл
тъ време ла двдъ, че нꙋмаі апꙋнчѣ саꙋ арътат прѡаспътъ) вені оун ѡа
спец ѡарекареле лачел богат, (ѡмінꙋнат шѝ чюдат лꙋкрꙋ) вені ѡаспе
цꙋл шѝ робі пре ꙟпъратꙋл, къ веніндѡаспецꙋл съ скꙋмпі де алелꙋі чѣ
ле мꙋлте, шѝ лꙋсѡ міелꙋшаоа сьракꙋлꙋі шѝ ѡжꙋнгѣ. Дечі чѣзісе ꙟпъ
ратꙋл кътръ надан? пържндꙋкъ пентрꙋ алт чева зіче, гроазні ръспꙋсꙋ

де жꙋдекатъ дѣде, пентрꙋ къ аша сѫнт оаменїй оунїй кътрѣ алцїй дѣ
афаче жꙋдекъциле грѣле шй ꙟкꙋмплите. Зисе дирептъ ачѣѧ ꙟпъратꙋ,
вїꙋ домнꙋл дꙟмнезеꙋ вреднйк ѫсте морцїй ачела, шй съ плътѣскъ мїелꙋ
шнца ꙟпътритъ. Даръ надан чефъкꙋ, нꙋпипъй рана демꙋлте ѡри,
че фъръ вѣсте спарсе оумфлътꙋра, касъ фꙋре кꙋ граба симцирѣ дꙋрерїй,
шїй зисе лꙋй, тꙋ ешй ачела ꙟпърате, іаръ дѣдь ꙟдатъ зисе, грешитам
домнꙋлꙋй, шй нꙋ зисе даръ тꙋ чине ешй демъ мꙋстри премине, саꙋ чине
теꙋ тримй деми ꙟдръзнешй аша, шй кꙋм тей кꙋтезат де ай фъкꙋт
ачаста, нимик де ачѣстѣ нꙋмаꙋ зис. Че кꙋм ꙟш кꙋноскꙋ пъкатꙋ зисе
грешитам домнꙋлꙋй. Даръ апой чей зисе надан, шй домнꙋл аꙋ лъсат
пъкатꙋл тъꙋ, деврѣме че тꙋ сѫнгꙋр (зиче) тей жꙋдекат, шй еꙋ ꙟц
лас вина та, тꙋ сѫнгꙋр ай мъртꙋрисит грешала та, еꙋ ꙟкъ ꙟдатъ
ертъ пъкатꙋл тъꙋ, тꙋ сѫгꙋр цей похтит мꙋнкъ пентрꙋ вина та еꙋ
ꙟкъ ам стрикат ръспꙋнсꙋл жꙋдекъцїй. Вѣзꙋш кꙋм съ плини скриптꙋра?
Спꙋне тꙋ ꙟтѫю пъкатꙋл тъꙋ касъ те ꙟдирепѣзи, Чесѡстенѣлъ ѫсте
спꙋнеми съ ц мъртꙋрисешй тꙋ ꙟтѫю пъкатꙋл? къ дѣдь нꙋмай пꙋсе ни
мик причинъ, саꙋ съ зикъ пентрꙋче съ скълда мꙋѧрѣ аколо саꙋ алт чева,
че нꙋмай ꙟтѫта, грешитам домнꙋлꙋй. Ꙟсъ аре сфнта скриптꙋръ шй
алтъ кале де покъинцъ, карѣ ѥ съ плѫнгъ ѡмꙋл пентрꙋ пъкатꙋл лꙋй,
грешитай? плѫнџе шиц вей дезлега пъкатꙋл, Чесѡстенѣлъ ѫсте ачаста?
къ нимик алта нꙋ ц чѣре май мꙋлтꙋ фъръ нꙋмай съ плѫнџи де пъкатꙋл
тъꙋ, Ничи апе мари ꙟц зик съ тречи, ничи кале лꙋнгъ съ кълъторешй,
ничи бани съ келтꙋешй, даръ ꙟчекип ѥ плѫнџи де пъкатꙋл тъꙋ. Че ве
зиче, даръ кꙋм мъ воꙋ ꙟдевери, къ де воꙋ плѫнџе воꙋ спъла пъкатꙋл? Ꙟи
шй пентрꙋ ачаста доведѣла дей сфнта скриптꙋръ. Къ ера оунь ꙟпъра
ѡарекареле че лкема ахаавь, шй съ мъртꙋрисѣще къ дей чепꙋт аꙋ фост ди
рептъ, іаръ пентрꙋ мꙋѧрѣ лꙋй іезавел аꙋ фъкꙋт апой мꙋлте ръꙋтъц,
шй ꙟпреꙋнъ кꙋ лъкомїѧ аꙋ фъкꙋт шй моарте, къ аꙋ юбит вїѧ оунꙋй
издраилтѣн ѡарекареле че лкема навоѳе, шй іаꙋ порꙋнчит зикѫнд дъ вїѧ
та къ ѡам похтит шиц ѡ прецꙋл ей, саꙋ алт лок пентрꙋ дѫнса. Іаръ
ел зисе съ нꙋ дѣ домнꙋл съ вѫнзь еꙋ мошїѧ пъринимїеꙋ, іаръ ахаавь до
рїѧ де ачел лок даръ нꙋ връ съйѧ кꙋ сила. Дечи вѣнинд іезавел мꙋѧре фъ
ръ рꙋшѫне спꙋркатъ некꙋратъ пъгѫнъ зисе ꙟпъратꙋлꙋй чеешй кꙋ иимъ
рѣ шй нꙋ мъпѫнчи, іаръ ел ꙟй зисе, вїѧ лꙋй навоѳе ѡам похтит шїа
зис съ мїѡ вѫнзъ шй нꙋ връꙋт, іаръ ѧ ꙟй зисе скоалъ де мънѫнкъ, шй
еꙋ те воꙋ фаче девей мощени вїѧ лꙋй навоѳе, шй скрисе ѡ карте ка дела фа
ца ꙟпъратꙋлꙋй кътръ вечинїй лꙋй навоѳе, касъ скоацъ мъртꙋрїй мин
чиноасе, съ мъртꙋрисѣскъ асꙋпра лꙋй навоѳе кꙋм къ аꙋ хꙋлит пре дꙟмнзеꙋ,
шй пре ꙟпъратꙋл, шй стригаръ де пост касъ факъ моате, дечи оучисеръ
кꙋ пїетри пре навоѳе шй мꙋри, шй дѣка аꙋзи іезевел зисе лꙋй ахаавь,

Сколаѫте демощенѣще віѧ, кѫ аꙋ мꙋрит наводе, іаръ лꙋй ꙟй пъръ ръ
сколасте демощенѣще віѧ, кѫ аꙋ мꙋрит наводе, іаръ лꙋй ꙟй пъръꙋ ръ
деѡкадатѫ, даръ апой съдꙋсе сѫ стъпѫнѣскѫ віѧ, Шй тримисе дꙋм
незеꙋ лаџеꙋл пре Иліе пророкꙋл шй зисе, пасѫ дезй лꙋй Ахаавь. Тꙋ
ай оучис пре наводе шй ай върсат сѫнџе дирептѫ, касѫ мощенѣщи віѧ
лꙋй, іаръ аша сѫсѫ върсе шй сѫнџеле тѫꙋ шй съ лингъ кѫниій, шй сѫ
скалде кꙋрвеле ꙟ сѫнџеле тѫꙋ, дꙋмнезеескѫ фꙋ оурџіѧ адеверит фꙋ ръ
спꙋнсꙋл, шй плинитѫ ѡсѫнда, шй сокотѣще оунде л тримисе пре пророк
ла віе, кѫчи кѫ оуде саꙋ фѫкꙋт пѫкатꙋл, аколо сѫсѫ факѫ шй ѡсѫнда,
оунде фꙋ фъръделеџѣ аколо шй педѣѱа, Шй вѫзѫнд пре ел Ахаавь ꙟй
зисе, Афлашимѫ тꙋ врѫжмашꙋ міеꙋ, деврѣме че Иліе пꙋрꙋрѣ черта пре
Ахаавь, вѫзѫндꙋл кѫ пѫкѫтꙋѧще, шй и зисе Ахаавь, Пꙋрꙋрѣ мѫчер
тай іаръ акꙋм мѫ принсеш, шй нам кꙋм съмъ кꙋр, кѫчи кѫ кꙋноскѫ дꙋл
ел Иліе кѫ фѫкꙋ пѫкат маре, ꙟй вѫди жꙋдеката лꙋй дмнзеꙋ. Ачѣстѣ
грѫѧще домнꙋл дмнзеꙋ, пентрꙋ кѫчи ай оучи шй ай мощенит шй ай вѫ
сат сѫнџе деѡм, аша съва върса сѫнџеле тѫꙋ шйл вор линџе кѫніи, шй
сѫвор скѫлда кꙋрвеле ꙟтрѫнсꙋл, Фоарте грѣ ꙟй чити порꙋнка кѫчи ера кꙋ
оурџіе дꙋмнезеескѫ жꙋдеката, каре сѫ адевери асꙋпра лꙋй. Дечи аꙋ
зинд ачѣстѣ Ахаавь сѫ ꙟтристѫ шй сѫ мѫхни, пентрꙋ пѫкат кѫ кꙋноскꙋ
недирептатѣ, іаръ дꙋпѫ ачаста декавѫзꙋ дмнзеꙋ пре дѫнсꙋл плѫнгѫнд
шй трист, Ѿтрикѫ сокотѣла че фѫкꙋсе асꙋпра лꙋй, ꙟсѫ ꙟтѫю ръ
спꙋнде дмнзѫꙋ кѫтръ Иліе, касѫ нꙋсѫ арате Иліе ка оунь минчинос, шй сѫ
пацѫ кꙋм аꙋ пѫцит шй Іѡана, кѫчи аша аꙋ зи дмнзеꙋ шй лꙋй Іѡана мерџи
шй дѫ вѣсте ꙟчетатѣ Ниневіей, ꙟкарѣ лѫкꙋескꙋ, рк, де бѫрба
ци фѫръдемꙋерй шй копій, кѫ ꙟкъ трей зиле шй Ниневи сева пръпѫди, іа
ръ Іѡана нꙋврѣ сѫмѣргѫ, щіинд чѣ мꙋлтѫ шй неспꙋсѫ алꙋй дмнзѫꙋ юби
ре деѡамени, чѣ пꙋрчѣсе сѫ фꙋгѫ, кѫ зичѣ, Еꙋ воюмѣрџе де ла ков спꙋне,
даръ тꙋ ѣщи милостив шй де ка сѫпокѫѧще нещине шй плѫнџе кѫтръ тине ꙟл
ерци, шй пре мине мѫвор оучи де ка пре оун пророкꙋ минчинос, шй пентрꙋ ача
ста мꙋлтъ ѧсте повѣстѣ, ꙟсѫ ной сѫ зичем май прескꙋртѫ. Лꙋѡ предѫ
сꙋл маръ шй нꙋл аскꙋнсе чел сколасе іаръ ла оускат, шйл дꙋсе ꙟчетатѣ Ниневіе
ка ѡ слꙋжникѫ крединчоасъ, пентрꙋ кѫсѫ погорѫ Іѡана сѫ фꙋгѫ, шй афлѫ
ѡ корабіе де мерџѧ ла Дарсень, шй шѫде де навлонꙋл шй ꙟтръ ꙟтрѫнса. Оу
де фꙋџи спꙋнем Іѡана? ꙟтралт пѫмѫнтꙋ вей сѫ тедꙋчи? Най аꙋзит кѫ
ал домнꙋлꙋй ѧсте пѫмѫнтꙋл шй плинирѣ лꙋй? Аꙋ ꙟ маре вей сѫ мерџи?
а дмнꙋлꙋй ѧсте марѣ, шй еа ѡаꙋ фѫкꙋт предѫнса. Даръ ꙟ черю? Най аꙋ
зит пре Двдь зикѫнд? Кѫ вѫзꙋ черюриле лꙋкрꙋл деџетелор тале. Даръ
ла іадꙋ? Аскꙋлтѫ іаръш пре Двдь зикѫнд, Демъвою погорѫ ꙟ іадꙋ
аколо ѣщи, Демъвою рѫдика арипиле мѣле де диминѣцѫ шй сѫ мѫ сѫлѫшлꙋѣ
скꙋ ла марџиниле мѫрій, аколо мѫна та мѫва повѫцꙋи, шй мѫва цинѣ ди
рѣпта та. ꙟсѫ Іѡана де фрикѫ фꙋџіѧ шй нꙋ сокотіѧ кѫ де дмнзѫꙋ нꙋѧ

сте

сте пꙋтинцъ съ скапе чинева. Ꙗръ де каласкоасе маре съ дꙋсе ла Ниневи, ши мъртꙋрисй къ дꙋпъ трей зиле Ниневі́а ва пери. Ши ка съ кꙋноашчем къ пентрꙋ ачаста врѣ съ фꙋгъ къ кꙋноаще къ дꙋмнезъꙋ есте мѫстив, ши съ тоарче дин рѫꙋтате че грѣсе пентрꙋ джншїи, ши врѣ съ съ аратѣ ел пророк минчинос, ел сѫнгꙋр съ вѫдеще. Къ дека де вѣсте ꙟчетате ел ещи ꙟ фаръ ши ꙟщепта съ вазъ чева фіе. Ꙗръ де ка трекꙋръ трей зиле ши нꙋ фꙋ нимикъ де чеале чи зисе, ꙟтꙋнчеш аръте гѫндꙋл лꙋй чел динтѫю ши зисе. Аꙋ нꙋ сѫнт ачѣсте кꙋвинтеле кареле зичѣм еꙋ ꙟ инима мѣ? Къ тꙋ ещи дꙋмнезъꙋ мѫтив ши ꙟделꙋнгꙋ рѫбдъторю ши нꙋ те потривещи рѫꙋтъцилоръ оаменилор. Ꙟтрачѣ дар ка съ нꙋ пацъ ши Иліе ꙟша ка ши Іона ꙟй спꙋне причина пентрꙋ Ахаав, ши че зиче дꙋмнезъꙋ кътръ Иліе? Възꙋтай кꙋм сꙋ ꙟпꙋртат Ахаав плѫнгѫнд ши мѫхнинд ꙋсе ꙟнаинтѣ мѣ? Че нꙋ вою фаче дꙋпъ рѫꙋтатѣ каре ам зи. Стъпѫнꙋл ворбеще кꙋ слꙋга ши ръспꙋн де дꙋмнезъꙋ омꙋлꙋй прин ом зикѫндꙋ. Нꙋц пар къ лам ертат нꙋмай ꙟша ꙟдарꙋ, кѫчи къ ел шаꙋ ꙟдирептат лꙋкрꙋл ши шаꙋ скимбат гѫндꙋл, ꙟтрачѣ ласꙋ ши еꙋ мѫниа, ꙗръ тꙋ нꙋ те сокоти къ ещи пророкꙋ минчинос, кѫчи къ тꙋ ай спꙋ адевърꙋл, ꙗръ ел дену шарфи скимбат минтѣ, адевъра арфи петрекꙋт примеждїа жꙋдекъцїй. Везй дар къ плѫнцерѣ спалъ пъкателе? Ꙗръ ай ши алтъ кале алтреилѣ а покъинцїй, ши алте кѫй мꙋлте, ка съ афли пре лесне мѫнтꙋирѣ та динтрачѣсте кѫй мꙋлте. Даръ каре есте ачаста? Смереніа. Фїй смерит, ши вей дезлега легътꙋриле пъкателор тале. Ꙟй ши ачастъ доведѣлъ дин сфнта скриптꙋръ, каре зиче пентрꙋ вамешꙋл ши фарисеꙋл. Съ сꙋиръ вамешꙋл ши фарисеꙋл ꙟ бесѣрекъ съ се роаце, ши фарисеꙋл ꙟчепꙋ ꙟши нꙋмъра фаптеле лꙋй чеале бꙋне зикѫнд. Нꙋ сѫнт еꙋ пъкътос ка тоатъ лꙋмѣ, ничи ка ачест вамешъ. О тикълоасе ши бечиниче ши фъръ де саціꙋ, ласъ къ ай дефъимат тоатъ лꙋмѣ, даръ кѫчи мꙋхниш ши пре ачеста каре стъ ꙟнгъ тине? Нꙋц ажꙋнсе тоатъ лꙋмѣ, че ши пре вамешꙋл ꙟл дефъимаши, претоци ꙟй пѫржши, ши ничи пре оун ом нꙋ ерташи, че зичи къ нꙋ сѫнт ка тоатъ лꙋмѣ, ничи ка ачестꙋ вамеш? Постескꙋ де доаѡ ори ꙟ съптъмѫнъ, зечюескꙋ дин авѣрѣ мѣ ши даꙋ съ рачилор. Пентрꙋ че те мѫндрещи тикълосꙋле, нꙋ те сътꙋраши де пѫра а тотъ лꙋмѣ, че ши пре ачеста че стъ ꙟнгъ тине ꙟл хꙋлещи, Даръ вамешꙋ че фъкꙋ. Аꙋзинд ачѣстѣ нꙋ зисе кътръ фарисеꙋ, къ чине ещи тꙋ де ми зичи ачѣстѣ? Кꙋм щїй тꙋ віаца мѣ? Тꙋ най крескꙋт кꙋ мине? Ни ам лъкꙋит ꙟпреꙋнъ мꙋлтъ врѣме? Кѫчи те мѫндрещи пънъ ꙟтрѫтѫта? ши мъртꙋрисещи сѫнгꙋръ пре тине къ ай фапте бꙋне, Чете лаꙋзи сѫнгꙋр? Чете ꙟдирептези? Нимикъ де ачѣстѣ нꙋ зисе вамешꙋл, че нꙋмай съ плекъ ши съ ꙟкинъ ши зисе. Доамне милостивещете міе пъкътосꙋл, ши ꙟша смеринд ꙋсе пре сине вамешꙋл съ фъкꙋ дирепт. Ши фарисеꙋл съ сꙋи ꙟ бесѣрекъ дирепт ши съ погорѫ фъръ де дирептате, ꙗръ вамешꙋл съ погорѫ плин де

ди

дирептате, ши бирꙋиръ кипꙋриле прелꙋкрꙋри. къ фарисеꙋл авѣ фаптеле ди
рептъций ши лепїердꙋ. іаръ вамешꙋл кꙋ кꙋвѫнтꙋл чел смерит кѫщигъ ди
рептате. Ши ꙟкъ ничи ера ачѣ смеренїе, къ смеренїа ѫсте ачата, кѫд
ѫсте ѡ речине маре ши съсмерѣще, іаръ а вамешꙋлꙋи нꙋ ера смеренїе, че грїа
дирептꙋ кѫчи къ ера пъкътос. Къ спꙋнем чеѫсте алтъ май рꙋ декѫт ва
мешꙋл, къ съфаче негꙋцъторю ѡстенѣлелор ши примеждїилор челор стрейне,
ши ꙟтокма пърташ челор стрїине, ши де ѡстенѣлъ нꙋсъатинџе, іаръ дей
добѫндъ ꙟпарте де оунде нау ѡстенит, дичи маре пъкат ѫст вамешїа.
къ вамешꙋл нꙋѫсте алта фъръ нꙋмай ѡръпире ши фъцнишат пъкат кꙋ лѣце
ши лъкомїе кꙋ бꙋнъ фацъ. че аре ажꙋторю ѡправилъ май ръ декѫт тѫлха
рїй, къ тѫлхарю съ рꙋшинѣзъ кѫчи фꙋръ, іаръ вамешꙋл нꙋсъ рꙋшинѣзъ
кѫнд ꙗ челе стрїине. Спꙋнем чеѫсте май рꙋ декѫт вамешꙋл, кѫнд
шаде ꙟкале ши кꙋлѣџе ѡстенѣлеле ши сꙋдориле стрїине, ши кѫнд сѫнт ѡ
стенѣлеле ей нарениче ѡ грижъ, іаръ де ѣка вине добѫнда аре грижъ съ нꙋ пїа
ръ немикъ, дечиѣле че нау ѡстенит пентрꙋ ѣле. Дечи кꙋ адевърат аꙋ
фостꙋ пъкътос вамешꙋл ши дирепт аꙋзи, Дꙋмнезъꙋле милостивѣще
мїе пъкътосꙋл. Дечи девреме че ачела зисе адевърꙋл, добѫнди атѫта
дарꙋ, кꙋкѫт майвѫртос чел че съсмерѣще? Вези даръ кꙋм чел чеш мъртꙋ
риси пъкателе ши аꙋзи адевърꙋл съфъкꙋ дирепт. Вей същїй чине ѫсте
адевърат смерен? Вези іаръш ши алт смерит кꙋ фирѣ. Пре Павел даска
лꙋл лꙋмїй, Риторꙋл чел сꙋфлетескꙋ, Васꙋл чел алес, Лиманꙋл чел фъ
ръ валꙋри, Тꙋрнꙋл чел некълтит. Чел че нꙋмай кꙋ оун трꙋп съ лꙋпта
кꙋ тоатъ лꙋмѣ, ши ка кꙋм арфи фостъ кꙋ арипи, аша аꙋ ръзбит тоатъ лꙋ
мѣ. Сокотѣще кꙋм съсмерѣще, Чел простꙋ ши философ, Чел сърак ши
богат. Ачестꙋꙗ съй зичи кꙋ адевърат смерит, кареле аꙋ фъкꙋт мїй де
ѡстенѣле, ши аꙋ рѫдикат ꙟтꙋнѣрече де бирꙋири асꙋпра дїаволꙋлꙋи. Чел че
мъртꙋрисїа ши зичѣ. Нꙋсѫнт врѣдникъ съмъкем апостол. Кареле аꙋ ръ
дат ꙟкисори ши бътъй ши ране, ши аꙋ вѫнат лꙋмѣ тоатъ прей епистолїи
лꙋи, Чел че сꙋ нꙋмит галачерескꙋ, ачела съ кїамъ смерит, къ зичѣ. Еꙋ
сѫнт маймикꙋл апостолилор. Сокотѣще чине ѫсте ачеста кареле грѫѫще
ачѣсте кꙋвинте. Павел кареле саꙋ сꙋит пънъ ла алтрейле черю. Стѫл
пꙋл бесѣречїй, ꙟџерꙋл чел пъмѫнтескꙋ, Ши ѡмꙋль челъ черескꙋ. Мꙋл
тъ бꙋкꙋрїе ам апомениръ нꙋмеле бърбатꙋлꙋи ачестꙋꙗ, привинд фрꙋмꙋсѣ
цѣ фаптелор лꙋи челор бꙋне, къ кꙋвеселѣще соареле фѣцеле атѫта кѫнд ръ
саре ши дъ рацеле лꙋминоасе ка нꙋмеле лꙋи Павел. Къ соареле лꙋминѣзъ нꙋма
фаца, іаръ Павел неꙟналцъ токма ши ꙟфаца черюрилор, ши май ꙟналт
лꙋкрѣзъ декѫт соареле ши лꙋна, къ ꙟтрачеста кип ѫсте пꙋтѣрѣ бꙋнътъ
цилор лꙋи, къ фаче дей ѡамени ꙟџери, ши пре сꙋфлет ꙟлфаче де збоаръ ла че
рю. Дечи спре ачастъ фаптъ бꙋнъ Павел неꙟвацъ. Вези смеренїе песте
мъсꙋръ? Пентрꙋ ачѣ ши вамешꙋль саꙋ ꙟдирептат, ши нїй бани наꙋ
дат,

дат, нічи прїѧтен наꙋ пꙋ съсъ роаце, чѐ нꙋмай смериндꙋсе съ фъкꙋ дирепт, ши мощен ꙟпърѫцїей черюрилор, каре ши ной тоци съ о добѫндим, кꙋ дарꙋл ши мила домнꙋлꙋй ностꙋ Іс Хс. Ꙟкъреѧ е слава ши чинстѣ ꙟ вѣчїй вѣчилор амин.

КꙊВЪНТ АЛ, Л,

А҆челꙋи ꙟтрꙋ сфинци пърините ностꙋ

А҆ЛꙊЙ ІѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Ꙟвъцътꙋръ пентрꙋ фъгъдꙋиалъ ши рꙋгъчꙋнѣ, каре сѫнт тот дентрале ачестꙋѧш сфинтъ кꙋвинте, челаꙋ нꙋмит ел андриѫнде, кꙋм сар зиче стѫлпи. Благословѣще Пърините.

Маре ши бꙋн лꙋкрꙋ ѧсте рꙋгъчꙋнѣ фрацилор, кѫнд съ фаче кꙋ мꙋлцимитъ, ши кꙋ гѫнд привигеторю ши дештептат, ши кꙋм ар пꙋтѣ оаре нещине не съ фїе мꙋлцимит? кѫнд не вом трꙋди пре ꙟшине, ши нꙋ нꙋмай дѣка добѫндим чѣлѣ че черем дела дꙋмнезъꙋ, че ши кѫнд нꙋ пꙋтем добѫнди чѣле че черем тот съй мꙋлцимим, къчи къ дꙋмнезъꙋ оуне ѡри дъ ни алте ѡри нꙋ дъ. Дечи амѫндоао ачѣстѣ сѫнтъ бꙋне ши дефолос пентрꙋ ной, вери де добѫндим черерѣ вери де нꙋ, лꙋй дꙋмнезъꙋ тот съй мꙋлцимим, къ де мꙋлте ѡри съ ꙟтѫмплъ кѫнд нꙋ добѫндим чѣлѣ че пофтим де не ѧсте недобѫндирѣ май бꙋнъ ши май дефолос, пентрꙋ ачѣѧ нꙋ съ каде съ не паръ рꙋꙋ къчи нꙋ неꙋ дат ꙟприпъ дꙋмнезъꙋ къ ши май наинте пънъ а нꙋ чѣре, а нꙋ нар пꙋтѣ дꙋмнезъꙋ съ не дѣ? а деверат поате, че ащѣптъ ка съ лѧ нъ причинъ дела ной, ка рꙋгѫндꙋне лꙋй кꙋ дирептате съ добѫндим дирѣпта лꙋй кивернисире. Дечи де ем добѫнди де нам добѫнди ка де се съ мꙋлцимим. Къ дꙋмнезъꙋ кѫнд нꙋ ва се не дѧ май мꙋлтъ бине не фаче, декѫт кѫнд не ар фи дат. Де време че ной фолосꙋл ностꙋ нꙋл кꙋноащем кꙋм ꙟл кꙋноаще ел. Къ дꙋмнезъꙋ пꙋрꙋрѣ ва ши юбѣще съ тѫрагъ пре ѡм кътръ ел. Къ ши оун татъ юбиторю де фїй, де мꙋлте ѡри чѣре копилꙋл лꙋй чева, че нꙋй дъ, нꙋ къ доаръ нꙋ ва съй дѧ, че къчи юбѣще съ й дѣ пꙋрꙋрѣ рꙋгъчꙋнѣ копилꙋлꙋй лꙋй. Дечи чѣѧ че вор съй аскꙋлте дꙋмнезъꙋ кѫнд съ роагъ, требꙋе ꙟтѫю съ фїе врѣдничи дарꙋлꙋй ачелꙋѧ челчѣре, иаръ нꙋ неврѣдничи. А доа съ се роаце дꙋпъ лецѣле лꙋй дꙋмнезъꙋ. А трѧ съ се роаце пꙋрꙋрѣ ши адѣсе, ши ꙟтоатъ врѣмѣ. А патра съ нꙋ чаръ вре оун лꙋкрꙋ пътред ши пъмѫнтеск. А чинчѣ, кѫнд чѣре съ нꙋ фїе нꙋмай пентрꙋ фолосꙋл лꙋй, че пентрꙋ тоци фрацїй православничїй крещини, ши дѣка съ роагъ аша кꙋ ачѣсте чинчи черери, ѧсть аскꙋлтъ рꙋга, иаръ де чѣре ꙟтралтъ кип нꙋ ѧсть аскꙋлтъ, макаръ де ар фи ши дирепт

чела че чере. Кѫ чине аꙋ фостꙋ алтꙋл май сфынт ши май дирептꙋ декѫт
Павел? Iарѫ кѫчи наꙋ черꙋт чѣле дефолос нꙋлаꙋ аскꙋлтат дꙋмнезеꙋ. Пен
трꙋ ачаста зиче сѫнгꙋр, Пентрꙋ ачаста детрей ори мам рꙋгат лꙋй дꙋмнезеꙋ
ши міаꙋ зис, аѫꙟнꙋци дарꙋл мїеꙋ, адекѫ аѫꙟнꙋци дарꙋл чеціам дат де
ѣши таре ши рабзи тоате сꙋпѫрѫриле, кѫ пꙋтѣрѣ мѣ ꙟтрꙋ непꙋтинцѫ сѫ
сѫвѫршаще. Аꙟшиждерѣ ши пре Моꙋси кареле ера май дирепт декѫт про
рочїи, нічи пре ел нꙋл аскꙋлтѫ дꙋмнезеꙋ кѫнд сѫрꙋга сѫ адꙋкѫ пре нородꙋл
жидовилор ꙟ Iерꙋсалим, кѫчи нꙋера дефолос. Аꙟшиждерѣ нꙋ аскꙋлтѫ дꙋмнезеꙋ
нічи пре чела че стѫ ꙟпѫкате ши сѫроагѫ сѫл аскꙋлте. Пентрꙋ ачаста зи
чѣ дꙋмнезеꙋ пророкꙋлꙋи Iеремїеи. Нꙋтерꙋга пентрꙋ нородꙋл жидовилор, кѫ
нꙋтевою аскꙋлта. Ши iарѫ нꙋне аскꙋлтѫ дꙋмнезеꙋ кѫнд ꙟл рꙋгѫм сѫ факѫ
рѫꙋ врѫжмашилор ноштри, атꙋнчѣ кꙋ адевѫрат нꙋне аскꙋлтѫ, че ꙟкѫ сѫмѫ
нїе пре ной, кѫчи кѫнд кѫл рꙋгѫм ка сѫфїе ши ел врѫжмашꙋ врѫжмашилор ноштри,
кѫ рꙋгѫчюнѣ ꙗсте сѡарѫ де виндекаре ши дефолос, че дѣка нꙋ щим оунде
сѫкаде сѫ ѡпꙋнем дофторѣще нꙋ виндекѫ боала ноастрѫ, атѫта ꙗсте де
бꙋнѫ невоинца рꙋгѫчюнїи, прекꙋм кꙋноащем дела Хананѣнка чѣа каре сѫрꙋ
гарѫ тоци апостолїи сѫй виндече фатаеи, ши наꙋ врꙋт, че сѫнгꙋрѫ ꙗ кꙋ
рѫбдарѣ ейи пꙋтꙋ ши лꙋѡ тѫмѫдꙋирѣ каре пофтїа. Кѫ дꙋмнезеꙋ ва ши ю
бѣще покѫинца ка сѫ ꙗрте грешала пѫкѫтосꙋлꙋи, кѫнд сѫроагѫ ел сѫнгꙋр
декѫт сѫпꙋе пе алцїи сѫсѫроаце. Кѫ оаменїи чей сѫрачи кѫнд черꙋ вреоун
дарꙋ чева дела вреоун боꙗрю ейи пꙋн пре алцїи десѫроагѫ ши кеатꙋеску баии,
ши кꙋ мꙋлте ꙟбꙋнѫри сѫроагѫ ши абїа добѫндеску ачел дарꙋ. Iарѫ ла дꙋм
незеꙋ нꙋꙗсте аша, кѫ нꙋва дꙋмнезеꙋ сѫпꙋнем пре алцїи сѫсѫроаце пентрꙋ но
чѣ сѫнерꙋгѫм ной сингꙋри, ши атꙋнчѣ кꙋ бꙋкꙋрїе недѫ дарꙋл че черем дела
ел. Прекꙋм факꙋ ши пѫринцїи чей юбитори де копїи, кѫ ши ей пре копїи
лор чей лѣнеш прин дареа лꙋй ꙟдемнѫ десѫфакꙋ невоитори. Дечи пре тине
детеꙋ аскꙋлтат дꙋмнезеꙋ рꙋгѫндꙋте сѫй мꙋлцимеши, iарѫ денꙋтеꙋ
аскꙋлтатꙋ ащептѫ ка сѫте аскꙋлте, нꙋцтребꙋе сѫпꙋй пре алцїи рꙋгѫтори,
саꙋ алтꙋ чева ажꙋторю, че макарѫ деещи ши стрїин ши наи ниꙋ ажꙋторю,
тꙋ сѫнгꙋр те роагѫ лꙋй дꙋмнезеꙋ, ши вей добѫнди дарꙋл че пофтещи, кѫ
де грешим врѣꙋнꙋй ом, ши кѫдем ꙟнаинтѣ лꙋй адѣсе, диминѣца намїа
зѫ зи, ши сара фѫкѫндꙋй метанїи ши ловиндꙋне кꙋ капꙋл де пѫмѫнт ши
кꙋ ачаста абїа потолим вражба, Кꙋ мꙋлт май вѫрто сѫкаде ла дꙋмнезеꙋ
сѫ фачем ачаста, кѫчи кѫ дꙋмнезеꙋ наре ѡбичѣю сѫ дѫрꙋꙗскѫ, кѫнд сѫро
гѫ алцїи пентрꙋ ной, Аѫзѫ чѣ, чѣсѫ роагѫ кꙋ лѣне, ши мѫкарѫ десѫ
тем ши паии де мїй дерѫꙋтѫци ши денꙋне аскꙋлтѫ дꙋмнезеꙋ рꙋгѫндꙋ
не сѫнꙋ тѫнжим, кѫчи кѫнд ꙟцю воюзиче сѫтерори лꙋй дꙋмнезеꙋ ѡдатѫ
де доаѡ ори, ши детрей ѡри, ши дезѣче ши де доаѡзечи де ѡри, Нꙋте
пѫрѫси пѫнѫ вей лꙋа, ꙟкѫ де нічи атꙋнчи вей лꙋа тот сѫнꙋтелаш чесѫ
ащепци, ши денꙋ вей лꙋа тот чере ка сѫ ꙗи, iарѫ кѫнд вей лꙋа мꙋлцемѣ

ще

щелуй дмнзеѣ кѫчи цѣуда. Мулци дарѫ вин ла бесѣрекѫ сѫсѫ роаџе, ши чи
ск мулте стихури, iарѫ дѣкаѣс дин бесѣрекѫ, де iарѫ ꙟтрiба чинева,
нуши сѫрѫспунзѫ нимик че евлатiе сау читит, кѫчи кѫ урекиле лор ну а
скултатѫ чѣлѣ чесѫ читѣск, Ши де време че ту каре тероци, сау кѫнци,
сау читещи ну ꙟцелеџи чезичи, дарѫ дмнзеу кум тева аскулта. Плека
там зиче џенукеле мѣле ши ам кѫзут ла дмнзеу ку рѫгѫминте, дарѫ
гѫндул цау фост афарѫ, трупул ѧсте ꙟ бесѣрекѫ, iарѫ драгостѣ бани
лор сокотѣще добѫнда, Гура зиче рѫгѫчюнѣ iарѫ гѫдул нумѫрѫ ѿспѣце
ле прiѧтенилор, Кѫ дiаволул ѧсте ѡхiарѫ фиклѣнѫ, ше щiе кѫ ла часу
чел де рѫгѫчюне ши май вѫрто ла сфнта летургiе авем маре фолосинцѫ
суфлетѣскъ, ши атунчѣ вине не ертатул ши не ꙟпiедекъ рѫгѫчюнѣ, ши
iарѫш кѫнд вом сѫ не фачем канонул, мiй де гѫндури рѣле не адуче, ши
не ꙟтунекѫ рѫгѫчюнѣ ноастрѫ, ши нуштим чеам зи, че кѫнд пѫцим аша
сѫне ꙟтоарчем сѫ читим де адоарѫ ши де атреѧ ѡарѫ, кѫ дѣка вѣде ши
ел аша фуџе ку рушѫне вѫзѫнд кѫ ну фолосѣще нимика ку виклешул луй,
кѫчи нерѫгѫм ку грижѫ ши ку фрикѫ, ши путем сѫ куноащем пре ачаста,
кѫ десѫва ꙟтѫмпла ѿ не воe пентру вреун лукру прекум ам ши май зи, сѫ
чѣрем дела вреун боѧрю, не стрѫнџем минтѣ ноастрѫ сѫ щим кум не вом
руга, ши нумай ла ел кѫутѫм, iарѫ дешѫд ши алцiй ку ел нуне унѣсѫ
ла ей, Ку мулт дарѫ май вѫрто сѫ каде сѫ фачем ачаста ла дмнзеу, кѫнд не
рѫгѫм ши чѣрем ертаре пѫкателор ноастре, сѫ нуне умбле гѫндул ꙟкоа
че ши ꙟколо, кѫ пентру ачѣѧ нулусѡм чѣлѣ че чѣрем, ши ну нумай кѫт
нулусѡм че ꙟкѫ неши ѿсѫндим, Мулци слуѫѣскь ла боѧри кани ще роби,
ши ꙟ мулци ани пат рѣу ши невой ꙟ службеле лор, ау пентру симбрiе, ау
пентру чинсте ши вредничiе, ши де мулте ѡри чѣѧ че нѫдѫждуѣск сѫ ѧ
ну ѡ iау. Iарѫ ла дмнзеул ши сѫ пѫнул ностру хс, ла кареле ѧсте аде
вѫратѫ луарѣ рѫсплѫтирiй ши плата май маре декѫт ѡстенѣлеле, но
ну вом сѫ рѫбдѫ ку невоинца чѣ чесѫ каде, Ѡаре декѫтѫ пиздѣѱѫ сѫнт
вреднiче ачѣстѣ? Пентру ачаста дарѫ рѫгъчюнѣ ѧсте маре бунѫта
те, кѫ прен ѧ ворбим ку дмнзѫу, кѫ де време че кѫнд афлѫ нещине вреу
ом бун ши дирептѫ ши дѣка ворбѣще ку ѫнсул аре фоло маре. Дарѫ
чела че сѫ ва ꙟвредничи сѫ ворбѣскѫ ку дмнзеу, прен сфнта алуй скрип
турѫ, кѫт бине ши кѫтѫ фолосинцъ ꙟц паре кѫ валуа дела дмнзеу? Но
пунем слуџиле ноастре ꙟтоатѫ время де лукрѣзѫ, ши де сѫ ꙟтѫмплъ
сѫсѫ болнѫвѣскѫ сѫ пiарзѫ вресѡзи сѫ ну лукрѣзе, фоарте не паре рѫу, iарѫ
ной ну пѫрѫсим мѫкарѫ кѫт де пупуцин лукруриле сѫ нерѫгѫм луй дмнзеу,
ши сѫй мулцемим. Дарѫ кум нуѧсте ачѣѧ лукру фѫрѫ де кале, ѡ ому
ле? Ту ѫнгур нукуноашщи чец ѧсте де фоло, кѫ де мулте ѡри чери дела
дмнзеу чѣле чес де стрикѫчюнѣ суфлетулуй тѫу, iарѫ дмнзеу каре гри
жаще май мулт пентру мѫнтуинца суфлетулуй тѫу. нусъ унтѫ ла чѣ

ѿ

рерѣ

www.stavropoleos.ro

Мъргъритꙋл

рерѣ та, че май наинте пънъ а нꙋ чере тꙋ кꙋноаще чеꙋ ѫсте де фоло,
Черꙋтаꙋ ши апостолий дела Хс, че лѣꙋзи къ нꙋщиꙋ чечер, декрѣме
че черѣ съфиє май мари ши съ стъпжнѣскъ пре алцїи ꙟкъ ꙗꙋ цинꙋт ши
дерѣꙋ, адекъ пре Ꙗков ши пре Ꙇѡан ши лѣꙋ зис къ лимбиле черкъ домниє ши
стъпжнире, асѣмене фак ши пъринцїй ла копиий лор, къ нꙋле даꙋ челе
че поꙋтеск, нꙋдоаръ къ нꙋ прїимескꙋ черерѣ лор че кѫчи май мꙋлт грижъ
скꙋ ен пентрꙋ джншїи. Кꙋмꙋлт май вжрто даръ Дмнзеꙋ грижаще пентрꙋ
ной каре не юбѣще май мꙋлт декжт пъринцїй ноштри, ꙗръ кжнд ѡстене
щи рꙋгжндꙋте ши чержнд ши нꙋте аскꙋлтъ Дмнзеꙋ, адꙋц аминте ши
тꙋ декжте ѡри най аꙋзит пре чел сърак, кжнд те рꙋга съй ажꙋц, ши
нечи пжне оускатъ нꙋй май дат, пентрꙋ мꙋлтъ немилостивирѣ ши неоме
нїѧ та. Ꙗръ Дмнезеꙋ пентрꙋ юбирѣ де оамени, те аскꙋлтъ ши пре
тине чел немилостивꙋл декка тефачи милостив, феричитꙋл Двдь авѣ мꙋ
те гриж але ꙟпърѫцїей, ши ꙗръш тот съ рꙋга лꙋи Дмнзеꙋ де шапте ѡри
ꙟзи, ши нꙋнꙋмай пентрꙋ джнсꙋл, че пентрꙋ тоци чѣ че ѣра сꙋптъ аскꙋ
тарѣ ши сꙋптъ ꙟпърѫцїѧ лꙋи. Даръ ной чеи ръспꙋнсеꙋ вом съ дъм ꙟнаин
тѣ лꙋи Дмнзеꙋ кѫчи нꙋ бъгъм ꙟсамъ рꙋгъчюнѣ? къ пентрꙋ ачѣа афлъ
дїаволꙋл врѣме ши не багъ ла мꙋлте пъкате, ꙗръ чела че съ оумилѣще а
дѣсе ши съ роагъ лꙋи Дмнзеꙋ кꙋ непꙋтинцъ ѫсте съ грешаскъ, къ ꙟчеки
адапъ апа гръдиниле ши ливѣзиле ши ле фаче дефъїате ши фрꙋмоасе. Аша
ши садꙋл рꙋгъчюнїй, адъпжндꙋсе кꙋ изворꙋл лакръмилор, крѣще ши съ
адаѡще таре, ши съ афлъ ꙟнаинтѣ лꙋи Дмнзеꙋ, ши ѡри че чере съ а
скꙋлтъ, пентрꙋ ачѣа чела че съ роагъ ꙟнаинтѣ лꙋи Дмнзеꙋ, трѣбꙋе съ
стрѫнгъ тоате челе денлъꙋнтрꙋл лꙋи ꙟпрѣꙋнъ кꙋ сꙋфлетꙋл, прекꙋм зи
сфнта скриптꙋръ, Блгословѣще сꙋфлетꙋл миеꙋ пре Домнꙋл, ши тоате
челе денлъꙋнтрꙋл миеꙋ, ши съсъ ѡсебѣскъ де пъмжнт минтѣ лꙋи ши
гжндꙋл лꙋи, атꙋнчѣ ажꙋнџе нꙋнꙋмай ла черю че тома ши ла скаꙋнꙋл лꙋ
Дмнзеꙋ, къ чел че съ роагъ аша съкаде съсъ роаџе кꙋ сꙋфлет дꙋїсѡ, ꙗръ нꙋ
кꙋ кꙋвинте мꙋлте щїꙋтоаре, че кꙋ пꙋцине ши проасте, ши кꙋ минте де
щептатъ ва Дмнзеꙋ съне рꙋгъм. Ши ачаста ѡпоꙋ кꙋноаще дела Анна
майка пророкꙋлꙋи Самоила, къ аша зичѣ ла рꙋгъчюнѣ ей Адонаи Доамне Елꙋи
Саваѡдь, адекъ ꙟтрꙋ тот пꙋтѣрниче Доамне, девей кꙋта съвѣзи сме
ренїѧ роабей тале, ши венда роабей тале съмжнцъ де върбат, ѡвоюда ꙟ
наинтѣ та даръ съ слꙋжаскъ ꙟ бесѣрека та ꙟ тоате зилеле вїєцїй лꙋи,
ши ѡ аскꙋлтъ пре джнса ши й дѣде роадъ пжнтечелꙋи ей пре мареле дѣтрꙋ
пророчи Самоила. Пентрꙋ ачѣа съкаде чел че съ роагъ съ нꙋ грѣаскъ фъ
ръ де сокотѣлъ, прекꙋм зиче Хс, че пꙋрꙋрѣ съсъ роаџе ши съ зикъ Доамне
Ꙇсе Хрїстоасе милꙋѧщемъ пъкътосꙋл, къ девей грьи мꙋлте афлъ врѣме
дїаволꙋл, ши саменъ ꙟтине гжндꙋри некꙋрате, фꙋръ минтѣ та ши оу
неле гръѧще гꙋра та ши алтеле минтѣ та, ши май вжрто кжнд ещи би

рꙋит

рꙋи́нꙑ де мꙟнкъри ши де бъꙋтꙋри мꙋлте, пе́нтрꙋ а҆чѣ́ꙗ скърпинꙗ́дꙋне ши
къскꙟ́нд лаꙋ рꙋгъчюнѣ ноастръ кꙋ лѣне нерꙋгꙑм. Ꙗ́ръ а҆нна фїи́нд постн
тъ ши кꙋ линище съ рꙋга лꙋй дмнѕеꙋ, ши добꙟнди чѣрерѣ къ и҆нима ѕдро
би́тъ ши смери́тъ дмнѕеꙋ нꙋ ѡлѣпъдъ, ꙟкъ требꙋе съ сꙋферим ши ѡкъ
ши сꙋда́лме, къ алт лꙋкрꙋ нꙋ фаче и҆нимъ кꙋра́тъ, каръ дарѣ скꙟрбело,
къ зиче, ꙟтрꙋ скꙟрбе май ꙟцинит премине, ши ꙟскꙟрбе нѣм адꙋс а҆минте
де тине, де врѣме че кꙟнд невине вре ѡ невое сау вре ѡ грeꙋтате, а҆тꙋнчѣ
не адꙋчем а҆минте де дмнѕеꙋ кꙋ мꙋлтъ пофтъ, ши пе́нтрꙋ а҆чѣꙗ а҆скꙋлтъ
ши дмнѕеꙋ рꙋгъчюнѣ ноастръ. А҆шиждерѣ ꙟнтем дато́ри кꙟнд мѣрџем
ла масъ съ прꙟнзим, ши ꙟтꙟю ши апои съ мꙋлцимим лꙋй дмнѕеꙋ, ши
нꙋ вом къдѣ нич ѡдатъ ꙟбецїе ши ꙟлъкомїе, че кꙋ мъсꙋра чѣ че съ каде
гꙋстꙟнд дин тоате съ веселѣще ши трꙋпꙋл ши сꙋфлетꙋл, ка маса че
съ ꙟчѣпе дин рꙋгъ ши блгословенїе, ши съ сфъ̑ршаще ꙗ́ръ кꙋ рꙋгъчюне ни
ѡдатъ нꙋ съ балнꙗви де тот бинеле, ши съ нꙋ мѕикъ чинева къ еꙋ двореск
ла жꙋдекатъ, ши нꙋ почю съ мъ рог зїѡа ши съ алергъ ла бесѣрекъ, къ поц
пре лесне кꙋ пꙋцине кꙋвинте съ ꙟблꙟнѕещи пре жꙋдекъто́рюл дмнѕеꙋ, ши
нꙋ те ꙟпїедекъ нич локꙋл нич врѣмѣ, нꙋмай минтѣ съ фїе кꙋратъ,
къ ши а҆нна де ꙟнимъ фъръ гла̑ съ рꙋга ши дмнѕеꙋ ѡ аꙋ а҆скꙋлтат. Пен
трꙋ а҆чѣꙗ съ нꙋ афлъм причинъ съ зичем, къ ѥсте кꙋ грeꙋ нещине фїинд кꙋ
гриж домнещи, сау ѥсте депарѣ де бесѣрекъ, пе́нтрꙋ а҆чѣꙗ нꙋ съ поате рꙋ
га, къ локꙋл нꙋ ꙟпїедекъ нич врѣмѣ ѡпрѣще, че ѡри оунде вей фи поци
съ пꙋй жꙟртъвник, мъкаръ де най ꙟцеꙋнка нич съ те баци ꙟпїепт, ни
мꙟниле спре чѣрю съ ци рꙟдичи, а҆чѣстѣ тоате мъкаръ де нꙋ лѣй фаче нꙋма
минтѣ ши гꙟндꙋл тъꙋ съ л айби кꙋ ѡсꙟрдїе плинещи тоатъ рꙋгъчюнѣ,
мъкаръ ꙟтꙟргꙋ де ещи сау де оумблан сꙟнгꙋр сау лꙋкрезь ла прѣвълїе, ши
тот алт лꙋкрꙋ тоате че ай фаче, поц съ те ꙟпрeꙋни кꙋ Хс, кꙋ гꙟндꙋл
нꙋмай рꙋгꙟндꙋте, ꙟкъ ши чела че слꙋжаще ла бꙋкътърїе, ши робꙋл чел
кꙋмпъра кареле наре врѣме съ мѣргъ ла бесѣрекъ, поате съ факъ рꙋгъчюне
бине плъкꙋтъ лꙋй дмнѕеꙋ, къ дмнѕеꙋ де лок нꙋ съ скꙟрбѣще, че нꙋма оу
на чѣре де ла нои гꙟнд фїербинте ши ꙟтрег ши сꙋфлет кꙋрат, Пе́нтрꙋ
къ ши Павел нꙋ ꙟ бесѣрекъ нич ꙟ касъ. че фїинд ꙟкꙟ ꙟтемницъ кꙋ мꙟни
ле ши кꙋ пичоареле ꙟгро̑ ши кꙋ фаца ꙟсꙋс зъкꙟнд, а҆ша фъкꙟнд рꙋгъчюне
кꙋтремꙋръ темница дин темелїе ши пре темничѣрю ꙟл алегъ, ши спре кꙋ
нощинцъ дꙋмнезеꙗскъ ꙟл ꙟндрептъ, ши ꙟпъратꙋл Езекїꙗ зъкꙟнд ꙟ
пат, нꙋмай кꙟт съ ꙟтоарсе спре пърѣте ши съ рꙋгъ лꙋй дмнѕеꙋ кꙋ ла
кръми, вени ꙟсънътатѣ чѣ май де наинте, ꙗ́ръ ши тꙟлхарюл фїинд ръ
стигнит ши ꙟтинсꙋ прекрꙋче кꙋ пꙋцине кꙋвинте съ фъкꙋ моштѣн ꙟпъръ
цїей черюрилор. Ши пророкꙋл Їеремїꙗ ꙟгроапа чѣ де скꙟрне, ши пророкꙋл
Їѡна ꙟпꙟнтечеле китꙋлꙋй. А҆шиждерѣ ши пророкꙋл Данїил ꙟгроапа кꙋ
леи, а҆чеще тоци рꙋгꙟнд пре дмнѕеꙋ сау избъвит де мꙋлте рѣꙋтъц

кꙋ рꙋгъчюнѣ чѣ фіербинте спре дмнзеꙋ, Даръ чева зиче пъкътосꙋл кѫнд
сърoагъ? Чѣѧ че зичѣ ши Хананѣнка, ачѣѧ зичѣ милꙋѧщемъ доамне,
къ фата мѣ рѣꙋ сѫ ꙟдрѣчѣще, Ꙟша зи ши тꙋ милꙋѧщемъ доамне къ
сꙋфлетꙋл мїеꙋ рѣꙋ сѫ ꙟдрѣчѣще, пентрꙋ къ рѣꙋ дракꙋ ѧсте пъкатꙋл,
дечѣл ꙟдрѣчит тꙋтꙋрор лепаре рѣꙋ, ꙗръ пречѣл пъкътос тоц ꙟл оурѫск,
Милꙋѧщемъ зичи пꙋцин ѧсте кꙋвѫнтꙋл, ши оумпле ꙟтꙋнѣрек де милъ,
къ оунде ѧсте мила лꙋи дмнзеꙋ аколо сѫнт тоате бꙋнътъциле. Пен
трꙋ ачѣѧ деѣщ ши деи бесѣрекъ афаръ, Ѹригъ ши зи милꙋѧщемъ доамне,
мъкаръ де нꙋ цаи мишка ничи бꙋзеле, че кꙋ минтѣ та стригъ, къ маи бине
аꙋде дмнзеꙋ пречѣѧ че так, нꙋ тревꙋѧще съ черкъм лок рꙋгъчюнїи,
че фїрїи чеи бꙋне, пре Іеремїѧ лаꙋ арꙋнкат жидовїи ꙟскѫрне ши рꙋ
гѫндꙋсе лꙋи дмнзъꙋ ꙟль аскꙋлатъ ши съ избъви де ꙟпꙋчичюне, ши дирепт
тꙋл Іовь ꙟгꙋною зъчѣ ши пре дмнзеꙋ ꙟль фъкꙋ милостив, Іѡна ꙟпѫнтече
челе пъщелꙋи, ши саꙋ рꙋгат ши лаꙋ скот дмнзъꙋ, ши ꙟскꙋртъ съ зичем, ори
оунде вей фи макаръ ши ла баерoагъте лꙋи дмнзъꙋ, нꙋ алѣџе лок де рꙋгъчю
не, къ омꙋл ѧсте бесѣрекъ лꙋи дмнзъꙋ. Ши аскꙋлатъ пентрꙋ Моѵси,
кѫнд аꙋ лꙋат пре жидови ши фꙋџїѧ де фарасѡ, ши ꙟнаинтѣ лор ера маръ
рошїе, ꙗръ деи дъръпт ꙟи гонїѧ фарасѡ кꙋ оастѣ лꙋи, ши ꙟмижлокъ ера Моѡ
си кꙋ жидовїи кꙋ мꙋлтъ стримтоаре ши фъчѣ рꙋгъчюне ꙟтанъ, ꙗръ дꙋм
незъꙋ зичѣ кътръ Моѵси, Че стриџи кътръ мине? Ши тꙋ даръ кѫнд
ꙟцвине вресѡбѫнтꙋиалъ, аꙋ дела оамени, аꙋ дела драчи, ла дмнзъꙋ алѣргъ
пре стъпѫнꙋл тъꙋ кїамъ, къ дмнзъꙋ пꙋрꙋрѣ кꙋ нои ѧсте, къ зиче пре
скриптꙋръ. Ꙟнкъ гръиндꙋ тꙋ, зиче ѧкою ꙗтъмъ, какꙋм цар зиче дꙋм
незъꙋ. къ тꙋ ꙟкъ нꙋсфършъщи кꙋвѫнтꙋл тъꙋ, ши ꙗтъмъ къ сѫнт
лѫнгъ тине, ши аꙋзꙋ чем зичи. Тꙋ ꙟкъ нꙋ ци сфършъщи рꙋгъчюнѣ та ши
ел ꙟцꙋ дъ съпътатѣ сꙋфлетꙋлꙋи ши трꙋпꙋлꙋи тъꙋ, къ де цꙋ ва фи инима ши
минтѣ кꙋратъ де патимиле челе рѣле, ши де вей фи ши ꙟтѫргꙋ саꙋ вей дво
рила жꙋдекатъ, аꙋ пре кале вей мѣрџе, аꙋ вей лꙋкра мещешꙋг, саꙋ мъка
ръ оунде вей фи, поци съ тероци лꙋи дмнзъꙋ ши съ добѫндещи челе че пофтещи.
Даръ че аратъ кѫнд ꙟтиндем мѫниле ноастре спре чѣрю ши не рꙋгъм? къчи
мꙋлте лꙋкрꙋри рѣле факꙋ мѫниле, ачѣстѣ лꙋкомескꙋ ши ꙗꙋ челе стрїине,
ши бат пре алтꙋл, ши фꙋръ, ши апꙋкъ пре алтꙋль де пофтъ, саꙋ мъдꙋлъ
риле лор ши съ пѫнгърескꙋ, каре нꙋ поате фи алт пъкат маи рѣꙋ. Пентрꙋ
ачаста зиче апостолꙋл, Тот пъкатꙋл ѧсте афаръ де трꙋп, ꙗръ чел че
кꙋрвѣще кꙋ мѫна ꙟтрꙋпꙋл лꙋи пъкътꙋѧще. Ши ꙗръ зиче къ челе че съ
факꙋ ꙟтраскꙋнсꙋ грозавь ѧсте ши але гръирѣ, пентрꙋ ачаста ꙟць адꙋ амин
те ши маи вѫрто тетѣме, къ кꙋ мѫниле ачѣстѣ вей съ адꙋчи лꙋи дмнзъꙋ
жѫртва чѣ сꙋфлетѣскъ. Дечи нꙋ ле маи рꙋшина пре ин фапте спꙋркате, че
лекꙋръцѣще пре дѫнселе кꙋ милостенїе, кꙋ слꙋжба фрацилор челор болнави, спре
ажꙋторꙋл челор липсици, ши атꙋнчѣ лерѫдикъ спре рꙋгъчюне, ши спре оуми

линцъ

анꙋцъ, къ деврѣме че неспълѫндꙋци мѫниле нꙋ съ каде съ фачи рꙋгъчюне, кꙋ
кѫт май вѫртос кѫнд пъкътꙋеще ши ле пѫнгърещи пре ѩле, къчи кꙋм поць
съ ле рѫдичи спре рꙋгъчюне. ачаста некꙋръцїе, ши пѫнгъричюне адꙋче мꙋлтъ
мъні ѩ лꙋй дмнезъꙋ асꙋпрꙋ челꙋй че пъкътꙋѩще. Веи съ щїи кѫтъ ѫсте
пꙋтѣрѣ рꙋгъчюнїй че съ фаче ꙟ бесѣрекъ? Аскꙋлтъ, Петрꙋ апостол саꙋ
рꙋгат одарекѫнд, фїинд легат де пъгѫни де мѫни ши де пичоаре кꙋ ланцꙋри,
ши съ фъкꙋ рꙋгъ ла бесѣрекъ де крещини, ши ꙟдатъ ачѣ рꙋгъчюне а мꙋлтора
скоасе пре Петрꙋ дин легътꙋриле темницїй. Даръ че поате фи алтъ май ꙟа
ре декѫт рꙋга ачаста? дѣка фолоси тꙋрнꙋлꙋй ши стѫлпꙋлꙋй бесѣречїй,
ши пре чей кемаци спре ботезꙋ нимик одатъ нꙋ ꙗꙋ ꙟвъцат нич леꙋ порꙋн
чит съ се роаџе пентрꙋ алцїй, че ноаѡ челор ботезаци неꙋ порꙋнчит съ не рꙋгъ
пентрꙋ тоатъ лꙋмѣ, ши пентрꙋ епископи. Къ деврѣме че ла оаменїй чѣ
виноваци прекарїй ꙟдꙋк съ й пїардъ, де сева скꙋла мꙋлцимѣ нородꙋлꙋй тоа
тъ съ мѣргъ ла ꙟпъратꙋл съ чѣръ пре оучигашїй ачѣѩ, ши бирꙋиндꙋ се рꙋ
гъчюнѣ а мꙋлтора ꙟи ꙗртъ. Кꙋ мꙋлт май вѫртос ꙟпъратꙋл чел ческꙋ
нева дирꙋи ноаѡ ертаре пъкателор пентрꙋ рꙋгъчюнѣ а мꙋлтора крещини, ма
вѫртос ꙟкъ рꙋгꙋциле пресѡцилор, къ пентрꙋ ачаста неꙋ дат дмнезъꙋ пресѡци, съ
ѫжꙋте, ши съ ꙟтърѣскъ рꙋгъчюниле челор слаби, съ съ сꙋе ла чѣрю ꙟнаинтѣ
дмнꙋлꙋй ис хс ши дмнезъꙋл ностꙋ. Къ деврѣме че лꙋй петрꙋ май мареле
апостолилор ꙗꙋ фолосит рꙋгъчюнѣ бесѣречїй ши лаꙋ скос дин легътꙋри. Да
ръ тꙋ кꙋм нꙋ баци самъ рꙋгъчюнѣ челор мꙋлци, ши матка пресѡцилор? Спꙋ
нем? Къ ꙟчекип пꙋтѣрѣ драгостїй нꙋ съ ꙟпїѩдекъ де депъртарѣ локꙋлꙋ,
аша ши лꙋкрарѣ рꙋгъчюнїй нꙋ съ опрѣще нимик де о ꙟпїедекаре, че прекꙋм дра
гостѣ ꙟпреꙋнъ деспърцирѣ мꙋлтора, аша ши рꙋгъчюнѣ челора че департе ле
фолосѣще. Къ ши Мѡѵси де наꙋ ши фостꙋ кꙋ трꙋпꙋл ꙟ ръзбою кꙋ чей че
събътѣ, ꙗръ кꙋ мꙋлтъ май маре аꙋ ѫжꙋтат ла ръзбою, къчи шаꙋ ꙟтинсъ
мѫниле ꙟкрꙋчишат ла чѣрю, къ зиче. Кѫнд цинѣ Мѡѵси мѫниле ꙟсꙋсъ
бирꙋѩ жидовїй, ꙗръ кѫнд остенїѩ ши ле погорѫѩ жос, атꙋнчѣ бирꙋѩ Ама
ликъ чел пъгѫн. Пентрꙋ ачѣѩ аꙋ пꙋсъ пе Аарѡнъ ши пе Ѡръ де цинѣ мѫни
ле лꙋй, ши атꙋнчѣ бирꙋѩ нородꙋл жидовилор. Нꙋ съ фаче нимик одатъ фап
тъ чѣ бꙋнъ маре ши таре, де нꙋ ва фи ши ла алцїй фолосꙋл, къ макаръ де тѣй
пости ши ай ꙟсътѫ, макаръ де й зъчѣ жос пре пъмѫнт, ши съ мънѫнчи
пъмѫнт ꙟлокъ де пѫне, ши съ цъ плѫнци пъкателе ꙟ тоатъ вїаца та, ши
зїоа ши ноаптѣ, ши алтꙋѩ съ нꙋ фолосещи ꙟзъдаръ те остенещи, къ ни
оун лꙋкрꙋ маре нꙋ фачи. Къ ши Моѵси мꙋлте ши мари минꙋни аꙋ фъкꙋт,
даръ нимик оуна дичѣ лѣ нꙋ лаꙋ фъкꙋт маре, прекꙋм лаꙋ фъкꙋт фериситꙋль
ачела гла чаꙋ зис кътръ дмнезъꙋ, адекъ. Де вей лъса пъкатꙋл лор ласъ
ꙗръ де нꙋ, щерџе ши нꙋмеле мїеꙋ дин картѣ та. Ꙟшиждерѣ ши Двдъ а
семене зичѣ кътръ дмнезъꙋ. Еꙋ пъсторюл ам грешит, ꙗръ тꙋрма наꙋ
грешит, ꙟтоарче оурџїѩ та асꙋпра мѣ ши асꙋпра касїй тътѫне мїеꙋ. Тоа

те

те фаптеле пророчилор сѫнт мари, ши врѣдниче віецїи їнтререшй. Іаръ фап
теле луй Павел спре ачѣстѣ май мултъ аѹ мила ши драгостѣ спре тоци, кѫ
сау ругат съ ка̀дъ ши дин слава че вїитоаре, пентрѹ мѫнтуиреѣ алтурор
оаменилор, адекъ съсъ липсаскъ ел де бунътъциле чериурилор, нумай съсъспъ
саскъ тоатъ лумѣ. Іаръ Іона Пророкул пентрѹ кѫчи їнсъ черка нумай фо
лосул луй, аѹ примеждїе пънъ ла моарте, ши четатѣ Ниневїа стътѹ
ши нусъ куфундъ їн маре, іаръ пре Іона лаѹ їнгицит пешеле чел маре китул.
Іаръ милосѫрдїа феричитулуй Павел ковѫршаше пре Мѡисй, кѫчи кѫ Мѡисї
ера букурос съ пїаръ їнпреунъ ку тот нѣмул жидовеск, іаръ Павел нуврѣ
съ пїаръ ку тот нѣмул луй, че съ руга луй дмнеѕъу тоатъ лумѣ съ съ спъ
саскъ, ши нумай ел съ мѣргъ їн ѧду. Бине даръ ши дефолось есте съ до
бѫндѣскъ чинева ругъчюнѣ сфинцилор, їнсъ декà вафи ши ачела їнцелепт ши
курат, іаръ де ну вафи аша, ну ва фолоси ажуториюл алтора, че ку ачѣ ругъ
чюне ва пери. Пентрѹ кѫ чаѹ фолосит пророкул Іеремїа жидовилор? Ни
мика, кѫ сау ругат луй дмнеѕъу де трей ори, ши атрѣя оаръ аѹзи пре дѹ
неѕъу зикѫнд. Нумеруга пентрѹ ачѣсту нѣм фъръ делеџе. Чаѹ фолосит
луй Саул пророкул Самуил, кѫчи сау ругат шаѹ плѫнсу пентрѹ ел пънъ
ла моарте? Ши аскултъ кѫ че зиче дмнеѕъу прин пророкул. Де ва ста
Нѡе, ши Іѡв, ши Данїил, нувор путѣ съ избъвѣскъ де нимик пре фечорїй
лор ши пре фетеле лор, де врѣме че сау їнпътрит ръутатѣ лор. Че даръ ну фо
лосѣску руга сфинцилор? Фолосѣску фоарте, їнсъ кѫнд ажутъм ши ной.
Ши де вей съ щїи кѫци сау фолосит дин ругъчюне. Адуци аминте де ругъчю
нѣ луй Корнилїе, ши де милостенїа чаѹ фъкут Тавида. Аскултъ ши пре
дмнеѕъу зикѫнд. Ажут четъцїи Іерусалимулуй де ла мине ши пентрѹ Да
вид фечорул мїеу. Даръ кѫнд іаѹ ажутат? Кѫнд їнпъръцїа Іезекїа
чел дирепт. Іаръ ну ши декаѹ венит Навуходоносоръ аѹ фъкут дмнеѕъу аша?
кѫчи кѫ сау їнпътрит ръутатѣ ши виклешугул жидовилор. Іаръ ши ной кре
щиний пътем че ѡбиче алуй дмнеѕъу пентрѹ че нѣм дат ѹнуй їнпърат не
курат ши фъръ дирептате ши пре виклѣн? пентрѹ пъкателе ноастре. Ши
іаръш аскултъ дмнеѕъу пре Самуил пророкъ. Кѫнд? Кѫнд фъчѣ ши ел
бине. Атунче аѹ трими пре їнџерул луй, ши ѡморжѫ їнтрун чѧ де ноап
те, ҂рпе, де войничи, дин ѡастѣ їнпъратулуй Сенахирим. Чевей зиче,
даръ че ми требуе мїе ругъчюнѣ алтора декà фак ѹеѹ воѧ луй дмнеѕъу? Че
зичи ѡмуле? Павел нау зис че мїи бинѐ кѫ руга алтора, макаръ кѫ чеѧ че съ
руга ну ера атѫта деврѣдничи ка ел. Петръ їнкъ нау зис кѫ нуй требуе луй
ругъчюнѣ, кѫ руга не їнчетат съ фъчѧ де бесѣрекъ кътръ дмнеѕъу пентрѹ
ель, ши їндатъ съ ѕезлега дин легътуръ, іаръ ту зичи кѫ нуц требуе ругъ
чюнѣ? Пентрѹ ачаста май кѫрт ѡ їнц требуе ругъчюне, кѫчи сокотещи кѫ
нуц требуе ругъчюнѣ, кѫ дѣр черка дмнеѕъу лѣнѣ ши негрижа че авем ла ру
гъчюне, ши їнкъ май рѣу, кѫ стъм їнаинтѣ луй ши не ругъм съ неѫрте пъ

катъ

ка́теле но́астре, ши нꙋй фачем атѫта чи́нсте кѫтъ фа́кꙋ слꙋ́џиле стъпѫ-
нилор ло, ши кѫтъ плекъчюне ши аскꙋлтаре факꙋ слꙋжитѡ́рїй къпитенїилор лор,
ши корꙋбїѧрїй маимарелꙋи лор, съꙋ кѫтъ драгосте аратъ прїѧтенїй кътръ
прїѧтенїй лор, ши десар ꙟтѫмпла съ ворбѣщи кꙋ прїѧтинꙋл тъꙋ чел крединь-
чо ꙟи ръспꙋнзи кꙋ мꙋлтъ кꙋчернічїе, їаръ ла дмнезъꙋ кѫнд черꙋци съ-ци ѧр-
те пъкателе челеневѣщи ши кашчи, шици скимби пичоареле ꙋнꙋл песте алтꙋл,
ши минтѣ та съдꙋче, кѫнд ла негꙋцъторїе, кѫнд ла добѫнда баниилор тъи,
ши ла мещешꙋгꙋл тъꙋ, нꙋмаи гꙋра бѫрфѣще ꙟдешърт, ши ачаста нꙋ ѿпъ-
цим ѡ дать саꙋ де доаѡ ѡри, че де мꙋлте ѡри, ши нꙋмаи ачаста десѡба чече
та дмнезъꙋ, ѡаре авем кꙋвѫнт съ-и ръспꙋндем; саꙋ де ва черка ведериле че-
ле фикаѣне, адекъ ѡсебиръ фѣцелор, поменириле ши поѳтеле челе фикаѣне,
ши гѫндꙋриле челе рѣле ши некꙋрате, кареле невиинд дентрꙋ ꙟшелъчюнѣ че не
сокотитъ а ѡкилор. Ꙟшиждеръ ши ѡкъражле ши клеветитꙋриле кареле ꙟтѡ-
те зилеле грънм рѫꙋ асꙋпра апроапелꙋи ностръ, нелвѫнд ничи ꙋн лꙋкрꙋ, ши
фикле шꙋгꙋриле кареле мещершꙋгꙋим ꙋнꙋл кътръ алтꙋл, акꙋм фїинд ꙟ-
наинтѣ ноастръ прїѧтенꙋл ꙟл лъꙋдъм, ши кꙋ дꙋлчаць ворбим кꙋ ел, їаръ
кѫнд липсѣще ꙟл грънм де рѫꙋ. Ѡаре пентрꙋ ꙋнеле ка ачѣстѣ нꙋ нева пе
деѱн дмнезъꙋ; Даръ ꙟкъ чевом зиче пентрꙋ закнистїѧ кѫнд пизмꙋим но-
рочиръ фрателꙋи ностръ. Ꙟшиждеръ їаръ кѫнд аре норочире непаребине де
примеждїѧ лꙋи. Хс непорꙋнчѣще съ нерꙋгъм пентрꙋ чеѧ че не сꙋпъръ, ши пе-
трꙋ чеѧ че не ꙋръскꙋ пре нои. Че зичи ѡмꙋле; Ꙟбесѣрекъ виі ши съ-ци черци
съ-ци ѧрте дмнезъꙋ пъкателе, ши тꙋ блѣстеми пре алцїи. Нꙋ щїи къ денꙋ
вей ерта, нꙋ-ци вор ерта; Ши че къ нꙋ нꙋмаи къ нꙋ ертъм грешала фрателꙋи
ностръ, саꙋ непрїѧтенꙋлꙋи ностръ, че ꙟкъ нерꙋгъм ши лꙋи дмнезъꙋ ка
съ нꙋ-л ѧрте, саꙋ съ-и таѧ вїаца. Пентрꙋ ачѣѧ даръ нꙋ ни се каде ноаѡ кре-
щиниилор съ авем връжмаши ши връжмъшїи, че драгосте адевъратъ. Кѫнд
черꙋци лꙋи дмнезъꙋ съ-ци ѧрте пъкателе, нꙋ-ць адꙋче аминте де пъкателе ал-
тора, ка съ нꙋ-ш адꙋкъ аминте ничи дмнезъꙋ де алетале пъкате. Їаръ де не
вом рꙋга пентрꙋ връжмашїи нощри, съ на авем грижъ ничи де пъкателе ноастре
къ ле їартъ дмнезъꙋ, каре аꙋзи, їартъ ши ци се ва ерта. Пентрꙋ ачѣѧ
нꙋ ѧсте алт сꙋфлет маи пѫнгърит ши лимбъ маи спꙋркатъ декѫт чѣѧ че
блѣстемъ пре фрателе. Ѡм ещи; Нꙋ борж ѡтравъ ка аспиделе. Ещи
ѡм маи чинстит декѫт тоате фаптеле лꙋи дмнезъꙋ; Нꙋ те фаче шарпе
ши хїаръ, къ пентрꙋ ачѣѧ цаꙋдат дмнезъꙋ гꙋръ съ нꙋ мꙋшчи ка кѫинеле,
че съ ꙟдꙋлчещи пре алци фраци кꙋ кꙋвинте дꙋлчи. Адꙋци аминте че ць-аꙋ зи
дмнезъꙋ, съ лаши ши съ ерци пре чеѧ че ць грешъскꙋ, їаръ тꙋ ши пре мине дꙋ-
незъꙋл чел бланд, мъ ꙟдемни съ фїꙋ ши еꙋ соцїе кꙋ тине ла сѫнцеле връж-
машꙋлꙋи тъꙋ; ши съм стрикꙋ порꙋнчиле мѣле; ши мънѫнчи пре фрате-
ле тъꙋ, шиць крꙋнтези лимба та ꙟсѫнцеле лꙋи ка чеи ꙟдръчици; ши фачи пре
дїаволꙋл десъ бꙋкꙋръ ши рѫде де тине, кѫнд аꙋде рꙋгъчюне ка ачаста, де

те

тероцй луй дмнѕъꙋ, шй ꙟдемни съсъмъниешй сътеоурѫскъ, чѐ кѫнд ѕичй
ачѣстѣ сокотѣще кꙋ минтѣ та ла чинеме́рцй; Ла о̃м асѣменецие, аꙋ ла
дмнѕъꙋ мерцй; каре ѕичеръгацивъ пентрꙋ връжмашийвоѱри. Ꙟчекй даръ
стрицй кътръ ел? Кꙋ̀м тероцй луй дмнѕъꙋ сѣстричѐ лѣцѣ каре ѡлꙋ ток
мит? нꙋѫсте ачѣста кип деслꙋгъ, къ нимени нꙋсъроагъ ка съпiаръ алтꙋ
чека съсъмѫнтꙋѧскъ, чѐ порцй кип деслꙋгъ шй кꙋвинтеле ꙟцсѫнт депѫрѫ,
шй̀ кѫнд вом съне рꙋгъм луй дмнѕъꙋ пентрꙋ бинеле сꙋфлетꙋлуй нострꙋ,
нескърпинъм шй̀ къскъм, шй̀ къдем ꙟтрꙋ ꙟтꙋнѣрече дегѫндꙋри рѣле, iаръ
кѫндь блестемъм прѐ връжмашꙋ, фоарте кꙋ невоинцъ шй̀ кꙋ дешептаре ѡ
фачем, къчй къ дiаволꙋл кѫнд кꙋноаще къ ꙟпинцем кꙋцитꙋл асꙋпрꙋ ноа
стръ, атꙋнчѣ ел нꙋне ѡпрѣще нимикъ, ка съне стричѐ маймꙋлт. Чѐ ѕи
че нещине, Даръ еꙋ ам стрѫмбътате пентрꙋ ачѣѧ плѫнгꙋ шй̀ мъвает.
Бластемъ даръ прѐ дiаволꙋл каре нефаче тꙋтꙋрор стрѫмбътате, къ ел фа
че връжмашiй, ел ѫсте ꙟвръжбиторюл ѡамениилор, къ ѡмꙋл кѫте ар фа
че тот ѫсте прiѧтен шй̀ фрате, пентрꙋ чѐ даръ лашипрѐ алесꙋл връжма
шꙋл дiаволꙋл, шйцмꙋшчи мъдꙋларͤиле тале? Ачѣстѣ даръ кꙋноскѫндꙋ
ле ной юбицилор, iа съненевоим съфачем порꙋнчиле луй дмнѕъꙋ, шй̀ дꙋпъ воѧ
луй съпетрѣчемь, каши ꙟпъръцiий черюрилор съне ꙟвреднинчим, шй̀ бꙋнъ тъ
цилечѣле вiитоаре съдобѫндим, ꙟтрꙋ ic хс дмнꙋл нострꙋ, акърꙋѧ е сла
ва шй̀ търiѧ ꙟпреꙋнъ кꙋ първнтеле шй̀ кꙋ дхꙋл чел сфнтъ, аккꙋм шй̀ пꙋ
рꙋрѣ шй̀ ꙟвѣчiй вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт АЛ, ЛА,
Ачелꙋй ꙟтрꙋ сфнцй пъринтеле нострꙋ

АЛꙊЙ IѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентрꙋ покъинцъ, шй̀ пентрꙋ милостенiе, че саꙋ ѕис ла дꙋминека
брѫнзiй, Блгословѣще Пъринте.

Ꙟ пърапiꙋлꙋй челꙋй пъмѫнтеск, ꙟй гътеск ѡсташй де ръзбою
кѫнд стригъ приставiй, iаръ ꙟпъратꙋлꙋ челꙋй череск, луй ic хс,
ꙟй стрѫнџе ѡсташ шiй ꙟдѣмнъ спрѐ славословiе шй̀ фрика луй
дмнѕеꙋ читанiѧ дꙋмнезееще скрипптꙋри, ꙟсъ прѐ ачѣѧ ꙟй стрѫг
ла ръзбою симциторю, деврѣме че стаꙋ кꙋ ръзбою ꙟпотрива връ
машилор лор, iаръ пре ной ꙟпотрива връжмашилор драчи шй̀ ръзбоиничилор
челор невъзꙋцй, пре кꙋм ѕиче апостолꙋ павел, Къ нꙋѫсте ръзбоюл востръ
спре сѫнџе шй̀ карне, чѐ кътръ ꙟчепъторiй кътръ пꙋтерй, кътръ дꙋхꙋрнае
фиклешꙋгꙋлꙋй чесѫнт ꙟвъздꙋхꙋл черюлꙋй. Ведеци фрацилор чѐ връжмаш
авем?

а дат Б[...] Катѧ ... ани ... ал[...] Хаџи ... па ... помані

www.stavropoleos.ro

авем ? Ведецѝ кѹчѐ рѫзбойничи нелѹптѫм ? кѫ адевѫрат мѹлтѫ сѫнт
фиклѐни шѝ фѫрѫ дерѹшине, пентрѹ ачаста шѝ спре тоате пѫкателе не
ӑдемнѫ сѫле фачем, касѫ авем ӑтокма кѹ ей ꙗдѹл шѝ мѹнка, шѝ де
сѫвор скѫпа де ачѣ грешалѫ сѫ нѹ ѡ фачем вн҃и ла алта, ꙗрѫ денѹ немерекѫ
ничи кѹ ачела спре алтѹл сѫ мѹтѫ, шѝ ӑскѹт дентрѹн пѫкат ӑтратѹ
скимбѫндѹсе нѹсѫласѫ пѫнѫ нѹ фак превоꙗ лор, шѝ пре оунѹл ӑдемнѫ
спре кѹрвїе, пре алтѹл ла прѣ кѹрвїе, пре алтѹл спре виклешѹг, шѝ пре ал
тѹл сѫ рѫспѣркѫ але алтора, сѫ шфѹре превечинѹл лѹй сау пре алтѫ чинева,
ӑшиждерѣ пре алтѹл ӑдемнѫ спре лѫкомїе шѝ несацїѹ, пре алтѹл спре
пизмѫ шѝ завистїе, ꙗрѫ пре алтѹл спре оучидере шѝ сѹдалмѫ, пре алтѹл
спре клеветире шѝ нѫпѫстѹире пре алцїй ꙗрѫш спре несацїѹл пѫнтечелѹй шѝ
содомїе, пре алцїй спре фѹртишаг де чѣле сфинте, шѝ ѡбрѫзничїе, шѝ пре
оунїй ӑй ӑдемнѫ спре мѫрире дешартѫ шѝ плѫчѣрѣ ѡаменилор, пре алцїй
спре немлостивире шѝ неѡменїе, пре алцїй спре жѹрѫмѫнт шѝ лепѫдаре де
лѣце, шѝ спре мѫнїе шѝ оурџїе шѝ приче, шѝ пре алцїй ла камѫтѫ баниꙗ,
ꙗрѫ пре алцїй спре некѹрѫцїе шѝ ахѹли пре дм҃незеѹ, шѝ пре оунїй ӑй ӑтѫрек
сѫ нѹ факѫ милостенїе ла сѫрачи, ꙗрѫ пре алцїй сѫ стриче хотарѹл вечинѹ
лѹй лор, алцїй ѡпрескѫ симбрїа аргацилор каре лѹкрѹ ѫсте май рѫѹ декѫт
тоате, алцїй де бракѫ сѫрачїй шѝ сѹпѫрѫ пре вѫдѹве, шѝ пре оунїй нѹй ласѫ
сѫ ӑтре ӑбесѣрекѫ, ꙗрѫ пре алцїй ӑй фак десѫ лѣпѫдѫ шѝ де Хс, шѝ пре
алцїй ӑмїй де патемн ӑй сѹрпѫ каре ачѣстѣ нау нѹмѫр, кѫ де аш ста сѫ
ле повестескѹ нѹмїар аѫѹнџе тоатѫ врѣмѣ вїецїй мѣле. Ведецѝ фрацѝ
лор ӑкѫте рѫѹтѫци кѫдем ӑтоате зилеле, шѝ нѹ не сокотим тикѫлошїй
деной, Ꙑевою сѫмѫфак еѹ тикѫлосѹл спѹинд ачѣстѣ. Крѣдецимѫ фра
цилор, кѫ нѹ май скрїиндѹле ачѣстѣ, мам ӑфрикошат шѝ мам кѹтремѹ
рат, шѝ мѫ мир, шим вине аплѫнџе кѫнд ӑм адѹк аминте ӑкѫте па
тими рѣле шѝ дрѫчещи не ӑшѫлѫм шѝ не амѫџим де дїаволѹл, Дарѫ кѫчи
нѹ грижим петрѹчѐ фѹџим де мѫнтѹирѣ ноастрѫ ? кѹ нѹ грижим де моартѣ ноа
стрѫ ? Кѫчи неленевим ? Ꙑеащептѫм ? Пѫнѫкѫнд сѫ авем несацїѹ ? Пѫнѫ
кѫнд сѫ нѹ кѹтѫм де сѫрачи, шѝ сѫ нѹй милѹим, Пѫнѫкѫнд бани шѝ
аѹрѹл ? Пѫнѫкѫнд ѹбирѣ де арџинт сѹгрѹмарѣ сѹфлетелор ? Пѫнѫкѫнд
завистїй мнчиѹни, клевете, батжокорири. Пѫнѫкѫнд похте рѣле шѝ
кѹџете виклѣне ? Ꙑене ӑшѫлѫм пре ной ? Ꙑеащептѫм ? Ꙑене трѹдим ӑ
задар ? Ꙑестрѫнџем авѹцїе трекѫтоаре ? Кѫчи ѹбим чѣле стрїине ? Ши сѫ
не покѫим ӑкай де акѹм, сѫ не дешептѫм ден сомнѹл трѫндѫвїей шѝ ал
пѫкатѹлѹй ? Адевѫрат фрацилор вѫрогѫ сѫ гоним деланой сомнѹл чел а
дѫнк. Веницѝ де аскѹлтацѝ шѝ вой повести воаѡ тѹтѹрор челор че вѫ
тѣмецѝ де дм҃незеѹ. Веницѝ де аскѹлтацѝ кѹвинте сѹфлетещи шѝ демѫн
тѹинцѫ. Веницѝ де лѹацѝ сфат бѹн мѫнтѹиторю шѝ де дм҃незеѹ плѫкѹт.
Веницѝ сѫ не мѫртѹрисим лѹй дѹмнезеѹ мѫнтѹиторюлѹй ностѹ. Веницѝ ма

Веніц пънъ нѹсъ ѫкидъ оуши
нанинте пънъ нѹсъ спарџе зборѹл віецїй. Веніц пъ
ле четъцїй. Веніц пънъ нѹ вине моартѣ съ не афле негата. Веніц пъминтени
нъ нѹ апѹне соареле, пънъ нѹсъ ѫтѹнекъ лѹмина. Веніц благо
лор ши тоць фиій оаменилор, ѫпреѹнъ богацїй ши съраčїй. Веніц
тот нѣмѹл ши тоа
роднич ши слѹгиц, робїй ши чей слобозн. Веніц
тъ вѫрста бърбаць ши мѹерн, мичн ши марн, тинерн ши бътрѫнн. Ве
ниц пресоцїй домнѹлѹй ши тоатъ плинирѣ бесѣречїй, чей дела мѫрџениле
пъмѫнтѹлѹй пънъ ла марџинѣ лѹмїй. Веніц чей тинерн ши фечоаре, чѣ
бътрѫнн кѹ чей май тинерн. Веніц ѫпърацїй пъмѫнтѹлѹй, ѫцелепцїй
ши прощїй. Веніц съ кѫдем ѫнаинтѣ домнѹлѹй ностр чел че нѣѹ фъ
кѹт пре ной. Веніц фрацилор съ кѹноащем къ нѹневор пѹтѣ фолоси ни
мѫрџиниле пъмѫнтѹлѹй. Веніц съ кѹноащем къ голи ам венит ши иаръ
голи вом съ недѹчем аколо. Веніц съ не мъртѹрисим домнѹлѹй кѹ лакръ
ми ши кѹ сѹспинѹрн кѹ милостенїй ши кѹ ѫдѹрърн ла съраčн, ши ачѣста не
ва ѫвъца пре ной кѹм невом спъсн. Иаръ съ зичем ши ной къ тръ дѫнсѹл
доамне грешитам лаčерю ши ѫнаинтѣ та, Прїимѣще ѫтоарчерѣ, ши по
къинца ноастръ, Прїимѣще ноао пъкътошилор плѫнџерѣ ши тѫнгѹирѣ
чѣ де моарте. Прїимѣщене пре ной тикълошїй карїй ръѹ ши грозав амвїе
цѹит. Прїимѣщене пре ной юбиторюле де оамени, карїй мѹлт тѣм мѫ
ниат. Прїимѣщене пре ной стъпѫнѹле, карїй нѣм стрикат віаца ноа
стръ ѫкѹрвїй ши ѫнекѹръцїй, ши ѫтралте мѹлте ръѹтъци. Прїимѣ
ще доамне дѹмнезъѹле пре ной, карїй порѹнчиле тале нѹлѣм аскѹлтат, че
ѫвъцътѹрилор дїаволѹлѹй нам оурмат. Прїимѣщене стъпѫнѹле пре ной не
вреднічїй робїй тъй, ши нѹ не да ноао дѹпъ фаптеле ноастре, мъртѹ
рисим стъпѫнѹле къ ничи атъта нѹ сѫнтем вредничи, пентрѹ пъкателе
ноастре. Мъртѹрисим доамне къ ничи соареле ачѣста нѹ сѫнтем вреднич
съл веде, кѫчи къ нѹ ѫсте ничи оун пъкат, ничи оун фѣлю де ръѹтате ка
реле съ нѹл фим фъкѹт ной невредничїй, чене прїимѣще стъпѫнѹле ка пре
фїюл чел кѹрварю. Прїимѣщене ка пре тѫлхарюл, ши ка пре кѹрва, Доа
мне каѹтъ спре ной, ши не ѫтоарче спре фрика та, Доамне ѫцелепцѣщене
пре ной ши нѹ не оурџиси, че фїи милостив пъкателор ноастре каши ва ме
шѹлѹй, къ тѹ ѣщи дѹмнезеѹл ностр фъръ де тине пре алтѹл нѹщим, доа
мне избъвѣщене де връжмашїй ноштри, ши сънѹ ѫтри кѹ робїй тъй ла жѹ
декатъ, Доамне тѹ ѣщи дѹмнезеѹ иаръ ной нъродѹл тъѹ, къ ам грешит ши
ам фъкѹт фъръделеџи ши недрептъци, ши виклешѹгѹл ѫнаинтѣ та ам
фъкѹт, ши ам грешит ѫтрѹ тоате, ши де порѹнчиле тале нам аскѹлтат,
ши пентрѹ ачѣѧ де парте нѣм ръпъчит де тине, че милѹѫще стъпѫнѹле
пре ной чей скош де ниран кѹ ѫшълъчюнѣ шарпелѹй, Милѹѫщене пре ной ши
не ѫбракъ ѫвешмѫнтѹл чел де веселїе ши ѫхайна чѣ де мѫнтѹире. Милѹѫ
щене доамне къ нѣѹ дезбръкат дїаволѹл де аџюторюл тъѹ, Милосѫрде
ми

[illegible]

www.stavropoleos.ro

милꙋꙗще пре нoи карїй тем пъръсит, ши крꙋжмашꙋлꙋй ам слꙋжит. Ми
лꙋꙗщене пре нoи рътъчицїй: Милꙋꙗщене пре карїй нам пъзит порꙋнчиле
тале, че ам послꙋшит фаптелор челор реле але дїаволꙋлꙋи. Милꙋꙗщене пре
нoи карїй нем пжнгꙋрит кꙋпъкателе, Милꙋꙗщене милостивꙋле, Милꙋꙗ
щене бꙋнꙋле, Милꙋꙗщене ꙟделꙋнг ръбдъторюле, Милꙋꙗщене пре чей
тиръниц де дїаволꙋл, Милꙋꙗщене пре чей ꙟтинаць ꙟкꙋрвїй, къ тоатъ
рътатѣ, ши тоатъ некꙋръцїа ши лъкомїа ши стржмбътатѣ мжниле
ноастре леꙋ лꙋкрат, къ ам пжнгърит сꙋфлетꙋл, каре лай фъкꙋт дꙋпъ
кипꙋл тъꙋ, нем пжнгърит ши трꙋпꙋл ши симцириле, Лимба ноастръ
ѫсте сабїе аскꙋцитъ асꙋпра вечинꙋлꙋй ностръ, Окїй нощри сжнт каде
фок, Мжниле ноастре сжнт плине де сжнџе, Пичоареле ноастре сжт юци
спре рътате, Гꙋра ноастръ сау спꙋркат кꙋ ꙍкъръжле, ши май прескꙋртъ съ
зичем, ам пжнгърит пъмжнтꙋл ши въздꙋхꙋл. Стржмбътъциле ноастре
съ ꙟнжцаръ май сꙋ де кжт мꙋнцїй, Рътъциле ши лъкомїиле ковжршжръ
капетеле ноастре, пъкателе ноастре сжнт не ꙟдирептате, валꙋриле ши
примеждїиле ноастре нꙋ ничи ꙍ ижнгжнаре, скъпътаре ноастръ ѫсте не ꙟби
натъ ши ꙟтъ пъмжнтꙋл нꙋ поате сꙋфери рътъциле ноастре. Пентрꙋ
ачеа стъпжнꙋле нетребꙋꙗще мила та, къ тꙋ щїй непꙋтинца фирїй ноа
стре, Милꙋꙗще доамне пре фаптꙋ мжинилор тале, пентрꙋ ачаста нерꙋгъм
милїй тале нꙋнелипси де ажꙋторюл тъꙋ, Тримите мила та ноаꙍ невреднич
ничилор, ши ажꙋторюл тъꙋ дирꙋꙗщел ноаꙍ пъкътошилор. Аратъць фаца
та ши невом мжнтꙋи. Ачѣстѣ фрацїй мїей зикжндꙋле ши фъкжндꙋле съ
фꙋџим де тоатъ рътатѣ ши де тоатъ некꙋръцїа, Съфꙋџим де стржм
бътате ши де лъкомїе, Съфꙋџим де трꙋфїе ши де беџїе ши де тот несацїꙋл
ши де лъкомїа бꙋкателор каре ѫсте мꙋмъ тꙋтꙋрор рътъцилор, Съфꙋ
џим де юбире арџинтꙋлꙋй каре ѫсте ꙟчепътꙋра ши ръдъчинъ атоатъ рꙋ
тате, Съфꙋџим де сꙋдалма ши де не юбире фрацилор, Съфꙋџим де
кꙋрвїе ши де прекꙋрвїе ши де тоатъ хꙋла, Съфꙋџим де фꙋртишаг ши де
ръпире ши де мꙋрире деша ртъ, де фъцърїе ши де пиче ши ржвнъ ши де алалте
ꙟшълъчюни але ачещїй вїеци трекътоаре ши минчиноасе, ка нꙋ кꙋмва съ
вїе домнꙋл ностръ Ісꙋс Хс, съ не афле ꙟлене ши нева ꙍсеби кꙋ оꙋржчюне ши
нева ржндꙋй ла педѣпсъ зикжнд, легацїй пре джншїй де мжни ши де пичоаре
шїй арꙋнкаць ꙟтꙋнерекꙋл чел май денафаръ, аколо ва фи пляжнџере ши скжр
шнире динцилор. О кжт вом съ плжнџем атꙋнчѣ фрацилор ши съне тж
гꙋим бътжндꙋне ши нимик фолосиндꙋне. Дечи де не вом афла ꙟтрачел чꙋ
гроазник аша непокъиць май бине ар фи фост съ нꙋ не фим май нъскꙋт, де
не вом афла аша негъиници, май бине ар фи фост съ нꙋ фим кꙋноскꙋт ачастъ
вїацъ, декжт не вом афла аша май бине ар фи фост съ нꙋ фи трꙋит ничи оꙋн час
ꙟтрачастъ лꙋме, че вениць фрацилор съ плжнџем ачи пꙋцин ка съ нꙋне мꙋнчим аколо
ꙟвечи, спрежжпин ной сжгꙋри авѣрѣ ноастръ ла съраци, ка дꙋпъ моартѣ ноастръ

сьну мынѫче алцїй ши сѫ бе̑ ѡстенеле ноастре кѫтѫ̑ндъ ши зикѫнд, стрѫнџе
сънѫ мьнѫче алцїй ши сѫ бе̑ ѡстенеле ноастре кѫтѫ̑ндъ ши зикѫнд, стрѫнџе
богатул ши ну куноаще куй стрѫнџе, ши іаръш іатъ ѡмул кареле нау пу
пре дмнзъу ажуторю луй, че ау нъдеждуит ѫтру мулцимѣ богъцїей луй.
че съмилуим пре алцїй ка съ фим милуици, съ ертъм ка съ не ерте, къ ши
ной чефоло авем фрацилор декасѫ ѡстеним ной, ши дела ѡстенѣла ноастръ ау
фоло алцїй? Че съ тримитем аколо ѫнаинте ка сѫ афлъм, къ че самѫнъ ѡ
мул ачѣ ва ши сечера, ниме сънуафле причинъ зикѫндь, къ ам кокони ши
глоатъ пентру ачѣ нупочю съ мъ ръсипеску авуцїа, ши декавою мури ãпо
съ ръмѫе съраци. Ну аша фрацилор, рогувъ ну аша, сънугрижи де ачаста, къ ѫ
сте дмнзъу ѫчерю кареле кивернисѣще ши грижаще чел чеіау фъкут предѫшїй,
че ной пре ной съне грижим, пре ной съне гътим, ной съ плѫнџем ши съне тѫ
гуим, съне гътим маинаинте де моарте съ фим ѫтемеяци кѫнд вом мѣр
џе ла жудекъциле ачѣле деаколо. къ ѫтрачелача ничи коконїй, ничи софѣт
ничїй, ничи пъринте, ничи манкъ, ничи фрате, ничи руденїй, ничи сѫнгуръ
Аврам, сау Ное, сау Данїил, сау Петръ, сау Павѣ, ну вор путѣ съне ѫ
бърбѣскъ дентрачѣле мунчи амаръ, фъръ нумай фаптеле ноастре чѣле буне,
къ вине дмнул нострꙋ іс хс дей черю. Вине съ жудече вїй ши морцїй. Ви
не чел че черчетѣзъ иниміле ши рърункїй. Вине дарь чине поате съ скапе ден
мѫниле луй? Вине шъзѫндъ пре скаун де херувими, ши къутѫндъ фъръ
фундуриле. Вине дмнзъул думнезъилор, ши дмнул домнилор. Вине би
руиторюл бируиторилор, ши жудекъторюл жудекъторилор. Вине ѫпъратул
ѫпърацилор, чел че вѣдѣще ши аратъ тоатъ рьутатѣ ши тайна чѣ аску
съ а грешалелор, чела чевѣдѣще пофтеле ши кугетеле чѣле проасте, ши ку
џетеле чѣле рѣле але тутурор. Вине ѡкюл чел негрешит ши неадормит, жу
декъторюл чел нефъцарник, ши черчетъторюл чел немитарникъ, кареарде
тоате фаптеле ши пофтеле чѣле спуркате, ши ѫ матка фокулуй летримите.
Вине чела че юбѣще пачѣ ши ураще тот фѣлюл декугѫнт виклѣн, ши тоа
тъ ръпирѣ ши пъкатул, ши пречеѧ чефаку сминтѣлеле, май вѫрто лапра
вославника бесѣрекъ адомнулуй, прекарїй ѫ ива мунчи ѫвѣчи. Вине чела че
де фаца луй фуџе пъмѫнтул, марѣ сѣкъ, черюл съ ѫвълуѧще ка ѡ хъртїе,
стѣлеле кад, въздухул съ кутремуръ, соареле съ ѫтунекъ, ши луна ну
дъ лумина ей, путериле черюрилор съ клътеску, херувимїй тремуръ, серафи
мїй съ спъимѫнтѣзъ, ѫџерїй съ ѫгрозѣску, архангелїй съ кутремуръ, чѣле
десу ши чѣле дежос тоате съ стръмутъ. Вине чел че нупрїимѣще фацъ
ѡменѣскъ, ничи милуѧще съракул ла жудекатъ. Вине чела че дъ тутꙋ
роръ дупъ фаптеле лор, чел че вѣдѣще ши аратъ сфатуриле ши мишкъриле а
тоатъ диханїѧ. Вине чел че милуѧще пре чей милостиви, чел гроазникъ ѫ
тру сфатури пентру фїй ѡаменилор. Вине чел че ѫкинъ тот џенукюл, че
лор чережи ши челор пъмѫнтежи, ши челор десупт пъмѫнт. Вине пре дире
ци съй мѫнтуиаскъ ши съй слъвѣскъ, іаръ пре пъкътоши съй мунчаскъ ши сѫ

педеѱескъ, аллкътрꙋ ѧ скаꙋн ꙗсте паръ де фокꙋ, ши роателе лꙋй фокꙋ арꙁѫнд.
Вине съферичаскъ пречей ꙟсетошацй, ꙗръ пречей бъпꙋй съй некъѫаскъ ши
съй мꙋстре. Вине съчинстѣскъ пречей че саꙋ невоит шаꙋ бденꙋит ꙟрꙋгъ
чюне, ши ꙟкѫнтъри, ши ꙟмꙋлцимири, ши ꙟрꙋгъ, ши ꙟръбдаре, ꙗръ пречѣ
леневши ши негрижанви съй тримицъ ꙟмꙋнчи. Вине спречей пъкътоши гроа
никъ, ꙗръ спречей дирепцй лин ши блѫнд. Ши чѣ грꙋѫще кътръ ей? Вениц
блгословицїй пъринтелꙋй мїеꙋ демощеници ꙟпъръцїѧ каре ꙗсте гътитъ
воаѡ дин чепꙋтꙋл лꙋмїй, адекъ маинаинте де чѣ ам фъкꙋт лꙋмѣ, нꙋ кѫчи
аꙋ фъкꙋт авѣре мꙋлтъ пре пъмѫнт, саꙋ кѫчи аꙋ авꙋт бани мꙋлци, ничи
кѫчи аꙋ фостꙋ де нѣм бꙋн ши славници, саꙋ къ аꙋ авꙋт слꙋџи ши слꙋжниче мꙋл
те, нꙋ кѫчи аꙋ стъпѫнит мошїй мꙋлте ши вїй, ни кѫчи аꙋ авꙋт палꙋгꙋри
де бой мꙋлте ши тꙋрме де ѡй. ни кѫчи аꙋ авꙋт жѫкнице, саꙋ кѫчи аꙋ ꙁиди
касе фрꙋмоасе. ни кѫчи вацꙋ десфътат кꙋ месе ꙟдестꙋлате, ши ꙟкелꙋѧ
де несокотите. ни кѫчи вацꙋ ꙟбръкат ꙟхайне стрълꙋчите, ши вац оунсь кꙋ
мирос бꙋн, саꙋ къ ва чисти ши ва мъри маи мꙋлт де кѫт алцїи, ши ва ꙟнъцат ши
вац славит. ничи кѫчи аꙋ постить ши аꙋ бденꙋить саꙋ аꙋ пъꙁит кꙋръцїѧ,
саꙋ аꙋ пъꙁит рѫꙋ. че пентрꙋ кѫчи ам фостꙋ флъмѫнд ши мїацꙋ дат де м
мѫнкат, ꙟсетат амфостꙋ ши мацꙋ адъпат, стрїин мацꙋ вѫꙁꙋт ши мац
дꙋ ꙟкаселе воастре ши мꙋлт мацꙋ мѫнгѫят, вѫꙁꙋтꙋмаци гол ши мац ꙟбръ
кат, ꙟболнавъ ꙁъкѫнд ши мацꙋ кꙋтат, ши демꙋлтъ пъмъдꙋире мацꙋ ꙟ
вредничит, вѫꙁꙋтꙋмаци ла ꙟкисоаре ши кꙋ мꙋлтъ невоинцъ аꙋ венит кътръ
мине. Атꙋнчѣ ши дирепцїй вор ꙁиче лꙋй. Доамне кѫнд тѣм вѫꙁꙋт флъ
мѫндь ши тѣм хрънит? саꙋ ꙟсетошат ши тѣм адъпат? саꙋ стрїин ши
тѣм сълъшлꙋит, саꙋ гол ши тѣм акоперит, саꙋ болнавь ши ла ꙟкисоаре
ши цам слꙋжит цїе? Ꙗръ дирептꙋл жꙋдекъторю ва ꙁиче кътръ дѫншїй.
Адевър адевър грѣескꙋ воаѡ, де врѣме че аꙋ фъкꙋт оуна дентрꙋ ачещи
фраци аи мїей мичи ши съраци ши лепъдаци ши стрїини ши флъмѫнꙁи ши не
сокотици ши олоуилор ши челор дей невое, ши челор рѫници де боале, ѡри кѫте
аꙋ фъкꙋт оуна де ачещи май мичи мїе аꙋ фъкꙋт, пре мине аꙋ ꙟкълꙁит, мїе
аꙋ слꙋжит, сꙋфлетꙋл мїеꙋ аꙋ ѡдихнит, пентрꙋ ачаста вениц блгослови
цїй пъринтелꙋй мїеꙋ, демощеници чѣ гътитъ воаѡ ꙟпъръцїѧ черюрилор.
вениц ꙟтѫю чѣ че аꙋ пъꙁит лѣџѣ неꙟтинатъ, вениц чѣ че аꙋ съръчит
пентрꙋ мине съръчїѧ чѣ сꙋфлетѣскъ, вениц чѣ че аꙋ лъкꙋит пентрꙋ мине
кꙋ хїержле ꙟпꙋстїетьци ши ꙟмꙋнци, ши прен гъꙋриле пъмѫнтꙋлꙋй ши прен
пещери пентрꙋ нꙋмеле мїеꙋ, вениц чѣ че аꙋ тѫнгꙋит ши аꙋ плѫнсꙋ, ши чѣ
че аꙋ флъмѫнꙁит ши аꙋ ꙟсетошат пентрꙋ мине, вениц чей че аꙋ фостꙋ гони
пентрꙋ дирептате, ши вацꙋ поносꙋит ши вацꙋ оурѫт пентрꙋ нꙋмеле мїеꙋ, ве
ници чей кꙋраци кꙋ инима, вениц чей милостиви ши милосѫрꙁи, вениц чей че
аꙋ хрънит сърачїй ши аꙋ прїимит стрїинїй ши чѣ че аꙋ фостꙋ аѫꙋторю въ
дꙋвелор ши сърачилор ши челор непꙋтинчоши, вениц мѫнгѫиторїй болнавилор

вениц

веници платничїй челѡр даторй, веници избъвиторїй челѡр ден робїй рѣле, шѝ
челѡр ден изгонирй, веници чеа че пентрꙋ мине ац петрекꙋт вїаца ча линъ
шѝ пачникъ, веници чеа чевацй невоит кꙋ кꙋръцїа шѝ кꙋ постꙋл, шѝ кꙋ вїа
цъ кꙋратъ пѫнъ ла моарте, веници чеа чевацй пъзит сꙋфлетеле шѝ трꙋпꙋ
риле воастре ѫн кꙋръцїе неатинате шѝ непѫнгърите, веници чеа чеацй петре
кꙋт кꙋ постирй шѝ кꙋ бденꙋрй шѝ кꙋ кѫнтърй ѫн тоатъ вїаца воастръ, ве
ници чеа че нацй липсит дела бесѣрекъ ничй зїоа ничй ноаптѣ, веници чеа че
ацй лепъдат чѣле пъмѫнтешй де лꙋацй чѣле черешй, веници чеа че пентрꙋ
мине ацй лъсат пъринцїй майчеле шѝ мꙋериле фїїй шѝ фѣтеле, каселе шѝ мо
шїиле рꙋденїиле шѝ прїатенїй, веници де въ десфътацй ѫн бꙋнътъцииле чере
скꙋлꙋй Їерꙋсалим, веници де ведецй слава мѣ шѝ въ бꙋкꙋрацй шѝ въ веселицй
къ плата воастръ мꙋлтъ ѩсте ѫн черюрй, веници де ведецй алесꙋй слꙋгй ацй
фостꙋ, шѝ въ бꙋкꙋрацй шѝ сълтацй къ а воастръ ѩсте ѫмпъръцїа черюрило
ѫнтрацй ѫнтрꙋ бꙋкꙋрїа дмнꙋлꙋй вострꙋ, десфътацївъ ѫн бꙋнътъцииле а чѣлѣ
кареле ѡкюл нꙋлѣꙋ възꙋтъ шѝ оурѣкѣ нꙋлѣꙋ аꙋзитъ, шѝ ѫнтрꙋ инима ѡми
лꙋй наꙋ ѫнтрат, ѫнтрацй ѫн лъкашꙋриле пъринтелꙋй мїеꙋ оуде потекꙋ ѫнцерїй
съсъ плѣче, прїимицй дарꙋриле шѝ кꙋнꙋниле шѝ бирꙋинцеле лꙋптърилор воа
стре, каре ацй сꙋферит греꙋл шѝ арсꙋра зилей, шѝ ацй добѫндит ѫмпъръцїа
черюрилор, ацй ръбдат фоамѣ шѝ сѣтѣ шѝ мѫнкаръ сѣкъ, зъкѫнд лапъ
мѫнт, Десфътацївъ даръ ѫнтрꙋ слава чѣ не асемънатъ, шѝ ѫн бꙋкꙋрїа
чѣ неспꙋсъ, ѫн кꙋрциле раюлꙋй, каре лѣм гътит майнаинте воаѡ прїа
тенилор мїей. Ѡдихницївъ ѫн лъкашꙋриле чѣле лꙋминоасе, шѝ ѫн десфъ
таръ шѝ ѫн бꙋкꙋрїа чѣа че нарѣ сфѫршит, ѫнтрацй ѫн локꙋриле чѣле лꙋ
миноасе шѝ стрълꙋчите, шѝ въ ѡдихницй де ѡстенѣле шѝ де сꙋпърърй,
шѝ де поносꙋриле воастре каре ацй ръбдат пентрꙋ мине Стъпѫнꙋл вострꙋ.
Ѡдихницївъ кꙋ сфинцїй ѫнцерй шѝ кꙋ апостолїй шѝ пророчїй шѝ кꙋ тоцй сфин
цїй чей бине плъкꙋцй де вѣк. Ѫнтрацй ѫн кꙋртѣ мѣ оунде нꙋѩсте дꙋрѣре
ничй скѫрбъ ничй сꙋспинꙋрй ничй лакръмй, че бꙋкꙋрїе вѣчникъ шѝ вїацъ
фъръ моарте. Ачѣстѣ дарꙋрй дърꙋеску еꙋ челора че пъзеску кꙋвѫнтꙋ
мїеꙋ, аша чинстеску еꙋ пречѣа чемъ чинстеску пре мине, аша мъре
ску еꙋ пречѣа чемъ мъреску пре мине, аша ѡдихнеску пречѣа че ѡдихне
ску мъдꙋлърїле мѣле, адекъ пре съръчй шѝ непꙋтинчош, ашаферическꙋ
пречѣа чесъ невоеску кꙋ бесѣречеле мѣле, аша плътеску еꙋ кꙋ богъцїе шѝ
ѫн сꙋтит ѫн вїаца чѣ вѣчникъ, Мїацй дат пꙋцинъ пѫине шѝ оу скатъ лꙋацй
ѫмпъръцїа черюрилор, Датꙋмїацй оун бан лꙋацй раюл шѝ десфътаръ лꙋй,
Датꙋмїацй хаинъ вѣке лꙋатъ въ ѫнбрак пре вой кꙋ ѫнбръкъмѫнтꙋл лꙋминїй
чеїй не апꙋсе. Датꙋмїацй оун пъхар де апъ, прїимицй апа чѣ вїе а ръпа[...]
сꙋлꙋй, бъгатꙋмацй сꙋпъ акоперемѫнтꙋ касїй воастре лꙋатъ въ дърꙋеску
воаѡ съфицй кꙋ сфинцїй ѫнцерй, Датꙋмїацй пꙋтреде лꙋацй чѣле непꙋтреде.
Датꙋмїацй чѣле трекътоаре лꙋацй чѣле вѣчниче, Пꙋсꙋмацй ла маса воа

стръ

стрь лѹаць десфѫтаре вѣчникъ, Скосѹмаци денлегѧтѹръ ши деꙟкисоаре,
кѫтатѹмаць ла боалъ ши мїаць потолит фоамѣ, ши мїаць стѫмпъра сѣ
тѣ, пичоареле мїаць спълат, ши маць ꙟкълзит кѫнд мїаѹ фост фриг,
ꙗтъ къ въ дърѹескѹ ши ѥѹ воаѡ сѫнѹл лѹи Аврам, Датѹмїаць лѹт ши
ꙗтъ въдаѹ воаѡ мъргъритарю, Датѹмїаць ꙗръ ꙗтъ въдаѹ воаѡ аѹр,
къ тоате алемѣле сѫнть череши, ши непѹтреде, ꙗръ алевоастре тоате
сѫнть лѹт ши ꙗръ вещежитоаре, ꙗръ алемѣле сѫнть лѹминъ, вїаць
бѹкѹрїе ши ѡдихнъ, кѹноскѹ ѥѹ тоате кѫте мїаци фъкѹт, щїѹ ѥѹ кѫте
аць скос денгѹра воастръ ши аць сътѹрат сѹфлетѹл мїеѹ, Щїѹ ши нѹ ѹит
ѥѹ кѫть маць спълашлѹи, ши пентрѹ ачесте тоате кѫте бѹнътъци сѫнт
ꙟчерю, ши кѫте препъмѫнть, воаѡ прїѧтеннлор мїей ле дърѹеск ꙟвѣ
чїи вѣчнилор. Ведеци фрацилор добѫнда милостенїей, кѹноскѹтѹвам пѹтерѣ
ей? Афлатѹвам фолосннца ей? Съне невоим даръ тоци пъна авем време
ꙟтрачасть вїаць трекътоаре ши дешартъ. Дѹпъ ачѣѧ ва зиче домнѹ
къ тръ чей деластѫнга ши немилостиви, къ тръ чеѧ че шаѹ келтѹит вїаца
ꙟфапте рѣле, Фостам фламѫнд ши нѹмїаць дат съ мънѫнк, ꙟсетѡ
шам фость ши нѹмаци адъпат, ши челелалте. Декѫте ѡри амвенит
ла ѹша воастръ де амчершѹт пѹцинъ милостенїе, ши маци ꙟторсѹ ꙟде
шъртъ, декѫте ѡри амвенит лакаселе воастре ши амвъзѹт мѣсе плине
детот бинеле, ши хрънїѧци кѹрвеле челе чевъ жѹка, ши пе момѣрничи,
ши мїе ничи ѡбѹкатъ депѫине ѹскатъ нѹмїаци дат, кѫчи аѹ доаръ де
трѹ але воастре амчершѹт? нѹ дентрѹ але воастре, че дентрѹ але мѣле кареле
вам дат воаѡ амчершѹт ши нѹмїаци дат съ мънѫнк, Демѹлте ѡри
амвенит лакаселе воастре ꙟвреме де ꙗрнъ таре ши грѣ, ши ам фость го
ши дескѹлць, ши ничи а гръи нѹпѹтѣм де грѣѹл фригѹлѹи ши а черѹлѹи,
ꙗръ вои маць скос афаръ ши маць гонит, ши маць ѡкърът, ши ничи капе ѹ
кѫине нѹмаци сокотит. Пентрѹ ачаста даръ дѹчецивъ дела мине блѣсте
мацилор, ꙟфокѹл чел денафаръ, ѹнде ѥсте вїермеле чел не адормит,
ши скѫшнирѣ динцилор, Къчи къ нѹнѹмаи къ нѹмаци милѹит вои, че ꙟкъ
аци ѡприт ши пре чеѧ че демѹлте ѡри аѹ врѹт съ мъ милѹѧскъ, зикѫнд
дѹми къ сѫнть ꙟшълъторю ши мъфак ши зичѣць къ сърачїй сѫнть фѹри,
кѫчи ꙟй милѹици пре ей? пре кѫини ꙟи хрънниѧци, каїи ꙟи ꙟгръшаци, до
битоачеле грижїѧци, ши въ ѥра аминте де ѡн ши де порчи, ши де мъгари,
ꙗръ мъдѹлърнле мѣле карїй сѫнть сърачїй ши болнавїй, ничи кѹм нѹїа
милѹит, аша ничи вои нѹ вецн милѹи. Даръ нѹ кѹноащеци пикълошилор,
къ тот омѹл пентрѹ сърачи добѫндѣще мѫнтѹирѣ сѹфлетѹлѹи лѹи? На
кѹноскѹт къ пре ей фрацїй мїей ꙗй кемат, Наць аѹзит скриптѹра чезиче?
Къ чела че милѹѧще сьракѹл ꙟпрѹмѹтѣзъ пре дѹмнезеѹ, наци афлат къ жѹ
декатa ѥсте немилостивъ челора чен ѹ милѹеск пре сърачи? О кѫт ѡстрига
сърачїй фрацїй мїей плѫнгѫнд, ши лъкръмѫнд, ши сѹспинѫнд, ши черѣ

дела

www.stavropoleos.ro

делавои милостенїе, ши чекꙋвѫнт стрига ши зичѣ, ка съвъ ꙟтоаркъ ѣнни
миле воастре чѣле немилостиве ши ꙟпїетрите, чевъ зичѣ ши ченꙋвъзичѣ:
Милꙋицине пентрꙋ драгостѣ лꙋи Хс, ꙟжꙋтацине, дацине фъкъторилор де
бине, Даци милостивилор, Даци прїатенїи лꙋи Хс, Даци ꙟдꙋрътѡрилѡ,
Даци ертъторилор, ши алате мїи декꙋвинте ши кипꙋри мещершꙋгꙋинд зи
че, чѣле чепꙋтѣ ши пепїетри съле моале, ши хїаръ чѣле сълбатичи съле
ꙟблѫнзѣскъ, иаръ вои ваци ꙟпѣрит ѣнима воастръ, ши нꙋнꙋмаи къ нꙋѣ
милꙋит, ши нꙋѣ мѫнгъиат, че ꙟкъ бътѫндꙋи иац гонит дентрꙋн лок
ꙟтраалтꙋл, ꙟтѫта кѫт мꙋлци аꙋ мꙋрит дефоаме ши десѣте, ши
дефриг. О лакѫции съраачи ацифъкꙋт стрѫмбътате: Прекѫте вѣдꙋ
ве аци пръдат: Прекъци слаби аци н[illegible]къжит: Прекѫци ацифъкꙋ роби
ши каличи. О лакѫции аргаци аци оприт симбриа, ши пентрꙋ ачѣстѣ ꙟ
вѣчи въвеци мꙋнчи, Нꙋваци ꙟвъцат деачѣле, е, фечоаре, къ тоатъ фа
та чѣбꙋнъ фъръ милостенїе нꙋѣсте ничи деоун фолос: каши бꙋкателе фъръ
десаре: фечорїе девеи зиче вери постꙋ, вери рꙋгъ, вери недормире, вери мѫ
каре сѣкъ; вери фоаме, вери сѣте вери чѣи зиче, фъръ милостенїе нꙋѣсте
нимика, Чѣвою даръ съ зик, ши чѣвою съ гръеск неѡменнїи воастре:
ши воинцїи воастре чѣи рѣле: Пентрꙋ ачаста даръ кътръ тоци пъкъто
шїи зикъ. Дꙋчицевъ деламине блестемацилор ꙟфокꙋл чел вѣчник, къ
ꙟкꙋртѣ мѣ ѡм немилостивꙋ нꙋ ꙟтръ, ничи съ ꙟвредничѣще раюлꙋи мїеꙋ,
ничи ꙟлъкашꙋле черещи, немилостивꙋл, саꙋ викленꙋл, викленꙋл ши хꙋ
литорюл нꙋ ꙟтръ ꙟкъмара мѣ, кꙋрварюл, саꙋ прѣкꙋркарю, саꙋ сꙋдомлѣ
нꙋл, нꙋсъва ꙟвредничи съшазъ ла маса мѣ. Скꙋмпꙋл ши не ꙟдꙋратꙋ
нꙋсъва сълъшлꙋи ꙟлъкашꙋри чѣле вѣчниче, Ръпиторюл, ши лакомꙋл
нꙋва оумбла ꙟтрꙋ ꙟпъръцїа мѣ, фꙋрꙋл саꙋ ѡкърѫторюл нꙋсъва ꙟпро
пїа лажъртъвникꙋл чел десꙋ, Минчиносꙋл саꙋ клеветникꙋ, саꙋ бецивꙋ,
нꙋва ꙟтра ꙟкасамѣ, Юбиторюл деаргинтъ саꙋ пръдъторюл, нꙋсъва ѡ
дихни ꙟкатапетасма чѣ черѣскъ, Некꙋратꙋл ши кꙋрварюл, пѫнгъритꙋл
ши спꙋркатꙋл, нꙋва вени ꙟтрꙋ ѡдихна чѣ вѣчникъ, Трѫндавꙋл ши
лѣнешꙋл, ши сомнorосꙋл, саꙋ оучигашꙋл, нꙋва вени лачина мѣ, Мѫ
нисѡсꙋл саꙋ ръпщиторюл, саꙋ пизмашꙋл, нꙋсъва ꙟпропїа декъмара мѣ,
Бѫрфѣлникꙋл, саꙋ мъскърничюл ничи кꙋм нꙋва мѫнѣ ꙟлъкашꙋле чѣле вѣч
ниче, Чел фъръ рꙋшине саꙋ завистникꙋл, ши алцїи кѫци ка ачѣстѣ гѫн
дескꙋ, нꙋаꙋ мощенире кꙋмине. Пентрꙋ ачаста даръ нꙋвъ ꙟшълаци, Де
време че ничи оунꙋл де ачѣщѣ саꙋ алтꙋл чефаче стрѫмбътате нꙋсъва ꙟ
вредничи ꙟтрꙋ ꙟпъръцїа черюрилор, че чѣи ꙟдꙋрътори ши съраачи кꙋ дꙋхꙋ,
чѣи чеплѫнгъ, ши блѫнзїи, ши фъкъторїи депаче вор ꙟтра ла ꙟпъръцїа
черюрилор, ши съвор бꙋкꙋра, ши съвор весели, кѫчи къ плата лор ѫсте мꙋ
тъ ꙟчерю. Иаръ вои каници немилостиви ши фъръ ѡменїе. Дꙋчицивъ
ꙟфокꙋл чел девѣчи кареле гътит дїаволꙋлꙋи, ши слꙋжилор лꙋи, прекꙋм
ниц

нацї милꙋит, Аша нꙋ въ вецї ничи милꙋи, дꙋчицивъ ла ꙟтꙋнерекꙋл че
денафаръ, блестемацилор, ши оурѫцилор, депъртацивъ даръ деламине
фъкъторилор дефъръ делеџи, ши мерџецї оунде ѥсте віермеле чел не адо
мит, ши оунде фокꙋл нꙋсъ стинџе. Аколо вафи плѫнџерѣ ши скѫшнирѣ
динцилор, ши съ вор дꙋче ачещѣ ꙟмꙋнка вѣчилор. Іаръ дирепцїй ꙟвїаца
вѣчилор. Ачестѣ даръ кꙋноскѫндꙋле фрацилор, веници съне ꙟтоарчем
денкалѣ ноастръ чѣ виклѣнъ, съне покъим, съ сꙋспиним, съне бате пїеп
тꙋл, съне дешептъм чеи адормици, леенешїй ши негрижꙋливїй съне трез
вим съ плѫнџем ши съ лъкръмъм пентрꙋ пъкателе ноастре, ши де ам нъ
пъстꙋит сау де ам ръпит кꙋнва, съ ꙟтоарчем че ам лꙋат кꙋ стрѫмбꙋл,
съ нꙋ фим осѫндици де домнꙋл, съ милꙋим пре алцїй каре афлъ ши ной милъ
дела дмнѕеꙋ ши мѫнтꙋиторюл ностру іс хс, ши вери че ам авѣ асꙋпра кꙋ
ва, аꙋ сърак аꙋ богат тоате съле ертъм кꙋ тоатъ инима ноастръ, пре
кꙋм неꙋ порꙋнчит хс, каре нꙋне осѫндим ꙟзїоа ачеа ѫжꙋдекъцїй,
качей немилостиви, ши неюбитори де оамени. Съ фим оунїй кътръ алцїй
милостиви ꙟдꙋраци ши блѫнзи, юбитори де бине, ръбдътори, юбиндꙋне оу
нїй кꙋ алцїй, ши ѫжꙋториндꙋне, ши сꙋфериндꙋне оунїй кꙋ алцїй, ши съ
не ертъм оунїй кꙋ алцїй. Съне ꙟдирептъм, ши съне ꙟвъцъм оунїй пре ал
цїй, каре скъпъм ши депедѣпса мꙋнчилор че ам зис май наинте, ши пе
трекѫнд ачастъ вїацъ ꙟертаре де пъкате, съ добѫндим бинеле де вѣчи,
кꙋ дарꙋл ши мила домнꙋлꙋй ностру іс хс, акърꙋѥ слава ши чинстѣ,
ꙟпреꙋнъ кꙋ пъринтеле ши кꙋ фїюл ши кꙋ дхꙋль сфнть, акꙋм ши пꙋрꙋрѣ
ши ꙟвѣчїй вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт ал лв.
Ачелꙋи ꙟтрꙋ сфинци пъринтеле ностру
алꙋй Іоан Златооꙋстъ

Пентрꙋ боала ши дофторїа. Благословеще пъринте.

Кѫндъ кази ꙟбоалъ грѣ ѡ тꙋле сънътемънїй, ни съ бластемич, че
ад аминте детрꙋпꙋл чел мꙋлть пътимит ши сфнть алꙋй Іѡв
ачелꙋѧ, девреме че кꙋ адевърат аꙋ фостꙋ сфнть ши кꙋрат, къ
ни оун ѡм наꙋ пꙋтꙋт съ сꙋфере пътимирѣ ши рани ка ачѣѧ, ка
дирептꙋл ачела Іѡв, къчи къ пеꙟчет пеꙟчет исаꙋ мѫнкат трꙋ
пꙋл тот де вїерми, ши аꙋ пꙋтрезит ши сау ꙟпꙋцит атѫт кѫт нꙋ пꙋтѣ
съмѣнѫнче ничи оун фѣлю де бꙋкате, пентрꙋ ачѣѧ зичѣ, ѡ ꙟпꙋцичюне въ з
мѫнкарѣ мѣ, ши мꙋлцимїѧ аꙋй дмнѕъꙋ. Къ пꙋтѣ съ лъвиндече, че нꙋ

врѣ касъсъ арате ꙟтоатъ лꙋмѣ рѫбдарѣ лꙋй, ка съ ѡаневъ ѡаменій пилдъ
врѣ касъсъ арате ꙟтоатъ лꙋмѣ рѫбдарѣ лꙋй, ка съ ѡаневъ ѡаменій пилдъ
демънгѫяре ла прїмеждїиле челе съ ꙟтѫмплъ. Дечи ши тꙋ боланавꙋле ача
стъ мънгѫяре съ ѡаиби, пентрꙋ къ депаци вре оун ръꙋ пентрꙋ Дꙋмнезъꙋ, аꙋ
де бѫнтꙋяла ѡаменилор, аꙋ де виклешꙋгꙋл дїаволꙋлꙋй мꙋлцимѣще ши нꙋ
блестема пре нимене. Къ ꙟчекипт чеѧ честъ мꙋнческꙋ пентрꙋ Дꙋмнезъꙋ, вери
кꙋ мꙋченїѧ, вери кꙋ постꙋл, вери кꙋ кꙋръцїѧ съ ꙟкꙋнꙋнѣзъ дела Дꙋмнезъꙋ,
аша ши тꙋ ачелораш кꙋнꙋни тевей ꙟвредничи, девей ръбда сꙋпърърииле чец
вин дела ѡамени, ши дециса ртѫмпла съц віе ши боалъ саꙋ ши моарте, тꙋ
мꙋлцимѣще челꙋѧ че поате съ ле ѡпрѣскъ ши нꙋ ва, пентрꙋ къ ничи поате
фи ѡм бꙋн нещиине фъръ де дирептате, къ деѧсте нещиине дирепт ши каде ла
мꙋнкъ саꙋ ла боалъ саꙋ ла пагꙋбъ, нꙋ те тꙋрбꙋра че зи, къ ачесть ѡи бꙋ
поате фи къ аꙋ фъкꙋт вре оун ръꙋ ши акꙋм плинѣще канонꙋл ачела касъ нꙋ мѣр
гъ ла Iад, ши Iаръш девезн оун ѡм фъкѫнд мꙋлте ръꙋтъци, ши ѧсте то
ꙟбине нꙋ те мира де ел, че зи, ачесть ѡм чефаче атѫтѣ ръꙋтъци ши нꙋ па
те ничи ѡневое, поате фи къ аꙋ фъкꙋт ѡарекѫнд вре оун бине, ши акꙋм ꙟш
ѧ плата бꙋнътъцилор ан касъ наибъ аколѡ плата бинелꙋй. Къ че ѡм аꙋ фо
стꙋ май пъкътос ши май немꙋлцимиторю ши май некꙋрат декѫт вѫнзъто
рюл Iꙋда; Iаръ пентрꙋ къчи саꙋ кънит ши аꙋ зис, грешїю девѫндꙋю сѫнце не
виноват, пентрꙋ ачела кꙋвѫнт кръꙋ Дꙋмнезъꙋ десъ деж гинъ копачюл ꙟкаре са
спѫнзꙋрат, ши нꙋ мꙋри ꙟтрачела ча, ка доаръ сар покъи, че пентрꙋ къчи къ
зꙋ тикълосꙋл ꙟдезнъдеждꙋире мѣрсе ла Iадꙋ, атѫта ѧсте де маре ши рѣ
ѡчаланїѧ ла чел пъкътос. Ши Iаръш съвеним ла кꙋвѫнтꙋл ностръ, кꙋм
къши Лазар чел съракꙋ, авѧ ши ел ка оун ѡм вре оун пъкат. Ꙟш ижде рѣ ши
богатꙋл ачела аꙋ фостꙋ фъкꙋт вре оун бине, ꙟтрачаста зиче Авраам бога
тꙋлꙋй. Фїюле лꙋатꙋцай бꙋнътъциле тале ꙟвїаца та, ши Лазар ръꙋтъциле
лꙋй, адекъ ай фъкꙋт вре оун бине ай лꙋат пентрꙋ ачела ачѣстѣ, авꙋцїѧ съ
нътате чинстѣ десфътарѣ ши пꙋтѣрѣ, дечи нꙋ май ай ничи ѡ даторіе. Пен
трꙋ ачѣѧ кѫнд везипе дирептꙋл мꙋнчиндꙋсе ши педепсиндꙋсе нꙋ те мира,
нꙋмай че зи, къ Дꙋмнезъꙋ ва съл кꙋръцаскъ аичѣ, ши десъпедепсѣще ши май
мꙋлт декѫт сѫнт пъкателе лꙋй, ꙟсъ фаче адаѡцере дирептъцїилꙋй. Ши
аскꙋлтъ бине ачестꙋ кꙋвѫнт чевою съц спꙋю. Iѡвь ера ѡм дирепт неви
новат адеверит бꙋн кредничось, ши трꙋпꙋл лꙋй съпедепси ан касъ ѧ плата
аколѡ ꙟчерю, къ гръѧще Дꙋмнезъꙋ кътръ дѫнсꙋл. Пентрꙋ ачаста тѣм лъ
сат съ те педепсѣщи, ка съ те аръци дирепт ꙟлꙋме пентрꙋ ръбдарѣ та, къ аꙋ
доаръ педѣпса саꙋ сфатꙋл чел ръꙋ ал мꙋерїй лꙋй аꙋ сминтит пре сфнтꙋл;
Ба, че ꙟкъ кꙋ мꙋлть лаꙋ фъкꙋт май витѣз, атѫта кѫт ши пе мꙋерѣ
лꙋй ѡаꙋ ꙟфрꙋнтат, къ май драгꙋ ꙟи ера съ се педепсаскъ декѫт съ хꙋлѣскъ
ши съ афле мѫнтꙋире де патимиле лꙋй. Iаръ акꙋм мꙋлци дин ѡамени кѫнд
левине вреѡ боалъ саꙋ пагꙋбъ ꙟдатъ блѣстемъ, че дꙋрѣрѣ ши амарꙋл аче
ла тот ꙟл аꙋ, Iаръ де плата ръбдърїй съ ле нꙋ пи се ескꙋ. Чефачи ѡмꙋле; Пре

фъкъ

ѫкѫтѣрю̆ тѣꙋ дебине пре Дмнѕѣꙋ блѣстеми; Нꙋкѣзи кѫтеарꙋнчи пре тине ѫтрꙋ сꙋрпаре аджнкѫ ши кази ѫмаре мꙋнкѫ? Нꙋщїй кѫ дїаволꙋл пентрꙋ ачаста неадꙋче пре ной ла рѫꙋтѫцн; ка сѫнефакѫ сѫблестѫмѫм сѫ мѣргем ѫ ѩдꙋ; ши дѣкатевѣде кѫблѣстеми ададеще дꙋрѣрѣ десѡфаче ма маре ка сѫтемѫнїй, ѩрѫ дѣка тевѣде кѫ рабзи витежаще ши мꙋлцимещи лꙋй Дмнѕѣꙋ ѫдатѫ фꙋџе дела тине. Ѡ омꙋле, дарѫ кѫчи хꙋлещи? Аꙋ доарѫ ѫцн май ꙋшꙋрези чева дꙋрѣрѣ? Ба, че ѫкѫ май рѣꙋ ѡададещи. Нꙋ поцн сѫдорми жꙋнгиндꙋте дꙋрѣрѣ; мꙋлцимѣще ши дѫ лаꙋдѫ лꙋй Дмнѕѫ, кѫ дѣка хꙋлещи гонещи аџꙋторюл лꙋй Дмнѕѣꙋ дела тине, ши пре дїаволꙋл ѫлфачи май таре асꙋпра та, ѩрѫ кѫнд сѫпорнѣще лимба та фїинд обичнитѫ рѣꙋ а хꙋлирѣ, мꙋшкѫ ѡсѣсѫжнцерѣзе май бине ѫ, декѫт вей похтн тꙋ ла зїсѡа жꙋдекѫцїй ѡпникѫтꙋрѫ деапѫ, прекꙋм аꙋ пѫцит ши богатꙋль ачела, кѫ май бине ѫсте сѫрабзи анчѣ пꙋцинтѣ дꙋрѣре, декѫт сѫтемꙋн чещи аколѡ ѫвѣчи. Дечи кѫнд теболнѫвещи греꙋ юбитꙋле, ши вин ла тине прїѧтиний ши кꙋноскꙋцїй детеѫдѣмнѫ сѫтеврѫжѫщи ши сѫпорци адвари, адекѫ пентрꙋ сѫнѫтатѣ та, фоарте сѫтеппѫзещи пентрꙋ фрика лꙋй Дꙋмнеѕѣꙋ. Сѫнꙋ прїимещи сфатꙋри ка ачѣстѣ дїаволещи, че рабдѫ пентрꙋ Дꙋмнеѕѣꙋ, ши цꙋ вей кѫщига цїе кꙋнꙋна мꙋченичилор. Кѫ ѫчекип рабдѫ мꙋникꙋл ка оун витѣзь мꙋнчиле ши педѣпселе ши нꙋсѫ ѫкинѫ боѕилор. Аша вей фи ши тꙋ мꙋченикꙋ кꙋ прїимирѣ рѫбдѫрїй, адекѫ дѣка вей гони пре врѫжиторїй кꙋ ѡкарѫ дела каса та. Атꙋнчѣ чеѧ чевор аꙋзи тевор лѫꙋда зикѫнд, ферчче декꙋтаре ом кѫ сaꙋ болнѫвит греꙋ ши наꙋсꙋферит сѣсѫврѫжаскѫ, че аꙋ зи май бине сѫморю декѫт сѫм вѫнѕꙋ кꙋрѫцїѧ крединцїй мѣле. Дечи деврѣ мечѣ атѫтѣ лаꙋдеаре ан ѡмꙋл чел дирепт, дарѣ кꙋ кѫт май вѫрто ва лꙋа кꙋнꙋникꙋ вредничїе де ѫџерїй лꙋй Дмнѕѣꙋ; Дѣкаврѣме че нꙋшаꙋ лѫсат драгостѣ кареаꙋ авꙋт кѫтрѫ Хс, кѫ деадꙋче Хс ла минꙋ жлокѫ пречеѧ че аꙋ ѫбрѫкат пре алцїй, ши аꙋ дат пѫйне ши аꙋ хрѫнит пречей фламѫнѕи, шїй лаꙋдѫ ѫтоатѫ лꙋмѣ. Дарѫ кꙋ кѫт май вѫрто ва лѫꙋда пречеѧ че рабдѫ мꙋлтѫ боалѫ пентрꙋ дѫнсꙋл, ши пентрꙋ кѫчи аꙋ фостꙋ дꙋрѣре ши кꙋнꙋна ва фи май лꙋминатѫ. Ачѣстѣ сѫкаде ши чей сѫнѣтоши сѫлезникѫ алтора, ка сѫши адꙋкѫ аминте де боала ферчитꙋлꙋй апостол Тимодѣю, кѫ ни ѡдатѫ нꙋсаꙋ ѡдихнит де боалѫ ѫделꙋнгатѫ. Ши декрѣме че ачел сфнтъ епископ ши а тоатѣ лꙋмѣ даскал, кареле ши морцн ѫвїѧ ши гонїѧ драчїй ден оамени, аꙋ рѫбдат мꙋлте боале ѫтоатѫ вїаца лꙋй, ши ѫкѫ фїинд фоарте болнав, кꙋ кѫт ши ферчитꙋл Павел даскалꙋл лꙋй ѩꙋ порꙋнчит сѫбѣ пꙋцин вин пентрꙋ непꙋтинца лꙋй, наꙋ врꙋт ничи ѡдофторїе, нꙋмаче аꙋ рѫбдат ка оу витѣз ачѣ боалѫ амарѫ. Дарѫ ной пентрꙋ че сѣнꙋ рѫбдѫм? Че рѫспꙋнсь вом да ла Дмнѕѣꙋ? Кѫ десѣ тѫмплѫ сѫневїе бреѡ боалѫ немѫнїем ши рѫпщим, ши алергѫм ѫкоаче ши ѫколо фѫрѫ рѫбдаре, ши нꙋ аскꙋлтѫм сфнта скриптꙋрѫ каре грѫѧще, кѫ пречела чел юбѣще Дмнꙋл ѫл педепсѣще, ши нꙋ нꙋмай кѫ нꙋ

рѣбдѣм, че ꙟкъ фачем врѣжи ши фармече дрѣчешти, ши пре дмнѣзѣу кареле
поате сѣне ажуте ꙟл пърѣсим. Дарѣ че ертѣчюне вом ава? Кум вом рѣ
спунде луи Хс? Кум не вом руга ла рѣгѣчюнилеле ноастре? Кум вом ꙟтра
ꙟбесерекѣ сѣ аузим сфнта Еуаѓе? Сау кѣ че мжини вом апука прековецул
сѣнепричещуним ку ꙟфрикошателе тайне? Ꙟкѣ ни алтул нува путѣ сѣстьрпа
це луи дмнѣзѣу пентру тине деар ава ꙟдрѣзнире кѣтрѣ дмнѣзѣу ка ши
Мѡѵси. Ау ну аузи че зиче дмнѣзѣу Пророкулуи Ꙇеремиеи. Нумѣруга пен
тру жидови кѣ нутевою аскулта. Мулци ѡамени нусьроагѣ луи дмнезеу
де авуциѥ, ши путѣре, стѣпжнире, ши дерегѣторий, че сьроагѣ сѣдѣ ши врѣ
машилор лор сѣпацѣ вре оунь рѣу ау вресѡпагубѣ маре, сау сѣмоарѣ рѣу. Ꙗрѣ
пентру ей сьроагѣ сѣлефиѥ блжнд, ши милостив, ꙗрѣ врѣжмашилор лор сѣфиѥ
немилостив, карий сѣасамжнѣ оунуи ѡм болнав че сарруга дофторулуи сѣй
дѣ ербн сѣй ꙟтьрѣскѣ боала луи, ꙗрѣ дофторул нуаскултѣ пре болнав,
че макарѣ де арши плжнџе ши сар вьета, немикѣ нуй ꙟсте милѣ, ну доа
рѣ кѣ фаче ачаста пентру несѡмениꙗ, че пентру юбирѣ ѡменѣскѣ касѣнумоа
рѣ ѡмул. Ачаста факу ши пъринцїй коконилор чилор мичи, кжнд черу ку
цит сау фоку, ей нуледау, кѣчи кѣ пофта лор ꙟнкатѣмѣ нуле фолосѣще,
пречел дирѣптту дарѣ сѣкаде сѣл сокотим врѣдник ꙗдулуи, ꙗрѣ ну ꙟпьрѣ
цїй черюрилор, дѣка ва пофти ла боала луи врѣжи. Девреме че май бине ꙟ
сте сѣмурим ꙟ боалѣ декжт сѣ не избѣвим де боалѣ, ши сѣкѣдем ꙟ пѣгжнѣ
тате, кѣчи кѣ де не вом ши ви де ка де аче датѣ деврѣжитори, ꙗрѣ апой ма
мулт невом мунчи, Аузитай де лазар чел сьраку, кум сау луптат ꙟтоа
тѣ вїаца луи ку фоамѣ ши ку сѣтѣ ши ку стрїнинѣтатѣ, пѣнѣ чау мури
ла поарта богатулуи батжокурит ши некѣутат де богатул, ши зѣчѣ ел
мжнкаре кжинилор, ши атжта ера де слѣбѣногь де пичоаре ши де мжни, ши
тот трупул луи пуtред, кжт нау фосту путжнду сѣгонѣскѣ кжиний каре
венїꙗ дей линџꙗ ранеле луи, дарѣ нау пофтит ничи одатѣ дескжнтече ши
врѣжи, ничи алтѣ дофториѥ сѣсѣ виндече, че юбїꙗ май бине сѣмоарѣ ꙟтра
чѣле боале мулте ши амарѣ, декжт сѣлѣ пеарде драгостѣ луи дмнѣзѣу. Да
рѣ нои че ертѣчюне вом ава дела дмнзѣу? Кѣ ачела ау рѣбдат атжта не
вое. Ꙗрѣ нои пентру пуцине фригури, сау дурѣре де кап кемѣм дескжнтѣ
торїй ꙟ каселе ноастре. Кѣ мулци сѣболнѣвеску, че ꙟкай нуле ануѱѣще мжн
карѣ чѣ челетребуе. Ꙟшиждерѣ алцїй сжнтѣ сьрачи, ꙗрѣ ау сѣнѣтатѣ.
Ꙗрѣ лазарь дѣрфи фосту ꙟлоку пустїю сѣнайбѣ чине сѣлвазѣ, нуꙗрфи пѣ
рут рѣу, дарѣ зѣкжнд ꙟ трѣтжцѣ богаци ши де ничи оуна ну ава кѣу
таре, май мултѣ ава дурѣрѣ, кѣчи ведѣ мичиношїй ши чокоїй, сунѣду
се ши погоржндусе ꙟкаса богатулуи. Ши ꙟкѣ нои де неболнѣвим авем пре
ел пилдѣ спре мжнгжаре, дарѣ ел ну ава пре нименѣ сѣвазѣ, ши май вжр
то кѣ ау фосту май наинте де Хс. Дарѣ ꙟкѣ акум кѣ авем атжта коноштин
цѣ де дмнѣзѣире, ши нѣдѣжди буне де ꙟвиере пентру гѣтите бунѣтѣци.

Нꙍй неафлѫм аша слаби де фире? Че съркънним луй лазар фрацилор ши ръбдърїй луй, ши богаци ши съраҷи, мирени ши кълѹгъри, ꙟцелепци ши даскали, адекъ сърьчїѧ, пѹстїетате, ши боала че амаръ чаѹ авѹт ꙟтоатъ вїаца луй. Къ че ертъчюне ши ръспѹнсь вом съавем ной? Къ ши дофторїй чей ꙟцелепци кѫндь вор съ тае чева карне делаꙍм, саѹ съскоацъ пїатръ саѹ съслобоазъ ѹдѹл, саѹ алте боале ши патиме, ѹне боале ка ачесте мари нѹле дофторескѹ ла локѹ аскѹнсь, че ꙟмиѫлокѹл тѫргѹлуй, ка съй вазъ чей мулци, ши нѹфакѹ ачаста пентрѹ ка съй ѹрàскъ, че ка съ ꙟвеце пре ачїй, съгрижаскъ маийнаните де сънътате лор. Пентрѹ ачаста даръ кѫдвей веда пре ѹнꙍм бѹн ши дрепть пътимиинд де боалъ, ши кинѹиндѹсе, ши мѹриинд ꙟграбъ, съзичи кътръ ел. де нарфи ꙟкїаре ши ѫѹдекатъ, нар фи лъсат дмнзеѹ пре чел чаѹ пъцит атѫте де мѹлте ръѹтъци пентрѹ ел, съ ѫанрѣле, ка съмѣргъ ꙟтралтъ вїацъ вечникъ. Къ че фѣлъ де сокотѣлъ ѫсте, де време че пре чей рьи іаѹ лъсат съ анбъ мѹлте десфътъри ꙟтрачастъ вїацъ, іаръ пре чей дрепци іаѹ лъсат съпътимѣскъ кѹ мѹлте ръѹтъци, кьчи дрепт фїинд ши кемѫндѹсе кѹ дрептате, дѹпъ чинꙋле ши вредничїѧ фїеще кърѹѧ плътѣще, прекѹм щїе ел сѫнгѹр дмнѹл, аксърѹѧ е слава ꙟвечи амин.

КѸВЪНТ А҆Л, ЛГ,

А҆челѹи ꙟтрѹ сфинци пърителе ностру

А҆ЛѸИ ІѠАНЪ ЗЛАТОѸСТЪ

ꙟсфнта ши маре зи марци, пентрѹ челе зече фечоаре благословѣще Пърните.

Кѫндь сокотѣскь фрацилор пѹцина време авїецїй ноастре, ши кѹ нетрекании карата, ши петречерѣ ꙍаменилор че кѹ мѹлте ꙍстенѣле, ши примеждїиле лѹмїй ши але вїецїй ачещїѧ, ши кѹм кѹрѣ ши трѣче ачесть вѣк, ши кѹм сѫнт тоате каꙍ ѹмбръ, ши кѹм къмърирѣ ачещїй лѹми ѫсте трекътоаре, ши пѹтѣрѣ ши стъпѫнирѣ пре лесне съ стрикъ, ши норочирѣ ши бинеле ѫсте каꙍ нълѹкъ, ши богъцїѧ ка ѹн вис, апой гѫндескѹ ши де зїꙍа че де апой, ши де граба ачѣѧ асфѫршитѹлуй, ши де часѹл ачела каре ва съдѣ са мъ фїеще кареле пентрѹ фаптеле луй, ши де ѫѹдекъторюл чел немитарнич, ши де гроазника ачѣѧ старе, кѹм съ пѹ гоаръ ѫѹдекъторюл дела черюри ка фѹлџерѹл. Кѹм алѣргъ пѹтерниле челе череши ꙟнаинтѣ луй кѹ тѹр бѹраре маре. Кѹм съ гътѣще скаѹнѹл чел ꙟфрикошат. Кѹм съ ꙟвъ

лѹѧ

[illegible]

лꙋжще черюл касѡ хжртіе. Кꙋм вор съ ардъ тоате стіхіїле де тот шѝ съ вор топи де фрикъ. Кꙋм съва кꙋтремꙋра тот пъмжнтꙋл, ашептжнд венирѣ жꙋдекъторюлꙋи. Кꙋм вор стрига шѝ вор гласꙋи трѫмбіцеле. Кꙋм съвор дешкиде мормжнтꙋриле. Кꙋм съвор скꙋтꙋра гропиле. Кꙋм вор ешри морцій каден сомнꙋ. Кꙋм лꙋтꙋл кжт клипѣла окюлꙋ ва вени іаръ ꙟсꙋржндꙋꙟла лꙋи чѣ дентжю. Кꙋм съвор ꙟтоарче сꙋфлетеле іаръ ꙟтрꙋпꙋриле лор. Кꙋм вор алерга дирепцій ꙟтрꙋ ꙟтимпинаре. Кꙋм ва вени мирѣле ла време де міазъ ноапте. Кꙋм чей чѣ ворфи гата вор ꙟтра ꙟ каса мирелꙋи. Кꙋм челор лѣнеш, шѝ негрижливи ли съва ꙟкиде ꙋша мирелꙋи, Кжндъ легжндескꙋ ачѣсте тоате ꙟ сꙋфлетꙋл міеꙋ, феріческ пре фечоареле чѣле ꙟцелѣпте, пре кареле май наинте кꙋпꙋцин, лѣꙋ адꙋ ла мижлок картѣ чѣ дꙋмнезеяскъ а скриптꙋрилор, къ саꙋ невоит шѝ аꙋ ѡстенит спре патема сомнꙋлꙋи, къ пентрꙋ кꙋчи аꙋ сокотит не съвжршитꙋ вѣкꙋлꙋи челꙋи віиторю лѣꙋ фость аминте, шѝ аꙋ пъзит часꙋл венирїй, къ шаꙋ адꙋс аминте де ꙟпреꙋнарѣ мирелꙋи шѝ де венирѣ лꙋи, къ неспитинд кꙋ амбрꙋнтꙋ ꙟтꙋнѣрекꙋ нопцій аꙋ пꙋртат грижъ кꙋ невоинце де фъклїиле лор. Ꙟсъ нꙋне ꙟпїадекъ нимикъ ачнти шѝ сфинтеле ачѣлѣ кꙋвинте, Асъмънатꙋсаꙋ зиче, ꙟпъръціа черюлꙋи кꙋ зѣче фечоаре, кареле лꙋꙟндꙋ фъклїиле лор аꙋ ешит съ ꙟтимпине пре мирѣле, Ѡаре кжнд аꙋ ешит? кжнд лѣꙋ кꙋпринсꙋ сорокꙋл віецій, аꙋ кжндъ аꙋ ажꙋнсꙋ порꙋнка съвжршитꙋлꙋи, шѝ нетобол чел де моарте? кжнд аꙋ венит ꙟчерій шѝ ле сналїа съ леа сꙋфлетеле лор? Ѡаре атꙋнчѣ аꙋ ешит ꙟтимпинарѣ мирелꙋи? Ба, че атꙋнчѣ аꙋ ешит кжнд саꙋ лепъдат де ꙟвъꙋлѫлеле ачещій віецй, кжнд аꙋ ꙟчепꙋт съ оумбле пре калѣ чѣ бꙋнъ, кжндъ аꙋ але съ оумбле пре калѣ чѣ стримтъ шѝ кꙋ невое, кжндъ аꙋ юбит де бꙋнъвое віаца чѣ грѣ, кжнд саꙋ лепъдат делѣциле нꙋнтїй, шѝ нꙋсаꙋ сꙋпꙋ лор, кжнд аꙋ оуржт дꙋлчециле чѣле трꙋпещи, кжндъ аꙋ але партѣ чѣ бꙋнъ а непꙋтреціюнїй, шѝ а фечорнїй, кжндъ аꙋ фъгъдꙋит съ петрѣкъ віаца лор кꙋ ꙟцелепчюне шѝ кꙋ кꙋръціе, кжндъ аꙋ юбит пре мирѣле чел бꙋн, кжндъ аꙋ похтит фрꙋмꙋсѣцѣ, шѝ подоаба ꙟпъръцїей, кжндъ саꙋ дезбръкат де тоатъ грижа ачещій лꙋми пꙋтреде, атꙋнчѣ аꙋ ешит ꙟтимпинарѣ мирелꙋи, шѝ аꙋ фость, зиче, чѣле чинчи ꙟцелѣпте, шѝ чѣле чинчи небꙋне.

Шѝ каре ѥсте кꙋноащерѣ челор ꙟцелѣпте? пентрꙋ кꙋчи саꙋ ꙟпреꙋнат кꙋ кꙋръціа, адекъ кꙋ фечоріа шѝ кꙋ милостенїа, ꙟподобитаꙋ фечоріа кꙋ фаптеле чѣле бꙋне, кꙋноскꙋтаꙋ бине къ кредінца фъръ де фапте ѥсте моартъ, кꙋноскꙋтаꙋ къ нꙋмай ѡ фаптъ бꙋнъ нꙋѥсте де ажꙋнсъ спре мжнтꙋире, къ нꙋ поате ничи ѡ датъ кꙋлтꙋрꙋл съ збоаре съ мѣргъ ла ꙟнълциме маре нꙋмай кꙋ ѡ арипъ, шаꙋ адꙋс аминте де гласꙋл мирелꙋи каре зиче, Милъ вою іаръ нꙋ жжртвъ, шѝ іаръ аюрилѣ, Лаꙋдъсъ мила жꙋдекъцій, Ꙗдекъ милостенїа бирꙋѫще дирѣпта жꙋдекатъ алꙋи Дꙋмнезеꙋ, шѝ ѡ фаче

съ

съ милꙋѧскъ пре пъкътош. Сфътꙋиндꙋсе даръ ачѣстѣ
тоате бине ши кꙋм съкаде ꙟцелѣптеле шаꙋ оумплꙋт васеле лор де оунтъ
делемнꙋ, кареле сѫнтъ васеле? пѫнтечеле сърачилор, сꙋфлетеле челор фъ
мѫнзи, аꙋ фъкꙋт пре сърачи хотри де нꙋнта чѣ сꙋфлетѣскъ, аꙋ гътит
ши аꙋ лꙋат кꙋ ѧле келтꙋѧлеле ꙟдꙋрърилор ши але милій, фламѫнзій съ
сътꙋра ши съ хрънїѧ, ꙗръ фъклійле лор съ лꙋмина, сърачій мꙋлцемїѧ,
ши мирелe съвеселїѧ. милостенїѧ съ семъна, ши каса чѣ де мире че неде
дꙋѧ съѡѧ съ гътїѧ, къши ачѣсте ꙟцелѣпте фечоаре стрига грѫиндъ
кꙋвѫнтꙋл лꙋй двдъ, каре ѕиче, гътитꙋнем ши нꙋнем тꙋрбꙋрат, ꙗръ
челе небꙋне цинѫнд фъклійле лор съ ведѣ стѫнд департе де мире, къ ласъ
стинцѣ канделеле кѫчи нꙋ авѣ оунтъ делемнꙋ, кѫчи сокотїѧ съ съ невоѧ
скъ нꙋмай кꙋ ѡфаптъ бꙋнъ, адекъ съ пъѕѣскъ нꙋмай фечорїѧ, ꙗръ
де милостенїе наꙋ грижит, Ванде дѫнселеле кꙋм фечорїѧ ши кꙋръцїѧ трꙋ
пꙋлꙋй аꙋ къщигат, ꙗръ мила спре сърачи наꙋ добѫндит. Кꙋй ꙟцелепцїѧ
ши фечорїѧ аꙋ юбит, ꙗръ юбирѣ де стрїини ѡаꙋ оурѫт ши аꙋ фꙋцит де ѧ,
Чевафи даръ пънъ ꙟсфѫршит? Ѕъбовиндꙋсе мирелe аꙋ дормитат тоате
фечоареле. Ꙟсъ челе ꙟцелѣпте фїиндꙋле канделеле плине де оунтъ де лемнꙋ
аꙋ фостъ адеверите къ нꙋ ле съ ворестинце канделеле лор, ꙗръ челе небꙋне а
щепта врѣмѣ чѣ де невое, адекъ сфѫршитꙋл вїецїй лор, даръчѣ нꙋ ѕи
ꙟсекꙋт? Венитаꙋ часꙋл, ѧжꙋнсаꙋ врѣмѣ, ꙟчепꙋта сꙋнѣтеле, ши азиче
трѫмбицеле, Стихїиле тремꙋра, Въздꙋхꙋл съ клътїѧ, Черюл съ кꙋ
тремꙋра, Ꙟпърирѣ съ стръмꙋта, Стѣлеле съ стингѣ ши кѣдѣ, Пꙋ
териле съ кꙋтремꙋра. Ꙟцерїй алерга май наинте, ши фꙋлцереле мерцѣ най
те, ши тоатъ лꙋмѣ авѣ маре тꙋрбꙋраре ши кꙋтремꙋр, кѫчи нꙋ вине ѕїѡа
жꙋдекъторюл, чела мїеѕꙋл нопцїй. Дечи дꙋпъ ачѣ фꙋ
стригаре ши глас маре кемѫндъ претоци спре ꙟтимпинаре, каре глас ѕичѣ,
Ꙗтъ мирелe, ешиць ꙟтрꙋ ꙟтимпинарѣ лꙋй, Дечи чефꙋ? Съ скꙋларъ фечоа
реле, гониръ сомнꙋл, шиш лꙋаръ кандилеле ꙟмѫниле лор. Ꙟсъ канделеле
челор ꙟцелѣпте ардѣ ши лꙋмина, ꙗръ ачелор небꙋне нꙋ съ ведѣ, къ канде
леле челор ꙟцелѣпте съ адъпа кꙋ оунтꙋ делемнꙋл милостенїй, ꙗръ але
челор небꙋне съ стингѣ, лꙋкрꙋ де мирав ера, маре ши гроазникъ невое кꙋ
принсе пре фъмей, къ навѣ оунде съ май фꙋгъ, навѣ примеждїѧ ръꙋтъцїй
ачеїѧ причинъ де ничи ѡмѫнгѫере, атꙋнчѣ даръ венирь кътръ челе ꙟце
лѣпте ши черѣ дела ѧле, лꙋкрꙋл кареле нꙋ пꙋтѣ сълꙋѧ, ши ѕичѣ кътръ
ѧле, дацине дей оунтꙋл де лемнꙋл вострꙋ, къ ни съ стингꙋ канделеле ноа
стре, Къ ѕътꙋсаꙋ май бине атꙋнчѣ съ оурмаць лор ши съ нꙋле рꙋгаць акꙋм,
Къ ѕътꙋсаꙋ атꙋнчѣ кѫндъ съ рꙋга чѣ чевиндѣ оунтꙋл делемнꙋл съ кꙋ
пъраць, дацине ѕик оунтъ делемнъ, ꙟѕадар ѡстеници рꙋгѫндъ пре челе
кꙋминте. О негрижничелор ши лѣнеше, ажꙋнсаꙋ врѣмѣ съ съ стриче
ѕборꙋл вїецїй, саꙋ трекꙋт негꙋцъторїѧ лꙋмїй, нꙋмай ѧсте де акꙋм врѣмѣ

вѫн

вѫнꙁърїй ши ꙟкꙋмпърърїй, акꙋм ден фапте съ чаркъ доведире, сау къꙁꙋт
дентѫю съ сокотици ачастъ невоинцъ, сау къꙁꙋт съ авеци грижъ ши не
воинцъ пентрꙋ ачастъ ꙟтимпинаре, сау къꙁꙋт съ сокотици къ кандиле
фъръ де оунтъ де лемнь нꙋпот съ лꙋминеꙁе, нꙋꙁичецї съвъ дъм де оун
тꙋл де лемнꙋл ностру: нꙋсъ ꙟподобеще нешине ничи ѡдатъ, ничи съ
ꙟфрꙋмꙋсецеꙁъ кꙋ лꙋкрꙋре стрїине, фїеще чине че аꙋ съмънат ачеѧ съ
черъ, дацине ноаѡ вои деоунтꙋл де лемнꙋл востру. Чеꙁисеръ даръ къ
тръмале челе ꙟцелепте: сънꙋ кꙋмва съ нꙋне аѫꙋнгъ, ши ноаѡ ши воаѡ,
че въ дꙋчецї маи бине лачеѧ чевѫндь ши въ кꙋмпърацї, мъкаръ де аꙋ
ръмас ши пꙋцинъ време, ꙗръ ꙟкъш алергаци, фъчецї ѡстенеалъ, ꙟкъ
нꙋ аꙋ венит мирeле, съргꙋници пънъ анꙋсъ ꙟкиде порциле, дꙋчицивъ лачеи
чевѫндь ши кꙋмпърацї. Даръ ѡ ꙟцелептелор карїи сѫнтъ ачеѧ чел
вѫндь: кѫчи але нꙋнцїꙋ, девреме че нꙋ ѡбичнюите съ факъ негꙋцъто
рїе ка ачаста: ръспꙋнсеръ челе ꙟцелепте ши ꙁисеръ, чеѧ чешъд лаоу
шиле бесеречило, сърачїй ши чершеторїй, рѫндꙋреле челе кꙋвѫнтътоаре,
кареле бине вестеск сꙋфлетелор, примъвара че невъꙁꙋтъ, ꙟпъкъторїй
чеи алеши ши де чинсте кътръ стъпѫнꙋл, риторїй чеи небирꙋици ꙟгесѡ
жꙋдекъцїй. Дечи мергѫндь але съ кꙋмпере вени мирeле. (Ѡ
маре примеждїе, ши дꙋрере невинедекатъ. Ѡ пагꙋбъ немѫнгѫятъ.
Ѡ плѫнџере ши тѫнгꙋире немѫнгѫятъ), мергѫндь съ кꙋмпере оуть де
лемнь вени мирeле, аꙋ венит бꙋкꙋрїѧ каре ашептѧ ши нъдеждꙋѧ. Вени
лаꙋда дирепцилор. Вени лꙋмина лавреме демїаꙁъ ноапте, ши еширъ
ꙟтимпинаре челе ꙟцелепте, ши ꙟтраръ кꙋ мирeле ꙟкаса нꙋнцїй, ꙟфрико
шъꙁꙋмъ де ачастъ привире чесъ фъкꙋ, мъкꙋтремꙋр де грешала чесъ ꙟтъм
плъ фъменилор, ши кꙋтотꙋл мъспъмѫнтеꙁ спꙋиндь ѡ примеждїе ка ача
ста, къ дорїѧ съ ваꙁъ каса миреꙋи че гролꙁникъ, пентрꙋ каре сау ле
пъдат де веселїиле лꙋмїи, патимиле шаꙋ ѡприт, кꙋ поѳтеле сау лꙋп
тат ши леꙋ бирꙋит, че пентрꙋ кѫчи нꙋ аꙋ авꙋт оунтъ делен, аꙋ гъсит
оушиле ꙟпъръцїй ꙟкисе ши ꙟкꙋѧте, къ дека аꙋ венит бътѣ ꙁикѫнд,
доамне доамне дешкиде не ноаѡ, ꙗръ жꙋдекъторюл аꙋ ръспꙋнсꙋ кꙋ гроа
ꙁъ денлъꙋнтрꙋ, ши аꙋ ꙁис кътръ ꙗле, адевър грѣеск воаѡ, нꙋвъщїꙋ
превои, ѡ маре примеждїе ши неноручире, къши ачесть ръспꙋнсꙋ амар ши
къ ерат, нꙋ прен вреꙋн ꙟгер, чеел сѫнгꙋр аꙋ ръспꙋнсꙋ кътръѧле, касъи
аꙋꙁъ ши гласꙋл лꙋи, ши испитиндь съи ваꙁъ фаца лꙋи съ рабде маи
мꙋлтъ мꙋнкъ ши скѫрбъ. Адевър адевър ꙁик воаѡ, нꙋвъщїꙋ превои,
нꙋнещїи стъпѫнꙋле: нꙋнеꙋм ꙟкинат цїе деннащере маичїй ноастре:
нам оурмат дꙋпътине: нам пъꙁит дентинерецеле ноастре кꙋръцїѧ ши
фечорїѧ: трꙋпꙋл каре неи ꙁидит нꙋлам пъꙁит, нестрикат ши кꙋрат:
мъдꙋлърїле ноастре нꙋлеꙋм дат спре патеми: ной трꙋцем нъдежде съ
аꙋꙁѡм кꙋнꙋни дела сфинта ши кꙋрата дирептата та, ꙗръ акꙋм не ꙟкиꙋеш

оуши

оушиле, ши зичи къ нꙋнещїй? пентрꙋче стъпѫнꙋле? Деврѣме че ам флъ
мѫнзит ши нꙋмїай дат съмънѫнкь, ꙟсътошатам ши нꙋмаць адъпат,
стрїин амфостъ ши нꙋмаць прїимит ꙟкаселе воастре, болнав ши ꙟтем
ниць амфостъ, ши наць венит съмъ ведець ши съмъ мѫнгѫяць, Кꙋскри
тꙋра вам порꙋнчит ши ам зис, къ кѫт наць фъкꙋт оунꙋя де ачещи май
мичїй смериць фрацїй мїей, ничи мїе наць фъкꙋт, Дечи стъпѫнꙋле даръ
ꙟзадар ши ꙟдешъртъ амръбдат атѫтѣ ѡстенѣле, ши невоя трꙋпꙋлꙋй?
ꙟдешъртъ нѣм мꙋнчит пре ной ꙟтоате зилеле, кꙋ бденїй тоатъ ноаптѣ?
ꙟдешъртъ нѣм дорит претине пре мирелѣ чел череск? ши нѣм пъзит фечо
рїя ноастръ несмѫнтитъ, ши непѫнгъритъ пънъ ꙟсфѫршит? аша жѣле зиче.
Адевърат фечоаре сѫнтеци, даръ зѣстре навеци, фечоаре сѫнтеци че навеци
подоабъ де мирѣсе, адевърат пъзитаци кꙋръцїя ши фечорїя трꙋпꙋлꙋй,
че юбирѣ де оамени оаць ръпит кꙋ несоменїя, ши кꙋ не ꙟдꙋрарѣ, трꙋпꙋ
востръ жесте не ꙟтинат ши кꙋрат, іаръ кипꙋриле ши фаптеле воастре сѫнт
немилостиве ши не ꙟдꙋрате, подоаба мѣ нꙋжесте афирїй, че амилостивирїй,
Кадесъ даръ челе чепохтескь, ши доредескь съсъ логодѣскъ кꙋмине, ши вор
съмфїе мїе мирѣсе съ аибъ ши ѧле подоабъ асѣменѣ кꙋ мине.
Нꙋпочю еꙋ съ жꙋ мирѣсъ каре съфїе потривъ кипꙋрилор ши фаптелор мѣ
ле, нꙋвою пꙋне ръзбою ꙟкаса чѣ де паче, дꙋчнцивъ, фꙋџици дела мине,
ꙟзадар ши ꙟдешъртъ сꙋпъраць оушиле, къ ꙟпъръцїя мѣ милостивилор
жесте лъкаш, ачела вине прелѣсне кътръ мине кареле оурмѣзъ милостивирѣ
мѣ лачей липсици ши сърачи, чел чесъ фаче сърак кꙋ дꙋхꙋл, чел чешплѣкъ
аꙋзꙋл лꙋй спречей липсици ши сърачи, чела чесокотѣще примеждїиле ши
ръꙋтъциле вечинꙋлꙋй съꙋ кашиале лꙋй, чела челъкръмѣзъ шїй паре ръꙋ
депримеждїиле ши невоиле стрїинилор, чела чесатꙋръ ши оумпле сꙋфлетеле
липсицилор ши сърачилор детоате бинеле, чела че аꙋ ꙟкълзит трꙋпꙋриле
челор голи, чела че аꙋ бъгат самъ гласꙋриле болнавилор, чела че аꙋ мѫ
гѫиат пречей слаби деиимъ, ши пречей ꙟтристаци кꙋ кꙋвинте мѫгѫїѡасе,
чела че аꙋ прїимит стрїинїи сꙋптъ акопере мѫнтꙋл касїй лꙋй, чела че аꙋ
щерсъ ши аꙋ пїердꙋт лакръмиле въдꙋвелор кꙋ бꙋрѣтеле милосѫрдїей, чела
че аꙋ юшꙋрат кꙋ ажꙋториюл лꙋй греꙋтатѣ сърѫчїий, ꙟсъ де ачѣсте тоа
те, нꙋвъ мираци ши съле лъꙋдаци нꙋмай кꙋ лимба, челе оурмаци ши
кꙋфапта, къ адевернꙋца ши печетѣ лимбїй жесте мѫна, ши ачаста ара
тъ ꙟтиндерѣ дирѣптїй, адекъ кѫндь рѫвнѣще кꙋвинтеле, съ юбим
даръ пе сърачи, ши съй окротим кѫтпꙋтем пре фїещекаре. съ аꙋзим гла
сꙋриле стъпѫнꙋлꙋй, къ кꙋноскѫнд фрика, вом скъпа де испитъ. съне фїе
милъ де ной прен сърачи. къ фѣтеле кѫчи наꙋ чинстит юбирѣ де оамени ши
милостенїя пентрꙋ ачѣя саꙋгонит декаса мирелꙋй. Че нъдѣжде бꙋнъ
аꙋ ръмас ла пъкътоши? декa окъръскꙋ юбирѣ де оамени кꙋ несоменїя, ши
зикѫнд еꙋ ачѣсте кътръ чей май слаби, ка съ леадеверѣскꙋ кꙋношїнца лор,

нꙋвою

нѹвою вътъма нємика прє сърбацїи чєи кѹ минте ши ши кѹ фапте бѹне. че ꙟкъ ꙟ нивою фаче май ꙟфїербинтаци, ши май невоитори спре бѹна крединцъ ши спре фаптеле чѣле бѹне. Дечи даръ ꙗ съ ведем ши съ сокотим фрацилор пънъ кѫнд стъ зборѹл ачещїи лѹми, ꙟчеки вом негѹцътори, ка съ пѹтем да ръспѹнсь бѹн атѹнчѣ ꙟнаинтѣ ꙟфрикошатѹлѹй жѹдекъторю. Ꙗн съ арътъм плѫнсѹл манаинте пънъ а нѹ съ пѹне скаѹнеле. Ꙗн съ апѹкъм ꙟнаинтѣ венирїи мирелѹй, съ алергъм май кѹрѫнд нои декѫт пъкатѹл, съ аѫжѹнџем ши съ апѹкъм майнаинте врѣмѣ чѣ ѡ ѫржндѹитъ а жѹдекъцїи, съ слѹжим ши съ ꙟблѫнзим пре жѹдекъторюл, съ нѹ ашептъм съ стъм ла ꙟфрикошата ачѣѫ жѹдекатъ фъръ де ръспѹнсь, съ ръсипим акѹм бании, ка съ дезлегъм ши съ пїердем атѹнчи пъкателе ши грешалеле, съ ворбим ꙟтайнъ кѹ жѹдекъторюл, ка съ нѹ не ѡсѫндѣскъ ꙟнаинтѣ а тоатъ мѹлцимѣ. А ꙟпъкъторю кътръ милостивирѣ лѹй пре чел сѫракѹ; ши прен ел дарѹѫще пре жѹдекъторюл. нѹмай кътръ ачеста съ ц ꙟдръзнещи ѡтанъ ка ачаста, пентрѹ ел винде дерептатѣ челор ѡсѫндици. Сѫракѹл ꙗ ꙗръ жѹдекъторюл нескълѣще ертъчюнѣ. Кѹ скрисоаре ꙗ ши спарџе запнсѹл. Пентрѹ къ зиче. Чел че милѹѫще сѫракѹл ꙟпрѹмѹтѣзъ пре Дмнезъѹ. Къ че вей пѹне акѹм ꙟмѫна сѫракѹлѹй, ѡ вей кѹноаще атѹнчѣ ꙟпалма жѹдекъторюлѹй. Дечи деком невои съ скъпъм де жѹдекатъ, съ не рѹгъм ши съ ꙟблѫнзим ꙟкъ дечѣ пре жѹдекъторю кѹ сѫрачїи. Ши кѫнд фачи дїатъ ла моартѣ та, скрїе пре хѫртїе ꙟпреѹнъ кѹ але рѹделор ши але прїѫтенилор ши партѣ сѹфлетѹлѹй карелева съ съ дѹкъ. Дъй лѹй макаръ де пѹцинъ [illegible] ла врѣме де невое, скрисоарѣ дїатїй съ аибъ ши нѹмеле жѹдекъторюлѹй, съ съ нѹ хапсаскъ поменирѣ сѫрачилор дин скрисоарѣ дїатїй тале. Фъ моартѣ причинъ де бѹкѹрїе ши нѹ де ꙟтристаре. Сокотѣще съ нѹ еши ла ꙟфрикошата жѹдекатъ фъръ де ꙟпъкъторю. Сатѹръ пѫнтечеле челора че вор съ ц пъртинѣскъ. Съ фачем даторю пре зидиторюл ши жѹдекъторюл нострѹ ка съ нѹ не ѡсѫндѣскъ. Съ кѹмпъръм кѹ бании ачестѹ бине маре. Май бѹнъ мъртѹрїе аи пре сѫракѹ, декѫт пре драгостѣ мѣ, зикѹ пентрѹ юбирѣ де ѡамени. Щїи бине къ юбескѹ пре сѫрачи, добитоачелор ле ръсарѹ ꙗрбъ, ши тѹтѹрорь добитоачелор кѹвѫнтътоаре ши некѹвѫнтътоаре, тоате чѣле че ле сѫнт де трѣбъ ле даѹ ден дестѹл ши де присосалъ. Ꙟсъ ꙗръш кѫнд фачи тѹ милостенїе, тинзѹ ши еѹ мѫна кѹ сѫракѹл ши ꙗѹ банѹль. Еѹ сѫнт ꙟбръкат ꙟлѹминъ ка ꙟтро хаинъ, ꙗръ нѹмай кѫт вей ꙟбръка тѹ пре оѹн голь, еѹ ꙟдатъ симцѹ кълдѹра ши мъ ꙟкълзескѹ. Щїимъ бине къ шъзь ꙟчерю кѹ татъл мїеѹ, ши нѹмай кѫт вей пѹрчѣде тѹ кътръ темницъ ка съ везн пре чей ꙟкиши, мъ вей афла аколо шъзѫнд ꙟпреѹнъ кѹ чей анѱици ши ꙟкиши. Ши де вей алерга кътръ чел болнавь нѹлиѱескѹ дела патѹлѹй, къ ꙟтот локѹл ши ꙟтоатъ лѹмѣ сѫнт ши мъ афлѹ, ши ажѹт челор дин невои ши ден грешитъци. Вери че вей да сѫракѹлѹй ѡ вей веда ла мине ꙟ.

мѹл

мꙋцинꙋсе. Девей бъга ꙟкасата пре чеи стрїинь ши фъръде касъ, ши пре мине мъвей ꙟа прей ꙟпреꙋнъ лъкꙋиторю. Аꙋчесте трей лꙋкрꙋри ꙟцкою дърꙋи, ши каса ꙟцкою пъзи, ши акꙋцїа цїовою адасоуе, ши лъкашꙋ ꙟчерюри ꙟцкою гъти де каре ной тоци съне ꙟвреднничим, кꙋ дарꙋл ши мила днꙋлꙋй ностръ Іс Хс, ꙟкъръ е слава ши търїа ꙟвечїй вечилор амин.

КꙊВѪНТ АЛ, ЛД,

А҆ челꙋй ꙟтрꙋ сфнцй пърнителе нострꙋ

А҆НАСТАСІЕ СИНАИТꙊЛ

А҆ сфнтꙋлꙋй мꙋнте Синаїи, Кꙋвѫнт ла чей адормнцй ꙟ Хс фрацй, каре съчнте ꙟще ꙟсъмбъта сꙋфлетелор.

Бл҃гословеще Пърнте.

Е҆ ѫсте астъзи ачаста ꙋбнцилор денем адꙋнат ꙟпреꙋнъ аша кꙋ не воннцъ? къчи неꙋ кемат пре ной фрацїи, чей къпръ Хс дела ной кемацй. Пентрꙋ ачеѧ съне апропїем кꙋ сѫсрдїе къпръ кѫмпаръ лꙋй Хс, къ неꙋ скꙋлат пре ной съфачем славословїе пре пъмѫнт, чеѧ че фак славословїе ꙟчерюри кꙋ ꙟцерїй, ши ꙟтинд хоре, ши мъ съ нолѡ сꙋфлетеск непꙋи чеѧ че сътꙋй де десфътаръ раюлꙋй, чеѧ че съ тꙋй десѡдихна ши де мѫнгѫере ѡе деколо, ши лꙋмини неапринд, чеѧ че шаꙋ лꙋминат ннимиле лор, ши аꙋ алергат къпръ лꙋмина ѡе неапꙋсъ, пентрꙋ къ аꙋ лꙋат дела ной пре чей прекꙋвїсѡши, чей къпръ Хс прекꙋвїсѡши мꙋтатꙋсаꙋ дела ной чеѧ чесаꙋ негꙋцеторит бине къпръ дꙋмнезъꙋ, лъса тꙋнеꙋ пре ной сърачи ши саꙋ дꙋ къпръ мошїѧ лор. Лъсатаꙋ пꙋтрецюне, ши саꙋ сꙋит къпръ непꙋтрецюне. Ашитаꙋ ден лꙋме ши къпръ Хс аꙋ ръспрн. Е҆шитаꙋ ден коливъ, ши саꙋ сълъшлꙋит ꙟ Іерꙋсалимꙋл чел де сꙋ. Лъсата дешъртаръ ачещїй вїецй, шаꙋ аѫꙋнсь ꙟферичиръ ѡе десꙋ. Лъсатаꙋ тꙋрбꙋръриле чеде дешарте, ши аꙋ кълъторит ла локꙋриле чеде кꙋ паче. Е҆шита ден їарна ши ден фꙋртꙋна лꙋмїи, шаꙋ тра ла лиманꙋриле линещїи. Лъсата оумбра ѡе дешартъ алꙋмїи, ши аꙋ алергат къпръ соареле дирептъцїи. Пентрꙋ къ ши кѫнд аꙋ фостꙋ кꙋ ной, какꙋм нарфи фостꙋ кꙋ ной. Минте ле ера пꙋрꙋре къпръ дмнезꙋ. Ши фїинд пре пъмѫнт, петреѧере ле ера ла черюри. Ши вїецꙋинд ꙟтрꙋп, нꙋ ера ꙟтрꙋп, пентрꙋ къ нꙋаве анче чета те стътътоаре, че Іерꙋсалимꙋл чел десꙋ. Наꙋ авꙋт анче авере пъкътоаре, че аверѣ ча череаскъ. Стрїинни ши немерничи аꙋ фостꙋ ка ши тоци пъринцїй лор. Стрїини де лꙋме ши де тоате лꙋкрꙋриле лꙋмїи. Къ сꙋфлетꙋ лор пꙋрꙋре ꙟподобїа чеде десꙋ кꙋгетѫнд. Чеде десꙋ сокотинд, чеде деаколо лъкашꙋри ши касе, ши фрꙋмꙋсеце пофтинд, чеделе чеде десꙋ, ла

деле

деле чѣле десꙋ, празничеле чѣле деаколо ши бꙋнътъциле чѣле вѣчниче, ши
дарꙋриле лꙋй дмнѕъꙋ, кътръ ачѣлѣ кꙋцетà, кътръ ачѣлѣ алергà, пентрꙋ
ачѣꙗ лѣꙋ ши добжндит. Аꙋ остенит, пентрꙋ ачѣꙗ аꙋ ши ꙟтрат ꙟлꙋ
минатꙋл лъкашꙋ де веселіе. Дꙋрꙋтꙋсаꙋ, пентрꙋ ачѣꙗ съ ши веселескꙋ.
Нꙋсаꙋ леневит, пентрꙋ ачѣꙗ съ ши одихнескꙋ. Нъзꙋитаꙋ аколо, пен
трꙋ къ лꙋкрꙋриле лꙋмій аꙋ дефъйматꙋ. Ешитаꙋ ден лꙋме, ши аꙋ мерсꙋ
пре калѣ чѣ бꙋнъ ши плъкꙋтъ лꙋй дмнѕъꙋ. Аꙋ ешит ши саꙋ дꙋс ꙟлъка
шꙋл чѣл сфнтъ ши вѣчникъ. Ешитаꙋ фъръвѣсте, шаꙋ збꙋрат ка нище
ржндꙋрѣле кꙋ бꙋне гласꙋри. Збꙋратаꙋ ка нище тꙋртꙋрѣле пꙋстиниче ши пра
кꙋрате. Деспърцитꙋсаꙋ де тꙋрма ноастръ канище міей кꙋраци. Мꙋта
тꙋсаꙋ ден стасѡл ши сꙋспинъ ѡиле. Лъсатаꙋ кꙋибꙋл ностръ, шій стри
гъм канище пꙋй айлор мичи. Деспърцитꙋсаꙋ мъдꙋларіюл, ши съꙟтристѣ
зъ чѣлѣлалте мъдꙋлъри. Лъкръмъм къ нѣм деспърцит де адꙋнарѣ воа
стръ. Сꙋспинъм къ кипꙋриле воастре нꙋлевѣдем. Дорим кꙋчи аша фъръ
вѣсте вацръпит. Тжнгꙋим къ ши ной кꙋржнд невом дꙋче ꙟтрнестпъчюне
адꙋкжндꙋне аминте дефаптеле воастре чѣле бꙋне, кꙋ окій нощри ꙟтоатепъ
циле къꙋтъм, ши драгостѣ воастръ некъюри нꙋобедем. Лъкръмъм къ
къ ши добитоачеле лъкръмѣзъ дедеспърцирѣ челор де нѣмꙋл лор. Тжнгꙋи
мꙋне, къ ши бой мꙋцескꙋ къꙋтжнд пре соціиле лор. Ши ржндꙋрѣлеле стри
гъ кꙋчи нескъпескꙋ пꙋій лор. Ши міей стригъ деспърциндꙋсе де фраціи
лор. Къ воаѡ деваꙋ фостꙋ ши дефолос моартѣ, ꙗръ ноаѡ нѣꙋ фъкꙋт маре
скжрбъ. Мъртꙋрисирѣ воастръ саꙋ фъкꙋт ла вой дорицъ, ꙗръ ноаѡ нѣц
фъкꙋт мꙋлтъ ꙟнимъ рѣ. Сфършитꙋл востръ ваꙋ фостꙋ воаѡ дорит, ꙗ
ръ ноаѡ нѣꙋ фостꙋ тжнгꙋире. Чинститъ ꙟнаинтѣ лꙋй дмнѕъꙋ моартѣ
кꙋвіѡшилор лꙋй, ꙗръ моартѣ пъкътошилор виклѣнъ, пентрꙋ ачѣꙗ ши зи
чѣ пророкꙋл. Дирептичѣ мътем ꙟзіѡа виклѣнъ, фъръделѣцѣ грешалелор
мѣле мъва кꙋпринде. Къ вине часꙋл ши зіѡа фрацилор, вине ши нꙋва ан
ѱи, кжнд валъса омꙋл тоатеши претоци, ши сева дꙋче сжнгꙋр сжнгꙋрел,
голши фъръдеажꙋторю, фъръдесоціе ши негата, ши фъръ деничи ѡꙟдрѣз
нѣлъ, десева афла ꙟлѣне ꙟзіѡа карѣ нꙋ ощіе, ши ꙟчасꙋл каре нꙋл ащѣптъ,
ꙟкжтъ време съвеселѣще ши стржнџе ꙟкжтъ ꙟнжсте бине ши нꙋгрижаще
десꙋфлетꙋл лꙋй, ши вине фъръвѣсте оунча ши тоате съпиръсескꙋ, пꙋцинъ
фіербинцѣлъ ши дꙋрѣре ши тоате ꙟтрꙋ немикъ съсокотескꙋ, ѡноапте а
джнкъ ши ꙟтꙋнекатъ, ши кꙋ дꙋрори, ши адꙋкъ ка пре оун осжндит аколѡ
оундел ѫꙋ. Мꙋлте остенѣле ꙟц требꙋескꙋ омꙋле. Мꙋлтъ ажꙋторю ши
рꙋгъчюни требꙋескꙋ ꙟчасꙋл ачела адеспърцирій сꙋфлетꙋлꙋй тъꙋ. Маре е а
тꙋнчѣ фрика ши кꙋтремꙋрꙋл. Маре ѫсте тайна ши некоѫ ачѣꙗ. Марей
трѣчерѣ кътръ чѣꙗ лꙋме, къ денетребꙋескꙋ повъцꙋитори кжнд мѣрџем ден
трꙋн сат ꙟтраалтꙋл, кꙋ кжт майвжрто кжнд недꙋчем ꙟвѣкꙋл чѣл нетрекꙋт,
де оунде нꙋсаꙋ ꙟторсꙋ ниме дѣколо. Мꙋлт ажꙋторю зикꙋ ꙟц требꙋе ꙟтра
чела

чела ча. Сѫнгꙋр нꙋмай часꙋл ачела, ѧрѫ нꙋ алтꙋ ча. Нꙋмай сѫнгꙋр оу подѣ
ши алтѫ трекѫтоаре наре, сфѫршитꙋл тꙋтꙋрор, ши адꙋчерѣ тꙋтꙋрор.
Грѣе трекѫтоарѣ, Дарѫ тоци пре нѧ вом сѫ трѣчем, Стрѣмтѫ ши не
кѫжитѫе калѣ, Дарѫ тоци пре нѧ вом сѫ мѣрџем, амар ши рѫꙋе пѫ
харꙋл, Дарѫ тоци ачеста вом сѫ бем ѧрѫ нꙋ алтꙋл, маре ши непове
стѫтѫе таина морцїй, ши нименѣ нꙋпоате сѫ нисѡспꙋе, кѫ ꙟфрикошатѫ
те ши гроазниче сѫнтѫ ачѣлѣ кареле вѣде атꙋнчѣ сꙋфлетꙋл дарѫ нимѣ
де ной ачѣстѣ ле поате ши, фѫрѫ кѫт ачѣѧ каре сѫ дꙋк май наинте,
аꙋ нꙋвези спꙋнеми кѫндь шѫдем апроапе де фрацїй чей че сѫ сѫвѫршѫскь
ши траг де моарте че ꙟгрозири ведем атꙋнчѣ фѫкѫндꙋсе? кꙋм сѫ кꙋ
тремꙋрѫ ши сꙋспинѫ? кꙋм асꙋдѫ, рѣче ши амар, кашй сечерѫторїй ла
царинѫ? кꙋм ꙟш ꙟторкь окїй ꙟкоаче ши ꙟколо? кꙋм оунїй скꙋшнескѫ
ꙟдинци, ши сѫ кꙋтремꙋрѫ, кꙋм тремꙋрѫ шиш змꙋлгь пѫрꙋл? кꙋм
сѫ скоалѫ дей пат ши вржндь сѫ фꙋгѫ нꙋпот? Кѫчи кѫ вѫд чѣлѣ чени
ѡдатѫ нꙋлѣꙋ вѫзꙋт, ши аꙋд чѣлѣ че ничи ѡдатѫ нꙋлѣꙋ аꙋзит, ши
пѫтимескь чѣлѣ че ничи ѡдинїѡарѫ нꙋлѣꙋ пѫтимит, каꙋтѫ пре изѣбѫ
виторюл ши нименѣ нꙋе сѫй изъвѫвѣскѫ, каꙋтѫ соцїе, ши нименѣ нꙋсѣ
афлѫ, сѫ роагѫ ши нименѣ нꙋ ꙟдрѫзнѣще, пре карїй вѫзѫндꙋй ной але
гѫм ши плѫнџем ши цїиндꙋй де мѫниле лор ꙟй сѫрꙋтѫм шїй оудѫм кꙋла
крѫми, ши щѣрџем сꙋдориле фѣцїй лор, ши ле сѫрꙋтѫм окїй, ши лимба
фїиндь апринсѫ ѡстѫмпѫрѫм кꙋ апѫ, ши не апропїем оурекиле ноастре
сѫ аꙋзим оун кꙋвѫнт ал лор кѫт де мик, апой ꙟй ꙟтребѫм зикѫндь,
Кꙋм те симцй претине фрате? нꙋте тѣме кѫ бꙋн ѧсте дмнзѣꙋ, ачѣ
стѣ зикѫнд кѫтрѫ ей не оудѫм пїептꙋл кꙋ лакрѫми, ши не арде инима,
ши кѫнд зичем ачѣстѣ нꙋѧсте атꙋнчѣ ла ной пофтѫ рѣ, ничи грижѫ
де бани ши де мѫнкѫри, че вѫзѫндь марѣ минꙋне а морцїй тремꙋрѫм ши
клѫтим кꙋ капетеле, ши лѫкрѫмѫндꙋне окїй не жѫлꙋй пре ной зикѫнд,
амар амар ноаѡ, Кѫндь де кѫтрѫ ной ꙟшѧ зїсѡа бꙋнѫ чел че сѫ дꙋче зи
кѫндь, фйци сѫнѫтош фрацилор мїей бꙋни, фйци сѫнѫтош, ши вѫ скꙋлаци
ꙟтрачѣстѫ ча де вѫрꙋгаци пентрꙋ мине, кѫ кале лꙋнгѫ ам афаче пре карѣ
ничи ѡдатѫ нам оумблат, ши ꙟ ѡраш стрїин, оунде нименѣ нꙋмѫ кꙋ
ноащѣ, ши ꙟцарѫ ꙟфрикошатѫ, де оунде нименѣ нꙋсаꙋ ꙟторсь, рѫмѫнеци
сѫнѫтош дарѫ юбицилор фраци ши прїѧтени, кѫ еꙋ де акꙋм нꙋмай сѫнт
прїѧтен, че стрїин, рѫмѫнец сѫнѫтош соцїиле мѣле, кѫ де акꙋм нꙋм
май сѫнтеци соцїй, че плѫнџере, Мѫнтꙋинцивѫ тоцй ши веници дене аџꙋн
џєцй, кѫвѫ ащептѫм аколо сѫ венйци, кѫ еꙋ де акꙋм ной май вени кѫтрѫ
вой, че ам вѫзꙋт ам вѫзꙋт, ши кꙋм ам лꙋкрат ам добѫндит, Дꙋкꙋмѫ
ши нꙋ кꙋноскь оунде мергь, аколо че бине ам фѫкꙋт ачела мѫва ши ꙟтим
пина, вер че ам стрѫнсь пре пѫмѫнтѫ, ачѣѧ мїе фолосꙋл, де ам милꙋит
пре чинева ꙟтрачѣстѫ ча мѫвою милꙋи, де ам акоперит пре чинева, акꙋм
мѫвою

мъвою ꙟкопери, кѫ греꙋ ши ꙟмар ѥсте часꙋл ачеста ал деспърцирїи сꙋфле-
тꙋлꙋй мїеꙋ май мꙋлте декѫт тоате часꙋриле, кѫ мам ръпит нега-
та, ꙟтꙋнекатъ ꙟмь ѥсте мїе ноаптѣ ачаста кѫ фъръ де род мам тъıат,
греꙋ ꙟмь ѥсте ръспꙋнсꙋл, даръ нам, че мъ рог лъкръмаци пентрꙋ мине,
ертаци ши върꙋгаци кътръ домнꙋл, касъ афлꙋ аколо пꙋцинъ ръсꙋфларе,
касъ аꙋ аколо пꙋцинъ миль, къ мꙋлтъ ам грешит, ши чем апринсеци лꙋ
мѫнъри фрацилор, къ еꙋ нꙋмїам апринсь фъклїа сꙋфлетꙋлꙋй мїеꙋ: че мь
ꙟбръкаци кꙋ хаине лꙋминоасе, къ нам пре мине хаинъ де нꙋнтъ: ши чем
спълаци трꙋпꙋл кꙋ апь, къ еꙋ нꙋмам спълат пре мине кꙋ апа лакръмилор,
че мь ꙟгропаци ꙟмормѫнтꙋри кꙋ пръкꙋвїосшїй, акърора вїацъ ши фаптъ
нам лꙋкрат: Ꙟнде мине кꙋм мам ꙟшълат пре мине ши мам бѫжокꙋрит
ѕикѫндь, пънъ сѫнтъ тѫнъръ, съмъ де сфътеѕ ꙟвеселїа лꙋмїй, съмь
ѡдихнескь трꙋпꙋл, ши пре ꙋрмъ мъвою покъи, къ дꙋмнеѕеꙋ фїиндь мило-
стивъ адевърат ꙟмьва фаче ертъчꙋнѣ, ачѣстѣ гѫндинд еꙋ ꙟтоате ѕи-
леле, мїам келтꙋит вїаца ꙟрълтате, аꙋѕїамь ꙟвъцътꙋръ ши нꙋѡ
сокотеам че лелꙋам спрерѫ, аꙋѕїам скриптꙋриле, ши кꙋм нꙋле аꙋѕїа
фъчем, аꙋѕїам пентрꙋ жꙋдекатъ, ши пентрꙋ моарте, ши ка ꙋн фъръ
моарте ши вѣчник нꙋ бъгам ꙟсамь, ши ꙗтъ акꙋм негата сѫнтъ лꙋат,
ши нименѣ нꙋе съми ажꙋте, ꙗтъ не покъи маꙋ ажꙋнсꙋ, ши нименѣ нꙋе съ
мъ скоаць, ꙗтъ мъро ши нименѣ нꙋмъ аскꙋлтъ, ꙗтъ мъ ѡсѫндескь,
ши наре чине мъ избъви, дирѣптъе жꙋдеката лꙋй дꙋмнеѕеꙋ, де кѫте ѡри
амфъгъдꙋит съмъ покъескь, ши ꙗръш май рꙋ ам лꙋкрат, де кѫте ѡри
маꙋ милꙋит ши еꙋ тот ꙟл мѫнїам. Ачѣстѣ де мꙋлте ѡри ѕикѫнд
кътръ ной чел че съ съвѫршаще, фъръ вѣсте нєсъ лѣгъ лимба лꙋй, ѡкїй
нєсъ скимбъ, ши пїаре минта, ши нєсъ ѡпрѣще гласꙋл кѫнд вор вени
пꙋтериле етъпѫнеши, кѫндь вор соси ѡциле чѣле ꙟфрикошате, ши вор
кема сꙋфлетꙋл динтрꙋп, Кѫндь слꙋциле чѣле чє нꙋ аскꙋлтъ рꙋгъчꙋне
вор адꙋче кꙋ сила ла жꙋдекатъ, кѫꙋтѫнд ла ен тикълосꙋл ѡм вер ꙟтъра
арфи вери пꙋтерник, ши тира, аꙋ пꙋтерник лꙋмїй, тот кꙋ тотꙋл тре
мꙋръ касѡ фрꙋнѕъ де вѫнтъ, кꙋтотꙋл съ скꙋтꙋръ ши съ спъмѫнтѣѕъ,
вѣѕѫндь пꙋтери гроазниче, ши кипꙋри сїринне ши тари, вѣѕѫндь ѡбраѕе
кꙋ гроазъ ши посоморѫте, вѣѕѫнд ѡрѫндꙋиаль карѣ ничи ѡдатъ нꙋ
вѣѕꙋт, ши кꙋцетѫнд ꙟтрꙋсине ѕиче, Бл҃гословитꙋе чел сѫнгꙋр фъръ
де моарте, ши вѣчник ꙟпърат, Чеѥсте кътръ ачѣсте ꙟпърьцїи, ꙟ
пърьцїа лꙋмїй: Чеѥсте пꙋтѣрѣ ѡаменилор чѣ дешартъ ши фъръ ѡме
нїе: ꙖТъ кꙋ адевърат ѡциле чѣле черещи, ꙖТъ кипꙋри ꙟфрикошате,
але челꙋй сѫнгꙋр ꙟфрикошат. ꙖТъ слꙋци тари, ачелꙋй сѫнгꙋр таре
дꙋмнеѕеꙋ, ши ачѣстѣ вѣѕѫнд нꙋмай чел че атꙋнчѣ съ дꙋче, спре ной нꙋ
май кавтъ, че спре пꙋтериле чѣле чел стригъ кавтъ, ши съ спъминтѣѕъ.
поате фи ши нискари рꙋгъчꙋни шоптиндь атꙋнчѣ пре кꙋм ꙟи ва пꙋтѣ лимба

сървлагъ лор, дей каре кувинте ши сѣмне, де мулте ѡри чѣм честъм ꙟ прежур, ку ноаще кън вѣде путерниле чѣле стъпѫнеѿи, ши пре тоци ку принзъндуне фрикъ не спънмѫнтъ ши унул спре алтул фъкѫнд сѣмне зичем, ашъзацивъ ашъзацивъ, ну турбураци болнавул тъчеци ши луаци аминте, ши ну супъраци пре ачѣста че заче, тъчеци ши ну гръици, касъ нуй фачеци гѫлчавъ, ну плѫнӂеци касъ нул сминтици, Ругацивъ касъ масъ суфлетул луй ку паче. Ругацивъ касъ мѣргъ ꙟ лок де ѡдихнъ. Ругацивъ касъ акбъ ꙟ чери милостиви, къдеци ку ругъчюне касъ афле блѫнд пре стъпѫнул, тъмѫяци миро бун къ венирѣ чѣ ꙟ чериѣскъ ауѫзут. Ругацивъ къ ла маре трудъ есъ афлъ акум, луаци аминте къши вой авеци а пъци ачаста ку тоци, ши таина ачаста ну ѡ уйтаци, ши въ фіе грижъ де часул ачѣста, къ чеѫсте ѡмул: нимика, вїярме, ченушъ, умбръ, ши вис, ятъ треку ши съ дусе, контени ши тъку, чел маре ши витѣзул, чел тиран ши сѫлник, чел ꙟналт ши спре тоци гроазник, заче касъ ѡале, ятъ съ дусе ши съ трекѣ чел чефу ар пѣла каши ун неарѫтат, чел нъскут каши не нъскут. Чел мулть декѫт мулци, съ фъку ка нимень, чел челега, съ легъ ши ятъ къ дук, ꙟтрачѣѫ зи во пери тоате гѫндуриле луй.

Атунчѣ луѫнду ꙟ чериӥ суфлетул прин въздух еевор дуче уде ста ꙟчепъториле ши путериле, ши бирунторій лумій а путерилор челор ꙟпотрівничи, пѫрѫшій ноѿри чей амарѫ, вамешій ши логофецій чей непрасничи, ши пурътъторій чей де кувинте ꙟ въздух ꙟтимпинънд ши скрійнд, ши черчетѫнд вор адуче пъкателе ѡмулуй ши зaписеле чѣле дин тинерѣце ши дин бътрѫнѣце, чѣле ку воѥ ши фъръ воѥ, чѣле прин фапте, ши прин кувинте, ши прин гѫндури. Мултъ е фрика ши кутремурул тикълосулуй суфлет. Непове стить е невоѫ карѣ ѡ аре атунчѣ де мулцимѣ връжмашилор луй, цїиндул ши непъсѫтуиндул ши ѡприндул касъ нусъ суе къ тре черюри, ка съ нусъ слъвѫскъ ла лумина ши ꙟ ѡрашул челор вїй. Ꙟсъ суфлетул съ поартъ де сфинцїй ꙟчери, ярь ной трупул чел мортъ грижиндул, ши скоциндул ка пре ун стрійнъ дин каса луй, атунчѣ деграбъ ꙟ лдучем ла гроапъ, ши аколо ведем алтъ таинъ маре ши гроазникъ, възѫнд пре морци, пре ꙟпъраци, пе прощи, ши пе тирани, ши пре слуӡи, пре тоци фъкуци лут ка ниѿе пулбере ши ꙟпуцичюне, ка ѡ путречюне, ши ка ун вїярме. Прекум е арапул чел негру, аша е ши чел фрумос. Кум чел тѫнър, аша ши чел бътрѫн. Прекум чел сърманул, аша ши чел маре, ши тоци праф фъкуци, пентру къ пъмѫнт сѫнт ши ꙟ пъмѫнт съ дук, прекарій де мулте ѡри ꙟ ведем зъкѫнд ꙟ гропи, шїй арътъм унїй алтора ку дѣџетул зикѫнд, ява ку маре ши ку маре, ачѣста ѫсте ку маре ꙟпърат, ши ачѣста ѫсте ку маре тирану, ши ачѣста ѫсте ку маре воевод, ачѣста е непотул кутъруѫ, ши ачаста е фата кутъруѫ, ачаста е фата чѣ чѣ ера веститъ ѡарекѫнд, ши ачѣста е воиникул чел че ера ꙟподобит ѡарекѫнд. Ачѣстѣ де мулте ѡри лезичем ла мормѫн

тури

тꙋрникꙋ сꙋспинни ши лъкръмъм, ши ведем ачастъ таинъ маре, къ тоатъ
вжрста аколо сътопѣще, тот окюл аколо съестинче, тоатъ гꙋра чѣ кꙋ гла
бꙋн аколо съ астꙋпъ, тоатъ лимба чѣ рѣпеде аколо таче, тоатъ фрꙋмꙋсѣ
цѣ вжрстїи аколо съвещезѣще, тоатъ стъпжнирѣ дирегъторилор аколо ꙟче
тѣзъ, аколо сау остоит тоатъ остенѣла чѣ дешартъ, ши трꙋда олмен
лор гръим ши нименꙋ е съ ꙟ аминте, пре нꙋме стригъм пре чей адормици зи
кжнд. оунде вац дꙋх фрацїи ноштри ши кꙋм въ афлаци? Дꙋчине ноаѡ гла пре
кꙋм гръїаци ѡдинїѡръ вои чей дентрꙋ ной карїи аци лъсат лꙋмѣ? шеѕꙋта
сꙋфлетꙋл ꙟлокꙋл лꙋи прекꙋм ꙟсъкъда, дꙋпъ токмѣла ши ꙟвредничїа лꙋи?
дечи пꙋлберѣ ачаста чѣ заче ꙟгроапъ ꙟнаинтѣ окилор ноштри, ачастъ ꙟпꙋци
чюне, ши оаселе, ши трꙋпꙋриле сжнт але тинерилор ши але тинерѣлелор ачело
ра чѣ юбїаци ѡарекжнд? ачеста е трꙋпꙋл кареле ꙟл ꙟбръцишаци, ши нестжм
пърат ꙟл сърꙋтаци? ꙟпꙋцичюнѣ ачаста. Ѧсте ѡбразꙋл ачела каре зїсѡ
ши ноаптѣ фъръсацїꙋ ꙟл сърꙋтаци? Ачастъ матерїе ꙟтинатъ ѧсте трꙋ
пꙋл ачела каре ꙟбръцишаци, ши пъкътꙋаци? Пентрꙋ ачаста къꙋтаци
кꙋ дединсꙋл ши кредѣци чѣѧ чѣ сжнтеци ꙟтрꙋп, шинтрачастъ вїацъ деша
тъ. Адꙋчецивъ аминте кжндъ лъсаци мꙋерилае воастре ꙟпат, ши въ ꙟпреꙋ
наци кꙋ кꙋрвеле, кжнд въпъвъланци ꙟтрꙋ ꙟпꙋцичюне, кꙋноащеци къ мъдꙋ
лърꙋиле тоате каре сърꙋтаци, скжрнъ ши ꙟпꙋцичюне сърꙋтаци. Кꙋноащеци
къ кжнд съ апринде поѳта спръчѣстѣ, вїерме ши пꙋтрецюне поѳтици.
Нꙋ къ ꙟшелаци ѡ тинерилор ши тинерѣлелор, карїи сжнтеци фъръминте спре
фрꙋмꙋсѣцѣ чѣ дешартъ а тинерѣцелор, пентрꙋ къ прекꙋм ведеци пръчѣщѣ пꙋ
трезни ши морци, ши ной ѡарекжнд ꙟлꙋме нем трꙋфит, ши нем ꙟподобит,
ши кꙋмиросꙋри нем оунсъ, шам юбит, ши нем бꙋкꙋрат, ши нем десфътат,
ши акꙋм прекꙋм ведеци аꙋ ажꙋнсъ тоате канище тинъ ши ꙟпꙋцичюне. Пен
трꙋ ачѣѧ нꙋвъ ръпъчици, чѣ въ ꙟвъцаци дела ной карїи ам апꙋкат маинаинте
де зъчѣм ꙟгроапъ, ꙟвъцацивъ ши въ ꙟцелепцици ши кредѣци, къ ѧсте ꙟ іадꙋ
жꙋдекатъ, ши мꙋнкъ несфършитъ, ѧсте ꙟтꙋнѣрекъ нелꙋминат, ши ма
кафокꙋлꙋи, ши вїермеле чел неадормит, ѧсте плжнцере неꙟчетатъ, ши
скжршнирѣ динцилор несѡстоитъ, ѧсте скжрбъ нелекꙋитъ, ши нефъцар
никъ жꙋдекатъ, ши сжнт слꙋци фъръдемилъ, ши тжнгꙋире амаръ ши вѣчи
никъ. Ачѣстѣ фрацилор неꙟвацъ пре ной, чѣѧ чесаꙋ дꙋс аколо маинаинте
ши нꙋ принкꙋвинте чѣ пренфапте, прекꙋм ши ной адꙋкжндꙋне аминте, не е
расѣте каденище апъ амаръ съ афлъм чева сау съ аꙋзим сау съ кꙋноащем,
оаре оунде сжнт сꙋфлетеле ачелора, сꙋ аꙋ жос, аꙋ оаре акꙋм въ дꙋне ей пре но
сау оаре ꙟпреꙋнаневом аколо кꙋ ей, сау кꙋноащеневом? чѣ нимени нꙋлещїе ачѣ
стѣ, къ нимени нꙋсау ꙟторсꙋ дѣколо сънеспꙋе пентрꙋ ачей дѣколо оунде
сжнт, че лъꙋзинд ачѣстѣ дꙋмнезъꙋ де кътръ ной, ши лꙋ аскꙋнсъ пънъ
кжнд вом мꙋрꙋ ши ной, ши вом добжнди ачѣле дѣколо, кжнд се вор скꙋла
ден морци тоци, ши вом ста ꙟнаинте, ши невом мъртꙋриси ши вом дарѣ

спꙋнсъ

спꙋнесь ла ачел маре ши неповестит диван, кѫнд ва вени жꙋдекъторюл чел ꙟфрикошат ден черю, съ жꙋдече тоатъ лꙋмѣ, дела ръсърит пѫнъ ла апꙋс. кѫнд вор зиче гласꙋриле ачѣле грозниче але трѫмбицелор. кѫндь тоатъ лꙋмѣ дефрикъ ши де гроазъ се ва клъти ши се ва кꙋтремꙋра. кѫнд се вор дешкиде морминтꙋриле, ши тоате трꙋпꙋриле се вор скꙋла деспоѧте ши гоале. кѫнд се ва астꙋпа тоатъ гꙋра, ши тоатъ лимба се ва черчета. кѫнд ва кꙋрӡ рѫꙋ чел де фокꙋ пре денаинтѣ жꙋдекъторюлꙋи, пентрꙋ кареле зиче Даніил. Ведѣм пѫнъ кѫнд съ пꙋсеръ скаꙋнеле, ши шѫзꙋ чел векю де зиле, скаꙋнꙋл лꙋи паръ де фокꙋ, роателе лꙋи фокꙋ арзѫнд, рѫꙋ де фокꙋ кꙋра пе денаинтѣ лꙋи, міи де міи ꙟи слꙋжіѧ лꙋи, ши ꙟтꙋнерече де ꙟтꙋнерече ꙟи дворіѧ лꙋи, жꙋдеката шѫзꙋ, ши кърциле съ дешкисеръ. Ачѣѧ ѧсте ѕіѡ ши часꙋл пентрꙋ карѣ зиче Двдь. Пентрꙋ че мътем ꙟ ѕіѡа чѣ викленъ, ꙟпрѣделѣцѣ грешалелор мѣле мъ вор ꙟкꙋнцꙋра. Прѣчѣѧ зи аꙋ блестемат Іѡвь зикѫнд. Съ блѣстеме пре ѧ чел че блѣстемъ пре ѕіѡа ачѣѧ, чел че ва съ свлꙋпте кꙋ хіара чѧ маре кꙋ діаволꙋл, пентрꙋ ачѣѧ зи ши алть пророкꙋ зиче. Іатъ зи вине зиче Дмнꙋл, ши чине ва ръбда ѕіѡа карѣ ва вени, кѫнд ва вени дмнзъꙋ ѧве, дмнзъꙋл ностꙋ ши нꙋ ва тъчѣ, ши ꙟпрежꙋрꙋл лꙋи фꙋртꙋнъ грозникъ, ке ма ва черюл дес сꙋс ши пъмѫнтꙋл, ка съ жꙋдече нъродꙋл лꙋи, ши тот трꙋпꙋл ла ачѣ ꙟфрикошатъ жꙋдекатъ, ꙋнде нꙋ ѧсте микꙋ саꙋ маре, слꙋгъ ши слобод, ꙋнде нꙋ ѧсте ꙟпърат, саꙋ сꙋпꙋс, че тоци ꙟтрꙋникип осѫндици, тоци легаци. тоци голи ши деспꙋѧци, тремꙋрѫнд, плѫнгѫнд, невоиндꙋсе ши авѫнд грижъ фіеще каре чева зиче, са чева ръспꙋнде кътръ жꙋдекъторю пентрꙋ рѣлеле чаꙋ фъкꙋт. Ꙋнде ѧсте аколо трꙋфіѧ ꙟпърацилор? Ꙋнде ѧсте лаꙋда тираннилор? Ꙋнде ѧсте мѫндріѧ челор фърьмите? Ꙋндей ръꙋтатѣ тинерѣцелор? Ꙋндей подоаба хаинелор? Ꙋнде слꙋжиле чѣлѣ че алѣргъ ши дворескꙋ? Ꙋнде е аꙋрꙋл ши арџинтꙋл? Ꙋнде каіи чеи кꙋ рафтꙋри де аꙋр? Ꙋнде миросꙋриле ши афꙋмърииле чѣле пієрдꙋпіє? Ꙋнде оспѣцеле чѣле чефѧкꙋ ѕіѡ ши ноаптѣ? Ꙋнде чеѧ че бѣꙋ винꙋл кꙋ жокꙋри ши кꙋ тѫмпене, ꙟръ де дмнзъ ши де сꙋра нꙋ багъ самъ? Ни ꙋна де ачѣстѣ нꙋ е аколо, че амарꙋ влет, нꙋ ѧсте аколо ась ꙟбогъцирѣ, че ась ꙟгрози, ши ась кꙋтремꙋра. Нꙋ ѧсте аколо бꙋнъ петрекаціе, че ръспꙋндере. Нꙋ ѧсте аколо подоабъ, че маре ꙟтꙋнекаре. Нꙋ е аколо ѫжꙋкарѣ, че а плѫнцерѣ. Нꙋ ѧсте аколо трꙋфіѧ тинерѣцелор, че изгонире ла іад. Нꙋ ꙟкапе аколо ꙟтрачела ча ꙟфрикошат рꙋгъчюне, че дирѣптъ ши кꙋ сокотѣлъ платъ. дѣи фъкꙋт ачѣ сърачилор милъ, бꙋне мꙋтꙋріи сѫнт ла хс ши рꙋгъторі пентрꙋ тине, сърачіи чеи милꙋици де тине, лиѱиціи ши въдꙋвеле, стреинии, ши орбіи, ши непꙋтинчошіи, чеи дин пꙋстіе, ши дин кисори, ши дин изгонири, мари ѫжꙋтори ꙟцꙋворфи ачѣщѣ атꙋнчѣ, арътѫнд лꙋи хс кѫте лѣꙋ дат лор, чѣлѣ че іаи акоперит пре еи, ши іаи хрънит ши іаи одихнит ка пре нище фраци чесѫнт аи лꙋи хс. Къ де врѣме че

оунфрате де ꙟпърат нꙋпоате демꙋлте ѻри съроаце пре фратесъꙋ ꙟпъратꙋ,
кꙋ кѫт майвѫртос кѫнд сева рꙋга мꙋлциме де фраци? ши кꙋм кꙋй нꙋмѣще
фраци Хс пре сърачи, аколо ла ꙟфрикошата зи ажꙋдекъцїй, аскꙋлтъ пре
джнсꙋл зикѫнд кътръ чеѧ че стаꙋ аколо деадреапта лꙋй, ꙟкѫт ац фъ
кꙋт фрацилор мїей ачестора, арътѫнд кꙋ деџетꙋл пре сърачїй карїй вор шъ
дѣ аколо ла пичоареле лꙋй. Ѻаре чине вафи врѣдникъ шиферичит ꙟчасꙋл а
чела, кѫнд тоци ꙟџерїй ши оаменїй вор тремꙋра, иаръ ей съсъ нꙋмѣскъ фра
ци лꙋй Хс. Декѫте авꙋцїй, декѫте кꙋнꙋни, декѫтъ богъцїе ѧсте май
налтъ оун глас ка ачеста? Ѻаре карїй сѫнт ачеѧ карїй фериЧим пре ей? Ка
рїй ла ꙟфрикошатꙋл ачела час ал жꙋдекъцїй вор вени кꙋ ꙟдръзнире ши кꙋ кꙋ
тезаре фъръ де фрикъ ши вор кꙋноаще пре Хс ка пре оун пъринте адевърат ал лор,
ши вор ши вине къйва прїими ка пре нище фїй ши прїѧтени ай лꙋй, кърораи аꙋ
слꙋжит лꙋй кꙋ крединцъ, шаꙋ пъзит тоате порꙋнчиле лꙋй. Чине вафи оаре ачел
де треи ѻри фериЧит, прекареле шъзѫнд Хс ꙟскаꙋнꙋл лꙋй ши възѫндꙋл венинд
кътръ ел ꙟлва прїими шилва ꙟтимпина кꙋ фацъ блѫндъ, ши кꙋ ѻкии весе
ли, ши кꙋ ꙟдръзнире дръгъстоасъ, ши ка пре оун фїю ши прїѧтен, чевине
демꙋлтъ време де стреин, аша ꙟлва сърꙋта, ши ачесте вазиче кътръ ел:
Прїѧтеней бꙋн ши кредин(чо)с, Бине ай венит, Хръниторюл мїеꙋ, Прїимиторю
мїеꙋ, акоперниторюл мїеꙋ, Мꙋлцемеск воинцїй ши ꙟдꙋрърїй тале, Нꙋ
ꙋиту драгостѣ та. Чїи минте кѫт бине мїай фъкꙋт? Щїй кꙋм май
ѡдихнит ꙟкасата? Ши апои цїиндꙋл Хс демѫнъ ꙟнаинтѣ атот зборꙋ
ачела, ꙟнаинтѣ ꙟџерилор ша архангелилор, ши атоатъ ꙟчепътꙋра ши вол
ничїѧ, Пророчилор ши апостолилор, апрѣкꙋвїѻшилор ши адирепцилор. Ши
пꙋниндꙋл пре ел ꙟмижлокъ ꙟлва мъртꙋриси зикѫнд кътръ тоци пентрꙋ ел
арътѫнд кꙋ деџетꙋл. Ачестꙋ ѻм маꙋ възꙋт ѡарекѫнд флъмѫнд, ши
маꙋ хрънит, ꙟсетошат ши маꙋ адъпат, фригꙋрос ши маꙋ акоперит,
стрїин ши маꙋ прїимит. болнав маꙋ възꙋт, ши маꙋ лꙋат демаꙋ дꙋс ꙟка
са лꙋй пичоареле ши мѫниле мїаꙋ спълат, ши ꙟпатꙋл лꙋй кꙋ тот съфле
тꙋл маꙋ ѡдихнит. ла невое маꙋ възꙋт, ши маꙋ избъвит. ꙟтемнице
маꙋ афлат ши маꙋ ръскꙋмпърат, пентрꙋ ачеѧ шиеꙋ ꙟй зикꙋ лꙋй. Слꙋ
гъ бꙋнъ ши кредин чоасъ, де време че фꙋсеши ꙟпꙋцинъ кредин(чо)с спре мꙋлте
тевоюпꙋне. ꙟтръ ꙟбꙋкꙋрїѧ домнꙋлꙋй тъꙋ. Веселѣщете ꙟдесфътарѣ раю
лꙋй мїеꙋ. ꙟтръ ꙟвїаца чѣ вѣчникъ. ши нꙋнꙋмай ачесте вазиче Хс
челора че аꙋ пълкꙋт лꙋй, чей ва пꙋне девор ши шедѣ, ши апропїиндꙋсе лѣва
ши слꙋжи. Дечи даръ ка ши ной съ добѫндим ѡчинсте ка ачеѧ
ши глас ши славъ. Иан съ гръбим съ нꙋ ръмѫнем афаръ. Иан съ съ жргꙋим
юбицилор съ апꙋкъм ꙟнаинте. Съ лъсъм лѣнѣ чѣ дешартъ. Съ лепъдъм
нъдеждиле чѣле миничиноасе. Съ нꙋне май ꙟшълъм съ не батжокꙋрѣскъ ви
клѣнꙋл. Съ нꙋне арꙋнче пре но гѫндꙋл чел амъциторю пънъ мѫне ши помѫне
къ чинкъ мꙋлци мꙋлте съфътꙋиндꙋсе наꙋ ажꙋнс пънъ адоа зи, че саꙋ ръпит

фъръ

фъръ вѣсте ка ѡ҆пъспръꙋникъ де оулїꙋ, ши ка мїелꙋл де лꙋп, ши ка чел рѡ
бит де тълхари, непꙋтѫнд нічи съгръиаскъ нимика, нічи съфакъ чева дїа
тъ. Оу҆нїй кꙋлкѫндꙋсе декꙋсаръ сънътоши пѫнъ диминецъ, ніꙋ а҆жꙋнсъ,
а҆лцїй шезѫнд ла мѣсе а҆колѫ лѣꙋ е҆шит сꙋфлетꙋл. а҆лцїй ꙗръ мергѫнд пе
кале ꙟдатъ аꙋ мꙋрит. а҆лцїй фїинд ла бае, бѫ лѣꙋ фостꙋ ꙟгропаре. а҆л
цїй фїинд денꙋнтъ гътици фъръ вѣсте саꙋ ръпит, ши а҆чѣлѣш хайне лѣꙋ
фостꙋ ши денꙋнтъ ши де моарте, ши лѣꙋ фостꙋ кѫнтърецїй плѫнгъто
ри, ши ѫкꙋкъторїй тѫнгꙋитори, ши а҆чѣсте тоате лѣм възꙋт ши лѣм кꙋ
носкꙋт, ши ꙟкъ май ръꙋ ѥсте а҆часта, къ де бꙋнъ воѫ ноастръ ши кꙋ мин
тѣ пъкътꙋим ши не ꙟшълъм, пентрꙋ а҆часта н'авем нічи ѡ҆драгосте нічи
ѡ҆бертъчюне де ла Дмнезъꙋ, къ нꙋ не ꙟшълъм прен некꙋноштинцъ, че прен кꙋно
щинцъ. къ аꙋзим сфинтеле скриптꙋри лъꙋдѫнд чѣлѣ че съфакꙋ, ши ной нꙋле
фачем. че въроѫ даръ съ нꙋ фим нꙋмай а҆скꙋлтъторї ꙟвъцътꙋрїй че ши фъ
кътори, къ де аре нештине ѡ҆бичѣю ръꙋ де кꙋрвїе, ши дꙋпъ а҆скꙋлтарѣ ꙟвъ
цътꙋрїй ꙟлъ ва пъръси, а҆чела кꙋ а҆девърат ѥсте а҆скꙋлтъторю кꙋвѫнтꙋлꙋй,
ѡ҆ри чине сева ѡ҆мили кꙋвинтелор а҆честора, ши сева фаче милостивъ ши ꙟдꙋръ
торю, а҆чела ѥсте бꙋн а҆скꙋлтъторю, съфачем даръ ши ной а҆ша ка съ нꙋ не фїе
ноѫ ꙟвъцътꙋра а҆часта де ѡ҆сѫндъ къчи а҆ꙋзимъ ши нꙋ фачем, пентрꙋ къ
де нꙋ те поате ꙟцелепци моартѣ фрателꙋй тъꙋ, нимине нꙋ тева ꙟцелепци,
декѫ нꙋ тевей покъи кѫндъ вези мортꙋл, даръ кѫндъ тевей ꙟтоарче? ши
де нꙋ тевей оу҆мили дентрꙋ а҆честе ꙟвъцътꙋри, нічи ѡ҆датъ нꙋ тевей лъ
са де пъкате, а҆часта масъ даръ ꙗ҆бинцилор фраци ден Дꙋмнезеещиле кꙋ
винте неꙋпꙋс ноаѡ фрацїй ноштри карїй саꙋ дꙋс май наинте кътръ Хс, а҆
честѣ бꙋкате фъкътоаре де вїацъ неꙋ гътит, а҆чест вин неꙋ месꙋ,
а҆часта веселїе ши мѫнтꙋире неꙋ дървит, ка а҆чѣсте съ кꙋгетим ши зїоа
ши ноаптѣ ши ꙟтот часꙋл, ꙟбесѣрекъ ши ꙟкасъ ши ꙟтѫргъ, ши ꙟ
трꙋ а҆шернꙋтꙋри, ши ла бае, ши ла ꙟкисори, ши ла десфътъри, ши ла а҆дꙋ
нъри, ка съ пꙋтем скъпа де финкалъна лѣне, ши съне ꙟтоарчем сꙋфле
теле ноастре кътръ покъинцъ, ши мъкаръ де а҆кꙋм ꙟнаинте съне
пъръсим де пъкателе ноастре, ши пре Стъпѫнꙋл съл ръгъм,
ши ꙟпъръцїѫ черюрилор съ добѫндим, кꙋ дарꙋл ши кꙋ ми
ла Домнꙋлꙋй ностръ Іс Хс, къ лꙋй съ кꙋвине
тоатъ слава, чинстѣ ши ꙟкинъ
чюнѣ, а҆кꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши
ꙟвѣчїй вѣчилор
а҆мин.

сп Февр 18 - 22

КУВѪНТ, АЛ, ЛЕ

Ачелуи ѫтру сфинци пърintеле ностру

АЛУЙ ІѠАНЪ ЗЛАТООУСТЪ

Пентру минчинош(и)ий пророчи. ши чей фъръ дмнезеу еретичи, ши де семнеле сфѫршитулуй векулуй ачестуѫ. Благословеще Пъринте.

Сауз(и) кѫнд(ь) ау врут съсъ деспарцъ суфлетул де труп.

Дулчiѡ ѫсте кувѫнтул, пентру кѫ прекум миеау ѫрътатѫ ѫсте ши десфѫршит іаръ ѫсте плин де мултъ букурiе, дулчiѡ ѫсте кѫчи кѫ де акум нувою май гръи кѫтръ вой. Іаръ плин де тоатъ букурiѧ ѫсте кѫчи кѫ мiау сосит време съмъ пременеску ден лумѣ ачаста ши съфiу ку Хс, ши ѫче кип ау зи домнул, кѫде акум нувою май гръи кѫтръ вой, аша зик ши еу акум ку дулчiѡасъ инимъ, пентру минчинош(и)ий пророчи, ши даскалiй чеи минчиноши, ши де чей фъръ дмнезеу еритичи, пентру карiй зичѣ ши апостолул, кѫ оаменiй чей виклѣни ши връжмѫтори вор прокопи спре ръу, ръттъчинд ши рътъчинд дусе пентру карiй ши еу де мулте ѡри вам ѫвъцат, ши мулте кувинте ам фъкут ку дарул луи Хс, прекум щиц ши вой ѡ юбиторий де дмнезеу, ши май ѫтоате ворбеле мѣле въ адучем аминте пентру ачещѣ, де вецфи цинѫнд минте чѣлѣ че амзи ери, іаръ щiу кълецинец минте, ши май вѫрто кѫц сѫнтъ юбиторий де ѡстенѣле, ши юбиторий де Хс, ши ле сѫнтъ драчи кѫрциле, къчелуѫ чей сѫнт драчи кѫрциле, адевѫра нускаде съсъ кiѫме ши де Хс юбиторю, дупъ кувѫнтул чел думнезеескь че зиче, Чела че мъ юбѣще премине, ши кувинтеле мѣле пъзѣще, юбисева де пъринтеле мiеу, Чел че мъ юбѣще премине ѫлѣцѣ мѣ съва невои зiоа ши ноаптѣ, адекъ ѫчетiе. Ши ѫтраlте скриптури, оунул ка ачела аре пурурѣ непъръситъ поменирѣ де дмнезеу ѫинима луи, ашептѫндуѫ пре ел ден чериюри, ши пурурѣ пъзѣще часул венирiй луй, ши цине пурурѣ ѫмѫнилє луй сфинтеле кѫрци, ши ну оуитъ ничи ѡдатъ ачѣле сфинте кѫрци, ши ѫфрикошате, ѫтру кареле ѫсте скрис, кум кѫ ау шъзут ла жудекатъ ши кѫрциле сау дешкис. Вез кѫт фолос ѫсте съ черчетѣзе нещине скриптуриле, прекум ацi аузит ши де алте мулте дъц? Чеѫсте даръ ачаста чевъзик? кѫ нимикъ чева нау лъсат ничи аутъкут де чѣле че де фолосноаѡ сфинта скриптуръ, че пе тутиндинѣ стригъ прен пророчи ши апостоли, ши прен сѫнгур стъпѫниториюл тутурор дѫндуне вѣсте май наинте ши пъзиндуне преток ѡ маникъ дулчiѡасъ де коконiй ен, мъртурисѣще май наинте ши поменѣще

ши

ши пентрꙋ чѣле трекꙋте ши пентрꙋ чѣле вїитоаре, ши нимика трекѫндь
де чѣле чеи де фолос прекꙋм ам май зис, ши ачаста нꙋ сѫле грѫеск, ако
пери чева саꙋ кꙋ тайнъ, че стригѫндь ши гласꙋиндь петꙋтиндинѣ кꙋмꙋтъ
трꙋдъ, ши прен лѣџе ши прен пророчи, ши прен апостоли, ши прен сѫнгꙋ
стъпѫнꙋл тꙋтꙋрор, ши прен Исаїа пророкꙋл зиче, стригъ кꙋтъріе ши
нꙋ крꙋца, ши ка трѫмбица ꙟнаць гласꙋ тъꙋ, ши ꙗръш зиче, пре мꙋнте
ꙟналтꙋ тесꙋе чела че вестешти де Сїонь, ши май нainte зиче, ꙟнъца
ши нꙋ ве тѣмерец, ши Двдь зиче. Остенитам стригѫндь, оуската
мисаꙋ гѫтлежꙋл, ши Їωаннь Богословь ла съборника лꙋй епистолїе зиче,
Сокотицивъ пре вои касънꙋ пїердец чѣлѣ чеаць лꙋкрат, къ мꙋлци ꙟшъ
лъторн аꙋ єшит ꙟ лꙋме, ꙗръ Павел аꙋзи, Къꙋтаци кꙋм кꙋ амъръꙋтꙋ
оумблаци, ши Домнꙋл зиче, Єꙋ фъцишь ам гръит лꙋмїи, ши ꙟтрꙋ а
скꙋнсь нам гръит нимика, ши ꙟтраалтъ лок зиче Єꙋлестꙋл де домнꙋ,
късъта ге, ши стрига зикѫндь. Де ꙟсетоша зъ чинева вїе къ тръмине
ши сѣ бѣ. Вез кѫтъ невоинцъ, кѫтъ ωсѫрдїе, кꙋм стригъ Дꙋмне
зеꙗска скриптꙋръ, ши нимени нꙋе съ причапъ? Ши ꙗръ Фериꙋчитꙋл Павел
аꙋзи. Пъзицивъ де кѫини, пъзицивъ де лꙋкрътори чеи ръи, пъзицивъ
де тъѫре, (адекъ де єресꙋри), Къꙋтаци кꙋм оумблаци, къ зилеле сѫнт
виклѣне, ши мꙋлте ка ачѣсте сѫнть ꙟ Дꙋмнезеещиле скриптꙋри, але те
стаментꙋлꙋи челꙋи векю ши челꙋи ноꙋ, Карелe стригъ ши не дещѣптъ
пре нои ден лѣнѣ ноастръ, ꙗръ нои фачем тот ꙟпотривъ прекꙋм зиче до
нꙋл прен Исаїа пророкꙋл, Къ кꙋ оурекиле лор греꙋ аꙋ аꙋзит, ши окїи ло
рꙋ адормит. О кѫте ши че фѣлюри де скриптꙋри аꙋзим, ши нꙋле пꙋне
ꙟминтѣ ноастръ, пентрꙋ ачѣѫ ши фъръ де ръспꙋнсь не во афла ꙟзїсоа
черчетърїи кѫндь вавени съ лꙋминезе чѣле аскꙋнсе але ꙟтꙋнерекꙋлꙋи, ши
съ въдѣскъ сфатꙋриле инимилор, кѫндь ва шъдѣ жꙋдеката ши свор де
киде кърциле, де кареле акꙋм нꙋ бъгъм самъ ничи ле аскꙋлтъм, къчи къ
тоци нои оумблъм пре кале ръутъчиїтъ, ши калѣ чѣ дирѣптъ ши адевъ
ратъ ωам лъсат, ши нем фъкꙋт кашꙋ де ничепꙋт, кѫндь нꙋне стъпѫ
нїѫи пре нои доамне, прекꙋм зиче пророкꙋл, ши адевърат ла нои саꙋ пли
нит пророчїа лꙋи Двдь, че зиче, ши саꙋ аместекат кꙋ лимбиле, ши аꙋ ꙟ
вѫцат фаптеле лор, пентрꙋ ачаста сѫнтем де тот смериици ꙟтот пъ
мѫнтꙋл пентрꙋ пъкателе ноастре, ши ла нои аꙋ аѫꙋнсꙋ сфѫршитꙋл вѣ
кꙋлꙋи прекꙋм скрїе, Фъкꙋтꙋсаꙋ ши пъсторїи лꙋпи, ши ωиле зъробите,
ши фоаметѣ ла оуши, нꙋ фоамете де пѫине, ши сѣте де апъ, че фоа
мете де аꙋзирѣ кꙋвѫнтꙋл лꙋи Дмнезеꙋ, ничи оунꙋл даръ че нъ дъждꙋм
ще спре Домнꙋл, съ нꙋсъ де зне дъждꙋѣскъ, ши нꙋвъ ꙟпрестаци, въ
зѫндь май наинте ши привиндь пречела че аꙋзи, къ кꙋвои сѫнть, аве
даръ недѣжде, къ нꙋва фапъмѫнзи Домнꙋл сꙋфлетеле дирѣпцилор, пентрꙋ
ачасть фоамете зиче Дмнезеꙋ прен пророкꙋл, ши вафи ꙟзилеле ачѣлѣ воꙋ

адꙋче

адꙋче фоамете препъмѫнтъ. Нꙋ фоамете де пѫине, ши сѣте де апъ,
че фоамете де аꙋзирѣ кꙋвѫнтꙋл лꙋй дмнезеꙋ, ши агръи фъциш. Ши а
лергѫндь дела ръсърит пънъ ла апꙋ, вор черка кꙋвѫнтꙋл домнꙋлꙋй, ши
нꙋлвор афла. Веӡи къ нꙋзиче пентрꙋ фоаметѣ пѫиний, че пентрꙋ кꙋ
вѫнтꙋл лꙋй дꙋмнезеꙋ. О фоамете рѣ ши стрикътоаре де сꙋфлете,
ши вътъмътоаре. О фоамете причина мꙋнчилор дьвѣчи. Ачастъ фоа
мете ѧсте причина тꙋтꙋрор фаптелор челор рѣле. Ачастъ фоамете из
водѣще тоате ръꙋтъциле, пре ачаста фоамете въӡѫндꙋѿ май наинте
пророкꙋл дбдь къвине, стрꙋга лꙋй дмнезеꙋ зикѫндь, дмнезеꙋл мїеꙋ нꙋ
тъчѣ декѫтръ мине, ꙟкъ ши пентрꙋтоци чей невонтори ши креднчош аꙋ
пророчит зикѫндь, шїй ва хръни пре ей ꙟфоамете, ши ꙟтралть лок зиче,
ши ꙟзилеле де фоамете съвор сътꙋра, ши ꙟаръш милостивь ши ꙟдꙋрътѡрю
ѧсте домнꙋл, хранъ аꙋ дат челор че съ тем де ел, ачѣстѣ аꙋзи дбдь
пентрꙋ ачѣѧ черчетѣзъ скриптꙋриле, къ нꙋ флъмѫнзескь ничи ѡдатъ,
съ черчетъм скриптꙋриле фрацилор касъ нꙋ флъмѫнзим, кѫндь ва вени фоа
метѣ чѣ стрикътоаре де сꙋфлете съле черчетъм касъ нꙋне ꙟшъль ши съ
некълътѣскъ тот вѫнтꙋл, пентрꙋ каре зиче домнꙋл къ тръ чей лѣне,
въ ꙟшълаци некꙋноскѫндь скриптꙋриле, чаркъ юбитꙋле сфинтеле скриптꙋри,
къ ѧсте ꙟвъцътꙋръ ши порꙋнкъ стъпѫнѣскъ черчетѣзъ кꙋ ѡстенѣлъ,
черчетѣзъ ши чаркъ, ши вей афла мꙋлтъ ши ненꙋмъратъ авꙋцїе, ши
комоаръ аскꙋнсъ ꙟцаринъ, кꙋноаще дꙋмнезеѧска скриптꙋръ, чаркъ ши
вей афла, ши дѣка вей афла винде тоате кѫте ай, ши кꙋмпъръ царина а
чѣѧ, адекъ кꙋноштинца чѧ бꙋнъ адꙋмнезеещилор скриптꙋри, ꙟтрꙋ кареле
ѧсте аскꙋнсь фїюл, ши адевърата ꙟцелепчюне апъринтелꙋй, пре кареле
дѣка ꙟлꙋ вей афла феричит вей фи, прекꙋм скрїе, къ феричитꙋе ѡмꙋл чѣ
че аꙋ афлат ꙟцелепчюнѣ, черчетѣзъ юбитꙋле вери де ещи богат вери съра,
вери слꙋгъ саꙋ слобод, бърбат саꙋ мꙋѧре, черчетѣзъ скриптꙋриле, къ
дꙋмнезеѧска скриптꙋръ ѧсте съръ тꙋръ атоатъ бꙋнътатѣ, че съ веним
ла оурма кꙋвѫнтꙋлꙋй, къ пентрꙋ сфѫршитꙋл ши пентрꙋ пророчїй миничнѡ
ѧсте кꙋвѫнтꙋл нострꙋ, ши пентрꙋ даскалїй чей миничнош ши пентрꙋ чѣ
фъръ дꙋмнезеꙋ еретичи, карїй кꙋръ каоун лак маре стрѫнсь де мꙋлтъ плоѣ,
ши аꙋ акоперит ши аꙋ ръкъчит премꙋлци, ши деоунде саꙋ ꙟтѫмплат
ачаста? Авѣ ѧсте къ дей некꙋноштинца ши дей не ꙟвъцътꙋра челор ма
мари, къ оунде сѫнть пъсторїй не ꙟвъцаци аколо съ стрѫнгь ши лꙋпїй,
ши пръпъдескь ѡиле, каре даръ съ зичи ꙟтѫю, аꙋ пентрꙋ сфѫршитꙋл но
стрꙋ, аꙋ пентрꙋ чей фъръ дмнезеꙋ еретичи, ши съ доведескь ꙟвъцътꙋриле
лор чѣле пѫгѫрите? де аш авѣ време кꙋ адевърат лѣш рꙋшина ꙟвъцъ
тꙋриле лор чѣле фъръ дмнезеꙋ, ши фаптеле чѣле фъръ кале, че маре ѧсте
трꙋда ши мꙋлтъ е кꙋвѫнтꙋл пънъ адескопери, ши аскоате лаивѣлъ некꙋ
рателе ꙟвъцътꙋри. Ꙟсъ де ачастъ датъ требꙋѧще съ въдескь дей сфин

теле

теле скриптури пре ачещѣ, капре нище връжмаш ай луй Хс, Пентру а
чѣꙗ ши де пророчи кукале сау нумит лупи, ши де сѫнгур домнул Хс, ши
де ферничціи апостоли, ши нунумай лупи сау нумит че ши стрикъториі,
ши пъгѫни, ши ꙟпротивничи, ши връжмаш, ши виклѣни, ши хулиториі,
ши фъцарничи, ши фури ши тѫлхари, ши оуржѣц, ши пророчи минчиноши
ши даскали минчиноши ши повъцуитори ѡрби, ши ꙟшълътори, ши виклѣни,
ши анди христи, ши ꙟвръжбитори ши фій челуй виклѣнь, ши ѡсфиче,
ши фъръ дмнзеу, ши луптъториі де дух карій ау хулит духул дарулуй,
кърора нуласъка ерта ничи ꙟвѣкул де акум ничи ꙟчел вииторю, Пентру
карій съ хулѣще калѣ адевърій, ꙟкъ спреачѣстѣ ши фій вікленулуй діаво
съкіамъ, прекум аузи кътръ ѣй домнул, къ вой сѫнтеци де ла татъл
востру діаволул, ши ꙗръ богословул, ажве сѫнтъ коконій діаволулуй,
Требуе даръ ꙟтѫю пентру ачещѣ съчерчетъм ши апой пентру сфѫршиту
вѣкулуй, ши съ сфѫршим кувѫнтул. Девреме даръ че ау аѫунсу ла
ной сфѫршитуриле вѣкурилор прекумзиче апостолул, ши сау ꙟчепут вре
миле челе рѣле, ши фъръ де лѣцѣ фоарте сау ꙟмулцит, ши драгостѣ
челор мулци сау рѫчит, ши ꙟшълъторій сѫнтъ мулци, ши чей рътъчиц
ши май мулци. Веници акум съ дешкидем сфинтеле кърци, ꙟкареле афлъм
ной сфинтеле хотаръ пре пророчи зик, ши пре апостоли, касъ нуне ꙟшъ
лъм ной, ши съ нуне ꙟвълуй де тот вѫнтул десвъланій ши виклешугу
луй ѡменеск, спре мещешугул ꙟшълъчюній, съ ну рѫмѫнем жос, че съне
суим ку сфинціи оучиничи ꙟферичитул мунте ши съ аузим де ла пъсторюл
ностру чел бун зикѫнд, луаци аминте съ нувъ ꙟшълаци, ши Іоань ачѣ
стѣ ꙟцу зиче, сокотицивъ пре вой съ ну піардеци челѣ че аци лукрат, аши
дерѣ ши павел, ведеци кѫиній, ведец кум оумблаци, ши ачѣстѣ веде
нуместе алтъ нимик фъръ нумай незик касъне пъзим ной де чѣꙗ чене ꙟ
шалъ ку піелѣ ѡилор, ши де де суптъ аскундъ лупул, ши ꙟшалъ пречѣ
май лѣнеш, ши ла оун лукру фоарте требуинчос, петутиндинѣ съ зиче ꙟ
думнезееещиле скриптури, ачѣстѣ ведеци привегѣци, ши въругаци, ну
нумай пре вой, чедетоатъ турма, ничи оуна дечѣле че дефолосул ностру
нау тъкут сфинта скриптуръ, ꙗръ міе ꙟмвине алъкръма, кѫндъ аузъ
преоуній ден бесѣрека ноастръ зикѫндъ, къ ачѣстѣ нуле зик сфинтеле скри
птури, ши ачаста нунумай де ла мирѣни аузъ, чеши де ла чѣꙗ че съ аратъ
а фи пъстори, ши цин локуриле апостолилор, ши але пророчилор, ꙗръ ну фа
теле кърора жесте ку кале съле зикъ. Ꙟнде вой повъцуитори ѡрби, ши
не ꙟвъцаци, ши не ꙟтърици, карій въ ꙟфрумусецаци ку хаинеле, ши пъ
рѫсиц кувѫнтул луй дмнзеу, ши служици пѫнтечелуй, кърора ле жесте
дмнзеу пѫнтечеле ши слава, карій луаци лаптеле ши міерѣ ши карнѣ ту
мей, ши де ѡи нувъ е грижъ, пентру каре, авеци ада самъ ла зіоа жу
декъцій, ꙟчекип вец скъпа, не грижѫндъ де атѫта спъсеніе. Къ ѣу

вою а дасъще ꙟкъ кувжнтул ши вою аръта май мулте мъртурїй ден дум
незеещиле скриптури, ши ден еуаїй ши ден пророчи ши апостоли, ку ажу
торюл луй Хс, ка съ съ аступе тоатъ гура че гръѧще стржмбътате,
ꙗръ челора че юбеску кувжнтул съ ле съ луминезе инима, де оунде даръ
съ ꙟчеп? де ла чела че аузи. Еу сжнтъ ꙟчепутул ши сфжршитул, че съ
стржнгъ фїеще каре минте луй ла ел, ши съ ласе тоатъ грижа лумеаскъ.
Зисе дирептъ ачеа домнул, Ведецї нукъ ꙟшълаци, къ мулци вор вени
ꙟнумеле мїеу зикжнд, къ еу сжнтъ Хс, ши пре мулци вор ꙟшъла, ши
ꙗръ пъзицивъ пре вой де пророчи минчиноши, карїй вор вени кътръ вой ку ꙟ
бръкъмжнт де оае, ꙗръ педен лъунтру сжнтъ лупи ръпитори, че съй
куноащеци преен ден роада лор, адекъ ден кувинте, ден пророчїа че мин
чиноасъ, ден фъцърїе, ден слъвиреа чеа ръ, ши дин хула лор съй причепе,
къ нупоате помул чел путред съ факъ роадъ бунъ, кътот помул де
пе роада луй съ куноаще. Аша ши вой пре оунїй ка ачещеа ден роада лор,
адекъ ден кувинтеле лор съй куноащеци, ши дека ꙟи вецї куноаще ну луа
прен каселе воастре, ничи ле зичецї съ съ букуре, ничи съй ꙟтребацї, ничи съ
ле ръспундецї кувжнтъ, ну лепъдацї мъргъритарииле воастре ꙟнаинтеа лор
че въ пъзици де алуатул лор, адекъ де ересул лор, нимени ден вой съ нусе
мънїе пре мине, къ д[о]мнезеу ꙗсте чел че гръѧще. Аскултацї пъсторилор гласу
пъсторюлуй челуй май маре, аскултацї, ши пре вой въсокотици, ши пре тоатъ
турма, ведецї пре кжни, ведецї пре фури, къ чела че ну ꙟтръ пре оушъ ꙟ
стаулул оилор, че съ суе пре юриле, ачела фур ꙗсте ши тжлхарю, Ши ꙗръ
зиче петру ен, чела че ну е ку мине, адесе, ꙟпротивник ꙟм ꙗсте мїе,
ши ꙗръ кътръ ен зиче. Вой дела татъл востру дїаволул сжнтецї, ши ꙗръ,
вай де вой къ ꙟкидецї ꙟпъръцїа черюрилор, къ ничи вой ꙟтрацї, ничи пре а
цїй съ вїе лъсаци. ши ꙟтралтъ локу ꙗръш зиче. Вой ну сжнтецї ден оиле
меале. Везй кум въдеще ши рушинеазъ петютиндинеа д[о]мнул пе пъгжни,
ши пре еретичи, ка съ ну не ръмъчим ной? о юбире де оамени неспусъ. о
милъ неповеститъ. о бунътате неасъмънатъ. Чевом да домнулуй
пентру ачеасте тоате? о вой пъсторилор, ши ꙟпреунъ ку ной пъстори,
ꙗтъ пуцине ден челе мулте ам зис, кум къ петютиндинеа непорунчеще д[о]м
нул съ не пъзим, ши стрингъ прен сфинтеле еуаїй. Ведецї, Прибегецї, Не
воици, Силици. ши нунумай прен еуаїй, че ши прин пуртъторїй де д[о]мнезеу
Пророчи, ши прен кувжнтъторїй де д[о]мнезъу апостоли, ачеасташ зиче, къ ꙟ
тру тоци ачещеа ел гръѧще прекум ва, ши ним мъртурисеще кувжнтул Павел
зикжнд. Челуй че гръѧще ꙟтру ной Хс. Ин съ адучем даръ ла мижлоку
пре Богословїй апостоли, ши съ аузим дела ен че не ꙟвацъ пентру чей фъръ
д[о]мнезъу еретичи. Спунене ноао фериците Петре каре теу фериуит д[о]мнул
іс Хс, Спунене пентру чеѧ че ꙟшалъ, ши вор съ амъгеаскъ турма луй Хс,
пре каре цїоау дат, ши цїоау ꙟкрединцат май марелe пъсторю, ши сокоти
торюл

[illegible]

[illegible]

[illegible]

www.stavropoleos.ro

торюл сꙋфлетелѡр ноастре, спꙋне кѫтецꙋ дпрꙋнит дꙋхꙋл чел сфнт, шй
дтърѣще тꙋрма та асꙋпра лꙋпилор челор аскꙋнши ка шй даскалꙋл тъꙋ хс
дмнꙋл ностру. Ферничитꙋл Петрꙋ зисе. Ачаста кꙋноащеци дтѫю, кѫ д
зилеле чѣле деапой вор вени батжокꙋриторй де вор оумбла дꙋпѫ пофтеле лор,
шй иаръ зиче, Дентрꙋ вой съвор фаче даскали минчиноши, карїй вор скоате е
ресꙋри де перире, шй се вор лепъда де стъпѫнꙋл каре ꙗꙋ кꙋмпърат пре ей, шй
мꙋлци вор оурма дшелъчюнїй лор, а къррора плата нꙋка зъбѫвй, шй перирѣ
лор нꙋва дормита, фиїй блестѫмꙋлꙋй, кѫчи аꙋ лъсат калѣ чѣ дирѣптъ,
шй оумблъ дꙋпѫ дшелъчюнѣ минцїй лор. Ачѣстѣ аꙋзй Петрꙋ чел адевъра
ферничит Петрꙋ, Пїатра крединцїй пре карѣ азидит хс беселрека. Петрꙋ ка
реле цине кеиле дпъръцїй черюлꙋй. Петрꙋ кареле аꙋ дмблат де сꙋпра валꙋ
рилор мърїй, юбиторюл чел фїербинте ал дмнꙋлꙋй хс, кареле аꙋ ѡморѫт пре
симѡн фърмекъторюл ла Рѡма, ка оун връховникъ апостолилор шй май маре,
пре тълхарюл шй фꙋрꙋл чел май маре, шй оученикꙋл дїаволꙋлꙋй дересꙋри.
Ашиждерѣ шй Їѡан аꙋзй, аиве сѫнт лꙋкрꙋриле дїаволꙋлꙋй. Везй кꙋм
гръѩще хс дтрꙋтоцй? Пентрꙋ къ шй ла Еѵлїе ачѣстѣ аꙋзй кътръ ачеѩ.
Къ вой сѫнтецй дела тата востру дїаволꙋл. Шїꙋ пре мꙋлцй къ зикꙋ, къ
шй пре ачеѩ дмнзеꙋ ꙗꙋ зидит, зикѫнд, къ фъръ де дмнзеꙋ нꙋсаꙋ фъкꙋт
ничи оун лꙋкрꙋ, некꙋноскѫнд че сѫнт ачѣлѣ че гръеск, ничи пентрꙋ чѣле че
адеверѣзъ, къ дсъ кꙋм къ дмнзеꙋ ꙗꙋ зидит ачаста шй еꙋ зикꙋ, даръ
съ фак фапте бꙋне, ка съ ле оурмъм лор, шй не фачем фїй лꙋй дмнзеꙋ прин
дирѣпта крединцъ. Че съ не дтоарчем ла оурма кꙋвѫнтꙋлꙋй, Їѡан аꙋзй
шй акꙋм мꙋлцй антїхрести саꙋ фъкꙋт, шй иаръ зиче. Сокотицивъ пре вой
ка съ нꙋ пїардецй чѣлѣ чаꙋ лꙋкрат, къ мꙋлцй дшелъторй саꙋ арътат длꙋме.
шй иаръ. Юбицилор нꙋкрѣдецй дтот дꙋхꙋл, адекъ дтоатъ дъвъцътꙋра нꙋкрѣ
децй, че испитицй дꙋхꙋриле де сѫнт дела дмнзеꙋ. Къ мꙋлцй пророчй мин
чиноши аꙋ венит длꙋме, шй иаръ зиче. Де ва вени чинева кътръ вой шй нꙋ
ва адꙋче ачастъ дъвъцътꙋръ кꙋ ел, съ нꙋл прїимицй дкасе, шй нꙋй зичецй
бине фй, къ чине длъ вачерка де сънътате съ дсоцѣще кꙋ фаптеле лꙋй чѣле
виклѣне, шй иаръ зиче. Тот чела че калкъ шй нꙋ стъ ла дъвъцътꙋра лꙋй
хс, наре дмнзеꙋ. Ачѣстѣ зиче Їѡанъ фїюл тꙋнетꙋлꙋй, чел юбит май
мꙋлт декѫт тоцй сфнцїй, чела чаꙋ дтърит беселрека ден марцинѣ лꙋмїй пъ
нъ дмарциие, Їѡан кареле аꙋ астꙋпат гꙋриле еретичилор кꙋ богословїѩ. Їа
кѡв наꙋзй? Ѡри чине ва връ съ фїе прїѩтин лꙋмїй, съ фаче връжмашъ лꙋй
дмнзеꙋ. Аскꙋлтацй тоцй карїй въ дпрїетеницй шй мѫнкацй кꙋ еретичїй,
ръспꙋнсь де доседире къ сѫнтецй връжмашй лꙋй хс. Къ ничи чела че съ дпрїе
тенѣще кꙋ връжмашїй дпъратꙋлꙋй, нꙋ поате съ фїе лꙋй прїѩтен, че дкъ
ничи а трѣй нꙋе врѣдникꙋ, че дпреꙋнъ кꙋ връжмашїй дл вор пїерде. Шй
Їꙋда аꙋзй лꙋй Їаковъ. Арътатꙋсаꙋ ѡаре карїй ѡамени чей де мꙋлтъ че
скриш май наинте спре ачѣстꙋ пъкат пъгѫни, скимбѫнд дарꙋл лꙋй дмнзеꙋ

спре

ле з҃фѯ 1778 : аг : ѯі :

www.stavropoleos.ro

спре некꙋрѫцїе, шѝ де сѫнџꙋр стъпѫнꙋл шѝ дмнꙋл і̃с х̃с лепъдѫндꙋсе. шѝ ꙗръ зиче. Ꙟвремиле деапой се вор фаче батжокꙋриторй, шѝ вор ꙟмбла дꙋпъ пофтеле лор чѣле некꙋрате. Ꙗша сѫнт чѣ че петрекъ вїаца лор фъръ фрѫкъ кꙋм пот. Нꙋѡри фъръ де апъ, прекарїй ꙟи поартъ фїече вѫнт. Стѣле рътъчите кърора чаца ꙟтꙋнѣрекꙋлꙋй ꙟвѣчи съ пъзѣще. Ачѣсте шѝ алте ле маймꙋлте не ꙟваць бꙋнꙋл Їꙋда. Вино даръ шѝ тꙋ Павле, васꙋл чел але. Спꙋне не шѝ тꙋ дꙋпъ дарꙋл чецисаꙋ дат дела дмнѕъꙋ. Спꙋнене нѡѡ пентрꙋ ачест вѣк виклѣн. Вѫдѣще пре лꙋпїй чей ꙗскꙋнши. Фъцишѣзъ шѝ рꙋшинѣзъ пре фꙋрїй шѝ тѫлхарїй тꙋрмей чей сфинте алꙋй х̃с дмнѕеꙋль нострꙋ. Павел зиче. Еꙋ щїꙋ къ дꙋпъ съвѫршитꙋл мїеꙋ вор вени лꙋпи грей ла вой, карїй нꙋ ле ва фи милъ де тꙋрма мѧ. Везй ꙗсъмѫнаре де кꙋвинте але пророчилор ꙟпреꙋнъ шѝ але апостолилор; Везй пре богослови кꙋм съ токмеск ꙟкꙋвинте петꙋтиндине пентрꙋ чей фъръ де дꙋмнѕъꙋ еретичи нꙋ миндꙋй пре ей кѫйни шѝ лꙋпи. прекꙋм шѝ аюрилѣ павел зиче. Ведецй кѫй нїй, ведецй лꙋкрѫторїй чей рѫй, ведецй тъѧрѣ, ведецй съ нꙋ фїе чинева съ въ ꙟшале прин филосоѳїе шѝ дешартъ ꙟшелъчюне. Къꙋтацй кꙋ дѣдинсъ кꙋм ꙟмблаацй къ зилеле сѫнт виклѣне. че ръспꙋнсь ва да ачела чева ꙟꙋзи ачѣсте ꙟвъцътꙋри шѝ се ва леневи; шѝ ꙟтраалть лок ꙗръ зиче. Ꙟвъцътꙋри де мꙋлте фелюри шѝ стрѣине нꙋ ле пре прїимирецй, шѝ ꙗръ де ѡмꙋль еретикꙋ дꙋпъ ѡ ꙟвъцътꙋръ шѝ адоѡа, фꙋџи дела ел. шѝ ꙗръ ѡаменїй чей виклѣнй шѝ врѫжиторй вор прокопи май спре рѫꙋ, ꙟшелѫнд шѝ ꙟшелѫндꙋсе. Де ꙗскꙋлтацй ꙗръш чѣ че въ ꙟпрїетеницй кꙋ ей, къ ла чей спꙋркацй нимика нꙋ ѥсте кꙋрат, ка съ скъпацй де ѹрџїѧ че вине ꙗсꙋпра лор. Даръ кѫць въпѫнгърицй кꙋ ей ла дес фътъри, кꙋм ꙟдръзницй де въ причещꙋицй кꙋ дꙋмнезеещиле шѝ ꙟфрикошателе тайне але лꙋй х̃с; Аꙋ наꙋзиць пре фериچитꙋл Павел стригѫнд. Къ нꙋ пꙋтецй съ мѫнкацй шѝ дин маса дмнꙋлꙋй, шѝ дин маса драчилор; Ешицй дин мижлокꙋл лор зиче Пророкꙋл, шѝ де некꙋрат нꙋ въ атинџецй. Ѡаре ꙗскꙋлтацине ла ачаста че зичем; Ѡаре плекацивъ спре ачѣсте; Аꙋ ꙟзадарꙋ ѡстенийм шѝ грѫим вѫнт. Ꙟсъ пентрꙋ чѣ че вор, шѝ съ не воеск съ аꙋзъ кꙋвѫнтꙋл шѝ съл факъ, нꙋ мъ вою мънїѧ, ничи вою ꙟчета кꙋвинтеле лꙋй Павел. Че ачѣсте шѝ ꙗръ зикꙋ шѝ ꙗскꙋлтацй. Нꙋ въ фачецй кꙋмпънѣ дꙋвъ ꙟтраалт кип кꙋ чей некрединчошй, пентрꙋ къ че ꙟпреꙋнаре е лꙋминей кътръ ꙟтꙋнѣрек; Оунде сѫнт чей дѫржи кꙋ гꙋра, шѝ чей дешърцй рѫй грѫиторй, че зикꙋ къ нꙋ сѫнт ачѣсте де сфинта скриптꙋръ, кърора ле ꙗсте дмнзъꙋ пѫнтечеле шѝ слава, шѝ юбеск тот чѣле пъмѫнтещй; Ачѣсте аꙋзи Павел ростꙋл бесѣречїй, васꙋл чел але. Чел мꙋлт лꙋптъторю шѝ витѣзꙋл Павел. Лъꙋта че кꙋ вїерсꙋ дꙋмнезеескꙋ. Проповедꙋиторю лꙋй х̃с, шѝ скрїиторюл ꙟвъцътꙋрилор. Трѫмбица кꙋвѫнтꙋлꙋй. Риторюл бꙋней крединце. Мрѣжа лимбилор. Шѝ ꙟсъ ферицйцїй шѝ богословїй Апостоли, ачѣсте шѝ алтеле маймꙋлте аꙋзи пентрꙋ чей фъръ дмнзъꙋ шѝ

некре

некреднинчоши еретичи. Іаръ Пророчїй майнаинте, ши ей асемене ау зис, че
требуе аи адуче ши предѫншїй ла мѫжлокъ. Къ Дудъ ау зис. Ну ѣсте ꙟгу-
ра лор адевѣръ. Ши іаръ зиче, Доамне пречѣ че те урѫску іам урѫт,
ши пентру врѫжмашїй тѣй мѫ топїѣм, ку десѫвѫршит урѫчюне ꙟй у-
рѫм пре ей, ꙟтру врѫжмаши ми сѣ фѣку мїе. Ши ꙟцелепцїа Соломонъ
ау зис. Къ чей некураци сѣ фѣцѫреску а фи кураци. Ши іаръ зиче, Фїюле сѣ
ну те ꙟшале бѫрбаци некураци, ничи сѣ мерџи ꙟкале ку ей. Ши Пророкулъ
Исаїа ау зис майкѫрто ꙟкъ дмнезъу грѫѣще прин Пророкул. Фїй ам нъску
ши іам ꙟнѫлцат, іаръ ей сау лепѫдат де мине, ши іаръ зиче. Ну ѣсте а те бу-
кура ку некураціи, зиче дмнул. Оаре аѫунџе ачѣсте ау сѣ адучем ла ми-
лок пре тоци пророчїй карїй зику асемене ку ачѣсте? Іаръ аѫунџе ши а-
чѣсте кѫтрѫ чѣ челїй драгу сѣ ле факъ, къ чела че ну аскултъ де кѫте а-
зи, ничи челе май мулте ну ле ва аскулта. Іаръ ꙟкъш іа сѣ май зѫбѫви
ла кувинтеле луй Дудъ, сѣ ведем кум аратъ ши доведѣще виклешугул чела а-
скунсъ че ѣсте ꙟтру ей ши зиче, Ну ѣсте ꙟгура лор адевѣръ, инима лор е
дешартъ. Везй ꙟцелеџерѣ Пророкулуй кум доведѣще, ши дескопере, ши
рушинѣзъ пре слѫжиторїй чей рѣй, ка сѣ ну нерѫтѫчим но? Аузици православ-
ничилор, ши ну вѣ аместекаци ку еретичїй. Аскултаци пѫсторилор ши вѣ
кутремураци, ши ну тѫчеци, че мѫртурисици виклешугул пѫгѫнѫтѫцїй ло(р).
Ну даци локу дїаволулуй. Ну лѫсаци уша лупилор. Урмаци пре фѣричи-
тул апостол Петръ, къ хулиндъ ла рѫм ачел де трей ори блестемат Симон,
ши зикѫнд, кум къ ау фост еа путѣрѣ луй дмнезъу, іаръ петръ ни ма-
каръ унчи нау тѫкут ничи ау рѫбдат, че вѫзѫндул пре ел ши минчинос ско-
цѫндул, ши тѫлхарю ши ꙟпотривникъ луй дмнезъу, ши сурпѫндул лау
дат пїерзѣрїй. Ашиждерѣ ꙟкъ ши пе фїюл луй (іаръ майкѫрто ал
дїаволулуй) пре спуркатул мунданъ, ши некуратул ши фѫръ дмнезъу, ꙟ-
преунъ ку доао прѣкурве, вѫзѫндул сфнтул апостол ку мултъ осѫрдїе.
ши довединдул къ ѣсте фѫръ дмнезъу, ши минчинос асупра луй хс, ши про-
рокъ минчинос, лау аступат ши лау легат пѫнгѫрита луй гуръ, ꙟтру ну-
меле луй Іс хс, непутѫнд май рѫбда сау суфери ку ꙟделунгаре де време ху-
ла луй. Аша фачец ши вой ѡ пѫсторилор, ши ну вѣ ꙟпреунаци ку лукрури-
ле челе неродниче але ꙟтунѣрекулуй, че май вѫрто ꙟкъ сѣ ши вѣдици, прекум
ау фѣкут ши апостолїи, ши тата луй дмнезъу Дудъ, кареле ау фѣкут
пентру ачѣще мулте труде, ши мулте невоинце, вѫзѫндъ ши арѫтѫндъ,
ши стригѫндъ кѫтрѫ дмнезъу асупра лор ши зикѫнд. Пѫнѫкѫндъ пѫкѫ-
тошїй доамне се вор лѫуда? Рѫсплѣтѣщей пре ей ꙟтру путѣрѣ та, дѫле
лор дупъ фаптеле лор, Доамне ꙟчетатѣ та кипул лор сѣл батжокурещи къ
чѣлѣ челе сѫвѫршещи ту, ей лестрикъ. Ши іаръ се руга Дудъ фѫкѫнд ру-
ги кѫтрѫ дмнезъу, ка сѣ вїе ел сѫнгур сѣ плинѣскъ пофта лор, ши зиче.
Доамне плѣкъ черюриле ши те погоаръ, Доамне ну зѫбѫви, деграбъ сѣ не

кꙋпринѕе пре нои маинаинте ꙟдꙋрѣрниле тале доамне. Дечи юбиторюл де оа
мени дꙟнѕъꙋ кареле ва съмѫнтꙋиаскъ тоци оаменїи, ши съвїе ла кꙋнощин
ца адевѣрꙋлꙋи, чел че е апроапе тꙋтꙋрор челора чел кїамъ пре ел ꙟтрꙋ аде
вѣр, наꙋ трекꙋт кꙋ аꙋѕꙋл, ничи аꙋ лепъдат рꙋгъчюнѣ сфинцилор, че аꙋ пле
кат черюриле, ши саꙋ погорѫт ши тоате лѣꙋ токмит спре мѫнтꙋирѣ неамꙋ
лꙋи ностръ, ши тоате лѣꙋ арътат, фъкѫнд ши ꙟвъцѫнд, апои врѫнд
съарате къ кѫци вор съфїе маимари бесѣречилор, аша требꙋе съгонѣскъ пре
еретичи. Аꙋ фъкꙋт бичю де щрѣнг, ши аꙋ ꙟтрат ши аꙋ скос пре тоци ден
бесѣрекъ ши ꙗꙋ гонит ѕикѫндъ. Каса мѣ ѧсте касъ де рꙋгъ, ши вои оаци
фъкꙋт касъ де тѫлхари. Аскꙋлтаци маимарїи бесѣречилор, къ пентрꙋ
вои аꙋ арътат пилдъ бꙋнъ ка съ оурмаци дꙋпъ ел, ши съ въ пъзици де лꙋпи
де тоате пѫрциле, ши съи гонаци, ши пъзици тꙋрма невътъматъ. Ши
дѣка ꙗꙋ скос пре тоци афаръ, адекъ пре чеѧ че кꙋщета ꙟпотривъ, апои а спꙋ
ши пꙋстїирѣ лор, ши стингерѣ чевасъ лѣвїе ден неам ꙟ неам челора че кꙋщетъ
чеѣле ꙟпотривъ ѕикѫндъ. Ꙗтъ сева аша каса воастръ пꙋстїе. Вези кѫ
те кꙋвинте саꙋ фъкꙋт, къ връжмашїи, ши вниклѣнїи бесѣречїи, адекъ
еретичїи ꙟтоате неамꙋриле съдаꙋ перирїи, дꙋпъ кꙋвѫнтꙋль домнꙋлꙋи чаꙋ
зи. Къ тоатъ съдирѣ че нꙋ оаꙋ съдит пъринтеле мїеꙋ сева дезръдъчина,
прекꙋм аꙋ ши фостꙋ, къчи къ ел оаꙋ фъкꙋт ачаста ꙟтѫю ши оаꙋ арътат.
Ꙗръ дꙋпъ ꙟнълцарѣ лꙋи ла черюри, ꙗръ саꙋ лꙋптат кꙋ ѥн ферничицїи апосто
ли. Ши апои дꙋпъ ачещѣ, дꙋмнезъещиле лор ꙟвъцътꙋри, ши даскалїи
бесѣречїи, ши чеѣле дꙋпъ времи сфинте съборъ каре саꙋ фъкꙋт пре ачещѣ де
ръдъчинѫндꙋи, адекъ пре чеѧ че нꙋ саꙋ покъит, ꙗꙋ дат спре пїерзаре
дꙋпъ кꙋм е скрис. Къ ѥи пїерде пре тоци чеѧ че гръеск минчюна. Аꙋ
наꙋ перит ши саꙋ препъдит тоци пентрꙋ фъръделѣџѣ лоръ? Къ кꙋ оунде сѫнт
чеѧ че съ лꙋпта атꙋнчѣ кꙋ бесѣрека, ꙟпърации ши пꙋтѣрничїи, ши ꙟцелепцїи?
Аꙋ нꙋ саꙋ рѫсипит, ши аꙋ перит кꙋм нарфи фостъ? оунде ѧсте ꙟфїе
бънтарѣ, ши семенцїѧ жидовилор? оунде ѧсте симон фърмекъторюл,
еретикꙋл чел маи маре? оучиникꙋл дїаволꙋлꙋи ши ал жидовилор, ши ꙟнаин
те алергъторюлꙋи антихрист? оунде ѧсте чел ръ нъскꙋт деел, мꙋндан,
намѣстникꙋл хꙋлїи ши некꙋръцїѧ лꙋи, ѥзархꙋл ръꙋтъцилор, кꙋ чеѣле
доаѡ прѣкꙋрве, ши алтеле кѫте съ гръеск але лор оурѫте, ши скѫрбите
ши некꙋрате, фапте кареле нꙋ еъ каде съ съ арате? пентрꙋ кареле ѕичѣ ши
апостолꙋл петръ, къ чеѣле аскꙋнсе че съ фак де ѫншїи, гроѕав ѧсте а съ
ши грꙋи, оунде ѧсте маркїѡн? оундее оуалїе? оундее маниндъ? оун
дее василид? оундее нерсѡн? оундее Їꙋлїан? оундее арїе? оундее не
сторїе? оунде сѫнтъ тоци чеѧ че съ лꙋпта кꙋ бесѣрека? кꙋм ѕиче ши
дꙗдъ, ꙟкꙋнѫжꙋратꙋмаꙋ кѫнии мꙋлци, аꙋ наꙋ перит тоци ши саꙋ ръсипит
пентрꙋ хꙋла лор ши саꙋ изгонит канище лꙋпи? пентрꙋ къ шаꙋ афлат ꙟ
потривничїи ши витѣжїи ръзбоиничи ши пъстори, премаи марїи бесѣре
чилор

чилор карїй аꙋ фост ꙟ времиле ачѣлѣ, пре фериничїцїй бърбацы. Ꙟсъ мꙋ
тъ ѡсебире ведем ꙟтре пъсторїй чей де атꙋнчѣ шй ꙟтре ачещи де акꙋм,
ачѣѫ аꙋ фост лꙋптъторй, ꙗръ ачещѣ фꙋгъторй, ачѣѫ невоиторй, ꙗръ
ачещѣ мѫнкъторй, ачѣѫ ꙟфрꙋмꙋсецꙗ кърцы шй ꙟвъцъꙋрй, ꙗръ ачещѣ
хаине шй рѫсꙋрй, ꙗръ ачещѣ канище нъминцы ласъ ѡиле шй фꙋг, ꙗръ
ачѣѫ шаꙋ пꙋс сꙋфлетꙋл пентрꙋ ѡи, шй аꙋ оурмат пъсторюлꙋй челꙋй бꙋн
домнꙋлꙋй ностру Їс Хс, ѡ фериче де ачѣѫ бърбацы, а кърора нꙋмеле саꙋ
скрй ꙟ кꙗрцѣ вїецїй, де карїй саꙋ спъмѫнтат драчїй, шй саꙋ кꙋтремꙋра
еретичїй, пентрꙋ карїй саꙋ астꙋпат тоате гꙋриле челор че грѣеск стрѫ
бътъцꙋ. Ꙟмбине даръ съ зик шй еꙋ асѣмене кꙋ Дв҃дь, кареле зичѣ плѫ
гѫндь, оунде сѫнть милеле тѣле де ꙟчепꙋт доамне? Съ зик шй еꙋ лъ
крѫмѫндь, оунде ѫсте фериничита ачѣѫ хоръ а е҆пискꙋпилор, шй а даскали
лор, карїй стрълꙋчїѫ ꙟ лꙋме канище лꙋминй, цинѫндь кꙋвѫнтꙋ вїецїй?
Даръ че не ѡпрѣще съ адꙋчем ла мижлок шй пре ачещѣ дей чей мꙋлцы пꙋ
цини. Де врѣме че поменирѣ лор ѫсте сфинцире сꙋфлетꙋлꙋй? оунде ѫсте
Еводїе, мирѣзма бесѣречїй, шй намѣсник шй оурмъторю сфинцилор апо
столи? Оунде ѫсте Игнатїе лъкашꙋ лꙋй Дмнезеꙋ? Оунде ѫсте Дїѡнисїе
пасъреа черюлꙋй. Оунде е Їполит чел прѣ дꙋлче шй кꙋ бꙋнъ драгосте,
оунде е мареле Васілїе, чел кꙋ пꙋцин ꙟтокма кꙋ апостолїй. Оунде е А҆та
насїе чел лаком де еретичи? Оунде е Григорїе а̂л доилѣ Богослов, ѡсташꙋ
лꙋй Хс, чел небирꙋит. Оунде е челалалть тизꙋл лꙋй. Оунде е Ефрим
мѫнгъѣрѣ челор ꙟтристацы, повацꙗ тинерилѡ, ꙟдирептарѣ челор покън,
сабїѫ чѣ кꙋ доаѡ аскꙋците асꙋпра еретичилор, шй васꙋл дꙋхꙋлꙋй сфнть
шй ал бꙋнътъцилор? Везй кѫтꙋ е мижлокꙋл шй ѡсебирѣ фериничицилор шй
сфнцилор ачелора бърбацы, де ачещѣ че сѫнть ай времїй де акꙋм. Щїꙋ шй
пре алцїй пꙋртъторй де Дмнезеꙋ даскали, че де стꙋл ѫсте де кѫц ам зис,
ачѣѫ прекꙋм ам зис шаꙋ пꙋс сꙋфлетꙋл лор пентрꙋ ѡи, ꙗръ ачещѣ ласъ
ѡиле шй фꙋг, ачѣѫ аꙋ фост тари шй кꙋ кꙋвѫнтꙋл шй кꙋ лꙋкрꙋл, ꙗръ
ачещѣ ла бани шй ла агониситe шй ла кай шй ла катѫрй, шй мошїй шй чи
резй шй тꙋрме, шй бꙋкътарй шй ла мѣсе де сфътате мꙋлтъ ѡсѫрдїе
пꙋн, шй мꙋлтъ грижъ аꙋ пентрꙋ ачѣстѣ ꙟтоате зилеле шй нопцилe,
ꙗръ пентрꙋ тꙋрма чѣ кꙋвѫнтътоаре наꙋ ничи ѡ грижъ, пентрꙋ карѣ аꙋ
а дарѣ самъ ла марѣ шй ꙟфрикошата зїѡа жꙋдекъцїй, апой дей ꙟтрѣбъ
чинева пентрꙋ кърцы, ръспꙋндь шй зик, сѫнть сърак шй нꙋ пот съ кꙋмпър
кърцы, шй апой съ поартъ нꙋ ка сърачїй, че кꙋ хаине скꙋпе шй лꙋминате
кꙋ мѫнечиле пънъ ла дѣцете, шй кꙋ гꙋлере лате, шй кꙋ слꙋгй мꙋлте,
ꙟкъ май вѫртос кꙋ бꙋкътарй, пентрꙋ карїй грозав лꙋкрꙋ ѫсте а грън чи
нева, къ дей а вꙋцїе мꙋлтъ кѫщигъ шй роабе мꙋерй. О рꙋшинѣ маре,
О авꙋцїе рѣ. О амаръ юбире де арцинть. О несацїꙋ де пѫнтече, ден
трꙋ ачѣстѣ даръ съ пꙋгоаръ врѫжбиле, шоптеле рѣле, поносаꙋиреле шй

ѡкъръле

ѡкърѫле, ши тꙋрбꙋрърриле, апо́й дека ꙟ̂и черчетѣзъ нещи́не ръспꙋ́нде де
ꙁик, кꙋи фак еꙋ стрѫмбътъта́те? ꙟ̂м пꙋтѣре кꙋ але́мѣле съ фак кꙋм вой врѣ,
ꙗ҆ръ дека съ ꙟ҆кѣще бре́ꙋнꙋл де́н ере́тичи а҆гръи кꙋ ꙟ҆дъръпничіе, ничи
оу̂нꙋл нꙋсъ а҆флъ съ стѣ ꙟ҆потривъ, ничи оунꙋл нꙋе лꙋптъторю, тоци
стрѫчи, тоци тъкꙋ́ци, тоц фꙋгари, ѡ҆мꙋре некꙋноскꙋци, съръдꙋчинъ
рѣ а҆тꙋтꙋрор ръꙋтъцилор ꙗ҆бире де а҆ргинть, къ пентрꙋ кꙋчи сѫнтем бо
гаци, непаре къ невом спъси, чемай ꙗ҆шор ѫсте съ трѣкъ фꙋнѣ коръ
бнїй пре́н оурекиле а҆кꙋлꙋи, де кѫт богатꙋл съ ꙟ҆тре ꙟ҆трꙋ ꙟ҆пъръцїѧ че
рюлꙋи, десфътѫндꙋвъ ши ꙟ҆бътѫндꙋвъ, ши ꙟ҆нъїцѫндꙋвъ веч съ бн
рꙋи е҆ресꙋриле, даръ къ чѧ чеcъ десфътѣзъ, шї съ ꙟ҆батъ а҆кꙋм, ши
съ ꙟ҆подобескъ кꙋ ха́йне мꙋлте, ши кꙋ а҆ꙋр мꙋлтꙋ, ничи пре ной нꙋне а̂
скꙋлтъ, ꙟ҆чеки́й веци пꙋтѣ съ а҆ръта́ци, а҆лтора съръчїѧ чѣ бꙋнъ а҆лꙋи
Хс, челꙋи че а҆ꙋ съръчи́т пентрꙋ ной, каре а҆ꙋ ꙟ҆въца́т пре оученичїи лꙋи
съ наибъ ничи а҆рамъ ла брѫнеле лор, ꙟ҆девъра́т въ ꙟ҆шълаци, некꙋноскѫнд
скриптꙋриле. Даръ наꙋѕици пре домнꙋл ꙁикѫндъ, фери́ци сѫнтъ чей
съръчи кꙋ дꙋхꙋл, ши нꙋ гръмъдици а҆вꙋціе пре пъмѫнтъ, а҆вѣрѣ во́астръ
саꙋ ꙟ҆мꙋлци́т, ши кꙋвънтꙋл во́стрꙋ а҆ꙋ пери́т, ха́йнеле во́астре ле мънѫнкъ
мо́лїиле, де каре а҆веци а҆да саmъ ла май мареле пъсторю Хс, ши нꙋсокоти
къ фїеще каре васъ дѣ самъ ла дꙋмнеꙁеꙋ пентрꙋ сине, ши вой пъсторилор,
веци съ даци самъ ши пентрꙋ вой, ши пентрꙋ ѡ҆и, Архїере́йи, ши пресѡ
цїи, ши дїакони, фїеще каре прекꙋм саꙋ ꙟ҆кредини́цат, че сокотици съ нꙋ
оуи́таци таланцїи, сокотицикъ пре вой ши пре тоатъ тꙋрма, пъꙁи́цивъ
съ нꙋ липсаскъ врео ѡ҆е де́н тꙋрмъ, къ бине съ щици къ дева ръмѫнѣ
врео ѡ҆е ден тꙋрмъ пентрꙋ лѣнѣ во́астръ, ши ѡ҆кор мѫнїка Хїаръле,
тоатъ вїаца во́астръ ѡ҆ва пїерде, къ сѫнцеле е҆и ден мѫниле во́астре ѡ҆ва
чѣре ѫꙋдекъторюл. Чевъ дешептаци де а҆кꙋм ꙟ҆наи́нте ши проповедꙋици
кꙋвѫнтꙋл, лъсаци тоатъ грижа лꙋмїи, кътаци кꙋ а҆мъръꙋнтꙋл кꙋм
оумблаци, ведеци прекѫнии, ведеци ꙁик, ши нꙋ пъръсескъ ꙁикѫндъ, ве
деци лꙋпїи, ведеци тѫлхарїи, ведеци фꙋрїи, ведеци къмꙋлци ꙟ҆шълъторн
а҆ꙋ ешит ꙟ҆лꙋме, прѣвегаци ши фици трѣѫ, кѫци а҆ци лꙋат а҆схпра во́а
стръ банꙋл домнꙋлꙋи привегѣци ши лꙋаци а҆минте де ꙟ҆фрикошата ꙁи а҆ве
нирїи лꙋи, кѫнд ва вени съ факъ сокотѣлъ кꙋ вой, ла кѫци а҆ꙋ дат та
лантꙋл. А҆чѣстѣ даръ а҆вѫндꙋле ꙟ҆минтѣ во́астръ ꙗ҆бицилор, пъщец тꙋ
ма лꙋи дꙋмнеꙁеꙋ карѣ вѫсꙋдат, прекꙋм ꙁиче а҆постолꙋл нꙋ кꙋ ꙟ҆демнарѣ
кꙋнива че де бꙋнъ вое, нꙋ кꙋ рѣ къщигаое че кꙋ ѡ҆сѫрдїе, ничи какꙋм а̂
стъпѫни де тот клиросꙋл че съ фици пилдъ тꙋрмїи, ши а҆ръгѫндꙋсе
пъсторюл чел маре съ лꙋаци кꙋнꙋна мъририи чѣ невѣщедъ. Ꙗ҆ръ а҆чѣстѣш
ꙁик. Аскꙋлтаци даръ пресѡцїи домнꙋлꙋи, ꙟ҆пъръцїи пъмѫнтꙋлꙋи ши
тоате нъроаделе, боѧри ши тоци ѫꙋдекъторїи пъмѫнтꙋлꙋи, тинерїи ши
фечоареле, чей бътрѫни кꙋ чей тинери, бъгаци ꙟ҆ оурекиле во́астре тоц

чей

чей че апкꙋнци ꙟлꙋме, мичи ши мари, бърбаци ши фемей ꙟпреꙋнъ богаци
ши сърачи. Рогꙋвъ пре тоци, лꙋаци аминте ла челе че съ гръескꙋ, къ вою
съ въ ꙟдестꙋлеѕ ши съ доведескꙋ дин сфинтеле скриптꙋри, къ нꙋ тоци кре
щинии кѫци съ кїамъ крещинии, че нꙋмай нꙋмеле аꙋ, ши съ ꙟшалъ, къ
кꙋ кꙋвѫнтꙋл. Мꙋлци сѫнтꙋ крещинии, іаръ кꙋ фапта фоарте пꙋцинии, кꙋ
кипꙋл сѫнтꙋ канище оучиничи ай лꙋй Хс, іаръ кꙋ фиреѣ сѫнтꙋ вѫнѕъторй,
кꙋ кꙋвѫнтꙋл сѫнтꙋ бꙋни крединчош, ши милостиви, іаръ кꙋ фаптеле
сѫнтꙋ еллини, кꙋ нꙋмеле крещинии, ши кꙋ фаптеле пъгѫни, прекꙋм аꙋ
ѕис пророкꙋл, къ саꙋ ꙟпреꙋнат кꙋ лимбиле ши аꙋ ꙟвъцат фаптеле лор, ши
адевърат ла ной саꙋ плинит пророчїѧ лꙋй, къче крещинии сѫнтꙋ ачеѧ ка
рїй пъѕескꙋ басне жидовещи, ши еллинещи ши оурситориле ши връжиле, ши
астрологїеле, ши фърмекъторїиле, ши адвареле ши собричирй де ѕиле,
ши де лꙋни, ши де ани, ши трепетниче, ши кꙋвирꙋри, ши гласꙋри де па
сери, ши чеѧ че апринд лꙋмини ла фѫнтѫнй, ши съ скалдъ, ши чеѧ че
пъѕескꙋ ꙟтимпинъриле, ши чеѧ че мѫнѫнкъ жъртвеле боѕилор, ши сѫ
це сꙋгрꙋмат, ши мѫнкат де хїаръ, ши мортъчюне, ши алте ка ачѣ
стѣ мꙋлте, даркꙋм пот съ фїе крещинии, карїй ле фак ачѣстѣ? ши
кꙋ че ꙟдръзнире кꙋтѣѕъ десъ нꙋмескꙋ крещинии? ши ꙟчекип кꙋтѣѕъ де
кꙋминекъ кꙋ сфинтеле тайне карїй сѫнтꙋ май рън декѫт еллинїй? Ши
іаръ, че крещинии сѫнтꙋ чеѧ че фак кипꙋриле пъгѫниилѡр, ши ѝш скимбъ фе
целе лор, ши гласꙋриле, ши жоакъ ши бат ꙟпалме, саꙋ чеѧ че съ ꙟбракъ
ꙟхайне фемеещи? кѫци фак ши прїимескꙋ оунеле ка ачѣстѣ нꙋ ле ничи
де оун фолос а съ нꙋми крещинии. Къ ꙟчекип ѡфатъ фечоаръ, пънъш пъ
ѕѣще фечорїѧ, кꙋ кале ши кꙋ чинсте съ кїамъ ши ѧсте фечоаръ. Іаръ де
съ ва ꙟшъла дечиневѧ ши съ ва стрика, дечїй нꙋмай ѧсте фечоаръ. А
ша ши чей че съ кїамъ крещинй, де нꙋ ва цинѣ токмѣлеле ши ва кълка
порꙋнчиле, ши ва фаче фаптеле лимбилор, нꙋсъ каде съ съ кѫме крещинй,
кꙋноащец дар тоци юбицилор, къ кꙋ ачѣле пꙋцине кꙋвинте, нꙋм десъпър
цит де ачѣстѣ ѕикѫнд, лепъдꙋмъ де сатана, ши де тоате лꙋкрꙋриле
лꙋй. Зисай де тоате? веѕи че ай ѕис, тоате лꙋкрꙋриле лꙋй, дар ачѣстѣ
чефак алекꙋй сѫнтꙋ? Сокотѣщете рогꙋте кꙋй фъгъдꙋещи, нꙋ ла ꙟп
церй, нꙋ ла ꙟпърат пъминтескꙋ, нꙋ ла бирꙋиторїй вѣкꙋлꙋй ачестꙋѧ, че
ла сѫнгꙋр ꙟпъратꙋл ꙟпърацилор, ши бирꙋиторюлꙋй бирꙋиторилор, кꙋ а
чела тей токмит, ши ай мъртꙋрисит, ши ай фъгъдꙋит ꙟнаинтѣ амꙋ
тора мъртꙋрїй, ꙟмѫниле лꙋй дар ещи ши тꙋ ши кꙋвинтеле тале. Де
дар ащептъ съ вїе дин черюри, съц адꙋкъ фойцѧ та ши кꙋвинтеле гꙋ
рїй тале, съ съ читѣскъ ꙟнаинтѣ ꙟџерилор ши а ѡаменилор. Сокотицивъ
дар фрацилор ши въ пъѕици ꙟкай де акꙋм ꙟнаинте де фаптеле пъгѫнещи,
къ аꙋѕи чеѕиче апостолꙋл. Ачаста дар ѕик ши мъ мъртꙋрисескꙋ ꙟдо
нꙋл, кꙋм де акꙋм съ нꙋмай оумблаци прекꙋ оумблъ ши чѣлалте лимби,

ку ꙟшълъчюнѣ минцїй лор, карїй сѫнть ꙟтунекаци ку гѫндул, іаръ во
ку ꙟшълъчюнѣ минцїй лор, карїй сѫнть ꙟтунекаци ку гѫндул, іаръ во-
наци ꙟвъцат аша дела домнул Хс. Ꙟцелѣпцеци фрацилор чѣлѣ честь грѣеск,
ши нувъ ꙟместекаци ку чѣѫ че ле фак ачѣстѣ, къ мулци сѫнть оученичи
пїердзърїй, ши ꙟкъ тот съ адаѡг. Сокотици къ зилеле сѫнть викленe,
ши врѣмѣ аѫжутъ слуцилор ей. Ши нуте мира де съ фак пъсторїй лупи,
ши кътръ пресѡ-
къши апостулул павел, ръспунзѫнд кътръ епископи, ши кътръ пресѡ-
зичѣ. Къ дентру вой съвор скула бърбаци де вор грьи ꙟдъръпничїи, пе-
тру ачаста съ нувъ ꙟшале чинева авѫнд денафаръ кип ꙟцереск, къ пе-
тру ачаста зичѣ ши Хс. Ведеци съ нувъ ꙟшале чинева. Ши еу іаръ
ачѣстѣш зик, съ нувъ ꙟшале чинева ничи денчей ден лъунтру, ничи де че
денафаръ, ничи епископ сау пресѡт, сау дїакон сау четиторю, сау боѫрю,
сау богат, сау сърак, сау мъкаръ чине арфи, ачела кареле грѣѫще ꙟдъ-
ръпничїй анадa съ фїе. Чѣѫ че вин кътръ вой ку ꙟбръкъ минтѣ ѡилор,
іаръ пе ден лъунтру сѫнть лупи ръпитори, ши ау кип де крещинътате,
іаръ де путѣрѣ ей сѫнть лепъдаци. Ꙟсъ вой фрацилор нувъ ръпъчиреци,
че прекум аци апукат дела Іс Хс, ꙟтрачѣѫ съ оумблаци, ши дин зеул
пъчїй вафи ку вой. Ши ꙟсъ пентру ачѣстѣ пънъ ачи съ сфѫршим ши
съ ꙟчепъм кувѫнтул, іаръ ꙟкъш пуцине съ май зик пентру сфѫшиту
лумїй ши апой съ фак конец. Іаръ кѫнд ꙟчеп а грьи пентру сфѫр-
шитул лумїй, ꙟмь вине фрикъ ши мъ кутремур. къ тоате минуниле до-
нулуй сѫнть мари ши ꙟфрикошате, ши слъвите. Іаръ таина сфъѫр-
шитулуй, ши адоѡа алуй венире, ковѫршаще кувѫнтул ши минтѣ
ши гѫндул, ши трѣче песте тоатъ повѣстѣ, ши спъмѫнтѣзъ тот
аузул, къши апостолїй маре невоинцъ ши мултъ похтъ авѣ съ аузъ
дела даскалул лор, пентру семнеле ши пентру сфѫршитул лумїй, ши
пре кум де мулте ѡри аці аузит еуаїѫ грьинд, къ шъзѫнд Іс, ꙟ
мунтеле маслинилор, сау апропїат кътръ ел оученичїй фїинд сѫнгур
ши аузи. Спуне не ноаѡ чѣѫсте семнул венирїй тале, ши ал сфъръши-
тулуй вѣкулуй? Вези ꙟцелепчюнѣ ши куноштинца сфинцилор оученичи?
кѫнд врѣ съ ꙟтрѣбе чева де вре оун лукру маре, мерџѣ тоци ꙟпреунъ,
ши ꙟкъ фїинд ел сѫнгур, шїй зисеръ. Спуне не ноаѡ стъпѫнуле.
Спуне не ноаѡ буннуле. Спуне не ноаѡ чѣл че куноши инимиле. Спуне не
ноаѡ ту чела че щїй ши чѣле дентѫю ши чѣле де апой. Спуне не ноаѡ
чела че ле щїй тоате май наинте де фачеръ лор. Спуне не ноаѡ фъкъторю
тутурор. Спуне не ноаѡ пъринтеле вѣкулуй челуй вїиторю. Спуне не
ноаѡ, чѣѫсте семнул венирїй тале ши ал сфѫршитулуй вѣкулуй? кѫнд
вей вени съ жудечи вїий ши морцїй? ꙟтоатъ лумѣ, кѫнд вей сурпа
тоатъ бируинца ши путѣрѣ ши болничїѫ. Кѫнд цисъва ꙟкина тот
џенункюл челор череши, ши ачелор пъмѫнтещи, ши ачелор дедесуптул пъ-
мѫнтулуй. Спуне не ноаѡ чѣе семнул венирїй тале? Іаръ домнул зисе лор.

ведец

ведець нꙋ въ ꙟмпъраць, къ мꙋлци ворвени кꙋ нꙋмеле мїеꙋ зикѫнд, къ еꙋ
сѫнть Хс. Дечи сокотицивъ съ нꙋ въ ꙟшале нимени: къ врѣмѣ ѫсте а
пропе. Ꙟчѣѧ че аꙋзи атꙋнчѣ ѫсте ачаста че ведем ной кꙋ ѡчїи ноштри.
Атꙋнчѣ аꙋ зи къ апроапе ѫсте врѣмѣ пръ акꙋм сꙋ ꙟчепꙋт прекꙋм веде-
вези кѫтъ сѫргꙋѧла домнꙋлꙋй пентрꙋ пророчїй минчинош, ши даскалїи
минчиноши, ши пентрꙋ чей фъръ дꙋмнезеꙋ еретичи, каръ дескопере, ши съ
арате тꙋтꙋрор фикълешꙋгꙋл че ѫсте аскꙋс ꙟтрꙋ еи. Пентрꙋ ачаста
ши май наинте пꙋ ско дела ꙟтребъчюнѣ апостолилор, кѫнд лаꙋ ꙟтребат
пентрꙋ семне, ка пре нище лꙋпи ай тꙋрмїй, ши ꙟнаинте алергъторий ай
лꙋй антихрист ши атꙋнчѣ май наинте аꙋ спꙋ чѣле че вор съ фїе ръзбоае.
ши не ашъзъри, лимбъ асꙋпра алтїй лимби, ши ꙟпъръцїе пре алтъ ꙟпъ
ръцїе, съ вор рѫдика, кареле ле ведем акꙋм, ши нꙋле кꙋноащем, връжд
ꙟмꙋлте локꙋри, ши фоамеци фричи ши семне дела чєрю, ши алалте кѫ
те аꙋзи, ши нꙋле сокотим. Атꙋнчѣ зиче съ вор сминти мꙋлци, ши со
винде ꙋнїй пре алцїй, ши ꙋнде нꙋ сѫнть акꙋм вѫнзъри; къ май тоц
вѫнзъторий сꙋ фъкꙋт, ши съ ꙋръскꙋ ꙋнїй кꙋ алцїй, ши ачаста сꙋ пли
нит прекꙋм ведем. Аꙋ нꙋ съ скоалъ кꙋ ръзбою ꙋнꙋл асꙋпра алтꙋѧ,
лимбъ пре лимбъ. Ши ꙟпърат пре ꙟпърат; Боѧри асꙋпра чело де по
трѣвалор. Ши епискꙋпїй асꙋпра епискꙋпилор; Пресвѵцїи асꙋпра пресвѵци
лор; Ши дїаконїй асꙋпра дїаконилор. Клирчїй асꙋпра клирчилор. Мирѣ
нїй асꙋпра мирѣнилор. Пентрꙋ къ ꙟмꙋлцинъдꙋсе фъръ де лѣџѣ,
съваръчи драгостѣ тꙋтꙋрор. Пентрꙋ ачаста аꙋзи домнꙋл
май наинте чечєтаци скриптꙋриле, ши нꙋ въвеци ꙟшъла.
Май зисаꙋ ши алтъ семнъ, къ съ ва проповедꙋи еѵлїѧ
ачаста а ꙟпъръцїей, ꙟтоатъ лꙋмѣ, ꙟтрꙋ мър
тꙋрїѧ тꙋтꙋрор лимбилор, ши атꙋнчѣ
ва вени сфѫршитꙋл. Ачелꙋѧ е
слава ꙟвѣчи.
амин

Сфѫршитꙋл ꙟвъцътꙋрилор. Ачелꙋй кꙋ граюл де аꙋр.
Ши лꙋй дꙋмнезеꙋ славъ.

Алте кꙋвинте але мꙋлтора сфинци ши даскали.

А҄л сфинтꙋлꙋй Ефрем, кꙋвѫнт. а҃.

Прѣ маре, ши фоарте фолосиитоаре сꙋфлетꙋлꙋй.

Бл҃гословѣще Пъринте.

Веници юбицилѡр, веници пъринци ши фраціи міей, тꙋрма чѣ але
съ ꙟпъратꙋлꙋй, чей печетлꙋици алꙋй Хс ѡсташи. Веници фечи
лор де аскꙋлтаци кꙋвѫнтꙋ де мѫнтꙋире сꙋфлетелор воастре.
Веници съ не гꙋстеорим пънъ нꙋ съ спарӂе зборꙋл. Веници съ лꙋѡм
віаца чѣ вѣчникъ. Веници съ кꙋмпъръм мѫнтꙋирѣ сꙋфлетелор
ноастре прин лакръми, ши ꙟдатъ ни се вор дешкиде ѻкїй кꙋӂетꙋлꙋй ностръ.
Веници кꙋ тоціи ꙟпреꙋнъ, богаціи, ши сърачіи, боꙗрїи, ши чей сꙋпꙋши,
бътрѫнїи ши тинерїи фиїй ши фѣтеле, ши тоатъ вѫрста, кѫци вреци съ
скъпаци ден мꙋнка вѣчнилор, ши съ фици моштѣни ꙟпърѫцїей черюрилор, съ рꙋ
гъм ꙟпреꙋнъ кꙋ сфѫнтꙋл Двдъ пре чел милостивꙋ ши юбиторю де ѡамени дꙋмꙋ
незъꙋ, зикѫнд. Дескопере ѻкїй мїей ши вою причепе минꙋниле ден лѣӂе
та, лꙋминѣзъ ѻкїй мїей ка нꙋ кѫндва съ адоармъ спре моарте. Ни съ
стригъм кꙋм аꙋ стригат ѡрбꙋл. Милꙋѫщемъ доамне, фїюл лꙋй Дмнзъꙋ
челꙋй десꙋ. Ши де не ѡпрѣще чинева, саꙋ не оурѫсеск ка съ тъчем, иаръ ної
май таре съ стригъм фъръ мъниїе, пънъ не ва дешкиде ѻкїй гѫндꙋлꙋй ностръ
дътъторюл чел де лꙋминъ Іс. Апропїацивъ де Хс, апропїацивъ спре ел
ши въ лꙋминаци, ши ѡбразеле воастре нꙋ се вор рꙋшина, съ лꙋѡм аминте би
не ши кꙋ пофтъ пентрꙋ ꙟпърѫціа раюлꙋй, ши ꙟдатъ лепъдаци лꙋкꙋрꙋри
ле ачещїй лꙋми. Невоицивъ ла часꙋл ачеста ал оунеи прѣзꙋечелѣ. Алергаци
съ нꙋ въ ѫкъзъ ꙟкизъ оуша. Сѣра аꙋ сосит, ши дътъторюл чел де платъ вине
кꙋ славъ мꙋлтъ, ка съ дѣ фїеще кꙋирꙋ дꙋпъ фаптеле лꙋй. Съ не покъим
даръ фрацилор пънъ кѫнд авем врѣме. Аскꙋлтаци чѣ зиче Дмнꙋл. Бꙋкꙋ
ріе съ фаче ꙟ черюри кѫнд съ покъѫще оун пъкътос. Че теленевещи пъкъто
сꙋле? Че те дезнъдеждꙋещи? Де врѣме че съ фаче бꙋкꙋріе ꙟчерю покъинꙟдꙋ
те тꙋ. Че те теми? Ꙟчерїй съ бꙋкꙋръ, ши тꙋ теленевещи? Пропо
ведꙋиторюл покъинцїй ѫсте архангелꙋл, ши тꙋ те теми? Прѣ кꙋрата ш
не деспърцита ши ꙟкинътоаре троицъ те пофтѣще ши тꙋ съ спинни? Съ нꙋ не
ꙟдꙋлчаскъ грижа лꙋмїй, ка съ нꙋ не амъраскъ фокꙋл чел вѣчникъ, ши віар
меле чел неадормит. Че съ пъжѫцем пꙋцинъ аичи, ка съ нꙋ пъжѫцем аколо ꙟ вѣ
мꙋнчиндꙋне. Ѡѡкотинцивъ нимени съ нꙋ съ леневѣскъ, къ фъръ вѣсте ва

фи

фи венире че ꙟфрикошатъ алуи Хс. Нꙋ въ е фрикъ съ фіеще кареле дꙋ
пъ фаптеле луи ꙟшва луа плата ꙟзіоа жꙋдекъцій. Ꙟчасꙋл ачела фіеще
кареле сарчина луи ꙟшва пꙋрта. Фіеще каре кꙋм аꙋ съмѫнат, аша ва ши съ
чера, тоци вом ста голи ла жꙋдекатъ, ши фіеще каре де сине ва да ръспꙋс
жꙋдекъторюлуи. Ꙟчасꙋл ачела алт ниме нꙋ поате съ ажꙋте, ничи фрате
ле фрателуи, ничи пъринцій фечорилор, ничи фечорій пъринцилор, ничи прїѧ
теній прїѧтенилор, ничи бърбатꙋл мꙋерій луи, че фіеще каре ва ста кꙋ фри
къ ши ва ашепта съ аꙋдъ ръспꙋнсꙋл луи дмнꙁъꙋ. Че неленевим ши нꙋ не
гътим? Кѫчи нꙋ грижим чевом ръспꙋнде пънъ авем време? Пентрꙋ че
нꙋ бъгъм ꙟсамъ сфинтеле скриптꙋри, ши кꙋвинтеле луи Хс? Аꙋнꙋщици
къ кꙋвинтеле луи, ши але сфинцилор апостоли, ши але пророчилор не вор осѫжи
пре нои ꙟзіоа ачеа, ла ꙟфрикошата жꙋдекатъ де нꙋ вом пъзи ши нꙋ во
фаче прекꙋм не ꙟвацъ ей пре нои? Аꙋзици че зиче дмнꙋл кътръ оучениჩи.
Чела че ва аскꙋлта пре вои пре мине аскꙋлтъ, ши чела че нꙋ аскꙋлтъ де вои
де мине нꙋ аскꙋлтъ ши де пъринтеле міеꙋ, ши ꙟтр алт лок ꙁиче іаръш.
Орничине нꙋмъ аскꙋлтъ, ши нꙋм приимде кꙋвинтеле ꙟсамъ еꙋ нꙋ л вою жꙋдека
че аре чине съ л жꙋдече пре ел. Кꙋвѫнтꙋл кареле лам грѫит ачела ꙟл ва жꙋ
дека ла зіоа че ꙟфрикошатъ. Аша стрigъ сфънта луи еѵаліе, ши алалте
скриптꙋри але сфинцилор пророчи ши апостолилор. Пентрꙋ ачаста фрацилор въ
рог съ нꙋ кълкъм сфинтеле скриптꙋри, къ черюл ши пъмѫнтꙋл севор кълти,
іаръ кꙋвинтеле луи Хс нꙋ вор минци. Веници юбицилор маи наинте пънъ нꙋ ви
не зіоа че ꙟфрикошатъ. Сълепъдъм грижа ноастръ ꙟаджнꙋл милій луи
дмнꙁъꙋ, къ сѫнгꙋр дмнꙁъꙋ некіамъ пре тоци ши зиче. Веници кътръ ми
не тоци чей остеници ши ꙟповърaци ши еꙋ въ вою одихни. Пре тоци некіа
мъ юбиторюл де оамени ши блѫндꙋл домнꙋ, чеа милосѫрдь ши ꙟделꙋнгъ ръбдъ
тъторю, каре ва съ съ мѫнтꙋіаскъ тоци оаменій, нꙋ кіамъ нꙋмаи пре ан съ
чи кіамъ пре тоци. Веници кътръ мине тоци, вери богат вери сърак, къ
пре чела че вине кътръ мине нꙋ л вою скоате афаръ. Даръ чине ѫсте чела че
вине кътръ мине? чела че аре ꙟвъцътꙋриле меле ши ле фаче пре ѫле, чела че
аскꙋлтъ кꙋвѫнтꙋл міеꙋ, ши креде пре чела че маꙋ тримис пре мине. Фери
читꙋи чела че аꙋде кꙋвѫнтꙋл ши л пъзеще ꙟ инима луи. Ши іаръ тикъло
ѫсте чела че нꙋл аскꙋлтъ, къ кꙋвѫнтꙋл ачела ва съ л жꙋдече ꙟзіоа че де
по и а жꙋдекъцій, прекꙋм скріе. Грозникъ лꙋкрꙋ ѫсте а къдѣ ꙟмѫна дꙋ
нeзъꙋлуи челуи віꙋ. Покъѫщете фрате ши нꙋ те стинди. Покъѫщете
пъкътосꙋле. Ꙟдръзнеще ши нъдеждꙋѫще ла мила че пеете мъсꙋръ а лꙋ
Хс каре аꙋзи. Нꙋ м венит съ кем пре чей дирепци, че пре чей пъкътоши ла
покъинцъ. Покъѫщете касъ нꙋ те рꙋшинеꙁи ла ꙟфрикошата жꙋдекатъ,
оунде стаꙋ кꙋ фрикъ міи ши ꙟтꙋнерече де ꙟгери, ши де архангели. Кѫнд
севор въди челе аскꙋнсе. Кѫнд севор дешкиде кърциле. Кѫнд севор деспър
ци оаиле ден капре, ши оунꙋл де алтꙋл. Ꙟдевърат грозникъ ши ꙟфрикоша

ча

ча вафи ачела. Кѫнд ва ръспȣнде дирептȣл жȣдекъторю кȣ гроазъ, Чине
нȣсе ва тѣме? Чине сънȣсе спъминтѣзе ꙟчасȣл ачела? Дирептȣл жȣде
кътѡрю ѧсте таре, ши жȣдеката фъръдемилъ, ши фаптеле ноастре стаȣ
ꙟнаинтѣ ноастръ, ши рѫȣл чел де фокȣ педенаинтѣ жȣдекъцїй, ши лада
дирепцилор кȣ а ꙟверилор нетъкȣтъ, плѫнџерѣ пъкътошилор несѡпритъ ши
лакръмиле фъръ фолосинцъ. Атȣнчѣ ши акѣрѣ сева дешкиде, ши дирепп
цїй вор лȣа, ши фериче де чей че аȣ флъмѫнзит, къ аколо севор сътȣра.
Вай де чей сътȣи, къ аколо вор флъмѫнзи ши вор ꙟсетоша. Фериче дечѧ
чаȣ плѫнсь ачѣ, къ аколо вор рѫде ши севор мѫнгѫѧ. Ши амарȣ челора че
рѫд акȣм, къ аколо вор плѫнџе неꙟчетат. Ши фериче дечѧ чаȣ милȣит,
къ аколо севор милȣи. Ши вай дечей че наȣ милȣит, къ аколо нȣсевор ми
лȣи. Аȣзитацȣ кȣм съферическȣ чей невойтори, ши кȣм сътѫнгȣескȣ чей
лѣнеши? Ачѣстѣ тоате лесокотѣще ѡмȣл, ши мȣнчѣще сътеспъсеще.
Нȣкъȣта челора че съленевескȣ ши мънѫнкъ ши беȣ, къ севор оуска ꙟдегра
бъ ка ѧрба. Нȣ юби лȣмѣ ачаста, кѫчи къ погоаръ пречѧ че ѡюбескȣ, ши
бȣкȣръ ꙟпȣцинъ врѣме, ѧръ апой ꙟитримите голи ꙟлȣмѣ чѣ дееȣ. А
скȣлтъ ши ꙟаминте сфинтеле скриптȣри, ши нȣтевей ꙟшъла, ничи тевей
потикни де ачастъ лȣме минчиноасъ ши викленъ. Аскȣлтъ че зиче бого
словȣл Їѡан. Нȣ юбици лȣмѣ ничи челѣ че ꙟлȣме, къ тот че ѧсте ꙟлȣ
ме ѧсте пофта ча трȣпѣскъ, ши пофта окилор, ши ꙟшълъчюнѣ лȣмїй,
ши лȣмѣ трѣче ши пофта ей, ѧръ чела че фаче воѧ лȣи дмнезъȣ петрѣче ꙟ
вѣчи. Аскȣлтъ че зиче дмнȣл. Че ва фолоси ѡмȣл дева добѫнди лȣмѣ
тоатъ, ши ши ва пъгȣби сȣфлетȣл лȣи? Лȣаци аминте кȣ дединсь, ши
кȣ фрикъ кȣвѫнтȣл лȣи. Къ кȣвѫнтȣл кареле лаȣ грѣит ши аȣ ꙟвъцат
ачела неважȣдека пре ной ꙟзїсѡа чѣ депой. Аȣ доаръ минчино ѧсте дмнȣ?
Сънȣфїе. Къ ел ѧсте адевърȣл, ши кȣвинтеле лȣи неминчиноасе. Чѣтеле
невѣщи тикълоасе? Че ашепцй? Че гѫндещи? Чине ва съръспȣнзъ пе
трȣ тине? Аȣ нȣщїй къ фїеще каре де сине ва да ръспȣнсь ла дмнезъȣ, ши
фїеще каре ва съчера чѣѧ чаȣ сѫмѫнат? ши фїеще каре повара лȣи ва пȣрта?
Че пънъ ан врѣме рѫспѣще сарчина пъкателор тале. Къ тепофтѣще пръ
бȣнȣл дмнезъȣ зикѫнд. Вениц кътръ мине тоци чей остенници ши ꙟповъ
раци, претоци ꙟи кꙗмъ. Нимени даръ сънȣсъ ꙟдоꙗскъ, нимени сънȣкȣ
тѣзе азиче къ нам грешит, къ оунȣл ка ачела ѧсте орбь ши нȣщїе оунде
съ афлъ, кѫчи зиче еȣѓлистȣл Їѡань. Девом зиче къ нȣавем пъкате ми
цим, ши нȣфачем адевърȣл, ши пре ной неꙟшълъм, ши пре дмнезъȣ ꙟфа
чем минчино, кѫчи къ нимени нȣѧсте кȣрат детинъ. Че требȣе даръ
лакръмиле ка съм спъл тина, ши маи вѫрто декѫт зъпада съмъ албескȣ,
ши ѧръ. Спълавою ꙟтоате нопциле патȣл мїеȣ, кȣ лакръмиле мѣле ашер
тȣл мїеȣ вою оуда. Ачела ꙟтроноапте аȣ грешит, ши ꙟтоате зилеле аръ
кръма, пентрȣ ачаста фериччит саȣ арътат, кѫчи къ кȣноще маинаинте

фоарте

фóрте бине пророкꙋл пре чела чаꙋ зис. Феричици чеѧ че плѫнгъ, нимика да
ръ деале лꙋмїй ачещїѧ съ юбещи. Нꙋ те бꙋкꙋра де дꙋлчецеле лꙋмїй, ши нꙋ
пофти богъцїѧ лꙋмїй ачещїѧ, оурѫще ханеле челе мой, оурѫще бъꙋтꙋри
ле челе фрꙋмоасе, ашернꙋтꙋриле челе гръмъдите, ши фрꙋмꙋсецѣ, ши мѫн
дрїѧ, ши але ачестора дръчещи кѫнтече, лъꙋтеле, ши флꙋереле, ши плесни
рѣ палмелѡр, ши вїерсꙋриле челе фъръ кале ши нетокмите. Аꙋ нꙋ щїй ти
кълоасе къ ачестѣ тоате сѫнт съмѫнца дїаволꙋлꙋй? Ачестѣ тоате ле
чаркъ лимбиле лꙋмїй, карїи наꙋ нъдѣжде де мѫнтꙋинцъ, че съ нꙋ не асъмѫ
нъм ной кꙋ лимбиле, ка нꙋ кꙋмва съ не ши осѫндим кꙋ ей. Аскꙋлтаци пре
апостолꙋл каре зиче. Ачаста даръ зик ши мъртꙋрисеск ꙟ домнꙋл.
де акꙋм съ нꙋ май оумблаци прекꙋм оумблъ лимбиле ꙟтрꙋ дешертарѣ мин
цїй лор, ꙟтꙋнекаци фїинд кꙋ гѫндꙋл, ши де кабрѣме че ам лъсат лꙋкрꙋри
лимбилор, съ нꙋ не ꙟтоарчем ярръ ꙟнапой, съ фачем ярръш ачѣлѣ. Одатъ
тей лепъдат де сатана ши де ꙟцерїй лꙋй, ши тей фъгъдꙋит ꙟпреꙋнат
кꙋ Хс ꙟнаинте прен мꙋлте мъртꙋрїй. Везй кꙋй тей фъгъдꙋит, ши чꙋ
фїй небъгъторю десамъ. Че ачаста същїй, къ ꙟчасꙋл ачела цаꙋ скрис ꙟ
церїй кꙋвинтеле ши фъгъдꙋинцеле тале, ши стаꙋ ꙟчерюри пъзите пѫнъ ла
зїоа ачѣ ꙟфрикошатъ а жꙋдекъцїй. Нꙋ те теми? Нꙋ те кꙋтремꙋри? къ
ла зїоа жꙋдекъцїй вор адꙋче ꙟцерїй записꙋл тъꙋ, кꙋвинтеле гꙋрїй тале,
ꙟнаинтѣ ꙟфрикошатꙋлꙋй жꙋдекъторю, оунде ши ꙟцерїй стаꙋ кꙋ фрикъ,
аколѡ вей съ аꙋзи гла де плѫнџере зикѫнд. Къ ден гꙋра та тевою жꙋдека
слꙋгъ викленъ. Кꙋ адевърат атꙋнчѣ вей сꙋспина ши вей лъкръма кꙋ амар
ꙟчасꙋл ачела, ши нимикъ нꙋ вей фолоси. Фїецй милъ де тине ши нꙋц оурѫ сꙋ
флетꙋл тъꙋ. Дешкидецй окїй тъй, ши везй кꙋм съ невоеск мꙋлци, кꙋ
съ сѫлеск спре тот лꙋкрꙋл бꙋнь, Кꙋм съ фереск де зависттїе, де батжокꙋ
ри, де оурѫчюне, де рѫ, де кꙋрвїе, де десфътаре, де вражбъ, ши кꙋм
аꙋ юбит калѣ чѣ стримтъ постинд, превегинд, пътиминд рък, ши плѫ
гѫнд? Кꙋм шаꙋ гътит фъклїиле лꙋминоасе? Кꙋм гꙋра лор пꙋрꙋрѣ лаꙋ
дъ ши слъвѣще пре миреле чел фъръ де моарте? Окїй лор кꙋцетъ ла фрꙋмꙋ
сѣцѣ лꙋй, ши сꙋфлетꙋл лор съ веселѣще. Сокотѣще ши везй кꙋ сосит ши
нꙋ ва зъбъви. Вине ка съ бꙋкꙋре пре чеѧ чей юбеск пре ел. Вине ка съ мѫ
гѫе пре чеѧ чаꙋ тѫнгꙋит шаꙋ плѫнс, нꙋ де морци, саꙋ де вреѡ пагꙋбъ
трекътоаре, че де пъкатꙋл каре пре лесне лаꙋ фъкꙋт, ши де ꙟпъръцїѧ чѣ
наре сфѫршит, ши де феричита десфътаре а раюлꙋй, де оунде ам ешит кълкѫнд
порꙋнка лꙋй дмнезъꙋ, оунде ярръш съ съ ꙟтоаркъ чеѧ че тѫнгꙋеск ши плѫнг.
Вине ка съ ꙟкꙋнꙋнѣзе пре чеѧ че пре лѣџе саꙋ лꙋптат, ши калѣ ча стрим
тъ ши кинꙋитъ аꙋ юбит. Вине ка съ милꙋяскъ пре чей милостиви. Вине
съ сатꙋре де бꙋнътъци пре чей че пентрꙋ ел аꙋ флъмѫнзит шаꙋ фост сето
ши. Вине ка съ лꙋминѣзе лꙋмѣ. Вине съ лꙋминѣзе челе аскꙋнсе але ꙟтꙋнѣ
рекꙋлꙋй, ши съ бъдеаскъ сфатꙋриле инимилор. Ши че нꙋ зик ꙋма прескꙋрт?

Вине

Вине съдѣ платъ фіештекърꙋѧ дꙋпъ фаптеле лꙋй. Вине нꙋ де лапъмѫн
тꙋ прекꙋмь маинаинте аꙋ венит, че дин черю кꙋпꙋтере ши кꙋславъ мꙋлтъ
Атꙋнчѣ тръмбицеле вортръмбица дин черюри, ши пꙋтериле съвор клъти
тоат пъмѫнтꙋл ка апа мърїй съва кꙋтремꙋра, де слава лꙋй. Рѫꙋ де
фок вакꙋрѣ пе денаинтѣ лꙋй, кꙋрѫцинд пъмѫнтꙋл де фъръ делеџи, де чїи
вафи стригаре фъръ вѣсте. Ꙗтъ мирелє вине. Лаꙋда дирепцилор.
Соареле дирептъцїй. Ꙗтъ вине ꙟпъратꙋл ꙟпърацилор. Акърꙋѧ ꙟпъ
ръцїє нарє сфѫршит. Ꙗтъ вине жꙋдекъторюл чел дирепт. Ꙗтъ вине
ши ешици ꙟтрꙋ ꙟтимпинарѣ лꙋй. Атꙋнчѣ ворвени кꙋ бꙋкꙋріє чєѧ челе
сѫнт кандилеле лꙋминате, кꙋ мꙋлтъ ꙟдръзнире веселиндꙋсе ши авѫнд
нъдѣжде, кѫчи кандилеле лоꙋ нꙋсаꙋ стинс. Атꙋнчѣ тꙋ вѫзѫндꙋте пре
тине ꙟ мꙋлтъ скѫрбъ, ши рѣ скъпаре, ши ꙟ невое не сꙋферитъ, ши вѣ
зѫндꙋц кандила стинсъ, вей зиче кꙋрꙋшине, дацим пꙋцин оунтꙋ де
лемнꙋ фрацилор, къ кандила мѣ саꙋ стинсь. Ꙗръ ей ръспꙋнзинд возї.
Нꙋ кꙋмва небаюнџи ши ноаѡ ши цїє, чете дꙋ ла чѣѧ че вѫнд шиц кꙋм
пъръ, ши вей мѣрџе ꙟтристат ши сꙋспинѫнд, ши кꙋ амар лъкръмѫнд
ши ничи кꙋм нꙋвей афла съ кꙋмпери кѫчи късаꙋ спартъ зборꙋл вїєцїй,
ши тоатъ вїаца лꙋй тремꙋръ ка апа мърїй, трекꙋтаꙋ ши съръчїй карїй
шъдѣ ла оушиле бесѣречилор девиндѣ оунтꙋ де лемнꙋл, дечи фїинд де
тоате ꙟгрекат ши лиѱит вей зиче, плѫнгѫнд ши тѫнгꙋиндꙋте. Дꙋче
мъвою дебою бате ꙟ оуша милостивирїй лꙋй Хс, ши чине цїє даръ демва
дишкиде? Ши мергѫнд вей бате шиц ва ръспꙋнде динлъꙋнтрꙋ мирелє.
Адевър адевър грѣеск цїє нꙋтещїꙋ пре тине. Дꙋте дела мине лꙋкръторю
стрѫмбътъцїй, ши фъръ делеџїй. Най милꙋит нꙋтевей милꙋи. На
аꙋзит гласꙋл съракꙋлꙋй? Ничи еꙋ нꙋ аз алтїꙋ. Де алемѣле сфинте
скриптꙋри ꙟц бътѣй жок, пентрꙋ ачѣѧ нꙋте вою прїими съ ꙟтри. На
бъгат самъ де пророчи ши де апостоли, пентрꙋ ачѣѧ кꙋвѫнтꙋл кареле ла
грѫит ачела тева жꙋдека ꙟзїоа ачѣ де апой. Дꙋте дела мине, нꙋте
прїимѣще оуша че стримтъ. Хрънитꙋцѣй трꙋпꙋл ши сꙋфлетꙋл циал
ѡморѫт. Даръ кꙋм вей съ віи ачи съ спꙋрчи ꙟпъръцїѧ мѣ? По
доаба трꙋпꙋлꙋй тъꙋ ѡай пѫнгърит. Гꙋра та ѡай оумплꙋт де ѡкъръ.
Певечинꙋл тъꙋ лай оурѫт. Порꙋнчиле дїаволꙋлꙋй ай фъкꙋт, ши алемѣле
лєй батжокꙋрит. Ши акꙋм те роци съ віи ачи оунде най тримис маинаин
те нимика? Оунде ничи пъстири нꙋцєй фъкꙋт, ни лакръми ничи плѫн
џере, ничи постꙋ, ничи прєвегаре, ничи ръбдаре, ничи милостенїє, ни
кѫнтаре, ничи кꙋръцєнїє, ничи оуна де ачѣстѧ най тримис маинаинте
ачи, даръ чекаꙋци? Лъкашꙋл ачеста ꙟл лъкꙋеск чѣѧ че аꙋ съръчит
пентрꙋ мине. Ачастъ ꙟпъръцїє ѧсте амилостивилор. Ачастъ веселїє
ѧсте ачелора че аꙋ плѫнсь. Ачастъ бꙋкꙋрїє ѧсте ачелора че саꙋ покъит
ши аꙋ лъкръмат. Ачастъ ѡдихнъ ѧст ачелора че аꙋ привегат ши аꙋ
постит

постинт. Ачаста віацъ ши бꙋкꙋріе ѧсте а бъдꙋкелор ши а сърачилор, ачей че аꙋ флъмѫнзит ши аꙋ фост сетош съ веселескꙋ ꙟ вѣчи, іаръ тꙋ чей лꙋат бꙋнеле тъꙋ ꙟ віаца та. Дꙋте де ла мине ꙟ фокꙋл чел вѣчник. Ачесте аꙋ зис тꙋ, кей стай ꙟрꙋшинат, ши стѫндꙋ тꙋ аколо, ва вени ла ꙋреkile тале глас де веселіе ши де бꙋкꙋріе, ши вей кꙋноаще гласꙋл фіеще кърꙋѧ прїѧтен де а тъй, ши атꙋнчѣ вей сꙋспина амар зикѫнд. О ванде мине тикълосꙋл, кꙋм мъ скъпаю де ачасть славъ, ши мам деспъ цит де прїѧтеній мїей, ꙟтоатъ время віецїй меле амфость кꙋ ей, ши акꙋм мам ѡсебит де ей. Адевърат дирептъ ѧсте жꙋдеката лꙋй Дмнзеꙋ. Адевърат пе бꙋнъ дирептате пълимескꙋ. Къ ей съ постіѧ, іаръ еꙋ алергам ла ѡспеце ши ла чини. Ей кѫнта еꙋ тъчем. Ей съ рꙋга еꙋ фъчем глꙋме. Ей лъкръма еꙋ рѫдем. Пентрꙋ ачеѧ ей акꙋм съ бꙋкꙋръ, іаръ еꙋ мъ тѫнгꙋескꙋ. Ей съ веселескъ іаръ еꙋ плѫнгꙋ. Ей ꙟпъ рѫцескъ кꙋ Хс, ꙟ вѣчи несфѫршиц, іаръ еꙋ мъ тримиц кꙋ антихрист ꙟ фокꙋл чел вѣчник. Вай міе тикълосꙋл че мисъ ꙟтѫмплъ? декѫте бꙋнътъци мъ скъпаю, къчи фъкꙋю пꙋцинъ време воѧ дїаволꙋлꙋй. Акꙋ кꙋноскꙋ къ фіеще каре дꙋпъ фаптеле лꙋй ꙟ ꙗ плата. Акꙋм кꙋноскꙋю къмаꙋ батжокꙋрит, ши маꙋ потикнит ачасть лꙋме дешартъ. О декѫте бꙋнътъци мам скъпат, ши ꙟкѫте рѣꙋтъци мам арꙋнкат. Ачесте ши алтеле ка ачесте плѫнгѫнд вей зиче, ши нимик нꙋц вей фолоси, къ нꙋц ѧсте ничи де ꙋн фолос а те покъи атꙋнчѣ. Пентрꙋ ачаста не ꙟвацъ, ши съ мъртꙋрисескъ ноаѡ сфинтеле скриптꙋри, але апостолилор, ши але пророчилор, къ бꙋнътъциле лѣꙋ гътит Дмнезеꙋ челора чел ꙗбескъ пре ел. Кареле ѡкю нꙋлеꙋ възꙋт ши ꙋреки нꙋлеꙋ аꙋзит, ши ꙟ инимъ де ѡм наꙋ ꙟтрат. Аꙋзитаи іаръ пре Домнꙋл зикѫнд, нꙋ те тѣме де чеѧ че ѡмоаръ трꙋпꙋл, ши ꙟтрат лок іаръ, ферйче де чей гони пентрꙋ мине. Пентрꙋ ачаста зиче апостолꙋл. Нꙋвъ ꙟшълаци, къ Дꙋмнезеꙋ нꙋсъ амъръще, къ чеѧ че са мънъ ѡмꙋл ачеѧ ва ши сечера. Чела че самънъ ꙟ трꙋпꙋл лꙋй, ден трꙋп ва сечера пꙋтрежꙋне. Іаръ чела че самънъ ꙟ дꙋх ден дꙋх ва сечера віаца де вѣчи, къ чеѧ че самънъ кꙋ лакръми ачи, кꙋ бꙋкꙋріе вор сечера аколо. Лꙋаци аминте фраціи міей ши цинеци минте чѣле скрисе. Ешитаꙋ съмънъториꙋл съ самене съмѫнца лꙋ. Чинее чел чеаꙋ ешит ши аꙋ съмънат? Стъпѫнꙋл касіи чел бꙋн Домнꙋл ностꙋ Іс Хс. Даръче аꙋ съмънънат? Кꙋвѫнтꙋл Еѵаліей, сфинтеле лꙋй ꙟвъцътꙋри. Ѹнде аꙋ съмънат ши ꙟ каре пъмѫнть? ꙟ инимиле ѡаменилор ꙟ тоате марцинніле лꙋміи. Даръ нꙋ аскꙋлтъ тоцъ Еѵаліѧ, ни фак тоци арътꙋръ бꙋнъ, ка дѣка ва кѫдѣ съмѫнца Домнꙋлꙋй съ фікъ роадъ. Че ꙟпъмѫнтъ ꙋскат, ши ꙟ мъръчинни, ши ꙟтрꙋ ꙟшълъчюне фіинд, прїимескꙋ кꙋвѫнтꙋл, ши дꙋпъ грижиле, ши авѣрѣ, ши дꙋлчециле віецїи ачещіѧ ꙋмблѫнд съ ꙟнѣкъ, ши нꙋ родескꙋ. Іаръ вои ꙗбицилор ꙟ

дирепт

дирептацивъ инимиле воастре кътръ прімиреа Еуліеи , ши съ нуѣ ꙟнѣ
че мінтѣ грижа ча мултъ авіецій , дечеіе трѣба съ сѫргуим , іаръ
ну пентру десфътъри , къ девъвеци ꙟдестула ку кѫт авеци , веци авѣ ѡ
дихнъ . Іаръ девеци къута саціу ши лъкоміе ѫсте ѡстенѣлъ мултъ ,
ши кале фъръ де мъсуръ , ши скѫрбъ несфѫршитъ , ши віацъ ку мултъ
грижъ , че оуна нумай трѣбуе фраціилор , прекум зиче домнул , ши пентру
ачѣстѣ че деарѣба трупулуи май пуцин съ ѡстеним . Іаръ пентра чѣлѣ
че демѫнтуире суфлетулуи съ грижим непърѫсит , къ нуѫсте трупул
май маре декѫт суфлетул , че пентру ачаста (адекъ пентру суфлет)
съ грижим фраціилор , ши съ сѫргуим , ши съ не гътим ꙟтоате ѕилеле ,
съ ну кеалтуим тоатъ врѣмѣ віецій ноастре ꙟгрижа трупулуи , чекѫнд
фъльмѫнѕѣще трупул атунчѣ чѣре хранъ . Ши ꙟчеки трупул денува мѫкъ
пѫине ну поате съ трѣаскъ . Аша ши суфлетул , денува густа деꙟце
лепчюнѣ чѣ суфлетѣскъ мортъ ѫсте , ꙟдоит ѫсте омул дин суфлет ши
дин труп , ши пентру ачаста ѕичѣ мѫнтуиторюл . Къ нунумай ку пѫ
нѣ ва трꙟи омул , ши ту даръ ка оун бун ѡсташ ши киверниситорю ,
дъ суфлетулуи букателе чѣле суфлетешти , ши чѣле трупешти трупулуи ,
нуц хръни нумай трупул , ши суфлетул ꙟлаш пустію де лѣшинъ , ну
лъса суфлетул съ моаръ , чел хръне́ще ку кувинтеле луй дмнзеу , ку ѱал
ми , ши ку лауде ши ку кѫнтъри суфлетешти . Ку четаніиле дмнѕеешилор
скриптури . Ачѣстѣ ши алтеле асѣменѣ ачѣстора сѫнтъ храна ши віаца
суфлетулуи . Сокотицивъ фраціилор съ нуѣсъ афле чинева фъръ де роадъ .
Къ чела че ва съмъна ꙟтрупул луй дулчаца лумій , адекъ десфътъри ши
ѡспѣце дин труп ва сечера пътреѫуне . Іаръ чела чева съмъна ꙟдух рꙋгъ
чюне пост , ши привегѣре , дин дух ва сечера віацъ вѣчникъ . Сокотици
ши ведеци къ нуѣсъ лаудъ токма чей чемъ нѫнкъ ши бѣу , ничи чеѫ че
рѫдъ , къ ачѣстѣ лефак ли́мвиле . Іаръ лѣцѣ ноастръ ѫсте ачаста .
Феричици чей съраци ку духул . Феричици чей че плѫнгъ . Феричици сѫнт
чей милостиви . Феричици сѫнтъ чей гоници . Феричици сѫнтъ чей поно
слуици . Феричици чей кураци ку инима . Феричици чей постици . Фери
чици чеѫ че ау пъзит курат сфѫнтул ботез . Феричи дечеѫ че сау лепъ
дат де ачастъ луме пентру Хс . Феричи де трупуриле челор кураци . Фе
ричи дечеѫ чеау муери ши какум нар авѣ . Феричи дечеѫ че превега
зъ ши съроагъ . Феричи дечеѫ чевъдь май наинте пре чела чевине съжу
дече віи ши морцій . Феричи дечеѫ челъкръмѣзъ ларугъчюне , ачѣстѣ
сѫнт дмнезъеѣшиле скриптури але православничилор даръ каре скриптꙋ
ръ лаудъ пречеѫ че ѕику ꙟлъуте ꙟсурле ши ꙟфлуере , сау пречеѫ че рѫд ши
съ десфътѣзъ , сау пречеѫ чесъ ꙟбатъ ши жоакъ , сау пречеѫ че юбеску лу
мѣ ши але лумій ; Ачѣстѣ лѣцѣ ноастръ нуниле сфѫнтуѫще . Ачѣстѣ
дмнул ностру нуниаѣу ꙟвъцат , че ꙟкъ лѣу досъдит ѕикѫнд . Вай челора
че

че рѫдꙋ акꙋм, къ вор плѫнџе ши се вор тѫнгꙋи. Вай дечей сътꙋи къ вор
флъмѫнзи. Вай де вой богацилор къ въвец скъпа де мѫнгѫярѣ воастръ, ши
ꙗръ прен пророкꙋл зиче. Вай дечеа че рѫд, ши чеа че зикꙋ рѣꙋл бине, ши
бинеле рѣꙋ, чеа че факꙋ дꙋлчеле амарꙋ, ши амарꙋл дꙋлче. Вай дечеа че ꙟ
дрептѣзъ пре чел некꙋрат пентрꙋ дарꙋри, ши гонескꙋ дрептатѣ. Вай
дечеа че съ скоалъ диминѣца ши ꙋмблъ ла ракїꙋ, чеа че шъд ноаптѣ ш
бѣꙋ винꙋл, къ винꙋл ꙟива арде пре ей, къ бѣꙋ винꙋл кꙋ алъꙋте, ши кꙋ
флꙋере, ши кꙋ тѫмпене, ꙗръ ла фаптеле лꙋи дмнезъꙋ нꙋ съ ꙋитъ, ши фа
теле мѫнилор лꙋи нꙋ сокотескꙋ. Ачѣсте ши алтеле асѣменѣ ачеастора сѫнт
але ачелора че юбескꙋ лꙋмѣ ши трꙋпꙋл ꙗръ нꙋ але челора че юбескꙋ пе Хс. ꙟ
съ врѣвей съ аꙋзи пꙋцине ши де але челора че юбескꙋ пе Хс? де але челора че ꙋ
блъ пре калѣ чѣ стримтъ? аскꙋлтъ пре апостолꙋл зикѫнд. ꙟтрꙋ тот
ꙟтъриндꙋвъ ка слꙋџиле лꙋи дмнезъꙋ, ꙟ ръбдаре мꙋлтъ, ꙟ скѫрбъ, ꙟ нево
ꙟтрꙋ ꙟкисори, ꙟтрꙋ неашезъри, ꙟ ѡстенѣле, ꙟ превегѣри, ꙟ постꙋри ши ꙟ
тралтеле. Ши ꙗръ дмнꙋл грьѫще. Скꙋлацивъ де въргꙋгаци ка съ нꙋ къ
деци ꙟ додеꙗлъ. Дар че требꙋе съ фачем фрацилор? Ꙗтъ ац аꙋзит кꙋм
съ феричѣскꙋ чеа че кълъторескꙋ калѣ чѣ стримтъ, ши кꙋм съ доседескꙋ
чеа че ꙟмблъ пре калѣ чѣ латъ ши ларгъ. Веници дарꙋ съ лъсъм калѣ ча
ларгъ, каре дꙋче ла пїерзаре. Ꙗи съ ѡстеним пꙋцинъ врѣме, ка съ ꙟпъръ
цим ꙟ вѣчїи несфѫршици, съ авем пꙋрꙋрѣ ꙟнаинтѣ ѡкилор пре чела че вине съ
жꙋдече вїи ши морцїи, ши съ не адꙋчем аминте де вїаца чѣ вѣчникъ, ши
де ꙟпъръцїа чѣ фъръ моарте, ши де адꙋнарѣ ꙟџерилор, ши де петрѣчерѣ кꙋ
Хс. Адꙋци аминте къ ачастъ вїацъ наре немикъ, фъръ нꙋмай лакръми
ши сꙋспинꙋри, ши поносꙋри, скѫрбе ши ѡкъръ, трѫндъвири ши ѡстенѣле,
боале ши бътрѫнѣце, пъкате, ши моарте, че съ нꙋ юбещи лꙋмѣ, сокотѣ
щете съ нꙋ те ръзврътѣскъ лꙋмѣ ачаста съ те потикнѣскъ, къ тева трими
те гол ꙟ чѣ лꙋме. Адꙋци аминте де чела че зиче, не ꙟчетат въргꙋгаци,
нꙋ те бꙋкꙋра де нълꙋчириле ачещїи лꙋми. Ѱаломꙋл съ ц фїе пꙋрꙋрѣ ꙟ гꙋръ.
къ сѫнгꙋр дмнꙋл прин сине ꙟвацъ ши роагъ, ка съ не гътим пре ной дѣнчѣ,
ши вери дечам грешит, ши ам пъкътꙋит, съ не виндекъм прен лакръми пънъ
авем врѣме де покъинцъ, къ врѣмѣ покъинцїи пꙋцинъ ѧсте, ꙗръ ꙟпъръ
цїа черюлꙋи наре сфѫршит. Пре сфинци ꙟи феричим, ши кꙋнꙋниле лор пофтим, ꙗръ стръдꙋниреле лор нꙋ ком съ ле ꙋрмъм. Нꙋ щици къ ши ей фъръ ѡ
стенѣле ши фъръ неказꙋри гата нꙋ съ ꙟкꙋнꙋна, прекꙋм въ ѧсте воаѡ воѧ?
Вей съ аꙋзи че ѡдихнъ аꙋ авꙋт сфинцїи ꙟтрачастъ лꙋме? Ꙋнїи саꙋ мꙋнчи
ꙟ кꙋмплит, алцїи аꙋ лꙋат испитъ де батжокꙋри, ши де бътъи, ши де легъ
тꙋри, ши де ꙟкисори, кꙋ пїетри саꙋ ꙋчи, кꙋ фиристрае саꙋ тъꙗт, саꙋ и
спитит, кꙋ моарте де сабїе аꙋ мꙋрит, аꙋ ꙟмблат кꙋ кожоаче, кꙋ пїей де
капре, линѱц, некъжици, кинꙋици, кърора нꙋле ера врѣдникъ лꙋмѣ, ꙟ пꙋ
стїю рътъчици, ши прен мꙋнци, ши прен пещери, ши ꙟ гаꙋриле пъмѫнтꙋлꙋ.

Ꙗтъ

Ꙗтъ ац аꙋзит ѡаречѐ парте денчѣле мꙋлте асфинцилор, десфътареши ѡдих
нъ чаꙋ авꙋт ꙟтрачастъ віацъ, ши леꙋ суферит ачѣстѣ ка ѡбꙋкꙋріе. Де
врѣме че ведѧ майнаните бꙋнътъцилѐ чѣле гътите ꙟчерюри, каре ѡкю нꙋ
леꙋ възꙋт, ши оурѣкѥ нꙋлеꙋ аꙋзит, ши ла инимъ деѡм наꙋ ꙟтрат. Къ
дꙟнзъꙋ нꙋминдꙋсе изгонѣще драчїй, макаръ спре лꙋкрꙋ дец порнещи,
мѫна, лимба съкѫните, ши минтѣ съсъроаче, девей съскапи ден ꙗд, де
нимени съ нꙋц рѫзи. Вай дечел фъръделѣџе, кѫнд тоци съ аꙋминѣзъ ѥл
съꙟтꙋнекъ, ши дечел хꙋлиторю къ исвалѣгъ лимба. Даръ кꙋм ва ръспꙋн
де ла ꙟфрикошатꙋл жꙋдекъторю? Вай дечел лаком, къ авѣрѣ лꙋй фꙋџе
ши фокꙋл предѫнсꙋл прїимѣще. Вай дечел лѣнеш, къ ва черка врѣмѣ каръ
ѡаꙋ келтꙋит ръꙋ, ши черкѫндꙋсѡ нꙋ ѡва афла. Вай де юбиторюл де кꙋр
віе, къ ꙟтинъ подоаба, ши сева скоате кꙋ рꙋшине дела нꙋнта чѣ ꙟпърътѣ
скъ. Вай дечел сꙋдꙋиторю ши ꙟпреꙋнъ кꙋ ѥл ши бецивꙋл, къ кꙋ оуҷигашїй
севор ѡсѫндꙋи, ши кꙋ прѣкꙋрварїй севор мꙋнчи. Вай де чела чѐ мънѫнкъ
ши бѧ фъръ мъсꙋръ, къ сева черка ка ѡ ѡаѥ спре жꙋнгѣре. Вай дечел фъ
цꙗрникъ, къ пъсторюл сева лепъда деѥл, ши лꙋпꙋл ꙟлва ръпи. Ꙗръ фериче
дечела чемѣрџе прѐ калѣ чѣ стримтъ, ши пꙋртѫнд кꙋнꙋнъ мѣрџе ла черю,
Фериче де чела че аре віацъ ꙟналтъ ши фирѣ смеритъ, къ лꙋй Хс оурмѣзъ,
ши ꙟпреꙋнъ кꙋ ѥл ва шъдѧ. Фериче дечела чѐ милꙋѧще сърачи мꙋлци, къш
ажꙋторю ва афла ла жꙋдеката чѣ віитоаре, къ чей грабничи вор ръпи ꙟпъръ
цїѧ черюрилор. Ꙗн съгръбим даръ пре ной фрацилор спре тот лꙋкрꙋл бꙋн, съ
немѫнгѫем пре ꙟшине съне ꙟвъцъм, съ зидим ꙟвечїе прекꙋм фъчѣцн пꙋрꙋрѣ,
мъкаръ ꙟкале девец ꙟбла, пентрꙋ жꙋдекатъ съвъ фїе ворба воастръ, ши пе
трꙋ ръспꙋнсꙋл востꙋ, макаръ верн че лꙋкрꙋ вец фаче, макаръ ꙟ ашернꙋтꙋ
риле воастре, саꙋ алт чева девец фаче, пꙋрꙋрѣ пентрꙋ жꙋдекатъ ши пентрꙋ
венирѣ дирептꙋлꙋй жꙋдекъторю съгрижици, ши съвъ адꙋчеци аминте ꙟинимн
ле воастре, ши съ зичеци оунїй кътръ алцїй. Ѡаре ꙟчекип ѫсте ꙟтꙋнѣре
кꙋл ачела чел майденафаръ? Ѡаре кꙋм ѫсте фокꙋл чел нестинсь, ши віер
мѣле чел неадормит? Ѡаре кꙋм ѥсте скѫршнирѣ динцилор? Ачѣстѣ ворби
оунїй кътръ алцїй пꙋрꙋрѣ, зїѡа ши ноаптѣ. Оунде кꙋръ рѫꙋл чел де фок,
ши кꙋрцѣще пъмѫнтꙋл де фъръделѣџиле челор че съ афлъ предѫнсꙋл? Кꙋм
сева ꙟвълꙋи черюл ка ѡ хѫртїе? Кꙋм вор кѫдѧ стѣлеле ка фрꙋнзеле ден змо
кинь, кꙋм ва пери соареле ши лꙋна? Кꙋм севор десфаче черюриле кꙋ порꙋнка
стъпѫнꙋлꙋй, кꙋм фꙋлџерѫнд сева погорѫ жꙋдекъторюл денчерю, кꙋм вор
алерга пꙋтериле черещи кꙋтремꙋрѫндꙋсе, кꙋм сева гъти скаꙋнꙋл чел ꙟфри
кошат? Кꙋм сева кꙋтремꙋра пъмѫнтꙋл прїиминдь погорѫрѣ жꙋдекъторю
лꙋй, кꙋм вор зиче трѫмбицеле, кꙋм съвор дешкиде мормѫнтꙋриле, кꙋм се
вор скꙋтꙋра мормѫнтꙋриле, кꙋм чей ден вѣчи адормици севор скꙋла ка денсѡм
нꙋ, кꙋм севор ꙟтоарче сꙋфлетеле ла трꙋпꙋри, кꙋм вор алерга сфинцїй ꙟтрꙋ
ꙟтимпинаре, кꙋм чей гата севор ꙟвредничи ꙟпъръцїй, кꙋм челор лѣнеши сева
ꙟкиде

ꙟкиде каса мирелꙋй. Ачѣстѣ аскꙋцата бине ѩсте, де ачѣстѣ а гриѫи зісѡ ши ноаптѣ требꙋѩще, кѫ чела че шва адꙋче аминте пꙋрꙋрѣ де моарте нꙋва греши мꙋлте. Сѫнꙋ алергѫм ꙟтоатѫ врѣмѣ віецій ноастре пентрꙋ пѫнте че, ничи пентрꙋ ꙟбрѫкѫминте. Ачѣстѣ лефа кꙋ ан ѫмбле, кареле наꙋ нѫдѣж де де віаца чѣ вѣчникѫ. Дечи сѫнꙋ не асѫмѫнѫм лор, че сѫ аскꙋлтѫм чези че дмнꙋл. Черкаци ꙟтѫю ꙟпѫрѫціѧ лꙋй дмнзѫꙋ ши дирептатѣ лꙋй, ши ачѣстѣ тоате севор адаѡџе воаѡ. Іаѫ сѫ черкѫм фрацилор ꙟпѫрѫціѧ ачѣѧ карѣ нꙋ сѫ тречѣ ꙟвѣчій чей несфѫршици, сѫ не рꙋгѫм юбицилор кꙋ дꙋрѣре ден инимѫ ши сꙋспини де лакрѫми, ка сѫ нꙋ не скѫпѫм де фериҷитꙋл ачела гла, сѫ не пѫрѫсим де мѫнкѫриле чѣле мꙋлте але лꙋмій ачещіѧ, ка сѫ добѫндим аколо сацꙋл раюлꙋй. Сѫ плѫнџем ай пꙋцин, ка сѫ рѫдем аколо. Сѫ флѫмѫнзим аичи ка сѫ не сѫтꙋрѫм аколо. Сѫ ꙟтрѫм прин оуша ча стримтѫ, ши прин калѣ чѣ некѫжитѫ. ка сѫ кѫлѫторим аколо калѣ чѣ латѫ ши ларгѫ. Ши іарѫ зикꙋ, Соколици сѫ нꙋ не ꙟпіадече ши сѫ не батѫжокꙋрѣскѫ ачастѫ віацѫ, ши сѫ не трі мицѫ голи ши тикѫлоши ꙟвѣкꙋл ачела, кѫ пе мꙋлци аꙋ потикнит, пе мꙋ ци аꙋ батѫжокꙋрит, ши іаꙋ ѡрбит рѫтѫчирѣ лꙋмій ачещіѧ. Іарѫ ной фра цилор сѫ не пѫзим ши сѫ аꙋзим пре дмнꙋл зикѫнд. Веници дꙋпѫ мине. Тоате сѫ пѫрѫсим, ши лꙋй сѫ оурмѫм, ши сѫ скꙋипим тоатѫ бꙋкꙋріѧ а лꙋмій ачещіѧ, кѫчи кѫш рѫде де чеѧ че ѡюбескꙋ. Іарѫ ной сѫ сналим віаца вѣчникѫ сѫ добѫндим, чата ча кꙋ ꙟцери, петрѣчерѣ чѣ кꙋ Хс, кѫ алꙋй ѥ слава ши пꙋтѣрѣ кꙋ пѫринтеле ши кꙋ дхꙋл сфнтꙋ, Акꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши ꙟвѣчій вѣчилор амин.

К Ꙋ В Ѫ Н Т, А Л В

Ал прѣкꙋвіосꙋлꙋй пѫринтелꙋй ностру Ефрем сирꙋл

Ла крꙋче ши пентрꙋ покѫинца, ши пентрꙋ а доѡа венире.

Бгословѣще пѫринте.

Тоатѫ сѫрбѫтоарѣ ши фапта домнꙋлꙋй ностру Іс Хс, ѩсте мѫнтꙋитоаре, ши лаꙋда ноастрѫ крещинилор. Іарѫ лаꙋда лаꙋделор ѩсте крꙋчѣ. ши сѫрбѫтоаре сѫрбѫторилор. Кѫнды па щиле ноастре пентрꙋ ной саꙋ жꙋнгиат Хс, ши ꙟкѫ саꙋ скꙋлат ден морци міелꙋл лꙋй дмнзѣꙋ чел чердникѫ пѫкатꙋл лꙋмій. Ши нꙋнꙋмай ачаста ѩсте чинстит ши сфнтѫ ден зиле, че ши чѣлѣлалте сѫрбѫ тори тоате сѫнт сфнте ши чинстите, ши сѫ ѡсебескꙋ оунеле де алтеле кꙋ мѫрирѣ, лꙋминѫндꙋсе кꙋ стрѫлꙋчирѣ дꙋмнезеирій. Пре ачѣстѣ сѫ каде сѫ ле чинстѣскѫ кꙋ вредничіе, ши сѫ ле сѫрбѣзе кꙋ вредничѫ, чела че сѫ не воѩще кꙋ де дѫсь пентрꙋ порꙋнчиле лꙋй дмнзѣꙋ, кѫчей ꙟтинаци ши пѫн

гърици де пъкате нꙋсъꙋ ла сърбътоаре. Іаръ сърбътоаре бꙋнъ ши пълъ
кꙋтъ лꙋй дмнезеꙋ ѣсте покъинца лакръмилор, пъръсирѣ пъкателор, кꙋно
щинца лꙋй дмнезеꙋ, ши похта бꙋнътъцилор челор вѣчниче. Атꙋнчѣ ши
ꙟчерю съ фаче бꙋкꙋріе. Атꙋнчѣ ши бесѣрека съ веселѣще, ши кіамъ ꙟ
преꙋнъ прѣтоци дирепцїй зикѫндь. Бꙋкꙋрацивъ кꙋмине къ фіюл мїеꙋ
ачеста аꙋ фост мортъ кꙋ грешалеле ши аꙋ ꙟвиіат прен покъинцъ, сърбътоаре
бꙋнъ ши плъкꙋтъ лꙋй дꙋмнезеꙋ ѣсте оунде сърбѣзъ ꙟпреꙋнъ Хс. Оунде
съ мѫнгѫе съръчїй. Оунде съ ѡдихнеск въдꙋвеле. Оунде съ чинстѣ
ще дмнезеꙋ ꙟ ѱалми ши ꙟ кѫнтъри сꙋфлетещи. Ачещѣ сѫнть чей ꙟтрꙋ
нꙋмеле лꙋй адꙋнаци ꙟ мижлокꙋл оунора ка ачестора аꙋ фъгъдꙋит ась афла
домнꙋл, феричици оунїй ка ачѣ чесѫнть адꙋнаци ꙟтрꙋ нꙋмеле лꙋй, къ
авѫндь престъпѫнꙋл кꙋ ей, ꙟ мижлокꙋл лор денимик пре ей нꙋ ва лиѱи.
ꙟтрꙋ ачеста кип даръ съ чинстим сърбъториле домнꙋлꙋй, нꙋ лꙋмѣще,
че май пресꙋс де лꙋме, съ нꙋ ꙟподобим предвоареле, съ нꙋ стрѫнџем хоре,
съ нꙋ ꙟфрꙋмꙋсецъм оулицеле тѫргꙋлꙋй, съ нꙋне дъм аꙋзиріле дꙋпъ алъꙋ
те ши флꙋере, съ навем грижа аꙋрꙋлꙋй касъ фачем черчей ши инѣле де аꙋ,
нꙋ стрика лꙋкрꙋл лꙋй дмнезеꙋ пентрꙋ мѫнкарѣ, прекꙋм ꙟвацъ апостолꙋ,
нꙋ те пъгꙋби де сфнта литꙋргіе пентрꙋ несаціꙋл пѫнтечелꙋй ла магеріе
зъбовиндꙋте, че ачѣстѣ съ ле лъсъм лачѣ челїе дмнезеꙋ пѫнтечеле, ши
слава, іаръ ной тоци мичи ши мари, бърбаци ши фѣмей, крещинѣще съ
чинстим сърбъториле домнꙋлꙋй прекꙋм нѣм ꙟвъцат, кꙋ ѱалми ши кꙋ
лаꙋде, ши кꙋ кѫнтъри сꙋфлетещи, съ ꙟкꙋнꙋнъм предвоареле ка крещиній,
іаръ нꙋ ка еллиній кꙋ дафини ши кꙋ флори, саꙋ кꙋ алте матерїи, каре лꙋ
крꙋ ѣсте ал еллинилор ши ал жидовилор, къ оумбра лецїй веки аꙋ трекꙋт,
іаръ адевърꙋл аꙋ ꙟфлорит, прекꙋм аꙋзим пре апостолꙋл зикѫндь, чѣле
веки аꙋ трекꙋт іатъ съ фъкꙋръ тоате ноаѡ. Ръсъчирѣ идоалилор саꙋ
сꙋрпат. Іадꙋл саꙋ пръдат, робіа чѣ дентрꙋ ел де изноавъ саꙋ кемат.
ꙟпъръцїиле ꙟшълъчюнїй чей де дꙋмнезей мꙋлци саꙋ здробит. Омꙋл саꙋ
избъвит. Дмнезеꙋ аꙋ ꙟпъръцит. Лꙋмѣ съ веселѣще. Крꙋчѣ съ поли
тичѣще, каріа не съ ꙟкинъ тоате марџиниле пъмѫнтꙋлꙋй, ꙟтрꙋ каре не
лъꙋдъм кꙋ феричитꙋл павел чезиче, іаръ мїе съ нꙋмифїе а мъ лъꙋдарѣ,
фъръ нꙋмай ꙟкрꙋчѣ домнꙋлꙋй, пентрꙋ ачаста ши десꙋпра оушилор, ши
ꙟфрꙋнте ши асꙋпра окилор ши ла гꙋръ, ши ла піептꙋ ши ꙟтоате мъдꙋ
лъриле ноастре кꙋ крꙋчѣ съ не ꙟфрꙋмꙋсецъм ши съ не ꙟармъм, арма чѣ не
бирꙋитъ а крещинилор бирꙋиторюл морцїй, нъдѣждѣ крединчошилор, лꙋмина
тꙋтꙋрор, дешкизъторюл раюлꙋй, кꙋръциторюл ересꙋрилор, търіа пра
славничїй крединце, паза чѣ маре, ши лаꙋда чѣ мѫнтꙋитоаре а бесѣречїй.
Пре ачаста крещинꙋле ꙟтоате зилеле ши нопциле нꙋ ѡ пъръси, ничи оуна
чя ничи ѡ чиртъ че ши дорминдь, ши дещептат, ши лꙋкрѫндь ши мѫн
кѫндь ши бѫндь ши кълъторинд мъкаръ пре маре вей оумбла, мъкаръ ꙟпъ

вей

вей тречe, тоате мъдꙋлъриле тале сѫле печетлꙋещи кꙋ чинстита ши девїа
цъ фъкътоаре крꙋчѣ, ши ничи ѡдатъ нꙋ те вей теме, деꙟфрика чѣ де
ноапте, де сѫгета че ѕбоаръ ѕїѡа, де лꙋкрꙋ че оумблъ ꙟтрꙋ ꙟтꙋнерек,
де ꙟтѫмпларѣ ши де дїаволꙋл чел де амїазъ ѕи, де ѡвей лꙋа пе крꙋче пꙋ
рꙋрѣ ꙟтрꙋ ажꙋторю цїе, нꙋ съ вор апропїѧ де тине рѣле, ши бичю нꙋ съ ва
апропїѧ ꙟсълашꙋл тъꙋ, къ възѫндꙋсѡ пре ѧ пꙋтериле чѣле ꙟпотривъ съ
кꙋтремꙋръ ши съ депъртѣѕъ. Ачаста аꙋ сфинцит лꙋмѣ, ши лꙋмина аꙋ
адꙋсѡ, ши адꙋнѫнд лимбиле де ла ръсъри, ши де ла апꙋ, ши де ла амїазъ
ѕи ши де ла мїазъ ноапте, ꙟтро беседрекъ ши ꙟтрꙋ ботеѕ ꙟдрагосте ꙟаꙋ
легат, ачаста ѧсте пъретеле чел небирꙋит ал православничилор. Чегꙋръ
саꙋчѣ лимбъ ва лъꙋда кꙋ вредничїе арма чѣ фъкътоаре де бирꙋинцъ а ꙟпъ
ратꙋлꙋи Хс? Крꙋчѣ ѧсте нъдѣждѣ крещинилор. Крꙋчѣ е ꙟвїѧре мор
цилор. Крꙋчѣ е шкїопилор кѫрѫжъ. Крꙋчѣ е повацъ ѡрбилор. Крꙋчѣ е маръ
кꙋвїинцъ ꙟпърацилор. Крꙋчѣ е ꙟдръзнирѣ кълꙋгърилор. Крꙋчѣ е акопе
римѫнтꙋл голилор. Ачаста ѧсте карѣ саꙋ ꙟфипть ꙟмижлокꙋл лꙋмїи,
ꙟлокꙋл къпъцинїи ши дей датъ аꙋ ѡдръслит стрꙋгꙋрꙋл вїецїи. Кꙋ а
частъ сфинтъ армъ аꙋ спарть Хс, пѫнтечеле ꙟадꙋлꙋи чел де тот мѫкъ
торю, ши аꙋ астꙋпат гꙋра дїаволꙋлꙋи чѣ кꙋ мꙋлте мещешꙋгꙋри, пре
ачаста възѫндꙋсѡ моартѣ, кꙋтремꙋрѫндꙋсе ши ꙟфрикошѫндꙋсе.. претоци
кѫци ꙟи авѣ де ла адам чел дентѫю ѕидит, ꙟаꙋ слобоѕит, кꙋ ачаста ꙟ
армѫндꙋсе феричицїи апостоли, тоатъ пꙋтерѣ връжмашꙋлꙋи аꙋ кълкат,
Ши ꙟвѫнѫндъ тоате лимбиле лѣꙋ адꙋнат ла ꙟкинъчюнѣ ачещїѧ. Кꙋ ача
ста ка кꙋ ѡпламтошъ ꙟбръкѫндꙋсе, ѡстащїи ши мꙋченичїи лꙋи Хс,
тоате мещешꙋгꙋриле ши семецїѧ тиранилор аꙋ кълкат, ши ꙟвинцѣ аꙋ мꙋр
тꙋриси пречел ръстигнит, пре ачаста пꙋртѫндꙋсѡ чѣм чесъ лѣпъдъ де лꙋ
ме, кꙋ мꙋлтъ бꙋкꙋрїе лъкꙋеск ꙟпꙋстїю ши ꙟмꙋнци, ши ꙟпещири, ши ꙟгаꙋ
риле пъмѫнтꙋлꙋи. О неспꙋсъ бꙋнътате де юбире де оамени алꙋи дмнеѕеꙋ,
ши кѫте бꙋнътъци аꙋ дърꙋит немꙋлꙋи ѡменеск, славъ юбирїи лꙋи де оа
мени. Аꙋѕитаци юбицилор ши де Хс юбитори, кѫтъ ѧсте пꙋтерѣ крꙋчїи?
кѫте лꙋкрꙋри ши кѫте бꙋнътъци фаче, къ ачаста ка оу бꙋн кѫрмачю, ѡткѫр
мꙋинд вїаца ачаста а ноастръ ши ꙟпъкѫндꙋсѡ, ши причинъ фъкѫнд ноаѡ
ши де вїаца чѣ вїитоаре. ачаста ꙟаръш ши ла адоа венире а дмнꙋлꙋи, ꙟтъю
ва съ съ арате ка оун чинстит ши ꙟкинътор ши сфинтъ Скиптрꙋ ал ꙟпъра
тꙋлꙋи Хс, дꙋпъ кꙋвѫнтꙋл дмнꙋлꙋи каре аꙋѕи. Къ сева арътa семнꙋл
фїюлꙋи ѡменеск ꙟчерю. Ачаста даръ ѧсте ꙟтѫюл ꙟчерꙋ че лꙋминеѕъ
тот пъмѫнтꙋл, дей марџине пънъ ꙟмарџине, стрълꙋчиндъ май вѫрто де кѫт
лꙋмина соарелꙋи, венирѣ дмнꙋлꙋи ва вести. Ачѣстѣ съ сѣзникъ спре ачаста,
даръ чѣле дꙋпъ ачѣстѣ дескоперите пре оурма крꙋчїи, каре ꙟчекип ворфи?
Вай де мине фрацїи мїеи, де Хс юбитори, адꙋшꙋм аминте де часꙋл ачела ши
мъ кꙋтремꙋраю, ши врꙋю съ пърсеск кꙋвѫнтꙋл ай дефрикъ мꙋлтъ, а

дꙋкѫндꙋми аминте дечѣлѣ чевор съ съ дескопере ꙟ оурма крꙋчїй, пентрꙋ къ
чине лева повести пре ѧле? Че гꙋръ лева вести? шй че фѣлю де лимбъ лева
грън? Че гла лева аръта? Че аѵѕ ва ꙟкъпа ачѣлѣ съле аѵѕъ? каре ачѣсте
фъкѫндꙋсе пꙋтѣриле черюрилор се вор стръмꙋта, пентрꙋ къ чине нꙋ се ва тѣ
ме шй нꙋ се ва кꙋтремꙋра ꙟ часꙋл ачела? Кѫндь ꙟпъратꙋл ꙟпърацилор се ва
скꙋла ден скаꙋнꙋл славїй, шй погорѫндꙋсе съ черчетѣѕе пре тоцй чѣ че лъ
кꙋѥскꙋ ꙟ лꙋме, шй съ шѕ ꙟтрѣбе кꙋ ѥн, ва съ дѣ дирепцилор бꙋнътъциле,
іаръ челор неврѣдничи мꙋнчиле ка оун жꙋдекъторю дирепт. Ачѣсте даръ а
дꙋкѫндꙋми аминте фрикъ мъ кꙋпринде, мъдꙋлъриле мѣле слъбѣскꙋ де тоате
пърциле, окїй мїй лъкръмѣѕъ де фрикъ, гласꙋл мїй амꙋрцѣще, бꙋзеле ми
съ ꙟкременѣскꙋ, лимба мѣ съ ꙟгроѕѣще, шй гѫндꙋриле мѣле кꙋцетъ атъ
чѧ, фрика мъ цине шй мъ чартъ съ такꙋ, къ мꙋлтъ ѫсте фрика шй пѣсте
мъсꙋръ, къ минꙋни гроаѕниче шй мари ка ачѣсте нꙋ вор май фй ꙟ тоате
нѣмꙋриле. Къ шй акꙋм де мꙋлте ори кѫнд съ фаче фъръ вѣсте фꙋлџеръ шй
тꙋнет, фоарте таре съ пъминтѣѕъ пре тот ѡмꙋл, шй тоцй не плекъм ла
пъмѫнт. Дечи де врѣме че не съ пъминтѣѕъ пре нои ачѣсте мичи, ꙟ чекип вом
сꙋфери атꙋнчѣ, кѫнд вом аꙋѕи гласꙋл трѫмбицїй де нчерю, май маре де кѫт
тоате тꙋнетеле, вїинд шй дешѣптѫнд пре тоцй чей ден вѣчи адормицй дире
цй шй пъкътошй. Атꙋнчѣ чей ден ꙟд анфирїй ѡменещй, аꙋѕѫндь гла
сꙋл трѫмбицей вор алерга кꙋ грабъ късꙋтѫндꙋш мъдꙋлъриле лор. Атꙋнчѣ
кѫнд вом ведѣ тоатъ фирѣ ѡменѣскъ ꙟ клипала окюлꙋй скꙋлатъ ден локꙋ
ѥн, шй адꙋнѫндꙋсе дела марџинеле пъмѫнтꙋлꙋй жꙋдекатъ, пентрꙋ къ ва
порꙋнчи мареле ꙟпърат чела че аре пꙋтѣре спре тот трꙋпꙋл, шй ꙟдатъ кꙋ
кꙋтремꙋр ва да пъмѫнтꙋл пре морцїй лꙋй, вѣри хїаръ де ва фи ръпит, ве
ри пѣще де ла ва фи мѫнкат, вѣри пасере, кѫт клипала окюлꙋй ле вор адꙋче де
фацъ. Ѡ кꙋм вом ръбда фрацилор, кѫндь вом ведѣ рѫꙋл чел де фок кꙋ ѥшинд
ка ѡ маре съ ла батекъ, шй ва мѫнка мꙋнцїй шй ѕъподїиле шй тоатъ лꙋмѣ.
Атꙋнчѣ ювицилор, де фокꙋл ачела апеле вор сека, изводръле вор липси, марѣ
се ва оуска, въздꙋхꙋл се ва кꙋтремꙋра, стѣлеле вор къдѣ, соареле ва пери
лꙋна се ва скимба ꙟ сѫнџе, черюл се ва ꙟвълꙋ ка ѡ хъртїе. Кѫнд вом ведѣ
пе ꙟџерй тримиш шй алергѫндь ꙟ тоате пърциле кꙋ грабъ шй стригѫндь пе
слꙋџиле лꙋй дꙋмнеѕъꙋ чѣле алѣсе дентрꙋ ѡ марџине а черюлꙋй пънъ ꙟ чѣ марџи
не. Кѫнд вом ведѣ черю ноꙋ шй пъмѫнт ноꙋ, кѫндь вом ведѣ съмнꙋл фїю
лꙋй ѡменѣскꙋ аръткѫндꙋсе ꙟ черю, шй лꙋминѫндь тоате марџинеле пъмѫн
тꙋлꙋй. Атꙋнчѣ тоцй въѕѫнд ꙟтрꙋ ꙟнълциме ивиндꙋсе ачѣстꙋ ꙟпърътѣскь
шй гроаѕникь Скриптрꙋ, ва кꙋноаще фїеще чине къ дꙋпъ ел ва съ съ арате ꙟ
пъратꙋл. Ꙟтрачела чѧ ва гѫнди фїеще кареле ꙟ чекип ва ѥшй ꙟтимпинарѣ
лꙋй Хс, де се ва цѣи пре сине виноват ва ста гол шй мъхнит, ащептѫнд съй
іасъ ръсꙋпꙋнсꙋл лꙋй, къ шка привй фаптеле сале стѫндь ꙟнаинтѣ фецїй лꙋй
вѣри бꙋне вѣри рѣле. Атꙋнчѣ чѣ чаꙋ оумблат пре калѣ чѣ стрѫмтъ шй не

кѫрми

кърмитъ, ши тоци чѣ че кѫр сау покъит, ши тоци чей милостиви ши прїи
митори де оаспеци вор ста бѫнѣзи ку мултъ букурїе, ашептѫнду фериче
та нъдежде, ши арътарѣ слъвїй, а марелуй дмнезъу ши мѫнтуиторюл їс
хс. Вине ка съ веселѣскъ пречѣ че сау невоит ꙟпривегери, ши ꙟпостури,
ꙟкѫнтъри. Вине ка съ ꙟкунунѣзе пречей милостиви. Вине съ ꙟналце пре
чѣ чау съръчит пентру нумеле луй, пречѣ ченау юбит лумѣ, че тоате
пъръсѫндуле ши нумай луй оурмѫнд. Вине ну иаръ депе пъмѫнт че ден че
рю, ка оун фулџеръ ꙟфрикошат. Атунчѣ вафи стригаре маре зикѫнду.
Иатъ мирele вине. Иатъ жудекъторюл сосѣще. Иатъ ꙟдиптъторюл съ
дескопере. Иатъ дмнезъул тутурор вине съ жудече лумѣ ши съ плътѣскъ
кърумаш дупъ фаптеле луй. Атунчѣ юбицилор мїей фраци, дестригарѣ
ачѣ вор цѣме ръруникїй пъмѫнтулуй, дентромирциле алуй пънъ ꙟтралта,
ши марѣ ши тоате аджнкуриле. Атунчѣ вафи фрикъ ши невое, ши ваку
принде спаимъ претот омул де стригарѣ ши де гласул тръмбицелор. Атун
чѣ путериле черюрилор севор клъти, атунчѣ вор алерга ꙟнаинтѣ чѣтеле ꙟџери
лор, херувимїй, ши серафимїй ꙟпутѣре стригѫнд. Сфнтъ Сфнтъ Сфнтъ
дмнул, чел че ѣсте ши чел че вине, атот цїиторюл. Атунчѣ тоатъ
зидирѣ ꙟчерю ши пре пъмѫнт, ши дсупть пъмѫнтъ, ꙟпутѣре вор стрига.
Блгословитуй чел че вине ꙟтру нумеле дмнулуй. Атунчѣ севор деспика черю
риле, ши сева иви ꙟпъратул ши дмнул домнилор ка оун фулџер грозникъ, ку
путѣре ши ку славъ мултъ ши неспусъ, ши ал ва ведѣ пре ел тот окюл,
ши чѣ челау ꙟпунсь пре ел, ши бътѫндусе вор плѫнџе де ел тоате нѣму
риле пъмѫнтулуй. Атунчѣ черюл ши пъмѫнтул севор ꙟтоарче спре фугъ,
прекум ау арътат маинаинте ісаїа зикѫнд. Възутам скаун албъ маре,
ши пре чел че шѣдѣ пре ел, декъруѣ фаца ау фугит черюл ши пъмѫнтул.
Атунчѣ ва шедѣ пре скаунул слъвїи луй, прекум ел аузи. Ши севор адуна ꙟ
наинтѣ луй тоате лимбиле. Оаре че фѣлю десуфлет сева ꙟфла сърабде,
кѫнд севор пуне скаунеле, ши ва ашъза жудеката, ши кърциле севор дешки
де? Атунчѣ вом ведѣ ненумърателе путери аꙟџерилор ши але архангелилор.
Атунчѣ сева плини пророчїѣ луй данїил че зиче. Еу привїѣм пънъ сау пу
скаунеле, ши чел векю дезиле ау шъзут, хаина луй албъ ка зъпада, пъ
рул капулуй луй ка лѫна чѣ курата, скаунул луй паръ дефоку, ши роателе
луй фоку арзѫнду, рѫу дефоку сътраџе педенаинтѣ луй, мїй де мїй дворїѣ
ꙟнаинтѣ луй, ши ꙟтунѣрече де мїй служїѣ луй, жудекатъ сау ашъзат,
ши кърциле сау дешкис. Маре фрикъ вафи фрацилор ꙟтрачела час, атунчѣ съ
вор дешкиде кърциле чѣле ꙟфрикошате, ꙟкареле сѫнт скрисе фаптеле ноастре,
ши кувинтеле ноастре, чѣле чам фъкут ꙟтрачастъ вїацъ, ши нѣу пътру
къ вом ꙟшела пре дмнезъу, пре чела черчетѣзъ инимиле ши ръруникїй, къ ако
ло сѫнт скрисе тоате фаптеле ши гѫндуриле оаменилор, вери буне вери рѣ
ле. О кѫте лакръми нетребуѣску ꙟтрачела час, ши неленевим, къ прен ла

кръмни ши прин милостеніи поате нещине съ стинге грешалеле чѣле че сѫнтъ
скрисе ꙟ кърциле ачѣле, кѫт вом сꙋспина, ши кꙋ жале вом лъкръма, кѫнд
вом ведѣ кꙋ окіи ноштри ꙟпърѫціа черюрилор чѣ неспꙋсъ, ши вом ведѣ ꙟфрико
шателе мꙋнчи; ши ꙟтреачѣсте тоате, тоатъ фиреа оаменилор, де ла Адам
чел де ꙟтѫю зидит, пѫнъ ла чел нъскꙋт май пе ꙋрма тꙋтꙋрор. Атꙋнчѣ съ ва
плини кꙋвѫнтꙋл чел скрис. Віꙋ сѫнт еꙋ зиче Домнꙋл, къ міе ми се ва плека тоа
тъ ценꙋкюл, ачело черещи ши ачело пъмѫнтещи, ши ачело де сꙋпт пъмѫнт, ши тоатъ
лимба ва мъртꙋриси, къ Домнꙋл Іс Хс ꙟтрꙋ слава лꙋ Дꙋмнезъꙋ Татълꙋи амин.
Атꙋнчѣ тоатъ оменіреа стѫнд ꙟтре ꙟпърѫціе ши ꙟтре жꙋдекъціи, ꙟтре віацъ ши
ꙟтре моарте, ꙟтре бꙋкꙋріе ши ꙟтре невое, ши тоці ꙟкъ ꙟпилѫждꙋсе ши нерѫдни
кѫдꙋ капꙋ ꙟсꙋ вокъта ꙟнаинтѣлор, стѫнд ꙟнаинтѣ жꙋдекъціи ши царе чечетѫждꙋсе
ши мѫвѫнто чѣ ꙟчꙋ віецꙋи ꙟленевіре, ши ачѣсте вѫзѫндꙋле царъ ꙟпилѫжндꙋсе
ꙟшкор адꙋче аминте де тоате фаптеле лор, ши ш ва ведѣ фіеще кареле фап
теле ꙟнаинтѣ лꙋ, ши чѣ че нꙋ сав покъит плѫнгѫнд вор зиче. Вай де
ной тикълошіи кꙋм нꙋнѣм невоит, че нѣм келтꙋит ши врѣмѣ ноастръ
жꙋкѫнд, батжокориндꙋне, кꙋм нам стрѫдꙋит. Пен
трꙋ кѫчи нам милꙋит пре сърачи. Пентрꙋ кѫчи ам ꙋрѫт пре фрацеле
ностру, Кѫчи нам фъкꙋт вреꙋн бине; къ аша нисарфи ертат ноао,
пѫнъ аꙋ фост врѣме де покъинцъ, че нѣм петрекꙋт аніи ноштри рѫзѫнд
ши десфътѫндꙋне ши глꙋминдꙋ. Чевом фаче акꙋм, Къ цатъ не аѫкꙋсе
часꙋл чел ꙟфрикошат де кареле аꙋзіам де мꙋлте ѡри ши рѫдѣм? Чевом
фаче тикълошіи, къ кърциле сав дешкис, ши жꙋдекъ претоци. Ачѣсте
гѫндинд ей, вор аꙋзи гласꙋл жꙋдекъторюлꙋи. Арътацивъ фаптеле ши
въ лꙋаци плата, ꙟтрачѣла час съ вор тꙋрбꙋра тоате чѣтеле крещинещи,
Архіереіи, преѡціи, діаконіи, четиторіи, прекꙋм зиче апостолꙋл, фіеще
каре съ ва скꙋла ꙟчата лꙋи стѫдѣ сама ла Домнезеꙋ. Атꙋнчѣ съ вор кꙋтре
мꙋра де фрикъ ꙟпърацїи, ши пꙋтѣрничіи, сърачіи ши богаціи, къ аꙋ со
сит часꙋл каре съ кꙋноаскъ фапта афіеще кърꙋѧ ꙟнаинтѣ ꙟнџерилор
ши аѡаменилор, ши чине че аꙋ съмънат съ сѣчере. Вай фрацилор де Хс
юбитори, къ вѫрѫндъ съ спꙋю чѣлѣ чевор съ фіе, дꙋпъ ачѣсте мъ тѫнгꙋе
скꙋ де фрикъ, ши ꙟмергꙋ лакръмиле ши ꙟкременескꙋ. Де врѣме че ѫсте
повѣстѣ ꙟфрикошатъ, атꙋнчѣ юбиторилор де Хс, съ ва черка афіеще къ
рꙋѧ крещини печѣтѣ чеаꙋ лꙋат, адекъ крединца съ фіе кꙋратъ, печѣтѣ
нестрикатъ, хаина непѫнгъритъ, ши мъртꙋрисиреа чѣ бꙋнъ, кареа ѡам
мъртꙋрисит ꙟнаинтѣ а мꙋлте мъртꙋріи, зикѫнд лепъдъмꙋне де сатана,
ши де тоате лꙋкрꙋриле лꙋи, нꙋ де оунꙋл сав доао, сав чинчи, чи де тоате
лꙋкрꙋриле але діаволꙋлꙋи. Ачаста лепъдаре даръ ни съ ва чѣре ноао ꙟтрꙋ
ачела час, ши ферічит ва фи чел че ѡ аꙋ пъзит, прекꙋм сав токмит пре
ꙟтрꙋи кꙋвѫнтъ, че зиче (съ лепъдъ) де тот лꙋкрꙋл рѣꙋ ал діаволꙋлꙋи,
адекъ де прѣкꙋрвіе, де кꙋрвіе, де некꙋрѫціе, де минчюни, де завистіе,
де

де фꙋртишагꙋ, де ѡкъръ, де амъръчюне, де мъние, де цинерѣ мъниїй, де
бражбъ, де прiче, де беціе, де кꙋвинте де шарте, де мѫндріе, де ржсꙋри,
де зикътꙋри де алъꙋте, де флꙋерътꙋри, де жокꙋри, де кѫнтечеле дръчещи,
де лъкоміе, де юбирѣ арџинтꙋлꙋй, ши чѣ де апой ръꙋтатѣ тꙋтꙋрор ръꙋ
тъцилор, де ꙟкинарѣ идолилор, ши де фармече. Де ачѣстѣ ши де алтеле
асѣменѣ ачестора съ лепъдъ фіе каре крединчо, ꙟ сфѫнта скриптоаре або
тезꙋлꙋй, ачаста лепъдаре даръ нистъва чѣре ꙟ часꙋл ачела. Іаръ ꙟчеки
съвор алѣце, вой грьи ꙟдꙋрѣре, ши вою зиче ꙟсꙋспини кꙋ лакръми, пове
стиндь ачѣлѣ прекꙋм сѫнть май пре оурмъ, атꙋнчѣ юбиторилор де Хс,
дꙋпече съвор афла ши съвор черчета, ꙟнаинтѣ ꙟнџерилор ши ѡаменилор,
Ши дꙋпъче съва піарде тоатъ стъпѫнирѣ ши пꙋтѣрѣ, ши тоци връжма
шїй съвор пꙋне сꙋптъ пичоареле лꙋй, атꙋнчѣ даръ прекꙋм аꙋзи домнꙋл,
Десъпърціва пре ен оуиїй дентралцїй, прекꙋм алѣце пъсторюл ѡиле ден
капре, ши ва пꙋне пре ѡи де дирѣпта лꙋй, адекъ пре чѣ че аꙋ роадъ бꙋнъ,
чѣлѣ че кꙋноскꙋ пре пъсторюл, пре чѣ че аꙋ пъзит печѣтѣ, чѣлѣ че аꙋ
оурмат пъсторюлꙋй че аꙋзи, веници дꙋпъ мине, пречѣ че нꙋ аꙋ пѫнгърит
сфѫнта кредницъ кꙋ еретичїй, ачѣстѣ ѡи зи лева пꙋне де дирѣпта лꙋй. Іаръ капре
чѣле фъръ роадъ, кѫте аꙋ мъніат пре пъсторюл, каре саꙋ пъкꙋт кꙋ
еретичїй, ши саꙋ лепъдат де сфѫнта троицъ, карїй аꙋ сърит фъръ ток
мѣлъ, саꙋ десфътат, аꙋ жꙋкат, ши адꙋнѫндь (ваетеле) аꙋ ешит
дентрꙋ ачатъ віацъ пꙋстїй детоатъ фапта бꙋнъ, ши де тот пъкатꙋ
плини, пре карїй въ зъдꙋй домнꙋл ꙟ часꙋл ачела, ꙟшва ꙟтоарче фаца лꙋ,
ши атꙋнчѣ ва зиче чело де дирѣпта лꙋй. Веници благословицїй пърителꙋ
мїеꙋ. Веници фиїй лꙋминїй. Веници чѣ че пентрꙋ мине аци сѫрѫчит,
ши аци флъмѫнзит, ши аци ꙟсетат, ши чѣ че наци юбит лꙋмѣ ничи чѣле
ден лꙋме. Веници чѣ че пентрꙋ мине аци пъръсит тоатъ бꙋкꙋріа лꙋмїй,
рꙋденїй, прїатении, пърници, ши коконии. Веници чѣ че аци лъкꙋит прен
пꙋстїй ши ꙟмꙋнци, ши ꙟпещири ши ꙟгаꙋриле пъмѫнтꙋлꙋй, кꙋ хіаръле
сълъшлꙋиндꙋ, акꙋм кꙋ ꙟџерїй мїей ꙟчерю. Веници благословицїй пърителꙋ
мїеꙋ, де мощеници чѣ гътитъ воаѡ ꙟпъръціе де ꙟчепꙋтꙋ лꙋмїй. Атꙋнчѣ
ва зиче ши челор де стѫнга. Дꙋчецивъ де ла мине блестемацилор, ши оурѫ
цилор, немилостивилор оурѫтори де фраци, ши май вѫрто оурѫтори де Хс,
Наци милꙋит нꙋвъвеци милꙋи. Наци аскꙋлтат гласꙋл мїеꙋ, апрѣкꙋрателе
еѵлїй, аферинчицїй мїей оучиничи, ничи еꙋ нꙋ вою аскꙋлта пъзꙋл воастръ.
Десфътатꙋваци пре пъмѫнть, лꙋатꙋваци бꙋнътъциле ꙟвіаца воастръ,
еꙋ аколо ꙟтоате зилеле стригам прен сфинтеле скриптꙋри, ши прен пророци,
іаръ вой аꙋзиндь батжокꙋрїаци, акꙋм даръ възик воаѡ, нꙋвъ щиꙋ пре
вой, дꙋчецивъ де ла мине блестемацилор ла ꙟтꙋнерекꙋл чел май де на фаръ,
ши ꙟфокꙋл чел вѣчник, кареле е гътит діаволꙋлꙋй ши слꙋџилор лꙋй, Ши
съвор дꙋче ачещѣ ꙟмꙋнка де вѣчи, іаръ дирепцїй ꙟвіаца вѣчникъ.

Ѧсъ ꙟѩдь ꙟмꙋлте фелюри съвор мꙋнчи дꙋпъчѣле оурѫте але лор фапте, девреме че ꙟтрꙋнкип съва мꙋнчи прѣкꙋрварюл, ши ꙟтрат кип оучигашꙋ, ши ꙟтрат кип фꙋрꙋл ши бецивꙋл, къци сау спꙋркат ꙟересꙋри вор ауѕи ꙋѣѧ чеѕиче. Рѫдичесе некꙋратꙋл касъ нꙋваѕъ слава доминꙋлꙋи, ꙗръ чеѧ че ау авꙋт врѫжбъ оунїй кꙋ алцїй ши лисъва ꙟтѫмпла аеши ден вїацъ, неконтенитъ сѡсѫндъ вор афла, ши канище прѣ оурѫци ꙟчел май денафаръ съвор тримите ка кꙋм ау оурѫт пре чела че ауѕи. Юбицивъ оунїй кꙋ алцїй. Вай де чела че юбѣще кꙋрвїѧ. Вай де прѣ кꙋрварюл. Вай де бецивꙋл. Вай де фꙋрꙋл. Вай де чеѧ че съ връжитескꙋ, ши вай де фъръмекътори. Вай де чеѧ че сау пѫнгърит кꙋ хꙋлиторїй еретичилор. Вай де чеѧ че батѫжокꙋрескꙋ сфинтеле скриптꙋри. Вай де чей че съ леневескꙋ, ши ꙟшпїердь време каре рѣу ѡкелтꙋескꙋ, къ мꙋлть ѡвор къꙋта ши нꙋ ѡвор гъси. Вай де чела че ꙟдирептѣѕъ пре чел пъгѫн пентрꙋ мита. Вай де чеѧ че ръпескꙋ чѣле стрїине, ши касъ ѕик май пескꙋрть. Вай де тоц чеѧ че съвор ꙟтѫмпла де на стѫнга, къ съвор ꙟтꙋнека ши съвор кꙋтремꙋра, ши вор скѫшни кꙋ динцїй кѫндь вор ауѕи. Дꙋчицивъ де ла мине блестемацилор. Атꙋнчѣ даръ съвор дꙋче кꙋ мꙋлтъ фрикъ де ла жꙋдекатъ, дѫндꙋсе пре мѫна морцїй касъ ꙟй пъсторѣскъ пре ей. Атꙋнчѣ съвор деспърци оунїй де алцїй, ши вор пꙋрчѣде къ ꙋ прїе каре нꙋ май аре ꙟтоарчере. Атꙋнчѣ съвор деспърци епискꙋпи де епискꙋпи, ши пресвѡци де пресвѡци, ши дїакони де дїакони, атꙋнчѣ съвор деспърци ꙟпърацїй ка нище роби, ши вор плѫнџе ка прꙋнчїй, ши съ вор черчета фъръ де милъ. Атꙋнчѣ вор сꙋспина домнїй ши боꙗрїй къꙋтѫндь ꙟтро парте ши ꙟтралта, ши нимини нꙋва фи съле аѫꙋте. Девреме че ничи авꙋцїѧ съ ва ведѣ ничи моштѣнничїй ли се вор кꙋчери ши двори. Атꙋнчѣ съвор деспърци, пъринци ши фїй, тать ши фїю, мамкъ ши фїикъ, прїѧтени де прїѧтени, ши рꙋденїиле де рꙋденїй. Атꙋнчѣ съвор деспърци кꙋ жале, бърбацїй де мꙋери, карїй нꙋша пъѕит патꙋл неспꙋркат. Атꙋнчѣ гониндꙋсе ши бътѫндꙋсе де ꙟџерни съ батечи, ши фъръвое ꙟпингѫндꙋсе, съвор дꙋче скѫшниндь ꙟдинци, ши май кꙋ амар съвор ꙟтоарче де вор къꙋта ꙟдъръпт съ ваѕъ пречей дирепцї декарїй сау деспърцит, ши въѕѫндь бꙋкꙋрїѧ ши лꙋмина лор, плѫнџѫндь кꙋ амар съвор доспъди, дꙋчїй непꙋтѫндь съ май ваѕъ ꙟдъръпт, ши апропїиндꙋсе ла ачел лок рѣу, оунде съ ꙟпарть ла тоци мꙋнчиле, атꙋнчѣ въѕѫндꙋш нестовꙋл ши кꙋм къ нꙋѧсте нимени съ съ роаџе пентрꙋ ей ничи во май кꙋноаще ꙗрѣꙋ прилеж де а се май ꙟтоарче, вор ѕиче тѫнгꙋиндꙋсе. О кѫтъ време ам пїердꙋт ꙟдешърт, кꙋм ꙟшъбътꙋ жокꙋ де ной дешарта лꙋме, кꙋм нꙋнѣм невоит ши ной въѕѫндь пре алцїй невоиндꙋсе, че кѫнд аѫѕїѧм сфинтеле скриптꙋри, рѫдѧм, батѫжокориндꙋне ши пре ꙟшѫне ши пре чей че чинтїѧ, аколо грїѧ дмнеѕеꙋ, ши ной нꙋбъгам самъ, ꙗтъ къ аичѣ ши ной стрнгъ, ши ел ꙟш ꙟтоарче фаца деспре ной, ченеꙋ фолоси

лꙋмѣ

лꙋмѣ; оунде ѧсте татъл чел че неꙋ нъскꙋт; оунде е маика чѣ че саꙋ кинꙋит; оунде коконїи; оунде прїѧтенїи; оунде авꙋцїѧ; оунде е гѫлчава ши ѡспѣцеле; оунде е калѣ чѣ мꙋлтъ ши фъръ време; оу дее немꙋл чел бꙋн ши кꙋноскꙋцїи; оунде ꙟпърацїи ши пꙋтѣрничїи, ши ꙟцелепцїи; Кꙋм де ничи оунеле де ачѣстѣ ничи ѡ фолосинцъ навем тикълошїи де ной; Атꙋнчѣ вѫзѫнд пърѫсирѣ чѣ де съвѫршит ши алꙋ дмнѕеꙋ, ши асфинцилор, кꙋ сꙋспинꙋри ши кꙋ лакръми ворзиче. Спъсенцивъ сфинцїи, ши дирепцїи, де карїи нем деспърцит. Спъсенцивъ прїѧтенилор, ши рꙋденїилор. Спъсенцивъ пъринцилор, ши маичилор. Спъсенцивъ фїилор ши фетелор. Спъсенцивъ апостолїи, ши мꙋченичїи, ши пророчїи домнꙋлꙋи. Спъсѣщете чата кълꙋгърѣскъ. Спъсѣще ши тꙋ ꙟпърътѣсъ де дꙋм незеꙋ нъскътоаре, карѣ мꙋлтъ тѣи рꙋгат пентрꙋ ной, ченой нам врꙋт съне покъим ши съне спъсим. Спъсѣще ши тꙋ чинститъ ши де вїацъ фъкътоаре крꙋче. Спъсѣщете раюл десфътърїи. Спъсѣщете Їерꙋсалимꙋл чел де сꙋс, ачелор де ꙟтѫю нъскꙋци. Спъсѣщете ꙟпъръцїѧ чѣрюрилор карѣ наи сфѫршит. Спъсенцивъ тоци ꙟпреꙋнъ, къ де акꙋм нꙋво мъ ведѣ пре нимени де вой. Деврѣме че недꙋчем ла ѫꙋдеката мꙋнчилор, карѣ наре сфѫршит ничи ѡдихнъ, дечїи вор мѣрџе фїеще каре ла локꙋл лꙋи чел гътит, каре ши лаꙋ гътит лор чеи че наꙋ врꙋт съсъ покъиаскъ касъ скапе де оурџїѧ ши де невоѧ ачѣѧ. Пънъ ꙟнчѣ аци аꙋѕит истовꙋл, ши че пат чей леневош, прекꙋм аци аꙋѕит ши пентрꙋ ꙟфрошатꙋл часꙋл ачела. Де ачаста съ грижим фрацилор, къ ачеста ѧсте карѣле черчетѣѕъ тоатъ вїаца ноастръ, пентрꙋ ачест ча ꙟфрикошат. Сфинта скриптꙋръ дела ръсърит пънъ ла апꙋс пре ꙟбесѣречи стригъ ши ѕиче. Веници тоци чей ѡстеници ши ꙟповъраци, ши еꙋ въ вою юшꙋра пре вой, ши ѩръ ѕиче. Еꙋ сѫнтъ вїаца, ши адевърꙋл, ачастъ кале ши ачесть адевър съ юбим фрацилор, касъ бине плъчем лꙋи дмнѕеꙋ, акъръѧ е слава ши чинстѣ, ꙟкинъчюнѣ ши марѣ кꙋвїинцъ, кꙋ пъринтеле ши кꙋ фїюл ши кꙋ сфинтꙋл дꙋх, акꙋм ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

Кувѫнт. ал. г

Детру але сфнтулуй симеѡнь, Богословулуй челуй ноу.

Пентру кънусь каде азиче кънусъ поате акум аажунџе ла съвжаршитул бунътъцїй, чел чеваврѣ, шй асе асъмъна сфнцилор челор дедемулть, шй кум къ тот чел че ꙟвацъ челе ꙟпотрйвъ ере ноу ꙟвацъ пречеа чел аскултъ пре ел.

Фрацилор шй пърйнцилор, мулцй грѣеску ꙟтоате зилеле, прекарїй шй ной ꙟй аузим, къ деамфифост ꙟзилеле апостолилор, шй сь нефим ꙟвредничит съведем пре хс, кашй ей, нем фаче шй ной сфнцй кашй ей, нукуноску къ ачел хс, че ера атунчѣ, шй ꙟвъца, ачела шй акум ꙟвацъ, шй гръаще ꙟтоатъ лумѣ, къде нарфи фость ачела чеау фость атунчѣ, шй акум асѣмене тот ꙟтрунйи дмнзеу ꙟтрутоате, шй ꙟфапте шй ꙟлукрури, кум зиче ачѣстѣ. къ татъл пурурѣ съ аратъ фїюлуй, шй фїюл татълуй прейн духул сфнть. татъл пънъ акум лукреазъ, шй еу лукрез, четоате каре зиче чиневаш, къ нусѫнт токма чѣсте деакум ку челе де атунчѣ къл ведѣ трупѣще, шїй аузїа кувинтеле, чеаку нумай ку аузул аузи, къ ꙟвацъ пентру дѫнсу шй пентру ꙟпъръцїа луй, каре шй еу озйк ку адевърат кънуаасте тома акум ка атунчѣ, чеачаста деакум кумут асте май маре, шй ꙟкъ май пре лесне адуче акум спре крединцъ, шй спре адеверинцъ, декѫт атунчи кѫнд ꙟмбла трупѣще, шйл ведѣ шйл аузїа. къчи къ атунчи съ арътта челор фъръ минте жидови ка оун ом сърак, ѩръ акум съмъртурисѣще ла ной дмнезъу адевърат. атунчѣ съ ꙟпреуна трупѣще шй мѫнка ку пъкътошїй, шй ку вамешїй. ѩръ акум шаде деадирѣпта луй дмнзъу шй пърйнтеле, кареле ничи одатъ ничи кум нусау деспърцит деел, шй съкрѣде кум къ хрънѣще тоатъ лумѣ, шй зичем шй крѣдем къ ничи оун лукру нусъ фаче фъръ дев ола луй. атунчѣ шй декѫт тоцй чей май сърачи нусъ бъга ꙟсамъ кънйй зичѣ. нуаасте ачѣста фїюл марїей шй ал теслярюлуй їѡсиф; ѩръ акум ꙟпърацїй шй домнїй ка фїюлуй адевъратулуй дмнзъу, шй ка оунуй адевърат дмнзъу йсъ ꙟкинъ. шй ау служит шй слѫжѣще пречеа чейсъ ꙟкинъ ку адевърат шй ку тот суфлетул. шй дей шй чартъ демулте ѡри пентру пъкателе лор, ѩръ ꙟкъш ѩуфъкут ꙟтру тоате лимбиле де фїер ꙟлокъ делутрю шй мурмйторю, шй ку адевърат маре шй минунат лукру ера, ꙟтрупуль ѡменеску съвазъ нешине пречел неꙟкипуйт шй пречел че нусъ аратъ съл ва

зъ ѫкипуит, скимбѫндусе сау префъкѫндусе, дент чау фостꙋ, възѫндусе депаиньи шѝ дмнзъу шѝ ѡм, неавѫнд немикъ маи мулт дечѣлѣ че съвъд ла алалци ѡамени, че мънкѫндь, шѝ бѫндь, шѝ дорминдь, шѝ асуджѫндь, шѝ ѡстенининдь, шѝ тоате чѣле ѡменешти фъкѫндь, афаръ ден пъкат, шѝ съ крѣзъ пре оунꙋл ка ачела, шѝ съл кꙋноаскъ къ ѫсте дмнзъу кареау фъкꙋт черюл шѝ пъмѫнтꙋл, шѝ тоате кѫте сѫнт ѫтрꙋѫле. Дирепт ачѣѫ шѝ кѫнд' тꙋ зи Петре, Къ тꙋ ешти фїюл лꙋи дмнзъу челꙋи вїу, лау феричит хс, шѝ тꙋ зи. Феричит ешти тꙋ Сїмѡне фїюл лꙋи Їѡна, къ трꙋпꙋль шѝ сѫнџеле нꙋцилѣу арътат ачѣсте съмъкꙋноши, адекъте шѝ съм зичи фїюл лꙋи дмнзъу, че тата мїеу кареле ѫсте ѫчерюри. Дечи даръ чела че аꙋде акꙋм сфнта еѵлїе ѫтоатъ врѣмѣ стригѫнд, шѝ воѫ благословитꙋлꙋ пъринтелꙋи съу аръткѫндь, шѝ нꙋ ѡаскꙋлтъ кꙋ фрикъ шѝ кꙋ кꙋтремꙋр, ни пъзѣще чѣлѣ че порꙋнчѣще шѝ ѫвацъ, ѫмбе ѫсте къ дѣрфифостꙋ шѝ атꙋнчѣ съл вазъ шѝ съл аꙋзъ ѫвъцѫндь, тот нарфи крезꙋт, шѝ ѫкъ мъ тем къ ничи декꙋм крезѫндꙋл ларфи шѝ хꙋлит, ка преоуи ѫпотривникь лꙋ дмнзъу шѝ фъръ лѣџе. Шѝ ачѣсте лезникꙋ чѣѫ че сѫнт кꙋ мꙋлт маи гроши деминте декѫт чеѫлалци, даръ чеи маи ѫцелепци декѫт ачещѣ чезикꙋ; Дѣмфифостꙋ зиче ѫврѣмѣ сфнцилор пъринци челор дентѫю, амфи ѡстени шѝ нои, къ възѫндь вїаца лор ча бꙋнъ, шѝ стръдꙋиреле, лѣмфи оурмат шѝ нои. Ѩръ акꙋм афлѫндꙋне шѝ адꙋнѫндꙋне кꙋ лѣнешїи шѝ негрижливїи, шѝ оурмѫндꙋле лор перим фъръ воѫ ноастръ, шѝ нꙋкꙋноскꙋ ни ачѣѫ кꙋм ѫсте адевърꙋл, къ маи вѫрто нои акꙋм неафлъм ѫмаи мꙋлтъ ръсꙋфларе декѫт а чеѫ атꙋчъ, къ ѫвремиле пъринцилор ноштри ачелора, мꙋлте ересꙋри съ аꙋзїа, шѝ мꙋлци ѫтрачѣлѣ аꙋ фостꙋ христоши минчиноши, мꙋлци къ рѫчилмъритори де хс, мꙋлци апостоли минчиноши, мꙋлци даскали минчиноши, карїи ѫмбе съмѫна негина виклѣнꙋлꙋи, шѝ пре мꙋлци аꙋ ръзвъчит шау ръпит кꙋ кꙋвинтеле лор чѣле спꙋркате, шѝ лѣу трими сꙋфлетеле лор ѫперире, шѝ ачаста ѫсте съ ѡ афле фїечине адевърат ден вїецаиле Сфнцилор Пъринцилор ноштри. Еѵѳимїе, Антѡнїе, Сава, шѝ ачелоралалци. Къ скрїе аколо, кꙋм къ мареле Антонїе атꙋнчѣ сау ѫбръкат ѫвешмѫнт лꙋминат, шѝ сау сꙋить ѫтрꙋилокꙋ налть ка съл вазъ еретичїи, съл принзъ съл оучигъ ка съ фїе мꙋченикꙋ, де нарфифостꙋ даръ гонире нарфи фъкꙋт ачаста. Ѫшиж дерѣ шѝ ла нащерѣ прѣкꙋвїѡсꙋлꙋи пъринтелꙋи ностру Ефтимїе скрїе, кꙋм къ сау фъкꙋ атꙋнчѣ бꙋкꙋрїе шѝ веселїе пре ла весѣречи дела дмнзъу, адекъ атꙋнчѣ аꙋ ѫчетат ересꙋриле шѝ гонирѣ. Ѩръ шѝ ѫвїаца прѣкꙋвїѡсꙋлꙋи пъринтелꙋи ностру Сава ласфършит, нꙋ аꙋзици кѫте невои аꙋ пъцит пентру весѣречи, шѝ кѫте ѡстенѣле аꙋ фъкꙋт асꙋпра ересꙋрилор, шѝ кѫци ден кълꙋгъри аꙋ ѡмат атꙋнчѣ еретичилор; Шѝ ѩръш кѫте сау фъкꙋт ла сфнтꙋл Стефан чел нꙋ, Нау фостꙋ гонире грѫ шѝ рѫ; Аꙋ нꙋ кꙋноащеци ѩрна чѫ рѫ, шѝ примеждїѫ чѣ маре а кълꙋгърилор; Ѫсъ че мъ испитескꙋ але грѣи тоате пре

амърꙋнтꙋл? Къ дека ꙟм адꙋкъ аминте кѫте сꙋ фъкꙋт ꙟзилеле марелꙋй
Василїе, прекꙋм спꙋне мареле Григорїе, ши ꙟзилеле лꙋй Iѡань Злата ѹст
ши ачелоралалци сфинци пъринци. Еꙋ пре мине мъ плѫнгъ, ши пречеѧ че нꙋ ле со-
котескꙋ ачѣсте фоарте ꙟн рѫзꙋ, кѫчи щїꙋ бине ши адевърат, къ тоатъ
времѣ ачѣѧ чаꙋ трекꙋт май ръꙋ аꙋ фостꙋ, ши май ꙟлѣвѣ плинъ де негина ви-
кленꙋлꙋй. Дечи деврѣме че ачѣле чаꙋ трекꙋт аꙋ фостꙋ рѣле, ꙗръ ши акꙋма
мꙋлци еретичи аре вїаца, мꙋлци лꙋпи, ши аспиде, ши шърпи, карїи ꙋмблъ
ꙟпрѣꙋнъ кꙋ ной, даръ наꙋ ничи ѡ пꙋтѣре асꙋпра ноастръ, че съ асамънъ
ꙋнїй ка ачещѣ, ка кѫндъ сар афла ꙟтрꙋн ꙟтꙋнѣрекъ аджꙋнкꙋ ал ръꙋтъцїй
лор, ши пре кѫци трекꙋ ши ꙟтръ ла ꙟтꙋнѣрекꙋл лор ꙟй ръпескꙋ шїй мънѫн-
къ, ꙗръ пре чеѧ че ꙋмблъ ꙟлꙋмина сфинтелор скриптꙋри, ши петрекꙋ ꙟ-
трꙋ ꙟвъцътꙋриле лꙋй Дꙋмнезъꙋ, ничи макаръ съй ꙟтимпине нꙋ кꙋтѣзъ, че
дей ши възд къ вин фꙋгъ де фаца лор ка де фокꙋ, дечи пре карїй сокотици къ ле
зикꙋ еретичи? Нꙋ пре чей че съ лепъдъ де фїюл лꙋй Дꙋмнезъꙋ, саꙋ пречеѧ че
хꙋлескꙋ Дꙋхꙋл сфѫнтъ, ши зикꙋ къ нꙋ ѧсте Дꙋмнезъꙋ, саꙋ пречеѧ че зикꙋ
къ май маре е татъл декѫт фїюл, саꙋ пречеѧ че факꙋ пре сфѫнта Троицъ ꙋ-
на (ꙗръ нꙋ ꙟтрей ипостаси) саꙋ пречеѧ че ꙟпартъ пре Дꙋмнезъꙋ ꙟтрей дꙋм-
незъй фъръ сокотѣлъ, саꙋ пречеѧ че зикꙋ лꙋй Хс къ ѧсте фїюл лꙋй Дꙋмнезъꙋ,
ꙗръ нꙋ крѣдꙋ кꙋм къ аꙋ лꙋат трꙋп ден сфѫнта фечоаръ, саꙋ пречеѧ ꙗръш че
бѫрфескꙋ ши зикꙋ, къ адевърат трꙋп аꙋ лꙋат, ꙗръ фъръ сꙋфлет, саꙋ
пречеѧ че зикꙋ, къ трꙋпꙋл е ꙟсꙋфлецит ка ꙋн ом де плин, ꙗръ нꙋ ꙋнꙋл
дꙋпъ фире фїю лꙋй Дꙋмнезъꙋ, ши ал нъскътоарей де Дꙋмнезъꙋ, ши Дꙋмнезъꙋ
адевърат аши зикꙋ, че ꙟдой фїй пре ꙋнꙋл Хс ꙟпарте, ꙗръ ничи пречеѧ че
ла татъл чел неꙟчепꙋт кꙋпринде ꙟчепътꙋръ, ши чѣѧ чаꙋ фостꙋ, зикꙋ къ
наꙋ фостꙋ, саꙋ пре алцїй че зикꙋ къ татъл е фъръ ꙟчепꙋт, ꙗръ фїюл ка
кꙋм саꙋ нъскꙋт ден ел дꙋпъ време май прейрмъ, зикꙋ къ аре ꙟчепꙋт, ши
ка ꙋнїй зндири, ръꙋ ши кꙋцетѫндъ, ши ꙟкинѫндꙋсе, къ зикꙋ кꙋм къ
аꙋ фостꙋ ѡареꙟкѫндъ татъл де наꙋ авꙋт пре фїюл, ши кꙋм ѧсте пꙋтинцъ съ
нꙋмѣскъ пъринтеле чела че нꙋ аре фїю? Даръ аꙋ пречеѧ че зикꙋ къ алтꙋл е че-
ла чаꙋ пътимит ши саꙋ ръстигнит, ши алтꙋл е чела чаꙋ ꙟвиꙗт? Ни пре
ꙋнꙋл даръ де ачещи пъгѫни ши фъръ Дꙋмнезъꙋ нꙋ въ зик, ничи пре ꙋнꙋл ден
чѣѧлалци еретичи въ зикꙋ, карїй саꙋ аръта ка ꙋн ꙟтꙋнѣрекъ, чаꙋ перит
де сфинцїй пъринци карїй стрълꙋчїѧ ꙟтꙋнчѣ. Кѫчи къ атѫта аꙋ лꙋминат
дарꙋл Дꙋхꙋлꙋй сфѫнтъ ꙟтрꙋен, ши аꙋ гонит ꙟтꙋнѣрекꙋл ересїй лор чѣм зи-
кѫт ши пънъ астъзи лꙋминѣзъ чѣле де Дꙋмнезъꙋ сꙋфлете скриптꙋриле лор,
ка разеле соарелꙋй, пентрꙋ карїй нꙋ кꙋтѣзъ нименѣ съ ле ста ꙟпотривъ.
Че пентрꙋ ачеѧ зикꙋ, ши пре ачеѧ нꙋмескꙋ еретичи карїй зикꙋ къ нꙋ ѧсте
ничи ꙋнꙋл ꙟвремиле ачѣсте ꙟтрꙋ ной каре съ поатъ пъзи порꙋнчиле Еѵаглїей,
ка сфинцїй пъринцїи чей вечи. Деврѣме че съ каде май наинте де тоате съ фїе
крединчоꙋ, ши саꙋжит, къ де ни фапте съ аратъ крединца, каши фрꙋмꙋсѣцѣ
ѡбрїзꙋ

ѡбразꙋлꙋй, кѫнд ѡ арать ѡглинда, апой требꙋе съ фіе фоарте штиꙋть ши въ
зъторю де дмнезъ, адекъ съ съ лꙋминезе съ ѧ дхь сфнть, ши пре дхꙋ свть
ачеста съ вазъ пре татъл ши пре фїю. Деврѣме даръ че зи ачещѣ къ ачаста е пе
сте пꙋтинцъ а фи. нꙋ нꙋмай лезникꙋ къ аꙋ ѡ парте де ере че оуній ка ачещѣ
ꙟтрекъ пе тоате ересꙋриле, къ чела че ѡ зиче ачаста, тоате сфнтеле скрип
тꙋриле ле ꙟтоарче ши ле фаче нецинꙋте ꙟсамъ, че ꙟзадаръ ши фъръ фолос гръ
ще, ши ꙟдешъртъ съ четеще еѵлїѧ, ши ꙟзадар ꙋл ѡстенескꙋ ши четескꙋ
скриптꙋриле марелꙋй Васілїе ши але челоралалци сфнци ши прѣкꙋвіѡши пърин
ци. Че даръ кѫте зиче дмнезеꙋ ши тоци сфнцій, де нꙋ ле ар хи фъкꙋть ꙟтѫю
ши апой съ ле скріе съ ле лъсе спре ꙟвъцътꙋра ноастръ, ши ноаѡ съ не фїе песте
пꙋтинцъ але фаче ши але пъзи некълътите. Дече требꙋѣ ши атꙋнчѣ съ съ ѡсте
нѣскъ съ ле скріе, ши акꙋм съ ле четим ꙟбесерекъ? Пентрꙋ ачаста кѫци
зикꙋ ачестꙋ кꙋвѫнть неꙟкинд черюл, каре ни лаꙋ дешкис хс, ши калѣ ачѣѧ ка
рѣ съ сꙋе аколо ꙟчерю, каре ѡаꙋ ꙟнойть хс ен ѡ ꙟпартꙋ, пентрꙋ къ ачел дꙋм
незъꙋ алтꙋтꙋрор стъ ꙟпоарта черюлꙋй плекѫндꙋсе, каре съ вѣде де чей кре
динчоши, ши стригъ ши зиче прин еѵлїе. Веници кътръ мине тоци чей
че ѡстенници ши чей че сѫнтеци ꙟповърации, ши еꙋ вою ѡдихни пре вой. Іа
ръ ачещи че сѫнть ꙟпотривничи лꙋй дмнезъꙋ, аꙋ май вѫрто съ зичем анти
христи, ен зикꙋ, нꙋ съ поате ачаста, нꙋ съ поате, кътръ карій кꙋ кале
дмнꙋл хс зиче. Вай де вой кърртꙋрарилор ши фарисеилор. Вай де вой повъ
циторй ѡрби, ѡрбилор. Къ вой ꙟтрꙋ ꙟпъръціе нꙋ веници, ши пре чеѧ че вор
съ ꙟтре ꙟй ѡприци. Хс фериче ѣще пре чеѧ че плѫнгъ акꙋм, іаръ ачещѣ зи
къ нꙋй пꙋтинцъ съ плѫнгъ ши съ тѫнгꙋіаскъ нещине ꙟ тоате зилеле. Ѡ не
кꙋноштинцъ ши гꙋръ фъръ фрикъ, карѣ тримите гласꙋри пѫнгърите ка ачѣ
стѣ ꙟпотрива челꙋй ꙟналть, ши факꙋ пре ѡиле лꙋй хс съ ле мънѫнче хїарьле
пентрꙋ каре сѫнгꙋр чел оунꙋл нъскꙋть фїюл лꙋй дмнезъꙋ шаꙋ върсать сѫнџеле
лꙋй. Адевърать бине пророчиндь пентрꙋ оуній ка ачещѣ прорꙋкꙋл двдь, зи.
фиій ѡаменилор, динціи лор арме ши съџеци, ши лимба лор сабіе аскꙋцитъ.
Пентрꙋ че нꙋ е даръ кꙋ пꙋтинцъ съ плѫнеми? іаръ пентрꙋ че алцъ аꙋ стрълꙋ
чить сфнцій пре пъмѫнть, ши саꙋ фъкꙋть лꙋминъторй ꙟлꙋме? Де нар фи фо
стꙋ кꙋ пꙋтинцъ ничи ачѣѧ нар фи пꙋтꙋть съ факъ оуниле ка ачѣстѣ, къ ши
ачѣѧ аꙋ фостꙋ ѡамени ка ши ной, ши нимика наꙋ авꙋть май мꙋлть декѫть ної,
фъръ кѫть бꙋнъ воинцъ ши невоинцъ ши ръбдаре ши смерире ла дмнезъꙋ. А
чѣстѣ даръ кѫщигъ ши тꙋ, ши сꙋфлетꙋл тъꙋ кареле ѫсте акꙋм ка ѡ пїа
тръ вѫртоасе, се ва фаче извор де вор кꙋръ лакръмиле. Іаръ деврѣме че тꙋ
нꙋ вей съ те невоещи ши съ те силещи, ꙟкай нꙋ зиче къ е лꙋкрꙋл непꙋтинчос. Де
врѣме че чела че ѡ зиче ачаста съ лѣпъдъ де кꙋръцъніе, кѫчи фъръ де лакръми
нꙋ саꙋ аꙋзить ничи ѡ дать съ съ фіе кꙋръцить сꙋфлеть де ꙟтинарѣ пъкателор,
каре съ съ фіе пѫнгърить дꙋпъ ботез. къчи къ кꙋ сфнтꙋл ботез аꙋ ꙟчетать
дмнезъꙋ лакръмиле де префаца пъмѫнтꙋлꙋй, върсѫндꙋш сфнтꙋл лꙋй дхь

кꙋ богъціе ꙟлꙋме. Іаръ прекꙋм ам аꙋзит дин сфѫнта скриптꙋръ, ши ꙟтра
чѣстꙋ дмнзъескꙋ ботез, оунїй саꙋ ботезат ꙟвѫрста лор, ши дин венирѣ
сфѫнтꙋлꙋй дхъ саꙋ оумплꙋт шаꙋ лъкръмат, іаръ нꙋ кꙋ дꙋроаре ши кꙋ мъх
нире, чѐ кꙋ лꙋкрарѣ дхꙋлꙋй сфѫнтъ, ши дин дарꙋл ачела май дꙋлчеле декѫт
міарѣ, фъръ остенѣлъ ши прѣ юшорꙋ лѣꙋ върсат дин окїй лор. Дечи
кѫцисевор ꙟвредничи ка съдобѫндѣскъ ши съ испитѣскъ ачестꙋ фѣлю де
лакръми, вор мъртꙋриси кꙋм къ сѫнт адевърате ачѣстѣ чѐ амзис. Прекꙋ
ꙟпреꙋнъ кꙋ мине мъртꙋрисѣще богословескꙋл глас. пентрꙋ къ зиче, адꙋкъ
фїеще каре оунꙋл часта ши алтꙋл чѣа, ши мꙋлте адꙋчѧ ла мижлокъ, ка
ре де каре, май апой де тоате зиче, тоци лакръми, тоци кꙋръцеціе, тоци
сꙋире. ши чѣ маалтъ каре зиче, кꙋ чѣле денаинте връдасоцеци. Дечи аꙋ
доаръ ꙟвацъ ачѣстѣ пре оунїй осеби де алцїй, ши ла оунїй аꙋзи къ съ поате
іаръ ла алцїй къ нꙋсъ поате? Нꙋ прекꙋм зичецивой небꙋнѣще ши фъръ со
котѣлъ? Къ кꙋ кале мъ ꙟтъръжт асꙋпра воастръ съвъзикꙋ, несоврезꙋи
кꙋ ннимиле ши кꙋ оурекиле, карїй вацꙟ тѫмплат де фире ръ. ши нꙋпꙋте
ничи о датъ съвъ съмнаи съпалѫнꙋцеци. Ачаста аꙋзи ши мареле Григоріе.
Нꙋпоате фи съ наибъ фирѣ омꙋлꙋй фирѣще лакръмиле. ничи алтъ чинева де
трꙋ сфинци аꙋзи ачаста, чѐ маи вѫрто фирѣще оаре (омꙋл) апалѫнџе ши
атѫнгꙋи. Ши ачаста съ окꙋноащем ши дела прꙋнчїй чей мичи, къ дин фи
ре не жѫстенова о датъ съпалѫнџем ши сътѫнгꙋим, къ ꙟдатъ кꙋм каде
(прꙋнкꙋл) дин пѫнтечеле маичїй сале пре пъмѫнт плѫнџе, ши дꙋпъ ачата
кꙋноскꙋ моашеле ши маичеле віаца прꙋнкꙋлꙋй, къ де нꙋва плѫнџе нꙋпоате
сътръіаскъ. Дечи дентрꙋ ачаста кꙋноащем, ши съвѣде къ оурмѣзъ фи
рїй дин наштере съпалѫнгъ ши сътѫнгꙋіаскъ. Ши кꙋм зичѣ Сфѫнтꙋл пъринтеле
ностꙋ Стꙋдитꙋл. кꙋ плѫнџере ка ачаста съ кадесътръіаскъ омꙋл ача
стъ віацъ, ши кꙋ ачаста съ моаръ, дин е вомъ съсъспъсаскъ ши съ мѣргъ ꙟ
віаца чѣ фериитъ. къчи къ лакръмиле наштерїй ꙟсемнѣзъ лакръмиле чевом
съ ле авем ꙟтрачастъ віацъ. къ ꙟчекип е мѫнкарѣ ши бъꙋтꙋра дин трѣбъ
трꙋпꙋлꙋй, аша ши лакръмиле сꙋфлетꙋлꙋй. Дечи чела чѐ нꙋ плѫнџе ꙟтоате
зиле, къ мие лѣне азиче ꙟтот часꙋл, ка съ нꙋмъ арът греꙋ ла оунїй, ꙟш
стрикъ ши пїарде сꙋфлетꙋл лꙋй, ка ши трꙋпꙋл де фоаме. Де врѣме даръ
чѐ сѫнт оурмътоаре лакръмиле фирїй прекꙋм ам зис, нꙋ пофтѣскъ нешине
съ съ ꙗѣ пе де дебинеле чел фирескꙋ, ши ни оунꙋл пентрꙋ лѣнѣ ши пентрꙋ негри
жа съсъ ланꙟаскъ пре сине де оун бине ка ачеста, ни кимене кꙋ ръꙋтатѣ ши
кꙋ мѫндріа ши виклешꙋгꙋл сꙋфлетꙋлꙋй съсъ семецаскъ ши съсъ факъ вѫрто
песте фире ка о пїатръ, чѐ кꙋ бꙋна невоинцъ съ шиа требꙋіаскъ кътръ порꙋ
чиле лꙋй дмнзъꙋ, пъзаскъ рогꙋмъ ачестъ дарꙋ маре, не фꙋрат ꙟ инима лꙋй, кꙋ плекъчюне ши кꙋ смерире, кꙋ неръꙋтатѣ сꙋфлетꙋлꙋй ши кꙋ про
стимѣ, кꙋ ръбдаре ꙟсꙋпърїрн, кꙋ четирѣ тот дѣꙋна асфинтелор скриптꙋ
ри, съ ши адꙋкъ аминте пꙋрꙋрѣ де пъкателе лꙋй, ши съсъ покъіаскъ. ꙟтра
чѣсташ

честаш кип даръ съ нꙋ ши леневѣскъ нимени спъсенїѧ лꙋй. Іаръ де сте чи
нева неꙟдеждꙋит де мѫнтꙋинца лꙋй, ши заче ꙟ патꙋл тръндъвирїй, ꙟка
съ нꙋ зикъ, ши челор невойтори къ нꙋ ѫсте пꙋтинцъ а плѫнџе, къ чела че ѡ
зиче ачаста, неꙟкиде оуша ꙟпъръцїей черюлꙋй. Скоате лакрꙋмиле ши ве
адаѡџе кꙋръцирѣ, къ фъръ де кꙋръцире нимени нꙋ съ спъсѣще, нимени нꙋ се
феричѣще де дмнꙋл, нимени нꙋ вѣде пре дмнзъꙋ. Ши деврѣме че оурмѣ
зъ ачѣстѣ челора че нꙋ плѫнгь дꙋпъ порꙋнка дмнꙋлꙋй, спꙋнеми кꙋм нꙋ ѧ
сте ачесть ере май рѣꙋ декѫт тоате ересꙋриле; Къ даръ ꙟ задаръ сау фъ
кꙋт ла ной погорѫрѣ ши сꙋирѣ лꙋй дмнзъꙋ, сау стинсь проповедꙋирѣ апосто
лилор, ши аꙋ перит ꙟвъцътꙋриле тꙋтꙋрор сфнцилор, кареле кꙋм пре тоци
спре плѫнгꙋире, тоатъ скриптꙋра ча дꙋмнезеѧскъ прекꙋм въдꙋ аꙋ ръмас нефо
лоситоаре ла ной, карїй кꙋ цеꙋтъм ꙟ прачесташ кип. Прекꙋм аспида сꙋрдъ
ꙟ астꙋпъ оурекиле ей, ꙟшиа ши ной прекꙋм е котеескꙋ еꙋ, нꙋмай кꙋ Раса
ши кꙋ Камилафка ши кꙋ Мандїѧ ши кꙋ барбеле челе фрꙋмоасе ши кꙋ пъръль
нъдеждꙋим къ не вом спъси. Че съ кꙋноаще цй бине къ голи ши деспꙋѧци вом
ста ла ꙟфрикошата жꙋдекатъ а лꙋй Хс, макаръ де наци ши вѫ съ аꙋзи сфнта
скриптꙋръ ꙟ тоате зилеле стригѫндь, ка съ ши ѧ фїеще кареле кѫте аꙋ лꙋкра
кꙋ трꙋпꙋл, бꙋне бери рѣле. Дечи деврѣме че ла тоци ва съ фїе ачѣстѣ,
оунде съ съ арате атꙋнчѣ подоаба чѣ фрꙋмоасъ че аꙋ опере ши ꙟфрꙋмꙋсецазъ
трꙋпꙋриле ноастре. Оунде (атꙋнчи) мандїиле челе склевесите ши аръ
тоасе; Оунде папꙋчїй чей фрꙋмоши ши мѫндри; Оунде брѫнеле челе де
кꙋрѧ, че съ асъмѫна кꙋ брѫнеле фъмеещи; Оунде е ръсфъцирѣ боѧрилор;
Оунде чинстеле челе де фрꙋнте ши ꙟкинъчюниле де сънътате; Оунде осте
нѣлеле ашъдерїй май сꙋс; Оунде е маса чѣ кꙋ мꙋлт ꙟкелтꙋиалъ ши фрꙋ
моасъ; Ка съ зикꙋ ши ачаста каре невоѧще съ шадъ май наинте, ши ла
бꙋкателе челе май фрꙋмоасе ши май мꙋлте; каре сѫнт ꙟ тѫю, ши чей де
преꙋнъ кꙋ мине де шъръци робїй пѫнтечелꙋй. Оунде е атꙋнчѣ мѫндрїѧ ши
трꙋфїѧ ноастръ, карїй вом съ стъпѫним ши съ бирꙋим; Оунде килїиле чѣ
ле мари ши ꙟподобите каниꙟе къмъри лꙋминоасе де мирѣсе; Оунде е чинꙋлъ
слꙋгилор, ши послꙋшириле каре гѫндим къ вом ꙟтрѣче пречелалци; Оунде е
рѫсꙋл чел несъприт ши фъръ врѣме; Оунде чинъриле челе десаръ ши кꙋ мꙋ
те келтꙋѧле; Оунде мѣселе челе кꙋ ворбеле челе фъръврѣме; Оунде атꙋн
чѣ нꙋмеле челе мари; Оунде е сфнцїѧ каре незикꙋ акꙋм, ши ни съ паре ши
ноаѡ къ ѡ авем; Оунде момѣлничїй карїй незикꙋ акꙋм сфнци; Оунде
скаꙋнеле челе ꙟналте, ши чей че ни съ паре дентрꙋ ачещѣ къ сѫнт май де фирѣ
декѫт чеѧлалци; Оунде е граба ши невоинца съ съ чинстѣскъ оунꙋл май би
не декѫт алтꙋл, сау съ ѧ дрегъторїе; Оунде е причѣ кꙋ винтелор ши не
плекарѣ, ши нꙋ ва ниме съ фїе май микꙋ декѫт алтꙋл; Оунде е дрꙋгостѣ
рꙋделор; Оунде е мѫндрїѧ мирѣнилор ши а боѧрилор, ꙟтрꙋ карїй ꙟ тѫю сѫнт
еꙋ тикълосꙋл, каре мъ мѫндрескꙋ ши мъ арѫт кꙋм аши фи май маре декѫт

алцїи. Оунде е мінтѣ ші причѣперѣ чѣ аꙋ чѣѫ чѣ щіꙋ ꙟцелепчюнѣ ші кꙋ ношнинца лꙋмін ачещіѫ? Оунде е ꙟнълцарѣ чѣ ни съ пъре къ сѫнтем ѡаре чѣ, ші нꙋ сѫнтем немикъ? Оунде е атꙋнчи лимба чѣ чѣ съ ꙟтоарче бине ла ворбъ, ші риторїиле чѣ кꙋргъ ка апа динтро фѫнтѫнъ? Оунде е атꙋнчи ші черчетъторюл мавѫрто ші акꙋм ꙟцелепт? Оунде е къртꙋларю? Оунде е черчетъторюл мавѫрто ші акꙋм ꙟцелепт? Оунде е кърпꙋларю? пен векꙋлꙋи ачестꙋѫ, ка съ воіаскъ съ віе съ шъдем ꙟпреꙋнъ съ не съфътꙋим, пен векꙋлꙋи ачестꙋѫ, ка съ воіаскъ съвіе съ шъдем ꙟпреꙋнъ съ не съфътꙋим тоате съ алергъм ла трꙋ ꙟфрикошата зїѡа ачѣѫ ші часꙋл, ші маі вѫрто де тоате съ алергъм ла трꙋ ꙟфрикошата зїѡа ачѣѫ ші часꙋл, ші съ черчетъм кꙋ ампърꙋнтꙋл ка съ къꙋноащем ші съ не ꙟсфинтеле скриптꙋри, ші съ черчетъм кꙋ ампърꙋнтꙋл ка съ къꙋноащем ші съ не ꙟфолосѣскъ, въцъм дентрѫнселе, чѣ ва фи ачѣѫ каре ар пꙋтѣ атꙋнче съ не фолосѣскъ, въцъм дентрѫнселе, чѣ ва фи ачѣѫ каре ар пꙋтѣ атꙋнче съ не фолосѣскъ. Аша фрацїи міеи ю ші ачѣѫ съ съ ѡ алѣцем ден тоате кꙋмꙋлтъ невоинцъ. Аша фрацїи міеи ю ші ачѣѫ съ съ ѡ алѣцем ден тоате кꙋмꙋлтъ невоинцъ. Маре невое маре бици адевърат, прекꙋм стригъ тоатъ скриптꙋра ꙟавѣ. Маре невое маре бици адевърат, прекꙋм стригъ тоатъ скриптꙋра ꙟавѣ. Маре невое маре фрикъ ші кꙋтремꙋр ва апꙋка ꙟ часꙋл ачела прекꙋм сѫнтъ лѣнеши ші мола фрикъ ші кꙋтремꙋр ва апꙋка ꙟчасꙋл ачела прекѫци сѫнтъ лѣнеши ші мола течи ші трѫндави ка ші мине, іаръ феричит ꙟсте ачела фрацилор, кареле съ течи ші трѫндави ка ші мине, іаръ феричит ѧсте ачела фрацилор, кареле съ афлъ акꙋм де десꙋптꙋл атоатъ зидирѣ, ші плѫнце ші съ тѫнгꙋѫще ноап тѣ ші зїѡа ꙟнаинтѣ лꙋи дꙋмнезъꙋ, къ ва ста де дирѣпта лꙋи ꙟподобит лꙋ тѣ ші зїѡа ꙟнаинтѣ лꙋи дꙋмнезъꙋ, къ ва ста де дирѣпта лꙋи ꙟподобит лꙋ минат. Феричe де чела чѣ аꙋде ачѣстѣ, ші нꙋ нꙋмаі сꙋспинѫнд ші съ ласе минат. Феричe де чела чѣ аꙋде ачѣстѣ, ші нꙋ нꙋмаі сꙋспинѫнд ші съ ласе ден зи ꙟзи съ ꙟтрѣкъ врѣмѣ вїецїи лꙋи фъръ фоло, чѣ ꙟдатъ кꙋм аꙋде прѣ ден зи ꙟзи съ ꙟтрѣкъ врѣмѣ вїецїи лꙋи фъръ фоло, чѣ ꙟдатъ кꙋм аꙋде прѣ дꙋмнꙋл зикѫнд, покъинцивъ. ꙟдатъ съ пꙋе ꙟчепътꙋръ лꙋкрꙋлꙋи, къ оунꙋл ка ачела сева мілꙋи ка съ ѡслꙋгъ аскꙋлтътоаре, ші кꙋ бꙋнъ мінте, ші нꙋ сева ѡсѫнди кꙋ чѣѫ чѣ нꙋ вор съ аскꙋлте. Ші атꙋнчи кꙋ адевърат съ ва нꙋ бъви детоате патимиле, ші съ ва фаче лꙋкрътор кꙋноскꙋт тꙋтꙋрор фап телор челор бꙋне, ші ꙟвѣкꙋл чел вїиторю ва добѫнди бꙋнътъциле чѣле не спꙋсе але лꙋи дꙋмнезъꙋ, ꙟпреꙋнъ кꙋ тоци карїи ден вѣчи іаꙋ бине пъкꙋт, ка ре ші ноі тоци съ не ꙟвредничим але добѫнди, кꙋ дарꙋл дꙋмнꙋлꙋи ностpꙋ Іс Хс а къръꙋѫ е слава ші пꙋтѣрѣ, акꙋм ші пꙋрꙋрѣ ші ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

Кꙋвѫнт. Ѧ Л Д.

Алꙋи дамаскинъ монахꙋл а ѵподїаконꙋлꙋи ші стꙋдитꙋ (тѫлкъ). ꙟлимбъ проастъ, ла чѣле зѣче кꙋвинте алꙋи моѵси Бл҃гословѣще Пъринте.

Зѣче ꙟвъцътꙋри сѫнтъ кареле аꙋ порꙋнчит дꙋмнезеꙋ лꙋи моѵсеи съ ле спꙋе ꙟлꙋме, ші чине ле ва пъзи съ мѣргъ ꙟраю, іаръ чине нꙋ ле ва бъга ꙟсамъ съ мѣргъ ꙟіадъ. Ші ꙟтѫѫ порꙋнкъ ші ꙟвъ цътꙋръ алꙋи дꙋмнезеꙋ ѧсте съ нꙋ те ꙟкини алтꙋи дꙋмнезеꙋ, фъръ де дꙋмнезеꙋлꙋи челꙋѫ чѣ аꙋ фъкꙋт черюл ші пъмѫнтꙋл ші тоа тъ лꙋмѣ. А доаѡ порꙋнкъ ѧсте съ нꙋ поменещи нꙋмеле лꙋи дꙋмнезеꙋ ла чѣле проасте ші ла минчюни. А трѣѫ порꙋнкъ ѧсте, съ пъзещи ші съ

чинстещи

чинстешй сърбъториле. А патра порꙋнкъ ѥсте съ чинстешй пре пърин-
теле тъꙋ шй пре мꙋмъ та. А чинчѣ порꙋнкъ ѥсте съ нꙋ оучизй. А шасѣ
порꙋнкъ ѥсте съ нꙋ кꙋрвешй. А шаптѣ порꙋнкъ ѥсте съ нꙋ фꙋрй ничй
ѡдатъ нимика лꙋкрꙋ ѡменескꙋ. А ѡпта порꙋнкъ ѥсте съ нꙋ мъртꙋри-
сешй минчюнй. А ноа порꙋнкъ ѥсте съ нꙋ похтешй мꙋѫрѣ вечинꙋлꙋй
тъꙋ, саꙋ а алтꙋй ѡм стрїинй. А зѣчѣ порꙋнкъ ѥсте, съ нꙋ рѫвнешй
анимънꙋй нимика, ничй каса лꙋй ничй роаба лꙋй ничй алтъ лꙋкрꙋ чева.
Ачестѣ сѫнтъ челе зѣче ꙟвъцътꙋри але лꙋй дмнзеꙋ чесъ зик зѣче кꙋ-
винте. Ачесте зѣче кꙋвинте леꙋ скрис дмнзеꙋ, шй леꙋ дат ꙟ лꙋме
съле пъзѣскъ ѡаменїй. Дечй благословицй крещинй де ѥвом съ мерцем
ꙟ раю съ не воим съле плиним де съвѫршит. Шй ꙟцелѣцецй бине чева съ
фїе ꙟтѫѫ порꙋнкъ алꙋй дмнзеꙋ.

Ꙟтѫѫ порꙋнкъ.

Ꙟтѫѫ шй маймаре порꙋнкъ ѥсте, кꙋм съ нꙋ крезй ꙟтр алтъ дмнзеꙋ
афаръ ден Хс, кареле ѥсте дмнзеꙋ адевърат, шй алтъ дмнзеꙋ афаръ
де ачеста нꙋѥ, ачеста аꙋ фъкꙋт черюл шй пъмѫнтꙋл. Ачеста аꙋ
порꙋнчит шй саꙋ фъкꙋт ꙟцерїй. Ачеста аꙋ зидит нѣмꙋл ѡменескꙋ.
Ачеста ѥсте кареле цине тоатъ лꙋмѣ. Ачеста пентрꙋ пъкателе ноа-
стре саꙋ погорѫт ден черюри пре пъмѫнтъ, шй саꙋ ꙟтрꙋпат ден сфнта
фечоаръ шй дмнзеꙋ нъскътоарѣ Марїа шй аꙋ оумблат пре пъмѫнтъ
трей зечй шй трей де анй, шй аꙋ мѫнкат шй аꙋ бъꙋт каоунъ ѡм, апо-
саꙋ ръстигнит, шй аꙋ мꙋрит де мѫниле пъгѫнилор жидовй, Шй нꙋ къ
доаръ саꙋ ръстигнит дꙋмнезеирѣ адекъ дмнзеꙋ, че ѡменирѣ, адекъ
трꙋпꙋл кареле ꙟл пꙋрта Хс, ачела саꙋ ръстигнит, шй аꙋ мꙋрит, шй
дꙋпъ трей зиле саꙋ скꙋлат ярь кꙋ трꙋпꙋл шй саꙋ арътат сфнцилор апо-
столй прекꙋм аꙋ фост шй ꙟ лꙋме, апой ярь саꙋ сꙋит ꙟ черюри кꙋ трꙋпꙋл
каре аꙋ авꙋт пре пъмѫнтъ, къ наꙋ липсит Хс, каоун дмнзеꙋ че аꙋ фост
ничй ден черю ничй де пре пъмѫнтъ, ничй ден маре, ничй ден тоатъ лꙋмѣ,
ярь каоун ѡм че аꙋ фост, нꙋмай пре пъмѫнтъ аꙋ фость, кашй соареле
че ѥсте ꙟ черю, шй лꙋминѣзъ тот пъмѫнтꙋл кꙋ разеле лꙋй. Ачаста
ѥсте ꙟтѫю каре требꙋе съ крѣзъ тот крещинꙋл, къ чела че нꙋ крѣде
къ Хс, ѥсте адевърат дмнзеꙋ шй алтъ дмнзеꙋ фъръ ел нꙋ ѥсте, а-
чела нꙋ ѥсте крещин че ѥсте ка лимбиле кареле зик къ ѥсте пророк, пентрꙋ
ачаста некемъм крещинй, де врѣме че крѣдем къ Хс, ѥсте оунꙋл дмнзеꙋ
адевърат. Ачаста ѥсте ꙟтѫѫ ꙟвъцътꙋръ алꙋй дмнзеꙋ. Кꙋноащецй
даръ благословицй крещинй, верй чине ѥсте ачела каре ва калка ачастъ ꙟ-
тѫѫ порꙋнкъ алꙋй дмнзеꙋ, ѡрй кареле крѣде ꙟтр алтъ дмнзеꙋ фъръ
де ꙟ Хс, ачела ѥсте ка еленїй карїй крѣдѣ чинеш ꙟ дмнзеꙋ лꙋй, шй ярь
чине крѣде ꙟ висꙋри, шй ꙟ фармече, шй ꙟ връѫж, шй ꙟ дꙋваре, шй ꙟ бабе.
шй

ши ꙟтрꙋ алте лꙋкрꙋри дїаволещи ачела ѫсте фъръ лѣџе ши афаръ ден бе
сѣрека лꙋи Хс, къ ачѣсте сѫнтъ лꙋкрꙋри дїаволещи, ши чине ле крѣде
саꙋ ле фаче, ачела мѣрџе кꙋ дїаволꙋ ꙟмꙋнка ꙟ вѣчникъ. Пентрꙋ ачаста
ꙋбицїй мїей ши блгословици крещинни, ничи съ дацъ съ нꙋ крѣдеци ꙟви
сꙋри, къ дїаволꙋл ꙟшалъ пре ом, ши ва съл дꙋкъ ꙟ iадь. Демꙋлте ори
арѣтъ пърери ꙟвисꙋл омꙋлꙋи, ши ле плинѣще зїса, нꙋмай касъ крѣде
внсꙋрнле съ мѣрџем ꙟмꙋнкъ. Пентрꙋ ачаста съ не пъзим де лꙋкрꙋри ка
ачѣсте, ничи дескѫнтечеле съ нꙋле крѣдеци, къ ѫсте мещешꙋгꙋл дїаво
лꙋлꙋи дескѫнтекꙋл, ши ори чине дескѫнтъ саꙋ съ дескѫнтъ ачела наре
парте кꙋ Хс, че ѫсте ꙟкинат кꙋ трꙋпꙋл кꙋ сꙋфлетꙋл дїаволꙋлꙋи, де
врѣме че мъкаръ къ аꙋзици аколо ꙋнде дескѫнтъ мꙋлтѣ къ поменѣще
нꙋмеле лꙋи Хс, ши апрѣчистїй ши асфинцилор мꙋчиничи, ши але алтор сфинци
нꙋме, че ачаста ѫсте ꙟшълъчюне дїаволѣскъ, пентрꙋ къ ꙟче кип ши
пъскарюл кѫндь бѫнѣзъ пѣще ꙟмаре кꙋ ꙋндица, нꙋ арꙋнкъ ꙋндица
сѫнгꙋръ ꙟапъ, къ дѣка совѣд пещїй фꙋџ, че пꙋне ши ꙟ ꙋндицъ, ꙟ
трꙋ ачѣста кип ѫсте ши дескѫнтекꙋл, къ де ар помене ни нꙋмеле драчилор,
ничи ꙋнь ом нꙋ сар дескѫнта, че пентрꙋ съ съ ꙟшале крещинїй съ мѣргъ
ꙟмꙋнкъ пентрꙋ дескѫнтекꙋл, пентрꙋ ачаста поменѣще нꙋмеле сфинцилор,
ꙟсъ къ зик ꙋнїй, даръ къчи кѫндь мъ болнъвескꙋ, дѣка мъ дескѫнтъ,
мъ скол? адевърат, дїаволꙋл касъ ꙟшале пре оамени, ледъ кѫте ꙋн чл
пꙋцинъ боалъ, ши ен дѣка дескѫнтъ ши съ даꙋ дїаволꙋлꙋи ел ꙟ боала
дела ен. Пентрꙋ ачаста блгословицилор крещинни, нименѣ съ нꙋ съ ꙟшале
кꙋ дескѫнтечеле, ши кꙋ фармечеле, саꙋ съ лѣџе кꙋ връж вита лꙋи съ нꙋ съ
мънѫнче лꙋпꙋл, ничи бърбатꙋл кꙋ мꙋѫре съ нꙋи лѣџе, ничи блере съ нꙋ
фачеци ла омꙋл болнав, ничи съ крѣдеци внсꙋрнле, ничи кѫндь кѫнтъ
корбꙋл, саꙋ алть чева ден чѣле тръгътоаре пре пъмѫнтъ, съ зичеци, къ
аꙋ кѫнтат рѣꙋ, къ чине зиче ачаста фаче пре дмнзеꙋ минчинос каре аꙋ фъ
кꙋт пе корбꙋ, че ѫсте виноват корбꙋл саꙋ алтъ пасъре? ничи съ зичеци
къ кꙋтареле аре нъpок рѣꙋ, къ тоци оаменїй аꙋнꙋи дмнзеꙋ сѫнтъ зидире,
ничи съ зичеци къ кꙋтаре зи ѫсте бꙋнъ, ши кꙋтарѣ ѫсте рѣ, къ дмнзеꙋ
лѣꙋ фъкꙋт тоате зилеле, ши тоате лѣꙋ фъкꙋт бꙋне пентрꙋ омꙋл, еленїй
карїй авѣ дмнзей ши рѣй ши бꙋни, зичѣ къ бинеле ѫсте ал дмнзеꙋлꙋи
челꙋи бꙋн, ши рѣꙋл ал дмнзеꙋлꙋи челꙋи рѣꙋ, iаръ ной крещинїй карїй
крѣдем ꙋн дмнзеꙋ бꙋн, нꙋ се каде съ зичем къ аꙋ фъкꙋт дмнзеꙋ ши бꙋне
ши рѣле, ши iаръш съ нꙋ зичем къ дмнзеꙋ аꙋ фъкꙋ пре ꙋнїй оамени бꙋни
ши пре алцїй рѣй, къ дмнзеꙋ юбѣще ши васъ фїе тоци оаменїй бꙋни ши
сфинци, iаръ оаменїй пентрꙋ къчи ꙟи сꙋпъръ дїаволꙋл, съ фак ден еиш
рѣй ши нъсѫлничи, дечи пентрꙋ ачаста нꙋе вина лꙋи дмнзеꙋ кѫндь фаче
омꙋл пъкатꙋл, де врѣме че дмнзеꙋ аꙋ лъсат пре тот омꙋл ꙟвоꙗ ши ꙟ
волничїа лꙋй вери бинеле съ юбѣскъ вери рѣꙋл, сѫнгꙋр омꙋ ѫсте виноват,

съ нꙋ

сѫ нѹ фачецн дарѫ ничи ѡдатѫ ден кѫте вам ꙁи късѫнтъ реле, шн афарѫ ден порѹнка лѹи дмнꙁеѹ чѣ де тѫю, кѫчи вери чине ва фаче ден кѫте аꙁи кѫ сѫнтъ бѹне, ачела ѫсте фiю шн прiѧтен лѹи хс, адевъратѹлѹи дмнꙁеѹ.

А доѡа порѹнкѫ.

А доѡа порѹнкѫ ѫсте, ка сѫ нѹ нѹмещи нѹмеле лѹи дмнꙁеѹ ла лѹкрѹри проасте, адекѫ сѫ те сокотещи ничи ѡдатѫ сѫ нѹ жѹри пре сфнта еѵлiе, ничи пре бесерикѫ, ничи пре алтъ нимика, кѫ мъкарѫ де жѹри шн пре дирептѹл, ѫкѫ ан маре пѫкат ѫсѹфлетѹ тѫѹ, ничи пре нѹмеле лѹи хс, сѫ нѹ ꙁичи ничи ѡдатѫ, ничи пре прѣчеста, ничи пре черю, ничи пре капѹл тѫѹ, кѫ нѹ поци сѫ фачи ѹн пър албѹ саѹ негрѹ, нѹмаи сѫ ꙁичецн пре аша шн пре нѹ, шн пре блгословенiе, шн атѫта нѹмаи сѫ жѹри, кѫ маи мѹлтѹ де атѫта ѫсте мѹкѫ ѫсѹфлетѹл ѡмѹлѹи, де ѹсеба ѫтѫмпла шн ѫтемницѫ сѫ ѫтри, нѹмаи сѫ нѹ жѹри, ничи пе адевърат ничи пе минчюнѫ, маи бине сѫ ци винꙁи тот чеви аве, шн сѫ даи ѡри чецар чере де кѫт сѫ жѹри, маи бине сѫ те мѹнчещи пѹцинъ време ѫтрѹ ачастѫ лѹме де кѫт сѫ те мѹнчещи ѫтрѹ лѹме фѫрѫ де моарте, маи бине сѫ те ѡмоарѫ аичи, де кѫт сѫ калчи нѹмеле лѹи хс, кѫчи де те веи шн педефси аичѣ пентрѹ нѹмеле лѹи хс, iарѫ ѫтрѹ лѹме веи фи сфнтъ шн мошнен раюлѹи, кѫчи кѫшн сфнцiи марiи мѹченичи, кѹмѹ е сфнтѹл Геѡргiе шн Димитрiе шн алци сфнци, де нтралтъ нимик нѹ саѹ сфнцит, шн саѹ спѫсит нѹмаи кѫчи саѹ мѹнчит аичи ѫтрачастѫ лѹме пентрѹ нѹмеле лѹи хс. Дирептъ ачаста шн вои блгословици крещини, де вец сѫ фици ка мѹченичiи нѹ фирецн небъгѫтори ѫсамѫ де дмнꙁеѹ шн сѫ жѹраци пре нѹмеле лѹи чел ѫфрикошат ничи дирептъ ничи стрѫмбъ, iарѫ ничи сѫ хѹлици пре дмнꙁеѹ кѫндъ вѫ вине вресѡ стрѫмбътате саѹ сѹпѫраре, кѫчи кѫшн ачаста ѫсте мѹнкѫ сѹфлетѹлѹи ѡмѹлѹи, че вери кѫте пѫци мещие ѡмѹл, тот де ѹна требѹе сѫ слъвеаскѫ пре дмнꙁеѹ, шн вери де сърѫчеще вери де сѫ болнъвеще, вери коконѹл ден моаре, вери мѹѧрѣ лѹи, вери фата лѹи вери алтъ чинева а лѹи, сѫ нѹ хѹлеаскѫ пре дмнꙁеѹ, кѫ де ла дѹнеꙁеѹ ѫсте бѹн, шн кѹноаще чѣ е де фолос, че нѹмаи сѫ ꙁикѫ, кадимнеѡ шн алте ръѹтѫци сѫ пацѹ де ла дмнꙁеѹ, де време че сѫнтъ пѫкѫтос шн ръѹ, кѫчи кѫ дмнꙁеѹ тоате ръѹтѫциле кѫте ледѫ ѡмѹлѹи тоате пентрѹ пѫкателе ноастре ледѫ, пентрѹ кѫ въꙁѫндъ дмнꙁеѹ кѫ нѹ ѹмблѫ дирептъ кѫтрѫ ел, пентрѹ ачаста сѫ мѫнiе пре нои шн не педепсеще ка пѫринтеле пре фiю, шн ѫкѫ нѹне педепсеще кѫтѹл мѫнiем нои кѹ ръѹтѫциле ноастре, кѫ де арѣ сѫ не педепсеаскѫ кѫтѹи грешим пре тоци неарѫ ѡморѫ ѫтрѹн час шн неарѫ арѹнка ѫ мѹнка вечникѫ пентрѹ мѹлте пѫкателе ноастре, че ка ѹн бѹн шн юбиторю де ѡамени чѣ ѫсте нѹне педепсеще кѹ тоатѫ мѫнiа, че нѹмаи пре пѹцин не чартѫ ка сѫ не покѫим де пѫкателе

ноастре, пентру ачаста оаре кѫте не педепсеще дмнезеу, ничи одатъ съ нул хулим, че съ лъудъм нумеле луи чел сфнтъ, ши тот пре ной сънем фачем виновацн, еаръ ну пре дмнезеу, кънчи ел щие фолосул ностру.

Ѫтреа порънкъ.

Ѫтреа порункъ алуи дмнезеу ѫсте съ пъзещи ши съ чинстещи тоате сърбъториле анулуи, ши кѫте сърбътори сѫнтъ мари, ши ѫвинерѣ чѣ маре ши ѫсѫмбъта чѣ маре лукру съну фачи, ашиждерѣ ши ѫчелѣ лалте сърбътори стъпѫнещи, ши алтор сфнци мари съ цїи, ши съ чинстещи сърбъториле лор. Декей съ цїи дѣ ду минезеу мултъ бине ши одихнъ, ши ѫтрачастъ луме, ши ѫблагословитул ачела раю, ши еаръш кѫндь сърбези ши ну лукрези, съну бѣй вин съ те ѫбеци, ши съ фачи алте лукрури дїаволещи, че съ мерџи ла бесерекъ, съ аскулци вечернїа, ашиждерѣ ши оутрънїа, ши сфнта лїтургїе, ши атунчѣ съ мерџи ла каса та съте букури ши съ лаузи пре дмнезеу, ши де ай ши букате мулте съ дай ши сърачилор съ мънѫнче съ зикъ богдапросте, ши атунчѣ ѫцвада цїе дмнезеу май мултъ бине, ши кѫндь вей фаче празник сфнтулуи сау мѣсе, съну кеми пре оаменїй чей богаци ши пре боари, де ла карїй най ничи о мулцеминтъ, че кїамъ пре сърачи, карїй нупот съ цї плътѣскъ, кънчи къде бей оспъта пре чей богаци ничи оу ндар най де ла дмнезеу, къ богацїй цил ръсплътеску, ши еаръ съ те пъзещи, ѫтоате думинечиле песте ань, ши ѫсърбъториле тале съну фачи ничи оун лукру, ничи съ негуцъторещи, ничи съ жочи ѫхоръ, ничи алте жокури, къ жокуриле ши хориле сѫнтъ афлъри ши лукрури але дїаволулуи, еленїй чей фъръ дмнезеу ши ръпъчици, че ну кредѣ ѫдмнезеу, карїй ну недеждуѫ ничи ѫвїаре, ничи жудекатъ, ачеѫ лѣу фъкут ачѣстѣ, ши ау фост жукѫнд ши ау фостъ бѫндь, ши сау фостъ ѫбътѫнд ши сау фостъ веселиндь ку жокуриле, еаръ ной крещинїй нусъкаде съ фачем аша ла празничиле ноастре, ну май кѫндь ѫсте празник ши ну лукрези, ши шъзи фъръ лукру, адоу аминте чей грешит луи дмнезеу ѫзилеле чѣле трекуте, адуцї аминте де пъкателе тале, адуци аминте де моарте, адуци аминте кум вей съ те мунчещи пентру пъкателе тале де ну тевей покъи. Ачѣстѣ ѫцї адо аминте ши суспинъ ши плѫнџе, ши лъкръмѣзъ, ши те ѫтрнестѣзъ, ши те тѫнгуѫще, ши тева ерта дмнезеу. Дуте ла омул кареле щїе съ те ѫвеце ши съ те ѫдирептѣзе, мерџи ла чел май бун де кѫт тине ши май ѫцелептъ, съ цї арате че бине вей фаче съ поци ѫтра ѫраю. Ачѣстѣ съ фачи кѫндь ещи ѫделѣтник ши ну лукрези, еаръ съну шъзи съ фачи ворбе де шарте, ши съ гръещи кувинте проасте ку тинерїй чей фъръ сокотѣлъ, ни съте прїмбли прен ораш сау прен четате касъ везй муериле кареле ѫцї плак, ничи съ мѫнѫнчи ши съ бѣй тоатъ зїоа касо хїаръ че ши мѫнкарѣ та ши

бъу

лѣтъ 1807

бъꙋтꙋра та съ фїе препꙋцинъ, къчи къ ден мѫнкарѣ чѣ мꙋлтъ, ши ден
бъꙋтꙋръ, ничи ѡдатъ бине нꙋсаꙋ фъкꙋт, нꙋмаи чеꙋ келтꙋеши ши ба
нїи, шиꙋ ꙟгреꙋези ши трꙋпꙋл, ши сꙋфлетꙋл ꙟꙋ пъгꙋбеши, ши патимиле
трꙋпꙋлꙋи летꙋрбꙋри, ши стрѫнци пофте рѣле ꙟ сꙋфлетꙋл тъꙋ ши ꙟини
ма та, шиꙋ пїерзи минтѣ ши гѫндꙋл тъꙋ ꙟ фапте проасте, ши оуцици
пре дмнꙁеꙋ, ши те фачи тот кꙋ тотꙋл лъкаш дїаволꙋлꙋи. Пентрꙋ ача
ста съ те пъꙁеши де бъꙋтꙋръ мꙋлтъ, ши де мѫнкаре мꙋлтъ, ши маи вѫр
тос де бецїе, къши ачаста съ нꙋмъръ кꙋ алте пъкате, ши премꙋци ꙗꙋ
дꙋ ꙟ іадь. Пентрꙋ ачаста бꙋнїи мїеи крештини, пъꙁицивъ де бецїе, ꙟтѫ
та нꙋмаи съ бем нꙋмаи пентрꙋ търіа трꙋпꙋлꙋи ши пентрꙋ съ ни сънътатѣ,
ꙗръ маи мꙋлт ꙗсте ꙟ дїаволꙋлꙋи, ꙟкъ ши ачаста съ ѡцїи ꙟ сърбъториле
тале, кѫндь шъꙁи фъръ лꙋкрꙋ ши ворбеши кꙋ вреоꙋн ѡм, ничи ѡдатъ
съ нꙋ ѡсѫндеши пре нименѣ, нꙋмаи съ ворбеши тот кꙋвинте бꙋне ши сфин
те, къ ꙗсте бине пентрꙋ сꙋфлетꙋл тъꙋ, ши пентрꙋ ачелꙋ алалть ѡм,
ачѣꙗ ворбѣще ши гръѫще, ꙗръ пре алть ѡм стрїин чен ꙗсте ꙟтре вои
съ нꙋл ѡсѫндици, мъкаръ де въ ꙗсте ши кръжмаш, къ ѡсѫндирѣ ꙗсте
маре пъкат, ши аскꙋлтаци чезиче домнꙋл. Нꙋ жꙋдекаци ка съ нꙋ въ жꙋ
декаци. Ачаста блгословицилор крештини ꙗсте атреꙗ ꙟвъцътꙋръ
алꙋи дмнꙁеꙋ чеаꙋзи, ши съ ѡпъꙁици тоци.

А патра порꙋнкъ.

А патра порꙋнкъ алꙋи дмнꙁеꙋ ꙗсте съ ꙗбеши пре пъринтеле тъꙋ
ши пре маика та, ши съи чинстеши кът поци, ничи ѡдатъ съ
нꙋ гръеши кꙋ вѫнтꙋ рꙋ кътръ ѣи, ничи ѡдатъ съ нꙋ лаши съ
флъмѫнꙁаскъ, саꙋ съ ꙟсетѣꙁе, саꙋ съ пеꙗрꙗкъ невое, ши съи
блѣстеме, къ апои дѣи фаче мїи де бꙋнътъци нꙋ ꙗцꙋ вор фолосѝ,
че нꙋмаи вери чевор ꙁиче съ фачи кꙋ тоатъ инима та, ши де вор врѣ съ те
пꙋе [illegible] ла ꙟнсоаре пентрꙋ даторїѫ пъринтелꙋи тъꙋ, ши ачѣꙗ съ ѡ сꙋ
фери, къ пъринтеле ꙗсте коконꙋлꙋи алдоилѣ дмнꙁеꙋ, ꙟтрачаста лꙋме,
ши нꙋ нꙋмаи пре пъринтеле тъꙋ ши пре маиката съи чинстеши че ши пре рꙋ
деле тале, пре вечинїи тъи, ши пре фрателе тъꙋ чел маи маре, ши пре
тоци чеи маи бътрѫни де кѫт тине съи чинстеши каши пре пъринтеле тъꙋ,
ши съ те ꙟкини ши съ те сколи ꙟнаинтѣ лор, ши съ те сколи тꙋ съ шаꙁъ ѣи,
дивеи врѣ съци дѣ молитва лор, съ прокопсеши ши съ фїи ши тꙋ чинстит,
къчи кѫндь чинстеши пре маи марелетъꙋ пре дмнꙁеꙋ чинстеши, нꙋ ѡкъръ
ничи ѡдатъ ꙟвъцатꙋра пре ѡмꙋл бътрѫн, ничи пре алтꙋл ничи пре стрїин,
саꙋ пре богат саꙋ пре сърак, къ дмнꙁеꙋ нꙋ ꙗбѣще съ се ѡкъраскъ оунꙋл пре
алтꙋл, де време че авем кипꙋл лꙋи дмнꙁеꙋ, къчи кѫндь ѡкъръши пре ѡм
пре дмнꙁеꙋ ѡкъръши, ничи ѡдатъ ꙟнаинтѣ челꙋи маи маре де тине ръспꙋ
сꙋ съ нꙋ даи, че кѫндь ворбеск чеи маи мари де кѫт тине, тꙋ аскꙋлтъ

съ ꙟкве

съ ꙟвеци, нічи ѡдатъ сънѹ ръпещи ръспѹнсѹл денгѹра челѹи маи маре де
кѫт тіне, чел ласъ съл спѹе кѹм ꙟцѣӂе ел, ши апои де ѥвор ꙟтреба ши
претіне, спѹне ши тѹ прекѹм веиши, іаръ де нѹ те вор ꙟтреба тѹ тачи ка
съ ꙟвеци, кѫндь шъзи кѹ чел маи маре де кѫт тіне ла мѣсе, нѹ те тінде
тѹ ꙟтѫю нічи ѡдатъ ла бѹкате, нічи съ шъзи тѹ маи сѹс де кѫт чел
маи бътрѫн, мъкаръ де ѫсте ши сърак че съ шъзи тѹ маи жос де кѫт ѥл,
сокотѣще даръ ши пъзѣще кѹвінтеле мѣле де веи съ мощенѣзи ꙟпъ
ръцѣѫ чорнилор.

ꙟчінчѣ порѹнкъ.

Чінчѣ порѹнкъ алѹи дмнзеѹ ѫсте съ нѹ оучизи ꙟвіаца та ѡм,
нічи [illegible] крещин нічи пъгѫн, нічи пре алть чинева, че ꙟкъ нічи
вражбъ съ наибі саѹ пізмъ кѹ вре оун крещин, къ ши ачаста ѫ
сте ла ѡм каши оучидеръ, адекъ съ нѹ ціи вражбъ, къ зиче
домнѹл ла сфнта еѵліе, къ де ювеши пре пріѫтенѹл тъѹ нічи
оун хар наи де ла дмнзеѹ: іаръ кѫндь ювеши пре връжмашѹл тъѹ, атѹ
чѣ аи мѹлтъ платъ де ла дмнзеѹ, ши іаръ зиче, съ юбици ши съ милѹи
претоци ѡаменіи. де веци съ фици фіи лѹи дмнзеѹ къ дмнзеѹ вражбъ наре,
ши пентрѹ къчи ѫсте бѹн ши дирепть плоаѡ тот ꙟтрѹн кип ши челор
пъкътош ши челор дирепци, ши ръсаре соареле ꙟтрѹн кип ши ла чеи пъ
кътоши ши ла чеи дирепци. Дечи чине нѹ ціне вражбъ кѹ нимени ачела ѫ
сте ши фію лѹи дмнзеѹ, ши аша съ щіи къ де веи авѣ вражбъ кѹ вре оун
крещин, аѹ мик аѹ маре, мъкаръ кѫте бѹнъ тъци аи фаче т[illegible]е перите,
ши де грешъщи връжмашѹлѹи тъѹ, дмнзеѹ нѹл сѹферъ, іаръ дѣка ꙟл
лаши тѹ шил ерци, атѹнчѣ дмнзеѹ ꙟл ѡсѫндѣще пре ел, ши ціе ꙟці аре
маре хар, къчи аи ертат пре връжмашѹл тъѹ, пентрѹ ачаста зиче ши
апостолѹл павел, къ де ѫсте фоаме връжмашѹлѹи тъѹ дъи съ мѫнѫче
ши деи ѫсте сѣте адапъл пре ел, ши атѹнчѣ априндзи бъпае ꙟ капѹл лѹ,
ши іаръ зиче домнѹл ла сфнта еѵліе къ де веци лъса вои грешала връжма
шѹлѹи вострѹ, ва лъса ши дмнзеѹ грешала воастръ, іаръ де нѹ веци лъса
вои грешала връжмашѹлѹи вострѹ, нічи дмнзеѹ нѹ ва лъса а воастръ,
даръ ѡаре дмнзеѹ кѫте грешале але ноастре ле іартъ ꙟтот часѹл, ши нои
съ нѹ ертъм грешала алтѹѫ: дмнзеѹ порѹнчѣще съ наве м вражбъ іаръ
нои нѹл аскѹлтъм: Спѹнеци ми че ѡстенѣлъ маре ѫсте а съ спъсирѣ не
щине: къ іатъ хс зиче, къ де вом ерта нои пре връжмашѹл нострѹ, нева
ерта ши пе нои дмнзеѹ, де вом лъса алтѹѫ грешала, ва лъса ши але ноастре
дмнзеѹ, пентрѹ ачаста съ ертъм нои пре връжмашѹл нострѹ ка съне ꙟр
те ши пре нои дмнзеѹ. Ши іаръ нічи ѡдатъ съ нѹ те бѹкѹри де моартѣ
фрателѹи тъѹ, ачаста даръ фраціи мїеи ѫсте ачінчѣ ꙟвъцътѹръ
алѹи дмнзеѹ

ꙟшасѣ

А шасѣ порꙋнкъ.

А шасѣ порꙋнкъ алꙋй Дмнезъꙋ ѫсте. Съ нꙋ пофтещи мꙋѫрѣ вечинꙋлꙋй тъꙋ, нич а алтꙋй ѡм стреинь. Къ чела че юбѣще пре мꙋѫрѣ алтꙋѧ май мꙋлть декѫт пе алꙋй, ѫсте ши кꙋрварю ши прѣкꙋрварю, ачела ѫсте дат тот кꙋ тотꙋл дїаволꙋлꙋй. Пентрꙋ ачаста тепъзѣще де мꙋѫрѣ ѡмꙋлꙋй стрїинь, сау де фатъ, сау де слꙋжникъ. Сокотѣще съ нꙋ те ꙟшъли, съ съ ꙟстреинѣзе минтѣ та пре ѧ. Пъзѣщете съ нꙋ те ꙟшале фрꙋмꙋсѣцѣ мꙋерїй. Пъзѣщеци окїй тъй ши нꙋ глꙋми кꙋ ѧ, нич черчета фрꙋмꙋсѣцѣ ей. Адꙋци аминте кѫци сау стрикат ден фапте ка ачѣстѣ, кѫцꙋ сау рꙋшинат, ши кѫци сау ꙋчис кꙋ сбрѫбꙋл. Адꙋци аминте кѫцꙋ шау пїердꙋт авꙋцїѧ лор кꙋ фапте ка ачѣстѣ дрѫчѣщи, ши неминкъ нау добѫндит, нꙋмай мꙋнкъ вѣчникъ ꙟ сꙋфлетѣ лор. Кѫнд ꙟцꙋ адꙋче дїаволꙋл ачѣста гѫнд, адꙋци аминте де иадꙋ, адꙋци аминте де грозникꙋл часꙋл морцїй, ши нꙋ те бирꙋи де пъкат, ши съ нꙋ ц пꙋе дїаволꙋл ꙟ гѫндь съ ц зикъ, фъ пъкатꙋл ши апой тевей покъи, къчи нꙋ ц щїи часꙋл морцїй тале, къ че щїй даръ де вей мꙋри мѫне? Сау че щїй кѫнд ꙟц вафи моартѣ та? ши атꙋнчѣ че съ ва фаче сꙋфлетꙋл тъꙋ, чине ꙟ цва ажꙋта? Чине тева избъви ден иад? Вай де тине атꙋнчѣ, къчи цей дат сꙋфлетꙋл тъꙋ дїаволꙋлꙋй пентрꙋ ꙋн пъкат трекѫторю. Пентрꙋ ачаста пъзѣщѣте кѫт поци крещиниꙋле де кꙋрвїе ши чаркъ кꙋръцїѧ ка съ те ꙟвредничѣщи ꙟпъръцїей черюрилор ꙟ Хс Іс домнꙋл нострꙋ. А кърꙋѧ е слава ши пꙋтѣрѣ ꙟ вѣчїй вѣчилор амин.

А шаптѣ порꙋнкъ.

А шаптѣ порꙋнкъ алꙋй Дмнезъꙋ ѫсте, Ка съ нꙋ фꙋри нич ꙋн лꙋкрꙋ ѡменескꙋ нич одатъ, че девей афла ши ла пъмѫнт пїердꙋт вре ꙋн лꙋкрꙋ стреинь шиавей щи алкꙋй ѫсте съй л дай, ꙗръ де нꙋ щїй алкꙋй ѫсте, съ ꙟтреби ѡ съ пътъмѫнь ши доаѡ съ съ афле ачела алкꙋй ѫсте, ꙗръ де ка нꙋ се ва афла алкꙋй ѫсте атꙋнчѣ съ фїе ал тъꙋ. Ши ꙗръ съ нꙋ фачи стрѫмбътате нич ꙋнꙋй ѡм съй ѧ ал алꙋй, нич ла лѫбе нич пе аскꙋнсь, къ ши ачаста ѫсте фꙋртишагь, ꙟкъ ши май рѫ. Ши ꙗръ нич ѡдатъ минчюнъ съ нꙋ спꙋй ла негоцꙋл тъꙋ ши ла тѫргꙋ тъ, ка съ добѫндѣщи, къ ши ачаста съ кꙗмъ фꙋртишагь аскꙋнсь. Аши ждерѣ кѫндь кꙋмпери чева ши нꙋй дай прецꙋл деплин, ши ачѣѧ ѫсте фꙋртишагь, нич одатъ крещине съ нꙋ юбещи стрѫмбътатѣ, ши аꙋзи пре пророкꙋл че зиче. Къ чела че юбѣще неднрептатѣ ꙋраще сꙋфлетꙋл лꙋй. Пентрꙋ ачаста сокотѣщете де фꙋртишагь ши де стрѫмбътате ка съ нꙋ те мꙋчещ ꙟвѧ.

А ѡпта порꙋнкъ.

Аѡпта порꙋнкъ а лꙋи дмнѕъꙋ ѫсте, съ нꙋ мъртꙋрисещи минчюни а декъкѫнд кꙋ нощи а девъръꙋл ꙟчеки ѫсте повѣстъ ши те вор ꙟтреба съ съ ѡспꙋи, ꙗръ денꙋ кꙋ нощи а девъръꙋл сокотѣщете съ нꙋ мъртꙋрисещи съ ц бацн ꙟмꙋнкъ сꙋфлетꙋл тъꙋ. дец вор да ши галбени цинеци фиръ съ нꙋ те ꙟшъли съ мъртꙋрисещи пре стръмбꙋл, къ цъ ве пїарде сꙋфлетꙋл тъꙋ крещинꙋле.

А нѡа порꙋнкъ.

Анѡа порꙋнкъ а лꙋи дмнѕъꙋ чаꙋ ꙟвъцат ѫсте. Ка съ нꙋ кꙋрвещи, ничи кꙋ мꙋѫре, ничи кꙋ копила, ничи кꙋ вите. къ кꙋрвїѫ че съ фаче кꙋ копиїи ши кꙋ добитоачеле ѫсте май маре декѫт тоате пъкателе, нꙋмай кꙋ мꙋѫрѣ та нꙋ ѫсте пъкат, ꙟсъ съ те пъзѣщи съ нꙋ дорми кꙋ ѫ дꙋминека саꙋ ꙟтралтъ сървътоаре, къ дмнѕъꙋ пре мꙋѫре оаꙋ дат пентрꙋ нащерѣ копиилор, ꙗръ нꙋ пентрꙋ нестъмпър, ши съ сокотим ла добитоачеле чѣле некꙋвѫнтътоаре кꙋм ꙟши пъзѣскꙋ орѫндꙋла лор, ши ꙟтрꙋн ан о датъ съ ꙟпреꙋнъ, ка съ не ꙟцелепцим ной съ нꙋ не мꙋчим ꙟвѣчи.

А зѣче порꙋнкъ.

Азѣче порꙋнкъ а лꙋи дмнѕъꙋ ѫсте, Ка съ нꙋ пофтещи а немъꙋи немикъ, ничи царинъ, ничи каса, ничи роаба лꙋи, ничи алтъ лꙋкрꙋ немика, къ пофта наще пе лъкомїе. Пентрꙋ ачѣѫ нꙋ пофти ал немърꙋи немика, ка съ нꙋ те фачи лаком, нꙋмай че ѡстенѣще ка съ дай ден ѡстенѣла та ши чѣлꙋѫ чец чѣре, съ аиби платъ дела дътъториюл де плате дела Хс дмнѕъꙋл ностръ.

Ачѣсте кꙋвинте да челѣм ѕи блгословици крещини, сѫнт чѣле ѕѣче порꙋнчи мари а лꙋи дмнѕъꙋ, кареле лѣꙋ дат ши лѣꙋ лъсат ꙟ лꙋме, ши вери чине съ ва афла де ле ва фаче ферикит ва фи ачела, къ ва мѣрџе ꙟ раю, аколо оꙋнде нꙋ ѫсте ни ѡдатъ ꙟтристаре, ни ноапте ѫсте, ни ꙗрнъ, ни фоаме, че тот бꙋкꙋрїе ши веселїе. аколѡ сѫнт сфинцїи де съ бꙋкꙋръ ши съ веселѣскꙋ, аколѡ сѫнт поми фоарте фрꙋмоши ши кꙋ бꙋн миро, къ нꙋ поате нещине съ спꙋе бꙋнъ миросѣла лор. Ꙟшиждерѣ вери чине ва кълка ѡ порꙋнкъ а лꙋи дмнзъꙋ де ачѣсте кареле ам ѕис, ва мѣрџе ꙟ мꙋнка вѣчникъ кꙋ дїаволꙋл ден ꙋсеба покъи. Пентрꙋ ачаста блгословици крещини, съ не пъзим де тот пъкатꙋл, де кꙋрвїе, де фꙋртишагъ, де стръмбътате, де ѡкаръ, де фармечи, де дескѫнтече, де връжи, де легътꙋри, де адваре, де враждъ, де пизмъ, ши де тоатъ ръꙋтатѣ. къ чѣла че ва фаче нꙋмай оуна де ачѣсте ва мѣрџе ꙟ ꙗд ден ꙋсеба покъи, ши съ не невоим съ фачем бине съ авем драгосте кꙋ тоци, съ нꙋ авем враждъ, съ фачем милостенїе, съ алергъм ла бесѣрикъ, съ нꙋ гръим де ръꙋ оꙋнꙋл пре алтꙋл. Ꙗръ денѣꙋ ши сминтит

дїаво

дїаволȣл дѣм къзȣт ꙟвре оун пъкат деачѣстѣ чамзи, съ нȣ къдем ꙟ дезнъ дежꙋдȣире, ничи съ зичем къ де акȣм спъсеніе нȣ май авем, че съ къдем ла покъинцъ, съ не мъртȣрисим ла дȣховничи, ши съ нȣ не рȣшинъм съ спȣнем ла дȣховникъ пъкателе ноастре, къ май бине съ не рȣшинъм аи деом ши съ не мъртȣрисим, декѫт съ не рȣшинъм аколо ла жȣдеката чева съ фїе, ꙟнаинтѣ а мїй ши а тȣнѣречѣ де фѫчерии ши де оамени. Пентрȣ ачаста съ не покъим съ не испеведȣим пънъ авем време, къ фȣрȣл ши моартѣ сѫнт тот ꙟтрȣнкип, нȣ щим кѫндь ва вени моартѣ. Пентрȣ ачаста съ нȣ зичем астъзи съ фачем пъкатȣл, ꙗръ мѫине невом покъи ши невом испеведȣи, къ нȣ щим че ва вени пънъ мѫне. Премȣлци аȣ ꙟшълат дїаволȣл кȣ гѫнд ка ачеста, ши аȣ мȣрит фъръ вѣсте. Мȣлци аȣ фостȣ съ нъпъстоши де кȣ саръ, ши а доѡа зи на ажȣнсь, оунїи саȣ ꙟнекат, пре алцїи ꙗȣ арсь фȣлџерȣл, алтора лиса ȣ легат лимба ши наȣ пȣтȣт съ съ мъртȣрисаскъ. Дечи пентрȣ ачаста съ нȣ негȣцъторим спъсенїѧ ноастръ ши съ ꙟшълъм пре дмнзъȣ, къ невом къи. Нȣ май астъзи аи време, астъзи те покъѧще ши те испеведȣѧще ши те ꙟдирепте зъ. Ачѣстѣ даръ сѫнт челе зѣче порȣнчи кареле леȣ трмис дмнзъȣ пре Моѡсеи ꙟлȣме. Дечи де левом пъзи, ай вом петрѣче вїацъ кȣ паче, ши аколо ѡ ꙗръш невом ꙟвредничи ꙟпъръцїей черюрилор, каре тоци ной съ ѡдобѫндим, кȣ дарȣл ши кȣ мила дмнȣлȣи ностръ їс хс. Ꙟкъръѧ е слава ши чиcтѣ ꙟпреȣнъ кȣ фъръ ꙟчепȣтȣл лȣи пърините, ши кȣ прѣ сфнтȣл ши бȣнȣ ши де вїацъ фъкъторюл ал лȣи дхъ. Акȣм ши пȣрȣрѣ ши ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

Кȣвѫнт. ле.

Ал сфнтȣлȣи Симеѡнь ноȣлȣи Богословȣ.

Пентрȣ съ нȣ недеждȣим нȣмай ꙟкрединцъ, фъръ де фапте бȣне.

Блгословѣще Пъринте.

Нȣмай трезвире ши невоинцъ нетребȣе ноаѡ сѡ сȣфлете девом връ съ дѡбѫндим дȣмнезеиаска ꙟпъръцїе, ши съ нȣ ни съ сокотѣскъ ноаѡ спре спъсеніе нȣмай кѫт а крѣде ꙟдмнзъȣл чел вїȣ, пȣиндь ꙟнаинте спре ръспȣндере кȣвѫнтȣл ачела алȣи дмнзъȣ, че зиче. Чел че ва крѣде ши съ ва ботеза съ ва спъси, ꙗръ чел че нȣ ва крѣде ѡсѫндисева. Че кȣ ачаста май вѫрто съ не невоим, ши съ не трезвим, нȣ кȣм ва съ оумблъм кȣ невредничїе спре кемаръ каръ нем кемат, щїиндь къ май таре вом фи чинтаци де вом тръи кȣ лѣне ши фъръ грижe дȣпъ кемаре. Дирепт ачѣѧ даръ нȣ ци сепаръ а недеждȣи нȣмай ꙟкрединцъ, пентрȣ къ кредница фъръ фапте немика нȣ фолосѣще. Ши аскȣлтъ пре дмнȣл зикѫнд. Нȣ тот чел че зиче мїе доамне доамне ва ꙟтра ꙟпъръцїѧ черюрилор, че чела че фаче воѫ пъ

ринте

ринтелуй міеу челуй ден черюри. Ꙟшиж дерѣ ши думнезъескул апостол. Пре
дмнезъу мъртурисеск ахщи, іаръ ку фаптеле сълепъдъ, фіинд оуржц ш
неплекаци, ши спре тот лукрул бун нелвъцаци. Везн тикълоасе суфлете
къ нуместе асъ спъси нимени нумай ку кредінца фъръдефапте? пентру къ
десар спъси нумай ку кредінца, тоци оаменій сар спъси, ши ниме ден но на
пери, къ нумасте ниме каре съ ну крѣзъ къ ѫсте дмнезъу. Деврѣме че ши
драчій кред къ ѫсте дмнезъу. Ши аскултъй ши пре ен челиму. Щимуте
чине ещи сфнтул луй дмнезъу. Ши іаръ ꙟтраатъ локу зичѣ пентру апо
столи. Ачещи оамени робій луй дмнезъу челуй ꙟналтъ сжнт, карій нееспу
ноао калѣ спъсенієй. Везн къ ши драчій кредь къ ѫсте дмнезъу? Чеа
чещѣ кредь къ ѫсте дмнезъу, іа пентру фаптеле лор челе рѣле, ꙟмака фоку
луй сау осжндит. Бунъ е даръ кредінца дѣка аре ши фапте, къ трупуль
фъръ суфлет ѫсте некълтит ши нелукрат, аша ши кредінца фъръ фапте ѫ
сте моартъ. Ши аскултъ пре дмнзъескул Іаков зикжнд. Чефоло фра
цилор дезиче нещине къ аре кредінцъ ши фапте съ наибъ? Ау поате креди
ца съл спъсаскъ пе ел? къ девафи фрате сау сор голи ши ліпсици воръфи дехра
начѣ де зи, ши левазиче лор нещине дентру вой, мерѕеци ꙟпаче, девъ ꙟкъ
зици ши въсътураци, ши нулева да челе детрѣба трупулуй, чефоло ѫсте?
Аша ши кредінца денува ава фапте. Аратъми міе кредінца та ден фа
птеле тале, ши еу съц арът ціе кредінца мѣ ден фаптеле мѣле. Ачѣстѣ
аузиндуле суфлете лѣнеше, пъръсѣще мулта тржндъвіе, ши те невоѫ
ще, ка ку кредінца съ аибн ши фапте, къ май бун ѫсте чела че аре креди
цъ ꙟпреунъ ку фаптеле, декжт чел чефаче семне, къ че добжндъ ѫсте де
фаче нещине семне, іаръ де ꙟпъръціѫ черюлуй съ фаче лепъдат, ши съ моще
нѣскъ матка фокулуй? Къ ау доаръ поате нещине съ съ спъсаскъ дева фаче
семне ши виндекъри, іаръ фапте съ наибъ кареле съл ꙟдурептѣзе пре ел?
нупоате фи. Ши аскултъ пре дмнул зикжнд. Мулци ꙟмивор зиче ꙟзіоа
ачѣѫ доамне доамне ау ну ку нумеле тъу ам пророчит? ши ку нумеле тъу
драчи ам скос, ши атунчѣ левою мъртуриси лор, ничи одатъ нуваm куноску
пре вой, депъртацивъ дела мине чеѫ чаци фъкут фъръделѣџе. Везн суфле
те къ ши чей чефаку семнеле, ши ау пророчіле, фъръдефапте нимікъ
нуш фолосеску лор? Къ чела че крѣде нустржнџе авѣре, къ крѣде къ дмнзъу
нупъръсѣще пре чей че кред ꙟтру ел, че поартъ маинте грижъ де ен, пре
кум зиче. Къ щіе татъл востру чел череску, къ въ требуеску ачѣстѣ
тоате, че череци ꙟтжю ꙟпъръціѫ луй, ши дирептатѣ ши ачѣстѣ тоа
те съвор адаоѕе воао. Чела че крѣде ръсипѣще баній луй ла съраčи, къ
крѣде къ ій ва луа ꙟсутици, ши віаца вѣчникъ ва мощени. Ши аскутъ
чезиче пентру чеѫ че кред ку адевърат. Пурурѣ чеѫ че кредѣ ера ꙟтруй ло
ши ава тоате де обще, ши авериле ши лукруриле лор левиндѫ ши ле ꙟпъръціѫ
тутурор ори куй че требуѫ, къчи кжци ера стъпжни де касе ши де холде
въ нзжн

вѫнзѫндꙋле адꙋча прецꙋл челор вѫндꙋте шил пꙋнѣ ла пичоареле апостолилѡр,
ши съ ꙟпърцїѣ фїеще кърꙋѣ вери дечей требꙋѣ. Чела че креде нꙋсъ мѫндрѣ
ще, че оурмѫнд нꙋмай дмнꙋлꙋи, оумблъ кꙋ смеренїе ка ши ел. Чела че
креде нꙋ рѫде че плѫнџе. Чеѣ че кред нꙋ факꙋ тꙋрбꙋръри, че оурмѫндь дом
нꙋлꙋи лор аꙋ блѫндѣце, къ ачеста зиче. Ꙟвъцацивъ де мине къ блѫндь
сѫнт ши смерит кꙋ инима, ши вец афла ръпасѡ сꙋфлетелор воастре. Пен
трꙋ ачеѣ ши фериче ще пре оунїи ка ачеѣ зикѫндь. Фериции сѫнт блѫн
зїи къ ачеѣ вор мощени пъмѫнтꙋл. Чела че креде оурѫще стрѫмбътатѣ,
ши юбѣще дрептатѣ. Де време че ши дмнзъꙋ дрептатѣ аꙋ юбит, иаръ
стрѫмбътатѣ сѡꙋ оурѫт, къ скрїе. Чела че юбѣще стрѫмбътатѣ
оурїще сꙋфлетꙋл лꙋи. Чеѣ че кред нꙋсъ ꙟвръжбескꙋ кꙋ ниме, че ꙟкъ пре
чей ꙟвръжбици ꙟи ꙟпакъ, оурмѫнд дмнꙋлꙋи, къ ачаста аꙋ фъкꙋт ши е,
фїиндь нои връжмаши ноꙋ ꙟпъкат кꙋ чел де сѡфїинцъ ал лꙋи татъ. Че
ла че креде рабдъ тоатъ сꙋпърарѣ ши нꙋ хꙋлѣще, пентрꙋ къ креде къ ва
лꙋа непꙋтреда кꙋнꙋнъ а ръбдърїи, къ зиче дꙋмнезъескꙋл Іаковъ. Ферчи
тꙋ е ѡмꙋл кареле рабдъ сꙋпъраре къ фїиндь десъвѫршит ва лꙋа кꙋнꙋна вїецїи
каре сѡꙋ фъгъдꙋит дмнꙋл челора чей юбескꙋ пре ел. Чела че креде нꙋсъ
мънїе че рабдъ кꙋ блѫндѣце ши пъзѣще зиса дмнꙋлꙋи, адекъ ꙟтрꙋ немика
нꙋ въ мънїѧци. Чела че креде ѧсте кꙋрат, ши нꙋсъ пѫнгърѣще пре ель
ꙟ кꙋрвїи ши ꙟ прекꙋрвїи, ши ꙟ тралте некꙋръцїи, че кꙋръцїѣ ши фечорїѣ
ꙟш пъзѣще, къчи креде къ чеѣ чеш пѫнгърескꙋ трꙋпꙋриле лор нꙋсе вор спъ
си, къ пре кꙋрвари ши пре прекꙋрвари ꙟи ва жꙋдека дмнзъꙋ. Чела че кре
де нꙋ сминтѣще пе фрателе, че слꙋжаще тꙋтꙋрор ши нꙋ тѫнжаще, че ръ
мѫне ꙟтрꙋ ръбдарѣ лꙋи дмнзъꙋ, къчи креде къ май маре платъ ва лꙋа, пре
кꙋм ши дмнꙋл зиче. Чине ва съ фїе маре ꙟтрꙋ вой съ фїе слꙋгъ тꙋтꙋрор,
ши чела чева съ въ фїе воаѡ май маре, съ фїе тꙋтꙋрор слꙋгъ. Чела че креде
нꙋ жꙋръ стрѫмбь, ничи жꙋръ ꙟ бꙋзеле лꙋи нꙋмеле дмнꙋлꙋи, къ аскꙋлтъ де
чела чаꙋ зис. Иаръ еꙋ въ зикꙋ воаѡ съ нꙋ жꙋраци ничи декꙋм. Ꙟшиждерѣ
ши ча де Пророкꙋл Мѡꙋсей зисъ. Съ нꙋ ѧи нꙋмеле лꙋи дмнзъꙋ ꙟдешърт.
Чела че креде нꙋсъ ленѣще ꙟ рꙋгъчюни, ши ꙟтрꙋ адꙋнъри, че пꙋрꙋрѣ прекѣге
ши не ꙟчетат съ роагъ. Чела че креде нꙋсѡсѫндѣще пре ниме, пентрꙋ къ
креде къ тоци сѫнтем сꙋпт порꙋнчи, ши претоци ва съй жꙋдече дмнзъꙋ, ш
кꙋ че жꙋдекатъ жꙋдекъ нещине кꙋ ачеѣ съ ва жꙋдека. Чела че креде нꙋ
мерџе пре калѣ чѣ латъ ши ларгъ, каре дꙋче пре чеѣ чесѡкълъторескꙋ ꙟ пе
рире, че мерџе пре калѣ чѣ стримтъ ши кꙋ скѫрбе, къчи креде къ пꙋцини
съ ва ꙟтриста, ши ꙟвѣчи ꙟпреꙋнъ кꙋ дмнꙋл ши кꙋ тоци сфнцїи съ ва весели.
Чела че креде нꙋ юбѣще лꙋмѣ, ничи челе ден лꙋме, ничи пъринци, ничи фрати
ничи мꙋѧре, ничи кокони, ничи алтъ немикъ, че юбѣще нꙋмай пре дмнꙋл,
шиш ѧ крꙋчѣ лꙋи шїи оурмѣзъ лꙋи, пентрꙋ къ креде къ ѡмїе дезиле ка ѡ
зи сѫнт ꙟнаинтѣ ѡкилор дмнꙋлꙋи, ши ка ѡ пикътꙋръ ꙟ маре, аша съ вор

нꙋмъра

нꙋмъръ
нꙋмъра сꙍміє де зиле, іаръ вѣкꙋл чел фіиторю ѫсте нетрекꙋт шй нꙋмъръ
нꙋаре. Чела че крѣде нꙋ стъ непокъит ѫгрешалеле лꙋй, че деши грешаще
нꙋаре. Чела че крѣде нꙋ стъ непокъит ѫгрешалеле лꙋй, че деши грешаще
съпокъѧще шй плѫнџе пентрꙋ ѧле шй нꙋмай пъкътꙋѧще. Чела че крѣде
нꙋсъдесфътѣзъ, ничи съдезміардъ ѫбецїй шй ѫсꙍспѣце, шй ѫкѫнтече кꙋ
въреши, че пꙋрꙋрѣ аре поменире де моарте, шй де ѫфрикошата жꙋдекатъ че
васъфіе, шй адꙋкѫдꙋш аминте де ачѣсте непъръсит съроагъ, пꙋрꙋрѣ постѣ
ще, де поѳте съсꙍпрѣще, шй ш гътѣще фаптеле лꙋй кътръ ешире, ѫчекип
ва ѫтимпина пре ѫпъратꙋл слъвїй. Чела че крѣде юбѣще пре дмнꙋл, шй
оурѫще чѣле виклѣне. Чеѧ че кред нꙋ цин пизмъ, ничи дау ръꙋ пентрꙋ ръꙋ,
че юбескꙋ пречеѧ чей оуръскꙋ, фак бине челора че ле фак лор ръꙋ, бине кꙋвин
тѣзъ пречеѧ чей блѣстемъ пре ей, шй съцин дечеѧ чей гонескꙋ фїиндꙋ хꙋ
лиції съроагъ, ничи оун ръꙋ нꙋ кꙋџетъ, пентрꙋ къ ау драгосте некорчитъ,
карѣ сꙍ ау авꙋт шй апостолꙋл прекꙋм зиче, адевърат зикꙋ ѫ Хс нꙋ минцꙋ
мъртꙋрисиндꙋ кꙋ мине шй кꙋноштинца мѣ ѫ дхꙋл сфнтъ, къ ам маре ѫтри
старе шй непъръситъ дꙋрѣре ѫ инима мѧ, къ маш рꙋга еꙋ съфїꙋ десъпърцит
де Хс пентрꙋ фрацїй міей, шй рꙋделе мѣле челе дꙋпъ трꙋпеши, карѣ (дра
госте) сꙍ авѧ шй Пророкꙋл Мѡѵсей, къ аꙋзй ачѣста кътръ нородꙋ. Вѡ
ац грешит грешалъ маре, шй акꙋм мъвою сꙋи кътръ дмнзъꙋ ѫтрачѣста кй
ка съмъ рогꙋ кътръ дмнзъꙋ пентрꙋ пъкатꙋл вострꙋ, шй съѫтоарсе Мѡ
си кътръ дмнꙋл шй зисе. Рогꙋмъ Доамне грешитаꙋ иородꙋл ачаста гре
шалъ маре, шй шаꙋ фъкꙋт лор дꙋмнезъй де аꙋр, шй акꙋм девей лъсапъ
катꙋл лор (бине) іаръ де нꙋ штѣрџемъ шй пре мине дей картѣ карѣ май скри.
Ачаста драгостѣ авѧ шй Двдꙋ, пентрꙋ ачѣѧ шй зичѣ. Кꙋ чеѧ че оуръ
скꙋ пачѣ ерам пъчюит. Вѣзи че фѣлꙋ де драгосте авѧ чеѧ че кредѧ кꙋ аде
върат? Чела че крѣде немикъ нꙋ лꙋкрѣзъ ѫфъцърїе, че тоате ле лꙋкрѣ
зъ пентрꙋ дмнꙋл, къ аре окїй сꙋфлетꙋлꙋй съꙋ спре ачела, шй нꙋмай дела
ачела крѣде къ ва лꙋа платъ. Чела че крѣде юбѣще пречеѧ че кредꙋ дирепт
ѫ домнꙋл, іаръ де чеѧ че нꙋ сѫнт аша, съ депъртѣзъ, шй нꙋ съцине кꙋ
ей чей изгонѣще. Чела че крѣде нꙋ ѧсте неаскꙋлтъторю кꙋвинтелор дꙋм
незъеши, че ка оун крединчо кꙋ невоинцъ плинѣще тоате фаптеле, ка оун
лꙋкрътѡрю алꙋй дмнзъꙋ. Чела че крѣде нꙋ момѣще нꙋ фаче фъцърїе, че
тоате ѫтрꙋ адеверинцъ шй ѫтрꙋ дирептате гръѧще шй фаче, пентрꙋ къ
крѣде че ѧсте зи де пророкꙋл. Вай де чеѧ че зикꙋ лꙋмина ѫтанѣрекꙋ шй
ѫтꙋнѣрекꙋл лꙋминъ, чеѧ че факꙋ дꙋлчеле амарꙋ шй амарꙋл дꙋлче. Чеѧ
че кред нꙋ съ ѫналцъ ѫлаꙋде шй ѫмомитꙋри. Къ зиче дмнꙋл прен пророкꙋл
Нородꙋл міеꙋ, чеѧ че въ ферическꙋ пре вой въ ѫшалъ пре вой, шй кърарѣ пи
чоарелор воастре сꙍ стрꙋмꙋтъ. Чела че крѣде шй съ лѣпъдъ де вїацъ пен
трꙋ дмнꙋл нꙋ съ май ѫбълꙋѧще ѫтрꙋ ѧ. Къ зиче апостолꙋл. Нимени
фїиндꙋ осташꙋ нꙋ съ ѫфъшꙋръ кꙋ негꙋцъторїиле лꙋмїй, ка съ плакъ воиво
дꙋлꙋй, къ де съши лꙋптъ нещине нꙋ съ кꙋнꙋнъ, дену сева лꙋпта пре лѣџе.

Чела

Чела че креде ничи ѡтръꙋтате нꙋ прїимѣще, че пентрꙋ Хс шѝ пен-
трꙋ адевър сѫ невоещи пѫнѫ ла моарте шѝ нꙋсѫ теме, къ деврѣме че
чѣ че вѣд челе рѣле шѝ фъръ де лѣџе шѝ ле прїимеск, асѣменѣ ачелора
сѫнт шѝ вор пери кꙋ ѫле, кꙋм шѝ Іли пресѡтꙋл аꙋ перит кꙋ фиїй лꙋй че
фъръ де лѣџе пентрꙋ ачѣѫ шѝ пророкꙋл лꙋ нꙋмит пре ѥн, кѫйни фъръ
днїци зикѫнд, чела че креде юбѣще пре чѣѫ че крѣд дирепт, прекꙋм
зиче Царъш Дѣдъ. Аꙋ нꙋ пречей че теꙋ оурѫт доамне ам оурѫт? шѝ пре
връжмашїй тѣй мѫтопїѫм? де плинѫ оурѫ ѫй оурѫѫм пре ѥн, шѝ ѫ-
лок де връжмаш мисѫ фъкꙋрѫ мїе, чела че креде грѫѫще адевър, шѝ нꙋ
ѫсе ничи ѡминчюнѫ ден гꙋра лꙋй. Деврѣме че миꙋчиношїй фъръ крединцѫ
сѫнт шѝ фиїй дїаволꙋлꙋй, чела че креде нꙋлъкомѣще, че май вѫрто ми-
лꙋѫще шѝ сѫ ѫдꙋрѫ, кѫчи креде къ чей милостиви съвор милꙋи, ѡаръ ка-
селе челор лакоми лева сꙋрпа домнꙋл, шѝ ѥи съвор да ѫ мъатка фокꙋлꙋй шѝ
вїѫрмелꙋ челꙋй не адормит. Чела че креде нꙋсѫ причещюѫще кꙋ сфинтеле
шѝ дꙋмнезеещиле таине нефїинд вредник, че сѫ кꙋрѫцѫ пре ѥл де тоатѫ
ѫтинарѣ, де лъкомїѫ пѫнтечелꙋй де мозавирїе, де фапте рѣле, шѝ де
кꙋвинте грозаве, шѝ дерѫсꙋл чел фъръ кале, шѝ де гѫндꙋри спꙋркате, шѝ
де тоатъ некꙋръцїѫ шѝ фапта рѣ, шѝ аша прїимѣще пре ѫпъратꙋл слъ-
вїй. Деврѣме че кꙋ чѣѫ че сѫ пречещꙋеск кꙋ прекꙋратꙋл трꙋп, шѝ сѫнџеле
домнꙋлꙋй нефїинд вредничь, ѫтрачѣще сареи дїаволꙋл, шѝ ѫтръ ѫлъꙋн-
трꙋл инимїй лор, ѫчекип аꙋ фъкꙋт шѝ пре Їюда, ла причещꙋирѣ чиинїй,
декаре лꙋкрꙋ зиче апостолꙋл. Непитѣскѫсе пре сине омꙋл, шѝ аша сѫ
бѣ ден потирю къ чела че мѫнѫнкѫ шѝ бѣ кꙋне вредничїе, осѫндѫ лꙋй ѫш
мѫнѫнкѫ шѝ бѣ, шѝ пентрꙋ ачаста мꙋлци ѫтрꙋ вой сѫнт непꙋтинчоши
шѝ болнави, шѝ морци оуній. Чела че креде, нꙋ нъпъстꙋѫще нꙋ ѡкъ-
рѫще пре фраци, че май вѫрто лаꙋдѫ, къ чѣѫ че лаꙋдѫ пре алцїй, ачещѣ
съвор лъꙋда де сфинцїй ѫцерии ѫтрꙋ ѫпъръцїѫ черюрилор. Иаръ вай де чѣѫ
че ѡкъръск шѝ челор че скрїꙋ фиклешꙋгꙋри, къ чѣѫ че скрїꙋ фиклешꙋгꙋри,
аша съвор гони де ѫцерїй чей фиклении ка ниѣще добитоаче кꙋ патрꙋ пичоаре
ла ѫтꙋнерекꙋл чел денафаръ, аколо вафи плѫнцерѣ шѝ скѫшнирѣ дин-
цилор. Чела че креде мѣрџе дирепт пре калѣ порꙋнчилор лꙋй дꙋмнезеꙋ, шѝ
нꙋсѫ абате ничи ѫдирѣпта ничи ѫстѫнга, ничи ѫтоарче пре алцїй спре
фиклешꙋгꙋл лꙋй, къ чела че ѫтоарче ачела е май рѫꙋ декѫт дїаволꙋл, пе-
трꙋ ачѣѫ шѝ зиче ла Авакꙋм. Вай де чела че адапѫ пре вечинꙋл лꙋй кꙋ
ѫтоарчере тꙋрбꙋре, шѝ чела че ѫбатѫ пентрꙋ ка сѫ вазѫ ѫлъкашꙋриле
лор сацїꙋ дене чинсте ден слава чеаꙋ авꙋт, бѣ шѝ тꙋ шѝ те клътѣще
шѝ те кꙋтремꙋрѫ, къ чела че креде адевърат нꙋ креде кꙋ гꙋра шѝ кꙋ ли-
ба че кꙋ инима, шѝ але ачестꙋѫ фапте ѫѫве сѫ арате, къ нꙋсѫ поате
аскꙋнде четатѣ стѫнд дѣсꙋпра мꙋнтелꙋй, къ чела че креде кꙋ адевъра-
шѝ кꙋ инима ачаста ѫсте лꙋкрѫторю. Иаръ чела че креде кꙋ гꙋра, шѝ нꙋ

кꙋ

кꙋ ннма, ачеста ѥсте дешърть де фапте бꙋне, пентрꙋ карїй шѝ домнꙋ
пре пророкꙋл Ісаїа зиче. Ꙟпропїесь де мине нꙗродꙋл ачеста кꙋ гꙋра лор,
шѝ ꙗръ дѣдь кꙋ лимба лор аꙋ минцит лꙋй. Дечи фїинд тꙋ сꙋфлете пали
де ачесте фапте рѣле тоате, шѝ де бꙋнътъци липсит. Ꙟчекип даръ
тевою нꙋми крединчос; маи вѫрто ꙟкъ прекꙋм мисъ паре шѝ декѫт чей не
крединчош маи рьꙋ ешти. Къ лимбиле челе че наꙋ лецꙋ, де ꙟ фире фак але ле
џїи, че декъ крези даръ сꙋфлете фꙋџи де пъкат, шѝ ꙟнвъцинд ꙋци гла
сꙋл пажꙋ шѝ тетѫнгꙋѫще пре тине, шѝ пъръсеще фаптеле челе рѣле
ꙟкареле пънъ акꙋм аи ꙋмблат, шѝ те невоѫще касъте афли кꙋ фапте
бꙋне, ꙟнаинте ꙟпъратꙋлꙋй славїи Хс, ла зїоа чѣ гроазникъ ашꙋдекъ
џїи, ꙟкаре васъдѣ фїеще кърꙋѫ дꙋпъ фаптеле лор, къ зиче, ѡри чине
зидеще пре темеюл ачеста, аꙋр арџинть, шѝ пїетри скꙋмпе, лемне пае
трестїе, афїеще кърꙋѫ лꙋкрꙋ ꙟмве вафи пентрꙋ къ зїоа ва аръта, къ
кꙋ фок съва дескопери, шѝ ал фїеще кърꙋѫ лꙋкрꙋл кꙋ фок съва ламꙋри,
ѡри алкꙋй лꙋкрꙋ че аꙋ зидит варъмѫнѣ, плата ꙟшвалꙋа, ꙗръ алкꙋй лꙋ
крꙋ ва арде съва пъгꙋби, ꙗръ ел варъмѫнѣ, ꙟсъ ꙟтрачест аш кип, ка пре
фок, кꙋ џетъминц сꙋфлетꙋле тикълоасе, ꙟфрикошата шѝ грижникꙋ тайнъ,
шѝ те кꙋтремꙋръ де ачестѣ, де врѣме че претоци ва съй испитѣскъ фокꙋ
тꙋ даръ ꙋнде тевей иви атꙋнчи, саꙋ кꙋм вей кꙋтеза съте апропїи де ел,
каре цѣй зидит џїе сарчинъ грѣ шѝ кꙋ невое пꙋртатъ, де ꙗрбъ шѝ детре
стїе шѝ де тоатъ алтъ матерїе рѣ адꙋнатъ; Ꙟ ай сꙋфлетꙋле че вей фаче
атꙋнчѣ; къ ачесте фиклѣне але тале, кап ꙟще гътежїи ꙟфокꙋл чел не
стинсꙋ съ вор арде де тот, ꙗръ тꙋ ка пре ꙟ фок вей ръмѫнѣ, къ нꙋ вей арде
кꙋ ачестѣ, че вей ръмѫнѣ де пꙋрꙋрѣ, де ка вей арде кꙋ фокꙋл чел вѣчник,
пентрꙋ фаптеле тале челе фиклѣне шѝ рѣле. Ꙟчестѣ даръ кꙋџеѫдꙋле,
апꙋкъ наинте, шѝ пъръсеще рѣлеле челе че ай апꙋкат де ꙟ прꙋнчїе, шѝ
те трезвеще де ꙟ грешалеле тале челе мꙋлте шѝ фъръ нꙋмъръ, шѝ аратъ
ꙟдирептаре вїецїй тале, лепъдѫнд адасоџерниле челе рѣле шѝ пътимитоаре,
шѝ трꙋпешиле поꙋхте челе дꙋлчи лепъдѫндꙋле де ла тине кꙋ пании рѣ дꙋм
незѣешилор порꙋнчи, шѝ кꙋ крединца та чѣ адевъратъ кътръ Дмнзеꙋ, ка
шѝ де ла ел врѣдник съте ꙟкꙋнꙋнези, шѝ съте ꙟвреднечешти ꙟпъръцїїй че
рюрилор, каре шѝ ной тоци съ добѫндим, кꙋ дарꙋл шѝ мила Домнꙋлꙋй
ностръ Іс Хс, акърꙋѫ е слава шѝ пꙋтѣрѣ акꙋм шѝ пꙋрꙋрѣ шѝ ꙟвечїи
вѣчилор амин.

Іспїѿю сꙋ полоти Братовени

Кꙋвѫнт

Кꙋвѫнт, ал ѕ.

А лꙋй Иѡсифъ монахꙋл, ческꙋй пре ꙟцелест шй пре кꙋвѫнтъторю.

Кꙋвѫнтꙋ прелимпъ проастъ, ла челе ві артикꙋле але крединцїй.

Благословеще пърините.

Ꙟтѫю, съ каде, крещинꙋл чел адевърат съ креазъ шй съ мъртꙋриськъ челе доаѡ спрѣзѣче артикꙋле але крединцїй ноастре чейй православниче, адоа челе шапте таине але бесеречїй ноастре, шй а треа фаптеле челе оурмътоаре лꙋй Хс, фъръ кареле нимене нꙋ поате съ съ спъсеаскъ. Ꙟтѫю даръ съ каде съ креазъ ꙟтрꙋн дꙋмнезеꙋ, ненъскꙋт, нездидит, фъръ трꙋп, фъръ ани, фъкъторюл черюлꙋй шй ал пъмѫнтꙋлꙋй, ал ꙟџерилор шй ал тꙋтꙋрор оаменилор. Адоа креде къ ачеста оунꙋл адевърат дꙋмнезеꙋ, аре шй трей кипꙋри, какꙋм ай зиче, трей пꙋтери марй май алесе дечѣтѣлалте зидирй сѫнгꙋре ꙟстатꙋл лор, каре ачесте трей кипꙋри лезичем сфѫнта троицъ, шй сфѫнта троицъ ѥсте оунꙋ сѫнгꙋ дꙋмнезеꙋ дꙋпъ фїинцъ шй дꙋпъ фире, шй трей дꙋпъ челе трей пꙋтери марй але лꙋй. Ꙟтрачесте трей ѡбразе але сфѫнтей троице не боѣзъ, шй ꙟтрачесте сѫнтем даторй съ мꙋрим, адекъ ꙟ татъл шй ꙟ фїюл шй ꙟ дꙋхꙋл сфѫнт, ꙟ татъл креде ненъскꙋт, не ꙟчепꙋт, ꙟ фїюл креде ꙟпреꙋнъ фїиторю, нъскꙋт дела татъл сѫнгꙋр, шй ꙟпреꙋнъ фїиндь шй ꙟпреꙋнъ чинстит, ꙟтро славъ кꙋ татъ шй кꙋ фїюл, ꙗръш креде ꙟ дꙋхꙋл сфѫнт, ачаста ѥсте сфѫнта троицъ, каре оунꙋл съ ꙟкинъ шй съ слъвѣще дꙋмнезеꙋ, татъл фїюл шй сфѫнтꙋл дꙋхь, прекꙋм зичем шй пре оун ом пре Петрь, саꙋ пре Їѡань, саꙋ пре алть чинева ѡаре кареле вей тꙋ, къ шй ачеста оунь ом аре трей марй пꙋтери, кꙋ кареле съ асамънъ лꙋй дꙋмнезеꙋ, шй пентрꙋ ачаста съ кїамъ омꙋл кип шй асъмънаре лꙋй дꙋмнезеꙋ. Ꙟсъ че оуна пꙋтѣре а омꙋлꙋй ѥсте минте, шй съ асамънъ ла татъ. Ꙗръ адоа пꙋтѣре а омꙋлꙋй ѥсте кꙋвѫнтꙋл, шй съ съ асамъ фїюл. Шй а треа пꙋтѣре а омꙋлꙋй ѥсте воинца че фиреаскъ, каре съ асамънъ ла дꙋхꙋл сфѫнт, шй ачесть оунꙋл ом аре ачесте трей лꙋкрꙋри. Ꙟсъ нꙋ съ кїамъ трей оамени, че оунь ом, шй кꙋвѫнтꙋл омꙋлꙋй съ наще дела минте омꙋлꙋй, шй воа дела минте, шй аре шй мишкаре шй ѥсте кїꙋ омꙋл шй съ кавтѣще ꙟпорꙋнчиле лꙋй дꙋмнезеꙋ, дела минте, шй дела кꙋвѫнт, шй дела дꙋх, саꙋ мъкаръ каши соареле, каре оунꙋл ѥсте шй ел, шй съ ꙟдꙋнъ дела трей, къ аре чаркънꙋ, аре лꙋмина, аре шй фїербинтѣла. Ꙟсъ зичем къ оунꙋл ѥ соареле шй нꙋ трей. Ꙟтрачесташ кип дꙋпъ асъмънаре зичем шй пентрꙋ дꙋмнезеире, татъл, шй фїюл, шй сфѫнтꙋл дꙋхь. Ꙟсъ нꙋ трей дꙋмнезей че оун дꙋмнезеꙋ, дꙋпъ фїинцъ шй фире, ꙗръ трей дꙋпъ

ѡсе

ѡсебири, адекъ дупъ ненащерѣ татълуй, дупъ нащерѣ фіюлуй, ши
дупъ пуръчедерѣ сфѫнтулуй дух, креде къ сфѫнта троицъ уна Дмнзеу,
зидиторю ѫсте а тоатъ лумѣ, ничи ден трунълукру зидиндъ, ничи ден
тро матеріе черюл ши челе ден черю, пъмѫнтул ши челе дупъ пъмѫнтъ,
Креде къ кувѫнтул татълуй, кѫндъ ау врут май пеурмъ дупъ чинчи
мій ши чинчи суте де ани, дупъ че ау къзут Адам, пентру марѣ алу
бунътате ши юбире де ом, сау зъмислит прен ꙟгерул Гавріил, вестинд
ку гласул, ши сау ꙟтрупат ꙟпѫнтечеле феричитей ши сфинтій фечоаре,
ши фу ка унпрунку ꙟпѫнтечеле ей ноаѡ луни дупъ ѡрѫндуiала фиріи,
ши тоате челе ѡменешти, ши фъръ де прихань патеми ау суферит ши
ау пуртат, афаръ нумай ден пъкат, пентру ачаста ши фъръ бърбат
сау зъмислит престе фире, касъ стриче пъкатул, ши фечоаръ куратъ Маріа,
доамна че де Дмнзеу нъскътоаре ау луат (ꙟпѫнтече) пре Домнул съ
вій, фечоаръ лау нъскут, ши фечоаръ ау ръмас, ши кум ау аузит нума
гласул ꙟгерулуй, ден тру аузул ачела сау ꙟтрупат Домнул, ши аша
фъръ дурери ау нъскут. Іаръ ачаста сау фъкут тот пентру касъ пу
тем ной ѡаменій съл ведем, ши съл аузим аѫве кусницнре, съ кредем
ꙟтрѫнсул, іаръ ну ꙟлукруриле діаволулуй, ꙟидоли, ши ꙟзидури, ши съ
не ꙟвецъ че фапте вом фаче касъне спъсим, кареле даръ сѫнтъ фаптеле діа
волулуй, кѫте ꙟтунекъ минтѣ ноастръ, ши ѡкуфундъ ꙟтру ръсъчирѣ
лумій, ши ꙟпатеми, адекъ ꙟмѫнкъри мулте ши ꙟбъутури мулте, жо
кури, ѡргане, бецій, ворбе дешарте, глуме, журъмѫнтури, кувинте
минчиноасе, ши гроазаве прихъни курвій прѣкурвій, камете, учидери,
завистій, фиклешугури сфъзи, връжби, судъламн, мѫндрій, връжитури,
дескѫнтътури ши алалте тоате лукрури сътънешти, де кареле съ каде съ
фуцим, ши де чеѫ челе фак ши калкъ лѣцѣ луй Дмнзеу, прекум фаче діа
волул, ши съ фачем воиле луй Дмнзеу, мулцеминдъ сфѫнтулулуй нуме,
ѡри де че нисар ꙟтѫмпла, фаптеле ши воинцеле луй Дмнзеу сѫнтъ ачѣстѣ,
ꙟтѫю крединца съ кредем ꙟДмнзеу адевърат. Адоѡа съ кредем кувин
теле еуанѥліи, къ сѫнтъ кувинтеле луй Дмнзеу, ши кум къ фъръ ачѣстѣ
нимени нупоате съсъ спъсѣскъ, апой сънетемем де ел май мулть декѫт
де ꙟпъраци, ши де домни, ши де боѫри, ши де пъринци, къ фрика луй Ду
незеу ѫсте сфѫнтъ, ши ѫсте темею тутурор фаптелор челор буне, съ
те темеми къка вени съте жудече, ши кум къте веде ꙟтоате зилеле че
фачи, ши ꙟгерій скріу фаптеле тале, кугетеле тале, ши гѫндуриле тале,
кареле тоате ка ун жудекъторю гроазник аре але жудека пре амърунтул,
Пентру ачаста съ каде съ петрѣчем ꙟтрачастъ луме ꙟшълътоаре ку му
тъ сокотинцъ ши трезвире де діаволул. Деврѣме че ачастъ луме ѫсте
ръзбою, ши ку діаволул не луптъм зіоа ши ноаптѣ, ши ꙟкъ авем лу
тъ ши де патеми, адекъ де похтъ, ши де мъніе, ши де мѫндріе, ши

май

май вѫртос де драгостѣ лꙋмїй нелꙋптъм, че съ нꙋ кꙋмва алпъсъм драгостѣ лꙋй дмнѕеꙋ, шй съ юбим ачаста лꙋме ꙟшълътоаре, че съ не фїе ѡкїй ноѡтри ꙟвъцаци бине, съ нꙋ каꙋте ла фрꙋмꙋсѣце стрїинъ, саꙋ ла лꙋкрꙋ стрїин, шй съле похтѣскъ, деврѣме че сѫнть стрїине ꙟл ноастрꙋ алт нимика нꙋ ѥсте афаръ де ꙟпъръцїѧ черюлꙋй, пре ачѣѧ сѫнтем даторй съ юбим, ачѣѧ ѥсте ꙟноастръ, шй пентрꙋ ачѣѧ саꙋ фъкꙋт маре погоръръ алꙋй дмнѕеꙋ, касъ мощеним ꙟпъръцїѧ лꙋй дмнѕеꙋ, шй съне изъбъвим дин мꙋнка де вѣчи, съ аꙋѕим кꙋвинте бꙋне лаꙋде сфинте але лꙋй дмнѕеꙋ, ꙗръ нꙋ кѫнтече, кꙋвинте проасте шй грозаве, бѫрфѣле кꙋвинте небꙋнещи, хꙋле, съ нне съ пѫнгъръскъ аꙋзꙋл ностръ, шй дин аꙋѕ сꙋфлетꙋл нострꙋ, съ нꙋте ꙟпреꙋнии кꙋ ачѣсть фѣлю де ѡамени че ворбескꙋ кꙋвинте ка ачѣстѣ, кьчи къ лачасꙋл морцїй ноастре, кꙋвинте ка ачѣстѣ съ афлъ пїѧдекъ спъсенїй ноастре, шй ѡпрескꙋ пре ꙟцери съ ѧ сꙋфлетꙋл ностръ, шй съ дъ сꙋфлетꙋл ꙟмѫна дїаволилор, дин депъртаръ лꙋй дмнѕеꙋ, шй съ пꙋне ла ꙗдь. Деврѣме че аꙋ фость къꙋтѫндь фаптеле драчилор, шй аскꙋлта, шй ворбїѧ. Чефїй милостивь фъкѫндь ꙟтоате ѕилеле милостенїе, шй фїе мъкаръ шй пꙋцинъ, фїецъ милъ де чей болнави шй ле ажꙋтъ, шїй мѫнгѫе шй кꙋ кꙋвѫнтꙋл шй кꙋ фапта, пре чей непъстꙋици ажꙋтъ, пре чей ꙟкиш черчетѣзъ, шй кѫт поци ажꙋтъле, аиби паче кꙋ ѡаменїй касїй тале, шй пре чей ръй ꙟй ꙟвацъ ꙟй дожънѣще. ꙟй коптенѣще ꙗръ пре чей бꙋни ꙟй юбѣще, шїй чинстѣще ка пре нище фраци ай лꙋй хс. Аиби драгосте кꙋ тоци ѡаменїй чей крединчоши, шй тероагъ ничи оунꙋл съ нꙋ мѣргъ ꙟꙗдь, пре нимени съ наиби връжмаш, фъръ нꙋмай пре дїаволꙋл шй пре ѡаменїй карїй фак фаптеле дїаволꙋлꙋй. Ѡри чецъ вине, вери сꙋпъраре, вери боалъ, вери пѫръ, вери прихана, нꙋ тѫнжи нꙋ блестема, че дъ лаꙋдъ лꙋй дмнѕеꙋ кꙋ тоатъ инима. Де пофтещи дела дмнѕеꙋ вреоун дарꙋ, шй нꙋте аскꙋлта пентрꙋ причинниле кареле лещїе, кꙋнъскъторюл челор че вор съ фїе, нꙋте мѫхни, че дець ѥсте рꙋгъчюнѣ черѣскъ, шй де спъсенїе, съ нꙋ ѡ лаши, че пꙋрꙋрѣ тероагъ пѫнъ ѡвей добѫнди, ꙗръ де ѥсте пъмѫнтѣскъ, саꙋ трꙋпѣскъ, сокотѣще съ нꙋ ꙟгреꙋѣзи пре дмнѕеꙋ. Постѣще мїеркꙋриле шй винериле, чѣле ѡрѫндꙋите престе тот анꙋл, шй ничи пентрꙋ митрополитꙋл ничи пентрꙋ патрїархꙋл, ничи пентрꙋ рꙋденїе, ничи пентрꙋ прїѧтень, нꙋць стрика постꙋл мїеркꙋрїй шй ал винерїй. Ꙟшиждерѣ шй чѣле патрꙋ постꙋри, ꙟпърѣсеми бꙋкателе фъръ де оунтꙋ делемнь, фъръ винꙋ, Лꙋни, Марци, Мїеркꙋри, Жѡй, Винери. Ачѣсте чинчи ѕиле фъ девѣтинча, адекъ съмънѫнчи сѣра ѡдатъ ꙟтро ѕи, тот постꙋл чел маре ꙟтрꙋникип, афаръ де Сѫмбътъ шй де Дꙋминекъ. Ѡдатъ съмънѫнчи пѣще ꙟпърѣсеми, нꙋмай ла празникꙋль Блговещенїйлор, Ничи ла Дꙋминека флорилор съ нꙋ мънѫнчи, ни престе тот анꙋл Мїеркꙋри шй Винери, фъръ нꙋмай ꙟпразничеле чѣле мари але сфинтей

прѣчнете , шѝ а̂ле сфи̂нтꙋлꙋй шѝ слъвитꙋлꙋй Пророкꙋ предитечю шѝ ботезъ
торюл Іоа̂нъ , ла нащере , шѝ ꙟ шапте а̂лꙋй генарю . а̂шиждерѣ шѝ ла тѣа
ре , прекꙋм ам а̂флат скри ла кърци а̂мꙋлтора правиле , шѝ а̂сфи̂нцилор слъви
цилор шѝ май марилор вѫрховничи Петръ шѝ Павел , шѝ ла Пѧтидесѧтницъ .
къ ꙟтрачѣсте чине дезлѣгъ съ фіе невиноват . шѝ прекꙋм зиче мареле А̂да
насіе . Нꙋкъ ꙟтприрецн а̂ дезлегарѣ постꙋл , фъръ нꙋмай де вей фи ꙟгреꙋнат
де боалъ , а̂декъ мїеркꙋрѣ шѝ винерѣ , къ чела че дезлѣгъ а̂чѣсте рѫстиг
нѣще прѣ Хс ка шѝ жидовїй , къ мїеркꙋри лаꙋ вѫндꙋт , шѝ винери лаꙋ рѫстиг
нит . Дечи пентрꙋ а̂часта жете даторю тот крещинꙋл православникъ съ
ле пъзаскъ а̂чѣсте . Ꙗръ ꙟтрꙋ а̂лѣлалалте постꙋри трей зиле пъзѣще , лꙋни
мїеркꙋри , шѝ винери , съ нꙋ раздрешъщи винꙋл шѝ оунтꙋл де лемнъ , а̂декъ
постꙋл кръчюнꙋлꙋй , шѝ а̂л сфи̂нцилор а̂постоли , ꙗръ постꙋл сѫнтъмърїй съ
пъзъщи ка шѝ постꙋл чел маре . ла бесѣрекъ а̂лѣргъ кꙋ тот сꙋфлетꙋл , шѝ
съ нꙋ ворбещи ничи оун лꙋкрꙋ лꙋмескꙋ ꙟ бесѣрекъ че съ стай кꙋ плекъчюне шѝ кꙋ
фрика лꙋй дмнезъꙋ . Крѣде къ пентрꙋ пъкателе ноастре Хс шѝ дмнзъꙋл
ностꙋ саꙋ рѫстигнит трꙋпѣще , шаꙋ пътимит шѝ саꙋ мꙋнчит , шѝ тоа
теле ꙋ рѫбдат ка съ не спъсаскъ , съ плътѣскъ тоатъ доторїа ноастръ ,
съ не избъвѣскъ дин мѫниле дїаволꙋлꙋй . Крѣде къ пе крꙋче а̂ꙋ мꙋрит ка ꙋ
ом , шѝ саꙋ деспърцит прѣ сфи̂нтꙋл лꙋй сꙋфлет , прекꙋм съ деспарте шѝ а̂л
ностꙋ сꙋфлет дин трꙋп ꙟ часꙋл морцїй , шѝ дꙋмнезъирѣ ка о̂ некꙋпринсъ ,
шѝ неꙟкъпꙋтъ а̂ꙋ ръмас кꙋ трꙋпꙋл чел мортъ , пентрꙋ а̂часта саꙋ шѝ ꙟсꙋ
лицат прѣ сфи̂нтꙋл лꙋй трꙋп мортъ , шѝ а̂ꙋ кꙋрсъ доао ѝзвоаръ , сѫнџе шѝ
а̂пъ , ка дентрꙋн трꙋп дꙋмнезееск шѝ фъкъторю де вїацъ , ꙗръ нꙋ ка ꙋн
трꙋп а̂ ꙋнꙋй ом простꙋ . А̂шиждерѣ шѝ сѫнгꙋръ дꙋмнезъирѣ ка о̂ неꙟкъ
пꙋтъ тоатъ а̂ꙋ фостꙋ шѝ жос ꙟ ꙗдꙋ , шѝ ꙟчѣкит пре пъмѫнт пꙋртѫндъ
трꙋпꙋл , шѝ дмнзъꙋл фїиндъ ом деплин , а̂пропїиндꙋсе о̂менїй де трꙋп ,
съ а̂пропїѧ де дмнзъꙋ , а̂ша шѝ ꙟ ꙗдъ сꙋфлетеле , а̂пропїиндꙋсе де сꙋфле
тꙋл дмнлꙋй съ а̂пропїѧ де дꙋмнезъире . шѝ а̂тꙋнче ꙟ ꙗдъ кѫци а̂ꙋ а̂ꙋзит
ꙟвъцътꙋра лꙋй , шѝ лаꙋ възꙋт , шѝ неаꙋ ꙟкинат , шѝ лаꙋ крезꙋт , пре ачеѧ
їаꙋ ꙟвїи , шѝ а̂тꙋнче дꙋпъ трей зъчи шѝ трей де чѧсꙋри чаꙋ фъкꙋт дмнꙋл ꙟ
ꙗдъ , ꙗръ а̂ꙋ венит сꙋфлетꙋл лꙋй ꙟлъꙋнтрꙋ ꙟпрѣ сфи̂нтꙋл лꙋй трꙋп , шѝ саꙋ
а̂флат прѣ сфи̂нтꙋл трꙋп ачела непꙋтредъ , скимбат дин грѫсимѣ кърнїй , шѝ
ꙟпрѫндъ сꙋфлетꙋл лаꙋ ꙟвїи пре ел , тоатъ а̂часта дꙋмнезеирѣ , ꙟпреꙋнъ кꙋ
сꙋфлетꙋл шѝ кꙋ трꙋпꙋл , нꙋмай трꙋпꙋл саꙋ скимбат дин пꙋтрецюне ꙟне
пꙋтрецюне , тот скимбат кꙋ дꙋмнезъꙗскъ скимбаре , шѝ а̂ꙋ фъкꙋт дꙋпъ
ꙟвїере патрꙋ зъчи де зиле кꙋ а̂постолїй , шѝ съ а̂ръта лор де кѫте о̂ри врѣ , шѝ
дꙋпъ ꙟвїере , а̂ꙋ мѫнкат шѝ а̂ꙋ бъꙋт кꙋ а̂постолїй , ка съ а̂деверѣзе ꙟвїа
рѣ лꙋй , къ а̂челаш трꙋп кареле ꙗ а пꙋрта пе ачела лаꙋ ꙟвїи , ꙗръ нꙋ пе а̂лтꙋл ,
шѝ саꙋ а̂ръта т ла а̂постоли нꙋмай де ꙋ̂спрѣзѣче о̂ри . шѝ дꙋпъ патрꙋзе
чи зиле а̂ꙋ сꙋ пре а̂постоли а̂фаръ дин Їерꙋсалим ла мꙋнтеле маслинилор , шѝ
а̂коло

аколо ꙗѹ ꙟвъцат ши ꙗѹ ꙟтърит, ши ꙗѹ тримис ꙟ лимби съ ꙟвеце ши съ бо-
тѣзе. Ꙟпой благословиндѹй пре ей, нѹѡр лѹминат ꙟл ръпи пре ел ден ѻкій
лор, ши мѹлциме фъръ нѹмър де ꙟџери, ши де арханӷели лѹминаци мерџѣ
дѹпъ ел кѫнтѫнд, слъвинд, мѹлцеминд, ши благословинд маре погоѡ-
рѫрѣ а дмнѹлѹй, ши ꙟдѹмнезъѹрѣ фирій ѡменешти, ши аша сaѹ сѹит дмнѹл
ꙟчѣ деꙟтѫю а лѹй славъ ши ꙟ скаѹнеле чѣле дѹмнезъешти, ши сaѹ ꙟкинат де
тоатъ ꙟчепъторіѧ ши пѹтѣрѣ арханӷелилор, ши съ ꙟкинъ ши сева ꙟкина
ꙟвѣчій нетрекѹци. Ши ꙗръш креде ачеста дмнѹл кѹ трѹпѹл прекѹм сaѹ
ꙟнълцат ꙟ славъ, аша кѹ маре славъ ва съ погоаръ деꙟчерю, съ жѹдече вій
ши морцій, ши съ дѣ кѫрѹиаш локѹл лѹй дѹпъ фаптеле лѹй. Креде къ а-
тѹнчѣ ва съ трѫмбите ꙟџерѹл, ши съ ꙟвіазе тоатъ вѫрста ѡаменилор
челор православничи. Ꙗръ пре нѣмѹл пъгѫнилор, кѫци наѹ крезѹт пре Хс
ка пре ѹн дмнезъѹ адевърат, ꙟива погорѫ рѫѹл чел де фокѹ ка пре ниште пае ꙟ
вѣчника мѹнкъ, съ нѹ вазъ ꙟпъръцїѧ дмнѹлѹй. Къ сѫнгѹри крещинїй нѹ
май вор ста ла жѹдекатъ, съ дѣ чѣрчетаре премърѹнтѹл, кѹм шаѹ пъ-
зит ботѣзѹл лор, печѣтѣ мѵрѹлѹй, сфнта кѹменекътѹръ, порѹнчиле лѹй Хс
ши драгостѣ лѹй, ши кѹм аѹ чинстит сѫнџеле лѹй кареле лаѹ върсат пентрѹ
ной, ши чѣѧ чаѹ фъкѹт бѹнътъци съ съ деспарцъ ка ѻиле ден капре, деꙟна
дирѣпта парте а лѹй Хс. Ꙗръ чѣѧ чаѹ фъкѹт рѣле деспре партѣ чѧ стѫнгъ
а дмнѹлѹй. Ка съ ѧ фіеще каре парте, ръспѹнсѹл че й съ каде, пентрѹ кѫт дирѣп-
цїй съ мѣргъ кѹ дмнезъѹ ꙟ бѹкѹріе ши ꙟ веселіе маре ꙟтрѹ ꙟпъръцїѧ чѣрюри-
лор, ꙗръ пъкътошїй ꙟ мѹнка вѣчнилор. Креде кѹм къ ничи ꙟпъръцїѧ че-
рюлѹй аре сфършит, ничи мѹнка челор фъръ лѣџе ши а пъгѫнилор аре сфършит,
че ши ꙟпъръцїѧ, ши мѹнка несфършитъ ѥсте. Прекѹм гръѧще дмнѹл.
Віермеле лор нѹ се ва сфърши, ши фокѹл лор нѹ се ва стинџе. Ачѣсте съ кїа-
мъ капете ши ꙟкеестѹриле крединцїй ноастре, ши ѥсте даторю тот крещинѹл
съ ле щїе, ши съ ле мъртѹрисаскъ ши кѹ кѹвѫнтѹл ши кѹ лѹкрѹл, ка ден ми-
ла лѹй дмнезъѹ съ не спъсим. Ꙟтѫю ботѣзѹл, къ ꙟвацъ бесѣрека лѹй Хс, кѹ-
мъ ши пъринцїй коконѹлѹй, ши пре ѡцїй требѹе съ фіе немѫнкаци ла ботѣзю-
не, ши съ фіе ши часѹл пърѹрѣ маинте де летѹргіе (афаръ кѫнд ва фи не-
вое маре) сaѹ дѹпъ литѹргіе ꙟдатъ съл ботѣзе кѹ маре сокотѣлъ ши кѹ
фрика лѹй дмнезъѹ, съ четѣскъ пре ѡтѹл молитвеле, ши ѡрнцаніиле ботѣзѹ-
лѹй, ши немикъ лѹкрѹ де връжи саѹ алтъ чева де ачѣсте съ нѹ ꙟкапъ аколо
ла. Ꙟдоѡа съл ѹнгъ кѹ мѵр дечел маре дѹпъ сфнта ꙟвъцътѹръ а бесѣ-
ричій ноастре, ꙗръ нѹ кѹ алть мирѹ. Ꙟтрѧ ѥсте сфнта причещеніе, ꙟ-
фрикошата тайнъ, каре тайнъ де ѡбом чинсти кѹм сѫнтем даторй, грозни-
ѧмфи ши спре дїаволи ши спре врѫжмашїй крединцїй ѡаменилор. Ꙟпатра ѧ-
сте нѹнта чѧ ден тѫю каре сѫнт, деврѣме чи ѥсте тайнъ съ ланфаскъ трѫ-
бицеле, ши бецїиле, ши бѹкателе чѣле мѹлте, ши кѹвинтеле дешарте, ши
лѹкрѹл сатанїй, ши съ фіе славословїе ши мѹлцемитъ кътръ дмнезъѹ, кѹ

бѹкѹріе

бꙋкꙋріе ши кꙋ веселіе. Ачинчѣ тайнъ ѧсте пресѡціѧ, ши требꙋе съ фіе кꙋ
ратъ ꙟцерѣскъ, ши фъръ де дърꙋири. Ашасѣ тайнъ сѫнт маслеле кꙋ шап
те пресѡци. Ашаптѣ ѧсте марєлє ши ꙟцерескꙋл кип, каре съ кіамъ покъин
цъ, каре требꙋе съ фіе кꙋратъ ши неаместекатъ ꙟ валꙋриле лꙋмій, адекъ,
ꙟ вій, ꙟ мошій, ꙟ касе, ꙟ авꙋцій, ꙟ бани, ши ꙟ скꙋле, кареле тꙋрбꙋръ мин
тѣ, ши ачеста чинꙋ делвачинсти нещине кꙋм съ каде, ковѫршаще ши пре
вредничіѧ ꙟцерѣскъ, ши де поате крещинꙋл макаръ ла сфършит съсъ кълꙋ
гърѣскъ, къчи ѧсте ка оун алдоилѣ ботезꙋ. Сѫнтъ ши пъка
те де моарте шапте, кареле деспартъ пе сꙋфлет дела дмнезъꙋ, ши л даꙋ діа
волꙋлꙋй. ши ачѣстѣ пъкате сѫнт канище ръдъчини ши майчи челоралалте
пъкате. Ши ꙟтѫюл пъкат ѧсте лъкоміѧ пѫнтечелꙋй, ши беціѧ ши ал
те діаволещи лꙋкрꙋри кѫте оурмѣзъ лъкомій пѫнтечелꙋй ши беціей. Ал
доилѣ пъкат ѧсте, кꙋрвіѧ, малакіѧ, прѣкꙋрвіѧ, содомленіѧ, ши чѣ
лелалте тоате кѫте оурмѣзъ ачещіѧ. Алтреилѣ пъкат ѧсте фꙋртиша
гꙋл, ръпирѣ, стрѫмбътатѣ, фꙋртишагꙋл де сфинте. Ал патра пъкат
ѧсте оучидерѣ. Алчинчилѣ пъкат ѧсте юбирѣ арџинтꙋлꙋй. Алшаселѣ
мозавиріѧ, оурѫціѧ, ши мѫніѧ. Алшаптелѣ пъкат ѧсте, мѫндріѧ, о
караши алтеле. Пъзѣщете де ачѣстѣ ка де фокꙋ крещинꙋле. Сѫнтъ ши
шапте фапте бꙋне, кареле сѫнт челоралалте фапте бꙋне майчи, ши сѫнт ꙟпо
трива челор шапте пъкате. Ꙟтѫѧ фаптъ ѧсте, цинерѣ, адекъ пъръси
рѣ детоатъ рѫꙋтатѣ, паза очилор, аꙋзꙋлꙋй, атрꙋпꙋлꙋй, ачѣстѣ съ
кіамъ цинерѣ. Адоѡа фаптъ бꙋнъ ѧсте минтѣ ꙟтрѣгъ, кꙋръціѧ фечо
ріѧ, паза трꙋпꙋлꙋй. Атреѧ фаптъ ѧсте милостеніѧ ла чей робици, ла
сърачи, ла бестѣречи. Апатра фаптъ ѧсте ръбдарѣ пентрꙋ дмнезъꙋ, ши
чѣ дꙋпъ кꙋм юбѣще Хс алеціий аскꙋлтаре. Ачинчѣ фаптъ бꙋнъ ѧсте оуръ
рѣ лꙋкрꙋрилор пъмѫнтещи ши абꙋкꙋрій лꙋмій. Ашасѣ фаптъ ѧсте оурмъ
тоарѣ лꙋй Хс смереніѧ. Ашаптѣ фаптъ бꙋнъ ѧсте драгостѣ чѣ дꙋмне
зеѧскъ кътръ крещини ши пачѣ. Ачѣстѣ даръ сѫнтем датори съ ле пъзим
пънъ ла моарте, ши съ ле фачем, къ чине нꙋ ле фаче мѫчинѡ аре нꙋмеле ши съ кіамъ
крещин. Сокотѣщѣте ꙟ бестѣрекъ съ нꙋ рѫзи. Дела лїтꙋргіе съ нꙋ лиѱещи. Ла съ
сърбъториле сфинцилор съ мерџи, оунде съ лаꙋдъ дмнезеꙋ, ши ѧсте бꙋнъ токмѣ
лъ ши фрика лꙋй дмнезъꙋ, ши нꙋ ворбескꙋ, іаръ де ворбескꙋ алцій, тꙋ тесоко
тѣще, ши зи ꙟтрꙋ тине. Доамне Іс Хсе фіюл лꙋй дмнезъꙋ мѫнтꙋѧщемъ
пъкътосꙋл. Кѫнд теболнъвещи тꙋ саꙋ алт крещин алѣргъ ла бестѣрекъ, ла
карѣ ан маймꙋлтъ кредницъ, ши съ ци кѫнте параклис, ши съ ци ръдиче панагіѧ
ши съ факъ ши помъзꙋире дела мощіиле сфинцилор, ши дела сфинтеле икоане, саꙋ
ши масле, саꙋ кѫнтъ стій бе. Фіеци аминте ши ачаста съ ци мъртꙋрисещи
пъкателе тале ла ѡм дꙋховническꙋ вреднік, ши съ те пречещꙋещи кꙋ сфинте
ле тайне, де патрꙋ ѡри ꙟтрꙋн ан, ши анеи кредницъ ши нъдѣжде адевъратъ къ
те вей спъси, ши дмнезеꙋ съ съ пъсаскъ ши пе тине ши пре ноѡ пре тоци, пентрꙋ мꙋл
тъ бꙋнътатѣ лꙋй амин.

Кꙋвѫнт

Кꙋвѫнтꙋ ал З

Алꙋй Анастасїе монахꙋ, дин мꙋнтеле Синаїи.

Пентрꙋ сфѫнта адꙋнаре адекъ слꙋжба бесеречїи, ши пентрꙋ съ нꙋ осѫндим ши съ цинем пизмъ.

Благословѣще Пъринте.

Дарꙋл дꙋхꙋлꙋй сфѫнт пꙋрꙋрѣ не ꙟдемнъ, ши не порꙋнчѣще, ꙟтоатъ сфѫнта скриптꙋръ, съ сокотим ши съ пъзим фъръ лѣне, ши кꙋ тоатъ невоинца сфинтеле порꙋнчи ши ꙟвъцътꙋриле лꙋй Дмнезеꙋ, чаръ май вѫрто ꙟвъцътꙋра ши кътъ а кѫнтърилор пророкꙋлꙋй Двдъ, каре четим, ши о кѫнтъм ꙟтоате зилеле, не ꙟдемнъ ши не ꙟвацъ май мꙋлтꙋ. Пентрꙋ къ ачастъ карте а кѫнтърилор, не ꙟвацъ пентрꙋ крединцъ, ши ꙟдирептѣзъ спре ꙟкинарѣ лꙋй Дмнезеꙋ, адекъ кꙋм невом ꙟкина, ши кꙋм вом чинсти пре Дмнезеꙋ. Ачаста не ꙟвацъ кътръ кꙋрꙋцїе, ши не ꙟдирептѣзъ спре фрика лꙋй Дмнезеꙋ, ши не спꙋне пентрꙋ мꙋнка, ши фрика ши оумилинца, пентрꙋ оприрѣ поѳтелор, пентрꙋ покъинца ши пентрꙋ ꙟдꙋрарѣ, пентрꙋ драгостѣ лꙋй Дмнезеꙋ, пентрꙋ ръбдарѣ, пентрꙋ кꙋрꙋцїа адекъ фечорїа, пентрꙋ блѫндѣцѣ, пентрꙋ постꙋл, пентрꙋ милостенїа, къ рꙋгъчюнѣ ши четанїа сфинтелор скриптꙋри, кѫнд ле четѣще ши ле петрѣче нещине, кꙋ невоинцъ, ши кꙋ сокотѣлъ, ачаста ѥсте маикъ тꙋтꙋрор фаптелор бꙋне. Деврѣме че прин рꙋгъчюне добѫндѣще омꙋл тоатъ черерѣ, ши дарꙋл дела Дмнезеꙋ, къ зиче ачаста карте а кѫнтърилор, адекъ ѱалтирѣ, ꙟбесеречи бине кꙋвѫнтаци пре Дꙋмнезеꙋ, адекъ ꙟбесеречи славословици пре Дмнезеꙋ, ши ꙟмижлокꙋл бесеречїи тевою лъꙋда. Пентрꙋ ачаста ши пророкꙋл каде ла фаца лꙋй Дмнезеꙋ не ꙟвацъ ши не порꙋнчѣще съ не оумилим ши съ не рꙋгъм лꙋй Дмнезеꙋ пꙋрꙋрѣ кꙋ тоатъ невоинца кꙋ рꙋгъчюни, ши кꙋ молитве, ши зиче, ꙟделетничицъ ши кꙋноащеци къ еꙋ сѫнт Дмнезеꙋ. Пентрꙋ къ де нꙋ съ ва ꙟделетничи нещине, ши нꙋ ва фаче мꙋлтъ врѣме ꙟрꙋгъчюни, ши ꙟдꙋмнезеещиле четанїи але скриптꙋрилор, нꙋ поате ничи черериле лꙋй съ лѣ ѧ, ничи пре Дꙋмнезеꙋ съл кꙋноаскъ кꙋ адевърат, къ деврѣме че ла мещерщꙋгꙋриле ачесте пътреде, але лꙋмїи ачещїа, де нꙋ съ ва ꙟделетничи нещине, ши съ липсѣскъ дела тот фелюл де грижи, нꙋ поате съ ꙟвеце ничи кѫт де пꙋцин, дин мещешꙋгꙋл чесъ апꙋкъ, дар кꙋ кѫт май вѫрто чела чева съ кꙋноаскъ пре Дмнезеꙋ, ши ва съ ꙟгъдꙋяскъ нꙋмеле лꙋй чел сфѫнт, ши съ факъ сфинтеле лꙋй ꙟвъцътꙋри, не съ каде съ съ ꙟделетничаскъ ши съ съ роаце кътръ Дмнезеꙋ кꙋ апринддере, ши кꙋ невоинцъ, ши пънъ ла сфѫршитꙋл вїецїи лꙋй, съш дѣ сꙋфлетꙋл лꙋй кътръ Дмнезеꙋ зидиторюл. Нꙋ везни пре

боѧри

боѧри ши пре пꙋтѣрничи, карїи ау стъпѫнириле ачѣсте трекътоаре, ꙟ
чеснп, кѫндь афлъ врѣме съш факъ врѣо воинцъ алор, съ ꙟдѣмнъ де
гѫндꙋл лꙋй каде фокꙋ, ши сѫлѣще карелеш дентрꙋ ен ши зиче, пънъкѫд
амъ пꙋтѣре, пънъ ѫсте ꙟмѫна мѣ, съ порꙋнческꙋ съмъ аскꙋлте, пънъ
кѫндь мисъплѣкъ тоци пре лѣсне съмъ ꙟбогъцескꙋ, съ зидескꙋ касе,
съкъщиг мошїй, съ съдескꙋ вїй, съ лъцескꙋ ши съ адаѡг тоате але
мѣле, съ апꙋк врѣмѣ пънъ нꙋсъ скимбъ лꙋкрꙋриле, съ нꙋ ащептꙋ съ
нꙋмъ ленескꙋ, къчи нꙋщїꙋ чева съ фїе пънъ мѫине. Де оуне гѫндꙋри ка
ачѣстѣ, маи мꙋлци ден оамени ꙟдемнѫндꙋсе де дїаволи ши сѫлиндꙋсе,
ши съ некъжъскꙋ ꙟсꙋпъръри, ши ꙟгрижи ꙟнекѫндꙋсе, ши нꙋпот ничи
ѡдатъ съ спорѣскъ, саꙋ съ факъ врѣ оун бине пентрꙋ сꙋфлетꙋл лор, ничи
ле ѫсте аминте съ гѫндѣскъ врѣѡ датъ пентрꙋ сꙋфлет, саꙋ съш адꙋкъ
аминте де моарте, саꙋ де мꙋнкъ, ши де жꙋдекатъ, че тот кꙋ тотꙋл
нимика нꙋсъ кꙋноскꙋ пре сине ничи щїꙋ чефак че съ ꙟшалъ, ши ꙟшалъ,
ши де арфи нꙋмаи пънъ ꙟтратѫта, пꙋцинъ арфи ръꙋтатѣ, че ничи не
юбим оунꙋл кꙋ алтꙋл, че ѡкъръм ши вїклѣним, ши мозавирим, ши ѡсѫ
дим, ши пѫрѫм, ши нименѣ де нои нꙋш сокотѣще, ничи ꙟш вѣде пъка
теле лꙋи, нимени нꙋ грижаще ничи гѫндѣще пентрꙋ сарчинеле пъкателор
лꙋи, че нꙋмаи але вечинилор ноштри пъкате ле сокотим пре амъръꙋнтꙋл, пънъ
ла гѫт сѫнтем ꙟнъроюл пъкатꙋлꙋи, ши нимик нꙋ пꙋнем ꙟминтѣ ноа
стръ пентрꙋ ачаста, пънъ ла бътрѫнѣце, пентрꙋ алцїи не боим ши грижим
царъ пентрꙋ нои ничи дѣка ꙟбътрѫним нꙋ черчетъм ръꙋтъциле ноастре
чѣле мари ши де моарте, ничи ле ведем ничи ле кꙋцетъм. Де греꙋтатѣ
сарчинїи пъкателор ноастре, нꙋ пꙋтем ничи капꙋл съ нерждектъм ꙟсꙋс съ ве
дем черюл, царъ але вечинꙋлꙋи ностръ чѣле маи мичи грешале ле черчетъм,
ши ле ꙟтребъм, скꙋпъ пичоареле връжмашꙋлꙋи некълкъм, ши царъ нꙋне
рꙋшинъм, де нимени нꙋнїе милъ, нимъ нꙋк нꙋне кꙋчерим, че пре тоц ꙟи
мꙋшкъм, ши пре мичи ши пре мари, пре чеи виноваци, ши пре чеи невинова
пе пресѡц, ши пе даскалїи ноштри, пре чеѧ че не ꙟдиреп тѣзъ, ши не ꙟвацъ
пре чеѧ че не чартъ, ши не ꙟторкꙋ, ши пентрꙋ ачаста вине оурџїѧ лꙋи
дꙋмнезеꙋ асꙋпра ноастръ, ши пентрꙋ ачаста не педепсим, ши къдем ꙟмꙋ
те нъказꙋри ши невои пентрꙋ ѡбичюнѣ ши не кꙋноштинца карѣ не цине, пен
трꙋ къ мꙋлтъ ѫсте ѡбичюнѣ ноастръ, мꙋлтъ ѫсте лѣнѣ, ши не гри
жа ноастръ, ши ничи ѡ оумилинцъ нꙋ ѫсте ла нои, ничи фрика лꙋи дꙋм
незеꙋ, ничи ꙟдиреп таре, ничи покъинцъ, че минтѣ ноастръ тот кꙋ то
тꙋл ѫсте ла мѫнкъри, ши ла бъꙋтꙋри, ши ла беции, ши ла фиклешꙋгꙋри,
ши нетрѣчем вїаца ноастръ тоатъ ла хоре ши ла жокꙋри, ши кꙋ алергъ
тꙋри де каи, ши ла спъритꙋри, ши ла лꙋптъри, ши ла алте фапте дїаво
лещи, ꙟкꙋвинте рѣле ши ꙟбасне, ши ꙟтоате лꙋкрꙋриле але дїаволꙋлꙋи,
не ꙟделетничим, ши нꙋне леневим, ничи нисъ оурѫще тоатъ зїѡа, че оуи

тъм

тъм ши мѫнкарѣ ши бъꙋтꙋра, ши каса ши алте треби дефолос тоате пе-
трꙋ ачѣстѣ. Іаръ ла бесѣрека лꙋй дмнезеꙋ, ши ла рꙋгъчюне, ши ла четá-
ніѧ сфнтелор скриптꙋри, ничи оунча нꙋвом съ стъм, кꙋ ѡсѫрдіе ши кꙋ
смереніе; че снам съ фꙋџим ден сфнта бесѣрекъ алꙋй дмнезеꙋ, ка де фок,
ши де сева ꙟтѫмпла съ фіе четеніѧ еꙋліей ка маре, не ꙟгреꙋем ши не ꙟ-
тоарчем адѣсе, ши фоарте не нъкъжим, іаръ ши пресѡтꙋл кареле кѫнтъ
слꙋжба, десѡва май лꙋнџи чева, ши ва зъбови кѫт де пꙋцин, не посомо-
рѫм ши не ꙟгреꙋем асꙋпра лꙋй, іаръ кѫндь адꙋче чѣ фъръ сѫнџе жъртвъ,
адекъ сфнта литꙋргіе де ва зъбови чева, не леневим ши дормитъм ши къ-
скъм, ши не воим съ фꙋџим дела рꙋгъчюне, каде ла ѡсѫндꙋ декатъ, ши не ꙟ-
демнъ діаволꙋл съ не дꙋчем ла але ноастре фапте рѣле, ши ла кꙋрвій,
адекъ ла мѫнкъри ши ла бъꙋтꙋри, ла кꙋрвій ши прѣ кꙋрвій, ши содомле-
ній, ши ла алте фапте грозаве, мꙋлтъ есте лѣнѣ ши не грижа ноастръ
юбиціи мѣй фраци, пентрꙋ къ фіиндь ной датори съ стъм ла тоатъ рꙋ-
гъчюнѣ кꙋ маре сокотѣлъ ши невоинцъ, ши май вѫртос ла сфнта литꙋргіе,
асфнтелор таине, датори сѫнтем съ ѡфачем ачаста, съ стъм кꙋ фрикъ
ши кꙋ кꙋтремꙋр. ꙟнаинтѣ стъпѫнꙋлꙋй хс, ꙟчасꙋл ачещій дꙋмнезеещи
рꙋџи, іаръ ной нꙋ ѡ адꙋчем ачаста, кꙋ рꙋгъчюне кꙋратъ, ши кꙋ инимъ
зъробитъ, ши смеритъ, че сокотѣлеле, ши киверниселеле але лꙋкрꙋрилор
челор мꙋлте ши дешарте, афлъм деле фачем, ꙟчасꙋл дꙋмнезеещій литꙋр-
гій, ши оуній нꙋ гѫндескꙋ ничи грижъскꙋ, кꙋ чѣфѣл де кꙋръціе ши покъ-
ицъ ансъ каде съ съ апропіе съ съ причещꙋѧскъ, кꙋ прѣкꙋрателе, ши ꙟфри-
кошателе таине ачѣлѣ, че гѫндескꙋ кꙋ чѣ фѣлю де хаине събор ꙟподоби,
ши алціи іаръш нꙋ вор съ стѣ пънъ ла сфѫршитꙋл литꙋргіей ꙟбесѣрекъ,
че ꙟтрѣбъ пре алцій, чекѫнтъ ꙟбесѣрикъ, ши де есте часꙋл причещеній
гръбескꙋ ꙟдатъ алергѫндь тоці ꙟфꙋгъ, ши апꙋкъ канище кѫини сфнта
пѫине, адекъ сфнта кꙋминекътꙋръ, ши аша іаръш есь афаръ, алціи
іаръш дѣка ꙟтръ ꙟбесѣрекъ, нꙋсъ аша зъ ничи оунча, че ворбиндꙋ оуній
кꙋ алцій май мꙋлтꙋ бѫрфескꙋ декѫт съ роагъ, ши алцій іаръ ласъ таина
ай дꙋмнезеещій литꙋргій, ши алергъ съ съ десфѣтѣзе ꙟпохтеле ши дꙋ-
чециле трꙋпꙋлꙋй, алцій іаръ нꙋсъ пъръсескꙋ ничи съ ѡдихнескꙋ дефаптеле
лор чѣле рѣле ничи нꙋ аминте ꙟтрꙋ кꙋноштинцалор, съ ꙟцелѣгъ ши съш кꙋ-
ноаскъ пъкателе лор, ка съ съ покъѧскъ ши съ съ кꙋръцѣскъ де ꙟтинарѣ,
ши депѫнгъричюнѣ чеаꙋ, че песте ачѣлѣ адаѡг ши алте сарчини, ши нꙋ
аминте фрꙋмꙋсѣцеле, ши трꙋфіиле мꙋерилор, фъкѫндь бесѣрека лꙋй дꙋм-
незеꙋ кꙋрвъріе, пре ꙟпохта лор чѣ фъръ сокотѣлъ, ши алцій іаръ съ то-
мескꙋ, ши съ тѫргꙋескꙋ пентрꙋ лꙋкрꙋри ши мошій, ши фак бесѣрека лꙋй
дмнезеꙋ пръвълие, ши лок де тѫргꙋире фак пре ꙟфрикошатꙋл ачела час,
алцій іаръ ꙟштрек времѣ дꙋмнезеещій литꙋргій, кꙋ мозавиріиле оунꙋл
спре алтꙋл, саꙋ пентрꙋ пресѡци карій фак дꙋмнезеаска слꙋжбъ, ши съ

афлъ

афаръ шѝ муери мулте ѫтру ачесте ръутъци, шѝ маивѫртос кѫте сау
жъску дїаволулуй, кареле нумергу ла бесерекъ съсъ роаџе, чѐ пентру съсъ
арате ла бърбаци шѝ съ ѫшале пре мулци небуни. Ѱе деврѣме даръ че ѫвъ
цътура ме дефъимѣзъ, пе амѫндоаѡ пърциле, адекъ шѝ пе бърбаци
шѝ премуери, Съвеним иаръ ла ѫчепутул кувѫнтулуй, съ плѫнгу шѝ
съспиу, кѫте неу фъкут лѣне шѝ небуниѧ. Ноаѡ кърора непаре къ сѫм
тем крещини, пентру къче лукру ѫсте маи ръу алтул декѫт ачаста?
Кѫндъ фачем рѫпитури, шѝ фиклешугури, шѝ мулциме депъкате авѫнд
ланой, късепълѫндуне мѫниле ку пуцинъ апъ мерџем ку ѫдръзнире шѝ не
пречещуим ку сфѫнтул ачела труп, шѝ ку чинститул шѝ думнезееескул
сѫнџе, кареле сау върсат пентру спъсенїѧ лумїй, фїиндъ ной некураци
шѝ пѫнгърици. Нувези къ Їуда пентру къчи аулуат трупул стъпѫну
луй нефїиндъ врѣдник сау ѡсѫндит ѫдатъ, шѝ аудат лок дїаволулуй,
пентру къ зиче, кум аулуат пѫинѣ ѫдатъ ѫтръ дїаволул ѫтрѫнсул,
ну къ доаръ аубатѫжокорит дїаволул пѫинѣ, чепречела че ѡлау луат.
Къ ѧспунеми кучѐ куноштинцъ, те причещуещи ку думнезееещиле таине?
Кучѐ суфлет? Кучѐ гѫндъ? Деврѣме че куноштинца та дей лъунтрул
тъу те пѫраще. Ѧспунеми ѡаре дѣи фи цинут ѫмѫниле тале скѫрнъ,
кумте зърѣй съте атинџи де хаинеле ѫпъратулуй? Шѝ ѫкъ чѐзик але ѫпъ
ратулуй, къ ничи але тале хаине най врѣ съле атинџи, фїиндуци мѫниле
пѫнгърите, че ѫтѫю лей спъла шѝ лей щѣрџе бине, шѝ атунчѣ цей луа
хаинеле, че даръ ничи капесѡ хаинъ проастъ шѝ де нимика ну чинстещи
пре Хс? Даръ чѐ ертаре вей авѣ, ѧспунеми? Пентру къ нуе дестул
атѫта, кѫт съ мѣргъ нумай нещине ла бесѣрекъ, шѝ съ вазъ иконеле
сфинцилор, шѝ чинстителе кручи, шѝ съ ле съруте, ничи дешпалъ нещине
мѫниле ку апъ, съ курѫцѣще, че де съва пъргъси шѝ ва фуџи де пъкате
шѝ ва спъла ѫтинарѣ лор ку исповеданїѧ шѝ ку лакръмиле, шѝ ку суфлет
смерит, съспѣле шѝ съ щиаргъ детот пъкателе луй, шѝ аша съсъ апропїе съ
съ причещуаскъ ку прѧкурателе таине. Чѐ поате карврѣ съ зикъ нещине къ
нупочю съ лъкръмезу шѝ съмъ плѫнгъ пемине, Пентру чѐ? Къчи нудоре
щи, къчи нуте смерци, къчи нукугеци дѐ зїоа жудекъцїй. Иаръ ѫкъш
дѐ нупоци съ лъкръмези, ѫкай суспинъ дела инимъ, ѫкай тепосоморѣще шѝ
те ѫтристѣзъ, ѫкай пъръсѣще ръсуриле, шѝ стъ ѫнаинтѣ стъпѫнулу
тъу ку фрикъ, шѝ къутѫндъ ѫпъмѫнтъ мъртурисѣщеци пъкателе тале,
ку иниме смеритъ. Нувези пречеѧ чѐ стау ѫнаинтѣ ѫпъратулуй пъмин
тѣску, демулте ори, макаръ десѫнт шѝ пъгѫни, кум стау ку мултъ
плекъчюне шѝ фрикъ къутѫндъ ла ел? Шѝ ничи ворбѣскъ, ничи съкатѣскъ,
ничи алтъ послушанїе факу, чѐ ку линеще шѝ ку фрикъ мергъ ла ей, шѝ стау
ѫнаинтѣ лор? Иаръ ной какум амфи ла оунзборъ, сау ѫтробае, аша стъм
ѫбесѣрекалуй Дмнзъу ръзѫндъ шѝ минцїндъ, шѝ ворбиндъ, шѝ неѫшълъм

пре

пре ной, ши нептаре къ стъм ѫ бесѣрекъ: Нꙋщїй къ бесѣрека ѫсте лиман ши
дофторїе? Че дека ѣщи ѫ дофторїе ши нꙋ те виндечи, кѫнд тевей май вин
дека? Ши дека ай фꙋртꙋнъ ѫ лиман, оунде вей май авѣ линеще? Стаци
рогꙋвъ фрацилор кꙋ смеренїе ши кꙋ фрика лꙋй дмнезъꙋ, ѫ часꙋл сфнтей литꙋр
гїй. Къ вери кꙋ чефѣлю де драгосте ши плекъчюне ши кꙋ че гѫнд съ фїе
ще каре ѫтрачела час, аша съ адꙋче ши кътръ стъпѫнꙋл. Къ пентрꙋ ачаста
съ кїамъ анафоръ, къчи се адꙋче кътръ дмнезъꙋ кꙋ линеще ши кꙋ омилинцъ.
Мъртꙋрисѣщеци ла хс пре прѣсоци пъкателе тале. Осѫндѣщеци фаптеле
тале, ши нꙋ те рꙋшина, пентрꙋ къ ѫсте рꙋшине каре адꙋче славъ ши бꙋ
кꙋрїе. Окърѫщете пре тине ѫнаинтѣ оаменилор, ка съ те ѫдирептѣзе жеде
кътория ѫнаинтѣ ѫцерилор ши а тоатъ лꙋмѣ. Чере милъ, чере ертъ
чюне, чере лъсаре де чѣле трекꙋте пъкате, ши избъвирѣ ачелор фїитоаре,
пентрꙋ ка съ вїи кꙋм съ каде съ те причещꙋѣщи кꙋ прѣкꙋрателе тайне, ка съ прїи
меши дꙋмнезъескꙋл трꙋп, ши сѫнџеле, кꙋ инимъ кꙋратъ ши кꙋ бꙋнъ кꙋ
ноштинцъ, ка съ цї фїе сфнта причищенїе де кꙋръцире, iаръ нꙋ де осѫндире. Ѫ
скꙋлтъ че зиче сфнтꙋл павел. Съ черчетѣзе фїеще каре пре сине, ши аша
съ мънѫнче дин сфнта пѫне, ши съ бѣ дин сфнтꙋл потирю, къ чела че бѣ
ши мънѫнкъ неврѣдникь, ѫтрꙋ осѫндъ лꙋй лемънѫнкъ ши ле бѣ, пентрꙋ
къчи нꙋ алѣџе трꙋпꙋл дмнꙋлꙋй. Пентрꙋ ачаста сѫнт ѫтрꙋ вой мꙋлци
непꙋтинчоши ши болнави, ши оунїй морꙋ фъръ врѣме. Вѣзи къ ши боале
ши морци фъръ врѣме де мꙋлте ори невин пентрꙋ къчи не причещꙋим кꙋ дꙋм
незъещиле тайне нефїинд врѣдничи. Че поате къ вей зиче, даръ чине ѫсте
врѣдникь? Ачаста ощїꙋ ши еꙋ, iаръ ѫкъш нꙋ май кѫт вей врѣ тевей
фаче врѣдникь. Кꙋноаще те пре тине кꙋм къ ѣщи пъкътос. Пърѫсѣщете
де пъкате. Лиփѣще де фиклешꙋгꙋри, ши де мънїе. Аратъ фапте де
покъинцъ. Лꙋкъте де кꙋръцїе де блѫндѣце, ѫделꙋнгъ рѫбдарѣ. Ара
тъ омилинцъ, дъ милостенїе ла съраچи ши ла стрїини дин роада дирептъ
цїй, ши тевей фаче врѣдникь. Роагъте лꙋй дмнезъꙋ кꙋ сꙋфлет ѫфрѫнтъ,
ши ачела ѫцва да тоате пофтеле тале, iаръ де нꙋ вей фаче аша ѫзадарꙋ о
стенеши алергѫнд ла бесѣрекъ, ши нꙋ ѫсте ачеста кꙋвѫнтꙋл мїеꙋ, че с҃тъ
пѫнескꙋл гла каре зиче. Че мъ зичеци доамне доамне, ши воѫ мѫ нꙋ офаче?
Пентрꙋ къ кредința фъръ де фапте ѫсте моартъ. Даръ кꙋм? Де врѣме
че ам фапте рѣле нꙋ ми съ каде съ мъ рогꙋ? нꙋ ми съ каде съ алергъ ла бесѣрека
лꙋй дмнезъꙋ? Нꙋ зикꙋ ачаста, ничи ачѣѫ ѫц порꙋнческꙋ, че те ѫдемне
съ те роци прекꙋм съ каде, ка съ стъм ла рꙋгъчюне, прекꙋм съ каде съ стѫ не
щине ѫнаинтѣ лꙋй дмнезъꙋ, пентрꙋ ка съ нꙋ зикъ ши кътръ ной хс кꙋм аꙋ
зи ши кътръ жидови. Каса мѫ касъ де рꙋгъчюне съ ва кема, iаръ вой аць
фъкꙋт'ꙋо пещере тѫлхарилор. Че де врѣме че пре чеѫ че винд ши кꙋмпъ
ра ѫ бесѣрека жидовяскъ iаꙋ гонит дмнꙋл бътѫндꙋй. Даръ чеѫ че съ ѫжꙋ
ръ оунꙋл пре алтꙋл ши цинь врайбъ ши пизмъ, оаре ѫче осѫндъ ши мꙋ

къ вор мерџе? Даръ чевом фаче ши ной карїй нѣм ꙟпреꙋнат кꙋ Хс ши ꙗръ
неплекъм дїаволꙋлꙋи? Къ деврѣме че ꙟсте пресѡтꙋл ꙟпъкъторю лꙋи Дꙋм
незъꙋ ши а оаменилор, ши се роагъ лꙋи дмнзъꙋ пентрꙋ ертарѣ пъкателор но
родꙋлꙋи. Везн кꙋм ꙟи ꙟвацъ претоцн шїй ꙟтърѣще, ка кꙋм аръзиче къ
тръ нъродь ачѣстѣ, къ деврѣме че ѡ бърбацилор мацпꙋ ꙟпъкъторю кътръ
дмнзъꙋ пентрꙋ вой ла ачѣстъ тайникъ масъ, връѡгъ съневонцн ши вой кꙋ
мине, лъсацн тоате гъндꙋриле вїецїй ши грижиле, пентрꙋ къ часꙋл ачеста
ꙟсте деръгъчюне маре, ꙗръ нꙋ де ꙟделетничире дешартъ. Аскꙋлтаци че
стригъ дїаконꙋл ши зиче кътръ вой. Състъм бине състъм кꙋ фрикъ,
съ лꙋѡ аминте сфнта анафоръ, адекъ съ стъм бине съ стъм кꙋ фрикъ ши съ не фїе а
минте ла сфнта лутꙋргїе, съ не плекъм грꙋмазїй съ не плекъм инимиле, съ не плекъм
лива, съ не ꙟарипъм минтѣ ши съ не сꙋим ꙟчерюри, съ съ авем минтѣ ноастръ
ши инимиле. Съ не ръдикъм окїй сꙋфлетꙋлꙋи сꙋ кътръ дмнзъꙋ, ши съ трѣ
чем чєрюл съ трѣчем прен ꙟџери, прен архангели, съ трѣчем прен херꙋвими,
съ нъзꙋим ла сꙟнгꙋр скаꙋнꙋл стъпънꙋлꙋи, ши съ ѡстеним кꙋ инимъ кꙋра
тъ. Чефачн ѡмꙋле? Ꙟџерїй факꙋ лутꙋргїе, чей кꙋ шасе арипи акопъръ
маса чѣ детаинъ. Херꙋвимїй збоаръ прен прежꙋрꙋл мѣсїй, ши стригъ кꙋ
гла лꙋминат кънтарѣ чѣ ꙟтреитъ сфнтъ. Серафимїй съ плѣкъ кꙋ маре
кꙋчернїцъ. Пресѡтꙋл съ ѡмилѣще ши се роагъ пентрꙋ тине, съ мжнгже ши
съ ꙟблънзаскъ пре жꙋдекъторюл пентрꙋ мꙋлте пъкателе тале. Тоатепꙋ
териле черюрилор стаꙋ кꙋ фрикъ ши кꙋ кꙋтремꙋр, де привескꙋ кꙋм съжꙋнџе
Мїелꙋл лꙋи дмнзъꙋ. Сфнтꙋл Дхь вине ден черюри. Ꙟџерїй алѣргъ ꙟпрецю
рꙋл атот нъродꙋл невъзꙋци, ши ꙟсъмнѣзъ ши скрїꙋ сꙋфлетеле крединчо
шилор, ши тꙋ нꙋте темн? Че батжокꙋрещн, ши съ рꙋци пре фрателе тъꙋ
ка ши Їꙋда пре Хс? Ши ꙟлъꙋнтрꙋл инимїй тале хрънещн пизме демꙋлци
ани, ши аскꙋнзи ѡтрава чѣ де моарте ашарпелꙋи ꙟинима та, Даръ кꙋм
нꙋте темн ши нꙋте кꙋтремꙋри зикънд кътръ дмнзъꙋ кареле кꙋноаще чѣле
аскꙋнсе але инимїй. Ласъмн мїе, прекꙋм ши еꙋ ам лъсат фрателꙋи мїеꙋ,
кътъ ѡсебире аре ачѣсть кꙋвънт де блестем? Ꙗтъ къ зичи ши адеверезн
тꙋ сꙟнгꙋрь, девою лъса, ласъмн, девою ерта ꙗртъмн, ꙗръ девою цинѣ пи
мъ спре фрателе мїеꙋ, цине, демъ вою мънїа, мънїете, прекꙋм мъсꙋръ, а
ша съмн съмъсꙋре, де ертъ кꙋ фъцърїе ши нꙋ кꙋ тоатъ инима мѧ, кꙋ фъ
църїе съмъертъ. Еꙋ сꙟнгꙋр стъпънꙋле факꙋ жꙋдеката асꙋпра мѧ, къчи
кам аꙋзит ꙟфрикошатꙋл тъꙋ гла зикънд. Дꙋпъ мъсꙋра карѣ мъсꙋрацн
съ ва мъсꙋра ши воаѡ. Ши денꙋвец лъса оаменилор грешалеле чевъгрешъскꙋ,
ничи пъринтеле мїеꙋ чел череск нꙋ ва лъса алевоастре. Дечи ачестор немин
чиноасе гласꙋри ам аскꙋлтат ръспꙋнсꙋриле, ши ам лъсат ши ам ертат пре
чѣ че мїаꙋ грешит. Ласъ даръ стъпънꙋле, прекꙋм ши еꙋ ам лъсат слꙋ
цилор чєлор асъменѣ мїе. Ачѣстѣ грънм кътръ Хс ꙟтот часꙋл чѣ нерꙋгъ,
ши ꙟчасꙋл ачела ꙟфрикошатꙋл, кънд стъм ла сфнта лутꙋргїе, прекаре

лѣ

ле щїинд ѹле престо лѹл дека сфинцеще ши съвършаще жертва ачѣ фъръ прежнꙋе ꙟналцъ сфнта пъне авїецїи, ши оарътъ тꙋтꙋрор. Дечїи стригъ дїаконꙋл ши зиче. Съ лꙋсъм аминте, каре ва съ зикъ, лꙋ аминтъ аминте пре вой. Ꙗтъ къ май наинте пꙋцин ау мъртꙋрисит кꙋм къ авецй инимиле воастре кътръ дмнꙋл. Ши ꙗръши мъртꙋри синдь кꙋрѫцїа ши невражба, ау зи къ кътръ дмнзеꙋ. Ласъ ноао даториле ноастре, прекꙋм ши ной лъсъм даторни чилор ноштри, ши пентрꙋ ачаста вац съръꙋтат оунꙋл кꙋ алтꙋл. Че деврѣ ме че ши еꙋ сѫнт ом, ши нꙋ кꙋноскꙋ гѫндꙋриле воастре, ꙗтъ къ лѣпъдъ пъкатꙋл десꙋпра мѧ, ши възикꙋ маинте съ нꙋ фїе нимени неврѣдник ь при чищенїей, але дꙋмнезъещилор ачестора тайне, ши пентрꙋ ачаста ꙟвъц съ въ фїе аминте де вой, ши съ кꙋноащецй ла чине ворицй. Ши дꙋпъ ачѣстѣ стри гъ пресотꙋл ши зиче. Сфнтеле сфнцилор. Даръ оаре чева съ зикъ ачестꙋ кꙋвѫнт? Ведецй юбицїи мїей ꙟчекип въ апропїѧцй ла сфнта причищенїе але дꙋмнезъещилор тайне, съ нꙋ съ ꙟтѫмпле ши венинд ь чинева дентрꙋ вой съ съ причещꙋѧскъ ва аꙋзи. Нꙋ те атинџе де мине, фꙋџи департе де мине тꙋ чела че фачй фъръделеџѣ, фꙋџи департе де мине тꙋ чела че нꙋ ерцй пре фрате ле тъꙋ. Ласъ дарꙋл тъꙋ ꙟнаинтѣ жертъвникꙋлꙋй, ши мерџи ꙟтѫю де те ꙟпакъ кꙋ фрателе тъꙋ, ши атꙋнчи съ вїй съ ц апропїй дарꙋл тъꙋ, ши съ те ꙟвредничещи дмнзеещїй причищенїй, лѣпъдъ тоатъ скѫрнъвїѧ, аде къ тина пъкатꙋлꙋй, ши атꙋнчѣ съ прїимещи кърбꙋнеле, адекъ кърбꙋнеле чел кꙋръциторю, ши зи кътръ ел. Щїꙋ съ тъпѫнꙋле къ сѫнт даторю амꙋ тор пъкате че пентрꙋ порꙋнка та ам ертат пре фрацїй мїей декѫте мїаꙋ грешит, ка съ мъ ерть ши еꙋ де тине стъпѫнꙋле. Ачѣстѣ ши ал теле ка ачѣстѣ не ꙟвацъ пресотꙋл прин ачѣ микъ възглашънїе. Пентрꙋ ачаста даръ съ ертъм пре фрацїй ноштри, ши съ лепъдъм де ла ной тоатъ ръꙋтатѣ ши виклешꙋгꙋл, кѫцй вом ши юбим съ ꙟблъм кꙋ вред ничїе ꙟтрꙋ кемарѣ че нѣм кемат, адекъ ꙟкрединца лꙋй Хс. Съ нꙋ зичй къ мꙋлте ам ертат фрателꙋй мїеꙋ, ши ꙗръ мїаꙋ грешит, пентрꙋ къ ачѣ Їсꙋ ш вей аꙋзи ши тꙋ де ла стъпѫнꙋл. Нꙋ зиче мари ръꙋтъцй мїаꙋ фъкꙋт, ка са мїаꙋ викленит, холдамѧ мїаꙋ лꙋат, пе фїюл мїеꙋ лаꙋ оучис, ши алте рѣле мїаꙋ фъкꙋт ши ꙟтемницъ маꙋ ꙟкис, ши маꙋ дат спре моарте, ши пентрꙋ ачаста нꙋ почю съл ерть, ничи съ факꙋ паче. Нꙋ юбитꙋле нꙋ зиче аша рогꙋте, къчи къ кѫте вей лъса фрателꙋй тъꙋ, атѫта ши май мꙋл те ꙟцꙋва лъса цїе стъпѫнꙋль. Оурмѣзъ ши тꙋ ꙟтѫюлꙋй мꙋченикꙋ Сте фан, кареле зичѣ кѫнд ь ꙟл оучидѧ кꙋ пїетри. Доамне нꙋ лепꙋне лор пъка тꙋл ачеста. Оурмѣзъ лꙋй Їаков фрателꙋй лꙋй дмнзеꙋ, прекареле ꙟл по менескꙋ историчїй чей веки, кꙋм къ саꙋ фостꙋ рꙋгѫнд ь ши афостꙋ зикѫнд: Доамне нꙋ пꙋне лор пъкатꙋл ачеста, къ нꙋ щїꙋ ей че факꙋ. Оурмѣзъ стъ пѫнꙋлꙋй Хс, кареле пентрꙋ спъсенїѧ оаменилор аꙋ прїимит моарте, ши дева врѧ фрателе тъꙋ съ те ръстигнѣскъ, стригъ кꙋ Хс ши зи. Пъринте

ласѫ

ластъ лор пъкатꙋл ачѣста. Каꙋтъ ла чела че ера даторю кꙋ ѡмїе де талан
ци стъпѫнꙋлꙋй, съ кѫндь аꙋзи мїи деталанци кꙋрєтъ сарчина пъкате
лор, ачѣста дебрѣме че нꙋмай кѫт кѫдꙋ ла стъпѫнꙋл, дебрѣме че съ по
кѫи, дебрѣме че съ рꙋгъ тоате ачѣле аленꙋ ертат стъпѫнꙋл, іаръ дѣкаци
нꙋ мънїе. ши нꙋ ертъ пре фрателе лꙋй дѣчїй нꙋмай афлъ ертаре, че съдѣ
де а̂мꙋнка чѣ вѣчникъ, ши пꙋтꙋ пизма дела пїердꙋ май вѫрто декѫт тоа
те чѣлалалте сарчине грѣле але пъкателор. Пентрꙋ ачаста мъ роагъ съ фꙋ
цим де ачѣстꙋ ръꙋ ши неертат пъкат. ши девей съ кꙋноши кꙋм къ декѫт
тоалт ръꙋ а̂семе ра пизма. А̂скꙋлтъ, тот пъкатꙋл а̂пꙋцинъ врѣме сѣ
фаче, ши съ съвѫршаще, а̂декъ кꙋрвѣще нещине, ши дꙋпъ пъкат съ ѡкъ
рѣще пресине ши каде ла покъинцъ. оучинде ши апой дѣка сокотѣще а̂чѣ
ръꙋтате маре чаꙋ фъкꙋт, съ ѡкъръще пресине ши вине ла покъинцъ, іаръ
пизма непъръсит аре цинѣре де мънїе, къ вери де стъ, вери де оумблъ
вери де съ роагъ неланцит ши непъръсит аре венинꙋл а̂нима лꙋй, ши де а̂
сте цинꙋт нещине де ачастъ боалъ, ши а̂сте робит де а̂, ничи дарꙋл лꙋй
дмнезъꙋ нꙋл а̂, ничи аертърїй пъкателор съ а̂вредничѣще, къ акола оуде
а̂сте пизма съдитъ ке мникъ нꙋ фолосѣще, ничи постꙋ, ничи молитвъ, ни
лакръми, ничи и̂споведанїе, ничи рꙋгъчюне, ничи фечорїе, ничи милостенїе,
ничи алтъ фаптъ бꙋнъ ничи оука, пентрꙋ къ пе тоате лестрикъ пизма че
аре нещине спре фрателе лꙋй. Іаръ а̂кѫш съ сокотим ши ачѣа, къ наꙋ зи.
Къ децꙋ вей адꙋче дарꙋл тъꙋ ла жъртъвникъ, ши акола а̂ци вей адꙋче амин
те къ а̂нчева асꙋпра фрателꙋй тъꙋ (чаꙋ зи) Децꙋ вей адꙋче аминте къ аре
фрателе тъꙋ чева асꙋпра та съ мерџи съ фачи паче, ши атꙋнчѣ съ вїй съ ци
адꙋчи дарꙋл тъꙋ. Дечи дебрѣме че сѫнтем датори съ винде към ши ръꙋта
тѣ фрателꙋй нострꙋ, че ертъчюне вом ава ной, карїй нꙋнꙋмай къ нꙋ фачем
ачаста, че а̂къ цинем мънїе ши фрацилор нощри, ши аскꙋндем венинꙋл чел
ръꙋ ал шарпелꙋй а̂нима ноастръ: Премꙋлци аꙋдъ демꙋлте ѡри зикѫндъ.
Вай де мине кꙋм вою съмъ спъсескꙋ: Съ постѣскꙋ нꙋпочю, съ прикегю нꙋщїꙋ
съ фїꙋ а̂кꙋръцїе нꙋпочю, съмъ депъртезꙋ дей лꙋме нꙋпочю. А̂чекип даръ
почю съмъ спъсескꙋ е: А̂чекип: Еꙋ съ ци арът. Ласъ, ши цне съ ва лъса
цїе. Іатъ ѡкале юшоаръ съ те спъсещи. Съ ци арът ши адоа. Каръ:
Нꙋ жꙋдекаци, ши нꙋ въ вeци жꙋдека. Іатъ ши алта, фъръ постꙋ ши фъ
ръ привегаре ши ѡстенѣлъ. Нꙋ ѡсѫнди даръ пре фрателе тъꙋ, дела вей ве
да ши кꙋ ѡкїй тъй фъкѫндь пъкат, пентрꙋ къ оунꙋл а̂сте жꙋдекъто
рюл ши стъпѫнꙋл, кареле ва да къръꙋ а̂ш дꙋпъ фаптеле лꙋй, ши оуна а̂сте
зїоа жꙋдекъцїй, а̂трꙋ каръ вом ста голи ши деспꙋаци, ши дꙋпъ фапте
ле ноастре вом лꙋа ши милъ дела дмнезъꙋ. пентрꙋ къ ничи пъринтеле нꙋва
жꙋдека пре нимене, къ тоатъ жꙋдеката ѡаꙋ дат фїюлꙋй съꙋ. Дечи де
ръпѣще а̂вредничїа лꙋй Хс, ачела а̂сте антихристъ, кꙋчи къ
жꙋдекъ нещине маинте де венирѣ лꙋй Хс, ачела а̂сте антихристъ, кꙋчи къ

ка сѫ добѫндим ертаре, пентрꙋ кѫ поате кѫлевей ши ведѫ грешинд, дарѫ нꙋ
щїи ꙟчесфѫршит алвїецїй лꙋй сева афла. Тѫлхарюл ачела че сау рѫстигнит
кꙋ Хс, аꙋ фостꙋ оучигашꙋ, ꙗрѫ Їꙋда афостꙋ оученикꙋ лꙋй Хс, ши оунꙋль
де ченей, вї, ши ꙟпꙋцинѫ време сѫ фѫкꙋ скимбь, тѫлхарюл мерсе ꙟтрꙋ ꙟ
пѫрѫцїѧ черюлꙋй, ꙗрѫ оученикꙋл лꙋй ꙟперире. Ꙟнсѫ ласѫ сѫ зичем дарѫ
кѫ ѫсте пѫкѫто фрателе, Дарѫ кꙋм кꙋноащи ши челелалте фапте але лꙋй?
Кѫ мꙋлци аꙋ грешит демꙋлте ѡри ла ведѣре, че апой сау покѫит таре ла а
скꙋнсь, кѫ ши ной ꙟй ведем пре ей пѫкѫтꙋинд, ꙗрѫ покѫинца ши ꙟтоарче
рѣ лор нꙋ ѡщим, ши ной ꙟй жꙋдекѫм пре ей депѫкѫтоши, ꙗрѫ дмнзѫꙋ
ꙟй аре де дирепци. Пентрꙋ ачаста вѫрогь сѫ нꙋ пизмꙋим, ничи сѫ ѡсѫндим
пре ничи оун ѡм, пѫнѫ ва вени дирептꙋл жꙋдекѫторю сѫ лꙋминезе челе аскꙋ
се але ꙟтꙋнерекꙋлꙋй, ши сѫ вѫдѣскѫ воинцеле инимилор ноастре, ꙗрѫ май
але пе пресѡтꙋл лꙋй дмнзѫꙋ сѫ нꙋл ѡсѫндим ничи ѡдатѫ пентрꙋ пѫкате а
аскꙋнсе ши неꙟфѫцꙋшате чамфи аꙋзит пентрꙋ ел, сѫ нꙋ зичи кѫ ѫсте пѫ
кѫто пресѡтꙋл ши неврѣдникь, ши ѡсѫндит, ши нꙋ вине дарꙋл дхꙋлꙋй
сфнтьла сфнтеле кареле слꙋжаще. Сокотѣще сѫ нꙋ кꙋгець чева ꙟтрачестаки,
кѫ алтꙋл ѫсте жꙋдекѫторюл челор аскꙋнсе. Кꙋноаще те пре тине, ши гѫн
дѣще кѫ ещи пѫкѫто, ши ласѫ жꙋдеката ла жꙋдекѫторюл чел дирептѫ. Нꙋ
май сѫ нꙋ грешаскѫ пресѡтꙋл ꙟпорꙋнчиле лꙋй дмнзѫꙋ, ꙗрѫ ла алтеле нꙋ ещи
тꙋ жꙋдекѫторю, де нꙋ цевей фи ещи кꙋмва де минте, ши тевей кꙋноаще
ꙟче сокотѣлѫ те афли ши ꙟче вредничїе. Че поате кѫ вей зиче. Дарѫ кꙋм?
Ѫ нꙋ сѫ жꙋдекѫ ши пресѡцїй де каноанеле бесѣречїй? Аша зикꙋ ши еꙋ адевѫ
рат. Ꙟсѫ нꙋ сѫ черчѣтѣзѫ де тине че де дмнзѫꙋ, сау де богате ѡри ши де ар
хїереꙋл чел май маре. Дарѫ тꙋ ѡ але пентрꙋ че жꙋдечи пе пѫсторю, адекѫ
пе пѫкꙋрарю? Пентрꙋ че рѫпещи ка фарисеїй пресѡцїеска ꙟвредничїе а лꙋй
дмнзѫꙋ, каре нꙋ ци сау дат, ничи ци сау ꙟкрединцат дела дмнзѫꙋ. Пен
трꙋ ачаста вѫрогь сѫ нꙋ жꙋдекаци пре нимене, ши май але пресѡтꙋл лꙋй дꙋм
незѫꙋ, че сѫ вѫ рꙋгаци ла сфнта причищенїе кꙋ крединцѫ ши кꙋ покѫинцѫ ши
кꙋ адевѫратѫ кꙋноштинцѫ, ши адевѫрат веци добѫнди сфнцире. Кѫ макарѫ
дѣрфи ши ꙟерꙋл лꙋй дмнзѫꙋ чела че адꙋче жѫртва, ши тꙋ фиинд неврѣд
никꙋ нꙋтева кꙋрѫци депѫкателе тале. Ши ачаста чеу зикꙋ ѫсте адевѫра
тѫ, ши сѫнгꙋр Їꙋда ѡмꙋртꙋрисѣще, кѫ ел токма де нсѫнгꙋре прѣкꙋра
теле мѫни але стѫпѫнꙋлꙋй аꙋ лꙋат сфнта пѫне, ꙗрѫ пентрꙋ кѫ чи фꙋ неврѣд
никь ꙟдатѫ ꙟтрѫ дїаволꙋл ꙟтрѫнсꙋл. Ꙟсѫ сѫ вѫ спꙋю ѡповѣсте ѡаре ка
рѣ. Кѫ чине нꙋ жꙋдекѫ пре ниме сѫ избѫвѣще де пѫкателе лꙋй, ши ꙗрѫ чине
жꙋдекѫ ꙟши ꙟмꙋлцѣще пѫкателе. Че аскꙋлтаци дарѫ кѫ мѫртꙋрїе ѫсте Хс
кѫ че ѧ чаꙋ вѫзꙋт минꙋне ка ачѣѧ ꙟкѫ сѫнт вїй трꙋпѣще. Оун кѫлꙋ
гѫр аꙋ фостꙋ ла ѡ мѫнѫстире кареле шаꙋ трекꙋт вїаца лꙋй кꙋ маре леневїе,
ꙗрѫ апой аꙋ кѫзꙋт ꙟтробоалѫ грѣ а тѫ такѫт аꙋ венит ла сфѫршит де моар
те, ши неминкѫ нꙋсѫ тема де моарте, че кꙋ тоатѫ ѡсѫрдїѧ ши кꙋ бꙋкꙋрїе

съ деспърцїѧ дентрꙋ трꙋпꙋл лꙋй. Iаръ оунꙋл дин старец че шедѣ лѫнгъ ел ꙟл ꙟтребъ зикѫндь. Крѣде мъ фрате къ ной прекꙋм те ведем непъръ къцай петрекꙋт віаца та кꙋ мꙋлтъ лѣне ши негрижъ, Iаръ акꙋм ꙟтрачесть час нꙋ щим де ꙋнде цаꙋ венит атѫта бꙋкꙋріе ши веселіе. Ръспꙋнсꙋ фрателе ши зисе. Адевърат чинстиците пърините, тоатъ віаца мѣ оам петрекꙋт кꙋ маре лѣне ши негрижъ, ши акꙋм аꙋ адꙋс сфинцїй ꙟӱерй ай лꙋй дꙋмнезъꙋ катастїхꙋл пъкателор мѣле ла мине ꙟтрачестꙋ час, шаꙋ четит пъкателе мѣле, тоате кѫте ам фъкꙋт декѫндь мам кълꙋгърит, ши міаꙋ зис кꙋноще ле ачѣстѣ? ши еꙋ ам зис, кꙋноскꙋ ши лещїꙋ бине, че декѫндь мам кълꙋгърит ша венит ла мѫнъстире, ничи ам осѫндит пре вре оун ом, ничи амцинꙋт мъніе, че мъроуъ съ пъцїе ꙟсамъ ши ла мине кꙋвѫнтꙋл лꙋй Хс чаꙋ зис. Нꙋ жꙋдекаци, ши нꙋ вецъ жꙋдека, ши лъсаци ши съ ва лъса воаѡ. Ши кꙋм ам зис ачѣстѣ къттръ ꙟӱерй ꙟдатъ саꙋ спартъ катастихꙋл пъкателор мѣле, ши Iатъ къ мергъ къттръ стъпѫнꙋл міеꙋ Хс кꙋ тоатъ бꙋкꙋріѧ ши фъръ грижъ. Ши декя повести фрателе ачѣстѣ къттръ фраци, ꙟш дѣде сꙋфлетꙋл лꙋй кꙋ паче ꙟмѫна лꙋй дꙋмнезъꙋ, ши фꙋ кꙋ маре фолос ꙟтре фраци, ши ꙟтъріре челора че ера акоалѣ, кърїй фолосинцъ ши ꙟтъріре съ не ꙟвредничаскъ ши пре ной дꙋмнезъꙋ, пентрꙋ къ ничи не вом пъзи пре ной де тоатъ осѫндиреѣ ши вражба, кꙋ дарꙋл ши кꙋ Iꙋбиреѣ де оамени а домнꙋлꙋй ши дꙋмнезъꙋлꙋй ши мѫнтꙋиторюлꙋй ностръ Iс Хс. Акъръꙗ е слава ши чинстѣ, ꙟпреꙋнъ кꙋ фъръ ꙟчепꙋтꙋл ал лꙋй пъринте, ши кꙋ пресфинтꙋл ши бꙋнꙋл ши де віацъ фъкъторюл ал лꙋй дꙋхъ, акꙋм ши пꙋрꙋреѣ ши ꙟ вѣчїй вѣчилор амин.

КꙊВѪНТ, АЛ Н.

ла, а сѣменѣ ѩсте ꙟпъръцїѧ черюрилор кꙋ оун ѡм ѩ съпъ декасе.

Бл҃гословѣще Пъринте.

Лꙋкръторіи ачѣ де пъмѫнтъ, Iꙋбициилор міей фраци, карїй пъзеск ши лꙋкреазъ грѫдинеле боѩрилор, ши домнилор, кѫндь съ дешкидь флориле чѣле фрꙋмоасе, ши трандафирїй ꙟвремѣ чѣ де варъ, де мꙋлте ори адꙋнъ дин трачѣстѣ тоате чѣле май бꙋне, каре ле миросескꙋ май фрꙋмос, ши ле дꙋк ла домнїй лор ши ла пріѧтени, ка съ добѫндѣскъ чева дарꙋри дела ей, ши боѩрїй вѫзѫндꙋле аша фрꙋмоасе ле Iа кꙋ мꙋлтъ бꙋкꙋріе, ши кꙋ мꙋлтъ дꙋлчацъ, ши даꙋ мꙋлте дарꙋри грѫдинарилор ачелора, карїй боѩри ничи оун фолос наꙋ де дѫнселе, нꙋмаи привиреѣ ꙟпꙋцинъ време, ши миросꙋл челаꙋ. Даръ ной грѫдинарїй чеши сꙋфлетещи, карїй нѣм ꙟкредницат съ пъзим ачастъ грѫдинъ, адекъ бесѣрека лꙋй Хс, каре ꙟфлорѣще, ши миросѣще пꙋрꙋреѣ кꙋ тот фелюл

де

де флори суфлетешти, ку думнезеештиле ши сфинтеле кувинте, ку кѫрциле
пророчилор ши але апостолилор, ши ку тоатѫ сфнта скриптурѫ, нудъм
ничи дъруим прїатенилор, ши челор ꙟтру Хс, ай ноштри фраци, крешти
нилор, флори ши трандафирури трекѫтоаре кареле астѫзи сѫфак, ꙗрѫ
мѫине сѫвештежѫску, челе дъруим пурурѣ кувинте суфлетешти ши думне
зеешти деникѫрциле бесѣречїи ноастре, ши деи думнезеяска ши сфнта еуаліе,
кареле пот сѫꙟдирептѣзе ши сѫ фолосѣскѫ пре тот омул, че лева прїи
ми ши лева луа ку тоатѫ инима. Пентру ачѣа дарѫ юбицилор мїей фра
цѫне дешкидем урекиле суфлетулуи сѫꙟцелѣгем чене спуне сфнтул мапі
дею еуанистул, кѫзиче аша. Зисе домнул пилда ачаста, асѣменѣ ꙗ
сте ꙟпѫрѫціꙗ черюрилор унуи ом стѫпѫн касїи, кареле еши де дими
нѣцѫ сѫнѫимѣскѫ лукрѫтори ꙟвіꙗ луи. Домнул ностру Іс Хс, ши аде
вѫратул дмнзеу, сѫнумѣще пресине стѫпѫн декасѫ, ꙗрѫ лукрѫтори ну
мѣще пречѣꙗ че ау мерсу ла алтреилѣ, ши ла алшаселѣ, ши ла алноаѡлѣ
час. Адекѫ претоци православничїи крештини. Ши віꙗ нумѣще препоу
чиле ши ꙟвѫцѫтуриле луи, кареле ау пуцинѫ ѡстенѣлѫ ши трудѫ, ꙗрѫ
мултѫ добѫндѫ ши фолос. Дечїи токминдусе ку лукрѫторїи кѫтеѡ
костандѫ дези ꙗу тримис ꙟвіꙗ луи. Еу сѫнтѫ, зиче Хс, стѫпѫну
касїи, пентру кѫ ꙟчекит ун домну, ун стѫпѫн а унїи касе, прекум
воꙗще аша зидѣще ши фаче каса. Аша ши еу фѫкѫторюл лумїи, тоатѫ
лумѣ прекум вою аша ѡтокмеску. Еу соареле дирептѫцїи, ꙟбрѫкѫду
мѫ ꙟфирѣ ѡменѣскѫ мам пургорѫт препѫмѫнту, ши умблу дечерку
лукрѫтори лавіꙗ мѣ, ну м требуеску атѫта лукрѫтори девіе, кѫчи кѫ
ам пре ꙟгери ши пре архангели карїи фак вoинцеле мѣле, че юбеску сѫвѫз
пре слугиле мѣле пѫмѫнтешти сѫфіе ꙟвіиле мѣле ши ꙟгрѫдиниле мѣле.
Еу алергу ши умблу ꙟтоате пѫрциле, прекарїи вою гѫси прекарїи вою
нѫими, кѫ нум требуеску міе ѡстенѣлеле ши труделе стрїине касѫмѫ
ꙟбогѫцеску, че вою сѫфак сѫꙟбогѫцеску чѣꙗ чемѫ юбеску ши мѫаскул
тѫ, ши чѣꙗ че фак порунчиле мѣле. Еу ам стрѫнсу пре апостоли пре лу
крѫторїи чеи буни ай лумїи, ши мам токмит ку еи кѫтеѡкостандѫ де
зи. Лѣм але симбрїꙗ лор сѫм лукрѣзе ꙟтоатѫ віаца лор, ши лѣм фѫ
гѫдуит пентру ѡстенѣла лор сѫле дау раюл, че нуаѫжунгѫ ачещѣ нумай
сѫнгури сѫмсатуре суфлетул, нупочю сѫвѫз лукрѫтори пуцинтеи сѫ
лукрѣзе царина мѣ. Ку греу ꙟми ѣсте сѫвѫз ку окїи мїей нума атѫцѫ,
май ꙟсетез ши де алци лукрѫтори. Юбеску сѫ аибу ши алцїи ку симбрїе.
Ларгу ѣсте раюл ши маре, ши претоци прекѫци ау крезут ꙟтрумине ꙟи
ва ꙟкѫпѣ. Ку кѫт прїимѣще пре лукрѫторїи чеи буни ши врѣдничи,
ку атѫта сѫмай лѫрцѣще. Чесѫфак дарѫ? Де унде сѫм умплу грѫ
диниле мѣле? унде сѫафлу лукрѫтори май мулци? Сѫес ꙗрѫ ла ꙟкру
чишѣтуриле кѫилор. Сѫес лачѣꙗ черѫтѫческу ку воꙗ лор. Сѫес кѫ

тръчей лѣнеш, сѫмѣргꙋ кътръчей сѫрачи, єꙋ богатꙋл сѫй фак ши пре
ачѣѧ богаци. Сѫ єс ꙗръ сѫ стрѫнгꙋ ши алци лꙋкрѫтори, сѫ фак єꙋ чѣѧ
честъкаде. ламине аꙋ ръмас сѫледник, ши ла дѫншїи сѫ аскꙋлте. Єꙋ тре
бꙋе сѫ воєскꙋ сѫ ле даꙋ платъ, ши єи сѫ шїа сымбрїа лор. Демъвоꙋ аскꙋ
та сѫвор бꙋкꙋра ши єи ши єꙋ. Ꙗръ де нꙋ мѫвор аскꙋлта, сѫвор пѫгꙋби
нꙋмай предѫншїи, кѫ міе нꙋмвор лꙋши лꙋкрѫторїи сѫ тае ши сѫ сапе
вїнле мѣле, нꙋ ѫсте пꙋтинцъ сѫ ръмѫе несѫпате ши фъръ роадъ вїи
ле мѣле. Ши єшиндъ ꙟналтренале час вѫзꙋ пре алцїи
фъръ лꙋкрꙋ ꙟтѫргꙋ, ши лезисе ши ачелора, дꙋчицвѫ ши вои ꙟвїѧ мѣ.
Оꙋндєцъ фостъ дедиминѣцъ? Оꙋндєцъ фост ꙟзилеле чѣле май денаинте?
Кꙋм денꙋмаць черкат премине? къ єꙋ ам венит девам черкат пре вои?
Кꙋм нꙋвацъ мѫнекат пентрꙋ добѫнда воастрѫ? Чефѣлю де оамени сѫнт
теци денꙋмаци кꙋноскꙋт? че ꙟкай акꙋм вѫ дешептаць, акꙋм вѫ покѫиц,
акꙋм вѫ ꙟцелепцици, мѣрџеци ши вои ꙟвїѧ мѣ. Ведеци кꙋм вѫ юбе
скꙋ къ нꙋвам ꙟкѣ калѣ, ꙟтот часꙋл вам дѫрꙋит покѫинца, фїеще каре
че вине ламине ꙟлꙟкꙋпринзꙋ ꙟбраце, мѫкаръ кокони мичи сѫвор адꙋче,
бꙋкꙋрѫндꙋмѫ ꙟй прїимескꙋ, къ єꙋ сѫнтꙋ зидиторюл коконилор, каре ꙟм
крескꙋт, мѫкаръ бѫрбаци де плини девор вени ꙟй прїимескꙋ, пре тоци кѫ
ар алерга ши ар вени кꙋ кредницъ ка пре нище фрїци ай міей ꙟй сѫрꙋт, мѣр
џеци даръ ши вои ꙟвїѧ мѣ. Нꙋ сокотескꙋ єꙋ пагꙋба челора часꙋри че аꙋ
трекꙋт девою ведѣ къ мѣрџеци кꙋ ѡсѫрдїе, нꙋвою ѡпри пъръть платїи
воастре, девеци сили сѫвѫ афлаци, ꙟлъꙋнтрꙋ ꙟвою пꙋне, лъсаци вїнле
чѣле стрїине кареле нꙋ фак алтъ роадъ ченꙋмай ѡцет, ши мѣрџеци ꙟ
трале мѣле ши чева фи кꙋ дирептꙋл вою плѫти, кѫчи кѫ нꙋ сѫнтъ лаком.
Нꙋ сѫнтъ недиpептꙋ сѣвъ факъ стрѫмбѫтате. Нꙋ сѫнтъ немꙋлцемиторю
ла слꙋџнле мѣле чѣле бꙋне, вою плѫти ѡстенѣла воастрѫ, воюда дарꙋри
кареле вор ковѫрши сꙋдоарѣ воастрѫ. Ши ꙗръ ꙟналшаселѣ час ши ꙟнѫ
ноалѣ час, аꙋ єшит ши аꙋ фѫкꙋт асѣменѣ. Нꙋла, зиче, ничи оун час
сѫ нꙋ ѫжнез пречѣѧ чевор. Нꙋ ѡстенескꙋ акемаръ пре пѫкѫтош ла покѫи
цъ. Пентрꙋ ачаста ам єшит ѡдатъ ши пентрꙋ кѫчи ам ѫжнат мам ꙟ
торсꙋ. Ам єшит адоѡа ѡаръ, ши кѫчи ам пъсикѫрит мам ꙟторсꙋ ꙟ
дѫрѫт. Єшитам ши атреѧ ѡаръ ши апатра ѡаръ, ши лꙋꙟндъ прекѫ
ва мам ꙟторсꙋ, кѫміевоѧ тоци оамениї сѫсѫ спѫсѣскѫ ши ла кꙋноштинца
адевѣрїи сѫ віе.

Ꙗръ ла ал оунспрѫзѣчелѣ час єшиндъ
афлѫ пре алцїи стѫндъ фъръ лꙋкрꙋ. Нꙋ пѫрѫсескꙋ де дезголирѣ пре дїаво
лꙋл пѫнъ кѫндъ васта ачастъ лꙋме. Нꙋ пѫрѫсескꙋ де ань трацерѣ ла по
кѫинцъ пречѣѧ че аꙋ кѫзꙋт, пентрꙋ ачастании пре а оунспрѫзѣчелѣ час нꙋл
лѣпѫд. Ꙗръ ꙟнал оунспрѫзѣчелѣ час єшиндъ афлѫ пре алцїи фъръ
лꙋкрꙋ ши лезисе лор. Пентрꙋче стаци ачи фъръ лꙋкрꙋ. Навеци бесѣ
рекъ. Навеци кѫрцилле пророчилор, нꙋ ведеци ѡареле, кꙋм кꙋ порꙋнка мѣ

ꙟш

ꙟш фаче калѣ луй не ꙟчетать. Нувѣдеци луна кум служаше домнуль.
Нувѣдеци стихїиле кум ꙟш фак кареш лукрул ей. Вой дарь пентру че
стаци фърь лукру? Навеци оки съ вѣдеци луме кум ѩсте ꙟфрумусецать,
ши сь слъвици пре Дмнзеу кареле ѡау фъкут. Навеци лимбь съѡ порни
спре кѫнтъри? навеци мѫни кась фачеци милостенїе? навеци пичоаре сь
алергаци пре кълиле челе фолоситоаре де суфлет. Пентруче стаци анчи тоа
ть зїѡа фъръ лукру? Ꙗрь ей ръспунзинду зисерь, кънукеу нъймит
нименѣ. Унїй ка ачещѣ сѫнть чеѧ че сь ꙟфрунтѣзь ку причини ꙟть
кате. Унїй ка ачещѣ сѫнть чеѧ че зик, ласъ съм фак акум ꙟтинерѣ
целе мѣле пофта мѣ, ши ла бътрѫнѣце мъвою покъи. Унїй ка ачещѣ
сѫнть чеѧ че зик, чедобѫндъ ам къчимергу ла бесѣрекъ, шим пїаре
зїѡа дела лукрул мїеу? Унїй ка ачещѣ сѫнть чеѧ че зик, чине неу ꙟ
вѣцат, чине неу чертат ши сь нуфим аскултат кувинтеле? Ꙗрь ши
ачестора челезиче ꙟтру тот ꙟдуратул, ши юбиторюл де ѡамени Дмнзеу,
чела че ну юбѣще моартѣ пъкътосулуй, мѣрџеци ши вой ꙟвїѧ мѣ. Ѡ
блѫндь ши милостив че ѩсте Дмнзеу благословицилор фраци, кьчи кь аузи
дуй нау ꙟфрунтат минчюниле лор, нау вѫдит фаптеле лор, нуле у ръспу
су съле зикъ ку рьу, чегръници? нимени нувау черкат? нимени нувау нъ
мит? пентру кьчи гръици минчюни? ау нувау ругат пророчїй? нувау
ꙟвъцат апостолїй? нам венит еу сѫнгур ла вой, нувам кемат де мулте
ѡри? ши вой нумаци аскултат? нумаци вѫзут къ нъймїѧ ши мъ
токмїѧм ку алцїй? Пентруче дарь наци врут сь урмаци ачелора че сау
апукат? че аци ръмас фъръ лукру пънь ꙟсфѫршит ши аци ꙟбътрѫнит.
Нау гръит унеле ка ачѣстѣ Хс, Дарьче? Мѣрџеци ши вой ꙟвїѧ мѣ,
прїимеску ши пре бътрѫнїй, карїй ле ѩсте драг, съсе нъймѣскъ, мъ букур
сь вѣз ши бътрѫни съсе разиме ши сь цїе ши кручи, дучнцивъ ши вой ꙟ
гръдиниле мѣле. Кѫндь аци фость тинери аци служит дїаволулуй, ꙟка
акум дѣка аци ꙟбътрѫнит служици мїе. Покъицивъ дентот суфлетул
ши инима, ши кѫте аци грешит (ꙟдирептацеле) май наинте пънь нувъ
афлъ моартѣ. Силици пънь ну ꙟсърѣзь съвь афлаци ꙟлъунтрул вїий
мѣле, съвъ афле апусул соарелуй, де ѩсте ши май наинте пънь ну апуне
соареле, силици съвъ афлаци ꙟпреунь ку лукрьторїй мїей, ши вѣц вѣдѣ слава
мѣ, ꙗрь дева апука моартѣ афаръ де курте, нувою май прїими дечїй
съвъ анбу прїѧтени, кьчи кь мортул нукрѣде, нусь покъѧще, ну мьр
турисѣще, мѣрџеци ши вой ꙟвїѧ мѣ, ши че ва фи дирепт вѣци луа. По
къицивъ, нумай чевеници, нумай чевь ꙟпреунаци куми не, ши нувеци бь
нуи преурмь кьчи вам ꙟдемнат, нименѣ нуѩсте кареле сь крѣзь ши сь
ну мулцемѣскь, ничи ау ръмас нименѣ сьрак дечеѧ че мїау служит. Ꙟтра
чѣста кип домнул ностру Іс Хс, стъпѫнул касїй ачещїѧ шау умплут
де лукрьтори вїѧ луй. Ꙗрь дупъ ачѣстѣ дѣка ва вени сфѫршитул лу

міи, ши съ вор скꙋла чеи ден вѣчи моци, ши ва вени а доѡа аръттаре а лꙋ Хс
каре ва съ жꙋдече тоатъ лꙋмѣ. Атꙋнчѣ ва зиче Стъпжнꙋл віеи кътръ испрáв
никꙋл лꙋи. Кіамъ съ віе тоци чеи дентрꙋ Адам. Кіамъ пре Авел каре
сау жꙋнгіат пентрꙋ жъртва. Кіамъ пре Енох каре, бине аꙋ плъкꙋт ши
сау мꙋтат. Кіамъ пре тоци стръмошіи ши пророчіи. Кіамъ пре апосто
ли. Кіамъ пре мꙋченичи, ши пре тоци каріи міаꙋ оурмат. Кіамъ пре
ынтжюл мꙋченик Стефан кареле сау оучис кꙋ піетри пентрꙋ мине. Кіамъ
пре тоци сихастріи каріи аꙋ ѡстенит пентрꙋ мине ши аꙋ лꙋкрат бине віиле
мѣле. Кіамъ ши ледъ плата лор. Дешкиде вистіериле мѣле. Дешкиде
къмъръле мѣле, дешкиде ши скоате стемеле чѣле ымпърътещи. Скоате
дꙋмнезеещиле дарꙋри. Нꙋ крꙋца нимика де чѣле де мꙋлтꙋ прец але мѣле,
ымподобѣщіи шіи ынкꙋнꙋнѣзъ пре ачещѣ пре тоци каріи аꙋ ѡстенит прекꙋм
ам врꙋт еꙋ. Ничи оунꙋл съ нꙋ иасъ фъръ кꙋнꙋнъ. Нименѣ съ нꙋ съ
дꙋкъ нечинстит. Нимени съ нꙋ фіе липсит де дарꙋриле мѣле. Тоци съ съ
ымбогъцѣскъ. Тоци съ съ бꙋкꙋре, съ вазъ дирепчѣ лꙋкрꙋри де мꙋлтꙋ преꙋ
ьм токмит кꙋ симбріе, съ вазъ дече лꙋкрꙋри сау липсит чѣ че съ кема
ши нꙋ връ съ віе, дъле ѡстенѣла лор ши ынчѣпе де ла чѣ че аꙋ венит маи
пе оурмъ, пънъ кжндь веи ажꙋнџе ла чеи дентжю, пре чеи маи де апои ын
бꙋкꙋръ ынтжю кꙋ дарꙋриле, къчи къ ачестора ле требꙋе маи мꙋлтъ бꙋнъ
татѣ мѣ. Дечи ла ачещи маи де апои съ даи ынтжю плата ши дꙋпъ ачѣа
веи да ши челор дентжю, ши венинд чеи ден наи оунеспръзѣчелѣ чаꙋ лꙋасе
къте ѡкостандъ, ши лꙋындꙋсѡ ымжниле лор съ бꙋкꙋра ши съ веселіа де
бине че иаꙋ афлат, пентрꙋ къ щіа къ нꙋ ласъ каде а тжта де време че наꙋ
лꙋкрат тоатъ зиѡа. Іаръ венинду чеи дентжю ле пъре къ вор лꙋа маи
мꙋлтꙋ, ши лꙋаръ ши ачещѣ къте ѡкостандъ, іаръ лꙋынд къртіа,
асꙋпра стъпжнꙋлꙋи зикжндь. Ачещи маи де апои, ачещѣ че аꙋ ынбътржнит
ши кꙋ невое тѣꙋ кꙋноскꙋт. Ачещѣ че наꙋ ѡстенит нимика съпжндь.
Ачещи маи тжрзіи, каріи нꙋмаи оун час аꙋ фъкꙋт, ши нꙋмаи че аꙋ въ
зꙋт віа кꙋ окіи лор, пре ачещѣ ии фъкꙋш ынтокма кꙋ нои каріи ам ръб
дат греꙋтатѣ ши аршица а тоатъ зиѡа, нои каріи ам ѡстенит, каріи
ам пътимит мꙋлте пентрꙋ тине пентрꙋ касъ адасѡџем бꙋкателе тале?
ши кꙋм дедеш ши ачестора платъ ынтокма кꙋ нои. Ачещи маи де апои
каріи аꙋ фъкꙋт нꙋмаи оун чаꙋ? Ынтрꙋн час лжнгъ тине? Къчи аꙋ пажнсꙋ
кꙋрва ачѣа, ши шаꙋ десплетит пърꙋл еи ши цѣꙋ съръꙋтат сфнтеле
тале пичоаре кꙋ бꙋзе ынцелепците, ши къчи цаꙋ адꙋс мꙋр ын дедеш раюл?
Ынтрꙋн часъ кꙋчи цѣꙋ зис тжлхарюл, фіинд пре крꙋче. Адꙋци аминте
де мине Доамне кжндь веи вени ынтрꙋ ымпъръціа та, ын дешкисеш раюл?
Кꙋчи сау покъит оун чаꙋ Павел, гоначюл ши връжмашꙋл крединцііи,
сау фъкꙋт апостол ши бꙋн веститорю? Ясъ аꙋзинд Домнꙋл ностръ
Іс Хс, кꙋм къш бънꙋеск, ръспꙋнсе ши зисе кътръ оун ом ден трачѣа,
пріа

Прїѧтене нꙋць фак стрѫмбътате, немикъ нꙋ те пъгꙋбеск, зиче фрателе мїеꙋ. Ѡ
маре юбире де оамени а лꙋ Хс. Стъпѫнꙋл съ жꙋдекъ ши съ причеще кꙋ слꙋга пен-
трꙋ слꙋжи. Жꙋдекъторю ръспꙋнде пентрꙋ че ѫ че съ жꙋдекъ. Прїѧтине нꙋць фак
стрѫмбътате. Ворбеще кꙋ соколеалъ фрателе ши нꙋ те ꙟтриста аша фъръ кале. Спꙋ-
неми че стрѫмбътате ан авꙋт тꙋ къ съ чинести фрателе тъꙋ, нꙋцам лꙋат деплин остене-
ала? Спꙋнеми че те ай пъгꙋбит тꙋ къ аꙋ добѫндит фрателе тъꙋ? Нꙋ ай лꙋат деплин
партѣ платїи тале? Нꙋ ай лꙋат деплин чеи юбит? Че даръ ꙟкъ чери май мꙋлтъ?
Нꙋ те ай токмит кꙋ мине кѫте оун костандъ? Соколеще бине кꙋ минтеа, ши де ва
фи съ фїꙋ оприт де ꙟчепꙋт кѫте дирептꙋ, кꙋ кале те ꙟгреꙋез асꙋпра мѣ, ꙗръ де цам
плътит прекꙋм цам фъгъдꙋит, ꙟдешерт мъ пѫрѫщи нефїинд ꙋчи винова(т). Аꙋ доаръ
а ꙟпꙋцинат дарꙋриле тале. Аꙋ лꙋат а дентрꙋ алетале ши ам дат алтора. Пентрꙋ
че даръ кѫртещи асꙋпра мѣ. Пентрꙋ че мозавиреще пре фрателе тъꙋ, пре каре еꙋ
Стъпѫнꙋ нꙋ завистꙋеск. Ѫци плата та ши тедꙋ. Ѫжꙋнгъци кѫте ай ꙟмѫни-
ле тале. Аꙋ доаръ веси ꙟпърѫцещи сингꙋр. ꙟкъпѣтева раюл ши пе мине, ши пе то-
ци кѫци сѫнт вреднечи съ ꙟтре ꙟтрѫнсꙋл. Еꙋ воюсъ да ши ачестꙋи де апои ка ши цїе,
ши чине ва ста ꙟпотривъ. Еꙋ сингꙋр юбеск съ да ачестꙋѧ ка ши цїе, къ къ-
нꙋпо съвъкнп ꙋ мїе го, нꙋпо съвъ зидирѣ мѣ не ꙟподобитъ, пентрꙋ каре
ма погоръ де черюри пре пъмѫнт. ꙟдевъра ма апои аꙋ венит кꙋ ши шие, че мїа
адꙋ кредннцъ, саꙋ покъин, аꙋ ꙟценꙋнкат, аꙋ лъкръмат пентрꙋ пъкателе лꙋй
аꙋ арътат мꙋлтъ драгосте спре мине. Май апои аꙋ венит, ꙗръ аꙋ апꙋкат
ла маса мѧ. Аꙋ стрꙋтат мърꙋчинїи карїи ꙗм пꙋртат ꙟкап пентрꙋ ел,
стрꙋтатаꙋ ши саꙋ ꙟкинат крꙋчїи, каре съ ам сꙋферит пентрꙋ ель. Дечи
нꙋ почю даръ пре ачеста че маꙋ юбит аша, ши маꙋ крезꙋт кꙋ тот сꙋфлетꙋл съ нꙋл
чинстеск кꙋм съ каде, ши съ нꙋл нꙋмър ꙟпреꙋнъ кꙋ тине ꙟраю. Прїимескꙋ
ши пре пъкътоши кѫнд съ покъеск. Ѫстеми милъ де ей кѫндꙋй възꙋ
къ съ пъръсеск де тот пъкатꙋл фиклеи. Прїимескꙋй кѫнд кꙋраци ши
покъиц вин де мъчаркъ съ ꙟтре ꙟвїѧ ма, ꙟбесерека мѧ. Прїимескꙋй пре
ей кѫндꙋй въз къ плѫнгъ ши тѫнгꙋескꙋ ꙟнаинтѣ мѧ пентрꙋ челе чаꙋ гре-
шит ꙟтоатъ вїаца лор, ши дꙋпъ ачесте ка оун мꙋлтъ милостив ши мꙋт
ꙟдꙋратъ че сѫнт, възѫнд осѫрдїѧ лор, ледаꙋ пентрꙋ пꙋцинъ остенеалъ
чаꙋ фъкꙋт ꙟпокъинцъ тоатъ ꙟпърѫцїѧ черюрилор, прекꙋм ам дат ши чело-
ра че мїаꙋ слꙋжит ден часꙋл чел дентѫю. Дечи благословнцилор крещинн,
девреме че авем стъпѫн бꙋн ка ачеста, ши прїимеще пре пъкътоши де-
ка съ покъеск. Пентрꙋ ачаста съ не ꙟденъ ши ноꙋ, ши съ алегъ кꙋ инимъ здробитъ
ши мъмꙋрнсире, ши съ мѫџе кътръ е касънепꙋе ши пре ноꙋ ꙟвїѧ лꙋ ꙟпреꙋнъ кꙋ
тоци сфинцїи, ши съне дѣ ши ноꙋ ꙟпърѫцїѧ черюрилор, каре ноꙋ тоцн фїе съ о до-
бѫндим, кꙋ дарꙋл ши юбирѣ де оамени а домнꙋлꙋй ностръ Ис Хс, а кърꙋѧ е слава ши
пꙋтерѣ кꙋ фъръ ꙟчепꙋтꙋ а лꙋ пърнте ши кꙋ фъкъторюл де вїацъ а лꙋй дꙋх
акꙋм ши пꙋрꙋрѣ ши ꙟвечїи вечилор амин.

Де тра́ле ста́рецꙋлꙋй Ка́пете ѡаре ка́реле.

Де мꙋ́лте фе́лꙋри ши фѡа́рте де фоло̑.

КАП. А.

Ꙋн ста́рец ѡаре ка́ре сфѫ́нтѣ дентрꙋ сехастри а́вѣ ꙟдрѣзни́ре кѣтрѣ
дꙋмнезеꙋ, ши дꙋмнезеꙋ фѣчѣ воѧ лꙋй, прекꙋм зиче пророкꙋл Давид,
Воинца челора че сѣтем де ел ѡ ва фаче ши рꙋгѣчюнѣ лор ѡ ва а-
скꙋлта. Дечи ачест сфѫнтѣ пѣринте ѡдинiѡарѣ зичѣ рꙋгѫн-
дꙋсе кѣтрѣ дꙋмнезеꙋ, ꙟвацѣмѣ пре мине че ꙟсте жꙋдеката ача-
ста, кѣ вѣз еꙋ робꙋл тѣꙋ оуне ѡри ѡамени дирепци ши кꙋчерничи, ши
сѣ афлѣ ꙟстрѣмтоаре ши ꙟлипсѣ, алте ѡри ꙗрѣш вѣз пре оуниi не дирепци
ши пѣкѣтош, ши сѫнтѣ ꙟавꙋцiе ши ꙟѡдихнѣ, ши мꙋлци дирепци ши
кꙋчерничи пат нѣпасте ши сѣ педепсескꙋ пре стрѫмбꙋл, ꙗрѣ мꙋлци недиrепци
репци ши виноваци морцiй, пѣкѣтош ши фѣрѣ лѣце, вiецꙋескꙋ ши петре-
бине. Ачестѣ рꙋгѫндꙋсе пѣринтеле, ши милкꙋиндꙋсе кѣтрѣ дꙋмнезеꙋ,
сѣй дескопере ачастѣ таинѣ. Аꙋзи гла̑с зикѫндꙋй. Нꙋ черка чела че
нꙋле аѫꙟнџе минтѣ та, ши пꙋтерѣ кꙋноштинцiй тале, ничи сѣ черчетеѕ
чѣле аскꙋнсе, кѣчи кѣ жꙋдекѣциле лꙋй кареле ле жꙋдекѣ ши ле фаче сѫнтѣ
адѫнчиме ши безнѣ маре ши мꙋлтѣ. Ꙟсѣ де врѣме чей черкат сѣ щiи,
поговрѣте ꙟлꙋме, ши шѣзи де ѡпарте, ши ꙟамините чѣлѣ че вей ведѣ,
касѣ кꙋнощи дентрачастѣ пꙋцинѣ испитѣ, ѡпарте ѡаречѣ микѣ, ден
жꙋдекѣциле лꙋй дꙋмнезеꙋ, ши сѣ кꙋнощи кꙋм кѣ ꙟсте не черчетатѣ ши не
оурматѣ чѣ де тоате май наинте кꙋноскѣтоаре а лꙋй дꙋмнезеꙋ кивернисире.
Дечи старецꙋл дека аꙋзи ачесть гла̑с сѣ пꙋгорѫ кꙋ ѡсѫрдiе ꙟлꙋме, ши
мерсе ла ѡ кале латѣ пе оунде тречѣ мꙋлци, ши ера де ѡпарте ѡ ливадѣ,
ши ѡ фѫнтѫнѣ рече кꙋ апѣ кꙋратѣ, ши ера аколо ши оун копачю, ал
кѣрꙋѧ трꙋпина ꙟи ера гѣꙋноасѣ, ши ꙟтрѣ пѣринтеле ꙟ трꙋпина ачѣѧ
а копачюлꙋй, ши сѣ аскꙋнсе, ши пꙋсе денаинтѣ лꙋй ден фрѫнзꙋриле копа-
чюлꙋй, ши сѣ акопери, ши лѣсѣ ѡ гаꙋрѣ микѣ сѣ привѣскѣ чѣлѣ че сѣ во
фаче. Дечи вѣзꙋ трекѫндѣ оун ѡм богат ши дека вѣзꙋ ачел кѫмпꙋ
ал ливезiй рѣкоро ши кꙋ ꙗрбѣ, ши ачѧ фѫнтѫнѣ кꙋратѣ ши дꙋлче ши
рѣче, похти сѣ дескалече, сѣсѣ ѡдихнѣскѣ кѣчи ера припек, ши аша
дескѣлекѣ де пре калꙋл лꙋй, ши попоси аколо сѣ мѫнѫнче бꙋкате. Ꙟсѣ
ѡдихниндꙋсе ел аколѣ ꙟи вени ꙟгѫндѣ сѣ скоацѣ пꙋнга че авѣ лѫнгѣ ел
кꙋ ѡ сꙋтѣ де галбени сѣй вазѣ ши сѣй нꙋмере, ши дꙋпѣче ꙟи нꙋмѣрѣ врꙋ
ꙗрѣ сѣй пꙋе ꙟлокꙋл оунде фꙋсесе, ши сѣ греши пентре ѡ ꙟдꙋплекѣтꙋрѣ
а хаинiй, ши пѣрѫндꙋй кѣ ꙗꙋ пꙋс ꙟлѣꙋнтрꙋ, ей кѣзꙋрѣ жо пре пѫмѫнт,

Апой

апои дѹпъче мѫнкъ ши бѣѹ, ши дорми, сѣскѹлъ ши ꙟкълекъ прека ши
съ дѹсе, ши лъсъ галбении аколѣ. Иаръ трекѫдь алть къльторю мѣрсе
лафѫнтѫнъ събѣ апъ, ши афлъ галбении, ши и лѹѡ ши съ дѹсе, ши нѹ
мѣрсе пре калѣ чѣ дирѣптъ, че апѹкъ локѹри неоумблате, приньвіи, ши
преницарени ши фѹ невъзѹт. Дечи вени алть кълъторю ꙟкъркат ши ѡ
стенит, ши шъзѹ лафѫнтѫна ачѣа съсъ ѡдихнѣскъ, ши съш стѫм
пере сѣтѣ лѹи, шиш скоасе кепчелѹа лѹи шил оумплѹ де апъ, ши пѹсе
ꙟтрѫнсѹл оун песмед съл моае, ши шъдѣ де мѫка ѡдихниндѹсе. Иаръ
шъзѫндь аша сърăкѹл ачела, ши мѫнкѫдь ачѣ хранъ смеритъ ши сьрькѡ
съ ꙟтрачела ча съ ꙟтоарсе кълăреле ачела каре лъсасе аколо галбении ши
авѣ маре невоинцъ алергѫндь фиindѹи ѡкіи сълбатечи ши ꙟкрѹнтаци,
ти фаца лѹи ꙟтралть фѣлю, ши вени асѹпра сьракѹлѹи ачелѹѫ грьнд
кѹмьніе. Кѹрѫндь съмдаи галбении каріи мѝ афлат ачи. Иаръ
сьракѹл ачела зичѣ кѹмари жѹръ мѫнтѹри, кѹм къ наѹвъзѹт аколѣ лѹ
крѹ ка ачела, иаръ ачела чеи піердѹсе фиindѹ мѫніѡс ка оун леѹ ꙟчепѹ ал
бате ши ал лови престекап, кѹ кѹрѣѡа фрѫѹлѹи калѹлѹи, ши деврѣме
че сьракѹл ачела съжѹра кѹм кънаре нимика, мъніиндѹсе маи мѹлтѹ а
чел кълăре скоасе бълтакѹл лѹи ши лови пре сьракѹл ачела ꙟтѫмпла ка
пѹлѹ шил ѡморѫ. Дечи деськълекъ депре кал, ши чѣркъ ꙟтоате хаинеле
ши съкѹлѣцеле кълъторюлѹи ачелѹѫ, ши не афлѫндь нимика съ дѹсе ꙟтри
стат фоарте. Иаръ старецѹл ачела сихастрѹл, левѣдѣ тоате ачѣстѣ
деи скорбѹра копачюлѹи ачелѹѫ, ши съ спъмѫнта ши съ мира ши съ ꙟтри
ста фоарте, ши плѫнџѣ пентрѹ ѡморѫрѣ чѣ възѹ фъръ дирептате,
ши нсъ рънiѫ инима лѹи ши кѹлакрьмн рѹгѫндѹсе кътръ домнѹл зичѣ,
Доамне чѣѫсте сфатѹл тъѹ ачеста аратъмил міе пъкътосѹлѹи кѹраб
дъ бѹнътатѣ та, оунѹл аѹ пiердѹт ши алтѹл аѹ афлат, иаръ алтѹ
престрѫмбътате съ оучисе: Иаръ ачѣстѣ рѹгѫндѹсе старецѹл, съ по
горѫ ꙟџерѹл домнѹлѹи ꙟвъцѫндѹл ши арътѫндѹи лѹи лѹкрѹриле кăреле ле
възѹ, ши зисе кътръ дѫнсѹл, нѹфіи тристь старецѹле ничи ꙟць пăрь
рѣѹ, ши съсоколѣщи кѹм къ доаръ фъръ воѫ лѹи дмнзеѹ съ фак ачѣстѣ,
къ кѹ воѫ лѹи дмнзеѹ съ фак ачѣстѣ, оунеле деи депъртарѣ лѹи дмнзеѹ,
алтеле пентрѹ чертарѣ, ши алтеле пентрѹ кивернисирѣ, пентрѹ къ ачѣста
че аѹ пiердѹт галбении ѫсте вечин челѹѫ че иаѹ гъсит, ши чела че иаѹ гъ
сит авѣ ѡгръдинъ вредникъ де галбени, р, иаръ богатѹл ачеста ѫсте
лаком ши непъсътѹнторю, ши ѡаѹ лѹат кѹсила нѹмаи пентрѹ, н, де гал
бени. Иаръ сьракѹл ачела не авѫндь че съ факъ, саѹ рѹгат лѹи дмнзеѹ
съ факъ рыскѹмпърăре, пентрѹ ачаста аѹ кивернисит дмнзеѹ ꙟтрачеста
кип ши иаѹ дат ꙟдоиць пентрѹ, н, р, каріи иаѹ пiердѹт лакомѹл чела
чеи лѹасе грьдина чѣ де галбени, р, пентрѹ, н. Иаръ ѡмѹл ачел ѡсте
нит че наѹ афлат нимик ши саѹ ѡморѫт фъръ дирептате, аѹ фостъ фъ

кѹт

кꙋт ѡдиниѡаръ моарте, їаръ ꙟкъ авѫнд фапте крещинеещи шѝ плъ
кꙋте луй Дꙋмнезеꙋ, вржнд съ̀л мѫнтꙋꙗскъ, шѝ съ̀л кꙋръцѣскъ
де пъкатꙋл оучидерїй че фъкꙋсе, ѡри кꙋ вое ѡри фъръ вое, пентрꙋ ача
ста кивернисѝ десъ ѡморѫ фъръ дирептате шѝ фъръ кале каръ съ спъсѣскъ
сꙋфлетꙋл. луй, їаръ лакомꙋл ачеста кареле аꙋ пїердꙋт галбенїй шѝ аꙋ
фъкꙋт оучидере, врѣ съ мѣргъ ꙟнадь пентрꙋ лъкомїѧ шѝ юбирѣ луй де
арџинтꙋ че авѣ, че пентрꙋ ачаста ꙟлъсъ Дꙋмнезеꙋ де къзꙋ ꙟ пъкатꙋл
оучидерїй ка съ дорѣскъ сꙋфлетꙋл луй де пъкатꙋл чел вѫдит шѝ съ чаръ
покъинцъ, шѝ їатъ пентрꙋ причина ачаста, лъсъ лꙋмѣ шѝ чѣле ден лꙋ
ме шѝ мѣрџе съ съ кълꙋгърѣскъ ка сꙋфлетꙋл луй съшна спъсѣскъ. Чеџ
мерџи даръ лакилїѧ та шѝ нꙋ черчета мꙋлтꙋ жꙋдекъциле луй Дꙋмнезеꙋ,
пентрꙋ къ Дꙋмнезеꙋ ле фаче пре дирептꙋл шѝ пре кꙋм щїе, їаръ цїе ꙟц паре
къ съ фак фъръ дирептате. ꙟсъ същїй къ съ фак шѝ алтеле мꙋлте ꙟ
лꙋме, кꙋ воѧ луй Дꙋмнезеꙋ пентрꙋ причиниле кареле нꙋле кꙋноскꙋ ѻаменїй,
чесъ каде съ зикъ фїеще кареле дирептъ ещи Доамне шѝ дирѣпте ꙟц сѫнт
жꙋдекъциле тале.

КАП. В.

Алтъ Сехастрꙋ лъкꙋинд ꙟпꙋстїю шѝ рꙋгѫндꙋсе луй Дꙋмнезъꙋ, съ
рꙋга кꙋ лакръми съй арате нище жꙋдекъци ѻаре кареле але луй чесъ фак
шѝ нꙋле кꙋноскꙋ ѻаменїй, че ле паре къ сѫнтъ нище лꙋкрꙋри фъръ кале,
їаръ Дꙋмнезъꙋ нꙋврѣ съй арате немикъ мꙋлтъ врѣме. Де врѣме че нꙋ
поате ничи ѻдатъ ѻмꙋл съ алѣгъ шѝ съ афле тоате таинеле луй Дꙋм
незъꙋ. ꙟсъ Сехастрꙋл нꙋсъ пъръсїѧ зїоа шѝ ноаптѣ де рꙋгъчюнѣ ачѣѧ.
Їаръ ꙟтрꙋна де зиле вржнд Дꙋмнезъꙋ съй плинѣскъ воѧ, пꙋсе ꙟ инима луй
гѫнд съ съ дꙋкъ съ вазъ пре оун Старець Сихастрꙋ кареле ера ꙟтралтъ локꙋ
кале де кѫтева зиле. Шѝ дѣка ꙟчепꙋ а къльтори Сихастрꙋл тримисе Дꙋм
незъꙋ оун ꙟџер ꙟкип де кълꙋгър, шѝ ꙟтимпинъ пре Сихастрꙋл ачеста шїй
дѣ де ꙟкинъчюне ка оунꙋй кълꙋгър зикѫнд, благословѣще пърините, шѝ Се
хастрꙋл ꙟй дѣде луй ръспꙋнсꙋл че и съкъдѧ. Шѝ зисе ꙟџерꙋл кътръ Ста
рець, оунде мерџи пърините? їаръ Старецꙋл зисе. Къ мергъ пънъ ла кꙋ
таре Старець съл вазъ, шѝ зисе ꙟџерꙋл. Къ шѝ еꙋ мергъ аколо, че съ мѣр
џем амѫндой пентрꙋ соцїѧ. Шѝ мергѫнд амѫндой ꙟ зїоа ча дентѫю ма
серъ сѣра шѝ попосиръ ꙟтрꙋн сат, оунде ера оун ѻм смѣрит, шїй сълъшлꙋи
кꙋ драгосте, шѝ адꙋсе ла масъ оун блид де арџинтъ. Їаръ дѣка мѫнкаръ
лꙋѡ ꙟџерꙋл блидꙋл ачела, шил арꙋнкъ ꙟ въздꙋх шѝ пери. Їаръ Старецꙋл
дѣка възꙋ ачаста съ ꙟтристъ. Дꙋпъ ачѣѧ ешинд де аколо съ дꙋсеръ а доа
зи шѝ попосиръ ꙟтралтъ сат, ла каса оунꙋй крещин юбиторю де Хс, шѝ кꙋ
чѣрникъ, шѝ ачела ашижедерѣ ꙟй сълъшлꙋи, шѝ авѫнд оун кокон оунꙋл нꙋ
скꙋт

скꙋт ꙟ ладꙋсе сѫл благословѣскъ ши сѫ факъ рꙋгъ пентрꙋ ел, ꙗръ ꙟџерꙋл кѫнд
врꙋ сѫ пꙋрчазъ кꙋ сехастрꙋл, апꙋкъ коконꙋл ачела де гѫт ши л сꙋгрꙋмъ. Ꙗръ
Сехастрꙋл вѫзѫнд ачаста сѫ спѫмѫнтъ ши нꙋ авѣ че сѫ зикъ. Ꙗръ кѫлѫ
торинд ши ꙟтреа зи, мерсеръ ши попосиръ ꙟтро кꙋрте, де врѣме че нꙋ пꙋ
тꙋръ афла пре ниме сѫ й прїимѣскъ, ши ача кꙋрте ера пꙋстїе, ши ава оун
зидю, ши шезꙋръ ꙟ оумбра зидюлꙋи ачелꙋѧ, ши скоасе старецꙋл деи пескимѣ
дїи че ава ꙟ секꙋлецꙋл лꙋи ши мѫнкаръ, ши аколѧ оунде мѫнка ей вѫзꙋ къ
аꙋгърꙋл адекъ ꙟџерꙋл оун зидю карелe врѣ сѫ се сꙋрпе, ши сѫ скꙋлъ ши сꙋмѣ
се ханелеши л стрикъ, ши ꙗръ ꙟл зиди ꙟдатъ де и темею. Ꙗръ старецꙋл
вѫзѫндꙋле ачѣстѣ нꙋ пꙋтѣ сѫ рабде, че фѫкꙋ жꙋрѫмѫнть ши зичѣ кѫтръ
ел. Че сѫнт ачѣстѣ лꙋкрꙋри деминꙋне че вѫз? ꙟџер ешти, аꙋ дїавол,
аче ешти? Къ фаптеле че фѫкꙋши нꙋсь фапте де ωм, ши зисе ꙟџерꙋл. Ча
фѫкꙋт? Ꙗръ старецꙋл зисе. Ери ши алалтаери непрїимиръ чей юбитори
де Хс ши несѫлѫшлꙋиръ, ꙗръ тꙋ оунꙋѧ ꙟи лꙋаши блидꙋл чел де арџинтꙋ
ши л арꙋнкаши ꙟ вѫздꙋх ши пери, чела алалть ꙟи сꙋгрꙋмаши коконꙋл, ши ан
чѣ вениим ши нꙋне дѣдеръ ничи ωмѫнгѫяре ничи ѡ сѫлѫшлꙋире, ши те апꙋка
ши де зидеши? Атꙋнчѣ ꙟи зисе лꙋи ꙟџерꙋл. Аскꙋлтъ пѫринте, ши ꙟ ч
вою арѫта адевѫрꙋл лꙋкрꙋрилор. Чел де ꙟтѫю чей нꙋ прїимит ѧсте ωм юби
торю де дмнезѫꙋ ши дирептъ, ши дꙋпъ вою лꙋи дмнезѫꙋ ꙟш ивернисѣще ши
ωрѫндꙋѧщ авѣрѣ лꙋи, ꙗръ блидꙋл ачела аꙋ фостꙋ де мощенире недирѣптъ,
ши пентрꙋ сѫ нꙋ пїарзъ пре лѫнгъ ачела ши плата челор бꙋне, пентрꙋ ачаста
аꙋ фостꙋ вою лꙋи дмнезѫꙋ, ши мїаꙋ порꙋнчит сѫ л пїерзъ ка сѫ и фїе ши
сѫлѫшлꙋирѣ лꙋи кꙋратъ ши фѫръ прикълешꙋг. Ꙗръ ши чела алалть че нꙋ сѫ
лѫшлꙋит, ши ачела ѧсте смерит ши ωм кꙋ фапте бꙋне, ꙗръ коконꙋл аче
лаѧ лꙋи де рфи трѫит врѫ сѫ фїе ва ал сатанїи, ши сарфи оуитат фапте
ле пѫринтелꙋи лꙋи, пентрꙋ ачаста аꙋ порꙋнчит дмнезѫꙋ сѫ моаръ аша микꙋ
ка сѫ сѫ спѫсѣскъ сꙋфлетꙋл пѫтѫнесѫꙋ. Ши зисе старецꙋл. Бине лѣй фѫ
кꙋт ачѣлѣ тоате, Даръ анчѣ че ай сѫ зичи? Ши зисе ꙟџерꙋл. Кꙋ
ноаще пѫринте ши пентрꙋ ачаста, къ стѫпѫнꙋл кꙋрцїи ачещїѧ ѧсте ωм
рѫꙋ ши нѫпѫстꙋиторю, ши ва сѫ факъ рѫꙋ а мꙋлци, че нꙋ поате пентрꙋ сѫ
рѫчїѧ лꙋи, ꙗръ мошꙋл лꙋи кѫнд аꙋ зидит ачестꙋ зидю аꙋ аскꙋнсь ꙟтрѫн
сꙋл бани мꙋлци, ши делаш фи лѫсат сѫ казъ, ꙗръ ачесть ωм рѫꙋ чел стѫ
пѫнѣще кꙋ причинъ ка сѫл зидѣскъ, аместе кѫнд арфи гѫсит авꙋцїѧ аче
ста ши ωарфи келтꙋит ꙟ фаптеле лꙋи челе рѣле, че пентрꙋ ачаста аꙋ фостꙋ
вою лꙋи дмнезѫꙋ сѫ сѫ ꙟтѫрѣскъ зидюл ачеста, сѫ нꙋ афле авѣрѣ ωмꙋл ачела
карелe врѫ сѫ ωрѫсипѣскъ ꙟ пофтеле лꙋи челе рѣле, ши ꙟ вѫтѫмарѣ ωамени
лор, че аре дмнезѫꙋ врѣме сѫ ωарате ла оун ωм че сꙋ каде сѫ ωкелтꙋиаскъ ла лꙋ
крꙋри бꙋне. Ачѣстѣ сѫнть де и жꙋдекѫциле лꙋи дмнезѫꙋ карелe черкан сѫ
ле ꙟвѣци, че тедꙋ даръ ла килїѧ та, ши нꙋ гриж пентрꙋ лꙋкрꙋриле лꙋмїи,
ꙟчекип, ши пентрꙋ че сѫ фак, кѫчи къ жꙋдекѫциле лꙋи дмнезѫꙋ сѫнт ꙋн адѫ

кꙋ маре, прекꙋм аꙋѕи пророкꙋл. ши кꙟиле лꙋи сѫнть не оурмате ши нечерчꙋ-
тате, ши нꙋпоате ѡмꙋл преампърꙋнт[illegible] съле кꙋноаскъ тоате. нꙋмаи пре
кꙋм ѕиче скриптꙋра. Дирептꙋл декрединцъ ва фи виꙋ, адекъ, ѡмꙋл чел
дирепть декрединцъ сева спъси, крезѫндь къ Дмнзъꙋ ѫсте дирепть, ши
нꙋфаче ничи острѫмбътате, че нꙋмаи кѫте леласъ десъфакꙋ тоате педи-
рептате съфакꙋ. Ачѣстѣ аꙋѕиндь Сехастрꙋл дела ꙟцерꙋ дѣде лаꙋдъ лꙋ
Дмнзъꙋ, ши ꙟторкѫндꙋсе ла килїѧ лꙋи, дечїѧ нꙋмаи черчетъ немика.

КАП. Г.

Ꙟечетатꙋнѣм ши нѣм дꙋмънит ꙟпреꙋнъ еꙋ ши кꙋ ꙟцелетꙋл софро-
нїе ꙟ Алеѯандрїѧ кꙋ Пърꙟтеле Павел, кареле авѧ мѫнъстире оунде
съкема Андаѕоменон, ши фолосиндꙋне дела ел мꙋлть ꙟзисем лꙋи
Спꙋнене ноаѡ пърꙟте кꙋм тѣи фъкꙋт кълꙋгър? Іаръ старецꙋл
сꙋспинѫндь ѕисе, крѣдецимъ фїилор, къ нꙋ воꙟ аскꙋнде декътръ во.
Кѫндь ерам мирѣн авѣм мꙋлтъ крединцъ ши драгосте ла кълꙋгъри, ши ве-
ни оунде афлам кълꙋгър вѫнѕиндꙋш мещершꙋгꙋл лꙋи ꙟл лꙋам шил ѡспътам
ши чеи требꙋѧ ꙟи дам. Іаръ ꙟтро зи съ ꙟтѫмплъ десъболнъви фата
мѣ, ши ѕисеръ дофторїи къ ва мꙋри, ши адꙋнъндꙋсе тоци аи ноштри ши рꙋ-
денїиле ши прїѧтенїи ши вечинїи ла нои, ѕисе кътръ мине фрателе мїеꙋ.
Дꙋте декїѧмъ пре Ставрофилакꙋл съи четѣскъ, ка съи ласъ сꙋфлетꙋл маи
кꙋрѫндь съ нꙋсъ мꙋнчаскъ аша. Ши ешиндь еꙋ мъ ꙟтимпинъ Пърꙟтеле
Закхеꙋ, ши вѣзѫндꙋ окїи мїеи кꙋ лакръми ꙟм ѕисе, Чецїе? Еꙋ ꙟи
ѕишь лꙋи. Ам ѡфатъ оунанъскꙋтъ ши моаре, че мъдꙋк ла Ставрофи-
лакꙋл съвїе съи четѣскъ съи ласъ сꙋфлетꙋл маи кꙋрѫндь, шим ѕисе мїе Па-
рецꙋл. Ꙟтоарчете съмѣргем съ ѡ вѣдꙋ, ши де сѫнт вре оунїи аколо, съи
скоци дѣкола. Дечи ам ꙟтрат ши ам фъкꙋт пречеѧ че шѣдѧ аколѧ съ
мѣргъ ꙟтраатъ касъ, ши ꙟтрѫндь старецꙋл съ атинсе де мѫна еи ши зи-
оунꙋл е Дмнзъꙋ, іатъ фокꙋ арде фъръ лемне ши фъръ лꙋминъ, ши къꙋтѫ
дꙋмни ꙟфацъ Старецꙋл ꙟм ѕисе. Пъѕивей чецвою ѕиче, ши съц дъръꙋаскъ
Дмнзъꙋ вїаца еи? Іаръ еꙋ къзꙋю ла пичоареле лꙋи ши фъгъдꙋїю съфакꙋ.
Ши лꙋѫндꙋ ел апъ ши рꙋгѫндꙋсе, ши благословиндꙋѡ стропи пре фаца фѣ-
тїи, ши ка кꙋ ослабъ адоминꙋлꙋи, ꙟдатъ шезꙋ фата, ка кꙋм нарфи авꙋт
оурмъ де боалъ, шим ѕисе мїе. Іатъ Дмнзъꙋ прин рꙋгилъ пърꙟцилор, пре
карїи аи съ лъшлꙋит ꙟкасата, цїѡаꙋ дърꙋит, че съ нꙋѡ мърици, че ѡло-
годѣще пре ѧ мирелꙋи челꙋи череск лꙋи Хс Дмнзъꙋл нострꙋ, ши ешиндь
старецꙋл съдꙋсе. Іаръ еꙋ ши маика еи ши тоци чеѧ че аꙋѕисе ам слъвит
пре Дмнзъꙋ. ши ера фата ка де опть ани, дечи деатꙋнчѣ ꙟдемнам пре
мꙋѧрѣ мѧ ка съ ѡдꙋчем ла мѫнъстире де кълꙋгърице, іаръ ѧ ꙟм ѕичѣ ла
всѡ пънъ се ва фаче де вѫрстъ. Дечи фъкѫндꙋсе ѧ ка де паптрꙋ спрѣзѣче ани

ам

ам зи манчїи еи. Іатъ къ ау ажунсь фата ла вжрста еи, даръ че оцинем?
Іаръ соцїа мѫ ꙟм зисе мїе, еу нусокою лъса съсъкъ лу гъръескъ че о кою мъри
та, ши амфъкут оун ан ꙟвъцѫндусо пре ѫ ши ꙟвїиндусо, ши ничи о да
тъ нусам бътут, пънъ че ам мерсь ши ла жудекъци, ши нем жудекать
де сингелул, ши де ставрофилакь, ши зисеръ съсъ ꙟтрѣбе ши фата съва
зъ каре ва пофти дентраменждоасо, іаръ манка еи ши ку алте муери де ꙟпреу
нъ оау ꙟвъцат съзикъ къи требуе бърбат каре съши фъку. Атунчѣ ꙟм
зисе ставрофилокул, нуте ꙟтриста, че тедуо декумпъръ о фатъ фечоа
ръ, ши о пуне пре ачѣѫ ꙟлокул ачещїѫ ла мѫнъстире ши дминзъу о ва прїими.
Іаръ еу ку осѫрдїе прїимїю кувѫнтул, ши мергѫндь кумпърaю о фатъ фе
чоаръ де оунспрѣзѣче ани дирепть галбени, к, ши одуш ла мѫнъстире, ши
зишь манчїи прокопїен, прїимѣще ачасть кукоанъ, ши дела мине веи авѫ
храна ши ꙟбръкъмѫнтул еи пънъ кѫндь вою фи вїу, іаръ кѫндь вою мури, ꙟ
вою лъса, п, де галбени. Ши аша ам мъритат пре фата ноастръ, ши дека
сау плинит о пть зиле але нунтеи възую ꙟ вис кум мерџем ку оаре чине ла еме
са, ши мергѫндь ажунсем ла оун кѫмпь, ши ера каку м сарфи фъкут бучю
шим зисе мїе ачела че ера ку мине, съмерџем ла ачесту бучю, ка ау съдобѫ
дещи, ау съпїерзи, ау съте амѣстечи, іаръ ажунгѫндь аколо ꙟтръм, ши
възую колибиле ши болтеле ши оулицеле четъцїи ачеїѫ пиине де арапи, ши е
ра маимуцаци деи арапїи ачеѫ мешери делемнь, ши чоплїѫ ши фъчѣ курсе,
ши ведѣм пре оунїи дентру еи авѫндь лацури, ши приндѣ пре оамени, ацїи
съпа гропи шїи ꙟгропа, іаръ ацїи ꙟи ꙟпїедека шїи ръніѫ, ацїи лепунѫ
къпѣстре ꙟгуръ, шїи трѫцѫ ꙟтру н лаку ку скѫрнъ, ши ацїи оумбла ку
муери а ѫве фъръръушине, ши ера тоци оаменїи ачеѫ де оурма арапилор де бу
нъ воѫ лор ши букурошн. Ши ꙟскурть съзичем, нупоате ом съспуе ши съ
нумере мешершугуриле ши гръзъвїиле ку кареле ꙟвъца пре оамени, ши венїѫ
оунїи деи арапїи ачеѫ ши мъсъруга, шїи съруга м ши еу букуро, шим зи
чѣ, кѫндь фачи нунта ка съне веселещи ши пре нои? Ши лезичѣм лор, іа
тъ ведеци къ мъгрижеску, ши ерам каку м а шфи авѫнд ва л муать пентру
нунтъ. Ши дѣка съсътрѫнсе нородул ши чеѫ ан мирелуи авѫндь ши къру
цъ деннафаръ де поартъ, ꙟтрѫндь еу ши муѫрѣ мѫ скоасъм пре фата ноа
стръ, ши ера фаца еи ши грумазїи еи ши брацеле ши пїептул ши палмеле мѫ
нилор пънъ ла брѫул еи тот ку шерпи мичи ши мари ꙟфъшурать ши липиц
де ѫ, іаръ дѣка шезум ꙟкъруцъ, атунчѣ съсуи оун арапь мику ши ше
зу ꙟпартѣ деннастѫнга еи, ши ꙟчепу а токми ши а стрѫнџе, ши ешиндь
нои пре оушъ съ афларъ арапїи маимуцаци декѫт оаменїи ши рѫдѣ грозаву,
ши ꙟчепуръ а стрига ши а кѫнта ши а бате добеле, ши ꙟчепуръ оунїи дентру
еи а глъсуи ꙟпреунъ асупра ноастръ, ши ацїи авѫ канище къцїи ши фъчѣ
съ не мирос а скъ, ши ка съну гръеску мулте, ажунсъм апроапе де бесѣрекъ,
ши ꙟтраръ тоци ꙟ бесѣрекъ, іаръ арапїи ничи оунул нау ꙟтрат ку нои ꙟбе

сѣре

сѣрекъ, ши дѣка ешим ꙗръ съапꙋкаръ деоржндꙋ iала лорчѣ дентѫю. Ши
вѫзꙋю ка кꙋм машфи афлат кꙋ ачел ѫбръкъмѫнт лꙋминат кꙋ кареле ѫбла
дентѫю, ши ѫблѫнд ной ѫм иросн ѡ миросалъ фрꙋмоасъ каре ничи одатъ
нꙋ миросисем ка ачѣѧ, шим зисе ачела, стъй къ нꙋ ещи врѣдникъ съвїй
май ѫлъꙋнтрꙋ. Ши вѫзꙋю ѡ четате акърїѧ подоаба ши фрꙋмꙋсѣцѣ ши
мърнмѣ нꙋ поате съ ѡ повестѣскъ лимба ѡменѣскъ, ши дешкизѫндꙋ оуша
ѫм арътъ четатѣ шим зисе, деаи ꙗиско пефатата, ши ѡ аи бъгат ѫскѫ
на ачѣѧ каре аи възꙋт. Ши ѫдатъ мъ дешептаю, ши спꙋш мꙋерїи мѣле,
шим зисе ши ѧ, адевърат доамне ши еꙋ мъкъѣскꙋ, че чаꙋ фостꙋ съфїе са
фъкꙋт, къ ам трей нопци декѫнд възꙋ оун арап фоарте скѫрнав ла кип,
ши мъ кꙋпринде адѣсе, ши сꙋгрꙋмѫндꙋмъ ѫмзиче. Фоарте ѫц мꙋлцимѣ
скꙋ къ май юбит ши май чинстит пемине маи мꙋлтъ декѫт пре тє. Че мъ
темѣм съ цѝ спꙋю. Атꙋнчѣ ѫй зишꙋ, Нꙋц спꙋнѣм еꙋ маинте? Че а
кꙋм съ не кълꙋгърим ной ѫкаи съ не пѫжнцем дѣкꙋм ѫнаинте пъкателе ноа
стре, шим зисе. Еꙋ тикълоаса де мине мїам ѫгропат фата, ши акꙋм
кꙋм вою съ ѡ ла, адевърат ачаста нꙋ поате фи. Дечи скꙋлѫндꙋмъ еꙋ дими
нѣца мам дꙋ ла пърнителе Закхеꙋ, ши наꙋ врꙋт съмъ прїимѣскъ ничи съмъ
вазъ, че мїаꙋ скри ѫпротабалъ зикѫндь. Іартъмъ фрате къ дмнезъꙋ саꙋ
ѫторсь декътръ тине, че нꙋ почꙋ ничи еꙋ съ те прїимескꙋ. Атꙋнчѣ мам
дꙋ ла мѫнъстирѣ лꙋи сти Едимїе, шам спꙋ пърнителꙋи Павел ачѣлѣ че
мисаꙋ ѫтѫмплат, шим зисе старецꙋл. Адевърат фїюле тѣй ѫшеалат дѣн
дат фѣтїй тале върбат, ши чела четѣꙋ сфъцꙋит пентрꙋ чѣмаалтъ фа
тъ нꙋцаꙋ фостꙋ юбиндь мѫнтꙋинца та, карфи пꙋтꙋт Аврам кѫндь нꙋ
зи дмнезъꙋ съ шъꙋнге коконꙋл съдѧ пентрꙋ ел звѣче роби. Ши ефтїе дѣр
фи кꙋноскꙋт къ ва прїимни дмнезъꙋ ачаста, ар фи жꙋнгиат пентрꙋ фата лꙋ
зѣче роабе. Ши Іаковъ дѣка юби пре Рахила, ши апой афлъ ѫлокꙋл ей ѫ
касъ пре Лїѧ, нꙋй пъкꙋ, че лꙋѡ ши пре Лїѧ, ши пре Рахила ѫкъ нꙋѡ
лѣсъ. Ши дмнезъꙋ ши коконна аꙋ прїимит де ла тине, ши пре фата та ѡ
чѣре де ла тине, ши вѣц ши тꙋ ши мꙋѧрѣ та съмѣрѹцꙋи ѫмꙋнкъ ка ниште
кълъкъторн, къ ам крезꙋт къ дмнезъꙋ нꙋсъ ѫшалъ, къчи асте скрн, чѣ
лѣ че е прин бꙋзеле мѣле нꙋ ле вою лепъда. Че тедꙋ фїюле дец пѫжнце пъка
теле тале. Атꙋнчѣ мам ѫторсь ла каса мѣ, ши дꙋпъ трн зиле ам афла
кълꙋгърн мергѫндь ла мꙋнтеле Синайꙋ, ши ѫсоцндꙋмъ кꙋ ей мам фъкꙋт
кꙋ дарꙋл лꙋи Хс кълꙋгър, ши ꙗтъ ам, л҃и, де ани рꙋгѫндꙋмъ лꙋи дмнезъ
зїѡа ши ноаптѣ съм ѫрте пъкателе мѣле чѣле мꙋлте. Ачѣстѣ аꙋзинд
ной ам дат славъ лꙋи дмнезъꙋ.

Кап

Кап. д.

Ꙟтро врѣме май ꙟпреꙋнат кꙋ пъринтеле Їѡсиф ла єнат, шѝ єра
ꙟпреꙋнъ шѝ риторꙋл Софронїе, шѝ ꙟпреꙋнѫндꙋне ной кꙋ старецꙋл,
ꙗтъ вени ѡ сарачине дела Їанла, шїнда трей галбени зикѫнд,
Прїимѣще ачещѣ чинстите пъринте касъ фачи молитвъ корьбнїй
мѣле, къ ѡ сам ꙟкъркат шѝ ѡ сам тримите ꙟ цара арѫпѣскъ, ꙗръ
старецꙋл ничи кꙋм нꙋл аскꙋлтъ, ꙗръ Софронїе зисе старецꙋлꙋй прїимѣ
щїй ачещѣ пъринте, шїндъ ꙗръ ла оунфрате чей вор требꙋи. Ръспꙋнсе
старецꙋл, ꙟдоитъ рꙋшине ѩсте фїюл мїеꙋ съ ꙗꙋ чѣлѣ че нꙋ'ми требꙋеск
шѝ кꙋ мѫниле мѣле съ сѣчер мъръчини стрїини, мъкаръ де аши пꙋтѣ съ сѣ
чер мъръченїй сꙋфлетꙋлꙋй мїеꙋ къчи ѩсте скрис. Де самени самънъ але
тале, къ чѣле стрїине сѫнтъ май амаръ де кѫт ѡсфинка грѫꙋлꙋй, шѝ
май вѫрто ѡ фїюле, къ нꙋ ѩсте алтъ фъръ нꙋмай причинъ съсъ пъгꙋбѣ
скъ сꙋфлетꙋл, шїй зисе Софронїе, дарѫ кѫте фаче ѡмꙋл милостенїе нꙋле
сокотѣще дꙋмнезеꙋ; Шѝ ръспꙋнсе старецꙋл, мꙋлте ꙟпърцири сѫнтъ ꙟсо
котѣла милостенїей, кѫчи къ ѩсте ѡм де фаче милостенїе пентрꙋ съ'й съ
благословѣскъ каса лꙋй, шѝ дꙋмнезеꙋ ѡ благословѣще, алтꙋл пентрꙋ кора
бїѧ лꙋй, шѝ дꙋмнезеꙋ ꙟй фаче кале бꙋнъ, алтꙋл пентрꙋ коконїй лꙋй,
алтꙋл пентрꙋ съсъ славѣскъ шѝ дꙋмнезеꙋ ꙟй славѣще, де врѣме че дꙋмнезеꙋ
нꙋ оурѫсѣще пре нимени, шѝ ѡри чева фїеще каре ꙟй дъ кѫндъ нꙋйсъ
вътъмъ сꙋфлетꙋл лꙋй, шѝ ачещѣ тоцй ꙟш аꙋ плата лор лꙋатъ, къ
къ пентрꙋ причина че аꙋ фъкꙋт милостенїѧ дꙋмнезеꙋ лѣꙋ дат, шѝ нꙋле
ѩсте даторю нимика ꙟ врѣмѣ чѣ фїй тоаре, тꙋ дарѫ де фачи милостенїе
фъ пентрꙋ сꙋфлетꙋл тъꙋ, шѝ дꙋмнезеꙋ ꙟць вада ачѣѧ че пофтещи къ ѩ
сте скрис, Дѣцй дꙋмнезеꙋ дꙋпъ инима та. Ꙟсъ сѫнт оунїй карїй съ паре
къ фак милостенїе, ꙗръ мѫнїе май мꙋлтꙋ пре дꙋмнезеꙋ, Шѝ Софронїе зисе,
Лъмꙋрѣщеми пъринте ачесть кꙋвѫнтъ, ꙗръ єл зисе. Дꙋмнезеꙋ аꙋ порꙋ
чит пѫйниле чѣле де фрꙋнте, шѝ тоатъ роада, шѝ добитоачеле чѣле кꙋ
рате съй адꙋкъ пентрꙋ благословенїѧ челора лалте, шѝ петрꙋ єртарѣ пъ
кателор, ꙟкъ шѝ де ꙟ прꙋнчїй чей ꙟтѫю нъскꙋцй съй ꙟкине. Ꙗръ бога
цїй фак ꙟпотривъ, чѣле май де фолос цин єй, шѝ чѣле проасте ле ꙟпартъ
ла сърачи шѝ ла фрацїй лор кꙋм амзиче, винꙋл чел бꙋн ꙟл бѣꙋ єй, ꙗръ
чел ѡцецит саꙋ ꙟпꙋцит ꙟл даꙋ ла въдꙋве шѝ ла сърачи, шѝ поама чѣ
бꙋнъ ѡ мънѫнкъ єй ꙗръ чѣ пꙋтредъ ѡ ꙟпрꙋмꙋтѣзъ, шѝ хаинеле чѣле
бꙋне шѝ чинстите ле поартъ єй, ꙗръ чѣле векй шѝ рꙋпте ле лѣпъдъ ла
сърачи, шѝ коконїй чей фрꙋмош шѝ де нѣм бꙋн ꙟй гътескꙋ де нꙋнтъ шѝ
де ꙟсꙋрат шѝ аꙋ мꙋлтъ грижъ пентрꙋ єй. Ꙗръ пре чей болнави саꙋ
ѡрби, саꙋ шкїѡпи, саꙋ грозави ꙟй ꙟкинъ лꙋй дꙋмнезеꙋ, шїй пꙋн ла мѫнъ
стири, пентрꙋ ачаста сѫнтъ не прїимите чѣлѣ че ле адꙋк, къ ꙟтра чѣ

ста

ста кѫп ши кании адꙋкѫнд, нꙋнꙋмаи наꙋ бꙋкꙋрат пре дмнꙁеꙋ че ꙟкъ ла
ши мъніѧт, че саркъдѣ съ сокотѣскъ ачещѣ къ кѫнд вор съ чинстѣскъ
пре оамени ꙟсѣменѣ ноаѡ, съ невоеаскꙋ съ адꙋкъ чѣлѣ че ле паре къ сѫнт
кꙋ мꙋлтꙋ маи чинстите, даръ кꙋ кѫт маи вѫрто пре дмнꙁеꙋ ши ꙁидиторюл
рюл ностръ, де ла кареле авем ши ачѣлѣ кареле адꙋчем: пре ачеста кѫнд
вом съл мѫнгѫем прен милостеніе, сѫнтем даторі съ ни адꙋчем чѣле маи
чинстите, ѡри деньче авем, каꙋ кꙋмва дарꙋл ностръ съсъ ꙟтоаркъ ꙟ
сѫнꙋл ностръ кꙋ рꙋшине, ши жъртва ноастръ съ фіе ѡскѫрбитъ ши не
пріимитъ, пентрꙋ къ ꙟчекип жъртва лꙋи ное, ера сфаръ ши фꙋм, ши
пентрꙋ бꙋна фире ачелꙋѧ че оаꙋ адꙋс саꙋ сокотит ла дмнꙁеꙋ миро кꙋ бꙋнъ
миродѣніе прекꙋм ѫсте скрис, домнꙋл аꙋ миросит миросѣлъ бꙋнъ, аша
ши роада каре съ адꙋче ден фирѣ чѣ рѣ, мъкаръ къ съ вѣде бꙋнъ ла арѣ
таре, ꙟсъ ла дмнꙁеꙋ съ сокотѣще ꙟпꙋцичюне, каши жъртва, ши тъ
мѫѧ жидовилор, де каре аꙋꙁи дмнꙁеꙋ прен пророкꙋл, Тъмѫѧ воастръ
ѫсте ꙟпꙋцичюне. Ши старецꙋл кꙋноскѫндꙋне пре ної къ не ꙟдоим ла кꙋвин
теле лꙋи, скꙋлѫндꙋсе ꙟнаинтѣ ноастръ ꙟш ръдикъ мѫниле ши окіи къ
тръ черю ши ꙁисе ꙟтрꙋ аꙋꙁꙋл ностръ. Іисꙋсе дмнꙁеꙋл ностръ, кареле
аи фъкꙋт черюл пъмѫнтꙋл марѣ ши тоате чѣле че сѫнт ꙟтрꙋ ѧле, иꙁбъ
виторюл сꙋфлетелор ноастре, де сѫнт ачѣстѣ че ам ꙁис къ тръ фраци мин
чюни, съ стѣ ачастъ піатръ не вътъматъ, (ши аколѣ апроапе ера ѡ
бꙋкатъ де стѫлпꙋ каде патрꙋ коци) яръ де ам ꙁис адевъра съсъ фъръме,
ши кꙋ кꙋвѫнтꙋл съ фрѫнсе піатра ꙟ чинчи бꙋкъци, яръ ної мирѫндꙋне
ши фолосиндꙋне ам пꙋрчес, ши мергѫнд кꙋ ної старецꙋл ꙁисе, Фецїи
мїеи веници ла мине ꙟ сѫмбъта чевине, къ ам ѡ трѣбъ кꙋ вої, ши а
жꙋнгѫнд сѫмбътъ ꙟнаинтѣ ꙁилеи лаꙋ афлат пристъвит, ши ꙟгропѫн
дꙋл съ дꙋсеръ мꙋлцеминдꙋ лꙋи дмнꙁеꙋ, каре ꙟи ꙟвредничи де ꙟгропаръ
оун сфѫнт ка ачела.

Ꙟалестꙋтꙋрор челор лꙋкрате де ної
чаркъ дмнꙁеꙋ кꙋцетꙋл, ѡаре пентрꙋ дѫнсꙋл лꙋкръм аꙋ пентрꙋ алтъ при
чинъ: кѫнд аꙋꙁи скриптꙋра ꙁикѫнд, къ тꙋ вей пълти кърꙋѧш дꙋпъ
фаптеле лꙋи, нꙋ пентрꙋ чѣлѣ че фъкꙋте афаръ ден кꙋцетꙋ чел дирепт,
мъкаръ де съши паре къ сѫнт бꙋне, плътѣще дмнꙁеꙋ бине, че пентрꙋ
чѣлѣ че фъкꙋте кꙋ кꙋцетꙋл чел бꙋн, ѫꙋдеката лꙋи дмнꙁеꙋ каꙋтъ, пен
трꙋ кънꙋ ла чѣле лꙋкрате бине, че ла кꙋцетꙋл челор чесъ лꙋкрѣꙁъ, къ
сѫнт оунеле мꙋлте бꙋне ден фире, кареле съ фак де оамении, че ярьш нꙋ
сѫнт бꙋне пентрꙋ ѡ причинъ ѡаре каре, адекъ постꙋл ши кѫнтарѣ,
милостенїѧ ши съ лъшлꙋирѣ, ачѣстѣ сѫнт ден фире фапте бꙋне, яръ
кѫнд съ факꙋ пентрꙋ мѫндрїѧ нꙋ сѫнт бꙋне, плъциле ѡстенѣлелор фап
тїи чеи бꙋне ѫсте нецинерѣ мъниїи, ши минтѣ, къ ачѣстѣ сѫнт
логоднічїи віецїи чеи вѣчниче.

Історїѧ

Історіѧ а лꙋи Діѡнисіе Ермонахꙋ.

Kареле аꙋ сехъстрит ꙟ скитꙋл лаврїи.

Єꙋ фрацилор четинд кърциле афлꙋ минꙋниле кѫте аꙋ арътат Дмнезеꙋ, ка съ педепсѣскъ пре оаменїи чеи фиклѣни ши кꙋ фирѣ рѣ. Ꙟсъ сѫнт ꙟтꙋнекоасе ши кꙋ невое кꙋноскꙋте, ши нꙋ пот чеи не ꙟвъцаци съ ле ꙟцелѣгъ, ши ам фъкꙋт ѡстенѣлъ де ам тѫлкꙋит ꙋнеле, ши минꙋнате пентрꙋ фолосꙋл челор чесъ афлъ. Че аскꙋлтаци даръ че платъ фаче Дмнезеꙋ чел прѣ бꙋн, челора че фак рѣꙋ, фъкъторилор лор де бине.

Аꙋ фост ꙋн ом, ши нꙋ аꙋ фост фъкѫнд кокони, къчи ера мꙋѧрѣ лꙋи стѣрпъ, ши аꙋ афлат ꙋн копил лепъдат ꙟ кале ши лаꙋ лꙋат, ши лаꙋ крескꙋт, апои дѣка ажꙋнсе ꙟ вѫрста лꙋи, аꙋ ешит ом кꙋ фире рѣ, ши кꙋцетъ рѣꙋ кътръ чела чел крескꙋсе, къ фїинд ел ом негꙋцъторю ꙟл лꙋѡ ши пре ел ла негꙋцъторїе кꙋ дѫнсꙋл. Іаръ ел не причепꙋтꙋл рѫвнинд ла авꙋцїе ши ла бани, че фаче? аꙋ ꙋчис пе татъсъꙋ. Пре фъкъторюл лꙋи чел де бине пре чела че лаꙋ крескꙋт ши аꙋ лꙋат банїи, апои саꙋ къит каши Їꙋда, ши аꙋ мерсꙋ де шаꙋ исповедꙋит пъкатꙋл ла дꙋховникꙋл лꙋи, ши іаꙋ зис дꙋховникꙋл, маре ѥсте пъкатꙋл чеи фъкꙋт, ꙟсъ те дꙋ де дъ авꙋцїѧ ачѣѧ каре ѡаи лꙋат фъръ дирептате ла съраchi, ши дъ ши алта авꙋцїе, къ Дмнезеꙋ ѥсте мꙋлтꙋ милостивъ ши ва фаче милъ кꙋ тине. Іаръ Дꙋмнезеꙋ врѫнд съ чѣрте пре чѣѧ че аратъ мꙋлцимитъ рѣ кътръ чѣѧ челѣꙋ фъкꙋт лор бине, аꙋ арътат маре тайнъ. Къ мѣрсе пъгѫнꙋл ачела съ трѣкъ пре ла локꙋл ачела ꙋнде ꙟл ꙟгропасе ши аꙋзи гласъ стригѫнд, жꙋдекатъ, ѡ жꙋдекатъ, ши съ мира ел че лꙋкрꙋ ѥсте ачаста че зиче жꙋдекатъ ѡ жꙋдекатъ, съ дꙋсе ла дꙋховникꙋл лꙋи шїи спꙋсе ачѣ минꙋне, ши аꙋзинд дꙋховникꙋл съ миръ, кꙋм гръїѧ мортꙋл ши зичѣ жꙋдекатъ, шил ꙟтребъ дꙋховникꙋл шїи зисе, ѡ датъ лаи аꙋзит аꙋ де мꙋлте ѡри? Іаръ ел зисе, ѡри кѫнд воюꙟтрѣче тот ꙟл аꙋз, шїи зисе дꙋховникꙋл. Маре ѥсте пъкатꙋл, деврѣме чеаи дат авꙋцїѧ лꙋи ши алта тоатъ, ши іаръш стригъ жꙋдекатъ, че мерџи іаръ ла локꙋл ачела, ши дѣка веи аꙋзи кꙋвѫнтꙋл ачела зи, пѫнъ кѫндъ? ши веи аꙋзи чева ръспꙋнде мортꙋл ачела кътръ тине. Дечи фъкꙋ аша прекꙋм ꙟи зисе дꙋховникꙋл, ши трекѫндъ пре ла локꙋл ачела, аꙋзи іаръ дела мортꙋл ачелаш кꙋвѫнтꙋ каре аꙋзїѧ пꙋрꙋрѣ, жꙋдекатъ ѡ жꙋдекатъ, ши дѣка аꙋзи ел зисе, пѫнъкѫнд? Ръспꙋнсе мортꙋл ши зисе пѫнъ ꙟ зѣче ани. Ши мѣрсе іаръш ла дꙋховникꙋл лꙋи шїи спꙋсе тайна ачѣѧ ши нꙋ пꙋтꙋ ничи ел ни дꙋховникꙋл съ кꙋноаскъ чева Дмнезеꙋ, нꙋмаи чеи зисе дꙋховникꙋл, мѣрџи де аштѣптъ врѣмѣ, ши дѣка съ вор плини зѣче ани съ вїи іаръ ла мине. Дечи аштептъ ел кꙋ мꙋлтъ фрикъ ши кꙋ маре кꙋтремꙋр ачеи зѣче ани,

кꙋце

ши ꙟ ꙋдекатъ ва Дмнезеꙋ свѣй дѣ. Ꙗръ кꙋцетжнд тикълосꙋл черъспꙋнсꙋ ши жꙋдекатъ ва Дмнезеꙋ съй дѣ. Ꙗръ
кꙋцетжнд тикълосꙋл черъспꙋнсꙋ ши жꙋдекатъ ла дꙋховникꙋл лꙋй дꙋпъ кꙋвжнтꙋл лꙋй каре
дѣка съ плинирѣ анїй мѣрсе ла дꙋховникꙋл лꙋй дꙋпъ кꙋвжнтꙋл лꙋй каре
ꙟй зисе, ши кжнд съ ꙟтоарсе съ мѣргъ ꙟчетате, мѣрсе ла мъчелъріе
ши кꙋмпъръ оун кап, ши мергжнд ла каса лꙋй, (О минꙋне), дѣсъ
кꙋлецꙋл каре пꙋсѣсе капꙋл кꙋрџѣ сжнџе, (Гроазник повѣсте) ши оа
менїй ꙟл принсеръ зикжнд чѣ ай ꙟсъкꙋлец де кꙋръ сжнџеле тот дѣꙋна?
Че сжнџе ѩсте ачѣста, ши ел ръспꙋнсе ши зисе, Нꙋщїꙋ оун кап ам кꙋ
рат дела мъчелърїе ши лампꙋ ꙟлъꙋнтрꙋ съ мергꙋ съл фїербꙋ. Атꙋнче
оаменїй дешкизжнд сꙋкꙋлецꙋл въдꙋ къ ѩсте кап де ом, ши принзжндꙋ
пре ел тикълосꙋл ꙟлдꙋсеръ ла жꙋдекатъ, ши атꙋнчѣ мъртꙋрисинд то
адевърꙋл, кꙋм къ аꙋ оучис де атжцѣ ани пречела челаꙋ крескꙋт, ꙟшалꙋсѡ
педѣѱа чейсъ кѣдѣ, ши ꙗтъ късъ плини дꙋпъ зѣче ани кꙋвжнтꙋ кареле
аꙋзи дела мортꙋл зикжнд жꙋдекатъ.

Аскꙋлтаци ши алтъ повѣсте, саꙋ ши ръскꙋмпъраре, чаꙋ фъкꙋт Дмнзеꙋ ла оун тжлхарю оучигашꙋ.

Ун тжлхарю ши оучигашꙋ ꙟтровреме мѣрсе десъкꙋлакъ съдоармъ ꙟ
оумбра оунꙋй зидꙋ векю, ши нѣсъ аръта ꙟсомнꙋл лꙋй кꙋм къ ꙟй гръи
оаречине шїй зисе, скоалъ дѣчїй ши тедъ ꙟлатꙋри, къ каде (зи
дꙋл) сѣте ꙟпресоаре. Ꙗръ ел дѣка аꙋзи съскꙋлаъ ши фꙋџи, ши
ꙟдатъ кꙋзꙋ зидꙋл, ꙗръ ел въꙋторюл десжнџе, пꙋсе ꙟминтѣ лꙋ
къ фаче бине, девремече ꙗл скоасе Дмнзеꙋ дени невое, къ нꙋл оураще пентрꙋ
фаптеле лꙋй ши пентрꙋ оучидериле лꙋй. Дѣчи лꙋсѡ тъмжеши лꙋмжнъри,
ши ажꙋнгжнд ла бесѣрекъ, зиче, мꙋлцимескꙋци Доамне къ мъскосеши дени
невое. Ши нꙋщїѩ бечинникꙋл къ алта воѩще Дмнзеꙋ. Ши съдꙋсе ла ка
са лꙋй, ши мжнкжнд ши бжнд бине съкꙋлакъ съдоармъ, ши акоѩ оунде
дормїѩ, нѣсъ аръта ꙗръ челачеꙗ нзъвисе дела зидю, шїй зисе лꙋй. Даръ
чемїай адꙋ тъмжѩ ши лꙋмжнърилє? Аꙋ сокотещи кꙋ минтѣ та кꙋм плакꙋ
фаптѣ та чѣле фъръделѣџе, че същїй къ пентрачаста тѣмизбъвит дени не
воѩ ачѣѩ, ка съ нꙋ мори ꙟсѡдихнъ съ нꙋте вазъ нименѣ, чевою съ те пꙋю
ꙟцапъ касъ те вазъ оаменїй карїй се вор афла аколо. Ꙗръ ел дѣка възꙋ ви
денїѩ съскꙋлаъ ꙟфрикошат, ши вѣде афаръ стжнд оунїй съ л принзъ, ши ꙟ
трачела чаꙋ дꙋкжндꙋл ла жꙋдекъторю, порꙋнчи жꙋдекъторюл съл пꙋе ꙟцапъ
ꙟмижлокꙋл тжргꙋлꙋй касъл вазъ ши мичи ши мари, аша аꙋ плътит дꙋ
незъꙋ оучигашꙋлꙋй ачелꙋѩ. Ши ачаста ѡфаче Дмнзеꙋ демꙋлте ори касъ
педѣѱаскъ пречей кꙋ фирерѩ, ши съ ани ши ачѣѩ че съ педѣѱескꙋ май пꙋцинъ
мꙋнкъ, къ чѣѩ че нꙋсъ педѣѱескꙋ аичи вай де джншїй къ се вор мꙋнчи ꙟвѣчи.

Алтꙋл

Алтул iарѣ ера негуцѣторю ши авѧ лѫнгѣ ел оун кѣцел мику, ши ꙟтимпинѫ ... а тѫлхарiй апроапе дечетате ꙟ оучисерѣ. Ши вѣзѫндь дунезѣу стрѫмбѣтатѣ ши фаптеле лор чѣле фѣрделѣџе деде гѫнд ши ꙟцелепчюне кѫнелуй ка сѣ вѣдѣскѣ, ши алергѣ дечiй кѣцелул ꙟчетате ꙟнаинтѣ оунiй кѫрчюме, ши шезѫндь аколѧ сокотiѧ бине пречѣѧ че венiѧ делуа вину, ши ведѧ ши кѣрчюмарюл ши сѣмира де кѣцел кум лекаутѣ, дечiй вени ши оунул дентрачѣѧ че оучисесе пре дону, ши вѣзѫндул кѫнеле ꙟл куноску ши ꙟдатѣ ꙟл апукѣ де поалѣ, ши трѣгѫндул цина ка оун турбат. Ачаста вѣзѫндь кѫрчмарюл ши алцй оамени сокотирѣ кѣ ну латрѣ кѫнеле ꙟдешѣртъ, пѣнѣ кѫнд принсерѣ пре ом ши пунѫндул ла черчетаре маре, мѣртурисй ꙟдатѣ тот адевѣрул, кѣ еу ши алте доао соцiй ам оучис пре стѣпѫнул кѫнелуй, че деврѣме че дмнзѣ неу вѣдит ꙟтрачеста кип минунат, оунде сѣмай фуџим? Дечи сѣдусерѣ ши принсерѣ ши пречѣѧлалцй дой, шiй адусерѣ ла жудекѣторю, ши повестинд кумау фѣкут дмнзѣу менуне вѣзѫндь стрѫмбѣтатѣ, ши пентру ачаста аутримис кѣцелул ши лау принсь. Аузиндь жудекѣторюл ши тоцй кѫцй сѣафларѣ аколѧ сѣмирарѣ ши слѣвирѣ пре дмнзѣу, кѣ вѣди пре тѫлхари ꙟтрачеста кип. Ши фѣкѫндь жудекѣторюл жудекатѣ ꙟи осѫндирѣ ку амарѣ моарте, адекѣ ꙟи ꙟцѣпарѣ шiй пусерѣ ꙟтѫргь, скрiиндь ши минунѣ ачаста, ку карѣ ау арѣтат дмнзѣу ачѧ фѣрѣделѣџе маре ка сѣсѣ педепсѣскѣ чей ку фире рѧ, пентру кѣ ши кѫнилор ши добитоачелор ле ѧсте милѣ де ом, iарѣ тикѣлосул омул нуй ѧсте милѣ де алтъ ом, чел оучиде шiй варсѣ сѫнџелелу. Ши ачаста дентраалтѣ нусѣфаче нумай дин юбирѣ де аргинтъ, карѣ ѧсте рѣдѣчина тутурорь рѣутѣцилор, ши оведем ши астѣзи кѣ май мулцй пентру банiй факу оучидериле, ши сѣвѣде, кѣ марѣ ши оускатулъ пентру аверѣ сѫнт плине де тѫлхари, карiй де юбирѣ баннилор фiиндь орби нувѣд, ничи ле ѧсте милѣ де фiинца лор, че атѫта аре тѫлхарюл кум ар оучиде офiарѣ, атѫта ши пре фратесѣ. Пентру ачаста зиче апостолул. Кѣ юбирѣ аргинтулуй ѧсте рѣдѣчина тутурор рѣутѣцилор.

Аскултаци ши алтѣ повѣсте минунатѣ. Ꙟврѣмѣ чѣ вѣке ера оунул дела Афина, че зичѧ ꙟлѣутѣ, прекарѣ онумѣще скриптура киѳара, сау ѱалтире. Ши атѫта зичѧ де фрумос кѫт ши хiарѣле чѣле некувѫнтѣтоаре куноще дулчаца гласулуй луй. Ачеста сѣ афла ꙟтро четате стреинѣ, ши врѫндь сѣмѣргѣ ла локул лу Афина, ꙟтрѣ ꙟтро корабiе, авѫндь авуцiѧ луй ꙟтро ладѣ. Iарѣ корѣбiарiй куноскѫндь кѣ аре чева стрѫнсоаре, фѣкурѣ сфат сѣл оучигѣ. Iарѣ ел куноскѫндь сфатул лор чел рѣу, ши неавѫндь соцiе ничи ажуторю, деврѣме че ера сингур нумай че фѣчѣ ругѣ ку тоатѣ инима, ши сѣруга луй дмнзѣу сѣй ажуте. Дечiй луꙟндь лэута зисе дежале кѣчи ꙟшi куноску моа

тѣ лꙋй. Атꙋнче Дмнзеꙋ фіиндꙋй мілъ де ел, тримисе дой делфини марини,
дека аꙋзиръ гласꙋл лꙋй, ши съ апропіаръ лѫнгъ корабіе (къ зикꙋ философій
къ ачещи пещи сѫнт юбиторй ла оамени, адекъ ꙟй юбескꙋ пре оамени,
ши зикꙋ къ де ꙋр афла ши врꙋн мортъ ꙟл скот афаръ ла оускат). Іаръ ꙟдѣ
ка възꙋ делфиній съри ꙟ маре, ши ꙟл лꙋаръ хіаръле ачелѣ ціиндꙋл ши кꙋ алтъ
та ꙟ мѫниле лꙋй ши л скоасеръ ꙟ лиманꙋл Афиней, оунде ера ши алте корѫбій
легате, ши възꙋръ ши корѫбіарій минꙋне кꙋм лаꙋ скос ши лаꙋ арꙋнкат ла
пѫмѫнт оускат, ши алергаръ съл вазъ, іаръ ел мꙋлцимий ꙟтѫю лꙋй дꙋ
незъꙋ кареле ꙟл избъви, дꙋпъ ачѣѧ лꙋо алъꙋта, ши зикѫндꙋ дежале
плѫнꙋ, ши плѫнсеръ ши ачеѧ де кал възꙋръ, ши ꙟл ꙟтребаръ че оамени ещи ши
кꙋм те аꙋ адꙋс делфиній теръгъм съ не спꙋй. Ши дека контени алъꙋта ши
лакръмиле, ꙟчепꙋ а повести кꙋм аꙋ пѫцит, ши аколо повестиндꙋ іатъ сѡ
си ши корабіѧ ачеѧ ꙟ каре ера тѫлхарій карій вра съл оучигъ ши оприсе а
вꙋціѧ лꙋй. Дечи алергаръ оаменій ши адꙋсеръ ой дела жꙋдекъторюл локꙋлꙋ
шій принсеръ шій дꙋсеръ ла жꙋдекатъ, ши черчетѫндꙋсе повѣстѣ ꙟй ꙟтоарсеръ
а бꙋціѧ, ши пре ей ꙟй оморѫръ. Ведецй іаръ че моарте фъкꙋ юбиреа де ѧцит?
Датꙋла іаръ (ам афлат скрис ꙟ кърцйле меле) кꙋм къ мерџе ꙟтрꙋн локъ
ши възꙋ оун кап де ом мортъ, ши нꙋй фꙋ мілъ де фіинца лꙋй ничи лъкръ
мъ, че лꙋо о піатръ ши арꙋнкъ асꙋпра капꙋлꙋй челꙋй оускат. Ши съри
капꙋл ши л орби пре ачел немилостив ом. Ши ачаста оаꙋ фъкꙋт Дмнзъꙋ
ка съ авем смереніе ши съ не фіе мілъ де фіинца ноастръ іаръ нꙋ съ о съкържим
ши съ о съмъскърим ши съ о батжокꙋрим ка пре оун мортъ.

Аскꙋлтаци іаръ ши алта чаꙋ фъкꙋт ꙟтрꙋ тот бꙋнꙋл Дмнзеꙋ. Ера
оун пресвѧт каре авѣ оун пріѧтен ши ел съ кредѫждꙋи ꙟ пріетешꙋгꙋл
че авѣ къ тръ пресвѧт, ши авѫндъ ꙟ пꙋнга лꙋй ниначи суте де галбени,
іа да пре пріѧтенꙋл лꙋй съй ціе пънъ ва вени де ла кълъторіа лꙋй,
ши аша аꙋ пꙋрчес. Іаръ пресвѧтꙋл лꙋ ꙟдꙋй съпъ ꙟ сфинтꙋл ꙟ ол
тарю шій ꙟгропъ, іаръ дꙋпъ кѫтъва време вени омꙋл, ши шчерѣ дела
пресвѧтꙋл банії чей аꙋ дат. Іаръ ел пъгѫнꙋл фіиндꙋ орбит де юбиреа ар
џинтꙋлꙋй аꙋ оучис пре пріѧтенꙋл лꙋй, ши скоцѫндъ галбеній ꙟгропъ пре
мортꙋ аколо ꙟлъꙋнтрꙋл сфинтꙋлꙋй олтарюлꙋй. Іаръ Дмнзеꙋ възѫндъ
ачѣ фъръ лѣџе а лꙋй жꙋнгаре, че фаче? ꙟдатъ ꙟл въдѣще ꙟтрачѣста кип,
авѣ пресвѧтꙋл дой копій ꙟкъ мичи шъ брꙋдій, ши жꙋкъндꙋсе ей ꙟ каса лор,
аꙋ жꙋнгіат оун копил пре алтꙋл, ши мꙋма лор дека възꙋ лꙋо оун лемнꙋ
ши лови ши пре челалалтъ копил ши оучисе, алергъ ши попа ачела съ вазъ,
ши възꙋ амѫндой копій морци ши аꙋ ꙟдъ ши ел оун лемнꙋ ловѣще пре
пресвѧтѣса ши о оучиде. Ши дека възꙋ ачѣле трей морци ꙟчепꙋ а стрига
ши алергаръ вечиній, ши атꙋнче не авѫндъ оунде съ скапе де мѫніа лꙋй
Дмнзеꙋ, къзꙋ ꙟ каинкътѣ оаменилор ши съ мъртꙋриси ши зисе. Еꙋ ам
фъкꙋт

фъкꙋт ачѣсте морци. къ ам фъкꙋт маре пъкат ши ам оучи пе прїѧте
нꙋл мїеꙋ ши веницй де ведецй оунде лам ꙟгропат, ши мергѫндь кꙋ оаменїй,
съпъ шил скоасе дин ѡлтарюл бесѣречїй. Ши вѫзѫндь оаменїй ачѣ фъ
ръ де лѣџе че аꙋ фъкꙋт пресѡтꙋл слꙋжиторюл дe сфинте, съ спъмѫнтаръ
кꙋ кꙋтремꙋр, ши ел тикълосꙋл зисе. Де врѣме че дмнзеꙋ маꙋ вѫдит
нꙋвъфїе мила де мине, нꙋмай че мъ дꙋчецй ла жꙋдекъторю съмдѣ ръспꙋн
сꙋл, ши аша лаꙋдꙋ ла жꙋдекъторю спꙋиндꙋ минꙋнѣ чеаꙋ арътат дмнзеꙋ,
кꙋм саꙋ ѡморѫт ѐн ꙟнде ѐй, ши мирѫндꙋсе жꙋдекъторюл порꙋнчи шїй
тъѧръ капꙋл, шїй лꙋѡ ши авꙋцїѧ лꙋй тоатъ, ши аꙋ скри ши минꙋнѣ
ши ръскꙋпъраръ каре ѡаꙋ фъкꙋт дмнзеꙋ, ши съ афлъ ши пънъ астъз
петрꙋ фолосꙋ атикълошилор оаменилѡ. Ведецй ꙗръ ши спꙋркатѫ юбире де
арџинть че морцй аꙋ фъкꙋт. Пентрꙋ ачаста вѫрог пре вой, мъкаръ къ
лꙋгъри мъкаръ мирѣни, съвъ ферицй кѫ пꙋѣцй де ачѣ рѣ юбире де арџинт,
ши съ ꙟвъцацй ши съ цинецй кꙋвѫнтꙋл апостолꙋлꙋй че зиче, авецй де
мѫнкаре ши де акоперире, аѫжꙋнџевъ съвъ цинецй кꙋ ачѣстѣ, къчѣѧ чевор
съ ꙟбогъцѣскъ, кадь ꙟкꙋрселе дїаволꙋлꙋй. Пентрꙋ ачаста съкаде съ
юбим нꙋмай дестꙋларѣ, адекъ атѫта нꙋмай кѫт не аѫжꙋнџе съне трѣбꙋѣще
вїаца ноастръ, вери пѫине, вери вин, вери алтъ чева че ар фи
пентрꙋ каши де грижиле чѣле мꙋлте съне мѫнтꙋим, ши ꙟпъръцїй черю
лꙋй съне ꙟвредничим прен петрѣчерѣ ши вїецꙋирѣ ноастръ че плъкꙋтъ лꙋ
дмнзеꙋ каре фїе тоцй ной съ ѡдобѫндим кꙋ дарꙋл ши кꙋ мила домнꙋлꙋй
ностꙋ іс хс, а кърꙋѧ е слава ши пꙋтерѣ ꙟвѣчи амин.

Ачестꙋиаш дїѡнисїе ѥрмонах ꙟвъцътꙋръ.

Вѫзѫндь еꙋ непричѣперѣ че авецй благословицилор крещинй, ши
навецй пре нименѣ съвъ ꙟвѣце кꙋвѫнтꙋл лꙋй дмнзеꙋ, ам скри
къ тръ вой крещинїй ѡ ꙟвъцътꙋръ ѡаре каре, ши ꙟдрептаре
фоарте юшоаръ ши пре скꙋрт, ши вѫрог съ ѡ прїимицй кꙋ тоатъ
драгостѣ ши съ ѡ аскꙋлтацй пре кꙋ драгъ аскꙋлтаре, ши ꙟ
преꙋнъ ачѣлѣ чесъ гръескꙋ съле ши фачем. Кѫндь саꙋ
сꙋит домнꙋл ностꙋ іс хс, ꙟчерюри. Аꙋ ꙟвъцат пре оучиничїй лꙋй
ши апостолїй зикѫндь. Мѣргецй ꙟ лꙋме ши ботезацй оаменїй, ꙟнꙋмеле
татълꙋй ши алфїюлꙋй ши ал сфинтꙋлꙋй дхь, атрей афꙋндъри, ши дека
ꙟй вецй ботеза съй ꙟвъцацй съ пъзѣскъ кѫте ꙟвъцътꙋри вам ꙟвъцат
ꙟлꙋме, ши кѫцй вор пъзи ачѣлѣ кѫте вам ꙟвъцат, вор мѣрџе ꙟраю,
съсъ бꙋкꙋре ши съсъ веселѣскъ ꙟвѣчи, ши дечїѧ моарте сънꙋмай вазъ
ꙗръ ничи алтъ скѫрбъ. Ши ꙗръ кѫцй нꙋвор пъзи ачѣлѣ чевам ꙟвъ
цат, вор мѣрџе ꙟмꙋнка чѣ вѣчникъ съсъ мꙋнчаскъ ꙟвѣчи, кꙋ дїаволїй,
къчи къ аꙋ юбит фаптеле дїаволꙋлꙋй. Ши кареле сѫнтъ ачѣлѣ че аꙋ ꙟвъца

донꙋ

домнꙋл : Аскꙋлтаци шѝ сѫ ꙟвѫцаци. Ꙟвѫцатаꙋ благословицꙋло крещинїи
ачѣстѣ. Сѫнꙋ кꙋрвещи сѫнꙋ прѣкꙋрвещи, сѫнꙋ оучизи сѫнꙋ фꙋри,
сѫнꙋ нѫпѫстꙋещи, сѫнꙋ забистꙋещи сѫнꙋ ꙟи добѫндѫ, сѫнꙋ фачи
фармече, сѫнꙋте ꙟбеци, кѫ пе беціе ѡнꙋмѣще кꙋрвіе мареле павел, чи
стѣще пре тáтѫл тѫꙋ шѝ пре мꙋма та, шѝ юбѣще шѝ тот сꙋфлетꙋл
ѡм ботезат, кꙋтоци крещинїи несѫнте фраци ден сфѫнтꙋл боте. Ѩрѫ
десѫва ꙟтѫмпла пѫкат дела врѫжмашꙋл нострꙋ дїаволꙋл, атꙋнчѣ але
гаци ла дꙋховничєскꙋл вострꙋ пѫринте, сѫ сѫ ѝсповедꙋици шѝ сѫ лꙋаци ер
таре, шѝ атꙋнчѣ шѝ ꙟтрꙋ тот бꙋнꙋл дмнєзє ва ерта пѫкатꙋ. Ѩрѫ
денꙋвеци врѣ сѫ вѫ покѫици нꙋсѫ ѩртѫ пѫкателе фѫрѫ ѝсповеданїє, шѝ
фѫрѫ декѫт поци сѫ фачи милостенїє ла сѫрачи. Прин ачѣсте доаѡ сѫ
ѩртѫ пѫкателе ѡаменилор, шѝ дѣка вѫ ѝсповедꙋици сѫ вѫ пѫзици сѫнꙋ кѫ
деци ѩрѫ ꙟтрачѣлѣш рѫꙋтѫци. Ѩсѫ сѫ фаче оун пѫкат ла крещини,
шил цин оунїи ꙟлок дебине, адекѫ факꙋ фармечи врѫжѫскꙋ, шѝ лѣгѫ
лꙋпїи, шѝ фак адваре, кареле ленꙋмѣще мареле василїє, шѝ ла алте сѫ
боарѫ ꙟкинаре де бози, пентрꙋ ачѣѩ ꙟн канонисєскꙋ таре, де ѩсте пресѡ
сѫ фїє лепѫдат, ѩрѫ де ѩсте миреан сѫ фїє афꙋрисит, шѝ сѫл ѡпрѣ
скѫ шѝ де причещенїє мꙋлци ани. Тоате сꙋпѫрѫрнле сѫ фак ден пѫкате,
шѝ ачаста ѡꙟвѫцаци дебѫ ѩсте воѩ сѫ вѫ сѫсици. Кѫчи кѫнд фачец
ꙟвѫцѫтꙋриле лꙋи дмнзеꙋ, шѝ де рѫꙋтѫциле а оучигашꙋлꙋи де ѡамени а
дїаволꙋлꙋи вѫ лепѫдаци, атꙋнчѣ вѫ причещꙋици кꙋра, шѝ сѫ фаче сфѫнта
кꙋменекѫтꙋрѫ ꙟтрꙋпꙋриле воастре лꙋминѫ шѝ вїацѫ, шѝ сѫнѫтате,
шѝ паче, шѝ сфинцире. Ѩрѫ де веци врѣ сѫ вѫ кꙋменекаци невреѫдничи, сѫ
фаче сфѫнта кꙋменекѫтꙋрѫ ꙟтрꙋ вои фок арзѫнд, шѝ дѣколѣ боале,
сꙋпѫрѫри, линꙋе, сѫрѫчїи, шѝ маи апои моарте. Дечи аша вѫ ꙟвѫц
сѫ алергаци ла бесѣрекѫ нꙋнꙋмаи дꙋминека, че шѝ ꙟтоате сѫрбѫториле сѫ
нꙋ линꙋци. Шѝ вѫ ꙟвѫц шѝ пре вои пресѡци сѫнꙋ лꙋаци дарꙋри касѫ кꙋ
менекаци крещинїи, ничи бани ничи ѡаѡ, ничи а тѫ чева, таиниле нꙋсѫ
вѫнд, кѫ де валꙋл врє оун пресѡт чева пентрꙋ сфѫнта пречещенїє, сѫ фаче каши
Їꙋда. Дечи пентрꙋ ачаста сѫ вѫ сокотици, аѫꙋнгѫ вѫ воаѡ нꙋмаи плата
литꙋргїи, шѝ апоменелѡ, шѝ пречела чева сѫсѫ кꙋминече сѫл черчетаци сѫ
фїє ѝсповедꙋит, ѩрѫ денꙋ вафи ѝсповедꙋит сѫнꙋл кꙋменекаци, кѫчи шѝ
вои мѣрꙋеци ꙟмꙋнкѫ шѝ ел. Пентрꙋ ачаста мѫрог сокотицивѫ, де врѣ
ме чѣ дѣка нꙋвеци аскꙋлта кꙋвинтеле мѣле. Нꙋ ѥꙋ че вои веци авѣ а дарѫ
рѫспꙋнсꙋ ла дмнзеꙋ, ꙟнаинтѣ ꙟфрикошатеи жꙋдекѫци, кѫрꙋѩ ѝсѫкаде тоатѫ
слава чинстѣ шѝ ꙟкинѫчюнѣ ꙟпреꙋнѫ кꙋ фѫрѫ де ꙟчепꙋтꙋл ал лꙋи пѫри
те, шѝ кꙋ прѣ сфѫнтꙋл шѝ бꙋнꙋл шѝ де вїацѫ фѫкѫторюл ал лꙋи дх҃ꙋ
акꙋм шѝ пꙋрꙋрѣ шѝ ꙟвѣчїи вѣчилор амин.

www.stavropoleos.ro

Кꙋвѫнт пентрꙋ вреднічіи ші невреднічіи преѡчи
А Сфнтꙋлꙋи ші Ꙟцелептꙋлꙋи Махим.
Ші аре ші ал алтор Сфнцы, кѫтева капете.

Кадесе Преѡтꙋлꙋи съфіе сфнтъ ші кꙋ сꙋфлетꙋл ші кꙋ трꙋпꙋл. Съфіе стѫлпъ дефокꙋ съ лꙋминезе бесѣрека, адекъ нѣродꙋл лꙋи Дмнзъꙋ, ші съфіе маи кꙋрат декѫт разеле соарелꙋи, ка сънꙋл ласе пꙋстію Дхꙋл чел Сфнтъ. Преѡціѧ съфаче пре пѫмѫнтъ ші аре орѫндꙋіала ачелор челор череші. Пентрꙋ къ нꙋ ѡм, нічи Ꙟџер, нічи алтъ пꙋтѣре чева зидитъ поате съсъ ѡфакъ, че сѫнгꙋръ прѧ сфнтꙋль Дхъ пре лꙋтꙋргіѧ ачаста ѡсъвѫршаще, ші преѡтꙋл фаче слꙋжба Ꙟџерілор. Пентрꙋ ачаста ші чел преѡціт съкаде съпꙋе Ꙟминте лꙋи кѫндъ фаче лꙋтꙋргіе, кꙋм къ стъ кꙋ Ꙟџерій Ꙟчерю Ꙟнаинтѣ лꙋи Дмнзъꙋ, деч съкаде съфіе кꙋрат ка ші Ꙟџерій. Аꙋнꙋщинцы къ нарпꙋтѣ нічи ѡдатъ сꙋфлет ѡменескъ съраблде фокꙋл ачела ал жѫртвей, денаръ фі фостꙋ мꙋлтъ ажꙋторіл лꙋи Дмнзъꙋ. Кѫчи къ дева кꙋноаще нещине пре ѡм каре ѥсте Ꙟкъ Ꙟ брант кꙋ трꙋп ші кꙋ сѫнџе, Ꙟчекип поате съсъ апропіе де фернічита ші прѣкꙋрата ачѣѧ фіінцъ, атꙋнчѣ ва ведѧ бине акѫтъ чинсте аꙋ Ꙟвреднит пре преѡцы дарꙋл Дхꙋлꙋи сфнтъ. Пентрꙋ къ преѡціеи ші сѫнгꙋри сфіціи ші [illegible] торіи де Дмнзъꙋ пѣрінцы неаꙋ кꙋчерит ка оꙋніи Ꙟналте ші черѣскъ ші дꙋмнезеꙋаскъ, ші кꙋ невое съкаде ші съкꙋвине нꙋмаи сфнцілор съ ѡ аибъ. Деч пентрꙋ ачаста каре преѡт нꙋ ѥсте сфнтъ съ фꙋгъ де пате де лꙋтꙋргіе съ нꙋ арзъ ші трꙋпѣще ші сꙋфлетѣще. Аташта ѥсте маи Ꙟналтъ преѡціѧ декѫт Ꙟпѣрѣціѧ, кѫтъ ѡсебире ѥсте Ꙟтре сꙋфлет ші Ꙟтре трꙋп. Преѡцій ачеѧ каріи вор съ мѣргъ съ слꙋжаскъ Ꙟфрикошата лꙋтꙋргіе, съкаде съш кꙋръцаскъ ші нълꙋчириле челе мічи але сꙋфлетꙋлꙋи, ші прекѫт ле ѥсте пꙋтѣрѣ съ Ꙟтре, дꙋпъ оꙋрмарѣ Серафимилор ші а Херꙋвимилор. Кѫчи сѫнт оꙋніи ден преѡцы каріи нічи кꙋ лꙋкрꙋл нічи кꙋ кꙋвѫнтꙋл нічи кꙋ минтѣ віецꙋескꙋ дꙋпъ дꙋмнезѣещиле каноане, че кꙋ причина кинріи де мъріре ші де чинсте, адекъ саꙋ фъкꙋт преѡцы ка съи чинстѣскъ ші съ аибъ диреґъторіе, пентрꙋ ачаста нічи пре єи нічи пре алціи нꙋ потъ съсъ пъсеаскъ. Алціи ѧръш фіиндъ трѫндави ші нелꙋкрътори, ші нꙋ пот съш киверниеаскъ нічи віаца лор, саꙋ фъкꙋт преѡцы. Сѫнт ѧръш ші алціи каріи нꙋщіꙋ пъкатꙋл слꙋжбей ачещіи бесѣречи, нічи пꙋн Ꙟ гѫндъ мъримѣ вреднічіеи, че аꙋ Ꙟтрат ла жѫртвѣникъ, прекꙋм саꙋ немерит некъртꙋлари нелꙋвъцаци, ші некꙋноскѫндъ ѡ таинъ Ꙟфрикошатъ ка ачаста, ші зикꙋ къ преѡціѧ ѥсте Ꙟдръзнире. Алціи ѧръш аꙋ фостꙋ кꙋ фапте бꙋне ші ціитори де тоате пофтеле, ші саꙋ Ꙟнълцат Ꙟ сфнціе, ші Ꙟ вреднічиндꙋсе кꙋ сте

пена

пена пресоцїей, ау ѫдрѫзнит фоарте ла ачастъ ѫвредничїе челнесъудат, ши
ашá фурꙁндусе ши ꙟмпъцинндусе, сау леневит деспре фапта лор чá бунъ, шá
къзут ѫпофте ши ѫсурпъри, шáу мерсъ ѫмункъ. Алцїй прин смеренїе ш
прин курацїъ алор кунощинцъ служескъ ла жъртъвникъ, ши аши(?) ѫщепт пла
та дела дмнул. Ӏаръ чела ченуе врѣдникъ ши кжнтъ лутургїе ꙟсте ал
донлѣ їуда, ши маи мултъ сева мунчи декжт вжнꙁътóрюл їуда. Къ пе
Дадáнъ ши пе Авирóнъ съдеспикъ пъмжнтул шїй ѫгицú де вїй, нумай пен
тру къчи ѫдръзниръ сътъмжѧꙁе ѫбесѣрека дмнулуй нефїиндъ врѣдничи.
Даръ кжт въпаре чела че калкъ трупул ши сжнцеле мжнтуиторюлуй Хс: А
чела адевърат ку май ръ педеѱъ ши мункъ сева мунчи.
Пресотул чеá бун адевърат требуе съфїе благочестив, курат, ѫвъцъ
торю, смерит, сънуфїе бецив, същїе лимба лу, сънупоарте мънїе, ничи
съфїе юбиторю де арџинтъ, че милостив, ши дентоате съфїе прїимиторю
дестреини, ку тоци мичи ши мари съфїе дрѣгъсто ши ѫпаче, сънуꙟ добжн
де дела чеꙟ чей ѫпрумутѣꙁъ, сънублѫстеме ничи съ афурисаскъ пре нименѣ,
ничи съсъ факъ негуцъторю касънугръяскъ минчюни, осжндирѣ сънусо прїи
мѣскъ, сънуглумѣскъ съфакъ пре алцїй сърꙁъ, сънугръяскъ кувинте
дешáрте, че съворбѣскъ чѣлѣ че спре фолосул челор че аскултъ, ши чѣлѣ
че ворбѣще съфїе ден сфнта скриптуръ, сънуфїе лаком ла букате, ши юбито
рю ла десфътъри, ка сънуꙟскжрбѣскъ пре Духул сфнтъ, сънуръспунꙁъ ку мъ
нїе ши ку оурцїе, че ку смеренїе спре тоци, сънусътруфѣскъ неминка нии
съмоꙁавирѣскъ прокопсала алтуѧ, пре чела челау осжржт п... сънъ... ...ргие
тоатъ инима луй, ши ѫнаинтѣ тутурор маинте пънъ нуапуне соареле, ъ
черчетѣꙁе ку блжндѣце печей пъкътоши, ши ку фрика луй дмнꙁъу съй о
женѣскъ, ничи съкаде съѫтържте пречинева ничи богат ничи сърак. І
чѣстѣ тоате кжте амꙁи ꙟсте даторю пресотул съле пъꙁаскъ ку мултъ е
воинцъ ши сокотѣлъ, ка ши пре алцїй ку ѫдръзнире ши ку инимаꙁ куратъ съ
ѫвѣце. Іаръ денува пурта грижъ де ачѣстѣ челеꙁичем ши нуле ва пъꙁи бине
къ тръ фолосул челора чесъѫвацъ деджнсул, нескаде съй спжнꙁуре ла гжтуꙁ
луй о пїатръ де моаръ съл арунче ѫмаре, пентру къчи ау кълкат ши нау гр
жит десоѫвъцътуръ ка ачаста.

Ал Марелуи Васнлїе.

Ꙁиче марелє Васнлїе къ пресотулкареле ва курви дева ѫвїе ши морцн, ма
мултъ сънуꙟдръꙁнѣскъ съфакъ Лутургїе, къ поатеку осте нѣ
лъ мултъ съсъфакъ сфнтъ ши чюдотворец, іаръ пресот ну, пентру
къ нуе путинцъ некуратул съжжртвѣскъ ши съѫпарцъ пре Міелул
луй дмнꙁъу, оунде ничи сингури ѫџерїй нукутѣꙁъ съсъ паче ши съ
вазъ тайнъ ка ачаста, че нумай че стау ку фрикъ ши ку кутремур.

Алтъ

Алтъ повѣсте каре саꙋ фъкꙋт ꙟ зилеле але марелꙋи Василїе.

Ера оун пресвит оарекаре ꙟ епархїа амарелꙋи Василїе, кꙋрат ши де
пребъ. Іаръ пръ фиклѣнꙋл дїаволꙋл каре завистꙋѧще пꙋрꙋрѣ
пре робїи лꙋи дмнзъꙋ. Чефаче? Ера ꙟтрачѣа врѣме апроапе
де каса попей оо мꙋѧре пръ кꙋрвъ, ши тот кꙋ тотꙋл датъ ꙟдра
гостѣ прѣ кꙋрвїей, ши чефаче? Оꙟдемнъ дїаволꙋл спре драго
сте, кꙋм съ факъ ꙟпреꙋнаре ръ кꙋ робꙋл лꙋи дмнзъꙋ кꙋ пресвитꙋл ачела, ши
мꙋлтъ врѣме ꙟл сꙋпъра пре ел, іаръ пресвитꙋл дѣка оо възꙋ де тот бирꙋитъ
де дїаволꙋл, ши темѫндꙋсе де дмнзъꙋ нꙋврꙋ ничи одатъ съ ворбѣскъ кꙋ
ѧ. Іаръ неювиторюл де бине дїаволꙋл дѣка възꙋ ръбдарѣ пресвитꙋлꙋи,
чефъкꙋ? Аѫꙋнсе сървътоарѣ нащерїи лꙋи Хс, ши кемѫндꙋл оун крещинъ
ла маса лꙋи съл оспетѣзе бъꙋ пресвитꙋл вин мꙋлть, кѫт съ ꙟбътъ фоарте.
Ши дѣка трекꙋ мꙋлтъ ноапте съскꙋлъ пресвитꙋл ши съ дꙋсе ла каса лꙋи,
ши дѣка аѫꙋнсе бътꙋ ꙟ оушъ ши нꙋ аꙋзи ниме, къчи къ преꙋтѣса лꙋи съ
ꙟтѫмпласе атꙋнчѣ де дормїа греꙋ, іаръ мꙋѧрѣ ачѣѧ виклѣна ши пръ кꙋр
ва кꙋм ꙟл аꙋзи пре ел съ бꙋкꙋръ фоарте. Іаръ пресвитꙋл фїиндъ фоарте бѣт
възꙋ ꙟнаинтѣ оушїи касїи лꙋи ши адорми. Атꙋнчѣ виклѣна ачѣѧ мꙋѧре
вени ши съ кꙋлкъ апроапе де ел, іаръ ел де мꙋлтъ бецїе ꙟнипъ рꙋ къ ѫсте преꙋ
тѣса лꙋи ши фъкꙋ (вай де ел) фапта ачѣ ръ а пъкатꙋлꙋи. Іаръ дꙋпъ ачѣѧ
оуитъ ачесть пъкат маре, ши дѣка трекꙋръ кѫтева зиле мѣрсе съ факъ
лиитꙋргїе. Ши аколо оунде фъчѣ лиитꙋргїе ꙟ олтарю (о минꙋне маре) ꙟл
вꙋ … лꙋи ка пре оун арап негрꙋ къчи маните кѫнд фъчѣ лит[ꙋр]
гїе … минѫндъ ка соареле. Дечи преꙋтѣса лꙋи дѣка възꙋ тан[ъ] ка
…ѫнцере, Вай де мине чам пъцит тикълоаса де мине? Чи
…ъ батꙋл міеꙋ, ши нꙋ ѫсте прїимит ꙟтрꙋ дꙋмнезеѧска
…ꙋ пънъ съ съвѫрши дꙋмнезеѧска лиитꙋргїе, ши дѣка съ
…лор, зисе кътръ ел кꙋ лакръми. Вай де тине вай,
…і кꙋм ай аѫꙋнсь акꙋм, вай ши де мине. Къ ꙟ
…тѣи фъкꙋт дїавол? Ши зисе пресвитꙋл. Че
…ъкꙋноши кам фостꙋ ꙟ чер, ши акꙋм мам фъкꙋ
…ѣса, кѫндъ слꙋжїам лиитꙋргїе маинаинте аваѧ
…ъ аца та ка соареле, іаръ акꙋм фъчѣи лиитꙋргїе
…ь. Атꙋнчѣ пресвитꙋл кꙋ невое гѫнди ши ш
…ꙋ фъкꙋт пъкатꙋл, де врѣме че ачѧ мꙋѧре ръ,
…Атꙋнчѣ пресвитꙋл ꙟш лꙋо преꙋтѣса лꙋи ши
…испобедꙋиръ. Іаръ сфнтꙋл вѫрѫндъ съи мѫн
…нче секꙋ, ши съ факъ кѫте о міе де метаи
…ъ ей, пъсаци фецїи міей ши дѣка сева ꙟ
…ертъ съ фачи лиитꙋргїе, ши дѣка вени аноу
мѣрсе

...сотꙋл кꙋ соцꙋл лꙋй ла мареле Василїе, ши сфѫнтꙋл ...
...антебꙋн ши даскал ꙟй ꙟвъцъ пре ѐй шїй рꙋгъ мꙋлть съ май ф...
ачелаш канонь ꙟкъ оун ань, ши ѐй ꙗръ прїимиръ кꙋ бꙋкꙋрїе кꙋвѫн...
тꙋлꙋй ши съ дꙋсеръ. Ши дѣка съплини ши ачела ань ꙗръ вениръ л...
шиꙋ ел кꙋ бꙋкꙋрїе ꙟй прїими, ши кꙋ мꙋлте ꙟвъцътꙋри ши мѫнгѫер...
гъ съ май факъ ши алть ань. Ꙗръ дѣка съвѫрширъ ши ачела ань ши...
кꙋръ трей ани, ꙗръ вениръ ла сфѫнтꙋл, ши съ ꙟтѫмпласе ꙟтрачѣ зи д...
се оукрещини апроапе де Митрополие, ши фꙋсѣсе бо(ѧ)рю маре ачела, ши...
ръ ши пе мареле Василїе кꙋ клирычїй лꙋй тоци. Ꙗръ сфѫнтꙋл кемъ ши пре а...
пресот, кареле ѻарекѫндь нꙋера връдникь, шїй зисе, мерци ши тꙋ фр...
шиц ꙟ петрахилꙋл тъꙋ ши вино аколо ла мортꙋл. Дечи съ дꙋсе ши ш...
петрахилꙋл прекꙋм ꙟй зисе сфѫнтꙋл, ши съ дꙋсе, ши афлъ пе пресоци...
жѫндь пре мортꙋл. Ши маинте зисе архїереꙋл мꙋлтва ла морть, апои...
лалци, ꙗръ пресотꙋл ачеста съ теме пентрꙋ не ꙟвредничїѧ лꙋй, ши къ...
ра ши дентрꙋн сат простꙋ, ꙟсъ лепъдѫндь тоатъ фрика мерсе ши ел ап...
пе де морть, ши лꙋѫндь кѫделница, ꙟчепꙋ азиче мꙋлтва, (ши ѿ минꙋн...
кѫндь зисе. Къ тꙋ ещи ꙟвїѧрѣ ши алтеле але мꙋлтвей, ꙟдатъ съ...
лъ мортꙋл ши шезꙋ, ши тоци ꙟчепꙋръ азиче Гй помилꙋй, ши слъвиръ...
дмнезъꙋ, каре дъ пꙋтѣре ка ачаста ѻаменилор. Ѿм каре ѐра ꙟкъ ꙟп...
съ ꙟвїѧзе пе мортꙋл; Славъ юбирїй лꙋй чѣ де ѻамени, ш...
Ꙗръ дѣка шезꙋ мортꙋл зисе кꙋ гла маре ши кꙋ...
Чѐ даръ ѿ пресоте; Макаръ къ май ꙟби ден...
фачи литꙋргїе, ... ачинчи дѣкꙋм маим...
къ макаръ къ май ши ꙟвїат, ꙗръ пентрꙋ о...
ши пентрꙋ постꙋриле ши рꙋциле, ши мѫнкъриле...
фъкꙋт ꙟчей трей ани, рꙋгѫндь пре дмнезъꙋ...
дмнзъꙋ рꙋгата. Ꙟтꙋнчѣ смеритꙋл ачела г...
лꙋ каса лꙋй бꙋкꙋрѫндꙋсе ши лъꙋдѫндь пре...
дѣка ꙟ стрикъ нещине фечорїѧ лꙋй нꙋ поа...
тꙋргїе. Ѻсъ съ факъ сфѫнть ши чюдотво...
нꙋ поате съ вїе. Пентрꙋ ачаста фрацй...
фъкꙋт пъкатꙋл пресотꙋлꙋй, ши пре а...
нꙋ май аꙋ фъкꙋт пъкат, че ши алтел...
кꙋмпъръ. Че пентрꙋ ачаста фрацилор к...
вецїе, саꙋ прин алть пъкат съ съ пър...
...инце нечинстите, шїй вор батѫ...
...о съ зиче маѫо. Ши нꙋ н...
...ꙋзи, дꙋте деламине...
ачѣстѣ аꙋзинд...

Петрꙋ алтъ пресꙍт.

ресꙍт ꙍаре кареле къзꙋ ꙟпатима кꙋрвїей, ши фъчѣ литꙋ-
фъръ фрикъ, ꙗрь възѫнд доминꙋл нерꙋшинарѣ лꙋй, съде-
ѣртъ касъ дѣ пре сине сатанїй, ши аша ден депъртарѣ лꙋ
мнезеꙋ. Вени ла ел димон некꙋрат ши съ ꙟдрꙋчи, ꙗрь кон-
тандин епискꙋпꙋл ачестꙋѧ ꙟл тримисе пре ел ла мꙋлте мѫ
е мꙋлте ꙍри, ка прин дарꙋл сфинтелор моцїй ши прен рꙋгъчюнѣ
р съ съ виндече, че нꙋ съ виндекъ, апой ꙟл тримисе пре ел ла
едникъ, каре ера слꙋга лꙋй дмнезеꙋ, ши съ рꙋгъ лꙋй дмнезеꙋ,
кꙋ дарꙋл лꙋй хс, е ши некꙋратꙋл драк ден пресꙍт. Атꙋчѣ
пре ел ла каса лꙋй, шил ꙟвъцъ зикѫнд ꙗтъ къ тѣй ꙟсънъ-
пъзѣщете де акꙋм съ нꙋ май фачи пъкат ши те ферѣще съ нꙋ
карне ꙟтоатъ вїаца та, ши съ нꙋ фачи нимика дѣле пресꙍцїй.
лꙋкрꙋ есте акъдѣ ꙟмѫна лꙋй дмнезеꙋ челꙋй вїꙋ, къ ꙟзїсꙍа
вей фаче лꙋтꙋргїе ꙗръ тева апꙋка дїаволꙋл. Ꙗрь ел наꙋ пъ-
ника, ши ꙟвъцътꙋра сфинтꙋлꙋй старец, (че ванде ꙟмпъръцїа
аврѫжмашꙋлꙋй), ꙗръш кꙋтезъ а фаче литꙋргїе, ши ꙟдатъ
ꙋл ꙟтрѫнсꙋл, ши фъръ милъ ꙟкꙋтремꙋръ пѫнъ ла моартѣ лꙋ.

Птро алтъ пресꙍт че аꙋ къзꙋт ꙟкꙋрвїе

чѣстькадꙋ ѫсѡчеанїе, ӕрь старецꙋл зисе. Ӕ
пентрꙋ кь чине смѫнть еꙋ вьле аꙋзь ши сьле жꙋ
й пꙋтѣ сьмплѫнгꙋ але мѣле, ӕрь ел аꙋзиндь
ши пꙋрчѣсе тристь, ши погорѫдꙋсе, ѫтипинь п
ре вьзѫндꙋл пре ел тристь, ѫй зисе. Чецꙋ ѫсте ф
лакꙋтаре старец мамдꙋ чинстиіпе пьрините, ши міам
ши маꙋ адꙋ ла сѡчеанїе. Шти зисе лꙋй минꙋнатꙋл
фїюле кь нꙋѫсте ничи оун пькат сьнꙋ бирꙋіаскь пре м
вино кꙋ мине ла кїліа мѣ, шим спꙋне але тале,
тева киверннсн. Дечи вени кꙋ ел ла кїліа лꙋй,
пькатꙋл кꙋрвїей, ӕрь старецꙋл зисе, кь адевьрат
кьла пресѡт ачесть пькат ѫсте греꙋ ши не ертат а
чесаꙋ фькꙋт чевом сь фачем. Тꙋ де акꙋм сьнꙋ ел
ши тефь кьлꙋгьр, ши те покьѫще де ит от сꙋфлег
дꙋим ѫтрꙋ бꙋньтатѣ домнꙋлꙋй нострꙋ Іс Хс,
ертаа, каши пре тоци кѫц саꙋ покьит. Ачѣстѣ
пичоареле лꙋй зикѫнд. Де врѣме че ѫмнєзеꙋ
тале, сьнꙋмь деспарцꙋ де тине, ши в
[illegible] лаобит ѫй зисе лꙋй.

...нду веч ор...

...май ꙟнаинте прин пок... ць ши ру...

...пентру чеѣле суфлетещи, ши сэнувэ ꙟтоар...

...еле ла борштурь, кэ маса ачастаа а донулух ꙟсе плин...

...рекум фжнтжниле фиреще изворэску апа, аша ши...

...е каре негрэитэ. Дечи девей цинѧ трестiе лѣмне

...са сэну апринзи марэ ши сэ арзи пре суфлетул каре сэкумнеш...

...и Анастасие Синаитул историе пентру ꙟвредничиѧ пресоцакэ...

...Ласодикiей ера оун пресвит смерит ши ку фрика луи Дмнзеу...

...ноапте мерсе ла джнсул май мареле локулуй, силинду...

...сэ мергэ сэ боатезе оун копил алуй пруинкь, кэ ера ꙟ...

...е. Іарэ пресвитул кум аузи ачаста сэскула...

...олене, ши ꙟчепу денпат а чети молит...

И шй кѫзꙋ ꙟ тѫлхари, карїй ѿ дезбрѫкѫндꙋл пре дѫн
кѫндꙋй, сѫ дꙋсерѫ лѫсѫндꙋл, май мортъ фїиндь,
шй оун дїакон трекѫндь пре калѣ ачѣѧ шй вѫзѫнд
кꙋрѫ, ꙗрѫ оун самаритѣн вїиндь ла локꙋл ачела шй вѫзѫндꙋ
фѫкꙋ милѫ шй пꙋиндь вин кꙋ оунтꙋ де лемнꙋ шй аместекѫнд
нѫ пре дѫнсꙋл, шїй легѫ ранеле лꙋй, шй пꙋиндꙋл пре вита лꙋй
ла болницѫ, шй дѣде болничѣрюлꙋй ѡ костандѫ зикѫндь. Гри
ачесть ѡм шй ѡри чебей май кеатꙋй ꙟторкѫндꙋмѫ еꙋ ꙟцꙋ вою
Сѫ ведем пилда ачестꙋѧ ка лꙋꙟндь аминте кꙋ инима сѫ кꙋноа
неле лꙋй дꙋмнезеꙋ. Ѡмꙋл ѩсте адам, ꙗрѫ Їерꙋсал
рѫцїѧ черюлꙋй шй ꙟцелепчюнѣ. ꙗрѫ Їерехонꙋл ѩсте лꙋмѣ
кѫтѫ време, авѣ адам ꙟбрѫкѫмѫнтꙋл чел чересꙋ май наинте ... не ас
таре шй ꙟцелепчюнѣ шй вїаца чѣ ꙟтокма кꙋ ꙟцерїй. Несѡпритѫ ꙟп
авѣ ꙟ Їерꙋсалимꙋл чел чересꙋ, шй лѫкашꙋл шй оумбларѣ ꙟ порꙋнчие
дꙋмнезеꙋ оумбланд, де ниминѣ нꙋ сѫ бирꙋѧ ничи сѫ рѫнїѧ. ꙗрѫ
... ѣскътѫ де дꙋмнезеꙋ шй порꙋнка нꙋ ѡ пѫзи, че сѫ рѫпи кꙋ ꙟшѫ
... рпелꙋй. Атꙋнчѣ сѫ погорѫ ꙟ Їерехон адекѫ пре пѫмѫнтꙋ ...

Ꙟвъчътꙋръ алꙋй Златаꙋстъ.

Пентрꙋ къ чине ва мѫнка пѫнѣ саꙋ пъхарꙋл Дмнꙋлꙋй ва беа нефїинд вреднікь, виноват ва фи трꙋпꙋлꙋй ши сѫнџелꙋй Дмнꙋлꙋй.

Пентрꙋ че съ фаче виноват? Пентрꙋ къ чи лаꙋ върсат жо, ши съ сокотеще лꙋкрꙋл какꙋм ар фи жꙋнгꙗат нꙋмай, ꙗръ нꙋ ѧсте жѫртвъ. Ка ши атꙋнче кѫндь лаꙋ ꙟпꙋнсь ачеѧ нꙋ пентрꙋ съ бѣ лаꙋ ꙟпꙋнсь, че пентрꙋ ка съ върсе сѫнџеле лꙋй. Ꙟтрачеста кй ши чела че слꙋжаще сфинтеле ши съ комѣнекъ невреднікь, немика де ачеѧ наре ꙟпъртъшїе.

Чел пресоцит съ каде а де върат съ фїе кꙋрат де тоате патимиле, ꙗръ май а але де кꙋрвїе ши де вражбъ, немикъ нич кѫт де съпцире кꙋџет съ наибъ, де време нꙋ фїе ка оу нестрикат, ши вꙋ бо ла мѫни ши ла обраꙁь, кареле съ апропїе съ съ атингъ де ꙟпъратꙋл, пентрꙋ къ щїе че ва пъцй ачела.

Алꙋй Златаꙋсть дентрꙋ ꙟвъцътꙋра фаптелор.

ꙋмне съ паре съ фїе мꙋлцй дей чей пресоцици съ съ съ пъсеаскъ, че кꙋ

ꙋникъ. Ши причина ѧсте къ ла

къ мꙋлте невой сѫнть ка

че съ ... мїй де ... ксне съ

...мꙋлть пентрꙋ тине, ши ꙗтъ къ цаꙋ ертат тоате пъкателе.

...ъ дин хиротонири, кѫчи пентрꙋ ачѣсть нꙋмаꙋ аскꙋлтат мн...

..., че вери бине веи фи хиротонит вери рѫꙋ веи съ дай самъ пентрꙋ ач...

...ъ ел аꙋзинду ачѣсте съ ꙟтристъ ши ꙟпꙋцине зиле пꙋцѫнъ кѫтръ д...

Алꙋи Златаꙋсть дентра лꙋи Іѡанъ.

Пресѡтꙋл девашии грижи бине девїаца лꙋи, ꙗръ дечелора чел аскꙋ...
тъ пре ел нꙋ чева небои кꙋ ѡсꙟрдїе, кꙋ кꙋрварїи вамъ ерце ꙟ магн...
фокꙋлꙋи. Ведеци даръ ши вои че небое маре а, ши аръ таци мꙋ...
тъ плекъчюне кѫтръ ен, пентрꙋ къ превегꙗзъ ши съ ꙟгреꙋꙗзъ п...
трꙋ сꙋфлетеле воастре. Зисе оаре каре дентрꙋ сфинци...
...ъ асамѫнъ пресѡтꙋл пѫкътос кꙋ оун ом оаре каре чеар ава бꙋбе пре м...
...ши съ ꙟпарцъ аꙋр, ши бꙋбеле стаꙋ пре мѫниле лꙋи, ꙗръ чеа че ꙗꙋ а...
...неминка нꙋ съ ватъмъ. Чине чинстеще пре чел кꙋвѣдник пре...
...шїи зиче сфинтъ пре ом чинстеще ши славѣще, ꙗръ чела че чин...
...пре чел невреднику пе пресѡтꙋ чин...теще. Дечи сокотѣ...
...май чинстит. Къ
...ꙁати пе...

... кѫ аре фапте бѹне. Iарѫ Один... ...жнд
...ѕа херѹвикѹлѹи, плекѫндѫ капѹл лѹи дѹпѫ ѡбичѣю пре
...а престолѫ, кѹмѹш дешкисе гѹра сѫзикѫ, никтоже достоинѫ, фѫрѫ вѣ
...якѫлосѹ) сѫ арѫтѫ мотi ши прекѹ ера плекат аша ꙟ лѫсѫ сѹфлетѹл лѹ.
...ре каре ла ѡ мѫнѫстире че ера апроапе де цариградѫ, еаѹ ꙟтѫмплат кѫнд
...сфѫршаскѫ славословia оутрѣнiи, ши ꙟтрамѫндоаѡ странеле кѫн
...сѫ ꙟтѫмпатѫ ачаста, кѫ ера ꙟ стране. м, де пресоци карiи кѫнта
...ѫндѫ ꙟ чипѹ а лѹмина дезiѡ, фѫрѫ вѣсте сѫ фѫкѹ стригаре ши тѹнет
...чникѫ кѹ фѹлцерѫ. ши аре е дой пресоци ꙟ мижлокѹл челора лалаци пресоци.
...жлрѫ а и вѫзѹт ши пре алцiи мѹлци, карiи кѹ амарѫ моарте ши граб
...шаѹ пiердѹт вiаца, акѫрора ле ера пѫкателе, кѹрвiи ши бецiи, ши аѹ
...рѣкѹрвiи кѹ кѹметреле лор. Iарѫ деши маймѹлци аи нѹ саѹ педепсит
...ꙟгѫндѫ дѹпѫ чаѹ пѫцит чеаламалци, iарѫ ꙟ и ашѣптѫ аколо плата ча
...чникѫ а невреднич iеи лор, мѹнка че ꙟ фрикошатѫ ши невѫршитѫ.

А лѹи Златаѹстѫ

...ремѣ кѹ миникѫтѹрiи ꙟсте нѹ сѫрбѫтоарѣ ши празникѹл, че кѹ
...бѫцiа кѹ нощинцiи ши вiаца ча невинѹитѫ. Кѫ ꙟ чеиа чела чена
...ѫнсѹл ничи ѡпотникнѣлѫ де пѫкат поате сѫ сѫ кѹминечѣ ...
...и чеа че каде ꙟ пѫкат ши нѹ ...

але марелуй василїе, ши аша мерсе ла локул унде враъ съ ботезе копилул. Іаръ ꙟчасул ачела че адучаꙟ апа ши сфнтул мур, мури копилул неботезат, ши лꙋндул преджнсь пресвтул ачела ꙟл пусе ꙟнаинтѣ жертвѣнникулуй ши зисе. Чїе зику ꙟцерулле каре ешй ꙟпреунъ ку мине слугъ луй дмнзъу, ку путѣре ачѣа каре неу дат Хс съ легъм ши съ дезлегъм препъмжнть ши ꙟчерю. ꙟтоарче суфлетул копилулуй ꙟтруп пънъ се ва ботеза, къ ми се паре съ нуфїе порунчить дмнзъу съ ꙟи ачесту суфлет неботезат, къ щїе стъпжнул мїеу ши стъпжнул тъу къ нумам леневит, че ꙟчасул чемам дещептат прин гласул пърителуй копилулуй, ꙟдатъ ам ꙟчепут млтва ботезулуй. Ачестѣ зикжнд пресвтул кътръ ꙟцер ꙟвїе копилул, венинд суфлетул дела ꙟцер ꙟтруп, ши дека ботезъ пресвтул, іаръ ꙟдорми ꙟдомнул, ши луѡ ꙟцерул суфлетул копилулуй ботезат. Ачаста ꙟсе вредникъ съ не арате ноаѡ вредничїа пресвцїей, ку къ де врѣме че аре путѣре ши ла ꙟцери съ ни съ плѣче дар ку кжт мав жрто съ нуфїе вредникъ ла оамени алега ши адезлега.

Кувънт ал з.

Ла пилда челуи че ау къзут ꙟтжхари.

Бл҃гословеще Пърините.

Вузитам фрацїи мїей, ла еуглїа домнулуй нострꙋ ...

... ни ... сном ... каее съ потъ ... гѣох

Ун прєѡт ѡаре каре ꙟ цариград, кꙋ мещешꙋгꙋл диаволꙋлꙋй кѫзꙋ ꙟ кꙋрвїе шй трекѫнд пꙋцине зиле, нꙋнꙋмай кѫт ꙟш кꙋноскꙋ грешала лꙋй че ꙟкѫ адꙋкѫндꙋш аминте де ꙟфрикошатꙋл ча ал морцїй, шй де зїѡа жꙋдекѫцїй, сѫ тѫнгꙋѧ пре ел зи кѫнд. ꙟмар мїе тикѫлосꙋл, кꙋм ꙟм спꙋркаю сꙋфлетꙋл шй трꙋпꙋл, чевою сѫ фак сѫ афлꙋ ертѫчюне пентрꙋ ачесть пѫкат? Иарѫ милостивꙋл шй юбиторюл де ѡамени дꙋмнезеꙋ каре нꙋва моартѣ пѫкѫтосꙋлꙋй ничи васѫ пїарѫ нименѣ. Пꙋсе ꙟнима лꙋй сѫ мѣргѫ ꙟ мꙋнтеле ѡлимбꙋлꙋй сѫ афле пѫринте дꙋховник сѫш исповедꙋиаскѫ пѫкателе лꙋй, шй кꙋм сѫ дꙋсе афлѫ пре ꙋн сфинть старец шиш мѫртꙋриси пѫкателе лꙋ, шй спꙋсе шй пентрꙋ кꙋрвїе, иарѫ старецꙋл зисе. Дарѫ депѫче ай кѫзꙋт ꙟтрачесть пѫкат греꙋ ꙟдрѫзнитай афачерѣ литꙋргїе? иарѫ ел зисе, ꙟдрѫзнитам пѫринте сфинте, шй иарѫ ам фѫкꙋт литꙋргїе, кѫлкѫндꙋм кꙋнощинца мѣ, иарѫ старецꙋл рѫспꙋнсе. Прєѡтꙋл каре ва кѫдѣ ꙟтрачесть пѫкат, алтѫ виндекаре нꙋщїꙋ сѫ айбѫ, нꙋмꙋй сѫсѫ пѫрѫсѣскѫ де летꙋргїе, шй дꙋпѫ ачѣѧ сѫ кадѫ ла покѫинцѫ кѫтрѫ милостивꙋл дꙋмнезеꙋ, иарѫ де ва ꙟдрѫзни дꙋпѫ кѫдѣре сѫ факѫ литꙋргїе прекꙋм мнесѫ паре, нꙋва авѣ ертѫчюне, иарѫ ел зисе, Домнꙋл ѩсте покѫинцѫ пѫрѫ

Б Ѥ

...нцꙋ, шѝ...

...а ланцꙋлꙋи ... ꙟтрꙋмарꙋнне де пърѣті...

...а зилє, шѝ нꙋ̀ съ сꙋ̀и ла старецꙋ́л, атꙋ́нчѣ съ пꙋгорѫ...

...шѝ дꙋ̂ка ꙟл въз̀ легатꙋ̀ кꙋ ланцꙋ́л зисе, Чѐ ѫсте ачаста че...

...июле: дарѣ фїинд легатꙋ̀ кꙋ́мвей ѐши съ̀ц фачи трѣ́ба трꙋ́пꙋлꙋ...

...ѐл ръспꙋнзи́нд зисе. Єꙋ пъри́нте сфи́нте, мꙋ́лте миродені́и а̂м...

...ꙟті бꙋ́не, дѐчи мисъка́де прекꙋ́м мам съ тꙋрат де а̂чѣлѣ миросири бꙋ...

...вмъ сатꙋ́р шѝ де ꙟпꙋцинчюнѣ ка́рѣ ѫсе ден ми́не, шѝ де тева ꙟдꙋ́ра̀ д...

...зѐꙋ пре сфинцїѫта̀, дꙋ́м а̂десѡ́ази шѝ а̂трѐѫзи кѫте о̂бꙋка́тъ де пѫ...

...пентрꙋ невоѫ фирїи́, шѝ пъкꙋ̀ старецꙋлꙋ́и рꙋгъчюнѣ лꙋ́и, шѝ ꙟто...

...долсѡ саꙋ трей зи́ле ꙟи́ да̀ кѫте ѡ̂бꙋкъцѣ де пѫ́йне шѝ а̂пъ, шѝ ѡ̂...

...ꙋ ла лакръмиле шѝ а̂тꙋ́нчѣ ѡ̂мѫнка̀, шѝ тѫ́рпи̂ трей а̂ни ꙟтрачасть п...

..., шѝ ...нд а̂деверинцъ старецꙋ́л прен а̂ръ̂таре кꙋ́м къ аꙋ прїимип...

...лꙋ́и, шѝ ва съ мѣ́ргъ ꙟлꙋ́мѣ чѣ де сꙋ̂ съ пꙋгорѫ̀ съ́л де...

...ндꙋ́и къ ва съ съ съвѫршаскъ, ка́рѣ ѐл съ рꙋга̀ съ нꙋ́л де...

...аскъ, старецꙋ́л ..., Ба фїюле нꙋ съ...

каде

каде съ фіе ачаста, ши кꙋм ꙟл дезлегъ ꙟй зисе съ стѣ ла рꙋгъчюне, ши ꙟкъ четинды молитва ꙟш дѣде лꙋй дꙋмнезеꙋ сꙋфлетꙋл.

Алтъ повѣсте ꙟфрикошатъ петрꙋ прешціи чей невреднічи кꙋм къ дꙋмнезеѧска дирептате фъръ зъбавъ плътѣще челор ꙟдръзнецы ши ѡбразничи.

Т зилеле дꙋмнезеещилор ꙟпъраци, леѡн ши ализандрꙋ. оун боѧрю ѡаре каре ла морѣа, аꙋ кꙋмпърат оун роб тътарꙋ денѣм, ши лаꙋ дат пресѡтꙋлꙋй каре авѣ ла бесерекꙋчѣ лꙋй де кѫнта літꙋргіе, съл ꙟвѣце карте, ши ꙟвъцѫнды копилꙋл ачела карте, ши слꙋжѫнды ши пресѡтꙋлꙋй чей ера требіле лꙋй съ фъкꙋ де доиспрѣче ани. Ши ꙟтрозі ꙟтребъ боѧрюл пре копил шій зисе, крещіни сѫнть тътаріи; іаръ копилꙋл ръспꙋнсе, Еа доамне нꙋ сѫнть крещіни, ши кꙋм сокотескꙋ ши еꙋ сѫнть не ботезат, шій зисе боѧрюл, даръ деврѣме че наи фость ботезат пентрꙋ че те кꙋміне чи кꙋ прѣкꙋрателе таине; еꙋ сокотіѧм къ ешй крещін ши пентрꙋ ачѣѧ нам ѡприт ничи ѡдатъ пре пресѡтꙋл, касъ нꙋ те кꙋмінече кꙋ фъкъторюл де віацъ трꙋпꙋл ши сѫнцеле домнꙋлꙋй ностру іс хс, іаръ копилꙋл ръспꙋнсе, къ ши еꙋ доамне не щіинд дѣка ведѣм къ съ кꙋмінекъ челалалци копій мъ кꙋменекам ши еꙋ. Атꙋ чѣ кемъ пре пресѡтꙋл каре авѣ ла бесерекꙋчѣ касій лꙋй шій зисе съ ботѣзе копилꙋл. Дечи ботезъ пресѡтꙋл пре копил дꙋпъ ѡрѫндꙋіалъ, ши ... ши дꙋмнезеѧска літꙋргіе, ши дѣка сфѫрши дꙋмнезеѧска літꙋргіе вені копилꙋл ла каса стъпѫнꙋсъꙋ, ціинды ши фъклііа, шій зисе стъпѫнꙋсъ, ꙟтоарчете ꙟ бесѣрекъ съ віи ꙟпреꙋнъ кꙋ чела че тѣꙋ ботезат, ши съ ꙟтоарсе копилꙋл ла бесерекꙋче ши афлъ пре пресѡтꙋл, ши ꙟкъ нꙋ сфѫршисе сфинтеле съ факъ ѿпꙋстꙋл, ши ꙟторкѫндꙋсе копилꙋл ла боѧрю ꙟй зисе, стъпѫне нꙋ ѧсте аколо чела че маꙋ ботезат, іаръ боѧрюл съ миръ кꙋм аша кꙋрѫнд аꙋ ешит пресѡтꙋл ден бесѣрекъ, ши іаръ зисе кътръ копил, дꙋте кꙋм цам зис де кіамъ пре чела че тѣꙋ ботезат, съ дꙋсе копилꙋл ши іаръ афлъ пре пресѡт сѫнгꙋр, ши іаръ вені ши зисе нꙋ ѧсте стъпѫне аколо чела че маꙋ ботезат, ши мирѫндꙋсе боѧрюл ал доилѣ рѫнды, тримисе алть копил съ кіѧме пре попа каре съвѫршисе тоате, ши кемъ пре ел, ши дѣка вені пресѡтꙋл ши л възꙋ боѧрюл зисе кътръ копил, нꙋ цѣм зис съ кемй пре чела че тѣꙋ ботезат, ши тꙋ тей дꙋс ши ай веніт ши зичей къ нꙋ ѧсте аколо чела че тѣꙋ ботезат; даръ ачеста че ѧсте; іаръ копилꙋл зисе, нꙋ маꙋ ботезат ачеста стъпѫнꙋл міеꙋ, къ чела че маꙋ ботезат ера фаца лꙋй де стрълꙋчіѧ ка фꙋлцерꙋл, ши дꙋмнезеѧска літꙋргіе ачела ѡаꙋ съвѫршит, ши кѫнды кѫнта літꙋргіе ачела ꙟфрикошатꙋл, ачеста ... бисѣрекъ легат де грꙋмази ши де мѫни кꙋ ланцꙋ, шил

съвжршит ачѣ...

...ꙟкъ ꙟбесꙋрекъ, ши еꙋ ...

...ндъ май трими съ л кем ам мерсъ

...дъ боꙗрюл ачела, ши миржндꙋсе ꙟ л прїни...

...нтеле копилꙋлꙋй, дечїѧ лꙋѡ боꙗренꙋл пре п...

...ерекꙋче, шїй зисе чежнть ачѣсть че зиче копил...

...къзꙋ ла пичоареле боꙗрюлꙋй, ши кꙋ лакръми зисе.

... цаꙋ ꙟрътат алемꙋ ле вржндъ покъинцѧ мѣ, ничи еꙋ ...

...анка, вржжмашꙋл сꙋфлетелор ноастре дїаволꙋл, саꙋ мец...

...инке, ши ам къзꙋт ꙟпъкат кꙋѡ мꙋꙗре аоунꙋи бърбат

...їꙋт епискꙋпꙋл мїе мїаꙋ зи кꙋм нимика май мꙋлтꙋ съ н...

...есѡцїен. Иаръ еꙋ фїиндъ сърак ши фъръ де литꙋргїе нꙋпꙋт...

Ам фꙋџит дела мошїѧ мѣ ши ам венит аичи, ши тꙋ сп...

... тѣй милостивит ши май милꙋит пре мине стрїинꙋл ши фо...

... ши май прїимит ꙟкаса та, иаръ еꙋ тикълосꙋл мїам къл...

ши нам бꙋгат ꙟсамъ днрѣпта жꙋдекатъ алꙋй дмнзеꙋ, ц...

...ꙋнникъ, ши фъчѣм литꙋргїе пънъ акꙋм, Ши девреме че л...

...мнзеꙋ цаꙋ ꙟрътат чѣле пентрꙋ мине, де акꙋм кꙋма єжть врѣ...

... пре тине стъпжнꙋл мїеꙋ ши сфнтꙋл. Ачѣстѣ аꙋзин...

къ тръ єл. Омꙋле май бине царфи фость съ чѣри декж...

...тоаре, съ калчи кꙋнощинцѧ та ши съ ц сѡмо...

...ли дꙋмнезеещиле тайне, оунде п...

...зеє... авел ц... ꙟцери, ла ачѣстѣ дꙋмнезеещиле т...

...ъсъ плѣче съ базъ, ши ꙟкъ ꙟшакопър кꙋ арипиле лор сѡбр...

...тꙋ фїиндъ неврѣдник ꙟчекип ꙟдръзнїай де слꙋжїай ачѣст...

... тайне. Ꙟсъ девреме че авем дмнзеꙋ милостив кареле прї...

...рагосте пре къци съ покъеск кꙋ тоатъ инима, дꙋте ла м...

...те покъѧще кꙋ деддинсъ ꙟтоатъ врѣмѣ вїецїй тале, кжнд...

...и хс дмнзеꙋ, шиц ва ерта фъръ де лѣ це ка ачаста, къч...

...скꙋ, нꙋ ѥсте алтъ пъкат май рꙋ де кжть ачеста, кж...

неврѣдникꙋ, ши кꙋтѣзъ де слꙋжаще дꙋмнезеещиле тайне

ши аша зикжндъ ꙟл слобози пре єл.

Прѣ луминатꙋлꙋй, ꙟнълцатꙋлꙋй, шй слъвитꙋлꙋй
Іѡ Костадин, Басараб Воевод, дей мила лꙋй Дмнезеꙋ
Домнꙋ, шй обълдꙋиторю, ꙟтоатъ Цара Рꙋмънѣскъ
Домнꙋлꙋй Домнꙋлꙋй мїеꙋ
Милостивꙋ.

Че лꙋкрꙋ май бꙋн шй май дꙋмнезеескꙋ сꙋпт Соаре ѥсте (прѣ лꙋминате, шй ꙟнълцате доамне) декѫт бинеле шй фолосꙋл де обще? Че лꙋкрꙋ май слъвит, шй май лъꙋдат ꙟлꙋме ѥсте декѫт дей нещїꙋт а фаче щїꙋт, шй а къщига пречей че нау, кꙋ чѣле липсѣще? Шй че лꙋкрꙋ май сфѫнт шй май плъкꙋт лꙋй Дмнезъꙋ зик ѥсте, декѫт а повъцꙋи нещине ла лꙋминъ, пречей че тръескꙋ ꙟтрꙋ ꙟтꙋне кꙋл некꙋноштинцей, шй нещїинцей? Къчи чѣл че ѥсте липсит де кꙋноштинц шй щїинца лꙋкрꙋлꙋй, оумблъ ꙟтрꙋ ꙟтꙋнерекꙋл грешалїй, асѣменѣ ка оу ꙋнꙋл че ноаптѣ ꙟкъ врѫндь съ мѣргъ ла вреострѣбъш, нещїиндь дрꙋмꙋл ръ тъчѣще, шй аша ꙟ везна ачѣа ꙟфъшꙋрѫндꙋсе, нꙋнꙋмай къче оумблъ нꙋ щїе, че шй каде май де мꙋлте ори ꙟ мари вътъмъри, шй неспꙋсе алелꙋй пагꙋбе.

Іерокліꙋ философꙋл ꙟтѫлкꙋирѣ че фаче, асꙋпра Стихꙋрилор Пидагорей (чело челе зикꙋ де аꙋр) зиче. Моартѣ кꙋвѫнтъторюлꙋй сꙋфлет ѥсте недꙋмнезеирѣ, шй некꙋноштинца, карїѧ ꙟпрежꙋрꙋл віецїй оурмѣзъ, шй ръскоала чѣ фъръ мъсꙋръ, а нетокмителор шй некꙋвїоаселор пофте, къ а флѫндꙋсе (зи) ꙟ ноштинца челор май бꙋне че сѫнт, де невое ѥстей а слꙋжи чело че май рѣле сѫнт.

Кꙋ немика омꙋл май асѣменѣ лꙋй Дмнезъꙋ (але ꙟпъръцїй, Країй, ій, шй алцй стъпѫнитори) нꙋ ѥсте фъръ кꙋ фъкꙋтꙋл бине, шй фо пще кѫт пре Оменѣска, зичем, пꙋтинцъ ѥсте, къчи прекꙋм дꙋ къторю шй зидиторю тꙋтꙋрор, шй причина причинилор ѥсте, аша ори, шй ѿкѫрмꙋиторю, шй пъзиторю де обще, шй тоатей фїи фъкъторю ѥсте.

ачѣа даръ шй тꙋтꙋрор бирꙋиторилор, шй стъпѫниторилор пъ а оурма ачѣа ле ѥсте. Кꙋм шй Агапито Дїаконꙋл, ла ꙟвъцъ кътръ мареле Іꙋстиніан ꙟпърат. зиче. Чинестѣще (а декъте тоци пре Дмнезъꙋ чел че декѫт претоци тѣꙋ чинести ірѣ черещїй ꙟпъръцїй, цаꙋ дат цїе Скиптрꙋл пъм

Д ... ꙋ

ПРЕДОСЛОВІЕ

бꙋнъ фачеръ, зиче, де ѡпще, че ꙟкъ прен ачѣѫ ши монархꙋл (адекъ ꙋн дмнꙋ
сѫнгꙋр стъпѫнитоꙋрю) съ ѡсебѣще ден тирани. Зиче, ши доведескꙋ тоци
политичіи, ши софіции даскали. Къчи дмнꙋл Монархꙋ, бинеле де ѡпщи ка ꙋ
тъ, ши ла съвѫршитꙋл кареле ѫсте фоло тꙋтꙋрор ал адꙋче съ оуитъ. на
ръ тиранꙋл ла алтꙋ нꙋмай бине привѣще, ши лꙋиш нꙋмай адасѡ силѣще а
кѫщига, ши касъш ꙟмплева, сингꙋр ꙟшпꙋне шиш фаче леци ши дирептъ
ци пофтелелꙋи. Дирептъ ачѣѫ даръ ѫсте ши тикълоасъ, ши плинъ де
тꙋрбꙋръри, ши де лакръми, ача политіе, ши царъ, каре сꙋпт тиран, ни
сꙋпт домнꙋ заче ши съ афлъ.

Діѡнисіе Сиракꙋсѣнꙋл тиранꙋл (кареле съ бъзнесіѫ къ ѫсте жꙋд
рю дирептъ, кꙋм ши Іꙋліанъ Парават софъчѫ, ши тоци асѣменѣ а
раніи, къ сѫнт дирепци съ лаꙋдъ, ши съ ярать, ка пре простꙋл пър
прилъстѣскъ) Исторѣще Гіѡргіе Кедринѡ ꙟ картѣ историилор лꙋи
кемѫндъ пре Платонъ философꙋл, ꙟтре алтеле лаꙋ ꙟтребат, ши ачѣ
,, Челꙋкрꙋ политик ѫсте май дефолос? (Пъръндꙋй ачелꙋи Діѡнисіе
,, зиче чѣ дꙋпъ пофтъй кꙋм ши нъдеждꙋѫ) Іаръ дꙋмнезеескꙋл П
, іаꙋ ръспꙋнсъ, нимикъ алта фъръ кѫт а фаче претоци бꙋни ши вредн
Кꙋ че даръ? Кꙋ ꙟвъцътꙋри, кꙋ кꙋвіѡасе пилде, кꙋ ѡбичѣе бꙋн
кꙋ тоате челѣ каре май щіꙋци, май ꙟвъцаци, ши май бꙋни іарпꙋт
денꙋ претоци, макаръ пре май мꙋлци.

Къчи ачѣѫ ѫсте тот греꙋл, тоатъ грешала, ши тоатъ ні
тꙋрор, анꙋ авѣ щіинца, ши кꙋноштинца лꙋкрꙋлꙋи. Ачѣѫ ѫсте
рѣ чацъ, ши ꙟтꙋнекаре минціи, ши сꙋфлетꙋлꙋи, ши декѫт тоат
ле фіинцей ѡменещи май рѫ ѫсте неавѣрѣ щіинца, ши кꙋноштинца
лꙋи, къ дела ачѣѫ погоаръ, ши спѫнзꙋръ тоатъ грешала,
тꙋрор лꙋкрꙋрилор, ши лꙋкръриилор.

Дирептъ ачѣѫ, ши ачел лꙋчафърꙋл ал лꙋміи, стѫлпꙋл ши
речіи Ръсъритꙋлꙋи, ши правоелавничіи крединци тръмбицъ Іѡанъ
,, зичѣ. Къщигаци кърци дофторіи сꙋфлетꙋлꙋи, къ ачаста ꙟ
,, тꙋтꙋроръ рѣлелор, нещіинца, ши некꙋноштинца скриптꙋрилор ши а
Ачѣстѣ даръ, ши мꙋлте ка ачѣстѣ (Прѣ лꙋминате
доамне) дꙋпре мꙋлте довѣде, ши авѣ фапте ꙟц кꙋноа
ꙟналтаци минте, нꙋ ѫсте алта, ничи алтеле май мꙋ
тꙋ кꙋ че модꙋри ши мижлоаче ан пꙋтѣ адꙋче ши ад
прекꙋм ши адевърацї сѫнтем, къ деарфи прен
мъріинтале, де тикълоаса патріе
тавіе кесар... де Р...

дать, каре дену ку блъндѣцелец, ръбдарѣц, ши алте дин фирец мулте бу-
нътъци, нусар стъмпъра, ши нусар шкъ рмуи, але ꙟтрачѣсте кумплите,
ши песте тот турбурате време, чине ар май пута ста, чине ар май путѣ
ръсуфла, сау чине ку чеар куцета, сау ар ши лесъмъ нгъѧ, ау моштѣн, ау
стреин, ꙟтрачѣсту пъмѫнть, акум нъпъдит ку тот фѣлюл де лумеску ръ-
ши невои, ка ши алте цър къл кате, ши пустиите де стрикъчоаселе оштири
чевѣдем, ши аузим.

Зичем дар прин тоате ачѣсте юци ши грѣлевреми, ануꙟаче ши пре
алцїи пърташи де бунътате, ну лаши, че ꙟтот кипул ка оун пъру
ръпривигиторю, Домну ши бун стъпѫн ла лумина кунощинцей повъцуещи
ши дин чѣ че нуцїу съцїе, ан адуче претоци невоещи. Ши ачаста май алѣ
съ ши май дефолос ѫсте, къ нунумай ла чѣле политиче пъминтещи, каре ка
умбра ши фумул трекь, че ши ла чѣле непутреде, ши черещи, оунде ѫсте
чѣѧ щїиндусѡ адевърат, къ сингуръ нумай адекѫте буна фаптъ ѫсте не
моартъ, ши вѣчникъ.

Ꙟпъратул Васнлїе ꙟвъцѫндь пре фїюсъу Лесѡ чел маре ꙟпърат, ꙟка
петеле ꙟвъцътурїй, ачаста ꙟчел дентѫю скрїе ши зиче. Кърцие ши „
фоарте нескусит фолоситорю де вїацъ, нунумай ꙟпърацилор, че ши челоралал „
ци тутурор ѫсте ꙟвъцътура, кѫчи чел че кърциь ачѣѧ, ши трупеще „
ши суфлетѣще фоарте съ фолосѣще, ипрот. Ши ѩръш май жос зиче. Къ „
прекум соареле пре пъмѫнт, нефїиндь дефацъ, тоате ꙟтунекате ши несѡ „
себиндь сѫнть, аша ши ꙟвъцътура дин суфлет липсиндь, тоате ꙟместе „
кате, ши нетокмите съ афлъ. Дирептъ ачѣѧ дар, апукъ ꙟвъцътура „
(зи. е) бунеи фапте, ши веи добѫнди вїацъ юбитъ де Думнезъу, кѫчи нума „
фапта бунъ дин тоате алте кърцинури, ѫсте немоартъ.

Кътръ ачѣѧ дар Мъріата, ка оун адевъра, ши пре лецин Домну, мът „
снаиндуте, ши невоиндь ѡри ку че мижлокь, де аадуче ꙟвъцътуръ, ши
щїинцъ ꙟсуфлетеле ѡменещи. Лукру юбит де Думнезъу, ши фоло де обще,
май вѫрто Родулуй нострому Румънеску, вѣзѫндуль атѫта, съпъзут, ши
липсит демулте, ши але дин ꙟвъцътуръ (Каре декѫт тоате алте требуи
це ꙟфирѣ ѡменѣскъ, ачѣѧ капул ѫсте) Кѫчи ѩръш зику, ачѣѧ липсиндь
ничи омул десъвѫршит ѡм съ поате нуми, ничи лумина дин тунѣрек ѡсеби,
ничи адевърул дин неадевър съ поате куноаще, ши жудека.

Пентру ачѣѧ дар, ка съ поатъ аваѣ фїеще кареле кунощинца челора чеар
фи ши ар чити (къ ачити нещине, ши ану ꙟцелѣџе, ꙟзадар ши ꙟдешъртъ
чтене ѫсте) Мъріата носѡ мичилор ши плекателор слуцилор ай порунчит, ка
ши ачѣсте алѣсе казанїи, ши сфинте ꙟвъцътури, кърора ши мъргъритарю
рилезику, але прѣ фериитулуй ши мареалуй Сфинтъ ши Даскал Златоустъ

(г) Іѡан

Предословіе

Іѡан, дȣпре лимба Гречѣскъ ꙟтрано астръ Рȣмънѣскъ съле ꙟтоарчем.
Іѡан, дȣпре лимба Гречѣскъ ꙟтраноастръ Рȣмънѣскъ съле ꙟтоарчем. ...
Гȣръ ши ростȣ деаȣр ꙟи зичем ꙟпреȣнъ кȣ тоатъ лȣмѣ ачестȣи іс
нȣ доаръ къ фѣлчиле, цинцїиле, динцїи, мъсѣлеле, лимбаи, ши ка
нȣ доаръ къ фѣлчиле, цинцїиле, динцїи, мъсѣлеле, лимбаи, ши ка
стѣ каре факȣ гȣра, деаȣр ꙗȣ фостȣ, саȣ аȣ пȣтȣтъ фи, че нȣмаи к
кȣвинтеле, ши граюриле лȣи маи скȣмпе ши маи фолоситоаре ера, ши
сѫнтъ ла чеи челеаскȣлтъ, декѫт аȣрȣл, мъргъритарюл, ши алтепрѣ
пе пїетри. Ши кѫчи дей ростȣл лȣи кȣра ꙟвъцътȣриле маи юбите ши
дȣлчи, нȣнȣмаи декѫт мїарѣ, саȣ захарȣл, кȣм сар зиче, че ши де
чѣ Амбросїа, ши Нектар (декаре Еленїи бъснȣѧ, къ ера мѫнкарѣ ш
тȣра дȣмнезеилор лор) маи кȣ дȣлчацъ, ши маи кȣ драгосте аȣ фостȣ ши с
Пленитам даръ дȣпре пȣцина ноастръ щїинцъ, порȣнка Мърїнтали
дȣпре пȣтинцъ не ам силит аша скоцѫндȣле, ка съ поатъ фїеще каре рȣ
че ши пȣцинъ ꙟвъцътȣръ ар авѧ, съ ꙟцелѣгъ. Ши макаръ дѣ дѫнзъ т
титорїи деар пȣне ачѣ невоинцъ ши осѫрдїе, ка читиндъ, кȣ минтѣ
тъ ꙟцелѣце. Ши ка сȣфлетеле чѣле ꙟсетошате де спъсенїе, съ съ поа
дъпа дентрачѣстѣ, ка ден апа изворȣлȣи вїецїи де вѣчи, карѣ домнȣ
незъȣ мѫнтȣиторюл ностръ Хс зиче ши фъгъдȣѧще Самаритѣнїи, ш
тȣрор крединчошилор крещини. Іѡан, еѵ, ка, д, сти, ...
Ши ꙟтрачѣста кип сфършиндȣсе ши ачаста, съ съ типърѣскъ ан
чит, кȣм Библїѧ Сфѫнтъ саȣ фъкȣт, карѣ сѣваи къ дела Ръпъсо...
Шърбан Воевод, оункюл Мърїнтале саȣ ꙟчепȣт, ꙗръ ши ла ꙟчепȣтȣ
оун в Лѡ, исправникъ че ерам, ши пре ачѣѧ нȣнȣмаи кȣ осѫрдїе ам
асъ ни...ъви, че ꙟтрȣ ферничителе зилеле домнїеи Мърїнтале асѡстъвѫр
тот ам фъкȣт.
Картѣ лȣи Мелетїе Сириг, ꙟпротива ересїилор калвинеши, ши
бърилор лȣи Кирил Лȣкари патрїархȣлȣи оарекѫндъ црнградȣлȣи чеаф
Ши адаоселе че Досидеȣ Патрїархȣл Іерȣсалимȣлȣи, ꙗръ ꙟпотрива
калвинеши ересїи ден деколѧ аȣ адȣнат, ꙟкъ кȣ воѧци, ши бȣкȣро
пъри Гречѣще ам фостȣ. Каре тоате ачѣстѣ, нȣ кȣ ми, саȣ кȣ
келтȣѧле але Мърїнтале саȣ типърит ши саȣ фъкȣт.
Маи сѫнтъ ꙟкъ пре мѫиние акȣм десъмаи скот дерпе Гречѣще рȣ
ще, Мъртȣрїѧ православникъ, чеи зикȣ, денектарїе ал Іерȣсалимȣла
трїархъ фъкȣтъ, ши алтеле каре кȣ дȣмнезееска ажȣторю невоим але
ви, ка ши ачѣлѣ ꙟтипарю съ съ батъ, ши алтеле мȣлте бȣне съ съ ф
спре фолосъ деобще. Оунде ведем ꙗръ зикȣ ши кȣноащем, къ тоат
воинца, ши гѫндȣл Мърїнтале ѧсте, ка ꙟпоменире вѣчникъ, бȣнъ
съ лаши, ши неморть нȣме съ цѫщици.
Рȣгъм даоръ, ши ден адѫнкȣл инимїи рȣгъм пре дѫнзъȣ че

рунеле грешници, ши кѫзуци, дупъ фрѫмсѣла оменѣскъ, адукѫнду-ши аминте съкъѣску, ши деспреѫчѣлѣ (делисар май да ши време а ле фаче) съ фїеску. Алцїи ѧрѫш деинтрачѣстѣ съ ѫндирептѣзъ, ши челе че нау щїут а ле фаче, факу, ши траюл лор ла кале май бунъ, ши май плъкутъ луй дмнзъу, ши оаменилор аш пуне, съ ѫвацъ.

Тоате даръ ачѣстѣ спре спъсенїе, ши спре вїаца че адевъратъ, ши прѣ фериченїтъ съ унитъ, ши привѣску, ка кътръ ун съвѫршит, ши цел некапътит ши немишкат. Карѣ префериченїтъ ши дѣвѣчни вїацъ, мѫнтуиторюл лумїи Іс Хс домнул ши Дмнзеул ностру прен сѫнцеле съу, ку некуцетатъ, ши непричепутъ дени оздире думнезеяскъ таинъ рѫскумпърѫнду-о оау кѫщигат ноао, ши о фъгъдуѫще, ши о дъ тутурор челор ку фрика луй дмнзъу крещини, кърора адевърат ши дирептъ кред, ши нъдеждуѣску ѫ трънсул, ши прен тръжнсул фъкъндуй порунчиле о добѫндѣску.

Прекаре спъситорю домнул рог, ка съ ѫвредничаскъ, ши съ се подобѣскъ претоци дупъ милосѫрдїа са а кѫщига ачѣѫ вїацъ, ши ку дѫнсул а ѫпърици ѫвѣчїи дѣвѣчни, ѫтру черещиле де дѫнсул гътите лъкаше, унде окюл нау възут, урѣкѣ нау аузит, ничи ѫ инима омулуй ну сау сунт. ку ши фериситул Павел, кътръ Коринѳѣни, ѫчѣ динтѫю карте кап. в. стих. ѳ. скрїе ши адеверѣзъ.

Маимичи ши дебине конторї Шербан ал доилѣ Логофът
и Радул Логофът.

Скара ачєщїй кърч

Ачєлꙋй ꙟтрꙋ Сфнцїй Пърнтєле ностръ алꙋ Іѡань Злат[...]

Пєнтрꙋ аікокѡнилѡр крєщєрє шй ꙟвъцътꙋръ · кꙋвѫнт, а, ант
Пєнтрꙋ фрꙋмꙋсєцє мꙋєрилѡр · кꙋвѫнт, в, ант
Пєнтрꙋ сънꙋ нєчннстєскъ нимєнѣ бєсѣрє
ка лꙋй Хс, шй сфнтєлє Тайнє, дєла кꙋвѫнтꙋ
сфнтꙋлꙋй пєтрꙋ шй ал лꙋй Ілїє. · кꙋвѫнт, г, ант
Ла кꙋвѫнтꙋл лꙋй двдъ кареле зиче. Нꙋ тє
тємє кѫнд ва ꙟбогъцй Омꙋл. · кꙋвѫнт, д, ант
Пєнтрꙋ лъкомїѧ. · кꙋвѫнт, є, ант
Пєнтрꙋ нєкꙋрата мѫдрїє шй дєшарта мърнрє. · кꙋвѫнт, ѕ, ант
Ла пророкꙋл кꙋвѫнт чє зичє. Ꙟсъ ꙟдєшърт
съкалъцєщ Тоꙋ Омꙋ вй шй пєнтрꙋ милостєнїє. · кꙋвѫнт, з, ант
Пєнтрꙋ жꙋдєката чѣ віїтоарє, шй пєнтрꙋ
мꙋнкъ кꙋм къ єстє нєсфършитъ чєлѡр чє
нꙋ крєд къ єстє мꙋнкъ. · кꙋвѫнт, и, ант
Пєнтрꙋ покъинцъ шй Ісповєданїє. · кꙋвѫнт, ѳ, ант
Пєнтрꙋ завистїѧ шй оурѫчюнѣ. · кꙋвѫнт, і, ант
Пєнтрꙋ цинѣрѣ мънїєй шй аврѫжмъшїєй. · кꙋвѫнт, аі, ант
Пєнтрꙋ цинѣрѣ дє мънїє шй пєнтрꙋ нємънїє. · кꙋвѫнт, ві, ант
Пєнтрꙋ драгостѣ шй юбирѣ фръцїєй. · кꙋвѫнт, гі, ант
Пєнтрꙋ милостєнїѧ. · кꙋвѫнт, ді, ант
Ла сфнта богоявлєнїє, адєкъ ла боботѣзъ
шй пєнтрꙋ чѣѧ чє ласъ Дꙋмнєзєєаска лє
тꙋргїє нєсфършитъ шй єс афаръ, шй пєнтрꙋ
карїй сѫкꙋминєкъ кꙋ сфнтєлє тайнє нє
фїиндꙋ врѣдничи, шй оурмѣзъ Іꙋдєй. · кꙋвѫнт, єі
Пєнтрꙋ рꙋгъчюнѣ. · кꙋвѫнт, ѕі
Пєнтрꙋ бꙋнътатѣ шй рѫꙋтатѣ. · кꙋвѫнт, зі
Пєнтрꙋ жꙋръмѫнтꙋри. · кꙋвѫнт, [...]
[...]нтрꙋ покаанїє шй пєнтрꙋ чєй чє рѫмѫн дє
[...]ѕбоаръ, шй пєнтрꙋ сфнтꙋл прѣстол,
[...] жꙋдєкатъ.

сꙋфлет шѝ пентрꙋ нѫдежде.	кꙋвѫнт, кг	ант	, пг.
вѣчника шѝ фѫрѫсфѫршит мꙋн			
ѝ пентрꙋ ѫфрикошата шѝ дирепт			
ꙋдекатѫ.	кꙋвѫнт, кд,	ант	, пд.
богѫціѧ шѝ сѫрѫчіѧ.	кꙋвѫнт, ке,	ант	, ча.
проніѧ шѝ промидіѧ лꙋѝ дмнзѫ			
пентрꙋ маиналите сокотинца лꙋ			
ѝꙋ.	кꙋвѫнт, кѕ,	ант	, че.
покѫинцѫ шѝ пентрꙋ ѫпѫратꙋл			
шѝ пентрꙋ алꙋѝ оурїе мꙋѫре.	кꙋвѫнт, кз.	ант	, чи.
покѫинца шѝ постꙋ, шѝ пентрꙋ про			
сона ш данїѝ ш че тре кокони.	кꙋвѫнт, ки,	ант	, р.
покѫинцѫ.	кꙋвѫнт, кд,	ант	, рд.
богѫдꙋіала шѝ рꙋгѫчюнѣ дей кꙋ			
кареле лѣꙋ нꙋми андріанде, аде			
іпи.	кꙋвѫнт, л,	ант	, ри.
кѫинцѫ шѝ пентрꙋ милостенїе че			
думинека брѫнзей	кꙋвѫнт, ла,	ант	, рвї
ила шѝ пентрꙋ дофторн.	кꙋвѫнт, лв,	ант	, рзї
імарѣ зимаць пентрꙋ чѫлѫ фечоре	кꙋвѫнт, лг,	ант	, рд
ꙋ сфинцй пѫринцеле ностꙋ анастасїе			
л асфинтꙋлꙋ мꙋнте синаїй кꙋ			
а че адормиций ѫхс фраць, каре сѫче			
сѫмбѫта сꙋфлетелор.	кꙋвѫнт, лд,	ант	,
уинощий пророчй шѝ че фѫрѫ дꙋх			
, шѝ пентрꙋ семнеле сфѫршй			
лꙋй ачестꙋа, сиꙋ зй кѫнд			
деспарцѫ сꙋфлетꙋл детрꙋп.	кꙋвѫнт, ле,	ант	
рем кꙋвѫнтꙋ маре, шѝ фол			
сꙋфлетꙋлꙋй.	кꙋвѫнт, а,	ант	
прѣкꙋвїосꙋлꙋй ефре, лакрꙋ			
нцѫ ш пентрꙋ адовенире.	кꙋвѫнт, в,	ан	
н богословꙋлꙋй челꙋй			
аде ачиче кѫ нꙋсѫ			
ѫшитꙋл бꙋнѫ			
мжна сфинцй			
ач ѫ			

шѝ стꙋдитꙋл (тѫлкь) ӑлимбъ проа стъ, ла чѣле зѣче кꙋвинте алꙋ мѡси. — кꙋвѫнт, д, — лист, рме.

Ӑ сфнтꙋлꙋй семеѡн ал ноꙋлꙋй богосло, Петрꙋ съ нꙋ нъ деждꙋим нꙋмай ӑкрединцъ фъръ дефапте бꙋне. — кꙋвѫнт, е, — лист, рн.

Ӑлꙋй деѡфан монахꙋл челꙋй прѣ ӑцелепт шѝ прѣ кꙋвѫнтъторю, кꙋвѫнт пре лимбъ проастъ ла чѣле, ві, артикꙋле але крединцей. — кꙋвѫнт, ѕ, — лист, рнг.

Ӑлꙋй анастасіе монахꙋл дей мꙋнтеле синаїй. пентрꙋ сфнта адꙋнаре адекъ ла слꙋжба бесѣречїй, шѝ съ нꙋ ѡсѫндим ни съцинем пизмъ. — кꙋвѫнт, з, — лист, рне.

Ла, асѣменѣ ѩсте ӑпъръцїѧ чѣрюрилор кꙋ оун ѡм стъпѫн де касе. — кꙋвѫнт, и, — лист, рѯ.

Дентрале старецꙋлꙋй капете ѡаре карелде мꙋлте фѣлюри шѝ фоарте дефолос. — лист, рѯг.

Їсторїѧ алꙋй дїѡнисіе ермонахꙋл каре а съхъстрит ӑскитꙋл лаврїй. — лист, рѯ

Кꙋвѫнт пентрꙋ врѣдничїй шѝ неврѣдничїй пресѡци, ӑсфнтꙋлꙋй шѝ ӑцелептꙋлꙋй махим, шѝ аре шѝ але алтор сфнци кѫтева капете. — лист, ро

Кꙋвѫнтъ ла пилда челꙋй чаꙋ късꙋт ӑтѫмчари. — лист, ро

Сфършитꙋл

7265
1880
5385

7388
7225
163

7388
7225
163

Съ се щїе [illegible] [illegible] 1819 [illegible] ла

Съ се щїе де кѫнд:

Дмитри [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 1841 [illegible] 1

Съ се щїе де кѫнд [illegible] Син

Съ се щїе де кѫнд с'ау арестат [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] де маре [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 1843 Мартїе 4

Съ се щїе де кѫнд с'ау [illegible] [illegible] [illegible] Марꙋ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1843

1255
7348
937